ANUL 1848

ÎN

PRINCIPATELE ROMÂNE

ANUL 1848

ÎN

PRINCIPATELE ROMÂNE

ACTE ȘI DOCUMENTE

PUBLICATE

CU AJUTORUL COMITETULUĬ PENTRU RĂDICAREA MONUMENTULUĬ

LUI

IOAN C. BRĂTIANU

TOMUL III

1848 IULIE 28 — 1848 AUGUST 30.

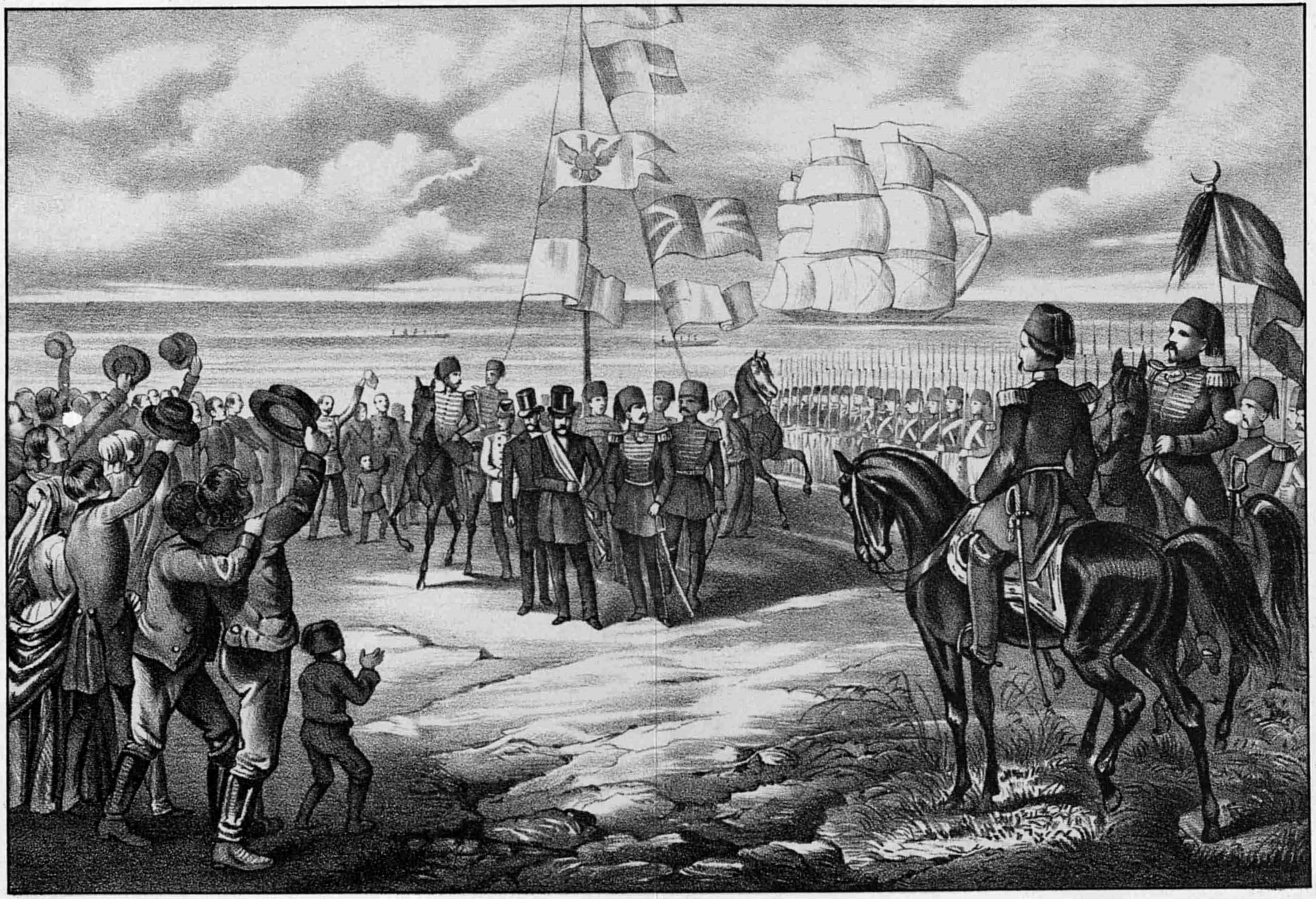
BUCURESCI

INSTIT. DE ARTE GRAFICE „CAROL GÖBL" S-sor ION ST. RASIDESCU

16, STRADA DÓMNEĬ, 16

1902.

6660.

LIT. „CAROL GÖBL“ S-SOR I. ST. RASIDESCU, BUCURESCI.

Sosirea luĭ Suleiman Paşa la Giurgiŭ la 19 Iulie 1848.

(După o gravură germană contimporană)

II.

1848 IUNIE 9—1848 SEPTEMVRIE 13.

(CONTINUARE.)

Publicațiunea nouei Locotenențe Domnescĭ a Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.123
1848
Iulie 28.

(Foae vol. Acad.)

Publicație.

Se face cunoscut că Guvernul provisoriŭ, ce se formase în țeară de la abdicația fostuluĭ Domn, a încetat cu totul. Popolul român este astădĭ guvernat de noua Locotenență Domnească, compusă de treĭ membri și aleasă de însușĭ popolul, care va guvernà țeara până la alegerea nouluĭ Domn.

Nouĕle instituțiĭ cerute de popol vor avé puterea lor desăvîrșită după aprobația Excelențeĭ Sale Suleiman Pașa și sancția M. Sale Sultanuluĭ, ce cu părintească îngrijire protege țeara.

S'aŭ ales:

N. Golescu, Ministru din Năuntru.

I. Eliade, Ministru Instrucțieĭ publice.

Chr. Tell, Ministru de Răsboiŭ.

Bucurescĭ.

Ordinul No. 53 al Generaluluĭ Gheorghe Magheru către Administratorul de Vâlcea.

No. 1.124.
1848
Iulie 28.

(Conc. Acad.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Administrator al districtuluĭ Vâlcea,

Astădĭ se pornesc de aicĭ din cetatea Târgul-Jiuluĭ de o cam dată un No. de 500 dorobanțĭ călărĭ cu tiștiĭ lor din aceste 5 di-

No. 1.124. 1848 Iulie 28

stricte, spre a venì acolea, unde s'a decis a se formà taběra lor și a pandurilor volintirĭ. Sînt însărcinat dar, încunosciințând d-luĭ Administrator această mișcare, a-l învità ca să binevoească a luà îndată măsurile cuvenite pentru îndestularea lor și a cailor lor, după No. ce se arată, pe curs de 25 ḑile, îngrijind adică a da ordine pe la brutarĭ ca să se aprovisioneze cu suma de făină trebuincioasă pentru îndestularea lor, care va fi de una ocà pâne pe ḑi; asemenea va pune îndatorire și asupra măcelarilor a avé boĭ de ajuns, spre a puté da fie-căruĭ pe ḑi câte o jumătate ocà de carne în ḑilele de dulce, iar pe post li se va slobodi câte o litră fasole, în urma cărora va alcătuì listă de suma banilor ce va costà îndestularea arătatuluĭ No. de dorobanțĭ și a cailor lor, socotit câte 8 ocà fîn și 2 ocà grăunțe ḑiua cu noaptea, și o va face cunoscut subt-iscălituluĭ ca să i se sloboadă baniĭ, orĭ să i se deà chitanță de a lor primire în socoteala Vistieriei. Pe lângă acestea, d. Administrator este învitat a binevoì să chibzuească un loc maĭ aproape de cetate cu posiție maĭ bună și aer maĭ curat și maĭ priincios sănătățiĭ lor, pe care formându-l în balagane va grăbì a-l pregătì pentru venirea dorobanților acolo, unde să se așeze eĭ și caiĭ lor, ca să poată sta până se vor strînge și cele-lalte trupe de dorobanțĭ și pandurĭ, ce se adastă a se reunì acolo, spre îndeplinirea trebuințeĭ coprinse în decretul Guvernuluĭ provisoriŭ cu No. 123 din 28 Iunie încetat.

No. 53.
Târgul-Jiuluĭ.

No. 1.125 1848 Iulie 28.

Adresa No. 4.791 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Ţěriĭ-Româneseĭ către Comisiunea pentru liberarea Ţiganilor.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 260.)

La Comisia întocmită pentru liberarea Ţiganilor.

Prin adresa aceleĭ Comisiĭ cu No. 10 se ḑice că ea trimite la acest Minister formele ce păzesce la această operație, precum și câte două miĭ de bilete pentru fie-care județ. Subt-iscălitul dar, neprimind până acum nicĭ acele forme, nicĭ biletele, de cât numaĭ acele câte două sute exemplare de fie-care județ de publicația de la 7 a curgětoareĭ lunĭ, carĭ s'aŭ trimis cu sprafca canțelarieĭ aceleĭ Comisiĭ, de la 26 ale acesteĭ lunĭ, prin urmare n'a putut să

facă lucrarea ce cere acea adusă a Comisieĭ. De aceea o poftesce ca să grăbească trimiterea lor. Către aceasta face aceleĭ Comisiĭ băgare de seamă, că după o asemenea întârḑiere a porniriĭ hârtiilor pe la judeţe, termenul de 7 Septemvrie, hotărît pentru încheerea registruluĭ, se socotesce acum foarte scurt şi neîndestulător. De aceea Comisia va chibzuì şi în această pricină, şi negreşit până mâne va da subt-iscălituluĭ un rĕspuns hotărît şi desluşitor, spre a se puté aduce la îndeplinire cererea sa.

No. 1.125.
1848
Iulie 28.

N. G.

No. 4.791.

Raportul No. 63 al Comisarilor de Vlaşca Veniamin Ierodiacon şi D. Duţulescu către Ministerul trebilor din Lăuntrŭ al Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.126.
1848
Iulie 28.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Onorabiluluĭ Minister interior.

După ordinul Guvernuluĭ Locotenent de Prinţ de a merge din sat în sat ca Comisarĭ extraordinarĭ, în judeţul Vlaşca, plăşile Marginea şi Călniştea, spre a însuflà în inimile simplilor ţĕranĭ amorul patrieĭ şi al naţionalităţiĭ, arătându-le toate drepturile şi fericirile ce li se prepară în viitor, cum şi datoriile ce aŭ atât către ţeara ce-ĭ hrănesce şi în care aŭ deschis ochiĭ, cât şi către proprietariĭ şi arendaşiĭ moşiilor, unde sînt clăcaşĭ, ne vedem chemaţĭ la Giurgiŭ printr'o depeşă a d-luĭ Administrator, prin care ne arată că Ex. S. Suleiman Paşa ne cere spre înfăţişare. Sosind dar aicĭ, ne-am arătat la d. Administrator şi luând vorbă despre venirea noastră, ne-a spus, cum că câţĭ-và proprietarĭ aŭ dat o petiţie Paşeĭ, prin care ne făceaŭ rebelĭ, adică că Comisariĭ învită pe ţĕranĭ a se rĕsculà în protiva Turcilor, despre care fiind întrebat d. Administrator, ĭ-a rĕspuns cum că d-luĭ rĕmâne responsabil despre faptele noastre, înfăţişându-ĭ tot de odată şi instrucţiile după carĭ urmăm.

Prin raportul cu data din 17 ale acesteia, s'a făcut cunoscut chiar onor. Guvern provisoriŭ, încă până a nu sosì Paşa, cum că aicĭ se organisă un complot de la 300—400 individe, al căror scop erà tocmaĭ acela de o da a jalbă Paşeĭ. Tot printr'acel raport s'a maĭ făcut cunoscut, cum că membriĭ aceluĭ complot sînt chiar împiegaţiĭ Statuluĭ, şi pe carĭ ceream a se destituà. Intriganţiĭ aceştia sînt: Presidentul Municipalităţiĭ ce s'a destituat de d. Ad-

No. 1.126.
1848
Iulie 28.

ministrator, căcĭ a poruncit acum să se aleagă altul. Acesta este care chiar în ḍiua când sosise deputaţia de la Bucurescĭ, îndemnà pe popol a nu ascultà de invitaţiile ce i se făceaŭ spre a subt-însemnà petiţia ce s'a trimis Sultanuluĭ. Apoĭ vine Poliţaiul, care tolerează tutulor nemicilor patrieĭ spre a calomnià în public atât Constituţia cât şi toate actele Guvernuluĭ. Maĭ sînt încă şi alţiĭ chiar din foncţionarĭ, iar din particularĭ sînt toţĭ Bulgariĭ, Sîrbiĭ şi parasiţiĭ de Grecĭ.

În visitaţia ce am făcut satelor din ambele plăşĭ, maĭ sus însemnate am vĕḍut că arendaşiĭ carĭ fac pretenţiĭ sînt numaĭ aceia ce aŭ arăturĭ întreite decât ale clăcaşilor, pe carĭ pretindeaŭ a se laborà tot de către clăcaşĭ. Tiraniile ce întrebuinţaŭ până acì asupra ţĕranuluĭ sînt neauḍite. Multe sate aŭ fost şi încă sînt bântuite de holeră, şi uniĭ arendaşĭ în ḍiua de reacţie, cum şi maĭ nainte, aŭ smuls pe bărbat din braţele soţieĭ espirânde şi pe mumă dintr'ale fiuluĭ, şi ast-fel îĭ forţaŭ prin bătăĭ a le lucrà ţarinele, iar de ale ţĕranuluĭ cine se maĭ îngrijià! Cu toate acestea am vĕḍut iarăşĭ sate unde, deşì bântuite de holeră, de lăcuste şi secetă, dar prin purtarea arendaşilor, ţĕraniĭ şĭ-aŭ împlinit îndatoririle cu cea maĭ mare esactitate. De acì dar se poate înţelege că ţĕraniĭ carĭ nu daŭ supunere sînt aceia carĭ şĭ-aŭ făcut ḍilele de clacă, saŭ ceĭ-lalţĭ carĭ, slăbiţĭ de boală, nu pot a-şĭ căutà nicĭ chiar de holdele lor, iar arendaşiĭ carĭ fac gură sînt aceia carĭ făceaŭ parte din complotul ce s'a făcut cunoscut Guvernuluĭ, şi carĭ, pentru interesul lor în parte, voesc a suge chiar sângele fraţilor luĭ ca şi până acì; căcĭ cum în cele maĭ multe sate domnesce cea maĭ bună concordie între arendaşĭ şi clăcaşĭ? Nu cum-và acele sate nu aŭ fost şi ele bântuite de holeră? Nu cum-và n'aŭ avut şi ele tot aceeaşĭ soarte ca şi cele-lalte? Da, aŭ suferit de o potrivă toate asprimile timpuluĭ şi ale soarteĭ, căcĭ holera ĭ-a secerat fără a întîmpinà cea maĭ mică pedică medicală, lăcustele le-aŭ pustiit holdele şi nemiciĭ patrieĭ le-aŭ rĕcit inima şi le-aŭ depărtat orĭ-ce sentimente de patriotism şi naţionalitate, îngrozindu-ĭ că Turciĭ aŭ venit ca să-ĭ robească.

Fiinţa noastră de faţă prin sate a pricinuit o bucurie nespusă; căcĭ cu toate lungile suferinţe, cu toate calamităţile ce aŭ tras, eĭ nu s'aŭ schimbat nicĭ de cum; lor tot le bate inima când aud că stăpânirea îĭ numesce fiĭ, şi Guvernul le ḍice fraţĭ. Cu un cuvînt, toate satele prin câte am trecut recunosc de bune instituţiile ţĕriĭ, şi le primesc cu cea maĭ mare bucurie — ḍic eĭ — pentru că de la dînsele depinde toată fericirea lor.

Dar eată că astădĭ sînt patru ḑile de când noĭ perdem timpul spre a puté să ne înfăţişăm Paşeĭ, şi cu toate acestea nu avuserăm norocirea de a-l vedé. Mâne însă sîntem hotărîţĭ să plecăm la misia noastră, lăsându-ne în disposiţia on. Minister Interior.

No. 1.126. 1848 Iulie 28.

Giurgiŭ.

No. 63.

Veniamin Erodiacon.
D. Duţulescu.

Adresa No. 4.802 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ către Locotenenţa Domnească.

No. 1.127. 1848 Iulie 28.

(Orig. Arch. St. No. 2.108/73.)

Dreptate, Frăţie.

Către onorabila Locotenenţă Domnească a Ţĕriĭ-Românescĭ.

Felurite neapĕrate împrejurărĭ, şi maĭ cu osebire cele privitoare la propaganda prin satele bulgărescĭ din districtul Ilfovuluĭ şi la supunerea locuitorilor clăcaşĭ la îndeplinirea datoriilor lor către proprietarĭ şi arendaşĭ, aŭ silit pe sub-iscălitul să orînduească într'acel judeţ, încă de la jumătatea luĭ Iunie, doĭ Comisarĭ extraordinarĭ, şi anume pentru cea dintâĭ împrejurare pe Teodor Iconomul şi pentru cea d'al doilea pe cetăţeanul Costache Urlăţeanul carĭ, preumblându-se necontenit pe unde trebuinţa a cerut, aŭ îndeplinit misia lor cu toată exactitatea.

Dar fiind-că numiţiĭ doĭ Comisarĭ extraordinarĭ nu figurează în numĕrul Comisarilor rînduiţĭ, câte unul la toată plasa şi plaiul din judeţele Principatuluĭ, şi pentru acest cuvînt domnul Ministrul Finanţiĭ nu poate sobodì şi lor hotărîta leafă pentru acest vremelnic post, pe care eĭ o reclamă spre acoperirea cheltuelilor ce aŭ făcut cu ale lor preumblărĭ, sub-iscălitul roagă pe onorabila Locotenenţă să binevoească a decretà către d. Ministrul Finanţiĭ ca să sloboadă şi numiţilor baniĭ ce li se cuvin pe cincĭ-spre-ḑece ḑile luĭ Iunie şi pe Iulie, cinstind şi pe sub-iscălitul cu rĕspuns.

Salutare şi frăţie.

Pentru Ministrul din Lăuntru, Directorul Gr. Grădişteanu.

Cap de secsie, Steriadi.

No. 4.802.

(Resoluţie :) Să se facă decret către Visterie spre a li se plătì.

No. 1.128.
1848
Iulie 28.

Raportul No. 4.332 al Administrațiunii de Vlașca către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 323.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Lăuntru,

Oștirea Curții suzerane ce se află așezată pe pămîntul țĕriĭ într'acest oraș are trebuință pentru îndestularea cailor de orz, fiind-că se prefirează peste 50 chile marĭ pe fie-care ḑi, pentru cea până acum sosită, și din ḑi în ḑi sporesce.

Și pentru că orzul ce s'a aflat vechiŭ (căcĭ cel noŭ nu s'a treerat încă) s'a împuținat, ne maĭ putêndu-se găsi într'această schelă și județ, grăbesc a da sciință d-v. ca să facețĭ punere la cale a fi îndemnate învecinatele județe Teleorman și Ilfov, ca să pornească îndată locuitoriĭ cu orz vechiŭ în orĭ-ce cătățime, precum și din negutătoriĭ arendașĭ, asemenea încredințându-se că aŭ să-l desfacă nezăbovit cu bună tocmeală și cu prețul în naht rĕspuns îndată, spre a nu se aduce împedicărĭ îndestulăriĭ.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Vlașca, I. I. Filipescu.
Secretar, A. Teodorescu.

S. 1. No. 4.332.

(Resoluție:) Asemenea poruncă către Administrațiunile Ilfov și Teleorman, cerênd a lor stăruire pentru întîmpinarea acesteĭ trebuințe. Să se rĕspundă și acesteĭ Administrațiĭ ca să îngrijească și ea, cât prin putință, a nu se întîmplà oștiriĭ vre-o neajungere. — Iulie 30.

No. 1.129.
1848
Iulie 28

Decretul No. 368 al Locotenențeĭ Domnescĭ, adresat Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 283.)

Dreptate Frăție.
În numele poporuluĭ Român.
Locotenența Domnească a Țĕriĭ-Românescĭ.

Domnuluĭ Ministru din Lăuntru.

În urma decretuluĭ cu No. 88 din 23 Iunie, prin care s'a cerut de la acel Minister a se trimite patru dorobanțĭ pentru serviciurile cancelarieĭ Locotenențeĭ Domnescĭ, deși s'aŭ trimis de la

Poliție arătații dorobanțĭ, dar de la o vreme încoace nu s'aŭ maĭ arătat la canțelarie, și fiind-că asemenea dorobanțĭ sînt neapĕrat trebuincioșĭ a fi tot-deauna doĭ călărĭ, iar doĭ pe jos, Locotenența Domnească și printr'aceasta invită pe d-ta a face punere la cale pentru trimiterea lor spre a nu maĭ cercà împiegații canțelarieĭ eĭ neîndemânărĭ la trebuințele și expediarea hârtiilor eĭ.

No. 1.129.
1848
Iulie 28.

Membriĭ Locotenențeĭ: Neofit, Mitropolit Ungro-Vlachieĭ, Ștefan Golescu, N. Minco, I. Eliade.

No. 368.

Raportul No. 3.493 al Comisaruluĭ extraordinar de Teleorman Al. Petrescu către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.130.
1848
Iulie 28.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 263.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Lăuntru,

Fiind-că, după cum prin raportul meŭ cu No. 3 de la 25 ale următoareĭ am făcut cunoscut d-v. că d. Emanoil Costandinescu, care se aflà bolnav, folosindu-se de ocasia numiriĭ d-luĭ Nicolae Tătăranu în funcția de Administrator la acest district Teleormanul, s a tras în vieața d-luĭ privată la orașul Rușiĭ-de-Vede, unde îșĭ are locuința, iar Secretarul către care am vĕḑut adresată porunca d-v. No. 4.599, îndatorându-l a îndeplinì datoriile funcțieĭ de Administrator, lipsind cu totul pentru cuvintele expuse în pomenitul meŭ raport, subt-iscălitul pătruns de interesul lucrărilor Administrațieĭ, și maĭ cu seamă îndemnat de locuitoriĭ acestuĭ oraș, m'am vĕḑut silit a luà de sine-mĭ sarcina acesteĭ funcțiĭ asupră-mĭ. Dumneavoastră, Domnule Ministre, cunoascețĭ că sînt rânduit Comisar la acest județ, ca să fac propagandă pentru mântuirea țĕriĭ, și prin urmare înțelegețĭ că, fiind ocupat în administrația județuluĭ, nu pot îndeplinì și această sarcină, care privesce cu osebire a susținé sfînta noastră causă. Așà dar am onoare a vĕ rugà și acum să binevoițĭ a face cele de cuviință pentru numirea funcționerilor Administrațieĭ acestuĭ district, căcĭ dacă și după aceasta nu voiŭ vedé grabnică mulțumire la cererea mea, voiŭ fi supus a raportà onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ această împrejurare, care mĕ ține ocupat și nu-mĭ dă voe a-mĭ îndeplinì misiunea mea cu graba ce mi s'a poruncit.

Salutare și frăție.

No. 3.493. Comisar, Al. Petrescu.

Or. Turnu.

(Resoluție:) La dosar, fiind-că s'a numit Administrator. — Avg. 3.

No. 1.131.
1848
Iulie 28.

Adresa No. 2.409 a Şefuluĭ oştiriĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 321.)

Dreptate, Frăţie.

Domnuluĭ Ministru al trebilor din Lăuntru.

Fiind-că d-luĭ Colonelul Iabloţki se trimite cu osebite trebuinţe ale slujbeĭ, sînteţĭ rugat să trimiteţĭ la Ştab o poruncă către toţĭ Administratoriĭ, ca să-ĭ înlesnească tot ajutorul de care va avé trebuinţă.

Salutare şi frăţie.

Şeful oştiriĭ, Gheneral Tell.

No. 2.409.

No. 1.132.
1848
Iulie 28.

Raportul No. 6.096 al Administraţiuniĭ de Mehedinţĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 269.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru din Lăuntru,

În prilegiul veniriĭ la residenţa acestuĭ district a d. General-Căpitan Gheorghe Magheru, pentru îndeplinirea decretuluĭ onorabiluluĭ Guvern provisoriŭ cu No. 123, orînduind pe d. Nicolae Marghiloman Comandir de batalion dintr'un regiment, a cerut prin ordinul Domnieĭ Sale No. 40, ca pe de o parte să se înlesnească cuviincioasele ajutoare, iar pe de alta să se sloboadă pandurilor volintirĭ ce se vor înfiinţà atât cheltuelile drumuluĭ până la cetatea Râmnicul-Vâlceĭ, cât şi leafa pe câte o lună înainte (socotit însă pandurilor volintirĭ câte leĭ doĭ-spre-ḑece pe o lună, în loc de şease, cuprinşĭ în preḑisul decret) şi că să se trimiţă socoteală lămurită, spre a înapoià nisce asemenea banĭ.

În acest dar temeiŭ, rĕspunḑêndu-se astăḑĭ leĭ şeapte sute cincĭḑecĭ în primirea d-luĭ Nicolae Marghiloman, leafa sa de Comandir al batalionuluĭ, pe o lună înainte, sînteţĭ rugat Domnia Voastră ca, până la sloboḑirea unor asemenea banĭ de domnul General-Căpitan Magheru, să binevoiţĭ a trimite deslegare d. Ministru al Finanţiĭ, ca să se rĕspunḑă din baniĭ capitaţieĭ următoruluĭ trimestru

de Iulie, spre a se cunoasce la vreme pricina din care ar figurà iost (?) la acest judeţ, şi în urmă va rĕmâné Administraţia cu îngrijire ca să ceară de la d. General suma banilor ce se va rĕspunde pandurilor volintirĭ, şi îĭ va înaintà şi pe aceia în cassa Vistierieĭ.

No. 1.132. 1848 Iulie 28.

Salutare şi frăţie.

Secsia I.

No. 6.096. Administratorul districtuluĭ Mehedinţĭ, N. Opran.

S. C. Roşianu.

(Resoluţie:) Să se deà în cunoscinţă d. Ministruluĭ Finanţiĭ, spre cuvenita din partea d. punere la cale. — Avg. 3.

Decretul No. 371 al Locotenenţeĭ Domnescĭ, adresat Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.133. 1848 Iulie 28.

(Orig. Arch. M. de Interne Dos. No. 320.)

Dreptate, Frăţie.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domnească a Românieĭ.

Domnuluĭ Ministru al trebilor din Lăuntru.

Fiind trebuinţă ca în Câmpul Libertăţiĭ să se facă o tribună şi câte-và mese, eştĭ rugat, Domnule Ministre, să binevoescĭ a face punere la cale, ca să se săvârşească acestea cât maĭ curînd, şi după săvârşirea lor, suma ce se va cheltui, veĭ cere a ţi se slobodì.

No. 371.

Membriĭ Locotenenţeĭ: Neofit, Mitr. Ungro-Vlachieĭ, I. Eliade, Chr. Tell, Stefan Golescu, N. Minco.

(Resoluţie:) Să se scrie grabnic Presidentuluĭ Municipalităţiĭ, ca îndată prin architectonul sĕŭ să aducă acest decret la întocmaĭ îndeplinire, şi să trimiţă subt-iscălituluĭ socoteală de cheltueala ce se va urmà spre întoarcerea banilor. — Iulie 28.

Adresa No. 27 a Executoruluĭ Curţiĭ administrative către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.134 1848 Iulie 28.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Onorabiluluĭ Ministru al trebilor din Năuntru.
Executorul Curţiĭ administrative.

Două-spre-ḑece trăsurĭ, însă: o caretă, opt calescĭ şi treĭ căruţe ce le-am închiriat, şease de la ḑece ale următoareĭ, cincĭ de

No. 1.134. 1848 Iulie 28.

la șeapte-spre-ḍece, idem, și una de la douĕ-ḍecĭ. Aceste trăsurĭ, cele dintâĭ șease, tot se maĭ află în lucrare la Giurgiŭ, iar șease s'aŭ întors înapoĭ la douĕ-ḍecĭ și patru ale următoareĭ, carĭ acestea s'a slujit cu dînsele : cincĭ câte opt ḍile și una patru ḍile, carĭ se adună pentru aceste șease trăsurĭ întoarse ḍile patru-ḍecĭ și patru, pe ḍi de trăsură câte leĭ douĕ-ḍecĭ, ce se însumează leĭ opt-sute opt-ḍecĭ și leĭ treĭ-ḍecĭ și cincĭ, ce-am plătit pentru toate la dresul lor, căcĭ așà le-am tocmit, și face leĭ nouĕ-sute-cincĭ-spre-ḍece.

Plecat rog cinst. Departament ca aceștĭ banĭ pentru trăsurile întoarse să mi se rĕspundă, iar pentru cele șease de maĭ înainte, fiind-că până acum nu s'aŭ întors, va rĕmâné până la vremea când se vor întoarce, și atuncĭ voiŭ raportà și pentru acelea.

Christu Orescu.

No. 27.

(Resoluție:) Raport la Locotenență ca să binevoească a decretà d. Ministruluĭ Finanțiĭ ca să sloboadă Executoruluĭ aceștĭ leĭ 915. — Iulie 29.

No. 1.135. 1848 Iulie 28.

Scrisoarea Generaluluĭ Christian Tell către Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

Iubite prietine,

Scrisoarea dumi-tale de la 26 a curgĕtoareĭ, trimisă prin într'adins curier, primind-o astă seară, mĕ grăbesc a-țĭ rĕspunde că schimbările cerute de dumnea-ta pentru județele Dolj și Mehedințĭ se vor pune în lucrare cât se poate maĭ în grabă. La Dolj s'a numit d. Aaron. Toțĭ colegiĭ dumi-tale îțĭ mulțumesc de activitatea cu care aĭ lucrat în România mică și te roagă ca și în viitor să lucrezĭ asemenea. Mâne îțĭ trimit la Râmnicu-Vâlceĭ 20.000 patroane, după a cărora primire te rog a-mĭ rĕspunde.

Pricina cu E. S. Suleiman Pașa merge ast-fel: Până acuma se află la Giurgiŭ 8.000 trupe turcescĭ peste tot, infanterie, cavalerie și artilerie. Printr'o scrisoare către boerĭ și notabilĭ, a cerut să se aleagă, în locul Guvernuluĭ provisoriŭ, pe care nu-l recunoasce, nicĭ actele sale, un Locotenent Prințiar cu care să intre în tractațiĭ; pe subt mână însă ne-a dat să înțelegem printr'un trimis al sĕŭ, anume Tînghîrolu, că noĭ putem să alegem o Locotenență Domnească compusă de 5—6 persoane. S'a ales dar ca Locote-

nenţĭ toţĭ membriĭ aĭ Guvernuluĭ, lăsând pe secretarĭ pe din afară. După această alegere s'a trimis la Giurgiŭ către E. S. o deputaţie de 100 persoane. E. S. însă le-a rĕspuns că nu voesce o Locotenenţă de 6 persoane, ci una compusă de treĭ, carĭ vor fi aleşĭ din Ministriĭ actualĭ. S'a făcut dar altă alegere, puindu-se d. Eliad, N. Golescu şi eŭ. Tînghîrolu însă cereà să dăm o publicaţie afară, în care să ḑicem că instituţiile noastre nu vor avé putere, decât dacă se vor aprobà de E. S. Soliman Paşa şi întărite de Înalta Poartă. Când s'a făcut alegerea Locotenenţeĭ compuse de 6 persoane, am dat o ast-fel de publicaţie, dar ne-am căit a doua ḑi, căcĭ cu o asemenea publicaţie, tăgăduiam chiar noĭ dreptul de autonomie ce-l avem după tractate, şi chiar după cel de la Adrianopole, în art. 5. Prin urmare la cea din urmă alegere, cerêndu-ni-se iar o asemenea publicaţie, noĭ n'am vrut s'o maĭ dăm şi, rĕspunḑênd Ex. Sale de noua alegere ce a făcut popolul, vom protestà tot odată că noĭ, avênd dreptul de autonomie, vom lucrà în puterea luĭ şi tot odată vom protestà şi Consulilor de aicea, carĭ ne-aŭ făgăduit că nu vor lăsà armata turcească a păşi un pas măcar din Giurgiŭ. Ast-fel staŭ lucrurile, iubite prietene, şi ce se va întîmplà îţĭ voiŭ maĭ scrie.

No. 1.135.
1848
Iulie 28.

Pleşoianu este poruncit a se înţelege cu dumnea-ta pentru orĭ-ce măsurĭ serioase. Cu al doilea ocasion îţĭ voiŭ trimite şi scrisorile luĭ Soliman Paşa. Mâne trimit la Vâlcea pe Colonelul Iablovschi pentru cercetarea posiţiilor militare. Este poruncit a se înţelege cu dumnea-ta la ceea ce va cere trebuinţa. Volintirilor poţĭ să le daĭ câte doĭ-spre-ḑece leĭ pe lună, după chiar aprobaţia Locotenenţeĭ. Guvernul cel noŭ se intitulează: Locotenenţa Domnească a Ţĕriĭ-Românescĭ. Silesce-te cât veĭ puté să aĭ cavalerie puţină şi infanterie multă. Opran a plecat la postul sĕŭ de alaltă-erĭ. Nu uità a avé un om sigur la Calafat în toată vremea spre a te vesti de orĭ-ce se va întîmplà la Vidin. D. Maiorescu s'a trimis la Francfort pe lângă Dieta Germanieĭ; la Paris se trimite Brătianu. Deşi Locotenenţa se compune de treĭ persoane numaĭ, noĭ însă am luat angajamentul ca toţĭ membriĭ Guvernuluĭ provisoriŭ cu secretariĭ să lucrăm ca şi maĭ înainte împreună şi numaĭ iscăliturile celor treĭ aleşĭ astăḑĭ să figureze. Cu altă ocasie mĕ veĭ însciinţà hotărît de numĕrul volintirilor ce aĭ făcut până acum cu dorobanţĭ cu tot. Reacţionariĭ aicĭ s'aŭ vîrîtără în gaură de şearpe. În ḑilele acestea trimitem o deputaţie la Constantinopole cu jalbă către Sultan. Aşează-ţĭ tabĕra la Vâlcea şi aşteaptă tot-deauna

No. 1.135. 1848 Iulie 28.

instrucțiile noastre și numaĭ la desperație de perderea causeĭ și a noastră să facĭ ce veĭ pricepe.

Folosindu-mĕ de această ocasie a-țĭ arătà stima și prieteșugul ce simț către dumnea-ta, am onoarea a fi

Al domnieĭ tale slugă plecată

Chr. Tell.

Scrie-mĭ cât de des veĭ puté, și eŭ îțĭ voiŭ rĕspunde.

No. 1.136. 1848 Iulie 28.

Rĕspunsul luĭ Suleiman Pașa la memoriul Comisiuniĭ boerilor și notabililor Țĕriĭ-Românescĭ.

(Copie. Acad.)

Messieurs les délégués de l'assemblée des boyards et notables de la Valachie,

J'ai reçu votre lettre du 24 juillet en réponse à celle que j'aĭ adressée officiellement aux boyards et aux notables de Bucharest et par laquelle je leur ai signifié que le Gouvernement provisoire devait être immédiatement dissous et remplacé par un Lieutenant Princier et que tout ce qui avait été établi et promulgué par ce Gouvernement était considéré comme nul.

Avant de prendre donc en considération les différents sujets qui sont traités dans votre réponse et de soumettre aux pieds du trône impérial la supplique que la nation valaque vient de me confier, je me crois en devoir de vous exprimer mon étonnement de voir une Lieutenance composée de six personnes, contrairement à la teneur de ma première lettre, en même temps qu'au Règlement Organique, qui n'a pas encore cessé d'être en vigueur. Ne voyant dans ce fait qu'un simple changement de nom, je déclare donc, Messieurs, d'une manière définitive que je ne saurais admettre une Caïmacamie composée de six personnes; mais pour vous donner encore une preuve de mes bonnes dispositions envers la nation valaque, je me crois pouvoir autoriser, au nom du Gouvernement impérial, l'assemblée des boyards et des notables à élire de nouveau trois personnes parmi les Ministres actuels pour former une nouvelle Lieutenance.

Je vous engage, Messieurs, à me donner une réponse cathégorique à ce sujet avant l'expiration du délai que je vous ai accordé verbalement dans notre dernière entrevue à Giurgewo, savoir jeudi prochain 29 juillet v. s., à deux heures du soir, afin

que je puisse la communiquer au Gouvernement impérial en même temps que la supplique sus-mentionnée.

No. 1.136. 1848 Iulie 28.

Agréez, Messieurs, l'assurance de ma considération distinguée.

Suleyman Pacha.

Au camp impérial de Giurgevo.

Pour copie conforme, J. Voynesco.

Scrisoarea Efimieĭ Pleșoianu către Generalul Gheorghe Magheru.

No. 1.137. 1848 Iulie 28.

(Orig. Acad.)

Domnule!

Zelul cu care te-aĭ arătat a se proclamà o nouă Constituție, pentru fericirea maiciĭ noastre Patriĭ, trage pe tot Românul de orĭ-ce vîrstă și sex să te întîmpine cu stâlpărĭ de fenic; să-țĭ aștearnă drumul cu florĭ și să te îmbrățișeze cu lacrămĭ de bucurie. Suferințele ce aĭ cercat, puind libertatea comună în falnicul sĕŭ sbor, vĕ daŭ dreptul de martir al eĭ, pentru care numele liberatorilor vor fi neșterse din inimile a tot Românul, și trecute în cartea eternitățiĭ pentru toțĭ seculiĭ. Ațĭ săvârșit, Domnule, fapte atât de marĭ, și în nisce vremĭ atât de grele, în cât ar trebuì expresiĭ și putere să le mărturisim. Însă: Noĭ te rugăm să primescĭ din curatele mele mânĭ această mică cunună pe capul ce merită o coroană, și tot d'odată sincere salutărĭ de revedere, credêndu-le că sînt din cele maĭ tandre inimĭ.

Efima Pleșoianu.

Scrisoarea luĭ Dimitrie Ghica către diarele Bucurescene „Pruncul Român" și „Popolul Suveran."

No. 1.138. 1848 Iulie 28.

(Pruncul Român. No. 27. 1848. 14. VIII.)

Domnilor Redactorĭ, [1])

De vre-o câtă-va vreme, Presa română de felurite colorĭ a binevoit a vorbi de mine cu o complesență despre care nu pociŭ

---

[1]) Domnul Dimitrie Ghica a trimis un articol redactorilor acesteĭ foĭ, cerênd să-l publicăm; subt-iscălitul a făcut oare-carĭ observațiĭ amicale d-luĭ Ghica, și l-a rugat să nu-l publice de o cam dată. Dumnea-luĭ însă insistă, și prin urmare sîntem datorĭ a-l reproduce; mĕ socotesc însă dator a publicà și câte-và pasage din epistola ce mĭ-a trimis.

C. A. Rosetti.

„...Ițĭ declar că, cu toate feluritele considerațiĭ ce-mĭ facĭ, persist a te rugà

No. 1.138. 1848 Iulie 28.

avé decât mulțumire, fără să socotesc însă că o merit cu vre-o faptă bună saŭ rea.

Maĭ înainte de a rĕspunde la apelul ce-mĭ facețĭ prin No. 14 al jurnalelor dumnea-voastră, apel plin de bunăvoință și de prietenie, vĕ rog să-mĭ dațĭ voe a determinà în puține cuvinte, ce împărtășire am avut în împrejurările carĭ aŭ precedat mișcarea re-

---

să publicĭ articolul meŭ; nicĭ o pricină personală nu mĕ poate face să-mĭ schimb hotărîrea, chiar de ar suferi reputația mea de bun cetățean, precum se pare că aĭ vré să-mĭ ḑicĭ. Astăḑĭ maĭ cu seamă, când se vede că temerea uneĭ intervenții străine nu maĭ este, nimenĭ nu poate să ḑică că o fac, pentru ca să fiŭ apĕrat de vre-o responsabilitate. Voiŭ să o public, ca să am mulțumirea să-mĭ ḑic, dacă vre-o dată o nenorocire ar cădé pe țeara mea, că am prevestit-o să se ferească de primejdie, și că am întrebuințat slabele-mĭ mijloace a împrăștià furtuna, și apoĭ astă scrisoare am și publicat-o în jurnalul din Transilvania, atât eram în nerăbdare să nu las pe nimenĭ să aibă vre-o îndoeală de adevĕratele mele intențiĭ asupra mijloacelor de a asigurà fericirea patrieĭ noastre.

„Nu privesc Regulamentul Organic ca un chivot sfînt, carele nimenĭ este ertat să-l atingă fără primejdie de a comite un sacrilegiŭ. O sciĭ maĭ bine decât orĭ-cine, că am vĕḑut tot-deauna că multe din dispozițiile luĭ nu eraŭ în armonie cu adevĕratul progres al secoluluĭ, și că sensul cel încurcat al unor articole îndemână guvernele arbitrariĭ. Dacă am povĕțuit pe amiciĭ meĭ politicĭ să nu se abată din Regulament, am făcut-o tocmaĭ pentru că mĕ temeam ca, atingênd un pact dat Românieĭ de puterile suzerană și protectriță, să nu espunem țeara la calamitățile uneĭ invasiĭ străine. Cu toate acestea, de ne va fi ertat, precum făgăduesc întîmplările, să modificăm instituțiile noastre, după cum o cere progresul timpuluĭ și adevĕratele trebuințe ale țĕriĭ, fără să primejduim nimic din afară, mĕ declar gata să mĕ agăț din inimă de această Constituție nouă, însă, o maĭ repet, ca să aibă această instituție o valoare adevĕrată în ochiĭ meĭ, trebue, după părerea mea, ca ele să isvorască din starea civilisațieĭ a Românieĭ, să fie cântărite și discutate cu matoritate de o Adunare obștească a țĕriĭ, ș. c. l.

. . . .

„Nădăjduesc că, întovărășită de acest comentariŭ, scrisoarea mea pe care, de veĭ voi, poțĭ să o publicĭ, va perde din caracterul ce inemiciĭ meĭ ar fi putut să-ĭ deà, și în sfîrșit tot ce pot să-mĭ impute, va fi poate că am păcătuit printr'un exces de prudență, însă în pricinĭ așà de grave, prudența este maĭ preferabilă uneĭ ușurințe, prin care interesele cele maĭ serioase ar fi putut să fie compromitate.

. . . .

„Orĭ-ce se va întîmplà, te rog să creḑĭ că fac rugăciunile cele maĭ sincere pentru fericirea țĕriĭ mele, și dacă binele ce-ĭ vor aduce întîmplările cele din urmă s'a făcut cu alte mânĭ și nicĭ de cum cu ale mele, eŭ mĕ voiŭ bucurà din fundul inimiĭ mele, fără să pizmuesc pe ceia ce fură atât de fericițĭ să o înzestreze eĭ.

Primesce, ș. c. l.

Dimitrie Ghica.

voluționară din luna luĭ Iunie. Departe de a tăgăduì astăḑĭ ceea ce am voit și am făcut în acele vremĭ, o mărturisesc chiar și acum și socotesc drept onoare a o încredințà, pentru că în toată vieața mea politică, pociŭ ḑice, că n'am făcut cel maĭ mic lucru vătĕmător pentru patria mea.

No. 1.138.
1848
Iulie 28.

Ca un amic prudent și înțelept al progresuluĭ și inemic acelor rĕsturnărĭ ce desghină societățile și fundamentele lor, desființând orĭ-ce legătură către oamenĭ, am socotit ca și dumnea-voastră, că în urma nemărginiteĭ comoțiunĭ din luna luĭ Fevruarie, urmà și la noĭ să se facă reforme, să se stârpească abusurile; bine încredințat că prin acest singur mijloc se puteà împedecà turburările carĭ ar fi tras asupra țĕriĭ noastre calamitățĭ de fire a ne împinge în retrogradare în loc de progres. Atuncĭ pătruns de aceste simțiminte, întru carĭ vĕ socotiam pe toțĭ unițĭ, am luat și eŭ o parte activă la adunările formate cu scop de a ne înțelege asupra mijloacelor ce ar fi putut să depărteze de asupra țĕriĭ noastre toate relele, de carĭ ne temeam, vĕḑênd întărîtarea duhurilor.

Tot cu acest scop scițĭ că am cercat a chemà luarea aminte Șefuluĭ Statuluĭ asupra stăriĭ critice a țĕriĭ și asupra măsurilor trebuincioase de îmbunătățire. Dară, scițĭ iarășĭ tot într'o vreme, că principele ce am cercat a consfințì între dumnea-voastră eraŭ respectul tractatelor și nestrămutata observare a Regulamentuluĭ Organic; că pe tot-deauna am lepĕdat departe orĭ-ce idee de a ridicà gloatele popoluluĭ, orĭ-ce încercare de a întrebuințà forța brutală, fiind acestea mijloace revoluționare, și am cerut în tot-deauna paza celeĭ maĭ stricte legalitățĭ, ca nu cum-và, pășind peste acest cearcăn, să dăm peste năvălirĭ de armiĭ străine, saŭ să cădem în răsboiŭ civil cu înfricoșatul luĭ cortegiŭ.

În aceste disposițiĭ aflându-mĕ, v'am recomandat tutulor înțelepciune și liniște la plecarea mea în Transilvania, unde am venit să-mĭ caut sănătatea dărîmată de epidemia ce domnià în Bucurescĭ. De abià trecură însă opt ḑile și aflaĭ, una peste alta și ca nisce săgetărĭ de fulger, atentatul în contra viețiĭ M. S. Domnuluĭ Bibescu, rĕscoala biruitoare, proclamarea Constituțieĭ și, în fine, abdicarea Șefuluĭ Statuluĭ.

Din acel minut am cunoscut, cu durere, că deșì eram pornițĭ cu toțiĭ dintr'un punct comun, căile în carĭ ne aruncarăm eraŭ cu totul oposite. Așà eŭ ceream pentru țeară așezăminte potrivite cu istoria eĭ, cu obiceiurile eĭ, după gradul de civilisație în care a ajuns; mĕ mulțumiam să vĕd înființate reforme politice și

No. 1.138. 1848 Iulie 28.

administrative carĭ ar fi putut să ne conducă cu pas tare, dar măsurat, pe calea progresuluĭ; din contră, dumnea-ta și amiciĭ dumitale, într'o mișcare nemărginită, cu o singură săritură ațĭ trecut peste un interval de maĭ mulțĭ secolĭ, fără să luațĭ în băgare de seamă că ațĭ prăvălit țeara către o prăpastie, unde nu găsesc decât desordine și miserie. În asemenea pusăciune nu puteam să fac alt decât să mĕ trag la o parte, să mĕ rog pentru binele patrieĭ și să aștept într'o dureroasă răbdare eșitul evenimentelor; maĭ cu seamă că, după legăturile și relațiile în carĭ se află țeara noastră, tot omul cu sânge rece urmà să prevadă că nu o să ne fie ertat a deslușì între noĭ puncturile de desbatere desvĕlite prin articolele de Constituție, proclamate de revoluție. Un viitor foarte apropiat și vrednic de plâns pentru toțĭ, dar maĭ cu seamă pentru aceia carĭ nu s'aŭ temut a cărà pe capul lor o responsabilitate așà de grea, va hotărî care din noĭ a arătat patriotismul, nu dic cel maĭ înflăcărat, dar cel maĭ înțelept. Crede-mĕ, Domnul meŭ, că arborul libertățiĭ nu va da rod bun și folositor, de nu va îndeplini condiția să crească cu încet și să-șĭ întindă adînc rădăcinile, în tărîmul patrieĭ; când se va presădi în grabă din tărîm străin în țeară română arborul acesta, și chiar de s'ar udà cu sângele a maĭ multor generațiĭ, nu va produce decât rodurĭ amare, câte-và ramurĭ ofilite; și pentru că nu va avé rădăcinĭ în pămînt, îl veĭ vedé să cadă la cea dintâĭ suflare de viscol.

Socotesc, Domnul meŭ, că această profesie de credință este rĕspunsul, cu care am întîmpinat apelul călduros ce facĭ patriotismuluĭ meŭ. Vĕ încredințez însă că ochiĭ mĭ-aŭ lăcrămat, citind mărturisirile de stimă și de simpatie ce-mĭ arătațĭ, căcĭ nu voiŭ uità că, de și sîntem osebițĭ asupra mijloacelor, dar am fost totdeauna unițĭ asupra scopuluĭ de a asigurà fericirea patrieĭ noastre comune.

Dațĭ-mĭ voe acum, vĕ rog, să adaog în jurnalul d-voastre un mic rĕspuns la multele amenitățĭ coprinse asupră-mĭ în No. de la 21 Iulie al „Popoluluĭ Suveran“ din Bucurescĭ. Și maĭ întâiŭ voiŭ să mulțumesc autoruluĭ articoluluĭ pentru interesateța ce-mĭ arată, fără să o pociŭ însă înțelege. Atât numaĭ îl rog să binevoească a-mĭ deslușì unele enigme prea înalte pentru înțelegerea mea. Un redactor atât de spirtos și logițian adânc nu se va îndoi să-mĭ explice cum a găsit mijloc, pe de o parte, să-mĭ presupue mască pe chip și, pe de alta, să pretindă că arunc fulger în față și dumnea-luĭ și amicilor sĕĭ, demagogilor și comuniștilor. Îmĭ va explicà cum împă-

ciuesce și cum împerechează imputăciunea ce-mĭ face de purtare neutrală și de rolă agresivă, tot într'o vreme. Negreșit că aceste sunt figurĭ de retorică, pe carĭ duhurile micĭ, precum e plămădit al meŭ, nu le pot înțelege meritul literar. Să maĭ binevoească a-mĭ arătà ce crimă neertată face un tînĕr de 18 anĭ, când iea slujbă în țeară străină, fie măcar și în Rusia, când el nu se ocupă de pace saŭ de răsboiŭ. Oare este acesta un motiv ca acel tînĕr să se arunce cu mânĭ și cu picioare într'o întreprindere, la sfîrșitul căreia nu vede decât anarchie saŭ năvălirile de armiĭ străine?

No. 1.138. 1848 Iulie 28.

Așĭ puté să maĭ spuĭ și alte observațiĭ redactoruluĭ nostru; dar mĕ popresc, pentru că în presența grelelor evenimente ce ne amenință, ar fi copilărie pentru un bun Român să se rătăcească în vorbe.

Dimitrie Ghica.

Corespondență din Bucurescĭ către „Gazeta de Transilvania." No. 63. 1848. 2. VIII.

No. 1.139. 1848 Iulie 28.

Diferința cu Suleiman Pașa asupra prea indiferintelor numirĭ de „Guberniŭ provisoriŭ" „Locotenență a Domnieĭ"; saŭ „Caimacamie" se împăcă, deșì nu cu mulțumirea tutulor, însă spre binele general al patrieĭ. Spre a înțelege lucrul cu toțiĭ, însemnăm că Regulamentul Organic (cap I, secț. II, art. 18) determină ca, la orĭ-ce vacanție de Domnie, să se aleagă (numaĭ) treĭ Caimacamĭ, adică Locoțiitorĭ aĭ Domnieĭ, și aceĭ treĭ să fie: Presidentul Înaltuluĭ Divan, Ministrul trebilor din Lăuntru și Ministrul Dreptățiĭ. Acum la revoluția din 11 Iunie, care lepĕdă Regulamentul ca un așezămînt făurit maĭ mult numaĭ de Consulul rusesc Minciaki și proclamă noua Constituție, urmă, firesce, ca la abdicarea Domnuluĭ Gheorghie D. Bibescu, să nu se recunoască nicĭ Caimacamie, ci, în locul aceleia, să-șĭ aleagă din întreg poporul bărbațĭ câțĭ vor aflà cu cale subt numire de „Guberniŭ provisoriŭ." Într'aceea Suleiman Pașa, Comisarul care este un diplomat bun, atât spre a apĕrà suzeranitatea Sultanuluĭ, întru toată întregimea eĭ, cât și spre a da lucruluĭ o coloare (un suliman), pretinse cu tot adinsul ca Gubernul provisoriŭ să nu se numească așà, ci Locotenență Domnească, Caimacamie, cum sună Regulamentul, care până la formala sancționare a revoluțieĭ, prin Sultanul, trebue să fie respectat de acesta. Poporul român se înduplecă, voì însă a ține tot șease membri în Locotenență, care se și arătă luĭ Suleiman prin numeroasa duputație de

No. 1.139. 1848 Iulie 28.

100 inșĭ, Sâmbăta trecută. Suliman stete neclătit pe lângă numĕrul de t r e ĭ. După multe desbaterĭ și consultărĭ se primì și această condiție a Turculuĭ, aseară, în adunare de popor, însă fără a se împlinì calitatea de ranguri cerută prin Regulament pentru Caimacamĭ, ci Locotenențĭ rĕmaseră I. Eliade, Nic. Golescu, Chr. Tell. Pe acest temeiŭ, astădĭ Joĭ, se făcù o numeroasă adunare de (foștĭ) boerĭ liberalĭ, orășenĭ, ș. a. Tenghir, Secretarul luĭ Suleiman, venì și el la Palat și dechiară Locotenențeĭ cum și Mitropolituluĭ, carĭ eraŭ față, că pe temeiul numĕruluĭ trinariŭ, Româniĭ nu maĭ aŭ a se teme de al lor venitoriŭ din partea Turcieĭ, și că acum Constituția lor se va trimite nesmintit Sultanuluĭ, spre sancționare; eĭ vor puté tot odată tractà cu În. Sa asupra orĭ-căruĭ alt punct. Tenghir, după ce provocă pe Românĭ a trimite o nouă deputăciune la Suleiman, apoĭ se gătià și el a plecà tot la Giurgiu spre a reportà despre toate în persoană. Acum Capitala noastră este numaĭ o mare de sĕrbătorĭ.

De la Moldova iar ne maĭ venì scire că Muscaliĭ s'ar fi depărtat. Noĭ despre eșirea Turcilor la Calafat încă nu scim nimic. De la Constantinopole încă avem scirĭ oficiale și particulare. Lupta diplomatică între fostul Agent Aristarchi și între noul Agent constituțional Ioan Ghica ținù câte-và sĕptămânĭ, foarte grea. Cel dintâiŭ se silià a cumpĕnì cu vada sa, cu aur și prin Titof; al nostru aveà în parte-șĭ numaĭ elocuența sa și sprijonirea energioasă a soluluĭ franțusesc, de când Sultanul încă recunoscù R e p u b l i c a. Poarta de o cam dată se cam mirà, pentru care cuvînt Franța apĕră cu atâta tărie interesele Principatelor Danubiene, la care Franțosul ĭĭ rĕspunse cu argumente convingĕtoare și pătrundĕtoare.

Aci la Bucurescĭ începù a se formà o partidă anti-constituțională între prea numerosul cler local. Noĭ pândim cu nepreget la mișcările eĭ, o urmărim până în sînul camarileĭ mitropolitane, care nu poate uità pedeapsa ce luă Zosima. Partida aceasta, de nu se va demascà cât maĭ curînd, poate devenì periculoasă. Eŭ voiŭ cercà a vĕ împărtășì o listă a membrilor eĭ. Materia vorbirilor eĭ amăgitoare este că Muscaliĭ trebue chemațĭ neapărat, că clerul ĭĭ va întîmpinà cu toată solemnitatea, pentru ca eĭ să apere interesul cleruluĭ, că bărbațiĭ Constituțieĭ noastre sînt păgânĭ și ereticĭ, pentru că vorbesc și scriŭ franțusesce; că eĭ ne vor latinì, dacă Rusia nu va venì să ne scape credința ortodoxă. Și alte minciunĭ.

P.

Nota „Prunculuĭ Român“. No. 21. 1848. 31. VII.

No. 1.140.
1848
Iulie.

Pe toată ḑina, deputaţiĭ de sătenĭ sosesc în Bucurescĭ. Peste 3, 4 ḑile, vom avé adunaţĭ în Capitală 10—12 miĭ de sătenĭ. Rugăm pe toţĭ aceia ce nu se simt Românĭ să meargă să vorbească cu aceştĭ sătenĭ, şi noĭ sîntem sigurĭ că nicĭ un botez nu-ĭ va puté sfinţì şi românì maĭ bine.

Erĭ, în Câmpul Libertăţiĭ, eraŭ adunaţĭ vre-o câte-và sute de sătenĭ din maĭ multe judeţe. Orĭ-cine a vĕḑut adunările populare a plâns şi a creḑut, însă ca să aibă cine-và cunoscinţa desăvîrşită de cât a suferit săteanul, şi să aibă desăvîrşita credinţă, că nu maĭ poate perì naţia Română, trebue să vie să asiste la o ast-fel de adunare, la un asemenea meeting creştinesc, să vie să vaḑă cum fie-care vorbă ce ese din gura oratorilor se coboară drept în inima săteanuluĭ român, să vaḑă pe fruntea luĭ durerea trecută în luptă cu fericirea viitoare. Noĭ nu putem definì alt-fel deosebirea de o adunanţă de boerĭ şi de sătenĭ, decât că eĭ ascultă cu urechile şi săteanul cu inima, că pe chipul acestora e zugrăvit interesul şi patima, şi pe al acestora dreptatea şi frăţia; pe chipul acelora se vede ura şi pe al acestora dragostea şi ertarea, pe chipul acelora întunericul şi pe al acestora lumina.

Articol din „Allgemeine Zeitung“ din Augsburg. No. 239. 1848. 26. VIII. Supl.

No. 1.141.
1848
Iulie 28.

Lage und Stimmung in den Donaufürstenthümern.

Von der untern Donau. Die russische Diplomatie, welche überall in dem begründeten Ruf ungemeiner Feinheit steht und für ihre Zweke mit Mitteln ausgerüstet ist, wie sie schwerlich andern Diplomaten zuständig sind, hat in den Fürstenthümern Moldau und Walachei vollständig Fiasco gemacht. Der moralische Einfluss Russlands daselbst ist zu Grabe getragen, und nur mit den Waffen in der Hand würde eine Einwirkung auf die Angelegenheiten der Fürstenthümer von dem Czaren wiedergewonnen werden können.

Ein solches Resultat muss in St. Petersburg selbst im hohen Grad unerwartet gewesen sein, und es lässt sich erklären mit welchem Unwillen der Kaiser die Kunde von dieser Lage der Dinge, welche ihn die Berichte seiner Agenten vielleicht mehr heraus-

No. 1.141. 1848 Iulie 28.

fühlen als unverhüllt haben erkennen lassen, aufgenommen hat. Man vernimmt dass bei der ersten Nachricht hiervon der Kaiser die Moldo-Walachen der Undankbarkeit bezichtigt hat. Indignirt über dieselben hat er seine Hand ganz abziehen wollen von den Undankbaren; um sie den Ungläubigen preiszugeben, von denen sie so lange geknechtet wurden, und aus deren Joch er sie befreit hat. Der Frieden von Adrianopel, welcher die derzeitige Lage der Fürstenthümer bestimmt hat, ist von dem Kaiser stets als ein Werk betrachtet worden, auf welches er mit besonderer Vorliebe und gerechtem Stolze blickte; durch ihn hatte er eine zahlreiche orthodoxe Bevölkerung der Willkür der Ungläubigen entzogen, und jetzt, kaum ein halbes Menschenalter nach jener Begebenheit und nach der allgemein in dankbarer Erinnerung stehenden Administration Kisseleffs, ist der russische Schutz verhasster geworden als es die Türkenherrschaft in ihren schlimmsten Zeiten je gewesen, so verhasst dass man din Türken jetzt als Befreier von dem allgemeinen Drucke der Schutzherrschaft aufgerufen hat und auf die edlen Gesinnungen des Sultans und seines erleuchteten Cabinets alle Hoffnungen setzt.

Es hat eines eigenthümlichen Zusammentreffens von Umständen bedurft um ein Resultat wie dieses herbeizuführen, die Wohlthaten welche der Frieden von Adrianopel jenen Völkern hat bringen sollen in den schwersten Druck, und den Dank den sich der Kaiser zu gewinnen hoffte in allgemeinen Hass zu verkehren.

Am meisten unstreitig zu dieser Lage der Dinge hat die Wahl des Fürsten Sturdza zum Hospodaren der Moldau beigetragen. Feiner und raffinirter als die russische Diplomatie selbst hat er immer unter dem Anschein von ihr geleitet zu werden und als der ergebenste Diener derselben zu gelten, dieselbe doch stets am Gängelbande geführt. Insbesondere hat er die schwache Seite an welcher die gesammte russische Verwaltung leidet, die Empfänglichkeit für klingende Münze, dergestalt zu benutzen gewusst, dass er die etwaigen ihm übelwollenden Massnahmen der einen Behörde stets durch die erkaufte Gunst der andern zu beschwichtigen und zu neutralisiren im Stande gewesen ist. In der Kunst zu rechter Zeit und am rechten Orte mit vollen Händen zu geben, bei aller sonstigen eigenen Habgier Meister, hat er natürlich seine Spenden und Opfer in dem Masse reicher ausfallen lassen, je höher die Regionen waren, in welche er sie gelangen liess. Rechnungen welche sich jüngst bei dem Tod eines Cassirers vorgefunden haben,

No. 1.141.
1848
Iulie 28.

geben hierüber die merkwürdigsten Aufschlüsse. Die regelmässigen Geldspenden welche nach St. Petersburg flossen, hatten unstreitig am meisten gewirkt ihn in dem Ansehen eines der treusten Vasallen des Kaiserlichen Schutzherren zu befestigen. Als galanter Mann hat der Fürst Sturdza den Zauber seiner Ducaten zunächst auf das weibliche Geschleht wirken lassen, und so sich an der rechten Quelle einen Einfluss geschaffen, mittelst dessen er selbst den russischen Consul Besack, Vorgänger des Herrn v. Kotzebue, wegschaffte, dessen Controle ihm anfing belästigend zu werden.

Hr. v. Kotzebue, vielleicht das Vergebliche eines Wirkens gegen den Fürsten einsehend, und wolhbekannt mit dem Anhalt welchen derselbe an höherer Stelle gefunden, scheint anfangs seine Rolle auf ein Zusehen beschränkt zu haben, bis er, vielleicht gegen seinen eigenen Willen, dem Fürsten als ein Instrument gedient hat, vermittelst dessen das dem Lande gegebene Règlement Organique völlig wirkungslos gemacht wurde, und statt desselben eine durch die schamloseste Corruption eingeführte Willkürherrschaft Platz griff. Es gibt keinen Paragraphen in dem gedachten Règlement, welcher nicht auf das schreiendste verletzt ward. Reclamationen von welcher Seite sie auch kamen, und so begründet sie auch sein mochten, blieben unbeachtet, fanden bei den russischen Behörden kein Gehör, und die Überzeugung, dass von diesen aus eine Besserung der Landeszustände nicht zu hoffen sei, ward endlich so allgemein, dass das ohnehin nur künstlich erhaltene Ansehen des russischen Consulats gänzlich schwand. Dazu kam, dass auch der Privatcharacter des Consuls, in Rücksicht auf eine Leidenschaft welche man häufig bei russischen Beamten findet, zu Verdächtigungen Raum gab, und dass die mit jener Leidenschaft verbundene mindere Rücksicht auf die Wahl des Umganges zu Inconvenienzen führte, welche der Fürst selbst für seine Zwecke auszubeuten verstand. Der Glaube dass gegen den Fürsten bei den russischen Behörden nichts auszurichten sei, musste endlich jedem in die Hand laufen.

Die Klagen über die Willkür des Letztern, über die Aufhebung jedes Rechtszustandes, über die schamloseste Käuflichkeit der in letzter Instanz von dem Fürsten selbst ausgeübten Justiz beschränkten sich nicht auf die Eingebornen : die zahlreich sich in der Moldau aufhaltenden fremden Unterthanen litten hierunter gleichmässig, und so wurden, bei der Gleichheit des Leidens, die Eingebornen, welche sahen, dass die fremden Consulate, das österreichiche, preus-

No. 1.141. 1848 Iulie 28.

sische, englische und griechische, im Interesse ihrer Schutzbefohlenen gegen den Fürsten Front machten, vom dem russischen Consulat abgestossen und an die fremden Consulate gewiesen, von welchen sie eine redlichere Theilnahme für die gemeinsamen Interessen hoffen durften. Alles was die fremden Consulate gegen das Erpressungssystem des Fürsten ausrichteten, kam ihnen ebenfalls zu gute und musste naturgemäss auch auf sie günstig zurückwirken. In dem Mass also als ein solcher Widerstand gegen die Willkürherrschaft entschiendener ausgeübt wurde, musste der Einfluss der fremden Consulate wachsen.

So standen die Sachen als in Folge der grossen Ereignisse in Frankreich und Deutschland auch in den Fürstenthümern die Gemüther zu gähren anfingen. In der Walachei wo Fürst Bibesko, ein redlicher Mann, und bei dem grösten Theil des Volkes beliebt, von Russland aber nicht eben gern gesehen, sich bemühte das Land von dem russischen Einfluss freier zu halten, hatte die russiche Partei, vielleicht von dem kurz vorher nach Bucharest versetzen Herrn v. Kotzebue, welcher sich persönlich mit dem Fürsten Bibesko nicht zu stellen wusste, begünstigt, schon vorher zu wühlen angefangen. Dort war daher eine Bewegung gleichsam russischerseits angeregt worden, der man unter den veränderten Umständen und in einer veränderten Richtung nicht wieder Herr werden konnte. In der Moldau gab es nur eine Stimmung : alle Parteien, selbst die sonstigen unbedingtesten Anhänger Russlands, vom Fürsten ausgesogen, vom russischen Consulat in Stich gelassen, waren antifürstlich und antirussisch geworden ; man kann in der That sagen, dass die russischen Consuln gleichsam systematisch, durch die fortwährende Begünstigung der Malversationen des Fürsten Sturdza, darauf hingewirkt hatten sich selbst um alle Achtung und um allen Einfluss zu bringen, und die Landesbewohner in eine Opposition gegen Russland hineinzupressen.

Da erschien als keiserlicher Commissär der General Duhamel, welcher schon früher bei Absetzung des Fürsten Ghika in der Walachei mitgewirkt hatte. Alle Welt glaubte, und niemand konnte anders glauben, als dass der General gekommen sei die Absetzung des Fürsten Sturdza in die Wege zu leiten. Anfangs gab er sich selbst den Anschein den Beschwerden abhelfen zu wollen. In diesem Augenblick hätte Russland durch eine entschiedene Massregel gegen den Fürsten Sturdza seinen durch seine diplomatischen Agenten in der Moldau zu Grunde gerichteten moralischen Ein-

No. 1.141.
1848
Iulie 28.

fluss wiedergewinnen können. Aber nach den ersten Zusammentreffen mit Herrn v. Kotzebue und nach näherer Verbindung mit dem Fürsteu nahm General Duhamel sofort auf die schroffste Weise Partei für Letzteren, und bei seiner zweiten Anwesenheit in Jassy behandelte er den Klerus und die Bojaren, welche sich ihm mit einer Darstellung ihrer Beschwerden nähern wollten, wie Rebellen welche sich gegen ihre rechtmässige Obrigkeit auflehnten, und bedrohte dieselben Individuen, die kurz vorher von dem türkischen Comissär Talaat Effendi mit aller diplomatischen Schicklichkeit angehört worden waren, mit Zurthürhinauswerfen. Späterhin bewarb er sich wieder um ihr Wohlwollen, und wollte die Sache wieder ins Gleis bringen; allein diese Art der Behandlung war selbst den Moldauern zu viel, und sie liessen ihn von ihren Thüren abweisen. Dadurch wurde der General Duhamel nur noch erbitterter, und nahn jetzt so entschieden, und im Gegensatz zu dem türkischen Commissär, die Partei des mit Recht allgemein gehassten Fürsten, dass Jedermann von einer Bestechung überzeugt war, und somit ging in der Moldau der letzte Rest von Zuneigung für Russland auch bei den vormals eifrigsten Russenfreunden zu Grunde. Die rusische Gesandschaft in Konstantinopel, welche wahrscheinlich jetzt die Fehler welche gemacht worden sind einsieht, scheint einlenken zu wollen; sie hat den General Duhamel, insbesondere wegen des übereilten Einmarsches der Truppen in die Moldau, ohne welche allerdings der Fürst, dem alle Beamten schon den Dienst gekündigt hatten, nicht zu erhalten gewesen wäre, der Käuflichkeit beschuldigt; indessen dürfte jetzt ein Umkehren von dem betretenen Wege zu spät sein. In Galatz, wo sich Herr. v. Kotzebue zur Zeit aufhält, kann er nicht einmal eine Petition zur Erlangung einer russischen Garnison daselbst unter dem Gesindel des Hafenplebs zusammenbringen.

Was die Walachei betrifft, so hat sich diese auf das energischeste gegen die bisherige Einmischung Russlands in die innere Verwaltung verwahrt. Nach der Abdankung des Fürsten Bibesko, welcher sich bei aller Redlichkeit der Schwierigkeit der Zeit nicht gewachsen gezeigt hat, und nach der Errichtung des provisorischen Gouvernements hat Herr. v. Kotzebue bekanntlich ein Adhortationsschreiben an den Metropoliten erlassen. Wenn es von irgend einem andern russischen Beamten geschrieben worden wäre, so hätte es vielleicht Eindruck machen können. Dass aber jemand, welcher seit neun Jahren bemüht gewesen ist alle begründeten Klagen von

No. 1.141. 1848 Iulie 28.

sich zu weisen und einen Fürsten wie Sturdza zu begünstigen, wagt von Wohlthaten zu sprechen welche Russland dem Lande habe angedeihen lassen, konnte nur ins Komische fallen. Die russische Diplomatie hat sich in der Moldau und Walachei ihr eignes Grab gegraben. Nur wenn die andern Mächte Fehler machen und Deutschland wie bisher theilnahmslos bleibt an dem was an der untern Donau vor sich geht, kann Russland wieder den alten moralischen Einfluss, den es vor achtzehn bis zwanzig Jahren besessen, zurückgewinnen und vermittelst desselben den deutschen Interessen nach wie vor die gefährlichsten Wunden beibringen.

No. 1.142. 1848 Iulie 29.

Raportul No. 57 al Generaluluĭ Gheorghe Magheru către Guvernul provisoriŭ al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Conc. Acad.)

Dreptate, Frăţie.

Onorabiluluĭ Guvern provisoriŭ.

Decretul cu No. 302 ce s'a îndreptat subt-iscălituluĭ de onorabilul Guvern provisoriŭ, primindu-l pe drum în mergerea-mĭ de la cetatea Craioveĭ spre Târgu-Jiuluĭ, am şi dat pe dată ordine administraţieĭ districtuluĭ Gorj ca să aresteze pe din cuprinşiĭ acolo complotiştĭ de reacţiĭ C. Vulpescu şi C. Surcel ce-ĭ dice şi Săvoiŭ, precum şi pentru d. Radu Roset, încredinţându-mĕ că lipsesce în Austria, s'aŭ dat ordine şi pe la administraţiile districtelor Mehedinţĭ, Gorj şi Vâlcea, ca îndată ce se va întoarce în ţeară, să aducă la îndeplinire dispoziţiile disuluĭ decret şi să raporteze de urmare. Iar pentru d-l C. Roşianul, Presidentul judecătorieĭ Gorj, n'am voit a-l însemnà într'acel ordin, fiind sigur că-l voiŭ găsì negreşit la casa sa, cu venirea mea acì în cetatea Târgu-Jiuluĭ, şi întemeiat pe încredinţarea ce luasem din parte-ĭ maĭ înainte, ca închinat cu totul sacreĭ cause. În urmarea cărora, la ajungerea mea aicĭ, găsind îndeplinit ordinul ce dedesem d-luĭ Administrator, am luat în cercetare pe Vulpescul, la care am găsit o scrisoare a d-luĭ Roşianu cu data de la 12 ale luneĭ curente, căruia făcându-ĭ întrebare asupra sensuluĭ ce are acea scrisoare, ce se alătură acì în copie, mĭ-a rĕspuns că, înainte de întoarcerea Guvernuluĭ în Bucurescĭ, din împrejurările reacţieĭ de la 29 Iunie, vĕdĕnd critica posiţie a stăriĭ de atuncĭ, şi temĕndu-se a nu se urmà vre-o neorînduealǎ de către făcĕtoriĭ de rele, saŭ altce-và, s'aŭ adunat parte

din cetățenĭ și aŭ format un jurnal, chibzuind a strînge oamenĭ credincioșĭ cu plată și maĭ cu seamă 80 Sîrbĭ ïĭ luară la mânăstirea Tismana, ca cu dînșiĭ să susție liniștea în cetate și district până la întoarcerea d-luĭ Radu Roset și Zamfir Broșteanu, ce se orânduise din parte-le deputațĭ ca să meargă la Bucurescĭ. În temeiul căreia înțelegerĭ ĭ-a adresat această scrisoare d-l Roșianu a se îndeletnicì în causa expusă. După care, cercetându-se în parte și d-l Roșianul, mĭ-a înfățișat acel jurnal pe care-l însoțesc acì iarășĭ în copie, dându-mĭ și dînsul tot asemenea deslușirĭ asupra scrisoriĭ sale către Vulpescu și cu adăogire din parte-le că intenția strîngeriĭ de oamenĭ cu plată a fost numaĭ chezășuirea liniștei și siguranțeĭ personale a cetățenilor și a districtuluĭ de către făcětoriĭ de rele și altele. În urma cărora ḑise că, ducêndu-se deputațiĭ numaĭ până la Craiova, s'aŭ înapoiat iarășĭ aicĭ, în care vreme s'aŭ încredințat și cetățeniĭ Târgujienĭ despre întoarcerea Guvernuluĭ și lucrările sale, și pentru că d-l Roset, unul din deputațĭ, și în urma întoarceriĭ sale, le-a propus cu stăruire formarea acelor oamenĭ cu plată, iar cetățeniĭ ce se subscrisese în jurnal, cunoscênd că nu maĭ este nicĭ o trebuință de dînșiĭ, de vreme ce lucrurile, atât în Bucurescĭ cât și aicĭ, se restabilise cu venirea Admistratoruluĭ orînduit de Guvern, d-l H. Marghiloman, și temêndu-se că această mișcare o face cu vre-un alt scop de reacție, după înțelegerea ce va fi luat cu ceĭ din Craiova, nu s'a maĭ unit cu dînsul a contribuì pentru angajarea acelor oamenĭ, ci l-a părăsit; și așà, rĕmâind el singur, a și plecat în Austria. S'a adus apoĭ spre cercetare și C. Surcel și, după maĭ multe întrebărĭ ce i s'aŭ făcut asupra înțelegerilor ce a avut cu Roset și ceĭ-lalțĭ bănuițĭ de complotiștĭ, a rĕmas neclintit din arătarea ce a făcut, că adecă înainte d'a plecà Roset ca deputat din partea districtuluĭ, pentru Bucurescĭ, cunoscêndu-l pe dînsul că este om cu stare, ĭ-a propus că voesce să-ĭ vîndă moșia sa Prigoria din acest district în 10.000 #, avênd trebuință de banĭ, și acesta a rĕspuns că nu-ĭ poate îndeplini cererea pentru că n'are banĭ, precum și în urma întoarceriĭ numituluĭ de la Craiova, chemându-l iarășĭ acasă, l-a rugat să-l împrumute cu 1.000 #, prin punere de amanet arătata moșie, ḑicênd că are neapĕrată trebuință de banĭ; iar Surcel întrebându-l că ce trebuință atât de presantă are de banĭ, în vreme ce d-luĭ are venit și leafă de Administrator, ĭ-a rĕspuns că voesce să plece la băĭ în Austria și n'are de cheltueală; asupra cărora iarășĭ s'a apĕrat sub pretext că n'are banĭ și a și plecat, fără a maĭ avé altă relație saŭ înțe-

No. 1.142. 1848 Iulie 29.

ȝegere cu dînsul orĭ cu orĭ-care altul. Din aceste cercetărĭ dar ce a făcut subt-însemnatul acestor treĭ persoane, neputênd descoperì cu încredințare țesĕtura de complot urzit în protiva sacreĭ cause din partea acestora, am slobodit pe ceĭ doĭ Vulpescul și Surcel pe chezășia a doĭ oamenĭ vrednicĭ de toată credința, care se alătură, iar d-l Roșianu s'a lăsat acì la casa sa, încredințându-mĕ că în viitoarea lună August, luându-șĭ voie de la d-l Ministru Dreptățiĭ, va merge la Bucurescĭ să se înfățișeze la Guvern ca, prin deslușirile ce va face, să-șĭ șteargă deasupra pata de reacționar. Aceste împrejurărĭ dar subt-însemnatul are onoare a le comunicà onorabiluluĭ Guvern, spre a cunoasce resultatele ce aŭ produs.

No. 57. Gh. Magheru.

No. 1.143. 1848. Iulie 29.

Ordinul No. 58 al Generaluluĭ Gheorghe Magheru către Administratorul de Gorj.

(Conc. Acad.)

Dreptate, Frăție.

D-luĭ Administrator al districtuluĭ Gorj.

Arestațiĭ C. Săvoiu și C. Vulpescu, după adresa din 21 ale acesteia cu No. 23, pe temeiul comunicațieĭ ce am făcut onorabiluluĭ Guvern provisoriŭ și al alăturateĭ în copie înscrisă chezășie, adeverită de Poliție (căcĭ originalul s'a poprit de subt-iscălitul), vor rĕmâné liberĭ.

Salutare și frăție.

General-Căpitan al trupelor neregulate, Inspector al gardelor naționale din toată România și Membru al Guvernuluĭ provisoriŭ.

No. 58.

No. 1.144. 1848 Iulie 29.

Scrisoarea Administratoruluĭ de Buzĕŭ Sc. Voinescu către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 334.)

Domnule Ministru,

Petițiile trimise de dumnea-voastră a se subt-scrie le alătur cu onoare pe lângă aceasta, cu câte subt-scrierĭ s'aŭ putut strînge, pentru a cărora primire vĕ rog să mĕ împărtășițĭ cu rĕspuns.

Pe lângă acestea, Domnule Ministru, eŭ cu toată scrisoarea

No. 1.144. 1848 Iulie 29.

vĕ scriŭ ce-và maĭ mult, pentru care vĕ rog să nu vĕ supĕrațĭ, dar ce să fac dacă împrejurările vin ast-fel. Acum este vorba pentru d-l Ghiță Poenaru, unul din Subt-administratoriĭ din districtul meŭ. Pentru acesta, Domnule Ministru, este o obştească nemulțumire în tot plaiul luĭ, maĭ vîrtos că are de ajutor pe un frate al luĭ, din a căruia mână geme plaiul ; petițiile ce neîncetat îmĭ veniaŭ pentru dînsul le iconomisiam pe cât puteam, socotind că cu povața îl voiŭ îndreptà; şi maĭ mult am făcut aceasta, pentru că sciam că se protejează de d-l Ministru Finanțelor; însă dînsul, semețindu-se în această protecție, nu băgà în seamă povĕțuirile mele, ci din protivă le nesocotià. Am socotit dar de trebuință a-ĭ face observațiile mele prin adres oficial, pe care îl alătur Domnieĭ-voastre pe lângă aceasta, şi dînsul îmĭ dă rĕspunsul ce se alătură asemenea. Peste douĕ dile vine aicĭ în oraş, fără să ceară maĭ întâiŭ voia mea, şi apoĭ şeade de douĕ dile aicĭ, fără să vie să-mĭ deà sciință de starea plaiuluĭ, după cum socotesc că ar cere disciplina, şi maĭ ales la aste vremĭ, când pe toată diua trebue să cer sciință de orĭ-ce mişcare. Considerând încă, Domnule Ministru, pe acela ce-ĭ făgăduesce protecția, ca cetățean indulgent şi drept, am socotit de cuviință să-l învit acasă la mine să-ĭ fac amicalmente băgărĭ de seamă la scrierea d-luĭ, şi unde aşteptam a se convinge de nesocotința sa, cu a-mĭ da mie instrucțiĭ în adresele sale, m'am pomenit fără speranță dicêndu-mĭ, față cu unul din Comisariĭ districtuluĭ şi cu ofițerul ce este venit cu comanda aicĭ, pentru cererea ce am făcut, că el are sânge de Român, şi este în stare a-şĭ rĕsbunà pentru atacul ce-ĭ fac în adresa mea, şi că el scie de ce-ĭ fac şicane, pentru că eŭ am ales de mult altul în locul sĕŭ, pentru că el nu este ciocoiŭ. În aceste vorbe puteţĭ înțelege, Domnule Ministru, cât sînt de atacat, şi cu toate acestea m'am mărginit numaĭ a-ĭ dice, că de a-şĭ fi şi eŭ un exaltat ca dumne-aluĭ, ar trebuì să-l arestez pentru lipsa d-luĭ de disciplină, şi la aceste am avut rĕspuns că nu sînt în stare e a-l arestà,ŭ tot cu semeția protecțieĭ. Atuncĭ, Domnule Ministru, am ordonat tistuluĭ să-l aresteze pentru câte-và ore la Administrație, unde mergênd cu tistul a început prin mijlocul piețeĭ a strigà: „Vedețĭ, fraților, caprițul unuĭ ciocoiŭ cum mĕ arestează, sărițĭ de-mĭ cerețĭ dreptatea“. După aceasta, ajungênd la Administrație în presusdvie, a scos un pistol şi puindu-l pe fereastră a dis tistuluĭ şi celor-lalțĭ împiegațĭ, că el puteà să-şĭ rĕsbune chiar în casa mea, dar a hotărît să rabde până-l voiŭ slobodì, şi atuncĭ vine la Lo-

No. 1.144. 1848 Iulie 29.

cotenenţa Domnească a ţĕriĭ de unde, nefăcêndu-i-se dreptate, vine şi mĕ împuşcă negreşit.

Domnule Ministru, pentru toate câte vĕ scriŭ, chezăşuesc cu onoarea mea că sînt adevĕrate, osebit că toate aste şene aŭ dovedĭ. Copiile vi le trimit ca să vedeţĭ, dacă eŭ îl atac în adresa mea, şi dacă nu sînt atacat în a d-luĭ, prin instrucţiile ce-mĭ dă.

Domnule Ministru, dacă eŭ până acum am putut da dovadă, că nu sînt din ceĭ maĭ proştĭ în administraţia mea, şi dacă mĕ maĭ pociŭ fălì că am o bună şi nebănuită opinie către d-v., vĕ rog ordonaţi-mĭ ce trebue să fac cu un asemenea om nesocotit, ast-fel în cât să fiŭ împăcat în micşorarea ce-mĭ face; iar dacă vĕ îndoiţĭ despre arătările mele, binevoiţĭ a orîndui altul în locu-mĭ, care să administreze cu ast-fel de subalternĭ.

Pe lângă acestea, acum, după vorbele luĭ, şi după arma ce am găsit la dînsul, frică fiindu-mĭ de vieaţa mea, mĕ vĕd silit a-l ţiné subt de aproape pază, căcĭ vieaţa voiŭ s'o perd pentru apĕrarea causeĭ, iar nu un capriţiŭ şi aprindere a unuĭ nesocotit.

Salutare şi frăţie.

S. Voinescu.

Buzĕŭ.

No. 1.145. 1848 Iulie 29.

Depeşa luĭ Hory, Consulul Franciei la Bucurescĭ, către Ministrul Bastide.

(Copie. Acad.)

Bucarest.

Monsieur le Ministre,

La députation des notables valaques s'est présentée le 6 à Suleyman Pacha. Après avoir pris connaissance de la lettre qu'elle était chargée de lui remettre, le Commisaire turc, contrairement à l'entretien qu'il avait eu à ce sujet avec un délégué du Gouvernement provisoire a déclaré qu'il ne saurait admettre la nomination de six membres à la Lieutenance de la Principauté. Il a ajouté qu'il dépassait déjà ses instructions, par condescendance pour les Valaques, en leur accordant jusqu'au 10 à midi le choix de trois Lieutenants au lieu d'un, comme il l'avait primitivement prescrit. La députation justement étonnée d'un changement aussi subit, chercha à insister sur la validité de l'élection déjà faite; mais elle rencontra de la part de Suleyman Pacha une résistance opiniâtre, qu'il a manifestée même d'une manière peu courtoise. Il lui signifia ensuite que les trois Lieutenants devaient être pris parmi les Ministres

actuels et au choix du peuple. Ces dernières paroles furent remises par écrit à la députation qui se retira.

No. 1.145.
1848
Iulie 29.

De retour dans la Capitale, où le résultat négatif de cette démarche pouvait en effet occasionner des troubles graves, quelques membres du Gouvernement vinrent me demander conseil dans cette circonstance délicate. J'ai engagé ces Messieurs à donner une nouvelle preuve de soumission aux ordres de la Porte, en faisant encore cette concession pour sortir enfin de cette situation précaire et arriver à traiter avec elle sur le fond de la question valaque. Le Consul général d'Angleterre, à qui ils se sont également adressés, a partagé entièrement mon opinion.

Mais craignant, avec raison peut-être, le retour d'un pareil malentendu, le Gouvernement a jugé nécessaire d'écrire à Suleyman Pacha pour lui demander si, dans le cas où il serait possible de réaliser sans troubles l'élection des trois Lieutenants, il était disposé à se rendre à Bucharest pour entamer les négociations définitives, si impatiemment attendues par toute la population.

MM. Nicolas Golesco, J. Eliade et Tell ont été élus par le peuple Lieutenants de la Principauté. Le résultat de cette élection qui s'est faite hier, sous les yeux d'un officier turc, a été communiqué officiellement à Suleyman Pacha; son envoyé est entré immédiatement après en relation avec le nouveau Gouvernement.

Le Commissaire de la Porte dont on n'a pu, jusqu'à présent, pénétrer les véritables intentions, ne paraît pas décidé à se rendre de si tôt à Bucharest. Cette hésitation que rien ne saurait plus motiver est préjudiciable aux intérêts de la nation et au repos public.

Une seconde députation se rendra demain au camp de Giurgewo dans le but de solliciter l'approbation des nouvelles institutions. On pense que Suleyman Pacha l'engagera à présenter elle-même l'objet de sa demande à Sa Hautesse le Sultan.

Je suis, etc.

(Signé:) Hory.

No. 1.146.
1848
Iulie 29.

Extract din depeşa Comiteluĭ de Nesselrode către Generalul Duhamel.

(Copie Acad.)

Extrait d'une dépêche de Son Excellence Monsieur le Comte de Nesselrode au Général Duhamel, en date de St. Pétersbourg.

Telles sont les explications que l'Empereur vous invite, mon Général, à faire parvenir au Bano G. Philippesco, en réponse à sa supplique. Vous voudrez bien à cette occasion lui réitérer l'assurance de la haute bienveillance, dont Sa Majesté se plaît à l'honnorer personnellement. En vous acquittant de cette communication, vous autoriserez Monsieur Philippesco à annoncer à ses compatriotes que l'Empereur est fermement résolu à ne point traiter ni transiger avec la révolte et qu'il frappe de toute sa réprobation l'œuvre qu'elle a enfantée; qu'il envisagera comme nulles et non avenues toutes les réformes violemment introduites par la rébellion; qu'enfin Sa Majesté ne fait aucune promesse aux Valaques et qu'elle se réserve de juger en combien, par leur conduite future, ils pourront mériter désormais un intérêt bienveillant de la part de la Puissance dont la protection tutélaire a valu à leur patrie de longues années de paix, qui ont tant contribué au développement de la prospérité publique et du bien-être qui jusqu'ici avaient régné dans la Principauté.

No. 1.147.
1848
Iulie 29.

Scrisoarea luĭ Barbu B. Gănescu, Loc-ţiitor de Comisar propagandist în Vâlcea, către Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

Onorabilul meŭ Domn,

Cu toate că funcţia de Comisar este una din cele maĭ interesante într'aceste împrejurărĭ grele, singur îndemnul d-voastră şi amorul patrieĭ mĕ făcură să o îmbrăţişez până la venirea orînduiţilor Comisarĭ; căcĭ de altmintrelea eram hotărît, după cum o sciţĭ, să fiŭ nedeslipit de d-voastră pe care vĕ privesc ca adevĕrat părinte. Aceasta a fost şi este singura mea dorinţă şi, dacă nu vatĕmă interesul comun, vĕ rog a-mĭ acordà rugăciunea d'a rĕ-

mâné în orĭ-ce împrejurare lângă d-voastră după cum v'am arătat și în Bucurescĭ.

No. 1.147. 1848 Iulie 29.

Aceasta o dic, nu din altă causă, ci numaĭ cunoscênd sentimentul de amor părintesc ce hrănescĭ pentru noĭ și ca Român voesc să-ĭ fiŭ credincios în orĭ-ce întîmplare. Venirea trupelor otomane în pămîntul nostru nu sciŭ ce scop are, cred însă că vor fi maĭ mult spre folos decât spre nenorocirea patrieĭ noastre. Sînt sigur că cunoascețĭ toate maĭ bine.

Eŭ ca Comisar mĭ-am urmat încă de la 23 misiunea prin sate și urmez încă cu cea maĭ mare activitate. Sperez că numaĭ unuĭ suflet mare ca al d-voastră nu ĭ-ar puté aduce vre-o supĕrare această epistolă. Să nu vĕ închipuițĭ însă, Domnul meŭ, că voesc să ajung la lingușire cu aceste cuvinte, nu, am fost și sînt departe de aceasta. Numaĭ îndelungul timp ce am avut de a vĕ medità și sinceritatea inimiĭ mĕ fac să vorbesc ast-fel. Vĕ stimez și ordonați-mĭ ce trebue să fac, rugându-vĕ tot de odată a fi ascultat în cele ce vĕ rog, căcĭ și în norocire și în nenorocire voesc să fiŭ cu bărbațiĭ patrieĭ ceĭ aleșĭ.

Sinceră salutare și frăție.

Barbu B. Gănescu.

Scrisoarea Generaluluĭ Gheorghe Magheru către Barbu B. Gănescu, Loc-țiitor de Comisar propagandist în Vâlcea.

No. 1.148. 1848 Iulie 29.

(Conc. Acad.)

Iubitul meŭ,

În momentul plecăriĭ mele de aicĭ la cetatea Râmnicul-Vâlceĭ primiĭ și scrisoarea d-tale de la 29 ale luniĭ curente, în care și arătațĭ devotamentul și amorul ce simțițĭ pentru patrie; m'am bucurat foarte mult, vĕdênd că îndepliniți cu zel locul de Comisar propagand, și vĕ învit ca să punețĭ cea maĭ mare silință întru aceasta, fiind-că cunoascețĭ înși-vĕ foloasele ce provin d'aicĭ. Sînt dar vesel, o iubitul meŭ, pentru cercetarea ce facețĭ, pentru binele și sprijinirea sacreĭ cause, și te învit a te purtà în orĭ-ce ocasie ca adevĕrat Român, căcĭ patria nu va lăsà nerĕsplătițĭ pe fiiĭ sĕĭ ce se jertfesc pentru dînsa.

Despre sosirea armelor otomane pe pămîntul nostru vețĭ sci că eĭ vin ca amicĭ împreună cu M. S. Pașa, cu suită, spre întărirea Constituțieĭ noastre, iar pentru dragostea și amicia mea pe care

No. 1.148. 1848 Iulie 29.

o repetațĭ prin această scrisoare, fițĭ sigur că precum ațĭ cunoscut-o înși-vě maĭ dinainte, voiŭ păstrà pentru tot-deauna acelașĭ sentiment către toțĭ tineriĭ ce vě seamĕnă d-v., carĭ corespund la duhul secululuĭ present și ieaŭ parte în sacra causă. Fiĭ dar neschimbat în hotărîrile d-tale, îndeplinesce tot-deauna cu activitate misiunea cu care te-aĭ însărcinat, și nu te îndoì de considerarea ce păstrez pentru toțĭ fiiĭ patrieĭ, și maĭ cu deosebire pentru d-ta, căruia mě însemnez ca un părinte cu

Salutare și frăție.

Târgu-Jiuluĭ.

No. 1.149. 1848 Iulie 29.

Scrisoarea ColoneluluĭN. Pleșoianu către Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

Craiova.

Dreptate, Frăție.

Scumpul meŭ amic,

Eram foarte îngrijat de d-ta, scumpul meŭ amic, nu că mě temeam de a nu fi întîmpinat vre-o împrotivire din partea cuĭ-và, căcĭ este cunoscut, ceĭ fără dreptate în toată vremea n'aŭ curaj, și apoĭ maĭ aveaŭ și altă nenorocire că aveaŭ a face cu d-ta, da, cu d-ta, ci că poate să te fi bolnăvit saŭ alt ce-và. În sfîrșit, prin primirea scrisoriĭ de la 26, m'am liniștit și bucurat că eștĭ sănătos și că mergĭ înainte cu lucrul. Voiam să vě rĕspund maĭ de erĭ, de când a venit expediția cu ștafeta, fiind-că poșta este tocmaĭ de seară, dar pentru că nu erà nimic deosebit, am stat până acum.

Cele ce s'aŭ întîmplat de la plecarea d-v., creḍ că le scițĭ cel puțin din foile gazetelor, dacă nu și maĭ mult (de va fi vre-un secret în sînul Guvernuluĭ, pe care eŭ nu-l sciŭ). Din scrisorĭ sciŭ aceasta, că la 400 trăsurĭ s'aŭ dus la Pașa la Giurgiŭ ca deputație, că voesc Constituția, că ar fi adunat el satele de prin prejurul Giurgiuluĭ și le-ar fi întrebat de le este bine, saŭ de voesc și eĭ Constituție, și că toțĭ aŭ rĕspuns că da. Deputaților din Bucurescĭ le-ar fi dat masă și ĭ-ar fi încredințat de primirea eĭ și de către Poartă. Lumea în Bucurescĭ e veselă, mereŭ se plimbă cu musica. Toțĭ nădăjduesc că se va primì. Alt-fel, ḍic că BucuresceniĬ nu-ĭ vor lăsà să intre în cetatea lor. Consuliĭ ar fi protestat de isnoavă și pentru venirea Turcilor, cerênd și soroc de 15 ḍile de la Pașa să nu facă pas de la marginea Dunăreĭ, unde staŭ cu chel-

tueala lor. La Constantinopole s'aŭ dus 3 deputațĭ românĭ însoțițĭ de 3 Turcĭ, ca să arate și să maĭ deà și protestele Guvernuluĭ și al popoluluĭ, ce se ḑice că are miĭ de iscăliturĭ, în sfîrșit pe 2 condicĭ. Lumea din Bucurescĭ și săteniĭ ce se află acolo venițĭ sînt foarte înfierbîntațĭ. De la Calafat a venit trimisul d-tale, Bura Fișer, și ḑiceà că în Diŭ nu e nicĭ-un Turc, dar maĭ la vale sînt 3.000, carĭ mergeaŭ pentru Berigrad, însă ĭ-ar fi venit altă poruncă Pașeĭ, ca să nu-ĭ maĭ trimiță acolo, ci să steà în Vidin până la al 2-lea poruncă, orĭ de a trece Dunărea, saŭ de a se întoarce înapoĭ. Astăḑĭ aștept pe Marghiloman ca să-mĭ spue maĭ curat; de va venì până de seară, vĕ voiŭ arătà. Pentru oareșĭ-care deslușire, ce am avut cu d. Tell în Bucurescĭ, de ceea ce trebue să fac eŭ aicĭ, maĭ așteptam ce-và de la d-luĭ, maĭ cu seamă în urma uneĭ scrisorĭ a mele, și nu-mĭ scrie nimic. Așĭ fi voit acum să sciŭ dacă d-voastră ațĭ avut în vorbirea d-v. și oareșĭ-care deslușire și pentru mine, pe care ar urmà s'o sciŭ, ca să-mĭ fac datoria, și de nu se poate scrie, scriețĭ ca să viŭ acì la d-voastră. Până atuncĭ orĭ-ce sciință îmĭ va venì, vĕ voiŭ face-o cunoscut cu poșta saŭ ștafetă, potrivit cu sciința. Administratorul nostru de aicĭ nu ne dă nicĭ un ajutor, cu gvardia nu s'a făcut nimic, tot din pricina d-luĭ; prin sate uniĭ subt-administratorĭ ḑic locuitorilor a face jelbĭ că se mulțumesc pe Regulament și altele. L-am rugat și eŭ și Clubul să-ĭ schimbe, și de geaba. În cele din urmă s'a trimis o petiție la Guvern pentru d-luĭ, arătând toate, cu o deputație de 8 inșĭ și cu o hârtie iscălită de vre-o 800 oamenĭ cetățenĭ. D. Administrator a dat drumul de acolo acelor 2 arestanțĭ, sub pretext că toțĭ orășeniĭ ĭ-aŭ cerut cu chezășia lor. Eŭ îĭ voiŭ arătà aceea ce mĭ-aĭ scris d-ta. Pașiĭ sînt tot la Giurgiŭ. Se ḑice că la 4 August poate să vie în Bucurescĭ numaĭ cu suita lor. Secretarul luĭ Suliman Pașa, precum veĭ fi sciind, este tot în Bucurescĭ.

No. 1.149.
1848
Iulie 29.

Maĭ mult decât atâta nu maĭ sciŭ nimic. Primeesc-mĕ, bravul meŭ amic, cu bucuria cu care mĕ arunc eŭ în brațele d-tale, către care port stima și sentimentele mele.

N. Pleșoianu.

Marghiloman până astă seară nu venì, ca să-țĭ maĭ pociŭ scrie ce-và. Vĕ rog, scumpul meŭ amic, ca să poruncițĭ a se trimite această scrisoare soru-mi, ce e, mi se pare, la Călimănescĭ. Primesce și aceasta de la veteranul Rioșanu.

În dos:

Domnuluĭ Domn Gheneral Căpitan G. Magheru, ș. c. l., la Vâlcea.

No. 1.150.
1848
Iulie 29.

Scrisoarea luĭ Carminschi din Craiova către „Popolul Suveran.“

(Popolul Suveran. No. 17. 1848. 9. VIII.)

Deschidem cu plăcere coloanele acesteĭ foĭ, ca să comunicăm cetitorilor noștri articolul următor, ce ni se trimise de d. Carminschi, și nu ne putem oprì de a felicità pe autor, că lucrează cu asemenea simtiminte pentru causa română.

„Craiova ..... Deșì cetatea Craiova a fost una din cele dintâĭ care a îmbrățișat Constituția, și în urma glorioaseĭ ḑile de 9 Iulie a primit pe Guvernul provisoriŭ în sînul sĕŭ cu triumf și cu cele maĭ viĭ aclamațiĭ de bucurie, eșind înainte cu o numeroasă trupă de junĭ, carĭ cu nerăbdare așteptaŭ minutul a rupe lanțurile sclavieĭ, ale cărora inimĭ aprinse de foc patriotic băteaŭ pentru libertate, egalitate și fraternitate; dar de odată ridicând idra despotismuluĭ capul eĭ cel satanic, deșì numaĭ pentru o ḑi, și maltratându-se mulțĭ din tineriĭ Craioveĭ de nisce tiranĭ voitorĭ de rĕŭ aĭ patrieĭ, pentru frumoasele simțiminte ce aveaŭ, aŭ redus starea lucrurilor într'o amorțire din care nimenĭ nu cutezà a o deșteptà, fiind-că chiar autoritatea locală pricinuià descurajarea cea maĭ mare. Casta privileghiată, însă partea cea maĭ ignorantă și răpitoare, deșteptându-se că prin Constituție i se vor luà mijloacele de a nedreptățì lumea, a face abusurĭ, a luà posturĭ numaĭ prin lingușirĭ și dare de banĭ, că de acum înainte diploma nobilitățiĭ va fi nu pe hârtie, ci în inimă, adică onoarea, demnitatea și capacitatea, că de acum înainte se vor socotì toțĭ frațĭ de o potrivă, că de acum înainte se va recunoasce numaĭ meritul, iar nu protecția, că fie-care foncționar va fi resposabil pentru urmările luĭ și că nu va puté scăpà prin mijloace de corupție de pedeapsa hotărîtă, că și bietul țĕran apĕsat trebue să se ușureze din dările de maĭ înainte și că va avé drept a vorbì în Adunarea generală pentru îmbunătățirea soarteĭ luĭ, că toțĭ sîntem datorĭ a contribuì la Stat, că sclavismul va încetà și că toțĭ vom fi liberĭ și cu toate drepturile politice, pentru aceste pricinĭ, ḑic, uniĭ din casta privileghiată de maĭ înainte, deșteptându-se și părêndu-le rĕŭ că aŭ perdut acele mijloace rușinoase de corupție, care degradaŭ pe omul adevĕrat nobil (nu după nascere, ci după purtarea luĭ), aŭ băgat intrigĭ și spaimă în inimile multora, de a rĕmas îndărăt cetatea Craiova maĭ mult decât alte cetățĭ ale RomânieĬ, în progresul simțimîntuluĭ pentru libertate și că n'a arătat, o ḑic cu

No. 1.150.
1848
Iulie 29.

mâhnire ca cetățean al Craioveĭ, acel sfînt patriotism a se sacrifică pentru binele comun și a susținé într'o unire Constituția, care pentru un viitor maĭ fericit al patrieĭ este de neapěrată trebuință; fiind amăgițĭ aceĭ corupțĭ de un egoism nesuferit, și puind înainte de pretext proprietățile, dicênd că se păgubesc din causa Constituțieĭ. Guvernul provisoriŭ a dat destule proclamațiĭ, prin carĭ a încredințat că nu va luà proprietatea niměnuĭ, și că Adunarea generală va legiuĭ cele drepte asupra acestuĭ articol, după circumstanțele locale și după trebuință, care se va hotărî de dînsa spre ușurarea săteanuluĭ, potrivit progresuluĭ civilisațieĭ. Cu toate acestea aŭ fost încă mulțĭ din cetățeniĭ și tineriĭ Craioveĭ, carĭ n'aŭ perdut speranța, și ale cărora inimĭ băteaŭ neîncetat pentru reformele de acum, încurajându-se uniĭ pe alțiĭ, și rugându-se de prea puternicul Dumnedeŭ spre a ajutà această sfîntă causă, și ca să nimicnicească comploturile infernale ale inimicilor Constituțieĭ, carĭ doresc a reduce lucrurile la starea de maĭ înainte prin chemarea de ajutor pe sprijinitoriĭ despotismuluĭ.

„Cu prilejul treceriĭ domnuluĭ General-Căpitan Magheru prin această cetate a Românieĭ micĭ, s'a insuflat tuturor tinerilor și cetățenilor voitorĭ de bine patrieĭ un curaj noŭ, spre susținerea Constituțieĭ, și un glas de bucurie a pătruns pe toțĭ, când aŭ vědut că aristocrația împotrivitoare nu maĭ are mijloace a realisà planurile eĭ reacționare. Acest curaj a crescut încă maĭ mult și a ajuns la adevěratul entusiasm, când după plecarea d-luĭ Magheru de aicĭ, pentru misiunea sa în România mică, a sosit în mijlocul tinerimiĭ Craioveĭ d. Colonel Pleșoianu; toate aŭ luat o prefacere nouă, causa libertățiĭ a triumfat, și umbrele nocturne ale intrigeĭ s'aŭ rěspândit, spre a face loc uneĭ luminĭ frumoase de unire, înfrățire, libertate și patriotism. Dumnea-luĭ prin mijloace de blândețe a îmbrățișat pe toțĭ rătăcițiĭ, făcêndu-ĭ să înțeleagă, că desghinarea nicĭ odată nu poate produce roade folositoare, iar unirea este cea maĭ puternică armă în potriva rěuluĭ saŭ a inemicilor patrieĭ și a reformelor întroduse prin Constituție, că nicĭ un om cu suflet bun nu poate aduce catigorie la vre-un articol din Constituție, și că sînt numaĭ himere, că proprietariĭ vor perde moșiile. Ast-fel rěspundêndu-se, mulțĭ, din nedumirirea în care s'aŭ aflat, s'aŭ întors din calea rătăciriĭ și aŭ îmbrățișat Constituția, cunoscênd că aŭ fost înșelațĭ în părerile lor și dicênd că maĭ înainte nicĭ că aŭ citit programa Constituțieĭ. Către aceasta, s'a format un club după statute democratice, în aseměnarea spirituluĭ

No. 1.150.
1848
Iulie 29.

Constituţieĭ, a căreia şedinţă se urmează în sala şcoaleĭ centrale, unde s'aŭ înscris o mulţime de cetăţenĭ şi tinerĭ. La aceste prefacerĭ a contribuit nu numaĭ buna voinţă a tinerimiĭ Craioveĭ, ci şi braviĭ domnĭ oficerĭ Marghiloman, Andreescu, Racoviţă şi Zătreanu cu Colonelul dumnea-lor. Acum vorbesce fie-care fără sfieală de foloasele ce aduce Constituţia, de rěul ce se urmà subt regimul trecut; acum ceĭ maĭ mulţĭ sînt gata a se sacrifià pentru patrie, a susţiné Constituţia chiar cu viéţa lor, la întîmplare de pericol; s'a trimis şi o deputaţie la Guvern din partea cetăţenilor Craioveĭ, cu stindard tricolor şi cu o manifestaţie subscrisă de o mulţime de cetăţenĭ, prin care arată devotamentul lor pentru Constituţie.

„Joĭ, la 29 Iulie, adunându-se clerul şi tinerimea Craioveĭ la şcoală cu stindardele tricolore şi acelea de la maĭ multe bisericĭ, şi aducêndu-se musica militară aŭ plecat cu toţiĭ afară din cetate la piaţă, unde se face târg şi unde eraŭ adunaţĭ mulţĭ cetăţenĭ şi câte-và miĭ de ţěranĭ ce veniseră la târg. Acolo, suindu-se câţĭ-và preoţĭ şi d. Andreescu pe un car, s'a citit maĭ întâiŭ proclamaţia ce s'a slobodit de Prea-Sfinţia sa Părintele Mitropolitul către toţĭ preoţiĭ Românieĭ, ca prin organul sfinţieĭ lor să se proclame Constituţia, ca s'o cunoască toţĭ şi s'o îmbrăţişeze; apoĭ d. Sublocotenent Andreescu a luat programa Constituţieĭ în mână şi, citind cu glas tare toate articolele, a explicat destul de întins fiecare articol spre a se înţelege de toţĭ şi spre a se cunoasce foloasele nouělor reforme; la sfîrşit a ḑis d-luĭ un cuvînt improvisat şi toţĭ aŭ aclamat cu strigărĭ de: ura! să trăească Constituţia! Banda militară a intonat un marş frumos, şi toţĭ cu feţele vesele şi pline de entusiasm s'aŭ întors iaraşĭ la şcoală cu strigărĭ de bucurie, acompaniaţĭ de musică. O frumoasă rolă a jucat la această întîmplare o numeroasă ceată de copiĭ, carĭ veniseră cu stindardele lor şi asistând la toată ceremonia în cea maĭ bună orînduealǎ, ca nisce îngerĭ binevoitorĭ, se bucuraŭ, de acum, de un viitor fericit care li se pregătesce prin Constituţie, şi de ale căruia roade se vor folosì eĭ, neîncetând din strigările lor de bucurie!

„Salonul şcoaleĭ se umple de lume, se trage clopoţelul de Secretarul clubuluĭ, şi tăcerea domnesce în sală. Atuncĭ domnul Carminschi, cetăţean al Craioveĭ, se suie pe catedră şi rostesce următorul cuvînt:

„Domnilor! Toţĭ acum cunoascem foloasele Constituţieĭ, dar fiind-că uniĭ din inemiciĭ bineluĭ obştesc voesc a ne înspăimântà

No. 1.150.
1848
Iulie 29.

cu intrarea armateĭ turcescĭ pe la Giurgiŭ, pe pămîntul Românieĭ, deşì însuşĭ Suleiman Paşa a proclamat că nu vine ca inemic, voesc să vě arăt cum privesce Europa starea lucrurilor de acum a Românieĭ, şi ce speranţe putem avé a nu fi apěsaţĭ de puterĭ străine, cì împotrivă, că vom fi sprijiniţĭ de dînsa la dreptăţile noastre.

„Vě este cunoscut că la Francfort este convocată Adunanţa generală a toateĭ Germanieĭ, avênd de scop a unì toate staturile suverane ale Germanieĭ marĭ şi micĭ în numěr de 38 şi a formà numaĭ un Stat mare şi puternic. Vě este sciut că acea Adunanţă în ḑilele trecute a proclamat pe Archiduca Ioan cu o majoritate foarte mare drept Cârmuitor a toateĭ Germanieĭ, prin care act, ce va fi important în istoria universală, s'a realisat unirea Germanieĭ, care formează o populaţie de 42 milioane locuitorĭ, fără de Ungaria şi Transilvania, care şi acestea prin legătură cu Austria sînt gata a intrà în unire cu Germania. Cu prilejul desbateriĭ asupra materieĭ pentru îmmulţirea armateĭ germane ca s'o aducă la numěr de 910.000 combatenţĭ; între ceĭ-lalţĭ representanţĭ aĭ acesteĭ naţiĭ marĭ vedem vorbind în acea Adunanţă în faţa Europeĭ pe d. Auerswald, în şedinţa de la 15 Iulie, din Gazeta de Augsburg de la 18 Iulie, chiar aşà: „Schimbarea şi prefacerea ce aŭ luat lucrurile în ḑilele trecute în ţěrile Danubiene ne impune o grabnică datorie ca Germania să se puie pe picior de răsboiŭ, căcĭ nimenia din toată Adunanţa nu va tăgăduì că Germania are a vorbì pentru deslegarea acesteĭ chestiunĭ.“ (Urmează aplausul domnilor representanţĭ.) D-l Laier ḑice: că d. Lamartine a dat făgăduează a nu deschide resbel; de aceea Germania se află asigurată despre partea Franţeĭ, şi măcar că Franţa îşĭ îmmulţesce armata, dar aceasta se urmează numaĭ spre apěrarea altor popoare şi a dreptăţilor lor, de vor fi amerinţate şi atacate de vre-un inemic maĭ puternic. Maĭ vedem în suplementul „Gazeteĭ de Augsburg“ de la 23 Iulie, vorbindu-se între altele şi cele următoare: Liberarea Românieĭ este un zid în contra panslavismuluĭ, este o puternică chezăşie pentru libertatea Europeĭ în Orient. Germania în privinţa Dunăreĭ, care vine din sînul sěŭ, are a priveghià ca naţia română să nu fie împedecată prin invasie inemică la reformarea eĭ. Corăbiĭ de vapor încărcate cu oştirile noastre pot să meargă de la Ulm până la Galaţĭ şi Brăila, spre a da solieĭ noastre trebuincioasa putere şi influenţă. Adunanţa generală din Francfort să nu uite dar starea lucrurilor din România; căcĭ curînd ar puté o

No. 1.150. 1848 Iulie 29

flotă francesă saŭ englesă, în înțelegere cu Turcia, a eșì în Marea Neagră și a se face protectrice, maĭ vîrtos că influența anglo-francesă, despre ceea ce se atinge de comerț și industrie, este atât de mare, în cât a noastră (adică a Germanieĭ) a scădut maĭ de tot. Românilor însă socotim a da sfătuire ca să se îndrepteze în pricina aceasta maĭ de vreme la Francfort, și chiar de ar fi cerut protecția Francieĭ. Ochiul Europeĭ va privì de acum înainte Dunărea și aceste Principate cu mare luare aminte, și întâia bombă a răsboiuluĭ european va isbucnì pe malurile Dunăreĭ, dacă Rusia va amerințà prin intervenire țĕrile acestea."

„Acestea sînt, domnilor, sciințele noastre despre grija ce are Europa de starea lucrurilor și prefacerea urmată acum în România; să onorăm bunavoință ce ne arată domniĭ representanțĭ aĭ puterniceĭ națiĭ a Germanieĭ în fața Europeĭ, în Adunanța de Francfort, spre sprijinirea libertățiĭ noastre, prin strigare: Să trăească Germania, (toțĭ cu o strigare de bucurie aŭ repetat aceste cuvinte), să ne bucurăm și să strigăm la Dumnedeŭ, fiind că o nație așà de puternică și civilisată nu ne-a uitat, și ne făgăduesce brațul eĭ; să fim unițĭ, cum s'aŭ unit braviĭ Germanĭ, căcĭ numaĭ așà vom fi tarĭ; să nu ne desghinăm, căcĭ numaĭ prin unire vom fi vrednicĭ de lauda Europeĭ și de ajutorul eĭ. Să trăească puterile străine binevoitoare nouĕ. Europa liberă ne va sprijinì și Dumnedeŭ nu ne va lăsà!" (Toțĭ strigară: „Să trăească unirea Germanieĭ, să trăească Europa liberă!")

No. 1.151. 1848 Iulie 29.

Notă din „Pruncul Român". No. 20. 1848. 29. VII.

Locotenența de șease membri a publicat o hârtie, prin care rupe tractatele și dă Turcieĭ unul din cele maĭ marĭ drepturĭ ale noastre, singurul drept pe temeiul căruia ne-am sculat, singurul drept în puterea căruia tot aceștĭ oamenĭ aŭ protestat pentru intrarea armieĭ otomane, singurul drept ce a oprit pe Rusia de a intrà, singurul drept pe temeiul căruia putem chemà în ajutor cerul și cele-lalte națiĭ.—Așa dar firul viețiĭ noastre ni l tăem noĭ singurĭ.—Așa dar tata sugrumă pe fiiĭ sĕĭ.

Vaĭ nouĕ! dacă Guvernul revoluțieĭ dăruesce străinilor vieața a douĕ milioane și jumătate de Românĭ; vaĭ nouĕ! dacă Guvernul revoluțieĭ dăruesce străinilor aceea ce Camera, aleasă după Regulament, nu a voit s'o deà în anul 1837, nicĭ chiar de sila baionetelor. Popolul adunat, ierĭ la 28 Iulie, în Câmpul Libertățiĭ a protestat și

a ḑis, că nu recunoasce acea publicaţie şi apoĭ, la noua alegere ce a făcut de treĭ membri, a ḑis că dacă eĭ vor face o asemenea hârtie, popolul protestează. Protestăm dar în numele acestuĭ popol liber, în numele dreptuluĭ de autonomie ce avem, şi declarăm hârtie albă atât acea publicaţie cât şi alta, de va maĭ cuteză şi acest Guvern să facă în protiva drepturilor noastre.

No. 1.151. 1848 Iulie 29.

Articol din „Pruncul Român". No. 20. 1848. 29. VII.

No. 1.152. 1848 Iulie 29.

Frică şi curaj, îndoelĭ şi nădejdĭ, ast-fel sînt duhurile astăḑĭ; uniĭ se tem de reacţionariĭ din lăuntru, alţiĭ de armiile de afară, uniĭ cred că vom isbutì cu desăvârşire, alţiĭ plâng că sîntem perduţĭ, şi alţiĭ, ne maĭ sciind ce să creaḑă, se închid în casa lor saŭ la moşiĭ şi, făcênd pasienţă, aşteaptă să vaḑă ce se va alege de bieţiĭ Românĭ. Pruncul Român, cu nevinovăţia saŭ cu nevîrstnicia luĭ, cum ḑice draga luĭ foae „Popolul Suveran", o să se silească încetul cu încetul să potolească aceste agoniĭ, şi el crede că o să isbutească cel puţin cu aceia ce iubesc pruncіĭ şi cred că şi Dumneḑeŭ îĭ iubesce şi este cu dînşiĭ. — Să intrăm dar în desbatere.

Cine a făcut revoluţia noastră? un om saŭ ḑece — saŭ naţia Românească? Negreşit că naţia, căcĭ 10 şi 20 şi 100 măcar rebeliştĭ, cu toată activitatea lor, nu ar fi isbutit să rĕstoarne atâţia spionĭ, atâţia cârmuitorĭ şi subt-cârmuitorĭ, atâţia ministri şi un Prinţ stăpânitor: nu ar fi putut să astupe 6 tunurĭ şi 4.000 de puscĭ obicĭnuite a se aprinde la comanda căpeteniilor — nu ar fi putut să rupă 669 de pagine ale Regulamentuluĭ Organic, maĭ vîrtos acum retipărit a doua oară cu sloboḑenia înalteĭ Stăpânirĭ şi cu miile de greşelĭ şi escamatoriĭ ce se întroduseseră într'însul. Aşà dar credem că nu este nimenĭ ce poate să ne ḑică, că câţĭ-và intriganţĭ şi ambiţioşĭ cu minciunile şi cu sărăcia lor rĕsturnară o instituţie înrădăcinată de atâţia anĭ — prin urmare dar revoluţia a făcut-o toată naţia, începênd de la Vilara şi mergênd până la Căpitan Costache, saŭ vice-versa, cum veţĭ voì. Şi dacă este cine-và, carele nu crede că Căpitan Costache şi tovărăşie aŭ fost ceĭ maĭ marĭ revoluţionarĭ, ne îndatorăm să o dovedim. Acum o întrebare? Acest Căpitan Costache ne bate din ḑilele Spătărieĭ, ne fură, ne bicĭuesce şi ne arestuesce de 24 de anĭ. Pe una chiar din doicile Prunculuĭ (tot după cum ingenios ḑice „Popolul Suveran") a închis-o pentru nisce păcătoase de versurĭ la 1837 şi a maĭ închis-o şi la 1848, deşì nu maĭ făceà asemenea

No. 1.152. 1848 Iulie 29.

păcate. Vrem să ḑicem că bietul Român este robit, jefuit şi bătut de atâţia anĭ, şi suferì fără să se revolte într'însul dignitatea de Român. Ce? A fost el maĭ nenorocit estimp decât acum un an? O să-mĭ ḑică poate cine-và că acum este maĭ luminat—însă s'o mărturisim că eram tot noĭ şi în luna luĭ Ghenarie,—şi cu toate acestea suferirăm multe ruşinĭ, multe neajunsurĭ, fără să ne revoltăm—suferirăm chiar în adunărĭ pe ofiţerul acela ce a biciuit o femee,—o femee străină, bătută pe pămîntul românesc, şi nu scoaserăm un strigăt, un strigăt de acelea ce dărîmă catapetesmele bisericilor; suferirăm să vedem oameniĭ mâncând bice în loc de pâne şi, afară din domnul Voinescu II, nimenĭ n'a voit să meargă să protesteze, nicĭ chiar după apelul ce una din doicile Prunculuĭ Român a făcut într'o seară, în casa domnuluĭ Ferekides, la ceĭ maĭ adevĕraţĭ Românĭ. Suferirăm—o! Dumneḑeule, cine poate descrie câte maĭ suferirăm — şi cu toate acestea nu ne revoltarăm — pentru ce? pentru căcĭ o revoluţie nu se face de un om, nu se face nicĭ chiar de un popol, ci numaĭ de Dumneḑeŭ. Încet, încet se învîrtesce şi iar se învîrtesce pămîntul în osia sa, până ce vine o ḑi, un ceas, un minut, când în osilaţia luĭ se atinge cine maĭ scie de ce planetă, de ce soare, de ce foc necunoscut încă, şi atuncĭ face o rotire, o rotire de acelea ce rĕstoarnă toate gunoaele, toate păcatele după dînsul şi rĕmâne iarăşĭ curat ca în ḑiua creaţieĭ. De aceea şi noĭ suferiam şi lumea toată suferià, căcĭ încă nu venise acel minut; şi vaĭ de naţia aceea ce se scoală până nu sună acel minut, vaĭ de dînsa ḑicem, căcĭ sângele eĭ se varsă fără mult folos; nu isbutesce până nu vine acel minut, când nu maĭ lucrează un om numaĭ, lucrează un popol, ci omenirea întreagă pornesce, merge spre Dumneḑeŭ—şi vaĭ de naţia acea ce în acest minut rĕmâne în nemişcare—ea atuncĭ este rebelă la glasul luĭ Dumneḑeŭ ce strigă: pasă!—şi naţia aceea va fi pedepsită de Dumneḑeŭ cu mulţĭ anĭ de robie, cu bătăĭ, cu..., cu toate chinurile acelea cu care bătù pe Românĭ, căcĭ nu ascultară comanda sfîntă din anul 1789, când prin glasul Franţeĭ Domnul a ḑis Europeĭ, cum a ḑis luĭ Lazăr: scoală-te şi pleacă! Şi Lazăr se sculă şi fu viŭ — şi Europa se sculă şi fu vie, — şi ceia ce nu merseră departe, pricina este că în scularea lor se îndoiră, se sculară ca valul trecĕtor ce lovesce ţĕrmul şi moare de slăbiciune, iar nu ca scularea oceanuluĭ, când mişcă totul până în fundul abiselor sale, sfăramă toate acele colosurĭ şi acele corăbiĭ ce în linişte lor cu pânzele şi cu bandierele întinse se făliaŭ că sînt domnitoriĭ luĭ, şi că el este robul

No. 1.152.
1848
Iulie 29.

lor cel supus ce le poartă în spinarea luĭ și le duce unde va cârma lor. Românĭ, Românĭ! nu nesocotițĭ această comparație, nu o trecețĭ ușor cu vederea, ca o comparație a unuĭ prunc, nu o trecețĭ cu vederea, căcĭ noĭ o numim parabolă și de multe orĭ prin parabole și prin glasul unuĭ prunc vorbesce Dumnedeŭ.

Este cine-và carele poate tăgăduì că sînt asemenea epoce în carĭ se sgudue tot pămîntul și se preface toată fața luĭ? Ast-fel fu în diua când în Vitleem se născù copilul acela ce creștină lumea. Ast-fel fu la 1789, când se coborî lumina cerească pe popolul franțes și luminându-se puse în cumpĕna ratieĭ sale cultul, instituțiile morale, legile, puterea și căderea șefilor sĕĭ, și vĕdênd că atârnă cumpĕna nedreptățiĭ, sfărîmă legăturile ce-l țineaŭ legat de trecut, și ca ceĭ treĭ maghĭ, popolul întreg plecă să caute lumina, plecă să caute un alt cod politic și social, și națiile celelalte plecară după popolul franțez, și despotismul se unì și el ca să le combată, ca să maĭ rĕstignească lumina și adevĕrul, însă lumina și adevĕrul învieză a treia di, și nedreptățile și puterea absolută a regilor, născute fiind din timpiĭ de barbarie, se ard și se topesc la flacăra adevĕruluĭ, și de aceea și la 89 adevĕrul rĕmase pre pămînt, ca și creștinismul născut la anul 1004, și de aceea și acum, când trâmbița învieriĭ sună iarășĭ în Franța, se sculară din mormintele lor Italia, Spania, Germania, România, și vor fi viĭ pentru eternitate, căcĭ viĭ aŭ rĕmas și viĭ vor rĕmâné aceia ce aŭ murit și aŭ reînviat. Noĭ nu ar trebui să ne mirăm că sînt oamenĭ ce nu cred în învierea Românilor, când fură oamenĭ ce nu credură în învierea luĭ Isus, însă tot nu putem înțelege cum nu vor să se uite un minut înapoĭ, în dreapta și în stânga lor, și apoĭ încă un minut spre cer cu credință, ca să vadă curat și limpede strălucitul viitor. Scim că sînt dile în vieața popolilor, când oameniĭ restâlmăcesc secolul și fie-care după inima luĭ judecând vede norul saŭ lumina în viitor, scim încă că omul cu inimă de Român și de creștin nu trebue să fie partisan al principuluĭ indiferențeĭ saŭ al întunericuluĭ. Noĭ dorim să aducem pe oamenĭ spre ideile progresive și creștine și, ca să o facem maĭ temeinic, ne vom rezemà acum pe un trecut ce toțĭ îl cunoascem și pe o revoluție ce ne-a deschis o eră nouă, și care timp lung va fi cea dintâĭ rație a viitoareĭ umanitățĭ.

Diua de 11 (23) Iunie este diua în care cădură clasele privilegiate, diua în care cădù guvernul amăgiriĭ și proclamă dreptatea și suveranitatea popoluluĭ, diua în care se adună popolul, strigă

No. 1.152. 1848 Iulie 29.

și se risipì întunericul și lumina fu; ḑiua creațieĭ, ḑiua libertățiĭ, a egalitățiĭ și a frățieĭ, ḑiua în care popolul, vĕḑênd că aleșiĭ sĕĭ nu sînt destul de creștinĭ ca să sufle vieața în toate clasele, îșĭ ḑise: să-ĭ ajutăm, și lovì tronul: prințul, ministriĭ, deputațiĭ, toțĭ căḑură; însă libertatea, egalitatea și frăția sînt ele întărite?

Nu, nu, strigă uniĭ, pentru că popolul încă este în copilărie. După atâtea fapte sublime ale popoluluĭ român, tot maĭ sînt oamenĭ ce ḑic că nu este în stare a se guvernà — și aceasta o ḑic negreșit pentru că l-aŭ vĕḑut că în 3 ore a rĕsturnat o tiranie de 18 secolĭ, pentru că în curs de o 'lună de 3 orĭ s'a luptat pentru libertate, pentru că nu sciŭ, sĕrmaniĭ, că cu popolul este Dumneḑeŭ și că ceea ce face Dumneḑeŭ nu pot să o strice oameniĭ. Nu, nu, strigă alțiĭ, pentru că or să vie armiĭ străine să ne robească, și popolul român este nemernic și nu cutează să se lupte, și aceasta o ḑic, pentru că Româniĭ aceștia aŭ înfiptără steagul lor pe zidurile Andrianopoluluĭ, aceasta o ḑic, pentru că nu sînt creștinĭ, și de aceea nu sciŭ că credința strămută munțiĭ, pentru că nu sciŭ că sînt câțĭ-và anĭ numaĭ de când femeile române cu cobilițele în mână goniră o armie întreagă, pentru că nu sciŭ eĭ că pentru Român fie-care par este o suliță, fie-care piatră o pușcă, fie-care rîŭ și fie-care puț o apă otrăvitoare, pentru că nu sciŭ eĭ că cela ce cu credința luĭ Dumneḑeŭ în inimă va sunà clopotele bisericilor noastre și cu limba lor va asvîrlì în vrăjmașĭ, nicĭ unul nu va rĕmâné cu veiață. „Treĭ sute numaĭ să plece — ḑiceà alaltă-erĭ într'un club domnul Chesar Boliac — 300 sute numaĭ să plece și eŭ merg cu pușca în mână și toată lumea va venì după noĭ“ — și aveà dreptate d-l Chesar de a vorbì așà. Dară, să vie vrăjmașul să ne ieà drepturile noastre, să easă tinerimea română, să înfigă steagul lor în piața publică, precum înfigem noĭ acum pe al nostru, și să strige, cum strigăm noĭ acuma fără sfieală: „Acì se luptă fiiĭ Românieĭ, hotărîțĭ a murì până la unul pentru asigurarea sfintelor legĭ de la 11 Iunie“, și daca unul — unul numaĭ de va rĕmâné neînscris, noĭ ḑicem aceluia să vie să deà cu piatra în noĭ.

Petițiunea orășenilor din Târgoviște către Guvernul provisoriŭ, cerênd ertarea luĭ M. Vlădescu.

No. 1.153.
1848
Iulie 29.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 268.)

Dreptate, Frăție.

Onorabiluluĭ Guvern provisoriŭ al Românieĭ.

Popolul Târgoviștean, luând în scire că Înalta Poartă suzerană binevoind șĭ-a dat întărirea pe Constituția română, declarată la 11 ale trecuteĭ lunĭ Iunie, printr'o revoluție cu totul onorabilă și liniștită, apoĭ pentru că orĭ-care Român, rătăcit până acum, absurd și fără plăcere-ĭ, urmează a veni în staulul fraților sĕĭ, căcĭ de ar maĭ sta rătăcindu-se lesne poate fi înghițit de lup; și pentru că un asemenea rătăcit a fost d. Mihalache Vlădescu, concetățeanul nostru, și pe care d. Ministru din Lăuntru, prin decret către d. Administrator, a cerut a-l ridicà ca spre maximă, popolul acesta se roagă a se ertà numitul, pentru numele libertățiĭ, fraternitățiĭ și al deviseĭ Românieĭ, rĕmâind a fi mustrat numaĭ de al sĕŭ cuget.

N. Popovicĭ, Starostea Călin Dobre, Sc. Tănăsescu, Ienache Arsenescu, M. Vernescu,. . . Cătuneanu, Nae Costea, C. Ionnescu, N. Ioanid, Ștefan Bădulescu, I. Berlescu, Ioniță Șerbănescu, Iancu Zotu, P. Dumitrescu, Petrache Brașoveanu, Ștefan Tănăsescu, Niță Andronescu, C. Ciocârlan, Dumitrache tr. Log., D. Strâmbeanu, Nicolae . . . ., Naum. . . ., Tudorache Cavafu, I. Preda, . . . Grigore Ștefănescu, M. Ioan, N. Vlădescu, Nichita . . . . ., Spiru Dumitru, G. Vlădescu, A. Fotino, ... Dumitru Chiriță Pavel, Nae Argeșeanu, C. Chirculescu, ... , Protopopu Moshu, Protopopu Mihaĭ, C. Lăzureanu, Nae Ioan, Dohtor Sachelarie, A. Cioranu al 2-lea, ... , H. Dimitriade, ... , Gheorghe Manole, Matache Rădescu, Tănase Racoviceanu, ..., Ioniță Rădulescu, Șt. Cioranu, Ioniță Dâmboviceanu, Gr. Popovicĭ, I. Vasilescu.

Nota (luĭ P. Bataillard) despre ocuparea Provinciilor Danubiene de către trupele ruse.

No. 1.154.
1848
Iulie 29.

(Le National. 1848. 10. VIII.)

On nous communique les détails suivants sur l'occupation des Provinces Danubiennes par les troupes russes:

„Les nouvelles que nous recevons des Etats-Romans sont satisfaisantes. Les armes manquent en Valachie, mais l'esprit pu-

No. 1.154. 1848 Iulie 29.

blic est excellent, et les deux essais de contre révolution qui ont eu lieu n'ont fait que consolider le Gouvernement provisoire et augmenter encore l'enthousiasme.

„Les Russes occupent, comme on sait, la Moldavie. Appelés par le Prince Stourza, et par quelques autres traîtres, ils sont arrivés avec des apparences protectrices, et comme le pays n'avait pas eu le temps de renverser son gouvernement et de se préparer à une lutte, ils n'ont rencontré aucune résistance. Mais la haine du Russe couve dans le cœur des Moldaves aussi bien que dans le cœur des autres Romans; et la conduite des troupes d'occupation n'est pas faite pour calmer cette irritation sourde. Suivant leurs habitudes, les soldats russes, et aussi les officiers, se conduisent indignement; ils prennent au paysan son grain et tout ce qu'il possède ; ils fourragent ses champs et le paient d'humiliations. Qu'ils continuent ainsi et bientôt le pays sera réduit à cet état de détresse où la dernière invasion russe l'avait laissé. Mais, avant cela, toute la population se sera levée, aimant mieux mourir en se vengeant que de périr honteusement de la faim ou de la peste. Le paysan sait ce que c'est que la protection russe. Quelques mois après l'entrée des troupes dans le pays, en 1828, tous les objets de première nécessité avaient presque décuplé de valeur; et pendant ce temps-là les soldats russes nourrissaient leurs chevaux avec du blé au lieu d'orge. „L'hiver suivant, qui fut des plus rigoureux, le manque de subsistance joint à une épizootie diminua „le bétail de plus de moitié, de sorte que dès le commencement „du printemps les paysans furent employés comme des bêtes de „somme pour le service des troupes. On vit des Cosaques conduire, „comme des troupeaux, des hommes et des femmes chargés de „provisions et de bois pour la construction des ponts ; et d'autres „attelés à des charriots en place de bœufs. Le Gouvernement russe, „mécontent des rapports faits à ce sujet par les autorités locales, „leur ordonna de s'abstenir de ces détails à l'avenir, alléguant „qu'il n'importait pas de savoir que des hommes ou des „animaux fissent le service, pourvu que les ordres fus„sent exécutés. Le grain manqua pour ensemencer les terres, et „une peste horrible se joignit à la famine.“ D'après l'écrivain, très exact, auquel nous empruntons ces détails, „tous ces fléaux réunis „durent réduire la population d'au moins un quart.“ Un pareil enseignement ne saurait être perdu. La guerre la plus désastreuse et la plus désespérée n'eut pas pu produire de plus grands ravages.

„Les Russes ont essayé d'étendre leur protection en Valachie. Mais à Fokschany, où ils viennent de se présenter, on leur a barré le passage, et ils n'ont pas osé employer la violence. La Russie veut encore voir ce que diront les pays voisins, et sourtout ce que dira la France, avant d'entamer une guerre odieuse, et qui peut mal tourner pour elle.

No. 1.154.
1848
Iulie 29.

„La Hongrie et même l'Allemagne ont déjà parlé. La „Gazette de Transylvanie" contient, à cet égard, une nouvelle importante, si elle est exacte.

„Il faut savoir d'abord que les boyards de Valachie ont commencé à émigrer; ils affluent à Kronstadt (en Transylvanie), où le Prince Bibesco s'est retiré. Les nobles sont partout les mêmes: ils veulent avoir apparemment leur 93 en Valachie comme en France.

„Aujourd'hui, 3 juillet (15 juillet d'après notre calendrier)—dit la „Gazette de Transylvanie"—nous avons reçu des nouvelles sûres „du Gouvernement hongrois. Elles portent que si les émigrés ré„actionnaires osent encore correspondre d'ici avec la Russie, ils „seront privés de tout asile, et que l'entrée des Russes dans les „Principautés sera regardée comme une déclaration de guerre contre „l'Autriche et l'Allemagne." Ainsi les Romans ont pour eux d'un côté la Turquie, de l'autre la Hongrie et même l'Allemagne. La France, à son tour, ne parlera-t-elle pas?"

„Cum staŭ trebile noastre?" Articol din „Pruncul Român". No. 20—21. 1848. 29. 31. VI.

No. 1.155.
1848
Iulie 29.

Cum staŭ trebile noastre? Așà ne întrebăm astăḑĭ maĭ toțĭ și puținĭ sînt carĭ pot să ne deà un rĕspuns îndestulător. Ca să deslegăm întrebarea, trebue să ne întoarcem și să aruncăm o căutătură asupra întîmplărilor trecute de curînd. Popolul român, vĕḑênd că toate națiile Europeĭ scuturară jugul ce le apĕsà, înțelegênd că el maĭ mult decât orĭ-care popol se află subjugat și ne maĭ putênd suferì starea în ființă, simțind că Regulamentul Organic nu-ĭ dă nicĭ o chezășuire pentru fericirea luĭ, se sculă la 9 și la 11 Iunie și-șĭ dete singur o legiuire nouă, o Constituție care, prin cele 21 articole, îĭ asigură un viitor maĭ bun, și fără care patria nu poate fi fericită. Toate clasele societățiĭ la 15 Iunie fac jurămînt pe acele 21 articole și toțĭ Româniĭ jură în Câmpul Libertățiĭ a murì maĭ bine decât a pierde un singur articol din noua

No. 1.155.
1848
Iulie 29.

Constituție a lor. Dar o partidă reacționară lucrează în taină și pe ascuns, se adresează către Rusia, cerêndu-ĭ ajutor de trupe, subt pretext că țeara se află în turburare și că Curtea protectriță are dreptul de a restatornicì liniștea. Trupele rusescĭ intră în Moldova și înaintează la hotarele țĕriĭ; atuncĭ la 29, Guvernul ales de popol se trage la munțĭ și partida reacționară se grăbesce a numì o Căimăcămie, proclamând reîntocmirea sistemeĭ celeĭ vechĭ; însă a doua ḑi tot popolul se scoală de isnoavă și, cerênd Constituția pe care a jurat, isgonesce Căimăcămia de câte-và ore. Partida reacționară însă, cu toate că n'a putut isbutì în nicĭ una din cercările sale de la 19 și 29 Iunie, tot nu se socotesce învinsă și, ne maĭ îndrăsnind a se arătà de față, lucrează neîncetat și cu maĭ multă prudență pe ascuns, întrebuințând intriga și calomnia ca să ajungă la scopul sĕŭ. Ast-fel vĕḑênd că nu este cu putință a aduce armia rusească în țeară și, aflând că trimisul Înalteĭ Porțĭ Suleiman Pașa este să vie în Bucurescĭ, rĕspândesce felurĭ de minciunĭ și de calomniĭ, arătând Porțiĭ revoluția noastră subt un punct de vedere cu totul în protiva adevĕruluĭ și făcênd o descriere nu maĭ puțin mincinoasă de starea țĕriĭ ce— după ḑisa lor—s'ar aflà într'o desăvârșită anarchie. Asta este pricina de căpetenie că trupele otomane, trecênd Dunărea la Giurgiŭ, aŭ intrat în pămîntul nostru. Acì trebue să ne facem întrebarea, cu ce drept a călcat armia turcească teritoriul Românieĭ? Recunoasce Turcia tractatele, carĭ ne asigurează independența administrațieĭ din năuntru, saŭ nu le maĭ recunoasce? Liniștea țĕriĭ fost-a turburată în cursul evenimentelor ~~de~~ la 9 ~~Iunie și până acum~~? Siguranța locuitorilor fost-a amerințată un singur minut măcar? Este vr'un articol în Constituția noastră, care aduce vătĕmare dreptuluĭ suzeranuluĭ nostru saŭ orĭ-căreĭ alte puterĭ străine? Revoluția noastră fost-a o revoluție politică saŭ numaĭ socială? Dat-am noĭ cea maĭ mică pricină, care să justifice intervenția Porțiĭ cu mâna armată? Nimic din toate acestea. Care dar este dreptul cu care Turcia ocupă pămîntul nostru, fără a ne decl~~ară răsboiŭ~~, ~~fără a~~ ne ~~însciință~~, ~~fără~~ a ne arătà măcar greșelile noastre? Excelenția Sa Suleiman Pașa vine în țeară cu putere armată și nicĭ nu ne arată un firman al Suzeranuluĭ nostru în puterea căruia lucrează. Misia luĭ este un mister pentru noĭ toțĭ, și nicĭ unul din noĭ n'a vĕḑut împuternicirea luĭ. Guvernul nostru și tot popolul român a protestat, a protestat în fața Europeĭ întregĭ înprotiva acesteĭ călcărĭ a dreptuluĭ neamurilor; a protestat și protestează necontenit. O deputație de

No. 1.155. 1848 Iulie 29.

cetățenĭ s'a dus la Giurgiŭ, a depus Excelențiĭ Sale protestația popoluluĭ și s'a întors înapoĭ, fără să fi putut luà vre-un rĕspuns hotărîtor. Maĭ înainte încă, după cererea luĭ Suleiman Pașa, s'a desființat Guvernul provisoriŭ și s'a ales de tot popolul altul — alcătuit de aceiașĭ membri — subt nume de Locotenența Domnească. Nu destul cu aceasta, ni s'a maĭ cerut împuținarea membrilor și, în loc de ḑece, cu depărtarea Secretarilor, aŭ rĕmas șease; dar și acest numĕr pare Excelențiĭ Sale prea mare și acum pretinde ca Locotenența Domnească să se alcătuească numaĭ de treĭ membri. Ast-fel din concesie în concesie vom perde poate tot ce am câștigat. Întâiŭ ni se cere schimbarea numeluĭ de Guvern provisoriŭ în Locotenență Domnească, pe urmă împuținarea membrilor, astăḑĭ iar reducerea lor la numĕrul de treĭ; mâne ni se va cere, poate, o mică modificație la un articol al Constituțieĭ, poimâne desființarea unuĭ alt articol și — făcênd concesiĭ peste concesiĭ, ca să nu perdem totul — în scurt timp Constituția noastră va fi atât de tăiată și modificată, în cât nimenĭ nu va maĭ fi în stare s'o cunoască; ne vom alege, poate, cu o mică prefacere a Regulamentuluĭ și vom vedé că tot rodul revoluțieĭ noastre ne scapă din mânĭ.

În diplomația turcească orĭ-care om cu judecată sănătoasă vede influența uneĭ alte puterĭ străine, anti-amicală pentru noĭ, care cumpĕnesce simțimintele binevoitoare ale Augustuluĭ nostru Suzeran; fie-care înțelege că Înalta Poartă lucrează cu mânile legate, ea trebue să simță că interesul nostru este și interesul eĭ, că lepĕdându-se de o protecție care se impuse între noĭ și între dînsa, n'am făcut alt decât am strîns maĭ tare legătura care ne unesce; ea nu poate tăgăduì că revoluția noastră — departe de a aduce cea maĭ mică vătĕmare drepturilor sale — este cu totul în favorul eĭ, căcĭ în loc de un pămînt neutral, găsesce în România, liberă de lanțurile protectoratuluĭ, atâtea milioane de brațe carĭ o vor apĕrà în protiva orĭ-căruĭ vrăjmaș, apĕrându-șĭ vetrele lor. Toate acestea nu ni le tăgăduesce nimenĭ, și chiar Suleiman Pașa ne-a dat, în particular, cele maĭ bune asigurărĭ de bunăvoință, de mulțumire și de dragoste a Mărirrĭ Sale Sultanuluĭ.

Vedem dar o mare deosebire între cuvintele și între faptele Înalteĭ Porțĭ; în toate cuvintele vedem curat sințimintele cele voitoare de bine ale Suzeranuluĭ nostru, iar în toate faptele cunoascem lesne influența străinuluĭ, și poate nu greșim dacă credem, că ocupația Românieĭ de trupele otomane s'a făcut numaĭ după cererea aceleĭ

No. 1.155. 1848 Iulie 29.

puterĭ de care vorbirăm, căcĭ tăgăduindu-ĭ noĭ dreptul de a se amesteca în trebile noastre și ne maĭ putêndu-șĭ exersà influența de-a dreptul, se slujesce de intervenția Curțiĭ noastre suzerane, ca să nu peardă acea înrîurire ce ne-a fost atât de funestă și care va fi fatală și Imperiuluĭ otoman, căcĭ Înalta Poartă nu poate tăgăduì că interesul nostru este și interesul eĭ, cum și soartea noastră va fi soartea eĭ.

Cele-lalte națiĭ ale Europeĭ ne-aŭ arătat simpatiile lor ; deșì sînt ocupate cu însĕșĭ trebile lor, putem însă nădăjduì că vor sprijinì causa noastră nu numaĭ prin ajutorul opinieĭ publice, ci și prin orĭ-ce alt ajutor. Dar nicĭ un ajutor nu ne poate folosì, dacă nu vom lucrà înși-ne, dacă nu vom arătà toată energia care se așteaptă de la noĭ.

Acum când cunoascem posiția în care ne aflăm, ni se înfățișează întrebarea : Ce trebue să facem ? Să ne supunem întru toate voințeĭ Înalteĭ Porțĭ și să ne expunem a perde toate rodurile revoluțieĭ noastre ? saŭ să ne împrotivim, și împrotivirea s'o facem cu mâna armată, orĭ să ne mărginim într'o împrotivire pasivă, protestând adecă cu glasul și cerêndu-ne drepturile ?

Aceste întrebărĭ le vom cercetà în viitorul nostru numĕr, căcĭ sînt întrebărĭ de cea maĭ mare importanță, de carĭ atârnă fericirea saŭ nenorocirea patrieĭ.

Cu toate acestea „Pruncul Român“ nu se teme de nicĭ o armie, căcĭ scie că România are tratatele eĭ cu Înalta Poartă, prin carĭ Sultanul Baiazet I și Maomet II se îndatorează și pentru urmașiĭ lor a le respectà și a lăsà Românilor dreptul lor de a-șĭ da înăuntru ce fel de legĭ vor găsì cu cale și a face resbel și pace cu orĭ-cine vor voì. Nu ĭ-e frică dar că Înalta Poarte va rupe acele tratate, căcĭ scie că Mărirea Sa Sultanul Abdul Megid a înțeles că Româniĭ robĭ vor fi treptele pe carĭ vrăjmașul se va urcà pe zidurile Constantinopoluluĭ, și Româniĭ liberĭ vor fi zidurile cele maĭ nebiruite ; nu ĭ-e frică de Rusia, căcĭ nu are nicĭ un alt drept decât să ne apere, când îĭ vom cere ajutor ; nu ĭ-e frică de nimenĭ, căcĭ acum numaĭ cela ce nu voesce să vadă nu va vedé că Austria, Germania, Franța și chiar Englitera aŭ înțeleseră că cumpĕna echilibruluĭ European se află în această Românie nesocotită de noĭ și stimată de toată Europa ; nu ĭ-e frică, căcĭ cum a maĭ dis-o, nicĭ odată moartea nu a lovit pe ceĭ ce aŭ reînviat ; nu ĭ-e frică, căcĭ nicĭ odată un cataclis mare, un cutremur mare de

pămînt și o revoluție mare ca aceasta ce a rĕsturnat din rădăcină pomul barbarieĭ, de când este lumea și până astădĭ, nu s'a făcut fără ca să lase urme neșterse. Și ceea ce nu s'a putut face în timpiĭ de barbarie, nu se va puté face nicĭ de acum, în timpul luminilor.

No. 1.155. 1848 Iulie 29.

Nu-ĭ e frică nicĭ de vrăjmașiĭ din năuntru, de vor maĭ fi, căcĭ nu sînt nebiruițĭ ; nu-ĭ e frică pentru că nicĭ unul din reacționarĭ nu are o capacitate mare ; nu-ĭ e frică nicĭ dacă din oameniĭ ceĭ noĭ, din ceia ce astădĭ sînt iubițĭ, va voi cine-và să escamoteze revoluția ; nu-ĭ e frică pentru că lumina sparge numaĭ decât întunerecul, pentru că geniul chiar când se pune în slujba absolutismuluĭ, toate stratagemele îĭ sînt deșearte: nu poate nimenĭ să facă pe un popol să creadă, că ceea pentru care palpită inima luĭ este o minciună ; și adevĕrul, rația câștigă negreșit, a dis-o Montesquieu și aŭ dovedit-o Româniĭ, că cu toată sclavia, cu toată censura, cu toate bicele, adevĕrul a triumfat.

Acum să rĕspundem și la întrebările ce făcurăm în No. 20 adecă: să ne supunem la toate voințele Înalteĭ Porțĭ și să ne expunem a perde toate roadele revoluțieĭ noastre, saŭ să ne improtivim și împrotivirea să fie cu arma saŭ cu glasul?

Are drept Înalta Poartă să se amestece la cele din năuntru? Cu toate firmanurile ce a slobodit până acum, cu neromânia și slăbiciunile prinților, cu toată neomenia și nerușinarea reacționarilor, cu toate publicațiile Locotenențeĭ Domnescĭ, noĭ dicem nu și de o mie de orĭ nu. Și iată dreptul nostru, de la 1460:

„Art. 1. Sultanul primesce și se leagă, pentru dînsul și pentru următoriĭ sĕĭ, a protege Țeara-Românească, și a o apĕrà în protiva orĭ-căruĭ vrăjmaș, necerênd alt ce-và fără numaĭ supremația asupra suveranitățiĭ acesteĭ țĕrĭ, aĭ căreia Voevodĭ vor fi datorĭ a plătì Înalteĭ Porțĭ un tribut de dece miĭ galbenĭ.

„Art. 3. Înalta Poartă nu se va amestecà întru nimic în administrația țĕriĭ, și nicĭ un Turc nu va avé voe a veni în Țeara-Românească fără pricină învederată.

„Art. 4. Nația Română va urmà a se bucurà de libertatea de a-șĭ da legĭ, și Voevodiĭ pot face pace și resbel cu orĭ-cine vor găsi cu cale, fără a fi la vre-o rĕspundere către Înalta Poartă.

„Art. 5. Înalta Poartă făgăduesce d'a nu slobodi nicĭ odată vre-un firman, ș. c. l."

Cu ce drept dar armia otomană calcă pămîntul nostru? Cu

No. 1.155. 1848 Iulie 29.

ce drept Guvernul intră în tratație cu Excelenția Sa Suleiman Pașa, când nu scim alt despre scopul venirii Excelenței Sale, decât o scrisoare prin care numesce toată țeara rebelă și prin care cere să repunem în puterea luĭ Regulamentul—Codul acela în care fie-care rînd este o sentință de moarte pentru Românĭ.

Noĭ nu înțelegem cum Guvernul, născut din revoluție, are așà de puțină încredere în maică-sa și în taică-sĕŭ, adecă în revolu-ție; — nu înțelegem cum Guvernul, născut din revoluție, nu scie că ceea ce se numià diplomația Cabinetelor a perdut pe Louis Phi-lippe — pe Metternich și chiar pe Vilara, căcĭ și el, în felul luĭ, aveà diplomația sa; — cum el nu scie că diplomația cea adevĕ-rată și cea solidă este pentru orĭ-care guvern de a avé încre-dere în nația ce guvernă, și a lucrà ḑiua cu lumina cea mare, în fața lumiĭ întregĭ, cu dreptatea în gură și cu credința în inimă. De cine și de ce se poate teme el, când are două milioane și ju-mătate de eroĭ; dreptatea și amorul nostru drept pavĕză, trăsnetele ceruluĭ drept tunurĭ? Nu rîdețĭ, necredincioșĭ — Dumneḑeŭ a fost tot de-auna cu noĭ și el numaĭ ne-a păstrat vieața până acum. Nu rîdețĭ când ḑicem că avem douĕ milioane și jumătate de eroĭ; căcĭ în numĕrul acesta nu sînteți cuprinșĭ voĭ, fiiĭ păcatuluĭ, voĭ ființe fără lege, fără patrie și fără credință. Guvernul o scie aceasta, căcĭ de nu o scià, nu ridicà el steagul mântuiriĭ, pe când voĭ vĕ târațĭ ca omiḑile și rodeațĭ florile Românieĭ. Dară, nu este astăḑĭ nicĭ un Român carele să nu fie soldat al viitoruluĭ; pentru că nu este nicĭ unul carele nu va maĭ bine să moară, decât să pearḑă numele de Român, să pearḑă drepturile luĭ de om și de cetățean și să caḑă iarășĭ în robia din care abià a eșit. Cum? credețĭ că Românul nu este gata să se bată, când ranele robieĭ sângeră încă? Cum, cre-dețĭ că Românul nu se bate pentru dreptul luĭ de autonomie, pe care Mircea și Vlad al V l-aŭ ținut cu sângele bătrânilor noștri? Care Român nu se bate ca să aibă și el drepturĭ politice? Care sătean nu se bate ca să scape de iobăgie, de clacă, de angarale și podveḑĭ și să fie și el om liber și proprietar? Care Țigan nu iea pușca în mână ca să deà în cela ce va voì să-l pue în feare și să-l pue iarășĭ în grozavul mormînt din care l-aŭ scos la 9 Iulie Maior Tell și Căpitan Pleșoianu, și la 11 locuitoriĭ Capitaleĭ? Care Român nu iea pușca în mână, ca să deà în cela ce va voì să-l bată cu nuele, și să ridice o spânzurătoare pentru cel vinovat? Care Israelitan nu va luà pușca în mână și să deà în cela ce va voì

să-l lepede din societate? Care Român nu scie că, „cu noĭ este Dumnedeŭ, că în numele luĭ ne-am sculat, că ângerul rĕsbunăriĭ dumnedeescĭ va stinge pe tot vrăjmaşul şi va doborî şi cal şi călăreţ, că carele şi armele luĭ vor fi risipite ca pulberea şi planurile luĭ împrăştiate ca fumul?" De cine dar ne maĭ putem teme? De nimenĭ decât iar de noĭ, de ne va slăbì credinţa. Ce? nu avem arme? Din capitală numaĭ într'o singură di vor eşì cel puţin 15.000 de puscĭ, şi dacă nu sînt destule, armia ce va venì asupră-ne, în câte-va ceasurĭ ne va da puscile şi tunurile eĭ, şi dacă nu sînt destule, avem miĭ de coase şi pe Dumnedeŭ. Dar! dacă nicĭ aşà nu voiţĭ, dacă nu vreţĭ să vĕrsaţĭ nicĭ-o picătură de sânge, apoĭ lăsaţĭ cel puţin să vie trupele otomane, să vie Suleiman Paşa cu armia luĭ, lăsaţĭ pe soldaţiĭ sĕĭ să ridice de jos codul infernal, lăsaţĭ pe soldaţiĭ sĕĭ să fie caimacamĭ şi ce vor maĭ voì, lăsaţĭ ca Suleiman Paşa să ridice regulamentul rusesc şi să ne dică: închinaţi-vĕ la legea vrăjmaşilor patrieĭ mele şi patrieĭ voastre, aĭ neamuluĭ meŭ şi al vostru, aĭ sultanuluĭ meŭ, aĭ profetuluĭ meŭ şi aĭ Dumnedeuluĭ vostru, saŭ cu sabia suzeranuluĭ voiŭ împunge pepturile voastre, ca vrăjmaşul să nu întâlnească un zid în marşul sĕŭ spre Constantinopol. Şi la aceste cuvinte strigaţĭ toţĭ cu un glas: n u. Românĭ, daca am avé în rînd douĕ, treĭ sute de miĭ de tunurĭ şi de-odată le-am da foc asupra vrăjmaşilor, detunarea lor nu ar fì maĭ omorîtoare şi maĭ rĕsunătoare decât acel unanim n u, pentru că ele nu ar puté omorî decât pe vrăjmaşiĭ ceĭ de faţă, când acel n u omoară pe toţĭ, orĭ în care parte a lumiĭ vor fi, şi acea detunare va clătinà Europa întreagă şi rĕsunetul va merge până la cerurĭ.

Românĭ! Românĭ! în treĭ ceasurĭ spĕlarăţĭ ruşinea uneĭ robiĭ de sute de anĭ, în treĭ ceasurĭ vĕ puserăţĭ în linia naţiilor celor maĭ marĭ, Europa întreagă cu jind se uită la voĭ, nu vĕ lăsaţĭ Românĭ, nu vĕ depărtaţĭ de Dumnedeŭ, căcĭ va fì rătăcirea de apoĭ maĭ rea decât cea dintâiŭ. Protestaţĭ, strigaţĭ, aprindeţĭ curagiul în inimele tutulor, şi daca Guvernul şovăesce, luaţi-l în braţe şi mergeţĭ înainte — înainte şi tot maĭ înainte, până ce vom ajunge în lumina cea eternă, în libertatea cea desĕvîrşită.

No. 1.156.
1848
Iulie 30.

Decretul No. 372 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 322.)

Dreptate, Frăţie.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domnească.

Pentru pacea şi buna orînduează a ţĕriĭ, Locotenenţa Domnească opresce de a maĭ intrà în ţeară pe foştiĭ Coloneĭ Odobescu şi Solomon.

D-lor domniĭ Miniştri al celor din Lăuntru şi al Resbeluluĭ vor aduce la îndeplinire decretul acesta.

Membriĭ Locotenenţeĭ: I. Eliade, Chr. Tell.

No. 372.

No. 1.157.
1848
Iulie 30.

Proclamaţiunea No. 373 a Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Monitorul Român. No. 9. 1848. 9. VIII.)

Dreptate, Frăţie.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domnească.

Fraţilor locuitorĭ din sate, câţĭ din voĭ aŭ audit glasul de dreptate şi de frăţie ce a rĕsunat pentru mântuirea de obşte şi câţĭ aŭ ascultat glasul de pace şi de bună orînduează, aŭ ajuns astădĭ a se bucurà de nădejdĭ maĭ întărite, fără a-ĭ mustrà cugetul că nu-şĭ-aŭ împlinit datoriile şi nu aŭ turburat pacea de obşte. Cum aţĭ păzit până acum buna orînduează, păziţĭ-o şi de acum înainte, pentru că numaĭ prin linişte puteţĭ să asiguraţĭ fiilor şi strănepoţilor voştri drepturile ce vi s'aŭ făgăduit. Glasul ţĕriĭ l-a audit Înalta Poartă şi a trimis pe Exelenţia Sa Suleiman Paşa, ca să întărească drepturile cele adevĕrate ale voastre şi ale tutulor Românilor. Punerea lor în lucrare se va vedé de voĭ după hotărîrea obştesciĭ Adunărĭ constituante, care este singura putere dătătoare de legĭ în ţeara noastră! Deschiderea eĭ se apropie! În mijlocul eĭ sînt chemaţĭ din toate judeţele deputaţĭ, carĭ în numele ţĕriĭ să apere şi să învoească toate interesele.

Vi s'aŭ trimis instrucţiĭ ca din fie-care douĕ-decĭ şi cincĭ de familiĭ dintre voĭ să alegeţĭ câte un deputat, care să vie în oraşul judeţuluĭ ca să aleagă pe deputaţiĭ obştesciĭ Adunărĭ. Fiţĭ cu linişte

în alegere; alegețĭ oamenĭ cu frica luĭ Dumnedeŭ și cu durere de munca creștinuluĭ.

No. 1.157. 1848 Iulie 30.

Trimișiĭ voștri, câte treĭ din sat dimpreună cu un preot, aŭ venit la Bucurescĭ și vi s'a primit cererea de Constituție și mulțumirea ferbinte către Înalta Poartă. Li s'a spus din gură și vi se trimite și acesta înscris, ca să sciți că dreptatea și frăția, după atâtea veacurĭ, va începe a domnì în țéră, și trimisul Înalteĭ Porțĭ va gonì nedreptatea și va desființă ura cea veche prin înfrățirea Românilor de obște! Fițĭ dar ca frațĭ, privițĭ un frate al vostru în orĭ-ce Român, și în bogat și în sărac. Ascultațĭ și cinstițĭ pe ceĭ maĭ bătrânĭ și maĭ înțelepțĭ decât voĭ și nu vĕ luațĭ după minciunile celor ce vĕ dic, că lucrurile vor maĭ veni la starea trecută, pentru că a trecut împĕrăția diavoluluĭ și vine împĕrăția dreptățiĭ. Dumnedeŭ este maĭ tare decât vrăjmașiĭ sĕĭ, și se va împlinì în toate neamurile cuvîntul luĭ.

Membriĭ Locotenențeĭ Domnescĭ: Ioan Eliade, N. Golescu, Chr. Tell.

No. 373.

Proclamațiunea No. 374 a Locotenențeĭ Domnescĭ a Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.158. 1848 Iulie 30.

(Foae vol. Acad.)

Dreptate, Frăție.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenența Domnească.

După sosirea la Giurgiŭ a trimisuluĭ Înalteĭ Porțĭ, Exelențeĭ Sale Suliman Pașa, fostul Guvern provisoriŭ s'a desființat și, prin alegere, în unanimitate, s'a numit Locotenența Domnească, spre a ține locul Domnuluĭ și a intrà în relațiĭ cu Exelentul trimis.

Această Locotenență erà compusă de șease membri, însă spre a puté fi o înțelegere maĭ concentrată, Exelenția Sa a cerut ca numĕrul de șease să se reducă la treĭ, și prin a doua alegere iarășĭ în unanimitate s'aŭ ales Locotenențĭ Domnescĭ dintre Miniștriĭ actualĭ jos însemnațiĭ; N. Golescu, I. Eliade și Chr. Tell; aceștia fură complimentațĭ Joĭ, la 29 Iulie, de către trimisul Excelențeĭ Sale Suliman Pașa, d. Tangîr, și recunoscuțĭ în aceeașĭ vreme. În cuvîntarea sa de complimentare în sala Tronuluĭ, domnul Tangîr a arătat că oștirile împĕrătescĭ venite la Giurgiŭ sînt destinate spre a asigurà liniștea; și Locotenența Domnească, orĭ-când va cere trebuința, se va puté sprijinì pe aceste oștirĭ!

No. 1.158.
1848
Iulie 30.

Prin urmare, Locotenenţa Domnească, credênd că în toată ţeara nu se află astădĭ decât nisce fraţĭ cu acelaşĭ nume de Român şi doritorĭ de binele patrieĭ, fiind încredinţată că tot Românul cel adevĕrat s'a pătruns de adevĕrul că proprietatea şi persoanele aŭ fost şi sînt respectate, şi că fericirea obştească se va întărì după o învoire legală în sînul generaleĭ Adunanţe constituante, cu duhul blândeţiĭ invită pe toţĭ întru a stăruì de a se ţiné buna orînduealā şi a da pildă, după cum aŭ dat în toată lumea, că Româniĭ sciŭ a se onorà pe sine şi a-şĭ arătà drepturile cu pace şi cu bună judecată.

Locotenenţa Domnească va cârmuì ţeara vremelnicesce şi cheamă pe toţĭ fraţiĭ Românĭ din străinătate a venì la ale sale şi a luà parte la chibzuirile şi desbaterile pentru interesele generale; sînt scoşĭ la această chemare, de o cam dată, câţĭ-và carĭ aŭ fost pricina de nemulţumirea obştească şi maĭ vîrtos Coloneliĭ Odobescu şi Solomon.

Locotenenţa Domnească urează tutulor Românilor pace şi înţelepciune dreaptă, şi promite a susţiné din toate puterile sale şi din tot cugetul sĕŭ drepturile ţĕriĭ şi a înfăţişà cererile eĭ întemeiate pe dreptate, pe frăţie şi pe tractatele noastre!

Membriĭ Locotenenţeĭ Domnescĭ: N. Golescu, I. Eliade, Chr. Tell.

No. 374.

No. 1.159.
1848
Iulie 30.

Proclamaţiunea No. 376 a Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Foae vol. Col. General Pencovicĭ.)

Dreptate, Frăţie.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domnească.

Locotenenţa Domnească, recunoscută de Exelenţia Sa Suleiman Paşa, intră în lucrările sale, şi spre sciinţa publică se face cunoscut:

1-iŭ. Audienţă de păsurĭ va fi de acum înainte numaĭ Joia şi Dumineca la Secretariat de la 1 până la 3 ore, iar petiţiile se vor puté da în toate dilele, tot la Secretariat.

2-lea. Deputaţiĭ în numele popoluluĭ se pot primì, însă pentru abusul ce s'ar puté face cu aceste nume, fie-care deputaţie va arătà părerea orĭ cererea popoluluĭ prin înscris, şi cu dovadă de împuternicirea ce are.

3-lea. Orĭ-ce tipărirĭ se fac subsemnate de o persoană cel puțin, ce iea responsabilitatea celor publicate.

No. 1.159.
1848
Iulie 30.

4-lea. Lucrarea trebilor fiind de la 11 ore în sus, sînt invitațĭ toțĭ cetățeniĭ ca, în orele lucrăriĭ, să nu fie întreruptă Locotenența cu audiențe, afară de ḑilele sus arătate.

5-lea. Funcționariĭ publicĭ ce se află în ființă rĕmân în posturile lor (afară de întîmplare de învinovățirĭ). Până la așezarea nouluĭ Domn, nu se maĭ primesce nicĭ o petiție de posturĭ și maĭ vîrtos de chiverniselĭ. Această măsură este luată de nevoe, pentru că Locotenența, avênd a se ocupà cu interesurĭ generale ale țĕriĭ, îĭ rămâne prea puțin timp a se ocupà de trebĭ particulare ce intră maĭ mult de atribuțiile Domnuluĭ statornicit.

Membriĭ Locotenențeĭ: Chr. Tell, N. Golescu, I. Eliade.

No. 376.

Adresa No. 4.817 a Ministeruluĭ din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Locotenența Domnească.

No. 1.160.
1848
Iulie 30.

(Orig. Arch. St. No. 2.107/72.)

Dreptate, Frăție.

Onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ a Țĕriĭ-Românescĭ.

Ministrul din Lăuntru.

În urmarea decretuluĭ fostuluĭ Guvern provisoriŭ sub No. 304 pentru trimiterea a douĕ-ḑecĭ de miĭ patroane în primirea domnuluĭ Magheruluĭ la Râmnicu-Vâlceĭ, pregătindu-se prin Executorul Curțiĭ administrative opt lăḑĭ de lemn legate cu fer, în carĭ să se așeze acele patroane, s'aŭ și trimis la d. Ministru de Răsboiŭ ca să le înainteze la locul destinat. Cheltueala faceriĭ acestor lăḑĭ costisesce doĭ-spre-ḑece galbenĭ #, câte un galben și jumătate de fie-care, precum pomenitul Executor al Curțiĭ prin raport cu No. 26 arată. Drept aceea subt-iscălitul roagă pe onorabila Locotenență să binevoească a ordonà Ministruluĭ Finanțiĭ ca să sloboaḑă Executoruluĭ arătațiĭ banĭ.

Salutare și frăție.

Directorul Ministeruluĭ din Lăuntru, Gr. Grădișteanu.
Cap de secsie, Steriadi.

Secsia 1, masa 1.

No. 4.817.

(Resoluție:) Să se deà aceștĭ banĭ din baniĭ hotărîțĭ pentru organisația de pandurĭ.

No. 1.161.
1848
Iulie 30.

Adresa No. 4.820 a Ministerului din Lăuntru al Țěriĭ-Românescĭ către Locotenența Domnească.

(Orig. Arch. M. Afacerilor străine. Act. rev. 136. Dos. No. 3.)

Dreptate, Frăție.
Către onorabila Locotenență Domnească a Prințipatuluĭ Țěriĭ-Românescĭ.

În urmarea decretuluĭ fostuluĭ Guvern provisoriŭ subt No. 252, subt-iscălitul a dat ordine către toate autoritățile administrative pentru înființarea stindardelor libertățiĭ, după modelul prescris prin acel decret. Acum însă d. Capul Poliției, prin raport subt No. 7.134, arată că cu cele făcute în trebuința aceĭ dregětoriĭ, în numěr de două, a cheltuit leĭ una sută nouě-ḑecĭ și patru, parale 12, după alăturata aicĭ listă de socoteală, carĭ banĭ cere a i se rěspunde. Subt-iscălitul supuind aceasta la cunoscința onorabileĭ Locotenențe Domnească, o roagă să binevoească a ordonà a lor slobodire de la Vistierie.

Salutare și frăție.

Pentru Ministrul din Lăuntru, Directorul Gr. Grădișteanu.
Capul secsiĭ, Steriadi.

Secs. 1, m. 1.
No. 4.820.
(Resoluție:) Să se plătească de la Municipalitate.

Cheltueala pentru două stindardiĭ naționale, unul bun al Dorobanților și unul pentru Observatorul Polițieĭ.

Leĭ	par.	Coțĭ	rupĭ	dram.		
22	—	2	6	—	Tibet albastru închis, cotul leĭ 8	al Dorobanților.
22	—	2	6	—	Idem, galben deschis, „ „ 8	
27	20	2	6	—	Idem, roșu carmin, „ „ 10	
87	—	—	—	174	Fir pentru ciucurĭ micĭ și marĭ, dramul 20 parale.	
6	20	2	—	—	Șalon albastru închis, cotul leĭ 3,10	al Observatoruluĭ.
9	—	2	—	—	Idem, galben deschis, „ „ 4,20	
6	—	2	—	—	Idem, roșu carmin, „ „ 3,10	
13	32	—	—	—	Cusutul amândorora stindardiilor.	
194	12,				peste tot leĭ o sută nouě-ḑecĭ și patru par. două-spre-ḑece.	

Șeful Polițieĭ, M. Moșoiŭ.

Adresa No. 4.833 a Ministerului trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Administrațiunea de Muscel

No. 1.162.
1848
Iulie 30.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 268.)

La D. Administratorul districtuluĭ Muscel.

Comisarul orînduit la plasa Rîurile dintr'acel district, prin raport cu No. 1, supune la cunoscința subt-iscălituluĭ cele lucrate de însușĭ după misia ce are, adaogă tot de odată a arătà îndărătnicirea cu care s'aŭ arătat satele Piscanĭ și Negranĭ, nevoind a primì nicĭ cum din cele propuse de numitul după nouĕle instrucțiĭ, din care pricină nu s'a putut săvîrșì nicĭ slujba sacră, precum s'a urmat la cele-l'alte.

Sub-iscălitul dar învită pe d-v., Domnule Administrator, a luà grabnice măsurĭ pentru supunerea celor din urmă sate la îndeplinirea disposițiilor stăpâniriĭ de acum.

No. 4.833.

Nota Ministeruluĭ trebilor din Afară al Țĕriĭ-Românescĭ către Ministerul Afacerilor străine al Porțiĭ.

No. 1.163.
1848
Iulie 30.

(Copie. Col. Ion Ghica.)

A. S. E. Monsieur le Ministre des Affaires étrangères de la Sublime Porte.

Monsieur le Ministre,

J'ai appris tout récemment que Mr. Aristarki, ex-Chargé d'affaires de la Valachie à Constantinople, au lieu de verser au trésor impérial le montant du dernier trimestre échu au mois de mars, avait détourné cette somme à son profit et l'avait employée à des usages personnels, de telle sorte que la Principauté se trouve à découvert vis-à-vis de la Sublime Porte d'une somme de 500.000 piastres. J'ai l'honneur de vous prier en conséquence, Monsieur le Ministre, de vouloir bien aider Monsieur Jean Ghika, notre Agent, à recouvrer, s'il est possible, les fonds détournés par Mr. Aristarki, en exerçant des poursuites contre lui par toutes les voies légales, soit par tout autre moyen que Votre Excellence pourra lui suggérer. Je serais d'autant plus reconnaissant à Votre Excellence du concours qu'Elle voudrait bien me prêter dans cette occasion, qu'il m'est revenu d'autre part que Mr. Aristarki avait commis

No. 1.163. 1848 Iulie 30.

une foule d'autres malversations pendant le temps de son administration, comme, par exemple, d'opérer ses versements au trésor impérial en monnaie de billon au lieu de ducats d'Autriche ou de Hollande, qu'il recevait du Gouvernement de la Principauté, et qu'il serait à désirer que de pareils scandales eussent un terme.

Comptant sur l'appui de Votre Excellence dans cette conjoncture, j'ai l'honneur de lui renouveler l'assurance de ma haute considération.

Bucharest.

No. 1.164. 1848 Iulie 30.

Adresa Ministeruluĭ trebilor din Afară al Țĕriĭ-Românescĭ către Ion Ghica, Agentul țĕriĭ la Constantinopole.

(Orig. Col. Ion Ghica.)

A Monsier Jean Ghika, Agent de la Principauté de Valachie près la Sublime Porte.

Bucharest.

Monsieur l'Agent,

Je reprends ici la suite des faits dont je vous ai commencé la relation dans ma dernière note du ..... La lettre apportée par Mr. Tinghir Effendi fut lue devant une assemblée de boyards et de notables, comme le portaient les dernières instructions de Suleyman Pacha à son Secrétaire. Cette lecture produisit une vive impression sur les assistants et une commission de 11 membres fut immédiatement élue et chargée de répondre à S. E. Suleyman Pacha. Le délai de 24 heures donné pour la réponse fut, sur la demande de cette Commission, porté à trois jours. Le lendemain soir au Champ de Liberté, le peuple protestait et apposait des milliers de signatures à la lettre que la députation devait porter au camp impérial à Giourgevo. M. Etienne Golesco en arrivait à ce moment. Il avait été accueilli très gracieusement par Suleyman Pacha et en avait reçu verbalement quelques conseils qu'on s'empressa de mettre à exécution. Le Pacha, alléguant que son entrée en négociation était surtout retardé par la forme et par le nom du Gouvernement actuel — ce titre de Gouvernement provisoire sentait un peu la République, — il demandait que le nom fût changé et qu'une nouvelle élection eût lieu, prêt à traiter même avec les membres du Gouvernement actuel, s'ils étaient réélus.

No. 1.164.
1848
Iulie 30.

L'élection eut en effet lieu sur le champ, et les membres du Gouvernement provisoire furent réélus à l'unanimité sans aucune exception ; on laissa seulement de côté les quatre secrétaires, dont la nomination eût considérablement augmenté le nombre des membres, limité à cinq.

Tinghir Effendi partit immédiatement pour Giourgevo et le samedi soir, 24 juillet, une députation représentant toutes les classes de la société se rendit au camp, pour remettre au Pacha la réponse de la Commission, contresignée par 30.000 personnes de Bucharest seulement, et la notification du changement qui s'était fait dans le Gouvernement du pays par l'élection de 6 membres composant la Lieutenance Princière (Locotenența Domnească). Suleyman Pacha reçut cette députation avec tous les honneurs imaginables, protesta des bonnes dispositions de la Subline Porte et du vif désir qu'il avait lui-même de voir les affaires se terminer selon les voeux du peuple roumain; mais il ajouta que les notes, lettres, etc. ne pouvaient être transmises à Sa Hautesse le Sultan, que si la nation consentait à réduire à trois le nombre des membres de la Lieutenance et à les choisir parmi les Ministres actuels.

Cette concession fut encore faite et l'élection, qui a eu lieu le 28 au soir, a désigné MM. Eliade, Nicolas Golesco, Chr. Tell. Tinghir Effendi, qui était revenu à Bucharest le 27 midi, s'est immédiatement empressé de faire une visite de cérémonie au nouveau Gouvernement. Il est arrivé au palais en voiture de gala, escorté d'un escadron de cavalerie et précédé des membres de la Municipalité. Il a adressé au nom du Pacha des félicitations au membres de la Lieutenance et a pris congé aussitôt, car les chevaux de poste l'attendaient pour partir à Giourgevo, où il va porter cette heureuse nouvelle à S. E. Suleyman Pacha, que l'on attend ici sous peu de jours.

J. Voynesco II.

No. 1.165.
1848
Iulie 30.

Publicațiunea No. 4.860 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Monitorul Român. No. 9. 1848. 9. VIII.)

Dreptate, Frăție.

D-luĭ Redactor al Monitoruluĭ Român.

D. Administratorul districtuluĭ Oltul, prin raport subt No. 3.355, arată acestuĭ Minister că d. Ionașcu, Comisarul orînduit la plasa

No. 1.165. 1848 Iulie 30.

Şerbănescilor dintr'acel district, după silință fără preget, ce a pus de a aduce pe locuitorĭ la cunoscința bineluĭ ce li se făgăduesce prin noua Constituție, deşteaptă într'înşiĭ aşà de mult acele nobile sentimente amorțite până acum de jugul tiranieĭ, în cât singurĭ eĭ cerură a li se cetì sfeştania, strigară cu toțiĭ: să trăească Constituția! şi săvîrşiră cu cea maĭ mare solenitate jurămîntul că o vor apĕrà din toate puterile şi chiar cu perderea vieții lor, care jurămînt l-aŭ şi subscris toțĭ. Aceste dar însciințărĭ sînteţĭ invitaţĭ, domnule Redactor, a publicà prin glasul aceĭ foĭ, spre sciința tutulor.

Salutare şi frăție.

Directorul Ministeruluĭ din Năuntru, Gr. Grădişteanu.

No. 4.860.

No. 1.166. 1848 Iulie 30.

Adresa No. 4.887—4.888 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Ministerul de Răsboiŭ şi către Comitetul Carantinelor.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 322.)

Către d. Ministru Răsboiuluĭ.

Pe temeiul decretuluĭ onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ No. 372, că ea pentru pacea şi buna orîndueală a țĕriĭ opresce de a maĭ intrà în țeară pe foştiĭ Coloneĭ Odobescu şi Solomon, cerênd grabnica punere la cale întru aceasta sub-iscălituluĭ şi a Domnieĭ-voastre, sînteţĭ poftit D. Ministru, a binevoì să poruncițĭ îndată tuturor Comandirilor de graniță, ca să aibă îngrijire pentru întocmaĭ îndeplinire a acestuĭ decret, orĭ-când se vor arătà pe acolo numițiĭ dd. foştĭ Coloneĭ. Cât pentru sub-iscălitul, el cu expediția de astădĭ a dat Administratorilor de județe trebuincioasele întru această poruncĭ.

No. 4.887.

No. 4.888, asemenea către Comitetul carantinelor, ca să poruncească Direcțiilor carantineĭ.

No. 1.167. 1848 Iulie 30.

Adresa No. 13 a Comisiunii pentru liberarea robilor către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 260.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru,

La adresa onorabiluluĭ Minister de la 28 curgĕtor subt No. 4.791, Comisia are onoare a rĕspunde că, deși după mulțimea foștilor robĭ ce în dilele dintâĭ se adunaseră în Capitală ca să ieà biletur̆ de încredințarea liberăriĭ lor, se făcuse chibzuire ca să se deà de aceste biletur̆ și prin administrațiile județelor, dar fiind că acum după împărțirea ce s'a făcut aicĭ de vre-o dece miĭ biletur̆, s'a maĭ ușurat înglotarea, și pentru câțĭ din foștiĭ robĭ vin rîndur̆, rîndur̆ de pe la județe, se poate prididì aicĭ slobodirea biletelor, Comisia chibzuesce acum a nu maĭ trimite biletur̆ pe la județe, ci a stăruì ea însășĭ ca îndată ce vor venì aicĭ din foștiĭ robĭ de pe afară, să li se sloboadă biletur̆ și să aibă a se întoarce pe la locurile lor fără altă zăbavă.

Cât pentru formele după carĭ aŭ a se întocmì pe la județe listele persoanelor carĭ vor cugetà a cere despăgubire pentru foștiĭ robĭ aĭ lor, Comisia a adresat onorabiluluĭ Minister model de asemenea listă, dimpreună cu adresa de la 13 ale curgĕtoareĭ lunĭ.

Asupra observațieĭ ce onorabilul Minister face despre termenul dat posesorilor pentru înfățișarea documentelor, Comisia are onoare a rĕspunde că acest termen se află publicat prin Monitor încă de la 19 ale curgĕtoareĭ lunĭ.

Ioasaf Znagoveanu, C. Bolliac, P. Poenaru.

No. 13.

(Resoluție:) Rĕspuns că venirea aicĭ în Capitală a tutulor foștilor robĭ din tot Prințipatul spre a primì biletele liberăriĭ lor, subt-iscălitul o socotesce de o mare anevoință și pricinuitoare de o însemnătoare străgănire și de cheltuelĭ pentru lunga călĕtorie ce aŭ a face, tot de odată și amenințătoare de neorînduelĭ ce poate să producă sloboda preumblare prin țeară a unuĭ atât de însemnător numĕr de oamenĭ, și de aceea este de părere ca biletele lor să li se deà chiar de acolo, în județul unde sînt statornicițĭ, prin Administratorul împreună cu Maghistratul orașuluĭ de căpetenie al județeluĭ.

Poftesce dar pe acea Comisie să binevoească a chibzuì întru aceasta și să cinstească pe acest Minister cu rĕspuns, trimițĕndu-ĭ tot de odată și modelul, după care aŭ a se întocmi pe la județe listele de despăgubirea foștilor posesorĭ aĭ acelor desrobițĭ, pentru că o asemenea hârtie până acum la acest Minister nu s'a primit. — Avg. 4.

N. G.

No. 1.168. 1848 Iulie 30. Raportul No. 6.140 al Administrațiuniĭ de Mehedințĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Româneseĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 260.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Lăuntru,

După comunicarea ordinuluĭ Domnieĭ-Voastre No. 4.337, în cuprinsul acestuĭ district, maĭ mulțĭ din foștiĭ posesorĭ de țiganĭ s'aŭ arătat cu plângerĭ la Administrație, că din pricina depărtăriĭ ce mijlocesce de la acest district până la Capitala Bucurescĭ, iar maĭ cu seamă și ca să nu-șĭ peardă alte enteresurĭ maĭ marĭ pentru micile sume de banĭ ce ar avé să primească și pe carĭ s'ar cheltuì numaĭ cu drumul, nu pot venì acolo cu documenturile pentru asemenea ființe, ca să-șĭ ceară despăgubirea.

Se recomandă dar Domnieĭ-Voastre nisce asemenea plângerĭ și sîntețĭ rugat a da sub-iscălituluĭ deslegare, ce urmare trebue a se face întru aceasta.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Mehedințĭ, N. Opran.
S. C. Roșianu.

Sec. 1.
No. 6.140.

(Resoluție:) Să se deà în cunoscința Comisieĭ ca să grăbească a luà întru aceasta cuvenitele măsurĭ.

No. 1.169. 1848 Iulie 30. Raportul No. 6.063 al Administratoruluĭ de Râmnicul-Sărat către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Româneseĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

D. Ministru din Năuntru.

Relațiile între această Administrație și Stărostia Putneĭ aŭ fost până acum întru bună armonie. Acum, după un adres al sĕŭ, a oprit trecerea locuitorilor noștri în Focșaniĭ Moldoveĭ cu cocardele saŭ eșarpele, cel puțin aceasta s'a urmat după un adres, deșì fără reson. Însă Administrația vede că Stărostia Putneĭ acum ne întoarce înapoĭ toate adresele ce le trimitem noĭ, verbal, ca să le

trimitem după forma întrebuințată la Moldova, în formă de otno-șenie. Din care înțeleg că acolo nu este plăcută dreptatea și frăția.

No. 1.169. 1848 Iulie 30.

Subt-însemnatul socotesce o neînțelepciune din partea Guvernuluĭ Moldoveĭ a nu primì adresele noastre subt forma întrebuințată la noĭ, și ar fi o pretenție absurdă a cere să ne supue ca noĭ să primim adresele luĭ, subt forma întrebuințată la dînsul, și tot de odată să ne iscălească (?), a stricà forma întrebuințată la noĭ. Aceasta este dovadă, orĭ că va să ne socotească ca supușĭ, cărora va să ne deà instrucțiĭ, saŭ că vor să rupă comunicația la noĭ, spre a puté prelungì timpul tiranieĭ asupra fraților noștri Moldovenĭ, carĭ doresc a fi și la dînșiĭ dreptate și frăție, și a cărora dorință va cresce tot maĭ repede, vĕḑênd-o la noĭ.

Vĕ rog pe d-v., D. Ministru, a-mĭ da instrucție de urmare, să stricăm noĭ forma adresuluĭ nostru, saŭ să o ținem, și să nu maĭ primim nicĭ noĭ pe ale Stărostieĭ, cerênd ca să ne scrie și ea după forma noastră.

Salutare și frăție.

Administrator districtuluĭ R.-Sărat, Sc. Turnavitu.

No. 6.063.

Sec. 1-ĭ.

(Resoluție:) Domnul Administrator va păstrà formele noastre, și Stărostia pe ale eĭ; iar de nu voesce să le primească, atuncĭ să înceteze corespondența, căcĭ noĭ nu putem lăpĕdà nicĭ dreptatea nicĭ frăția.

Rosetti.

Raportul No. 6.188 al Administrațiuniĭ de Mehedințĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.170. 1848 Iulie 30.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

D. Ministru al trebilor din Lăuntru.

Spre rĕspuns la ordinul Domnieĭ-Voastre cu No. 4.737, se încunosciințează că d-luĭ Barbu Vlădăianu, fostul Administrator, și d. Michalache Ciocăzanul, fostul Secretar, de care s'a urmat cheltueala cuprinsă în raportul No. . . . din porunca căḑutuluĭ Guvern, lipsind acum amândoĭ de la residența districtuluĭ la apele minerale de la Mehadia, li s'a cerut sciință prin adresa No. 6.189 despre temeiul pe care a făcut o asemenea cheltueală. Dar pentru că,

No. 1.170. 1848 Iulie 30. în prilejul venirii aicĭ a d-luĭ General-Căpitan Gheorghe Magherul, aŭ aridicat sub dare de cuviincioasă cfitanție aceste obiecte :

58 topurĭ fișicurĭ praf pelir,
7 „ „ praf turcesc,
90 cremenĭ de pușcă,

din acelea pentru carĭ s'a adunat expusa cheltueală, și aŭ maĭ rĕmas acum 29 ocà plumb și 4 topurĭ fișicurĭ, al cărora preț în parte nu se poate cunoasce, din pricină că fostul Secretar încă nu și-a desfăcut către cel noŭ socotelile banilor primițĭ și cheltuițĭ, este rugat d. Ministru a da deslegare de urmează a se ține în seamă fostuluĭ Secretar adevĕrata cheltueală ce vor însumà obiectele ridicate de d. General-Căpitan Magherul, de cere trebuința a se poprì și a se trece în socoteală și plumbul cu acele 4 topurĭ fișicurĭ și din ce ramură să se împlinească suma cheltuită din baniĭ Statuluĭ, când aceștia se vor ține în seama fostuluĭ Secretar.

Salutare și frăție

Administratorul districtuluĭ Mehedințĭ, N. Opran.
S. C. Rioșianu.

Secția 1-ĭ.
No. 6.188.

(Resoluție:) Cât pentru fișicurile și plumbul luat de d. Magheru, precum și de acel plumb și fișicurĭ rĕmase la acea Administrație, se va arăta subt-iscălituluĭ adevĕratul lor preț ca să se chibzuească slobodirea banilor cuvenițĭ. Aceasta însă se va face atuncĭ când Administrația va da Ministeruluĭ sciința ce i s'a cerut prin ordinul cu No. 4.737, despre care i se repetează și acum. — Aug. 7.

No. 1.171. 1848 Iulie 30. **Raportul No. 2 al Comisaruluĭ de Olt C. Paleologu către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Româneseĭ.**

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

Domnuluĭ Ministru din Năuntru.

Potrivit decretuluĭ Guvernuluĭ provisoriŭ cu data de la 27 Iunie anul 1848, prin care mĕ orînduesce Comisar extraordinar în districtul Olt, și potrivit instrucțiilor ce mi s'aŭ dat pentru această lucrare, subt-însemnatul, îndată după sosirea mea în orașul Slatina, a doua ḑi la 16 Iulie, luând plasa Mijlocului, am și pus în lucrare sacra misie de propagator; cu toate acestea nu pociŭ trece cu tăcerea greutățile și zăbava ce am cercat din pricina lipseĭ transportuluĭ necesar de la un sat până la altul.

No. 1.171. 1848 Iulie 30.

La 19 ale acesteia, cu mare greutate găsind o trăsură cu chirie, am și tocmit-o cu ḍiua, și la 20, trimițêndu-mi-se și doĭ dorobanțĭ din partea Subt-administratoruluĭ, am și început a pășì cu lucrarea maĭ iute, când la 22, am fost însoțit și de d-l Subt-administrator al acesteĭ plășĭ, și fiind-că până acì cercam o mare anevoire și cu strîngerea sătenilor, fiind rĕspândițĭ cu munca pe la câmpurĭ, de aceea am pus la cale amândoĭ un alt mijloc maĭ expeditiv și maĭ folositor, după cum urmează:

La 22, aflându-mĕ la satul Bălțațiĭ, am trimis dorobanțiĭ prin vecinatele sate foarte aproape unul de altul, însciințându-le de a se adunà a doua ḍi de dimineață la acel sat, carĭ s'aŭ și aflat adunate a doua ḍi, și începênd a le rostì despre foloasele ce aŭ să aștepte după urma Constituțieĭ, pe care le-am deslușit-o, explicându-le pe larg fie-care articol, și după săvîrșirea procesieĭ, rĕmâind foarte convinșĭ și mulțumițĭ, strigaŭ cu aclamațiĭ de bucurie, să trăească Constituția! De acolo pornind, am venit la alt sat central, Valea Merilor, unde avênd iarășĭ din vreme oamenĭ trimișĭ spre a da de scire satelor din vecinătate de a se strînge acolea, cu toată mulțumirea se adunară la acest sat, și începênd iarășĭ cu modul de maĭ sus a pune în lucrare însărcinarea mea, după săvîrșirea solemnitățiĭ, îșĭ exprimară și aicĭ bucuria lor și primiră Constituția cu toată mulțumirea în unanimitate.

În chipul acesta pășind cu lucrarea, cu a da de scire satelor, am și staționat în maĭ multe sate centrale, săvîrșind cu folos această importantă și foarte mântuitoare însărcinare, rĕmâind nepropagate numaĭ satele Isvoarele, Milcovul și Clocociovul, carĭ fiind bântuite de boala cholereĭ nu le-am putut adunà, fiind rĕspândite pe la câmpurĭ depărtate.

În urma acestor lucrărĭ săvîrșite, sosind la Administrație instrucțiĭ atingĕtoare de modul alegeriĭ deputaților alegĕtorĭ de prin sate, cât și pentru al celor aleșĭ în Capitală, pentru Adunarea constituantă, am socotit de cuviință și de datorie că, spre a se executà cu întregime aceste instrucțiĭ de către sătenĭ, urmează ca eĭ să le înțeleagă maĭ întâiŭ cu desăvîrșire. Așà am pornit la 27 ale acesteia de isnoavă în plasă, și adunând la residența Subt-administratoruluĭ pe toțĭ candidațiĭ satelor, în rîndurĭ, ca membri aĭ comitetelor primare, le-am deslușit cu amăruntul acele instrucțiĭ, până când m'am convins despre înțelegerea lor și că sînt în stare a le pune și în lucrare după toată cuviința, stăruind spre acest sfîrșit de s'aŭ trimis și din partea d-luĭ Subt-administrator și ordine pe

No. 1.171. 1848 Iulie 30.

la toate satele respective, cu deslușire pe scurt de articolele cele maĭ importante și necesare pentru dînsele din instrucțiile sus dise, adăogându-se în fie-care ordin și numĕrul deputaților alegĕtorĭ ce are a trimite fie-care sat în Capitală, rĕmâind netrimis candidat numaĭ de la satul Isvoarele care, fiind bântuit încă de boala cholereĭ, se află rĕspândit pe la câmpurĭ depărtate.

Terminând dar aceste lucrărĭ maĭ importante, săvîrșite după toată cuviința, fără a fi mustrat vre-odată de consciință, mĕ grăbesc acum a face cunoscut Domnieĭ-Voastre că starea sănătățiĭ, cât și alte trebuințe foarte presante silindu-mĕ, mĕ fac a nu puté stăruì maĭ multă vreme aicĭ, ci sînt hotărît a mĕ înturnà fără zăbavă la Bucurescĭ; iar Domnia-Voastră, considerând aceste imperioase împrejurărĭ, vețĭ binevoì a încuviințà această urmare din parte-mĭ.

Salutare și frăție.

C. Paleologu.

No. 2.

Orașul Slatina.

No. 1.172. 1848 Iulie 30.

Raportul No. 3.490 al Administrațiuniĭ de Brăila către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 244.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru al trebilor din Lăuntru,

Exelența Sa Talaat Efendi, Comisarul Înalteĭ Porțĭ, prin semnătura Exelențeĭ Sale, cerênd subt-scrisuluĭ ca să se cumpere 2.000 ocà orez și 1.000 ocà unt, și cu cea maĭ mare grabă să se trimiță, că se află oștirile în lipsă, din pricină că la Galațĭ nu se găsesc asemenea obiecte, îndată s'a și cumpĕrat, luându-se baniĭ cu chip de împrumutare din cassa Administrațieĭ, și s'a trimis cu într'adins, însă 2.000 ocà orez și 741 ocà unt, și pentru că nicĭ cu întoarcerea trimisuluĭ, nicĭ maĭ la urmă, nu s'aŭ trimis baniĭ costuluĭ arătațĭ prin alăturata acì socoteală și în original dovedile primitorilor banilor în numĕr de șease, de la carĭ s'a cumpĕrat orezul și untul, am onoare a rugà pe Domnia-Voastră ca să bine voițĭ a face punere la cale pentru trimiterea dișilor banĭ, ce însumează

peste tot leĭ 6.406 parale 19 cursul țěriĭ, de unde vețĭ socotì de cuviință spre a se pune la loc.

No. 1.172. 1848 Iulie 30.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Brăila, Dimitrie Golescu.
Secretar, C. Berlescu.

No. 3.490.
S. 1.

(Resoluție:) Să se deà în cunoscința d-luĭ Ministru celor din Afară, ca să binevoească a luà ințelegere cu Exelența Sa Talaat Efendi pentru rěspunderea acestor banĭ către Administratorul Brăileĭ, cinstind și pe sub-iscălitul cu rěspuns de urmare. — Avg. 5.

Adresa No. 2.569 a Sfatuluĭ municipal din Bucurescĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Românescĭ.

No. 1.173. 1848 Iulie 30.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Foarte grabnică.

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Lăuntru,

În urma noteĭ Domnieĭ-Voastre cu No. 4.800, Consiliul, poftind îndată pe d. Hill, Îngrijitorul palatuluĭ fostuluĭ Domn G. Bibescu, ca să pregătească încăperile cât și careta de paradă cu șease caĭ din grajdul Curțiĭ, pentru primirea Exelențeĭ Sale Suleiman Pașa, a dat alăturatul acì în copie rěspuns, care se face cunoscut d-voastre, spre a pune la cale cele de cuviință.

Salutare și frăție.

Sfatul municipal: President, D. Polizu.
Gheorghe I. Pashali, Gheorghe Solacoglu.
Ajutor, A. Costiescu.

No. 2.569.

(Resoluție:) Rěspuns că subt-însemnatul, după ințelegerea ce am avut cu d. Hill, a făcut să înțeleagă că pentru puținele ceasurĭ ce va petrece Exelența Sa în acea casă, care este închiriată de Stat și baniĭ chirieĭ plătițĭ pe maĭ mulțĭ anĭ înainte, nu poate fi dumnea-luĭ la nicĭ o rěspundere, și de aceea acel Consiliŭ va îngrijì ca decretul onorabileĭ Locotenențe să se aducă la întocmaĭ îndeplinire. — Iulie 31.

No. 1.173. 1848 Iulie 30. A n e x ă.

D r e p t a t e, F r ă ț i e.

Domnuluĭ President al Consiliuluĭ municipal de aicĭ.

Cunoscut este onorabileĭ Presidențiĭ, că atât palatul cât și caiĭ și trăsura ce mi se cer sînt avere particulară a fostuluĭ Domn G. Bibescu. Eŭ aicĭ nu sînt de cât un îngrijitor peste avere străină, din care avere nu am nicĭ dreptul, nicĭ voia să înstrăinez saŭ să daŭ spre întrebuințare nicĭ măcar un ac, fără împuternicire din partea stăpânuluĭ eĭ. Drept aceea mĕ socotesc îndatorat a pune înaintea onorabileĭ Presidențiĭ, că nu pot face nicĭ o asemenea pregătire, cum mi se cere prin hârtia cu No. 2.567, maĭ cu seamă că-mĭ lipsesc și cele trebuincioase pentru a o puté face. Iar dacă și onorabila Locotenență a Domnuluĭ, pe temeiul Decretuluĭ Guvernuluĭ provisoriŭ de la 15 Iulie, stăruesce a pune cu sila cvartir în palatul fostuluĭ Domn G. Bibescu și a-ĭ luà cu sila caiĭ și trăsura spre întrebuințare, eŭ sînt silit a mĕ supune, neavênd putere a mĕ împotrivì.

Salutare și frăție.

G. H i l l,
Îngrijitorul palatuluĭ fostuluĭ Domn G. Bibescu.
Întocmaĭ copie, A. C o s t i e s c u.

No. 50.

No. 1.174. 1848 Iulie 30. Scrisoarea luĭ Aristide Tavernier către Nicolae Bălcescu.

(Orig. Col. N. Mandrea.)

A Monsieur N. Baltchesko, Secrétaire du Gouvernement provisoire, etc., etc., à Bucharest.

Craïova.

M o n s i e u r,

Lorsque j'ai quitté Belgrade pour me rendre en Afrique où je pensais embrasser la carrière militaire — état pour lequel j'ai été formé depuis ma plus tendre jeunesse,— M. Gauthier m'a conseillé de venir en Valachie offrir mes services au Gouvernement provisoire. Il m'a même donné à cette fin un billet pour vous, Monsieur, en me promettant de vous écrire plus tard sur mon compte d'une manière plus détaillée et dans la forme convenue, d'après l'E...

No. 1.174.
1848
Iulie 30.

Je crois, Monsieur, pouvoir vous être de quelque utilité comme homme dans le genre que me recommande M. Gauthier dans son billet.

Le fond de mon éducation à été fait à l'école militaire de Hermannstadt ; de là j'ai été écrivain en Valachie, après quoi j'ai été pendant sept ans Drogman Chancelier au Consulat de France à Belgrade. De là ayant été pendant tout ce temps en relation avec des agents de plusieurs sociétés slaves et italiennes, j'ai quitté ce service pour me rendre en Autriche, selon les promesses que je leur ai faites, pour seconder l'insurrection des Serbes contre les Hongrois et d'empêcher en même temps que le mouvement tombe dans le panslavisme.

En Autriche j'ai exécuté les expéditions les plus périlleuses : en outre c'est moi qui ai commandé l'avant-garde et commencé le feu à Karlovitz contre la garnison de Peterwardein, et ensuite à Ali-Bounar contre trois escadrons de lanciers autrichiens, où j'étais commandant en chef. Plus tard j'ai quitté ces gens de ce qu'ils ont demandé la protection de la Russie et il m'était impossible de les faire revenir de leur erreur : but principal de ma mission.

Maintenant, Monsieur, si vous pensez qu'un homme tel que je me suis dépeint ici (bien sûr de la manière la plus vraie et sincère) peut vous être utile, ayez la bonté d'honorer ma lettre d'une réponse avec la poste prochaine, et je me rendrai à Bucharest. En cas contraire je saurai que mes services vous sont superflus.

Si vous daignez m'écrire, veuillez bien, Monsieur, m'envoyer votre lettre par l'intermédiaire de M. N. Grétchano, adjoint à l'administrature de Craïova.

Confiant, Monsieur, des bonnes dispositions que vous avez pour tout homme dévoué à la cause de la liberté, j'ai l'honneur d'être avec respect, Monsieur, votre très humble et très obéissant serviteur,

Aristide Tavernier.

Anexă.

(Orig. Col. N. Mandrea.)

Mon cher ami,

Tavernier part pour Bucharest. Si vous avez besoin d'un homme pour instruire des troupes, lever des hommes, etc., il peut faire votre affaire.

Votre tout dévoué,

T. Gauthier.

No. 1.175.
1848
Iulie 30.

Scrisoarea luĭ C. A. Rosetti către Ion Ghica, Agentul Românieĭ la Constantinopole.

(I. Ghica, Amintirĭ, pag. 47.)

Cher ami,

Nu ţĭ-am scris până acum, căcĭ, crede că nu am putut; aŭ trecut ḑile şi nopţĭ întregĭ fără să viŭ acasă, şi până acum chiar, de la 8 Iunie, de când Căpitan Costache m'a mutat în casarmă, şi până maĭ alaltă-erĭ, socotind peste tot, n'am vorbit cu biata Maria mea 60 de minute. Lipsa ta am simţit-o atât de mult, în cât de 10 orĭ pe fie-care ḑi ḑiceam unde este Ion.

Ţeara a fost gata pentru revoluţie, însă din nenorocire nu sînt oamenĭ, nu sînt oamenĭ maĭ vîrtos cu capacitate. Oameniĭ ce alcătuiaŭ Guvernul aveaŭ capacitate de détruire, mais non pas celle de construire. Nu socotì că mĕ scot şi pe mine din acest numĕr, căcĭ cu toate că sciĭ că-ţĭ mâncam urechile cu: „Când oiŭ fi Guvern provisoriŭ", nicĭ odată nu am fost atât de prost, în cât să nu cunosc că nu am capacitate de a guvernà. Nu voesc să acus pe nimenea, dar am desăvîrşita convincţie că, dacă acest Guvern se compuneà de alţĭ oamenĭ, ţeara erà scăpată. Crede că inima mea n'a simţit un minut măcar bucuria libertăţiĭ din pricina aceasta.

Dar să le lăsăm acestea; a se lamentà cine-và de cele trecute este o perdere de timp.

În câte-và vorbe să-ţĭ spun eŭ cum stăm. După o stăruinţă a Turcilor de 10 ḑile, dacă nu va fi şi maĭ mult, s'a ales un Guvern de 6 membri sub numele de Locotenenţă Domnească; să lăsăm că şi acì a fost o escamatorie. Acest Guvern, îndată după cererea prin graiŭ a unuĭ Tinghir Efendi, trimisul luĭ Soleiman Paşa, carele a profitat de poltroneria luĭ Eliad şi carele a înduplecat şi pe ceĭ-lalţĭ, Locotenenţa a făcut o publicaţie în care ḑice:

„Les nouvelles institutions demandées par le peuple Valaque ne seront en vigueur qu'après l'approbation de S. E. Suleiman Pacha et la sanction de S. H. le Sultan".

Ce să facem noĭ? să-ĭ dăm jos şi sub judecată, se face istorie mare pe câmpul Filaretuluĭ; dar adunând, după obiceiul ce avem, vre-o 6—7 miĭ oamenĭ, îĭ aduserăm din vorbă şi protestară în potriva aceleĭ proclamaţiĭ. Apoĭ fiind-că Soleiman Paşa a cerut ca negreşit să fie aleşĭ numaĭ treĭ membri şi numaĭ din Ministri, se alese îndată N. Golescu, Eliad şi Tell; şi poporul venì la palat

și le dise: „Nu aveți voe să înstrăinațĭ nicĭ unul din drepturile noastre, căcĭ la din potrivă noĭ vom protestà și nu vom recunoasce acea lucrare.“

No. 1.175.
1848
Iulie 30.

Preste câte-và ceasurĭ după aceasta, acest noŭ Guvern republică acea afurisită proclamație, însă trage numaĭ 6 exemplare.

Noĭ dar, ca să nu perdem tot ce avem maĭ scump, umblăm acum să facem un protest din partea poporuluĭ iscălit, prin care să anulăm acea hârtie nenorocită.

Eată, dragul meŭ, trista stare în care ne aflăm. Silesce-te tu, cel puțin, să scapĭ biata țeară, căcĭ noĭ sîntem ticăloșiĭ ticăloșilor. La revedere. Scrie maĭ des.

Mes respects à Madame Ghica.

C. A. Rosetti.

Extract din scrisoarea luĭ Dimitrie Golescu, Administratorul de Brăila, către Ion Ghica.

No. 1.176.
1848
Iulie 30.

(Copie. Acad.)

..... Mon frère Alexandre n'est plus à Bucarest. Il m'a écrit, il y a deux semaines, de Cronstadt, en m'annonçant qu'il partait pour l'Allemagne, avec une mission secrète dont le Gouvernement provisoire l'avait chargé..... On fait de grands préparatifs à Bucarest pour la réception de Suleyman Pacha; chaque village de la Principauté doit lui envoyer un prêtre, un candidat et deux jurațĭ pour le remercier d'avoir accepté la Constitution. Un Moldave qui s'est rendu auprès de Suleyman Pacha, avec une supplique de la part de presque tous les boyards de son pays contre le Prince Stourdza, m'a dit qu'il en a été reçu parfaitement bien et qu'on lui a donné les meilleures espérances. Le Pacha a été excessivement irrité de ce que Talaat Effendi a laissé le Prince faire encore des arrestations. Mais cet homme-là achète tout avec ses trésors et il serait en état d'acheter le divan tout entier de la S. Porte.

Scrisoarea luĭ Ștefan Golescu către Al. G. Golescu.

No. 1.177.
1848
Iulie 30.

(Copie. Col. I. I. C. Brătianu.)

Cher Alexandre,

Je réponds à votre lettre datée de Vienne, en vous donnant un exposé succint de notre situation. Soleyman Pacha a passé le Danube à Giourgevo avec huit mille hommes, le 19 juillet; il a

No. 1.177. 1848 Iulie 30.

adressé une lettre aux boyards qu'il a expédiée avec son Secrétaire Tanghir à Bucarest avec ordre de s'aboucher avec le Métropolitain pour convoquer les boyards à la Métropole. Soleyman Pacha avait déclaré que pour prouver qu'il entrait dans le pays en ami, il était décidé à faire quarantaine et cependant il expédia son Secrétaire sitôt le passage de troupes, accompagné de deux individus préposés au service sanitaire; sitôt que son arrivée a été sue à Bucarest, le Gouvernement lui a défendu de communiquer avec personne durant les 48 heures de quarantaine qu'il lui restait encore à faire. Le peuple, ayant connu qu'il avait pour mission de s'aboucher seulement avec le Métropolitain, s'est porté en masse chez celui-ci et lui a déclaré qu'il lui était défendu de lire aucun papier transmis par le Secrétaire de Soleyman Pacha, s'il n'était adressé soit au Gouvernement provisoire, soit au peuple, et qu'il devait admettre un tiers des personnes du Gouvernement provisoire dans sa visite au Secrétaire. Force a été à M. Tanghir de reconnaître qu'il devait ajouter sur l'adresse à côté du mot boyards celui de notables de pays.

Dans l'après-dîner du jour de son arrivée à Bucarest, plus de dix mille hommes se sont réunis sur le Champ de Liberté et après plusieurs discours prononcés, il a été décidé qu'on protesterait contre l'entrée des troupes turques sur notre territoire, puis, musique en tête, tous ces dix milles hommes se sont rendus au palais du Gouvernement pour le féliciter et l'encourager à remplir sa mission; en passant devant le logement du Secrétaire, on a crié: vive le Sultan, vive Soleyman Pacha; Tanghir s'est montré au balcon en grande tenue, et a remercié le peuple, en lui assurant que les troupes turques étaient entrées dans le pays, non pas hostiles aux institutions que la Valachie voulait se donner, mais pour maintenir l'ordre et la tranquillité dans le pays: il a été lui-même tellement électrisé par cette force morale qu'inspire une nation, même sans armes, que au moment où l'on passait devant lui un de nos drapeaux tricolores, il l'a saisi et l'a embrassé (1). Le troisième jour de son arrivée, devant une assemblée de 150 individus pris parmi les marchands et les corporations de la ville, et en présence de deux ci-devant grands boyards seulement, vu que les autres présents à Bucarest n'ont pas voulu se rendre pour timidité, on a lu l'écrit le plus indigne, le plus infâme de Soleyman; l'assemblée

(1) Bratiano ne sait pas cela, mais pense que ce doit être exact.

No. 1.177.
1848
Iulie 30.

était restée stupéfaite de tant d'ignorance de notre révolution; on sentait la main perfide de la Russie, car dans cette lettre il était dit que quelques individus sans aveu, sans patrie, sans nom, étrangers au pays, ayant gagné la milice moyennant argent, avaient renversé le gouvernement légal; on demandait la dissolution du Gouvernement provisoire et la nomination d'un Lieutenant, et qu'après cela on recevrait volontiers les plaintes du pays et qu'on y porterait rémède, voilà pour la partie officielle. Force leur a été cependant de traiter avec les rebelles, lorsqu'ils se sont persuadés que le peuple de Bucarest était avec eux. Voynesco avait été envoyé à Rouschtjouk sitôt l'arrivée de Soleyman Pacha; il a voulu se présenter officiellement sans parvenir cependant à obtenir cette autorisation; il s'est donc vu forcé d'avoir une entrevue avec Omer Pacha, Commandant général des troupes, et puis avec Soleyman Pacha, comme simple particulier; le résultat de cette visite nous a appris que les troupes arrivaient comme amies et que la Porte était disposée à faire tout le bien possible à ces Principautés, sans rien laisser transpirer de la marche qu'ils allaient suivre pour arriver à leur fin. Sitôt le passage des troupes, Voynesco a été rappelé, et c'est moi qu'on a chargé de le remplacer; quand j'arrivai à Giourgevo, il était dejà instruit de l'état d'esprit des habitants de Bucarest et il savait positivement que la révolution avait été goutée par tout le pays. Je lui ai fait connaître que je désirais me présenter à lui; mais pour éviter l'embarras d'une position équivoque je le priai de me faire savoir, s'il voulait bien reconnaître en moi un membre du Gouvernement provisoire se rendant auprès de lui en cette qualité, ou bien s'il ne voyait en moi qu'un simple particulier. Sa réponse fut conforme à mes désirs; il m'attendait et il me recevrait en qualité de membre du Gouvernement provisoire. L'entretien dura trois heures; sans me rien dire du contenu de sa lettre aux boyards, il insista pour que le nom de Gouvernement provisoire fût changé, ou que la Sublime Porte s'était engagée à n'entrer en aucune négociation avant d'obtenir cette concession de notre part, et que pour l'obtenir, elle était décidée à employer tous les moyens. Il m'assura cependant que tout cela n'était que pour la forme et que sitôt cette concession faite, il accorderait la plupart des articles de notre proclamation, car la Sublime Porte sentait tout aussi bien que nous devrions être à l'avenir des amis, vu que le même intérêt nous unissait, et que l'ennemi nous était commun. Et que pour preuve que la Sublime Porte elle-même voulait dé-

No. 1.177. 1848 Iulie 30.

chirer le Règlement Organique, elle demandait qu'on nommât un seul individu sous le titre de Lieutenant de la Principauté. J'objectai que quoique la nation eût grande confiance dans les individus qui ont fait la révolution, cependant personne parmi nous ne possédait à un assez haut degré sa confiance pour se décider à remettre ses destinées entre les mains d'un seul individu, et que par conséquent cet arrangement rencontrerait des obstacles impossibles à surmonter, malgré tout le désir que les membres du Gouvernement auraient d'applanir les 1-ères difficultés pour pouvoir entrer en négociations. Alors il m'assura que pourvu que le nom changeât, le nombre leur importait peu, et que les individus pourraient être les mêmes, pourvu qu'ils aient à subir une réélection. Dans le courant de notre conversation, il me dit que la Porte avait vu de très mauvais œil notre révolution, que la nation valaque aurait dû lui envoyer d'abord une députation chargée de lui exprimer ses doléances et demander ensuite le redressement des abus et l'introduction des améliorations nécessaires dans notre organisation politique et sociale. A ces objections j'ai répondu ainsi qu'il suit :

„Que Votre Excellence veuille bien me permettre de lui parler avec toute la sincérité d'un cœur dévoué à la cause de son pays et à celle de la Sublime Porte, car les mêmes intérêts devaient nous réunir, soit dans le succès, soit dans les revers. Je lui demandai donc d'avouer si la Sublime Porte depuis 18 ans qu'elle a confirmé notre Règlement Organique, Règlement fait dans l'intérêt de la Russie et imposé au pays par cent mille baïonnettes, si la Porte, dans tout ce qu'elle a fait depuis pour le pays, a eu une volonté libre dans son action et si tous les firmans contraires au dernier traité n'ont pas été écrits par la main de la Russie et signés par la Porte ; si la faiblesse du Gouvernement de sa Hautesse pouvait nous laisser le moindre espoir que nos plaintes enfin pourraient être écoutées, et si aussi malheureux que nos confrères les Moldaves, nous n'aurions pas été obligés d'aller grossir leur nombre à Broussa, que cette révolution d'ailleurs a été faite das l'intérêt même de la Porte, vu que son objet principal était d'anéantir l'influence russe dans le pays.“ Ne sachant que répondre à une question si nettement posée, il prétexta que la Porte, pendant ces 18 années, avait été occupée, à l'instigation de notre ennemi commun, à arranger des différends bien autrement graves pour leur propre existence, mais que maintenant elle avait acquis une cer-

No. 1.177. 1848 Iulie 30.

taine force qui lui permettait de s'occuper plus particulièrement de nos intérêts; à cela j'ai répliqué que le Prince Bibesco, en la présence du Commissaire de sa Hautesse Talaat Effendi, faisait des arrestations, défendait la publication de tel journal, ordonné qu'il était par M. Duhamel, Commissaire russe. A la fin il avoua qu'il devait ménager encore la Russie, parce que la Turquie seule n'était pas en état de lui résister. De retour à Bucarest, la nation réunie à Champ de Liberté a élu les mêmes six membres du Gouvernement provisoire, membres de la Lieutenance Princière, et une députation alla porter cette nouvelle à Soleyman Pacha, ainsi qu'une supplique couverte de vingt mille signatures, adressée à Sa Hautesse comme acte de concession, et demandant la confirmation de notre Constitution. Soleyman Pacha reçut avec de grands honneurs la députation, mais prétexta qu'il y avait eu erreur dans le nombre, et qu'il ne pouvait tolérer que trois membres seulement dans la Lieutenance et qui ne seraient choisis que parmi les Ministres seulement (d'après le Règlement). Pendant deux jours nous avons eu des débats très longs pour savoir s'il fallait céder une dernière fois. Le Consul anglais et le Secrétaire du Consulat de France nous conseillaient d'être prudents et de céder, certains qu'ils étaient qu'après cela on reconnaîtrait le droit qu'avait le pays de se donner une Constitution, sauf quelques modifications, qu'on devait apporter à quelques articles de la Constitution ; enfin le parti des ménagements l'a emporté, et trois membres seulement furent de nouveau élus par le peuple: mon frère Nicolas comme Ministre de l'Intérieur, Eliad comme Ministre de l'Instruction et Tell comme Ministre de la guerre; les deux derniers étaient membres du Gouvernement et Ministres; à la suite de cette nomination le Secrétaire de Soleyman Pacha se présenta officiellement au palais et reconnut la Lieutenance Princière. Mon frère (Nicolas) se rendit à Giourgevo, où après une conférence qu'il a eue avec Soleyman Pacha il a été décidé que pour accélérer la marche de la négociation, une députation partirait incessamment pour se rendre à Constantinople, et là elle terminera l'oeuvre de notre régénération. On nous assure que tout sera gagné: les seuls articles qui seront mis en discussion seront la nomination du Prince qu'on voudrait allonger la durée, le suffrage universel modifié, la liberté de la presse avec une loi restrictive, et la garde nationale dont la dénomination, à ce qu'il paraît, ne trouve pas de sympathie et .... à l'oreille ottomane.

No. 1.177.
1848
Iulie 30.

Les membres de la députation sont: N. Balcesco, Grégoire Gradischteano à la place de Cretzulesco qui fut changé, N. Cretzulesco, Démètre Bratiano, Basiliadi, négociant, et moi. Maintenant Soleyman Pacha, qu'on avait dit être autorisé avec plein pouvoir à terminer le différend, a-t-il décliné seul cet honneur et cette gloire à laquelle il tenait tant quelques jours auparavant? Ou bien la Porte, craignant qu'il ne fût trop complaisant pour nous, a-t-elle transporté le champ de la discussion à Constantinople au gré des désirs de la Russie, puisque à Bucarest elle n'a aucun représentant, la présence des autres ambassades, nous sera-t-elle de quelque utilité comme nous l'espérons? Ou bien cette facilité n'aboutira-t-elle qu'à donner gain de cause à la Russie? Toute fois nous sommes décidés à tenir ferme.

Nous partons ce soir pour Giourgevo, et si nous parvenons à nous entendre avec Soleyman Pacha, après-demain nous partons pour Constantinople; les réactionnaires ont perdu tout espoir, cependant ils tâchent toujours de nous susciter des embarras; ils ont été chassés de Cronstadt (1). Le Prince lui-même, dit-on, est obligé de quitter la frontière; les troupes russes occupent toujours la Moldavie, ce qui fait que nos ennemis ne perdent pas entièrement espoir. Mais Dieu est avec nous, j'en ai la pleine confiance, car jusqu'à présent tout a tourné à notre avantage.

Adieu, cher ami, tâchez de faire parler les journaux en notre faveur.

Votre affectionné,
Stephan Golesco.

No. 1.178.
1848
Iulie 30.

Scrisoarea luĭ A. Treb. Laurian către Nicolae Bălcescu.

(Orig. Col. N. Mandrea.)

Sibiiŭ.

Frate Bălcescule,

Eŭ am fost câte-và ḑile la ţeară; astăḑĭ când m'am întors în oraș, am aflat o scrisoare de la A. Golescu, pusă într'una adresată către mine. Eŭ ţĭ-o trimit aicĭ închisă. Bine ar fi dacă toate câte scrie Golescu despre proiectele luĭ Murgu ar fi adevĕrate întocmaĭ. Brătianu îţĭ va fi spus maĭ multe despre politica luĭ Murgu. Nu

(1) Le Gouvernement de Transylvanie était sous l'influence de Vienne plutôt que de Hougrie, à ce moment, les employés et surtout les commandants militaires.

sciŭ dacă e nemerită saŭ nu. Eŭ tot dic să lăsaţĭ de o cam dată dracului pe Ungurĭ, să nu speraţĭ de la eĭ nicĭ un ajutor, nicĭ să nu vĕ temeţĭ de nimica din partea lor; eĭ sînt nisce ticăloşĭ sălbatecĭ, carĭ nu sciŭ ce să facă. Lucrul o să le easă rĕŭ. Dar şi nouĕ ne-aŭ făcut destul de rĕŭ, căcĭ ne-aŭ pus în stare să nu ne putem ajutà nicĭ pe noĭ, nicĭ pe fraţiĭ noştri.

No. 1.178.
1848
Iulie 30.

D-voastră, îngrijiţĭ acolo pentru Româniĭ din Principate cu ajutorul lor, şi staţĭ şi stăruiţĭ pe lângă Guvernul din Viena şi cel din Francfort. Dar deputaţiĭ românĭ sînt neapĕrat trebuincioşĭ la dieta de la Viena şi la cea de la Francfort. Frate, trimiteţi-mĭ instrucţiunĭ, eŭ sunt gata a mĕ duce orĭ-unde şi a face orĭ-ce în causa Românilor. Dar e drept, că şi aicĭ trebue un om care să mijlocească corespondenţele. Însă pentru Sibiiŭ puteţĭ destinà pe altul. Aşĭ vré să fiŭ şi la Bucurescĭ. Dispuneţĭ de mine cum socotiţĭ maĭ bine. Purtările Turcilor nu-mĭ plac. Dar staţĭ cu peptul, căcĭ Turciĭ nu pot să vĕ facă rĕŭ, dacă nu se vor amestecà Muscaliĭ. Daţĭ această scrisoare luĭ D. Brătianu.

Salutare, frăţie.

Laurianu.

Ştefan Golescu vĕ va fi spus ce rĕspuns a venit aicĭ la General-Comando, la întrebarea făcută de Guvernul provisoriŭ. Maiorescu încă vĕ va fi scris.

De vre-o treĭ dile aŭ sosit aicĭ Villara, Solomon şi I. Bibescu. Sc. Creţulescu este un cameleon, el vorbesce când pentru, când în contra revoluţiuniĭ.

Scrisoarea luĭ A. Treb. Laurian către A. G. Golescu.

(Orig. Col. Ecat. A. G. Golescu.)

No. 1.179.
1848
Iulie 30.

Frate Golescule,

Scrisoarea care mĭ aĭ trimis din 19 Iulie, adresată către Bălcescu, o am expeduit la locul eĭ prin Braşov; asemenea şi cea adresată către Brătianu, care n'a zăbovit aicĭ de loc.

De la Bucurescĭ ne-aŭ venit acum scirĭ ciudate, maĭ mult prin gazete decât prin scrisorĭ private.

Suleiman Paşa, venind la Rusciuc, a trecut la Giurgiŭ 4.000 Turcĭ, şi a trimis la Bucurescĭ pe Tenghir Efendi cu o scrisoare către boerĭ, ca să desfiinţeze Guvernul provisoriŭ şi să restabilească ordinea cea veche a lucrurilor.

No 1.179.
1848
Iulie 30.

Popolul Bucurescean se adună în Câmpul Libertăţiĭ până la 40.000 cu I. Brătianu în frunte, şi protestă în contra acesteĭ urmărĭ. Tenghir Efendi făcù un raport către Suleiman Paşa, prin care arătă că starea lucrurilor de acum nu e o urmare a unor revoluţionarĭ, ci a voinţeĭ poporuluĭ.

Stefan Golescu se duse la Giurgiŭ cu protestul adunăriĭ Românilor în contra invasiuniĭ Turcilor şi a desfiinţăriĭ Guvernuluĭ provisoriŭ. Suleiman cerù ca, în loc de Guvern provisoriŭ, să se pue o Locotenenţă Principeascā. Guvernul provisoriŭ depuse autoritatea sa în 23 Iulie în mânile poporuluĭ, şi poporul numì Locotenenţĭ Principescĭ pe Mitropolitul, Eliade, St. Golescu, Tell, Rosetti? Mincu.

Alţiĭ ḑic, că la Giurgiŭ ar maĭ fi venit încă până la 25.000 Turcĭ şi 40 de tunurĭ. La Calafat, ca la 6.000 Turcĭ.

La Galaţĭ încă se ḑice că ar fi venit maĭ înainte 4.000 Turcĭ cu 10 tunurĭ.

Despre Ruşiĭ din Iaşĭ se ḑice că nu s'ar fi întors îndărăt, cĭ tocmaĭ când erà să se întoarcă eĭ, ar fi venit un curier, ḑicênd ca să rĕmâie în ţeară, că vor maĭ venì încă patru batalioane.

Frate, lucrurile se încurcă. Vom vedé ce va isprăvì Locotenenţa cu Turciĭ; eĭ nu se par a intrà tocmaĭ vrăşmăşesce. D-ta stăruesce pe lângă Guvernul Vienes cu toate puterile.

Spune d-luĭ Ursu că a făcut rĕŭ de n'a tipărit articolul meŭ cel german. Acum e prea târḑiŭ. Ce a făcut cu poliţa trimisă de d-ta şi de Bălcescu? Ce ḑice M-me Mayer?

Laurianu.

În dos: Monsieur, Monsieur Alexandre Golesco, à Vienne.

No. 1.180.
1848
Iulie 30.

Scrisoarea luĭ Ioan Eliade către Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

Iubitul meŭ Domn şi frate,

Fratele Tell îţĭ scrie şi te ţine în relaţie de cele întîmplate. La noua schimbare, de aĭ fi fost acì, negreşit eraĭ unul dintre aceĭ membri, căcĭ glasul poporuluĭ este pentru ceĭ ce aŭ ridicat stindardul întâia oară. Însă patria te cheamă acolo, urmează-ĭ glasul şi te fericesc. Eŭ sînt obosit de grijă, de lucru şi de marea responsabilitate ce este pe noĭ.

Îțĭ recomand pe d. I. Nisipeanu, ca un militar vechiŭ, a-l primi între volintirĭ și a-ĭ da un post potrivit capacităților și trebuințelor sale. Îțĭ scriŭ în grabă, te îmbrățișez, și să deà Dumnedeŭ să ne maĭ vedem.

No. 1.180. 1848 Iulie 30.

Salutare și frăție.

I. Eliade.

În dos: Domnuluĭ cetățeanuluĭ General Căpitan al Dorobanților și Pandurilor din Principat, G. Magheru.

Adresa Horezanilor către Generalul Gheorghe Magheru.

No. 1.181. 1848 Iulie 30.

(Orig. Acad.)

Dumnedeŭ, Creatorul totuluĭ, ne maĭ putênd suferì ca strănepoțiĭ aceĭ națiĭ ce strălucise odată să geamă și astădĭ sub jugul sclăvieĭ, și să fim mânuițĭ de câțĭ-và sugĕtorĭ de sânge frățesc, făcù și acum ca patria să maĭ renască din aceĭ celebri bărbațĭ carĭ, însuflațĭ de duhul libertățiĭ și vrășmașĭ de moarte aĭ tiranilor, se formară în Guvern provisoriŭ și hotărîră a-șĭ jertfì dulcea-le vieață pentru scumpa și strălucita lor nație.

Aceștĭ mântuitorĭ aĭ întregeĭ Româniĭ, dintre carĭ domnia-ta, demnule fiŭ al patrieĭ, împreună cu marele bărbat d. I. Eliade, dd. Tell, Pleșoianu, ș. c. l., aceștĭ mântuitorĭ, dic, fraților, în sacra lor întreprindere fiind protegiațĭ de pronia prea putinteluĭ Părinte, rĕmaseră neînvinșĭ la orĭ-ce împrotivire uneltită de duhul aristocratic și la 9 Iulie, uneltind căderea fosteĭ Domniĭ, făcură pentru 1-a dată a se pronunțà sfînta și prea frumoasa noastră Constituție, pe care tot adevĕratul Român o cinstesce al II-lea după Dumnedeŭ.

Astădĭ dar, cu venirea domnieĭ-tale, scumpule frate, astădĭ dic, micul nostru corp din târgul Horezu, prețuind atât celebroasele fapte ale onorabiluluĭ Guvern cât și bunele măsurĭ ce s'aŭ luat din parte-ĭ pân'acuma, se înfățișează înaintea domnieĭ-tale dimpreună cu d. Subt-administrator George Străchinescu, spe a vĕ arătà simțimintele de recunoscință de carĭ sîntem pătrunșĭ, a vĕ jurà credință și a vĕ asigurà că sîntem hotărîțĭ a murì cu toțiĭ pentru susținerea sacreĭ noastre Constituțiĭ.

Acestea sînt simțimintele de recunoscință și credință, pentre care rog pe domnia-ta, în numele a toateĭ adunărĭ, să le primescĭ ca pe unele ce sînt dictate de inimĭ adevĕrat române, și să binevoescĭ ca, ajungênd în Capitală, să asigurĭ despre aceasta și pe

No. 1.181. 1848 Iulie 30.

ceĭ-lalțĭ domnĭ mântuitorĭ și frațiĭ noștri, cărora asemenea le jurăm credință și-ĭ salutăm frățesce.

N. Càncea Teodorinu, Subt-administratorul pl. Horezu, G. Adamescu(?), Ioan Ionescu, Nicolae Dimitriu, Nicolae Marcovicĭ, Sima Nicolaŭ, Gheorghe Nicolaŭ, ..., Nicolaos Petrovicĭ, Simion Carbulovicĭ, Nicolae Gheorghiu, Marcu Petrescu, Michăilă Mazîlu, Michalache State, Ghiță Todor Vameșu, Ștefan Ioan, Ion Cojocaru, Niță Navrea, Pĕtru Cojocaru, ..., ..., Ioan Z. Radu, Riza Petru Gugotă, Ch. Dimitrescu, Costandin Ioan, Ioan Michail Vasilescu, Dumitru Radu, Dumitru Berbescu, Barbu Bodescu, Popa Ioan D......., Ioniță Michăilă Codrea, Niță Cazacu Milostea, Radu Popescu.

No. 1.182. 1848 Iulie 30.

Scrisoarea luĭ C. Roșianu către Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

Dreptate, Frăție.

Domnule General,

Toate dispoșițiile luate de Domnia-voastră, în prilejul veniriĭ aicĭ, s'aŭ pus în lucrare cu repeḍiciune și se așteaptă bun resultat.

Astăḍĭ luaĭ particulară sciință, că d. Radu Ruset se întoarce de la Mehadia, Lunĭ la 2 Avg. și Miercurĭ dimineața la 4 trece de la Orșova cu vaporul.... până la Giurgiŭ, pentru capitala Bucurescĭ; iar ceĭ-lalțĭ ce se maĭ găsesc acolo, la Mehadia, se înapoează tot Lunĭ saŭ Marțĭ pe uscat la locuințele lor.

D. Solomon a plecat cu d. Bibescu și Villara la Brașov.

Domnule General, pe cât mĕ simț în mulțumire de a îmbrățișà datoriile foncțieĭ la care ațĭ avut bunătate a mĕ chemà, cu atât în potrivă din ḍi în ḍi mĕ vĕd slăbit de puterile sănătățiĭ, din pricina unor grozave frigurĭ ce, de la plecarea Domnieĭ-voastre, mĕ smreduesc în toate ḍilele.

Și în lipsa Pomojniculuĭ, care mĭ-a cerut voe pentru căutarea sănătățiĭ soțieĭ sale, și a luĭ Ștefan Gărdescu, unul din ceĭ maĭ bunĭ scriitorĭ, care s'a orînduit Subt-administrator, cu destulă greutate stăruesc singur, bolnav, a nu lăsà cea maĭ mică hârtie nelucrată.

Domnule General! De nu vĕ supĕrațĭ de un om, pe care norocul se vede îl neodihnesce în toate mișcările sale, avețĭ bunătate a mĕ schimbà din această foncție (pe care numaĭ sănătos așĭ

puté-o îndeplinì la repeḑiciunea lucrărilor ce se cer acum), și a mĕ mutà în calitate de Procuror tot la acest district, ca să nu rĕmâiŭ cu cea dintâĭ înapoia nădejdilor a da doveḑile cerute de pricina boaleĭ, și voiŭ păzì și în lucrarea celeĭ din urmă toate acele îndatorirĭ, cu carĭ mĕ simț însărcinat.

No. 1.182.
1848
Iulie 30.

Orĭ în ce chip însă va fi chibzuirea Domnieĭ-voastre, mĕ rog plecat a fi onorat cu rĕspuns.

Salutare și frăție.

C. Roșianu.

Noul Severin.

În dos: Domnuluĭ General Căpitan Gheorghe Magheru, Șeful trupelor neregulate, Inspectorul gardelor naționale și Membru Locotenent al Domnieĭ Valachieĭ.

Foarte grabnică. Dacă d-l adresant nu se va aflà în Gorj, să se înainteze aceasta orĭ unde va fi.

Depeșa luĭ Thions, Consulul Franciei la Iașĭ, către Ministrul Bastide.

No. 1.183
1848
Iulie 30.

(Copie. Acad.)

Iassy.

Monsieur le Ministre,

Vous avez dû recevoir du Gérant du Consulat général à Bucharest une proclamation adressée par Suleyman Pacha aux boyards de Valachie, ainsi que la protestation du Gouvernement provisoire contre cette pièce. Elle prouve avec évidence que la Porte, d'abord sympathique aux principaux points de la nouvelle Constitution, a subi, sous l'impression des événements de l'Europe, un sentiment de réaction contre les libertés conquises au mois de juin dernier par le peuple Valaque. Si la Porte persiste dans le dessein indiqué par le Pacha, on peut s'attendre à une lutte acharnée et sanglante.

Quant à l'armée russe, nul changement dans la situation et rien ne semble pour le moment devoir la modifier. Car on m'apprend aujourd'hui qu'un Polonais, sujet autrichien, faussement accusé d'avoir favorisé l'évasion d'un autre Polonais du camp des Russes, ayant été pris par eux et emprisonné, le Général Duhamel sur les réclamations de l'Agent d'Autriche aurait répondu à cet Agent qu'il voulait bien, par égard pour lui, remettre en liberté le coupable, mais qu'il venait de recevoir des ordres de l'Empereur, qui lui enjoignaient de s'emparer, en cas semblables, de tout individu

No. 1.183. 1848 Iulie 30.

sans égard pour sa nationalité et de l'envoyer immédiatement en Russie.

Je profite aussi, Monsieur le Ministre, de l'occasion de cette dépêche, pour vous faire savoir qu'il circule en ce moment deux brochures attribuées à l'Hospodar de Moldavie, et selon toute probabilité écrites sous l'inspiration de ses desseins et de ses vues. Dans ces écrits, en langue moldave, on cherche à jeter la division entre le peuple et les boyards, accusateurs de Michel Stourdza. Il y est dit en résumé: Ne vous fiez pas au nobles; il veulent le changement du Prince, mais d'après un article du Règlement (il ne cite pas l'article), à chaque changement de l'Hospodar, la nation paie un million à la Porte, 2 millions au Prince, et en dépense deux autres en frais d'intronisation. Or qui paie ces cinq millions? Le peuple. Et dans ce moment où trouverait-il cette somme? La caisse de l'Etat est vide et le pays accablé de toutes sortes de maux.

Une de ces deux brochures est signée par les initiales de deux individus qui passent publiquement pour être des salariés du Prince.

Agréez, etc.

(Signé:) Thions.

No. 1.184. 1848 Iulie 30.

Raportul No. 10 al Comisaruluĭ extraordinar al districtuluĭ Vâlcea D. Zăgănescu către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Monitorul Român. No. 14. 1848. 26. VIII.)

Dreptate, Frăţie.

Domnuluĭ Ministru din Înuntru.

Erĭ Joĭ, la 29 ale curgĕtoareĭ lunĭ, după oare-care încetare a boaleĭ holereĭ, adunându-ne cu toţĭ cetăţeniĭ Râmniculuĭ-Vâlceĭ şi clerul bisericesc într'o câmpie înconjurată cu arborĭ, ce este în marginea cetăţiĭ, precum şi d. Administrator cu toţĭ funcţionariĭ şi garda naţională înarmată, purtând şease stindarde tricolore, scrise pe dînsele devisa naţieĭ şi numele districtuluĭ, garda naţională avênd în numĕrul eĭ şi o trupă de Austrianĭ, locuitorĭ într'această cetate şi subscrisă de bună voie, aŭ format un cortegiŭ foarte frumos. În mijlocul aceluĭ câmp s'a făcut de onorabilul magistrat o tribună împletită cu ramurĭ verdĭ de arborĭ şi un arc de triumf,

împletit cu florĭ şi cu sfînta cruce de-asupra, unde, începêndu-se sfînta ţeremonie de către Miniştriĭ cerescĭ, s'aŭ citit cele 21 puncturĭ din Constituţie, apoĭ suindu-ne pe tribună am ţinut un discurs de o oră cu cele maĭ viĭ expresiĭ asupra sfintelor drepturĭ naţionale, aşà în cât tot cetăţeanul de orĭ-ce religie mĭ-a rĕspuns prin miĭ de aclamaţiĭ : să trăească Constituţia, să trăească popolul Român şi Guvernul provisoriŭ, rostind cu plăcere fie-care cetăţean şi jurămîntul pentru sprijinirea Constituţieĭ. Iar garda naţională la cuvîntul: să trăească Constituţia ş. c. l., a rĕspuns printr'un numĕr însemnat de arme cu salve detunătoare. Într'acest pompos constituţiŭ, aflându-se şi d-luĭ Anton Pann, profesor de musică, împreună cu câţĭ-và cântăreţĭ de aceeaşĭ profesie, aŭ alcătuit o musică vocală cu nisce versurĭ prea frumoase puse pe un ton naţional plîn de armonie şi triumfal, cu care a ajuns entusiasmul de patrie în inimile tuturor cetăţenilor. De acì ne-am întors în cetate cu musica vocală, cântând până la locuinţa domnuluĭ Administrator, unde maĭ strigând încă de treĭ orĭ: să trăească popolul Român, Constituţia şi Guvernul, s'aŭ împrăştiat prin cetate. Ast-fel, Domnule Ministru, s'a serbat sacra ḑi de 11 Iunie, care va rĕmâné neştearsă din analele şi inimile Românieĭ.

No 1.184. 1848 Iulie 30.

Salutare şi frăţie.

Comisar extraordinar al districtuluĭ Vâlcea, D. Zăgănescu.

No. 10.

Notă din „Popolul Suveran". No. 14. 1848. 30. VII.

No. 1.185. 1848 Iulie 30.

Bucurescĭ, 28 Iulie. — Pe la 6 ore tot popolul Capitaleĭ s'a adunat pe Câmpul Libertăţiĭ. Chestia reduceriĭ Locotenenţeĭ de Domnie la numĕrul de treĭ, după ce s'a desbătut în destul, înţelegênd popolul că numĕrul de treĭ membri aleşĭ dintre Ministri ce ĭ-a numit însuşĭ, nu poate compromite întru nimic causa libertăţilor sale, a ales din membriĭ sĕĭ ceĭ dintâĭ pe dd. I. Eliad, Chr. Tell şi N. Golescu cu aclamaţiĭ universale.

29 Iulie. — La 11 ore d Tangîr, Secretarul E. S. Suliman Paşa, a venit a salutà Locotenenţa din partea trimisuluĭ Înalteĭ Porţĭ şi a-ĭ declarà că de astăḑĭ înainte E. S. Suliman Paşa intră în relaţie cu Locotenenţa ; şi propune ca să se trimiţă o deputaţie, care să trateze cu E. S. asupra acestor lucrurĭ. E. Sa oferă serviciile sale şi dă ajutor de arme Locotenenţeĭ în tot ce privesce liniştea obştească şi înecare a orĭ-ce cercărĭ turburătoare din aprtea reacţionarilor.

No. 1.186.
1848
Iulie 31.

Raportul No. 4.905 al Administratoruluĭ de Argeș către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Năuntru,

Comisariĭ orînduițĭ la acest district, în propaganda d-lor, cearcă maĭ multe pedicĭ, iar maĭ cu seamă întru ceea ce se atinge de arderea tuturor exemplarelor de la Guvernul fostuluĭ Domn, prin țeremonia ce ar face de odată cu sfeștania, căcĭ din partea cleruluĭ, de unde urmà a se da ordine, prin protopopĭ, preoților de prin sate a da d-lor cuvenita ascultare, atât pentru facerea sfeștaniilor, cât și pentru aducerea tuturor exemplarelor ce urmează a se arde, nu se vede din partea acestora decât o fără cuvînt împrotivire. Pentru care, după raporturile primite de la uniĭ din Comisarĭ, cu respect se supune cunoscințeĭ d-v. această împrejurare spre cuvenita punere la cale; căcĭ pe cât nesupunerea pomeniților va mijlocì, cu atât d-niĭ Comisarĭ întîmpină pedicĭ în lucrările d-lor.

Salutare și frăție.

Administratorul de Argeș, I. Hristopol.

No. 4.905.

S. 1.

(Resoluție:) Să se deà în cunoscința Prea Sfințieĭ Sale Mitropolituluĭ, rugându-l plecat să binevoească a poruncì strașnic cleruluĭ dintr'acel district a nu se arătà cu asemenea împotrivire la punerile la cale ale Guvernuluĭ actual, și să contribuească fie-care din toată virtutea întru a lor îndeplinire. — Avg. 3.

No. 1.187.
1848
Iulie 31.

Raportul No. 5 al Comisaruluĭ de Teleorman Andreĭ Daniil către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No 261.)

Dreptate, Frăție.

Domnuluĭ Ministru al trebilor din Năuntru.

Raport.

Zăbava ce cearcă Subt-administrația plășiĭ Teleorman cu primirea Monitoruluĭ poruncilor și a instrucțiilor ce i se trimit de Administrația districtuluĭ, din care pricină se prelungesce a lor punere în lucrare, face pe subt-însemnatul ca să raportuească Dom-

nieĭ-voastre, şi spre pildă vĕ pune înainte că Monitorul cu No. 5 şi hârtiĭ însemnate de Administraţie cu data de 21 Iulie s'aŭ primit acì la 27 între carĭ şi douĕ poruncĭ, una cu No. 3.277 Iulie 21 şi alta cu No. 3.382 Iulie 25, desluşitoare de alegerea deputaţilor, ce se cereà pentru întocmirea Comisieĭ spre alcătuirea proiectuluĭ pentru ale proprietăţiĭ, care trebuià să se facă la 25 ale acesteia în capitala districtuluĭ, s'aŭ primit cu douĕ ḑile în urma aceleĭ ḑile hotărîte. Apoĭ şi chiar adresul subt-însemnatuluĭ cu No. 3 din 26 Iulie către d. Administrator, prin care ceream grabnica punere în lucrare celor arătate în raportul meŭ către Domnia-voastră, de subt No. 4, mi s'a înapoiat fără nicĭ o ispravă de către d. Subt-administrator (carele a fost pentru vre-o câte-và ḑile la Ruşiĭ-de-Vede), subt cuvînt că nicĭ Administratorul (d. Manolache Constandinescu pe care l-a găsit la Ruşĭ) nicĭ Secretarul se află de o cam dată la Administraţie, adăstându-se să vie ceĭ orînduiţĭ; se vor pune dar la cale aceste, după cum înţelepciunea onorabiluluĭ Minister va găsì de cuviinţă.

No. 1.187.
1848
Iulie 31.

Subt-însemnatul acum se îndeletnicesce împreună cu d. Subt-administratorul plăşiĭ întru punerea în lucrare a Decretuluĭ Guvernuluĭ cu No. 258 în asemĕnarea instrucţieĭ de subt No. 314, silindu-se în tot chipul a înfrăţì duhurile şi a se păzì buna armonie între locuitorĭ, depărtându-le orĭ-ce spaimă şĭ-ar nălucì.

După datorie dar, nu lipsesc a vĕ pune aceste în cunoscinţă.

Salutare şi frăţie.

Orînduitul Comisar extraordinar, Andreĭ Daniil.

Districtul Teleorman.

Plasa Teleorman.

No. 5.

(Resoluţie:) Să se deà în cunoscinţa d. Administrator al aceluĭ district, ca să reguleze grabnica pornire din cancelaria sa atât a hârtiilor oficiale, cât şi a Monitoruluĭ, către toţì Subt-administratoriĭ spre a nu mijlocì asemenea neorînduelĭ. — Avg. 3.

Tacrirul luat luĭ Petre H. Arsenie la Sub-administraţiunea Râmniculuĭ-de-jos.

No. 1.188.
1848
Iulie 31.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Tacrir pentru cercetarea şi descoperirea ce s'a făcut asupra preumblăriĭ şi purtăriĭ de corespondenţe a luĭ Petre H. Arsenie.

Întrebare. — Eştĭ întrebat de unde viĭ şi unde te ducĭ, cu ce trebuinţă şi carĭ îţĭ sînt documentele pentru sloboda preumblare.

No. 1.188. 1848 Iulie 31.

Rĕspuns. — Eŭ sînt un simplu cĕtăţean de la Galaţĭ, trec la Bucurescĭ pentru trebuinţe în parte de negoţ, şi cu slobodă voe prin paşaportul Stărostieĭ Putneĭ, avisat şi de către Administraţia districtuluĭ Râmnicul-Sărat.

Într. — Să-mĭ arăţĭ dacă porţĭ cu d-ta vre-o corespondenţă cu cine-và şi către care persoană şi de la cine anume.

Rĕsp. — Cu mine nu port nicĭ o corespondenţă, şi nicĭ că vreaŭ să am altă hârtie decât singur paşaportul şi minzilul.

Într. — Eştĭ bănuit, domnule, din chiar paşaportul d-tale, fiind-că te mărturisescĭ a fi de origine şi protecţie moldo-română, în vreme ce pronunţia şi altele te arată a fi de altă naţie, Grec.

Rĕsp. — Aceasta nu poate fi nimica, căcĭ eŭ fiind de mult aicĭ în ţeara românească Moldova, sînt naturalisat Moldo-Român.

Într. — Dacă ḑiseşĭ odată că nu aĭ nicĭ o scrisoare la d-ta, apoĭ această scrisoare ce ţi se găsesce în sîn, lipită la piele, de unde o aĭ?

Rĕsp. — Adresa eĭ se vede fiind scrisă franţuzesce către Exelenţia Sa Sulemain Paşa, şi mi s'a dat de către cc. Vasilică, Sameş de la Stărostia Putneĭ, partea Moldoveĭ, cu îndatorire ca cu prilegiul mergeriĭ mele la Bucurescĭ să o daŭ după adresă, iar maĭ mult nu sciŭ.

Într. — După toate tăgăduirile şi uneltirea de viclenie, crede că nu poţĭ să te aperĭ, că d-ta aĭ osebită însărcinare, iar nu treabă de negoţ şi, pe lângă numele ce porţĭ, ţi se maĭ însuşesce şi un titlu al slujbeĭ ce aĭ, precum te dovedesc osebite scrisorĭ în ascunsele d-tale. Eată faţă şi un alt om ce aĭ pe lângă d-ta, poreclit ca o slugă, se vede că este iarăşĭ vre-un slujbaş, arată dar cum te unescĭ cu nisce asemenea arătărĭ îngăimate.

Rĕsp. — Eŭ şi acum ḑic că nu pociŭ avé nicĭ o rĕspundere, că am cu mine o scrisoare dată de un om slujbaş, decât tot ce mĕ vatĕmă este că nu am arătat-o de loc, dar ḑic că sînt tot un simplu neguţător, iar despre titlul ce ḑiceaţĭ că l-aţĭ fi noimisind tot pentru mine din câte-và hârtiĭ găsite la mine, eŭ le arunc toate acele hârtiĭ, nefiind pe obrazul meŭ, ba şi omul ce este cu mine este sluga mea.

Într. — Apoĭ ḑiseşĭ că omul ce aĭ cu d-ta ţi l-ar fi dat Sameşul de la Stărostia Putneĭ şi că aĭ plecat chiar acum din Focşaniĭ Moldoveĭ. Apoĭ de unde l-aĭ putut avé la plecarea-ţĭ din Galaţĭ, să-l numescĭ slugă a d-tale.

Rĕsp. — Nicĭ eŭ nu sciŭ cum cam vine treaba cu omul

acesta, decât eŭ sciŭ că aveam trebuință de om pe drum și că aveam de gând să ieaŭ un flăcăŭ cu mine, dar întru adevĕr este dat de cc. Vasilică.

No. 1.188. 1848 Iulie 31.

Într. — Eată dar unul din gvardiștiĭ Râmniceni, d. Gligore Draguș, care te-a însoțit de la poștie până la canțeleria Subt-administrațieĭ, stăruesce arătând că o scrisoare grecească ce o aĭ asupră-țĭ pe subt cumpĕt și cu viclenie ĭ-aĭ rupt fața de de-asupra pe care se scrià adresa, și aĭ vrut să o mistuescĭ ca să nu țĭ se dovedească adevĕratul nume și slujba. Eată și bucățile rupte de față, și eștĭ chiar d-ta acela Petre H. Arsenie, Căpitanul de cazacĭ saŭ slujitorĭ.

Rĕsp.—Fiind-că vĕḍ că după toate neadevĕrurile ce am întrebuințat nu este chip de a tăinuì maĭ mult adevĕrul, arăt că eŭ sînt omul Domnuluĭ Sturdza, Prințul Moldoveĭ, pornit cu acea scrisoare către Exelenția Sa Suliman Pașa și acele-lalte scrisorile sînt atinse tot de persoana mea, și omul ce este cu mine este dintre slujitorĭ. Sînt plecat din Iașĭ Mercurĭ, la 28, sosit în Focșanĭ Joĭ, la 29, acì la Stărostie, după carĭ împrejurărĭ nu sciŭ că mĭ-a schimbat pașaportul în înțelesul ce se vede și m'a învitat la tăgăduirĭ ce m'aŭ comprometat, căcĭ cam așà merg trebile în Moldavia noastră. Eram să merg drept la Pașa, căcĭ precum aveaŭ boeriĭ noștri sciință, astăḍĭ, la 31 Iulie, erà să intre în Bucurescĭ. Aceasta este tot ce se atinge de mine.

Subt-administratorul plășiĭ, C. Michăescu.

Fiind-că bănuitul n'a voit în urma acestuĭ tacrir ce și l-a dat singur prin viul luĭ graiŭ a iscălì, Subt-administrația ne-a chemat pe subt-iscălițiĭ ce am fost față la facerea acestuĭ tacrir, ca să-l adeverim cu ale noastre iscăliturĭ, că în adevĕr a vorbit cele arătate în acest tacrir.

Dimitrie Periețeanu, C. Protopopescu, Ioan Ionescu, Păun Nazîru, G. Draguș.

G. Ștefănescu, pentru întocmaĭ adeveresc toate arătările aceste.

No. 1.189.
1848
Iulie 31.

Raportul Comisaruluĭ de Romanaţĭ I. Livaditu către Ministerul din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru al celor din Năuntru,

Însărcinat cu propaganda noueĭ Constituţiĭ prin satele din o parte a judeţuluĭ Romanaţĭ (plasa Oltuluĭ-de-sus) şi bine pătruns fiind de nobila misiune ce d-voastră aţĭ binevoit a-mĭ încredinţà, mĕ cunosc dator, Domnule Ministru, a vĕ raportà maĭ întâiŭ că lucrul câmpuluĭ şi strîngerea bucatelor sînt în foarte bună stare pe cea maĭ mare parte a plăşiĭ, pe unde am umblat până acum, împăcând în toate părţile spiritele îndărătnice şi contrarevoluţionare, sfătuind şi făcênd pe sătenĭ să înţeleagă, că orĭ-ce nesupunere saŭ turburare ce s'ar ivì între eĭ le va causà perderea drepturilor ce li s'aŭ făgăduit şi pe carĭ în puţin timp le vor dobândì, şi apoĭ ceea ce e maĭ principal şi maĭ interesant, ĭ-am făcut să se pătrundă şi să se convingă despre viitoarea fericire ce îĭ aşteaptă prin dobândirea acelor drepturĭ, drepturĭ carĭ îĭ vor scoate din întunerecul şi din robia în care aŭ rĕmas până acum, şi carĭ îĭ înalţă la demnitatea de om ajuns în cultură şi în civilisaţie; ĭ am făcut să înţeleagă şi să intre în adevĕratul spirit al Constituţieĭ, pe care până acum aŭ înţeles-o aşà de rĕŭ, atât din reaua explicare a celor ce înşişĭ nu s'aŭ pătruns de dînsa, cât şi a acelora ce prin o explicare contrarie s'aŭ încercat a-ĭ întoarce de la adevĕrata credinţă, făcêndu-ĭ să privească pe asemenea oamenĭ de nisce inimicĭ aĭ bineluĭ general şi aĭ fericiriĭ lor.

Salutare, frăţie.

I. Livaditu.

No. 1.190.
1848
Iulie 31

Notiţă din „Le National“. 1848. 1. IX.

Allemagne.

On écrit de Bucharest, 12 août:

„Hier, dix députés sont arrivés de Jassy pour demander la réunion de la Valachie à la Moldavie. Ils demandent dix mille hommes pour chasser les Russes. La Valachie a envoyé des députations à Vienne, à Francfort et en France.“

Raportul No. 4.685 al Administrațiuniĭ de Dâmbovița către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.191.
1848
Iulie 31.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 260.)

Dreptate. Frăție.

Onorabiluluĭ Ministru din Lăuntru.

Dintre Țiganiĭ d-luĭ Nicolae Băleanu ce ĭ-a avut în lucrarea fabriceĭ de postav dintr'acest district, și carĭ se urcă la un numĕr îndestul de mare, stăruind cu dinadinsul a se strămută la satele unde șĭ-aŭ avut vechile lor locuințe, pe temeiul dreptuluĭ slobodenieĭ dobândit, s'aŭ și trimis subt convoiŭ. Însă fiind-că d. Băleanu, sprijinit pe decretul Domnieĭ-voastre cu No. 4.327, prin care se dice ca toțĭ desrobițiĭ să nu se preumble dintr'un loc într'altul, ci să stea pe unde se află, și în profesiile ce aŭ, îĭ cere a-ĭ avé în lucrare cu plată, și eĭ nevoind nicĭ unul a primì învoire despăgubitoare, subt pretext ca să maĭ rĕsufle din maltratația ce aŭ avut în robia lor, vĕ supuiŭ în cunoscință și mĕ rog a-mĭ poruncì de urmare, iar de se va găsì de cuviință ca pomenițiĭ Țiganĭ să se supuie la meseriile lor și fără voință, atuncĭ, pentru că se prevede nesupunere, vețĭ bine voì a-mĭ trimite putere armată, căcĭ nicĭ odată Administrația nu-ĭ poate face a da orĭ-ce înțelegere ce ar fi în contra voințeĭ lor.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Dâmbovița, C. Ciocârlan.
Secretar, N Lupescu.

No. 4.685.
Secsia 1, masa 1.
Târgoviștea.

(Resoluție :) Rĕspuns : toțĭ aceștĭ desrobițĭ urmează a se ținė chiar acolo unde se află statornicițĭ, fără a se îngăduì altă strămutare subt nicĭ un cuvînt. iar cât pentru lucrarea ce cere de la dinșiĭ d. Băleanu, fostul lor posesor, aceasta rĕmâne la a lor slobodă voință, fără a li se putė face vre-o îndatorire, ca uniĭ ce sînt liberĭ. — Avg. 3.

No. 1.192.
1848
Iulie 31.

Adresa No. 1.264 a Ministeruluĭ trebilor din Afară al Țĕriĭ-Românescĭ către cel din Lăuntru.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 317.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru al trebilor din Lăuntru,

Se alătură Domnieĭ-voastre pe lângă aceasta în copie nota cu No. 38 ce a primit subt-însemnatul de la onorabilul Consulat al Sardinieĭ din Galațĭ, cât și actul coprindĕtor de protestațiile Vice-consulaturilor și ale populațieĭ comersante din Brăila în contra neo-rînduelilor ivite acolea în urma unor lucrărĭ ale Comisarilor, pe carĭ onorabilul Guvern provisoriŭ ĭ-a trimis în acel oraș, și sînteți rugațĭ, Domnule Ministru, să binevoițĭ a face întru aceasta din parte-vĕ cuvenita punere la cale și a comunicà subt-însemnatuluĭ resultatul spre a se da în cunoscința onorabiluluĭ Consulat.

Salutare și frăție.

Ministrul trebilor din Afară I. Voinescu II.

No. 1.264.
Bucurescĭ.

No. 1.193.
1848
Iulie 31.

Scrisoarea Ministruluĭ de Externe al Țĕriĭ-Românescĭ către deputatul frances L'Herbette.

(Conc. Acad. Hârt. Cantacuzino-Sturdza.)

Bucharest.

Citoyen Représentant,

Vous avez le premier porté à la tribune de la Représentation nationale la question moldo-valaque, ou plutôt, comme nous aimons à le dire nous, qui ne pouvons oublier notre origine, la question roumane; le premier vous avez appelé l'attention de la France et de l'Europe sur les événements qui viennent de s'accomplir de ce côté du Danube, et dont les conséquences, dans l'éventualité d'un conflit européen peuvent être immenses. La Lieutenance de la Principauté me charge de vous offrir ses remerciements au nom du pays, et je suis heureux, Citoyen Représentant, que ce soin m'ait été confié. Cette lettre vous sera remise par M. Ubicini, un de vos compatriotes, qui se trouvait à Bucharest dans les premiers jours de la révolution, et qui a bien voulu accepter

les fonctions de Secrétaire du Gouvernement provisoire. M. Ubicini se rendant à Paris avec une mission confidentielle de la Lieutenance de la Principauté, je prends la liberté de le recommander à Votre bienveillance personnelle et le charge de vous donner tous les renseignements que vous pourriez désirer tant sur l'état actuel de la Valachie, que sur toute la série des événements antérieurs ou postérieurs à la révolution du 9 et 11 juin, dont il suivit pas à pas toutes les phases.

No. 1.193. 1848 Iulie 31.

Veuillez agréer, Citoyen Représentant, avec l'expression de ma gratitude personnelle, l'assurance de ma parfaite considération.

Le Secrétaire d'Etat au Département des Affaires étrangères.

A Monsieur L'Herbette, Membre de l'Assemblée nationale à Paris.

Raportul Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Locotenența Domnească.

No. 1.194. 1848 Iulie.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 404.)

Raport către Locotenența Domnească.

D. Administrator al districtuluĭ Brăila, prin raport. No. 3.408 către acest Minister, face cunoscut că prin art. 3-lea din instrucția pentru chipul alegeriĭ deputaților pentru Adunarea constituantă se cuprinde că, spre a fi alegĕtor saŭ ales, se cere a fi Român, născut saŭ pămîntenit, și acest din urmă să fie îndatorat, la contestație, a înfățișà dovada împămînteniriĭ luĭ.

Și pentru că într'acel oraș, între Româniĭ birnicĭ și patentarĭ cu rĕspundere către Stat, este și un numĕr foarte însemnat de Bulgarĭ și Grecĭ, veniți și stabilițĭ de maĭ mulțĭ anĭ, carĭ nicĭ unul nu-șĭ are îndeplinite formele de împămîntenire, cere a i se deslușì dacă uniĭ ca aceștia pot fi primițĭ de alegĕtorĭ și aleșĭ, numaĭ pe temeiŭ că sînt[1] înscrișĭ între patentarĭ și birnicĭ, saŭ nu, precum și la întîmplare de a se declarà cine-vașĭ din străiniĭ ce se află numaĭ stabilițĭ cu locuința, că voesc a se împămînteni, de pot fi primițĭ și la ce formalitățĭ ar trebuì să fie supus.

Subt-însemnatul, supuind toate maĭ sus descrise împrejurărĭ cunoscințeĭ onorabileĭ Locotenențe, o roagă să binevoească a da subt-iscălituluĭ o grabnică deslușită deslegare, atât pentru împrejurarea de care vorbesce d. Administrator al aceluĭ district, cât și dacă dreptul de Român născut, pomenit prin art. 3-lea al

No. 1.194. 1848 Iulie.

instrucțiilor se poate aplică și asupra Moldovenilor și Transilvănenilor, saŭ numaĭ asupra acelor născuțĭ în acest Prințipat, spre a slujì subt-iscălituluĭ de temeiŭ la darea deslegărilor ce i se vor cere de Administratoriĭ districtelor.

No. 1.195. 1848 Iulie 31.

Scrisoarea luĭ I. P. către Gheorghe Barit.

(Orig. Acad. Ms. 1.004.)

Frate Barit,

De când țĭ-am scris și până acum n'am avut nimic însemnat, de aceea nicĭ nu țĭ-am scris. La 26 ale acesteia, după stăruința luĭ Suliman Pașa, s'aŭ ales treĭ mădulare carĭ să aibă numire de Locotenență de Domn și cu carĭ să intre în tratație. Aceste mădulare înfățișează Guvernul de astădĭ; ele sînt: Eliade, Tell și N. Golescu. Printr'aceasta însă nu s'a desființat mădulările cele-lalte ale fostuluĭ Guvern provisoriŭ, ci cu toțĭ împreună s'aŭ împărțit, prin alegerea și găsirea cu cale a popoluluĭ, în două: în Guvern activ, care sînt cele treĭ mădulare, și consultativ, în care intră toate cele-lalte, împreună cu P. S. Mitropolitul.

Îndată ce s'aŭ ales aceste treĭ mădulare, Secretarul Pașeĭ, și anume Tangărolu, a mers de a dat visită Guvernuluĭ în sala palatuluĭ, unde s'a primit cu multă cinste. Acesta înfățișându-se a arătat Guvernuluĭ mulțumirea în care a rĕmas Pașa de alegerea ce s'a făcut, plăcerea ce are de a lucrà în favorul acesteĭ țĕrĭ, și în sfîrșit a propus că roagă pe Guvern ca să îngrijească a se luà și în viitor aceleașĭ măsurĭ de liniște și bună orînduealā carĭ s'aŭ luat și până acum, că pe calea păciĭ vom dobândì tot ce dorim și că dacă minoritatea de reacționarĭ va cutezà a turburà liniștea publică și Guvernul nu va puté să-ĭ înfrâneze prin mijloacele ce are, pune la disposiția sa orĭ câtă sumă de oștirĭ va voì să aibă.

În cele de pe urmă le dise că s'aleagă douĕ-spre-dece persoane carĭ să înfățișeze națiunea și cu un memoar din partea țĕriĭ, în care s'arate nevoile ce aŭ silit-o să se rĕscoale, să meargă împreună cu dînsul la Sultanul, ca să depue la picioarele luĭ aceste plângerĭ. Apoĭ invită pe N. Golescu a merge cu dînsul la Pașa, care se și făcù. După săvîrșirea tutulor acestora, popolul rĕmase foarte mulțumit și Guvernul îĭ întoarce îndată visita.

De acì d-ta pricepĭ că Turcia recunoscù revoluția noastră, și prin urmare toate merg în favorul nostru până astă-dĭ, dar nu

trebue să dormim. Tot ce ne-a supĕrat este o hârtie dată de Guvernul provisoriŭ Turculuĭ, că Constituția să nu se pue în lucrare maĭ nainte de aprobația Pașeĭ și întărirea Sultanuluĭ, faptă în protiva drepturilor noastre legiuite prin tractate, căcĭ Constituția noastră nu este în căderea Sultanuluĭ a o întărì, ci numaĭ a o recunoasce. Noĭ însă protestarăm în contra acesteĭ lucrărĭ a Guvernuluĭ, căruia nu i s'a dat puterea de popol ca să lucreze în protiva drepturilor Românilor legiuite prin tractate, iar el se desvinovăți că a fost dictat subt amenințare de invasia oștirilor în Capitală, de nu va face așà. Noĭ credeam însă că o asemenea hârtie nu va avé nicĭ un temeiŭ, întâiŭ că este dată de un Guvern pe care n'a voit a-l cunoasce Turcia, și al doilea că este dată în protiva interesurilor țĕriĭ, pe când Guvernul n'aveà împuternicirea din partea țĕriĭ decât asupra lucrărilor favorabile eĭ.

No 1.195. 1848 Iulie 31.

Astădĭ așteptăm pe d. N. Golescu de la Giurgiŭ, să vedem cu ce resultat ne vine.

Sciŭ că p'acolo ne-o fi tăind Turciĭ în toate dilele, pentru că cunosc câte minciunĭ ferb din partea reacționarilor. Avem însă scrisorĭ particulare din Țarigrad, carĭ ne vestesc că s'a slobodit poruncă către Suliman Pașa a-șĭ trage oștirile din Giurgiŭ înapoĭ.

Maĭ simțim o lipsă astădĭ, și aceasta este aceea a gazetelor. N'avem gazete carĭ să fie ale epoheĭ de astădĭ, și deșì sînt, sînt dirigiate rĕŭ. Ele se ocupă de nimicurĭ, pe când patria este într'o crisă cumplită. Ele se combat între dînsele, pe când neamul se luptă pentru libertatea sa și reclamă ajutor prin înțelepciunea lor; vorbesc aceea ce trebue să tacă, și tac ceea ce trebue să vorbească: într'un cuvînt politica lor în privința interesuluĭ țĕriĭ n'are nicĭ un echilibru solid, nicĭ un prințip logic, nicĭ o povață folositoare și serioasă. Sperăm puțin în gazeta care o să easă subt titlul de N a ț i o n a l u l; poate că ea ne va luminà ce-và maĭ bine.

Cluburĭ se fac maĭ în toate serile. Desbaterile sînt rătăcite și opiniile maĭ de un fel, opozițiĭ nu se fac. De unde va eșì adevĕrul dar?

Salutare și frăție.

I. P.

Bucurescĭ.

No. 1.196.
1848
Iulie 31.

Depeşa luĭ Hory, Consulul Franciei la Bucurescĭ, către Ministrul Bastide.

(Copie. Acad.)

Bucharest.

Monsieur le Ministre,

M. Nicolas Golesco, un des trois membres de la Lieutenance actuelle, s'est rendu avant-hier à Giurgevo. D'après le désir qu'en avait témoigné Suleyman Pacha, il a été reçu par le Commissaire de la Porte avec une grande distinction; 21 coups de canon ont salué son entrée au camp. Dans cette entrevue très significative, il a été question des modifications à apporter aux nouvelles institutions de la Valachie, dont voici les plus importantes:

Art. 5. Durée non limitée des fonctions du Prince.

Art. 8. Liberté restreinte de la presse.

Art. 11. Garde nationale sous le nom de Garde civique.

Art. 12. L'émancipation des monastères soumis aux Saints Lieux ne pourra être prononcée que par une commission mixte, nommée par l'Assemblée générale constituante.

Art. 15. Un représentant valaque à Constantinople et un représentant ottoman à Bucharest.

Et enfin, la suppression du suffrage universel, posé en principe dans plusieurs articles du projet de Constitution.

Parmi toutes ces concessions exigées par la Porte, la plus importante et sur laquelle elle rencontrera, de la part des Valaques et du Cabinet de St. Pétersbourg, de sérieuses difficultés, c'est, sans contredit, celle qui concerne l'émancipation des monastères étrangers. La modification proposée par le plénipotentiaire turc ne satisfera aucune des parties; elle est évidemment conçue dans un esprit de temporisation entre les intérêts des Valaques qui considèrent, avec raison, ces institutions pieuses comme une source de nombreux abus, dont le pays est grévé, et les intérêts non moins directs qu'a la Russie au maintien du statu quo de cette question, tel qu'il existait avant le 23 juin.

A peine la Lieutenance des six membres avait elle été formée, que cinq d'entre eux ont signé la proclamation ci-jointe, sous le titre modeste de Publication, par laquelle la Valachie concède à la Porte Ottomane le droit de sanctionner la nouvelle Constitution du pays. Le peuple a énergiquement protesté contre l'abandon de son droit d'autonomie, se réservant de renverser tout

gouvernement qui y porterait atteinte et de ne céder qu'à la force. No. 1.196. 1848 Iulie 31.

C'est sous ces auspices que la nouvelle Lieutenance de trois membres a été constituée le 9. En communiquant par une lettre officielle sa nomination à Tinghir Effendi, envoyé ici par Suleyman Pacha, elle l'invita à se rendre au palais pour la reconnaître publiquement. Mais cet officier turc a mis pour condition expresse de reconnaissance la remise entre ses mains et la publication de cette même proclamation signée par la Lieutenance actuelle, déclarant que dans le cas contraire, il quitterait, sans retard, la Capitale pour en rendre compte à son chef. Le lendemain, 10, cet acte important fut signé par MM. Golesco, Eliade et Tell, et remis à Tinghir Effendi, qui s'empressa alors de reconnaître le nouveau Gouvernement en présence d'un nombreux public. Le Gouvernement cherche, autant que possible, à garder le secret sur ce document.

Une commission de cinq membres vient d'être formée pour rédiger et soumettre à S. H. le Sultan l'acte d'accusation contre le Prince Bibesco. Elle se rendra incessamment à Constantinople sur un bateau à vapeur turc que Suleiman Pacha mettra à sa disposition. Elle est composée de MM. Baltzesco, Rosetti, Cretzoulesco, Bratiano et Vassiliadis; M. Ubicini, français, l'accompagne en qualité de Secrétaire. M. Ion Ghika, Agent valaque près de la Porte, doit se joindre à elle. Dès que je pourrai me procurer cette pièce, j'aurai soin, Monsieur le Ministre, de vous l'adresser.

Environ 2.000 paysans sont arrivés hier à Bucharest, on en attend jusqu'à 12.000, à raison de 3 paysans et un prêtre par village. Ils sont sans armes. Le but avoué du Gouvernement, au sujet de cette levée de campagnards, est de les faire assister à la réception du Commissaire ottoman, attendu ici sous peu de jours, mais j'ai tout lieu de croire que son véritable but est plutôt d'en imposer à Suleyman Pacha par l'enthousiasme des masses et de comprimer par la seule présence de ces hommes toute velleité réactionnaire de quelques boyards.

Je suis, etc.

(Signé:) Hory.

Notă din „Pruncul Român". No. 21. 1848. 31. VII. No. 1.197. 1848 Iulie 31.

La Adunarea popoluluĭ de la 27 ale luniĭ în Câmpul Libertățiĭ s'a întîmplat o mică turburare. Două persoane, Andreĭ Van-

No. 1.197. 1848 Iulie 31. gheli și cântărețul Ioan Dănescu aŭ întrerupt cuvîntul ce ținea d. I. C. Brătianu cu strigărĭ în protiva Constituțieĭ. Atuncĭ popolul a pus mâna pe aceștĭ doĭ oamenĭ din partida reacționară și a vrut să-ĭ pedepsească îndată. Dacă d-l C. Bălcescu nu ĭ-ar fi scăpat de dreapta mânie a popoluluĭ, închiḑêndu-ĭ acolo într'o pivniță și ducêndu-ĭ pe urmă la poliție, s'ar fi putut întîmplà o scenă sângeroasă Acum aceștĭ doĭ oamenĭ, carĭ aŭ fost poate amăgițĭ saŭ cumpĕrațĭ cu banĭ ca să turbure liniștea și armonia popoluluĭ, se află arestuițĭ la poliție și li se va face cercetare și judecată legală. Popolul însă a dovedit iarășĭ că cunoasce nu numaĭ pe adevĕrațiĭ sĕĭ prietenĭ, dar și pe voitoriĭ luĭ de rĕŭ, și că scie a se supune legilor și a se stăpâni, chiar în momentele de întărîtarea cea maĭ mare.

No. 1.198. 1848 Iulie 31. Articol din „Pruncul Român". No. 21. 1848. 31. VII.

Toțĭ cunoascem posiția noastră politică; ar fi dar de prisos să maĭ vorbim despre un lucru cunoscut tutulor, însă trebue să facem o observație, care până acum nu s'a luat în destul în considerație și care creḑ că trebue să slujească de basă la toate lucrările ce vom face. Eat-o: De când aŭ intrat trupele otomane în țeară, noĭ nu maĭ putem tratà liber cu Înalta Poartă; căcĭ orĭ-ce lucrare va face Guvernul nostru, o va face subt influența baionetelor turcescĭ, și prin urmare orĭ-ce concesie făcută de atuncĭ nu poate avé tărie, și nicĭ nu poate da Porțiĭ vreun drept pravilnic. O pildă va deslușì maĭ bine această opinie. Treĭ saŭ patru oamenĭ armațĭ intră în casa mea, fără a mĕ prevenì de visita lor, îmĭ pun pistoale și cuțite la pept și-mĭ cer oare-care lucru. Dacă mĕ supuiŭ certeriĭ lor, poate aceasta să le deà un drept pravilnic asupra lucruluĭ dobândit? Saŭ îmĭ perḑ eŭ dreptul de a-mĭ luà înapoĭ lucrul, îndată ce va încetà siluirea, prin toate mijloacele putincioase? Negreșit, nu. Așà dar, nicĭ România nu poate tratà cu Înalta Poartă, în câtă vreme armia otomană ocupă pămîntul nostru. Ce câștigă Înalta Poartă prin toate concesiile ce-ĭ vom face în această vreme? Nimic! căcĭ n'aŭ nicĭ o valoare. Înalta Poartă dar, ca să închee un act legal cu România, trebue maĭ întâiŭ să-șĭ retragă trupele; atuncĭ numaĭ negoțiațiile vor avé un caracter legal și o putere pravilnică, iar toate actele făcute subt influența baionetelor, adecă prin siluire, se anulează. Ni se pare dar că cea dintâĭ cerere a Guvernuluĭ nostru să fie pentru retragerea trupelor otomane, căcĭ de nu se va acordà această condiție, Gu-

vernul — care represintează tot popolul—nu poate intrà în negoţiaţie cu Înalta Poartă. Aceasta este părerea noastră; nu o impunem nimuluĭ, şi dacă este greşită, primim cu mulţumire a o îndreptà, îndată ce ni se va dovedì eroarea.

No. 1.198.
1848
Iulie 31.

Raportul Comisaruluĭ extraordinar V. Caloianu către Administratorul de Buzĕŭ.

No. 1.199.
1848
Iulie.

(Copie. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Onorateĭ Administraţiĭ a districtuluĭ Buzĕŭ.

Trecênd prin satul Cândesciĭ, proprietatea d-luĭ Alexandru Ghica, şi găsind vre-o câţĭ-và săteni adunaţĭ, am început să le propag instrucţiunile Guvernuluĭ, după obligăciunea ce am. D. Ioan Ghica, ginerele d-luĭ, care se află acì, viind la mine a început a-mĭ adresà vorbe insultătoare, că a venit vremea crailor, că s'aŭ sculat caliciĭ să întărîte ţeara, şi altele. Dacă ĭ-am făcut cunoscut că sînt trimis de Guvern, mĭ-a ḑis că ce Guvern, ĕst Guvern va ţiné până poimâne, şi vom vedé noĭ că o să umplem ocnele, adăogând că: ţine minte aceasta, că te-am însemnat eŭ şi te sciŭ cine eştĭ. Am observat încă că săteniĭ n'aveaŭ nicĭ o idee despre cele ce se lucrează în al lor interes, ci tot alte minciunĭ sperietoare, că o să-ĭ ieà la oaste şi că o să fie zaveră.

Acestea dar le aduc la cunoscinţa onorateĭ Administraţiĭ spre a luà cuvenitele măsurĭ şi a ordonà riguros Subt-administratoruluĭ aceleĭ plăşĭ spre a fi maĭ activ şi pătrunḑĕtor în datoriile sale.

Salutare şi frăţie. Comisar Vasilache Caloianu.

Întocmaĭ copie, Argintoianu.

Scrisoarea fraţilor Florescu către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.200.
1848
Iulie.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 260.)

Onorabileĭ Vorniciĭ.

Fiind-că familia noastră în multe rîndurĭ avênd dorinţă pentru libertate, şi acum vĕḑênd că a noastră prea iubită Patrie are trebuinţă de fortună şi cunoscênd că trebue ajutorată, venim cu toată familia şi dăruim Statuluĭ chiar de astăḑĭ toate ale noastre familiĭ de Ţiganĭ, ce până acum eraŭ robĭ, nepretinḑênd din partea Pa-

No. 1.200. 1848 Iulie.

trieĭ cel maĭ mic interes, și eată că dăm anume pe fie-care, după cum maĭ jos se arată:

1. Stanciu Pantofarul, cu nevasta luĭ Anica.
2. Dumitrache Bucătarul, cu nevasta luĭ Maria.
3. Gligore, pantofar și bucătar, are nevastă și copil, însă nevasta cu copilul aŭ dosit de mult; pentru aceasta să se cerceteze de către Stat și să se ieà.
4. Constantin croitor și slugă în casă.
5. Anica, fată, slujnică.
6. Ioana, cu copilul eĭ, spĕlătoreasă.
7. Anica, fată, idem.
8. Tudor, ferar.
9. Radu cu familia sa, ce se află la moșie, și de va voì cinstita Vornicie, să-l așeze clăcaș pe moșia noastră, unde și chiar se află cu locuința.

Aĭ cinstiteĭ Vorniciĭ supușĭ cetățenĭ:

G. Florescu, Ioan Florescu, C. G. Florescu, G. G. Florescu. D. G. Florescu, I. G. Florescu.

No. 1.201. 1848 Iulie.

Scrisoarea luĭ C. Robescu către Nicolae Bălcescu.

(Orig. Col. N. Mandrea.)

Ordinul de 150 sfanțihĭ dat pe numele luĭ Dumitrache Lipcanu se întoarce d. și tot într'o vreme se alătură altul pentru 20 sfanțihĭ numaĭ, ce s'a dat trimisuluĭ la Bârlad, ca să-l subscriețĭ și să mi-l trimitețĭ fără zăbavă, fiind trebuincios la încheerea socotelelor vistericescĭ. Până în acest ceas nu avem nimic noŭ să vĕ vestim, și vĕ rog ca, de avețĭ acolea ce-vașĭ noutățĭ veselitoare, să ni le împărtășițĭ și nouĕ.

Adio, domnul meŭ.

Amicul d-v. sincer,

C. Robescu.

Se dice că s'ar fi vĕdut o scrisoare, prin care se vestesce că aicĭ la Focșanĭ sînt să sosească trupele turcescĭ ca să se împreune cu cele rusescĭ și să treacă la Bucurescĭ, ca să instaleze cădutul Guvern în toată țăria luĭ. Se maĭ dice că Vilara și I. Manu sînt la Constantinopole și cer ca să se trimiță trupe aicĭ turcescĭ și rusescĭ.

Din parte-mĭ nu pun nicĭ o credință pe toate acestea, carĭ sînt adăogite, că și Duhamel este să vie împreună cu trupele spre a consolidà Regulamentul și instalà căḑutul Guvern.

No. 1.201. 1848 Iulie.

În dos: Focșanĭ.

Domnuluĭ Nicolae Bălcescu, Secretar Guvernuluĭ provisoriŭ, la Bucurescĭ.

No. 3.

Decretul No. 264 al Guvernuluĭ provisoriŭ către Ministrul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.202. 1848 Iulie.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 244.)

Dreptate, Frăție.
În numele popoluluĭ Român.
Guvernul provisoriŭ.

D-luĭ Ministru din Lăuntru.

Domnule Ministru,

La adresa Domnieĭ-tale cu No. 3.863 se rĕspunde că pentru acea sumă de leĭ douĕ-ḑecĭ de miĭ nouĕ sute treĭ-ḑecĭ și patru par. treĭ, ce arată prin raporturile lor Administrația județuluĭ Brăila și Sfatul orășenesc al acesteĭ Capitale, că aŭ cheltuit cu primirea și îndestularea Exelențeĭ Sale Talaat Efendi, Comisarul Înalteĭ Porțĭ, să cerĭ dumnea-ta lămurite socotelĭ de la arătatele autorităță și să le trimițĭ la Guvern spre a se vedé și a se face cele de cuviință.

Salutare și frăție.

Membriĭ Guvernuluĭ: Neofit, Mitr. Ungrovlachieĭ; Chr. Tell, Stefan Golescu, Rosetti, N. Minco, N. Bălcescu, I. C. Brătianu.

No. 264.

(Resoluție:) Să se ceară acea socoteală și trimițĕndu-se să se facă cunoscută Guvernuluĭ prin raport.

No. 1.203.
1848
Iulie.

Raportul No. 3.065 al Administrațiuniĭ de Brăila către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 244.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru al trebilor din Lăuntru,

Exelenția Sa Talaat Efendi se află venit de la Iașĭ în Galațĭ, și astădĭ prin onorabila Pârcălăbie mi s'a vestit ca să merg acolo în Galațĭ, spre a mĕ întâlni cu Exelenția Sa, pentru neapĕrate trebuințe, (însă fără a mi se arătà), după care pe de o parte îndată m'am pornit, iar pe de alta supun despre aceasta și la cunoscința Domnieĭ-voastre prin într'adins ștafetă.

Salutare, frăție.

Administratorul, Dimitrie Golescu.
Secr., C. Berlescu.

No. 3.065.
S. I.
Brăila.

No. 1.204.
1848
Iulie.

Circulara No. 4.205—4.221 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru către toate județele din Țaera-Românească.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 268.)

Țirculare către toțĭ Administratoriĭ districtelor.

Guvernul provisoriŭ, luând sciință că în maĭ multe județe până acum nu s'a depus încă jurămîntul la Constituție, prin decretul sub No. 205, cere îndeplinirea acestuĭ jurămînt fără zăbavă.

Sub-iscălitul invită pe d-v. ca cât maĭ în grabă să săvîrșițĭ acest jurămînt, împreună cu ceĭ-lalțĭ dregĕtorĭ aĭ districtuluĭ și toțĭ orășaniĭ.

Forma jurămîntuluĭ este acel ce s'a făcut în Capitală pe Câmpul Libertățiĭ, la 15 Iunie, și care s'a publicat în Monitorul Român No. 2.

De urmare se adastă rĕspuns din parte-vĕ, fără zăbavă.

No. 4.205—4.221, la toate județele. N. G.
Bucurescĭ.

Memoriul luĭ Ion Ghica către Ministerul Afacerilor streine al Țěriĭ-Româneścĭ.

No. 1.205.
1848
Iulie.

(Orig. Col. Ion Ghica.)

Monsieur le Ministre,

Voici quelle est ici la situation de laquelle dépend notre question : Un Ministère hétérogène et, par là, faible, indécis, craintif, n'osant pas contrevenir au désir et aux volontés de l'Ambassadeur de Russie, avec lequel, d'ailleurs, il a des engagements antérieurs pour le cas d'un mouvement dans les Principautés, engagements qu'il regrette et qu'il voudrait bien éluder. Il cherche à se tirer le mieux qu'il peut, mais il a à faire à un parti fort et habile. Il se hasarderait, peut-être, même jusqu'à brusquer tout, s'il était tant soit peu soutenu par l'Angleterre, et encore voudrait-il prendre sur nous un peu plus de prérogatives qu'il n'en avait. Il irait même jusqu'à vouloir nous donner un chef héréditaire turc. D'un autre côté, il se mêle beaucoup de mauvais conseillers, afin de pousser quelques-uns des Ministres à faire quelques fautes, qui puissent les renverser et amener l'avénement de leurs amis ou de leurs patrons. Le seul Ambassadeur qui pourrait avoir une action efficace c'est Mr. Canning, mais la position de l'Angletterre est si belle aujourd'hui à Constantinople, que son Ambassadeur n'ose pas s'engager d'aucune manière avant que les choses ne se dessinent mieux et que chacune des grandes Puissances n'ait pris un rôle décidé. D'ailleurs, Mr. Alison, le Chargé d'affaires en l'absence de Mr. Canning, voulant, peut-être, faire à l'Angleterre une position forte et porter un coup à l'influence française, a donné la main, il a poussé même à l'arrangement proposé par M. Titoff à la suite des affaires de Moldavie. Mr. Canning, comme homme, pris individuellement et jugé d'après ses principes et son caractère honnête, voudrait bien corriger la faute de Mr. Alison, mais il est sans instructions à ce sujet et il n'ose pas agir, ni se prononcer d'une manière ouverte. Quoique Mr. Canning soit un vieux et habile diplomate, je crains qu'il ne soit obligé plus tard de chercher à corriger sa propre faute, comme il cherche aujourd'hui à corriger la faute de Mr. Alison. Il paraît toutefois que Sir Stratford Canning aurait conseillé à la Porte de ne pas prendre une décision définitive dans la question des Principautés, avant qu'il n'ait reçu une réponse à la communication qu'il a fait à son Gouvernement.

No. 1205. 1848 Iulie.

Le Général Aupick s'est trouvé jusqu'ici dans une position fausse et difficile. Toutefois, il était consulté, il était écouté et son caractère franc et loyal inspirait assez de confiance pour qu'on suivît souvent ses conseils, même au risque d'encourir la désapprobation des autres. Cette situation va finir demain soir. Le paquebot du 22 courant lui a apporté ses lettres de créance, qu'il a presentées à Rifaat Pacha avec un délai de trois jours. Le Gouvernement français s'exprime d'une manière assez énergique. Il dit que la France s'était déclarée l'amie et l'alliée de la Porte, parce qu'elle avait toujours pensé qu'elle avait de bonnes intentions à l'égard des populations chrétiennes de son empire et qu'elle cherchait à améliorer leur état par tous les moyens possibles. Si la Porte est dans ces intentions, elle doit reconnaître aussitôt le Gouvernement français, qui l'aiderait à accomplir cette grande œuvre. Dans le cas contraire, elle prouverait qu'elle ne veut pas entrer franchement dans la voie des progrès et, dans ce cas, le Représentant de la France avait ordre de quitter immédiatemont Constantinople et la France aurait à chercher d'autres moyens pour assurer le sort des chrétiens. Cette note et le court délai laissé au Gouvernement turc pour se décider mettent la Porte dans le plus grand embarras et je crains bien qu'il ne puisse faire autrement que de répondre d'une manière négative, à moins que Mr. Canning n'intervienne et ne prenne sur lui la Responsabilité que la Porte pourrait reconnaître le Représentant de la France sans encourir le blâme du Gouvernement anglais. Ceci me paraît assez peu probable et je considère le Général Aupick comme parti de Constantinople.

Vous voyez, Monsieur le Ministre, les difficultés de toute nature, que le Gouvernement ottoman a à surmonter. Je vous écris tous ces détails, afin que notre Gouvernement puisse avoir des données sur lesquelles il puisse régler sa conduite et afin qu'il sache que notre question dépend plutôt de nous-mêmes, de la force et de la dignité que nous déploierons, et que nous devons nous attendre à toutes les éventualités possibles. Dans mon avant-dernière dépêche, je vous ai transmis copie de ma note au sujet des 500.000 piastres du tribut, que Mr. Aristarchi a employées pour des dépenses personnelles. Hier, Mr. Aléon, le banquier du Gouvernement, m'a entretenu de cette affaire. J'ai cru deviner le double embarras, dans lequel se trouvait le Ministre des Affaires étrangères, voulant d'un côté faire entrer cette somme dans le trésor de l'Etat et d'autre part ne voulant pas traiter avec moi,

croyant par là reconnaître ma mission officiellement. J'ai cherché à faire comprendre à Mr. Aléon, qu'en acceptant les garanties offertes par Mr. Aristarchi, savoir: son yali du Phanar, son tchiflik de Yanina, pour la somme de 750.000 piastres, et lui remboursant l'excédant de 250.000 piastres, le Gouvernement ottoman s'engageait dans une comptabilité très compliquée et qu'il était bien plus facile et plus rationnel de traiter cette affaire avec notre Gouvernement actuel et faire entrer ainsi la somme au trésor impérial sans embarras, et abandonner Mr. Aristarchi à la poursuite du Gouvernement valaque, parce que la qualité de Mr. Aristarchi, comme Représentant de Valachie, était la seule considération auprès de la Porte, et les Valaques seuls avaient le droit de poursuivre un de leurs employés pour abus de confiance.

No. 1.205. 1848 Iulie.

Je pense, Monsieur le Ministre, que si nous étions à même de payer cette partie du tribut et même d'anticiper sur l'avenir par une autre somme de 500.000 piastres, en tout un million, ce serait un excellent moyen de faire reconnaître notre révolution par la Porte d'une manière insensible et non point coûteuse. C'est une affaire que je recommande spécialement à l'attention de notre Gouvernement.

Je termine comme dans les trois dépêches précédentes, en appelant votre attention sur ma position précaire ; il est indispensable que vous m'ouvriez ici un crédit pour moi personnellement chez quelque banquier.

Adresa locuitorilor săteni din districtul Argeș către Administratorul județului.

No. 1.206 1848 Iulie.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Domnule Administrator al districtului Argeș,

Mulțumirea de care este pătruns tot locuitorul țĕran pentru mântuitoarele întocmirĭ ce s'aŭ proclamat prin revoluția de la 9 și 11 Iunie este de prisos a v'o maĭ arătà. Bucuria și recunoscința ce stă zugrăvită în inimile noastre mărturisesc în destul despre aceasta. Ca să dăm însă dovedĭ destoinice despre puternicul echo ce avù în toate inimile române această revoluție din 9 și 11 Iunie, prin care se proclamă mântuitoarea noastră Constituție, dorită atât de mult și cerută de popolul Român, prin care se maĭ putù scăpà odată jalnica soarte a țĕranuluĭ de aspra tiranie ce-l pră-

No. 1.206. 1848 Iulie.

pădià subt vechile instituțiĭ, voim ca, pe lângă îndeplinirea misieĭ ce avem și respectul ce sîntem datorĭ celor ce mântuiră țeara de vechiul sistem, să facem a fi cunoscut de onorabilul Guvern provisoriŭ și această obștească bucurie ce prinse loc în inimile noastre, încă din momentul de când Constituția se proclamă și mântuitoarele-ĭ puterĭ ridică de-asupra capuluĭ nostru no:ul de întristare ce sta triumfător de maĭ mulțĭ secolĭ încoa, și pentru ca această dorință a locnitorilor despărțiriĭ noastre Cotmeana să poată fi negreșit cunoscută înaintea credincioșilor și mântuitorilor noștri bărbațĭ, carĭ întreprinseră causa acesteĭ sfinte liberărĭ și lucrează maĭ mult de o lună și jumătate cu căldură în interesul națieĭ române, depunem în mânile domnieĭ-voastre, Domnule Administrator, acest act doveditor de respectul, supunerea și credința ce păstrăm și vom păstrà neîncetat, atât către persoanele ce desrobiră și liberară dreptatea, cât și pentru paza cu nestrămutare a acelor 21 puncte decretate de popol prin resoluțiile de la 9 și 11 Iunie, pe carĭ am jurat și înși-ne pe toate satele noastre dimpreună cu toțĭ locuitoriĭ, ce formează obștea unuĭ sat. Și ca o deputație aleasă din partea celor-lalțĭ consătenĭ aĭ noștri, precum vĕ este cunoscut, vĕ rugăm ca să facețĭ cu dînsul aceea ce vețĭ găsì de cuviință, mijlocind tot odată și ertarea noastră, pentru că nu am putut merge înși-ne în persoană, ca să arătăm onorabiluluĭ Guvern provisoriŭ toate acestea și prin graiŭ, fiind-că tocmaĭ acum sîntem supușĭ la cele maĭ importante interese, cu strîngerea fînuluĭ, a roadelor, și a altor semĕnăturĭ anuale.

Către aceasta, fiind-că peste puțin se așteaptă apoĭ în capitala Bucurescĭ o mulțime de sătenĭ dintre locuitoriĭ despărțiriĭ noastre (pe carĭ acum de o cam dată îĭ lăsarăm în înțelegere despre aceasta cu d. Dimitrie Antonescu, noul nostru Subt-administrator), ca să înfățișeze împĕrătescilor trimișĭ, doĭ Comisarĭ ce aflarăm că aŭ sosit în Capitală pentru întărirea drepteĭ noastre Constituțiĭ, respectul și supunerea ce păstrăm către Mărirea Sa Sultanul, Suzeranul nostru, unim glasul de mulțumire cu al acestora și strigăm: Trăească România, trăească nouĕle instituțiĭ!

Proistosul M. Petrescu.

(Urmează subscrierile maĭ multor sătenĭ.)

Administrația districtuluĭ Argeș.

Se adeverează acest act, că iscăliturile dintr'însul sînt originale ale celor însemnațĭ.

Administrator, Hristopol.
Secretar, M. Furduescu.

Instrucțiunĭ pentru Comisariĭ de propagandă.

No. 1.207. 1848 Iulie.

(Copie. Col. N. Mandrea.)

În numele popoluluĭ Român.
Dreptate, Frăție.

Guvernul provisoriŭ, hotăresce:

Se vor orîndui în fie-care județ comisarĭ, carĭ vor fi ca nisce ajutoare ale Administratoruluĭ și-șĭ vor împlini îndatoririle potrivit instrucțieĭ următoare:

Să se preumble fie-care prin câte o parte de prin județ, ca să facă să se înțeleagă ce viitor de fericire s'a deschis popoluluĭ Român, prin revoluția de la 9—11 Iunie, să le arate că după o lungă vrăjmășie între deosebitele clase ce alcătuiaŭ până acum biata Românie, a sosit, în sfîrșit, și timpul de reînviere a strămoșesciĭ înfrățirĭ, timpul de dragoste între tot omul ce poartă nume de Român!... Să le facă să simță că acum, făcêndu-se și săteniĭ proprietarĭ, tot o maică patrie aŭ, cu ceĭ vechĭ proprietarĭ, și tot o dragoste trebue să unească pe toțĭ, și așà patria va fi puternică și nimenĭ nu va puté să o robească.

Către proprietarĭ, vorbe iarășĭ de înfrățire, iar nu de vrăjmășie; să li se arăte deslușit, că eĭ nimic nu perd cu întemeierea nouĕlor instituțiĭ, că părticica de pămînt, ce se cere a se da săteanuluĭ și până acum erà a luĭ și hotărît și nestrămutată pentru hrana sa și că tot una va fi pentru proprietarĭ a primì spre arenda acelor locurĭ claca, iobăgia și dijma de la sătean, saŭ prețuirea în banĭ a acestor îndatorirĭ de la Guvern. că n'aŭ a se teme nu cum-và Statul să fie în lipsă de banĭ, căcĭ cu veniturile mânăstirilor, cu sporirea contribuțieĭ generale și cu domeniurile Statuluĭ va fi putință a se așezà o Bancă Națională, cu care să li se plătească pe tot anul despăgubirea cuvenită. Cu un cuvînt, se va arătà tutulor că nimenea nu va rĕmâné păgubaș, și cu toțiĭ vor fi câștigațĭ, cu frățească unire a tutulor și cu temeinică întărire a patrieĭ.

Spre a întărì maĭ mult în inimile tutulor maiestatea acesteĭ regenerațiĭ naționale, se va îngrijì ca prin toate satele, adunându-se toțĭ locuitoriĭ la biserică, să se facă maĭ întâiŭ o sfeștanie mulțumitoare către Dumnedeŭ, în care să se pomenească numele popoluluĭ la toate miroanele și la „mântuesce, Doamne, norodul tĕŭ."

După sfîrșirea sfeștanieĭ și stropirea aiasmeĭ, să se citească cele 21 de puncturĭ ale Constituțieĭ, carĭ s'aŭ jurat de popolul din

No. 1.207. 1848 Iulie.

Bucurescĭ, pe Câmpul Libertățiĭ (Filaret), adăogând prin cuvinte destoinice și încredințând pe locuitorĭ, că Guvernul de acum stăruesce în tot chipul a asigurà pentru tot-deauna fericirea țĕranuluĭ, dar că și Guvernul cere de la dînșiĭ ascultare și supunere la toate datoriile lor către proprietarĭ saŭ arendașĭ, după cum a fost până acum, și aceasta numaĭ până se va deschide obșteasca Adunare națională, ca să se consfințească chipul cu care are a se despăgubì proprietariĭ de moșiĭ pentru partea de loc, ce se va lăsà în toată stăpânirea țĕranuluĭ. Se va citì pentru aceasta nu odată, ci în maĭ multe ḑile de arîndul proclamația Guvernuluĭ provisoriŭ către toțĭ frațiĭ sătenĭ, precum și proclamația către proprietarĭ; să se arăte sătenilor, că trebue să păzească liniștea obștească, căcĭ orĭ-ce urmare turburătoare s'ar ivì între dînșiĭ și proprietarĭ ar puté primejduì drepturile ce li s'aŭ dat lor, și numaĭ vrăjmașiĭ lor s'ar bucurà de aceasta, nădăjduind că prin asemenea neorînduelĭ să aibă pricină să cheme pe străinĭ ca să le hrăpească iarășĭ drepturile ce li s'aŭ dat. Să fie dar cu cea maĭ mare privighere și să ochească cu dinadinsul pe ceĭ ce s'ar încercà a turburà liniștea publică în protiva nouĕlor și mântuitoarelor așezămînturĭ, pentru carĭ iĭ va sci îndemnà, ca îndată să și formeze fie-care sat gvardie spre paza liniștei obștescĭ.

Să facă tot Românul jurămînt în chipul următor: „Jur în numele unuĭ Dumneḑeŭ și pe această sfîntă cruce, că voiŭ fi credincios voințeĭ națieĭ Române, apĕrând-o din toate puterile, în protiva orĭ-căruĭ atac și asuprirĭ, jur că nu voiŭ lucrà nicĭ odată în protiva interesurilor națieĭ și că voiŭ ținé și voiŭ apĕrà acele 21 de puncturĭ, decretate de popol, conlucrând după putință și jertfind vieața mea chiar pentru dînsele și pentru nație.“

Să se adune de prin toate satele exemplarele împărțite de fostul Guvern, fiind-că sînt înprotivitoare nouĕlor așezăminte folositoare și mântuitoare, și acele exemplare să se arḑă în fața tutulor sătenilor în ḑiua sĕrbătoriĭ înaintea bisericiĭ și să se înalțe pe acel loc un steag național, cu treĭ colorĭ, precum se arată în decretul No. 1, să se citească țĕranilor, cu toată luarea aminte, proclamația obștită pentru țĕranĭ, sub No. 15, Iunie 16.

Comisarul, ca delegat al Guvernuluĭ pe lângă Cârmuitor, nu trebue să uite că până nu se va consolidà Constituția, țeara se află în stare revoluționară; trebue să insufle popoluluĭ acel amor pentru libertate și drepturĭ, energie în a lor apĕrare, și acea statornică înprotivire la orĭ-cine s'ar încercà a-ĭ răpì ale sale drepturĭ.

Delegatul unuĭ Guvern în stare de revoluție cată a fi însușĭ revoluționar, să caute dar să înece orĭ-ce duh de supunere oarbă la vechile și nedreptele instituțiĭ, și să deștepte în oamenĭ ideile cele nouĕ și mântuitoare, să-ĭ facă a le simțì, a le iubì, a le îmbrățișà și a le apĕrà cu energie. Să bage însă de seamă la oameniĭ ce se opun principelor celor nouĕ, să-ĭ facă cunoscut Cârmuitoruluĭ, ca cu acesta împreună să ieà măsurĭ în contră-le. Comisarul să nu uite că este un censor al tutulor și maĭ cu seamă al funcționarilor publicĭ; pe carĭ îĭ va vedé abătêndu-se din ale lor prescrise datoriĭ, să ceară prin Cârmuitorĭ a se schimbà și să raporteze Guvernuluĭ, să caute a fi în toate punctele oamenĭ aĭ Constituțieĭ; să nu se amăgească în alegerea oamenilor după vorbele lor și să aprofunde în vieața lor trecută și în faptele lor ca să nu se însele în alegerĭ. Chiar pe Cârmuitor, de-l va vedé abătêndu-se din ale sale datoriĭ, să-l facă cunoscut Guvernuluĭ. Prin sate încredințându-se de nedestoinicia saŭ lipsa de morală prin purtărĭ urîte ale juraților și aleșilor, să-ĭ schimbe prin înțelegere cu Sub-administratorul, să îngrijească ca în toate să se păzească dreptatea și să facă a se simțì întru toată puterea bunurile Constituțieĭ.

No. 1.207.
1848
Iulie.

Vorbind oamenilor despre ale lor drepturĭ să-ĭ facă să le simță pe deplin, să facă pe popol să-șĭ simță marea sa putere, când voința e tare și statornică, în toate însă să le insufle ideia de dignitate, respectul către ceĭ maĭ marĭ, să nu fie umilitorĭ, dar nicĭ purtare necuviincioasă, într'un cuvînt să deștepte în eĭ acel orgoliŭ național ce este mântuirea popoarelor în timp de revoluție.

Minciuna, necinstea, intriga, nesupunerea la cele ce sînt datorĭ după dreptate să fie nisce lucrurĭ pe carĭ să le vadă cu un dispreț vrednic de un bărbat mator.

Tot de odată să nu uite că aŭ și datoriĭ către patrie și către ceĭ-lalțĭ frațĭ aĭ lor; așà să-ĭ facă să înțeleagă că contribuția este o avere a Statuluĭ, o avere a tutulor, cu care țin greutățile Statuluĭ, și că urmează a plătì fie-care contribuție ca și până acì. Gvardia națională, că nu este o instituție militară, ci numaĭ o maĭ bună pază a liniștei tutulor în locul strejiĭ, ce erà până aicĭ. Că sulițele nu li se daŭ ca să se răsboească cu nimenea, ci numaĭ că să păzească maĭ bine liniștea atât de trebuincioasă acum în protiva tâlharilor ce s'ar încercà să bântue țeara, să facă tot ce va puté ca să întocmească o gvardie maĭ numeroasă, bine înțeleasă și bine întocmită.

No. 1.207.
1848
Iulie.

Să scoată dintre țĕranĭ frica de armiĭ străine ce vrăjmașiĭ lor din lăuntru le insuflă ca să le întoarcă simpatia de la întocmirile constituționale și să-ĭ încredințeze că nu va călcà nicĭ odată picior armat în țeară, voind a desființà Constituția.

Alegerea deputaților este faptă de căpetenie asupra căreia Guvernul cere cea maĭ mare băgare de seamă, cea maĭ mare atenție, cel maĭ mare devotament al Comisaruluĭ, căcĭ de acì atârnă mântuirea națieĭ. Adunarea națională cată a fi însuflețită de duhul revoluționar, altmintrelea nația ar fi amenințată de răsboiŭ civil și de anarchie.

Comisarul dar trebue să se ferèscă bine de intriga oamenilor cu douĕ fețe, carĭ după ce aŭ slujit Guvernuluĭ celuĭ plin de abusurĭ, după ce aŭ ajutat și aplaudat infamiĭ Caimacamĭ de o ḑi, se aruncară apoĭ în partea popoluluĭ și se făcură slugile și demagogiĭ luĭ. Aceia sînt înșelătorĭ, îĭ va însemnà dară bine popoluluĭ și-ĭ va face să vaḑă că uniĭ ca aceștia caută a-l slujì ca să-l pearḑă.

Dreptul de a fi deputat în Adunarea națională va fi dat numaĭ aceluia ce va puté înfățișà o vieață nepătată în trecut și o simpatie sinceră cu nouĕle principiurĭ. Se vor alege dar cât se va puté maĭ mult din oameniĭ ceĭ noĭ și prietenĭ vechĭ aĭ popoluluĭ, cât se va puté maĭ mulțĭ dintre țĕraniĭ maĭ deșteptĭ și dintre popiĭ maĭ vrednicĭ. Comisarul să însemne maĭ dinainte pe oameniĭ maĭ vrednicĭ, să se adune cu dînșiĭ pe la tahtele Subt-administrațiilor saŭ pe la orașele capitale ale județuluĭ și acolo să lumineze și maĭ bine despre spiritul Constituțieĭ și să le arăte sfînta datorie de a o sprijinì. Ast-fel revoluția începută se va continuà, făcêndu-se simțită tutulor și atuncĭ vom avé a așteptà o regenerație frumoasă și sigură în contra orĭ-ce intrige; va fi însă tot de odată cu mare băgare de seamă în contra acelor ce sînt nevrednicĭ d'a fi aleșĭ, orĭ caută prin corupție de banĭ saŭ intrigĭ să se aleagă de representant al națieĭ, și pe aceștia îĭ va face cunoscut Cârmuitoruluĭ, care va trebuì în înțelegere cu Comisarul să ieà măsurĭ serioase și grabnice spre a le împedecà urîtele urmărĭ.

Comisarul este un preot al Constituțieĭ pe care am jurat toțĭ, nicĭ prieteșugul, nicĭ orĭ-ce altă simpatie orĭ complesentă să nu-l împedece a ḑice adevĕrul despre persoane și a le arătà oamenilor ast-fel cum ele sînt în fața intereselor națieĭ. Să nu uite încă că de acì spânzură fericirea și nefericirea națieĭ și să facă tot putinciosul ca ḑiua electieĭ să fie o ḑi de triumf a Constituțieĭ.

D-l Ministru din Lăuntru va da aceasta prin publicație în cunoscința tutulor Comisarilor.

(Semnați) Membrii Guvernului provisoriŭ.

Ministru din Lăuntru, N. Golescu.

Întocmaĭ după original.

No. 1.207. 1848 Iulie.

Corespondență din Galați către Oesterreichischer Lloyd, după „Algemeine Zeitung" din Augsburg. No. 250. 1848. 6. IX. Supl.

No. 1.208. 1848 Iulie.

Die Verhältnisse in den Donaufürstenthümern.

Galatz, im August. Der Übertritt Suleiman Pascha's auf walachisches Gebiet erfolgte am 31. Julius. Gleichzeitig wurde die Überschiffung der türkischen Truppen von Rustschuk nach Giurgewo bewerkstelligt, wo gegenwärtig ungefähr 23.000 Mann Infanterie und Cavallerie mit den entsprechenden Geschützen unter dem Befehle Omer Pascha's ein Lager bezogen haben. Noch an demselben Tage sendete Suleiman Pascha seinen Secretär mit einem an die Landesbojaren gerichteten Schreiben nach Bucharest, in dem er die provisorische Regierung aufforderte die Veröffentlichung dieses Briefes zu veranlassen. Die Häupter der Regierung erwiederten jedoch, dass es in Bucharest keine Bojaren mehr gebe, und man daher nicht wüsste wem eigentlich jener Brief mitzutheilen wäre. Der türkische Secretär sendete sofort jenes Schreiben mit der erhaltenen Antwort wieder nach Giurgewo zurück, von wo es Suleiman Pascha mit der veränderten Aufschrift „aux Notables de Boucarest" neuerdings nach der walachischen Hauptstadt schickte. In der Zwischenzeit versammelte sich am 1. August in Bucharest eine grosse Volksmenge auf dem sogenannten Freiheitsfelde bei Filaret, wo gegen die Verletzung des walachischen Gebietes durch den erfolgten Einmarsch türkischer Truppen feierlichst protestirt wurde. Auch der englische Generalconsul Herr Colquhoun that Einspruch gegen das beabsichtigte Vorrücken der Türken nach Bucharest. Am 3. August Vormittags um 10 Uhr wurde endlich das Schreiben Suleiman Pascha's auf der Metropolie vor einer zahlreichen Versammlung öffentlich verlesen. Sein Inhalt war dass die Pforte keineswegs die Neuerungen anerkennen wolle, welche nur von einigen unruhigen Personen, die im Namen der Nation zu handeln sich anmassen, vorgenommen worden seien und in deren Folge Fürst Bibesko sich genöthigt gese-

No. 1.208. 1848 Iulie.

hen das Land zu verlassen. Die Pforte hat Suleiman Pascha als bevollmächtigten Commissär mit Militärmacht abgesendet, um die früheren Institutionen des Landes wiederherzustellen. Nach Lesung dieses Briefes erhob sich von allen Seiten ein Schrei des Umwillens, und sogleich strömte eine Volksmenge von mehr als 20.000 Menschen nach Filaret auf das Freiheitsfeld, wo ein zweiter Protest unterzeichnet wurde. Nachmittags um 4 Uhr erschien aber ein Courrier aus Giurgewo mit einer erneuten Kundmachung Suleiman Pascha's, die zu Filaret öffentlich verlesen wurde. In dieser Kundmachung wurde versprochen, dass die hohe Pforte keineswegs abgeneigt sei dem walachischen Volke, welches sich auf eine unzweideutige Weise für die Constitution erklärt habe, zeitgemässe, von der Nation gewünschte Reformen zu bewilligen, diess könne jedoch nur unter der Bedingung statfinden, dass die provisorische Regierung aufhöre und durch eine Kaimakamie ersetzt werde. Am 4. August löste sich die provisorische Regierung wirklich auf und an deren Stelle trat eine fürstliche Statthalterei (Lieutenance Princière, Kaimakamie), die von dem Volke selbst ernannt wurde und deren sechs Mitglieder gerade die Chefs der aufgelösten provisorischen Regierung waren. Gleichzeitig verbreitete man eine gedruckte Kundmachung, worin dieser Regierungswechsel angezeigt, die Erwählung eines neuen Fürsten in Aussicht gestellt und versichert wurde, dass die vom walachischen Volke verlangten, neuen Institutionen erst nach erfolgter Genehmigung der hohen Pforte in Wirksamkeit treten werden. Am 5. August begaben sich zwei Mitglieder der neuen Statthalterei, begleitet von 30 der angesehensten Einwohner, in das türkische Lager nach Giurgewo, um Suleiman Pascha für die letzte beruhigende Zusicherung zu danken, und ihm eine mit mehr als 3.000 Unterschriften bedeckte Adresse zu überreichen. Suleiman Pascha hat diese Deputation sehr freundlich empfangen und am 10. d. M. sandte der Pascha seinen Secretär Tangir Effendi nach Bucharest, um der fürstlichen Statthalterei seinen Gruss feierlichst zu überbringen. Zufolge der Bucharester Nachrichten soll Suleiman Pascha die neue walachische Constitution anerkannt haben. Nach Andern soll aber die Stimmung des Pascha den walachischen Reformen nicht so günstig sein als die Leute der Bewegung sich schmeicheln. Die Bewohner von Bucharest sind der Sache der Freiheit vollkommen ergeben, die Sicherheit der Person und des Eigenthums blieb daher ungefährdet, die Stadt ist ruhig, die Polizei gut organisirt und die Nationalgarde

No. 1.208.
1848
Iulie.

versieht ihren Dienst. Auf dem flachen Lande hingegen zeigt sich die Stimmung für die neuen Errungenschaften zwar beifällig, eine kriegerische Begeisterung tritt aber nirgends hervor; der Bauer würde gerne wieder Robot leisten, wenn er nur vom Soldatendienste befreit bliebe. Demnach ist an einen bewaffneten Widerstand als letztes Mittel gar nicht zu denken.

In den Zuständen der Moldau ist keine Veränderung eingetreten. Die russischen Truppen stehen wo sie bisher waren. Die Kosaken unternehmen Streifzüge in die Moldau und gefährden die Sicherheit der Person und des Eigenthums auf bedauerliche Weise. So wurde der zwischen Iassy und Galatz gehende Postcourrier überfallen, ausgeplündert und grässlich misshandelt; die Räuber sollen russische Soldatenröke getragen haben. Die bei Galatz lagernden türkischen Truppen haben sich bisher noch nicht vom Platze bewegt; sie fallen aber der Stadt nicht im geringsten lästig, da sie eine strenge Disciplin halten, und alle Bedürfnisse baar bezahlen. Der von Rifaat Pascha erwartete Befehl zum Vorrücken nach Jassy ist noch nicht von Konstantinopel eingetroffen. Fürst Stourdza's Rechtfertigung soll von der Pforte gebilligt worden sein. Es ist notorisch dass Fürst Stourdza in seinem Reichthum den kräftigsten Stützpunkt findet, und dass er alle Stärke seiner Vertheidigung auf seine klingenden Beweise setzt, die auch bei Talaat Effendi Eingang gefunden haben. Suleiman Pascha ist über letzteren sehr ungehalten, dass er sich von Stourdza als Werkzeug gebrauchen lässt zur Verfolgung der moldauischen Bojaren. Es unterliegt keinem Zweifel dass die Pforte von Talaat Effendi schlecht bedient wird. Wird Fürst Stourdza durch gewaltsame Mittel aufrecht erhalten, so kann die Moldau in keinem Fall sich der Ruhe und politischen Sicherheit erfreuen, und wird somit ehestens jener Macht anheimfallen, deren Organe dieses Land schon seit Jahren durchwühlen und demoralisiren.

Die Cholera hat in der Moldau mit Ausnahme vereinzelter Fälle ganz aufgehört, und der öffentliche Gesundheitszustand ist befriedigend. Der Handel liegt fortwährend darnieder und wird durch das österreichische Geldausfuhrverbot und die Unterbrechung der Dampfschifffahrt zwischen Pesth und Orsova noch mehr gedrückt. In der obern Moldau haben din Heuschrecken auf den Feldern nicht geringe Verwüstungen angerichtet, die untere Moldau hingegen hat die noch härtere Geissel des Einfalles der russischen Truppen zu ertragen.

(I. d. Oester. Lloyd.)

No. 1.209.
1848
Iulie.

Formular pentru liberarea robilor.

(Copie. Col. N. Mandrea.)

No. . . . Anul 1848, Iulie . . .

. . . . de anĭ . . care a fost până acum rob în posesia d. . . . ., se liberează potrivit principielor Constituţieĭ ţĕriĭ, şi intră de acum înainte în clasa locuitorilor liberĭ aĭ Ţĕriĭ-Românescĭ.

Ioasaf Znagoveanu, C. Bolliac, P. Poenaru

No. 1.210.
1848
Iulie.

Proclamaţiunea partiduluĭ liberal către Moldovenĭ.

(Foae vol. Col. D. A. Sturdza).

Iubiţilor fraţĭ Moldovenĭ,

Până când maĭ plecaţĭ auḑul la bârfelele celuĭ viclean; până când vĕ îngrozesc amerinţările celuĭ slab, până când vĕ desbină vrajbele celuĭ rĕŭ!

Eată se apropie cincĭ spre-ḑece anĭ de când Michaĭ nesăţiosul, pentru păcatele noastre, îşĭ hrănesce lăcomia din măruntăele scumpeĭ patriĭ.

Nu cruţă nimic şi pe nimenĭ spre a-şĭ împlinì poftele.

Înaintează toţĭ rĕiĭ ce-l slugăresc.

Precupează dreptul.

Desbracă sfintele locaşurĭ.

Preface obşteasca Adunare într'o ceată de linguşitorĭ ce-ĭ încuviinţează nelegiuirile pe cheltueala ţĕriĭ.

Aduce în defăimare toate înaintirile, împărţindu-le pentru banĭ, pentru mărturiĭ mincinoase, pentru mijlocirĭ mârşave.

Dă curagiŭ prin a sa pildă celor necinstiţĭ la jăfuirĭ.

Hărăzesce slujbele spre chiverniseală.

Însărcinează pe bieţiĭ locuitorĭ cu birul orbilor şi al nevolnicilor, ca să adaoge la reserva ce răpesce.

Îndatoresce tot pe locuitorĭ a-ĭ cărà necontenite cherestele sub nume de plată şi a face felurite havalele desfiinţate odată prin Reglement.

Încuviinţează schingiuirile ce face fiul sĕŭ locuitorilor şi monopolul cherestelelor cu care a sărăcit mulţĭ neguţătorĭ.

Scurge măduva ţĕriĭ adunând toate veniturile eĭ, fără a face vre-o îmbunătăţire.

Poreclesce de revoltanţĭ, desţĕrează, şi târîe pe uliţĭ pre ceĭ carĭ cutează a cere păzirea Reglementuluĭ călcat de dînsul.

În scurt, vroesce a vĕ lăsà numaĭ numele de Românĭ, şi acela spre ocară, căcĭ prin înveninarea morală ce împrăştie necontenit strică în voĭ sângele strămoşesc! No. 1.210. 1848 Iulie.

Eată cincĭ-spre-ḑece lungĭ şi cruḑĭ anĭ de suferinţă şi de defăimare. Deşteptaţi-vĕ şi privițĭ, că nu-ĭ decum îndurarea luĭ Dumneḑeŭ, care ne-a însufleţit atâta unire, — care a stins vrajbele dintre noĭ, care ne-a desgustat de slujbe, de ministeriĭ cu carĭ Michaĭ nu ne maĭ poate împăcà, nu ne maĭ poate amăgì, care a mişcat pe înaltul cliros acesteĭ ţĕrĭ în protiva apĕsătoruluĭ eĭ.

Întrebaţi-vĕ adâncul inimiĭ, și sîntem încredinţaţĭ că-l urîţĭ toţĭ, şi nu vor rĕmâné decât prea puţinĭ maĭ rĕĭ decât dînsul, carĭ doresc să se ţie el pe scaun, numaĭ ca să nu peară eĭ pe eşafod.

Privițĭ la binele obştesc și va lipsì interesul în parte.

Daţi-vĕ cu toţiĭ braţul, şi se va desfiinţà frica închisoriĭ şi a schingiuirilor.

Lăsaţĭ vrajba ce vine de la el, şi vor perì toate pedicile.

Nu credeţĭ amerinţărilor, şi el va cădé ca un trunchiŭ putred şi nesprijinit.

Uniţi-vĕ, şi va lipsì din mijlocul nostru ca un fantom urîcios acel care ne desbină, ca să ne slăbească, acel care închipuesce mărturiĭ mincinoase, rĕscoale mincinoase, vorbe mincinoase. Uniţi-vĕ şi vor perì deşertăciunile ca negura nopţiĭ; soarele dreptăţiĭ o va împrăştià.

Uniţi-vĕ, şi nu va fi altă deosebire decât aceea a cinstiĭ, altă aristocraţie decât aceea a merituluĭ. Uniţi-vĕ, şi să nu hrănim cu toţiĭ altă cugetare în sufletele noastre decât aceea a fericiriĭ obştescĭ, întunecate şi prigonite de Michaĭ cincĭ-spre-ḑece anĭ plinĭ de amărăciune.

Blestemat să fie Românul, care prin cuvînt, prin slujbă credincioasă luĭ, prin faptă saŭ prin iscălire, va apĕrà pe vrăjmaşul ce silesce a aduce vremile de apoĭ asupra crescetelor noastre, şi precum poruncesce scriptura, „să nu credem smomelilor şi îngrozirilor luĭ Antichrist, ce erà să ne peardă“, aşà să nu ne alunecăm a cădé în mrejele luĭ Michaĭ vînḑĕtorul. Căcĭ în destul ne-a defăimat, în destul şĭ-a bătut joc de drepturile, de averile noastre, în destul ne a călcat aşezămînturile cele maĭ sfinte, pentru a cărora păzire a jurat nelegiuitul în faţa luĭ Dumneḑeŭ şi a oamenilor, în destul şĭ-a împlântat mâna în sânge nevinovat, în destul ne-am adăpat cu lacrimĭ.

Fără-de-legile, prada şi cruḑimea ce a făptuit sînt maĭ pu-

No. 1.210. 1848 Iulie.

ține decât vîndarea patrieĭ ce o urzesce, ca să se maĭ sprijinească.

Toțĭ scim că acestea sînt câte-và din ale luĭ fapte, dar cine crede că maĭ pot fi puținĭ spionĭ și lingușitorĭ ce se fac uneltele luĭ. Vie toțĭ spre noĭ, și vadă de aŭ ce spionà. Dorința noastră nu înfățișează decum nevoile obșteĭ, și nu-ĭ partidă, de când privim năzuind spre noĭ cu încredere frațiĭ noștri nechemațĭ. Nu-ĭ partidă, căcĭ nu lucrează pe furiș, n'ascunde vre-un interes al cuĭ-và în parte, și în loc de măsurile silnice, de amăgelile obicĭnuite luĭ Michaĭ, nu ne întăresce decum sinceritatea pravățuluĭ nostru, nu ne sporesce întrunirea decât prin simțirile ce rĕspund de la sine râvneĭ ce ne insuflă pentru ajutorul patrieĭ. Vie lingușitoriĭ și jure căință, să le fie maĭ rușine a rĕmâné în rătăcire decât a da ochĭ cu noĭ, să le fie maĭ frică a apĕrà pe Michaĭ decât a-l părăsì.

De noĭ n'aibă teamă, căcĭ urgia luĭ Dumnedeŭ îĭ scutesce de rĕsbunarea oamenilor. Pe vîndĕtor și pe uneltele luĭ lungă boală să-ĭ sfâșie, glas să nu le rĕmâe a-șĭ tălmăcì durerile. Să zacă părăsițĭ și earbă să crească înaintea praguluĭ lor. Semința lor să se stingă ca făclia rĕsturnată. Pămîntul să nu-ĭ primească!

Iar la din protivă, părăsind pe un singur rĕŭ, pentru binele, pentru viitorul uneĭ țĕrĭ întregĭ, vom mestecà împreună lacrămĭ de bucurie. Fericirea obștească va fi a noastră ispravă. Mila cerească și lauda omeniriĭ ne va încununà. Maĭ îndoindu-vĕ de acum despre căderea luĭ Michaĭ, tăgăduițĭ ființa unuĭ Dumnedeŭ drept. Uniți-vĕ dar cu bărbăție, căcĭ și scriptura rostesce: „Israile, în tine stă puterea"; așà și noĭ, prin unire și frăție, ne vom întărì spre mântuirea Patrieĭ. — Va fi! va fi!

No. 1.211 1848 Iulie.

Lista Comisarilor de propagandă, propușĭ a fi numițĭ.

(Conc. Col. N. Mandrea.)

Comisariĭ.

Slam-Râmnic: Chesarie Ierodiacon, Gheorghe Pavlu, Gheorghe Mavrodolu, M. Caramzulea.

Brăila: Iancu Rătescu, N. Nenovicĭ, Manu.

Argeș: M. Marghiloman, Andreĭ Pretorian (profesor), Partenie Ieromonach.

Buzĕŭ: Caloianu, Nichifor Iliescu Ierodiacon, Costinescu, Dumitru Chirculescu.

Prahova: N. Roată, Costache Telegescu, Dumitrache Florescu, Atanasie Baronschi, Codrea Ioan (profesor).

Dâmbovița: Alecu Gărdescu, A. Fotescu, N. Chirculescu, Ștefan Mărculescu.

No. 1.211. 1848 Iulie.

Ialomița: Ștefan Ialomițeanu, Ioan Catina, Simeon Michăilescu, Michalache Brațu.

Ilfov: Iancu Cojescu, Atanasie Otnescu, Axentie Ioan, Nicolae Florescu, Constantin Catina.

Vlașca: Damian Duțulescu (profesor), Nicolae Manolescu, Veniamin Diacon, Costache Burlan.

Teleorman: Andreĭ Daniil, Filip Ionescu, A. Petrescu, C. Rizescu.

Muscel: Sunt orînduițĭ.

Olt: Matache Iarcu, A. Șerbănescu, C. Paleologu, Ioan Ionașcu.

Romanațĭ: I. Livaditu, I. Zotul, D. Oprescu, C. Băjescu.

Vâlcea: Atanasie Ieromonach, Dumitrache Zăgănescu, Vasilache Ștefănescu, D. Sorescu.

Dolj: Petre Cernătescu, Petre Orbescu, Ilie Gheorghiŭ, Ioan Gorănescu.

Gorj: Ruptureanu, C. Pădeanu, Grigorie Nestor, Ioan Ionescu.

Mehedințĭ: C. Serghiad, Ioan Vâlceleanu, Heruvim Nestor, Grigorie Minescu, Grigorie Ioran.

Instrucțiunea Generaluluĭ Czaikowski pentru organisarea apĕrăriĭ naționale în Țeara-Românească.

No. 1.212 1848 Iulie.

(Copie. Col. Ion Ghica.)

Note sur une organisation de l'armée roumaine en Valachie.

Le problème à résoudre est celui-ci:

„Comment arriver dans le temps le plus court, avec les finances les plus pauvres, à la plus grande armée possible?"

La réponse est invariable:

„Préparer de bons cadres, et tellement élastiques, qu'en les remplissant on arrive à mettre sur pied l'armée que la population mâle et valide du pays comporte."

A cet effet il faut faire:

1. Un recensement de tous les hommes valides de 18 à 60 ans.

2. Marquer tous les chevaux, soit de trait, soit de selle, aptes au service.

Les 2.500.000 Valaques doivent posséder une population mâle, valide, pouvant entretenir une armée de 106.000 hommes. Ces

No. 1.212. 1848 Iulie.

106.000 hommes doivent être repartis en 80.000 hommes infanterie, 10.000 hommes cavalerie régulière et 10.000 pandours, 4.000 hommes artillerie, 2.000 hommes génie.

Ce que le manque de chevaux et des raisons d'économie empêcherait de donner à la cavalerie régulière on doit l'ajouter à l'infanterie. C'est encore sur la cavalerie qu'on doit prendre les hommes nécessaires pour le service des vivres, des équipages et des hôpitaux. L'infanterie doit être divisée en 100 bataillons de 800 hommes; le bataillon en quatre compagnies de 200 hommes chacune. Les ordres des batallions sont formés ainsi: officiers: un chef de bataillon, capitaines 4, lieutenants 4, sous-lieutenants 4, surnuméraires 4 ; sous-officiers : sergents-majors 8, sergents 32, sergent tambour 1, sergents fourriers 8, caporaux 64, caporal tambour 1. Le pays doit être divisé en 10 arrondissements militaires, de sorte que ces cadres des 10 bataillons soient réunis aux chefs-lieux. Une fois l'instruction commencée, ces officiers, à tour de rôle, exerceront le commandement ou feront le service de soldats, jusqu'au nombre de 800, qui est le complet du bataillon, le restant (315) fera le service de sous-officiers. Eux et les officiers ne porteront les signes de leur grade et ne seront payés que d'après le service qu'ils exerceront; autrement, on leur donnera la cabine et le 1/3 de la solde.

L'instruction essentielle achevée, les cadres par bataillon seront envoyés dans les localités désignées, où se réuniront les hommes appartenant à ce bataillon. Ces hommes viendront exercer 4 semaines au printemps et 2 en automne. Les communes fourniront leurs vivres et les sous de poche.

L'entrée en campagne doit être payée aux officiers, l'uniforme des sous-officiers fourni par l'Etat. L'uniforme des soldats doit être fourni par la commune et laissé au dépôt dans le lieu du rassemblement. Les armes des miliciens laissées au chef-lieu de l'arrondissement.

On en agira pareillement pour les escadrons de cavalerie et les batteries d'artillerie. Les chevaux des cadres doivent être achetés et entretenus par l'Etat. Les chevaux requis pour les manoeuvres seront nourris aux frais des communes. Leur service également sera payé par la commune au propriétaire. L'Etat l'indemnise de la part du cheval d'après la taxe établie au moment du dénombrement. D'après cette même taxe on paie les chevaux qu'on requiert en cas de guerre. On peut prendre pour donnée aproxima-

tive, modifiée par les coutûmes ou exigences du pays: Cinq feux doivent fournir, équiper et entretenir 1 fantassin, cinquante feux 1 cavalier.

No. 1.212. 1848 Iulie.

Le premier choix d'hommes doit être fait pour le génie et l'artillerie. Après viennent la cavalerie et l'infanterie. Pour celle-ci on prendra plus particulièrement l'habitant des montagnes, pour la cavalerie celui des plaines et surtout les volontaires.

Le tir doit être le principal objet de l'instruction. Les montagnards peuvent fournir des bataillons de tireurs. La justesse du tir est exigible des sous-officiers.

L'armée actuelle, les soldats licenciés, serviront de première pépinière pour les cadres de l'armée. On doit surtout tâcher d'attirer les sous-officiers autrichiens des régiments-frontière valaques, par exemple Caransebes.

De cette manière, on aura de 14 à 15.000 hommes, faisant le service d'armée permanente en temps de paix et formant d'excellents cadres d'une armée nationale, que les miliciens porteront avec rapidité au nombre imposant de 106.000 hommes.

En attendant, une école militaire préparera des officiers d'état major et du génie, aptes surtout à des levées de plans, à des travaux topographiques, capables d'élever des ouvrages de campagne, de bâtir des ponts; enfin, cette école formera quelques individus familiarisés avec l'intendance.

Jurămîntul depus pe Constituțiune în maĭ multe județe.

No. 1.213. 1848 Iulie-Aug.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 268.)

Jurămîntul pe Constituțiune al comunelor:

Fântânelele, Viișoara, Furculescĭ, Suhlea, Căcânău, Piatra, Lisa, Voivoda, Secara, Ologhi, Ulmenĭ, Dracea, Zlata, Găuricĭ, Conțescĭ, Țânțărenĭ, Bragadiru și Frumoasa, din distr. Teleorman, plasa Marginea.

Pleașovu Sîrbĭ și Romànĭ, Uda, Băzescĭ, Crângenĭ, Dorobanțu, Cârligațĭ, Saelile, Băneasa, Lița, Putineiŭ, Segarcea, Râioasa, Slobozia, Segarcea-din-deal, Plopiĭ, Clocociovuluĭ, distr. Teleorman, plasa Călmățuiŭ.

Pădurețĭ, Cățălescĭ, Rîca veche, Hârlescĭ, Slăvescĭ, Gârdescĭ, Strîmbenĭ, Trăsnitu, Zlotescĭ, Popescĭ, Surdescĭ, Tătărescĭĭ-de-jos,

No. 1.213. 1848 Iulie-Aug. Bălacĭ, Rîca nouă, Lada Tătăresciĭ-de-sus, Bucovu, — din distr. Teleorman, plasa Teleorman.

Bujorescĭ, Rădoiescĭ, Bivolița, Cetatea, Vîrtoapele-de-jos, Vîrtoapele-de-sus, Gărăgăŭ, Sfințescĭ, Butculescĭ, Odobeasca, Drăcșanĭ, Drăcșăneĭ, Bratcovu, Papa, Mutiĭ, Cucuețĭ, Măldăenĭ, Măgurenĭ, Didescĭ, Scrivanțea, Socetu, Bălțațĭ, din Teleorman, plasa Târguluĭ.

Depunerĭ de jurăminte pe Constituțiune, de la următoarele autoritățĭ:

Administrația județuluĭ Olt.
" " Romanațĭ.
" " Brăila.
" " Gorj.
" " Argeș.
" " Muscel.
" " Teleorman.

No. 1.214. 1848 Iulie-Aug. Memoriul luĭ Ion Ghica adresat luĭ Riza-Pașa, relativ la resursele militare ale Țĕriĭ-Româneșcĭ.

(Conc. Col. Ion Ghica.)

Mémoire adressé à Riza-Pacha, Ministre de la Guerre de la Sublime Porte, concernant les ressources militaires des Valaques.

Le succès des armes musulmanes avait retenti dans toute l'Europe et les populations de l'Occident tombaient successivement, les unes après les autres, sous la domination ottomane. Les Valaques, tant pour conserver leur nationalité que pour se créer un protecteur contre les attaques réitérées des Hongrois et des Polonais, se soumirent de leur plein gré à la Sublime Porte. Les glorieux Sultans Bajazet et Mahomet II accordèrent des droits à la Principauté et, en vertu de ces capitulations, les Valaques ont joui pendant plusieurs siècles du droit de s'administrer intérieurement d'une manière libre et indépendante, d'élire eux-mêmes leurs Princes et de se donner telles lois qu'il leur convenait, et la Sublime Porte ne s'ingérait en rien, si ce n'est pour percevoir le tribut annuel et reconnaître, par une investiture, le Prince que les Valaques élisaient eux-mêmes.

Il est vrai qu'à plusieurs reprises des pachas indisciplinés ou des

No. 1.214. 1848 Iulie-Aug.

bandes non enrégimentées se permettaient de fréquentes incursions sur le territoire valaque. Les Sultans ont toujours désapprouvé une pareille conduite et les Valaques rentraient immédiatement dans leurs droits. Mais un génie comme Pierre-le-Grand ne pouvait pas manquer de comprendre que l'on ne peut être le maître de l'Europe qu'à Constantinople. Il résolut d'employer tous les moyens pour se créer une action prépondérante chez les différentes populations chrétiennes de l'Empire d'Orient. Les Valaques comprirent tout ce qu'il y avait de dangereux pour leur pays dans l'influence que voulait établir le monarque du Nord et abandonnèrent leur Prince Brancovano, qui s'était lié en secret avec les Russes, et Pierre-le-Grand fut battu sur le Pruth par les armées ottomanes. Les successeurs de ce Tzar, sous prétexte de correligionnaires, s'arrogèrent le titre de protecteurs des Valaques et protégeaient les nombreuses intrigues des Phanariotes, pour leur faire subir leur influence. Catherine partageait la Pologne, pour faire tomber une barrière qu'il y avait entre elle et la Turquie, barrière qui aurait rendu impossible l'accomplissement de l'ambition des Tzars. Plus tard, ils se faisaient céder par trahison la Bessarabie par le plénipotentiaire de la S. Porte Mourousi. On sait comment ce malhereux a expié son infamie, et la plus belle partie de la Moldavie et un des plus beaux fluerons de l'empire des Sultans est allé s'engloutir dans le domaine de la Russie.

Depuis, l'attention de l'Europe éveillée, ne lui permettant plus d'incorporer d'emblée les Principautés, elle avait commencé un autre système. La Russie, protectrice d'abord, avait fini par être la suzeraine. En 1821, le Prince Ypsilanti, aide de camp de l'Empereur Alexandre, et chef de l'hétérie grecque, a voulu susciter en Valachie un mouvement contre la S. Porte; mais les Valaques, quoique très faciles à soulever par suite des nombreux abus des Princes phanariotes, une fois qu'ils étaient en armes, leur chef Théodore Vladimiresco envoyait sa proclamation à la Porte et protestait de sa fidélité à l'Empire ottoman. Le Prince Ypsilanti, se voyant joué, fait assassiner traitreusement Vladimiresco et, malgré la disparition du chef, les Valaques n'en restèrent pas moins fidèles à la Porte qui, pour leur prouver sa satisfaction, leur restitua l'ancien droit d'avoir des Princes indigènes. Grégoire Ghica et Jean Stourdza furent nommés Princes, l'un de Valachie, l'autre de Moldavie. Il est à regretter que la Porte n'ait pas pensé alors à réunir les deux Principautés sous un seul et même gouvernement. Les Russes

No. 1.214. 1848 Iulie-Aug. auraient trouvé en 1828 une barrière, qui aurait empêché leur entrée en Turquie. Depuis la dernière guerre, on a placé le Gouvernement valaque entièrement à la merci de la Russie; la représentation du pays a été donnée à un Phanariote, afin que jamais les sentiments des Valaques ne puissent parvenir à la connaissance de la S. Porte et, d'un autre côté, on mettait tout en œuvre pour provoquer des firmans contre les Valaques, afin de les exciter contre la Porte. Malgré tout, nous lui sommes restés fidèles dans notre cœur et à plusieurs reprises nous avons fait des tentatives infructueuses pour arriver jusqu'à elle. Entre autres, en 1839, le Colonel Campiniano, chef du parti national, muni d'une supplique de la part des bons Valaques, est venu à Constantinople. Il n'avait eu le temps de faire encore aucune démarche, qu'il était obligé de s'embarquer pour la France, afin d'échapper aux poursuites de Mr. Aristarchi. Plus tard, rentré dans le pays, il fut enfermé pendant trois ans dans une prison d'Etat. Le parti national ou vlacoturc, persécuté dans le pays, calomnié auprès de la S. Porte, s'est soutenu néanmoins, et aujourd'hui c'est tout le pays. Il a été assez fort dernièrement pour opérer le grand changement, qui vient d'avoir lieu, sans la moindre secousse. De tout temps les Valaques ont donné des preuves de dévouement et de fidélité à la S. Porte et cependant l'intrigue a été toujours assez forte pour empêcher la S. Porte de leur accorder sa confiance. Cependant, en douter ce serait nier l'histoire et les faits.

D'ailleurs, la fidélité des Valaques à la S. Porte n'est pas un simple sentiment de dévouement; elle a sa source dans l'intérêt commun et dans leur existence politique menacée, qui ne pourra avoir une base entièrement sûre que lorsqu'ils se trouveront séparés du colossal Empire russe par une barrière insurmontable. Si la S. Porte abandonne les Principautés à la merci des intrigues auxquelles elles sont en but depuis un siècle, dans la grande lutte, qui doit avoir lieu indubitablement entre les deux empires et qu'aucune diplomatie au monde ne saura empêcher, la Russie chassera à l'avant-garde de ses armées les Valaques contre la Sublime Porte, tandis que, si la S. Porte leur tend les bras et les aide à se débarrasser de la protection qui leur est imposée, si elle les laisse s'organiser intérieurement, dans la grande lutte, ils seraient pour la bonne cause. Les Valaques et les Moldaves sont au nombre de quatre millions et pourront aisément mettre sur pied jusqu'à cent cinquante mille hommes de troupes; d'ailleurs, c'est

un peuple qui se fait facilement au maniement des armes. Les montagnards sont d'excellents chasseurs; la race de leurs chevaux est excellente pour une cavalerie légère; rien que dans leurs greniers de réserve, qui ne bougent jamais, et indépendamment de la récolte annuelle, on trouve en permanence jusqu'à un million de kilos de blé et maïs, chaque kilo comptant 400 okas; plus de cinq cent mille chariots attelés de bœufs peuvent être mis à la disposition des transports. Ce sont là des ressources militaires, que l'on ne saurait dédaigner.

No. 1.214.
1848
Iulie-Aug.

Memoriul luĭ Ion Ghica, adresat Porțeĭ și Representanților Puterilor amice, despre drepturile și cererile Principatelor Române.

No. 1.215.
1848
Iulie-Aug.

(Conc Col. Ion Ghica.)

Mémoire adressé à la Porte et aux Représentants des Puissances amies, concernant les droits des Principautés et leurs griefs.

La proclamation des Valaques du 23 juin ne touche en rien à aucun des articles des traités existants entre la S. Porte et la Cour de St. Pétersbourg au sujet des Principautés. Pour être conséquents avec l'article V du traité d'Andrinopole et avec les capitulations qu'il remet en vigueur, on doit convenir que les Valaques peuvent se donner eux-mêmes des institutions. Ce droit ne peut leur être contesté que par la force; mais, si les grands Etats sont solidaires du droit des gens, la justice est toute entière pour les Valaques. A cet effet, j'ai pensé qu'il serait utile de réunir à la fin de cet écrit tous les articles des différents traités qui concernent les deux Principautés.

L'abolition du Règlement par le Gouvernement provisoire n'était pas un pur caprice, c'était une condition essentielle pour le rétablissement de l'ordre, tel était l'état de déconsidération dans laquelle il était tombé. Quoique cet acte du Gouvernement provisoire ne touche aux droits d'aucune Puissance, néanmoins le Consul de Russie, Mr. Kotzebue, s'est cru en droit de protester contre l'annulation de cette charte. Cette protestation et la menace dont elle a été accompagnée a compliqué la question et a manqué compromettre l'existence politique du pays de la manière la plus grave, en suscitant l'idée d'une contre-révolution dans l'esprit des Colonels russes, qui se trouvaient à la tête des régiments valaques,

No. 1215. 1848 ulie-Aug.

qui se sont cru en devoir de soutenir la protestation du Consul par la force. Ce Règlement Organique, peu connu dans le monde politique, mérite de fixer un moment l'attention.

Depuis 1831, la Principauté a vécu sous l'empire du Règlement Organique. Qu'était ce Règlement? Quelle a été son origine? et comment a-t-il été respecté par ceux qui viennent aujourd'hui réclamer son maintien et veulent l'imposer même par les armes? Ce sont autant de questions, que je me propose d'éclaircir.

En 1826, il a été stipulé dans le traité d'Akerman que les Hospodars des deux Principautés s'occuperaient avec les Divans respectifs des mesures nécessaires pour l'amélioration de l'état du pays, et que ces mesures feraient l'objet d'un Règlement général pour chaque Principauté [1]). Quelques mois après, le pays était militairement occupé et les commissions nommées par les Princes pour la rédaction de ces Règlements placées sous la présidence d'un Général russe. Ils furent rédigés plus tard dans la chancellerie du Général Kisseleff; tous les articles ont fait successivement le voyage de St. Pétersbourg, d'où ils rentraient dans la même chancellerie, revus et corrigés par le Ministère impérial, pour être soumis à l'approbation des boyards.

En 1831, le Général Kisseleff convoqua une Assemblée générale de boyards, pour discuter ce Règlement, que la Porte avait sanctionné par anticipation, deux ans avant qu'il ne fût fait [2]).

Cette Assemblée constituante des boyards tenait ses séances sous la présidence du Consul russe Minciaky, tandis que l'Archevêque, le président naturel de l'Assemblée de l'aveu même du premier article de ce Règlement, était envoyé en exil dans l'intérieur de la Russie. Il n'a été mis en liberté qu'après une détention de cinq ans et seulement quelques jours avant sa mort il a expiré aussitôt arrivé à Bucarest. Plusieurs boyards, et je dirai même les plus influents, se sont abstenus de prendre part aux délibérations de cette Assemblée, d'autres en ont été exclus arbitrairement et d'autres encore exilés pour s'être permis des observations sur quelques articles.

Comme on le voit, ce Règlement a été imposé aux Valaques de la manière la plus arbitraire. Quant au fond, il contenait plusieurs bonnes dispositions et, avec des interprétations faites de

[1]) Traité d'Akerman, page . . .

[2]) Traité d'Andrinople, page . . .

bonne foi et quelques changements opportuns, on serait parvenu à en faire un recueil de lois capables d'assurer le bien-être et la tranquillité de la Principauté. Mais il contenait en même temps tous les éléments de la controverse et de la discorde, et c'est la partie que l'on a exploitée. L'esprit des bons articles a été faussé, mal interprété ou même violé par ceux-là mêmes qui réclament aujourd'hui son maintien. C'est ainsi que ce Règlement, au lieu d'être une sauvegarde contre l'arbitraire du pouvoir, était devenu une source de vexations et de concussions. En parcourant à dessein les différents chapitres, je n'ai pas été assez heureux pour en trouver un seul qui n'ait été violé! Pour s'en convaincre, qu'on me permette de commencer par le commencement.

Le chapitre I-er traite de l'élection du Hospodar. Il doit être élu par les trois évêques diocésains et 186 députés des différentes classes de la société, réunis sous la présidence de l'Archevêque. Ce serait pourtant une erreur de croire que le Règlement ait été exécuté sous ce rapport en 1834, à l'égard des Hospodars Ghica et Stourdza. Il n'en a été rien. Le Général Kisseleff a été le grand électeur et Messieurs Ghica et Stourdza ont été nommés Hospodars en vertu de cette seule recommandation. On a ainsi passé par dessus tout un chapitre du Règlement.

A propos de ce même chapitre, lorsqu'en 1842, il s'agit de destituer le Prince Ghica et surtout de le remplacer par l'un des deux frères Stirbey ou Bibesco, n'ayant pas jugé indispensable d'enfreindre tout le chapitre, on s'est contenté que de n'en violer que les articles essentiels. Ainsi, au lieu d'admettre dans la liste des candidats tous les boyards prescrits par l'art. 26, on a eu le soin d'éliminer ceux dont la popularité leur occasionnait de l'inquiétude. On donnait pour raison à cette exclusion, qu'ils ne seraient pas confirmés et que ce serait peine perdue. A l'égard des deux frères, on a su passer par dessus plusieurs considérations, entre autres celle-ci: Le même art. 26 prescrit que la noblesse du candidat doit remonter pour le moins au grand-père. Mr. Bibesco n'était pas petit-fils de noble; mais Mr. Dashkoff le voulait pour Hospodar et il a fallu l'admettre. Malgré la première épuration de la liste des candidats et l'admission des frères Bibesco, il restait encore quelques personnes sur lesquelles auraient pu se réunir les voix, quand ce n'eût été qu'en désespoir de cause et comme pis aller pour échapper aux Messieurs Bibesco, généralement détestés dans le pays pour leur arrogance et pour la grande protection qu'ils re-

No. 1.215. 1848 Iulie-Aug.

cevaient du Consulat. Il fallait donc s'assurer encore contre cette éventualité. Voici comment on y a réussi: L'art. 32 porte que l'on votera pour chaque candidat séparément et, pour se conformer à l'art. 32, l'Archevêque aurait dû remettre pour chaque tour de scrutin par deux billes aux votants: l'une blanche, l'autre noire, et prendre pour Hospodar celui des candidats qui aurait réuni le plus grand nombre de voix. Au lieu de ceci, on a imaginé de partager les trente candidats en six séries et, au lieu de voter pour chacun séparément, on votait pour cinq à la fois. Ainsi on remettait aux électeurs par cinq billes à la fois, dont l'une blanche. On avait eu la bonne précaution de placer les candidats serieux par deux et même par trois ensemble dans une même série, afin qu'ils se partagent les voix et se neutralisent, tandis que chacun des deux frères Bibesco se trouvait dans des séries séparées, en compagnie des candidats les plus insignifiants de la liste. Le tour était du moins ingénieux et le succès infaillible. Le Prince Bibesco sortit de l'urne électorale avec une énorme majorité, que le désespoir des votants avait augmenté: ils avaient tous fini par lui donner leur suffrage, afin d'échaper à son frère Stirbey.

Les principes politiques et moraux du Prince Bibesco, sa cupidité et l'entente cordiale, je dirai même sa solidarité avec Mr Dashkoff, ne pouvaient manquer de pousser les Valaques au désespoir et préparaient une révolution. Le Consulat de Russie, instigateur de pareilles menées et complice de tous les méfaits de l'administration Bibesco, perd le droit de réclamer en faveur du Règlement qu'il a constamment outragé. Si Messieurs Tell et Eliad ont accepté la révolution comme une nécessité, Messieurs Bibesco et Dashkoff doivent en porter toute la responsabilité: ils l'ont créée, ils l'ont nourrie.

Pour procéder systématiquement, je vais passer au chapitre II. Il traite de l'Assemblée générale ordinaire. Il s'agit ici du pouvoir législatif du pays. Conformément à l'art. 45. cette Assemblée se compose de quarante-huit membres.

Depuis l'année 1831 jusqu'à présent, il y a eu cinq périodes, par conséquent cinq élections. Elles se sont toutes faites en vertu du même art. 45 de ce Règlement; mais elles diffèrent toutes entre elles par les instructions qui ont accompagné les ordonnances données à ce sujet. Les électeurs et les éligibles d'une époque n'étaient plus les électeurs et les éligibles d'une autre époque. L'article en question porte que les candidats seront pris parmi les do-

miciliés boyards, fils de boyards. Jusqu'à l'ordonnance de 1847, on a toujours admis à la Chambre des boyards non fils de boyards et des fils de boyards non boyards; on sous-entendait dans le texte du Règlement la particule ou. L'ordonnance de 1847 exigeait que l'on soit l'un et l'autre: elle se prononçait pour la conjonction et. Le Prince répondait aux réclamants que c'était là le véritable sens de la loi; il l'assurait sur sa parole d'honneur, et cet arbitraire a eu pour résultat de doter le pays d'une Chambre, qui a été le scandale et la honte des deux dernières années.

Le mot domicilié, si clair et si précis dans la langue politique, a fourni un vaste champ aux sophistes du Consulat et du Gouvernement. Domicilié voulait dire tantôt terre habitée et même habitée par un certain nombre de paysans, tantôt il suffisait de posséder de la terre, sans qu'il fût nécessaire qu'elle soit habitée; selon une autre ordonnance, il fallait avoir une maison en toute propriété dans la ville où l'élection devait avoir lieu, etc., etc. Voici pour les éligibles.

Pour les électeurs, l'art. 46 s'exprime de la manière suivante: „Seront électeurs les plus notables des boyards ou fils de boyards, domiciliés dans l'endroit où l'élection doit avoir lieu." Je n'ai pas besoin de dire que l'on a tiré un grand profit de la rédaction équivoque et embrouillée de cet article, et le Prince Bibesco y a puisé des arguments pour supprimer les noms de tous ceux sur le dévouement desquels il ne pouvait pas compter. Il a obligé les fonctionnaires de voter pour les candidats du Gouvernement, en destituant immédiatement les récalcitrants. Le député même était destitué, s'il se permettait de voter contre une proposition du Gouvernement. Cependant, selon le Règlement, cette Chambre jouit de toutes les prérogatives constitutionnelles des parlements de France et d'Angleterre.

L'art. 60 impose au Hospodar le devoir de convoquer la Chambre tous les ans et, suivant l'art. 51, il est tenu de lui soumettre tous les comptes et il lui est expressément défendu de prélever aucun impôt, de quelque nature qu'il soit, s'il n'a été voté préalablement par cette Chambre. On n'a jamais cru devoir prendre ces articles au sérieux. Ainsi, pendant les trois sessions de 1837—1840, la Chambre n'a pas été convoquée et les impôts n'en ont pas moins été prélevés et même le Prince Ghica a tiré quatre-vingt-dix mille ducats d'Autriche d'un impôt extraordinaire sur un simple permis du Cabinet de St. Pétersbourg. Je citerai également les deux ses-

No. 1.215. 1848 Iulie-Aug.

sions de 1844—1847, pendant lesquelles l'Assemblée n'a pas siégé, époque à laquelle le Prince Bibesco a prélevé sur le pays, indépendamment des impôts ordinaires, une somme de cent dix mille ducats pour son usage particulier. Ces espèces de razzia se faisaient toujours en l'absence de la Chambre: on évitait ainsi les clameurs de la discussion.

L'art. 52 est de la teneur suivante: „Tout article ou décision de l'Assemblée générale ordinaire et du Prince, qui sera contraire aux privilèges de la Principauté et aux hattishérifs confirmés à l'avantage de cette Principauté, comme aussi aux droits qui en découlent, devront être considérés comme nuls et non avenus." Cet article, introduit dans le Règlement par l'insistance de quelques boyards patriotes comme une sauvegarde contre l'insinuation perfide de quelques articles, n'a pas eu l'efficacité qu'ils en avaient attendue. En 1837, le Gonsul général Baron Rückmann a proposé l'insertion au Règlement d'un article, par lequel aucune loi ne pouvait être faite sans le consentement préalable des deux Cours. Evidemment, cette proposition était attentatoire aux droits du pays, qui se trouve être reconnu autonome par les capitulations accordées par les Sultans; elle se trouve même être contraire à la lettre de l'art. V du traité d'Andrinople, qui reconnaît aux deux Principautés une législation et une administration libre et indépendante. La Chambre a rejeté la proposition du Consul Rückmann, mais elle n'en a pas été moins insérée dans le Règlement par ordre supérieur. A cette occasion, un député fut tenu trois années en exil et la Chambre fut suspendue pendant plusieurs sessions. Je n'ai pas besoin de dire qu'il y a dans ce chapitre un article spécial, portant le No. 49, qui reconnaît à cette Chambre le droit de rejeter librement toute proposition du Gouvernement, sans devoir compte à personne de sa conduite.

Les députés, voulant user de cette même prérogative l'année 1843, se sont permis de ne pas sanctionner une proposition du Gouvernement; il s'agissait de donner le monopole de l'exploitation de toutes les mines de la Valachie à une compagnie russe, à la tête de laquelle se trouvait un Monsieur Trandafiroff. Le Directeur de la compagnie ne parlait de rien moins que de trente mille ouvriers russes à introduire dans le pays. On aime les étrangers dans les Principautés, mais cette invasion ressemblait trop à une occupation militaire souterraine. La Chambre refusa de sanctionner le contrat passé entre le Prince Bibesco et Mr. Trandafiroff

et fut punie de sa témérité, car on la ferma pour deux ans et les députés furent tous cassés.

Je crois avoir cité des faits assez importants pour qu'on juge du respect que l'on a eu pour ce second chapitre du Règlement. Je passe donc au suivant. Il traite des finances. Son titre seul peut faire présumer qu'il n'a pas été négligé.

Les trois premiers articles, 61, 62 et 63, abolissent toutes les anciennes redevances, et nominalement l'impôt de la taille, la corvée des routes et les frais occasionnés dans les villages lors du passage des préposés du Gouvernement. L'art. 67 substitue à toutes ces anciennes redevances des paysans une capitation générale de trente piastres par famille. Premièrement, la taille n'a pas cessé d'exister dans plus de la moitié de la Valachie et en Moldavie par tout le pays et le terme moyen par famille est de plus de cinquante piastres, au lieu de trente. En outre, chaque famille, sans exception, est tenue à une corvée de plus de dix-huit journées par an. Cette corvée, en Valachie, se pratique systématiquement depuis cinq ans et plus de huit millions de journées de corvée sont employés soi-disant pour les routes et, malgré tout, il n'existe pas deux lieues de route dans toute la Valachie.

Contrairement à ce même Règlement, chaque famille paie par an jusqu'à cinquante piastres pour frais de militaire.

Si nous examinons l'art. 65, dans lequel se trouvent consignées toutes les dépenses annuelles de l'état, on trouve en première ligne la liste civile du Hospodar : elle est notée pour six cent mille piastres par an, et défense expresse de toucher à aucun revenu public. Voici ce qu'il en a été : les six cent mille piastres ont été portés successivement à huit cent mille, puis à un million deux cent mille piastres, et actuellement le Prince touche un million six cent mille tous les ans. Nonobstant cette augmentation, il touche pour sa cassette privée le revenu annuel de l'exportation du bétail et des céréales ; l'avant-dernière année l'exportation des céréales à rapporté cinq millions de piastres. Je ferai remarquer, en passant, que l'exportation des céréales est déclarée par le Règlement exempte de toute imposition. Ainsi, au lieu de six cent mille piastres prescrits par le Règlement, le Prince touchait jusqu'à huit millions. On sait que cette somme équivaut à quatorze millions piastres de Constantinople. Ceci, du su et du consentement de ceux qui protestent pour le maintien du Règlement.

No. 1.215. 1848 Iulie-Aug.

Toutes les dépenses de l'état se trouvent être plus du triple de ce qui devrait être; il en a été par conséquent de même pour les impôts. Je ne parle point des abus, je ne mentionne que ce qui se trouve dans les budgets et dans les comptes.

Les articles 138 à 146 règlent les redevances réciproques des propriétaires et des paysans. Malgré la défense expresse de faire des arrangements autres que ceux prescrits par le Règlement, l'administration confirmait publiquement et sans aucune réserve des arrangements contraires à la loi, qui devenaient une source inépuisable d'abus, de réclamations, de procès et de soulèvements de paysans, qui menaçaient la société d'une dissolution complète. C'est sans aucun doute le désir d'éviter les massacres et la guerre civile qui aura jeté les propriétaires dans les idées démocratiques.

Le Règlement, pris à la lettre, contient dans plusieurs de ces articles des dispositions avantageuses pour les paysans et il aurait pu contribuer à leur développement, s'il avait été suivi à la lettre; mais toutes ces dispositions ont été dénaturées et le Règlement était devenu une expression d'horreur pour le paysan. Il a fallu proclamer son abolition, pour apaiser la fureur populaire et éviter le massacre des propriétaires.

On aurait beau parcourir un à un tous les articles de ce chapitre, au nombre de 86, qu'on aurait de la peine à en trouver un qui ait été respecté.

Le chapitre IV traite des attributions du Ministre de l'Intérieur. Le nom et le caractère du dernier Ministre m'épargnent la peine d'entrer dans un examen minutieux; il avait pour réponse à tout réclamant qu'il préférait administrer à sa guise et à sa convenance et, si les lois se trouvaient violées, tant pis pour elles.

Le scandale de la justice était proverbial. Pourtant le chapitre V contenait d'assez bonnes dispositions, mais on n'en tenait aucun compte et tout dépendait de la volonté du Ministre. Il en est de même de tous les autres chapitres.

Comment le Consulat de Russie, spectateur impassible et permanent de toutes les iniquités, témoin de tant de scandales et de tant d'arbitraires, comment n'a-t-il jamais trouvé sa voix puissante pour obliger le Prince à rentrer dans la légalité et à maintenir le Règlement? Tous les efforts de Mr. Dashkoff ont tendu à calomnier et à persécuter ceux des Valaques qui essayaient de créer dans le pays un parti honnête et légal. Il a constamment fourni

au Prince les moyens de les punir de leur audace et il poussait ainsi à une révolution.

Un autre point de la nouvelle Constitution qui ne manquera pas, je n'en doute point, de soulever la susceptibilité de la Russie, c'est l'expropriation des biens appartenants aux monastères situés en Valachie et consacrés aux établissements religieux du St. Sépulcre, du Mont Athos et du Mont Sinaï. Ces biens consistent exclusivement en terres léguées par les Valaques pieux, qui ont voulu perpétuer leur mémoire, en dotant le pays d'une institution de bienfaisance. La consécration à l'un de ces établissements religieux était purement nominale, ils croyaient par là avoir garanti leurs vœux, en nommant un saint tuteur. Chaque donation se trouve être accompagnée d'un acte, qui oblige le couvent à l'entretien d'une école, d'un hôpital, ou bien à venir en aide aux pauvres, à entretenir un certain nombre, à doter des filles, à élever des orphelins, etc., etc. Ces obligations peu de moines s'engageraient à les remplir, si on voulait les forcer à se tenir à la lettre du testataire.

Les exarques et les égoumènes envoyés par les Saints-Lieux pour diriger les couvents en Valachie et en Moldavie ont trouvé bien plus commode d'envoyer annuellement aux Saints-Lieux une partie des revenus et, pour échapper à tout contrôle du Gouvernement local ou des descendants des donataires, ils ont dérobé les actes à toutes les recherches historiques, les ont remplacés par des chrysobules délivrés par les princes phanariotes. Ainsi la majeure partie des revenus, les neuf dixièmes au moins, n'ont servi jusqu'ici qu'à alimenter la fainéantise et la débauche de quelques moines corrompus, ou bien à faire taire les hommes influents, qui auraient pu les forcer à exhiber les actes et en remplir les fonctions.

Le Règlement Organique, voulant mettre un terme aux réclamations incessantes des familles que se croyaient le droit de réclamer l'accomplissement de quelques clauses dont elles avaient connaissance par les traditions historiques, a obligé ces monastères à une contribution annuelle de trois pour cent pour la caisse des écoles. C'était faire bien peu pour le pays, au moment où les revenus de ces couvents venaient de tripler spontanément par suite de l'augmentation des redevances des paysans et par suite de la liberté du commerce ; depuis les revenus ont décuplé presque et jamais les prêtres n'ont voulu se soumettre à l'exécution de cette clause

No. 1.215. 1848 Iulie-Aug.

du Règlement. Forts de la protection qu'ils trouvaient à Constantinople, ils ont préféré dépenser des sommes bien supérieures en intrigues et en corruption, pour la satisfaction de soustraire au pauvre et à l'orphelin même la petite part qui leur restait d'une grande fortune. C'est une insulte à la morale et à la religion que la vie de quelques-uns de ces moines; ils sèment la corruption et promènent au grand jour le scandale et l'infamie. Il est juste et même indispensable de faire cesser ce scandale et cet exemple, qui fait déconsidérer la religion et porte la plus grave atteinte à la foi chrétienne, et d'employer toutes ces ressources conformément aux vœux des donataires, à instruire et à éclairer le clergé, qui doit enseigner la religion du Christ, à soulager le pauvre, à guérir le malade et à élever l'orphelin.

On a beaucoup crié à la démocratie, on veut faire passer ces idées pour être de fraîche date en Valachie. Il me semble que c'est la plus grande des erreurs. Les Valaques, de tout temps, même sous le règne du Règlement Organique, ont toujours formé un petit état démocratique. Le chef n'a jamais été autrement qu'électif, jamais héréditaire; point de noblesse autre que celle des titres et aux titres tout Valaque pouvait aspirer. Et en cela il n'y a rien d'étonnant: ils font partie de l'Empire ottoman.

La question valaque, très compliquée en apparence, n'admet qu'une seule solution stable et définitive: Exécuter l'art. V du traité d'Andrinople et mettre en pratique la stricte observation des droits accordés aux Valaques par les immortels Sultans Bajazet I et Mahomet II. Tout ce qu'on ferait en dehors de ces principes ce serait créer des embarras pour l'avenir. Les Valaques veulent payer l'impôt qu'ils doivent annuellement à la S. Porte et envoyer leur Prince à Constantinopole pour recevoir son investiture du Sultan et, pour le reste, se gouverner par eux-mêmes.

La S. Porte, qui désire le bien-être et le développement de toutes les populations soumises à son Empire, doit désirer particulièrement celui des Valaques. Ils sont les seuls qui ne puissent avoir le désir et l'espoir de former un état à part. Leur presse ne pourrait faire la propagande dans aucune autre partie de l'Empire. Leur langue étant complètement .....

Scrisoarea luĭ C. Roman către Nicolae Bălcescu. No. 1.216. 1848 Iulie-Aug.

(Orig. Col. N. Mandrea.)

Frate Bălcescule,

Mĕ grăbesc a plecà la plasă, ca să adun oamenĭ pe poimâne seară. Acum expeduesc pe d. Pușcașu, Ionescu și pe Maniŭ la Transilvania; te rog pe dumnea-ta, în numele națiuniĭ, ca să le facĭ ce-và cheltueală de drum.

Eŭ trebue să aștept pe Pumnu și Butean și pe Namesiu; până atuncĭ nu voiŭ să perḑ vremea, ci să plec la plasă. Iar în cât pentru secret, să nu facețĭ nimic până nu mĕ voiŭ întoarce, însă te rog, ca nu cum-và să spuĭ nicĭ măcar tovarășilor 'meĭ, și te rog ca să mijlocescĭ venirea celor treĭ tinerĭ pomenițĭ maĭ sus.

C. Roman.

În dos: Domnuluĭ Domn Nicolae Bălcescu, acasă.

Kogălniceanu M., „Proiect de Constituție pentru Moldova." No. 1217. 1848.

(Orig. Acad.)

1848.

Proiect de Constituție pentru Moldova.

Cap. I.

Despre suverenitate.

Art. 1.—Moldova este un stat constituțional.

Art. 2.—Ocârmuirea sa din lăuntru este slobodă și neatârnată.

Art. 3.—Exerțiția suverenitățiĭ de către nație este încredințată prin alegere Adunăriĭ obștescĭ și Domnuluĭ.

Art. 4.—Nicĭ una din puterile publice ale Statuluĭ nu este moștenitoare.

Cap. II.

Despre puterea legislativă.

Art. 5. — Puterea legislativă este încredințată Adunăriĭ obștescĭ.

Art. 6.—Toțĭ Româniĭ, în vrîstă de 21 anĭ, avênd întrebuin-

No. 1.217. 1848. țarea driturilor țivile, sînt alegĕtorĭ aĭ representanților la obșteasca Adunare; de o cam dată acest drit se exertează numaĭ: 1) de toțĭ proprietariĭ ce aŭ una sută fălcĭ pămînt, saŭ o zidire, i altă avere nemișcătoare de valoarea uneĭ miĭ galbenĭ, și ca alegĕtorĭ de toțĭ ocârmuitoriĭ averilor bisericescĭ, episcopĭ, egumenĭ și protopopiĭ ținuturilor; 2) de toțĭ slujbașiĭ Statuluĭ, afară de simpliĭ scriitorĭ în cele administrative și judecătorescĭ, și de toțĭ militariĭ cu rangul de ofițer, uniĭ și alțiĭ atât în funcțiĭ active, cât și retrașĭ după șease anĭ de slujbă; 3) de toțĭ starostiĭ de corporațiĭ și de toțĭ neguțătoriĭ patentarĭ de starea 1; 4) de capacitățĭ, precum profesorĭ și mădulărĭ aĭ corpurilor învĕțate cunoscute de Stat, medicĭ, chirurgĭ, spițerĭ, advocațĭ, literațĭ și artiștĭ, și 5) în sfîrșit de toate comunele sătescĭ ale țĕriĭ, carĭ trimet din sînul lor câte doĭ alegĕtorĭ, și anume vornicelul și întâiul paznic. Toate aceste spețialitățĭ se vor hotărî prin deosebita lege electorală care, pe cât se va puté, va urmà a se întinde asupra tuturor Moldovenilor.

Art. 7. — Alegerea representanților se va face pe ținuturile saŭ județele de astădĭ, numĕrul representanților în fieşte-care ținut se va hotărî de numĕrul alegĕtorilor prin o dreaptă analogie.

Art. 8. — Pot fi aleșĭ representanțĭ în toată întinderea țĕriĭ, fără condiție de folosul locuințeĭ, toțĭ alegĕtoriĭ ce vor fi împlinit vrîsta de 25 anĭ și întrebuințând toate drepturile țivile.

Art. 9. — Nu pot fi nicĭ alegĕtorĭ nicĭ aleșĭ: 1) aceĭ failliţĭ nereașezațĭ în driturile lor, 2) aceĭ osândițĭ la pedeapsă defăimătoare saŭ corecțională pentru fapte numite crime de către lege, saŭ pentru vinĭ de furtișag, înșelăciune și atac moravurilor.

Art. 10. — Numĕrul representanților pentru Moldova este de opt-decĭ.

Art. 11. — Mitropolitul este President obșteściĭ Adunărĭ din drit, asemenea și Episcopiĭ eparchioțĭ mădulărĭ aĭ acesteiașĭ.

Art. 12. — Adunarea obștească își va da hotărîrile sale prin majoritatea absolută a glasurilor; spre aceasta se va întrebuințà balotație tainică.

Art. 13. — Adunarea obștească cercetează singură titlurile mădulărilor sĕĭ și hotărĕsce despre validitatea alegerilor.

Art. 14. — Ea este aleasă pe treĭ anĭ și se reînoesce în întregime.

Art. 15. — Puterea executivă este datoare să o convoace în fieşte-care an, sesia eĭ trebue să fie cel puțin de patru lunĭ; ea se adună și peste an la întîmplărĭ marĭ și extraordinare.

Art. 16. — Mădulările Adunăriĭ sînt representanțiĭ țĕriĭ, iar nu aĭ ținutuluĭ care-ĭ numesce; prin urmare eĭ nu pot de la ținut primì instrucțiĭ poroncitoare.

No. 1.217. 1848.

Art. 17. — Representanțiĭ Moldoveĭ sînt inviolabilĭ; eĭ nu pot fi pârîțĭ, oprițĭ saŭ judecațĭ în orĭ-ce timp pentru opiniile ce vor fi arătat în sînul Adunăriĭ.

Art. 18. — Eĭ nu pot asemenea fi pârîțĭ și oprițĭ în pricinĭ criminale decât în casul vineĭ de față (flagrant délit) fără învoirea Adunăriĭ.

Art. 19. — Nicĭ un representant, în toată vremea mandatuluĭ sĕŭ, nu poate primì de la ocârmuire vre-o funcție nouă, cinstire saŭ rĕsplătire.

Art. 20. — Mădulările Adunăriĭ carĭ vor avé slujbe publice vor fi înlocuițĭ prin supleanțĭ în timpul sesieĭ, și în această vreme nu vor primì leafa postuluĭ lor.

Art. 21.—Fieşte-care representant primesce o despăgubire de la Stat pe vremea cât țin sesiile. Aceasta se va hotărî de către cea întâĭ Adunare obștească.

Art. 22. — Nu pot fi representanțĭ:

1. Ministriĭ și directoriĭ departamentelor.

2. Presidențiĭ Curților de casație, înalte, de apel, de administrație și controluluĭ.

3. Procurorul gheneral.

4. Șeful Poliţieĭ Capitaleĭ.

5. Presidentul Municipalităţiĭ Capitaleĭ.

6. Comandantul gvardieĭ naționale a Capitaleĭ.

7. Administratoriĭ și presidențiĭ tribunalurilor de întâia instanță în ținuturile lor.

Art. 23. — Seanțele Adunăriĭ obștescĭ sînt publice. Cu toate acestea, la casurĭ marĭ, ea se poate constituà și în Comitet tainic, după cererea a uneĭ pătrimĭ din mădulările de față.

Art. 24. — Poliția din lăuntru este încredințată Presidentuluĭ Adunăriĭ și Secretarilor. Iar regulamentul seanțelor sale este lăsat hotărîriĭ Adunăriĭ.

Art. 25. — Adunarea obștească are dritul de a alege pe Domn.

Art. 26. — Ea asemenea alege pe Mitropolitul și pe Episcopiĭ eparchioțĭ aĭ țĕriĭ.

Art. 27. — Toate proiecturile de legĭ și de regulamenturĭ carĭ, trecênd peste marginile uneĭ simple poroncĭ întemeiată pe legĭ înființate, trebue maĭ întâiŭ a fi supuse hotărîriĭ obștesciĭ Adunărĭ.

No. 1.217. 1848.

Art. 28. — Toată puterea legiuitoare, dritul de a votà dările publice, de a alcătuì budgetele și a cercetà cheltuelile Statuluĭ, de a încuviințà crediturile și împrumuturile publice, de a priveghià asupra păstrăriĭ averilor țĕriĭ, de a îndemnà sporul agriculturiĭ și industrieĭ, de a favorisà libertatea munceĭ și a comerțuluĭ din lăuntru și din afară prin întemeierea uneĭ băncĭ naționale și de scont, de a hotărî tariful vămilor și al mărfurilor, de a decretà grabnica construcție a mijloacelor de comunicație, de a regulà unitatea greutăților și măsurilor, de a stimulà instrucția generală a poporuluĭ, de a întemeià depositurĭ de mendicitate, case penitențiare, de a reformà codicele țivilă, comerțială și penală, precum și codicele de proțedură, de a votà reglementele de disțiplină și de înaintire a trupelor regulate și a gvardieĭ naționale, în sfîrșit de a luà toate măsurile obștescĭ și extraordinare pentru siguranția țĕriĭ, sînt de competenția obștesciĭ Adunărĭ.

Art. 29. — Dritul inițiativ și de a primì petițiĭ de la orĭ și cine se cuvine obștesciĭ Adunărĭ.

Art. 30. — Rĕsplătirile naționale se daŭ numaĭ de către obșteasca Adunare.

Art. 31. — Agentul de la Constantinopole se alege de către obșteasca Adunare dintre Românĭ.

Cap. III.

Despre puterea executivă.

Art. 32. — Puterea executivă este încredințată de către nație Domnuluĭ.

Art. 33. — Spre a fi ales Domn trebue a fi născut Român, în vrîstă de 30 anĭ cel puțin, și a avé întrebuințarea drepturilor țivile și politice. După vechiul obiceiŭ, el este ales între toate stările țĕriĭ.

Art. 34. — Adunarea obștească are drit de a-l alege și de a-l proclamà Domn cu majoritatea absolută a representanților.

Art. 35. — Alegerea se face în cele întâĭ treĭ-ḑecĭ ḑile după moartea, abdicația saŭ depărtarea Domnuluĭ de maĭ înainte.

Art. 36. — În acest interval puterea executivă se exerțează de către Sfatul Ministrilor cu împreună lucrare cu Adunarea obștească, pre care în cele treĭ ḑile după vacanție este dator a o convocà.

Art. 37. — Domnul este ales pe cincĭ anĭ.

Art. 38. — El are datoria de a proteguà și de a asigurà execuția legilor. No. 1.217. 1848.

Art. 39. — Puterea înarmată îĭ este încredințată; însă nu o poate nicĭ odată comandà în persoană.

Art. 40. — El nu poate înstrăinà vre-o parte a țěriĭ, a închide Adunarea saŭ a-ĭ prelungì deschiderea sesieĭ, a oprì saŭ a schimbà marșa Constituțieĭ și a legilor.

Art. 41. — La deschiderea fieşte-căreĭ sesiĭ, el este dator prin un ofis a împărtășì obșteściĭ Adunărĭ starea țěriĭ.

Art. 42. — El are drit de ertare; dar nu-l poate întrebuințà decât după anaforalele Ministruluĭ Justițieĭ și încheierea Sfatuluĭ Ministrilor.

Art. 43. — El întăresce și publică legile votate de obşteasca Adunare.

Art. 44. — Legile acestea se întăresc de către Domn cel mult o lună după votarea lor; iar cele grabnice în termen de treĭ ḍile.

Art. 45. — La întîmplare când Domnul n'ar socotì de cuviință de a întărì legea votată de Adunare, în termenul hotărît al întăririĭ, el va împărtășì prin un ofis cuvintele sale Adunăriĭ și va cere o nouă deliberație. Adunarea va deliberà din noŭ, și atuncĭ hotărîrea sa fiind desăvîrșită, Domnul va trebuì a o întărì. În cas de refus din partea sa, Presidentul Adunăriĭ va publicà legea în termenul hotărît.

Art. 46. — Domnul primesce pe trimișiĭ Puterilor străine; el asemenea presidează la sĕrbătorile naționale.

Art. 47. — Domnul primesce de la țeară locuința sa și o listă țivilă de 12.000 #.

Art 48. — Domnul numesce și depărtează, după dorință, pe Ministriĭ sĕĭ. El numesce asemenea și depărtează pre amploiațiĭ ramuluĭ administrativ, judecătoresc, militar și bisericesc cu restricțiile prevĕḍute de legĭ.

Art. 49. — Acturile Domnuluĭ, afară de acele prin carĭ numesce și depărtează pe Ministriĭ sĕĭ, n'aŭ putere decât fiind subtiscălite de competentul Ministru.

Art. 50. — Domnul în vremea ocârmuiriĭ sale este inviolabil.

Ministriĭ singurĭ sînt rĕspunḍĕtorĭ.

Toțĭ amploiațiĭ subalternĭ, fieşte-care în cât îl privesce, sînt rĕspunḍĕtorĭ de acturile administrațieĭ sale.

O lege va hotărî casurile rĕspunderiĭ, închizășluirile funcționarilor și chipul de a-ĭ trage în judecată.

No. 1.217.
1848.

Cap. IV.

Despre Sfatul Ministrilor.

Art. 51. — Puterea legislativă hotărĕsce numĕrul și atribuțiile Ministrilor.

Art. 52. — Ministriĭ aŭ slobodă intrare în Adunare; eĭ vor fi pururea ascultațĭ de câte orĭ o vor cere.

Art. 53. — Ministrul trebilor din Lăuntru este de drit President Sfatuluĭ.

Art. 54. — Sfatul alcătuesce proiectele de legĭ ce Guvernul are a propune obștesciĭ Adunărĭ și acele de inițiativă parlamentară ce Adunarea ar trimite cercetăriĭ sale.

El face reglemente de administrație publică, după legile înființate. Spre aceasta el trebue a ascultà comisiile consultative așezate pe lângă fiește-care Minister, fiește-care în competența eĭ.

El exertează asupra administrațiilor ținutale și munițipale controlul și proteguirea ce-ĭ sînt date de către legĭ.

El propune Domnuluĭ numirea funcționarilor după anaforalele șefilor departamentelor competente.

O lege particulară va regulà cele-lalte atribuțiĭ ale Sfatuluĭ.

Art. 55. — În nicĭ într'un chip Sfatul nu-șĭ poate însușì atribuțiĭ judecătorescĭ, și prin urmare a rostì pedepse și osânde, sub cuvînt de măsurĭ de siguranție, etc. Iscălitoriĭ unor asemenea sentințe vor fi din dată dațĭ de către obșteasca Adunare în judecată criminală.

Cap. V.

Despre administrația din lăuntru.

Art. 56. — Împărțirea țĕriĭ este în ținuturĭ saŭ județe, ocoale și comune.

Art. 57. — 1). În fiește-care ținut este o administrație alcătuită de un Administrator și de un Sfat ținutal.

2). În fiește-care ocol este un Subt-administrator.

3). În fiește-care comună un vornic, doĭ paznicĭ și un Sfat comunal.

4). Prin orașe va fi o munițipalitate, un Sfat munițipal.

Art. 58. — Administratoriĭ și Subt-administratoriĭ se numesc de către Domn, după art. 48 și 54.

Art. 59. — Vornicii și paznicii se numesc de către toți gospodarii comunei. No. 1.217. 1848.

Art. 60. — Presidenții și asesorii munițipalităților prin orașe se numesc de către toți proprietarii de case din același oraș.

Art. 61. — Sfaturile ținutale se numesc de către toți alegětorii representanților la Adunare, statorniciți în ținut de șease luni cel puțin.

Sfaturile comunale se numesc de către toți gospodarii comunei.

Sfaturile munițipale de către toți proprietarii de case din acel oraș.

Art. 62. — O legiuire deosebită va hotărî atribuțiile Sfaturilor ținutale, munițipale și comunale.

Art. 63. — Domnul, după propunerea Sfatului Ministrilor, poate desființà Sfaturile ținutale, munițipale și comunale; este dator însă, într'un termen de un an, de a convocà alegerea altora.

Cap. VI.

Despre puterea judecătorească.

Art. 64. — Dreptatea este gratuită în toată întinderea țěrii. Debatațiile sînt publice, afară când s'ar jicnì moralul și buna orînduească.

Formele proțedurii vor fi scurtate și simplificate.

Art. 65. — Sloboda apěrare este închizășluită atât în cele țivile cât și în cele criminale. Spre acest sfîrșit se va statornicì un ordin de advocați după deosebită lege.

Art. 66. — Ministerul public se va întemeià pe lângă toate tribunalurile țěrii.

Procurorii vor fi numiți de Domn, după modul prevědut la art. 54.

Art. 67. — Juriul va fi așezat în toate pricinile politice, criminale și de tipar. O lege spețială va hotărî organisația sa.

Art. 68. — Judecătorii pacinici se vor statornicì și prin târguri. Ei vor fi aleși de către concetățeni, după o legiuire deosebită.

Art. 69. — Judecătorii țivili de instanția întâi, judecătorii de instrucție criminală, și acei de apel și de comerț, vor fi numiți de către Domnul, după un ordin de candidatură ce se va statornicì de către o lege spețială despre organisația judițiară.

Art. 70. — Judecătorii Curții înalte se vor numi de către obșteasca Adunare.

No. 1.217. 1848.

Art. 71. — O Curte de casaţie se va statornicì spre reviḍuirea formelor păzite de instanţiile de jos. Mădulăriĭ acesteĭ Curţĭ se vor numì iarăşĭ de către obşteasca Adunare. Această Curte va hotărî şi despre conflicturile de atribuţiĭ între autorităţile administrative şi judecătorescĭ.

Art. 72. — Domnul nu va avé nicĭ un amestec în hotărîrile judecătorescĭ. Acestea se vor aduce în împlinire de către competentele autorităţĭ executive, după rechisiţia respectivelor Tribunalurĭ, fără a avé trebuinţă de a fi întărite de Domn.

Art. 73. — Pentru toată ţeara se va statornicì un Tribunal de administraţie, care se va rostì asupra proţesurilor administrative şi a căruĭ compunere şi atribuţiĭ se vor statornicì prin o lege.

Mădulările acestuĭ Tribunal se vor numì de către Domn, după o listă înfăţişată de către Sfatul Ministrilor.

Art. 74. — Asemenea se va statornicì şi o Curte de control spre a cercetà cheltuelile Statuluĭ. Mădulările acesteia se vor numì de Domn, după modul maĭ sus arătat.

Art. 75. — Recursul în contra încheierilor Tribunalului administrativ şi ale Curţiĭ controlului se va face la Curtea de casaţie.

Art. 76. — Toţĭ judecătoriĭ Tribunalurilor ţivile, criminale, comerţiale şi de apel, aĭ Curţiĭ înalte şi aĭ Curţiĭ de Casaţie, sînt pe vieaţă; eĭ pot însă fi depărtaţĭ vremelnicesce saŭ desăvîrşit din funcţiile lor, după o judecată solenelă rostită de jurĭ, după formele şi pentru pricinile prevĕḍute de legea judiţiară. Această lege va hotărî şi vrîsta când judecătoriĭ vor fi puşĭ în retragere (retraite).

Art. 77. — Trupele vor avé deosebitul lor Tribunal ostenesc, ale căruia atribuţiĭ se vor statornicì prin deosebită lege.

Art. 78. — O înaltă Curte de dreptate fără apel şi recurs în casaţie, alcătuită de Curtea înaltă (Divanul Domnesc), ca judecătorie de instrucţie, şi de juraţĭ traşĭ în sorţĭ de către Presidenţiĭ Tribunalurilor ţivile de întâia instanţie, din numĕrul mădulărilor tuturor sfaturilor ţinutale, se va întrunì orĭ-când va fi trebuinţă de a judecà pârile pornite de către Adunarea obştească, fie asupra mădulărilor eĭ, fie asupra Ministrilor i alţĭ funcţionarĭ. Aceeaşĭ Curte va judecà şi persoanele învinovăţite de crime, atentaturĭ şi comploturĭ asupra siguranţieĭ din lăuntru şi din afară a Statuluĭ. Ea nu se va puté adunà decât după o hotărîre a Adunăriĭ obştescĭ.

Art. 79. — Declaraţia juriuluĭ că pârîtul este vinovat trebue să fie dată cu majoritatea a două treimĭ a glasurilor.

Art. 80. — Orĭ-ce Tribunalurĭ și comisiĭ exepționale sînt în vecĭ oprite.

No. 1.217. 1848.

Cap. VII.

Despre puterea armată.

Art. 81. — Puterea armată este întemeiată spre a apĕrà țeara și a asigurà păzirea buneĭ orîndueli și a legilor.

Ea se alcătuesce din oaste regulată și din gardie națională.

Art. 82. — Fieste-care Român în vrîstă de 21 de anĭ, afară de exepțiile prevĕḑute de legĭ, contribuează prin sorțĭ la formația oasteĭ. Slujba este de cincĭ anĭ. Înlocuirea este slobodă.

Art. 83. — Gardia națională se formează de toțĭ Româniĭ în stare de a purtà arme și carĭ nu fac parte a armieĭ active. Înlocuirea nu este ertată.

Art. 84. — Gardia națională se împărțesce în urbană și rurală (de oraș și de țeară).

O lege deosebită va hotărî formarea și datoriile gardieĭ naționale.

Art. 85. — Legĭ particulare vor hotărî modul înrolăriĭ, al înaintiriĭ și al disțiplineĭ trupelor regulate.

Art. 86. — Puterea armată este neapĕrat ascultătoare; nicĭ un corp înarmat nu poate deliberà asupra trebilor Statuluĭ.

Art. 87. — Puterea armată întrebuințată spre a păstrà buna orînduează în lăuntru nu poate lucrà decât după cererea autorităților țivile competente și după regulele hotărîte de puterea competentă.

Art. 88. — Străiniĭ, saŭ singurĭ saŭ în corp, nu pot formà parte din puterea armată a țĕriĭ.

Cap. VIII.

Despre driturĭ și datoriĭ.

Art. 89. — Toțĭ Româniĭ Moldovenĭ aŭ de o potrivă egalitatea driturilor țivile și politice, afară de casurile prevĕḑute de Constituție, art. 6, și de legile spețiale.

Art. 90. — Toate titlurile nobilitare, privileghiurĭ de nascere și personale vor contenì în viitor; titulariĭ de astăḑĭ le pot păstrà, însă aceste nu le daŭ nicĭ un drit.

No. 1.217. 1848.

Art. 91. — Numaĭ Româniĭ pot ocupà funcțiile Statuluĭ în deosebite ramurĭ.

Art. 92. — Lucrul boeresculuĭ și dijmele i alte dărĭ proprietărescĭ se desființează pe vecĭ.

Art. 93. — Proprietățile sînt sfinte și se apĕră de către Constituție; însă în folosul public toțĭ gospodariĭ sătenĭ vor primì de la stăpâniĭ moșiilor câte 2 /₂ fălcĭ de fieşte-care, ca desăvîrșită proprietate, iar la moșiile strimte statu quo al stăpâniriĭ de astădĭ. Iar pentru această expropriație făcută în folosul public, potrivit art. . . . din Codica țivilă a Moldoveĭ, se va da vechilor proprietarĭ o potrivită despăgubire, care se va hotărî de către o deosebită lege.

Art. 94. — Robia se desființează de pe pămîntul românesc; proprietariĭ carĭ vor cere despăgubire vor primi-o de la Stat.

Art. 94 (?). — Pedeapsa morțiĭ și a bătăilor trupescĭ sînt cu desăvîrșire oborîte.

Art. 95. — Confiscația averilor după vechiul obiceiŭ nu se poate nicĭ odată statornicì.

Art. 96. — Fieşte-care Român exerțează slobod religia sa șî primesce de la Stat o protecție de o potrivă pentru cultul sĕŭ.

Slujitoriĭ culturilor cunoscute de Stat aŭ singurĭ drit de a primì lefĭ de la Stat.

Art. 97. — Averile mânăstirilor închinate la locurĭ străine se întorc către Stat; iar acelor locurĭ li se va trimite pe tot anul câte un ajutor bănesc, care se va hotărî de către Adunare.

Art. 98. — Toțĭ Moldoveniĭ de orĭ-ce dogmă creștină aŭ aceleașĭ driturĭ, prin urmare și de a cumpĕrà și moșiĭ. Acest drit este dat și străinilor creștinĭ, cu aceasta însă că se vor declarà supușĭ legilor țĕriĭ fără osebire.

Art. 99. — O lege spețială va statornicì măsurile spre graduala emanțipație a Românilor de lege evreească.

Art. 100. — Libertatea instrucțieĭ se va exerțià supt închizeșluirile legilor și privigherea Statuluĭ. Această privighere se va întinde asupra tuturor așezămintelor de învĕțătură, fără excepție, după o lege votată de obșteasca Adunare. Această privighere, cu povĕțuirea Ministerieĭ învĕțăturilor publice, va fi maĭ de aproape încredințată Sfaturilor ținutale, munțipale și comunale.

Art. 101. — Instrucția este gratuită; ea va fi egală și întreagă pentru tot Românul de ambe sexele. În Capitalie va fi o universitate, o școală politechnică, o școală normală și una de măestriĭ;

În portul țĕriĭ o școală de comerț și de navigație; în toate orașele ținutale colegiurĭ și pensionate pentru fete, în toate satele școlĭ primare. Învĕțăturile se vor face în limba națională.

Prințipul examenuluĭ cât maĭ curînd va fi primit pentru toțĭ aspiranțiĭ la slujbele Statuluĭ.

Art. 102. — O lege spețială se va votà spre ridicarea morală și soțială a cleruluĭ.

Tiparul este slobod; țensura nu se va puté nicĭ odată întemeià, ca una ce nicĭ odată n'a fost în țeară.

Art. 103. — Libertatea individuală este închizășluită; nimenea nu va puté fi oprit decât în cuprinderea legilor.

Art. 104. — Locuința fiește-căruĭ Român este respectată; nimenea nu o va puté călcà decât după rostirea legilor.

Art. 105. — Nimenea nu poate fi tras de la firesciĭ sĕĭ judecătorĭ. Fiește-care arestat va fi înfățișat în vreme de 24 ceasurĭ înaintea jndecătoruluĭ competent.

Art. 106. — Toate contribuțiile sînt așezate pentru folosul public.

De aceea fiește-care cetățean va cooperà prin o contribuție generală, în proporția facultăților și a averiĭ sale. O lege spețială va statornicì modul și felul contribuțiilor. Orĭ-ce dare asupra exportațieĭ productelor țĕriĭ va fi în vecĭ oborîtă.

Art. 107. — Nicĭ o dare nu poate fi cerută decât în puterea uneĭ legĭ.

Art. 108. — Dările directe se vor hotărî de către Adunare numaĭ pe un an.

Dările indirecte se pot hotărî și pe maĭ mulțĭ anĭ.

(Art. 109. — Toate dările și veniturile Statuluĭ se vor strînge de-a dreptul de către fisc, fără dare în întreprindere.)

Art. 110. — Închizășluirile date dorituluĭ munciĭ sînt: 1) desființarea a orĭ-ce monopol și dare pe fabricĭ și întreprinderĭ industriale; 2) întemeierea uneĭ băncĭ naționale și de escont; 3) așezarea de case de păstrare și de școlĭ profesionale; 5) plata de către Stat a lucrărilor publice și desființarea beilicurilor și havalelelor; 5) așezarea de asilurĭ pentru muncitoriĭ neputincioșĭ.

Art. 111. — Legĭ de poliție și așezămînturĭ penitențiare se vor statornicì de către obșteasca Adunare în cea întâĭ a eĭ sesie.

Art. 112. — Adunarea va votà o lege energică pentru secarea corupțieĭ lăsată în țeară de către Guvernul trecut.

No. 1.217. 1848.

Art. 113. — Adunarea va numì în grabă comisiĭ pentru reforma Codicelor țivile, comerțiale și penale și a proțedurilor acestora.

Art. 114. — Ocârmuirea veniturilor orașelor și a comunelor și sloboda îndestulare a acestora va fi încredințată dregĕtoriilor munițipale și comunale, subt privigherea, însă neamestecul Ministerieĭ din Lăuntru.

Cap. IX.

Despre revisia Constituțieĭ.

Art. 115. — În puterea capitulațiilor sale și a tractatelor carĭ îĭ închizășluesc sloboda și neatârnata administrație din lăuntru, nația are pururea dritul de a-șĭ schimbà saŭ a-șĭ modificà Constituția. Decĭ la fiește-care 15 anĭ, prin o deosebită legiuire, nația îșĭ va alege representanțĭ extraordinarĭ, carĭ vor avé dritul de a modificà Constituția, după spiritul epoheĭ.

Art. 116. — Prefacerea Constituțieĭ va trebuì însă a se cere de două treimĭ a glasurilor votante.

Art. 117. — Modificațiĭ însă singuratice se pot face de către Adunările obștescĭ și în sesiile sale obicĭnuite.

Cap. X.

Dispozițiĭ provisoriĭ.

Art. 118. — Codicele, legile și reglementele astădĭ în ființă, în cât nu se împotrivesc acesteĭ Constituțiĭ, vor urmà a fi în lucrare, până când nu vor fi schimbate prin nouĕ legiuirĭ.

Art. 119. — Toate autoritățile astădĭ în ființă îșĭ vor urmà funcțiile până la publicația legilor organice ce le privesc.

Art. 120. — Legea organisațieĭ judițiare va statornicì modul spețial al numiriĭ pentru întâia compunere a tribunalurilor.

No. 1.218. 1848 August.

Circulara Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Administratoriĭ de județe.

(Monitorul Român. No. 9. 1848. 9. VIII.)

Dreptate, Frăție.
Ministerul din Năuntru.

D-le Administrator al județuluĭ,

Din maĭ multele jălbĭ înfățișate la acest Minister din partea

a felurĭ de Ţiganĭ, cu cerere de a li se da voe ca să se strămute din locurile unde se află acum statorniciţĭ, s'a tras un adevĕrat înţeles că această clasă de oamenĭ, dorind a se folosì de basurile Constituţieĭ, s'aŭ pus într'o obştească mişcare cu nădejde nu numaĭ ceĭ liberaţĭ aĭ particularilor, dar şi chiar dajniciĭ Statuluĭ şi ceĭ ce aŭ fost aĭ mânăstirilor că, dobândindu-şĭ voe de strămutare, vor ajunge iarăşĭ la cea dintâĭ a lor neregulată vieţuire, preumblându-se din loc în loc, fără să li se scie adevĕrata lor locuinţă.

No. 1.218.
1848
August.

Apoĭ fiind-că cuvîntul libertăţiĭ, deşi se întinde şi la clasul acesta de oamenĭ, dar nu însă ca să fie lăsaţĭ în rătăcirea lor, precum li se vede aplicarea ce aŭ, ci cu atâta maĭ mult ca să intre şi eĭ în treapta celor-lalţĭ locuitorĭ aĭ ţĕriĭ, şi prin statornică locuinţă să se bucure de fericirea viitoruluĭ ca fieş-care Român, subt-iscălitul poftesce pe d-ta, ca îndată să puĭ stăruitoare îndatorire asupra Subt-administratorilor de plăşĭ a avé mare priveghere asupra tutulor Ţiganilor, nu numaĭ adecă ceĭ liberaţĭ pe temeiul Constituţieĭ, dar şi ceĭ vechĭ dajnicĭ aĭ Statuluĭ i ceĭ foştĭ mânăstirescĭ, spre a sta în desăvîrşită statornicire unde s'aŭ aflat aşezaţĭ maĭ nainte de proclamarea Constituţieĭ, fără a fi îngăduită mişcarea vre-unuia din eĭ ; iar de care cum-vaşĭ, în intervalul acesta, vor fi apucat vre-uniĭ să se strămute, vor avé d. Administratorĭ de aproape înţelegere între d-lor, cu trimitere de într'adins gonacĭ, ca să se întoarcă şi să se statornicească la urma lor şi să se îndeletnicească în adunarea agoniselilor de pe câmpurĭ şi îndeplinirea legiuitelor drepturĭ proprietărescĭ, făcêndu-ĭ tot într'o vreme pe toţĭ aceştia a se pătrunde că numaĭ prin bună statornicire aŭ şi eĭ a-şĭ dobândì fericire.

Această pricină se recomandează d-le cu osebire, nădăjduind subt-iscălitul că o veţĭ privì ca una din cele maĭ serioase însărcinărĭ.

Salutare şi frăţie.

Directorul Ministeruluĭ din Năuntru, Gr. Grădişteanu.

Adresa Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ către Ministrul Afacerilor străine al Francieĭ.

No. 1.219
1848
August 1.

(Copie. Col. Ecaterina Al. G. Golescu.)

Bucharest.

Monsieur le Ministre,

La Lieutenance chargée de l'administration de la Principauté de Valachie sous la garantie de la Sublime Porte accrédite Mr. A.

No. 1.219. 1848 August 1.

Golesco auprès de vous, Monsieur le Ministre, et sollicite pour lui vos bons offices à l'effet de l'aider dans sa mission, qui consiste à prendre des engagements aux conditions fixées par elle avec trois fonctionnaires civils français, lesquels consentiraient à venir en Valachie pendant un temps donné, pour organiser les contributions directes, une Banque nationale et un bureau de statistique générale.

Les soussignés espèrent, Monsieur le Ministre, que recommandé par vous à Monsieur le Ministre des Finances, Mr. Golesco aura toute chance de réussir dans sa mission.

Les Membres de la Lieutenance Princière.

A Monsieur le Ministre des Affaires étrangères de la République Française, etc., etc.

No. 1.220. 1848 August 1.

Scrisoarea luĭ Suleiman Pașa către Locotenența Domnească a Țěriĭ-Românescĭ.

(Foae vol. Acad.)

Scrisoarea Escelențeĭ Sale Suleiman Pașa.

Domnilor Locotenențĭ,

Scițĭ, fără îndoeală, că un numěr oare-care de boerĭ și alte familiĭ aŭ eșit din Bucurescĭ în urma ultimelor evenimente, și că aceștia se află astădĭ risipițĭ prin județele Principatuluĭ și în străinătate, lucru ce e contrariŭ simtimentelor părintescĭ ale M. Sale Sultanuluĭ.

Este adevěrat că siguranțele cele maĭ formale li s'aŭ dat de către guvernul desființat, invitându-ĭ a se renturnà la casele lor, însă dumnea-lor vědênd starea Bucurescilor nu atât de sigură, se vede că se temeaŭ a se renturnà.

Ferice de a vedé astădĭ restabilirea unuĭ Guvern legitim, conform cu ordinele M. Sale Imperiale, ce nu va întârdià a rěspunde prin simtimentele binevoitoare la dorințele drepte și legale ale națieĭ române, ce cu atâta ardoare a arătat în această împrejurare supunerea și respectul cuvenite Suzeranuluĭ lor, mě cunosc dator, Domnilor, a recomandà cu căldură la simtimentele d-voastre de patriotism și de frăție a invità pe compatrioțiĭ d-voastre fără distincție printr'o publicație oficială din partea Locotenențeĭ actuale, pe care o recunosc astădĭ, în numele M. Sale Imperiale, ca

un Guvern legitim, a se renturnà cu o întreagă siguranță la casele lor, spre a se bucurà de ordinea și pacea ce domnesc în Principat.

No. 1.220.
1848
August 1.

Această măsură cu totul conformă binevoitoarelor și pacînicelor dorințe ale M. Sale Imperiale nu va lipsì, Domnilor, a liniștì mințile și însuflà o întreagă încredere la toată Nația Română.

Vĕ rog, Domnilor, a agradà încredințarea despre perfecta mea considerație.

Giurgiŭ. Suleiman Pașa.

Adresa No. 5.241 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Consiliul municipal din Bucurescĭ.

No. 1.221.
1848
August 1.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 323.)

Consiliuluĭ municipal de aicĭ.

Consiliul va face grabnică punere la cale ca oștirea otomană, venind aicĭ cu Exelenția Sa Suleiman Pașa, să aibă în toate ḑilele porțiile de carne, orez, unt și pâne, precum și doĭ bucătarĭ pentru pregătirea mâncăriĭ de douĕ orĭ pe ḑi, rînduind spre acest sfîrșit într'adins cinovnic, și va ținé socoteală, ca după plecarea lor să o înfățișeze acestuĭ Minister spre desfacere.

N. G.

No. 5.241.

Raportul No. 6 al Comisaruluĭ Râmniculuĭ-de-sus Șt. Barbu către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Româneścĭ.

No. 1.222.
1848
August 1.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

Domnuluĭ Ministru din Lăuntru.

Pe temeiul ordinuluĭ onorabiluluĭ Guvern, iar acum Locotenența Domnească, de la 27 Iunie, pe lângă ceĭ-lalțĭ Çomisarĭ orînduițĭ la județul Râmnicul-Sărat, fiind și eŭ unul subt-însemnatul, care pe dată ce m'am înfățișat la d. Administrator al județuluĭ, am și primit instrucția povĕțuitoare de cum am să urmez cu locuitoriĭ, și orînduindu-mĕ la plasa Râmnicul-de-sus, pe dată am mers la satul Slobozia, unde se aflĕ tactul Subt-administrațieĭ acesteĭ plășĭ, și unde intrând în relație cu toțĭ locuitoriĭ acestuĭ

No. 1.222. 1848 August 1.

sat, dintre toţiĭ bărbaţiĭ românĭ aĭ acesteĭ plăşĭ am găsit un adevĕrat bărbat român şi aprins de constituţie, pe d. Asanache Dâmbeanu, de la care am cunoscut că este în stare a se jertfi pentru tot binele de obşte, cunoscênd că moliciunea fostuluĭ până aci Subtadministrator, fiind om de sistema veche, pe dată am făcut cunoscut d-luĭ Administrator, cerênd schimbarea sa, unde pe dată orînduind în locu-ĭ pe altul, anume domnul Alecu Lăzărescu, un adevĕrat bărbat vrednic de toată lauda, şi de la care s'a vĕḑut şi se nădăjduesce că poate întipări în adâncul inimiĭ fie-căruia locuitor binele ce ar puté nădăjdui din sf. Constituţie, căcĭ pe dată ce a îmbrăţişat acest post, cu grabnicele înlesnirĭ ce mi s'aŭ făcut din parte-ĭ, unde mergênd însumĭ împreună cu d. Asanache Dâmbeanu, cel care de sineşĭ m'a însoţit chiar cu trăsura şi caiĭ sĕĭ, faptă de vie dovadă pentru binele obştesc, pe la toate satele, maĭ întâiŭ am strîns pe locuitorĭ la sfintele bisericĭ, şi citindu-le proclamaţia din cuvînt în cuvînt cu cea maĭ mare desluşire, după cât am putut, n'am găsit locuitor care din suflet să nu dorească voinţa onorabiluluĭ Guvern, jurând cu toţiĭ în numele luĭ Dumneḑeŭ, pe sfînta Cruce şi Evanghelie, că vor păzi credinţă şi vor urmà întocmaĭ acelor 21 puncturĭ cuprinse în proclamaţie, dovadă dând despre aceasta, în cât toţĭ mĭ-aŭ dat în scris cu a lor mulţumire întărit cu pecetea satuluĭ şi adeverit de preoţĭ. Dar fiind-că această plasă alcătuesce 31 sate, am putut săvîrşi propaganda numaĭ la 23, maĭ rĕmâind 8, pe carĭ nădăjduesc că şi aceste le voiŭ săvîrşi cu aceeaşĭ mulţumire din partea locuitorilor ca şi până acum. Arăt, Domnule Ministru, că sîntem datorĭ cea maĭ mare recunoscinţă d-luĭ Administrator, căcĭ cu însuflarea ce a făcut la câte doĭ, treĭ din sătenĭ şi preotul, ĭ-a adus a simţi tot Românul ceea ce poate fi şi nădăjdui în viitor, şi pentru care se crede că cu stăruirea sa în acest post nu va maĭ rĕmâné nicĭ un fel de îndoeală, că se va strecurà vre-o dată vre-o ideie străină în inimile locuitorilor. Nu scap din vedere şi aceasta că asupra propagandeĭ ce am făcut, ceĭ maĭ mulţĭ dintre proprietarĭ mĭ-aŭ dat viĭ doveḑĭ de primirea şi buna aplicare ce aŭ a îmbrăţişà binele obştesc.

Salutare şi frăţie.

Comisarul plăşiĭ Râmnicul-de-sus, Şt. Barbu.

No. 6.

Raportul No. 2.031 al Subt-administratoruluĭ plășiĭ Râmnicul-de-jos către Locotenența Domnească a Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.223.
1848
August 1.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

Onorateĭ Locotenențe Domnescĭ.

Pe lângă neadormită privighere ce se păstrează în de obște pentru măsurile dictate de reson prin sfintele drepturĭ ale Constituțieĭ, cel maĭ de căpetenie este și împedecarea de orĭ-ce corespondență și propagande, ce ar vătĕmà sfînta noastră causă. Prin urmare aseară, la 31 Iulie, bănuind asupra unuĭ pasager Moldovean ce prin poștă trecea la Bucurescĭ, l-am și poprit la poșta de aicĭ din orașul Râmnicul-Sărat, pe care aducêndu-l la tahtul Subtadministrațieĭ, după serioase cercetărĭ ce i s'aŭ făcut, cu toate viclenele meșteșugurĭ s'a dat pe față, că pomenitul se numesce Petre H. Arsenie, om al Prințuluĭ Moldoveĭ, și că duce o scrisoare tainică către Exelenția Sa Suleiman Pașa, pentru ale căruia bănuitoare uneltirĭ luându-i-se tacrir cu întrebărĭ și rĕspunsurĭ, însoțit de acea scrisoare către Pașa și alte bucățĭ hârtioare atinse de persoana sa, și coprinse în vorbitul tacrir, odată cu slujitorul de care se însoțià la drum în paza pandurilor, d. Dimitrie Periețeanu și d. Costache Protopopescu, se trimite onorateĭ Locotenențe Domnescĭ spre punere la cale.

Salutare și frăție.

Subt-administratorul plășiĭ Râmniculuĭ-de-jos, C. Michăescu.

No. 2.031.

Nota luĭ I. Voinescu II către A. G. Golescu.

No. 1.224.
1848
August 1.

(Orig. Col. Ecat. A. G. Golescu.)

Monsieur,

Je suis chargé par la Lieutenance Princière de vous transmettre les instructions suivantes relatives à votre mission à Paris: 1° Éclairer l'opinion publique et le Cabinet français sur la question valaque et sur les moyens du pays; 2° intervenir pour que

No. 1.224. 1848 August 1. la question soit examinée par la Chambre et par le Cabinet et les intéresser en sa faveur; 3° traiter avec le Cabinet pour nous aider avec des armes et des officiers; 4° exiger, au besoin, l'intervention morale et matérielle de la France en faveur de notre question.

Outre cela, vous serez chargé chaque semaine de nous donner des relations sur les résultats de vos démarches.

Le Ministre de l'Extérieur, J. Voynesco II.

No. 1.225. 1848 August 1.

Resumatul noteĭ circulare rusescĭ în cestiunea Principatelor Dunărene.

(Le Siècle. 1848. 13. VIII.)

Manifeste de la Russie au sujet de l'occupation des Provinces Danubiennes.

Le journal de Saint-Pétersbourg du 1-er août (20 juillet vieux style) publie une longue dépêche adressée à tous les Agents russes près des Gouvernements étrangers, et dans laquelle sont exposées avec beaucoup d'art les raisons qui ont obligé l'Empereur à intervenir dans les Provinces Danubiennes. Toutefois, si développé que soit ce document, il peut se résumer exactement dans les propositions suivantes:

1). Les Provinces Danubiennes ne sont point un état souverain et indépendant; elles vivent en vertu des traités, sous la suzeraineté de la Porte et le protectorat de la Russie, protectorat auquel elles doivent tous les avantages, dont elles jouissent. De ce que la Russie d'accord du reste avec la Porte entreprend de rétablir l'ordre légal en Moldavie et en Valachie, il n'est donc pas permis de conclure que le Czar prétend s'immiscer dans les affaires intérieures des Etats indépendants et avec lesquels il traite de puissance à puissance. Sans doute on ne manquera de dire que l'Empereur est ici infidèle à ses promesses de neutralité vis-à-vis des révolutions, mais l'Empereur proteste hautement contre ce reproche.

2). La Russie n'agissant pas seule, puisque des troupes turques entrent de leur côté dans les provinces, il y a exécution, non violation des traités de Bucharest, d'Ackerman et d'Andrinople.

3). Les institutions des provinces appellent peut-être certaines réformes; mais ces réformes doivent être consenties par la puissance suzeraine et par la puissance protectrice, au lieu d'être enlevées par la violence révolutionnaire.

4). Les chefs de l'insurrection affectent, il est vrai, en ce moment, de ne pas contester les droits du Sultan; mais d'abord, le principe de la souveraineté du peuple est contraire au droit de la Sublime Porte; puis il est évident que les insurgés ne cherchent à soustraire les Principautés au protectorat de la Russie que pour les constituer, en leur annexant des provinces voisines, en royaume daco-romain indépendant de la Porte.

No. 1.225. 1848 August 1.

5). Si l'on tolérait un pareil acte, la Bulgarie et la Roumélie ne tarderaient pas à entrer dans la même voie et l'Empire ottoman, dont l'unité importe à toute l'Europe, surtout dans les circonstances actuelles, serait entamé, disloqué; par toutes ces considérations, la Russie, en occupant les Provinces Danubiennes, agit en faveur du maintien de la paix générale.

Voilà ce que les Agents de la Russie sont chargés de faire comprendre ou de donner à croire à tous les Gouvernements près desquels ils sont en résidence, en leur renouvelant l'assurance que l'Empire demeure ferme dans sa résolution de ne s'occuper en rien des changements qu'ont subi les lois sociales et politiques des Etats indépendants, tant que ces Etats n'attaqueront pas la Russie dans ses droits et dans sa sécurité.

Informaţiune despre nota Rusieĭ în afacerile Principatelor Române.

No. 1.226. 1848 August 1.

(Journal des Débats. 1848. 13. VIII.)

Le Gouvernement russe a fait publier dans la Gazette de Saint-Pétersbourg une dépêche qu'il a adressée à tous ses Agents à l'extérieur, au sujet de l'entrée de ses troupes dans les Principautés de Moldavie et de Valachie. Il déclare dans cette dépêche qu'il veut aller, par des explications spontanées, au devant de toutes les interprétations qui pourraient être données à son intervention. Cette intervention, dit-il, ne peut pas être considérée comme en contradiction avec les assurances qu'il a données récemment (sur) les Principautés tout à l'égard de la Russie et de la Turquie dans une position toute spéciale, déterminée par des traités. L'entrée des troupes russes ne saurait être regardée comme une agression contre la Turquie, puisqu'elle se fait avec le consentement de cette puissance.

No. 1.227
1848
August.

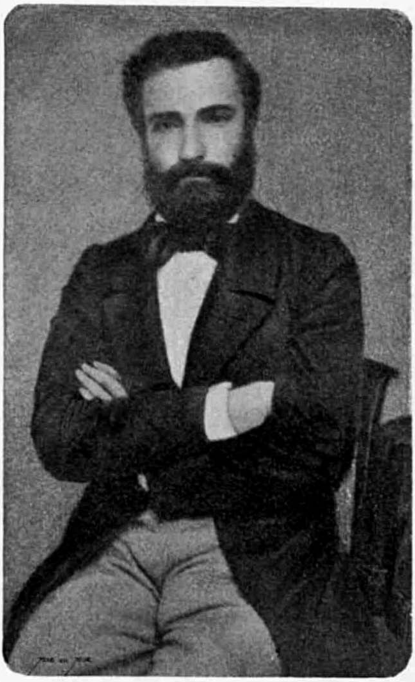
Scrisoarea luĭ A. G. Golescu către capiĭ revoluţiuniĭ din Ţeara-Românească.

(Orig. Col. N. Hodoş.)

Mes chers amis,

J'ai vu jusqu'à présent Mr. Doblhoff, Chef du Cabinet, et Mr. de Latour, Ministre de la Guerre; le Ministre des Affaires étrangères se trouve pour le moment absent (à Francfort). Le Chef du Cabinet m'a très bien reçu, mais il n'a pas promis grande chose pour notre cause. D'abord, quant au transport des armes à travers la Hongrie, il m'a dit que le Cabinet autrichien ne pouvait rien et qu'il fallait s'entendre avec les Hongrois; c'est nous pousser contre eux, c'est politique pour l'Autriche, mais cela n'améliore pas notre situation et cela ne nous donne pas des armes; il est vrai que quant à l'Autriche, il m'a assuré qu'elle ne mettrait aucun obstacle au passage des armes sur son territoire, mais cela ne nous avance de rien. Quant à la demande que je lui ai faite de reconnaître notre mouvement comme légitime et de reconnaître aussi la nouvelle situation que nous nous sommes faite vis-à-vis de la Turquie et de l'Autriche, il m'a répondu que la nouvelle officielle de l'acceptation de notre Constitution par la Porte n'était point encore arrivée à Vienne. Voici maintenant ce qu'il a accordé: 1° changement de Timoni et à sa place envoi d'une personne capable et animée de sentiments démocratiques; 2° sur mes réclamations contre les centres réactionnaires des réfugiés en Transylvanie et leurs menées dans notre pays, ainsi que leurs intrigues avec la Russie, il a accordé d'empêcher que dorénavant ces centres se grossissent de nouveaux arrivés. Voilà pour le Chef du Cabinet. Quant à Mr. de Latour, il m'a reçu très froidement et, qui plus est, grossièrement. „Qui êtes-vous, je ne reconnais pas votre Gouvernement provisoire. Notre Cabinet reconnaît à la Russie le droit d'entrer en Moldavie et en Valachie"; voilà le ton de ses paroles. Plus tard, j'ai appris que c'était le Odobesco du Cabinet de Vienne; si je l'avais su d'avance, je n'aurais pas perdu temps en visite inutile. Il y aura interpellation plus formelle du Ministère sur ses intentions relativement à l'entrée des Russes dans nos pays; on en fera une motion pour forcer la Diète de donner son avis et son vote à cet égard; les journaux nous aideront à préparer l'opinion, qui déjà nous est très favorable. Cependant, cette sympathie d'hier me semble être inspirée par un véritable intérêt, la liberté du Da-

La *„1848“, III, pag. 150.*

A. G. GOLESCU.

(Negru.)

nube et aussi l'incorporation de nos pays à l'Empire d'Autriche. Cet intérêt, passé inaperçu sous l'empire du despotisme, se montre tout d'un coup à la démocratie, qui songe à créer un avenir a l'Autriche et même à l'Allemagne. Nous pouvons cependant tirer grand profit de cette sympathie, fût-elle factice. La jeunesse est ici sublime. Celle-là nous porte vraiment de la sympathie! D'ici je compte aller à Francfort et de là à Paris. J'ai vu l'Ambassadeur turc d'ici (Chékib Effendi); il m'a lu une lettre officielle, par laquelle on lui fait savoir que Suleyman Pacha doit se rendre à Giurgiu (qu'il était même parti pour cela) et qu'il avait pour mission de sommer le Gouvernement provisoire de se dissoudre et de rétablir la Caïmacamie conformément au Règlement Organique, puis d'entrer en pourparlers pour les réformes nécessaires à introduire dans la constitution du pays; que si le Gouvernement provisoire n'accédait pas à ses ordres, il doit faire passer le Danube aux Turcs de Roustchouk et marcher sur Bucarest. J'ai eu une très grande conférence avec lui à ce sujet: il proteste des sympathies de la Turquie pour nous, mais, dit-il, elle est liée par 5 traités, en vertu desquels elle reconnaît à la Russie le droit d'intervenir dans le pays; je lui ai observé que c'est le Règlement que nous avons déchiré et non les traités, que le Règlement accordait à la Russie plus que les traités et que la S. Porte elle-même n'a reconnu le Règlement qu'en tant qu'il est conforme aux traités, qu'elle peut donc reconnaître notre droit de le déchirer en ce qu'il donne de pouvoir à la Russie bien au delà de ces traités. Là-dessus il m'a franchement avoué que la Turquie n'avait pas envie de s'attirer la guerre avec la Russie pour la sympathie des Valaques et pour nous tirer des griefs de la Russie. Je lui ai observé que la S. Porte serait appuyée dans ses réclamations en notre faveur par tous les Cabinets de l'Europe et que la France en particulier ne demanderait pas mieux que de lui prêter une armée contre la Russie, si elle lui demande du secours pour soutenir nos droits contre la Russie et ceux de la Turquie elle-même; que ce serait pour la France l'occasion de rétablir la Pologne, sans s'attirer la guerre avec l'Allemagne, en violant son territoire. Tout cela lui a plu beaucoup et je l'ai prié de faire envoyer de Constantinople un ambassadeur à Paris avec mission secrète à cet égard, lui avouant que j'y allais moi-même dans ce but; là-dessus il m'a prié de venir une seconde fois le voir, en me promettant une lettre de recommandation pour le Chargé d'affaires de Constantinople à

No. 1.227.
1848
August.

No. 1.227. 1848 August.

Paris. Je lui ai demandé en outre d'employer toute son influence personnelle auprès de Suleyman Pacha et auprès du Cabinet turc pour faire en sorte que les troupes turques entrent en amies sur le territoire valaque et qu'elles soient neutres en quelque sorte entre le peuple, qui voulait la démocratie complète, et les troupes russes, qui ne voudraient rien accorder; qu'à la rigueur nous pouvons traiter amicalement, si la constitution que nous sommes donnée paraît trop démocratique à la S. Porte; que nous avons été bien obligés de nous la donner comme étant l'expression de la volonté du peuple, mais que s'il y a nécessité de céder en quelques points, nous pourrions le faire, pour sauver le tout. A tout cela, il m'a répondu: „C'est dommage, c'est trop tard; j'aurais voulu savoir tout cela quelques semaines d'avance." Il m'a promis néanmoins d'employer toute son influence personnelle à notre service dans le sens dans lequel je lui parlais, tout en m'avertissant cependant qu'il craint beaucoup que ce ne soit trop tard.

Pour les armes, je n'ai pu rien faire faute d'argent. Ici on demande tout l'argent comptant et on fait payer le fusil tout juste trois ducats; on en trouverait quelques centaines à l'instant, puis on nous promet un cent par semaine; mais il faut de l'argent, pourquoi ne me l'avez-vous pas envoyé? Quant au passage, j'aurais risqué (pour commencer) d'envoyer quelques centaines de fusils en cachette par un moyen dont dispose Murgu.

Il paraît que vous voulez me laisser sans nouvelles, comme D. Bratiano. Moi je vous ai tenu au courant de tout ce que je fais; comment voulez-vous que je travaille, si vous ne me tenez pas aussi au courant de ce qui se passe chez vous? Comment voulez-vous que je parle et que j'écrive, si je ne sais pas affirmativement si la Porte a reconnu la Constitution, oui ou non? Celui d'entre vous qui est chargé des relations extérieures en est bien coupable. Comme je vous ai donné des adresses sûres, je ne crois point que les lettres aient été interceptées, et cela doit être seulement négligeance de votre part. L'ignorance où je suis de notre situation fait que je suis très embarrassé sur ce que je dois faire. Je vais cependant à Francfort pour tâcher de m'entendre avec l'archiduc Charles; nous verrons ce qu'il en sortira; puis je vais droit à Paris, car en fait d'armes ce n'est que là que j'en pourrai trouver du crédit.

J'oubliais de vous dire que, quant aux 5.000 fusils de Transylvanie, dont je vous ai déjà parlé, Mr. de Latour n'a voulu me

donner absolument aucune réponse. C'est un grand coquin et j'espère qu'il ne tiendra pas longtemps, pourvu que ce ne soit pas trop tard pour nous, quand il sera tombé!

No. 1.227. 1848 August.

Adressez-moi vos lettres à Paris sous une enveloppe portant l'adresse de Bataillard, rue Jacob, No. 21 bis.

A. G. Golesco.

Scrisoarea luĭ Ion Ghica către Nicolae Bălcescu.

No. 1.228. 1848 August 1.

(Orig. Col. N. Mandrea.)

Constantinopole.

Îțĭ prevestesc sosirea pe curînd a doĭ adiotanțĭ aĭ luĭ Generalul Aupick, Căpitaniĭ Sabattier și Dessin; vin ca să ridice planurĭ și să ieà o ideie lămurită despre mijloacele militare ale țĕriĭ. Căutațĭ a-ĭ face să vadă maĭ mult decât este, iar nu maĭ puțin. De la Rusciuc o să treacă la Bucurescĭ, de acì la munte și apoĭ în Moldova pe malul Prutuluĭ. Dați-le un ofițer bun ca să-ĭ întovărășească. Vĕ prevestesc că nu sînt vulturĭ; grosul este un om bun, dar slabul un om foarte anevoe, fricos și necredincios. Păstrațĭ însă secretul misiuniĭ acestor ofițerĭ, măcar de o cam dată; până acum Ambasada n'a scris nicĭ Consulatuluĭ de acolea.

Aceștĭ ofițerĭ pornesc de aicĭ la Varna cu vaporul viitor la 8 August. Caut să deslipesc de aicĭ vre-o doĭ ofițerĭ francesĭ instructorĭ ca să-ĭ trimiț acolea; ar fi, socotesc, de un bun efect politic îndoitul lor caracter de Francesĭ și concedațĭ de Turcia.

Eŭ nu țĭ-am vorbit încă de mine. Nu cred că după punerea la cale a treburilor noastre aicĭ să voesc a rĕmâné la Constantinopole. Și orĭ-cum, voesc a fi ales la Cameră. Sfătuesce-te cu Roset și cu Câmpineanu și mĕ propunețĭ de candidat, și dacă socotițĭ, voiŭ face și o profesie de credință, cu toate că proclamația revoluțieĭ noastre este o profesie destoinică.

Al tĕŭ prieten,

Ion Ghica.

Spune multe prietenilor.

În dos: Monsieur, Monsieur Nicolas Balcesco à Bukarest.

No. 1.229.
1848
August 1.

Scrisoarea Generaluluĭ Gheorghe Magheru către Colonelul N. Pleșoianu.

(Conc. Acad.)

Scumpul meŭ amic,

Alăturata scrisoare adresată către d-v. de la amicul nostru Generalul Tell, primind-o erĭ prin într'adinsul curier ce trimisesem, mĕ grăbesc a v'o trimite, și credênd că trebue să aibă tot aceeașĭ coprindere cu cea adresată mie, vĕ invit, amicul meŭ, a vĕ conformà întru toate celor într'însa scrise.

Către acestea, scumpul meŭ amic, trebuința cerênd a cunoasce toate mișcările Turcilor de la Diiŭ, vĕ rog ca, fără câtușĭ de puțină zăbavă, să găsițĭ oamenĭ cinstițĭ, oamenĭ cu caracter și închinațĭ causeĭ, și să-ĭ trimitețĭ la Calafat și la Diiŭ în Turcia, să observeze cu cea maĭ mare scumpĕtate, să spioneze în secret toate momentele Turcilor și cele ce se vorbesc p'acolo pentru causa noastră să vi le împărtășească d-v. cu cea maĭ mare grabă, ca și d-v. să mi le comunicațĭ mie, spre a cunoasce starea lucrurilor de acolo și măsurile ce trebue să chibzuim a se luà la întîmplare, ferească Dumnedeŭ, a se lucrà ce-và în potriva Constituțieĭ. Tot asemenea vețĭ face și la Islaz, unde sper că vețĭ avé vre-un amic credincios, în care să vĕ confiațĭ a spionà cele ce se fac și se vorbesc acolo, și la Nicopole în Turcia. Aceștĭ spionĭ, precum însușĭ d-v. scițĭ, trebue să fie oamenĭ vrednicĭ de toată încrederea, și să-șĭ săvîrșească misiunea cu mare băgare de seamă și bună manieră spre a nu fi descoperițĭ și apoĭ să ne trădeze sacra noastră causă. Rĕmâne dar în alegerea d-v. ca să însărcinațĭ cu această grea îndatorire pe cine vețĭ socotì, să le dațĭ cuvenitele povețe, despre chipul cu care să-șĭ îndeplinească misiunea, precum maĭ cu deosebire la Calafat, unde vețĭ avé un într'adins orînduit, carele să vĕ trimiță sciință despre orĭ-ce pe toată diua, pe care să mi le împărtășițĭ și d-v. mie, precum și cele ce vețĭ maĭ aflà p'acolo, ca să ne consultăm împreună ce trebue să facem. Osebit de acestea, amicul meŭ, vĕ invit a veghià cu cea maĭ mare activitate despre mișcările din întru, luațĭ toate măsurile pentru întroducerea păceĭ și a liniștеĭ și depărtațĭ orĭ-ce complot de reacțiĭ ar maĭ îndrăsnì cine-và a formà p'acolo, silițĭ-vĕ, în sfîrșit, cu orĭ-ce mijloc a dobândì dragostea și încrederea publică.

La plecarea mea din Craiova am însărcinat pe Bura Fișer, Ovreŭ

d'acolo, căruia ĭ-am plătit prea bine, ca să meargă la Diiŭ în Turcia să spioneze toate mișcările Turcilor în privința causeĭ noastre, și prin d. Romanescu să-mĭ comunice cele ce va aflà.

No. 1.229. 1848 August 1.

Pân'acum însă n'am primit nicĭ o relație nicĭ de la unul, nicĭ de la altul; așà dar, amice, grăbesce a te informà despre aceasta de la dînșiĭ, și cu cel dintâiŭ rĕspuns împărtășesce-mĭ tot ce vi se va raportà de pomenitul trimis, îndreptându-mĭ scrisorile la Râmnicul-Vâlceĭ, unde mĕ duc astădĭ a mĕ așezà, iar dorobanților ce s'aŭ adunat le-am fixat lagărul la șatrele bâlciuluĭ Rîurenĭ, unde trebue să se strîngă și ceĭ-lalțĭ și pandurii volontirĭ ce sper a se adunà. Acì dar, la Râmnic, adresați-mĭ tóte scrisorile, scrieți-mĭ cât de des vețĭ puté după trebuință, comunicându-mĭ tot ce vețĭ aflà și totul ce se va face p'acolo, și eŭ vĕ voiŭ rĕspunde la toate însciințându-vĕ și eŭ despre cele ce se vor urmà p'aicĭ. În sfîrșit, amicul meŭ, facețĭ tot ce trebuința cere în circumstanțele timpuluĭ present, pentru susținerea sacreĭ cause, despre care nu mĕ îndoesc că, cu trecerea d-v. pe la Islaz și întâlnirea ce ațĭ avut cu comandiriĭ de roate, îĭ vețĭ fi inițiat atât pe dînșiĭ, cât și pe toțĭ soldațiĭ, făcêndu-ĭ a se conformà sacreĭ cause, a fi credincioșĭ și a o susținé întru toată disciplina cu cea maĭ mare căldură, precum am vĕdut pe dd. Marghiloman, Caracasidi și Cuțarida tot așà de hotărîțĭ ca și noĭ. Avețĭ dar curagiŭ, încredere în lucrările noastre și în Dumnedeŭ, și Dumnedeŭ ne va protege și ne va ajuta ca să ajungem la scopul dorințeĭ noastre. Lucrează dar cu mare energie și nu încetà a iubì pe cel maĭ intim amic al d-tale, carele se înseamnă cu

Salutare și Frăție.

Mânăstirea Dintr'un lemn.

Articolul luĭ Paul Bataillard din „Le National". 1848. 13. VIII.

No. 1.230. 1848 August 1.

Nous n'avons pas de renseignements directs qui nous permettent de contredire ou de confirmer les tristes nouvelles que le Moniteur de Souabe donne de la Valachie à la date du 22 juillet. Mais nous avons une lettre de Moldavie du 27, qui n'en fait pas mention, ce qui nous laisse quelque espoir.

Des nouvelles arrivées directement des Principautés, il y a quelques jours, disaient que les Russes avaient déjà évacué la Moldavie. Une lettre de Iassy, commencée le 13 juillet (c'est-à-dire le

No. 1.230. 1848 August 1.

25 d'après notre calendrier) et fermée seulement le 15 (le 27), nous apprend que les habitants avaient été trompés sur ce point par les déclarations des Russes, accompagnées d'une apparence d'exécution.

Voici d'abord les détails qu'on nous donne sur l'importance des troupes russes. Il était arrivé en premier lieu 22.000 hommes, dont 18.000 sont restés à Berlad et 4.000 se sont établis sur le Copo, plateau qui domine Iassy et sert de promenade à la ville. 6.000 Russes ont ensuite occupé Galatz. Total 28.000 hommes.

„Ce qu'il y a de plus surprenant“, dit alors notre correspondant, „c'est que les Russes s'en vont. Ceux de Berlad ont commencé déjà à passer le Pruth à Léova. Ceux d'Iassy partiront après-demain jeudi.“ Cela est écrit le 25 juillet. Mais ensuite: „C'est aujourd'hui jeudi et les Russes ne sont pas encore partis. Hier au soir la nouvelle courait qu'un courrier leur aurait apporté l'ordre de rester encore jusqu'à ce qu'ils reçoivent ses nouvelles instructions. Ceux qui avaient quitté Berlad, se dirigeant sur Léova, se sont arrêtés en route. On peut craindre qu'il y ait là-dessus quelque perfidie. Si la contre-révolution a triomphé en Valachie, les Russes ont certainement trempé dans le complot.“

Du reste, l'auteur de la lettre que nous analysons dit que les Russes n'ont pas été au delà de Berlad et de Galatz et il s'étonne qu'ils n'aient pas avancé au moins jusqu'à la frontière de Valachie. Si ce renseignement est exact, ce n'est donc pas un détachement, comme nous l'annoncions avant-hier, qui se serait présenté à Focsani; c'est sans doute un officier qui sera venu visiter les lieux avec la prétention de faire des préparatifs pour la réception des troupes et que le Gouverneur aura prié de se retirer.

A Galatz, où se trouvaient les 6.000 Russes, sont arrivés aussi deux commissaires turcs, le Ministre des Finances et le Drogman de la Porte. Le Gouvernement provisoire de Valachie a envoyé à ces commissaires deux délégués, qui ont été très bien accueillis. On dit que les Turcs ont accepté la nouvelle Constitution, sauf deux points: la création de la garde nationale et l'abolition des corvées. Nous espérons mieux que cela de la Porte; il faut qu'elle donne franchement la main à ceux qui sont résolus à la défendre; les petits calculs ne peuvent que la perdre. Malheureusement, comme le disait la correspondance de Constantinople que nous avons publiée hier, le Gouvernement turc est bien peu soutenu par la diplomatie européenne.

Le choléra, après avoir fait de grands ravages en Moldavie, plus grands qu'en Valachie, retourne vers le nord. Le pays est dévoré par les sauterelles.

No. 1.230.
1848
August 1.

Articol din „Allgemeine Zeitung" din Augsburg. No. 226. 1848. 13. VIII.

No. 1.231.
1848
August 1.

Donaufürstenthümer.

Ich bin im Stand Ihre Nachrichten aus Jassy wesentlich zu berichtigen. Die Russen überschritten am 9. Juli (27. Juni) bei Skelen (Sculeni) den Pruth. Bei Stinka, dem Gute des etc. Nicol. Roveebiano (Roznovanu) zogen sie vorbei und schlugen das Lager auf dem Bosco (Copoŭ?) vor der Stadt Jassy auf. Aus sichern Nachrichten geht hervor, dass die russischen Truppen, welche sich von Berlat nach dem Pruth zurückzogen, plötzlich wieder Gegenbefehl bekamen und am 15./27. Juli schon wieder bis Berlat und Tekutsch vorrückten. In Bessarabien ist die Armee um 30.000 Mann verstärkt und General Moravieff hat das Obercommando erhalten. Aus Nachrichten von Galatz ersehen wir, dass drei türkische Kanonenboote stark bemannt und mit grossem Kaliber armirt dort am 16./28. Juli ankamen, eine in Galatz verblieb, die andern aber am jenseitigen Ufer der Donau Posto nahmen. Die hiesigen Angelegenheiten scheinen sich sehr zu verwickeln und Deutschland muss, glauben wir, der Donaumündungen wegen Partei nehmen, besonders da es scheint, dass Russland einen Krieg mit der Türkei sucht. Gregory, der allgemein berüchtigte Sohn des Fürsten, ist wieder in Jassy angekommen. Es scheint dass ihn die Russen los liessen um wie ein Wütherich wieder zu hausen. Die Bauern haben auf den Gütern, welche er in Pacht hat, all seine Fechsung verbrannt. Bald haben wir alle Uebel nach der Litanei, Cholera, Krieg, Hunger und Noth!

Depeşa luĭ Ion Ghica, Agentul ţĕriĭ la Constantinopole, către Ministerul Afacerilor străine al Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.232.
1848
August 1.

(Conc. Col. Ion Ghica.)

Monsieur le Ministre,

Aussitôt que j'ai reçu votre lettre du 23 juillet (4 août), j'ai donné communication des lettres adressées par vous à S. E. So-

No. 1.232. 1848 August 1.

leyman Pacha, Envoyé de la Porte, ainsi que de la proclamation que ce Commissaire a envoyée à Bucarest par son Secrétaire Tanghir. Cette dernière pièce était très connue du Ministre des Affaires étrangères. car il paraîtrait qu'elle serait partie directement de S. E. Rifaat Pacha. Si Soleyman Pacha s'en est servi, c'est qu'il n'aura pu faire autrement. Le Ministre des Affaires étrangères était un homme faible, sur lequel non seulement le Ministre de Russie avait toute l'influence, mais aussi Mr. Aristarchi et le Grand-Vézir, malgré toute sa capacité était d'une distraction à consentir à tout avant d'avoir réfléchi. Mais, Dieu soit loué, la Turquie est débarrassée de ces deux hommes. Son Altesse Réchid Pacha est investi de la dignité de Grand-Vézir et Sarim Pacha se trouve tout à fait mis de côté, et Ali Pacha est chargé du portefeuille des Affaires étrangères. Ce changement sera accueilli favorablement chez nous; je le crois de bon augure, d'autant plus que j'ai toute raison de penser que les affaires de la Valachie n'ont pas été sans influence dans ce changement. Ce revirement de ministère a eu lieu vendredi, dans la nuit du 11 au 12 août. Je vous aurais expédié un courrier pour vous annoncer cette bonne nouvelle — vous l'auriez apprise 48 heures avant, — mais je suis complètement dépourvu de moyens et réellement vous devriez penser sérieusement à faire quelque chose pour m'envoyer de quoi subsister. sans quoi je serai obligé de quitter la place. J'ai dépensé depuis que je suis ici mille ducats et je ne puis m'adresser à personne pour avoir de l'argent.

Agréez, Monsieur le Ministre, l'hommage de ma haute considération.

No. 1.233. 1848 August 1.

Notiță apărută în „Popolul Suveran". No. 15. 1848. 2. VIII.

În seara de la 1 August Clubul regenerațieĭ a ținut seanță publică; chestiunea alegeriĭ deputaților pentru Adunarea constituantă a fost în desbatere, ca una ce are influență, saŭ maĭ bine de la care depinde statornicirea principelor Constituțieĭ noastre și a fericiriĭ Românieĭ. Pentru acest sfîrșit se alesese un comitet central care, puindu-se în relație cu comisariĭ Guvernuluĭ, să se informeze despre persoanele carĭ ar rĕspunde maĭ bine la această mare trebuință, adică la desvoltarea principelor Constituțieĭ.

Mădularele acestuĭ comitet în numĕr de 19 s'aŭ ales prin balotație și sînt acestea:

No. 1.233.
1848
August 1.

D-l Chesar Boliac . . . . 78 voturĭ
„ I. Brătianu . . . . 75 „
„ D. Bolintineanu . . . . 75 „
„ Alecu Golescu . . . . 72 „
„ C. Bălcescu . . . . 72 „
„ C. A. Rosetti . . . . 72 „
Părintele Ioan Znagoveanu . . . . 69 „
D-l C. Crețulescu . . . . 64 „
„ Duca . . . . 59 „
„ R. Golescu . . . . 53 „
„ Gr. Grădișteanu . . . . 53 „
„ A. Zane . . . . 53 „
„ Ioan C. Cantacuzino . . . . 52 „
„ Ioan A. Filipescu . . . . 52 „
„ C. Roată . . . . 49 „
„ Grigorie Pereț . . . . 48 „
„ Al. Orĕscu . . . . 39 „
„ Chiriloff . . . . 33 „
„ P. Teulescu . . . . 33 „

Ne place a vedé că într'aceste persoane se vĕd oamenĭ din toate clasele. Noĭ am credut tot-deauna că principele democratice aŭ găsit eco nu numaĭ în popol dar și în cele-lalte clase. Popolul a învĕțat a le cunoasce prin suferință, și ceĭ-alțĭ le-aŭ aflat dintr'o solidă educație și un bun natural.

Nu ne îndoim dar că amândouĕ elementele vor face unul, și vor avé aceeașĭ țintă în lucrările lor ca să fericească pe popolul Român.

No. 1.234.
1848
August 1.

Adresa No. 382 a Locotenenţeĭ Domnescĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Româneseĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 325.)

Dreptate, Frăție.

În numele popoluluĭ Român.
Locotenența Domnească a Țĕriĭ-Româneseĭ.
D-luĭ Ministru din Lăuntru.

D-le Ministru,

Fiind-că redacția foiĭ periodice, Învĕțătorul satuluĭ, s'a încredințat d-luĭ Nicolae Bălcescu prin decretul Guvernuluĭ provisoriŭ

No. 1.234. 1848 August 2. cu No. 269, după care se alătură d-le osebită copie, Locotenenţa Domnească învită pe d-ta ca, pentru orĭ-câte privesc asupra acesteĭ foĭ, să te înţelegĭ d'a dreptul cu d. Bălcescu.

Membriĭ Locotenenţeĭ, Chr. Tell, I. Eliade.

No. 382.

No. 1.235. 1848 August 2.

Decretul No. 383 al Locotenenţeĭ Domnescĭ către Ministerul Financelor al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Conc. Arch. M. Afacerilor străine. Dos. No. 68.)

Dreptate, Frăţie.

În numele poporuluĭ Român.
Domnuluĭ Ministru al Finanţelor.

Fiind-că s'a orînduit o deputaţie ca să meargă la Constantinopole spre a trată despre trebile ţĕriĭ;

Fiind-că este trebuinţă a se liberà o sumă de banĭ pentru cheltuelile acesteĭ comisiĭ, la care se află orînduit şi d. N. Bălcescu;

Locotenenţa decretă că peste suma de şease sute galbenĭ ce s'aŭ liberat d-luĭ N. Bălcescu prin decretul cu No. 346 să se maĭ sloboadă pentru trebuinţele sus ḑiseĭ comisiĭ încă o sumă de una mie patru sute galbenĭ în primirea d-luĭ V. Vasiliadis.

D-l Ministru Finanţelor va slobodi arătata sumă din § cheltuelilor extraordinare.

No. 383.

No. 1.236. 1848 August 2.

Adresa No. 387 a Locotenenţeĭ Domnescĭ către Ministerul Finanţelor al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Conc. Arch. St. Dos. No. 2.107/72 Secr. St.)

Dreptate, Frăţie.

În numele poporuluĭ Român.
Locotenenţa Domnească a Ţĕriĭ-Românescĭ.
D-luĭ Ministru al Finanţelor.

Pentru opt lăḑĭ de lemn legate cu fer în carĭ s'aŭ aşezat 20.000 patroane, ce după decretul cu No. 304 s'aŭ trimis la Râmnicul-Vâlceĭ prin d. Ministru de Răsboiŭ în primirea d-luĭ Magheru, şi cu carĭ lăḑĭ arată d. Ministru din Năuntru prin raportul No.

4.817 că s'aŭ cheltuit prin Executorul curţiĭ administrative galbenĭ doĭ-spre-ḑece;

No. 1.236.
1848
August 2.

Locotenenţa Domnească învită pe d-ta ca să slobodḑĭ această sumă din baniĭ hotărîţĭ pentru organisaţia de pandurĭ.

Membriĭ Locotenenţeĭ.

No. 387.

Adresa No. 388 a Locotenenţeĭ Domnescĭ către Ministerul Financelor al Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.237.
1848
August 2.

(Conc. Arch. St. Dos. No. 2.108/73 Secr. St.)

D-luĭ Ministru Finanţelor.

Domnule Ministru,

Comisarilor extraordinarĭ Teodor Iconomu şi Costache Urlăţeanu, orînduiţĭ de d. Ministru din Lăuntru cu propaganda prin satele bulgărescĭ din judeţul Ilfov, după arătarea ce face d-luĭ prin raportul No. 4.802, urmând a li se plăti leafa ca şi celor orînduiţĭ pe la toate plăşile, pe cincĭ-spre-ḑece ḑile din Iunie şi pe Iulie;

Locotenenţa Domnească învită pe d-ta a slobodḑi şi numiţilor din § extraordinar baniĭ ce li se cuvin pe arătata vreme.

Membriĭ.

No. 388.

Decretul No. 393 al Locotenenţeĭ Domnescĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.23.
1848
August 2.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 404.)

D-luĭ Ministru al trebilor din Lăuntru.

Dreptate, Frăţie.

În numele poporuluĭ Român.

Locotenenţa Domnească.

La deslușirea cerută prin raportul d-tale cu No. 4.893, se rĕspunde că orĭ-ce străin se află statornicit în ţeară şi plătesce dajdie, nefiind sub protecţie străină, are toate drepturile de pămîntean, şi prin urmare de alegĕtor şi ales; cu atât maĭ vîrtos fraţiĭ Ro-

No. 1.238. 1848 August 2.

mânĭ din Moldavia, Transilvania și cele-lalte țĕrĭ românescĭ, statorniciţĭ în ţeara noastră, se pot bucurà de acest drept.

D-l Ministru al trebilor din Lăuntru va da instrucţiile cuvenite tutulor cârmuitorilor în sensul acestuĭ decret.

Membriĭ Locotenenţeĭ, I. Eliade, Chr. Tell.

Ministrul trebilor din Afară, I. Voinescu II.

No. 393.

No. 1.239. 1848 August 2.

Decretul No. 394 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Monitorul Român. No. 9. 1848. 9. VIII.)

Dreptate, Frăţie.

În numele poporuluĭ Român.
Locotenenţa Domnească a Ţĕriĭ-Românescĭ.

Considerând talentul d-luĭ Constantin Rozental, pictor istoric, considerând că a luat partea cea maĭ activă la revoluţia noastră, și dovedile ce a dat că simte ca un adevĕrat Român; luând în băgare de seamă cererea ce a făcut prin petiţie către d. Ministru din Năuntru;

Locotenenţa decretă:

Art. 1. — D. Constantin Rozental se primesce cetăţean Român, cu toate drepturile ce dă naturalisaţia.

Art. 2. — D. Ministru din Năuntru este rugat a pune în lucrare dispositiile acestuĭ decret.

Membriĭ Locotenenţeĭ: I. Eliade, Chr. Tell.

No. 394.

No. 1.240. 1848 August 2.

Decretul No. 396 al Locotenenţeĭ Domnescĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 328.)

Dreptate, Frăţie.

În numele poporuluĭ Român.
Locotenenţa Ţĕriĭ-Românescĭ.

Eștĭ rugat, Domnule Ministru, să binevoescĭ a da în cunoscinţa tutulor Ministerurilor ca toate decretele și alte hârtiĭ carĭ

fiind de natură a se publică, sînt adresate către acele Departamente, să îngrijească a le trimite la redacția Monitoruluĭ Român spre a se tipărì.

No. 1.240.
1848
August 2.

Salutare și frăție.

Membriĭ Locotenențeĭ Domnescĭ, I. Eliade, Chr. Tell.
Ministru trebilor din Afară, I. Voinescu II.

No. 396.
Bucurescĭ.

(Resoluție:) Întocmaĭ hârtie către toate Ministerurile, comunicându-se și Secsiilor acestuĭ Minister.—Avg. 3.

N. G.

Decretul No. 397 al Locotenențeĭ Domnescĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.241.
1848
August 2.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 282.)

Dreptate, Frăție.

În numele popoluluĭ Român.
Locotenența Domnească.

D. Ministru al trebilor din Lăuntru.

Vĕḑêndu-se raportul Domnieĭ-tale cu No. 4.820 arătător de cererea ce face d. Capul Poliţieĭ de a i se rĕspunde leĭ una sută nouĕ-ḑecĭ și patru par. 12 pentru stindardele făcute în trebuința aceleĭ dregĕtoriĭ;

Locotenența decretă a i se plătì aceștĭ banĭ de la Municipalitate.

D. Ministru trebilor din Lăuntru va aduce la îndeplinire acest decret.

Salutare și frăție.

Membriĭ Locotenențeĭ, Chr. Tell, I. Eliade.
Ministru trebilor din Afară, I. Voinescu II.

No. 397.
Bucurescĭ.

(Resoluție:) Să se scrie Municipalitățiĭ să sloboadă aceștĭ banĭ și Poliţieĭ ca să îngrijească a-ĭ primì.—Avg. 3.

No. 1.242.
1848
August 2.

Publicaţiunea No. 399 a Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Româneseĭ.

(Monitorul Român. No. 9. 1848. 9. VIII.)

Dreptate, Frăţie.

În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domnească a Ţĕriĭ-Românescĭ.

Se face cunoscut de obşte tutulor străinilor statorniciţĭ aicĭ în ţeară de maĭ multă vreme, şi carĭ sînt intraţĭ în contribuţiile ţĕriĭ, că de vor a se bucurà de drepturile de pămîntean, să se arăte cu cerere d'a dreptul la Secretariatul Statuluĭ, iar ceĭ de prin judeţe prin Administraţiile locale către Secretariat, ca în puterea principelor Constituţieĭ să se primească între pămîntenĭ.

Membriĭ Locotenenţeĭ, I. Eliade, Chr. Tell.
Ministru trebilor din Afară, I. Voinescu II.

No. 399.

No. 1.243.
1848
August 2.

Raportul Comisarilor districtuluĭ Brăila către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 334.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru din Întru,

In urmarea scrisoriĭ d. Administratoruluĭ de la Giurgiŭ, trecerea peste frontieră a d. N. Tătăranu s'a proibit. Acesta a ḑis că vrea să rĕmâe acì în Brăila.

Fiind-că dar, de când arivă în acest oraş împreună cu compania sa, sgomotul cel maĭ absurd se rĕspândesce; şi fiind-că de odată cu venirea numituluĭ începù a se închegà şi un partid, după datorie supunem la cunoscinţa d-voastre rugându-vĕ, d-le Ministru, să binevoiţĭ a luà măsurile necesare în privinţa aceasta.

Salutaţie, Frăţie.

Comisariĭ districtuluĭ Brăila, N. Nennovicĭ, D. Mano.

No. 10.

Adresa No. 4.274 a Administrațiuniĭ de Ialomița către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Româneșcĭ.

No. 1.244.
1848
August 2.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru al trebilor din Lăuntru,

Pre cât este dator un administrator a priveghià pentru bunele purtărĭ ale slujbașilor sěĭ, cu atât maĭ vîrtos și de a le dovedì, recomandând pe ceĭ ce îșĭ îndeplinesc datoriile posturilor lor cu ceruta activitate și credință. Din ceĭ maĭ vrednicĭ slujbașĭ fiind unul și d. Ioan Paraschivescu, secretarul Administrațieĭ acestuĭ district, Domnule Ministru, mě grăbesc a vi-l face cunoscut, că numitul tîněr Paraschivescu, atât în vremea trecutuluĭ guvern, cât și acum în lipsa subscrisuluĭ, săvîrșind în județ stăruitoare și vrednice de cinste lucrărĭ, am vědut din parte-ĭ cele maĭ favorabile resultate spre binele slujbeĭ și folosul public; recunoscut de toată obștea județenilor, a cărora dragoste și stimă a sciut d-luĭ a trage asupră-șĭ prin acele eminente lucrărĭ, iar maĭ vîrtos în causa sacră! Pentru care sub-însemnatul, recunoscêndu-ĭ destoinicia, osârdia cu bună credință în ale slujbeĭ și în aděvěr vrednică de laudă a d-sale conduită către toțĭ cetățeniĭ, am onoare a vi-l recomandà, rugându-vě, ca după cum ațĭ dat dovedĭ publiculuĭ pentru rěsplătirea merituluĭ slujbașilor țěriĭ, să nu trecețĭ cu vederea și drepturile cele cuvioase ale acestuĭ tîněr, spre emulația și altor asemenea impiegațĭ.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Ialomița, D. Ciocârdia.

No. 4.274.
Orașul Călărașĭ.
La Secția I-ĭ.

Raportul No. 6 al Comisaruluĭ de Buzěŭ I. Costinescu către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Româneșcĭ.

No. 1.245.
1848
August 2.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

Onorabiluluĭ Ministru Interior.

Recunoscětor pentru încrederea care ațĭ binevoit a pune în mine, orînduindu-mě Comisar în districtul Buzěŭ, m'am silit în tot

No. 1.245. 1848 August 2.

chipul a corespunde dorinţeĭ Domnieĭ-voastre, dorinţeĭ aceea ce o are întreg popolul român, dorinţă care aŭ avut-o, o aŭ şi o vor avé două milioane suflete, ce până astăḑĭ aŭ fost nedreptăţite şi apĕsate de o clasă din fraţiĭ lor chiar.

Am visitat până astăḑĭ 34 sate dintr'acest district, am cercat duhurile şi inimile popoluluĭ sătean şi l-am găsit împins la cea maĭ din urmă speranţă, în cât, dacă Dumneḑeŭ prin aleşiĭ sĕĭ nu grăbià schimbarea lucrurilor pe un drum atât de pacĭnic, astăḑĭ, după încredinţările ce mĭ-aŭ făcut preoţiĭ şi uniĭ din ceĭ maĭ mintoşĭ săteni, ţeara ar fi fost în cea maĭ mare sângerare.

Într'această tristă şi dureroasă posiţie a sătenilor, nădejdea şi mângâerea ce li s'a trimis prin mine îĭ adunară împrejurul meŭ. Le explicaĭ pe rînd acele 21 de punturĭ ale Constituţieĭ, îĭ luminaĭ întru a vedé singurĭ fericirea ce îĭ aşteaptă dacă se vor înfrăţì şi se vor iubì, când atuncĭ plinĭ de entusiasm se apropiară de altarul Domnuluĭ şi, cu mânile pe sfînta Cruce şi Evanghelie, jurară că cu toate uneltirile şi ispitirile duşmănescĭ, eĭ se unesc, se înfrăţesc şi mor cu toţiĭ, iar drepturile carĭ fraţiĭ lor le-aŭ redobândit cu sângele lor nu vor suferì a li se maĭ răpì încă odată de către aceĭ o sută saŭ două sute de împilătorĭ. După recomandaţia ce le-am făcut, eĭ făgăduiră a fi anul acesta, ca cel maĭ de pe urmă al robieĭ, precum şi până acum, blânḑĭ întru împlinirea datoriilor ce prin învoelĭ făcute aŭ către arendaşĭ saŭ proprietarĭ, spre a nu aduce nimuluĭ pagube, căcĭ toţĭ sînt fiĭ aĭ uneĭ ţĕrĭ, şi prin urmare fraţĭ, iar întru sprijinirea acestor drepturĭ că vor fi tarĭ ca zidul, căcĭ se vor unì şi unindu-se Dumneḑeŭ va fi cu eĭ şi Dumneḑeŭ le va ajutà lor. Eată, onorabile Domnul meŭ, hotărîrea în care am lăsat pe locuitoriĭ sătenĭ.

În preumblarea ce am făcut, am avut cu mine pe onorabilul Protopop al plăşiĭ Câmpuluĭ, un adevĕrat părinte al popoluluĭ plăşiĭ sale, şi care, la mângâerile ce eŭ rĕspândeam, dînsul adăogà sfaturile sale a fi bunĭ, a ertà pe ceĭ ce ĭ-aŭ împilat, a se unì, a se înfrăţì şi a nu uità că sînt creştinĭ şi că ca creştinĭ trebue a se iubì şi a se ajutà unul pe altul, şi rĕul ce vine unuia să sară toţĭ a-l respinge, că aceasta va să ḑică frăţie şi dreptate.

Pentru d-l Subt-administrator al acesteĭ plăşĭ nu pociŭ în puţine cuvinte a arătà cât de înţelepţesce şi cu câtă bunătate îşĭ împlinesce misia sa. Pentru că a fost drept tot-deauna întru cele din afară ale sale şi sincer întru cele din lăuntru, şi-a căpĕtat dintre ceĭ maĭ lacomĭ câţĭ-và inimicĭ.

Eată, onorabile Domnul meŭ, o repede ideie asupra celor ce am lucrat, voiŭ raportà asemenea pentru tot ce voiŭ maĭ face saŭ voiŭ descoperi, potrivit instrucțiilor misiuniĭ care ațĭ binevoit a-mĭ da. Salutare și frăție.

No. 1.245. 1848 August 2.

Comisarul plășiĭ Câmpuluĭ din Buzĕŭ, Ioan Costinescu.

No. 6.
Orașul Buzĕŭ.

Nota circulară a luĭ Suleiman Pașa către Consuliĭ Puterilor străine, afară de al Franciеĭ.

No. 1.246. 1848 August 2.

(Copie. Acad.)

Le soussigné, Suleyman Pacha, chargé d'une mission extraordinaire en Valachie, a l'honneur d'informer officiellement M... Consul de ...., que le Gouvernement provisoire, créé par suite des derniers événements à Bucharest, vient d'être dissous et remplacé par une Lieutenance Princière composée de trois membres, Suleyman Pacha invite M. le Consul à rétablir ses relations officielles avec la susdite Lieutenance que le soussigné reconnaît aujourd'hui au nom de S. M. le Sultan comme un gouvernement légitime de Valachie.

(Signé:) Suleyman Pacha.

Giurgevo.

Scrisoarea Generaluluĭ Christian Tell către Generalul Gheorghe Magheru.

No. 1.247. 1848 August 2.

(Orig. Acad.)

Bucurescĭ.

Iubite prietene,

După ce s'a hotărît Locotenența de treĭ persoane, cum am avut onoarea a te vestì prin curierul dumi-tale, care țĭ l-am întors, a venit Tîngîrolu, Secretarul Pașeĭ, la Guvern, și tot odată recunoscêndu-l și felicitându-l, sala tronuluĭ fiind plină de popol, ne-a spus că în viitor Locotenența va stăruì a se țіné liniștea și buna rînduеală în țeară și, dacă Locotenența va vedé că liniștea este în primejdie a se turburà din pricina reacționarilor, atuncĭ se va adresà în grabă la Pașa spre a ne da oștire turcească și a-ĭ înfrânge. Eŭ am rĕspuns că sîntem în stare a înfrânà noĭ pe reacționarĭ. Nicolache Golescu a fost în tabĕra Pașeĭ primit cu toată pompa domnească; a cerut Pașa să vadă și pe d. Eliade, dar nu s'a dus.

No 1.247. 1848 August 2. Pașa, după ce a recunoscut Locotenența, a cerut să se ducă o deputație la Costandinopol, care să pledeze causa noastră de față cu Ambasadoriĭ Puterilor străine, asigurându-ne că vom dobândì Constituția, afară din 3—4 articole ce crede că se vor modificà, adecă Domnul să fie pe vieață, gvardia națională să aibă altă numire, votul universal maĭ restrîns, tiparul cu oare-carĭ legĭ, și mânăstirilor grecescĭ să li se hotărască venitul. Comisariĭ sînt: N. Bălcescu, D. Brătianu, N. Crețulescu, Ștefan Golescu și Vasiliadi. Mâne pleacă comisariĭ cu un vapor al Pașeĭ la Costandinopol. Patroanele ți le-am pornit alaltăerĭ la Vâlcea. Turciĭ ne iubesc cu deosebire. În județul Focșanĭ s'aŭ găsit cu dorință oamenĭ a se înrolà la pandurĭ. Scrie-mĭ, eștĭ de părere să ți-ĭ trimit. Scrie-mĭ câțĭ oamenĭ aĭ și unde te afli. Eŭ îțĭ voiŭ scrie orĭ-ce se va maĭ întîmplà.

Mě grăbesc, iubite prietene, să sfîrșesc, căcĭ am treabă. Adio dar, fiĭ sănătos și iubesce pe prietenul dumi-tale.

Chr. Tell.

No. 1.248. 1848 August 2. Depeșa luĭ Hory, Consulul Franceĭ la Bucurescĭ, către Ministrul Bastide.

(Copie Acad.)

Bucharest.

Monsieur le Ministre,

La difficulté de se procurer des données exactes sur le nombre et le mouvement des armées russes en Moldavie m'a seule empêché de satisfaire plus tôt aux injonctions contenues dans votre depêche du 14 juillet dernier. Il résulte des renseignements qui m'ont été fournis par M. Duclos et de ceux recueillis par moi-même que les troupes russes sont entrées en Moldavie le 10 juillet par Leova. Un corps de 4.200 hommes campe à Copé, auprès de Jassy. Un autre corps de 15 à 16.000 hommes s'est avancé dans la basse Moldavie jusqu'à Liporano, entre Tekutch et Fokchani, à deux heures de la frontière valaque. Ces deux corps sont accompagnés chacun d'une batterie d'artillerie considérable. Depuis leur entrée en Moldavie, les Russes ont perdu dans l'espace de 20 jours plus de 2.400 hommes par les ravages du choléra.

L'ordre avait été donné dernièrement au corps principal campé près de la frontière valaque de repasser le Pruth; mais à peine était-il en marche qu'un contre-ordre l'a fait rentrer dans ses cantonnements. Le corps de Jassy n'a pas bougé.

Les approvisionnements que font les Russes portent à croire qu'ils n'ont pas l'intention d'abandonner leur poste de sitôt.

No. 1.248.
1848
August 2.

Il est impossible de connaître les marchés qu'ils passent à cet égard. Jusqu'à présent les chefs exigeaient des boyards les denrées dont les troupes avaient besoin, sans les payer et même sans en délivrer de reçus. Beaucoup de plaintes ont été portées à ce sujet au Consul de Russie.

Aucun Russe n'a mis le pied en Valachie jusqu'à ce jour. Le 11 juillet, 4.500 hommes de troupes turques sous les ordres de Rifaat Pacha ont campé sur les hauteurs de Galatz, venant de Matchiné.

Le 31 juillet et jours suivants, un autre corps de troupes turques, fort d'environ 15 ou 16.000 hommes, sous les ordres d'Omer Pacha, a passé le Danube et a pris position près de Giurgewo. Les premiers paient les vivres qui leur sont fournis par les autorités de Galatz au moyen de mandats à valoir sur le tribut que la Moldavie doit au Sultan. Les seconds tirent leurs approvisionnements de Roustchouk et n'achètent en Valachie que le fourrage nécessaire à la cavalerie et à l'artillerie.

Le Gouvernement autrichien vient de concentrer un corps d'armée de 12.000 hommes sur la Transylvanie pour faire face à tout événement

Je reçois à l'instant de la Secrétairerie d'Etat la lettre ci-incluse, avec prière de la joindre à ma dépêche; elle est destinée à M. Alexandre Golesco, accrédité auprès de vous, Monsieur le Ministre, par le Gouvernement valaque.

Je suis, etc.

(Signé :) Hory.

Adresa No. 3.065 a Hătmănieĭ Moldoveĭ către Departamentul trebilor din Lăuntru.

(Orig. Arch. St. Iașĭ. Dos. No. 13.208.)

No. 1.249.
1848
August 2.

Gheneral-Inspectorul milițieĭ în Prințipatul Moldavieĭ. No. 3.065.

Cinstituluĭ Departament din Năuntru.

Cele împărtășite de Departament prin adresul subt No. 11.105 încunosciințându-se Comandiriuluĭ graniței despre Bucovina, de la el acum s'a primit și alt raport sub No. 215 arătător că, după po-

No. 1.249. 1848 August 2. runca din urmă a Departamentuluĭ, nu s'aŭ dat de către satele Zvorăștea, Zamostia și Pârîul-negru din ținutul Dorohoiuluĭ oamenĭ întru întărirea pazeĭ granițeĭ, de care se va încredință Departamentul din însoțitul raport al Polcovniceluluĭ Costandin Aftanasievicĭ. După o așà împrejurare cu cinste adaog poftire către acest Departament, ca să binevoească a poruncì cu asprime Isprăvniciilor cele de cuviință în acest obiect, spre a nu se maĭ lungì zadarnică corespondență și sminteală în paza granițeĭ, care nu va privì nicĭ cum pe Comandiriĭ de pe graniță.

În lipsă, Colonel Stamati.

(Resoluție:) Secția 4. Avg. 3. Să se poftorească poroncile de maĭ nainte cu asprime, ca să deà oameniĭ hotărîțĭ pentru pază.

Balș.

No. 1.250. 1848 August 2.

Adresa No. 3.840 a Visterieĭ Moldoveĭ către Departamentul trebilor din Lăuntru.

(Orig. Arch. St. Iașĭ. Dos. No. 14.394.)

Vistieria Moldoveĭ. Secsia a II. No. 3.840.

Departamentuluĭ trebilor din Lăuntru.

Spre maĭ bună lămurire a Departamentuluĭ pentru trecerea din Bucovina în partea aceasta a unuĭ numĕr de locuitorĭ sub mască de a cumpĕrà sare și tutun, cu cinste i se împărtășesce întocmaĭ copie de pe raportul primit de la Isprăvn. ținutuluĭ Dorohoiŭ subt No. 3.897 și se face poftire ca, regularisând măsurile ce Departamentul ar socotì de trebuință pentru mărginirea unor asemenea rĕŭ-cugetătorĭ, să împărtășească pe Visterie cu sciință de lucrare.

D. D. Negrutți.

(Resoluție:) Secția 4. Avg. 7. — Fiind-că asemenea raport s'a primit și de Depart., după care s'a dat povĕțuirea cuvenită, să se facă cunoscut Visterieĭ acea lucrare.

Balș.

Raportul No. 8.745 al Isprăvniciei ținutului Bacăul către Departamentul trebilor din Lăuntru al Moldovei.

No. 1.251.
1848
August 2.

(Orig. Arch. St. Iași. Dos. No. 13.208.)

Către cinstitul Departament al trebilor din Lăuntru.
Isprăvnicia ținutului Bacăul.
Raport.

Privighetorul de ocolul Trotoșuluĭ prin raport. No. 684 însciințează că vrênd a trimite pușcașĭ la paza granițeĭ despre Transilvania din satele aceluĭ ocol însemnate aicia prin alăturata listă către maĭ multă întărire a pazeĭ împreună cu oameniĭ regularisițĭ, dar în privire că uniĭ din locuitoriĭ satelor Răpile și Filipesciĭ, îngrozițĭ de boala holereĭ, s'aŭ arătat cu tânguire, că din locuitoriĭ ce se trimit în această pază se îmbolnăvesc de această boală a holereĭ și din necăutare uniĭ și pier, despre care și însușĭ d-luĭ Comandirul zastaveĭ cunoasce, iar pe alțiĭ din eĭ îĭ lovesce pe drum, în cât nu stă în putință a se aduce un resultat, și chiar de-a dreptul mijlocirea ce adresarisesce d-luĭ Comandirul pentru darea unor asemenea pușcașĭ, fiind-că din această pricină locuitoriĭ înspăimântându-se fug.

Pentru care împrejurare Isprăvnicia cu toată supunerea aduce la sciința cinstituluĭ Departament, și plecat se roagă a i se da deslegare ce urmare să păzească întru aceasta.

P. Cristea.

No. 8.745.

(Resoluție:) Secția 4. Să se rĕspundă că granița neputênd rĕmâné fără complect de păzitorĭ, precum s'a poroncit. ea din oameniĭ sănătoșĭ să împlinească numĕrul trebuitor la pază.

Balș.

Corespondență din Bucurescĭ către „Gazeta de Transilvania". No. 64. 1848. 5. VIII.

No. 1.252.
1848
August 2.

Un alt episod în dramă, să-l vedem. După ce Joĭ, între 11—12 ore, Tinghir Efendi s'a dus la palat de a felicitat pe triumvirĭ, că așà îĭ putem numì, peste puțin a și plecat la Giurgiŭ; în urma luĭ a plecat și d. N. Golescu, unul din Locotenențiĭ Domnieĭ, care s'a întors tocmaĭ Sâmbătă, aducêndu-ne bune speranțe. D. Golescu spune că Suleiman Pașa, după ce până acì s'a arătat tot-deauna prea serios, acum îl primi cu glume și căutătură veselă. Recunoscù pe aceĭ treĭ bărbațĭ (N. Golescu, I. Eliade și Tell) aleșĭ de

No. 1.252. 1848 August 2. popol. Iar pentru Constituţiune ne dete sfatul, ca să se aleagă o deputăciune, care va merge cu ea la Abdul Medgid la Constantinopole, şi după o scrisoare recomăndătoare, ce a promis că va face el din parte-şĭ, ḑiceà că este secur că Sultanul va recunoasce Constituţiunea cu prea neînsemnate schimbăciunĭ la vre-o 2—3 punturĭ, între carĭ e şi al mânăstirilor închinate. Aicĭ ḑiceà că-şĭ vor mestecà şi Ruşiĭ botul; dar ḑiceà şi aceea, că dacă Româniĭ vor fi Românĭ, aceia nu vor isbutì cu nimica.

Despre reacţionarĭ a ḑis, că de va maĭ cutezà cine-và să maĭ turbure liniştea comună cu minciunĭ şi înşelătoriĭ, acela să scie, că asupra luĭ va cădé toată mânia otomană.

D. Golescu în urmă a arătat dorinţa popoluluĭ Român de a vedé pe Esc. Sa Soleiman Paşa în Capitală. Soleiman a rĕspuns, că şi el are dorinţa să încredinţeze pe Românĭ despre stima şi amicia sa; decât maĭ întâiŭ cerù că să vadă pe câte treĭ membriĭ la Giurgiŭ, ca să le facă ceremonia cuvenită. Pe dd. Eliade şi Tell nu ĭ-a ertat greutatea împrejurărilor să easă din Capitală; şi aşà plecară numaĭ domniĭ Golescu. Eĭ încă până astăḑĭ la prânz nu se maĭ întoarseră.

V. M.

No. 1.253. 1848 August 2. Articol din „Presse“ din Viena, după „Allgemeine Zeitung“ din Augsburg. No. 243. 1848. 31. VIII. Supl.

Oesterreich und die Donaufürstenthümer.

Jassy. Wir leben noch immer in der Krisis, im ernsten Kampf zwischen politischem Sein und Nichtsein, zwischen nationaler Selbstregierung und nordischem Helotismus, und während die Diplomaten bedächtig unsere Geschicke auf der Wagschale gegenseitiger Interessen und fein distinguirender Rücksichten abzuwägen sich anschicken, hat der Kaiser Nikolaus, ein zweiter Brennus, sein mächtiges Schwert mit kühnberechnetem Wurf mit in die Wage einfallen lassen, so dass die dagegen gewogenen diplomatischen Einlagen nothwendig in die Luft geschnellt werden mussten. Was jedoch hier am meisten auffällt und traurige Stimmung erregt, ist die Haltung der österreichischen Diplomatie. Nicht dass sie mit unserer nationalen Schilderhebung (die wir mit Schonung aller Souveränitätsrechte der Pforte und selbst der Protectionsrechte Russlands, insoweit letztere unserem Verhältniss zur Pforte und unserer inneren Unabhängigkeit keinen Abbruch thun, unter-

nommen) so wenig sympathisirt, dass die hiesige k. k. Agentie nicht bloss wegen des gegen den russischen Truppeneinmarsch in die Moldau nicht eingelegten Protestes vom Ministerium in Wien gnädig belobt, sondern ihr auch erklärt wurde: es sei die österreichische Regierung mit der russischen Occupation völlig einverstanden — eine Thatsache die ich Ihnen auf Grundlage der Autorität, die sie mir berichtete, als zweifellos verbürgen kann — nicht diese gänzliche Verzichtleistung auf jede Sympathie in den romanischen Donauländern, nicht diese beständige Identificirung der österreichischen mit der russisch-antitürkischen Staatskunst, nicht diese neue Wiederholung des antiserbischen österreichisch-russischen Niederschlagprocesses unseligen Andenkens vom Jahr 1843 und 1844 auch bezüglich unserer, jedenfalls wichtigerer, weil die Donau beherrschender Fürstenthümer, nicht die nichtssagenden Antworten Doblhoffs auf die Goldmark'schen und Neumann'schen Interpelationen — nicht dieses alles hat uns hier Wunder nehmen können. Wir wissen ja recht gut dass Metternich zwar derzeit als Privatmann in London lebt, dass aber die österreichisch-politische Chemie es noch nicht dahin gebracht hat den in der ganzen österreichischen Verwaltung hausenden spiritus Metternichi als unbestreitbares Eigenthum, als Reflex von seinem Licht übers Meer nachzusenden; auch verargen wir es einem Ministerium das im Innern mit der radical destructiven Partei der Wühler Hand in Hand zu gehen scheint, durchaus nicht, wenn es im nächsten Auslande, zu eigner Erholung und Ehrenrettung, nach dem Princip „les extrêmes se touchent“ dem grassesten Absolutismus die Freundeshand reicht. Zu dem muss der bekannte Satz: „quos Deus perdere vult, dementat“ zuweilen auch in die äussere Erscheinung treten zu Nutz und Frommen der klügeren Nachkommen, und da Preussen und das gewaltige Albion ein ähnliches Benehmen gegen Russland in diesem Fall befolgen, so ist Austria zwar die am meisten interessirte, aber nicht die einzige politische Sünderin, was doch immer ein bedeutender Trost ist. Dass aber die freundnachbarliche Nachgiebigkeit in einem constitutionell-demokratischen Staate sogar bis zum völligen Aufgeben der tractatmässig zugesicherten und bisher unbeanstandet ausgeübten Privatrechte der einzelnen Staatsbürger sich steigern könne, muss als eine Schwäche gelten, deren sich weder die englische noch sonst eine constitutionelle Regierung ihren Staatsangehörigen gegenüber schuldig gemacht haben würde

No. 1253.
1848
August 2.

No. 1.253. 1848 August 2.

in ähnlichem Fall. Ich lasse die Thatsache reden. Neulich liess General Duhamel einen Galizianer, also einen österreichischen Staatsbürger, durch russische Soldaten ins russische; vor den Thoren Jassy's aufgestellte Lager schleppen, und drohte ihm mit dem Erschiessen. Hr. v. Eisenbach, k. k. Agent, liess ihn nun zwar, jedoch blos mündlich, reclamiren, bekam ihn jedoch erst am folgenden Tage nebst einer Note Duhamels zurück, worin dieser versicherte dass er ihn bloss aus Freundschaft für Herrn v. Eisenbach ausliefere, dass aber in Zukunft Jedermann ohne Unterschied seiner Staatsangehörigkeit und Nationalität, der ein ähnliches Vergehen beginge, ohne weiters nach Russland transportirt werden würde um daselbst dem gesetzlichen russischen Strafverfahren unterzogen zu werden. Die ganze Anschuldigung gegen den obigen Inculpaten, einen polnischen Schenkwirt, bestand darin, dass man in seiner Schenke den Mantel eines vermissten russischen Soldaten vorfand, der wahrscheinlich als Deserteur den Soldatenmantel als ein unnützes, ja gefährliches Reiserequisit zur Flucht ansah, sich dessen also in der Schenke entledigte. Da die Moldau, obschon von den Russen „freundschaftlich" wie sie sagen, d. h. zum Schutz ihres Satrapen Michalaki Sturdza, militärisch besetzt, doch durchaus kein russisches Land, und weder in Kriegszustand versetzt, noch Jassy in Belagerungszustand erklärt ist, so geniessen die österreichischen Staatsbürger daselbst das von der Pforte tractatenmässig zugesicherte Recht „dass jede Verhaftung und Bestrafung derselben nur mittelst der k. k. Agentie, nach vorgängiger Anzeige an dieselbe seitens der Landesbehörden, bewerkstelligt werden könne, und dass bei jedem gerichtlichen Act ein österreichischer Agentiebeamter zu interveniren habe, noch fortwährend in vollstem Masse, und kein russischer General kann es ihnen mitten im Frieden verkümmern oder gar abläugnen. Statt nun gegen das verletzende Verfahren Duhamels zu protestiren, sieht Hr. v. Eisenbach darin eine grosse persönliche Auszeichnung für sich, schafft den armen Inculpaten sofort über die Gränze in die Bukowina, lässt Duhamels völkerrechtswidrige Note den österreichischen Staatsangehörigen kundmachen, macht Herr Duhamel seine Aufwartung, ohne nach dessen Rückkehr von Bucharest einen Besuch abzuwarten oder ihm von früher einen schuldig zu sein, und bittet die Oesterreicher in aller Herzenseinfalt seine häufigen Besuche bei Duhamel nicht übel aufzunehmen. Ein solches Benehmen einer solchen Rechtsverletzung ge-

genüber kann bloss das Resultat der neuesten Wiener Instructionen sein, indem Hr. v. Eisenbach bisher doch nicht in dem Grade Willfährigkeit gegen die nordische Macht bethätigte, und er, abgesehen von der Politik, einen durchaus ehrenwerthen Privatcharacter an den Tag legt. Wie gesagt, der österreichische absolute Staatswagen ist nun zwar in einem glänzenden constitutionellen umgewandelt worden, allein im Auslande, wenigstens im östlichen, läuft er noch fortan in der alten Richtung und mit den alten Staatsrossen. Erst wenn der Gefeierte und längst ersehnte Frhr. v. Wessenberg die Lenkung des neuen Staatswagens mit kundiger Hand übernommen haben wird, kann eine für Oesterreich und Deutschland heilbringendere Richtung der Politik in den romanischen Donauländern angehofft werden. Wollte Gott es wäre diess mehr als ein pium desiderium!

No. 1.253. 1848 August 2.

(Aus der Wiener „Presse".)

„Drepturile Românilor către Înalta Poartă", articol de Nicolae Bălcescu.

No. 1.254. 1848 Aug. 2—6.

(Popolul Suveran. No. 15. 16. 1848. 2. 6. VIII.)

Drepturile Românilor către Înalta Poartă.

Ţeara noastră Românească nu fu nicĭ odată supusă cu sabia, ci de bună voia sa se recunoscù sub protecţia Turcilor. La anul 1393, părinţiĭ noştri, după ce se luptară maĭ multe veacurĭ pentru independinţa lor cu atâtea potoape de naţiĭ barbare, ce se vĕrsară pe pămîntul nostru, vĕḑêndu-se slabĭ şi ameninţaţĭ tot de odată de Ungurĭ şi de Turcĭ, se învoiră cu Mircea cel Bătrân, Domnul lor cel vestit, şi împreună închinară ţeara Turcilor cu făgăduinţă ca să-ĭ ajute în răsboiul ce aveaŭ cu Unguriĭ.

Eată Hati-Humaiun din anul 1393, ce le dete Sultanul Baiazet I, poreclit Ilderim :

„1. Prin înalta noastră milostivire, noĭ ne învoim ca ţeara de curînd supusă prin puterea noastră nebiruită să se cârmuească după însĕşĭ legile sale, şi ca Domnul Ţĕriĭ-Româneseĭ să aibă dreptul d'a face răsboiŭ saŭ pace, şi acela de vieaţă şi de moarte asupra supuşilor sĕĭ.

„2. Toţiĭ creştiniĭ, carĭ îmbrăţişând legea luĭ Mahomet, vor trece iarăşĭ în ţinuturile supuse puteriĭ noastre în Ţeara-Românească

No. 1.254. 1848 Aug. 2—6.

și din noŭ se vor creștinà, nu vor puté de loc a fi luațĭ îndărăt, saŭ supĕrațĭ.

„3. Toțĭ aceĭ Românĭ, carĭ vor merge în vre-o parte din ținuturile noastre, vor fi scutițĭ de haraciŭ și de orĭ-ce altă capitație.

„4. Domniĭ creștinĭ se vor alege de Mitropolit și boerĭ.

„5. Dar pentru această mare milostivire, și fiind-că noĭ am înscris p'acest Domn raià în lista celor-lalțĭ supușĭ aĭ noștri, acesta va fi îndatorat a plăti pe an la hasnaua împĕrătească treĭ miĭ banĭ roșiĭ de țeară, saŭ cincĭ sute de leĭ de argint în moneda noastră.

„Dat în Nicopole la anul 795, luna Rebiul evvel saŭ la 1393, și înscris în archivele împĕrătescĭ".

Acest tractat prin care țeara îșĭ păstrează dreptul d'a se guvernà cu legile sale, dreptul d'a face răsboiŭ saŭ pace, dreptul d'a-șĭ alege pe capul națieĭ, îndatorându-se numaĭ la un ușor tribut, nu poate fi privit, după dreptul gintelor (neamurilor) alt-fel decât ca un tractat de protecție; căcĭ după obiceiul cunoscut în de obște în Europa, o nație care nu e în stare a se apĕrà singură de insultă saŭ de asuprire poate dobândi protecția unuĭ Stat maĭ puternic. D'o va dobândi, îndatorându-se numaĭ la oare-carĭ condițiĭ, saŭ chiar cu plata unuĭ tribut spre recunoscință pentru siguranța ce i se dă, și păstrându-șĭ dreptul d'a se guvernà, după cum îĭ place, acesta este numaĭ un tractat de protecție, care nu atinge suveranitatea eĭ.

Acest tractat însă nu ținù mult: Româniĭ iubiaŭ prea mult independința; eĭ jertfiseră prea mult pentru dînsa, ca să-l poată suferi cu plăcere, orĭ-cât de nesupĕrător erà. Turciĭ însă maĭ întâiŭ începură a nu-l păzì. Atuncĭ o luptă ce ținù o jumătate de secol începù între Românĭ și Turcĭ. Subt povața luĭ Mircea I, Vlad III Dragul și Vlad V Țepeș, Româniĭ făcură minunĭ de vitejiĭ, apĕrară țeara lor nebântuită de vrăjmașĭ, sdrobiră în maĭ multe rîndurĭ armatele lor și le goniră până la Adrianopole.

La 1460 Domnul Vlad V, vĕḑênd numeroasele biruințe ale Turcilor, coprinderea Constantinopoluluĭ și groaza ce numele lor rĕspândià în toată Europa, sfătuindu-se cu popolul, trimise deputațĭ la Adrianopole și încheiară un tractat, ale căruĭ articole principale sînt acestea:

„Art. I. Sultanul primesce și se leagă pentru dînsul și pentru următoriĭ sĕĭ a protege Țeara-Românească și a apĕrà în protiva orĭ-căruĭ vrăjmaș, necerênd alt ce-và fără numaĭ suprematia asupra

suveranităţiĭ acesteĭ ţĕrĭ, aĭ căreia Voevodĭ vor fi datorĭ a plătì Înalteĭ Porţĭ un tribut de dece miĭ galbenĭ (1).

No. 1.254. 1848 Aug. 2—6.

„Art. II. În fie-care an un slujbaş al Porţeĭ va venì în Ţeara Românească ca să primească tributul şi va fi însoţit la întoarcerea sa cu un slujbaş al Voevoduluĭ până la Giurgiŭ, unde din noŭ se va numĕrà suma dată şi se va da o a doua încredinţare de primire; apoĭ când se va trece dincolo de Dunăre, ţeara nu va maĭ fi rĕspundĕtoare de orĭ-ce se va maĭ întîmplà.

„Art. III. Înalta Poartă nu se va amestecà întru nimic în administraţia locală a ţĕriĭ, şi nicĭ un Turc nu va avé voe a venì în Ţeara-Românească fără pricină învederată.

„Art. IV. Voevodiĭ vor urmà a fi aleşĭ de Mitropolit, Episcopĭ, boerĭ, şi alegerea luĭ va fi recunoscută de Poartă.

„Art. V. Naţia Română va urmà a se bucurà de libertatea d'a-şĭ da legĭ, şi Voevodiĭ vor avé dreptul de vieaţă şi de moarte asupra supuşilor lor, precum acela d'a face pace şi răsboiŭ, fără a fi supuşĭ pentru nicĭ unul din aceste acte la vr'o rĕspundere către Înalta Poartă.

„Art. VI. Înalta Poartă făgăduesce d'a nu slobodì nicĭ odată vr'un firman, după cererea vre-unuĭ supus român, pentru pricinile sale în Ţeara-Românească, de orĭ-ce fel vor fi, şi d'a nu-şĭ luà dreptul d'a chemà la Constantinopole, saŭ în orĭ ce altă parte din ţinuturile turcescĭ, un supus român sub orĭ-ce pricinuire.

„Art. VII. Dacă un Turc are un proces în Ţeara-Românească, cu un supus al acesteĭ ţĕrĭ, pricina luĭ se va cercetà şi hotărî de Divanul românesc, după legile loculuĭ.

„Art. VIII. Toţĭ neguţătoriĭ Turcĭ, ce vor venì într'această ţeară spre a cumpĕrà saŭ vinde mărfurĭ, vor trebuì să facă cunoscut autorităţilor locale vremea cât vor zăbovì, şi trebue să plece îndată ce această vreme se va sfîrşì.

„Art. IX. Nicĭ un Turc nu poate luà cu sine una saŭ maĭ multe slugĭ născute din Ţeara-Românească, de orĭ-ce sex ar fi, şi nicĭ o moschee turcească să nu se afle în nicĭ într'o parte a pămîntuluĭ românesc."

(1) Acest tribut se păstră mereŭ în drept, deşi în faptă se luà îndoit şi împătrit. Prin Senedul Sultanuluĭ de la 16 Oct. 1783 se hotărî să fie statornic 437.500 leĭ. Aceasta se hotărî şi de tractatul de Adrianopole, iar în urma convenţieĭ de la Petersburg se urcă tributul la 2.000.000 leĭ turcescĭ, saŭ 1.140.000 leĭ de Ţeara-Românească.

No. 1.254.
1848
Aug. 2—6.

Acest tractat nefiind nicĭ lăsat în uitare, nicĭ ramplasat printr'altul maĭ noŭ, este încă în tărie și astădĭ, și singur numaĭ hotărĕsce raporturile țĕriĭ cu Înalta Poartă. El asigurează popoluluĭ dreptul d'a-șĭ da legĭ, dreptul d'a face răsboiŭ și pace; prin urmare nu poate fi privit ca un tractat de supunere, ci numaĭ ca un tractat de protecție, ca o alianță neegală, căcĭ supremația, care este numaĭ un drept de onoare, și tributul, singurele drepturĭ ce are Poarta, nu ating întru nimic suveranitatea Națieĭ Române. Ast-fel privesc acest tractat toțĭ publiciștiĭ Europeĭ.

„Dacă se respectează Istoria, dice învĕțatul publicist Martens, dacă se păstrează înțelesul tractatelor după cuvintele lor, apoĭ este învederat că numaĭ la 1460 Înalta Poartă începù a fi tot de odată și protectriță și suzerană; că Țeara-Românească n'a fost nicĭ odată încorporată (întrupată); că ea n'a perdut nicĭ odată caracterul esențial al suveranitățiĭ sale; că Statul, în ceea ce privesce Constituția și guvernul sĕŭ din lăuntru, n'are a primì legĭ de la nimenĭ; că suveranitatea sa nu poate fi atinsă, căcĭ îĭ lipsesc oare-carĭ drepturĭ din acele ce fac parte din dreptul public; că ea nu e datoare a recunoasce asupră-ĭ o putere legiuitoare străină. Țeara-Românească nu s'a învoit a plătì un tribut și a suferì ca Poarta să aibă un drept de supremație, fără numaĭ ca să nu încete a fi un Stat suveran. Țeara-Românească este un Stat suveran și un tractat de protecție, un tribut, o alianță nepotrivită și chiar supremația (dacă este un drept de ginte în Europa) nu-ĭ pot luà suveranitatea, când ea are dreptul d'a se guvernà, d'a-șĭ da legĭ, d'a face tractate de pace și răsboiŭ, și încă d'a fi representată din afară".

Un alt publicist, Vattel, în Dreptul sĕŭ al gintelor dice: „Un Stat slab care, pentru siguranța luĭ se pune subt protecția altuia maĭ puternic, și se îndatorează spre recunoscință la maĭ multe datorințe echivalând această protecție, fără însă a se despoià de dreptul d'a se guvernà, nu încetează pentru aceasta d'a figurà între Staturile suverane, ce nu recunosc alte legĭ, fără numaĭ dreptul gintelor; și un tribut plătit de un Stat la o putere străină, deșì micșorează puțin demnitatea sa, fiind ca o mărturisire a slăbiciuniĭ sale, dar tot păstrează suveranitatea sa în întregime."

Aceste două tractate de la 1393 și 1460, ce maĭ pe urmă se coprinseră sub numirea de Capitulațiĭ ale țĕriĭ, fură mereŭ recunoscute și întărite de către Înalta Poartă prin maĭ multe hatișerifurĭ. Ele sînt recunoscute însĕșĭ și de tractatele Rusieĭ cu Poarta, deșì

acestea nu pot legà întru nimic pe Românĭ, căcĭ Rusia fiind numaĭ o chezașă a drepturilor țĕriĭ nu puteà tratà pentru noĭ și în numele nostru. Ast-fel art. 5 al tractatuluĭ de la Adrianopole dice: „Prințipatele Țĕriĭ-Românescĭ și al Moldoveĭ, fiind așezate printr'o capitulație subt suzeranitatea Înalteĭ Porțĭ și Rusia chezășuind prosperitatea lor, se înțelege că ele vor păstrà toate privilegiurile și scutirile ce li s'aŭ acordat saŭ prin capitulațiile lor, saŭ prin tractatele încheiate între ambele Curțĭ împĕrătescĭ, saŭ prin hatișerifurĭ date în deosebite vremĭ. Prin urmare ele se vor bucurà de libera păzire a religieĭ lor, d'o siguranță desăvîrșită, d'o administrație națională și independentă, și d'o întreagă libertate de comerț." Și într'alt articol se dice asemenea: „Ospodariĭ vor rugulà liber toate trebile din lăuntru ale provințiilor lor sfătuindu-se cu Adunările lor respective, fără însă a puté să aducă nicĭ o vătĕmare la drepturile chezășuite ambelor țĕrĭ prin hatișerifurĭ, și nu vor fi turburate în administrația din lăuntru prin nicĭ o poruncă împotrivitoare acelor drepturĭ." Art. 4 al hatișerifuluĭ din anul 1834 glăsuesce asemenea. Art. 8 al aceluiașĭ hatișerif dice: „Aceste Principate aŭ toate drepturile unuĭ Principat independent." Așà dar după glăsuirea tractatelor noastre cu Poarta, după dreptul gintelor, și chiar după tractatele Rosieĭ cu Poarta, popolul Român șĭ-a păstrat tot-deauna dreptul sĕŭ de Suveran. Dreptul M. S. Sultanuluĭ în țeara noastră stă numaĭ în tributul hotărît ce sîntem datorĭ a-ĭ plătì în fie-care an, și în dreptul de supremație, adică dreptul d'a întărì pe Domnul ales de țeară și d'a fi privit ca un maĭ mare al țĕriĭ, nu însă și d'a poruncì în țeară.

Acestea sînt, frațĭ Românĭ, drepturile noastre. Părințiĭ noștri aŭ vĕrsat prețiosul lor sânge pentru a ni le lăsà de moștenire, și datoria noastră este a le păstrà cu aceeașĭ putere pentru fiiĭ noștri. Timpul n'a venit ca să dobândim o independență absolută. Posiția noastră politică, după tractate, este încă bună, numaĭ trebue a fi păzită de Înalta Poartă, a fi sprijinită cu statornicie de noĭ. Să nu uităm că sîntem datorĭ a apĕrà naționalitatea și drepturile noastre, de vom fi nevoițĭ, chiar vĕrsând sângele nostru. De vom cădé în această luptă sfîntă, să cădem încă bărbătesce, ast-fel cum aŭ trăit părințiĭ noștri; și ca dînșiĭ să strigăm: maĭ bine țeara noastră să se prefacă într'un întins mormînt, numaĭ să rĕmâie tot țeara Românilor.

No. 1.255.
1848
August 2.

Articol din „La Réforme“, după Popolul Suveran.
No. 15. 1848. 2. VIII.

Francia.

Eată ce citim în jurnalul Reforma:

„Orĭ-cât de reasigurat se pare d. Lamartine, relativ la Rusia, de care abià se ocupă în discursul sĕŭ din urmă, nu trebue să ne facem ilusie despre politica acesteĭ puterĭ D. Lamartine a vorbit fără a sci evenimentele din Bucurescĭ.

„Prin urmare aceste evenimente sînt de mare interes pentru Republică şi trebuesc bine înţelese, căcĭ pot să aducă de odată, şi maĭ curînd decât crede d-nul Lamartine, pe Împĕratul Nicolae în mijlocul luptelor europene, şi poate că nu este exageraţie, în situaţia presentă, a considerà pasagiul Prutuluĭ, acest Rubicon al istorieĭ contimporane, ca cel dintâiŭ pas către această mare preschimbare a dominaţieĭ republicane saŭ cazace în Europa, care preocupà pe Napoleon.

„Aceasta a înţeles juna partidă română. A vĕḑut că Rusia se sfiesce; a vĕḑut că caută să negoţieze cu bătrâniĭ boerĭ dreptul ce tot-deauna îşĭ păstrase d'a interveni în provinciile Danubiene; în alţĭ termenĭ, să-şĭ exerciteze acest protectorat, care cu toate că nu erà cunoscut de cele-lalte puterĭ, îĭ da un privilegiŭ atât de nemăsurat; a vĕḑut, în sfîrşit, că în faţa chestiunilor celor aţâţătoare ale panslavismuluĭ, maghiarismuluĭ naţionalităţilor moldovo-române şi maĭ cu osebire în faţa Republiceĭ Francese şi a mişcărilor revoluţionare de la Viena şi Berlin, este destul o scântee ca să înghiţă totul. Atuncĭ s'a sculat, pentru că erà grabă, şi revoluţia din Bucurescĭ s'a săvîrşit şi, orĭ-ce ar hotărî evenimentele, istoria îĭ va conservà acest drept că a lucrat, afară de patriotismul care o inspirà, cu o perfectă inteligenţă despre situaţia eĭ.

„Cel dintâiŭ resultat al acestor evenimente, acela care interesează maĭ mult pe naţionalităţile moldo-române şi pe Europa întreagă, ar fi, daca Cabinetele europene maĭ cu osebire ar întinde mâna Turcieĭ, să se tae protectoratul rus, această poartă tot-deauna deschisă la ambiţia ereditară a Cabinetuluĭ de la St. Petersburg.

„Căcĭ cum s'ar puté crede în sfîrşit că nisce prinţĭ creştinĭ, ce ţin de Poarta Otomană numaĭ prin nisce tratate propuse de eĭ înşişĭ, ar puté, rezemaţĭ pe un protectorat nerecunoscut, să decidă după voe-le despre pace saŭ răsboiŭ?

„Acì cată să dăm dreptate Cabinetuluĭ de la St. Petersburg care,

din anul trecut, printr'o broşură publicată la Bruxelles sub acest titlu: Principatul Românieĭ sub Ospodarul Bibescu, a făcut cunoscut tutulor Cabinetelor europene neregulata situaţie a uneĭ administraţiĭ ca aceea ce cârmuià România, şi făceà să se presimţă trebuinţa interveniriĭ Rusieĭ.

No. 1.255.
1848
August 2.

„Prin urmare Principele Bibescu, Guvernul Republiceĭ cată s'o scie, erà protegiatul cel maĭ întis (?) al Regeluĭ Filip şi al Ministruluĭ Guizot. Ce concesiĭ nu şĭ-ar fi făcut eĭ d'o parte şi de alta! Lucrurile aŭ ajuns la un ast-fel de punct, în cât până când consciinţa republicană a d-luĭ Bastide nu va fi luminată asupra tutulor insultelor ce a suferit pe acest pămînt stindardul tricolor, nu-şĭ va puté da socoteală despre dificultăţile ce va întîmpinà la fiecare pas ca să se lupte în contra dispreţuluĭ ce politica Ministeruluĭ de la 29 Octomvrie a adus Francieĭ din partea Porţeĭ şi din partea protectoruluĭ de la St. Petersburg.

„Numaĭ atuncĭ Republica va puté măsurà, prin întinderea tutulor greşealelor comise, tutulor crimelor tolerate, tutulor infamiilor primite, câtă osteneală poate să o coste maĭ înainte de a puté exercità în trebile sale, de la carĭ depandă repaosul Europeĭ, partea sa de influinţă ce i se cuvine. După instrucţie, să rĕspundă cel puţin ce se póte aşteptà de la dînsa".

Publicăm acest articol întreg ca să se vadă că causa noastră nu este isolată; prin noĭ cată să se desfacă marea chestiune a Orientuluĭ şi este de interesul Europeĭ întregĭ ca această chestiune să se deslege în favorul nostru, pentru că favorul nostru este favorul Europeĭ întregĭ. De ne vom armà cu unirea şi cu credinţa, avem mult a sperà, avem a vedé mare şi ferice viitorul Românieĭ. Europa are ochiĭ asupra Românieĭ şi Româniĭ caută să se arăte demnĭ de libertatea ce cer.

Articol asupra noteĭ circulare rusescĭ în cestiunea Principatelor Române.

No. 1 256.
1848
August 2.

(Le National. 1848. 14. VIII.)

Nous n'avons jamais douté de la Chancellerie russe, comme habileté s'entend. Le nouveau factum qui en émane, digne pendant de la lettre adressée par M. Persiani aux Agents russes dans le royaume de la Grèce, confirmerait, au besoin, ce que nous pensions déjà des diplomates de Saint-Pétersbourg.

Il s'agit des Provinces Danubiennes et du mauvais effet qu'aura

No. 1.256. 1848 August 2.

pu produire, sur des esprits prévenus, la violation des frontières moldo-valaques. En effet au premier abord nos faiseurs de protocoles en veulent bien convenir — il peut sembler étrange qu'on fasse si sommairement la police dans un pays étranger. Puis cela ne s'accorde pas tout à fait avec les manifestes dans lesquels le Gouvernement russe déclarait vouloir assister immobile, et l'arme au bras, comme il dit, au cataclysme des monarchies européennes, content de sauvegarder par delà de Niemen les bons vieux principes et l'amour des rois absolus. Mais ceci n'est qu'une vue superficielle du sujet. Regardez y de plus près et vous apprécierez la différence énorme qui sépare la Moldo-Valachie des autres Etats européens.

Ce n'est pas là un état distinct, ayant un droit absolu à réformer ses institutions. Ce sont deux provinces vassales de la Porte, et protégées par la Russie. Vassales et protégées, remarquez bien. Que des choses dans ces deux mots! Toute la question est là.

Elles sont vassales, donc il faut que la Porte sanctionne et le choix de leurs souverains et les modifications apportées à leurs constitutions. Puis, comme ce vassalage pourrait, à un moment donné, ne pas être convenablement maintenu ou subi — ce que la Russie se réserve d'apprécier, — elles sont protégées, c'est-à-dire qu'on entre chez elles la baïonnette au bout du fusil pour leur rendre le bonheur de vivre sous les Hospodars, dont elles se seraient défaites dans un moment d'inconcevable abération.

Ainsi faut-il entendre les traités de Bucharest, d'Ackerman et d'Andrinople qui ont fait aux Roumains cette condition à part. Vassaux d'un côté, protégés de l'autre, état hybride auquel ils renonceraient, ce semble, sans un très vif regret.

On pourrait, à cette manière de voir, opposer peut-être quelques objections assez plausibles.

Si, par exemple, on recherchait ces mêmes traités, si l'on remontait aux vues des hommes d'état qui les rédigèrent, on serait tout étonné de voir combien peu ils songeaient à faire du protectorat russe la sanction de la domination turque, et des troupes du Czar, la gendarmerie du Sultan. Leur affaire était de soustraire les provinces moldo-valaques à l'action politique de la Porte ; de les conquérir moralement, et d'y préparer ainsi une conquête ultérieure, définitive et complète, de s'ouvrir ainsi le chemin de Constantinople, ce chemin sur lequel la Russie, on le sait, véri-

table tournesol, aspire par tous les pores les doux rayons du ciel oriental.

No. 1.256.
1848
August 2.

Donc, en nous reportant aux traités qu'on invoque et en songeant que rien, depuis qu'ils ont été signés, n'a pu métamorphoser la politique traditionnelle de la Russie, nous nous ébahissons de voir tout à coup le Czar prendre si fort à cœur les intérêts d'Abdul-Medgid. Celui-ci, nous dit-on, ne s'en étonne pas moins que nous, et qui mieux est, il s'inquiète d'un si beau zèle. Au premier abord, il lui avait semblé tout naturel d'accepter le Gouvernement provisoire que s'était donné les Moldo-Valaques. Des Hospodars sanctionnés — l'un valant l'autre — il n'avait qu'un souci médiocre. La constitution nouvelle l'effrayait peu. Est quant au fantôme d'un royaume daco-romain, qui absorberait la Bucovine, la Transylvanie, la Bessarabie, puis ultérieurement la Bulgarie et la Romélie, M. de Titow avait beau l'évoquer pour faire peur au Divan : le Divan s'en préoccupait avec raison beaucoup moins que de menées russes à Bucharest et à Iassy.

Aussi que fait le Gouvernement russe? Choqué d'un aveuglement aussi obstiné, il met ses soldats en campagne, et sans dire gare, et si promptement, que la Turquie, toujours un peu lente en affaires, eut grande peine à se trouver sur le terrain où on ne voulait agir qu'avec son contentement et de concert avec elle. Aujourd'hui encore, elle est en quelque sorte très surprise de s'y voir, et n'envisage pas sans effroi l'aide si prompte, de bon vouloir si spontané, l'obligeance si soudaine qui ont fait passer le Pruth à 30.000 Moscovites.

A ses yeux, comme aux nôtres, nous en sommes très assurés, ni le Prince Stourdza ni le Prince Bibesco ne valaient qu'on fît mettre en selle un seul escadron de cosaques. Eût-elle pris à coeur la cause de ces deux grands débris, elle était parfaitement en mesure si, comme l'affirme la note de M. de Nesselrode, ils n'avaient été renversés que par une poignée de méchants démocrates, de les rétablir sans le concours des canons russes. Toute faible qu'elle est, il lui restait bien au vingt mille hommes à faire marcher, et le Gouvernement provisoire de Bucharest n'en avait pas tant à mettre en ligne. La Porte n'agissait pas; donc elle n'en voyait pas la nécessité; elle ne l'a vue qu'après l'entrée des Russes et à cause de l'entrée des Russes. Tant de protection devenait, en effet, un légitime sujet d'inquiétude.

Pour quiconque connaît un peu les faiblesses de la politique

No. 1.256. 1848 August 2.

orientale, voici qui est tout à fait hors de doute. En temps ordinaires, la Porte eut protesté contre l'entrée de Russes dans les Provinces Danubiennes. Si elle s'est tue, si elle s'est laissée imposer le prétendu concert que fait sonner si haut la note diplomatique du Czar, c'est qu'en ce moment elle n'a pas cru pouvoir compter sur le concours des grandes Puissances européennes. Il lui a donc fallu faire, comme on dit, bonne mine à mauvais jeu, dépêcher en hâte des Commissaires auprès de l'Envoyé russe, concerter tant bien que mal la marche de ses soldats avec celle des bataillons russes, bref, accepter l'entente cordiale qu'on l'a sommée d'accepter et qu'elle a subie fort à regret.

En définitif, elle sait bien ce que veut la Russie. Il ne s'agit pas, aujourd'hui, d'une occupation permanente. Le Czar, tout puissant qu'il puisse se croire, n'oserait pas risquer une prise de possession aussi évidemment illégitime, un envahissement aussi flagrant, et qui mettrait en armes la moitié de l'Europe. Mais provisoirement, par cette ingérence violente, dont il a seul l'initiative, il fait sentir aux Moldo-Valaques le poids de son protectorat. Il les avertit que, sans son consentement, ils n'ont à espérer aucune transformation politique. Il leur montre ce qu'est, à côté de ce protectorat si bien armé, la suzeraineté chimérique du Sultan. Tout cela constaté, et lorsqu'il aura étouffé les germes de liberté, qui menaçaient d'éclore sur la frontière de son empire, il retirera ses soldats, laissant à leur place un hospodar servile, dont il tiendra le sort dans sa main, et auquel il imposera toutes les mesures par lesquelles l'influence russe peût grandir encore. Ceci le conduit au jour où une absorbtion plus complète sera dans ses convenances et dans les combinaisons admissibles de l'équilibre européen.

Il ne faut pas être un grand politique pour se rendre compte de ces projets. Et lorsqu'on les a compris, on ne lit pas sans une sorte d'admiration la note de M. de Nesselrode si pleine de modération apparente, de scrupules affichés, d'assurances pacifiques, de désintéressement sonore.

Il faut seulement que les diplomates russes — sans nous en garder rancune — sachent bien qu'ils ne feront pas dupes parmi nous. Ce n'est pas pour rien que nous parlons la même langue.

Scrisoarea luĭ Lamartine, fost Ministru de Externe şi Membru al Puteriĭ executive al Franciеĭ, către Guvernul provisoriŭ al Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.257.
1848
August.

(Billecocq, Le nostre prigioni! Paris 1850, II, p. 388. [1])

Messieurs,

Votre lettre était destinée à un membre du Gouvernement provisoire de la République, elle a été reçue par un simple citoyen, sans autre pouvoir aujourd'hui que sa voix, que sa parole, aussi, comme représentant du peuple. Ceci, Messieurs, vous dit assez que le changement de position devra modifier le caractère de ma réponse. Il y a un mois, si je ne vous avais pas fait de promesse, je vous avais, au moins, exprimé les sympathies de la France pour cette nationalité, dont la régénération vous inspire tant de courage et de patriotisme. Aujourd'hui je n'ai plus pour vous que des vœux et des espérances! Il m'a été donné de porter pour la première fois la parole à l'Europe pour la République dans un manifeste qui a dirigé les premiers actes de la politique extérieure, qui a décidé de la position qu'elle a prise. Ce manifeste m'avait été plus ou moins inspiré par ma conformité de vues avec les opinions qui se manifestaient partout au tour de moi. C'est, je puis en hasarder l'assurance, une promulgation officielle des dispositions pacifiques, prudentes, modérées et, cependant, c'est aussi l'expression d'une sympathie fraternelle pour tous les droits et l'indépendance de ce peuple, auquel sont acquis l'amour et le génie de la France. Dans cette pensée, je crois pouvoir vous promettre qu'entre les mains du nouveau Gouvernement la ligne de la politique démocratique ne sera aliénée en rien et que la parole, qui m'a été inspirée par les convictions profondes et libérales qui règnent dans mon pays, ne sera jamais reniée non plus par mes successeurs. Quant à ce qui me concerne personnellement, Mes-

---

[1]) Reprodusă şi în „Pruncul Român" No. 31. 1848. 24. VIII, în traducere românească, cu următoarea notiţă:

„Guvernul provisoriŭ al Românieĭ, pe lângă corespondenţele sale oficiale, a scris şi o epistolă cetăţeanuluĭ Lamartine, carele erà atuncĭ Membru al Puteriĭ executive a Franţeĭ şi Ministru pricinilor străine.

„Pruncul Român este fericit astăḑĭ că poate da cititorilor sĕĭ rĕspunsul d-luĭ Lamartine. Ar fi însă şi maĭ fericit, dacă Româniĭ ar voì să facă din parte-le un rĕspuns patronuluĭ studenţilor Românĭ."

No. 1.257. 1848 August

sieurs, vous savez quelle vraie sympathie je professe pour la cause que vous défendez, et en même temps que je vous renouvelle l'expression de cette sympathie, je vous donne l'assurance de tout le bonheur que j'éprouverai à pouvoir vous servir en quelque chose.

Recevez, Messieurs, etc.

Lamartine.

No. 1.258. 1848 August 3.

Decretul Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Româneseĭ pentru numirea deputaţiuniĭ la Constantinopole.

(Orig. Col. N. Hodoş.)

Au nom du peuple Valaque.
La Lieutenance Princière.

Sur l'invitation faite par Son Excellence Suleyman Pacha, Envoyé extraordinaire de la Sublime Porte dans la Principauté, d'envoyer à Constantinople une députation de cinq membres chargés de porter aux pieds du Trône Impérial la supplique demandant la reconnaissance des nouvelles réformes;

Nomme: MM. Etienne Golesco, Nicolas Balcesco, Grégoire Gradistiano, Démètre Bratiano, Vassiliadi et M. A. Ubicini, en qualité de Secrétaire de la députation.

Bucharest.

Les Membres de la Lieutenance Princière : N. Golesco, Chr. Tell, I. Eliade.
Le Secrétaire d'Etat au Département des Affaires étrangères, I. Voynesco II

No. 1.259. 1848 August 3.

Adresa Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Româneseĭ către Sultan.

(Mémoire justificatif de la Révolution roumaine du 11/23 Juin 1848, pièces just., pag. 51.)

Requête adressée a Sa Hautesse le Sultan.

Sire!

Au nom du peuple qui l'a élue et dont elle est appelée à régir momentanément les destinées, la Lieutenance Princière confiante dans la justice éclairée et dans la bonté paternelle de V. M. I. soumet humblement aux pieds de son Trône ses griefs contre le passé et ses espérances pour l'avenir, persuadée que le faire entendre la voix de la justice et de l'humanité à celui qui est l'ombre de Dieu sur la terre, c'est avoir obtenu d'avance la reconnaissance de ses droits et la réparation de ses maux.

Au nom du peuple Valaque

La Lieutenance princière,

Sur l'invitation faite par Son Excellence Suleyman Pacha, Envoyé extraordinaire de la Sublime Porte dans la Principauté, d'envoyer à Constantinople une Députation de cinq membres chargés de porter aux pieds du trône Impérial la supplique demandant la reconnaissance des nouvelles réformes,

Nomme

MM. Etienne Golesko,
Nicolas Balcesko,
Grégoire Gradistiano,
Dimitre Bratiano,
Vassiliadi,

et M. A. Ubicini, en qualité de Secrétaire de la députation.

Bucharest le 3/15 Août 1848.

Les membres de la Lieutenance Princière

N. Golescu   Chr. Tell   J. Eliad

Le Secrétaire d'Etat au Département des affaires Etrangères J. Voynescu II

Decretul Locotenenței Domnesci a Țerii-Românesci pentru numirea deputațiunii la Constantinopole.

— 1848 August 3 —

(Col. N. Hodoș.)

La Lieutenance Princière croit inutile de remonter avant dans le passé; à quoi bon rappeler à V. M. I. la gloire et les services de nos pères? Nous ne voulons l'entretenir que de nos malheurs. D'ailleurs, Dieu dispose à son gré des evénements, c'est aux hommes à tirer d'eux les leçons qu'ils renferment.

No. 1.259.
1848
August 3

Chargés uniquement de plaider la cause du peuple Valaque devant V. M. I., en lui dénonçant les abus et les scandales du dernier règne, si nous la prions de se reporter avec nous à quelques années au delà, c'est que nous croyons de notre devoir de faire précéder nos griefs contre l'administration du Prince Bibesco de quelques observations sur le Règlement Organique que le Prince était chargé de faire exécuter. Car la responsabilité de l'œuvre ne doit pas retomber tout entière sur l'ouvrier; elle doit peser aussi sur l'instrument; et comment attendre de bons effets d'une chose qui est reconnue mauvaise et défectueuse en soi? V. M. I. n'ignore pas dans quelles circonstances ce Règlement fut introduit. Fruit de l'importation étrangère, quoique basé, en apparence, sur les anciens droits et les anciennes coutumes du pays, voté par l'Assemblée générale de 1832, sous la pression de 100.000 baïonnettes, à la suite d'une occupation militaire de quatre années, il devint en fait la Charte constitutionnelle du pays et son code à la fois politique, administratif et judiciaire. Apporté, au dire de ses auteurs, comme l'unique remède aux maux qui désolaient la Valachie, il causa les misères auxquelles elle est en proie depuis 17 ans ; il devait sauver le pays; il l'eût perdu, si le pays, par un énergique effort, n'eût entrepris de se sauver lui-même.

Assemblage informe de vices et de contradictions de toute espèce, il suffit de parcourir les principales dispositions de ce Règlement pour reconnaître qu'il viole à chaque pas non seulement les droits qu'il prétend maintenir, mais encore les principes qu'il a posés lui-même. C'est ainsi, par exemple, qu'il conserve le principe du gouvernement électif, mais en dénaturant le mode d'élection. Ce n'est plus, comme autrefois, la Nation entière qui nomme son Prince et le prend indistinctement dans toutes les classes ou dans presque toutes les classes de la société, en sorte qu'il peut arriver, comme, en effet, notre histoire en offre plusieurs exemples que de simples moines soient appelés à l'exercice du pouvoir suprême. Le Prince ne peut être choisi que parmi les quinze ou vingt boïers placés au sommet de la pyramide nobiliaire et une assemblée de 150 membres, dont 27 seulement représentent non

No. 1.259. 1848 August 3.

pas la Nation en masse, mais les classes moyennes concourant à son élection.

La même inégalité, le même oubli des anciennes coutumes du pays se retrouvent dans la composition de l'Assemblée générale ordinaire qui, siégeant chaque année et restreignant en principe, sinon en fait, l'autorité du Hospodar, érige la Valachie en une sorte de Principauté constitutionnelle. L'art. 45 du Règlement porte:

„L'Assemblée générale ordinaire sera composée, sous la présidence du Métropolitain :

„1° Des trois Evêques diocésains;

„2° Des vingt boïers du 1-er rang;

„3° Des dix-neuf députés des districts, à raison de un par district et un pour la ville de Craïova, qui doivent être choisis par les propriétaires fonciers du même district, être boïers, fils de boïers et avoir trente ans accomplis

„Total quarante deux membres."

Ainsi voilà une Assemblée de quarante deux membres qui représente à elle seule les intérêts de deux millions d'hommes, laboureurs, négociants, industriels, etc ! Et ces quarante deux membres sont pris dans la seule classe des boïers propriétaires; et cela dans un pays où la propriété foncière est soumise à des lois qui sentent encore la barbarie des époques féodales ! Sous un gouvernement éclairé comme celui de V. M. I., où la terre est le partage de tous, où la loi protège également tous les citoyens, un tel état de choses, s'il était possible, entraînerait peu d'inconvénients. Mais que V. M. I. veuille bien songer un moment aux abus innombrables dont la loi devient complice, lorsque dans un pays comme celui-ci, composé presque exclusivement de propriétaires et de cultivateurs, mais dans une disproportion énorme, les cultivateurs, c'est-à-dire les $^{9}/_{10}$-es de la population sont représentés dans la Chambre législative par les mêmes hommes dont ils tiennent la terre à ferme et qui l'accablent pour s'enrichir. Il arrivera ce que nous avons vu malheureusement trop longtemps: Que le paysan sera écrasé sous les corvées, que tandis qu'il est exclu de tous les bénéfices de l'Etat, il en supportera seul toutes les charges; que les taxes et les redevances en nature croîtront chaque année dans une proportion effrayante, au point qu'il ne lui restera bientôt plus que 50 jours de travail pour lui chaque année . Comment après cela cultivera-t-il le petit coin de terre qui doit le nourrir lui et sa famille, et que l'avidité du propriétaire n'a pas encore osé lui en-

No. 1.259.
1848
August 3.

lever? La terre qu'il arrose de ses sueurs est stérile pour lui; il ne jouit d'aucun des biens à la participation desquels Dieu a appelé toutes ses créatures; épuisé de fatigue ou succombant aux atteintes du désespoir, il se couche dans le sillon qu'il vient de creuser et ne se relève pas même sous le fouet du dorobantz. Quelques uns plus courageux iraient bien chercher plus loin, dans un autre village, des maîtres plus humains; mais outre l'office rendu par le Prince Bibesco et qui attache, en quelque sorte, le paysan à la glèbe, ne trouveraient-ils pas partout les mêmes conditions, les mêmes charges, les mêmes corvées, la même impossibilité de vivre. Et alors l'on voit le plus courageux encore d'entre ceux-là quitter, les larmes aux yeux, le champ qui les a vu naître et qui refuse de les nourrir, et chassant devant eux leur famille, marcher, pauvres et nus, jusqu'à ce qu'ils rencontrent une terre plus hospitalière, innocents encore aujourd'hui, demain peut-être coupables, si Dieu et les hommes n'ont pas pitié d'eux. C'est ainsi que nos campagnes se sont changées peu à peu en de vastes déserts, et que l'agriculture qu'un grand Ministre de la France appelait les deux mamelles de l'Etat, tarit, par l'abandon forcé où elle est tombée, les ressources du pays dont elle était la principale richesse Les mêmes entraves étaient apportées au commerce par l'énormité des taxes, et par les privilèges qui protégeaient les boïers contre tout recours judiciaire; et comme si ce n'était pas assez du dommage matériel et que le Règlement Organique, ayant pris à tâche de l'anéantir, ait voulu tuer à la fois l'âme et le corps de la nation, il exclut toutes les classes, hormis les boïers, de la participation aux emplois publics, et par cette exclusion qui atteint justement la partie la plus intelligente et la plus éclairée de la nation, il ôte aux citoyens toute émulation, tout amour de la patrie, tout désir de s'instruire, toute aspiration vers le bien.

D'après ce court exposé que nous venons de mettre sous les yeux de V. M. I., on jugerait difficile de trouver dans la loi organique d'aucun pays quelque chose d'aussi oppressif, d'aussi vicieux que le Règlement de 1832; cependant, le Prince Bibesco trouva moyen de le rendre pire encore. L'on aurait droit de s'en étonner, s'il n'était pas dans la nature des choses que le mal engendre toujours le mal.

Il n'entre point dans notre pensée d'énumérer ici tous les actes arbitraires de l'administration du Hospodar Bibesco. Loin

No. 1.259. 1848 August 3.

de rappeler à plaisir ces temps désastreux, nous voudrions perdre entièrement la mémoire de nos maux pour ne nous souvenir que des bienfaits que le pays attend de V. M. I. sous un nouveau gouvernement plus soucieux de ses intérêts et de son bien-être. Quelque soin, toute fois, quelque promptitude qu'il apporte à les fermer, les plaies de la patrie saigneront longtemps encore. Et comment pourrait-il en être autrement après six années d'une administration comme celle que nous venons de traverser? V. M. a pu se convaincre par les rapides observations que nous avons eu l'honneur de lui soumettre, combien l'Assemblée générale, par son mode d'élection, tel qu'il était déterminé par le Règlement Organique, était insuffisante à garantir les droits de la nation et les principes immuabes de l'équité. Le Hospodar Bibesco trouva que c'était trop encore, et il parvint, chose inouïe, à surpasser le Règlement Organique en violences et en arbitraire. C'est ainsi qu'une Assemblée s'étant rencontrée, qui paraissait disposée à exercer un contrôle sévère sur ses actes, il la cassa sur l'heure, ne voyant que des ennemis là où il désespérait de trouver des complices; et qu'après avoir laissé le pays pendant trois ans sans représentation nationale, il convoqua à son gré, en faussant la loi électorale, une nouvelle Chambre, cette fois bien à lui, dont le premier acte fut de voter un bill d'indemnité au Prince pour toute sa conduite passée, en même temps qu'elle lui allouait, sans doute, à titre de récompense nationale, le produit d'une branche considérable des revenus de l'Etat, l'impôt sur les bêtes à cornes, dont le rapport annuel est évalué à 15.000 ducats.

Les mêmes abus se retrouvent dans ses actes administratifs. Le trésor public est au pillage; le budget de la Capitale est en déficit, malgré la notable augmentation des revenus, dus aux nouvelles taxations que l'Assemblée de 1843 avait votées au profit des villes; il absorbe dans l'espace de quatre années près de 100.000.000 piastres, tant en impôts ordinaires d'après ses propres budgets qu'en impôts extraordinaires et en réserves laissés par l'administration précédente; il attache le paysan à la glèbe en interprétant arbitrairement l'art. 144, qui apporte des restrictions à la faculté qu'a le cultivateur de changer de domicile; enfin comme si ce n'était pas assez des charges qui pèsent sur lui, il établit une corvée de six journées de travail par an, conversible en argent, sous prétexte de créer un système régulier de routes qui devaient relier entr'elles les villes principales de la Principauté.

Mais aucune route ne fut construite, et les sommes énormes, qui résultèrent de ce nouvel impôt servirent à améliorer les domaines particuliers du Prince et de ses favoris ou à exécuter des travaux d'embellissement sans utilité publique.

Mais c'est surtout dans l'administration judiciaire que se rencontrent les scandales les plus révoltants. Le sanctuaire de la justice transformé en une arène politique où tous les abus et toutes les malversations passaient impunis à l'abri du vote électoral, les passions et le caprice du Prince dictant ou cassant, à son gré, les arrêts des tribunaux, les garanties que la loi fondamentale accorde à tout citoyen contre les abus de pouvoir des Hospodars indignement violées, les emprisonnements préventifs, la mise au secret, le supplice des verges et de l'exil, ordonnés et exécutés par la seule autorité du Prince, sans l'intervention du Divan suprême, les détenus que la loi ne doit enlever momentanément à la société que pour les lui rendre meilleurs, poussés au crime et à la révolte par des vexations gratuites et des privations inouïes; enfin, par une perversité jusque là sans exemple, le droit de grâce, la plus belle prérogative des princes, ne servant qu'à aggraver les peines au lieu de les rendre plus légères. Tel est l'horrible tableau que nous aurions à mettre sous les yeux de V. M. I., si nous ne craignions d'affliger son cœur en lui montrant dans quel excès de misère étaient plongés ses fidèles Valaques sous l'administration d'un Prince, qui avait reçu d'elle l'investiture. Et cela dans quel temps! Lorsque le hatti-chérif de Gulhané brillait, comme une promesse de salut, sur le monde ottoman, lorsque V. M. I. ne recueillait de toutes parts que des témoignages d'amour et de reconnaissance pour les institutions libérales, dont, par une initiative digne de servir à jamais d'exemple aux monarques de l'Europe, elle avait voulu doter elle-même son vaste et puissant empire.

Si donc nous nous sommes décidés à porter nos doléances aux pieds du Trône de V. M. I., ce n'est point que nous voulions dresser un acte d'accusation contre l'ex-Prince Bibesco (à Dieu seul appartient de le juger), mais c'est que nous avons voulu, en exposant à V. M. I. toute l'étendue du mal, Lui prouver la légitimité en même temps que l'urgence du rémède que nous avons tenté d'y apporter. Il était temps, en effet, si l'on voulait prévenir une explosion populaire, devant les suites de laquelle l'imagination recule avec effroi.

En conséquence, les Membres soussignés, composant la Lieu-

No. 1.259. 1848 August 3.

tenance Princière, supplient humblement au nom du peuple Valaque V. M. I. de prendre leur requête en considération et de prévenir, par une prompte reconnaissance des 22 articles ci-annexés, le retour d'un état de choses qui, par une contradiction monstrueuse, faisait de ce peuple dévoué et fidèle la Nation la plus malheureuse sous le plus magnanime des Empereurs.

Les Membrs de la Lieutenance Princière: N. Golesco, I. Eliade, C. Tell.

No. 1.260. 1848 August 3.

Decretul No. 400 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Monitorul Român. No. 10. 1848. 14. VIII.)

Dreptate, Frăţie.

În numele poporuluĭ Român.
Locotenenţa Domnească.

Ministruluĭ celor din Afară I. Voinescu II.

Încuviinţând Locotenenţa rînduirea persoanelor însemnate în raportul d-voastre No. 4.927 la postul de Administratorĭ de judeţ, şi anume:

D. Gheorghe Cantacuzino la judeţul Teleorman,
„ Ioan Bălăceanu „ „ Muscel,
„ Costache Isvoranu „ „ Dâmboviţa,
„ Florian Aaron „ „ Dolj,
„ Costache Duca „ „ Ilfov,

Vĕ invită ca îndată să puneţĭ pe numiţiĭ în funcţiĭ.
Salutare şi frăţie.

Membriĭ Locotenenţeĭ: N. Golescu, Chr. Tell.

No. 400.

No. 1.261. 1848 August 3.

Decretul No. 401 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 338.)

Dreptate, Frăţie.

În numele poporuluĭ Român.
Locotenenţa Domnească.

Domnuluĭ Ministru al trebilor din Năuntru.

Eştĭ învitat, Domnule Ministru, ca îndată după primirea acesteia să facĭ punere la cale ca toţĭ Arnăuţiĭ din Capitală şi ceĭ ce se

vor fi aflând prin judeţe şi prin sate, slujind pe la proprietarĭ saŭ arendaşĭ, să se treacă peste graniţă, şi să nu rĕmâe decât aceia carĭ vor avé chezăşiĭ sigure. Tot de odată veĭ face cunoscut că nicĭ în Capitală, nicĭ prin judeţe, nimenĭ nu este slobod a purtà arme, de nu va fi din gvardia naţională, şi aceştia numaĭ în vremea slujbeĭ.

No. 1.261.
1848
August 3.

Domnul Ministru trebilor din Năuntru va aduce la îndeplinire acest decret.

Membriĭ Locotenenţeĭ: I. Eliade, Chr. Tell, N. Golescu.

No. 401.

Bucurescĭ.

Ministru trebilor din Afară, I. Voinescu II.

(Resoluţie:) Să se trimiţă în copie la toţĭ Administratoriĭ şi la Poliţie.

Rosetti.

Decretul No. 403 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.262.
1848
August 3.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăţie.

În numele poporuluĭ Român.

Locotenenţa Domnească.

D-luĭ Ministru al trebilor din Lăuntru.

Din raportul d-tale cu No. 4.903, vĕḑênd cererea ce face executorul Curţiĭ administrative de a i se plătì leĭ nouĕ sute cincĭspre-ḑece chiria şi dresul a şease trăsurĭ din cele trimise la Giurgiŭ, Locotenenţa decretă a se slobodì această sumă de la Municipalitate.

D. Ministru al trebilor din Lăuntru va aduce aceasta la îndeplinire.

Membriĭ Locotenenţeĭ: N. Golescu, Chr. Tell, I. Eliade.

No. 403.

Bucurescĭ.

Ministru trebilor din Afară, I. Voinescu II.

(Resoluţie:) Să se raporteze onor. Locotenenţe că, după legiuirile cele vechĭ, Sfatul nu maĭ poate plătì asemenea cheltuelĭ, ci Visteria.

Rosetti.

No. 1.263.
1848
August 3.

Adresa No 405 a Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru.

(Monitorul Român. No. 9. 1848. 9. VIII.)

Dreptate, Frăţie.

În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domnească.

Domnuluĭ Ministru trebilor din Năuntru.

Trebuinţă fiind a se întocmì maĭ multe comisiĭ, şi anume: pentru întocmirea Constituţieĭ, pentru organisarea judecătorească, pentru organisaţia puteriĭ armate, pentru administraţie, pentru finanţe, pentru şcolĭ, pentru lucrările publice şi pentru agricultură, industrie şi comerţ, Locotenenţa orînduesce la aceste comisiĭ pe persoanele acì însemnate:

1. Pentru Comisia întocmiriĭ Constituţieĭ pe: d. I. Eliade, C. A. Creţulescu, I. Voinescu II, I. C. Brătianu.

2. Comisia pentru organisarea judecătorească pe: d. I. A. Filipescu, St. Ferichides, M. Califaru, I. Cantacuzino, I. Voinescu II.

3. Comisia pentru organisarea puteriĭ armate pe: d. Chr. Tellĭ, I E. Florescu, Colonelul I. Voinescu I, G. Magheru, I. Brătianu, Colonelul Iablonski.

4. Comisia Administrativă: pe d. N. Golescu, I. Câmpineanu, N. Nicolescu, C. Bălcescu.

5. Comisia finanţială pe: d. C. Filipescu, G. Niţescu, E. Gherman, C. Bălcescu, Vasiliades.

6. Comisia pentru şcolĭ pe: d. I. Eliade, P. Poenaru, Tr. Lauriani, C. Boliac, N. Creţulescu.

7. Comisia pentru lucrările publice pe: d. N. Creţulescu, I. E. Florescu.

8. Comisia pentru agricultură, industrie şi comerţ pe: d. Xanto, M. Califaru.

Aceasta dându-se în cunoscinţa d-le, eştĭ peftit a vestì maĭ sus numitelor persoane însărcinarea ce se pune asupră-le de către Locotenenţă, după încredinţarea ce are de capacitatea şi patriotismul d-lor, şi a le invità ca Vinerĭ, la 6 ale acesteia, să intre în lucrare, înţelegêndu-se între d-lor pentru locul unde aŭ să se adune şi chipul cu care aŭ să lucreze, ca să înfăţişeze Locotenenţeĭ cât

se va puté maĭ în grab proiecte desluşitoare şi potrivite cu trebuințele cele de acum ale națieĭ.

No. 1.263. 1848 August 3.

Salutare şi frăție.

Membriĭ Locotenențeĭ: N. Golescu, I. Eliade, Chr. Tell.

No. 405.

Adresa No. 1.284 a Secretariatuluĭ de Stat al Țĕriĭ-Româneseĭ către Ministerul de Răsboiŭ.

No. 1.264. 1848 August 3.

(Conc. Arch. M. Afacerilor străine. Act. Rev. 368. Dos. No. 156—2.162.)

Dreptate, Frăție.

Domnuluĭ Ministru al Răsboiuluĭ.

Domnule Ministru,

Domnul Ministru trebilor din Lăuntru, pe lângă raportul cu No. 4.834, alătură lista ce a primit de la Consiliul muncipal al Capitaleĭ, de întrebuințarea sumeĭ de leĭ douĕ miĭ douĕ sute treĭ-ḑecĭ, parale 17, carĭ s'aŭ cheltuit cu îndestularea armieĭ venitė din România mică.

Această listă Secretariatul din porunca onorabileĭ Locotenențe o adresează d-tale spre a o cercetà, şi a te ințelege cu d. Ministru trebilor din Lăuntru pentru despăgubirea Municipalitățiĭ de această sumă.

No. 1.284.

Nota No. 1.330 a Ministeruluĭ trebilor din Afară către Talaat Efendi.

No. 1.265. 1848 August 3.

(Conc. Arch. M. Afacerilor străine. S. francesă. Secr. St. Dos. No. 105.)

A. S. E. Talaat Effendi. No. 1330.

Excellence,

Le Département de l'Intérieur par sa communication sous No. 5.236, basée sur un rapport de l'Administrateur de Braïla, vient de demander mon intervention auprès de Votre E. à l'effet de la prier de vouloir bien faire parvenir au dit Administrateur la somme de 6.406, 19 piastres, qu'il réclame, d'après le mémoire ci-annexé, pour différentes fournitures faites à l'armée impériale à la suite des ordres qui lui ont été transmis par Votre Excellence.

No. 1.265. 1848 August 3. Comme l'Administrateur de Braïla a pris de la caisse de l'Administration à titre d'emprunt la somme qu'il vient de réclamer, et qu'il doit en conséquence la restituer sans retard, j'ai l'honneur de recommander à Votre Excellence la prière du Département susmentionné et je saisis en même temps avec empressement cette occasion pour Lui renouveler l'assurance de ma haute considération.

No. 1.266. 1848 August 3.

Depeşa Generaluluĭ Aupick, Ambasadorul Franciei la Constantinopole, către Ministrul Bastide.

(Copie. Acad.)

Thérapia.

Monsieur le Ministre,

. . . .

Par le post-scriptum de ma dépêche du 5 août (No. 10), je vous ai annoncé que le mouvement rétrograde des troupes russes avait été suspendu, et qu'ici le conseil allait délibérer sur le parti à prendre. Une dépêche de M. de Nesselrode annonçait à la Porte que les troupes russes continueraient à occuper la Moldavie, elle invitait les Turcs à se joindre à elles dans cette province, mais à occuper seuls la Valachie, mettant d'ailleurs les troupes russes à la disposition du Sultan pour le cas où il en aurait besoin.

Le Conseil se serait arrêté à ce qui suit:

On ne dépasserait pas Galatz en Moldavie, où il n'y a pas eu de révolution. Les griefs des Moldaves contre l'Hospodar devront être examinés. On exprimera l'opinion qu'il doit être destitué, officiellement on ne protestera pas contre l'occupation, on le fera tacitement en s'abstenant d'y prendre part et si l'on ne dit pas aux Russes de se retirer, on leur insinuera que leur présence n'est pas nécessaire.

Quant à la Valachie, Suleyman Pacha, rendu à Giurgewo avec ses troupes, invitera les boyards à se réunir à Bucharest pour nommer un gouvernement provisoire.

En cas de refus de régler de concert avec lui les affaires de la Principauté, il marchera avec ses troupes sur Bucharest, et en cas de résistance à main armée, il fera usage de la force.

On ne peut nier que dans le parti pris vis-à-vis de la Russie il n'y ait faiblesse, mais il faut bien avouer que l'attitude si ré-

servée ici de Sir Stratford Canning, attitude expliquée par l'extrait d'une dépêche de notre Ministre à Londres que vous me communiquez, n'est pas propre à pousser la Porte à un acte de vigueur. Je ne puis dire au reste si ce programme en cours d'exécution sera complètement adopté et suivi par le nouveau Ministère. Ce qui est certain c'est que la bonne volonté ne manque pas, chez Riza Pacha surtout, et plus haut même, je crois pouvoir le dire. On connaît son ennemi, on sait où est, d'où vient le danger, mais se croit-on en mesure de l'affronter? non, et on le ménage.

No. 1.266.
1848
August 3.

Je pense que personnellement Sir Stratford est tout disposé à entrer dans nos vues: je le vois à l'intérêt qu'il prend à la Porte dont il apprécie la position difficile, mais il a les mains liées. Qu'il soit autorisé à se prononcer, nous nous entendrons parfaitement, son caractère droit me plait; nos relations se son établies sur le meilleur pied.

Je suis sans nouvelles récentes de Yassy et de Bucharest. Je sais que les Russes ont repris leurs camps où ils ont perdu beaucoup de monde par le choléra.

Il y a eu de l'agitation à Bucharest à l'annonce des mesures prescrites par Suleyman Pacha et à la publication de la proclamation. Il paraîtrait cependant qu'il a à se louer de la députation valaque, qui s'est rendue auprès de lui à Giurgewo. Les choses sembleraient être en voie d'arrangement sans lutte et sans intervention. Ce sera le moment des concessions à faire aux populations. En dépit de son hésitation, la Porte aura encore la partie belle, car on lui saura gré de toute ce qu'on obtiendra.

. . . .

P. S. Au moment de fermer mon courrier, m'arrivent les dépêches de Galatz jusqu'au 11, de Yassy et de Bucharest jusqu'au 10 août.

. . . .

La correspondance des trois gérants peut se résumer ainsi:

Moldavie: Manœuvres actives et habiles des agents du Prince Stourdza pour amener la population à des demandes de réformes propres à alarmer la Porte elle-même et à justifier l'intervention russe. Mesures violentes pour éloigner les hommes honorables et influents qui pourraint exposer et les vœux de la population et ses justes griefs contre l'administration de l'Hospodar. Exactions des troupes russes se procurant avec violence tout ce dont elles ont besoin et laissant pour tout paiement les noms de requérants. Attitude

No. 1.266. 1848 August 3.

d'expectative et d'observation du Consul anglais muet à Yassy comme l'Ambassadeur à Constantinopole.

Valachie: Déplorable impression produite par la proclamation. Acte de soumission des Valaques qui, sur l'invitation de Suleyman Pacha procèdent à l'élection de nouveaux chefs. Il réélisent les six membres du Gouvernement provisoire. Invitation de Suleyman Pacha de les réduire à trois. On s'y conforme. Cette nouvelle élection terminée, les relations s'établissent régulièrement avec l'Envoyé extraordinaire (10 août). Ainsi s'explique ce qui m'était revenu d'un commencement d'arrangement avec Suleyman Pacha. Aux protestations de dévouement au suzerain renouvelées sous toutes les formes et présentées au nom du peuple Valaque par la députation pour être mises sous les yeux du Sultan, je crois la chose possible.

Suleyman est peut-être au terme de la partie pénible de sa mission, celle du langage sévère : je commence à espérer que j'aurai mieux à vous apprendre par le prochain courrier.

No. 1.267. 1848 August.

Scrisoarea luĭ Czaika Czaikowski către Ion Ghica.

(Copie. Acad.)

Cher ami,

Aristarki s'empare de Réchid Pacha ; tâchez de pouvoir vous présenter comme Kapou-kiaja de la Caïmacamie, autrement Réchid subira l'influence du grécaillon, qu'il a subie déjà plus d'une fois. Si vous n'avez pas de pleins pouvoirs, allez chez Réchid et chez Aali avec les communications de vos dépêches ; si ce n'est à autre titre, c'est à celui de simple vassal de la Porte. Chaque minute perdue ne pourra pas être rattrapée. Noureddin Bey a pris l'argent d'Aristarki.

Tout à vous.

No. 1.268. 1848 August 3.

Scrisoarea No. 948 a Consuluiuĭ engles R. G. Colquhoun către Ministerul de Externe al Țěriĭ-Românescĭ.

(Orig. Acad. Hârt. Cantacuzino-Sturdza.)

No. 948.

Bucarest.

Sir,

I have the honour to aknowledge the receipt of your note No. 1.275 of this date enclosing a Dispatch from His Excellency

Souléiman Pacha, dated Giurgevo 2 (14) courent, whérein His Excellency announces to me the formal recognition of the Princely Lieutenancy, as the legitimate Governement of Wallachia.

No. 1.268.
1848
August 3.

It is with much pleasure, Sir that I receive this communication, and request you will fix with the Governement an hour to morrow when I can have the honour of waiting on the members of the Lieutenancy.

I beg you to receive, Sir, the assurance of my highest consideration.

R. G. Colquhoun.

Scrisoarea de felicitare a Consuluľ engles R. G. Colquhoun către Locotenența Domnească a Țěriĭ-Româneseĭ.

No. 1.269.
1848
August 3.

(Copie. Acad. Hârt. Cantacuzino-Sturdza.)

Messieurs,

La communication officielle que Mr. le Secrétaire d'Etat m'a fait parvenir hier m'a causé un vif plaisir en m'apprenant que Sa Majesté le Sultan, par l'intermédiaire de Son Excellence Souleyman Pacha, Son Envoyé Extraordinaire, venait de reconnaître formellement la Lieutenance Princière. Je me suis empressé de venir vous féliciter d'un événement si heureux, destiné à faire renaître le calme et la confiance dans les esprits.

Il est, je pense, inutile pour moi, Messieurs, de vous dire combien est sincère, combien est profond l'intérêt que le Gouvernement de Sa Majesté, mon Auguste Souverain, porte à ce pays. Cet intérêt ne peut qu'augmenter par la suite, quand les nouvelles institutions plus en harmonie avec les besoins du pays, ayant été approuvées par Sa Majesté le Sultan, ce monarque éclairé, appelé par la Providence à protéger la Valachie, mon Gouvernement pourra suivre la marche du peuple Valaque dans la voie du progrès.

Quant à moi, Messieurs, qu'une longue résidence parmi vous a attaché au pays, je ne puis que me rejouir d'être, dans l'expression de ces sentiments, l'organe de mon Gouvernement ; et j'espère que la nouvelle ère qui va naître pour la Valachie verra tous les enfants de ce pays s'unir et n'avoir qu'un seul désir, un seul but, le bonheur et la prospérité de la patrie.

No. 1.270. 1848 August 3. **Adresa No. 7 a Clubuluĭ revoluționar din Craiova către Locotenența Domnească a Țěriĭ-Românescĭ.**

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 263.)

Dreptate, Frăție.

Onorată Locotenență Domnească,

Îndată după sosirea de la Bucurescĭ a d-lor profesorĭ Michăescu și Panaiotescu, aducênd orașuluĭ Craioveĭ veselitoarea sciință că onorabila Locotenență Domnească a rînduit pe vrednicul și onoratul bărbat d-l Florian Aaron de Administrator pentru județul Dolj, pe de o parte d-l Filișanu a spus că șĭ-ar fi dat demisiunea, iar pe de alta un mic numěr de reacționarĭ umblă să uneltească înscrisurĭ spre a cere de Administrator pe d-l Ștefan Gănescu, adecă pe un om care nu are nicĭ o popularitate, nicĭ aplecare către Constituție, după dovedile ce a dat, înspăimântând poporul de față cu felurimĭ de vorbe netrebnice. De aceea ne rugăm ca d-l Aaron să fie îndatorat a venì fără zăbavă la postul sěŭ, căcĭ obștea îl așteaptă cu cea maĭ mare nerăbdare și bucurie cu brațele deschise, din pricină că Administrația și Poliția de aicĭ se află într'o stare foarte proastă, ba încă și împotrivitoare Constituțieĭ, fiind-că nu împedecă relele uneltirĭ ale celor ce voesc rěul patrieĭ; și chiar orașul nostru este amerințat de neorînduelĭ din partea poporuluĭ, la întîmplare a nu venì curînd d-l Administrator. Când însă neapěrate trebuințe vor maĭ ține pe d-l Aaron în Bucurescĭ, atuncĭ să se orînduească altul vremelnic, saŭ să ni se deà voe a alege pe altul, spre a puté întîmpinà orĭ-ce neorînduelĭ.

Salutare și frăție.

Craiova.

No. 7.

Membriĭ Clubuluĭ din cetatea Craiova: N. Pleșoianu, Gr. Marghiloman, C. Zaman, G. Andreescu, Carminski, Costache Petrescu, I. I. Pleșoianu, Gr. Michăescu, Vasilie Puianu, Haralambie Zaman, G. Petrovicĭ, G. Calotescu, Eliat, Gheorghe N. Gheorghiu, G. Panaitescu, P. Alixandrescu, M. Michăescu, Michail Serghiad, D. Diaconescu, Diaconul Vasiliu, Gavril Fișer, Ghiță Alexandrovicĭ, Alexie Păr..., Hagi D. Andreiovicĭ, Lambru Eclesiarh, I. Cosescu, Gheorghe Frumușanu, F. Popescu, Toma Paraipan, St. Patin, Teodor Aman, Gheorghe Ioan, I. Protopopescu, Marcos Anastasiu, Alecu Coroveanu, G. Tudorescu, Simion Ioan, M. Popescu, N. Macri, Costache

. . . . ., P. Cernătescu, A. Iconomu, C. Caloianu II, N. Părăianu, N. Dimitrescu, I. Grecescu, Gheorghe Ionescu, G. Radovicĭ, Petrache Constandin, D. Protopopescu, Moise Patin, Alter Bemhes, Marin Pleniceanu, Gheorghe Dulman, Dumitrache Poenaru, C. . . . , Zamfir Căncescu, C. Otetelişanu, Elias Berlevat, I. Grecescu, C. Plopşoreanu.

No. 1.270. 1848 August 3.

Adresa No. 77 a luĭ Mich. Abdulaid către Ministerul din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.271. 1848 August 3.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăţie.

Onorabiluluĭ cinst. Ministru din Lăuntru.

Asemĕnat cu porunca dată mie de la 13 Iulie sub No. 4.167, următor fiind, am şi întîmpinat pe Slăvirea Sa Suliman Paşa şi suita sa la lagărul de la Giurgiŭ cu lucrurile de îndestulare, ce pe anume se arată de sub-însemnatul în alăturata listă, şi tot odată aduc plecată rugăciune cinst. Ministru a poruncì ca să mi se sloboadă leĭ 1.470 par. 6, baniĭ ce am cheltuit maĭ mult peste a mea primire, şi osebit leĭ 1.212 par. 4, coprinşĭ în porunca No. 3.625 din 28 Iulie, carĭ fac peste tot leĭ douĕ miĭ şease sute opt-ḑecĭ şi doĭ, parale ḑece.

Salutare şi frăţie. Mich. Abdulaid.

No. 77.

(Resoluţie :) Să se înainteze alăturata la Municipalitate ca să desfacă pe d. Abdulaidi de baniĭ ce are a maĭ primi, cu îndatorire însă ca d-luĭ peste puţine ḑile să înfăţişeze aceĭ Municipalităţĭ documente adeverite de vre-o dregĕtorie pentru acele sume ce arată prin foaea sa că s'aŭ cheltuit, spre a slujì de dovadă la cercetarea obşteseuluĭ control. Iar după aceea Municipalitatea va trimite subt-iscălituluĭ raport de toate aceste cheltuelĭ, ca să se facă punere la cale pentru întoarcerea banilor rĕspunşĭ din casa sa. — Avg. 3.

Decretul No. 402 al Locotenenţeĭ Domnescĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Româneseĭ.

No. 1.272. 1848 August 3.

(Arch. M. de Interne. Dos. No. 282.)

Dreptate, Frăţie.

În numele popoluluĭ Român.

Locotenenţa Domnească.

D-luĭ Ministru al trebilor din Năuntru.

Primindu-se cererea ce face d. Capul Vornicieĭ oraşuluĭ de a

No. 1.272. 1848 August 3. i se da leĭ opt sute pentru două stindarde tricolore ce a fost însărcinat a înfiinţà, Locotenenţa, spre respuns la raportul d-sale cu No. 4.900, decretă a se slobodi arătata sumă de la Municipalitate.

Domnul Ministru trebilor din Lăuntru va aduce la îndeplinire acest decret.

Salutare şi frăţie.

Membriĭ Locotenenţeĭ: I. Eliade, Chr. Tell, N. Golescu.
Ministru trebilor din Afară, I. Voinescu II.

No. 402.

Bucurescĭ.

(Resoluţie :) Pe temeiul acestuĭ decret, să se scrie Municipalităţiĭ a slobodi arătata sumă. Rosetti.

No. 1.273. 1848 August 3.

Scrisoarea luĭ C. A. Rosetti către D. G. Ghica.

(Orig. Col. I. I. Brătianu.)

Bucurescĭ.

Cher ami,

Eartă-mĕ dacă am îndrăsnit să te numesc prieten, fără să am voea aceasta, însă dacă vremea nu mĭ-a ertat să ţĭ-o dovedesc că-ţĭ sînt, şi să dobândesc prieteşugu-ţĭ, pentru că sciŭ că cel puţin cugetele, dacă nu conduita mea, o merită, îmĭ dedeĭ dreptul acesta.

Eŭ te stim, domnule, şi sînt sigur că în curînd tot Românul te va stimà; eŭ te iubesc, pentru că sciŭ că aĭ o inimă tînĕră şi crede că o să fiŭ fericit în diua când mĕ veĭ iubì şi când în ideile noastre nu va fi diferinţă.

Eartă-mĕ dar să-ţĭ vorbesc puţin asupra scrisoriĭ dumi-tale ce am primit-o erĭ.

Dumnea-ta şi eŭ şi toţĭ ceĭa ce seamĕnă cu noĭ, scim că un om poate fi patriot şi virtuos, chiar dacă une-orĭ se întîmplă să creadă şi să facă lucrurĭ ce sînt chiar în contra intereselor patrieĭ sale; voiŭ să dic că oameniĭ sînt supuşĭ a greşì une-orĭ, a luà de bun ceea-ce este rĕŭ, fără ca aceasta să aducă o pată aceluia ale căruia cugetărĭ sînt oneste. Ast-fel spre pildă sîntem astădĭ noĭ amândoĭ — diferăm de opinie asupra revoluţieĭ, însă sînt sigur că amândoĭ dorim fericirea Românilor şi dumnea-ta astădĭ aĭ face cele maĭ marĭ jertfe ca să te asigurezĭ că pĕrerea ce aĭ este greşită, însă sciĭ bine că lumea cea-laltă nu judecă ast-fel, şi că sînt oamenĭ ce aŭ o plăcere să denigreze pe fraţiĭ lor; în

timpurĭ de revoluție sciŭ că imaginațiile sînt aprinse și prin urmare une-orĭ nedrepte; așà dar îndată ce dumnea-ta veĭ face cunoscut că eștĭ pentru Regulamentul modificat, toată țeara va intrigà în potrivă-țĭ.

No. 1.273. 1848 August 3.

Sciŭ bine că nu te supĕră aceasta, însă țeara perde dacă un om ca dumnea-ta nu va fi iubit de toțĭ. Astădĭ veĭ vedé publicată scrisoarea luĭ Soleiman Pașa, care face cunoscut că cunoasce legal Guvernul. Astădĭ el a scris la Consulĭ că Turcia cunoasce legal Guvernul; mâne va întărì el chiar Constituția, nefăcênd decât 4 modificațiĭ, carĭ nu aduc multă schimbare, și declară vrăjmașĭ aĭ Porțeĭ pe toțĭ aceĭa ce vor fi în protivă. Cum poțĭ dar să maĭ vorbescĭ de Regulament, fără să-țĭ facĭ și dumi-tale și nouĕ un mare rĕŭ.

Te rog, te rog în genuche, nu maĭ publicà acea scrisoare și cred că nu te veĭ căi că aĭ făcut astă jertfă pentru patrie și pentru ceia ce te stimă și te iubesc. Cel puțin maĭ așteaptă câte-và dile încă și veĭ dice singur că Rosetti aveà dreptate.

Arde, te rog, acel blestemat Regulament și fiĭ sigur că țeara ce iubescĭ va fi fericită — nu te maĭ teme, — am multe dovedĭ de ceea ce dic, și dacă și dumnea-ta aĭ fi aicĭ, te-aĭ unì cu mine. Crede că acolo unde eștĭ este Iadul și aicĭ Raiul.

Așĭ dorì să vorbesc mult cu dumneata, dar din nenorocire nu maĭ pociŭ astădĭ.

Sfîrșesc dar asigurându-te că sînt al dumi-tale supus cinstit. prieten.

C. A Rosetti.

Scrisoarea Coloneluluĭ N. Pleșoianu către Generalul Gheorghe Magheru.

No. 1.274. 1848 August 3.

(Orig. Acad.)

Craiova.

Scumpul meŭ amic!

Erĭ, la 4 după 12, am primit scrisoarea d-tale însoțită de a d-luĭ Tell, și vĕdênd cele ce-mĭ scriĭ, îndată am pus în lucrare. Am scris aseară cu ștafetă luĭ Hristofi ca să facă el acolo tot ce-mĭ scriĭ d-ta, orĭ prin el, saŭ prin alt om de mare credință și dibăcie, după cum se și pusese la cale încă de la plecarea sa d'aicĭ în locul Iconomuluĭ comandir d'acolo. Bura Fișer s'a întors și cele ce mĭ-a spus le-am făcut cunoscut d-tale la 30 ale trecuteĭ lunĭ.

No. 1.274. 1848 August 3. Acum am primit scrisoare de la Hristofi, prin care îmĭ scrie că aŭ venit 2.000 Turcĭ la Diiŭ și că de la 31 aŭ întins corturile în marginea Dunăreĭ, ḑicênd că așteaptă orĭ-ce mișcare de la Suleiman Pașa, adecă după porunca luĭ va face orĭ-ce. Se înțelege că încotro se vor mișcà ceĭ de la Giurgiŭ, într'acolo se vor mișcà și ceĭ de la Vidin, orĭ-ce sciință însă voiŭ maĭ luà, vĕ voiŭ însciințà pe dată. Nicopoli nu creḑ să aibă nicĭ o pregătire. Cu toate acestea am scris și acolo la un om de bună nădejde, ca să mĕ însciințeze fără zăbavă de ceea ce va aflà. P'aicĭ acum e liniște. Așteptăm din ḑi în ḑi pe d. Aaron în locul d-luĭ Filișanu, ca să schimbe pe mulțĭ funcționarĭ. Eŭ creḑ ca să viŭ singur acì să mĕ înțeleg cu d-ta, și asta o s'o fac după primirea expedițieĭ de Mercurĭ. Duminecă seara a fost musică la școală, unde se adunase mult popol, și d'acolo am fost pe uliță cu toțiĭ ca să încuragiăm și să adunăm lumea. Toțĭ strigaŭ: ura! să trăească Constituția ș. c. l. Deseară, și Joĭ seara, tot asta se va face, că așà am hotărît. Primesce, scumpul meŭ, stima și sentimentele unuĭ adevĕrat amic.

N. Pleșoianu.

În dos: Domnuluĭ Domn Gheneral Căpitan Magheru.

No. 1.275. 1848 August 3.

Scrisoarea studenților românĭ din Atena către C. D. Aricescu.

(Pruncul Român. No. 36. 1848 4. IX.) [1]

Amice!

Împinșĭ de sentimentele patriotice, carĭ, după cum vedem, destul de frumos rĕsar în România, venim printr'această scrisoare din parte-ne ca să aducem acelora ce ard de focul patrieĭ, de mult stins în inimile Românilor, mulțumire și recunoscință pentru con-

---

[1]) Domnilor Redactorĭ aĭ Prunculuĭ Român.

Sînteți rugațĭ a da publicitate acesteĭ scrisorĭ în vre-unul din No. viitoare ale jurnaluluĭ d-v. Scrisoarea aceasta este suspinul de bucurie, este strigarea de fericire a junilor românĭ trimișĭ la Atena pentru învĕțătură, când sunetul trâmbițeĭ libertățiĭ române a ajuns la auḑul lor. Afle redacția că toțĭ fiiĭ ceĭ adevĕrațĭ aĭ Românieĭ înalță glasul lor de bucurie, chiar de la marginile lumiĭ, pentru sacra Constituție ce șĭ-a dat popolul Român la 11 Iunie! Afle vrăjmașiĭ libertățiĭ noastre, afle amiciĭ regimuluĭ trecut, că Constituția, că libertatea Românilor nu va perì, căcĭ o voesce junimea, o voesce țĕranul, neguțătorul, o voesce Nația, căcĭ Nația e Popolul, iar nu o mână de privilegiațĭ.

lucrarea și ajutorul ce daŭ la deșteptarea adormituluĭ Român, al căruia nume astăḑĭ, pentru a doua oară, rĕsună la urechile chiar acestuĭ Grec îngâmfat de a sa vitejie.

No. 1.275. 1848 August 3.

Patria noastră ridică astăḑĭ a sa măreață frunte între națiile Europeĭ, ca să arate că încă se află în vieață fiiĭ sĕĭ, nepoțĭ aĭ acelora, carĭ veacurĭ întregĭ aŭ fost Domnĭ aĭ pămîntuluĭ, se cheamă astăḑĭ de dînsa, arătându-le drumul măririĭ pentru care sînt hotărîțĭ. Aceștĭ fiiĭ, urmând sfaturile maiceĭ lor, chinuită și dărăpănată de jugul tiranilor, aleargă astăḑĭ la arme, ca să sdrobească lanțurile sclavieĭ, care ĭ-a adus în starea dobitocească, și să se înalțe la mărirea strămoșilor lor ilustri.

Un popol blând, un popol simțitor, un popol înțelept, erà cu neputință să rĕmâie multe veacurĭ în starea de înjosire. Îțĭ mărturisim, amice, toțĭ aceștĭ subt-însemnațĭ, adevĕrațĭ aĭ tĕĭ frațĭ și camaraḑĭ de colegiŭ, că îndată după eșirea din Patrie, comparând starea sĕrmanuluĭ Român cu a unuĭ Grec, a trebuit să vĕrsăm neîncetat lacrămĭ la carĭ nu puteam află nicĭ o tămăduire. De multe orĭ am scris, de multe orĭ am vorbit, de multe orĭ am strigat, întinḑêndu-ne mâĭnile către cer; dar, în deșert! căcĭ glasul nostru slab nu ni se auḑià.

Acum toate durerile se alinară, acum nădejdile ni se înființară și ni se statornicіră; acum viitorul strălucesce înaintea fie-căruia Român, ca un far în întuneric; acum și chiar vrăjmașiĭ noștri, ceĭ fără interes la binele comun, se vĕd nevoițĭ a cunoasce numele de Român, ca nume de Eroŭ, de patriot, de înțelept și de politic mare.

„Ἡ πολιτικὴ ἀνδρεία ἐγκατέλιπε τὴν Ἑλλάδα, καὶ διαρᾶσα ἐκεῖθεν ἀφῆκεν ὄχνη τῆς παρουσίας αὐτῆς.“ Aceste sînt cuvintele lor.

Nu putem, pe cât simțim, amice și frate, să-țĭ exprimăm bucuria ce simt fragedele noastre inimĭ, vĕḑênd că frațiĭ noștri se ridică astăḑĭ cu o mână de Roman înarmată, ca să-șĭ redobândească drepturile răpite și călcate de tiranĭ, și să ridice patria la gloria nemuririĭ! Nu putem să-țĭ exprimăm și întristarea

---

Și la prima strigare a patrieĭ în pericol, toțĭ fiiĭ eĭ, adică toată Nația, vor alergà sub stindardele mântuiriĭ, sub stindardele libertățiĭ, vor alergà ca puiĭ subt aripele closciĭ, ca să se umbrească, ca să se adăpostească, ca să „trăească, orĭ să moară!“ Trăească Constituția! Trăească România! Trăească Libertatea!

Salutare fraternă.
C. D. Aricescu.

No. 1.275. 1848 August 3.

că nu ne-am aflat de faţă ca să luăm parte şi noĭ la această unire a fraţilor noştri Românĭ, carĭ încă n'aŭ perdut sentimentele patriotice, de atâtea veacurĭ apĕsate de jugul vrăjmaşeĭ tiraniĭ! Tirania e vrăjmaşul neamuluĭ omenesc şi prietena despoţilor: iar libertatea prietena aceluia şi vrăjmaşa acestora; ea va triumfà!

Ne însciinţăm, amice, din jurnalele Europeĭ, despre marea înţelepciune a popoluluĭ Român (din care ne credem norociţĭ şi mândri a face parte) care puteà, cu tot dreptul cuvînt, în acele împrejurărĭ grele şi în acele întîmplărĭ fericite pentru dînsul, să sdrobească cu ferul grumazul tiranilor; cu toate acestea, a preferat a fi exemplul şi chiar la acele naţiĭ, carĭ se află pe cea maĭ naltă treaptă de civilisaţie; arătând, cu fapte, că tirania trebue să se constrîngă într'atât, în cât să nu poată întinde o mână profană asupra drepturilor popoluluĭ, şi că ridicarea vieţiĭ prin sabie e numaĭ efectul uneĭ patimĭ, care n'are loc la un om înţelept şi chiar la un rĕsbunător cu dreaptă judecată. Aceste sentimente drepte şi nobile ale blânḑilor noştri fraţĭ Românĭ, înfruntă şi fac a roşì orĭ-ce naţie luminată de soarele civilisaţieĭ.

Epoca aceasta, amice, este pentru Românĭ epocă de aur, epocă de fericire; anul 1848 este pentru România aurora Ereĭ glorieĭ naţionalităţiĭ sale! Trebue scrisă ḑiua de 11 Iunie cu slove de aur în analele Patrieĭ noastre. Istoria va păstrà numele acelor bărbaţĭ carĭ aŭ luat parte activă şi directă la renascerea Românieĭ, unde libertatea numaĭ cu crucea se luptà în protiva tiranieĭ.

Imnurile de libertate ale junilor Românĭ le-am tradus în elinesce spre a cunoasce Grecia numele lor şi sentimentele patriotice ce clocotă în inima lor de Român!

Această mulţumire şi recunoscinţă, din parte-ne, primesce-o, amice, ca o dovadă de amorul nostru către Patrie! Arată tutulor fraţilor noştri Românĭ, tutulor scumpilor amicĭ şi camaraḑĭ de colegiŭ sentimentele noastre pline de focul patriotic, ce a electrisat inimile tutulor în colegiul Sf. Sava, ca să ne putem şi noĭ numĕrà între fiiĭ Patrieĭ de la 11 şi 30 Iunie! şi credem că Patria, ca o mumă bună şi dreaptă ne va primì şi pe noĭ, ḑicênd: „Lăsaţĭ pruncïĭ să vie la mine, că al lor este imperiul ceresc."

Salutare şi frăţie.

I. Benescu, I. Nicolescu, D. Racoviţă, Lazăr Druţeanu.

Atena.

Notă din „Pruncul Român“. No. 22. 1848. 3. VIII.

No. 1.276.
1848
August 3.

Cetăţeanul Nicolae Golescu, Ministru din Întru şi Membru al Locotenenţeĭ Domnescĭ, a fost primit de Escelenţia Sa Suleiman Paşa cu salve de tunurĭ. Escelenţia Sa va venì mâine, poate, în Capitală, unde va şedé douĕ-treĭ ḑile, iar cât pentru ceea ce privesce Constituţia noastră, s'a numit o comisie care a şi plecat la Constantinopol, de unde vor venì cu dînsa aprobată şi de Mărirea Sa Sultanul. Alegerea comisarilor poate asigurà pe orĭ-cine, că cestia noastră va fi înfăţişată cu toată dignitatea şi vigoarea eĭ, căcĭ ceia ce s'aŭ ales sînt cetăţeniĭ: Stefan Golescu, Dimitrie Brătianu, Nicolae Bălcescu, Nicolae Creţulescu, Vasiliadis (neguţător).

„Însciinţare foarte importantă“, Notiţă din „Pruncul Român“. No. 22. 1848. 3. VIII.

No. 1.277.
1848
August 3.

Însciinţare foarte importantă.

Se face cunoscut tutulor amatorilor că s'a format un club în care se desbat toate articolele Constituţieĭ în comparaţie cu ale Regulamentuluĭ, după ediţia cea nouă, şi unul câte unul găsindu-se foarte rele, articolele Constituţieĭ se aruncă în eleşteul Herăstrăuluĭ.

Ceĭ ce doresc a luà parte la această onorabilă adunanţă, sînt rugaţĭ a merge în toate ḑilele la Herăstrăŭ, de la 5 ore până la 8 ale sereĭ, unde sînt primiţĭ toţĭ aceia ce sînt boerĭ şi feciorĭ de boerĭ, după art. 46 lit. b. din Regulament. Iar aceia ce voesc să fie întroduşĭ în toate secretele, se pot adresà la . . . . ., de prisos să-ĭ maĭ numim.

Pe când Regulamentul dumnea-lor erà pe tron, cluburile noastre eraŭ oprite, şi noĭ acum anunţăm gratis pe ale dumnea-lor — s'o mărturisească chiar singurĭ, dacă noĭ nu-ĭ slujim cu credinţă şi dacă nu merităm să ne deà şi nouĕ câte o pitărie, când s'or maĭ face Domnĭ.

Însciinţarea Marieĭ Rosetti.

(Pruncul Român. No. 22. 1848. 3. VIII.)

No. 1.278.
1848
August 3.

Fiind-că glorioasa revoluţie, dând Domnilor pămîntuluĭ o mie de mijloace de a-şĭ slujì patria şi a ocupà timpul lor ca fiinţe

No. 1.278. 1848 August 3

înzestrate cu inteligență, a lăsat pe biata femee în nelucrarea uneĭ creaturĭ inferioare;

Fiind-că fie care împlinindu-șĭ bine datoriile eĭ de fiică, soție și mumă, maĭ are încă douĕ saŭ maĭ multe ore disponibile;

Subt-iscălita, dorind să întrebuințeze cu folos acest timp, face cunoscut că este gata a da lecțiĭ de limba englesă.

De treĭ orĭ pe sĕptămână la dînsa, pentru un ceas și jumătate . . . . 4 galbenĭ.

La ucenică acasă . . . . 7 „

Baniĭ aceștia pe un an cu umilință îĭ depune pe altarul patrieĭ. Cine va voi să-ĭ facă o împrumutare cu această condiție, ca să poată da darul eĭ maĭ curînd, subt-iscălita o primesce cu mare bucurie și recunoscință.

Maria Rosetti.

No. 1.279. 1848 August 3.

Corespondență din Constantinopole către „Le National". 1848. 31. VIII.

Constantinople.

Correspondance particulière du National.

Je commence par vous annoncer une bonne nouvelle. Réchid Pacha a repris son poste de Grand Vizir, et Ali Pacha celui de Ministre des Affaires étrangères. Ce dernier a permuté avec Rifaat Pacha. Le décret impérial de samedi dernier ne modifie pas beaucoup le Ministère et cependant ces changements ont une très haute signification dans les circonstances actuelles. L'ex-Grand Vizir Sarim Pacha sera probablement nommé Ministre sans portefeuille, avec droit de préséance sur ses collègues, le Vizir excepté, bien entendu.

Sarim Pacha, je vous l'ai déjà dit, est un homme d'une très grande valeur; mais il n'était pas un drapeau, et par cela même n'avait pas la latitude nécessaire pour se mouvoir dans ses idées. Réchid Pacha est le chef d'un système et, à ce titre, il dispose de toute la puissance de ses adhérents, ici et en Europe. De la sorte, le Ministère, bien qu'il soit le même, aura des allures beaucoup plus fermes, et dans les circonstances présentes cela était devenu une nécessité. Aussi, M. Titow a vu avec le plus grand déplaisir ces modifications ministérielles, qui sont dirigées contre la politique russe dans les Principautés. D'autant plus que, mardi dernier, la Sublime Porte ne l'ignorait pas, trois officiers atta-

chés à la Légation de la République française, sont partis pour les Principautés: ce sont MM. Desaint, Aide de camp du Général Aupick; Sabatier, Capitaine de génie, et M. Lefrançais, Capitaine d'artillerie. Cette mesure, qui prouve la parfaite entente entre l'Ambassadeur français et le Divan, était nécessaire, comme vous le verrez tout à l'heure, car depuis ma dernière lettre, la situation des Principautés est des plus critiques, par suite des intrigues de la Russie. Aussi le Sultan a compris qu'il fallait, sans retard, imprimer plus de vigueur à la marche de son Gouvernement, et c'est pour cela qu'il a appelé de nouveau Réchid Pacha au Grand Vizirat et Ali Pacha au Ministère des Affaires étrangères. Quelle que soit la gravité des circonstances, ces deux fonctionnaires sont décidés à se tenir à la hauteur de leur position; et je crois que sans nul égard pour les désirs de M. Titow, ils vont commencer par rappeler les boyards compromis dans les derniers événements de la Moldavie, et qui se trouvent exilés à Brousse. On est certain ici que l'appui de la France ne leur manquera pas, mais l'Angleterre que fera-t-elle? On l'ignore encore. M. Canning évite de se prononcer, ce qui est très regrettable, car je répète ici que ce n'est que par l'alliance de la France, de l'Angleterre et de la Turquie qu'on peut enlever l'Orient à l'influence funeste de la Russie, placer l'Empire ottoman dans de meilleures conditions de progrès, et donner une solution équitable à la question des Principautés du Danube, et si l'on n'avise au plus tôt, de cette question pourrait sortir avant longtemps la guerre générale, qu'il est de l'intérêt de l'Europe d'éviter. L'influence de la Russie dans ces Principautés, influence qu'elle cherche à étendre dans toutes les occasions, qu'elle sait si bien faire naître, est un véritable danger pour la Turquie, et par cela même pour l'Europe. L'apropos est bon pour faire cesser ce danger : la France et l'Angleterre sauront-elles le mettre à profit? Dieu la veuille dans l'intérêt de la civilisation de l'Orient, qui ne peut se développer que par l'ordre, tandis que la Russie ne cesse d'y fomenter des troubles par ses intrigues.

No. 1.279.
1848
August 3.

Voici ce qui s'est passé dans les Principautés depuis ma dernière lettre. Vous savez que les choses allaient au mieux en Valachie; l'ordre s'y rétablissait, les affaires y reprenaient, les Russes se retiraient, et les populations de la Moldavie fraternisaient avec les troupes turques, dont la discipline est admirable. Cet état de choses ne pouvait pas convenir à la Russie; aussi, tandis que les troupes de cette dernière opéraient leur mouvement de retraite,

No. 1.279. 1848 August 3.

ses agents répandaient à Bucharest la fausse nouvelle que la Sublime Porte venait de reconnaître leur révolution. Cela se passait le 20 juillet, et aussitôt la ville de se livrer à la plus grande joie et de s'illuminer tout entière, en criant: Vive le Sultan! Déjà une députation, présidée par M. Voïnesco, Ministre des Affaires étrangères, se mettait en marche pour aller au-devant des deux nouveaux Commissaires de la Porte, Suleyman Pacha et Emin Effendi, qui devaient se rendre à Bucharest, tandis que Suleyman Pacha, de son côté, adressait, de Routschouck, au Gouvernement provisoire, une proclamation pour lui annoncer qu'il se rendait dans la Capitale de la Principauté avec des troupes impériales, dans l'unique pensée de maintenir les anciennes franchises du pays. Aussitôt les agents russes se glissent nombreux dans les rangs des patriotes, commentent avec chaleur la proclamation de Suleyman Pacha, prétendent que par les mots anciennes franchises il faut entendre ce qui a été renversé; que la révolution court les plus grands dangers; ils crient: Plus de protection! plus de suzeraineté! Ils insinuent que l'on doit à l'instant même protester contre toute espèce d'intervention, et aussitôt la protestation est rédigée en termes énergiques. Quelques membres du Gouvernement provisoire veulent faire des observations relativement à tant de précipitation et d'effervescence; ils sont maltraités; l'effervescence grandissant, les désordres viennent; l'on se rend à l'hôtel du fonctionnaire, qui avait apporté la proclamation de Suleyman Pacha, dans le but de lui faire un mauvais parti. L'or russe pleut partout, on n'en vit jamais autant; enfin la ville tout entière court aux armes! Ces choses se passaient, je crois, le 30 juillet. Qu'en résultera-t-il? Rien de bon pour les Valaques, rien de bon pour la Turquie.

Ainsi les Russes sont sur le point de réussir. Il n'est pas de manœuvres que le Général Duhamel et M. Kotzebue n'aient tentées pour mettre aux prises les Turcs et les Valaques, pas de calomnies qu'ils n'aient inventées contre la Porte et ses commissaires, qu'ils ne cessaient de dénoncer au Divan. Le mouvement de retraite des Russes n'était qu'une tactique: on les entendait même dire qu'ils ne voulaient plus se mêler des affaires de la Principauté, alors que leurs agents s'en mêlaient plus que jamais. Ils avaient l'air de se mettre à l'écart, pour mieux faire retomber sur la Turquie la responsabilité des résultats de leurs manœuvres, sur la Turquie, qui n'a pas cessé un seul instant d'avoir les meilleures

dispositions pour les Valaques. La sympathie entre la Turquie et ces derniers était trop grande pour qu'ils n'en fussent pas irrités et pour qu'ils ne cherchassent pas à la briser. Les troupes turques sont déjà sans doute à Bucharest, et je crains fort qu'étant en présence des Valaques, il ne se trouve dans les rangs de ceux-ci des agents russes pour commencer le feu.

Vous voyez que la situation des Principautés est des plus graves et, au point où les choses viennent d'être amenées par les intrigues et l'or moscovites, vous pensez bien que les Russes n'ont pas continué leur mouvement de retraite. Ils marchent de nouveau vers Jassy et Bucharest. Ils veulent être là pour jouir des résultats de leurs manœuvres et se porter sans doute contre ces Turcs, en protecteurs des Valaques, après avoir tout fait pour les mettre aux prises avec les troupes impériales. Je le dis à regret, les craintes que j'exprimais dans mes précédentes lettres se réalisent : les commissaires russes sont plus habiles que les commissaires turcs, et ils ont surtout sur ceux-ci l'avantage de lutter avec des masses d'or.

Toutes les correspondances que nous recevons des Principautés disent que la crise est énorme et que la Russie ne peut manquer de frapper un grand coup. La France et l'Angleterre la laisseront-elles faire? ce serait plus qu'une faute; ce serait un crime contre la civilisation, et je ne cesserai de répéter que l'alliance de la France, de l'Angleterre et de la Turquie peut seule dominer, prévenir même les événements que la Russie prépare, et si l'Angleterre faisait la sourde oreille, peut-être serait-il de l'honneur de la France, après l'avoir bien mise en demeure de se prononcer, de prêter toute son assistance à la Turquie, sa plus ancienne alliée, qui n'a jamais eu à la tête de ses affaires des hommes plus éclairés, plus intègres, plus dévoués au progrès que Réchid Pacha, Ali Pacha, Riza Pacha, Mehemet Ali Pacha, Rifaat Pacha, Ahmet Fethi Pacha, etc. Puisqu'on veut la régénération de la Turquie, c'est le moment ou jamais de l'aider, en brisant l'influence russe en Orient. L'occasion est belle; que la France et l'Angleterre en profitent, et elles auront bien mérité de l'Orient et de l'Europe. Dans tous les cas, je crois que la présence dans les Principautés des officiers de la Légation française n'y sera pas inutile; peut-être y auront-ils un rôle actif à jouer d'ici à peu de temps. En apprenant leur départ, la Russie a demandé à la Porte quel était le but de leur voyage dans les Principautés. La Porte a répondu

No. 1.279. 1848 August 3.

qu'ils s'y rendaient en vertu de leur bon plaisir, et qu'elle n'avait rien à y voir.

P. S. Les nouvelles arrivées ce matin de Galatz nous apprennent que Suleyman Pacha était entré seul à Bucharest; que, par ses conseils, il était parvenu à calmer l'effervescence qui y régnait, mais qu'il n'avait rien pu obtenir relativement au programme de la révolution. Le Gouvernement provisoire en maintient tous les articles, et persiste à vouloir s'affranchir complètement de la protection de la Russie et de la suzeraineté de la Turquie Si l'on emploie la force pour réduire la révolution, le Gouvernement provisoire se retirera dans les montagnes, fera appel aux Transylvaniens et soutiendra la lutte avec résolution. Tel est le sens des correspondances de Galatz, et je persiste à dire qu'en restant dans cette voie, les Valaques secondent les manœuvres de la Russie, tandis qu'en maintenant leurs bons rapports avec la Turquie, ils seraient arrivés aisément à consolider les conquêtes qu'ils viennent de faire sur le régime des abus. Il leur fallait un peu de prudence et de modération pour réussir dans toutes leurs entreprises, et ils aiment mieux se laisser aller aux conseils des hommes stipendiés par la Russie. Je crains qu'ils n'aient bientôt à s'en repentir. Isolés, ils seront toujours faibles; unis à la Turquie, ils seront forts de l'indépendance de la Turquie, qui assure la leur. Si la Turquie veut maintenir son droit de suzeraineté sur les Principautés, ce n'est pas pour s'immiscer dans le règlement de leurs affaires intérieures, mais pour avoir la garantie, si précieuse pour elle, que la Russie ne s'emparera pas de ce droit. Pour moi, il est une vérité incontestable, c'est que les Principautés ne peuvent être libres que par le droit de suzeraineté de la Turquie; que ce droit disparaisse, et l'on verra bien vite l'avenir que la Russie leur réserve.

J'oubliais de vous dire, toujours d'après les lettres de Galatz, qu'à son arrivée à Bucharest, Suleyman Pacha a protesté contre l'entrée prochaine des Russes en Valachie. Au bout de tout ceci, n'y aura-t-il pas la guerre entre la Turquie et la Russie?

No. 1.280. 1848 August 3.

„Moldavia", articol din „Pruncul Român". No. 22. 1848. 3. VIII.

Moldavia.

Un prieten al nostru, ce a sosit de două ḑile din Moldavia, ne face cunoscut cele următoare: „Armia rusească este pe pămîntul

No. 1.280. 1848 August 3.

eĭ, însă este atât de demoralisată, atât de proastă, atât de nemulţumită, în cât dacă Moldoveniĭ ar fi uniţĭ, ar puté nu numaĭ s'o gonească, ci încă ea de bună voia eĭ să deà puscile şi tunurile eĭ Moldovenilor. Suferinţele Moldovenilor sînt în culmea lor; după atâtea jafurĭ şi chinurĭ de atâţia anĭ, apoĭ ţeara plătesce pe toată ḑiua o mie de galbenĭ armieĭ rusescĭ — grâul şi fînul orĭ de la cine îl iea cu sila şi fără a-l plătì, cel puţin de o cam dată, şi nimenĭ nu maĭ poate vinde productele sale, oprit fiind de guvern. Săteniĭ toţĭ sînt gata a se revoltà, ne maĭ putênd suferì robia, maĭ vîrtos de când aflară că fraţiĭ lor sînt liberĭ. Însă tineriĭ şi boeriĭ sînt departe încă de a împlinì datoria lor; întâiŭ că câţĭ oamenĭ atâtea opiniĭ; fie-care va libertatea, dar g r a t i s (cum se vede că sînt fraţĭ cu noĭ!) Comitetul revoluţionar de la Cernoviţĭ se află slăbit şi în lipsă de banĭ. Ceĭ-lalţĭ ce sînt maĭ avuţĭ şed în Viena saŭ la moşiile lor, preferind maĭ bine să pearḑă averea lor prin răpirea Prinţuluĭ şi a Ruşilor, saŭ vieaţa lor chiar prin dreapta mânie a sătenilor, decât să o deà eĭ de bună voie şi una şi alta pentru liberarea patrieĭ lor."

Adaogă însă, „că cel puţin toţĭ doresc unirea acestor douĕ surorĭ nenorocite până acum". Dară — până acum — căcĭ sîntem sigurĭ că Moldoveanul o să arunce după dînsul faţa robieĭ, sîntem sigurĭ că amorul patrieĭ o să se aprinḑă şi în inimile lor, — sîntem sigurĭ că Dumneḑeŭ a auḑit şi strigătele lor şi că se va coborî între dînşiĭ ca şi între noĭ. Fraţĭ Moldovenĭ! lumea întreagă se uită la noĭ; fiĭ aĭ luĭ Ştefan! Moldavia în lanţurĭ, Moldavia bătută, pălmuită, pusă pe cruce, vĕ cere scăpare! Fiĭ aĭ luĭ Ştefan! străinul insultă ţĕrîna luĭ!

Femeĭ Moldave! voĭ furăţĭ tot deauna gloria Românieĭ — fiice ale Eleneĭ, închideţĭ uşile şi braţele voastre soţilor şi fiilor voştri, până ce se vor rupe fiearele robieĭ. Alecsandri, poet român, Negruzzi! Negri! — voĭ, floarea vieţiĭ romănescĭ, sculaţĭ! — puneţĭ scânteia, căcĭ amorul este în inima tutulor, şi nu-ĭ trebue decât o scânteie, ca să se aprinḑă. Nu vĕ descuragiaţĭ de neunirea ideilor. Credeţĭ că aşà eram şi noĭ până în ajunul revoluţieĭ, — aşà erà şi Franţa la 21 Fevruarie, aşà este tot omul, când este în desbatere în camera luĭ; însă când sună clopotul, când se bate apelul, când se înalţă steagul, toate inimile, toate ideile, toate vieţile nu sînt decât una. Sculaţĭ, fraţĭ! şi dacă nu puteţĭ gonì vrăjmaşul, puneţĭ foc, ardeţĭ toate casele, ardeţĭ toate holdele, toate pădurile, otrăviţĭ toate apele, şi treceţĭ Milcovul cu toţiĭ unde aveţĭ casele

No. 1.280.
1848
August 3.

voastre, averile voastre, căcĭ tot ce este al nostru este al vostru, și tot ce este al vostru este al nostru, pentru că tot ce avem este al părinților voștri.

Și voĭ, Românĭ Muntenĭ, de ce statĭ? Alaltăierĭ, în serbarea de pe Câmpul Libertățiĭ, în acea adunare sfîntă de 2.000 de sătenĭ, n'ațĭ audit voĭ, cum, fără să le dică nimenĭ nicĭ o vorbă, ne chemà să mergem cu dînșiĭ: „să scăpăm pe Moldovenĭ, căcĭ și eĭ sînt tot Românĭ, sunt frațiĭ noștri“. Românĭ Muntenĭ! nu vom puté și noĭ să fim o di numaĭ, o singură di, Românĭ adevĕrațĭ ca săteniĭ noștri? Românĭ Moldovenĭ! nu vețĭ puté și voĭ o di, o singură di, să fițĭ Românĭ adevĕrațĭ ca săteniĭ voștri? nu vom puté, fraților, o singură di să fim unițĭ? căcĭ o singură di de muncă este destulă, foarte destulă, ca să ne dobândim o fericire vecĭnică. Frațĭ Moldovenĭ și frațĭ Muntenĭ! lepĕdațĭ într'o di interesele individuale, despuiați-vĕ de patimĭ ca de haĭna robieĭ și aruncați-vĕ unul în brațele altuia, lipițĭ bine pept cu pept, inimă cu inimă și fițĭ bine încredințațĭ că nicĭ o putere nu poate despărțì ceea ce va unì Dumnedeŭ.

No. 1.281.
1848
August 3.

Notă din „Le National“. 1848. 15. VIII.

Allemagne.

Des lettres de Bucharest annoncent que la marche des Russes dans la Valachie s'est complètement arrêtée. La Porte a invoqué son droit d'intervenir seule, et a reconnu la révolution de Bucharest. On écrit de Jassy que le Général Duhamel se prépare à quitter la Moldavie.

No. 1.282.
1848
August 3.

Corespondență din Constantinopole către „Journal des Débats“. 1848. 31. VIII.

On nous écrit de Constantinople le 15 août:

„Vous savez déjà que le Gouvernement russe, interrogé par le Divan, sur l'entrée des Russes en Moldavie, avait déclaré par son représentant ici, que ses troupes seraient retirées. M. de Titow, Ministre de Russie, l'avait annoncé lui-même en personne à Rifaat Pacha, Ministre des Affaires étrangères; immédiatement, tout le corps diplomatique en avait été informé officiellement; les journaux du Gouvernement l'avait publié comme un fait authentique; pouvions-nous ne pas tomber, nous aussi, dans l'erreur générale? La satisfaction et la surprise causées ici par cette nou-

No. 1.282. 1848 August 3.

velle n'ont pas été de longue durée. Quel n'a pas été le désappointement du Divan quand il reçut, par des avis postérieurs de ses commissaires, la nouvelle que les troupes russes gardaient en Moldavie les mêmes positions que par le passé et qu'elles n'avaient pas fait un pas en arrière. Le Sultan avait été informé de la retraite des Russes, le Ministère s'en était fait un mérite auprès de S. H; ce succès apparent se changeait bientôt en un échec. La mission de Russie, invitée par le Ministre des Affaires étrangères à s'expliquer sur la contradiction de son langage et les avis reçus de Jassy, répondit qu'en effet les troupes russes avaient reçu l'ordre de se retirer; mais qu'en voyant l'attitude convenable et les sages mesures prises par la Sublime Porte, pour rétablir l'ordre et la tranquillité dans les Principautés, la Russie avait cru devoir s'unir à elle et lui prêter son concours pour atteindre ce but; que c'était l'unique motif qui l'avait déterminée à laisser ses troupes en Moldavie, persuadée que leur présence ne pouvait que favoriser le résultat poursuivi par le Divan. La Porte n'a fait aucune objection à cette explication banale de la Russie; elle s'est abstenue de formuler une opinion quelconque sur sa conduite, quelque étrange qu'elle lui ait paru, et elle poursuit sa tâche de pacification et d'organisation dans les Principautés. Une circonstance fâcheuse a failli un instant faire méconnaître les intentions de la Porte, et indisposer les Valaques contre elle. On avait fait courir le bruit à Bucharest que le Divan avait reconnu le Gouvernement provisoire, qu'il sanctionnait la révolution. Puis survint la proclamation de Suleyman Pacha, Commissaire extraordinaire du Divan, par laquelle il réprouvait les moyens employés par le peuple Valaque pour obtenir les améliorations et modifications qu'ils désiraient dans leur administration intérieure. Cette proclamation provoqua de la part des Valaques une protestation contre une intervention turque. Toutefois Suleyman Pacha réussit à détruire le mauvais effet, que la malveillance surtout avait contribué à exagérer en commentant les paroles du Commissaire de la Porte d'une manière toute contraire à l'esprit qui les avait dictées. Les nouvelles que nous venons de recevoir à l'instant même par le paquebot de Galatz sont d'une nature très satisfaisante. Une députation envoyée par le Gouvernement valaque auprès de Suleyman Pacha avait été parfaitement reçue par le Commissaire de la Porte. Suleyman Pacha déclara à la députation, dans un langage plein de mesure et de bienveillance, que le Divan ne pouvait re-

No. 1.282. 1848. August 3. connaître le Gouvernement provisoire; que d'ailleurs cette qualification de Gouvernement provisoire avait trop d'analogie avec les allures du Gouvernement républicain; qu'il engageait donc les Valaques à procéder par la voie des élections pour former un gouvernement. Ce conseil fut suivi, et les membres du Gouvernement provisoire furent élus. Alors Suleyman Pacha objecta que les Règlements Organiques s'opposaient à ce qu'il y eût plus de trois membres, pour diriger les affaires. Cette objection du Commissaire turc fut encore prise en considération, et MM. Tell, Nicolas Golesco et Elliadis furent désignés comme chefs du Gouvernement actuel. Ils ont envoyé par ce courrier une adresse au Sultan.

„Cette pièce est rédigée, dit-on, avec beaucoup de convenance, de tact et d'habileté. La question est dans la bonne voie, la seule qui ait des chances de salut pour les Valaques. Nous ne doutons pas que le Divan, avec les ministres habiles, qui dirigent actuellement les affaires, ne parvienne à recueillir tout le fruit d'une aussi bonne position. Cette question menée à bien peut faire perdre un terrain immense à la Russie. Trois des officiers attachés à la Légation de France ici se sont rendus, avec l'autorisation du Général Aupick, dans les Principautés pour y faire un voyage d'instruction et d'observation. M. Lefrançais s'est rendu en Servie, et MM. de Saint et Sabatier en Valachie et en Moldavie. On a prêté ici généralement au départ de ces officiers beaucoup plus d'importance qu'il n'en avait.“ . . . .

No. 1.283. 1848 August 3. Articol din „Constitution“ din Viena. 1848. 15. VIII.

Die Donaufürstenthümer.

Vor einigen Tagen lasen wir die Revolutionsproclamation der Wallachei an den Strassenecken Wiens. Diese Urkunde, in einer für das religiöse roumainische Volk berechneten Sprache abgefasst, enthält die Grundzüge der neuen Verfassung der Wallachei, einer Verfassung, welche die Aufmerksamkeit, das Studium aller Democratischgesinnten um so mehr verdient, als sie die Verfassung einer auf der niedrigsten Culturstufe stehenden, bis jetzt bevormundeten und geknechteten Nation ist, welche sich unter der türkischen Suprematie freigemacht, welche sich trotz der Truppen ihres Protectors zu St. Petersburg, trotz der anwesenden türkischen Observationsmacht — autonom erklärt.

No. 1.283.
1848
August 3.

Die vollkommenste Freiheit und Gleichheit Aller vor dem Gesetze, gleiche Besteuerung, unbedingte Pressfreiheit, Nationalversammlung ohne Census der Abgeordneten, ein auf 5 Jahre gewählter verantwortlicher Fürst, verantwortliche Minister, freigewählte Distriktbeamten, Nationalgarde, Emancipation der Leibeigenen, Abschaffung der Robot, Zehenten, Todesstrafe, Prügelstrafe und der Adelstitel als Dinge „aus den Zeiten der Ungerechtigkeit, Barbarei und Servilität" sind decretirt und bestehen schon factisch, die Pläne für Erziehungs- und Besserungsanstalten sind angedeutet — und die Nationalversammlung mit der Ausarbeitung der Vorlagen beauftragt.

Dies sind Institutionen, welche zeigen, dass das roumainische Volk der Freiheit würdig, dass es eine grosse Zukunft hat, und dieses Volk lässt Österreich, lässt Deutschland im Stiche; unser Ministerium protestirt nicht gegen die freiheitsfeindlichen Eingriffe der Russen, und die Preussen desavouiren ihren Bevollmächtigten in Jassy, der gegen das Einschreiten der Russen protestirt!!

Ist dies die Politik, welche uns als freies Volk dem Auslande gegenüber eine Achtung verschaffen soll? Ist dies das Verfahren, welches die Wunden, welche uns der Russenfreund Metternich geschlagen, heilt; werden wir uns auf solchem Wege Einfluss im Nachbarlande verschaffen, uns der Nachbarn Freundschaft sicherzustellen?

Während man die Freiheitsbestrebungen der Roumainen in Bukarest und Jassy den Russen zur Beute überlässt, gewährt man den Kerkermeistern, Blutegeln, Metternichen derselben in Österreich Asyl und Schutz. Bibesco und Comp. sitzen und maschiniren in Cronstadt, C. Ghika, der russische Emissär, Grammont, Mano, Cornesco, Balatzano und Odobesco arbeiten für die Knuteninteressen in Wien!

Erröthe Österreich und bessere dich!

Adresa Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Româneseĭ către Sultan.

No. 1.284.
1848
August 4.

(Orig. Col. Ion Ghica.)

Les membres soussignés, composant la Lieutenance Princière, ont l'honneur de soumettre à l'acceptation de Sa Majesté Impériale les 22 articles suivants destinés à servir de base aux nouvelles institutions:

No. 1.284.
1848
August 4.

1°. L'indépendance administrative et législative basée sur les traités de Mircea et de Vlad V, sans aucune intervention des Puissances étrangères dans l'administration intérieure.

2°. L'égalité de tous les citoyens devant la loi.

3°. Une contribution générale.

4°. Une assemblée générale composée de représentants nommés par tous les citoyens sachant lire et écrire et, par conséquent, jouissant de la capacité requise par l'exercice de ce droit.

5°. Un chef de l'état responsable, appartenant à la religion dominante et élu parmi tous les citoyens jouissant des droits politiques.

6°. Une diminution de la liste civile et la suppression de tout système de corruption.

7°. La responsabilité des ministres et de tous les fonctionnaires publics.

8°. La liberté de la presse, limitée par une loi qui sera votée par l'Assemblée générale, en déclarant la personne de Sa Majesté le Sultan sacrée et inviolable.

9°. Toute récompense accordée au nom de la patrie par les représentants et non par le chef de l'Etat.

10°. Le droit à chaque district d'élire ses propres magistrats, sous la réserve mentionnée par l'article 4, droit qui procède de celui qu'a le peuple de participer à l'élection du chef de l'Etat.

11°. Une milice communale composée des propriétaires, commerçants, industriels, avec l'adjonction des capacités, et dont le nombre nécessaire au service de chaque jour sera fixé ultérieurement par l'Assemblée générale. Un mémoire spécial éclairera la Sublime Porte sur l'organisation de cette milice communale.

12°. L'émancipation des monastères soumis. Un mémoire particulier, servant à établir la légitimité et l'urgence de cette réforme, sera présenté à la Sublime Porte par la Commission, en ménageant, bien entendu, ce qui peut, selon toute justice, revenir aux monastères des Saints-Lieux.

13°. L'émancipation des taillables et corvéables, qui deviennent propriétaires au moyen d'une indemnité.

14°. L'affranchissement des Bohémiens, moyennant indemnité de la part de l'Etat, opérée graduellement.

15°. Un représentant valaque de la nation près la Sublime Porte.

16°. Une instruction complète et égale pour tous (les citoyens) des deux sexes.

No. 1.284. 1848 August 4.

17°. L'abolition des rangs honorifiques auxquels ne sont attachées aucunes fonctions.

18°. L'abolition des châtiments corporels.

19°. L'abolition de la peine de mort, aussi bien dans la sentence que dans l'exécution.

20°. Des établissements pénitentiaires, d'où les criminels, après avoir expié leur faute, rentreront meilleurs dans la société.

21°. L'émancipation des Israélites et les concessions des droits politiques à tout indigène, quelle que soit sa religion.

22°. La convocation immédiate d'une Assemblée générale constituante, élue pour représenter tous les intérêts, révéler toutes les misères de la nation. Cette Assemblée extraordinaire devra régler la réforme du pays d'après les 21 articles précédents qu'a décrétés le peuple Valaque. Cette Assemblée léguera à la postérité cette réforme et rendra, en outre, une loi par laquelle le peuple devra élire tous les 15 ans des députés extraordinaires chargés d'introduire dans le sein de l'Assemblée générale les améliorations exigées par la marche du siècle et dont ils feront part à la Sublime Porte.

Arrêté en conseil à Bucharest.

Les Membres de la Lieutenance Princière, N. Golesco.

No. 1.285. 1848 August 4.

Decretul No. 407 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru.

(Monitorul Român. No. 9. 1848. 9. VIII.)

Dreptate, Frăţie.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domnească.

D-luĭ Ministru al trebilor din Năuntru.

La comisia lucrărilor publice şi la cea pentru agricultură, întrunite prin decretul cu No. 405, găsindu-se de cuviinţă a se maĭ adăogà câţĭ-và membri, Locotenenţa orînduesce la cea dintâĭ pe dd. Marsilion, Balzano şi Gheorghe Roset (Bibica), iar la cea de al doilea pe dd. Vangheli Zapa, G. Andronescu şi Ionescu.

D. Ministru al trebilor din Năuntru va da aceasta în cunoscinţa numiţilor.

Membriĭ Locotenenţeĭ: Chr. Tell, N. Golescu, I. Eliade.
No. 407.

No. 1.286. 1848 August 4.

Proclamațiunea adresată de Suleiman Pașa locuitorilor Țĕriĭ-Românescĭ.

(Foae vol. Acad.)

Națieĭ Valachieĭ.

Prin cel dintâiŭ manifest al meŭ, ce am adresat către boeriĭ și notabiliĭ țĕriĭ, am exprimat părerea de rĕŭ și nemulțumirea ce încercase M. S. Sultanul, Augustul meŭ stăpân, în urma evenimentelor de la 11 Iunie, vĕḍênd că țeara se abate de calea legală, ce singură numaĭ poate asigurà fericirea și reușita reformelor cerute de nația Valachieĭ.

Însărcinat de M. S. Sultanul ca să restatornicesc ordinea în Prințipat, să cercetez plângerile națieĭ, am făcut cunoscut poporuluĭ Valachieĭ, prin maĭ sus ḍisul manifest, că Guvernul provisoriŭ ce se întocmise în urma evenimentelor de la 11 Iunie urmà a se desființà și a se pune în locu-ĭ Locotenența Domnească, compusă de treĭ membri, și am vĕḍut cu plăcere că nația Valachieĭ, prin grăbirea ce a întrebuințat ca să primească această preschimbare, da dovadă de supunere și credință către Înalta Poartă și către persoana Augustuluĭ eĭ Suzeran, și m'am grăbit și eŭ din partea mea a da încredințare despre sentimentele de bună voință, de carĭ M. S. Sultanul este însuflețit către dînsa, recunoscênd această Locotenență Domnească ca guvernul legal acum al Prințipatuluĭ.

Prin urmare, uitând cele trecute și dorind a ține liniște în țeară, asemĕnat cugetărilor M. S. Sultanuluĭ, Augustuluĭ meŭ stăpân, prin acest manifest învit pe toțĭ Valachiĭ, fără excepție, să se supuie acestuĭ Guvern, recunoscut de mine, și să aștepte în pace până când Înalta Poartă va statuà asupra cererilor ce nația mĭ-a îndreptat prin o deputație aleasă din sînul eĭ. Căcĭ din contră voiŭ declarà turburătorĭ aĭ linișteĭ publice și rebelĭ către M. S. Sultanul, și prin urmare demnĭ de pedeapsă după legiuire, pe orĭ-care nu va da ascultare ordinelor Locotenențeĭ Domnescĭ încercându-se a turburà liniștea ce domnesce.

Pe lângă aceasta, pătruns tot-deauna de spiritul de dreptate ce însuflețesce pe M. S. Sultanul, Augustul meŭ stăpân, de statornica intenție de a asigurà libertatea individuală și respectul către persoană și proprietate, de unde derează fericirea comună, învit pe toțĭ aceia ce șĭ-aŭ lăsat casele și aŭ trecut frontiera să se întoarcă la vetrele lor ca să se bucure în pace de buna fericirea Augustuluĭ Suzeran, pentru a căruia glorie și îndelungire de anĭ

sînt datorĭ a îndreptà mulțumire către Dumnedeŭ; tot de odată dorind a corespunde stăruințelor repetate ale națieĭ Valachieĭ, am plăcere de a vestì că peste puțin voiŭ venì în Capitală, urmat de o gvardie de onoare de două sute de oamenĭ cel mult.

No. 1.286. 1848 August 4.

Giurgiŭ.

(Iscălit:) Suleiman Pașa.

No. 1.287. 1848 August 4.

Publicațiunea No. 4.946 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Românescĭ către locuitoriĭ din județe și de la sate.

(Foae vol. Col. General Pencovicĭ.)

Publicație.

Dreptate, Frăție.

Frațĭ locuitorĭ din județe și sate,

Oameniĭ ceĭ depărtațĭ de Dumnedeŭ aflu că rěspândesc felurĭ de vorbe despre intrarea unuĭ corp de oștire cu Exelenția Sa Suleiman Pașa pe pămîntul romănesc. Vě facem dar cunoscut să nu credețĭ nimic din cele ce spun, căcĭ Guvernul acum s'a recunoscut, și chiar Constituția putem dice că este maĭ recunoscută. Corpul de soldațĭ ce a intrat în țeară sînt venițĭ pentru înfrânarea celor rěĭ, iar nu pentru paguba celor bunĭ.

Fițĭ dar liniștițĭ, nu ascultațĭ și încă defăimațĭ și cerețĭ de la d. Administratorĭ a se pedepsì toțĭ aceia ce, orbițĭ de păcat, nu vor să fie creștinĭ și Românĭ, nu vor ca legea țěriĭ să fie dreptate și frăție și se silesc a vě turburà fericirea ce de acum va prinde rădăcină în pămîntul cel sfînt al Românieĭ libere.

Salutare și frăție.

No. 4.946.

Ministru din Năuntru, N. Golescu.

No. 1.288. 1848 August 4.

Raportul No. 4.953 al Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Românescĭ către Locotenența Domnească.

(Orig. Arch. St. No. 2.108/73. Administrative. Secr. St.)

Dreptate, Frăție.

Către onorabila Locotenență Domnitoare.

Maĭ mulțĭ din locuitoriĭ din ceĭ câte doĭ de la fie-care sat cu preotul lor, venițĭ în Capitală pentru propagandă, s'aŭ arătat către

No. 1.288. 1848 August 4.

sub-însemeatul cu cerere de a li se face despăgubire pentru cheltuelile ce aŭ făcut cu venirea lor aicĭ şi cu întoarcerea.

Sub-însemnatul aducênd aceasta la cunoscinţa aceĭ onorabile Locotenenţe, o roagă să binevoească a decretà câţĭ leĭ găsesce cu cale a se da pe ḑi fie-căruia din aceştĭ sătenĭ şi de unde anume.

Salutare şi frăţie.

No. 4.953.

Secs. 1-ĭ. M. 2.

Pentru Ministrul din Năuntru, Rosetti.
Capul secţieĭ, Steriadi.

(Resoluţie:) Din cutiile satelor să li se plătească câte douĕ-ḑecĭ parale pe ḑi.

No. 1.289. 1848 August 4.

Raportul No. 2.453 al Generaluluĭ Chr. Tell, Şeful oştiriĭ, către Locotenenţa Domnească a Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. St. No. 2.109/74. Administrative. Secr. St.)

Dreptate, Frăţie.

Onorabileĭ Locotenenţe Domnescĭ.

Spre împlinirea resoluţieĭ fostuluĭ Guvern provisoriŭ, pusă la jalba liberatuluĭ din slujba ostăşească Sub-locotenent Borănescu, cu onoare fac cunoscut cele următoare:

1). La 28 Iunie am aflat că d-luĭ întărîtà lumea în piaţă în protiva Guvernuluĭ, pentru care am şi scris d-luĭ Colonel Voinescu a-l oprì.

2). Că în luna luĭ Iulie d-luĭ s'a certat pe dealul Mitropolieĭ cu nisce ovreĭ gvardiştĭ naţionalĭ, şi cu d. Neagoe, care le-a luat parte.

3). Cercetând la nisce pretenţiĭ ale companieĭ de pompierĭ, după mărturisirea d-luĭ Locotenent Zăgănescu, a fost aţâţat soldaţiĭ a se revoltà în protiva Guvernuluĭ constituţional.

Aceste sînt cuvintele pe carĭ rĕzămându-mĕ am cerut liberarea numituluĭ din slujbă, şi s'a şi efectuat; fiind însă că maĭ la urmă la întrebările ce am făcut, pe de o parte mĭ-a arătat că cuvintele sale, la cele maĭ sus arătate împrejurărĭ, n'aŭ fost cu scopul bănuit, ci aŭ fost rĕŭ înţelese, avênd cu totul cuget curat, făgăduindu-se a se consacrà serviciuluĭ ostăşesc cu toată onoarea şi credinţa cuvenită unuĭ ostaş; iar pe de altă parte d-niĭ ofiţerĭ cavalerieĭ mĭ-aŭ mărturisit că conduita luĭ de maĭ nainte a fost

bună, și că-l vor primì în corpul dumnea-lor, chezășuindu-se în viitor, rĕmâne a hotărî onorabila Locotenență ceea ce va găsì de cuviință.

No. 1.289. 1848 August 4.

Salutare și frăție.

No. 2.453.

Șeful oștiriĭ, General Tell.

Cuvîntarea Consululuĭ engles Robert Colquhoun către Locotenența Domnească a Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.290. 1848 August 4.

(Pruncul Român. No. 24. 1848. 7. VIII.)

Domnilor!

Comunicația oficială ce mĭ-a făcut erĭ d. Secretar al Statuluĭ m'a umplut de bucurie, aflând că Maiestatea Sa Sultanul, prin Trimisul sĕŭ extraordinar, Excelenția Sa Suleiman Pașa, a recunoscut formal Locotenența Princiară. M'am grăbit, domnilor, să viŭ să vĕ felicitez de un eveniment atât de fericit, ce este destinat să aducă liniștea și confiența în toate duhurile.

Socotesc că este de prisos să vĕ spuiŭ cât de sincer și cât de mare este interesul ce are pentru această țeară Guvernul Maiestățiĭ Sale, Augusteĭ mele Suverane, și acest interes va cresce, căcĭ nouĕle instituțiĭ ce sînt maĭ în armonie cu trebuințele țĕriĭ, aprobate fiind de Maiestatea Sa Sultanul, acest Monarch luminat ce l-a însărcinat providența să protege Valachia, vor face ca Guvernul meŭ să poată urmà popolul Român în calea progresuluĭ.

Cât pentru mine, domnilor, care lunga-mĭ residență între d-v· m'a făcut să iubesc țeara, mĕ simt fericit să fiŭ organul Guvernuluĭ meŭ, ca să vĕ fac cunoscut simțimintele luĭ, și nădăjduesc că era cea nouă ce va nasce pentru România, va vedé pe toțĭ fiiĭ acesteĭ țĕrĭ unindu-se și neavênd decât o singură dorință, o singură țintă: fericirea și prosperitatea patrieĭ.

Rĕspunsul luĭ Ioan Eliade la cuvîntarea Consuluĭuĭ engles.

No. 1.291. 1848 August 4.

(Popolul Suveran. No. 16. 1848. 6. VIII.)

Domnule Consul,

Locotenența Domnească, în numele popoluluĭ Român, e plină de recunoscință pentru o arătare atât de solemnelă din partea

No. 1.291. 1848 August 4.

representantuluĭ în Ţeara Română a M. Sale Britanice, amica graţiosuluĭ nostru Suzeran.

Visita d-voastre face astăḑĭ o ḑi de sĕrbătoare pentru Românĭ şi nouĕle instituţiĭ, ajungênd a se întemeià din natura lor progresivă, sîntem sigurĭ că vor trage simpatiile uneĭ puterĭ atât de luminate ca puterea Britanică.

Ne stimăm fericĭ, domnule Consul, că aĭ fost martor de faţă la toată ordinea ce a domnit în mişcarea Românilor, şi încă şi maĭ ferice că cea dintâĭ felicitaţie formală ne vine din partea unuĭ bărbat ca d-ta, a căruia îndelungă vieţuire între noĭ a atras atât de puternic simpatiile şi respectul compatrioţilor noştri.

Asigurarea ce binevoiţĭ a ne face despre interesul ce Guvernul M. Sale Britanice are către ţeara noastră, interes atât de sincer şi atât de profund, umple sufletele Românilor de bucurie şi de recunoscinţă; şi bunăvoinţa M. S. Britanice e scumpă inimilor noastre, asigură ţeara noastră de un viitor ferice.

No. 1.292. 1848 August 4.

Nota Consuluĭ general al Prusieĭ către Secretariatul de Stat al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. Afacerilor străine. Act. Rev. 18. Dos. No. 3.)

Monsieur le Secrétaire d'Etat,

J'ai eu l'honneur de recevoir la circulaire de Son Excellence Suleyman Pacha que vous avez bien voulu remettre au Consulat de Prusse par votre note en date du 3/15 de ce mois.

Ayant éprouvé la plus grande satisfaction de ce que Sa Majesté le Sultan a reconnu la Lieutenance Princière, je ne saurais me priver de l'honneur de faire mes compliments aux membres de cette Lieutenance et je vous prie, Monsieur le Secrétaire d'Etat, de me faire savoir quand je pourrais avoir l'honneur de les assurer de mes vives sympathies.

Je profite de cette occasion pour vous renouveler, Monsieur le Secrétaire d'Etat, les assurances de ma parfaite considération.

L'assesseur à la Cour Royale de Berlin, König.

Bucharest.

Nota No. 675 a Consuluĭ Greciei către Secretariatul de Stat al Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.293.
1848
August 4.

(Orig. Arch. M. Afacerilor străine. Act. Rev. 17. Dos. No. 3.)

Monsieur le Secrétaire d'Etat,

Le soussigné Consul général de S. M. Hellénique dans les Principautés de Valachie et de Moldavie a eu l'honneur de recevoir la note du 2/14 courant que vous avez bien voulu lui transmettre de la part de S. E. Suleyman Pacha, lequel, en annonçant que le Gouvernement provisoire à été dissous et remplacé par une Lieutenance de trois membres, lui fait connaître qu'elle a été reconnue par la S. Porte comme gouvernement légitime de Valachie, et exprime le désir que le soussigné reprenne ses relations officielles avec elle.

Tout en félicitant sincèrement Messieurs les membres du Gouvernement actuel de cet acte solennel de la Cour suzeraine, le soussigné n'a pas manqué d'en référer à son Gouvernement.

Mais connaissant d'avance les intentions bienveillantes de son Auguste Souverain pour la prospérité et le bien-être de la Valachie et la vive sympathie de la nation Hellénique pour les Valaques, il n'hésite nullement de reprendre dès à présent et d'entretenir ses relations officielles avec la Lieutenance qui vient d'être installée, et il le fait avec d'autant plus de plaisir que ses sentiments particuliers ont constamment été portés pour tout ce qui peut contribuer au bonheur de la Valachie.

Le soussigné saisit cette occasion pour offrir à Monsieur le Secrétaire d'Etat l'assurance de sa considération très-distinguée.

C. I. Rizo.

Bucharest.

Adresa Comisiuniĭ pentru liberarea robilor către diare.

No. 1.294.
1848
August 4.

(Pruncul Român. No. 24. 1848. 7. VII.)

Domnule Redactor! — Vĕ rog, domnule, a da cât maĭ în grab în cunoscința obștieĭ vrednicele de laudă sentimente ale domnilor patrioțĭ, carĭ șĭ-aŭ emancipat robiĭ, fără a pretinde despăgubire de la patrie. Aceștĭ d. posesorĭ sînt:

D. Michalache, Costache și Petrache Pencovicĭ, carĭ șĭ-aŭ eman-

No. 1.294. 1848 August 4. cipat două roabe, ceĭ-lalțĭ fiind emancipațĭ încă de dd. părințiĭ dumnea-lor.

D. Simeon Marcovicĭ doĭ robĭ.

D. Scarlat Voinescu 32 robĭ, despăgubind chiar dumnea-luĭ pe soția domnieĭ-sale, fiind aceștĭ robĭ de zestre.

D. Grigore Costiescu patru robĭ.

D-na Elenca Zosima șease robĭ.

Socotesc, domnule, că nisce asemenea persoane, cu ast-fel de fapte laudabile, merită a fi cunoscuțĭ de tot popolul Român, și urez la tot cetățeanul posesor de robĭ, ca să fie Român adevĕrat și patriot în inimă, a imità pe aceștĭ domnĭ posesorĭ carĭ, fără îndoeală, îșĭ vor trage asupră-le binecuvîntările concetățenilor dumnea-lor și mulțumirile Guvernuluĭ nostru, care cunoasce foarte bine ce valoare aŭ ast-fel de sentimente.

Salutare și frăție.

P. P. Pereț, Secretarul Comisieĭ liberăriĭ robilor.

No. 1.295. 1848 August 4. **Adresa No. 74 a Generaluluĭ Gheorghe Magheru către Locotenența Domnească a Țĕriĭ-Românescĭ.**

(Copie. Acad.)

Dreptate, Frăție.

Onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ a Țĕriĭ-Românescĭ.

La 9 Iunie trecut, în urmarea înțelegeriĭ și a hotărîriĭ făcute maĭ nainte cu două lunĭ și jumătate între subt-însemnatul cu dd. Eliade, Tell și Pleșoianu, pe pămîntul districtuluĭ Romanațĭ, ne-am decis cu vieața noastră pentru sprijinirea a 21 articole din Constituția popoluluĭ Român, atuncĭ pentru întâiașĭ dată declarată pe pămîntul Românieĭ, subscrisă de înși-ne și de ceĭ împreună intitulațĭ Guvern provisoriŭ. Cu această hotărîre întrarmându-ne cu speranța în Dumnedeŭ, am pășit împreună, pe temeiul dreptuluĭ de autonomie ce are țeara; care Constituție, după sborul de faimă luat în mica Românie, a treia di, la 11 Iunie, s'a primit și de către fostul Domn, fără nicĭ o modificație; la 15 apoĭ ale aceĭ lunĭ, după abdicarea Domnuluĭ, urmând a se luà cârma țĕriĭ, după unanima cerere a popoluluĭ, fu ales de dînsul alt Guvern provisoriŭ compus de dd. Eliade, Tell, Ștefan Golescu și subt-iscălitul împreună cu Prea Sfinția Sa părintele Mitropolitul și alțiĭ, în care popolul avù asemenea încredințare. Atuncĭ Prea Sfinția Sa părintele Mitropolitul în Câm-

No. 1.295. 1848 August 4.

pul Libertăţiĭ, în fruntea a tot popoluluĭ din Bucurescĭ, jură împreună sfinţirea şi păzirea acestor 21 articole din Constituţie, şi maĭ în urmă toată ţeara, spre a susţiné pân' la cea maĭ după urmă picătură de sânge. Acest Guvern provisoriŭ, înzestrat cu sarcina ce i s'a dat de popol, a lucrat cu credinţă şi energie, potrivit grabnicelor împrejurărĭ, întîmpinînd prin prudenţa şi ajutorul popoluluĭ reacţiile urmate acilea în Bucurescĭ la 19 Iunie, precum şi în urma evenimentelor de la 29, când iarăşĭ de către acest popol credincios jurămîntuluĭ, ce a făcut pentru susţinerea Constituţieĭ, desfiinţându-se infama Căimăcămie, şi restabilindu-se a doua ḑi Constituţiunea, fu chemat înapoĭ Guvernul ce se retrăsese din Capitală, în lucrarea sarcineĭ încredinţate luĭ. La 12 ale trecuteĭ lunĭ Iulie, subt-însemnatul unul din aceştĭ membri, a plecat în mica Românie spre a se ocupà de misiunea ce i s'a impus prin vechile decrete cu No. 123 şi 229, rĕmâind asupra celor-lalţĭ membri colegĭ aĭ sĕĭ a se îndeletnicì cu pregătirea Adunanţeĭ generale constituante, reformarea administraţiuniĭ din lăuntru şi a intervenì la Înalta Poartă ca să primească şi să recunoască Constituţia, pe care a jurat tot popolul Român pe temeiul tratatelor ce are ţeara d'a-şĭ organisà pravilele după modul cel bun şi drept, fără a atinge câtuşĭ de puţin nicĭ drepturile Înalteĭ Porţĭ suzerane, nicĭ pe ale orĭ-căreia alte Puterĭ. În urma plecăriĭ mele d'acolo şi veniriĭ Măriei Sale Suleiman Paşa cu neaşteptată oştire la Giurgiŭ în pămîntul ţăriĭ, intrând Guvernul în trataţiĭ asupra întemeieriĭ acesteĭ Constituţiĭ, prin trimisul în Capitală d. Tangâr, Secretarul M. S., unde speram atât eŭ cât şi tot Românul sprijinirea drepturilor de autonomie şi stabilirea acestor 21 articole din Constituţie, cu cea maĭ pătrunḑĕtoare mâhnire a sufletuluĭ cetiĭ în jurnalul intitulat „Pruncul Român", cu No. 20 de la 29 Iulie, că după cererea făcută de către Exelenţia Suleiman Paşa, prin sus ḑisul împuternicit din parte-ĭ, s'ar fi desfiinţat Guvernul provisoriŭ, s'a ales de tot popolul altul compus de aceiaşĭ membri sub numirea de Locotenenţă Domnească, maĭ pe urmă s'a propus împuţinarea membrilor, rĕmâind în loc de 10 numaĭ 6, cu depărtarea Secretarilor, şi că în sfîrşit şi acest numĕr, părêndu-i-se prea mare, a pretins ca Locotenenţa Domnească să se alcătuească numaĭ de 3 membri, carĭ să trateze cu Trimisul Înalteĭ Porţĭ, alegêndu-se de popol dd. Eliade, Nicolae Golescu şi Tell. În acest interval, pe când Guvernul, sub numire de Locotenenţă,

No. 1.295. 1848 August 4.

se alcătuià numaĭ de 6 membri, între carĭ eram și eŭ ales de popol, se cuprinde că membriĭ ar fi publicat o hârtie prin care calcă tractatele și dă Turcieĭ unul din drepturile noastre cele maĭ marĭ, dreptul de autonomie, acel drept pe al căruia temeiŭ ne-am sculat spre a ne reformà legile și cele din lăuntrul țĕriĭ.

La această nenădăjduită veste m'am pătruns de cea maĭ mare întristare, vĕḑênd maniera de care s'a slujit Guvernul în această ocasie, când la asemenea înprejurare gândesc că trebuința cereà a fi și eŭ chemat spre a mĕ aflà de față, saŭ cel puțin a-mĭ încunosciința consiliurile ce ține cu Trimisul din partea Înalteĭ Porțĭ, ca unul ce eram dintre ceĭ dintâĭ ce am jurat pe această Constituție și care și atuncĭ figuram între ceĭ 6 membri aĭ Guvernuluĭ, ales în urmă de popol sub numirea de Locotenență Domnească, să-mĭ comunice resoluțiunea ce șĭ-a luat Guvernul, fără a se grăbì să deà afară o asemenea proclamație, ce nu poate fi nicĭ odată primită de popolul Român, și în protiva cărora unindu-se și sub-iscălitul cu glasul popoluluĭ, atât d'acolo cât și d'aicĭ din România mică, care prin deputațĭ din toate orașele și satele acestor cincĭ districte veniră acolea în Capitală, hotărîțĭ spre înfățișare la Exelenția Sa Pașa, ca să-ĭ încredințeze despre statornica hotărîre ce aŭ pentru susținerea acesteĭ Constituțiĭ, fără care maĭ mulțumițĭ sînt a trimite Î. Poartă să le ridice vieața (dacă nu va maĭ fi dreptate în cer și pe pămînt), decât să nu le fie primit acest drept ce i-l daŭ chiar tractatele, protestează în numele dreptuluĭ de autonomie ce are țeara și declară că, de va fi dată în adevĕr o asemenea proclamație despre care vorbesce Pruncul, nu o recunoasce, precum pe nicĭ orĭ-care altă asemenea ce ar maĭ cutezà Guvernul numit acum Locotenență să facă în contra drepturilor noastre, socotindu-se asemenea lucrurĭ ca nisce hârtiĭ albe. Iar dacă această încunosciințare ce se publică prin sus ḑisa foaie nu va fi adevĕrată, saŭ și de se va fi prilejit, însă subt vr'o altă formă și împrejurare, orĭ nu tocmaĭ așà precum se descrie, ci într'un fel ce poate să fi luat îndreptarea cerută după dreptate, onorabila Locotenență Domnească nu va privì ca o necuviință dreptul ce subtînsemnatul, ca Român ce se interesează pentru patrie, are a-ĭ face întrebarea și a o rugà ca să binevoească a-ĭ comunicà amăruntele sus ḑiseĭ împrejurărĭ, precum și cele până acum urmate în privința causeĭ sacre, spre a întroduce prin aceasta pacea și liniștea

în inima sa și a tot popolul din România mică, ce stă alăturĭ cu sine, și care se află în nedumerire de la rĕspândirea acesteĭ veștĭ.

No. 1.295.
1848
August 4.

Salutare și frăție.

No. 74.

Râmnicul-Vâlceĭ.

General Căpitan al armiilor neregulate și Șef al guardiilor naționale din toată România, G. Magheru.

Copie întocmaĭ, G. Bosoiceanu.

Raportul No. 6.327 al Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Locotenența Domnească.

No. 1.296.
1848
August 4.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Raport către Locotenență.

Rog pe onorabila Locotenență să binevoească a-mĭ da prin al eĭ decret către d. Ministru Finanțiĭ un credit de alțĭ una mie galbenĭ împĕrătescĭ pentru cheltuelĭ secrete pentru împrejurările presente ce urmează atât de Capul Poliţieĭ acesteĭ Capitale cât și de maĭ mulțĭ Administratorĭ de districte.

No. 6.327.

Rosetti.

Adresa No. 4.976 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Româneseĭ către Administrațiunea de Brăila.

No. 1.297.
1848
August 4.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 404.)

La Brăila.

Cuprindera raportuluĭ No. 3.408, atingĕtor de chipul alegeriĭ deputaților pentru Adunarea constituantă, supuind-o subt-iscălitul în cunoscința onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ, s'a primit decretul No. 393, cuprindĕtor că orĭ-ce străin se află statornicit în țeară și plătesce dajdie, nefiind sub protecție străină, are toate drepturile de pămîntean, și prin urmare de alegĕtor și ales, cu atât maĭ vîrtos frațiĭ Românĭ din Moldova, Transilvania și cele-lalte țĕrĭ românescĭ, statorniciţĭ în țeara noastră, se pot bucurà de acest drept.

Potrivit dar maĭ sus pomenituluĭ decret, subt-însemnatul învită pe d. Administrator a se asemĕnà cu urmare întocmaĭ.

No. 4.976.

N. G.

No. 1.298.
1848
August 4.

Raportul No. 3 al Administratoruluĭ şi al Comisarilor de Gorj către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Româneseĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 404.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru al celor din Lăuntru,

Sub-însemnaţiĭ, cunoscêndu-se datorĭ a spionà prin sate ce opinie aŭ ţĕraniĭ pentru deputaţĭ, şi pe carĭ ar puté pune mâna la alegere, cu destulă mâhnire aflarăm că eĭ pe alţiĭ maĭ bunĭ n'ar cunoasce decât pe Zamfir Broşteanu, pe Constandin Roşianu, Şerban Caramanlâu şi Alecu Caramanlâu, carĭ umblă a-şĭ face partide, amerinţând pe ţĕranĭ cu vorbe măglisitoare, că tot de eĭ o să aibă trebuinţă, aflându-se President la tribunal, altul Procuror şi ceĭ-lalţĭ doĭ foştĭ Sub-administratorĭ influenţĭ; afară din acestea se scie prea bine, că moşneniĭ aci sînt într'un numĕr destul de mare, aceştĭ moşnenĭ se află apururea în judecăţĭ, cele maĭ multe pricinĭ se află astădĭ în tribunal, prin urmare fiind tot eĭ în capul tribunaluluĭ, influenţa lor nu poate scădé, şi atuncĭ va fi vaĭ de Ţeara-Română, dacă din fie-care district vom avé câte douĕ saŭ treĭ ruginĭ în Constituanta noastră, căcĭ atuncĭ Constituţia nu ajunge la scopul eĭ. Aşà dar aceĭ doĭ dintre amploiaţĭ la tribunal saŭ trebue pe dată şi fără minut de întârdiere depărtaţĭ din posturile lor, saŭ dacă Guvernul voesce a ţiné ast-fel de oamenĭ în foncţiile lor, atuncĭ trebuesc chemaţĭ de la 19 August în Capitală şi ţinuţĭ până la sfîrşitul luniĭ în Capitală toţĭ patru, căcĭ numaĭ cu chipul arătat oameniĭ aceştia pot perde influenţa. Almintrelea va fi o greşeală mare a lăsà ast-fel de oamenĭ ca capĭ aĭ tribunaluluĭ, şi ceĭ-lalţĭ doĭ rĕspândiţĭ în district, oamenĭ carĭ se scie de sigur că aŭ fost şi sînt vrăjmaşĭ neîmpăcaţĭ aĭ Constituţieĭ, oamenĭ carĭ în diua de jurămînt n'aŭ venit la sfinţirea steagurilor, prin urmare nicĭ n'aŭ vrut să jure, pentru care Administratorul a făcut cunoscut Ministeruluĭ cu raportul de sub No. 3.219, la care nu s'a vĕdut făcută nicĭ o punere la cale. Apoĭ atuncĭ alegerea de deputaţĭ va fi compusă tot de imaginĭ aristocratice, imaginĭ carĭ de la înfiinţarea cădutuluĭ Regulament şi până la revoluţia din Iunie aŭ ruinat pe ţĕran atât de mult, în cât astădĭ trebue să aĭ mare băgare de seamă să-l cunoscĭ de e heară sălbatică saŭ om.

Salutare, frăţie.

Administratorul judeţuluĭ Gorj, Chr. Marghiloman.
Comisarĭ, Ioan Ionescu, M. D. Marghiloman.

No. 3.—Târgul-Jiuluĭ.

Raportul No. 4.276 al Administrațiuniĭ de Ialomița către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.299.
1848
August 4.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 337.)

Dreptate, Frăție.

Domnuluĭ Ministru al trebilor din Lăuntru.

Subt-iscălitul, pe temeiul Constituțieĭ, cunoasce că tot omul aflat într'această Țeară-Română este liber.

Domnul Colonel Kuneski, la moșia d-sale Manucul, dintr'acest județ, are câțĭ-và oamenĭ aduşĭ din Rosia, carĭ se privesc tot subt sclavie.

Cere deslegarea Domnieĭ-voastre cum trebue să se socotească aceștĭ oamenĭ.

Pentru Administratorul jud. Ialomița, Gheorghe Paraschivescu.

No. 4.276.

(Resoluție:) Să se întrebe Locotenența.

Raportul No. 5 al Comisaruluĭ de Romanațĭ, C. Manega, către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.300.
1848
August 4.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru al celor din Lăuntru,

Astădĭ mergênd la tribunalul acestuĭ district, Romanațĭ, am vĕdut tribunalul în lipsă de President și Procuror. Subt-iscălitul, ca delegat al onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ și în urmarea instrucțieĭ onorabiluluĭ Departament, prin care mi se aduce aminte că sînt censor al tutulor, maĭ cu seamă al funcționarilor publicĭ, am cercetat pentru a d-lor lipsire, și am dovedit-o că este depărtată și de multă vreme, apoĭ am propus cu cea maĭ mare delicateță, că pentru d-lor urmează a se păzì decretul No. 243 și urmează a se raportuì unde se cuvine, când tot de odată m'am vĕdut din partea d-luĭ Nicolae Chintescu, unul din membriĭ carele se dice că ar ține locul de President, cu cea maĭ mare furie despotică atacându-mĕ și poruncind dorobanților a mĕ da afară. Această persoană, plin de aristocrație și despotism, în maĭ multe rîndurĭ a bârfit și neîncetat bârfesce în protiva nouĕlor Constituțiĭ, chiar îna-

No. 1.300. 1848 August 4

intea mea şi a d-luĭ Administrator, pe care ne-am muncit în tot chipul a-l aduce la cunoscința fericituluĭ viitor ce ne aşteaptă. Dar în zadar, căcĭ d-luĭ nu se poate împăcà şi nu-şĭ poate stăpânì furia despotică cu care este pătruns, căcĭ l-a adus în stare de nestăpânire chiar asupra mea care, deşì am greşit poate în protiva instrucţiilor mele, dar cu cel maĭ delicat mijloc ĭ-am propus punerea în lucrare a decretuluĭ, să-mĭ facă un asemenea atac nesuferit cu îmbrâncire de dorobanţĭ şi fără să mĕ întrebe, după care temeiŭ fac o asemenea propunere; această urmare se vede destul de lămurit că a făcut-o, nu ca să-şĭ apere funcţia sa, ci numaĭ ca să-şĭ arate maĭ cu seamă veninoasa furie ce poartă în sine pentru ceĭ ce doresc şi ocrotesc nouĕle instituţiĭ făcĕtoare de bine ţĕriĭ. Subt-iscălitul, cu onoare viŭ a face cunoscut D-voastre, binevoind a face ceea ce veţĭ bine chibzuì pentru înfrânarea unuĭ asemenea om despuiat cu totul de caracterul patriotic şi spĕlarea ataculuĭ ce am suferit, numaĭ pentru că m'am silit a păzì datoriile funcţieĭ mele cu credinţă şi cinste, iar eŭ dacă din greşeală voiŭ fi explicat rĕŭ instrucţia şi n'oiŭ fi avut drept a mĕ amestecà într'această pricină, dacă greşeala va fi neertată, primesc cu cea maĭ mare mulţumire osânda ce mi s'ar cuvenì.

Comisar extraordinar al districtuluĭ Romanaţĭ, C. Manega.

No. 5.

Caracal.

No. 1.301. 1848 August 4.

Raportul No. 6.387 al Administraţiuniĭ de Mehedinţĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 269.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru din Lăuntru,

Prin articolul al VI-lea din decretul onorabiluluĭ Guvern provisoriŭ cu No. 123, aĭ căruia membri ţin acum numirea de Locotenenţĭ Domnieĭ ţĕriĭ, şi care s'a trimis Administraţieĭ pe lângă porunca Domnieĭ-voastre cu No. 3.881 de la 8 Iulie trecut, se ḑice că toţĭ panduriĭ volintirĭ, din minutul înscrieriĭ lor, să fie apĕraţĭ de capitaţie şi toate cele-lalte sătenescĭ datoriĭ.

Fiind însă că în unele din satele acestuĭ district se găsesc maĭ mulţĭ asemenea doritorĭ, iar prin altele nicĭ unul, şi în pre-

No. 1.301.
1848
August 4.

ḑisul decret nu se deslușesce de unde să plătească capitația acestor oamenĭ și cele-lalte ale lor sătenescĭ datoriĭ, iar maĭ cu seamă că de ar rĕmâné àceste rĕspunderĭ pe greutatea cutiilor saŭ a locuitorilor satelor, de unde se află eĭ cu locuința, ar fi cu nedrept ca uniĭ din locuitorĭ să poarte capitația celor chemațĭ la asemenea slujbă, când satele din carĭ nu se înscriŭ volintirĭ s'ar apĕrà din această îndatorire, și maĭ cu seamă că unele din satele cu volintirĭ nu aŭ nicĭ capitalurĭ în cutiile lor, este rugat d. Ministru ca să binevoească a da Administrațieĭ cuviincioasă deslegare.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Mehedințĭ, N. Opran.
S C. Roșianu.

No. 6.387.
Secsia I.

No. 1.302.
1848
August 4.

Raportul No. 3.618 al Administrațiuniĭ de Teleorman către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Româneseĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 263.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Lăuntru,

După ordinul d-v. cu No. 4.599, în care orînduițĭ îndeplinitor datoriilor de Administrator la acest district pe domnul Secretar ce lipsià, prin raporturile cu No. 3, 3.493, am făcut d-v. cunoscut toate împrejurările atingĕtoare de lipsa funcționarilor Administrațieĭ. Am onoare a vĕ recomandà și acum aceste raporturĭ și a vĕ rugà să luațĭ toată deslușirea dintr'însele, ca să-mĭ dațĭ negreșit interesanta deslegare ce cer cu mare stăruire la aceasta. Astăḑĭ la 4 ale curgĕtoareĭ s'a înfățișat domnul Costache Apostolescu, orînduit prin ordinul d. Ministru Finanțiĭ, No. 2.589 de la 25 Iunie, ca să intre în funcția de Secretar, fără chezășie cuviincioasă. Chestia este dacă îmĭ dațĭ voe să-l las îndeplinitor datoriilor de Administrator, saŭ să-l primesc numaĭ cu misiunea funcțieĭ de Secretar.

Salutare și frăție.

Pentru d. Administrator districtuluĭ Teleorman, Comisar Al. Petrescu.

No. 3.618.
Secs. 1-ĭ.
Or. Turnu.

(Resoluție:) Fiind-că s'a numit Administrator, să steà la dosar.

No. 1.303. 1848 August 4. Adresa No. 4.977 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ către Administratorul de Ialomiţa.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No 260.)

La d. Administratorul districtuluĭ Ialomiţa.

După petiţia ce a dat către onorabila Locotenenţă Domnească Lazăr sin Marin desrobitul, în potriva fostuluĭ sĕŭ posesor d. Vanghelie, că după ce jăluitorul şĭ-a luat bilet de slobodenie, mergênd să-şĭ ieà familia, a fost maltratat şi bătut de numitul, iar maĭ presus de toate că ĭ-a luat biletul şi i l-a rupt; şi după o asemenea altă petiţie a luĭ Docea sin Ivan, plângêndu-se tot pentru numitul Vanghelie, că ţine în silnicie şi legaţĭ în lanţurĭ pe nisce oamenĭ, rude ale luĭ, dându-se apostilul onorabileĭ Locotenenţe Domnescĭ, ca să se aducă numitul Vanghelie aicĭ spre a i se cere socoteală de urmările sale, subt-iscălitul învită pe d-v. a aduce la îndeplinire acest ordin al Locotenenţeĭ Domnescĭ, cu trimiterea fără zăbavă aicĭ a numituluĭ Vanghelie.

N. G.

No. 4.977.

No. 1.304. 1848 August 4. Raportul No. 4.418 al Administraţiuniĭ de Vlaşca către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 260.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru din Lăuntru,

Luându-se în băgare de seamă ordinul No. 4.328, prin care se vede liberarea Ţiganilor de la posesoriĭ lor, subt-iscălitul face cunoscut că şi în acest oraş şi judeţ se află asemenea Ţiganĭ, şi mulţĭ dintr'înşiĭ, fără a aşteptà primirea bileturilor, aŭ fugit şi fug de la posesoriĭ lor, preumblându-se prin oraş fără căpătâiŭ, din care renasc neorîndueli şi supĕrărĭ linişteĭ obştescĭ, precum asemenea plecând în numĕr maĭ mult către Capitală, de acolo a-şĭ primì biletur, vor pricinuì aceleaşĭ neorîndueli.

Şi este rugat onorabilul Minister ca să-ĭ arate ce măsurĭ să ieà întru aceasta, căcĭ părerea sa este a nu se slobodì de la posesorĭ, până ce maĭ întâiŭ nu se vor luà măsurĭ pentru a lor asi-

gurare de bune purtări, și ale cărora bileturi să se sloboadă prin Administrația acestuĭ județ.

No. 1.304. 1848 August 4.

Salutare și frăție,

Administratorul județuluĭ Vlașca, I. I. Filipescu.
Secretar, C. Mănciulescu.

No. 4.418.
Secsia 1-ĭ.

(Resoluție:) Rĕspuns, cât pentru liberarea acestor oamenĭ, eĭ toțĭ sînt liberĭ de la 10 ale trecutuluĭ Iulie, după publicatele punerĭ la cale ale Guvernuluĭ, și foștiĭ lor posesorĭ nu maĭ pot avé nicĭ o treabă cu dînșiĭ. Iar cât pentru asigurarea lor spre a nu se abate în netrebniciĭ, aceasta rĕmâne la polițienescile măsurĭ date Administrațieĭ. — Avg. 9.

Scrisoarea Administratoruluĭ de Gorj Chr. Marghiloman către Generalul Gheorghe Magheru.

No. 1.305. 1848 August 4.

(Orig. Acad.)

Bunul meŭ Domn,

Zorindu-se Sub-administratoriĭ acestuĭ district cu îndeplinirea banilor din cutiile satelor, ce mi se cer de d-nul Ministru al Finanțiĭ, am întîmpinat de la Subt-administratorul de Amaradia, Zamfir Broșteanu, o întârdiere, temêndu-se a-mĭ arătà adevĕrul, închipuindu-șĭ o învinovățire, în sfîrșit îmĭ spuse că de către d-v. s'ar fi luat baniĭ din cutiile a cincĭ sate în păstrare-vĕ, ce se urcă la suma de treĭ miĭ leĭ și că, lipsindu-ĭ aceștia, nu poate încheià socotelile ce i se cer cu grăbnicie. Iar numirea acestor sate, proprietățĭ ale d-v. sînt: Pojarul-de jos, Pojarul-de-sus, Bârșeul-de-pădure, Bârșeul-de-Jilotru și Cojaniĭ.

Am fost silit, domnul meŭ, a întârdià și eŭ trimiterea socotelilor la Visterie, până înțelegêndu-mĕ cu d-v. să-mĭ dațĭ deslușirea de cum am a urmà pentru baniĭ acestor cincĭ sate ce se cuvine a luà douĕ părțĭ din treĭ, vĕ rog dar a-mĭ rĕspunde cât s'ar puté maĭ nezăbovit. Epistola d-v. de la 30 Iulie am primit-o astădĭ, și mĭ-a părut bine că opinia d-v. pentru Alecu Broșteanu a fost asemĕnată cu a mea, căcĭ porunca de orînduire în funcția de Subt-administrator îĭ erà și făcută în cançelarie, când am primit epistola d-v., în locul luĭ Caramanlâŭ la plasa Gilortuluĭ, cunoscêndu-mĕ dator a-l depărtà pentru maĭ multe necuviințe urmate în plasa sa, și din carĭ l-am putut dovedì ca reacționar. Dar sînt

No. 1.305. 1848 August 4.

treĭ dile astădĭ de când, trimiţênd după dînsul ca să se pornească în plasa ce-ĭ încredinţez, şi încă n'a sosit. Pentru toate am luat măsurile cele maĭ întinse, dar ce folos că Ministrul din Lăuntru nu-mĭ rĕspunde la nimic.

Pentru alegerile de deputaţĭ ce urmează acum a se săvîrşi în curîndă vreme, fiiĭ păcatuluĭ din acest district, şi anume Dincă Roşianu, Şerban Caramanlâŭ, Broştenii ceĭ marĭ amândoĭ, iniţiează popolul d'a-ĭ alege pe dînşiĭ, împrăştiindu-le şi înfricoşerĭ că tot eĭ o să rĕmâie pe capul lor în urmă. Am socotit de cuviinţă ca cu Comisarul să raportăm, cerênd întâiŭ: pe funcţionariĭ judecătorĭ a-ĭ depărtà din funcţie, ca uniĭ ce n'aŭ vrut a săvîrşi jurămîntul, şi al doilea: a se chemà aceştia la Bucurescĭ ca să nu se afle acì la alegere, ca să putem face un lucru bun şi liniştit. Scrisorica către un preot din Craiova astădĭ chiar o voiŭ trimite cu expediţia. În minutul acesta, schimbaĭ planurile de Subt-administratorĭ, căcĭ după o sciinţă ce luaĭ din plasa Jiuluĭ, am perdut toată încrederea de la Alecu Broşteanu, căcĭ poruncit fiind a-mĭ trimite pe Stolojan din ordinul d-v., el mĭ-a rĕspuns că a plecat în Mehedinţĭ, după care mergênd Costache Manoil, rînduitul tist, l-a găsit acasă cu oamenĭ înarmaţĭ şi încă cu doĭ dorobanţĭ d'aĭ Subt-administraţieĭ în curte, şi invitând satul luĭ a nu da credămînt Constituţieĭ, căcĭ la Calafat aŭ eşit treĭ miĭ de Turcĭ şi că el cu alţĭ Craiovenĭ se duce a le eşì înainte.

Eŭ pe de o parte am scris Administratoruluĭ de Dolj a-l trimite acì, iar pe de alta scoţênd pe Alecu Broşteanu, am rînduit pe nepotul sĕŭ, în care am toată buna nădejde şi carele îl cunoasceţĭ şi d-v. Iar la Gilort, în locul Caramanlâuluĭ, voiŭ orînduì pe Brătuianu, fostul tist, ca să-mĭ aducă plasa într'o maĭ bună orînduealǎ. Şi asemĕnat acestor preschimbărĭ, am şi raportat Ministruluĭ din Lăuntru.

Acum aflaĭ că cincĭ din dorobanţiĭ Vâlcanuluĭ s'ar fi întors înapoĭ, şi trimeseĭ pe tistul după dînşiĭ ca să-ĭ prindă. Scrieţi-mĭ dacă aŭ desertat maĭ mulţĭ, căcĭ aflu că din aĭ Doljuluĭ şi Romanaţĭ ar fi fugit maĭ mulţĭ.

Vasilache Hurezeanu d'abià erĭ a plecat d'acì, poprindu-l boalele familieĭ, şi fiind-că el încă cere atât leafa sa cât şi a ofiţerilor ce-ĭ orînduesce el, iar în ordinul d-v. nu se dice, daţi-mĭ deslegare. Asemenea îmĭ cere şi alţĭ banĭ pentru lefile soldaţilor pandurĭ, ca să le deà pe la casele lor, ca să-şĭ lase fie-care din eĭ de cheltueală pentru familiile lor, iar în ordinul d-v. se dice că

după ce vor venì acì, și tocmaĭ la pornire-le să le daŭ pe câte o lună, de aceea binevoițĭ a-mĭ da deslegare ca să sciŭ maĭ bine ce să urmez la cererile ce-mĭ fac.

No. 1.305.
1848
August 4.

Salutare și frăție.

Târgu-Jiuluĭ.

Chr. Marghiloman.

Scrisoarea Generaluluĭ Gheorghe Magheru către Colonelul N. Pleșoianu.

No. 1.306.
1848
August 4.

(Conc. Acad.)

Dreptate, Frăție.

Scumpul meŭ amic!

După preumblarea ce am făcut cu liniște și pace în toate districtele din România mică, am ajuns cu ajutorul luĭ Dumnedeŭ la Râmnicul-Vâlceĭ, și am așezat tabĕra la șatrele de la bâlciul Rîurenilor, unde sper a se adunà și un numĕr de pandurĭ volontirĭ cât se va puté maĭ însemnător. Dar fiind-că aicĭ încerc mare împedecare la îndestularea lor și a cailor lor din pricina lipseĭ și scumpeteĭ productelor de hrană și a fînuluĭ, iar către aceste și dorobanțiĭ din acel district, ce m'aŭ însoțit cu tistul lor până aicĭ, făcură rugăciune a-ĭ slobodì pentru puțin timp pe la casele lor, ca să-șĭ îngrijească de bucate și să-șĭ puie la orînduială trebile, precum și ca să se primenească, din pricină că ceĭ maĭ mulțĭ nu șĭ-aŭ luat cu dînșiĭ decât numaĭ câte un rînd de primeneală, de aceea sub-însemnatul acordându-le cererea, ĭ-am și slobodit a merge dimpreună cu tistul lor pe la casele lor, să-șĭ așeze toate ale caseĭ în regulă, și luându-șĭ primenelĭ, să grăbească a se întoarce aicĭ. Pentru aceasta dar nu lipsesc a te însciință și pe dumnea-ta și te învit ca, îndată după primirea acesteia, să dațĭ ordin pe la toțĭ Sub-administratoriĭ ca la 11 ale curgĕtoareĭ să pornească pe toțĭ dorobanțiĭ la residența districtuluĭ negreșit, și d-v. împreună cu tistul, alegênd din tot No. lor două părțĭ din treĭ, dintre ceĭ maĭ capabilĭ și maĭ încercațĭ la arme, să-ĭ pornițĭ fără de zăbavă, însă toțĭ căprariĭ și ceĭ maĭ bunĭ ce vor avé caĭ maĭ sdravenĭ, jumătate dintr'înșiĭ să fie călărĭ și jumătate pe jos, făcêndu-le cunoscut acestor din urmă a-șĭ lăsà caiĭ la casa lor, și când trebuința va cere a merge la Bucurescĭ, îșĭ vor aduce și eĭ caiĭ. Iar la pornirea lor d'acolo, le vețĭ pune îndatorirea atât lor cât și tistuluĭ, ca să se afle ne-

No. 1.306. 1848 August 4

greşit aicĭ până în ḑiua de 13 ale acesteĭ lunĭ. Despre familiile noastre din ţeara nemţească n'am alte noutăţĭ a vĕ da, decât numaĭ că se află acum la Sibiiŭ şi că sînt sănătoase, după cum m'a încredinţat d. Mateescu, Comandirul de la schela Câinenilor, carele a fost p'acolo. Aşà dar, iubitul meŭ amic, nu perde din vedere a pune toate silinţele ca să înapoezĭ pe dorobanţĭ negreşit până la sorocul arătat, spre a nu încercà vr'o împedecare din partea lor, şi iubesce în tot-deauna cu sinceritate pe cel maĭ adevĕrat prieten al d-tale ce se înseamnă cu

Salutare şi frăţie.

Vasile Musicantul din satul Vulpenĭ ţine loc d'un căprar în locul aceluia ce se va arătà de d. tist, carele şĭ-a şi primit de la dînsul leafa. Către acestea, cu toate că m'am înţeles atât cu d. tist cât şi cu căprariĭ, dar cerênd trebuinţa şi de a d-lor trebuinţă, veţĭ îngrijì cu pornirea dorobanţilor ca fieş-care căprărie să-şĭ aibă o căldare pentru trebuinţa gătituluĭ mâncăriĭ lor, afară de celelalte pentru care m'am înţeles cu dînşiĭ.

Râmnicul-Vâlceĭ.

No. 1.307. 1848 August 4.

Scrisoarea Generaluluĭ Gheorghe Magheru către Generalul Chr. Tell.

(Conc. Acad.)

Dreptate, Frăţie.

Scumpul meŭ amic!

Alaltăerĭ am sosit aicĭ la Râmnicul-Vâlceĭ, unde mĕ îndeletnicesc cu misiunea cu care sînt însărcinat a strînge dorobanţiĭ şi panduriĭ volontirĭ. V'am maĭ scris o scrisoare precum şi o ştafetă, ce v'am trimis de la Horezu, dar n'am primit rĕspuns la nicĭ una; acum dar cu ocasiunea domnuluĭ Ioan Popovicĭ, felcerul de la regimentul No. 1, ce se află aicĭ însărcinat cu căutarea celor ce se bolnăvesc în tabĕră, şi care vine acolea numaĭ pentru luarea trebuincioaselor doctoriĭ, vĕ rog a-mĭ rĕspunde la acestă ştafetă, în cunosciinţându-mĭ toate câte se urmează p'acolo, precum şi de urmarea ce aţĭ făcut la cele ce vĕ consemn acolo, scriindu-mĭ tot într'o vreme şi orĭ-ce alte-cele veţĭ maĭ fi aflat, ca să ne putem tot-deauna consultà şi înţelege împreună asupra orĭ-ce privesce la causa sacră.

No. 1.307. 1848 August 4.

Iar acum, amice, neavênd alte noutățĭ a vĕ împărtășì, mĕ subscriŭ cu

Salutare și frăție.

Binevoițĭ însă a grăbì întoarcerea felceruluĭ cu doctoriile, fiind foarte necesar în tabĕră.

No. 1.308. 1848 August 4.

Scrisoarea Generaluluĭ Magheru către B. Văleanu, Administratorul de Olt.

(Conc. Acad.)

Dreptate, Frăție.

Iubitul meŭ amic!

Fiind-că dorobanțiĭ din acel district Olt, ce aŭ însoțit pe subînsemnatul de la Slatina până aicĭ la Râmnicul-Vâlceĭ, nu șĭ-aŭ primit la plecarea lor de la Administrație nicĭ leafa pe o lună înainte, precum se cuprinde în decretul Guvernuluĭ provisoriŭ cu No. 123, nicĭ aŭ luat cu dînșiĭ primenelĭ pentru un timp maĭ îndelungat; de aceea subt-însemnatul, după chibzuirea făcută, ĭ-a slobodit împreună cu tistul lor, spre a merge pe la casele lor pentru o vreme scurtă, ca să-șĭ reguleze casnicele trebĭ și să-șĭ ieà cu dînșiĭ primenelĭ, după care apoĭ viind acolea la Administrație, și primindu-șĭ leafa, să-ĭ îndreptațĭ aicĭ negreșit în soroc de 10 dile, împreună și cu restul celor-lalțĭ dorobanțĭ, adică a două părțĭ din treĭ din totalul dorobanților districtuluĭ. Așà dar, scumpul meŭ amic, vĕ rog ca fără de zăbavă să dațĭ ordine pe la Subt-administratorĭ, ca până la 11 ale curgĕtoareĭ să trimiță la residența Administrațieĭ d'acolo pe toțĭ dorobanțiĭ, din carĭ alegênd două părțĭ din treĭ, pe ceĭ maĭ vrednicĭ și cu cunoscință de arme, să le slobodițĭ leafa pe o lună înainte, după sus disul decret, adică celor dintâĭ socotit din diua ce aŭ plecat d'acolo, și celor-lalțĭ din diua ce-ĭ vețĭ pornì. Și fiind-că strîngerea tuturor dorobanților din districte aicĭ la Rîurenĭ, unde s'a așezat tabĕra, este de prisos a fi toțĭ călărĭ, pentru că șed de o cam dată fără nicĭ o ocupație și către aceasta se pricinuesc și cheltuelĭ însemnate cu furagiul ce se dă cailor, fiind foarte scump p'aicĭ, de aceea vețĭ binevoì, amicul meŭ, a trimite călărĭ numaĭ pe tistul cu căprariĭ și cu ceĭ maĭ fruntașĭ dorobanțĭ ce vor avé caĭ maĭ bunĭ, carĭ însă cu totul nu vor covîrșì numĕrul de jumătate din totalul ce este a se trimite, iar ceĭ-lalțĭ ju-

No. 1.308. 1848 August 4. mătate vor venì pe jos bine armaţĭ. Vĕ rog însă a stăruì cu dinadinsul asupră-le, ca să se afle negreşit aicia până la 13 ale curgĕtoareĭ, întocmaĭ după cum se va însemnà, cu toate că maĭ bine ar fi, după cum şi tistul încredinţă, că poate fi ca să vie toţĭ dorobanţiĭ pe jos şi numaĭ tistul cu căprariĭ călărĭ; avênd către acestea îngrijire, iubitule, ca la pornirea lor d'acolo, să aibă fie-care căprărie câte o căldare, cu care să se slujească la gătitul hraneĭ lor, fiind-că pentru cele-lalte, ce maĭ sînt de trebuinţă, m'am înţeles cu tistul ca să le facă cunoscut a se pregătì şi de dînsul, fiind foarte bagatele. Nu mĕ îndoesc de loc, scumpul meŭ amic, că veţĭ corespunde îndată la scopul ce privesce la misiunea cu care este încredinţat subt-însemnatul în causa sacră, şi că şi acum păstraţĭ tot aceleaşĭ sentimente de dragoste către amicul d-v. ce se subscrie cu

Salutare şi frăţie.

Râmnicul-Vâlceĭ.

No. 1.309. 1848 August 4.

Scrisoarea Marieĭ Ghica către Dimitrie Ghica.

(Orig. Col I. I. Brătianu.)

Colintina.

Mon cher Démètre,

Votre lettre m'a causé infiniment de plaisir. Je me suis tout de suite empressée . . . . Les nouvelles sont premièrement que Soliman Pacha a reconnu officiellement le Gouvernement, qu'il a même envoyé des circulaires avec son sceau à tous les Consuls pour leur annoncer qu'il reconnaît ce Gouvernement comme légitime et les invite d'en faire autant; secondo: les cinq députés sont partis pour Constantinople, lesquels sont Stephan Golesco, Baltsesco le cadet et les trois autres des négociants, dont j'ignore le nom. Moi je vous conseille de retourner, car ce que vous a dit Dimitraki n'est pas un fait erroné. Sans doute, ce désir n'est pas parmi vos égaux, mais fort heureusement ce n'est pas la majorité. J'embrasse Charles et suis de l'avis qu'il ne ferait pas mal de venir: ce serait aussi très bien pour ses affaires . . . . S'il persiste dans le dessein de rester, je crois qu'il attendra bien longtemps le résultat des événements. Je vous embrasse affectueusement et vous attends avec impatience.

Votre mère, M. Ghica.

No. 1.310
1848
August 4.

Scrisoarea luĭ Constantin Ghica către Dimitrie Ghica.

(Orig. Col. I. I. Brătianu.)

Bucarest.

Mon cher frère,

Laissez les personnalités de côté et ne vous occupez pas de ce qu'on met dans les journaux. Notre pays a besoin d'hommes aux affaires pour sortir de cette crise. Tous ceux qui vous conseillent de ne pas sortir sont vos ennemis, car si Mr. Bolintineano s'attaque à vous, avec deux soufflets on le met à la raison; je lui ai même fait dire indirectement qu'il s'expose à avoir la tête cassée. Si vous auriez été ici, il aurait été très bien d'aller aussi à Constantinople pour beaucoup de raisons. Si vous partez tout de suite, vous auriez encore le temps d'y aller; vous pourriez alors vous assurer par vous-même, ce dont il s'agit. Maman vous a écrit les autres nouvelles.

Votre dévoué frère, Constantin Ghica.

No. 1.311.
1848
August 4.

Notă din „Pruncul Român." No. 24. 1848. 7. VIII.

Miercurĭ, la 4 August, domnul Colquhoun, Consulul Maiestățiĭ Sale Britanice, escortat de o jumătate de escadron de cavalerie, a venit la palat spre a felicità Guvernul; erà frumos, erà sublim acest spectacol; în mijlocul uneĭ mulțimĭ de privitorĭ, ce se adunaseră, acest bărbat stimabil luă cuvîntul și după emoția în care se află și cuvintele luĭ pline de dignitate și de amor, vedeaĭ tot de odată într'însul un adevĕrat Român, și un vrednic Ministru al unuĭ regat liber și stăpân al mărilor. Unul din membriĭ Locotenențeĭ îĭ rĕspunse din partea colegilor sĕĭ și a tutulor Românilor și prin exclamațiĭ de fericire se sfârșì această țeremonie adevĕrat solemnelă, consfințită cu lacrămile ce curgeaŭ din ochiĭ celor ce s'aŭ aflat față.

No. 1.312.
1848
August 5.

Raportul Comisaruluĭ V. Calloianu către Administratorul de Buzĕŭ.

(Copie. Arch. M. de Interne. Dos. No. 334.)

Dreptate, Frăție.

Sîntem aproape de a terminà cu propagarea în plaiul Slănicul, sperăm că pe Sâmbătă vom trece în cele-lalte douĕ. Am aflat

No. 1.312. 1848 August 5.

oamenĭ și entusiasmațĭ pentru Constituțiune, dar am aflat asemenea și adversarĭ, dacă nu în realitate, cel puțin în opiniunĭ, carĭ provin evidinte din teroarea inspirată de uniĭ, alțiĭ, saŭ din simpla nesciință. Jurămîntul în unele sate s'a depus cu cea maĭ mare pietate, altele nu l-aŭ depus de loc, causând absința conlocuitorilor lor; însă se vor aflà mediĭ certe prin carĭ îl vor depune eĭ singurĭ cu preotul în dile de sĕrbătorĭ. Mulțĭ aŭ reclamat pentru diferite injustițiĭ saŭ reciproce saŭ asupra amploiaților. Cele ce s'aŭ putut s'aŭ efectuat prin Subt-administrațiune, pentru cele-lalte vi se alătură acì petițiunile lor. Vețĭ binevoì dar ca prin calea păciĭ și fără turburare, pe cât nu se va atinge nicĭ dreptatea, a le da ascultarea justificată. Din parte-mĭ am stăruit, cât am putut, de a nu recipe asemenea reclamațiunĭ, însă am fost neascultat, dicênd că adĭ propagăm dreptatea, și apoĭ adĭ ne facem surdĭ la vocea eĭ. Am dis către toțĭ ca să ertăm toate cele trecute pentru libertate, cum Christul a ertat pentru înviere, însă după toate astea, aste petițiunĭ tot mi le-aŭ dat, și în numele dreptățiĭ cer resoluțiunea cuvenită proclamațiuniĭ popoluluĭ Român.

Salutare și frăție.

Comisar, V. Calloianu.
Copie întocmaĭ, G. Chrisoscoleŭ.

D. Administrator al districtuluĭ Buzĕŭ.
La Buzĕŭ.

No. 1313. 1848 August 5.

Circulara No. 4.984—5.016 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ, notificând diferitelor persoane numirea lor în comisiile instituite de Locotenența Domnească.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 333.)

Adresă către persoanele jos însemnate. [1]

Prin decretul onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ sub No. 405 către acest Minister, puindu-se în vedere întocmirea a câtor-và comisiĭ, și anume: 1-a pentru întocmirea Constituțieĭ; 2-a pentru organisarea judecătorească; 3-a pentru organisarea puteriĭ armate; 4-a pentru administrație; 5-a pentru finanțe; 6-a pentru școale; 7-a pentru lucrărĭ publice; 8-a pentru agricultură, industrie și comerț, adaogă tot de odată că pentru comisia întocmiriĭ Con-

[1]) Persoanele acestea sînt membriĭ diferitelor comisiĭ rînduite prin decretul No. 405 din 3 August 1848. (A se vedé No. 1.263.)

stituțieĭ a orînduit pe N. B. (vedĭ în decret numele), între carĭ fiind și d-v. prenumĕrat de membru al acesteĭ comisiĭ, după încredințarea ce are Locotenența Domnească de capacitatea și patriotismul d-v., sub-iscălitul grăbesce a vĕ comunicà aceasta, și tot de odată, după însărcinarea ce are, vĕ invită ca Vinerĭ, la 6 ale acesteia, să intrațĭ în lucrare, înțelegêndu-vĕ între d-v. pentru locul unde avețĭ a vĕ adunà și chipul cu care o să lucrațĭ ca să înfățișațĭ onorabileĭ Locotenențe cât se va puté maĭ în grab proiecte deslușitoare și potrivite cu cele de acum trebuințe ale națieĭ.

No. 1.313.
1848
August 5.

Nota circulară a Secretaruluĭ de Stat al Țĕriĭ-Românescĭ către Consuliĭ Puterilor străine.

No. 1.314.
1848
August 5.

(Copie. Acad.)

Bucharest.

Monsieur le Gérant,

Par suite de la dissolution du Gouvernement provisoire, qui avait pris les rênes de l'Etat après l'abdication de l'ex-Prince, le peuple à procédé à l'élection d'un nouveau Gouvernement qui, suivant le désir exprimé par S. Ex. Suleyman Pacha, Commissaire extraordinaire de S. M. le Sultan en Valachie, s'est constitué sous le nom de Lieutenance Princière.

La Lieutenance Princière est composée des personnes sous indiquées, choisies parmi les membres du Ministère:

MM. J. Eliade, N. Golesco, C. Tell.

C'est ce nouvel état de choses que j'ai l'honneur de porter à votre connaissance, Monsieur le Gérant, en vous priant en même temps de vouloir bien agréer, etc.

(Signé:) J. Voynesco II.

Decretul No. 408 al Locotenențeĭ Domnescĭ a Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.315.
1848
August 5.

(Monitorul Român. No. 12. 1848. 20. VIII.)

Dreptate, Frăție.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenența Domnească.

Domnuluĭ Ministru al trebilor din Năuntru.

Comisia întocmită prin decretul cu No. 215 pentru desbaterea drepturilor proprietaricescĭ, fiind trebuință a intrà în lucrare, Lo-

No. 1.315. 1848 August 5. cotenența orînduesce President la această comisie pe d. Alecu Racoviță, iar Vice-president pe d. I. Ionescu, cu vot numaĭ consultativ, iar nu și deliberativ. D-ta dar, făcêndu-le cunoscută orînduirea, îĭ veĭ învità a se înțelege cu deputațiĭ trimișĭ din partea proprietarilor și țěranilor pentru alcătuirea acesteĭ comisiĭ, și a începe lucrarea, hotărîndu-le atât ḑiua când aŭ să înceapă, cât și locul unde aŭ să se adune; tot de odată le veĭ da și instrucțiĭ deslușitoare de misia d-lor, care stă întru a împăcà deosebitele interese.

Domnul Ministru din Năuntru va aduce la îndeplinire acest decret.

Membriĭ Locotenențeĭ : Ioan Eliade, N. Golescu, Chr. Tell.

No. 408.

No. 1.316. 1848 August 5. Decretul No. 409 al Locotenențeĭ Domnescĭ a Țěriĭ-Românescĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru.

(Foae vol. Acad.)

Dreptate, Frăție.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenența Domnească.

Domnule Ministru,

Mișcarea în numele dreptățiĭ și frățieĭ insuflată de simtimentele cele maĭ călduroase către Înalta Poartă, monată de spiritul supuneriĭ, ordineĭ și păciĭ, ajungênd aproape de termenul sĕŭ;

Scrisoarea Exelențiĭ Sale Suleiman Pașa din 1 (12) August, rasigurând mințile și umplênd inimile Românilor de speranță;

Guvernul desființat invitând în maĭ multe rîndurĭ pe toțĭ frațiĭ risipițĭ a se renturnà în sînul patrieĭ și a nu abdicà la drepturile lor, lipsind țeara de ajutorul și consiliul lor în asemenea împrejurărĭ atât de importante;

Locotenența Domnească recunoscută de trimisul Înalteĭ Porțĭ, repetând aceeașĭ invitare frățească, se vede ferice că prin chemarea sa a preîntîmpinat dorințele binevoitoare ale Exelențiĭ Sale și întărită în călduroasele sale speranțe prin acea mângâetoare scrisoare, decretă:

A se chemà din noŭ toțĭ frațiĭ risipițĭ în străinătate, a li se da toată siguranța despre frăția ce-ĭ așteaptă în sînul patrieĭ și

a-ĭ încredință că respectul către proprietate, respect către persoane cere și impune și însășĭ puteriĭ legiuitoare ca binele și foloasele să fie generale și în paguba nimuluĭ.

No. 1.316. 1848 August 5.

D. Ministru al trebilor din Năuntru va face a se publicà decretul acesta cum și traducția scrisoriĭ Exelențeĭ Sale.

Membriĭ Locotenențeĭ: N. Golescu, Chr. Tell, I. Eliade.

Ministru trebilor din Afară, I. Voinescu al II.

No. 409. (Urmează scrisoarea luĭ Suleiman Pașa din 1 (13) August. A se vedé No. 1.220.)

Circulara No. 5.019 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Româneseĭ către săteni.

No. 1.317. 1848 August 5.

(Foae vol. Acad.)

Dreptate, Frăție.

Frațĭ sătenĭ,

Fiind-că toțĭ dregĕtoriĭ de acum aĭ aceluĭ județ, ca nisce adevĕrațĭ aĭ voștri frațĭ, aŭ toată îngrijirea și îndatorirea de a vĕ cercetà păsurile, a vĕ face dreptatea ce vi se cuvine și a vĕ apĕrà cu stăruire de orĭ-ce asuprire, ce pentru neîngrijirea și relele năravurĭ celor de maĭ înainte slujbașĭ suferiațĭ, de aceea vi se scrie că de acum înainte toate jeluirile voastre pentru orĭ-ce împrejurărĭ, despre carĭ vĕ vețĭ socotì asuprițĭ, să le îndreptațĭ maĭ întâiŭ către d. Administrator al județuluĭ vostru, și atuncĭ numaĭ să venițĭ aicĭ cu jălbĭ către Locotenența Domnească saŭ către acest Minister, când vĕ vețĭ încredință că d. Administrator n'a cercetat jăluirea voastră după toată cuviința și că hotărîrea sa a fost nedreaptă și asupritoare, căcĭ în potrivă urmând, și arătându-vĕ aicĭ cu jălbĭ pentru pricinile necercetate de dregĕtoriile județuluĭ, să cunoascețĭ cu încredințare că nisce asemenea jălbĭ nu vor fi primite, și vĕ vețĭ întoarce cu dînsele îndărăt fără lucrare, suferind perdere de vreme și cheltueală zadarnică.

Salutare și frăție.

Ministru din Năuntru, N. Golescu.

No. 5.019.

No. 1.318.
1848
August 5.

Depeşa luĭ Hory, Consulul Franciei la Bucurescĭ, către Ministrul Bastide.

(Copie. Acad.)

Bucharest.

Monsieur le Ministre,

Le Commissaire turc vient d'adresser, du camp de Giurgevo, à la date du 14 de ce mois, et par l'intermédiaire de la Secrétairerie d'Etat, une circulaire à tous les Agents étrangers à Bucharest, en exceptant toutefois l'Agent de la France, par laquelle il les invite à rétablir leurs relations avec la Lieutenance actuelle, comme Gouvernement légitime de la Principauté, reconnu par la Porte. Je joins ici, Monsieur le Ministre, copie de cette circulaire et de la lettre qui l'accompagnait.

L'exception, dont le Consulat général de France est en ce moment l'objet, a pour motif, m'assure-t-on, le refus de la Porte ottomane de reconnaître, jusqu'à présent, le Gouvernement de la République française. Elle me dispense naturellement de toute démarche officielle auprès du Gouvernement valaque. Je crois, cependant, devoir lui témoigner, avec réserve, les sympathies et les vœux de la France en faveur de la nouvelle organisation, appelée à doter cette Principauté d'institutions libérales, et à amener le bien-être dans toutes les classes de la société.

Le Consul général d'Angleterre s'est rendu hier, en uniforme, au Palais, pour complimenter la Lieutenance Princière. Cette réception s'est faite avec grande pompe; un escadron de cavalerie a accompagné M. Colquhoun au Palais et l'a reconduit chez lui après l'audience. Les autres Agents se proposent également de faire leur visite au pouvoir intérimaire, en évitant toutefois cet appareil pompeux.

Il est à remarquer, Monsieur le Ministre, que ni le Commissaire turc, ni, surtout, le Secrétaire d'Etat, n'aient désigné dans leurs communications les trois Lieutenants. Cette circonstance autorise en quelque sorte les Agents qui n'étaient point en relations directes et suivies avec les chefs du mouvement progressif à demander quels sont les membres du pouvoir actuel? Aussi j'ai lieu de croire que M. de Timoni ne fera sa visite officielle que lorsque le Secrétaire d'Etat aura réparé ce manque de forme.

M. Eliade, poète national, représente les idées du peuple Valaque, sur qui il exerce une très grande influence. On craint gé-

néralement ici que M. Eliade, qui ne possède aucune qualité administrative, ni des connaissances politiques approfondies, ne fasse tourner cet ascendant au profit de son ambition personnelle, en usant de tous les moyens pour parvenir à l'Hospodarat de la Principauté.

No. 1.318.
1848
August 5.

Le Général Tell, esprit borné, doit sa position actuelle à la révolution; il est entièrement attaché à la fortune de M. Eliade, dont il partage les chances.

M. Nicolas Golesco, rival de M. Eliade par sa popularité, est l'homme que la Turquie paraît avoir choisi pour succéder au Prince Bibesco; il est l'expression de la jeune noblesse progressive, et rencontrera parmi elle beaucoup de sympathies et de confiance, en raison de ses connaissances étendues et de l'intégrité de son caractère.

La députation dont j'ai eu l'honneur de vous entretenir, Monsieur le Ministre, par ma dépêche No. 19, est partie hier pour Constantinople.

Je reçois à l'instant l'office ci-jointe du Secrétaire d'Etat, qui n'est autre chose qu'une paraphrase plus explicite de la circulaire de Suleyman Pacha, avec indication des membres de la Lieutenance Princière.

La Capitale jouit d'une tranquillité parfaite.

Je suis, etc.

(Signé:) Hory.

Scrisoarea Administratoruluĭ de Olt, B. Văleanu, către Generalul Gheorghe Magheru.

No. 1.319.
1848
August 5.

(Orig. Acad.)

Dreptate, Frăție.

Domnule General,

Am primit scrisoarea d-v. din 4 ale curenteĭ, adică de erĭ, ce mĭ-ațĭ trimis cu tistul, și îndată după a eĭ primire am luat cele maĭ grabnice măsurĭ, ca să pociŭ, la ḑiua ce-mĭ însemnațĭ, să vĕ trimiț două părțĭ din toțĭ dorobanțiĭ acestuĭ district. Dar pentru că lefile lor dimpreună cu a tistuluĭ pe o lună, după socoteala ce făcuĭ, se urcă la leĭ 4.310, carĭ banĭ, deșì la art. 7 din decretul cu No. 123 se ḑice că să li se sloboadă leafa pentru toată vremea ce vor slujì fără rînd, după regulele contabilitățiĭ însă ce vi sînt

No. 1.319.
1848
August 5.

cunoscute foarte bine, ca unul ce ațĭ fost Administrator, și care sînt dictate Administrațieĭ, și maĭ cu seamă Secretaruluĭ eĭ, prin ordine strașnice ale Ministeruluĭ Finanțelor, nu se poate slobodì nicĭ un ban măcar, fără maĭ întâiŭ să primească carte de orînduează a ḑisuluĭ Minister. Mĕ grăbesc cu într'adins ștafetă a vĕ rugà ca să luațĭ cât maĭ în grab înțelegere cu d. Ministru al Finanțelor de a trimite o asemenea carte. Vĕ maĭ rog însă, Domnule General, să facețĭ ca această carte să mi se trimiță negreșit până la 11 ale acesteia, ca la 12, când voiŭ pornì dorobanțiĭ, după cum îmĭ ordonațĭ, să pociŭ a le sloboḑì lefile pe câte o lună, căcĭ alt-fel vĕ încredințez că nicĭ unul dintr'înșiĭ nu va pornì.

Tot pentru aceasta îndreptaĭ un raport cu osebită ștafetă și către domnul Ministru din Întru, rugându-l și particular a-mĭ trimite cartea de orînduează a domnuluĭ Ministru al Finanțelor, negreșit până la 11 ale curenteĭ, căcĭ alt-fel nu facem nimic. Scriețĭ dar d-v. ca să nu zăbovească peste însemnata ḑi.

Cu acest prilej, Domnule General, vĕ însciințez că domnul Slăvitescu, lepĕdându-șĭ însărcinarea ce ațĭ pus asupră-ĭ, după cum vețĭ vedé alăturatul raport cu No. 3.518, aștept de la d-v. a numì pe altul (de vețĭ cunoasce de trebuință) cu angajarea volontirilor într'acest district, nu vețĭ orînduì însă pe Căpitănescu, pe carele l-am poprit cu poruncă din această lucrare, pentru că îmĭ lipsesce toată încrederea de-asupră-ĭ, și osebit de aceasta, l-am găsit împlinindu-șĭ misia urît.

Și de odată cu aceĭ 20 volontirĭ angajațĭ de Căpitănescu, voiŭ maĭ trimite domnuluĭ Nisipeanu alțĭ 32 angajațĭ de Subt-administratoriĭ plășilor Vedea și Șerbănescĭ.

Către acestea, Domnule General, am uitat a vĕ însciințà în cea dintâĭ scrisoare a mea, că din baniĭ ce mĭ-ațĭ lăsat pentru angajarea volintirilor, am dat tistuluĭ 57 sfanțihĭ, pentru îndestularea celor 32 dorobanțĭ, după cum m'ațĭ îndatorat la plecare-vĕ de aicĭ.

Salutare și frăție.

Slatina.

B. Văleanu.

(În dos:) Dreptate, Frăție.

Domnuluĭ D. General Căpitan al trupelor neregulate și Inspector al tutulor gardelor naționale din toată România.

Salutare și frăție.

Scrisoarea luĭ Grigorie Ghica către Michail Kogălniceanu.

No. 1.320.
1848
August 5.

(Orig. Acad.)

Eşĭ. August 5.

Iubite prietene, alt noŭ nimic decât împăcarea luĭ Neculache Roznovanu cu Vodă, în nădejde că va fi diadohul luĭ, sprijinit fiind de dînsul şi de prietenii noştri. Până acum nu se lămuresce dacă capit. 1 va fi oborît. Roznovanu a învitat la Stâncă pe Vodă şi pe toţĭ ofiţeriĭ, unde le dă şi masă. Talat se aşteaptă pe mâne, iar Soliman de abià a ajuns la Bucurescĭ. Aicĭ se aşteaptă cu nerăbdare venirea sa, avênd a face cercetare. Din boerĭ niminia alţiĭ nu s'aŭ împăcat cu Vodă. Numaĭ după sosirea luĭ Soliman se va deslegà cimilitura. Va fi dar întârḑiere. Prieten şi slugă.

Gr. Ghica.

De sigur că s'a oprit de către Titof slobodirea hatuluĭ de destituţie până la sosirea luĭ Soliman Paşa.

Aşà noroc încă ba.

(În dos:) A Monsieur Michel Kogolnitziano, Baltzatesty.

Nota Gazeteĭ de Transilvania. No. 64. 1848. 5. VIII.

No. 1.321.
1848
August 5.

Din alte scrisorĭ maĭ aflăm şi amănuntele ţerimoniilor cu carĭ d. N. Golescu fu primit de Suleiman Paşa, precum slobodirea de 21 tunurĭ şi altele.

Două scrisorĭ ni se plâng amar asupra jurnalelor, căcĭ acelea nu se ocupă cu toată seriositatea de explicarea, luminarea, recomandarea punturilor Constituţieĭ unul câte unul. Noĭ, din parte-ne, încă nu putem judecà tendinţa nouĕlor jurnale, căcĭ acelea iar ne vin neregulat, iar altele nicĭ de cum. Pe toată întîmplarea trebue să punem cu toţiĭ umĕrul. Astăḑĭ jurnalistica îşĭ are a sa chemare nespus de grea şi importantă; ea trebue să fie pregătitoarea opinieĭ publice. Cu uniĭ Comisarĭ de judeţe încă nu sînt mulţumiţĭ corespondenţiĭ noştri. Comisariĭ aŭ să fie prea bine pătrunşĭ de toate puntele Constituţieĭ, popularĭ în explicaţiĭ, însă şi gravĭ în purtare, nepregetătorĭ ḑiua, noaptea. Încă este foarte mult nainte, câmp nemărginit, grijă grea şi multiplice.

No. 1.322. 1848 August 6.

Publicațiunea Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Foae vol. Acad.)

Dreptate, Frăție.

Frațĭ Românĭ,

Deputațiĭ aleșĭ dintre proprietarĭ și sătenĭ, pe temeiul decretuluĭ Guvernuluĭ provisoriŭ, cu No. 256, spre a elaborà proiectul de lege atingĕtor de proprietate, sosiră în Capitală.

Mâne, Sâmbătă, 7 August, la 12 ceasurĭ, se va deschide seanța de către d. Ministru din Întru, Nicolae Golescu, și apoĭ vor urmà lucrările sub presidența d-luĭ Constandin Herĕscu.

Se face dar cunoscut că seanțele vor fi publice și desbaterile se pot stenografià și publicà de orĭ-ce jurnalist.

Directorul Ministeruluĭ din Întru, C. A. Rosetti.

No. 1.323. 1848 August 6.

Circulara Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Administratoriĭ districtelor.

(Monitorul Român. No. 11. 1848. 18. VIII.)

Circulare către Administratoriĭ districtelor.

Dumnea-ta sciĭ că fie-care Administrator ține în mâna luĭ unul din firele vieții Românieĭ și sciĭ negreșit că astăḑĭ maĭ mult decât tot-deauna aceasta este un adevĕr, pentru că astăḑĭ Administratorul acela ce nu lucrează cel puțin douĕ-spre-ḑece ceasurĭ pe fie-care ḑi, patria are dreptul a-l trece în rîndul fiilor eĭ celor indiferențĭ; și prin lucrare nu înțeleg lucrarea cea stearpă a canțelarieĭ; prin lucrare înțeleg lucrarea inimiĭ și a mințiĭ, a iubì, a predicà și a priveghià totul și pe toțĭ până în unghiurile cele maĭ depărtate și maĭ ascunse ale județuluĭ. Arborele libertățiĭ ca să-șĭ înfigă rădăcinile până în inima pămîntuluĭ, și ca să poată rodì, și roadele să-ĭ fie bune, trebue ca fie-care sătean să scie că este liber, și ce este libertatea. Pătruns de mâhnire vĕḑ că aceasta încă nu s'a făcut în toată România.

Nădăjduesc că patria nu numaĭ nu va avé prilej să se plângă de județul ce administrezĭ, ci din în protivă creḑ că-țĭ va fi recunoscĕtoare, dovedind Revisorul administrațiilor, care s'a rînduit

acum, că revoluția s'a înrădăcinat în județul dumitale. Cu toate acestea te rog să puĭ cea maĭ desăvîrșită îngrijire și stăruință:

No. 1.323. 1848 August 6.

1. Ca toțĭ Subt-administratoriĭ să fie revoluționarĭ și oamenĭ bine famațĭ.

2. Prin publicațiĭ făcute de dumnea-ta, prin Subt administratorĭ și Comisarĭ, prin candidațĭ și preoțĭ și chiar prin însuțĭ dumnea-ta, să facĭ pe tot săteanul să înțeleagă că astădĭ este liber, să-ĭ explicĭ ce va să dică acest cuvînt foarte greŭ de înțeles, să-l facĭ să înțeleagă că Dumnedeŭ a făcut pe toțĭ oameniĭ de o potrivă, că precum este egalitatea în biserică, așà este și în pravilă, că cela ce sufere a fi bătut de orĭ-cine se pune pe dînsul în rîndul vitelor; să-l facĭ să înțeleagă că domnul Ministru, Administratoriĭ și Subt-administratoriĭ nu maĭ sînt stăpâniĭ luĭ,—să-l facĭ să înțeleagă că el acum va fi proprietar, iar nu rob,—și să-l facĭ să simță până în fundul inimiĭ ce bine și drept este să fiĭ proprietar, căcĭ Dumnedeŭ a făcut pămîntul pentru toțĭ, iar nu numaĭ pentru câțĭ-và; în scurt, luând de basă evanghelia, să-l facĭ să înțeleagă cum făceà să înțeleagă Isus pe uceniciĭ sĕĭ, carĭ eraŭ maĭ simpli decât săteniĭ noștri, că și el este de o potrivă în toate cu dumnea-ta. Și după ce veĭ tâlmăcì ceea ce a câștigat, să-l aducĭ în stare a murì până la unul cu pușca în mână pentru apĕrarea Constituțieĭ; ast-fel precum noĭ îĭ făcurăm pe toțĭ săteniĭ ce aŭ venit să jure că se vor bate cu lumea întreagă și vor vĕrsà până la cea după urmă picătură de sânge, și acele jurăminte făcute cu toată cunoscința și de bună voe să le trimițĭ la Minister; să-l facĭ asemenea să înțeleagă că nimenĭ nu are dreptul să-ĭ ieà un oŭ măcar, aducêndu-l în stare că, daca ar maĭ fi vre-un funcționar păcătos, ce va voì să maĭ facă răpirĭ, să nu maĭ poată—și încă nu numaĭ atât, dar nicĭ ceea ce se numià plocon, chiar de ar maĭ voì vre-unul să-l primească, să nu-l maĭ poată, fiind-că nicĭ un sătean nu-l va maĭ aduce, când dumnea-ta îl veĭ face să înțeleagă că și aceea este o nedreptate.

3. Toate publicațiile ce ți se trimit, buletinul maĭ vîrtos și foaia sătească, să stăruescĭ să se citească în toate sĕrbătorile și duminicile la ușa bisericiĭ, prin sat, și orĭ-unde vor fi adunațĭ —făcênd și tâlmăcirĭ la cele ce sînt neînțelese pentru dînșiĭ.

4. Să le explicĭ ce este gvardia națională, făcêndu-ĭ să înțeleagă că până nu o avé un om o pușcă, nu va fi sigur că mâne nu vor venì vrăjmașiĭ luĭ Dumnedeŭ să-l robească iarășĭ.

5. Să-ĭ facĭ să simță dignitatea de om, foloasele ce va avé muncind și îmbogățindu-se, locuind în case bune, carĭ vor fi ale

No. 1.323. 1848 August 6.

lor şi ale copiilor lor de acum înainte; în scurt să-ĭ facĭ să simţă că nu este bine să trăească în trista stare în care vieţuesc acum, căcĭ dumnea-ta sciĭ că omul ce nu îngrijesce de trupul sĕŭ, arare-orĭ se întîmplă să aibă sufletul curat, şi misia unuĭ Administrator este a aduce în curînd pe sătenĭ să fie muncitorĭ şi să îngrijească maĭ bine de trupul lor, adecă de locuinţa, de şederea şi de hrana lor.

6. Să-l facĭ să înţeleagă că de acum cel nesupus la pravilĭ este îmmiit maĭ vinovat, căcĭ pravila acum fiind făcută pe basele evanghelice, cel ce se abate este vinovat şi înaintea luĭ Dumnedeŭ.

7. Să îngrijescĭ a stârpì reacţiile atât prin sate cât şi în oraş, şi cela ce-l veĭ vedé că intrigă, dacă după băgările de seamă ce-ĭ veĭ face, nu va încetà, să-l dojenescĭ în public, şi maĭ urmând, să-l arestuescĭ.

8. Dorobanţiĭ să nu maĭ fie întrebuinţaţĭ ca slugĭ de nicĭ un funcţionar şi prin urmare nicĭ de domnia-ta.

9. Să facĭ cunoscut carĭ sînt aceia ce sînt adevĕraţĭ Românĭ şi cu meritele cerute a fi deputaţĭ la constituanta Adunare, ca şi eŭ prin publicaţie să-ĭ fac cunoscut la toată lumea, şi apoĭ să facĭ toate mijloacele ce sînt ertate unuĭ om onest, ca să se aleagă aceia ce vor avé opinia publică cu desăvîrşit pentru dînşiĭ. Dumnea-ta înţelegĭ, domnule, că daca voiŭ sta să numĕr câte aĭ să facĭ şi prin ce mijloace, ar trebuì să-ţĭ trimiţ o broşură întreagă, însă sînt sigur că această slabă schiţă o veĭ completà-o cu inima, cu sciinţa şi activitatea dumi-tale, că veĭ face dumnea-ta publicaţiĭ, tâlmăcind toate acestea pentru sătenĭ, precum şi ce-và articole din proclamaţia cea mare, care aşĭ dori apoĭ să mi le trimiţĭ ca să se şi tipărească, ca să se împarţă în toate satele. În scurt, judeţul dumi-tale va fi aşà precum trebue să fie un judeţ administrat de un adevĕrat Român în timpĭ de revoluţie, în timpul învieriĭ, sigur fiind că veĭ găsì rĕsplătirea în cugetul dumi-tale, în dreptatea patrieĭ şi în memoria posterităţiĭ.

Ministru celor din Năuntru, N. Golescu.

No. 1.324. 1848 August 6.

Adresa No. 306 a Şefuluĭ gardeĭ naţionale către Locotenenţa Domnească a Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. Afacerilor străine. Act. Rev. 329. Dos. No. 93/2.122.)

Dreptate, Frăţie.

Onorabileĭ Locotenenţe Domnescĭ.

Am onoare a înfăţişà pe lângă aceasta onorabileĭ Locotenenţe

programă de modul cu care urmează a se face alegerile gradurilor ofiţerescĭ pentru gvardie, şi tot de odată mĕ rog ca, de se va încuviinţà şi de onorabila Locotenenţă, să binevoească a decretà ḑilele ce se însemnează pentru săvîrşirea acestor alegerĭ.

No. 1.324. 1848 August 6.

Salutare şi frăţie.

Şeful gvardieĭ, N. Teologu.

No. 306.

Anexă.

Garda naţională din Capitală şi judeţe.

Art. 1-iŭ. Toţĭ cetăţeniĭ înscrişĭ în listele gardeĭ naţionale din capitală şi judeţe sînt chemaţĭ a lucrà, ceĭ dintâĭ începênd de la 15 ale acesteĭ lunĭ, iar ceĭ din urmă la 25, pentru alegerea Colonelilor, Locotenenţilor-colonelĭ, şefilor de batalioane, stegarilor, ofiţerilor, subt-ofiţerilor şi caporalilor aĭ legioanelor, batalioanelor şi companiilor în carĭ sînt însumaţĭ.

Alegerile.

Art. 2-lea. Alegerile se vor urmà cu chipul următor:

În capitală la 15 ale acesteĭ lunĭ vor începe alegerile legionuluĭ I-iŭ, la 17 ale legionuluĭ al II-lea, la 19 ale legionuluĭ al III-lea, la 21 ale legionuluĭ al IV-lea, la 23 ale legionuluĭ al V-lea; iar în judeţe vor incepe la 25.

§ 1. Pentru alegerea Colonelilor şi Locotenenţilor-colonelĭ.

Legioanele se vor adunà la ḑilele arătate, prin batalioane despărţite în secsiĭ, spre a-şĭ numì maĭ întâiŭ pe Colonel şi în urmă pe Locotenentul-colonel.

Alegerea se va face prin balotaţie personală şi secretă, şi după majoritatea absolută a voturilor.

§ 2. Şefĭ de batalioane şi stegarĭ.

Fie-care batalion va face alegerea de doĭ şefĭ de batalion şi de un stegar. Alegerea acestor ofiţerĭ se va face tot într'o vreme prin vot personal şi secret prin mijlocul a două vase deosebite.

Într'un vas vor fi depuse bileturile pentru ceĭ doĭ şefĭ de ba-

No. 1.324. 1848 August 6.

talion. Aceste bileturĭ cu fețe deosebite vor numì, unul pe șeful I-iŭ de batalion și cel-lalt pe șeful al II-lea de batalion; și în cel-lalt vas se vor pune bileturile pentru stegar.

§ 3. Căpitanĭ.

Fie-care batalion va face alegerea de Căpitanĭ; aceeastă alegere se va face prin vot personal și secret și se vor împărțì prin companiĭ, după mulțimea voturilor.

§ 4. Locotenențĭ și Sub-locotenențĭ.

Fie-care batalion va face alegerea pentru Locotenețĭ și Sub-locotenențĭ; eĭ vor fi așezațĭ între dînșiĭ după rîndul voturilor date, și se vor împărțì prin companiĭ, conform § 3.

§ 5. Feld-febelĭ, subt-ofițerĭ și caporarĭ.

Feld-febeliĭ, subt-ofițeriĭ și caporariĭ se vor alege din fie-care companie.

Alegerea se va face prin treĭ balotațiĭ, una după alta, după majoritatea relativă a voturilor, adică, una pentru feld-febelĭ, una pentru subt-ofițerĭ și una pentru caporarĭ.

§ 6. Ofițeriĭ de orĭ-ce grad nu pot fi aleșĭ, dacă după întâia și a doua balotație maĭ rĕmâne încă a se face numirĭ.

În această întîmplare se va face o balotație între candidațiĭ carĭ vor fi dobândit maĭ multe glasurĭ la al doilea rînd de balotație.

În orĭ-ce întîmplare, când doĭ din candidațĭ vor fi dobândit același numĕr de glasurĭ, alegerea rĕmâne pentru cel maĭ vîrstnic.

Disposițiĭ generale.

Art. 4-lea (?). Toate balotațiile vor ținé 6 ore, începênd de la 7 ore dimineața

Art. 5-lea. Alegerile se vor face în ființa unuĭ comitet pentru alegere, subt presidența Șefuluĭ de gardă, în Capitală, și a Administratorilor în județe.

Art. 6-lea. Comitetul alegeriĭ va face cunoscut resultatul balotațieĭ prin jurnale de gradul ce a dobândit fie-care cetățean în garda națională.

No. 1.324. 1848 August 6.

Art. 7-lea. Comitetul va luà toate dispozițiile trebuincioase, în cât cetățenii, ori-care ar fi numĕrul lor, să nu întîmpine nici o pedică la adunare.

Art. 8-lea. Toți cetățenii însumați în garda națională sînt chemați a se adunà spre a votà, cei din Capitală la palatul vechiŭ, și cei din județe la administrație.

Art. 9-lea. Gardiștii naționali sînt datori a se înfățișà la alegere, fără uniforme și fără arme.

Art. 10-lea. Ofițerii de ori-ce grad, după ce se vor alege, vor săvîrși jurămînt de credință României și de susținerea legilor constituționale.

Șeful Gardei, N. Teologu.

(Resoluție:) D. Ministru al celor din Năuntru va luà programa în considerație și o va înfățișà la consiliŭ spre chibzuire.

No. 1.325. 1848 August 6.

Jurămîntul săvîrșit în mânăstirea Câmpulung de către funcționarii districtului Muscel.

(Monitorul Român No. 14. 1848. 26. VIII.)

Jurămînt.

Jur în numele unui Dumnedeŭ și pe această sfîntă cruce, că voiŭ fi credincios nației Române, apĕrând-o din toate puterile înprotiva veri-cărui atac și asuprire; jur că nu voiŭ lucrà nici odată în contra intereselor nației, și că voiŭ ține și apĕrà acele 21 de punturi, decretate de popol, conlucrând după putință-mi și jertfind vieața mea chiar pentru dînsele și pentru nație.

Administratorul districtului, I. Paleologu.
Secretar, M. Predescu.

Polițaiŭ, Sc. C. Manoil; Comisar, A. Aricescu; Ajutor Administrației, C. Anghelescu; Registratori: G. Racovițeanu, C. Burdeanu.

Sub-administratori: la Nucșoara, V. Pitișteanu; la Dâmbovița, G. Rusen; la Podgoria, A. Urianu; la Argeșel, S. Săulescu.

Ajutor la Nucșoara, I. L. Dumitrescu; Secretar la Administrator, G. Vrăbiescu; Secretarul Magistratului, Andonache Pitișteanu; Archimandritul Ioanichie, Protopopul Nicolae Ghermănescu; Iordache Stoenescu, Ajutorul Poliției; Ajutorul plaiului Dâmboviței, G. Marinescu; D. Căpitanovici, Doctorul districtului; Petrache Popescu, Ilarion Iermonachul; Ajutor la Podgorie, M. Roșanu; Michail Bârzoianu, C. D. Aricescu, Niță Grap, Vasile Costandin, D. Negulici, C. Vlădoian, T. Pan, Nicu Titopolis.

Protopopia plășilor de sus i Podgoria din județul Muscel.

Acest înscris jurămînt fiind urmat cu toată buna orîndueală

No. 1.325. 1848 August 6. de chiar înși-ne ceĭ iscăliți, spre dovadă se adeverează și din parte-mĭ ca unul ce m'am aflat față, când s'a urmat și slujba Te-Deuluĭ.

No. 61. Protopopul Nicolae Ghermănescu.

No. 1.326. 1848 August 6. **Adresa No. 5.205 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către cel de Finanțe.**

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Către Ministerul Finanțiĭ.

Consiliul municipal de aicĭ, aflându-se în lipsă de banĭ, și neavênd de unde întîmpinà cheltuelile pentru primirea Exelențeĭ Sale Suleiman Pașa, eștĭ poftit, d. Ministru, să binevoescĭ a da îndată aconto aceluĭ Consiliŭ vre-o două-ḑecĭ miĭ de leĭ, carĭ se vor scădé, când va desface Visteria aceste cheltuelĭ pentru toțĭ aceștĭ oaspețĭ, după socotelile și decretele ce se vor da.

No. 5.205. N. G.

No. 1.327. 1848 August 6. **Adresa No. 5.206 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Consiliul municipal din Capitală.**

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

La Consiliul municipal.

Exelenția Sa Suleiman Pașa sosesce aicĭ în Capitală poimâne, Duminecă, la ḑece ceasurĭ de dimineață. Consiliul dar, pregătind toate câte i s'aŭ însemnat prin ordinul acestuĭ Minister, de la 9 Iulie trecut, No. 3.925, va eșì spre întîmpinarea Ex. Sale la grădina d-luĭ Costache Cantacuzino, de lângă bariera Poduluĭ Mogoșoaeĭ. Cât pentru pregătirea meseĭ Ex. Sale, Consiliul va da îndată d. Michalache Abdulaidi o sumă de banĭ ce se va socotì de ajuns, după tocmeala ce are făcută cu dînsul pentru treĭ, patru ḑile ce va petrece aicĭ Ex. Sa. Tot de odată Consiliul va îngrijì a fi toate în întregime pregătite și la Palatul Domnesc, unde este să locuească Ex. Sa.

Spre întîmpinarea cheltuelilor ce se vor face pentru primirea Ex. Sale, acel Consiliŭ va primì de o cam dată de la Vistierie, cu alăturata aicĭ adresă a subt-iscălituluĭ, leĭ două-ḑecĭ miĭ, și după plecare-ĭ de aicĭ, încheind socoteala, o va trimite la acest Minister spre răfuire.

No. 5.206. N. G.

Circulara No. 5.207—5.211 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ către Mitropolie, Ministerul de Răsboiŭ, Vornicia oraşuluĭ Bucurescĭ, Poliţia Capitaleĭ şi Şeful gardeĭ naţionale.

No. 1.328.
1848
August 6.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Poruncĭ la locurile jos însemnate.

Exelenţia Sa Suleiman Paşa sosesce aicĭ în Capitală poimâne Dumінecă, la 10 ceasurĭ de dimineaţă. Întîmpinarea Exelenţeĭ Sale de către dregĕtoriile de aicĭ s'a hotărît a se face la grădina d-luĭ Costache Cantacuzino de lângă bariera Poduluĭ Mogoşoaeĭ. Mĕ grăbesc a da aceasta în a d-v. cunoscinţă, ca să binevoiţĭ a pregătì cele ce am avut cinste a le însemnà prin adresa mea de la 20 a luneĭ trecute No. . . . . ., spre a se puté aduce la o întreagă şi deplină îndeplinire.

No. 5.207. Părinteluĭ Mitropolit.
„ 5.208. Ministru Resbeluluĭ.
„ 5.209. Vornicieĭ oraşuluĭ.
„ 5.210. Poliţia, cu adăogirea aceasta însă:

„Veĭ da îndată de scire despre aceasta şi îngrijitoruluĭ grădiniĭ d-luĭ Cantacuzino, ca să pregătească casele de acolo pentru aceasta de puţine minute primire a Exelenţeĭ Sale.“

No. 5.211. Şefuluĭ gvardieĭ naţionale.

Adresa No. 1.360 a Ministeruluĭ de Finanţe al Ţĕriĭ-Românescĭ către cel din Lăuntru.

No. 1.329.
1848
August 6.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 263.)

Dreptate, Frăţie.

D-luĭ Ministru din Lăuntru.

D. Administratorul districtuluĭ Buzĕŭ prin raportul cu No. 4.043, arată că (cu) ordinul d-v. de la 23 Iunie s'a orînduit Administrator la judeţul Oltuluĭ, şi de atuncĭ execută datoriile aceluĭ post parte la arătatul judeţ şi parte la arătatul judeţ Buzĕŭ, unde a trecut iarăşĭ cu ordinul d-v. Cere a i se slobodì leafă, prin urmare vĕ rog, d-le Ministru, să mĕ însciinţaţĭ cu câte ḑile şi din ce lună se cuvine leafă d-luĭ Voinescu ca Administrator la Olt, şi de

No. 1.329. 1848 August 6.

câte alte ca Administrator la Buzĕŭ, ca în urmă să pociŭ îndestulà cererea numituluĭ.

Salutare și frăție.

Ministru Finanțiilor, C. Filipescu.

No. 1.360.
Secsia al 2-lea.

No. 1.330. 1848 August 6.

Notă din „Le Constitutionnel". 1848. 18. VIII.

Depuis la révolution de février, deux événements se sont accomplis, qui ont passé presque inaperçus au milieu de nos tempêtes politiques, mais qui ont de la gravité : ce sont l'occupation par les Anglais du port de Massouah, dans la Mer Rouge, et l'invasion des troupes russes dans les Principautés de Moldavie et de Valachie.

. . . .

Passons à l'occupation par les Russes du territoire des Moldo-Valaques.

Ces deux Principautés, débris d'un Etat qui a été florissant et glorieux, sont une sorte de terrain neutre entre la Russie, l'Autriche et l'Empire ottoman. C'est le champ clos où se sont rencontrées bien souvent les armées du Czar et celles du Sultan. Tour à tour démembré par l'Autriche, opprimé par le Turc, pressuré par l'Autocrate, ce malheureux pays n'a pas joui, depuis plusieurs siècles, d'une seule année de calme et de bonne administration.

Nous ne savons pas en vérité s'il ne vaudrait pas mieux pour son repos qu'il fût définitivement incorporé à la Russie que d'être continuellement en butte aux intrigues du Gouvernement impérial. Mais, outre que le sentiment national, en Moldavie et en Valachie, repousse énergiquement le despotisme étranger, il importe aux Puissances que l'indépendance de ce pays ne soit pas violée.

La Moldo-Valachie est une espèce de Suisse orientale, placée entre les prétentions rivales des trois Etats que nous avons nommés. La neutralité et son indépendance devraient être constitués sur de fortes bases et, certainement, la France et l'Angleterre feraient œuvre de bonne politique en combinant leurs efforts pour les faire respecter. C'est le grand chemin de Constantinople aujourd'hui, demain ce pourrait être une barrière qui résisterait longtemps à la marche des Moscovites vers les Dardanelles.

Au lieu de prendre en mains la cause de ces deux Princi-

pautés, l'Europe occidentale a eu le tort de laisser régler leur sort par des traités entre la Russie et l'Empire ottoman, une puissance forte et une puissance faible; c'est assez dire que les destinées des Moldo-Valaques ont été livrées aux Czars. Ceux-ci ont institué dans le pays un régime intolérable; c'est une indépendance nominale, qui cache une dépendance réelle.

No. 1.330. 1848 August 6.

Les Moldo-Valaques ont le droit d'élire leurs Princes, mais à condition que ce choix sera ratifié par la Russie; ils ont une espèce de Représentation nationale, mais l'intimidation et la corruption font de la majorité de l'Assemblée des boyards un instrument de la politique russe; leur administration est entièrement confiée aux hommes agréables à la Russie, parce que le Prince qui nomme les fonctionnaires est lui-même le premier agent de cette puissance.

Cependant les choix imposés par la Russie portent régulièrement sur les individus les plus impopulaires, les plus avides, les plus incapables. C'est un système qui semble adopté pour dégoûter le peuple moldo-valaque de s'administrer lui-même et le forcer à se jeter dans les bras du Gouvernement russe.

Par ces manœuvres, le Gouvernement de St. Pétersbourg est parvenu à jeter dans le pays des germes de division, et dans les esprits des habitants une incertitude au sujet des véritables éléments de prospérité nationale, qui servent merveilleusement ses projets. On a prétendu même que la police moscovite a encouragé la dernière insurrection, afin de se donner le droit d'intervenir et d'habituer ainsi le pays à sa domination directe.

La Russie dans son manifeste s'est engagée à retirer ses troupes quand l'insurrection sera réprimée; elle tiendra probablement sa parole. Il est à souhaiter que cette nouvelle expédition dirigée au-delà des frontières moscovites, sur le chemin de Constantinople, serve de leçon aux habitants de la Moldavie et de la Valachie et aux gouvernements de l'Europe.

Les Moldo-Valaques apprendront, sans doute, par l'expérience de leur nouveau malheur, qu'ils ne doivent espérer et conquérir leur indépendance que par les voies pacifiques, par l'union des bons citoyens, la réforme des mœurs et la diffusion des lumières. Pour le reste, c'est l'appui des puissances de l'Occident qu'il leur faut attendre.

Quant à celles-ci, espérons qu'elles comprendront enfin la nécessité de s'intéresser efficacement à une nation, dont l'existence

No. 1.330. 1848 August 6. politique est nécessaire pour le maintien de l'équilibre européen. Mieux instruites, elles voudront unir leurs efforts pour fortifier cet obstacle opposé à la marche des Russes vers Constantinople, et pour maintenir ainsi la paix du monde.

No. 1.331. 1848 August 6.

Raportul No. 10 al fostuluĭ Administrator de Râmnicul-Sărat, Scarlat Filipescu, către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru trebilor din Lăuntru,

La adresa d-v. de subt No. 4.664 am onoare a vĕ face cunoscut, că baniĭ de carĭ se atinge numĕrata adresă ĭ-am dat în primirea tistuluĭ aceĭ Administraţiĭ, de la care am luat şi cvitanţă d'a lor rĕspundere în fiinţa şi a d. Administrator aceluĭ district. Pentru care veţĭ binevoì a face întrebare ḑisuluĭ d. Administrator, spre a cunoasce d-v. că m'am desfăcut de aceştĭ banĭ.

Salutare şi frăţie.

Sc Filipescu.

No. 10.
Brăila.

No. 1.332. 1848 August 6.

Raportul No. 11 al Comisaruluĭ de Vâlcea, C. Cutcutache, către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru al trebilor din Lăuntru,

Îndată după sosirea-mĭ în capitala Râmniculuĭ, primind instrucţiile de la locţiitorul de Administrator, am mers în plasa Olteţuluĭ-de-jos şi pe dată am intrat în lucrare, potrivit instrucţiilor. Şi după desluşirea ce le-am dat asupra tutulor celor cuprinse în proclamaţie şi a celor-lalte decrete, cu cea maĭ mare linişte le primiaŭ şi le sfinţiaŭ, prin strigărĭ de mulţumire se adresaŭ să trăească Guvernul şi voitoriĭ de bine aĭ patrieĭ, că ne-aŭ scăpat de jugul robieĭ. Întocmind în toate satele şi o gvardie naţională maĭ regulată, alcătuită de un ofiţer şi unter-ofiţer în fie·care sat, după

numĕrul familiilor; îngrijind cu cea maĭ mare activitate pentru alegerea deputaților ca să fie din ceĭ maĭ vrednicĭ și iubitorĭ de patrie sătenĭ, ridicând și în fie-care sat câte un steag național și sfințindu-l; isprăvind această plasă am trecut pe dată în plasa Olteţuluĭ-de-sus împreună cu d. Iorgu Rîureanu, urmând asemenea și într'această plasă, după cum maĭ sus fac cunoscut. Pentru care cu grabă nu lipsesc a face arătare, așteptând poruncă de urmare.

No. 1.332.
1848
August 6.

Salutare și frăție.

Comisarul districtuluĭ Vâlcea, C. Cutcutache.

No. 11.
Râmnic.

Raportul No. 3.960 al Administrațiuniĭ de Muscel către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Româneseĭ.

No. 1.333.
1848
August 6.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 260.)

Dreptate, Frăție.

Domnuluĭ Ministru din Lăuntru.

Potrivit ordinuluĭ d-v. cu No. 4.330, făcêndu-se publicație pentru desrobirea Țiganilor, vr'o câțĭ-và din posesoriĭ lor aŭ venit cu cerere de despăgubire către subt-iscălitul, subt pricinuire că nu se îndemânează ca în sorocul mărginit să vie acì în capitala Bucurescĭ; adăogând încă că ceĭ maĭ mulțĭ dintre d-lor nu aŭ acturĭ cu carĭ să dovedească posesia ce aŭ avut asupră-le, fiind ceĭ maĭ mulțĭ coborîțĭ d-lor de moștenire, și că numaĭ prin vederea lor în ființă cu facere de listă anume de către orînduitul din parte-mĭ ar puté avé o dovadă temeinică. Și fiind că sus disul ordin nu dă asemenea drept subt-iscălituluĭ, nicĭ el nu a putut a face de la sine vre-o urmare. De aceea sînteţĭ cu onoare rugațĭ, d. Ministru, să binevoițĭ a da deslegare de urmare.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Muscel, I. Paleologu.
S. M. Predescu.

No. 3.960.

(Resoluție:) Să se urmeze după instrucțiile date. Pe de altă parte să se facă un raport Locotenențeĭ arătând părerea mea că ceia ce nu aŭ acturĭ doveditoare, să dovedească prin tribunal că robiĭ sînt aĭ lor, prin hotărîrea tribunaluluĭ se va alege dacă merită despăgubire saŭ nu, rînduind stăpânirea un avocat pentru aceasta în fie-care județ.

Rosetti.

No. 1.334.
1848
August 6.

Adresa No. 5.212 a Ministerului trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Româneseĭ către Sfatul orășenesc din Capitală.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Către Sfatul orășenesc.

Pentru decorul săliĭ de bal ce se face pentru Ex. Sa Pașa, s'a însărcinat tapițerul, d. Greniu, cu prețul de leĭ opt miĭ patru sute nouĕ-ḑecĭ și opt; de aceea este rugat onor. Cons. a-ĭ slobodi înainte jumătate baniĭ, ca să poată începe lucrarea sa. Tot asemenea și Maimarbașa cu care, în înțelegere cu domnul arșitect, s'a tocmit lucrarea sa cu prețul de șeapte miĭ leĭ, i se va da înainte jumătate baniĭ.

No. 5.212.

No. 1.335.
1848
August 6.

Decretul No. 410 al Locotenențeĭ Domnescĭ a Țĕriĭ-Româneseĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 332.)

Dreptate, Frăție.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenența Domnească.

D-luĭ Ministru al Finanțelor.

Din raportul dumi-tale cu No. 4.940, vĕḑênd trebuința ce este a se orîndui doĭ Revisorĭ pentru administrația din Valachia mare, Locotenența încuviințează părerea d-tale și orînduesce pe d. N. Crețulescu și d. Duilie, cărora le veĭ da cuvenitele instrucțiĭ, iar pentru cheltueala dumnea-lor li se va da de la Visterie câte un galben pe ḑi și caĭ de poștă trebuincioșĭ.

Domnul Ministru al trebilor din Năuntru va aduce la îndeplinire acest decret, înțelegêndu-se pentru slobodirea banilor cu d. Ministru Finanțelor.

No. 410.

Bucurescĭ.

Membriĭ Locotenențeĭ, I. Eliade, Chr. Tell, N. Golescu.

Ministrul trebilor din Afară, I. Voinescu II.

Raportul No. 4 al Comisaruluĭ de Mehedințĭ, C. Pădeanu, către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.336.
1848
August 6.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate și Frăție.

Domnule Ministru,

În plasa Motruluĭ-de-jos, în districtul Mehedințĭ, unde m'am aflat cu propaganta, s'aŭ pătruns locuitoriĭ de fericirea ce isvoresce din Constituție, aŭ îmbrățișat-o cu căldură, aŭ jurat toțĭ subt steagul libertățiĭ și așteaptă cu o mare nerăbdare deschiderea generaleĭ Adunanțe constituante, ca să scuture cu orĭ-ce preț lanțurile cele rupte din mânile libertățiĭ, căcĭ din ceĭ ce eraŭ dușĭ la Bucurescĭ, ca să mulțumească făcĕtorilor de bine aĭ patrieĭ, s'aŭ și întors cu sufletul plin de speranță a se restatornici maĭ curînd.

În această plasă, când am venit, se aflà Subt-administrator d. Petre Strehăeanu, pe care vĕḑêndu-l că nu corespunde la dorințele națieĭ, am raportuit domnuluĭ N. Opran, Administratorul acestuĭ district, pe când se aflà aicĭ General Magheru, și pe dată s'a și orînduit altul, d. Daniil Petrescu, ale căruia urmărĭ sînt potrivite cu causa română.

Domnule Ministru, aicĭ am aflat doĭ conspiratorĭ aĭ libertățiĭ, Dincă Stolojanu și Stancu Stolojanu, carĭ pe vremea nelegiuiteĭ Căimăcămiĭ aŭ arătat sentimente de Satan. Aceștia aŭ trecut în districtul Gorj, pentru care de odată cu aceasta făcuĭ cunoscut d. Opran, Administratorul de aicĭ, ca pe de o parte să ieà mĕsurĭ în contra lor, iar pe de alta să însciințeze pe domnul Marghiloman, Administratorul Gorjuluĭ, căcĭ aceștĭ conspiratorĭ umblă când într'un județ, când într'altul cu fel de fel de minciunĭ, defăimând Constituția pe care a jurat nația.

Vĕḑênd că e de trebuință a se mutà tactul Subt-administrațieĭ aceșteĭ plășĭ la satul Strehaia, fiind în drumul poșteĭ, unde trec fel de fel de pasagerĭ, de odată cu aceasta raportuiĭ d. Opran, Administratorul acestuĭ district, și ceruĭ a se pune în lucrare.

Salutare și frăție.

Comisar, Costache Pădeanu.

No. 4.

No. 1.337.
1848
August 6.

Scrisoarea Consulului frances Hory către Secretarul de Stat al Țěriĭ-Românescĭ.

(Orig. Acad. Hârt. Cantacuzino-Sturdza.)

Monsieur le Secrétaire d'Etat,

J'ai reçu la note que vous m'avez fait l'honneur de m'écrire hier, pour m'annoncer que, conformément au désir de S. Ex. Suleyman Pacha, le nouveau Gouvernement s'est constitué sous le nom de Lieutenance Princière.

Je me suis déjà empressé de porter à la connaissance de mon Gouvernement cette importante circonstance, premier pas d'une ère nouvelle, appelée à doter la Principauté d'institutions libérales plus en harmonie avec les besoins progressifs du pays, et en faveur desquelles je suis heureux, Monsieur le Secrétaire l'Etat, de vous témoigner ici les sympathies et les vœux de la France.

Je profite de cette occasion pour vous renouveler, Monsieur le Secrétaire d'Etat, les assurances de ma haute considération.

Le Chancelier gérant le Consulat général, Hory.

A Monsieur I. Voïnesco II, Secrétaire d'Etat de la Principauté de Valachie.

No. 1.338.
1848
August 6.

Articolul luĭ Cesar Bolliac din „Popolul Suveran". No. 16. 1848. 6. VIII.

Sînt secolĭ de când România n'a maĭ avut obștească Adunanță. Aceea pe care ne-o dedese infamul Regulament Organic nu erà Adunanță obștească, erà Adunanță boerească, se compuneà de treĭ-ḑecĭ și nouě boerĭ și patru călugărĭ. Boeriĭ de clasul dintâiŭ, ce nu eraŭ maĭ mulțĭ de șaĭ-ḑecĭ — cu dreptul de alegětorĭ și aleșĭ, — aveaŭ douě-ḑecĭ de deputațĭ într'însa. Boeriĭ de clasul al doilea, ce eraŭ treĭ miĭ, aveaŭ numaĭ nouě-spre-ḑece. De la ceĭ dìntâĭ nu se cereà altă calitate decât să fie boer mare; de la ceĭ d'al doilea se cereà să fie boer, fecior de boer și proprietar de moșie — mare stavilă pentru un om, ce ar fi fost în stare a dobândì și rangul și moșia, dar care nu maĭ puteà învià pe tată-sěŭ spre a-l face boer. Comerciul, care învie societatea; industria, care o înfrumusețează; inteligența, care o cârmuesce; agricultura, care o hrănesce și o ține, nu eraŭ nicĭ de cum representate în această de trântorĭ Adunanță, ce se numià obștească. Alegerile se făceaŭ

No. 1.338. 1848 August 6.

în silă și prin corupție, și aleșiĭ nu aveaŭ altă misie decât să legiuească hoțiile Principeluĭ, și la închiderea Adunanțeĭ îĭ așteptaŭ rangul, postul și gratificația. Mijloacele de corupție eraŭ prerogative ale Principeluĭ; de tipar nu se temeà, căcĭ nu erà; de opinia publică nu-ĭ erà frică, căcĭ vorba erà oprită. Un deputat erà un avocat ce venià pe sigur să vîndă nepedepsit causa clientuluĭ, ce nu cunosceà și de care nu erà cunoscut. El scià că nu a pus nimic în tesaurul public (Visterie) al țĕriĭ, și îl da pe pradă fără milă. Drepturile țĕriĭ se perdeaŭ din ḑi în ḑi înaintea ochilor luĭ și el se uità cu apatie după dînsele, căcĭ sclavul nu are patrie. Adunanța obștească erà o arenă, unde se disputaŭ boeriile și chiverniselele, și deputatul un sclav al Principeluĭ condus de un Ministru fără nicĭ o rĕspundere.

Glorioasa revoluție de la 9—11 Iunie a schimbat această tristă stare a lucrurilor. În Adunanța obștească se vor representà toate interesurile țĕriĭ, și deputatul va fi învestit cu facultatea de a apĕrà cu demnitate causa patrieĭ. Un public inteligent îl va ascultà și tiparul va repetà în toată România pledoaria luĭ din fras în fras, din vorbă în vorbă. Revoluția dă în România un spectacol frumos: toțĭ Româniĭ se adună grupe, grupe în orașele și plășile lor, ca să aleagă douĕ sute cincĭ-ḑecĭ de deputațĭ, pe carĭ îĭ însărcinează să alcătuească o Constituție completă pe principurile decretate, adică să așeze legĭ, carĭ vor întemeià cu siguranță fericirea publică. Această alegere a părinților patrieĭ de toțĭ cetățeniĭ românĭ de la vîrsta de douĕ-ḑecĭ și unul de anĭ în sus, va fi actul cel maĭ solemnel, cel maĭ măreț, prin care se va atestà naționalitatea noastră perdută, prin care se va începe vieața noastră politică și existența noastră. Acea ḑi va decide de viitorul nostru. Dacă toțĭ vom alergà la această alegere de representanțĭ aĭ națieĭ, adevĕratele dorințe ale poporuluĭ vor fi exprimate și alegerile vor fi norocite. Dacă, din contră, ne vom da leneĭ, intriga și reacția vor smintì alegerile, glasul poporuluĭ se va înecà, interesul luĭ nu va fi ascultat, păgâniĭ vor triumfà, și viitorul nostru va fi miseria și sângeroase lupte, va fi un șir de revolițiĭ și contra-revoluțiĭ.

Să ne ajutăm, fraților, uniĭ cu alțiĭ, să ne mișcăm din toate puterile noastre, spre a face pe toțĭ confrațiĭ noștri alegĕtorĭ să înțeleagă cât este de gravă această chestie și pe câte fețe trebue să caute pe acela căruĭ o să încredințeze această mare misie de a expune voința națieĭ, de a face legĭ pentru fericirea eĭ și pentru viitorul eĭ.

No. 1.338.
1848
August 6.

Acì se pune chestia aceasta: pe cine trebue să punem representanțĭ?

Datoria de căpetenie a fie-căruia elector este de a-șĭ da votul numaĭ într'un interes public. Acel care votează pentru un candidat din afecție, saŭ ca să facă plăcere uneĭ rude, unuĭ prieten, face o crimă de les-nație; ca când, de ar fi un judecător, n'ar face dreptate după consciința sa, ci după prieteșugurĭ. Nu voim acì a prevedé casul în care un vot s'ar vinde pe banĭ saŭ verĭcare altă rĕsplată.

Acestea sînt numaĭ nisce scandalurĭ, ce se vedeaŭ în timpurile barbare ale Regulamentuluĭ; atuncĭ când, precum am maĭ dis, agențiĭ Ministrilor veniaŭ să numească pe representanțiĭ Națieĭ, și aleșiĭ nu socotiaŭ o deputație alt ce-và decât o simplă chiverniseală; și care, sperăm, nu se va maĭ întîmplà, după glorioasa noastră revoluție și în aceștĭ frumoșĭ timpĭ de Constituție.

Cea dintâĭ condiție ce se va cere de la un deputat este de a fi om onest în toată puterea cuvîntuluĭ, adică om gata a sacrifià tot pentru împlinirea datorieĭ, ce șĭ-a pus asupră-șĭ.

Nu trebue nicĭ de cum, fraților concetățenĭ, să credețĭ că un om se poate schimbà atât de repede, ca de odată să deà altă direcție ideilor sale cu totul opuse acelora în carĭ s'a hrănit toată vieața; căcĭ anevoe se pot schimbà aceia carĭ, în toată vremea, inemicĭ aĭ progresuluĭ și aĭ libertățiĭ, carĭ șĭ-aŭ făcut stare prin vechile abusurĭ, sorbind veniturile publice și jefuind pe toțĭ ceĭ maĭ jos de dînșiĭ de toate bunurile de carĭ s'ar fi bucurat, și carĭ până erĭ adoraŭ infamul Regulament, ce concentrà într'înșiĭ numaĭ toate drepturile și le deschideà drumurĭ atât de largĭ spre a-șĭ puté face stările din sudoarea Românuluĭ.

Trebue, fraților, să prețuițĭ și să scițĭ să alegețĭ între aceĭ oamenĭ, ce nu aŭ pentru dînșiĭ alt merit la chemarea de astădĭ decât onestitatea, și între aceia ce pe lângă onestitate maĭ aŭ și meritele de a fi progresivĭ și cu totul aĭ Constituțieĭ; și chiar din aceștĭ din urmă cătațĭ, fraților, să alegețĭ pe aceia carĭ aŭ dat dovadă în vieața lor de caracter tare, de simț bun și de o judecată dreaptă; căcĭ nu e destul să fim pentru Constituție: trebue să avem și curagiul să o sprijinim, și să scim cum să o sprijinim. Nu uitațĭ a avé în vedere tot-deauna că cunoscințele politice, inteligența și învĕțătura de orĭ-ce fel, vor fi nisce calitățĭ eminente la ceĭ ce se cheamă a compune Constituanta.

Nu trebue ca alegĕtoriĭ să se amăgească de vorbele frumoase

și pompoase ale unuĭ candidat; și să caute la faptele și la reputația luĭ, iar nu la cuvintele luĭ. Pe lângă acestea, alegĕtoriĭ aŭ datoria să cerceteze cu dinadinsul despre dînsul pe aceĭ în carĭ aŭ încredere și carĭ cunosc de aproape pe candidat; să nu se ieà numaĭ după vorbe deșearte, și să caute a se convinge bine despre moralitatea și despre meritele intelectuale ale unuĭ candidat necunoscut.

No. 1.338. 1848 August 6.

Trebue lăsat de o parte cu rușine un candidat care, ca să dobândească voturĭ, ar întrebuințà intriga și rugăciunile. Acela care doresce funcțiile de representant, trebue să le dorească numaĭ pentru binele patrieĭ, și intriga este o dovadă netăgăduită de personalitate.

Profesia candidaților, posiția ce aŭ din starea lor, rangul ce ocupă în societate trebue să rĕmâe fără nicĭ o influență asupra votuluĭ alegĕtoruluĭ. Slujbașul cel mare, maghistratul, judecele, militarul, preotul, proprietarul, neguțătorul, industriașul, meșterul, țĕranul, pot fi aleșĭ, fără osebire; iar temerea de a lăsà o familie săracă fără ajutor, lipsind-o de capul eĭ, cât va ținé sesia, nu poate fi; căcĭ s'a legiuit o indemnisație cuviincioasă representanților. Aceia însă carĭ, numaĭ ca să se bucure de această indemnisație, ar intrigà a fi ales, acela trebue gonit întocmaĭ ca un tâlhar.

În sfîrșit, voĭ, alegĕtorilor, nu vĕ lăsațĭ a vĕ influențà în alegerea voastră de interesul local, adică a avé deputațiĭ voștri chiar din județul vostru; căcĭ aceasta nu ar fi nicĭ de cum iubire de patrie. Representanțiĭ sînt numițĭ nu pentru un loc oare-care, ci pentru toată România. În vedere trebue să avețĭ interesul patrieĭ, și în vederea acestuĭ interes trebue să împlinițĭ datoria voastră de alegĕtor, datoria voastră de cetățean în vieața cea nouă, în vieața cea politică, ce până acum nu cunosceam.

Chemarea aceasta este mare, concetățenĭ românĭ, și de nu o vom prețuì în destul, vom perde ḑiua solemnelă, ḑiua de renascere națională, ḑiua alegeriĭ pentru Constituantă, ce nu va maĭ venì nicĭ odată, saŭ va cere rîurĭ de sânge ca să se maĭ întoarcă.

C. B.

„Proprietatea munciĭ și a pĕmîntuluĭ este sfîntă", articol de I. Ionescu din „Popolul Suveran". No. 16. 17. 1848. 6. 9. VIII.

No. 1.339. 1848 August 6.

Proprietatea munciĭ și a pĕmîntuluĭ este sfîntă.

Numaĭ tu, o Dumneḑeule, eștĭ drept și judecățile tale drepte sînt; noĭ însă ne-am abătut și împreună netrebnicĭ ne-am făcut!

No. 1.339. 1848 August 6.

Ce am făcut noĭ până acum în societatea noastră? Am întristat pe nemernicul şi pe sărmanul, pe mulţimea aceea pe care tu o aĭ numit fraţiĭ tĕĭ, noĭ am speculat-o, am redus-o în stare de dobitoc. Săteanul, care ne hrănesce pe toţĭ, săteanul, care ne înavuţesce pe toţĭ, săteanul, care poartă toate cheltuelile obştescĭ ale Statuluĭ, neîncetat a fost uitat aḑĭ de un drept ce-l aveà, mâne de un bun ce-l agonisise, personalitatea luĭ călcată în picioare, munca luĭ jefuită, capitalul luĭ atins, proprietatea luĭ întustată. Eată pentru ce, cu treĭ anĭ maĭ nainte, scriseĭ în jurnalul Naţionalul din Paris: Tot pentru Prinţ şi nobilĭ, nimic pentru popor, numaĭ el singur sufere, numaĭ el singur poartă toate greutăţile Statuluĭ, ci va venì, în sfîrşit, ḑiua când îşĭ va face socoteală cu proprietarul. Ḑiua aceasta a sosit! Până acum a fost o asociaţie leonică între proprietar şi clăcaş; astăḑĭ popolul, vĕḑênd că nu-ĭ merge bine, se desface de asociaţie, şi-şĭ deschide lichidarea socotelilor.

Gloatele s'aŭ ridicat în picioare, săteanul şĭ-a cunoscut vrednicia sa de om, datoria sa de cetăţean; în numele popoluluĭ Român săteanul a ascultat glasul aceluĭ ce venià în numele Domnuluĭ şi strigà: respect la proprietate, respect la familie. Pe aceste douĕ base s'a arătat rezemată revoluţia în România şi pentru aceea nicĭ un Român nu puteà şi nicĭ cătà să rĕmâe indiferent; însă, din nenorocire, partea din trupul Românieĭ care erà în societatea noastră ceea ce e vulturul pana în societatea păsĕrilor, vĕḑênd că s'aŭ culmat privilegiurile de boerie, de a avé Ţiganĭ, de a stoarce munca popoluluĭ, în loc să înţeleagă dreptatea şi frăţia, în loc să deà mâna cu săteanul, în loc să se pue în relaţie de pace cu muncitorul, se retrage la o parte, se desbină de popol şi se trage din sînul societăţiĭ propăşitoare, formează reacţia, ca şi când popolul fără dînsa n'ar puté trăì. Această mişcare, oare n'ar da dreptul popoluluĭ, popoluluĭ aceluia care declarează respectul proprietăţiĭ, ca să decreteze în faptă şi în drept darea afară din sînul sĕŭ pe partea aceea care nu se învoesce a se pogorî în câmpul tocmeliĭ şi a statornicì armonia şi pacea? Când s'ar întîmplà una ca aceasta, oare cine ar fi ceĭ maĭ păgubiţĭ, proletariĭ saŭ proprietariĭ?

Nu fugiţĭ, domnilor reacţionarĭ, domnilor proprietarĭ, popolul vĕ cheamă fraţĭ şi cere să-ĭ daţĭ aceea ce el vĕ dă vouĕ; popolul respectează aceea ce aveţĭ voĭ, respectaţĭ şi voĭ aceea ce are dînsul. Voĭ aveţĭ pămîntul şi popolul Român vĕ ḑice că proprietatea

voastră este sfîntă și nimenĭ nu se va atinge de dînsa; însă și poporul Român are munca sa și de aceea și el cere ca nicĭ voĭ să nu vě atingețĭ de dînsa. Reacționarilor, aŭ nu scițĭ voĭ că pămîntul vostru fără de brațe, fără de munca popoluluĭ, rĕmâne neroditor și se înțelenesce? Popolul român, oborînd Regulamentul, această șartă a privilegiuluĭ aristocraților, a oborît și relațiile ce aveà muncitorul cu proprietariĭ pămîntuluĭ, prin urmare, câmpiile se vor părăginì, starea voastră se va nimicnicì, existența publică va suferì, foame tea și sărăcia va domnì pe pămîntul Românieĭ, oh! să nu gândițĭ de aceste: că, adică, numaĭ voĭ vețĭ suferì, eară popolul va merge pe tangenta ce a apucat. Nu, nu voesce popolul ca să curme relațiile ce are cu voĭ; el pune munca care fecundează pămîntul vostru. El simte că agricultura țĕriĭ are să ieà o nouă direcție, simte că de acum înainte pânea ce va mâncà cine-và în pămîntul Românieĭ va fi o pâne produsă cu instrumente libere și cu dreptate. Ce este claca, care s'a oborît? Ea este un resultat al tocmeliĭ ce ațĭ făcut, fără ca să-l întrebațĭ, fără ca să o fi aprobat și el. Voĭ, aristocraților, ațĭ ḑis în Regulament ca să dațĭ popoluluĭ pămînt, și popolul să vĕ deà muncă; cât pămînt, câtă muncă, cu ce prețurĭ să le deà, tot voĭ le-ațĭ determinat; voĭ le-ațĭ scris în Regulament, voĭ ațĭ jurat pe această șartă, și voĭ avețĭ cuvînt ca să facețĭ aceasta, pentru că voĭ punețĭ la mijloc pămîntul.

Însă popolul care a pus munca, nimic n'a sciut din cele ce ațĭ făcut voĭ, el n'a jurat pe Regulamentul vostru. Acesta l-a sărăcit, l-a tîmpit și l-a robit, și de aceea popolul, după atâtea amarurĭ, s'a ridicat de odată când ĭ-aŭ formulat prieteniĭ luĭ suferințele sale. Astăḑĭ popolul e ridicat și Regulamentul călcat în picioare, pentru că Regulamentul cuprinde în sine robia, acolo unde trebue să fie libertate.

Șarta popoluluĭ este maĭ dreaptă decât a voastră; ea dă libertate de o potrivă și muncitoruluĭ și proprietaruluĭ. Șarta popoluluĭ nu se atinge de pămîntul vostru, precum Regulamentul s'a atins de munca săteanuluĭ.

De aceea, pre cât este de sfîntă proprietatea pămîntuluĭ, pre atât de sfîntă este și proprietatea munciĭ țĕranuluĭ; prin urmare: claca, carea unià pămîntul cu munca, fiind regulată numaĭ de o parte fără învoirea celeĭ-lalte, fiind consecrarea privilegiuluĭ și a monopoluluĭ, s'a oborît și a trebuit să se oboare prin articolul 13 din Constituție, care decretează emancipația clăcașuluĭ. Acest decret a nimicit sistemul despoitor de agricultură a țĕriĭ și în

No. 1.339. 1848 August 6. locul luĭ popolul a cerut aceea ce trebue luĭ, adică împroprietărire saŭ cultura mică, despre care cu alt prilej voiŭ şi tractà maĭ larg; voĭ însă, proprietarilor, în loc să căutaţĭ de pămîntul vostru, în loc să vĕ gândiţĭ serios la sistemul de agricultură ce aveţĭ să îmbrăţişaţĭ, în loc să aşezaţĭ temelia culturiĭ ceĭ marĭ, care să vĕ îndoească şi să vĕ îndecească veniturile, în loc să daţĭ mâna cu popolul, care fără voĭ poate călĕtorì pe calea bogăţieĭ, eară voĭ fără dînsul nimic nu puteţĭ, în loc să îmbrăţişaţĭ pe popol, pe acel ce l-aţĭ strîmbătăţit, cerênd armonia intereselor, cerênd ca să vĕ erte şi prevenind prin aceasta teribila luĭ rĕsbunare, poate şi maĭ teribilă decât acea urmată în Galiţia, voĭ, în loc să faceţĭ toate acestea, în loc să vĕ uniţĭ cu noĭ şi să consolidaţĭ libertatea pentru voĭ şi pentru popol, dreptatea pentru voĭ şi pentru popol, sfinţenia proprietăţiĭ a pămîntuluĭ vostru şi a munciĭ popoluluĭ, perdeţĭ câmpul pe care ar trebuì să-l întrebuinţăm în desbaterea organisaţieĭ agriculturiĭ ţĕriĭ, vĕ coalisaţĭ, voĭ o mână de oamenĭ, în protiva gloateĭ popoluluĭ, care pentru dînsul şi pentru voĭ decretează dreptatea şi frăţia. Îndestul cu nedreptatea cu care l-aţĭ apĕsat, veniţĭ în popol, nu fugiţĭ de dînsul, el vĕ eartă păcatele voastre şi ale străbunilor voştri, voĭ l-aţĭ apĕsat când eraţĭ toţĭ tarĭ şi marĭ, popolul vĕ întinde o mână de frate, când şi el a ajuns a fi tare şi mare, precum va fi tot-deauna. Până acum, proprietarilor, întru nimica n'aţĭ contribuit în purtarea sarcinilor Statuluĭ, ci numaĭ v'aţĭ folosit, căcĭ munca singură plătesce birul, ca una ce numaĭ ea singură dă bogăţia; eară proprietatea n'a contribuit întru nimic la binele public. Proprietariĭ franţesĭ la 1793 aŭ spĕlat nedreptatea ce făcuseră popoluluĭ Franţeĭ, ca şi voĭ popoluluĭ Român, aŭ spĕlat-o, dic, contribuind cu a treia parte din venitul eĭ atuncĭ, şi de atuncĭ până acum în tot anul cu câte o a 7 parte din venit şi încă nu sînt neameninţaţĭ de comuniştĭ; eară voĭ, carĭ numaĭ cât aţĭ supt ca o lipitoare sângele Românuluĭ, voĭ carĭ, ca omidile, aţĭ consumat florile şi frunzele arboruluĭ românesc, voĭ carĭ aţĭ consumat numaĭ fără să produceţĭ, carĭ aţĭ împărtăşit numaĭ, fără ca să vĕ osteniţĭ, voĭ carĭ aţĭ înecat dreptul proprietăţiĭ Românuluĭ, încotro gândiţĭ să o apucaţĭ? întoarceţi-vĕ la minunata origine a naturiĭ voastre, daţĭ popoluluĭ aceea ce vĕ dă şi el vouĕ, fiţĭ dreptĭ, înfrăţiţi-vĕ şi declaraţĭ din parte-vĕ că munca proletaruluĭ este sfîntă, precum popolul declarează că pămîntul vostru este respectat şi, prin urmare, juraţĭ emancipaţia proprietăţiĭ. În regimul libertăţiĭ cultura mică a popoluluĭ va înflorì, precum va înflorì şi cultura mare a proprietaruluĭ. Popolul

devenind proprietar, devine plătind, rescumpĕrând un petec de pă- mînt, rescumpĕrând, ḑic, eară nu luând, precum s'aŭ luat cele ḑece milioane de pogoane de pămînt de popolul franțes cu o jumătate de veac maĭ nainte, însă și asupra acestuĭ sujet mĕ voiŭ întoarce· Popolul, devenind proprietar, va fi adevĕratul patriot, căcĭ le sol c'est la patrie. Aceasta popolul o va și face și cu voĭ și fără voĭ, cu frațĭ de-aĭ voștri; popolul a făcut-o în Galiția, Ardeal și Ungaria. Acolo națiunĭ eterogene s'aŭ înțeles în interesul comun al patrieĭ și aicĭ la noĭ, Româniĭ cu Româniĭ să nu se înțeleagă? Ceĭ ce nu vor înțelege vor rĕmâné afară, vor pribegì din loc în loc, din țeară în țeară, și pretutindenea vor fi defăimațĭ, repulsațĭ din lume, ca nisce dușmanĭ aĭ religieĭ și aĭ omeniriĭ; iar ceĭ ce vor înțelege interesul lor și al patrieĭ, aceia vor fi cu noĭ, aceia vor căpĕtà bogățiĭ, drepturĭ maĭ marĭ decât cele strîmbe ce aŭ cunoscut în robia în care aŭ trăit până acum.

No. 1.339. 1848 August 6.

I. Ionescu.

Adresa No. 5.219 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Municipalitatea din Capitală.

No. 1.340. 1848 August 7.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Către Municipalitatea de aicĭ.

Pentru artifiția ce s'a hotărît a se face în grădina publică, s'a însărcinat d. Subt-locotenent Magheru. Consiliul va da îndată d-luĭ, în socoteala cheltuelilor acesteĭ artifițiĭ, galbenĭ împĕrătescĭ treĭ-ḑecĭ, și după sfîrșire, dând socoteală, i se va răfuì.

No. 5.219.

Adresa No. 5.235 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Locotenența Domnească.

No. 1.341. 1848 August 7.

(Arch. M. Afacerilor străine. Act. Rev. 315. Dos. No. 78/2.113.)

Dreptate, Frăție.

Onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ.

D. C. Herĕscu, prin hârtie către subt-iscălitul arată că, de aseară încoace bolnăvindu-se, nu poate de o cam dată să se în- deletnicească la însărcinarea ce i s'a pus d'a presidà la Comisia întocmită pentru regularisirea drepturilor proprietățiĭ.

Subt-iscălitul, încunosciințând aceasta onorabileĭ Locotenențe,

No. 1.341. 1848 August 7.

are onoare a-ĭ adăoga că seanța acesteĭ Comisiĭ nu s'a deschis astădĭ din această pricină. Fiind însă că Lunĭ urmează a se deschide negreșit, să bine voească Locotenenta a numì un President, pentru căcĭ nicĭ Viț-presidentul n'a primit funcția sa.

Salutare și frăție.

Pentru Ministrul celor din Lăuntru, Rosetti.
Capul Secsiĭ, Steriadi.

No. 5.235.
Secs. I-ĭ. M. I-ĭ.

No. 1.342. 1848 August 7.

Adresa No. 5.236 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Româneścĭ către Ministerul celor din Afară.

(Arch. M. Afacerilor străine. Dos. No. 105. S. fr. Secr. St.)

Dreptate, Frăție.

Domnuluĭ Ministru celor din Afară.

D. Administratorul districtuluĭ Brăila, prin raport cu No. 3.490, încunosciințează acestuĭ Minister cererea ce ĭ-a făcut Exelenția Sa Talaat Efendi, comisarul Înalteĭ Porțĭ, de a cumpĕrà douĕ miĭ oca orez și una mie oca unt, și cu cea maĭ mare grabă să i se trimiță, fiind-că se află oștirile în lipsă, din pricină că la Galațĭ nu se găsesc asemenea obiecte, că d. Administratorul îndată a și cumpĕrat douĕ miĭ oca orez și șeapte sute patru ḑecĭ și una de oca unt, luând banĭ cu chip de împrumutare din cassa Administrațieĭ, și fiind-că nicĭ cu întoarcerea trimisuluĭ, nicĭ maĭ la urmă nu i s'aŭ trimis baniĭ costuluĭ acelor obiecte, carĭ însumează leĭ șease miĭ patru sute șease parale 19, cursul țĕriĭ, cere punere la cale pentru întoarcerea arătaților banĭ.

Subt-iscălitul alăturând d-v, pe lângă aceasta socoteala trimisă de d. Administrator pentru cumpĕrătoarea acelor lucrurĭ, vĕ invită, Domnule Ministru, să binevoițĭ a luà înțelegere cu Exelenția Sa Talaat Efendi pentru rĕspunderea acestor banĭ către d-l Administratorul Brăileĭ, împărtășind și pe subt-iscălitul cu rĕspuns de urmare.

Salutare și frăție.

Pentru Ministrul celor din Lăuntru, Rosetti.
Capul Secsiĭ, Steriadi.

Secs. I. M. I.
No. 5.236.

Anexă. No. 1.342. 1848 August 7.

Socoteală de baniĭ cheltuițĭ pentru cumpĕrătoarea a 2.000 oca orez și 700 oca unt de vacă cerut de Exelenția Sa Talaat Efendi pentru oștirile Înalteĭ Porțĭ de la Galațĭ.

	Leĭ	Par.
2.000 oca orez pe preț chila de 10 oca, leĭ 13, pr. 20. .	2.800	—
20 sacĭ în carĭ s'a pus orezul, câte leĭ 5 unul . . .	100	—
350 oca unt de vacă pe leĭ 4, pr. 20 ocaua	1.575	—
Plata transportuluĭ de sus din oraș până la barcă .	11	20
Pentru cumpĕrătoarea putinelor de stejar în care s'a pus untul	80	—
Plata navluluĭ pentru orez și unt până la Galațĭ	62	20
$220 \frac{1}{2}$ oca unt pe leĭ 3 pr. 30	826	35
52 oca idem pe leĭ 4.	208	—
119 oca idem pe leĭ 4 pr. 20	535	20
Plata navluluĭ până la Galațĭ a $391 \frac{1}{2}$ oca unt . .	20	8
Pentru transportul și cheltueala trimisuluĭ, în mergere și întoarcere, în douĕ rîndurĭ	50	—
Pentru douĕ putinĭ de stejar în care s'aŭ pus 272 oca unt	45	20
Plata vĕmiĭ la dipotație și alte cheltuelĭ	91	16
Peste tot leĭ șease miĭ patru sute șease, parale nouĕspre-ḑece.	6.406	19

Pentru Administrator, Secretar C. Berlescu.

Adresa No. 5.238 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Româneseĭ către Locotenența Domnească. No. 1.343. 1848 August 7.

(Orig. Arch. M. Afacerilor străine. Act. Rev. Dos. No. 78/2.113.)

Dreptate, Frăție.

Către onorabila Locotenență Domnească.

D. Ioan Ionescu, prin hârtia din 6 curgĕtoareĭ lunĭ, pune în vederea acestuĭ Minister, că în urma orînduiriĭ sale Secretar al Comisieĭ orînduite pentru cercetarea proiectuluĭ proprietățiĭ, vĕḑênd că într'această însărcinare i se înseamnă un rol cu totul pasiv și pe care îl poate împlini orĭ-cine, se roagă a fi dispensat de această

No. 1.343. 1848 August 7.

sarcină, spre a se puté continuà direcția ce a apucat pe calea publicității tot în desbaterea acestuĭ problem, — sub-iscălitul are onoare a comunicà aceasta onorabileĭ Locotenențe, ca să bine voească a numì în însărcinarea aceasta pe altul ce va bine chibzuì.

Salutare și frăție.

Pentru Ministrul din Lăuntru, Rosetti.
Capul Secsiĭ, Steriadi.

Secs. 1. M. 1.
No. 5.238.

No. 1.344. 1848 August 7.

Cuvîntarea Consululuĭ Grecieĭ către Locotenența Domnească a Țĕriĭ-Românescĭ.

(Popolul Suveran. No. 18. 1848. 13. VIII.)

Domnilor!

Viŭ să vĕ felicitez în numele Guvernuluĭ meŭ, și să vĕ exprim că cu mare plăcere reîncep relațiile mele oficiale cu Locotenența Princiară.

Cunoascețĭ, Domnilor, profunda simpatie a națieĭ Elene pentru Românĭ, ĭĭ considerăm ca pe nisce frațĭ; dorim cu ardoare prosperitatea, progresul, înaintarea institutelor liberale ale unuĭ popol, care a avut o conduită vrednică de mirare în evenimentele din urmă și care merită o maĭ bună soarte. Îmĭ place a vĕ da aicĭ cele maĭ viĭ mărturisirĭ.

Cât despre sentimentele mele particulare, Domnilor, toțĭ cunosc cât de mult iubesc și mĕ interesez de fericirea Românieĭ, unde am împlinit actul cel maĭ solemnel al viețiĭ mele. De atuncĭ m'am legat de fericirea ca și de nenorocirea Românieĭ, care pentru mine este țeara cea maĭ iubită după patria mea.

No. 1.345. 1848 August 7.

Rĕspunsul luĭ Ioan Eliade la felicitările Consululuĭ Grecieĭ.

(Popolul Suveran. No. 18. 1848. 13. VIII.)

Domnule Consul,

Locotenența Domnească, în numele popoluluĭ Român, e pătrunsă de cea maĭ vie simțire de recunoscință pentru o felicitație atât de solemnelă din partea Guvernuluĭ uneĭ națiĭ, ce prin a sa

clasicitate, prin religia sa, prin simtimentele sale de libertate are atâtea drepturĭ la afecțiile Românilor.

No. 1.345.
1848
August 7.

Eleniĭ, Domnule Consul, aŭ fost învĕțătoriĭ lumiĭ în sciințe, în arte, în tot ce e maĭ sublim în om, în simtimentul libertățiĭ. Istoria Elenilor a făcut îndelung educația Românilor; religia Grecilor e religia Românilor, și amorul evangelic, când leagă pe om cu om și nație cu nație, legămîntul e tare, și pe aceia ce Dumnedeŭ îĭ unesce nicĭ o putere nu-ĭ maĭ poate desface. Aceste două națiĭ aŭ drept una asupra alteia de a fi surorĭ pe drumul progresuluĭ. Dumnea-voastră ațĭ început înainte și noĭ ne fericim a vĕ urmà.

Ne fericim încă, Domnule Consul, că felicitația de astădĭ se face națieĭ Române în numele Grecieĭ din partea d-tale. Căsătoria d-tale cu pămînteancă, după vechile noastre datine, te face a fi reclamat între fiiĭ Românieĭ, și un adevĕrat cetățean grec a fi și cetățean român este una din cele maĭ frumoase achisițiĭ pentru patria noastră.

Adresa No. 5.240 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Consiliul Municipal din Capitală.

No. 1.346.
1848
August 7.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Consiliuluĭ Municipal al Capitaleĭ.

Fiind-că pentru pregătirea iluminațieĭ la grădina publică în seara baluluĭ, de care se atinge ordinul subt-iscălituluĭ către acel Consiliŭ No. 5.212, s'a însărcinat d. Maer, cu care ințelegêndu-se acest Minister, s'a hotărît ca toată cheltueala pentru această iluminație să nu covîrșească suma de una sută galbenĭ împĕrătescĭ, Consiliul va rîndui îndată pe lângă d. Maer un foncsioner dintr'aĭ Municipalitățiĭ, cu îndatorire de a da numituluĭ toate înlesnirile și oameniĭ ce va cere pentru săvîrșirea acesteĭ trebuințe, slobodind treptat din casa sa și pomenita sumă de galbenĭ, pentru care se va ține socoteală și documente după regulele controlaricescĭ.

Rosetti.

No. 5.240.

No. 1.347.
1848
August 7.

Raportul No. 7.752 al Şefuluĭ Poliţieĭ Capitaleĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 260)

Dreptate, Frăţie.

D-le Ministru al trebilor din Lăuntru,

Luându-se în băgare de seamă dispoziţiile poruncii d-nieĭ-voastre, prin resoluţia subt No. 1.988, dată la jalba luĭ Vlad Bucătarul, Constandin, Michaĭ Vizitiul şi Ioana Văduva, foştĭ robĭ aĭ d. Grigorie Romanet, prin care arată jeluitoriĭ nesupunerea numituluĭ d. Romanet, cu a le slobodi calabalîcurile, subt-iscălitul, cu onoare spre rĕspuns, face cunoscut că Poliţia, atât în această pricină cât şi în altele asemenea, de câte orĭ i s'aŭ dat jelbĭ cu asemenea cererĭ din partea liberaţilor Ţiganĭ, şĭ-a făcut datoriile sale a trimite îndată fără câtuşĭ de puţină întârdiere la foştiĭ lor proprietarĭ, învitându-ĭ a da jeluitorilor bagajurile poprite; însă d-luĭ nu s'a supus a face nimic, pricinuind că nu poate a le slobodi maĭ multe haine decât fie-căruia câte un rînd. Apoĭ Poliţia, căreia prin maĭ multe resoluţiĭ ale onorabiluluĭ Departament i s'aŭ tăiat puterile cele executive, n'a îndrăznit a face alt ce-vă decât s'a mărginit a adăstă un ast-fel de prilej spre a cere deslegare cum trebue să se înţeleagă cu ast-fel de cetăţenĭ improtivitorĭ, şi prin urmare se roagă acum d-nieĭ-voastre să binevoiţĭ a-ĭ da deslegarea ce veţĭ bine chibzui într'aceasta.

No. 7.752.

Salutare şi frăţie.

Şeful Poliţieĭ, M. Moşoiŭ
Secretar, G. Rusescu.

No. 1.348.
1848
August 7.

Raportul No. 10 al Comisarilor de Argeş T. Turnavitu şi I. I. Michăianu către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru,

Potrivit ordinelor date în funcţia de Comisarĭ extraordinarĭ la propaganda în districtul Argeşul, maĭ întâĭ în capitală şi apoĭ în

No. 1.348.
1848
August 7.

plasa Pitescilor, care rĕmase nevisitată de Comisarĭ, am săvîrșit misia noastră de propaganție; am învins pre cât am putut nedumerirea țĕranilor, din care mare parte sînt foarte îndărătnicĭ din pricina reacționarilor orășenĭ, cu carĭ aŭ a face și carĭ, precum vedem, ĭ-aŭ făcut să creadă că puterea suverană a țĕriĭ este Imperatorul rus, iar nu popolul, care se representează de Guvern, ș. c. l.

Mulțĭ din preoțĭ de pe la sate, pe carĭ ĭ-am făcut cunoscuțĭ Administrațieĭ, ne-aŭ șicanat în lucrarea noastră și aŭ fost scandal de reacție între consătenii lor, invitându-ĭ a nu primì stindardele libertățiĭ, sub deosebite vane cuvinte, că aceste sînt simbole de resbele ș, c. l, și țĕraniĭ timidĭ și descuragiațĭ aprobaŭ. Sperăm însă că din minut în minut lucrurile o să se îndrepteze, pentru-că am învins toate acele dificultățĭ și astădĭ stindardele libertățiĭ fâlfâe pe toate bisericile satelor plășiĭ. La aceasta contribuesce mult întoarcerea celor trimișĭ acolo în Capitală, carĭ vĕdênd cu ochiĭ lor mișcările, se întorc la frațiĭ lor cu ideile cele nouĕ; iar ideile cele pernicioase sperăm că o să le stârpim cu totul, din pricină că chiar infamiĭ reacționarĭ orășanĭ aŭ perdut tot curagiul lor, dacă nu în secret, dar cel puțin în public.

După săvîrșirea acesteĭ lucrărĭ, prin ordinele domnuluĭ Administrator, din noĭ subt-însemnațiĭ Michăianu a rĕmas tot în plasa Pitescilor, spre a întărì pe locuitorĭ în prințipurile Constituțieĭ și a-ĭ consultà la elecția primară a deputaților, iar Turnavitu trece în plasa Cotmeniĭ pentru același sfîrșit.

Pe lângă raportarea lucrărilor noastre până acum, cunoascem de datorie a recomadà domnieĭ-voastre pe Subt-administratorul plășiĭ Pitescĭ, d. Ilie Trifonescu, care ne-a dat cele maĭ viĭ dovedĭ de un Român cu ardoare pentru patrie și lucrător activ în împrejurările de acum. Acesta fără a maĭ aștepta vre-o deslegare, cu de la sine, deșì nu are vre-o stare, a făcut stindarde pentru toate satele plășiĭ, și noĭ am fost maĭ norocițĭ decât ceĭ-lalțĭ Comisarĭ, că am putut lăsà în toate satele câte un stindard, în vreme ce prin cele-lalte plășĭ s'aŭ slujit la țeremoniĭ cu stindardul Subadministrațieĭ, fără a avé altele să lase.

Comisarĭ extraordinarĭ în distr. Argeș, T. Turnavitu, I. I. Michăianu.

No. 10.

No. 1.349.
1848
August 7.

Raportul No. 3.621 al Administrațiuniĭ de Brăila către Ministerul trebilor din Lăuntru 'al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 334.)

Dreptate, Frăție.

D. Ministru trebilor din Năuntru.

Am onoare a supune în cunoscința Domnieĭ-voastre că d. N. Tătăranu și N. Servanov, astădĭ s'aŭ pornit d'aicia pentru Capitala Bucurescĭ cu podorojna No. 2.529, avisată de Administrație la No. 255, luându-se tot de odată măsurĭ prin d. Cassier al poștelor d'aicĭ din Brăila, ca sub nicĭ un cuvînt să nu se îngădue a se abate din drum spre a merge într'altă parte, ci să vie drept în Bucurescĭ.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Brăila, Dimitrie Golescu.
Secretar, C. Berlescu.

No. 3.621.
S. 3.

No. 1.350.
1848
August 7.

Scrisoarea luĭ Dimitrie Golescu către Ion Ghica.

(Ghica I., Amintirĭ, pag. 21.)

Mon cher Ghica,

Les Capitaines Sabattier et Dessain avec Mr. Jules Colsar m'ont remis votre lettre. Je me suis conformé en tout à ce que vous m'y prescriviez. Les deux premiers sont partis hier pour Bucarest, dans votre voiture. Je leur ai donné une lettre de recommandation pour Et. Golesco. Je vous remercie de m'avoir procuré leur connaissance. Je viens de déchirer une longue lettre que je vous adressais relativement à nos affaires. La députation qui arrive avec ce bateau vous en fera sentir la raison. On m'écrit de Galatz que dans peu il doit éclater en Moldavie aussi un soulèvement général; mais, selon toutes les apparences, ce soulèvement aurait pour unique but la destitution du Prince, contre lequel on commence déjà à y distribuer des violentes diatribes. Votre belle idée de la réunion des deux Principautés ne prend, malheureusement, racine que dans très peu de têtes moldaves. Je jettais l'autre jour les

yeux sur une carte imprimée à Vienne, il y a plus de vingt ans, qui ne contenait que les pays de race roumaine, la Valachie, la Bessarabie, la Moldavie, la Bucovine, la Transylvanie et le Banat. Savez vous que cela formerait un joli petit royaume, tout rond, avec des frontières que la nature semble avoir indiquées? La Mer Noire, le Danube, le Teiss lui formerait une jolie ceinture de fiancée, un beau rempart contre les outrages de l'étranger. Le centre de ce royaume nous donnerait Iassy ou Romano pour capitale, qui serait comme un phare pour les nations slaves, qui nous entourent, et qui répandrait ses rayons de lumière parmi elles. Je ne sais pourquoi je pense que cette idée, qui eut été une pure utopie l'année passée, me paraît aujourd'hui si réalisable, qu'on pourrait presque parier que la chose aura lieu, mais quand? voilà le seul point d'incertitude qui me reste encore. La révolution française de 48 a proclamé l'affranchissement des peuples, mais encore plus le principe des nationalités. Chaque nation a un droit à sa propre existence politique, et tous les hommes qui parlent une même langue doivent être considérés comme ne formant qu'une seule nation. C'est là le signe distinctif que Dieu leur a donné pour les séparer les uns des autres sur ce globe; les frontières qui tiennent à la nature du terrain ne viennent qu'en second lieu. Si le principe des nationalités doit triompher, comme tout le fait espérer, les Roumains seront un peuple de huit millions. Mais il y aura des luttes terribles, avant que ce principe puisse se transformer en fait dans toute l'Europe. C'est une des dernières épreuves que notre société malade doit essayer. La fraternisation des peuples ne viendra qu'après pour accomplir l'œuvre de la civilisation.

No. 1.350.
1848
August 7.

Je vous prie de m'écrire par chaque bateau et d'accuser la réception de mes lettres. J'en ferai de même à l'égard des vôtres.

Agréez l'expression de mes sentiments les plus distingués.

Démètre Golesco.

Scrisoarea Coloneluluĭ N. Pleşoianu către Generalul Gheorghe Magheru.

No. 1.351.
1848
August 7.

(Orig. Acad.)

Stimatul meŭ amic!

Eŭ, după cum vĕ scriam printr'o scrisoare, că o să viŭ la d-ta să mĕ înţeleg prin graiŭ de cele ce socotiţĭ să facem, tocmaĭ aşà şi făcuĭ, însă vrênd să daŭ prin Slatina, acì îmĭ spuse d. Admi-

No. 1.351. 1848 August 7.

nistrator că d-ta aĭ fi plecat la Bucurescĭ, și ca să nu perḑ vremea fără folos, mĕ întorseĭ d'acì înapoĭ, grăbindu-mĕ numaĭ a vĕ însciință prin ștafetă și rugându-vĕ ca, când vĕ vețĭ întoarce, să mĕ însciințațĭ, cum și dacă socotițĭ de cuviință a ne întâlnì. și când, ca nu cum-và să vĕ găsesc plecat. De la Calafat de la 2 am primit scrisoare și îmĭ scrie tot cele ce v'am scris, se înțelege ceĭ d'acolo îșĭ ieaŭ direcție de la Giurgiŭ, cu deosebire că ceĭ dintâĭ staŭ tot la Diiŭ. Pe la Nicopole nu e nimic. Prin Craiova e bine, dar viind d. Aaron o să fie de tot bine. Ofițeriĭ ne sînt bunĭ. Acestea sînt sciințele mele, dar cele de la Bucurescĭ, pe carĭ creḑ că le sciĭ până la 2 August, sînt și maĭ bune. Eŭ făcusem cerere d-luĭ Tell ca să deà voe, de găsesce de cuviință, a adunà roatele împrejurul Craioveĭ, ca să fac lagăr pentru învĕțătura slujbeĭ de linie, după înțelegerea ce am avut cu Maiorul Marghiloman. Apoĭ nu sciŭ ce hotărîre îmĭ va veni, saŭ d-tale cum țĭ se pare?

Primesce, te rog, prea scumpul meŭ amic, mărturisirea de sentimentele mele și stima ce vĕ port.

N. Pleșoianu.

No. 1.352. 1848 August 7.

Notă din „Popolul Suveran“. No. 18. 1848. 13. VIII.

Pe toată ḑiua avem doveḑĭ că glasul nostru s'a ascultat în cer, pe toată ḑiua primim câte o încredințare despre întemeerea Constituțieĭ noastre, despre suveranitatea popoluluĭ Român. La 7 August, în Palatul țĕriĭ, Locotenența Domnească primì în mare solemnitate felicitațiile și protestațiile de amiciție ale Agentuluĭ cesaro-crăesc, ale Consuluthe general al Prusieĭ și ale Consululuĭ general al Grecieĭ; eĭ veniră în numele Suveranilor lor a ne felicità pentru isbânda cea glorioasă, pentru pacĭnica pășire din sclavie la libertate, pentru alegerea ce a sciut popolul să facă de bărbațiĭ ce aŭ trebuit să conducă această mare și dificilă pășire; eĭ maĭ adăogară urând, în numele Suveranilor lor, pentru prosperitatea și fericirea Românilor, subt nouĕle instituțiĭ constituționale; la care d. Eliade exprimă mulțumirea și onoarea tot de odată ce simte popolul Român la asemenea doveḑĭ de bună voință din partea acelor Puterĭ, a căror amiciție a ambiționat tot-deauna Țeara-Românească, ș. c. l.

Proiect de adresă a Locotenenţeĭ Domnescĭ către Parlamentele Europene.

No. 1.353. 1848 August.

(Conc. de Ubicini. Acad. Hârt. Cantacuzino-Sturdza.)

A. M. le Président du Parlement Allemand à Francfort.

Les derniers événements survenus en Valachie, l'envoi d'un nouveau Commissaire ottoman en remplacement de S. E. Suleyman Pacha, coupable aux yeux de la Russie d'avoir trop bien servi les intérêts de son Gouvernement, le danger que courent la nationalité valaque et la suzeraineté ottomane, à la veille de périr sous les coups du protectorat russe, toutes ces causes réunies font un devoir à la Lieutenance Princière d'appeler d'une manière encore plus pressante votre attention et celle de l'honorable Parlement sur la situation des Principautés Danubiennes et de la Valachie en particulier.

Si la Porte désavoue ainsi son représentant après avoir reconnu solennellement les principes proclamés par la révolution du 11 (23) juin, en ce qu'ils avaient de conforme avec les droits de la Cour suzeraine et aux nouvelles institutions, de plus elle semble prêter la main à la Russie pour le rétablissement de l'ancien ordre de choses. Il est évident qu'elle-même n'en fait pas un mystère, qu'elle cède à une influence à laquelle il ne dépend pas d'elle de se soustraire. Nous savons que ses sympathies sont acquises à notre cause, que bien même son intérêt propre ne lui commanderait pas de favoriser un mouvement qui doit avoir pour résultat définitif de substituer dans les Principautés l'influence légale de la Cour suzeraine aux prétentions de la Cour protectrice et de la garantir contre les envahissements d'une puissance qui ne saurait toucher à l'Empire ottoman, sans rompre l'équilibre de l'Europe et amener de dangereuses complications. C'est à ce titre qu'il est permis de dire que la cause qui s'agite en ce moment sur le Danube est la cause même de l'Europe, et il est de l'intérêt bien entendu de cette dernière d'intervenir directement pour rendre à la Turquie son libre arbitre et la faculté de régler seule, suivant son droit et suivant sa volonté, un différend qui la regarde seule.

(Variante pour la France: C'est à la France, gardienne du droit et de la liberté en Europe, à la France vers laquelle tous les peuples opprimés tournent les yeux, qu'il appartient, etc.)

(Id. pour l'Angleterre: C'est à l'Angleterre, de concert avec

No. 1.353. 1848 August.

la France, son alliée, et avec l'Allemagne, qui a un intérêt direct à surveiller les progrès de la Russie sur le Danube, qu'il appartient, etc.)

C'est à l'honorable Parlement allemand, gardien vigilant de l'Europe occidentale et que la communauté d'intérêts, non moins que le voisinage, rapproche davantage des Principautés, c'est à la France et à l'Angleterre qui partagent avec elle la glorieuse mission de sauver partout le droit et la liberté, c'est à elles qu'il appartient de prendre aujourd'hui l'initiative que réclament l'intérêt et le salut communs.

En conséquence, la Lieutenance Princière a l'honneur d'accréditer près de vous, M. le Président, et près du Gouvernement dont vous êtes le chef, M. . . . . . , qui s'estimerait heureux d'être admis à vous prêter son concours dans toutes les mesures que vous croiriez devoir prendre dans les circonstances actuelles.

M. — accrédité par nous près de M. le Ministre des Affaires étrangères de l'Empire, aura l'honneur de vous....

No. 1354. 1848 August 8.

Cuvîntarea luĭ Ioan Eliade la primirea luĭ Suleiman Pașa în Bucurescĭ.

(Popolul Suveran. No. 18 1848. 13. VIII.)

Escelență! Aĭ trecut Dunărea și sufletele Românilor ce strigaŭ dreptatea s'aŭ umplut de bucurie. Într'o mână aĭ venit cu pacea și într'alta cu dreptatea. Ast-fel Sultanul trimite îngeriĭ săĭ către popoarele sale credincioase, ce rup fiearele sclavieĭ, ca să se puie pe calea ce a deschis o M. S., calea de progres și de lumină.

Capitala Românieĭ te așteaptă cu brațe deschise, cu inimile calde. Româniĭ aŭ strigat la armele mântuiriĭ, M. S. Sultanul a înțeles glasul lor și E. T. aĭ venit în mijlocul lor cu armele mântuiriĭ, carĭ sînt dragostea, blândețea, înțelepciunea, generositatea: cu dînsele aĭ învins pe vrăjmașiĭ fericiriĭ Românieĭ și aĭ captivat inimile uneĭ națiĭ întregĭ; ea serbează astădĭ libertatea sa și de două lunĭ nu resună decât: Să trăească Sultanul Abdul Medgid I!

Adresa No. 5.108 a Administrațiunii de Vlașca către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.355.
1848.
August 8.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăție.

Domnuluĭ Ministru al celor din Întru.

După ordinul d-v prin care ațĭ încuviințat cererea în scris făcută de d. Michail Abdulaid, slobodindu-se în primirea sa leĭ șease miĭ cincĭ sute No. 6.500 din cancelaria Administrațieĭ, sînteți rugațĭ a vĕ înțelege cu d. Ministrul Finanțelor ca să scadă pe Administrație cu aceștĭ banĭ din venitul dăjdiilor pe următorul trimestru Iulie.

Salutare și frăție.

Administratorul jud. Vlașca, I. I. Filippescu.
Secret. C. Mănciulescu.

Sec. 1-ĭ.
No. 5.108.

Raportul No. 6.504 al Administrațiuniĭ de Mehedințĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.356.
1848
August 8.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 334.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Lăuntru,

Luând sciință Administrația de la d. Costache Pădeanu, Comisarul extraordinar, că aceștia, însă: Dincă Stolojanu, Stancu Stolojanu, Enache Scafeș din districtul Gorj, Ioniță Butoiŭ, Dimitrie Protopopescu, Preotul Gheorghe Mărăcine din acesta, se cunosc conspiratorĭ în potriva liberatorilor națieĭ și a sacreĭ de astădĭ cause, speriind ceĭ dintâĭ treĭ pe locuitorĭ cu expresiĭ mincinoase, că vor aduce armiĭ străine și că vor perde pe ceĭ ce vor crede nouĕle prințipe ale Constituțieĭ, avĕnd încă curaj aceĭ treĭ conspiratorĭ a săvîrși și crimă în dilele trecute la satul Grozescĭ, din acest district, d'a bate pe preotul Ioan și pe Petru Lulea, locuitor d'acolo, ast-fel încât d'abià s'aŭ putut trage pe picioare la casele lor; Administrația, pe de o parte pentru ceĭ dintâĭ treĭ, ce acum se află în Gorj, s'a înțeles cu d. Administratorul aceluĭ district a le popri comunicația cu locuitoriĭ satelor și a-ĭ avé subt pri-

No. 1.356. 1848 August 8.

veghere polițienească, până când se va primì de la Domnia-voastră cuviinciosul ordin de osânda ce se va socotì a li se face, luând tot d'odată asemenea măsurĭ și în plasa Motruluĭ-de-jos, unde se găsesc locuind ceĭ însemnațĭ din acest district, cu deosebită îndatorire Sub-administratoruluĭ ca pe preotul Gheorghe Mărăcine să-l deà în disposiția cucerniculuĭ protopop a urmà cu dînsul ceea ce dogmele bisericescĭ îl vor povĕțuì, de vreme ce nu a fost vrednic a-șĭ păstrà datoriile religieĭ și credința către nația sa. Tot de odată s'a făcut chibzuire a se mutà și tahtul acesteĭ plășĭ din satul Cernaià, unde se află, la satul Strehaia, din drumul poștiĭ, unde poate simțì maĭ bine pe ceĭ ce se vor acusà în potriva nouĕlor principe ale Constituțieĭ, și unde poate îndeplinì maĭ cu repejune datoriile sale.

Iar pe de alta despre toate acestea încunosciințează și Domnieĭ-voastre spre a i-se da poruncă de urmarea ce trebue să facă, atât cu numițiĭ conspiratorĭ, cât și cu alțiĭ asemenea, ce se vor îndrăsnì a se mișcà în chipul expus.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Mehedințĭ, N. Opran.
S. C. Roșianu.

Sec. 1.
No. 6.504.

(Resoluție:) Să i se scrie că, în numele patrieĭ, d. Ministru îĭ mulțumesce de conduita ce a ținut în aceste vremĭ, și tot de odată că atât pe aceștia cât și pe asemenea oamenĭ ce turbură liniștea și calcă legiuirile, să-ĭ deà subt judecata Tribunaluluĭ criminal.

Rosetti.

No. 1.357. 1848 August 8.

Adresa No, 3.137 a Hatmanuluĭ Dimitrie Sturdza, General-Inspector al milițieĭ Moldovenescĭ, către Departamentul trebilor din Lăuntru.

(Orig. Arch. St. Iașĭ. Dos. No. 13 208.)

Gheneral-Inspectorul milițieĭ în Prințipatul Moldavieĭ.
No. 3.137. Iașĭ.

Cinstituluĭ Departament din Năuntru.

Comandirul trecĕtoareĭ Soveja, subt No. 41, raportează că Stărostia ținutuluĭ Putneĭ (în a căreia cuprindere se găsesce distanția aceleĭ trecĕtoare), din poronca Departamentuluĭ, a ridicat cu totul plăeșiĭ ce se găsiaŭ pe graniță, rĕmâind paza eĭ numaĭ cu

slujitoriĭ de maĭ înainte. Jos-iscălitul, cu cinste face întrebare Departamentuluĭ, de a dat o asemenea poroncă, căcĭ Hătmănia nu are altă sciință decât cele împărtășite de Departament prin adresul din 15 a trecuteĭ lunĭ Iulie, No. 11.105.

No. 1.357. 1848 August 8.

D. Sturdza.

(Resoluție:) Secția 4. Avg. 9.—Să se înfățișeze povodul, după care s'a dat asemenea poroncă.

Balș.

Avg. 12. — Fiind-că Isprăvn. s'a dat poroncă de a ridicà numaĭ măsura despre boala vitelor, iar în obiectul de față nicĭ cum, să i se scrie grabnic a da la graniță numaĭ decât oamenĭ de pază, potrivit cu Domnescul ofis No. 60, făcêndu-se cunoscut și Hătmănieĭ de împrejurare și lucrarea înaintată.

Balș.

Adresa No. 3.138 a Hatmanuluĭ Dimitrie Sturdza, General-Inspector al milițieĭ Moldovenescĭ, către Departamentul trebilor din Lăuntru.

No. 1.358. 1848 August 8.

(Orig. Arch. St. Iașĭ Dos. No. 13.208.)

Gheneral-Inspectorul milițieĭ în Prințipatul Moldoveĭ.
No. 3.138. Iașĭ.

Cinstituluĭ Departament din Năuntru.

Acel Departament subt No. 11.105 mĭ-a împărtășit, că a poroncit Isprăvniciilor de pe graniță a maĭ sporì numĕrul oamenilor întru paza granițeĭ. Acum Comandirul granițeĭ despre Bucovina, prin raportul cu No. 222, supune că pe distanța trecĕtoareĭ Burdujeniĭ nu sînt nicĭ cum oamenĭ de strajă, jos-iscălitul cu cinste poftesce pe Departament să binevoească a poroncì Isprăvniciei ținutuluĭ Botoșaniĭ ca să trimită străjeriĭ trebuitorĭ, spre a nu se prilegiuì vre-o neorînduealá pe graniță.

D. Sturdza.

(Resoluție:) Secția 4. Avg. 9. — În înțelesul poroncilor date, să se scrie Isprăvniciei a împlinì cererea Hătmănieĭ.

Balș.

Scrisoarea luĭ V. Mălinescu către A. G. Golescu.

No. 1.359. 1848 August 8.

(Convorbirĭ Literare. 1898, pag. 8.)

Paris.

Dreptate, Frăție.

Frate! Inima-mĭ saltă de bucurie la cetirea scrisoariĭ tale.

No. 1.359. 1848. August 8.

Vĕḑuĭ că sfînta noastră causă încă nu e perdută. Ah! frate, mult am suferit. O mie de veştĭ, una dând pe alta de minciună. De o lună încoa, muriam şi înviam de treĭ orĭ pe fie-care ḑi. Un suflet nu se află acolo să-mĭ scrie o vorbă măcar. Crisa de banĭ ce şĭ-a ajuns culmea aicĭ în Paris, unde nicĭ ceĭ cu stărĭ nu pot avé banĭ, făceà toate încercările mele zadarnice, ca să pot plecà cu ceĭ-lalţĭ treĭ fraţĭ; îmĭ trebuià 3.000 fr.; eĭ aveaŭ datoriĭ de maĭ înainte. De când s'aŭ întors, nu am primit nicĭ un ban de acasă. Căutam să întrebuinţez timpul ce perdeam măcar la alte lucrărĭ, dar şi din partea aceasta nu puteam face mult. Ceĭ ce se află astăḑĭ în capul trebilor sînt cum a dat Dumneḑeŭ; după ce alergam ḑile întregĭ până să-ĭ pociŭ vedé pe câte unul, când îl întâlneam, căutà cum ar scăpà de mine. De ceream arme, mĕ întrebà de am împuternicire de la Guvernul român. Mĕ întrebà de scirĭ, dam din umere, căcĭ nu aveam nimic de sigur de la voĭ. Resultatul cel după urmă fu: că arme lasă a e ş ì, dar spre a ne da un alt ajutor, sîntem p r e a d e p a r t e. Orbiĭ! nu vĕd că atacarea noastră este chiar a lor şi când dă în noĭ, rĕsună în Marea Adriatică. Asta nu am contenit a le repetà. Nu vor însă a înţelege.

Lamartine îmĭ promisese că va luà şi el vorba la Adunare. Îmĭ ceruse un memoriŭ, i l-am dat, nu face însă nimic. El e retras cu totul de la trebĭ. Ca publicitate în lipsa altor scirĭ, am tradus proclamaţia Românilor şi am împărţit-o pe la mădulările Adunăriĭ şi alţiĭ. Câte-và articole închegate din scirile nesigure ce primiaŭ uniĭ şi alţiĭ de pe la rudele lor din ţeară. Eată totul.

Ce veĭ ḑice însă, aflând că N a ţ i o n a l u l nu vrea a maĭ primi urmarea unuĭ articol ce l am pus într'un No. al sĕŭ, dacă nu vom ciuntà adevĕrul! Singură R e f o r m a din jurnalele rĕmase neoprite (al căror numĕr e de 12), este care ne apĕră cu inimă. Ea este însă puţin cetită aicĭ şi afară maĭ nu ese. Asta mĕ face a reunì toate într'o broşură ce o lucraĭ cu Bataillard; peste câte-và ḑile va eşi de subt tipar. Cu dînsul şi cu Dr. Mendel mĕ ajutaĭ mult.

Mădularul E. La Fayette este de curînd însărcinat cu cercetarea causeĭ noastre; alaltă-erĭ ĭ-am scris să-mĭ deà o oră spre a-ĭ vorbi; încă nu mĭ-a rĕspuns. Mĕ tem să nu se fi întâlnit cu Desprez. Ar fi de n e a p ă r a t să ne întâlnim; aşĭ avé multe de spus; nu sciŭ însă de te voiŭ puté aflà încă în Viena, căcĭ eată sînt 6 ore şi baniĭ ce-mĭ scriĭ că mĭ-aĭ trimis nu aŭ sosit. D e-ĭ v o i ŭ p r i m i, eŭ pe Joĭ pot plecà de aicĭ. Veḑĭ de poţĭ fi încă în Viena, pe când voiŭ ajunge eŭ. Îmĭ scriĭ pentru arme. Se pot luà cât de

multe, 33 fr. pușca cu percusie și 26 fr. cu pieatră. Irlandesii, Danii și Italienii cer arme. Nu sciŭ de nu am puté luà în Belgia. Pentru lucrătorii ce-mĭ ḑicĭ, socot că ar fi maĭ bine să te alcătuescĭ cu vre-un oficer frances, și acela să aleagă lucrătorii, maĭ ales că va fi de neapěrat un diriguitor al fabriceĭ. Vorbisem cu Colonelul Lavelain Maubeuge (119 rue St. Lazare), carele voesce a se duce la noĭ. El a fost și la Beiul de Tunis. Nu cunosc însă în destul trecutul acestuĭ om. Cu toate acestea, venind aicĭ, te pun în comunicație cu dînsul. De nu alta, îțĭ va puté da deslușirĭ. Astăḑĭ erà să vĕd și pe un căpitan de artilerie, ce mi l'a recomandat un amic — voiŭ vedé. De toate ce voiŭ maĭ puté mișcà, îțĭ voiŭ lăsà note la portarul Biblioteciĭ române, unde cred că veĭ trage de odată, fiind și camera luĭ Vârnav liberă.

No 1.359.
1848
August 8.

Încheiŭ, căcĭ eată ora poșteĭ.

Dar baniĭ, baniĭ! prin cine ĭ-aĭ trimis? Fie-care minut mi se pare un secol, și fie-care bătae a pulsuluĭ mi se pare o imputare.

Salutare și frăție.

Mălinescu.

Quinet a publicat o scrisoare primită de la Rosetti și Brătianu; ne făcù maĭ mult rĕŭ decât bine. Eĭ vorbesc în ea ca școlariĭ; lumea sciĭ cum iea lucrurile acestea, și apoĭ eĭ sînt Secretariĭ Guvernuluĭ. Ce imprudență! Vina însă e, poate, maĭ mult a luĭ Quinet.

Mălinescu.

Scrisoarea Generaluluĭ Gheorghe Magheru către Colonelul N. Pleșoianu.

No. 1.360.
1848
August 8.

(Conc. Acad.)

Troian.

Scumpul meŭ amic,

Scrisoarea Domnieĭ-voastre ce mĭ-ațĭ adresat-o de la Slatina, cu data de la 7 ale curgĕtoareĭ, am primit-o la Troian, unde am conacul, între Râmnic și tabĕra dorobanților, și mĭ-a părut destul de rĕŭ vĕḑênd că ațĭ venit până acì, și nu v'ațĭ îndreptat aicĭ ca să ne întâlnim, dând creḑămînt neadevĕrurilor ce v'a spus Administratorul de acolo, pentru că misiunea ce-mĭ este pusă mĕ ține aicĭ pentru un timp de vreme maĭ îndelungat, și par'că la Bucurescĭ nu voiŭ puté să mĕ duc decât de la 15 ale acesteĭ lunĭ înainte. Iar aceste vre-o două, treĭ ḑile, nădăjduesc să mĕ duc singur până

No. 1.360. 1848 August 8. la Rîul Vaduluĭ, spre întîmpinarea familieĭ, ce se întoarce din năuntru. Între cele-lalte ce maĭ scrieţĭ în epistola d-v., vĕḑênd că sînteţĭ de opinie a concentrà acolo toată oştirea din care se compune regimentul întâiŭ, trăgênd adecă toate roţile de pe la puncturile lor, părerea mea însă, iubite amice, a fost şi este totdeauna ca oştirea să rĕmâie pe loc, pe unde se află, fără a se clintì, şi aceasta pentru maĭ multe sfîrşiturĭ ce le voiŭ încunosciinţà d-v., când ne vom întâlnì. De aceea vĕ şi învit a vĕ lăsà de acest proiect până atuncĭ, şi primiţĭ încredinţările prieteşuguluĭ celuĭ maĭ tandru ce vĕ mărturisesce amicul d-v, ce se înseamnează cu

Salutare şi frăţie.

No. 1.361. 1848 August 8.

Scrisoarea Coloneluluĭ N. Pleşoianu către Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

Cetatea Craioveĭ.

Prea scumpul meŭ amic,

La toate scrisorile d-tale eŭ am rĕspuns cu toată desluşirea şi peste aceste d. maior Marghiloman v'a trimis chiar în original scrisoarea d-luĭ Christofi, de la care şi acuma maĭ primiĭ una, că Turciĭ aŭ intrat în casarmă, orĭ că în lagăr se încinsese cholera de care muriaŭ de se stingeaŭ bieţiĭ Turcĭ (aceea ce nu creḑ, fiind-că aerul slobod e cunoscut de folositor), orĭ că cu încetul vor să se tragă, după cum se înţelege, de vreme ce Soliman Paşa a recunoscut Locotenenţa şi Constituţia în 17 articole. Cu toate acestea Christofi tot e cu băgare de seamă; am uitat să-ţĭ spun că a fost la Paşa şi l-a primit bine, şi el ĭ-a ḑis că n'are nicĭ o poruncă pentru a venì la noĭ. În cât pentru Nicopole, nu e un picior maĭ mult din ce erà. P'aicĭ e şi maĭ bine, că a venit Sâmbătă şi d. Aaron. Neguţătoriĭ ĭ-aŭ dat visită, boeriĭ aŭ sfeclit-o maĭ mult, de când aŭ vĕḑut proclamaţia Paşiĭ din tabĕra sa. Maĭ umblă uniĭ să urmeze fapteĭ celor din Caracal şi Slatina, ca să meargă la Giurgiŭ să se plângă, şi ca să isbutească maĭ bine se gândiaŭ a luà scrisoare de recomandaţie de la Paşa Diiuluĭ. Nu sciŭ de aŭ auḑit rĕspunsul ce le a dat Soliman; se vede că nu l-aŭ auḑit, căcĭ negreşit nu s'ar maĭ fi încercat. Dar eŭ tot n'am voit să creaḑă că sînt orb şi nu vĕd saŭ aud ce vor să facă, şi am scris luĭ Christofi ce trebue să facă cu eĭ, când se vor arătà p'acolo, deşì sînt nisce păcătoşĭ şi

No. 1361. 1848 August 8.

nu vĕd că lucrurile sînt pe sfîrşit. De la Slatina iarăşĭ v'am scris, vĕ rog rĕspundeţi-mĭ la aceea, ca să sciŭ ce trebue să fac. Generalul nu mĭ-a rĕspuns încă la cererea ce ĭ-am făcut; sciţĭ că s'a dus la Giurgiŭ, de unde erà să se întoarcă cu Paşa. Se dice că Paşa voià a-l rugà să comande câte-và manevre oştiriĭ sale. Eliade a fost, şi între alte vorbe cu Paşa aŭ fost şi astea. Paşa dice că: „Ţeara Românească este un boboc de trandafir, care are trebuinţă de radele soareluĭ şi d'un grădinar ca să poată a-ĭ da desvoltarea." Radele e Turchia, şi grădinar Paşa, şi că se află prea fericit că Sultanul l-a ales pe el. Eliade ĭ-a rĕspuns că cu adevĕrat este, cum dice, un boboc de trandafir, dar aruncat într'o grădină de spinĭ, şi este prea norocită ţeara că Sultanul a ales un ast-fel de bun grădinar, căcĭ nu va trece mult şi o va curăţì. Atuncĭ a spus că armia pentru acest sfîrşit e venită, şi altele.

O scrisoare am trimis-o prin copiiĭ doctoruluĭ Vilag, ce treceaŭ la Sibiiŭ; mĕ rog scrie-mĭ de aţĭ primit-o.

Vĕ alătur de al doile socoteala mea, fiind-că arătând Guvernuluĭ, mĭ-a dis să mĕ desfacĭ d-ta Te rog, scumpul meŭ amic, a-mĭ trimite într'un grop saŭ a-ĭ da în primire d-luĭ Cuţarida, ca să nu se întârdie şi mĕ îndatorațĭ foarte mult. Primiţĭ şi o scrisoare de la d-l Roşianu. Primiţi-mĕ şi pe mine a mĕ însemnà cu

Salutare şi frăţie.

N. Pleşoianu.

Anexă.

Însemnare după lista ce s'a dat d-luĭ Magheru de banii ce s'aŭ cheltuit de mine de la plecare-ne din Bucurescĭ, Iunie 28, şi până la întoarcere.

	Sfanţĭ	Jumătăţĭ
La birja d-luĭ General	70	
La altă birjă	98	
La un om de la Islaz în Bucurescĭ	28	
La alt om de la Islaz, la al 2-lea poştă	14	
La soldaţĭ, la al 2-lea poştă	28	
D-luĭ Aristia	28	
La 3 soldaţĭ în întâia seară	12	
D-luĭ Vlăsceanu şi d-luĭ Paicu, când s'aŭ întors	56	
De reportat	334	

No. 1.361.
1848
August 8

	Sfanțĭ	Jumătățĭ
Report . . .	334	
D-luĭ Magheru la Rucăr	19	1/2
Idem la Târgoviște, în 13 icosarĭ noĭ	71	1/2
La 2 oamenĭ de la Brăila, a 2-a ḑi după ce ne-am întors	56	
La Țiganĭ în Târgoviște	16	
Se adună sfanțihĭ . . .	497	
S'aŭ primit de la d. Magheru . . .	221	
Rĕmân a mi se rĕspunde sfanțĭ . . .	276	

Pentru acest rest, voind a mĕ desface prin ceĭ-lalțĭ membri, d. Gheneral Tell mĭ-a ḑis ca să arăt tot d-luĭ Magheru a mĕ desface ca unul ce a fost însărcinat cu aceasta.

Colonel Pleșoianu.

No. 1.362.
1848
August 8.

Notă din „Popolul Suveran". No. 18. 1848. 13. VII.

Duminecă, la 8 August, pe la 3 ore după amiaḑĭ, a intrat în Capitală, pe bariera poduluĭ Mogoșoaeĭ, E. S. Suleiman Pașa, însoțit de 200 călărețĭ carabinerĭ din tabĕra de la Giurgiŭ. Dd. Ministrul celor din Afară și Vornicul de politie, împreună cu ceĭ maĭ eminențĭ aĭ cleruluĭ, l-aŭ primit maĭ întâiŭ la grădina d. Costache Cantacuzino, unde s'a îmbrăcat cu toată uniforma spre a intrà în Capitală. Primirea a fost strălucită de la poarta grădiniĭ până în șoseaua Băneseĭ și de acì până la barieră, unde îl așteptaŭ toate corporațiile cu stindardele lor și Municipalitatea cu pânea și cu sarea subt steagurile otomane și național; se ținea mulțimea pe amândouĕ laturile drumuluĭ, cu gvarda națională pe lângă sutele de stindarde tricolore. 12 fetițe și 12 băețĭ îmbrăcațĭ țĕrănesce cu cununĭ de florĭ și pompoane tricolore eșiră înaintea careteĭ și presentară Pașiĭ o pernă elegantă, pe atlasul căreia eraŭ tipărite cele 21 articole din proclamația glorioaseĭ revolutiĭ a Românilor. A ḑice cine-và că mulțimea se suià la 40 de miĭ nu greșesce nicĭ de cum; dar a descrie bucuria și cordialitatea cu care se primià Suleiman Pașa ca prieten în sînul Românilor ar fi cu neputință. De acì și până la hotelul închiriat pentru locuirea fostuluĭ Prinț Bibescu, careta luĭ Suleiman Pașa se ducea maĭ mult de popol decât de caĭ, în salve de tunurĭ. Din toate ferestrele prietenilor Constituțieĭ și aĭ patrieĭ se aruncaŭ cununĭ de florĭ și de grâŭ, și se făceaŭ salutărĭ cu stindardele libertățiĭ române. La hotelul destinat pentru șederea Pașiĭ, l-așteptà Locotenența Domnească cu toțĭ Ministriĭ și

cu Mitropolitul. Curtea cea întinsă a hotelului se umplù de călă- rimea turcească și română și musicile se întreceaŭ cu bubuitul tunurilor. E. S. Suleiman Pașa arătă că această ḑi este una din cele maĭ frumoase ale vieții sale, că prețuesce îndestul supunerea și simpatiile Românilor la Înalta Poartă, că a venit să vestească fericirea și împlinirea dorințelor națieĭ, carĭ nu vor întârḑià a se manifestà formal și de către Înalta Poartă, și că chiar într'această ḑi va espedui curier la Constantinopole ca să arate simtimentele Românilor pentru Augustul lor Suveran și să-l roage și din parte-ĭ a ascultà cu iubirea sa părintească strigarea ce face România întreagă pentru instituțiile cele nouĕ și pentru fericirea eĭ. Prea Sf. Sa Mitropolitul spuse un mic cuvînt spre felicitarea buneĭ venirĭ a Pașiĭ; dar nu făcù într'însul nicĭ cea maĭ mică alusie la Constituție. D. Eliade însă grăbì a rostì E. S. Suleiman Pașa aceste cuvinte:

No. 1.362.
1848
August 8.

(Urmează cuvîntarea luĭ I. Eliade. A se vedé No. 1.356.)

Toate ne surîd, până chiar și întârḑierile ce se fac întăririĭ Constituțieĭ noastre; ce ar fi făcut oare cu articolele decretate în programa revoluțieĭ, dacă această chestie s'ar fi luat în desbatere la Constantinopole cât ținea Ministerul cel căḑut? Puteà oare acel Minister să iească din principurile ce le-am vĕḑut în scrisoarea E. S. Suleiman Pașa către boeriĭ și notabilitățile țĕriĭ la intrarea sa pe pămîntul Românieĭ? Astăḑĭ Reșid Pașa, bărbatul progresuluĭ și protectorul nostru, este Vizir mare, Ali Pașa, amicul sĕŭ, Ministrul celor din Afară, și Suleiman Pașa, colegul lor, a avut vreme să ne cunoască cugetările Românilor și trebuințele țĕriĭ; și către aceasta Europa a avut vreme să ne cunoască maĭ bine, să-șĭ prețuească maĭ bine interesul și să intereseze maĭ cu dinadinsul Cabineturile eĭ la causa noastră.

Adresa Secretariatuluĭ de Stat al Țĕriĭ-Româneseĭ către Ministerul Afacerilor străine al Turcieĭ.

No. 1.363.
1848
August 9.

(Copie. Acad.)

Monsieur le Ministre,

Le nouveau Gouvernement, reconnu par Son Excellence Suleyman Pacha, nomme Agent de la Principauté de Valachie près la Sublime Porte Monsieur Jean Ghica, ne pouvant plus continuer de placer sa confiance en un étranger.

En conséquence, j'ai l'honneur d'accréditer auprès de Votre

No. 1.363. 1848 August 9. Excellence Monsieur J. Ghica et sollicite pour lui vos bons offices à l'effet de lui accorder toute l'assistance dont il pourrait avoir besoin dans l'accomplissement de sa mission.

C'est avec bonheur que je saisis cette occasion de réitérer à Votre Excellence les assurances de ma très haute considération.

Le Ministre Secrétaire d'Etat, J. Voynesco II.

Bucharest.

No. 1.364. 1848 August 9.

Scrisoarea luĭ T. Paleologu către Ion Ghica, Agentul Țĕriĭ-Românescĭ la Constantinopole.

(Orig. Acad.)

Monsieur l'Agent,

Monsieur Voynesco me charge de vous informer que, d'après le vœu exprimé par S. Ex. Suleyman Pacha, le second terme du tribut sera versé par le Trésor entre les mains d'un fonctionnaire turc (je crois Ismaïl Pacha), qui se trouve en ce moment à Bucharest, chargé par son Gouvernement de l'achat de chevaux pour l'armée. Quant au trimestre courant, vu la gêne où nous sommes, on voudra bien nous accorder quelque répit. Je joins ici copie de la note que nous avons adressée au Ministre des Affaires étrangères au sujet de la somme détournée par Aristarchi.

J'ai l'honneur d'être, Monsieur, votre très dévoué serviteur,

T. Paléologue.

(P. S., autograf de I. Voinescu II:) Mon cher Jean, je vous aurais envoyé Mr. Paléologue, mais il désire savoir quelle est la position que vous pourriez lui faire. Répondez-moi donc le plus tôt possible. Votre ami Balatscheano ne ferait aucune difficulté pour aller à Constantinople en qualité de premier Secrétaire pour tout le temps que vous vous y trouverez. Je crois que vous pourriez avoir tous les deux. Je vous envoie une lettre de créance de la part du nouveau Gouvernement pour votre nomination d'Agent auprès la S. P.

Discursul luĭ C. A. Rosetti la deschiderea Comisiuniĭ proprietățiĭ [1]).

No. 1.365.
1848
August 9.

(Monitorul Român. No. 10. 1848. 14. VIII.)

Astădĭ, Domnilor, mĕ simț cel maĭ fericit dintre toțĭ oameniĭ, căcĭ m'a ertat cerul să dic eŭ întâia vorbă în întâia adunare de Românĭ și, pentru ca întâia vorbă să fie vrednică de această adunare, repet întâiele cuvinte ale proclamațieĭ: „Pace vouĕ! pentru că vi se vestesce libertate vouĕ." Domnilor, în acest minut nu este nicĭ o inimă care nu bate de fericire, nu este nicĭ un ochiŭ care nu este umed de lacrămile bucurieĭ, pentru că această adunare este întâiul curcubeŭ al fericiriĭ, ce s'a arătat pe cerul libertățiĭ, pentru că cu deschiderea acesteĭ seanțe se deschide și cartea dreptățiĭ, cartea luĭ Dumnedeŭ.

Socotesc de prisos, Domnilor, să vĕ aduc aminte suferințele noastre, când fie-care dintre voĭ are cel puțin câte o rană nevindecată încă. Aceea ce numaĭ mĕ socotesc dator a vĕ spune este că mormîntul din care eșirăm e gol încă, și că noĭ cu toțiĭ sîntem încă la gura luĭ; dumnea-voastră putețĭ să-l umplețĭ cu nenorocirile țĕriĭ, și Adunarea cea constituantă ne va da mână să ne urcăm cu toțiĭ pe scara luĭ Dumnedeŭ — și așà va fi! — Singurul nor ce a întunecat libertatea noastră a fost cestia proprietățiĭ. Însă acum nu ne maĭ temem; nu ne maĭ temem, pentru că această adunare, în care se află unul lângă altul, cel bogat cu cel sărac, cel fericit cu cel nenorocit, cela ce aveà totul cu cela ce nu aveà nimic, cela ce erà stăpân cu cela ce erà rob,— în această adunare, dic, făcută întocmaĭ după cuvintele luĭ Isus, Dumnedeŭ va fi în mijlocul eĭ, și acolo unde este Dumnedeŭ, toțĭ sînt frațĭ, și gurile când se deschid spre a vorbì, rĕsuflând aerul cel curat al frățieĭ, vor rostì negreșit legea luĭ Dumnedeŭ.

Frațĭ sătenĭ, trebue să înțelegețĭ bine că voĭ, și numaĭ voĭ, sîntețĭ

[1]) Lunĭ, la 9 ale acesteia, s'a deschis seanța Comisieĭ ce este adunată ca să desbată cestia proprietățiĭ. D. C. A. Rosetti, Directorul Ministeruluĭ din Năuntru, însărcinat de d. Ministru a o deschide, ținù următorul cuvînt. D. Eliade, ce se află față, improvisă un cuvînt prin care dovedì cât de drept este acest articol al Constitutieĭ. Apoĭ seanța, subt presidenția d. Alexandru Racoviță și vice-presidenția d. Ionescul, agronom, intră în lucrările eĭ, care nădăjduim că vor fi vrednice de întâiĭ aleșĭ aĭ națieĭ Române

No. 1.365. 1848 August 9. Ţeara-Româneascā, pentru că voĭ sînteţĭ două milioane şi jumătate, pentru că pânea ce hrănesce pe tot omul, voĭ o daţĭ, voĭ aţĭ făcut toate casele acestea, voĭ aţĭ făcut toate câte se vĕd pe pămîntul acesta românesc, şi iarăşĭ voĭ sînteţĭ în stare să ferıciţĭ ţeara şi să ȯ apĕraţĭ de orĭ-ce rele; şi trebue să sciţĭ că până acum voĭ aţĭ fost ceĭ maĭ nenorociţĭ, pentru că Dumnedeŭ se mâniase pe ţeara aceasta. Acum însă strigările voastre ajunseră până la cerurĭ şi Dumnedeŭ ne binecuvîntă, şi ceia ce până erĭ eraŭ stăpâniĭ voştri se sculară şi rupseră lanţurile robieĭ, şi se făcură din stăpânĭ fraţĭ aĭ voştri. Însă acum şi voĭ trebue să-ĭ iubiţĭ; trebue să înţelegeţĭ că, precum nu erà drept maĭ înainte să munciţĭ dị şi noapte cu sudoarea frunţiĭ şi să nu aveţĭ nimic, tot ast-fel şi acum nu este drept să luăm pe nedreptate şi fără despăgubire averea celor-lalţĭ. Chibzuiţi-vĕ dar cu toţiĭ frăţesce, ca să găsiţĭ mijlocul prin care să fiţĭ şi voĭ feriсiţĭ şi fraţiĭ voştri proprietarĭ să nu rĕmâie în pagubă.

Fiţĭ liniştiţĭ în desbaterile voastre; vorbiţĭ sănătos şi pe rînd; luminaţĭ pe ceia ce se abat de nesciinţă şi fiţĭ sigurĭ că aceştĭ oamenĭ ce până erĭ eraŭ stăpâniĭ voştri, astădĭ sînt gata să deà din al lor chiar, ca să fie fraţĭ cu voĭ şi să vĕ uşureze nenorocirile.

Şi voĭ aleşĭ proprietarĭ, voĭ partea cea maĭ inteligentă a naţieĭ, daţi-mĭ voe ca în numele a 18 veacurĭ de suferinţe să vĕ rog să nu uitaţĭ, că Dumnedeŭ a făcut pămîntul pentru toţĭ, că numaĭ proprietatea înnobilează sufletul, şi că dacă toate sufletele nu vor fi nobile, veţĭ fi tot-deauna în primejdie de a perde totul, la orĭ-ce invasie de străin, la orĭ-ce dreaptă mânie a ceruluĭ.

Uitaţi-vĕ câte jertfe făcură Unguriĭ, veciniĭ noştri, şi vedeţĭ că noĭ nu jertfirăm nimic până acum. Vedeţĭ bine că aveţĭ în mâna voastră firul vieţiĭ Românilor; o mică patimă, un mic egoism, o mică neînţelegere chiar poate să ne peardă pentru tot-deauna.

Domnilor, 18 veacurĭ luptarăm, şi eată-ne tot tarĭ, tot Românĭ! pentru că Românul are pe stindardul luĭ crucea mântuiriĭ. Pe crucea aceea dar să jurăm că vom murì Românĭ — cu crucea în mână să strigăm: „Trăească România! trăească întâiĭ aleşĭ aĭ Românieĭ!“

Publicațiunea Ministeruluĭ trebilor din Afară al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.366.
1848
August 9.

(Foae vol. Col. N. P. Romanescu.)

Publicație.

După dorința Exelențiĭ Sale Suleiman Pașa, subt-însemnatul face cunoscut că orĭ-cine va voi ca să-ĭ fie presantat, saŭ să aibă audiență, are a se înfățișà astădĭ la 9 ale curgĕtoareĭ lunĭ, de la 11 până la 1 ceas.

Ministru trebilor de Afară, I. Voinescu II.

Scrisoarea Generaluluĭ Gheorghe Magheru către Generalul Christian Tell.

No. 1 367.
1848
August 9.

(Conc. Acad.)

Troian.

Iubite amice,

Asemĕnat însărcinăriĭ puse asupră-mĭ prin decretul de subt No. 229 din 12 Iulie încetat al Guvernuluĭ provisoriŭ, numit acum Locotenență Domnească, în preumblarea ce am făcut prin districtele Românieĭ micĭ, informându-mĕ cu scumpĕtate despre purtarea amploiaților autorităților locale și dovedind pe uniĭ abătuțĭ din datoriile lor, v'am făcut cunoscut d-v. prin scrisorile ce v'am trimis, recomandându-vĕ pe alțiĭ și rugându-vĕ ca să mijlociți în grab depărtarea lor din post și orînduirea celor ce v'am însemnat în acele epistole. Dar până acum vĕd că nu s'a înființat cererea mea și aceasta este una din acele împrejurărĭ ce merită cu deosebire a fi de aproape considerată de către onorabila Locotenență, căcĭ din pricina acelor foncționarĭ s'aŭ stavilit atâta vreme lucrurile și și acum chiar sînt încă causă inspirătoare a felurĭ de plăsmuirĭ cu carĭ se încearcă a amăgi pe uniĭ din locuitorĭ. De aceea subscrisul, încredințându-mĕ pe de o parte despre netrebnica purtare a acestor necredincioșĭ, iar pe d'alta cunoscĕnd meritele și capacitatea ce aŭ ceĭ recomandațĭ a-ĭ ramplasà, fiind oamenĭ devoțĭ sacreĭ cause, mĕ grăbesc și acum a vĕ readuce aminte despre aceasta, însoțindu-vĕ, spre maĭ mare înlesnire, și osebită listă, în care sînt înscrișĭ atât ceĭ de maĭ nainte, precum și alțiĭ ce asemenea urmează a se schimbà, fiind tot de acelașĭ caracter cu ceĭ dintâĭ, și vĕ rog ca, cât s'ar puté maĭ fără de zăbavă, să punețĭ în faptă aceste preschimbărĭ prin departamen-

No. 1.367. 1848 August 9. tele de la carĭ privesce orînduirea fie-căruia. Cu această ocasie a preumblăriĭ mele prin districtele și cetățile din România mică, aruncându-mĭ privirea și asupra oștiriĭ din regimentul 1-iŭ, am vĕḑut cu mare bucurie că toțĭ soldațiĭ sînt inițiațĭ bine de către șefiĭ lor și hotărîțĭ pentru susținerea Constituțieĭ și, ca să le arăt mulțumire și maĭ multă încurajare, le-am dat câte 10 # de fie-care roată; iar când am ajuns la Ocnele-marĭ, unde se află roata întâia, subt comanda Locotenentuluĭ A. Cuțarida, am vĕḑut pe acest bărbat atât de consacrat causeĭ, precum și pe toțĭ soldațiĭ sĕĭ atât de înfocațĭ pentru Constituție, în cât sub-însemnatul a rĕmas încântat de devotamentul, curajul și hotărîrea ce șĭ-aŭ făcut a susținé Constituția cu orĭ-ce jertfă din parte-le. D. Cuțarida este o persoană din cele rarĭ, carele chiar în vremea Căimăcămieĭ (când toate duhurile infernale ale aristocraților alergaŭ la rĕsbunare), unit cu d. Marghiloman, ce atuncĭ se află Comandir al acesteĭ roțĭ, nu s'a sfiit de loc de acea catastrofă și ca unul ce jurase pe Constituție, încurajând pe braviĭ sĕĭ soldațĭ, purtaŭ cu toțiĭ cocarde, nevrênd a cunoasce alte așezăminte decât acelea ale Constituțieĭ. De aceea, pentru că numitul, pe lângă aceste calitățĭ, are și roata în mână, după drept cuvînt merită considerația și recompensa onorabileĭ Locotenențe. Spre acest sfîrșit dar, vĕ rog, scumpul meŭ amic, ca să binevoițĭ a face punere la cale să se înalțe d. Cuțarida în Căpitan d. Sub-locotenent C. Mateescu, ce se află Comandir al granițeĭ Câineniĭ, fiind unul din ostașiĭ ce asemenea este decis pentru causa sacră, să se numească Locotenent, feldfebelul din această roată Constandin Nicolae Poterașu să se înalțe în ofițer, pentru că se află în slujbă de 11 anĭ și 1/2 și este om capabil și cu bună conduită, cu a căruia înălțare dovedim și roateĭ de aicĭ, că și soldatul poate să devie ofițer; asemenea și din unterofițer să se facă portopeĭ-praporgicĭ: Riza Diaconu Mușat, Stan Tudorache și Radu Ducu, fiind vechĭ în slujbă și cu purtărĭ esemplare; iar din soldațĭ în unterofițerĭ Ioniță Stoica Bujoreanu și Matache Drăgan Secu; asemenea să se orînduească doctor la Ocne hirurgul Lenț, carele d'un an îndeplinesce locul de doctor la temniță și la spital în locul doctoruluĭ Șlaht, carele a demisionat, fiind un om de merit, cu diplomă, și care a contribuit mult în ajutorul soldaților bolnavĭ și arestanților. Înălțarea acestor cinurĭ, scumpul meŭ amic, fiind foarte pe dreptate, va slujì de maĭ multă încurajare pentru dînșiĭ, va introduce maĭ multă emulație în oștire și va face maĭ devot sacreĭ cause. De aceea mĕ și flatez că vețĭ grăbì cu punerea în lucrare

No. 1.367.
1848
August 9.

a schimbărilor ce vě însemn și acestor înălțărĭ foarte trebuincioase, spre a-ĭ face să creadă atât eĭ, cât și alțiĭ, că toțĭ câțĭ aŭ asemenea sentimente de credință și hotărîțĭ a murì pentru sacra causă nu vor rĕmâné nerĕsplătițĭ, căcĭ altmintrelea nu numaĭ că eĭ vor fi nemulțumițĭ, dar și subt-însemnatul se va socotì ofensat și nu puțin se va descurajà a vě maĭ recomandà preschimbările funcționarilor abătuțĭ și pe ceĭ carĭ aŭ dovedit credință și merit a ocupà posturĭ, de vreme ce de dv. nu se iea în considerență. Cu această ocasie grăbesc a vě face cunoscut arătarea ce-mĭ făcură toțĭ ofițeriĭ de aicĭ, că încă de la Ianuarie nu șĭ-aŭ primit lefile și vě rog ca, de va fi într'adevěr, să punețĭ la cale cele de cuviință spre îndestularea lor.

În urma acestora am onoarea a vě rĕspunde la scrisoarea ce mĭ-ațĭ îndreptat la 2 ale următoareĭ, în care pe lângă altele îmĭ cerețĭ a vě da relație de câțĭ oamenĭ am, făcêndu-vě cunoscut că dorobanțiĭ adunațĭ din aceste cincĭ districte ale Românieĭ-micĭ și aĭ Oltuluĭ, potrivit disposițiilor decretuluĭ cu No. 123, însumează un No. de 1.100, cărora le-am așezat tabĕra la șatrele de la bâlciul Rîurenilor, îndeletnicindu-ĭ la oare-carĭ exercițiĭ, până când trebuința va însemnà locul spre îndeplinirea datorieĭ lor, aflându-mě și eŭ aproape de dînșiĭ conăcit la Troian.

Amicul meŭ, eŭ vědênd că se cheltuesc mulțĭ banĭ cu hrana dorobanților și a cailor lor, pentru că cu toată economia ce am făcut, un călăreț costă câte 64 par. pe ḑi, din pricina furajuluĭ, fiind foarte scump, am chibzuit acum a se trimite înapoĭ rîndurĭ, rîndurĭ toțĭ dorobanțiĭ pe la districte ca să-șĭ lase caiĭ acasă și numaĭ jumătate din eĭ, aceia carĭ vor avé caĭ maĭ bunĭ să vie călărĭ, iar ceĭ-lalțĭ pe jos, cu toate că eĭ nu se prea înduplecaŭ a umblà pe jos, dar sper a-ĭ convinge să primească această propunere ca să maĭ cruțăm din cheltuelĭ. Pentru pandurĭ volontirĭ am lăsat prin districtele Gorj, Mehedințĭ și Vâlcea oamenĭ orînduițĭ cu hârtiĭ din parte-mĭ, spre a se îndeletnicì în înscrierea lor, dând ordin și d-lor Administratorĭ ca să-ĭ recunoască în această însărcinare și prin Sub-administratoriĭ de plășĭ să le înlesnească ajutorul cuvenit, și cu toate că am întîmpinat stavilĭ destul de marĭ, din pricină că foștiì foncționarĭ îndărătnicesc pe țĕranĭ din îndemnul reacționarilor din aceste cincĭ districte și din al celor din lăuntru cu carĭ aveaŭ înțelegerĭ, ast-fel în cât de n'așĭ fi întrebuințat mijloacele ce v'am arătat, saŭ d'așĭ maĭ fi întârḑiat cu misiunea mea cu vr'o 3, 4 ḑile, am fi perdut, poate, sacra causă în România-mică, din pricină că

No. 1 367. 1848 August 9.

erau maĭ toțĭ amăgițĭ de a fi contrariĭ Constituțieĭ. Totușĭ sper că până la 20 ale curgĕtoareĭ se vor înformà din aceste treĭ districte treĭ legioane, adecă 6.000 pandurĭ! Și pentru că toțĭ aceĭ pandurĭ sînt fără de arme, subt-însemnatul a făcut punere la cale prin administrațiĭ, ca să se strîngă toate armele ce eraŭ adunate de către foștiĭ împiegațĭ aĭ fostuluĭ Guvern, precum și ale celor-lalțĭ locuitorĭ țĕranĭ proprietarĭ de arme, ce nu se vor înscrie între pandurĭ, să se deà în primirea orînduiților cu angajarea volontirilor, carĭ după ce vor slobodì fie-căruia posesor chitanță de primirea armelor, să le ieà și să le deà pandurilor a se sluji cu dînsele, până când li se vor înlesnì armele de la patrie.

Cu toate acestea este sigur că armele ce se vor adunà nu pot fi de ajuns nicĭ pe jumătate din această sumă a pandurilor ce se nădăjduesce, și de aceea, scumpul meŭ amic, bine ar fi ca să chibzuițĭ a li se înlesnì la toțĭ arme, iar până atuncĭ vețĭ binevoì a pune să se dreagă din puscile ce se află acolo ca la una mie și să mi le trimitețĭ aicĭ spre a se da în primirea lor pentru facerea oare-căruĭ exersițiŭ, și fiind-că angajarea lor, precum v'am maĭ făcut cunoscut, se face cu plată îndoită de cea cuprinsă în decret, adecă cu leĭ 12 pe lună, fiind-că într'alt chip nu se puteà găsì, prin ordinele ce am dat la Administratorĭ, le-am hotărît a li se socotì leafa, de când se vor strînge la Administrație, când atuncĭ, pentru ceĭ aflațĭ în capitație, să li se ție în samă scutirea din următorul trimestru și să li se sloboadă la toțĭ leafa pe câte o lună înainte; dar acum se primiră raporturĭ prin carĭ fac cunoscut că atât panduriĭ cât și capiĭ lor cer înainte leafa ca să lase de cheltueală pe la casele lor; subt-iscălitul vĕ roagă ca să binevoițĭ a face punere la cale prin d. Ministrul Finanțelor a se da ordine la arătatele treĭ administrațiĭ, spre a slobodì lefile pandurilor, ce se vor înscrie, a păstrà un registru curat de numele și locul locuințiĭ lor, și a se scădé cu aceștĭ banĭ din socotelĭ, căcĭ altmintrelea se pricinuesce stavilă la formarea lor. Tot într'o vreme chem a d-v. d'aproape băgare de seamă asupra numĕruluĭ acesteĭ arme neregulate ce este a se concentrà în tabĕră și vĕ rog să bine-voițĭ a chibzuì în grab mijloace maĭ înlesnitoare pentru a lor îndestulare, fiind-că aicĭ este cu anevoe, ba pociŭ încredințà peste putință, a se găsì mijloace pentru îndestularea lor, din pricina scumpeteĭ și a lipseĭ productelor.

Pentru încunosciințarea ce-mĭ facețĭ că la Focșanĭ s'ar fi arătat doritorĭ a se înrolà între pandurĭ, fiind-că întru aceasta am primit

și eŭ scrisoare de la Administratorul districtuluĭ, am și orînduit cu înscrierea lor pe d. fostul Praporcic, scriind și d. Administrator deosebit. Patroanele, despre carĭ îmĭ scrițĭ, le-am primit prin trimisul d-v., căruia ĭ-am și dat rĕspuns formal subt No. 80 de a lor primire.

No. 1.367. 1848 August 9.

Deosebit de toate aceste împrejurărĭ, în urma scrisoriĭ ce mĭ-ațĭ adresat la 28 Iulie prin într'adinsul curier ce vĕ trimisesem, cetind foaia intitulată „Pruncul Român" cu No. 20 de la 29 ale acesteĭ lunĭ, am vĕḑut cuprinḑêndu-se că Locotenența de 6 membri, intitulată în urma plecăriĭ mele d'acolo, și în care figuram și eŭ ales de popol, a dat o proclamație, prin care ea însășĭ rupe tractatele, calcă dreptul de autonomie ce are țeara, și dă Turcieĭ unul din cele maĭ marĭ drepturĭ ale noastre. Nu mĭ-am putut închipuì și nicĭ îmĭ venià a crede cum s'a întîmplat să facă Locotenența o asemenea greșeală, și de aceea, ca Român, ca fiŭ al patrieĭ și ca representant din partea Guvernuluĭ în România-mică, sub misiunea ce mi s'a dat, n'am putut suferì a rĕmâné neutru la aceasta, și ca să mulțumesc neastîmpĕrul popoluluĭ și să mĕ împac cu consciința, am adresat onorabileĭ Locotenențe o adresă încă de la 4 ale curgĕtoareĭ, subt No. 74, care nu mĕ îndoesc că vĕ este cunoscută, și sînt sigur că însușĭ d-v. vețĭ încuviințà-o și aprobând protestul ce fac, într'o unire și cu popolul de acolo și din România-mică, înprotiva aceleĭ proclamațiĭ, vețĭ binevoi a stăruì ca onorabila Locotenență să-mĭ împărtășească cursul evenimentelor urmate ce fel de îndreptare a luat, de va fi fost într'adevĕr făcută această greșeală și stare de acum a lucrurilor a liniștì duhurile și celor-lalțĭ frațĭ de aicĭ. Nu mĕ îndoesc a crede, iubitul meŭ amic, că d-v. vețĭ sprijinì această opiniune și că nu vețĭ pregetà a împărtășì subt-iscălituluĭ toate câte se vor urmà pe acolo, precum și scirile ce vețĭ primì de la deputațiĭ trimișĭ la Turcia și cele-lalte Puterĭ, spre a cunoasce toate detaliurile și motivele pentru carĭ oștirile turcescĭ, ce nepravilnic aŭ călcat pe pămîntul nostru, nu se retrag înapoĭ, și așà, prin urmare, pentru toate câte scriŭ, schimbărĭ și înălțărĭ, doresc a mĕ mulțumì de resultatul ce, după drept cuvînt, îl ceiŭ, precum și despre cele ce am scris onorabileĭ Locotenențe prin sus ḑisa adresă, aștept a mĕ onorà; asemenea și pentru toate cele-lalte, pretinḑ a fi însciințat de către amicul meŭ.

Cred că nu v'ațĭ uitat a da ordine regimentuluĭ 1-iŭ ca să nu se concentreze la un loc, ci să rĕmâie roatele tot pe unde se

No. 1.367. 1848 August 9.

află, după cum am scris și de la Turnu-Severin de la 26 Iulie, arătându-vě pricina pentru care sînt de această părere.

D. Colonel Pandeli Cerchez erà gata a plecà înapoĭ la împlinirea soroculuĭ voeĭ ce i s'a dat, dar pentru că tocmaĭ atuncĭ am sosit și eŭ, și sciind că o să-ĭ vie și familia, l-am poprit a maĭ rěmâné, făgăduindu-ĭ că pentru ceea ce va zăbovì peste voie, voiŭ mijlocì a nu fi învinovățit de către dumné-voastră; așà dar, vě și rog a nu-l acusà pentru această zăbavă de treĭ ḑile, nefiind urmată din pricina d-luĭ, ci din a subt-iscălituluĭ carele, cunoscênd dragostea ce avețĭ pentru dînsul, speră că i se va acordà rugăciunea ce vě face pentru unul din amiciĭ sěĭ, binevoind a primì încredințările celor maĭ adevěrate sentimente din partea celuĭ ce se înseamnă cu

Salutare.

Anexă.

Listă de schimbările ce trebuința cere neapěrat a se face.

Districtul Olt.

Costică Văleanul să se orînduească judecător în locul luĭ Costache Deleanul, cel ce s'a dovedit împrotivitor sacreĭ cause.

Nicolae Deleanul procuror în locul luĭ Sache Jianu.

Districtul Romanațĭ.

Să se schimbe tot tribunalul, pentru că nu numaĭ impiegațiĭ sînt reacționarĭ, vorbind către înfățișătorĭ felurĭ de vorbe în protiva sacreĭ cause, dar aŭ trimis și jalbă la Măria Sa Pașa în protiva Constituțieĭ, făcută de Nae Isvoranu, și să se orînduească aceștia:

Iordache Bălăceanu, president.

Nicolae Gazan, Scarlat Murgășanu, celenĭ.

Grigorie Melinescu, procuror.

Mateiŭ Cioranul, grefier.

Districtul Dolj.

Pentru orînduirea d-luĭ Florian Aaron la acest district Administrator, m'am bucurat prea mult, fiind-că Filișanul nu numaĭ că n'a sprijinit lucrările Guvernuluĭ, dar a dat dovedĭ de aristocrat,

pentru că n'a voit să schimbe pe polițaiŭ și sub-administratorii, carĭ în loc d'a îndemnà pe locuitorĭ să subscrie petițiile către Rusia și Turcia, iĭ învită a da înscrisurĭ că nu primesc Constituția și se mulțumesc pe Regulament.

No. 1.367. 1848 August 9.

Secretar la acel district să se orînduească d. Iorgu Iorgulescu, fiind om capabil și devot causeĭ, chiar și de s'ar fi orînduit altul în locul fostuluĭ Nicolae Dobriceanu, precum și polițaiŭ să nu se facă altul decât Marin Petrescu, pe care vi l-am maĭ recomandat, căcĭ este om activ și care a contribuit foarte mult la împrăștierea complotuluĭ ce se urzià în Craiova de către aristocrațĭ înaintea sosiriĭ mele acolo. Viind apoĭ la partea judecătorească, toate Curțile apelative și judecătoriile se află compuse de amploiațĭ împrotivitorĭ Constituțieĭ, și trebuința ar cere să se schimbe toțĭ. Dar rĕmâne până ne vom întâlnì, ca să chibzuim a se orîndui în locu-le alțiĭ capabilĭ și ferițĭ de abaterĭ, carĭ să lucreze în cuget curat, de o cam dată însă se vor orîndui aceștia, fiind prea de mare trebuință.

Ioan Rioșanu, president la judecătorie, secția 1, în locul luĭ Ioan Casagicu ce este contrariŭ Constituțieĭ;

Ioan Jitianul, procuror la acea judecătorie, în locul luĭ Iorgu Venescul, unul dintre reacționariĭ de peste graniță, unde lipsesce și acum.

Dumitru Conta, president la jud. secția 2, în locul luĭ Costache Viișoreanu, care este reacționar.

Toma Strâmbeanu, grefierul de la această judecătorie, fiind om al causeĭ și capabil, să se mute la Curtea apelativă secția 2, în locul luĭ Stancu Stolojanu, unul dintre ceĭ maĭ scandaloșĭ aristocrațĭ, care a rupt cocardele din pieptul cetățenilor, a săvîrșit multe neorîndueli, și dosind din oraș, s'a dus la proprietatea sa, unde și acolo a întreprins a face reacțiĭ între locuitoriĭ țĕranĭ, până ce sub-iscălitul a prins de veste și, trimițĕnd a pune mâna pe dînsul, a dosit, unde nu se scie.

Constantin C. Otetelișanu, carele a fost procuror la Gorj, unde și acum se află cu familia, om liber, care a luat cea maĭ mare parte la sacra causă, să se orînduească procuror la Curtea apelativă secția 1, în locul luĭ C. Argintoianu, saŭ de se va fi numit altul, să se numească la Curtea apelativă secția 2, în locul luĭ Costache Brăiloiŭ, om nevrednic de această însărcinare și aristocrat reacționar, care și acum lipsesce în Austria.

Florea Popescu să se rînduească grefier la judecătorie, secția 2,

No. 1.367. 1848 August 9.

în locul luĭ Ioan Strâmbeanu, ce se mută la Curtea apelativă, secția 2.

Districtul Mehedințĭ.

În locul reacționarilor Gărdăreanu și Miculescu, ce sînt dușĭ la Mehadia, să se orînduească judecător la tribunal Costache Mungescu, ce se află director al carantineĭ Severinuluĭ.

Ioniță Cernătescu, ce era grefier la judecătorie, Ioniță Iordache, grefier în locul Cernătesculuĭ, Drăghiceanu Hârgot, director al carantineĭ Severinuluĭ în locul Mungesculuĭ.

Mateĭŭ Burileanu, scriitor al carantineĭ, în locul luĭ Nicolae Frunzescu.

Vasilache Socoleanu, cinovnic la punctul Vârciorova.

Districtul Vâlceĭ.

Dintre vechiĭ funcționarĭ, schimbându-se ceĭ ce se însemnă, se vor ramplasă de către aceștia:

Stanciŭ Căpățineanu, president în locul Bujoreanuluĭ, Iordache Olănescu, cĭlean în locul Căpățineanuluĭ.

Grigorie Davidescu, cĭlean în locul luĭ Copcea, ce se orîndueşce president la jud. Dolj, secția 2.

Costache Vladimirescu, grefier.

Iorgu Orumuli, ajutor.

Nicolae Baldovin, registrator.

Haralambie Zugrăvescu să se orînduească secretar la punctul Câinenĭ, în locul luĭ Costandin Dobriceanu, om nevrednic de această sarcină, aristocrat și unit cu ceĭ-lalțĭ frațĭ aĭ săĭ, carĭ toțĭ s'aŭ dovedit reacționarĭ; Costache Brăescu, sub-secretar în locul luĭ Ioan Popescu în protiva căruia raportuesce și comandirul granițeĭ prin alăturata hârtie cu No. 68, adresată către Departamentul oștiriĭ.

Mulțumirea ce se cuvine a se face oștiriĭ.

D. Macedonski, după recomandația făcută în favoru-ĭ, de către d. Maior Marghiloman, precum v'am scris d'acĭ de la Turnu-Severin, încă de la 26 Iulie, să se orînduească Comandir al roateĭ 2, în locul d-luĭ Bonteș; d. Locotenent Alexandru Cuțarida, cel ce ține în mână roata întâĭ, să se înalțe în Căpitan în locul d-luĭ Marghiloman, ce s'a înălțat în Maior.

D. Sub-locotenent Costache Mateescu, Comandirul de la granița

Câinenĭ, să se înalțe în Locotenent; Feld-febelul din această roată, Constantin Nicolae Poterașu, să se facă ofițer, pentru că slujesce de 11 anĭ și jumătate cu credință și onoare. Unter-ofițeriĭ din această roată, Riza Diaconu Mușat, Stan Tudorache și Radu Ducu să se numească portopeĭ-praporcicĭ și soldațiĭ Ioniță Stoica Bujoreanu și Matache Drăgan Secu să se facă unter-ofițerĭ. Aceste schimbărĭ și înălțărĭ, fiind de cea maĭ mare trebuință a se face, după cum și prin scrisoare v'am însemnat, vĕ rog, amicul meŭ, să stăruițĭ cu dinadinsul unde se cuvine a se aduce la întocmaĭ îndeplinire și cât s'ar puté maĭ fără de zăbavă, spre a puté intrà ceĭ recomandațĭ în posturile lor și a se bucurà și dînșiĭ de recompensa ce se face merituluĭ.

No. 1.367.
1848
August 9

Scrisoarea luĭ Dimitrie Ghica către Constantin Ghica.

No. 1.368.
1848
August 9.

(Orig. Col. I. I. Brătianu.) Cronstadt.

Mon cher frère Constantin,

J'ai reçu votre lettre, dans laquelle vous me conseillez de ne plus m'occuper tant des affaires personnelles, mais de songer plutôt à notre pays, qui me réclame. Quant aux personnalités, me voyant si lâchement et indignement attaqué, j'ai cru devoir y répondre, et je vous envoie ici ma seconde lettre que j'ai écrite à Rossetaky, en réponse des observations pleines d'amitié qu'il m'a envoyées, et vous prie de la lire, car elle contient ma profession de foi de la part que j'ai eue aux derniers événements valaques et qui, comme vous, qui êtes mon frère, savez fort bien, a été la part d'un vrai bon patriote, qui travaillait de ses faibles, mais sincères moyens, à assurer le bonheur de son pays, ou mieux dit à conjurer l'orage qui devait éclater sous un règne aussi corrompu et arbitraire qu'a été le dernier. Quant à la seconde recommandation que vous me faites de rentrer au plus tôt dans le pays, je vous répondrai que je ne vois à quoi je pourrais lui être utile, là où en sont arrivées les choses. Mais si vous me démontrez le contraire, je vous déclare d'avance que je me sens prêt à me conformer à tout bon conseil que vous pourriez me donner; ainsi, veuillez m'écrire ce que vous croyez entrevoir à travers le gros brouillard qui couvre l'atmosphère de Bucarest, et vous me trouverez prêt à offrir mes faibles services à mon pauvre pays.

Tout à vous.

R. S. V. P. Démétrius.

No. 1.369. 1848 August 9. Corespondență din Iașĭ, după „Allgemeine Zeitung“ din Augsburg, în „Le Siècle“. 1848. 7. IX.

Provinces Danubiennes.

Nous lisons dans la „Gazette d'Augsbourg“ sous la date de Jassy, 21 août:

„Alexandre Stourdza, un des Moldaves les plus loyaux, est mort. Le Prince se trouve ainsi débarrassé d'un de ses adversaires les plus énergiques. On ajoute qu'il n'est pas étranger à sa mort. Le 5 août, les Turcs étaient encore à Galatz et à Giurgewo. Le choléra a enlevé à Jassy 3.000 hommes, bien que la moitié de la population eût pris la fuite. Mais il est certain que l'on n'avait pas pris des mesures de précaution. Les Russes préparaient des quartiers d'hiver à Jassy. Le 18, nous avous reçu de Constantinople la nouvelle que M. de Titoff avait retiré son pavillon.“

No. 1.370. 1848 August 9. Adresa No. 2.753 a Consiliuluĭ Municipal din Bucurescĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Româneseĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 323.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Năuntru,

Prin adresa domnuluĭ Administrator al județuluĭ Ilfov cu No. 5.021 se învită Consiliul ca să deà pentru îndestularea soldaților Exelențeĭ Sale Suleiman Pașa, ce aŭ sosit în Capitală erĭ, la 8 ale curgĕtoareĭ lunĭ. cele maĭ jos însemnate, și anume:

50 oca carne de miel, 187 $^1/_2$ oca jimblă, 4 oca și 250 dramurĭ unt pentru o ḍi; și fiind-că acum s'aŭ maĭ cerut și 55 oca orez, 5 $^1/_2$ oca unt, 10 oca sare, 50 oca ceapă, 1 oca lumînărĭ, 200 lingurĭ de lemn, 90 rogojinĭ, 1 căruță lemne de foc, pe de o parte s'aŭ dat acestea, iar pe de alta are onoare a vĕ face cunoscut domnieĭ-voastre, dacă poate urma în viitor cu darea însemnatelor

lucrurĭ, precum și a altor ce se vor maĭ cere peste acestea, osebit de rogojinĭ și lingurĭ.

No. 1.370.
1848
August 9.

Salutare și frăție.

Consiliul municipal: Presidentul, D Polizo.

Hilel Manoah, Stefanachi P. Theodosiu, Gr. Ipătescu, Gheorghe I. Pashali.

Aj. A. Costiescu.

No. 2.753.

Sec. Administrativă.

(Resoluție:) Să se scrie îndată a-ĭ îndestulà pe toțĭ cu toate cele trebuincioase.
Rosetti.

Raportul No. 5.219 al Administrațiuniĭ de Argeș către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.371.
1848
August 9.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 404.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru al farendelor din Întru,

Toate articolele cuprinse în porunca d-v.* cu No. 5.125, luându-le în prea de aproape băgare de seamă, spre rĕspuns am onoare a vĕ face cunoscut că sub-iscălitul de la a sa orînduire în postul de Administrator la acest district, prețuind cu scumpĕtate însărcinările ce-mĭ sînt puse și încrederea ce mĭ-ațĭ dat, m'am silit din cât m'aŭ ertat puterile omenescĭ a îndeplinì toate câte se cer în asemenea vreme delicată, în care ne aflăm astădĭ, în cât vĕ pociŭ da încredințare că acest district se găsesce acum în starea în care nația doresce, precum va dovedì și Revisorul administrațiilor, când va venì și aicĭ.

După invitația ce-mĭ facețĭ însă, voiŭ îndoì silințele spre aceleașĭ sfîrșiturĭ și, socotind de trebuință, astădĭ am și plecat în cuprinsul districtuluĭ spre maĭ de aproape executare a lucrărilor mele.

De o cam dată vĕ trimit, Domnule Ministru, listă de numele acelor adevĕrațĭ Românĭ, ce după opinia mea aŭ meritele cerute a fi deputațĭ la constituanta Adunare, după îndatorirea ce-mĭ punețĭ, rĕmâind la a mea îngrijire a alcătuì publicația ce voiŭ socotì de trebuință, pentru sătenĭ, care se va trimite spre a se tipărì și a se împărțì pe la sate.

Salutare, frăție.

Administratorul districtuluĭ Argeș, I. Christopulo.

No. 5.219.
S. T. Furduescu.

La Secsia I.—Pitescĭ.

Lista am oprit-o eŭ.
Rosetti.

No. 1.372.
1848
August 9.

Notiță din „Le Siècle" 1848. 21. VIII.

Provinces Danubiennes.

Une correspondance de Constantinopole, 5 août, annonce que le Général Duhamel a été désavoué par le Czar. La Turquie dirige vers le Danube une armée de 50 à 60.000 hommes.

No. 1.373.
1848
August 9.

Raportul No. 3.579 al Administrațiunii de Olt către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 260.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru al trebilor din Întru,

Robiĭ ce aveà d. Nae Racoviceanu aŭ venit de mĭ-aŭ făcut plângere că, după ordinele ce s'aŭ dat de Administrație, ca să se sloboadă toțĭ robiĭ de subt posesia proprietarilor, eĭ s'aŭ vĕdut pe de o parte slobodițĭ, dar tot de odată despoiațĭ de haine și de toate averile ce, ca muncitorĭ de pămînt, uniĭ dintr'înșiĭ, fiind cu locuința pe proprietatea posesoruluĭ lor, se înavuțise cu vite și cu semĕnăturĭ ce le asiguraŭ hrana de peste an, carĭ toate acestea li s'aŭ emancipat de pomenitul proprietar, rugându-mĕ reclamanțiĭ pentru toate acestea a le face îndestulare.

În urma căreia eŭ, pe de o parte am scris Subt-administratoruluĭ respectiv, ca să îndatoreze pe acel proprietar să deà înapoĭ haine și orĭ-ce lucrurĭ mișcătoare a luat de la reclamanțĭ, precum și de a-l poprì să însușească pe seamă-ĭ semĕnăturile lor, îngăduindu-ĭ a și le strînge și de a nu-ĭ isgonì din locuințele lor. Dar fiind-că poate să arate împrotivire pomenitul la această măsură a Administrațieĭ, și cu un asemenea caracter poate să se înforme și alțiĭ, subt-însemnatul, după datorie, grăbesc a da în cunoscința Domnieĭ-voastre, ca să-mĭ dațĭ deslegare cum să urmez.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Olt, Văleanu.

S. Iorgulescu.

Sec. 1-ĭ.
No. 3.579.

(Resoluție:) Nu aŭ nicĭ un drept aceĭ foștĭ posesorĭ aĭ unor asemenea emancipațĭ oamenĭ a se atinge de dreptele lor lucrurĭ, vite și muncă, și d. Administrator este în drept și în datorie să îndestuleze nisce asemenea reclamațiĭ din partea emancipaților, întrebuințând și măsurĭ executive la întîmplare de a nu se considerà băgările de seamă, ce maĭ întâiŭ va face acelor foștĭ posesorĭ.— Avg. 14.

No. 1.373. 1848 August 9

Raportul No. 4.185 al Administrațiuniĭ de Dolj către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Româneseĭ.

No. 1.374. 1848 August 9.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 260.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru al trebilor din Întru,

Proclamația emancipăriĭ acelor ființe nenorocite, carĭ până acum aŭ purtat jugul robieĭ, a rĕsunat până la cele maĭ depărtate marginĭ ale țĕriĭ. Comisia alcătuită în Bucurescĭ spre a da pe de o parte bilete în mânile acelor emancipațĭ, iar pe de alta a cercetà documentele ce vor fi avĕnd foștiĭ posesorĭ aĭ acelora persoane, a asigurat și libertatea celor dintâĭ și drepturile de indemnisație ale celor din urmă, dacă vor avé curaj a pretinde preț.

Cetatea Craiova a fost plină de ființe proclamate de libere prin umana Constituție a Țĕriĭ-Române. Din pricină că aicĭ nu s'a întocmit comisie cu însărcinarea celeĭ din Bucurescĭ, din minutul liberăriĭ foștilor robĭ și până acum, s'aŭ întîmplat nenumĕrate neorînduelĭ vătĕmătoare liniștei publice, atât din partea emancipaților, carĭ doriaŭ a se bucurà de dreptul libertățiĭ, cât și din partea posesorilor lor, carĭ se împotriviaŭ a-ĭ lăsà liberĭ și a le da tot de odată și lucrurile ce aŭ fost ale acelora.

Subt-însemnatul grăbindu-se a da această împrejurare în cunoscința d-le, Domnule Ministru, te roagă ca să binevoescĭ a face grabnică punere la cale spre a se puté întocmì și în Craiova, cât maĭ fără zăbavă, o comisie, care pe de o parte, prin biletele ce va slobodì, să asigureze libertatea emancipaților, iar pe de alta, prin cercetarea documentelor ce vor avé posesoriĭ, asupra acelor persoane, să legitimeze drepturile lor de indemnisație, dacă vor voì a o pretinde.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Dolj, Fl. Aaron.
Ajutor, N. Greceanu.

No. 4.185.
La Secția I.
Cetatea Craiova.

No. 1.374. 1848 August 9. (Resoluție:) Să se deà în cunoscința Comisieĭ liberăriĭ robilor ca, binevoind a luà în de aproape băgare de seamă și observațiile ce întru aceasta a avut cinste și subt-iscălitul a-ĭ face prin ale sale adrese, să se grăbească a regulà această împrejurare spre stavilirea neorînduelilor ce maĭ pot isvorî. — Avg. 14.

No. 1.375. 1848 August 9.

Adresa No. 5.243 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Sfatul municipal al Capitaleĭ.

(*Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.*)

La Sfatul municipal.

Este rugată onorabila Municipalitate, ca una ce este însărcinată a da acest bal, să îngrijească de toate, căcĭ când îngrijesc doĭ, atuncĭ negreșit că se vor face greșelĭ marĭ. Va îngrijì între altele pentru bufet, va luà cu chirie ce-và jețurĭ, canapele și scaune, și covoare pentru pavilionul unde va ședé Locotenența și Exelența Sa Suleiman Pașa, oglindĭ și luminația înăuntru. Asemenea și pentru luminația grădiniĭ, fiind-că nu ajunge 100 de galbenĭ, să i se deà două sute.

În sfârșit, este rugată Municipalitatea ca, prin înțelegere cu d. architect Orĕscu, să se facă toate câte trebuesc pentru acest bal.

No. 5.243.

No. 1.376. 1848 August 9.

Ordinul No. 5.274 al Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Șeful Polițieĭ din Capitală.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Domnule Cap al Polițieĭ,

Cu Maimar-bașa Costache și cu tapițerul Greniul, prin Sfatul orășenesc, s'a făcut tocmeala ca până mâne seară să fie gata pavilionul pentru balul de la șoseà. Aflu acuma că nicĭ unul nicĭ altul nu aŭ în gând să isprăvească.

De aceea, Domnule, dumnea-ta veĭ rînduì pe câțĭ tapițerĭ și dulgherĭ vețĭ găsì în oraș, ca să lucreze neîncetat și să sfîrșească această sală negreșit pentru mâne la opt ale seriĭ, puind pe șeful dorobanților a sta lângă dînșiĭ, și plătindu-le bine, iar prisosul plățiĭ ce li se va da din ceea ce este învoieala cu ceĭ de sus numițĭ, prin polițienescĭ mijloace îl veĭ împlinì de la numitul tapițer și Maimar-bașa.

Spre maĭ bună deslușire te poțĭ înțelege și cu d. Orĕscu, arșitectonul Statuluĭ.

No. 5.274.

Adresa No. 12.640 a Departamentuluĭ trebilor din Lăuntru al Moldoveĭ către Departamentul Dreptățiĭ.

No. 1.377. 1848 August 9.

(Conc. Arch. St. Iașĭ. Dos. No. 13.208.)

Departamentul trebilor din Lăuntru. Secția a 4. No. 12.640.

Cinstituluĭ Departament al Dreptățiĭ.

Fiind-că dumnea-luĭ Maiorul Michalache Kogălniceanu este periorisit și oprit de a veni aicĭ în Capitală, iar pentru că după lăturalnică sciință luată, dumnea-luĭ se găsesce însărcinat cu maĭ multe vechilicurĭ în pricinĭ de proțesurĭ, acest Departament cu cinste face poftire aceluia să binevoească a face aceasta cunoscut tribunalurilor, spre regularisire acelor din partea cărora va fi însărcinat de vechil în pricinĭ.

Ministru din Lăuntru și Cavaler.

Articol din „Gazeta de Transilvania." No. 65. 1848. 9. VIII.

No. 1.378. 1848 August 9.

De la Bucurescĭ ne sosiră scirĭ până în 5 Aug. După câte-và scrisorĭ scoatem esența lor în următoarele:

Sosirea d-nuluĭ Nic. Golescu Lunĭ seara de la Giurgiŭ insuflă nădejdĭ frumoase Românilor. Turciĭ vorbiră astă dată cu mare sinceritate; eĭ aflară Românilor greșelĭ marĭ, căcĭ nu-șĭ arătară maĭ de mult simțemintele către În. Poartă, căcĭ de o făceaŭ, eĭ scăpaŭ de mult de influință nordică. Noĭ acì apelăm la istoria veacululuĭ trecut, abstragem însă de o cam dată de la maltratările suferite odinioară de la Turcĭ, saŭ maĭ de-a dreptul și de la familiile din Fanar, carĭ căutaŭ să apuce și să țină tronurile române spre a trece peste ele în sf. Sofia, apĕrăm numaĭ, că atât istoria, cât și pusețiunea noastră geografică ne trage firesce ca să gravităm pururea către Constantinopole, orĭ-cine va fi Domnitorul luĭ, maĭ mult decât către orĭ-care altă parte a lumiĭ. Luațĭ seama prea bine, apucațĭ charta la mână și vețĭ vedé că Dunărea nu poate fi fără Dardanele, cum nicĭ acestea fără aceea. Socotim că istoria celor 1.400 anĭ ar trebuì să convingă despre aceasta pe toțĭ, pe ostașul strateg, pe politicul, pe teologul de relegea rĕsăriteană și chiar pe neguțător. Oh! căcĭ nu ne punem pe punturĭ maĭ nalte de vedere, căcĭ nu vedem raporturile internaționale, așà cum ni se arată ele firesce!

No. 1.378.
1848
August 9.

La Constantinopole se trimiseră numaĭ 5 deputaţĭ, destuĭ dacă sînt harnicĭ şi deşteptĭ, precum ne şi garantează numele lor, adecă Ştefan Golescu, Nic. Bălcescu, Nic. Vasiliad neguţător, Grig. Grădişteanu, Dim. Brătianu. Pe aceştĭ deputaţĭ carĭ porniră în 5 Aug. de la Giurgiŭ îĭ însoţì un Turc fruntaş, care iea cu sine şi depeşă de recomandaţie de la Suleiman Paşa. Punturile Constituţieĭ, despre carĭ se crede că vor suferì modificaţie, se numesc vre-o treĭ, garda naţională, libertatea tiparuluĭ şi mânăstirile închinate, unde călugăriĭ grecĭ, nu e nicĭ o îndoeală, că vor vînà cu toate mijloacele intrevenirea solieĭ rusescĭ. Însă de toate acestea şi de alte modificaţiĭ nu se poate preḑice sigur nimic, îndată ce vom socotì că Româniĭ se vor încordà a-şĭ păstrà dreptul de o independentă constituire internă naţională. Suleiman Paşa maĭ făcù una bună. Prin notă adresată Consulatelor străine în Bucurescĭ îĭ invită ca să se înţeleagă oficial cu Guvernul ţĕriĭ. Aşà Consulul engles şi venì în 4 Aug. la palat în sunetul musiciĭ şi arătă că el în numele Britanieĭ recunoasce Constituţia. Tot în 4 sosì aicĭ şi Omer Paşa, Comandantul trupelor de la Giurgiŭ, urmat de 6 soldaţĭ. Acest Paşă e un renegat (german?), bărbat deştept, generos, soldat prea brav. D. Eliade plecă în aceeaşĭ ḑi la Giurgiŭ, spre a ţiné o conferinţă cu Suleiman Paşa.

Acì se formă un comitet numit al regeneraţieĭ din 19 persoane. Lucrările luĭ secrete până acum nu sînt cunoscute; el de o cam dată dete prilej la felurĭ de prepusurĭ.

„Popolul Suveran“ de la No. 15 o începù foarte bine. Acesta şi „Pruncul“ vor rivalisà.

No. 1.379.
1848
August 9.

„Câte şi maĭ câte se fac din greşeală!“ articol de A. Zane din „Popolul Suveran“. No. 17. 1848. 9. VIII.

Câte şi maĭ câte se fac din greşeală!

Scim cu toţiĭ că păcatul cel mare, pentru care şi prin care am fos pedepsiţĭ până acum, a fost un princip vinovat hrănit de veninul fanariot, saŭ acelora cărora Fanarioţiĭ eraŭ nisce slugĭ inteligente. Acest princip, nu-l puteţĭ tăgăduì, a fost causa principală a tutulor relelor noastre până acum, făcênd pe puţinĭ dintre noĭ forţĭ în contra celor bunĭ, dar slabĭ în contra celor maĭ rĕĭ; pe alţiĭ invidioşĭ şi vindicativĭ, şi pe fie-care tiranĭ către ceĭ maĭ micĭ şi servilĭ către ceĭ maĭ marĭ. Acestea ne-aŭ slăbit în cele din

întru, acestea ne-aŭ slăbit în cele din afară, acestea ne câştigară în fine dispreţul celor maĭ mulţĭ, cu toată simpatia celor puţinĭ, ce cunosceaŭ maĭ bine vieaţa şi inima Românuluĭ. În genere, cele maĭ multe naţiĭ, din nesciinţă, poate, priviaŭ cu o apatie vinovată acest colţ de pămînt, această naţie nefericită, ce făcuse atâtea şi atâtea pentru Europa; şi apatia aceasta crescù cu atâta maĭ mult, cu cât în multe împrejurărĭ importante în carĭ se tratà despre fiitorul naţiilor Româniĭ nu apărură; căcĭ ceĭ ce pretindeaŭ a-ĭ representà pe atuncĭ se ocupaŭ cu plapoma lor, precum tot-deauna a făcut această corporaţie a luĭ Eŭ, al căreia staroste erà orĭ Prinţul, de erà mâncător, saŭ vre-un colţat, dacă Prinţul aveà nenorocirea de a fi bun. Nu voiŭ să mě aprofund maĭ departe într'această chestiune, maĭ cu seamă că maĭ toţĭ cunoascem trecutul. Voesc a vorbì ce-và despre present, căcĭ d'acì are să ieasă fiitorul ce ni l-am proclamat cu atâta entusiasm, şi pe care acum ni-l aşteptăm cu o cam leneşă, şi prin urmare cam vinovată, încredere.

Românĭ! nu e destul a fi proclamat prin Constituţie desfiinţarea rangurilor, titlurilor şi privilegiilor, şi a vě mândrì că toate s'aŭ făcut, pentru că cutare saŭ cutare nu o să maĭ aibă dreptul să se numească boer, cocon, pitar, ban, ciocoiŭ, saŭ Dumnedeŭ maĭ scie cum! Nu credeţĭ că această idră cu miĭ de capete, după ce i le-aţĭ tăiat, nu o să maĭ poată să scoaţă şi altele, şi altele; căcĭ vě înşelaţĭ amar. Priveghiaţĭ necontenit lângă dînsa cu paloşul dreptăţiĭ şi frăţieĭ în mână, şi sfărîmaţĭ într'însa orĭ-ce semn de vieaţă păcătoasă va arătà; căcĭ vieaţa acestuĭ princip venifer este moartea Constituţieĭ, moartea voastră.

Sînt încă sub impresia dureroasă a multor conversaţiĭ ce am de câte-và dile cu prieteniĭ şi neprieteniĭ meĭ şi aĭ causeĭ, despre unele şi altele, bune şi rele, ce se fac subt ochiĭ noştri şi pe la spatele nostru. Fiind-că îmĭ iubesc prea mult fericirea naţieĭ, nu pociŭ să le spuiŭ toate pe faţă; dar iar, fiind-că o iubesc, n'ar trebuì să le tac. Le voiŭ spune; dar mě voiŭ sili să le spuiŭ ca în Agatanghel, saŭ şi maĭ mistic de voiŭ puté.

Nu voiŭ să acus pe nimenĭ; atâta numaĭ voiŭ să dic, că mulţĭ greşesc, alegêndu-şĭ rěĭ pověţuitorĭ, rěĭ raportatorĭ de starea unor lucrurĭ şi principiile unor oamenĭ; şi aşà, ceĭ ce aŭ putere, aliind oamenĭ rěĭ cu lucrurĭ bune şi oamenĭ bunĭ cu lucrurĭ rele, fac ce n'ar dorì înşi-le să facă.

Aşĭ dorì, maĭ întâiŭ, ca confienţa să nu ne fie prea mare în ceĭ ce nu o merită printr'o practică de toate dilele, în vieaţa lor

No. 1.379. 1848 August 9.

publică și privată. De aci vine o mare parte din relele, ce sînt saŭ pare că pot fi. De aci ar veni rele grave, de nu s'ar șopti câte odată pe lângă urechile celor ce pot și vor binele, nisce calomniĭ generoase (ertați-mĭ expresia). Dar vĕd aci o greșeală și maĭ mare; mulțĭ din ceĭ ce vin câte odată cu inima cea maĭ română să deà un bun consiliŭ, o importantă revelație, sînt nebăgațĭ în seamă; în vreme ce oamenĭ suspecțĭ, jucătorĭ de cărțĭ de profesie, saŭ și chiar vîndătorĭ cunoscuțĭ, sînt primițĭ în toate vorbele confidențiale. Aduceți-vĕ aminte că aceasta a fost în toțĭ timpiĭ o greșeală ce a nefericit națiĭ; ce maĭ vrețĭ? aceasta a fost și greșeala celor ce gonirăm.

Nu vĕ lăsațĭ a vĕ legănà de speranța dulce, dar indolentă, că Constituția e gata, pentru că e proclamată și primită, pentru că toată lumea simpatisează cu dînsa. Rĕiĭ sînt finĭ și neadormițĭ. Eĭ pot lesne, vîrîndu-se prin slujbe, saŭ căutând a vĕ face să vĕ servițĭ cu oamenĭ nepotrivițĭ spirituluĭ de acum, să semene între noĭ intriga, discordia, invidia, pretenția și altele, și altele, și aŭ destulă voință, ca să caute a se folosi de toate acestea.

Am început de acum a vedé nisce micĭ nemulțumirĭ între neguțătorĭ, pentru că nu ieaŭ parte la unele lucrărĭ, ca când acum ar maĭ fi între noĭ altă deosebire de aceea a dreptuluĭ ce are fiecare după meritele sale personale, merite basate pe credința sa socială și pe gradul de cunoscințe ce șĭ-a câștigat în cutare saŭ cutare specialitate.

Avețĭ necontenit ochiul deschis asupra oamenilor ce, în împrejurările grele prin carĭ am trecut de la 9 și 11 Iunie, șĭ-aŭ rupt de multe orĭ masca în extase de bucurie infernală, și ne-aŭ lăsat să le vedem hidoasa figură.

Avețĭ ochiĭ deschișĭ asupra celor ce vĕ calomniează pe ceĭ bunĭ și vĕ recomandă pe ceĭ rĕĭ. Dațĭ ascultare celor bunĭ, când vin să vĕ spuie cel maĭ mic lucru; căcĭ, frațĭ șefĭ, o scițĭ singurĭ, în junime se află inimĭ generoase, ce ar da mare parte din vieața lor, ca să vadă fericirea națieĭ. Deosebițĭ pe aceștia de ceĭ ce dic, că în puseciunĭ când nația se scoală într'un strigăt, ca să se regenereze, „nu pot face alt decât să se tragă la o parte, să se roage pentru binele patrieĭ (cum a dis-o și un ex-Principe), și să aștepte într'o dureroasă răbdare eșitul evenimentelor“, care cred că va fi „un viitor foarte apropiat și vrednic de plâns pentru toțĭ, iar maĭ cu seamă pentru aceia carĭ nu s'aŭ temut a cărà pe capul lor o responsabilitate așà de grea...“, carĭ socotesc drept onoare a

nu fi făcut nimic pentru patria lor; carĭ cred că fundamentul fe- ricirii Românilor stă numaĭ în „nestrămutata observație a Regu- lamentuluĭ Organic“; carĭ nu vĕd în marea și frumoasa cu emi- nență revoluție a Românuluĭ decât o prăpastie, unde nu găsesc decât desordinea și miseria; carĭ cred că a spune cine-và ade- vĕrul, va să dică a fi „comunist.“

No. 1.379.
1848
August 9.

Aceștia pot fi oamenĭ bunĭ, oamenĭ cinstițĭ, dar nu sînt oa- meniĭ noștri, de ar fi cât de junĭ; aceștia sînt maĭ mult oameniĭ luĭ Sine, și vor tot binele țĕriĭ, fără însă să se facă lucrurĭ, carĭ să le atace antica fiertate; aceștia vor fi dorit binele țĕriĭ, însă după Regulament; aceștia sînt Românĭ, dar îĭ apucă colica când Românul dice: „Nu maĭ voiŭ sclavie; nu maĭ voiŭ ca o mână de oamenĭ să ne sugă partea cea maĭ bună a sângeluĭ; nu maĭ voiŭ ca cutare saŭ cutare să fie maĭ preferat, numaĭ pentru că e năs- cut din părințĭ cu titlurĭ, fie cât de nevrednic de orĭ ce; nu maĭ voiŭ ca sarcinile țĕriĭ să fie numaĭ pe spinarea săraculuĭ, iar fo- loasele numaĭ în punga bogatuluĭ, ce risipesce averea națională în țĕrĭ străine“ și altele, și altele, ce le-am strigat și le-am audit stri- gându-se noĭ toțĭ ce am fost față la marea și frumoasa mișcare a popoluluĭ Român!

Cată să avem ochiĭ deschișĭ, să priveghem, mic și mare, să- rac și bogat, și să oprim cu o mână de fier orĭ-ce tendință către rĕŭ. Cată încă să ne opunem maĭ cu energie acelor tendințe a- scunse, cam neprevĕdute chiar de oamenĭ agerĭ, și când le desco- perim, să le înfruntăm.

Eŭ unul sînt prietenul cel maĭ înfocat al păciĭ posibile și al ordineĭ, însă când vine cine-và să-mĭ dică în față, că pacea nu o putem avé decât după infamul Regulament, că ordinea nu poate sta decât prin el; atuncĭ îĭ spuĭ iar în față, că nu e Român, saŭ că doarme, când nația Română, când lumea toată este deșteaptă.

Mĕ întorc înapoĭ ca să maĭ bat la un loc de unde m'am abă- tut prin influența ideiĭ. Voiŭ să maĭ repet negutătorilor, ca să nu se lase a se rătăcì de capete exaltate saŭ de oamenĭ egoiștĭ, saŭ chiar și de vrăjmașĭ aĭ fericiriĭ noastre. Căcĭ din atitudinea gravă ce vor luà eĭ la toate evenimentele, din concursul patriot ce vor da la toate lucrările, fără să se gândească în toate câte fac la vre-o glorie deșeartă, de emulația ce vor pune a se inițià în toate inte- resele Statuluĭ și a puté luà maĭ curînd parte la orĭ-ce lucrare prin merit, de la prudența și patriotismul lor, dic, așteptăm mult.

Junimea însă studioasă, junimea ce a făcut mult fără vani-

No. 1.379. 1848 August 9. tate, este astăḍĭ elementul ce cată a-l nutrì şi încurajà în continuarea fapteĭ frumoase ce a început. Cu părere de rĕŭ însă vedem pe uniĭ junĭ că, cu ocasia desorganisăriĭ şcoalelor din timpul luĭ Bibescu, iar maĭ cu seamă acum, cu ocasia revoluţieĭ, cată a se desmădulà de la liceŭ şi a intrà în posturĭ până a nu-şĭ fi săvîrşit cursurile, protestând cuvinte ce noĭ nu justificăm. Căcĭ tocmaĭ pentru că le cunoascem zelul, le dorim o crescere maĭ mare în capacitate, elemente ce ne cam lipsesc, din causa patriotismuluĭ celuĭ negativ al rĕposaţilor boerĭ, ce doriaŭ întunerecul, pentru că meseria d-lor erà din cele ce se exersează la întunerec. Junĭ! voĭ sînteţĭ patria viitoare. Eĭ bine! voiţĭ voĭ ca această patrie să n'aibă cugetărĭ maturate şi capacităţĭ desvoltate?

Z.

No. 1.380. 1848 August 9.

Corespondenţe din Bucurescĭ către „Gazeta de Transilvania". No. 66. 1848. 12. VIII.

Suleiman Paşa Ministrul trebilor din Afară, Comisarul Porţiĭ la Ţeara-Românească, încă sosì la Bucurescĭ; însă maĭ întâiŭ se cuvine a premite unele. După reîntoarcerea Locoţinĕtoruluĭ Nic. Golescu de la Giurgiŭ, merse acolo d. Eliade, după acesta d. Cr. Tell, care apoĭ venì cu Comisarul. Într'aceea Suleiman slobodì o scrisoare cu data 1/13 August către „domniĭ Locotenenţĭ", prin care arată formal că recunoasce „Locotenenţa Domnească"; tot odată provoacă pe patrioţiĭ emigraţĭ saŭ rĕspândiţĭ pe la ţinuturĭ, ca neapĕrat să se reîntoarcă în deplină siguranţă la casele lor şi să recunoască pe noul Guvern de legitim, la care îĭ îndatoră în numele Sultanuluĭ.—În 4/16 Aug., Suleiman adresă un alt manifest către „Naţia Valachilor", frumos şi interesant. În acesta Comisarul îşĭ recapitulă manifestul de dăunăḍi adresat „boerilor şi notabililor", dechiară însă că uită cele trecute (prea bine, însă carĭ?), recunoasce din noŭ Guvernul, provoacă pe toţĭ „Valachiĭ" a se supune luĭ, căcĭ, din contră, pe ceĭ carĭ nu se vor supune, îĭ „va declară turburătorĭ aĭ linişteĭ publice şi rebelĭ către M. Sa Sulţanul", în urmă arată că peste puţin va venì în Capitală urmat de o gardă de onoare de 200 oamenĭ cel mult.

Până se lucraŭ acestea în regiunea diplomatică, veniră în Capitală la vr'o treĭ miĭ locuitorĭ, din fie-care sat câte doĭ şi un preot cu documente din partea satelor, că toţĭ locuitoriĭ primesc cu cea maĭ mare bucurie Constituţia proclamată şi primită de locuitoriĭ

Capitaleĭ. Documentele acestea se culeseră de la eĭ pentru archiva Statuluĭ și li se dederă adeverințe de primire. Erà o mulțumire din cele maĭ pătrundĕtoare, vĕḑênd cine-và pe aceĭ bunĭ săteni exprimându-șĭ ale lor simțeminte de bucurie în termeniĭ ceĭ maĭ simpli, însă cu vioiciune.

No. 1.380.
1848
August 9.

Eată că se închegă și o comisie pentru punctul proprietățiĭ subt președința luĭ Herĕscu (fostul Ministru), de la carea așteptăm deslegărĭ dorite, căcĭ deșì problema este foarte grea, nu e însă peste putință, pentru că e deslegată în toată Europa și maĭ de aproape în Ungaria și Transilvania peste toată așteptarea.

Sâmbătă la 7 ale curgĕtoareĭ, între 1 — 2 ore, Consuliĭ Puterilor străine veniră la palat și, în numele Domnitorilor respectivĭ, recunoscură pe noul Guvern de putere legitimă, cu care de aicĭ înainte vor intrà în relațiunĭ. Prima salutațiune o făcù d. Timoni, Consulul austriac; apoĭ cel grecesc, care fu resalutat de d. Mìnistrul Cultuluĭ cu cele maĭ simțitoare expresiĭ în limba noastră maternă; și în urmă de toțĭ Prusianul. Bucuria popoluluĭ erà mare ca în ajunul uneĭ sĕrbătorĭ naționale, în care popolul erà să primească în mijlocul sĕŭ pe Exelenția Sa Suleiman Pașa, pe bărbatul acela, care venì să spună Românilor în fată, că el este mulțumit cu pacea și buna ordine ce domnesce în țeară, dându-ne nouĕ speranțe că Constituția noastră se va primì de M. Sa Abdul Megid.

Ḑiua de erĭ, ḑiua a 8-a a luniĭ August, va fi însemnată între primele sĕrbătorĭ ale libertățiĭ Românilor. După ce de Sâmbătă seara se însciință popolul că în ḑiua următoare pe la 10 ore are să primească în Capitală pe Exel. Sa Soleiman, toate corporațiuțiunile îșĭ atârnară mărcile subt flamurĭ, guardia națională, parte în uniformă parte cu alte semne distinctive, 12 flăcăĭ țĕranĭ, 12 fete țĕrane îmbrăcațĭ în vestmintele lor de sĕrbătoare, eșiră pe subt arcul de triumf, care încă este un ce frumos în felul sĕŭ, și înaintară pe șosea, așteptând să întîmpine cu urărĭ de mulțumire pe Exelenția Sa. Timpul s'a prelungit prin așteptare până după o oră. Atuncĭ Generalul Tell ne aduse însciințarea că Suleiman se apropie urmat de un cortegiŭ cam de 200 călărețĭ. Nu mult după aceea un alt precursor ne spune că este acì. Atuncĭ popolul, escadronul de cavalerie din garnisoană, dorobanțiĭ Polițieĭ, toate birjile, se formară în 2 liniĭ închise de la frontiera poduluĭ Mogoșoae peste șosea și grădina publică, până la casele luĭ Cantacuzino, unde erà să se deà Exelenția Sa jos, ca să se ușureze de incomoditățile drumuluĭ. O

No. 1.380. 1848 August 9. parte din popol: meseriașĭ, negutătorĭ, ș. a., întru neastîmpĕrul lor de a vedé pe cel ce vine să le aducă mângâiere, alergară maĭ o jumătate poștă înainte pe jos, și de acolo se ținură de fuga cailor până pe șosea, strigând: „Să trăească Sultanul, să trăiască Suleiman, să trăească Constituția Românilor!“

Până când Exel. Sa a rĕsuflat de greutatea drumuluĭ; până când s'a investit în vestmintele ceremoniale, gloatele se înșirară de la frontieră prin oraș pe podul Mogoșoaeĭ îndărăt, până la reședința fostuluĭ Prinț G. Bibescu. Ferestrele caselor astupate cu dame, dealul Mitropolieĭ îngreunat de gloate, priviaŭ cu neastîmpĕr la suita Pașeĭ. În palat aștepta Eminenția Sa p. Mitropolit cu alțĭ prelațĭ aĭ cleruluĭ, membriĭ Guvernuluĭ și alțĭ funcționarĭ publicĭ, iar la scară sta, spre întîmpinare, corpul oficerilor militărescĭ. Pe la $2^1/_2$ ajunse și Exelenția Sa între salve de tunurĭ. Numaĭ decât după intrare, salută grecesce prin dragoman pe Emin. Sa părintele Mitropolit, și îĭ spuse că este prea mulțumit cu liniștea și buna ordine ce domnesce în țeară, și că Exel. Sa speră, ba cutează să dică că crede, că M. Sa Sultanul va aprobà Constituția noastră. În urmă, d. Eliade îĭ mulțumì pentru toate în limba frâncească. Suleiman după aceea se trase în cabinetul, unde va și rĕmâné, până când îĭ va plăcé a ședé la noĭ.

Dar popolul n'aveà răbdare până ce-l vĕdù pe balcon, de unde Suleiman îl mângâià, tot cu cuvintele dise către Emin. Sa p. Mitropolit. Seara Capitala fu iluminată.

M.

No. 1.381. 1848 August 9.

Articol din „Popolul Suveran.“ No. 17. 1848. 9. VIII.

Urzicărie.

Fragment dintr'o scrisoare a luĭ Sturdza către boeriĭ sĕĭ.

Din tabĕra de la Copoŭ.

Aniĭ aŭ început să albească periĭ capuluĭ meŭ, dar pociŭ dice cu falá că am ajuns la această vîrstă cu inimă tînĕră, curată și senină ca florile câmpuluĭ.

Patria este pentru mine o ființă ideală și dulce ce ocupă cugetările mele și îmĭ realță sufletul către idealele regiunĭ ale poesieĭ. Tasso a trăit într'această lume mincinoasă numaĭ pentru Eleonora luĭ: Asemenea și eŭ trăesc pentru Eleonora mea: Moldova.

Nu am primit a purtà greaua sarcină a domnieĭ decât cu condiție a face Moldova mare și liberă.

Libertatea, îndată ce am venit în lume, m'a primit în brațe, m'a legănat și m'a adormit în cântece patriotice. În ideĭ democratice am crescut, și egalitatea a fost născută în sufletul meŭ; nu am făcut nicĭ odată osebire între clase: bogat și sărac, boer și mojic, ĭ-am iubit de o potrivă, și de o potrivă am îngrijit de fericirea și de pungile lor.

No. 1.381. 1848 August 9.

Stare, familia, vieața, tot voiŭ să sacrific pentru iubita noastră patrie. Și astădĭ pociŭ dice, fără a roși, că am fost tata copiilor sĕrmanĭ, încuragiatorul sciințelor și al frumoaselor arte; că am întrodus moralitatea în ramurile administrațieĭ, dreptatea în judecătoriĭ, și frăția între oamenĭ, maĭ cu prisos decât mi s'a prescris prin sfîntul Regulament.

Pentru toate aceste jertfirĭ, nu voiŭ nimic de la patrie, nimic alt decât o lacrămă sinceră pe mormîntul meŭ de la iubițiĭ meĭ compatrioțĭ, când Dumnedeŭ mĕ va chemà a mĕ întoarce în sînul sĕŭ. Până când dar sufletul meŭ, obosit de atâtea lupte în protiva robieĭ și tiranieĭ ce înconjură Moldova, va luà sborul sĕŭ la picioarele Mântuitoruluĭ, am să vĕ fac o singură cerere: Să-mĭ datĭ 80.000 galbenĭ ca să-ĭ daŭ și eŭ oștirilor rusescĭ, ce am chemat, ca să plece din țeară, și cu aceasta să putem dice că am mântuit încă odată draga noastră Moldovă.

Adresa No. 5.290 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Româneseĭ către Locotenența Domnească.

No. 1.382. 1848 Aug. 10.

(Orig. Arch. M. Afacerilor străine. Act. Rev. 236. Dos. No. 2.102/65.)

Dreptate, Frăție.

Onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ.

Pentru cheltuelile ce se urmează atât la Giurgiŭ cât și aicĭ în Capitală, în felurĭ de obiecte îndestulătoare și lucrurĭ pentru îndestularea și onoarea Exelențiĭ Sale Suleiman Pașa, și carĭ privesc în sarcina Vistierieĭ, este poftită onorabila Locotenență Domnească să bine voească a da acestuĭ Minister prin decretul eĭ către d. Ministru Finanțiĭ un decret de două miĭ galbenĭ împĕrătescĭ carĭ, primindu-se treptat spre întîmpinarea cheltuelilor predise, se va ține socoteală spre a se înfățișà la vreme.

Salutare și frăție.

Ministru celor din Lăuntru. N. Golescu.
Capul Secțiĭ, Steriadi.

No. 5.290.
Secs. 1. M. 2.

(Resoluție:) Să se facă decret spre a se dispune suma arătată.

No. 1.383.
1848
Aug. 10.

Cuvîntarea luĭ Suleiman Pașa la adunarea de la Palat.

(Monitorul Român. No. 10. 1848. 14. VIII.)

Cuvîntul Exelenţieĭ Sale Suleiman Pașa.

Domnilor!

Sciţĭ cu toţiĭ că, sub orĭ-ce cuvînt s'a întîmplat la 11 Iunie, în ţeară, evenimentul neplăcut, a supěrat foarte mult pe Maiestatea Sa Sultanul și nu s'a putut vedé cu mulţumire de către Guvernul sěŭ.

Maiestatea Sa, îndată ce a audit despre aceasta, m'a însărcinat speţial spre a restabilì maĭ nainte de toate ordinea legală în ţeară, și spre aceasta, se încredinţă în dispositia mea o oștire. Ajungênd la Giurgiŭ m'am grăbit a adresà către toţĭ boeriĭ și notabiliĭ ţěriĭ o scrisoare, prin care făceam cunoscut că cele întîmplate aŭ fost desaprobate de Înalta Poartă, și că Administraţia de atuncĭ, subt numele de Guvern provisoriŭ, trebuià să se desfacă, și în locu-ĭ să se așeze o Locotenenţă Domnească, socotindu-se cele lucrate până atuncĭ de desfiinţate. După ce aceste dispositiĭ vor fi împlinite după dorinţa Maiestăţiĭ Sale, eŭ arătam că voiŭ fi cu totul dispus a audì plângerile și cererile ce ar fi voit a face naţia, și promiteam formal a le supune la picioarele tronuluĭ Maiestăţiĭ Sale, de le voiŭ aflà juste și conforme cu drepturile ţěriĭ.

După cetirea scrisoriĭ mele, naţia Română, cu un sentiment unanim de credinţă și de supunere către Suzeranul sěŭ, s'a grăbit a împlinì ordinele Înalteĭ Porţĭ, declarând acel Guvern provisoriŭ de desfăcut, și tot ce se făcuse, nu după legĭ, desfiinţat. Însă Locotenenţa ce o numise, compusă de șease membri, neputênd a se primì, am credut de a mea datorie a protestà despre modul acesta de formare. Naţia Română, ca să arate o nouă probă de supunere și de devotament, n'a întârdiat a primì ca să numească o nouă Locotenenţă compusă de treĭ membri.

Vědênd că această numire din noŭ nu e supěrătoare tractatelor și e conformă cu datinele ţěriĭ, n'am întârdiat și eŭ a o recunoasce în numele Maiestăţiĭ Sale, ca un Guvern legitim al ţěriĭ, și conform instrucţiilor și promisiilor mele, îndată am și făcut a se trimite la picioarele tronuluĭ Maiestăţiĭ Sale cererile ce naţia adresă printr'o deputaţie. Această deputaţie, recomandată și în-

soțită de unul din ofițerii meĭ, a și plecat de o săptămână aproape. Aștept cu dorință hotărîrea desăvîrșită spre aceasta, de la Maiestatea Sa, și vě declar, Domnilor, că este de a mea datorie, cum și de a dumnea-voastră, de a mănțíné ordinea și liniștea restabilită în țeară, până să am noŭ ordin de la Înalta Poartă și, prin urmare, vě recomand cu ardoare ca, până atuncĭ, fie-ce Român să fie în pace, să-șĭ caute de ale sale, fără să se facă causă de a întrerupe această liniște ce domnesce în țeară.

No. 1.383. 1848 Aug. 10.

După venirea mea, am aflat că un numěr de boerĭ și alte familiĭ s'ar fi risipit prin țeară și aŭ trecut în străinătate. Vědênd că această stare a lucrurilor nu puteà să fie conformă dorințelor Maiestățiĭ Sale care, promulgând hatișeriful de Ghiulhane în tot imperiul sěŭ, a asigurat vieața, onoarea și proprietatea fie-căruia individ, a fost de a mea datorie a face să se cheme fie-care la ale sale, și să se asigure despre persoana și proprietatea sa. Aflu acum cu plăcere că cea maĭ mare parte din locuitorĭ s'aŭ și înturnat la casele lor, rěmâind un foarte puțin numěr.

Unicul meŭ cuget, Domnilor, de a vě adunà astădĭ împrejurul meŭ, după ce v'am expus încă odată toate cele întîmplate, este a asigurà formal pe ceĭ de față și pe compatrioțiĭ dumnea-voastră, că nimenĭ nu va fi violat, nicĭ la vieață, nicĭ la onoare, nicĭ la proprietatea sa, și a vě declarà că, dacă din nenorocire vre-unul ar cutezà să supere persoana cuĭ-và, în onoarea, vieața și proprietatea sa, va fi considerat de către mine, de către Guvern și însășĭ de către țeară, ca turburător, și va fi pedepsit într'un chip de față și îndestulător.

Vě recomand dar, Domnilor, a uità cu toțiĭ cele trecute, și bogațĭ cu sěracĭ, bătrânĭ cu junĭ, să-șĭ întindă mâna ca frațĭ către frațĭ și ca părințĭ către fiĭ; bătrâniĭ să erte junilor, și juniĭ să respecteze pe bătrânĭ. Așteptațĭ în pace rěspunsul și ordinele Înalteĭ Porțĭ, și toate se vor împăcà după dorințele și mulțumirea tutulor. Am convincția că nu vě vețĭ îndărătnicì de a recunoasce Locotenența și a vě supune eĭ ca unuĭ Guvern legitim.

Suleiman Pașa.

Însciințare despre resoluțiunea adoptată în adunarea boerilor și notabililor Țěriĭ-Românescĭ.

No. 1.384. 1848 Aug. 10.

(Foae vol. Col. General Pencovicĭ.)

Însciințare.

După cetirea discursuluĭ Exelențiĭ Sale Suleiman Pașa,

No. 1.384. 1848 Aug. 10.

către toţĭ boeriĭ aflaţĭ faţă la solemnitatea de erĭ, 10 August, şi care s'a tipărit în maĭ multe exemplare, s'a redigiat următoarea încredinţătoare dovadă de recunoascerea Locotenenţeĭ ca Guvern legitim de către boeriĭ ce lipsiseră din Capitală, subt-însemnată de 90 iscăliturĭ, din carĭ, neputêndu-se deşţifrà toate, s'aŭ pus numaĭ cele ce figurează maĭ jos:

„Subt-însemnaţiĭ dând desăvârşită încredere în discursul de astă-ḑĭ al E. S. Suleiman Paşa, recunoascem Căimăcămia (Locotenenţa de acum) ca un Guvern legiuit până la primirea nouĕlor poruncĭ de la Înalta Poartă. Iar dacă vre-unul dintre noĭ va îndrăsni să causeze cea maĭ mică neorînduială, se va pedepsì după lege.

„Bucurescĭ, 10 August 1848."

Neofit, Mitropolit al Ungrovlachieĭ, I. Eliade, N. Golescu. Chr. Tell, Gr. Grădişteanu, Filip Lenj, Iancu Filipescu, C. Gr. Ghica, Alexandru Ghica, Alexandru Belu, D. Topliceanu, Ioan Roset, Gheorghe Dedulescu, Ioan Costescu, N. Creţulescu, Vasile Dancovicĭ, P. Poenaru, Chesar Boliac, Gr. Caracaş, Constandin C. Aristia, Grigorie Ipătescu, Michalache Cioranu, Alecu Costescu, Antonache Arion, Teodor Paladi, C. Scorţeanu, C. B. Bălcescu, Alexandru Polizu, Ioan Voinescu II, Zaharia Carcalechi, Gheorghe Ioanidi, P. Teulescu, Buznot, D. Bolintineanu, Alexandru Zane, Costache Duca, Grădişteanu, Halfon, Hilel Manoah, N. Gussi, C. Creţulescu, A. Protopopescu, Ioan I. Filipescu, Radu Golescu, N. Ipătescu, C. Romanescu, A. Chirilof, Teodor Epifanie, Ioan Vasiliade, Costache Rali, P. Balanoglu, Manu Ioan, Vasilie Maiorescu, D. Şahimoglu, Răducanu Ioan, Ispas Ioan, Carl Valenştain, Chr. Sulacoglu, C. Roman, Mihalache Darvari, C. Cernăvodeanu, I. N. Triandafil, Atanasie Stoica, Teodor Dimitriu, Michail A. Panteli, Barbu Bălcescu, Gr. Zosima, Michalache H. Stefan, Ioan Toncovicĭ, C. A. Arion, D. G. Pashale, E. Burchi, Alecu Pop, Gheorghe Şoiculescu, T. Scorţanu, Ştefan Borănescu, Costache Berlescu, Garabet Şahimoglu, A. Borănescu, Gheorghe I. Vernescu, H. D. Chirilof, Ioan Pop, Ioan Poenaru, G. Bojoreanu, Costache Urlăţeanu, Dimitrie Paulid, Gheorghe Toncovicĭ, Steriadi, P. Nenişor, N. Raicovicĭ.

Procesul-verbal al ședinței I-a a Comisiunii proprietății.

No. 1.385. 1848. Aug. 10.

(Monitorul Român. No. 11. 1848. 18. VIII.)

Comisia deputaților săteni și proprietari.

Seanța 1. 10 August 1848.

Seanța s'a început la 9 ore sub presidenția Vice-presidentului I. Ionesco.

În unanimitate s'a hotărît a se începe lucrările Comisiei; însă numai chibzuind, dar nehotărând nimic, până nu se vor adunà toți deputații, pentru a cărora venire să se ceară cuvenita lucrare din partea Guvernului.

Adunarea a numit o comisie, alcătuită din dd. Fundățeanu, Robescu, Turcea și preotul Neagu, pentru a cercetà mandaturile de deputat ale tutulor deputaților.

Adunarea a numit o comisie, alcătuită din 4 deputați, pentru a lucrà regulele disciplinare în lucrările adunării.

Seanța s'a suspendat pentru a da timpul trebuitor lucrării acestor două comisii. Și la 12 ceasuri seanța iarăși s'a deschis.

Vice-presidentul comunică adunării lucrarea comisiei întocmite pentru regulele disciplinare, și adunarea întreagă a adoptat instrucțiile făcute pentru îndatoririle deputatului, Secretarului și a Presidentului.

După articolul 1 al acestor instrucții, adunarea a ales doi secretari din sînul său, și a hotărît de a se cere doi scriitori de la Guvern.

Comisia, întocmită pentru a cercetà mandaturile deputaților, a raportuit că din partea sătenilor sînt față 14 și din partea proprietarilor 8. Adunarea a votat ca această listă să se trimiță Guvernului, spre a se completà numărul deputaților; și că Comisia va rămâné permanentă până la sfîrșitul cercetării tutulor actelor ale tutulor deputaților.

Ordinea de ḑi chemà adunarea la a discutà chipul cel mai nemerit, spre a se face semănăturile de toamnă.

Preotul Neagu, D. Lenj, D. Radu Ceușescu și D. Robescu aŭ cerut parola.

Preotul Neagu: Părerea mea este: cât pentru arăturile

No. 1.385. 1848 Aug. 10.

dintr'această toamnă, carĭ vor sluji spre hrana anuluĭ viitor, fiind-că obşteasca Adunare, spre hotărîrea celor de cuviinţă, nu s'a început, însă vremea arăturilor de toamnă a venit; acì arată uniĭ că adică fiind după dreapta noastră Constituţie, ce nădăjduim cu ajutorul luĭ Dumneḑeŭ să se recunoască de sprijinitorul nostru Sultan.

Când se va vedé tot locuitorul slobod şi nu va maĭ fi dator saŭ rob proprietaruluĭ, şi tot acelaşĭ ḑice că arăturile ce le făceaŭ proprietariĭ prin locuitorĭ, acum cine să le facă, fiind-că proprietariĭ nu maĭ aŭ clăcaşĭ şi ḑice că, rĕmâind acele locurĭ nelucrate, va isvorî foamete în ţeară, fiind-că ţĕraniĭ sînt leneşĭ.

Acum întreb şi eŭ, câţĭ proprietarĭ de moşie aŭ arat cu însuşĭ plugurile lor, şi rodul acela l-aŭ strîns cu chiar braţele lor? Adevĕrat că nicĭ unul.

Vrea să ḑică, că acele arăturĭ cu clăcaşiĭ le-aŭ arat, le-aŭ strîns, le-aŭ băgat în magasiĭ.

Ce folos aŭ făcut proprietariĭ cu acele producte ţĕriĭ noastre, carĭ producte sînt adunate prin sudoarea locuitorilor ţĕranĭ clăcaşĭ?

Eată ce: le-aŭ ţinut prin magasiĭ câte doĭ-treĭ anĭ, grămădind unele peste altele, până ce a venit vremea să vie Englesĭ, Francesĭ, şi alţiĭ—să deà câte leĭ douĕ sute cincĭ-ḑecĭ pe chila de grâŭ, câte leĭ douĕ sute chila de porumb, câte leĭ una sută treĭ-ḑecĭ chila de meiŭ, şi câte leĭ şeapte-ḑecĭ şi cincĭ, opt-ḑecĭ, nouĕ-ḑecĭ chila de orz. Acum, care de care din proprietarĭ să fie maĭ grabnicĭ a-şĭ deşertà magasiile de producte, şi a-şĭ umplé casele de aur şi de argint, atât de la fraţiĭ noştri sus arătaţĭ, cât şi chiar de la clăcaşiĭ d-lor, carĭ, din nenorocire, aŭ fost bolnavĭ saŭ ĭ-a murit boul de epizootie.

Acum ce fac domniĭ proprietarĭ, când îşĭ vĕd casele pline de aur şi de argint? Aleargă ḑiua şi noaptea a maĭ găsì un petec de pămînt să-l rĕscumpere, dar însă să aibă şi câţĭ-và clăcaşĭ, ca în curîndă vreme să maĭ facă vre-o douĕ rîndurĭ de case, căcĭ în acele în fiinţă nu o să încapă aurul şi argintul adunat, nu prin urmele sale, nicĭ prin braţele sale, ci cu biciul sĕŭ unit cu al dorobanţuluĭ isvorît din Regulament. Aceasta a scăpat ţeara din foamete? — Fraţilor, eŭ creḑ că nu.

Ce dar acum să facem, să fie maĭ bine în de obşte? Să încunosciinţăm tutulor locuitorilor ţĕriĭ noastre — atât domnilor proprietarĭ marĭ cât şi proprietarilor micĭ carĭ, deşì nu-şĭ cunoasce proprietatea sa cât e de mare, fiind-că nu s'a hotărît de obşteasca

No. 1.385.
1848
Aug. 10.

Adunare constituantă, ce peste puțin are să fie, dar însă se cunoasce slobod din robie de la jurarea Constituției—să are fie-care, atât domnii proprietari mari, cât și proprietarii mici, cât va socotì prin putință să-și adune.

Și fiind-că proprietarilor mici nu le e cunoscută proprietatea lor, cum diseĭ maĭ sus, să fie sciut fie-căruia ca să deà a decea parte din rodul ce va eșì pe anul viitor din semĕnăturile de toamnă. Însă această deciueală va fi dator fie-care locuitor a o duce, cu carul sĕŭ, la aria proprietaruluĭ pe moșie.

Poate să dică, că proprietariĭ marĭ nu se mulțumesc cu deciueala; însă noĭ am dis prin Constituție: „dreptate, frăție, respect către proprietate, respect către persoane." Eată, eŭ dic că e destul respect către proprietate, când îĭ dăm obicĭnuita deciueală, fiind-că aceasta s'a urmat și în vechime, de care vom da dovadă, că n'a putut strică Regulamentul. Când are cine-và un capital de dece miĭ de leĭ, puindu-l cu dobândă în cursul unuĭ an, aŭ nu va luà o mie de leĭ deciueală, saŭ pravilnică dobândă? Maĭ avem și altă dovadă:

O persoană îșĭ face o moară, cu putere de la sine, și muncesce și cheltuesce Dumnedeŭ scie cât pentru interesul acesta; adevĕrat că e proprietatea sfîntă a celuĭ ce a făcut-o; și ce iea el din venitul acesteĭ morĭ? deciueala. Eată dreptate, eată frăție. Iar proprietar de pămînt, care nimenĭ n'a lucrat la facerea acestuĭ pămînt, fiind-că scim, că numaĭ Tatăl cel ceresc singur a făcut acest pămînt și l-a dat ființelor însuflețite făcute iar de însușĭ Tatăl, spre a se hrănì pe acest pămînt, dicênd: „Crescețĭ și vĕ înmulțițĭ și umplețĭ pămîntul, și-l stăpânițĭ pre dînsul", acestuĭ proprietar ne cunoascem robĭ, fiind-că el ne-a făcut, și toate câte avem de la el este, noĭ sîntem aĭ luĭ și el este făcĕtorul nostru: acestuia ar trebuì să-ĭ dăm tot, dar nu ne cere nimic, fiind-că și noĭ sîntem aĭ luĭ și el ne dă toate câte avem, fără decât ce ne cere? Să-l iubim ca pe un tată atât de bine făcĕtor, să ne iubim unul pe altul ca pe sine, să fim frațĭ, fiind-că sîntem fiiĭ luĭ.

Apoĭ dar, de ce acest proprietar de pămînt, pe care pămînt nu l-a făcut el, să nu se mulțumească cu deciueala roduluĭ ce va eșì dintr'însul?

Vrea să dică că, deșì nu l-am făcut eŭ, dar l-am cumpĕrat cu banĭ. Însă eŭ am arătat cu ce fel de banĭ l-a cumpĕrat; căcĭ pămîntul dumi-tale ar puté mult să steà, și banĭ nu țĭ-ar maĭ da, dacă noĭ n'am fi umplut magasiile dumi-tale de producte și casele dumi-tale de aur și de argint.

No. 1.385. 1848 Aug. 10.

Saŭ vreĭ să ḑicĭ că l-aĭ luat ca sabia din veacurĭ uitate, dar noĭ oare unde vom fi fost? nu vom fi fost cu dumné-ta? ba încă mi se pare și alta, oare de când l-aĭ luat cu sabia, păzitu-l-aĭ cu sabia, ca să nu calce picior străin pe dînsul? mie mi se pare că maĭ mult aĭ vrut să-țĭ păzescĭ proprietatea vieţiĭ, și îndată ce aĭ vĕḑut că vine vrăjmașul asupră-țĭ saŭ o putere asupra alteia, dumnea-ta aĭ socotit că venirea acestora oare nu va da sfîrșit proprietățiĭ vieţiĭ dumi-tale?

Aĭ lăsat pămîntul cel luat cu sabia să se calce de sabie, și aĭ eșit dintr'însul spre scăparea proprietățiĭ vieţiĭ, pe care o avem toţĭ de sfîntă.

Iar proprietatea dumi-tale, pămîntul, cine ţi l-a păzit, de nu s'a pus altul în locul dumi-tale stăpânitor pe el?

L-a păzit plugarul, vierul și toţĭ locuitoriĭ de pămînt cu sabia smerenieĭ sale și cu sudoarea fețiĭ sale; cu smerenia aŭ îmblânḑit sabia vrăjmașuluĭ, cu sudoarea aŭ hrănit atât pe vrăjmașĭ, la carĭ mulţĭ s'aŭ și jertfit, cât și trecerea uneĭ puterĭ asupra alteia. Iar dumnea-ta, domnule proprietar de pămînt, nimic nu-țĭ păsà de cele descrise, ci-țĭ păziaĭ vieața, ţĭ-aĭ scăpat-o, o aĭ, fiĭ cu ea; de ce dar acum nu te mulţumescĭ cu ḑeciueala ce va eșì din rodul proprietățiĭ dumi-tale, ce aĭ lăsat în perḑare?

Frate! mulțumesce-te cu ḑeciueala, până se va hotărî maĭ bine de obșteasca Adunare; iar de nu vreţĭ dumnea-voastră, fraţilor proprietarĭ marĭ, să vĕ mulţumiţĭ cu ḑeciueala din rodul ce va eșì din pămînt, apoĭ se cunoasce că d-voastră veţĭ fi pricinuitoriĭ prin carĭ ar puté venì foametea în țeară; iar dacă cu mulțumire vĕ va fi, apoĭ noĭ cunoascem în duhul dumnea-voastră un duh de înfrățire unit cu al nostru, și așà fiind, lucrătorĭ de pămînt sloboḑĭ vor aduce maĭ mult rod decât în trecuțiĭ anĭ, și va isvorî bilșugul, fiind-că fie-care lucrător de pămînt se va sillì a muncì maĭ mult, sciind că lucrează fie-care pentru interesul sĕŭ, iar nu pentru al altuia, decât va da numaĭ ḑeciueala pămîntuluĭ, care n'are atâta apropiere de robie, fiind-că când e cine-và rob nu maĭ lucrează pentru sine, ci pentru stăpânul sĕŭ ca până acum. Și sciţĭ d-voastră, că un fel de bucurie și pasurĭ aŭ boiĭ când îĭ duce cine-và la jug, și alt-fel de bucurie și pasurĭ când îĭ dejugă cine-và și le dă drumul la pășune, mi se pare că are alte silințe.

Așà va fi și când vor fi locuitoriĭ sloboḑĭ a muncì cât le va sta prin putință, vor scoate rodurĭ îndoite din pămîntul Ţĕriĭ-Românescĭ, după cum eșià în aniĭ trecuțĭ, și d-voastră, luând ḑeciueala

No. 1.385. 1848 Aug. 10.

din acel rod mult, vețĭ avé mare folos și prin urmare nu perdețĭ nimic.

Și pentru că în duhul nostru nu e nicĭ un duh de siluire saŭ nedreptate, și pentru ca să nu se mâhnească frațiĭ noștri proprietarĭ marĭ, ḑicem că ar fi de cuviință să se îndatoreze locuitoriĭ a-ĭ arà și proprietaruluĭ locurile ce le-a avut anul trecut arate, însă dacă va voì proprietarul, și tot odată va fi dator a plătì fie-care ḑi de plug în loc spart, adică câte ḑile va face în arătură, cu plugul întreg, câte leĭ ḑece; iar care din proprietarĭ vor voì a rupe țelină, apoĭ să plătească câte leĭ cincĭ-spre-ḑece ḑiua de plug, și tot odată să se facă cunoscut în de obște, că pe de o parte proprietarul îșĭ va închipui cum va sci pentru strîngerea acestor producte și îșĭ va găsì oamenĭ prin bună învoeală, iar pe de alta locuitoriĭ să fie slobodĭ a-șĭ arà toate locurile ce le-aŭ avut anul trecut arate, orĭ în ce moșie vor fi, și de va maĭ cere trebuința, vor puté ara și în pârloage, tot odată va fi cunoscut tutulor în de obște ca aceasta să se urmeze numaĭ la semĕnăturile dintr'această toamnă, iar de acì înainte, după cum se va legiuì de obșteasca Adunare. [1])

În cursul acesteĭ cuvîntărĭ, preotul întrebuință oare-carĭ cuvinte înveninate asupra proprietarilor, și i s'a făcut băgare de seamă de către Vice-presidentul.

Vice-presidentul, aducênd aminte preotuluĭ principul Mântuitoruluĭ, că ceea ce ție nu-țĭ place, să nu facĭ altora, a ḑis că dijma este o robie, care ar apĕsà atât pe proprietar în înțelesul în care ar voì a se aplicà pe viitorime, cât și pe sătean; că ducerea unuĭ proprietar în țĕrĭ străine nu însemnează că a lăsat proprietatea, că păzirea uneĭ proprietățĭ de sătenĭ nu-ĭ dă dreptul de a o luà săteanul în stăpânirea sa.

D. Lenj a declinat competența d-sale, declarând că mandatul sĕŭ îl mărginesce numaĭ întru alcătuirea proiectuluĭ proprietățiĭ, care și acela nefiind definitiv, de vreme ce are a se supune chibzuiriĭ și hotărîriĭ viitoareĭ constituante Adunanțe, că atât maĭ vîrtos nu este în cădere a înființà un proiect special, care ar fi să se pue și în lucrare, fără de a trece subt controlul Constituanteĭ. A maĭ adăogat d. Lenj că pe cât ar fi de rea o pravilă veche, este de princip de a o respectà, până s'ar înființà cea nouă,

[1]) Cuvintarea preotuluĭ Neagu este reprodusă după Monitorul Român. No. 13. 1848. 23. VIII.

No. 1.385. 1848 Aug. 10.

prin organe legiuite; și că dacă Guvernul a socotit că nu este de ajuns organul administrativeĭ sale autorităţĭ, ca să substituească o pravilă nouă la pravila cea veche până la înființarea Constituanteĭ, singură competentă întru aceasta, și a avut de trebuință chibzuirea și hotărîrea acesteĭ Adunanțe de proiectul proprietățiĭ, d. Lenj, al căruĭ mandat este mărginit numaĭ în închipuirea proiectuluĭ proprietățiĭ, este și maĭ puțin în cădere de a hotărî cevașĭ despre aceasta; și socotesce de a sa datorie să reclame ordinul ḑileĭ asupra uneĭ cestiĭ ce trece peste competența și împuternicirea Adunanțeĭ al căreĭ este membru.

Vice-presidentul ḑice că căderile de carĭ vorbì d. Lenj ne sînt cunoscute; mandatul sĕŭ nu caută nimenĭ a-l întrebuință în alte cestiunĭ, nimenĭ nu-ĭ cere nicĭ o hotărîre. Guvernul cere părerea noastră, luminile și experiența noastră, pentru măsurile ce sînt de luat spre a se face în țeară semĕnăturile de toamnă. Din toate ce a ḑis d. Lenj nu vĕḑ vre-o altă părere a d-sale decât ca legea veche să se ție până la alta noă; în cât asupra reclamațieĭ de ordine de ḑi, asupra acesteĭ cestiĭ Adunanța a rĕspuns ascultând și părerile următoare:

D. Radu Ceușescu, împreună cu deputatul din partea sătenilor din județul Brăila, s'aŭ unit și aŭ iscălit o părere pe care o aŭ sprijinit. Părerea aceasta este ca să se facă semĕnăturile de toamnă de locuitoriĭ județuluĭ, pe unde vor găsì locurĭ de semĕnat, locurĭ de rod de grâŭ; și să semene orĭ-unde va plăcé locuitorilor pe moșie; și apoĭ spre a nu aduce pagube proprietaruluĭ, să i se deà pentru pămîntul ce i s'a luat, din tot rodul ce va eșì, dijmă.

D. Robescu a propus ca săteniĭ să are pentru proprietar un pogon și jumătate, și săteniĭ pentru dînșiĭ cât vor puté; și apoĭ să se plătească de ambele părțĭ pămîntul proprietaruluĭ și munca săteanuluĭ.

La această părere, maĭ toțĭ deputațiĭ sătenĭ aŭ manifestat neînvoirea lor.

Vice-presidentul, recapitulând părerile de sus, a luat însărcinarea de a le supune Guvernuluĭ; și apoĭ a expus resoanele pentru materia de ordinea de ḑi, care pe mâne s'a adoptat a fi desbaterĭ asupra următoarelor douĕ fapte:

Este liber pe munca sa săteanul?

Este liber pe pămîntul sĕŭ proprietarul?

Seanța s'a ridicat la 2 ore.

(Subscris:) Vice-presidentul I. Ionescu.

Nota luĭ Ion Ghica, Agentul Țĕriĭ-Românescĭ la Constantinopole, către Poartă.

No. 1.386.
1848
Aug. 10.

(Copie. Col. Ion Ghica.)

Le bateau de Galatz est arrivé aujourd'hui fort tard. C'est aussi la raison pour laquelle je n'ai pu vous transmettre ma communication plus tôt. La députation valaque est descendue à Constantinople, dans la maison de S. Ex. Raïb Effendi. Elle se compose, ainsi que j'ai eu l'honneur de vous le communiquer dernièrement, de MM. Stefan Golesco, Nicolas Balcesco, Démètre Bratiano, Vassiliadis, Grégoire Gradisteano. Ce dernier remplace Mr. Constantin Crezzoulesco, qu'une indisposition a privé de l'honneur de faire partie de cette députation. S. Ex. Raïb Effendi doit avoir présenté aujourd'hui même à la Porte la pétition du peuple valaque à Sa Hautesse le Sultan, telle que j'ai eu l'honneur de vous en donner copie dans ma dernière communication. C'est un grand livre in-folio, en velours rouge, portant plusieurs dizaines de milliers de signatures. Il y a de plus une adresse pour Sa Hautesse le Sultan de la part de la Lieutenance actuelle et la Constitution modifiée conformément aux conseils de Suleyman Pacha et d'Emin Effendi. J'aime à croire que Leurs Excellences les Commissaires auront expédié, de leur côté, des dépêches pour le Ministère qui, à l'heure qu'il est, doit être pénétré des sentiments de dévouement et de fidélité des Valaques envers la S. Porte. En vous transmettant ces bonnes nouvelles, j'ai l'honneur d'être votre très humble et très obéissant serviteur.

P. S. Je tiens entre les mains une copie de la proclamation du Cabinet russe pour l'entrée des troupes russes dans les Principautés.

Constantinople.

Scrisoarea luĭ N. Bălcescu către Ion Ghica, Agentul Țĕriĭ-Românescĭ la Constantinopole.

No. 1.387.
1848
Aug. 10.

(Ghica I., Amintirĭ, pag. 34.)

Iubite Ghica,

Sosirăm acì, acum. Nu putem trage la hotelul unde eştĭ, căcĭ Paşa ce ne-a însoțit ne-a poftit a merge la dînsul până mâne,

No. 1.387. 1848 Aug. 10. când ni se va da o locuință. Adresul nostru este: Bance Capusù Hassertilarin Bașinda Raib Efendi. Sîntem în orașul turcesc. Caută dar să ne vedĭ astădĭ.

Salutare și frăție.

N. Bălcescu.

No. 1.388. 1848 Aug. 10.

Scrisoarea luĭ G. Sion către Ioan Alecsandri.

(Orig. Col. N. Mandrea.)

Cernăuțĭ.

Prețiosule amice,

După cea din urmă scrisoare ce aĭ adresat frateluĭ tĕŭ de la Viena, cred că acum trebue să fiĭ în Capitala Românieĭ; cred că-ĭ fi vĕdênd de aproape acele ce noĭ simțim numaĭ de aicĭ. Noĭ de douĕ dile nu maĭ sîntem în Cernăuțĭ, am fost cu toțiĭ retrașĭ la Cernauca, de teama holereĭ, căcĭ pe aicĭ seceră până la 80 pe di, dar acuma a maĭ trecut furia.

Lucrurile noastre foarte mult se încurcă. Rușiĭ, o parte, s'aŭ întors de la Leova iarășĭ la Bârlad, ca 3.000. Alțiĭ vin noaptea pe la Sculenĭ câte 4—500. Eĭ dic că s'ar duce îndată ce vor venì Turciĭ. Turciĭ staŭ loculuĭ la Galațĭ, până s'or duce Rușiĭ. Sturdza aresteazǎ necontenit, chiar sub ochiĭ Turcilor; a trimes pe uniĭ peste Dunăre. N. Ghica-Comănescu se află fugit împreună cu alțiĭ la Brașeŭ.

La noĭ a venit, trimis de Guvernul Românieĭ, d. Anders, Secretarul Consululuĭ engles: ne-a dat multe detaliurĭ ce doriam. Ne sfătuià să mergem în Valachia, și mulțĭ din noĭ sînt decidațĭ a venì. Nu sciŭ numaĭ dacă ospitalitatea fraților de acolo va închipuì traiul acelor ce nu aŭ mijloace, și carĭ ar fi bucurosĭ să facă vre-un serviciŭ.

Apropo! Baronul Richthofen, Consulul Prusieĭ, a venit erĭ de la Moldova, și ne spune că Soliman Pașa a venit la Bucurescĭ cu împuterire ca să restabileze regimul vechiŭ. Tot odată vĕd și o scrisoare a Secretaruluĭ de la Consulatul muscălesc din Iașĭ, prin care scrie că Țarul s'a mâniat pe noĭ, și nu maĭ voesce să ne proteagă. Ce să credem nu scim, dar vedem că din afară nime nu gândesce la noĭ.

Francia numaĭ în interpelațiĭ vorbesce de popoarele asuprite, când în Italia se varsă sânge și pe noĭ ne batjocoresc tiraniĭ. Germaniĭ nu-șĭ pot împărțì șnițelele, când Împĕratul Austrieĭ și al

Prusieĭ voesc prin puterile Muscalilor să facă o reacţie grozavă în Europa.

No. 1.388. 1848 Aug. 10.

Adio, amice! Primesce scrisoarea aceasta ca suvenire amicală, de nu ca importenţă.

Mântuire şi frăţie!

G. Sion.

În dos: Monsieur Mr. Nicolas Balcesco, pour remettre à Mr. Jean Alecsandri à Boucourescĭ.

Corespondenţă din Bucurescĭ către „Gazeta universelă" din Viena.

No. 1.389. 1848 Aug. 10.

(Journal des Débats. 1848. 22. VIII.)

On écrit de Bucharest à la Gazette universelle de Vienne:

„Le Gouvernement provisoire a annoncé ce matin qu'une division turque occuperait militairement le pays et rétablirait l'ancien ordre de choses. Le peuple est invité à recevoir les Turcs comme amis. Suleyman Pacha déclare qu'il passera le Danube, mais en se soumettant aux règles de la quarantaine. Il y a eu immédiatement une assemblée de plus de 20.000 personnes. Le peuple semble vouloir rester fidèle à la Constitution. Une grande partie de l'assemblée se rendit devant la demeure du premier Secrétaire du Pacha, et cria: Vive le Sultan et la Constitution romane! Du reste, aucun désordre n'a eu lieu. Le projet du Gouvernement est d'envoyer chaque jour au Pacha six ou huit corporations qui protesteront contre le changement de la Constitution, par écrit et verbalement, tout en se soumettant aux ordres du Sultan. Après les corporations de la ville viendront celles de la campagne, et d'autres députations, pour prouver au Pacha que le désir d'avoir une Constitution est réellement l'expression de la volonté du peuple.

„Le Consul général anglais et l'Agent autrichien sont partis aujourd'hui pour Giurgevo pour voir le Pacha, c'est demain que Suleyman Pacha doit arriver ici."

No. 1.390.
1848
Aug. 10.

Adresa No. 20 a Comisieĭ pentru liberarea robilor către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 260.)

Dreptate, Frăție.
Comisia liberăriĭ robilor.

Domnule Ministru,

La adresa onorabiluluĭ Minister de sub No. 5.109, Comisia rĕspunde că și dînsa erà dintru'ntâiŭ de părere a trimite biletur̆ pe la administrațiile de prin județe, ca să se deà acolo la mâna emancipaților robĭ, dar fiind-că se află venițĭ de afară mulțĭ de aceștĭ oamenĭ, Comisia a urmat a da și acestora bileturĭ. Apoĭ acum numĕrul bileturilor slobodite se află înaintat până la douĕ-ḑecĭ de miĭ, și fiind-că se socotesce că aceia carĭ aŭ a maĭ primì bileturĭ poate să fie și plecațĭ de pe afară ca să vie în Capitală, Comisia socotesce că s'ar pricinuì acestora o maĭ mare trepădare, dacă s'ar îndatorà a se întoarce de aicĭ, ca să stăruească pe la orașele de prin județe, spre a-șĭ luà de acolo bileturile lor.

Cât pentru formele de pe carĭ aŭ a se întocmì listele de despăgubirea foștilor posesorĭ de robĭ, Comisia a încunosciințat acele forme prin publicația de la 8 Iulie, care se află tipărită și în Monitorul de la 19 ale aceleeașĭ lunĭ, și fiind-că toate exemplarele de acea publicație se află împărțite încă din ḑilele dintâĭ, Comisia a dat să se maĭ tipărească încă una mie exemplare, și îndată ce vor eșì acestea din teasc, se vor trimite onorabiluluĭ Minister.

Salutare și frăție.

Membriĭ Comisieĭ: Ioasaf Znagoveanu, C. Bolliac, P. Poenaru.

No. 20.

Ministeruluĭ celor din Lăuntru.

No. 1.391.
1848
Aug. 10.

Raportul Revisoruluĭ de județe N. Crețulescu către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 337.)

Dreptate și Frăție.

Domnule Ministru,

Potrivit porunciĭ de subt No. 5.069, eŭ am fost la orașul Buzĕŭ, unde fată cu d. Administratorul și cu d. Subt-administratorul plaiuluĭ

Slănicul, Ghiță Poenaru, am făcut în canțelaria Administrației cu-viincioasa anchetă asupra plângeriĭ ce a făcut maĭ sus pomenitul Subt-administrator în potriva d. Administrator și am dovedit cele următoare:

No. 1.391.
1848
Aug. 10.

1. În urma unor neorînduelĭ ivite în plaiul Slănicul din partea Subt-ocârmuitoruluĭ Poenaru, d. Administrator a găsit cu cale a-ĭ face oare-care dojană prin porunca sa de subt No. 4.280, și care mi s'a trimis mie în copie de către onorabilul Departament. La această dojană d. Poenaru îĭ face rĕspunsul de subt No. 2.624, asemenea trimis mie în copie, și în care prin necuvenitele sale expresiĭ a dovedit că nu cunoasce de loc datoriile de disciplină și de supunere ce este dator orĭ-care amploiat către șeful sĕŭ.

2. D. Administrator, făcêndu-ĭ acasă la d-luĭ, față cu maĭ multe persoane, oare-carĭ băgărĭ de seamă asupra necuviințeĭ pomenituluĭ rĕspuns, numitul Poenaru se aprinde și îĭ rĕspunde în termine aspre și fără respect, carĭ silesc pe Administrator a-l trimite la arest. Cercetând dintr'alte persoane asupra adevĕruluĭ, mĭ-aŭ declarat toate că d. Administrator a fost foarte liniștit și cu sânge rece la băgările sale de seamă și că, din potrivă, pomenitul Poenaru a lipsit de tot respectul.

3. În sfîrșit, se dovedesce că ducêndu-l tistul la arest, s'ar fi adresat la persoanele ce eraŭ la casino, cerêndu-le a-ĭ face satisfacție la năpăstuirea ce i se face prin arest.

Din toate acestea găsesc că pomenitul Poenaru a lipsit către șeful sĕŭ de disciplină și de supunere. Pe lângă aceasta alătur, Domnule Ministru, și toate hârtiile ce mi se trimiseră, atingĕtoare de această pricină.

Salutare și frăție.

N. Crețulescu.

Domnuluĭ Ministru celor din Lăuntru.

Corespondență din Constantinopole către „Journal des Débats.“ 1848. 6. IX.

No. 1.392.
1848
Aug. 10.

On nous écrit de Constantinople, le 12 août:

„Les affaires de la Valachie continuent à marcher dans le sens de la Porte: des nouvelles du 12 de ce mois, reçues de Bucharest, annoncent qu'une députation va être envoyée à Constantinople dans le but d'exposer les griefs de la Valachie contre le Prince Bibesco, dont on demande la déchéance définitive. Cette

No. 1.392. 1848 Aug. 10.

députation aura aussi pour mission de s'entendre avec la Sublime Porte sur les modifications qui devront être apportées à l'espèce de charte que se sont donnée les Valaques le jour de leur révolution. Déjà Suleyman Pacha a indiqué à la Lieutenance Princière (c'est le nom qui a été substitué à celui de Gouvernement provisoire) les différents points sur lesquels portaient les objections de son Gouvernement. La Sublime Porte ne veut pas de liberté illimitée de la presse, pas de garde nationale, pas de suffrage universel, et désapprouve aussi le projet de fixer la durée du pouvoir du Prince à cinq ans. Toutes ces objections de Suleyman Pacha ont été accueillies avec beaucoup de modération par la Lieutenance Princière, qui a promis de reviser de concert avec lui ou avec son Gouvernement tous ces articles qui n'avaient pas obtenu l'adhésion du Gouvernement de la Porte. La Lieutenance Princière a promis d'ailleurs à Suleyman Pacha qu'aucun article de la nouvelle constitution n'aurait de vigueur avant d'avoir reçu la sanction du Sultan. Mais il paraît que toutes ces bonnes dispositions de chefs du pouvoir par la Porte sont loin d'être partagées par le peuple valaque qui, au contraire, à diverses occasions, a manifesté un esprit de haine et d'hostilité bien marqué contre les Turcs. Il est à craindre que la Russie n'en profite pour ramener à elle la question. On annonce que les troupes russes, qui se trouvaient à Iassy, auraient poursuivi leur route et seraient entrées à Bucharest. C'est un bruit qui circule ici depuis deux jours, mais nous croyons qu'il mérite confirmation".

No. 1.393. 1848 Aug. 10.

Scrisoarea No. 800 a fostuluĭ Administrator B. Vlădăianu către N. Opran, Administratorul de Mehedințĭ.

(Copie. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

Domnule N. Oprane, Administrator districtuluĭ Mehedințĭ,

La adresul Domnieĭ-voastre cu No. 6.189 am onoare a vĕ rĕspunde că, în cât pentru suma cheltuită cu hrana dorobanților, nu-mĭ este cunoscută acea socoteală, nicĭ raport din parte-mĭ am făcut pentru asemenea cerere pe vremea cât m'am aflat Administrator.

Iar pentru cătanele ce aŭ fost dispositiĭ a se înființà, aceasta s'a urmat din porunca fostuluĭ Ministru sub Domnie, pe care temeiŭ am și făcut hârtie celuĭ de atuncĭ Secretar Michalache Ciocăzan a întrebuințà una sută galbenĭ sub luare de docomenturĭ și a slobodì fie-căruia Sub-administrator câte una sută douĕ-decĭ sfanțihĭ ca să deà arvună câte doĭ sfanțihĭ de fie-care cătană ce ar găsì (așteptând pe la casă-le chemarea în slujbă) și să plătească o mică cătățime de earbă, plumb, și hârtie cumpĕrate, ce se află în canțelerie, cum și dregerea unuĭ numĕr de arme ce se află adunate din toamna trecută la residenția Administrațieĭ de la ceĭ ce nu avusese a da chezășie pentru dînsele după art.... din Regulament.

No. 1.393. 1848 Aug. 10.

Asupra acestora însă întîmplându-se a mĕ bolnăvì și maĭ la urmă a mĕ schimbà la districtul Gorj, nu maĭ cunosc ce numĕr de cătane se vor fi înființat după raporturile ce aŭ date Sub-administratoriĭ și câțĭ din aceĭ una sută galbenĭ s'aŭ maĭ cheltuit pentru earbă și plumb.

Se poate luà însă această sciință de la d. Secretar ce urmează a avé docomenturĭ de întrebuințarea banilor, după cum i s'aŭ fost dis, și a da socoteală de cătățimea erbiĭ până la vre-o 25 saŭ treĭdecĭ oca, ce a fost tocmită de însumĭ cu patru saŭ cincĭ sfanțihĭ ocaua.

Iar acele arvunite cătane carĭ atuncĭ nu s'aŭ întrebuințat în slujbă, de nu maĭ sînt trebuincioase acum, se pot îndatorà a întoarce aceĭ câte doĭ sfanțihĭ prin Sub-administratorĭ, și patroanele pregătite se pot întrebuințà cu folos la regimentul de pandurĭ, costisind un preț cu care nu s'ar puté cumpĕrà acum, fiind acest material mult maĭ scump.

Salutare și frăție.

(Iscălit): B. Vlădăianu.

Pentru întocmaĭ copie, Ajutor, Bengulescu.

No. 800.

Scrisorile luĭ Davicion și C. Caragiali către „Pruncul Român". No. 25. 1848. 10. VIII.

No. 1.394. 1848 Aug. 10.

Darurĭ patriotice.

Urmarea listeĭ din No. 24. Suma adunată	Leĭ	196,24
Un zapis al cetățeanuluĭ Davicion pentru	„	400,—
De reportat . . .	Leĭ	596,24

No. 1.394. 1848 Aug. 10.

Report . . . Leĭ 596,24

De la cetățeanul C. Caragiali, un inel de diamante și o podoabă de granate în valoare de . . . . . . „ 650,—

Leĭ 1.246,24 [1])

Aceste două darurĭ aŭ fost însoțite cu câte o scrisoare, pe carĭ le și publicăm:

„D-le Redactor,

„Bunule prieten, eștĭ bun, pentru că lucrezĭ necontenit pentru patrie; te-așĭ numì și frate, dar încă mĕ sfiesc și sfieala mea, gândesc că cunoscĭ din ce se trage. Însă acum că sînt chemat, sfieala mea va ținé puține minute, și eată te numesc:

„Frate! eŭ primiĭ Pruncul Român cu No. 19; am avut o mare bucurie citind articolul, unde ḑice că patria are trebuință de ajutor și primesce orĭ-ce. Dulce și adevĕrată mumă, ea se mulțumesce cu orĭ-ce, când este vorba a primì de la copiiĭ sĕĭ. Socotesce-mĕ dar, bunule prieten, și pe mine în rîndul patrioților și primesce un mic bilet de leĭ 400; însă leĭ 325 de la mine și leĭ 75 de la copiiĭ meĭ, economie din darurĭ părintescĭ; iar muma acestor copiĭ, vrênd a se împărtășì de acest bine, și numaĭ cu sudorile eĭ, a luat să coasă șease cămășĭ cu plată, și îndată ce le va gătì, plata lor va trimite la redacție pentru acest sfîrșit.

„Sînt dar al dumi-tale ca tot-deauna.

„D a v i c i o n."

„Domnilor Redactorĭ,

„Numĕrul 19 al Prunculuĭ Român anunță o colecție; nevinovatul Prunc cere pentru maica sa, el cere și primesce orĭ-cât de mic va fi darul. Deșì străin și calomniat de inimiciĭ meĭ, voiŭ să ieaŭ parte la această faptă. Aflându-mĕ astăḑĭ în lipsă de banĭ, trimit Prunculuĭ un inel al meŭ de diamant și o podoabă de granate a soțieĭ mele. Binevoițĭ a le pune spre vînḑare și prețul lor îl vețĭ depune la cassa adunăriĭ.

„Sacrifițiul este mic, dar și puterile mele de astăḑĭ sînt micĭ, deà Domnul să mĕ însănătoșesc să pociŭ lucrà, și ḑeciueala muncilor mele o depuiŭ la cassa colecțieĭ. Așĭ fi voit să continuŭ scrisoarea, dar periodul frigurilor mĕ întrerumpe.

„Fratele și amicul vostru,

„C. C a r a g i a l i."

[1]) În urma apeluluĭ intitulat: C e s î n t d a t o r ĭ c e t ă ț e n i ĭ p a t r i e ĭ? din „Pruncul Român". No. 19. 1848. 27. VII, s'a strîns la redacția acestuĭ ḑiar suma de maĭ sus, iar numele donatorilor și darurile făcute sînt publicate în No. 21, 22 și 24.

Notă din „Pruncul Român". No. 25. 1848. 10. VIII.

No. 1.395.
1848
Aug. 10.

Duminecă, la 8 August, Excelenția Sa Suleiman Pașa, cu suita luĭ și cu o escortă de 200 călărețĭ, a sosit aicĭ, în Capitală, unde fu primit cu cuvenita onoare și cu cele maĭ viĭ aclamațiĭ ale locuitorilor. Seara tot orașul a fost iluminat. Mâne Guvernul dă un bal în onoarea luĭ la grădina publică, într'o sală mare, dinadins clădită pentru această solenitate.

Notă din „Popolul Suveran". No. 18. 1848. 13. VIII.

No. 1.396.
1848
Aug. 10.

La 3 ore după amiadĭ E. S. Soleiman Pașa a chemat la palat pe uniĭ din negutătorĭ, din junĭ și din clasa foștilor boerĭ. Resepția s'a făcut cu solemnitate în sala palatuluĭ, unde E. S. a citit, în limba turcească, o relație despre venirea armieĭ, și care se tipăresce acì în traducția următoare:

(Urmează cuvîntarea luĭ Suleiman Pașa. A se vedé No. 1.383.)

După această citire aplaudată cu căldură, E. S. a cerut de la Adunare să subscrie următoarele rîndurĭ:

(Urmează resoluțiunea adoptată în adunarea boerilor și notabililor. A se vedé No. 1.384.)

După ce se citiră aceste rîndurĭ, nemulțumirea se vĕdù pe fețele a câtor-và boerĭ, dintre carĭ unul, d. I. F., ne maĭ putênd răbdà, strigă că Locotenența să cârmuească după Regulament; altul, F. L., dise ca să i se chezășuească vieața, căcĭ îĭ este frică de popol.

Mulțimea însă indignată, dar generoasă, asupra acestor oamenĭ, subscrise fără a le luà în băgare de seamă ofilitele lor protestațiĭ.

Noĭ, încredințațĭ în sinceritatea ilustruluĭ bărbat, ce ne promite fericirea vieții române, din partea Măririĭ Sale Sultanuluĭ, cu cât de bucuroșĭ promitem garanțiĭ a liniștеĭ și armonieĭ între toțĭ Româniĭ, cu atât vedem cu părere de rĕŭ, că uniĭ din boerĭ, această minoritate ce nu maĭ representează de astădĭ înainte decât rușinea ideilor retrograde și egoiste, se dechiară pentru Regulament și, prin urmare, în contra dorințelor Înalteĭ Porțĭ. Așà dar, dacă noĭ nu trebue a ne îndoì de sinceritatea Înalteĭ Porțĭ, apoĭ declarăm pe orĭ-cine va maĭ strigà în public, a se readuce infamul Regulament, inimic al patrieĭ și hain către Mărirea Sa.

No. 1.396. 1848 Aug. 10.

Sultanul, și atuncĭ trebue a se luà măsurĭ pentru pedepsirea unor asemenea turburătorĭ, carĭ nu pot avé libertatea de a se exprimà în public, fiind-că nicĭ libertatea tiparuluĭ, nicĭ libertatea vorbiriĭ în public nu este dată acelor ce vor, prin nerușinate minciunĭ și necurmate tertipurĭ, să reîntoarcă nația Română către întunerec și robie.

No. 1.397. 1848 Aug. 10.

Notă din „Dunărea", după „Gazeta de Transilvania" No. 67. 1848. 16. VIII.

Galațĭ .... Armata turcească stă încă în apropiere de casarmă și purtarea eĭ este admirabilă subt disciplina E. S. Rifa, Pașa, în adevĕr general al seculuĭ și ager pătrundĕtor al reformeĭ otomane.

Această armată pare că e un simplu garnison scos la câmp în timpul căldurilor de vară, iară nu o trupă străină intrată în pămîntul Moldavieĭ, în urmarea evenimentelor politice.

Am vorbit ce-và despre dînsa în alt numĕr al foiĭ noastre și ne place a maĭ vorbì, fiind-că are merit și lauda se cuvine cuĭ merită. În fie-care ḑi se vĕd pe ulițe 3—4 sute soldațĭ, care pentru a-șĭ cumpĕrà ce aŭ de lipsă, care numaĭ pentru preumblare, dar nicĭ odată a avut a se tângui cine-và de dînșiĭ, ca când și eĭ ar fi conlocuitorĭ. La ora hotărîtă către toacă se întorc la tabĕră în liniște, întocmaĭ ca fiiĭ uneĭ familiĭ bine educate. Nu s'a depărtat vre-unul de companioniĭ sĕĭ cu vre-un scop rĕŭ, nicĭ s'a auḑit despre vre-o neorînduealǎ care să se poată însușì licențeĭ militare, și de unde atâta rînduială? Este prea ușor a judecà. Soldatul otoman nu frecuentează crăcĭmele și în loc de bĕuturĭ spirtuoase se mulțumesce cu o singură tasă de cafea!... Lagărul turcesc s'a făcut pentru noĭ un loc public de preumblare, unde trăsurĭ elegante poartă sexul frumos.

Tocmaĭ contrariul ne scriŭ de la trupele rusescĭ, cu toate că acelea săracele nicĭ de cum nu sînt de vină că fuseră comandate a călcà în execuție un pămînt, care nicĭ de cum nu este al Domnitoruluĭ lor, și unde aceĭ soldațĭ străinĭ mor înfricoșat.

Formular pentru învitarea la balul dat de Locotenenţa Domnească în onoarea luĭ Suleiman Paşa.

No. 1.398.
1848
Aug. 10.

(Foae vol. Col. General Pencovicĭ.)

Locotenenţa Domnească are onoarea a învità pe domnul Costandin Pencovitz a onorà cu presenţa sa balul ce este a se da Marţĭ seara, la 10/22 August, spre salutarea Excelenţieĭ Sale Suleiman Paşa.

Balul se va deschide la $8^1/_2$ ale seriĭ în sala ce s'a făcut pentru aceasta în grădina publică de la capul poduluĭ Mogoşoaeĭ.

„Munca şi proprietatea“, articol din „Concordia“.

No. 1.399.
1848
Aug. 10.

(Pruncul Român. No. 25. 1848. 10. III.)

Munca şi proprietatea.

Dreptul de proprietate este chezăşuirea de a se bucurà omul de rodul munciĭ sale.

Dreptul de muncă este chezăşuirea de a puté trăì, dată acelor ce nu aŭ nimica.

Dacă cel dintâiŭ din aceste drepturĭ este sfînt, cel de al doilea asemenea trebue să fie sfînt Dacă călcarea celuĭ dintâiŭ este un păcat, tăgăduirea celuĭ de al doilea este fără-de-lege. Dreapta potrivire între oamenĭ nu se va puté nicĭ-odată înfiinţà decât atuncia când aceste două drepturĭ se vor aşezà şi se vor păstrà întru toată întinderea lor.

Munca înfiinţează proprietatea, şi iarăşĭ proprietatea dă fiinţă munciĭ. Dreptatea dar cere ca societatea, îndată ce iea toate măsurile neapărate pentru a chezăşuì fericirea proprietaruluĭ, să poarte asemenea de grijă pentru a chezăşuì şi mijloacele de traiŭ ale muncitoruluĭ. Proprietatea va fi tot-deauna ameninţată, întru cât sărăcia şi foamea vor tot face jertfe.

Însă uniĭ la aceasta aŭ făcut întîmpinarea: că Statul, fără de a se încurcà în primejdia maĭ sigură de a nu-şĭ ţiné făgăduinţele, nu poate să se lege cu îndatorirea de a da de lucru muncitorilor, pe carĭ industria privată nu poate să-ĭ întrebuinţeze; şi aşà maĭ bine de a se legà cu o îndatorire ce nu-ĭ este cu putinţă de a o împlinì, maĭ bine este ca să nu sfinţească un drept altmintrelea prea legiuit.

Acelor ce aduc înainte o întîmpinare aşà de puţin întemeiată,

No. 1.399. 1848 Aug. 10.

noĭ rĕspundem: Dar ce! nu înțelegețĭ voĭ că judecata voastră este smintită, că siguritatea ce voĭ cerețĭ în numele buneĭ orînduelĭ și a mântuiriĭ societățiĭ pentru proprietar nu va fi nicĭ odată împlinită și trainică, până ce nu vețĭ chezășuì mijloacele de traiŭ pentru muncitor. Nu înțelegețĭ voĭ că popolul acela, pe care voĭ nu-l iubițĭ, pentru că nu-l cunoascețĭ, el vĕ va țіné în seamă toate silințele voastre, și că odată ce vețĭ cunoasce și sfințì dreptul luĭ, el nu va maĭ întinde cererile luĭ maĭ departe decât putințele voastre? Oare sînțețĭ voĭ surḍĭ și orbĭ; n'auḍițĭ voĭ de patru lunĭ acum acele milioane de oamenĭ, carĭ vĕ strigă vouĕ: rezemați-vĕ pe îngăduirea și răbdarea voastră, precum noĭ ne rezemăm în bunăvoința și înțelepciunea voastră?

N'ațĭ vĕḍut voĭ acele mulțimĭ din popor aducênd în casele publice, deșertate de către speculatoriĭ monarchieĭ, banul lor, care cu toată lipsa în care se aflaŭ, tot găsiaŭ mijloc de a-l economisì pentru binele patrieĭ?

Ce sînțețĭ voĭ oare, de nu înțelegețĭ că concordia, în numele căreia vĕ vorbim noĭ, nu poate să se înființeze decât după recunoascerea și sfințirea drepturilor celor nouĕ?

Cu cât sînt maĭ marĭ greutățile puneriĭ în lucrare, înființăriĭ unuĭ din acele drepturĭ, cu atât maĭ mult sînțețĭ voĭ datorĭ a îndoì silințele voastre pentru a le învinge pe acele greutățĭ, în loc de a căutà să le înlăturațĭ fără cruțare, luptându-vĕ în protiva legitimitățiĭ aceluĭ drept.

Socotiți-vĕ bine; nu! în blestemele aruncate de voĭ asupra teoriilor carĭ și noĭ le osândim ca și voĭ, nu vom maĭ lăsà ca să înecațĭ acele sfinte și cerescĭ drepturĭ, carĭ trebue să scape pe muncitorĭ din ticăloșie și din urîtele eĭ urmărĭ.

Întru aceasta noĭ sîntem maĭ mult decât voĭ apĕrătoriĭ proprietățiĭ și aĭ familieĭ.

Adânciți-vĕ în consciințele voastre și spuneți-ne, de putețĭ a vĕ dedà fără mușcare de cuget în bucurarea avuțiilor voastre, când, poate, unul din frațiĭ voștri moare de foame?

Spuneți-ne, putețĭ voĭ oare, fără bătae de cuget, să primițĭ și să dațĭ desmerdărĭ copiilor voștri, când poate aceia aĭ unuia din frațiĭ voștri n'aŭ alt mijloc de a păstrà vieața părinteluĭ lor decât a se da păcatuluĭ, rĕutățiĭ și prostituțieĭ.

Deșteptați-vĕ și vedețĭ că dreptul de a muncì este îndeplinirea dreptuluĭ de proprietate; aceste douĕ drepturĭ se chezășuesc unul prin altul.

Îndată ce nu veţĭ voì a cunoasce dreptul de muncă, dicênd că este atingĕtor de dreptul proprietăţiĭ, îndată veţĭ face ca să vi se tăgăduească şi vouĕ însuşĭ dreptul proprietăţiĭ.

No. 1.399. 1848 Aug. 10.

(Concordia.)

Decretul No. 419 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru.

No. 1.400. 1848 Aug. 11.

(Monitorul Român. No. 11. 1848. 18. VIII.)

Dreptate, Frăţie.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domnească.

D-luĭ Ministru trebilor din Năuntru.

Fiind-că d. Grigore Grădişteanu, Directorul Ministeruluĭ din Năuntru, lipsesce din Capitală cu osebită însărcinare, Locotenenţa numesce pe d. Costantin A. Rosetti îndeplinitor datoriilor acestuĭ post până la înturnarea d. Grădişteanu.

D. Ministru al trebilor din Năuntru va aduce la îndeplinire acest decret.

Membriĭ Locotenenţeĭ: Chr. Tell, N. Golescu, I. Eliade.

No. 419.

Decretul No. 420 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru.

No. 1.401. 1848 Aug. 11.

(Monitorul Român. No. 12. 1848. 20. VIII.)

Dreptate, Frăţie.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domnească.

D-luĭ Ministru trebilor din Năuntru.

Trebuinţă fiind a se îndeplinì postul de Şef al Poliţieĭ, rĕmas vacant prin orînduirea d-luĭ Mărgărit Moşoiŭ în post de supleant la Curtea apelativă de comerţ, Locotenenţa numesce pe d. Ioan Brătianu Şef al Poliţieĭ.

D. Ministru trebilor din Năuntu va aduce la îndeplinire acest decret.

Membriĭ Locotenenţeĭ: Chr. Tell, N. Golescu, I. Eliade.

No. 420.

No. 1.402.
1848
Aug. 11.

Decretul No. 424 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru.

(Conc. Arch. St. No. 2.108/73.)

Dreptate, Frăţie.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domnească.

D-luĭ Ministru trebilor din Lăuntru.

Din raportul cu No. 4.953, vĕḑênd cererea ce fac locuitoriĭ veniţĭ pentru propagandă, de a li se face despăgubire de cheltuelile ce aŭ făcut cu venirea şi întoarcerea lor, Locotenenţa decretă a se da fie-căruia din aceĭ săteni câte parale 20 pe ḑi din cutiile satelor.

D. Ministru trebilor din Lăuntru va aduce la îndeplinire acest decret.

Membriĭ Locotenenţeĭ.

Ministrul trebilor din Afară.

No. 424.
Bucurescĭ.

No. 1.403.
1848
Aug. 11.

Adresa No. 5.291 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ către Vornicia Capitaleĭ.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Vornic al politieĭ,

Am scris d-luĭ Poliţaiŭ de douĕ ḑile, l-am rugat a aduce maĭ mulţĭ tapiţerĭ cu orĭ-ce preţ, ca să lucreze şi să gătească sala de bal, şi toate fură în deşert, căcĭ nicĭ până acum n'a adus pe nimenĭ.

Acum, Domnule Vornic, în dumnea-ta ne maĭ este nădejdea. Te rog iea pe toţĭ tapiţeriĭ din Bucurescĭ, şi fă ast-fel ca să fie gata până diseară sala de bal. Sciŭ că este foarte greŭ, dar însă sciŭ că, dumnea-ta de veĭ stăruĭ, toate se pot face.

No. 5.291.

Adresa No. 5.292 a Ministerului trebilor din Lăuntru al Țĕrii-Românescĭ către Sfatul Municipal al Capitaleĭ.

No. 1.404. 1848 Aug. 11.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăție.

Onorabileĭ Municipalitățĭ.

Tapițerul Grenie cere să i se deà maĭ curînd baniĭ, și socotesc că onorabila Municipalitate nu ar trebuì să-l maĭ zăbovească, ca să nu poată găsì pretext; o maĭ rog să îngrijească a fi gata cât maĭ curînd și a se da tapițerilor ghirlande de florĭ cât de multe, oglindĭ pentru sala de bal și toate câte vor maĭ trebuì; încă o dată maĭ rog pe onorabila Municipalitate a nu menajà nimic, ca să se poată gătì toate până diseară, și să fie bufetul și toate cele-lalte trebuincioase cu multă îmbelșugare, și ast-fel precum trebue să fie un bal, ce-l dă o Municipalitate ca aceea ce avem acum.

Salutare și frăție.

Pentru d. Ministru din Lăuntru, Director.

No. 5.292.

Procesul-verbal al ședințeĭ a II-a a Comisiuniĭ proprietățiĭ.

No. 1.405. 1848 Aug. 11.

(Monitorul Român. No. 11. 1848. 18. VIII.)

2. Seanță.

Seanța s'a presidat de domnul President Racoviță.

D. Presidentul a pus a se cetì numirea sa de President și a d-luĭ Ionescu de Vice-president. A luat cunoscință de regulele disciplinare adoptate erĭ de Adunare, și a pus să se citească lista făcută erĭ de deputațiĭ veniți, la carĭ s'a maĭ sporit d. Lahovari, deputat din partea proprietarilor județuluĭ Argeș. Și vĕḑênd că nu sînt toțĭ deputațiĭ față, a propus că nu ar trebuì Adunarea să intre în lucrare; însă fiind-că erĭ s'a hotărît ca Adunarea să intre în lucrărĭ pregătitoare, dar nimic hotărîtoare, până la completarea numĕruluĭ deputaților, s'a făcut un adres la Ministrul celor din Întru, poftitor pentru venirea deputaților; și se pregătià începerea seanțeĭ.

No. 1.405.
1848
Aug. 11.

D. Lahovari a adăugat că în judeţul Vâlcea proprietariĭ nicĭ n'aŭ voit să se adune ca să numească pe deputat.

Vice-presidentul a cetit prescriptul verbal, care s'a adoptat de Adunare cu o singură observaţie a d-luĭ Lenj, că, expunêndu-se opinia sa, nu s'aŭ trecut şi temeiurile pe carĭ o reazemă. De aceea d. Ionescu ĭ-a dat carte albă pentru a şi le redigià singur.

D. Presidentul a propus în desbaterea Adunăriĭ ordinea de ḑi, care erà: de este liber omul pe munca sa, şi proprietarul pe pămîntul sĕŭ?

D. Lahovari a cerut parolă ca să vorbească în şedinţa viitoare, iar din Adunare nimenĭ nu a luat cuvîntul; ci toţĭ se învoiră a sfinţì acele două principiĭ, şi Presidentul se retrase.

După cât-và timp, şedinţa se începe iarăşĭ tot asupra celor două principiĭ şi tăcerea tot urmà.

D. Ionescu, Vice-presidentul, rupe tăcerea, ḑicênd: Domnilor, socotesc ca să punem Adunarea în desbaterea propoziţiilor făcute, trebue să-ĭ deschidem un câmp, să-ĭ arătăm un drum: „este sfîntă proprietatea, pentru că este productul munciĭ; este sfîntă munca, pentru că este sudoarea muncitoruluĭ.“ Aceste două principe sînt cunoscute chiar de Regulamentul Organic, în care raporturile puse între dînsele, fiind făcute numaĭ din partea boerilor, aŭ dat maĭ multă valoare pămîntuluĭ decât munciĭ, aĭ căreia representanţĭ nicĭ n'aŭ sciut nimic, nicĭ nu s'aŭ învoit cu dînsele, nicĭ nu aŭ jurat pe dînsele.

Aşà este! strigară într'un singur glas toţĭ deputaţiĭ sătenilor.

D. Ionescu: Tocmeala dar cuprinsă în Regulament a fost făcută de o parte numaĭ, fără învoirea şi a ţĕranilor carĭ, atât în Moldova cât şi în Ţeara-Românească, aŭ simţit asuprirea făcută, ajunşĭ fiind în cea maĭ mare ticăloşie.

— Aşà este! repetară într'un singur glas toţĭ deputaţiĭ sătenilor.

D. Ionescu: Prin urmare bună ţeară, adică bune principe; însă rea tocmeală, după cum ḑice proclamaţia; de aceea nicĭ nu ne maĭ putem ţiné de Regulament, îl desfiinţăm, fiind-că în tocmeala luĭ a robit munca mulţimiĭ poporuluĭ.

Un deputat sătean, d. Lipan strigă: Bună ţeară, rea tocmeală. Altul: Proprietatea este sfîntă, munca este sfîntă! sfîntă! dar nu s'a ţinut de Regulament.

D. Lenj: D. President să ieà în băgare de seamă acest cuvînt.

D. Ionescu: Regulamentul a întrodus destule abusurĭ.

D. Lenj: Cer parola.

No. 1.405. 1848 Aug. 11.

D. Ionescu face istoria proprietăţiĭ, arătând că pămîntul ţěriĭ este cuprins de colonisaţiĭ individuale, iar nu de usurpaţiĭ; prin urmare principul democratic a fost basa împărţiriĭ luĭ; iar nu acel răsboinic, care este basa pămîntuluĭ în Asia, Servia, unde Sultanul este proprietar a tot pămîntuluĭ, şi lucrătoriĭ luĭ îĭ plătesc chirie. A sprijinit că proprietatea, aşà cum este astădĭ în ţeară, trebue să fie neatinsă; căcĭ de ne vom atinge, facem o nedreptate, şi problemul nu-l deslegăm; aicĭ a dovedit, aducênd la absurditate o împărţire a pămîntuluĭ, dicênd că de vom împărţì astădĭ pămîntul, peste dece saŭ douĕ-decĭ de anĭ, îmmulţindu-se populaţia, iarăşĭ o să venim la împărţeală; şi aşà, din împărţeală în împărţeală, astădĭ ne vom atinge de dreptul proprietarilor de faţă, în favorul proletarilor, şi peste cât-và timp vom fi pedepsiţĭ; căcĭ precum proletariĭ astădĭ ar face o nedreptate, luând pămînt de la proprietarĭ, peste cât-và timp, tot pe acest temeiŭ, vom trebuì a ne atinge şi de pămîntul acel ce l-ar căpětà astădĭ proletariĭ. O împărţire individuală de părţĭ egale de pămînt s'a făcut în Lacedemonia, după legile luĭ Licurg, şi încă nu a avut tărie, deşì se alungà din acea ţeară sporul populaţieĭ. Veţĭ venì dar a alungà din România pe fiiĭ şi rudeniile voastre, dacă veţĭ face acest pas, luând de geaba pămîntul proprietarilor; aceştia vor fi reduşĭ atuncĭ în stare de ţěranĭ, şi voĭ, ţěranilor, veţĭ fi şi maĭ nenorociţĭ decât astădĭ. De aceea dar, să respectăm proprietatea. Munca voastră, sătenilor, a fost robită, trebue să o emancipăm, să fiţĭ slobodĭ şi, prin urmare, tocmeala cuprinsă în Regulament să o oborîm, şi să aşternem un věl peste toate cele trecute. Căcĭ de vom venì să facem socoteală tocmeleĭ apĕsătoare săteanuluĭ, apoĭ cu nimica nu se vor alege proprietariĭ; să aruncăm, dic, věl peste cele trecute; şi să ne punem în relaţiĭ drepte pe viitorime, neatingêndu-ne nicĭ de munca nicĭ de pămîntul cuĭ-và.

D. Lenj: Nu viŭ, Domnilor, acì ca să apěr Regulamentul. Dumnedeŭ să mě păzească! Nicĭ nu cercetez de a fost aplicat bine saŭ rěŭ. Cunosc dreptul ce are naţia a-şĭ da legĭ, viŭ numaĭ să dovedesc că claca n'a fost o robie, după cum dice Vice-presidentul; căcĭ robia este nenorocita stare a aceluiaşĭ care nu este stăpân, nicĭ pe sineşĭ, nicĭ pe lucrul sěŭ, şi nu poate avé nicĭ voinţă, nicĭ proprietate; ci o chirie, adică o dobândă a capitaluluĭ pus în pămînt, dobândă luată după pravilĭ hotărîte. Abusiva numaĭ întrebuinţare a legilor a fost rea, iar nu că în sine claca a

No. 1.405. 1848 Aug. 11.

fost o robie. Aicĭ d. Lenj începe a apĕrà dreptul proprietățiĭ, dicênd că nu este adevĕrată disa d-luĭ Ionescu, că pămîntul acesta are de basă cumpĕrătoarea și rĕsplătirea.

Negru Radu, întâiul Prinț, când a trecut în locurile acestea, le-a găsit pustiĭ și le-a împărțit pe la străbuniĭ noștri eroĭ, carĭ cu sabia în mână își apĕraŭ patria. Familiĭ de acestea încă se maĭ găsesc, Buzesciĭ, Calomfiresciĭ și alțiĭ sînt rĕmășiță a acelor eroĭ de la carĭ ni s'aŭ coborît proprietățile, pe carĭ eĭ le-aŭ dobândit cu sângele lor ca o rĕsplată a vitejieĭ lor, încoronate de Mircĭ și de Vladĭ; recunosc dreptul ce are nația de a-șĭ face legĭ; dar trebue a se face pe principul libertățiĭ munciĭ și a proprietățiĭ.

Preotul Neagu: D-luĭ dise că claca n'a fost o robie, după cum disese d. Ionescu; ci o chirie. Ce fel de chirie este ea, când de pildă, viĭ d-ta și-mĭ dicĭ: înjugă-țĭ boiĭ, și haĭ cu mine până la cutare sat, de pildă la Domnița, să mĕ ducĭ acolo? Eŭ plec, te duc până acolo, și d-ta în loc să-mĭ plătescĭ cât face munca mea, îmĭ daĭ cincĭ leĭ, și eŭ îĭ primesc, pentru că atâta vreĭ să-mĭ daĭ; n'am unde să mĕ duc ca să cer dreptul; căcĭ cu toțiĭ se legaseră întru a-mĭ plăti munca mea nu cât face, dar maĭ puțin. Asta se cheamă tocmeală?

Un deputat sătean, Lipan: Maĭ robie decât asta, domnule, cum poate fi? Nevasta mea făcută de treĭ dile, fără nimenĭ lângă dînsa, decât eŭ, care îĭ țineam copilașul. Vine dorobanțul, mĕ iea și mĕ duce bătêndu-mĕ în câmp. De dece anĭ de atuncia, și încă vînătăile biciuluĭ nu s'aŭ șters de pe spinarea mea. Mĕ pune să muncesc, fără să-mĭ deà cine-và nicĭ de mâncare, nicĭ de bĕutură; nu mĕ sloboade să-mĭ vĕd nevasta și copilul, nu mĕ lasă să caut mâncare pentru dînșiĭ și pentru mine; mĕ vaet și eĭ mĕ bat. În vremea Turcilor sabia deși omorà, dar nu usturà ca biciul de atuncĭ. Noĭ n'am sciut nimic de Regulamentul făcut de d-voastră; ne-am pomenit cu el în spinare.

— Da, da, n'am sciut nimica! ne-aŭ robit! strigară deputațiĭ sătenĭ.

Lipan: Altă dată nevasta mea, luată la seceră, și eŭ la coasă cu dorobanțul după mine, lăsasem copilul numaĭ de treĭ lunĭ, copil care nu scie să dică nicĭ papă nicĭ cacă (cu ertăciune) cu șuroaele de musce la gură, înțepat de vespĭ și de țînțarĭ, la arșița soareluĭ, oare nu e robie asta? robie curată, fraților! Nevasta de dimineață secerând și până la prânzul cel mare nu erà slobodă să se ducă să deà țîță copiluluĭ.

D. Lenj: Nu ţĭ-am tăgăduit, domnule, că Regulamentul n'a fost aspru; nu e vorba despre aceasta, Dumnedeŭ să ne păzească de nisce ast-fel de prăvilĭ, dar reaua întrebuinţare a lor a fost maĭ rea decât dînsele, de aceea dic şi eŭ că principul clăciĭ în sineşĭ a fost chiria; însă reaua întrebuinţare a acestuĭ lucru a adus robie; şi declarez că sfîntă este proprietatea şi încă şi maĭ sfîntă este munca. Îmĭ pare rĕŭ numaĭ că părintele, care în adunarea noastră ar trebuì să ne insufle duhul de pace şi de frăţie, ne întărîtă prin cuvintele sale, arătând maĭ mult ranele săteanuluĭ decât stăruind în împăciuirea lor.

No. 1.405.
1848
Aug. 11.

D. Lahovari: Că aceea ce s'a făcut până acum trebue să fie uitat, după duhul proclamaţieĭ; cu cât maĭ vîrtos că raporturile între ţĕran şi proprietar, deşì aŭ putut fi oare-cum nedrepte, nu sînt ilegale.

Preotul: Munca e sfîntă, domnilor, aşà am hotărît; să uităm dar robia, să uităm toate relele trecute; să venim la pace. Acum este vremea să ne împăcăm, şi dd. proprietarĭ să se milostivească a ne da ce-và, şi pacea este între noĭ.

— Dară, dară, strigară toţĭ deputaţiĭ sătenĭ, pacea este între noĭ.

Presidentul socotì că desbaterea este sfîrşită; căută să o închidă şi să ridice seanţa. Deputaţiĭ însă sătenĭ diseră ca să le maĭ lase vreme de a se gândì.

Vice-presidentul, insistând ca să nu se închidă această desbatere, până nu vor înţelege cu toţiĭ principele carĭ joacă în ea, a propus ordinea de di pe mâne: Continuaţia discuţieĭ începute, ca aşà să aibă timp de a se străbate maĭ bine materia aceasta.

Ordinea de di se şi adoptă în unanimitate de Adunare, şi seanţa se ridică la 1 ½ ore.

(Subscris:) Vice-presidentul I. Ionescu.

Cuvîntarea Archimandrituluĭ Ghenadie Poenaru, în numele delegaţieĭ Prahovene, către Suleiman Paşa [1]).

(Pruncul Român. No. 27. 1848. 14. VIII.)

No. 1.406.
1848
Aug. 11.

Excelenţă!

Neclătita credinţă şi supunere a popoluluĭ Român către Au-

[1]) Mercurĭ, la 11 ale curgĕtoareĭ lunĭ, pe la amiadă, s'a înfăţişat la Excelenţia Sa Suleiman Paşa o deputaţie ca de o mie de persoane din cele patru sute de comunităţĭ ale judeţuluĭ Prahova, avênd de fie-care comunitate câte un steag tricolor. În fruntea deputaţieĭ erà Sfinţia Sa părintele Ghenadie Poenaru.

No. 1.406. 1848 Aug. 11. gustul lor Suzeran nu se maĭ poate limitȧ numaĭ în ale lor peptur̆ĭ. O sută şi nouĕ-ḑecĭ de miĭ de Românĭ, locuitorĭ în judeţul Prahova, ne-aŭ trimis pe noĭ cu pâne şi sare, simbolul îndestulăriĭ, ca să aşternem al lor omagiŭ la picioarele Excelenţieĭ Voastre, rugându-vĕ ca să arătaţĭ prea graţiosuluĭ Padişah, că popolul Român e cel maĭ loial şi maĭ fidel din toţĭ populiĭ supuşĭ Înalteĭ Porţĭ, şi că din pepturĭ virtuoase strigă în milioane de glasurĭ, ca Augustul lor Suzeran să caute cu ochĭ părintescĭ spre sfînta lor nouă constituţie, şi să o îmbrăţişeze ca pe singura basă a vieţiĭ şi fericiriĭ lor, fără nicĭ o modificare, prin care şi-l va face pentru tot-deauna cel maĭ neîntrerupt şi maĭ ferbinte amic pe faţa globuluĭ pămîntesc. Trăească Sultanul! Trăească Suleiman Paşa! Trăească Constituţia română!!! [1]).

No. 1.407. 1848 Aug. 11.

Adresa No. 5.296 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Româneseĭ către Sfatul Municipal al Capitaleĭ.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Către Consiliul Municipal al acesteĭ Capitale.

La conacul Excelenţieĭ Sale Suleiman Paşa, de trebuinţă fiind obiectele însemnate în alăturata aicĭ listă, carĭ cerute fiind pentru o ḑi numaĭ, trebue a se luȧ cu chirie, iar nu a se cumpĕrȧ, Municipalitatea va face grabnică punere la cale, ca îndată să se găsească toate acele obiecte, să se închirieze şi să se predeȧ în primirea rînduituluĭ de Excelenţia Sa, de la care va îngrijì Municipalitatea a le luȧ înapoĭ şi a le da la proprietariĭ lor.

Rosetti.

No. 5.296.

---

[1]) La acest cuvînt E. S. Suleiman Paşa rĕspunde prin Dragomanul ce-ĭ explicase esenţa luĭ cu vorbele cele maĭ dulcĭ, îndemnând deputaţia a se întoarce acasă şi a aşteptȧ în linişte hotărîrea ce se va da de Î. S. Sultanul deputaţieĭ noastre trimise la Constantinopole. Apoĭ poftì pe părintele Ghenadie sus, îl tratȧ după datina otomană cu cafea, ş. c. l. şi se întreţinù cu Sfinţia Sa asupra trebilor noastre maĭ bine de o oră, înainte de a-l congediȧ.

Adresa No. 2.881 a Vornicieĭ Capitaleĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.408. 1848 Aug. 11.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Lăuntru,

Fiind-că după înțelegerea ce am avut cu d-v. pentru lucrarea ce s'a făcut la sala ce s'a pregătit pentru balul ce s'a dat la 11 August în onoarea Excelențieĭ Sale Suleiman Pașa, la grădina publică de la șoseaua Chiselef, aŭ fost și ceĭ cuprinșĭ în alăturata listă tapițerĭ și călfĭ, cărora urmează a li se plătì sfanțihĭ patru sute opt-ḑecĭ și șeapte, adică de fieș-care după cum se arată înaintea fieș-căruia, de aceea subt-iscălitul cu onoare roagă pe d-v. a chibzuì cele de cuviință pentru sloboḑirea arătaților sfanțihĭ

Salutare și frăție.

Șeful Vornicieĭ orașuluĭ, C. Bolliac.

No. 2.881.

S. 1-ĭ.

(Resoluție:) Să se scrie la Municipalitate a-ĭ soldà.

Rosetti.

Raportul No. 6.709 al Administrațiuniĭ de Mehedințĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.409. 1848 Aug. 11.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 322.)

Dreptate, Frăție.

D. Ministru celor din Lăuntru.

Din particulara sciință ce a luat sub-însemnatul că d. Odobescul este a venì pe apă de la Orșova și a se îmbarcà în vaporul Arpad, ce a pornit astăḑĭ de la schela Cladoveĭ la Giurgiŭ, îndemnat de îndatorirea ce mi se pune prin ordinul Domnieĭ-voastre cu No. 4.886, am învitat pe d. Aghentul vapoarelor ca în viitor să nu primească a se îmbarcà în vapoare nicĭ un pasager, maĭ înainte de a vedé pe pasaporturile lor visa Administrațieĭ.

Astăḑĭ însă, la 11 ale următoareĭ, vrênd a mĕ încredințà de se păzesc dispozițiile preḑisuluĭ ordin, am mers însoțit de d. Comandir al punctuluĭ la schela Cladoveĭ ca să vĕd pasageriĭ ce se îmbarcă în vapor, unde nu după puține minute, vĕḑênd că sosesce

No. 1.409. 1848 Aug. 11. și d. Odobescul pe apă într'un vas de la Orșova, am făcut cunoscut d-luĭ Aghent că nu este primit a se îmbarcà, după poruncile slobodite de Locotenența Domnească. Dară spuind atât însușĭ cât și d. Odobescul și alțĭ pasagerĭ din vapor, că Administrația nu poate poruncì în vapor, de vreme ce el este plutitor pe apă, iar nu pe uscat, la care propozițiĭ făcêndu-se băgare de seamă că jumătate parte a Dunăreĭ este a țĕriĭ și că pentru aceea se socotesce vaporul curat și este supus la toate orînduelile din partea autorităților competente, carĭ disposează măsurile sanitare; iar maĭ cu seamă, făcêndu-șĭ idee că maĭ nainte de a ajunge vaporul la Giurgiŭ, unde poate fi oprit pe uscat, găsià mijloace a eșì printre pichetur̆ĭ.

Deșì s'a făgăduit d. Aghent că nu maĭ primesce pe d. Odobescu, și acesta că trece în Serbia la schela Cladoștițiĭ a se îmbarcà în vaporul molipsit; dar în urmă, vĕḍênd că numitul Odobescu se pune într'un pream, pe care îl alătură de vapor, și tot de odată că se lasă legată foarte lung feluca vaporuluĭ și se apropie de acel pream, și presimțind că prin acel mijloc, îndată după pornirea vaporuluĭ, i se înlesnià mijloc de a sărì în felucă și a plecà prin aceste meșteșugite înlesnirĭ ce i se făcuse de d. Căpitan; vĕḍênd tot de odată că după baterea de treĭ orĭ a clopotuluĭ de conductorul vaporuluĭ începe a pornì și vaporul; atuncĭ în lipsă de alte mijloace, d. Costache Mungescu, Directorul carantineĭ Severinul, care se aflà acolo, a tras numaĭ decât afară pe gvardianul vaporuluĭ, și cu acest chip neputênd pornì vaporul, tocmaĭ atuncĭ s'a dat sub-iscălituluĭ pasaportul d. Odobescul, și legându-se și feluca maĭ scurt, precum erà tot-deauna, a pornit vaporul; iar d. Odobescul a trecut la Cladoștița în partea dreaptă a Dunăreĭ a se îmbarcà în vaporul molipsit, ce la 18 ale următoareĭ este a plecà să se desbarce la Giurgiŭ. Despre toată urmarea făcută de subscrisul se încunosciințează Domnieĭ-voastre, spre a se pune în lucrare măsurile cuviincioase pentru poprirea d. Odobescul a nu se desbarcà la Giurgiŭ.

Salutare și frăție.

Administrator districtuluĭ Mehedințĭ, N. Opran.
S. C. Roșianu.

No. 6.709.
Secsia 1-ĭ.

(Resoluție:) Să se scrie la d. Administratorĭ din linia Dunăreĭ a nu lăsà nicĭ într'un chip să intre în țeară d. Odobescu.

Rosetti.

Decretul No. 426 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru.

No. 1.410. 1848 Aug. 11.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăţie.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domnească.

Vĕḑêndu-se raportul Ministruluĭ din Lăuntru No. 4.902, cum şi alăturatele pe lângă dînsul liste de cheltuelile urmate cu îndestularea d-lor membri aĭ Guvernuluĭ provisoriŭ, şi anume de leĭ patru miĭ o sută patru-ḑecĭ par. 30 în Bucurescĭ şi leĭ două miĭ două sute două-ḑecĭ şi opt par 8 în Craiova;

Locotenenţa Domnească decretă liberarea acelor sume de la Visterie din § extraordinar.

D. Şeful Ministeruluĭ din Lăuntru, prin înţelegere cu d. Ministru al Finanţelor, va aduce la îndeplinire acest decret.

Membriĭ Locotenenţeĭ: N. Golescu, Chr. Tell, I. Eliade.
Ministrul trebilor din Afară, I. Voinescu II.

No. 426.
Bucurescĭ.

Domnuluĭ Ministru din Lăuntru.

(Resoluţie:) Să se trimiţă copie de pe acest decret d. Ministru al Finanţelor, şi primindu-se baniĭ să se trimiţă la Magistrate Să se scrie şi Magistratelor ca să îngrijească a-ĭ primi de la Visterie.

Rosetti.

Circulara No. 413 — 416 a Episcopieĭ Argeşuluĭ către Protopopiĭ plăşilor.

No. 1.411. 1848 Aug. 11.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 201.)

Cârmuirea sfinteĭ Episcopiĭ Argeş.

Cucerniculuĭ Protopop al Argeşuluĭ şi Lovişteĭ, Chir Costandin Iconomul.

Îndestulându-te Cucernicia Ta, atât din cuprinderea adreseĭ cinst. Departament din Lăuntru cu No. 5.233 către Prea osfinţia Sa părintele Mitropolit, cât şi din porunca Prea sfinţieĭ Sale de subt No. 1.720, ce s'a primit astăḑĭ la Cârmuire, carĭ amândouĕ acestea ţi se trimit pe lângă aceasta în copie, veĭ avé datorie ca pe de

No. 1.411. 1848 Aug. 11

o parte negreșit să străşnicescĭ pe toţĭ preoţiĭ dintr'acele plăşĭ a se asemĕnà porunciĭ ce ţi s'a trimis la 14 Iulie trecut, sub No. 394, şi a nu se maĭ arătà cu nesupunere la îndeplinirea poruncilor stăpâniriĭ, căcĭ într'alt chip cu nestrămutată hotărîre să scie fieş-cine din molitfa lor, că în urma băgărilor de seamă ce se vor face după aceasta, dovedindu-se vre-unul subt acest fel de nesuferită categorie, se va osândì la greŭ canon și osândă bisericească, lăsând altele carĭ pot să i se maĭ întîmpleze, iar pe de alta însuţĭ Cucernicia Ta, conformându-te poruncilor, să daĭ pilda supuneriĭ și ascultăriĭ către toţĭ preoţiĭ ceĭ de subt ascultare-ţĭ, ca nu cum-và să te facĭ părtaș greșelilor străine, și pentru ca să scie Cârmuirea ce să raportuească Prea sfinţieĭ Sale părinteluĭ Mitropolit pentru aceasta, veĭ avé sfîntă datorie a întoarce fără zăbavă rĕspuns de primirea amândorora poruncilor, tot de o dată raportuind într'un adevĕr, de s'a întîmplat acest fel de abus din partea vre-unora din preoţiĭ acelor plăşĭ și de cine anume, de la care sat şi de la ce plasă, ca să se facă cuvenita îndreptare prin pilduire. Cucernice Protopoape, să nu scapĭ din vedere această pricină, nicĭ să socotescĭ că este din cele ce se pot trece cu vederea, căcĭ nicĭ de cum nu veĭ fi scăpat de rĕspundere.

Pentru copie întocmaĭ, Chr. Dimitrescu.

No. 413.

No. 414 asemenea către al Topologuluĭ.

No. 415 către al Olt. și Pitescĭ.

No. 416 către al Gălășescilor și Cotmeneĭ.

No. 1.412. 1848 Aug. 11.

Raportul No. 6.685 al Administratoruluĭ de Mehedinţĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăţie.

D. Ministru din Lăuntru.

După ordinul Domnieĭ-voastre No. 4.737, cerêndu-se de la d Barbu Vlădăianul, fostul Administrator la acest district, deslușirile cuprinse într'însul, a întors rĕspuns din parte-ĭ subt No. 800, după care se alătură întocmaĭ copie.

Tot de odată se încunosciinţează că subt-iscălitul, în urma

acesteia, a pus îndatorire Sub-administratorilor de plășĭ, ca să ieà de pe la cătanele ce se tocmise arvunele ce li se dedese, nefiind acum trebuincioșĭ cu asemenea preț.

No. 1.412. 1848 Aug. 11.

Salutare și frăție.

Administratorul distr. Meh., N. Opran.
S. C. Roșianu.

Secția 1-ĭ.
No. 6.685.

(Resoluție:) Résрuns că după o asemenea sciință dată de d. Vlădăianul și după punerea la cale făcută de d-sa pentru luarea înapoĭ a banilor dațĭ drept arvună acelor volintirĭ, sub-iscălitul vede că cassa acelei Administrațiĭ se despăgubesce de cele dintâĭ două sume, ce sînt însemnate în lista trimisă acestuĭ Minister cu al eĭ raport No. 4.963, și prin urmare pentru ceea ce se atinge de acele două sume, nu maĭ încape nicĭ pretenție, nicĭ corespondență. Iar pentru cele din urmă cincĭ sume ce însumează leĭ 1.200 par. 20, și carĭ sînt întrebuințate în cumpĕrătoarea de earbă de puscă, gloanțe și cremene, d. Administrator va da îndată în primirea d. Magheru, Comandirul gheneral al trupelor neregulate, și cele-lalte fișicurĭ și gloanțe ce ĭ-aŭ maĭ rĕmas în păstrare, va trimite la acest Minister adeverința d-sale de primire, ca să se facă punere la cale pentru slobodirea acelor banĭ.—Avg. 21.

N. G.

Articol din „Le National.“ 1848. 23. VIII.

No. 1.413. 1848 Aug. 11.

Moldo-Valachie.

L'affaire des Principautés Danubiennes entre dans une phase nouvelle. La Porte a déclaré ses intentions, qui sont de maintenir le statu-quo de 1831. Le Commissaire turc Soliman Pacha de Giurgevo, où il a son quartier général, demande le rétablissement du Prince Bibesco et la prompte dissolution du Gouvernement provisoire. Sinon, il menace de marcher sur Bucharest à la tête de 12.000 hommes.

En ce moment, les Russes étant toujours en Moldavie où le Prince Stourdza gouverne beaucoup moins qu'eux, il serait impossible d'opposer une résistance matérielle à cet ultimatum, qui du reste n'exclut aucune réforme administrative. Aussi n'y songeons pas. Voici d'après des correspondances de Bucharest comment la question s'y présente:

Le Gouvernement provisoire a annoncé, disent-elles, à la date de 1-er août, qu'une division turque occuperait militairement le pays et rétablirait l'ancien ordre des choses. Le peuple est invité

No. 1.413. 1848 Aug. 11. à recevoir les Turcs comme amis. Soliman Pacha déclare qu'il passera le Danube, mais en se soumettant aux règles de la quarantaine. Cette publication a produit une sensation pénible. Il y a eu immédiatement une assemblée de plus de 20.000 personnes. Bratiano prononça un discours pour calmer les esprits. Le peuple se proposa de nouveau de rester fidèle à la Constitution et de protester contre sa violation. Une grande partie de l'assemblée se rendit devant la demeure d'Effendi, premier Secrétaire du Pacha et cria: Vive le Sultan et la Constitution romane!

2 août. Le Consul général anglais et l'Agent autrichien sont partis aujourd'hui pour Giurgevo, pour voir le Pacha. Demain le Pacha arrivera.

Il est, du reste, toujours bien avéré, nonobstant toute apparence contraire, que l'entrée des Russes dans la Moldavie a eu lieu sans l'approbation et même à l'insu de la Porte.

On écrit de Cronstadt, 5 août, à la Gazette de Voss:

„Les Russes resteront dans la Moldavie. Un chasseur arrivé en courrier de Saint-Pétersbourg à Iassy a apporté la nouvelle que quatre divisions nouvelles arriveraient. Partout on prend des vivres et des fourrages, mais on ne donne qu'un reçu. Cette mesure arbitraire s'applique à tout le monde indistinctement. L'Agent d'Autriche a protesté. 5.000 Turcs avec six canons ont passé la quarantaine à Siglina et sont près de Galatz. Les Généraux Duhamel et Vogt sont à Iassy. Le Prince Stourdza se maintient. On craint une guerre entre la Russie et la Turquie, car il y a 5.000 Russes en Bessarabie qui sont prêts à marcher."

No. 1.414. 1848 Aug. 11.

Notiță din „Le National." 1848. 12. IX.

On écrit de Bucharest, le 23 août:

„S. E. Soliman Pacha est entré Dimanche avec un cortège nombreux et deux cents hommes de garde d'honneur. Le peuple l'a reçu d'une façon qui l'a touché jusqu'aux larmes. La Sublime Porte s'est déclarée pour notre réforme, et la réaction est complètement désarmée."

No. 1.415.
1848
Aug. 11.

Raportul No. 3.633 al Administrațiunii de Gorj către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕrii-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 404.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru al trebilor din Năuntru,

M'am pătruns de toate câte prin ordinul dv. cu No. 5.130 îmĭ punețĭ în vedere. Am cunoscut, Domnule Ministru, încă de când am primit sarcina de Administrator la acest district, sfârșitul pentru care sînt chemat într'această foncție, și îndată ce am luat asupră-mĭ administrația, am jertfit și chiar ceasurile de odihnă, ca să corespund întru toate cu dorința adevĕraților Românĭ, spre fericirea națieĭ. Nu voiŭ încetà a explicà în toată vremea pentru câte îmĭ însărcinațĭ. În puțina vreme de când mĕ aflu Administrator acestuĭ județ, am putut cunoasce pe ceĭ ce sînt adevĕrațĭ Românĭ, carĭ aŭ meritele cerute a fi deputațĭ la constituanta Adunare.

Pentru care, după sciința ce-mĭ cerețĭ, am onoare a alăturà, pe lângă aceasta, listă de numele lor, spre a se publicà.

Salutare și frăție.

Administr. districtuluĭ Gorj, Chr. Marghiloman.
Secretar, I. Mungescu.

No. 3.633.
Secs. 1, mas. 1-ĭ.

Anexă.

Listă

de numele fețelor din acest district, ce s'aŭ cunoscut cu merite de a fi aleșĭ deputațĭ pentru Adunarea constituantă, ca adevĕrațĭ Românĭ.

Protopopul Costache Hartofilax, Preotul Popa Ioan Pâinișoară, D. Dimitrie Pleșoianul, Gheorghe Magheru, Christache Tell, Nițu Magheru, Michail Marghiloman, Iancu Ionescu, Costache Stanciovicĭ, Grigore Mongescu, Iancu Mongescu, Iancu Broșteanu, Grigore Săftoiŭ, Manolache Lascăr, Costică Otetelișanu, Ioniță Gârbea, Barbu Poenaru, Dimitrie Herĕscu, Nicolae Tanovicĭ, Ștefan Frumușanul, Badea Vâlceanu.

Administratorul district. Gorj, Chr. Marghiloman.
Secretar, I. Mungescu.

No. 1.416.
1848
Aug. 11.

Circulara No. 5.300—5.304 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către diferite autorităţĭ.

Către locurile jos însemnate.

Trebuinţă neapĕrată fiind a avé acest Minister o deslușită sciinţă din câte secsiĭ saŭ mese se alcătuesce canţelaria d-tale și carĭ sînt anume atributurile fie-căria secsiĭ saŭ mese, eștĭ poftit, d-le, a da îndată sub-iscălituluĭ o ast-fel de sciinţă, cât s'o puté maĭ deslușită.

Rosetti.

5.300. Capul Vornicieĭ orașuluĭ.
5.301. Capul Vornicieĭ temniţelor.
5.302. Capul Poliţieĭ.
5.303. Comitetul Carantinelor.
5.304. Consiliul Municipal.

No. 1.417.
1848
Aug. 11.

Corespondenţă din Bucurescĭ către „Gazeta de Transilvania". No. 67. 1848. 16. VIII.

Bucurescĭ, ... Nu sciŭ dacă din ḑiua primiriĭ luĭ Suleiman Pașa în Capitală, îţĭ va fi însemnat cine-và o împrejurare ce mie îmĭ bătù prea mult la ochĭ. Pe când sus se făceaŭ felicitățiile de bună venire, ș. a., se vĕḑù sosind un mare numĕr de trăsurĭ, stăpâniĭ cărora eraŭ cunoscuţĭ de-arîndul nu numaĭ ca reacţionarĭ, ci tot odată ca ceĭ maĭ zeloșĭ frecventatorĭ aĭ Consulatuluĭ rusesc, ca sărutătorĭ de mânile nu numaĭ ale Consuleseĭ, ci și ale Consuluĭ, ca cerșetorĭ de posturĭ și gratificaţiĭ nicĭ odată meritate, decât numaĭ prin favoarea Consulatuluĭ, ca spionĭ și pârîtorĭ aĭ tuturor pasurilor Domnuluĭ ţĕriĭ, ca intriganţĭ pe socoteala celor ce vînaŭ tronul, ca făţăritorĭ de pravoslavie și rusolatrie neţĕrmurită, ca dătătorĭ de planurĭ, cum s'ar puté întrupà aceste ţĕrĭ cu Rusia, saŭ cel puţin cum s'ar puté formà din ele o monarchie pe socoteala unuia din casa Rusieĭ, de care însă depeșa din 19 Iulie se apĕră ca o fetiţă fecioară. Acuma să veḑĭ tot pe acest soiŭ de oamenĭ, saŭ maĭ bine viermĭ serviliĭ târîtorĭ, încrucindu-șĭ mânile, umilindu-se în anticamera luĭ Suleiman, făţărind credinţă și supunere către Poartă, pe carea de atâtea orĭ aŭ trădat-o, văerându-se asupra sileĭ străine, minţind Turculuĭ în faţă nisce lucrurĭ secĭ, pe carĭ nu le cred nicĭ băeţiĭ. Păcat că din această cadră lip-

sesce Ioanid, despuetorul egumenilor, faimosul Popescu și încă un trifoiŭ, pe care nu-l connumim.

No. 1.417. 1848 Aug. 11.

Dar să vedĭ că acești omuleţĭ din depeşa muscălească de la 19 Iulie capĕtă curagiŭ noŭ, măcar că aceeaşĭ o poţĭ refută foarte bine din literă în literă. Vedĭ acum află naţia Românească pentru ce câte-vă familiĭ de ale eĭ nu maĭ puteaŭ crede într'o naţionalitate românească, ca unele carĭ, firesce fără vina lor, fuseseră crescute tot între străinĭ și numaĭ abià de puţinĭ anĭ încoace cutezaŭ a vorbì de Românĭ ca de o naţie in spe. Audiţĭ toate popoarele Europeĭ! Cabinetul din St. Petersburg nu numaĭ scoate aceste douĕ Principate de subt dreptul public al Europeĭ [1]), ci ne deneagă chiar și naţionalitatea [2]). Dacă aceasta nu este o barbară călcare de tractate, o neaudită asuprire, o silă de cele maĭ tiranice, din câte vĕdurăm de la hoţeasca sfâşiare a Polonieĭ!! Audiţĭ cum înţelege Rusia protectoratul! Însă nu, noĭ îĭ sîntem datorĭ cu prea mare mulţămită, căcĭ Muscaliĭ se purtară acum odată cu o sinceritate neașteptată către noĭ. Însă cu aceasta reacţionariĭ tot nu se vor sfinţi.

I. R.

„Corpul comerţial", articol din „Amicul Comerçiançilor". No. 1. 1848. 11. VIII.

No. 1.418. 1848 Aug. 11.

Corpul comerţial.

Constituţia proclamată peste Olt la 9 și în Capitală la 11 a dat drepturĭ de suveranitate fie-căreia clase a soţietăţiĭ, fie-căruia individ în parte. Glorioasele patru nume ce ridicară stindardul libertăţiĭ pentru întâia oară la Islaz și jurară credinţă Constituţieĭ sînt cunoscute, sînt maĭ presus de orĭ-ce laudă. Aceste respectabile nume, într'o disertaţie despre liberarea Ţiganilor, fură reduse în trecutele dile de către un confrate al nostru, din patru la douĕ; dar fiind că asemenea ciungirĭ și cutezărĭ de reducerĭ dinnaintea unuĭ popor cititor, ce le-a vĕdut toate, le scie toate, nu pot avé decât nisce scopurĭ particulare, și noĭ nu ne-am propus, nicĭ n'avem de gând a intrà în particularităţĭ, decât atuncĭ numaĭ când vom

[1]) . . . N'ayant eux-mêmes rien de commun avec l'ensemble des transactions sur la base desquelles est fondé le droit public de l'Europe.

[2]) . . . Au nom d'une prétendue nationalité, dont l'origine se perd dans la nuit des âges. . . .

Ce dicĭ tu, umbra luĭ Michaiŭ, la această hulă aruncată asupra naţieĭ tale ?!

No. 1418. 1848 Aug. 11.

vedé că, deşì e glumă, dar nu e bună, le lăsăm în pace, trecem peste dînsele, precum trecură toţĭ cititoriĭ, vĕḑêndu-le maĭ jos de orĭ-ce critică. Acum venim la ḑiua de 11, întru care se proclamă Constituţia în Capitală. Mulţĭ din nesciinţă saŭ şi într'adins aŭ susţinut că corpul comerţial şi isnafurile n'aŭ luat de loc parte în ḑiua de 11, ci numaĭ în ḑiua de 30, când reînviară Constituţia, iar până atuncĭ aŭ stat simpli privitorĭ, necutezând să se declare pentru nicĭ una din amândouĕ partidele. Aceasta nu numaĭ e o greşită părere, dar tot într'o vreme e şi o calomnie, o hulă pentru corpul comerţial şi isnafurĭ. Isbucnirea revoluţieĭ de la 11 este netăgăduită că a venit din partea neguţătorilor. După citirea celeĭ întâiŭ proclamaţiĭ tipărite, Vinerĭ, la 4 ore după amiaḑĭ, ca printr'o electricitate, focul divin al libertăţiĭ ca trăsnet străbătù în inimile lor, într'o clipă obloanele prăvăliilor începură a răpăì şi, în entusiasmul cel maĭ cutezător, porniră cu toţiĭ la palat. Capul dinastieĭ se înfioră vĕḑênd în fruntea mulţimiĭ pe ceĭ maĭ venerabilĭ dintre neguţătorĭ şi, după o jumătate oră, pana tremurà subt degetele tiranieĭ, subt-însemnând recunoascerea Constituţieĭ. Cum dar cutezară inemiciĭ adevĕruluĭ să atribue acestuĭ respectabil corp neutralitatea de care a fost tot-deauna departe, maĭ vîrtos când a fost vorba de bine obştesc?

La reacţia de la 19, corporaţiile, imitate de popol, liberară din ghiarele celeĭ maĭ infernale reacţiĭ, spre vecĭnica lor glorie, pe membriĭ Guvernuluĭ provisoriŭ, smulseră tunurile de la casarmă, strejuiră şi apĕrară în vreme de 9 ore neîncetat palatul, unde se aflaŭ scumpele lor obiecte, membriĭ Guvernuluĭ provisoriŭ, şi după ce se asigurară de arestarea Odobesculuĭ şi prinderea luĭ Solomon, merseră apoĭ să-şĭ odihnească obositele lor de atâta osteneală mădulare şi să guste puţină hrană. Venì după aceasta memorabila ḑi de la 30 Iunie.

Ca un cobitor meteor tiranieĭ corpul comerţial se ivì în revĕrsatul aceleĭ ḑile. O scârşnire şi murmură se arătă pe buzele tutulor. Scânteia divină a libertăţiĭ străbătuse inima acestuĭ corp şi, aprinsă de cel maĭ neauḑit entusiasm, făcù să reînvie ca alt fenice din cenuşa sa scumpa noastră Constituţie. Tirania, sguduită şi desmădulată, se încovoià dinaintea puterniculuĭ glas al neguţătorilor. Scârnava Căimăcămie, ca ucigaşă osândită, tremurà ca varga dinaintea numeluĭ Dancovicĭ. Mare fu gloria acestuĭ corp într'acea ḑi şi va rămâné în vecĭ neştearsă din memoria naţieĭ recunoscĕtoare. Istoria o va repurtà din generaţie în generaţie pe nemu-

No. 1.418. 1848 Aug. 11.

ritoarele sale aripĭ, și viitorimea română va înscrie cu litere de aur venerabilele nume ale acestor bărbațĭ cu capitalurĭ marĭ, cu familiĭ numeroase și carĭ, în entusiasmul lor cel mare pentru redobândirea libertăților, nesocotiră toate, înfruntară moartea, cu o mână pe stindardul libertățiĭ și cu cea-laltă amenințând scârboasa Căimăcămie, sdrobiră, în sfîrșit, de isnoavă capetele idreĭ, și ne deteră eară, și maĭ splendidă și maĭ frumoasă, întocmaĭ ca pe o candidă fecioară desleșinată, pe scumpa noastră Constituție. Care profan maĭ poate cuteză a hulì tăgăduind marile drepturĭ ce, prin eroismul sĕŭ, șĭ-a însușit acest corp la libertățile de carĭ ne bucurăm toțĭ astădĭ și pentru carĭ strănepoțiĭ noștri o să-l binecuvinte în vecĭ? Carĭ inemicĭ aĭ adevĕruluĭ pot cuteză a smulge de la acest corp nisce drepturĭ atât de bine meritate? Nimenĭ, într'adevĕr, nimenĭ nu va cuteză a se arătà atât de sacrilegiŭ.

Eĭ bine, scumpiĭ meĭ și bravĭ neguțătorĭ, în nepretențiosul vostru eroism, întocmaĭ ca leul ce sfâșie în bucățĭ hieara vĕrsătoare de sânge, adoarme apoĭ în nepĕsare fără să socotească că a săvîrșit ce-và, ațĭ hotărît să trăițĭ pe viitor în cea maĭ desăvîrșită retragere, departe de evenimentele din toate dilele? Învestațĭ cu purpura suveranitățiĭ, v'ațĭ determinat a rĕmâné pradă moliciuniĭ? Nu, dragiĭ meĭ, nu! E vremea să eșițĭ din această letargie; e vremea să căutațĭ împrejuru-vĕ, să cercetațĭ ce vĕ este de lipsă, să vĕ pregătițĭ despre ce se atinge de interesele voastre comerțiale și politice. Gânditu-v'ațĭ oare că vremea alegerilor de deputațĭ pentru Adunarea constituantă se apropie? Luat-ațĭ măsurĭ cum să fie bine representate, de către oamenĭ aleșĭ chiar din sînul vostru, interesele voastre politice și comerțiale? Îngrijit-ațĭ oare, voĭ carĭ pretutindenĭ sîntețĭ sufletul Statuluĭ, iar aicĭ și mântuitoriĭ luĭ, ca să avețĭ o majoritate, saŭ cel puțin un numĕr îndestul dintr'aĭ voștri în Constituanta, care e dătătoare de legĭ, alegĕtoare de Domn, de Episcopĭ, de toțĭ amploiațiĭ Statuluĭ, și în sfîrșit care are însușirea a așeză Constituția pe basele proclamațieĭ, în cât să fițĭ după vrednicie representațĭ într'însa? Nu, sînt sigur că nu. Repet dar, frațiĭ meĭ, ceea ce diseĭ maĭ sus, că e vremea să eșițĭ din nepĕsarea în care zăcețĭ; e vremea ca să simțițĭ necesitatea de a vĕ adunà, a vĕ sfătui între voĭ, a luà grabnice măsurĭ, a expedià către confrațiĭ voștri de prin capitalele județelor emisarĭ spre a-ĭ deșteptà și pe dînșiĭ, a formà un club unde, desbătênd interesele voastre comerțiale, tot într'o vreme să vĕ gândițĭ și cum să desjucațĭ intrigile și cursele ce s'ar pune drepturilor voastre

No. 1.418. 1848 Aug. 11. şi ale strănepoţilor voştri. Mica mea gazetă, şi care depândă de la voĭ de a o face mare, se însărcinează a vi le face cunoscute de două orĭ pe săptămână.

O! de aţĭ sci voĭ ce drepturĭ vĕ sînt însuşite, şi pentru carĭ nu sînteţĭ datorĭ decât eroismuluĭ vostru! Ce prerogative frumoase v'aţĭ dobândit prin Constituţia reînviată prin voĭ la 30 Iunie. Nu le lăsaţĭ, din inimă vĕ rog, a fi călcate în picioare de către un mic şi slab numĕr de vrăjmaşĭ aĭ voştri, ce conspiră în potriva lor. Nu îngăduiţĭ, vĕ conjur, ca inemiciĭ libertăţilor voastre să-şĭ facă o jucărie dintr'însele. E păcat, e nedrept ca prin nepĕsare-vĕ să perdeţĭ cu încetul şi pe nesimţite nisce drepturĭ ce cu expunerea chiar a vieţiĭ voastre le-aţĭ dobândit.

Unicul vostru recomandat, Mărgărit Moşoiŭ, pradă intrigilor şi reacţiilor, e în ajunul de a-şĭ da demisia; e redus în necesitatea de a se trage din postul de şef al Poliţieĭ; raporturile luĭ nu maĭ sînt primite, hârtiile luĭ asvîrlite. Moşoiŭ, care a corespuns atât de bine încrederiĭ voastre; Moşoiŭ, pentru care chiar inemiciĭ causeĭ noastre scriaŭ la Braşov către ceĭ asemenea lor, că nu se puteà face o alegere de Agă maĭ justă, maĭ nemerită, ca în persoana luĭ Moşoiŭ. Fi-va oare vina luĭ că am dormit toţĭ în vreme de două lunĭ cu porţĭ şi cu uşĭ deschise, fără ca să ne lipsească un ac? Fi-va oare vina-ĭ că neîncetat în toate nopţile alergà pe la moşiile de prin prejurul Capitaleĭ ca să desjoace şi să nimicnicească comploturile reacţionarilor? saŭ că e trebuinţă neapĕrată să încredinţăm liniştea şi siguranţa Capitaleĭ în mânile vre-uneĭ persoane, care să ne aducă sângeroasa ḑi de la 19 Iunie, saŭ într'o noapte să ne pomenim cu toţĭ într'un ocean de foc, şi atuncĭ, o! Doamne, atuncĭ va fi târḑiŭ; atuncĭ nu maĭ rĕmâne timp a întrebà carĭ aŭ fost vinele luĭ Moşoiŭ.

No. 1.419. 1848 August.

Memoriul unor boerĭ antirevoluţionarĭ către Poartă.

(Copie. Col. Ion Ghica.)

Si la révolution a éclaté d'une manière très facile en Valachie, il ne faut en attribuer la cause qu'au Prince Bibesco qui, soit négligeance, soit connivence de sa part, l'une et l'autre non moins impardonnables que criminelles, laissait d'un côté le complot se former sous ses yeux, tandis qu'il garantissait de l'autre, à qui voulait l entendre, la tranquillité du pays.

No. 1.419. 1848 August.

Si aucune opposition sérieuse ne s'est formée ensuite, si aucune voix ne se fit entendre contre un mouvement qui, par ses idées de communisme, bouleverse tous les intérêts de la société, il ne faut en chercher la cause que dans la certitude que les hautes Puissances, entre les mains desquelles la providence a placé les destinées de ce pays, enverraient bientôt rétablir l'ordre. L'entrée dans le pays de S. Ex. Suleyman Pacha, avec une armée impériale sous ses ordres, a paru d'abord réaliser cette certitude et la lettre qu'il a publiée en entrant ne laissait aucun doute sous ce rapport; mais quel fut l'étonnement général, lorsqu'on a vu que, malgré les assurances contenues dans cette lettre et en présence même de l'armée, rien n'a changé dans ce qui causait jusqu'alors la terreur des hommes paisibles. Au contraire, devenus, pour ainsi dire, maîtres légitimes du pays et de ses trésors, par le pouvoir que S. Ex. leur a conféré dernièrement, les chefs de l'insurrection ne mettent plus aucun ménagement dans leurs menées subversives, d'autant plus dangereuses aujourd'hui qu'elles paraissent empreintes d'une espèce de légalité. Leurs émissaires, qui parcourent le pays dans toutes les directions, ne cessent de faire la plus terrible propagande et les paysans qui, au commancement, se moquaient d'eux, voyant la consistance que cet état de choses acquiert de plus en plus, commencent à s'y habituer et à s'y plaire, de manière que, si un coup de main frappé à Bucarest aurait suffi d'abord pour étouffer tout ce mouvement, il faudra pour cela d'autres moyens plus tard, lorsque les paysans auront fini par s'approprier le nouveau système. La conduite de S. Ex. Suleyman Pacha est humaine; mais est-elle politique? Ignore-t-il la nature de la portée de ce qui se passe ici? Ne sait-il pas que le foyer de communisme et de révolte, qu'il laisse s'établir ici, est un cancer qui va bientôt dévorer tout ce qui l'entoure, à commencer par les provinces limitrophes de l'Empire ottoman? que parmi les négociants de Bucarest, qui ont pris part à ce mouvement, ce sont les Bulgares qui forment la majorité, dans le but, il n'en faut pas douter, d'établir ici un point de départ en faveur de leur pays? que le premier acte de clémence du Gouvernement provisoire fut de faire sortir des prisons les Bulgares, qui avaient été arrêtés dans le temps pour avoir voulu soulever leur patrie contre la Sublime Porte, et que ces Bulgares sont déjà peut-être en Bulgarie? Au lieu de traiter avec la révolution et de lui donner ainsi du relief, n'aurait-il pas été mieux la réprimer d'abord et

No. 1.419. 1848 August.

faire ensuite les améliorations que S. Ex., dans sa bonté, désire beaucoup pouvoir faire en faveur du pays? Alors on aurait reçu comme un bienfait ce qui est regardé aujourd'hui comme une concession; et l'on sait ce que devient une révolution, lorsqu'elle s'aperçoit qu'on est obligé ou du moins disposé à lui faire des concessions..

Que S. Ex. ne se fie pas trop aux assertions du nouveau Gouvernement, qu'il examine un peu leurs actes par lui-même, et il ne lui sera pas difficile de se convaincre que la tranquillité tant prônée par lui est apparente et que les plus grands troubles menacent le pays, si cet état de choses continue encore. Dans ce cas, S. Ex. n'assume-t-il pas sur sa tête une grave responsabilité vis-à-vis de son Gouvernement? Que dira la Sublime Porte, si d'autres viennent intervenir dans cette affaire? N'est-ce pas compliquer gratuitement une chose qui est si simple aujourd'hui? Les états sont comme les organismes: la moindre plaie, qui aurait pu être guérie dans le commencement, on ne sait pas ce qu'elle peut devenir avec le temps!

No. 1.420. 1848 Aug. 12.

Decretul No. 433 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţěriĭ-Românescĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru.

(Conc. Arch. M. Afacerilor străine. Act. Rev. 328. Dos. No. 93/2.122.)

Dreptate, Frăţie.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domnească.

Vĕḑêndu-se raportul d-luĭ Ministru al trebilor din Lăuntru No. 5.248 asupra alegeriĭ ce s'a făcut membrilor comitetuluĭ pentru înscrierea cetăţenilor în garda naţională;

Locotenenţa aprobând acea alegere, confirmă pe d. Gheorghe Galiţa, Aleco Chirilov, Grigorie Argiropulo, Grigorie Filitis, Alexandru Golescu şi Adolf Spor în calitate de membri aĭ aceluĭ comitet, care va lucrà subt presidenţa Şefuluĭ gardeĭ, şi invită pe d. Ministru al trebilor din Lăuntru a da aceasta în cunoscinţa arătatelor persoane şi a le chemà la însărcinarea pusă asupra d-lor.

No. 433.

Domnuluĭ Ministru din Lăuntru.

Adresa No. 5.312 a Ministerului trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Românescĭ către Locotenența Domnească.

No. 1.421.
1848
Aug. 12.

(Orig. Arch. M. Afacerilor străine. Act. Rev. 261. Dos. No. 66/2.103.)

Dreptate, Frăție.

Către onorabila Locotenență Domnească.

D. Administratorul districtuluĭ Muscel, prin raport cu No. 3.960, încunosciințează acestuĭ Minister propunerea ce aŭ făcut uniĭ din foștiĭ posesorĭ de Țiganĭ, că ceĭ maĭ mulțĭ din dumnea-lor nu aŭ acturĭ cu carĭ să dovedească posesia ce aŭ avut asupră-le, fiind ceĭ maĭ mulțĭ coborîțĭ lor de moștenire, și că numaĭ prin vederea lor în ființă și înscrierea anume de către un într'adins orînduit ar puté avé o dovadă temeinică, căcĭ nicĭ se îndemnează ca în sorocul mărginit să vie aicĭ în Capitală.

Subt-iscălitul, supuind aceasta la cunoscința onorabileĭ Locotenențe, adaogă a sa părere că ceĭ ce n'aŭ acturĭ doveditoare, să dovedească prin tribunalul local că aceia aŭ fost robĭ aĭ lor, și prin hotărîrea tribunaluluĭ se va alege dacă merită despăgubire saŭ nu, rînduind stăpânirea un avocat pentru aceasta la fie-care județ.

Salutare și frăție.

Pentru Ministru celor din Lăuntru, Rosetti.
Capul Secsiĭ, Steriadi.

No. 5.312.
S. 1-ĭ. M. 1-ĭ.

Procesul-verbal al ședințeĭ a III-a a Comisiuniĭ proprietățiĭ.

No. 1.422.
1848
Aug. 12.

(Monitorul Român. No. 12. 1848. 20. VIII.)

3. Seanță.

Seanța s'a presidat de Vice-presidentul I. Ionescu.

Ordinea de ḑi: Continuanța discuțieĭ, dacă proprietatea este sfîntă, și daca munca țěranuluĭ este sfîntă.

Prescriptul-verbal de ierĭ s'a citit de Vice-presidentul; și d. Lenj a făcut băgare de seamă că nu s'a definit bine robia, și că proprietatea a fost căpětată și prin cumpěrătoare; a desvělit din

No. 1.422.
1848
Aug. 12.

nouă aceste ideĭ, pe carĭ d. Vice-presidentul le-a şi trecut în prescriptul-verbal, cerênd parola pentru a expune Adunăriĭ în vreme cuvenită istoria proprietăţiĭ.

D. Lahovari asemenea a reclamat de a se trece şi băgarea de seamă făcută de d-luĭ. Aceasta s'a făcut; şi apoĭ prescriptul-verbal s'a adoptat de Adunare.

Vice-presidentul: D. Lahovari are parolă cerută de erĭ.

D. Lahovari: Domnilor! Întreprinderea mea de a vĕ vorbi astăḑĭ asupra dreptuluĭ proprietăţiĭ şi asupra libertăţiĭ munciĭ ar fi, fără îndoeală, de prisos, în urma desluşitoruluĭ discurs ce a ţinut erĭ colegul nostru, d. Lenj.

Însă atât pentru că uniĭ din dd. săteni aŭ arătat că nu ar fi priceput maĭ multe cuvinte din acel discurs, cum şi pentru că tot uniĭ din d-lor (după ce maĭ întâiŭ se recunoscuse în de obşte de toată Adunarea sfinţenia dreptuluĭ proprietăţiĭ) aŭ propus că urmează să se maĭ gândească întru aceasta şi a doua ḑi să deà rĕspuns; pentru aceste două cuvinte, mĕ vĕḑ silit a maĭ da şi eŭ oare-carĭ desluşirĭ simple spre domirirea fraţilor săteni.

Domnilor! Cuvîntul proprietate nu înţelege numaĭ stăpânirea uneĭ părţĭ de pămînt; proprietate se numesce şi este orĭ-ce are cine-và al sĕŭ, precum pămînt, vie, casă, vite, bucate, banĭ, haine, munca, capacitatea, într'un cuvînt, orĭ-ce fel de avere, cu care este cine-và împărtăşit de soarte.

Proprietatea este sfîntă, Domnilor, pentru că ea este o rĕsplată a merituluĭ omuluĭ, saŭ rodul sudorilor munciĭ sale; ea este şi în natura lucrurilor omenescĭ, şi în adevĕr încerce-se cine-và a luà de la un copil mic haina saŭ bucătura sa, şi îndată o va dovedì; căcĭ acea fiinţă nevinovată se va împotrivì după slabele sale puterĭ şi va ḑice: Este a mea! Prin urmare, acest drept, fiind în natură, trebue respectat şi sprijinit de toţĭ în de obşte şi întru toate; maĭ vîrtos de ne vom şi aduce aminte de evanghelica vorbă, care ḑice: „Ce ţie nu-ţĭ place altuia nu face“.

Domnilor! Luaţĭ în băgare de seamă că, când astăḑĭ se va luà de la proprietar (fără voia sa) parte din pămîntul sĕŭ spre a se da săteanuluĭ (lucru, pociŭ ḑice, nepomenit în istoria neamurilor civilisate), mâne, fără îndoeală, o să se ceară de la acel însuşĭ sătean parte din vitele sale, spre a se da celuĭ ce nu are cu ce să lucreze pămîntul; şi aşà maĭ nainte pentru bucate, pentru banĭ, pentru toate în de obşte; ba încă mĕ tem că nicĭ pe braţele noastre n'o să maĭ putem fi stăpânĭ; căcĭ ceĭ ce din bătrâneţe,

boale, ciungeală, nu vor avé braţe, o să se lege de capul nostru, mâne fără îndoeală.

No. 1.422. 1848 Aug. 12.

Când s'ar atinge dreptul proprietăţiĭ, domnilor, nimenĭ nu s'ar maĭ silì să se maĭ înavuţească, ca să lase copiilor sĕĭ moştenire; şi o ţeară fără avuţie este nenorocită; nimenĭ n'ar maĭ muncì şi n'ar maĭ cheltuì ca să cultiveze pămîntul, şi agricultura ar cădé; şi cu dînsa ar secà singurul isvor de bogăţie şi fericire al ţĕriĭ; şi acestea toate, din pricină că nimenĭ nu va maĭ fi sigur pe ceea ce are de aḑĭ până mâne.

Trebue dar respectat principul dreptuluĭ proprietăţiĭ, ca să nu nenorocim ţeara, întorcêndu-ne în starea dobitocească din care lumea civilisată, d'abià după atâtea veacurĭ, a putut scăpà, ca să nu ajungem într'o stare de sălbăticie, în care, mulţumită fie ceruluĭ, nicĭ odată n'am fost; pentru că originea Românilor este nobilă, pentru că strămoşiĭ noştri, Romanĭ, aŭ fost civilisaţĭ; şi când micul nostru Stat s'a arătat lumiĭ, s'a arătat civilisat, viteaz şi drept.

Europa întreagă, domnilor, care astăḑĭ şĭ-a întors căutăturile sale către noĭ, şi de la care aşteptăm simpatiĭ şi ajutoare, Europa întreagă, vĕ ḑic, domnilor, ne-ar privì cu groază şi cu ură, când ar aflà că pacĭnica şi obştească revoluţie ce s'a săvîrşit pe malurile unuĭ rîŭ ce o interesează a început lucrările sale prin desfiinţarea dreptuluĭ proprietăţiĭ, prin desorganisarea societăţiĭ omenescĭ!

Încetez, domnilor, pentru că d-voastră aveţĭ destulă pătrundere ca să înţelegeţĭ în ce prăpastie ne-ar aduce un asemenea act, şi ce antipatiĭ ar nasce în străinătate înrîurirea uneĭ asemenea pilde; şi pe cât noĭ, proprietariĭ, într'o glăsuire am recunoscut erĭ libertatea munciĭ omuluĭ, cu atât şi dd. sătenĭ trebue să recunoască sfinţenia dreptuluĭ proprietăţiĭ. Acest drept, domnilor, o naţie de 36 milioane de bravĭ, naţia francesă, ce cu sânge şĭ-a dobândit libertăţile, l-a recunoscut, l-a sprijinit şi l-a consfinţit, puindu-l drept bas la Constituţia lor; în vreme când acea naţie are în sînul eĭ atâţia fiĭ muritorĭ chiar de foame, lucru de care Dumneḑeŭ pe noĭ ne-a ferit.

Acest drept, domnilor, s'a respectat încă şi de toţĭ suveraniĭ ceĭ noĭ, ce în anul acesta se arătară pe scena lumiĭ; aceştĭ suveranĭ generoşĭ şi drepţĭ, popoarele suverane, ḑic, carĭ, în treĭ-ḑecĭ de revoluţiĭ săvîrşite acum în Europa, n'aŭ făcut decât să-l consfinţească şi maĭ mult.

No. 1.422.
1848
Aug. 12.

Nu gândiţĭ însă, domnilor, pentru că voesc a sprijinì dreptul proprietăţiĭ, că aşĭ fi indiferent la îmbunătăţirea ce cere trebuinţa a se face soarteĭ săteanuluĭ, maĭ vîrtos după ce tocmeala închirieriĭ pămîntuluĭ, ce erà de pe vremĭ impusă de legĭ, s'a desfiinţat acum cu dînsele; departe de mine o asemenea idee neomenoasă! Voesc numaĭ ca pentru orĭ-ce vom lucrà, să plecăm de la un princip sănătos şi să călcăm pe basurĭ omenoase şi departe de silă, căcĭ ast-fel vom puté dobândì unirea în naţie, stima neamurilor străine şi binecuvîntarea luĭ Dumnedeŭ.

B a d e a, deputat sătean, găsesce de cuviinţă disele d-luĭ Lahovari. Dar, dise el, când mĕ iea, domnule, cu dorobanţul de dimineaţă, şi mĕ duc cu oameniĭ d-luĭ ca să-ĭ duc la pătul bucatele strînse; am lucrat toată sĕptămîna cu carul cu boĭ, cărând porumb la pătul! şi d-luĭ nu mĭ-a ţinut în seamă decât o di de clacă. Nu e aceasta robie? Tatăl meŭ mergênd la moşie ca să-şĭ încarce vinul, a sărit proprietarul cu Ţiganiĭ, şi ĭ-a luat boiĭ şi vinul, şi l-a bătut de moarte; rĕmâind eŭ mic, nu m'am putut duce de atuncĭ şi până acuma, iar proprietarul acela a făcut case marĭ pe moşia tătâne-meŭ. Eŭ şed cu chrisovul moşieĭ în casă, şi el stăpânesce moşia mea. Aceasta mi s'a întîmplat mie cu un proprietar.

D. R o b e s c u, deputat proprietar: Am dis că este o calomnie a se dice clăciĭ robie; claca este o simplă chirie, o indemnisaţie din partea săteanuluĭ către proprietar, pe a căruia moşie se află cu locuinţa, pentru foloasele ce a tras din moşie.

Clăcaşĭ aŭ fost şi sînt o mare parte din locuitoriĭ oraşelor; aceştia plătesc o clacă mult maĭ simţitoare şi pentru foloase mult maĭ micĭ de acele ce aŭ tras săteniĭ.

Săteniĭ aŭ făcut clacă până acum şi preoţilor sătescĭ, şi scriitorilor, şi chiar foncţionarilor publicĭ; dar aceasta nu va să dică că eĭ aŭ robit, ci numaĭ că aŭ întors o îndatorire pentru alta, ce negreşit aŭ trebuit să aibă către acele persoane.

E n e C o j o c a r u, deputat sătean: La părerea d-luĭ Robescu şi d-luĭ Lenj, că nu este claca robie, rĕspunse că până la Regulament n'a fost robie aşà de aspră, ca de atuncĭ încoace. Nu este omul rob, lipit de moşie, când n'are voe să se ducă de pe o moşie pe alta? Noĭ n'avem voe să fugim măcar, de vreme ce ne aduce înapoĭ dorobanţul cu bătaia. Ce însemnează în Regulament pedepsele acelea, ca să plătesc toata claca pe un an înainte, şi toate sădirile şi alte lucrurĭ muncite de mine să rĕmâe de geaba proprietaruluĭ? De acolo apoĭ o mulţime de cheltuelĭ pentru strămutare, şi

o mulțime de vreme perdută. Acestea nu mĕ țineaŭ legat de moșie? Nu mĕ robiră?

D. Lahovari, deputat proprietar: Să se închidă discuția, și să se uite cele trecute.

D. Lenj: Cum că dacă nu se puteà strămută săteanul de pe o moșie, aceasta nu însemnează robia luĭ; în adevĕr locomișcarea săteanuluĭ erà mărginită; însă nu erà legat de pămînt de către proprietar, ci maĭ mult de interesul Guvernuluĭ, pentru capitația și îndatorirea săteanuluĭ; în cât Guvernul a făcut această oprire maĭ mult în interesul cârmuiriĭ decât al proprietaruluĭ. Erà tot odată și o măsură financială și politicească, ca la întîmplare de crimă, să se scie unde se află omul.

Ene Cojocaru, deputat sătean: Visteria se puneà la cale, găsià pe sătean orĭ-unde se aflà; iar proprietarul, din ducerea unuĭ sătean de pe moșie, perdeà maĭ mult, căcĭ perdeà un rob.

D. Cernătescu, deputat proprietar: Să se închidă discuția; ne perdem timpul în zadar; nu facem nimic.

Vice-presidentul: Domnule, d-ta care aseară la balul poporuluĭ suveran purtaĭ eșarfa poporuluĭ, n'ar trebuì să lucri adĭ în protiva luĭ. Noĭ facem mult acum, căcĭ dărîmăm Regulamentul; și apoĭ când dărîmă cine-và, trebue să și zidească alt cevà la loc. Materialurile trebuesc adunate și încă multe, dar numaĭ de cele bune; să le căutăm, să le alegem; și în aceasta nu perdem timpul, și nicĭ să se închidă discuția, până nu se vor luminà frațiĭ noștri sătenĭ.

D. Lenj: Aicĭ n'am venit la școală.

Vice-presidentul: La școală, saŭ nu la școală, puțin îmĭ pasă unde aĭ venit; scim cu toțiĭ că avem cu toțiĭ trebuință de a ne luminà și a ne împăcà cum va fi maĭ bine.

— Dară, dară, strigară săteniĭ! Să ne luminăm și să ne vorbească românesce, căcĭ nu înțelegem.

D. Lenj: Este de prisos a ne întoarce la cele trecute, a ne maĭ arătà ranele, să se închidă discuția. Eŭ nu voiŭ să mĕ fac apologistul celor trecute; rana este dureroasă.

Vice-presidentul: Dureroasă dară, și tocmaĭ pentru aceea s'o spĕlăm, s'o curățim, s'o tăiem până în carne vie; ne va usturà, dar altmintrelea doctorul nu o lecuesce. Este asemĕnare mare între trupul societățiĭ și trupul omuluĭ care, când se rănesce, nu poate fi lecuit de doctor până nu-ĭ curăță rana; trebue și noĭ

No. 1 422. 1848 Aug. 12

să ne curăţăm bine, până ne vor usturà toate ranele sociale, dacă voim să ne vindecăm.

D. Pleşoianu, deputat sătean: Să se închidă discuţia, să nu perdem timpul, căcĭ toţĭ credem că munca este sfîntă şi proprietatea asemenea este sfîntă.

Vice-presidentul: Dacă d-voastră, sătenilor, voiţĭ să fiţĭ liberĭ, să nu maĭ fiţĭ robĭ, să nu maĭ fie clacă, iobăgie şi altele; daca voiţĭ să nu maĭ fie Regulamentul, care v'a sărăcit, apoĭ să vĕ ridicaţĭ în picioare Noĭ dărîmăm Regulamentul, sfinţim ḍisa a celor ce aŭ venit în numele Domnuluĭ şi aŭ ḍis: Respect la persoane; punem temelia fericiriĭ noastre, căpĕtând cu bună învoirea deputaţilor proprietarĭ o parte din art. 13 al Constituţieĭ; şi de aceea puiŭ la votare: munca este sfîntă şi omul este liber, adică cu alte cuvinte emancipaţia clăcaşilor. Ceĭ ce voesc aceasta să se ridice în picioare.

Toţĭ săteniĭ se ridică în picioare, iar uniĭ din proprietarĭ lasă scaunele.

Vice-presidentul: Domnilor deputaţĭ proprietarĭ, ce faceţĭ? Încotro apucaţĭ? Aveţĭ de gând să plecaţĭ? Eată toţĭ deputaţiĭ sătenĭ cer emancipaţia clăcaşilor; cer ca omul să fie liber şi munca luĭ liberă şi sfîntă. Această libertate o cer pentru dînşiĭ şi pentru d-voastră, pentru toţĭ Româniĭ şi în numele Românieĭ. Fi-va cine và din d-voastră, care să nu voească decât numaĭ pentru sine libertatea omuluĭ şi munca luĭ sfîntă? Astăḍĭ, în pămîntul Românieĭ, toţĭ trăesc cu aceste puterĭ ale vieţiĭ omenescĭ; v'am auḍit sprijind libertatea, şi acum s'o lăsaţĭ? De o veţĭ lăsà, eŭ nu ieaŭ asupră-mĭ aceea ce ar puté urmà; şi pentru aceea maĭ puiŭ încă odată la votaţie: „Este omul liber, este sfîntă munca luĭ?“

Acum toţĭ se ridicară şi primiră în unanimitate această lege.

Vice-presidentul: După ce am primit cu toţĭ un stâlp al Constituţieĭ noastre, ne maĭ rĕmâne încă unul pe care să putem aşterne fericirea noastră; însă d. Scurtulescu a cerut parola, şi o şi are.

D. Scurtulescu, deputat sătean: Dumneḍeŭ a făcut ceruĭ şi pămîntul şi a însuflat pe Adam şi pe Eva şi ne-a ḍis: Cresceţĭ şi vĕ îmmulţiţĭ, să umpleţĭ pămîntul şi să-l stăpâniţĭ pe dînsul. De la moş Adam încoace se va dovedì prin tractaturĭ vechĭ cum s'a urmat din vreme în vreme, care ne-am pomenit noĭ de la moşĭ, ḍicênd că am trăit destul de bine până într'o vreme; iar de la anul 1831 ne-am pomenit prin silnicie cu un jug de fer, pus pe capul nostru, ce-l numesc boeriĭ proprietarĭ şi sfînt Regula-

ment, precum şi erĭ în adunare a pomenit d. Lenj din partea d-lor proprietarĭ, că este sfîntă proprietatea şi Regulamentul, dicênd tot d-luĭ ca să-l sfinţim şi pe viitor. Noĭ această proprietate şi Regulamentul ce ne-a împilat de anĭ şeapte-spre-dece şi până acum, nu le cunoascem de sfinte, ci le cunoascem jug de her şi robime, pusă în capul nostru cu silnicie şi fără de scirea obşteściĭ ţĕrĭ a Românuluĭ; în vremea aceasta de acum înainte sfîntă este Constituţia ce este scoasă din sfînta Evanghelie. Domnilor proprietarĭ, acum în vremea care ne aflăm, a sosit vremea mântuiriĭ, cu voia luĭ Dumnedeŭ, în care să ne lumineze cu unire şi frăţie în folosul tutulor şi în paguba nimuluĭ. Domnilor proprietarĭ, este dreptate, este unire între noĭ.

No. 1.422. 1848 Aug. 12.

Este frăţie; şi de aceea să urmăm sfînta Constituţie, că sfînta Constituţie ne dice ca să ne daţĭ o părticică de pămînt în care să ne fie de ajuns pentru hrana noastră şi a vitelor noastre; şi după acea părticică de pămînt ce ni se dă în stăpânire din sfînta Constituţie, cine îĭ va trebuì maĭ mult pămînt să muncească afară din cel dat din sfînta Constituţie, va cere de la stăpânul pămîntuluĭ numaĭ cu o dare din rodul pămîntuluĭ din dece una, fără să se maĭ pomenească de clacă, de iobăgie, de prisoase şi erbărit, numaĭ din dece una din rodul pămîntuluĭ, precum maĭ sus s'a dis.

Vice-presidentul: N'a sosit încă timpul de a ne îndeletnicì de dijmă; aceasta este o faptă atât de însemnată, cât merită a o cercetà cu de amăruntul din toate părţile. Vom face socoteală ce venit are capitalul pus în pămînt, şi dacă acest venit al pămîntuluĭ va fi de o potrivă cu dijma, atuncia veţĭ hotărî şi despre dînsa; acum însă este vorba asupra diseĭ din Constituţie: respect la proprietate.

Vice-presidentul, vĕdênd că a trecut de amiadă di, a propus să luăm puţin repaos şi s'a suspendat seanţa.

D. Stan Stănică, deputat sătean, are parola. El dice: Munca este sfîntă şi proprietatea este sfîntă; însă după ce se va împărţì şi clăcaşuluĭ câte o părticică, apoĭ este sfîntă şi proprietatea.

D. Buga, deputat sătean: D-voastră, domnilor proprietarĭ, la această întrebare a d-voastră că este sfîntă munca, saŭ nu, la aceasta eŭ dic, că munca omuluĭ este sfîntă; căcĭ se face prin mânile omuluĭ şi sudorile luĭ şi arderea soareluĭ, şi neatinsă de nedreptate; şi iar dic că este sfîntă şi aceea ce ne vine de la Tatăl ceresc; iar d-voastră, domnilor proprietarĭ, vedem că ne apucaţĭ să dăm cuvîntul că este sfîntă proprietatea saŭ nu? La aceasta eŭ

No. 1.422. 1848 Aug. 12.

ḑic că nu este în căderea noastră, ca să o sfinţim, că numaĭ unŭ Dumneḑeŭ sfinţesce; că de la moş Adam ne-a făcut Dumneḑeŭ ca să ne hrănim toţĭ pe pămînt. Domnilor proprietarĭ, acum vedem că de la mila luĭ Dumneḑeŭ a sosit vremea mântuiriĭ, ca să ne scape din robia ce am fost, maĭ cu seamă de la anul 1831 până acum; de acum înainte să urmăm Constituţieĭ, că e sfîntă întocmaĭ după sfînta evanghelie, ca să ne lumineze cu o unire şi dreptate şi frăţie, ca să ne daţĭ şi nouĕ o părticică de pămînt cât pentru hrana noastră şi a vitelor noastre, că de atâta vreme de când muncim, poate să o fim şi rĕscumpĕrat; iar cine va voì ca să are maĭ mult, să ceie pămînt de la stăpânul pămîntuluĭ şi să-ĭ deà din venit, adecă la ḑece una din toate sĕmĕnăturile, fără să se maĭ pomenească nicĭ un fel de abus, cum urmà până acum, de prisoase şi erbărit; că aceasta a fost şi maĭ înainte vreme, şi cunosc că e dreptate şi frăţie. Va fi sfîntă proprietatea, însă după ce se va botezà; să o botezăm, să o sfinţim, că pentru aceasta ne-am adunat aicĭ.

D. Lenj: Să o botezăm, să-ĭ fim naşĭ, şi să-ĭ punem nume dreptate.

Preotul: Domnule Vice-president, tot pentru a sfinţì proprietatea ne este vorba?

Vice-presidentul: Tot, şi aĭ parola.

Preotul: Fraţilor, dacă revoluţia de la 11 Iunie prin Constituţie a respectat proprietatea şi persoana, ar fi de prisos noĭ, o grămadă de oamenĭ, să ne batem capetele pentru aceasta; că destul de curat arată Constituţia că sfîntă e şi una şi alta: aşà dar ar trebuì să începem a merge la Constituţie, unde ḑice: „Săraciĭ plugarĭ, hrănitoriĭ oraşelor, fiiĭ patrieĭ ceĭ adevĕraţĭ, ce aŭ purtat de atâtea veacurì greutăţile ţĕriĭ, aŭ îmbunătăţit moşiile, aŭ hrănit ţeara şi proprietariĭ şi pe moşiĭ lor, pe părinţiĭ lor şi chiar însuşĭ pe aceştĭ proprietarĭ; înaintea generosităţiĭ lor, îşĭ cer o părticică de pămînt, îndestulă pentru hrana familieĭ şi a vitelor sale, rĕscumpĕrată de atâtea veacurĭ cu sudorile lor; o cer şi patria le o dă, şi iarăşĭ patria ca o mamă bună şi dreaptă va despăgubì pe toţĭ."

Vice-Presidentul: Deşì s'a făcut Constituţia şi ne-am jurat pe ea, dar sîntem datorĭ să desbatem articolul proprietăţiĭ pămîntuluĭ şi să-l primim cu toţiĭ.

Toţĭ deputaţiĭ sătenĭ aŭ strigat: noĭ sfinţim proprietatea; însă după ce se va împărţì, iar acum nu putem.

D. Robescu, deputat proprietar: Dacă acum nu se sfinţesce, va să ḑică că noĭ n'avem moşiĭ, şi de unde o să împărţim?

No. 1.422. 1848 Aug. 12.

Vice-presidentul: Domnilor, lucrările noastre sînt publice, fiind-că aŭ de scop binele public; vorba şi scrierea este liberă în România, liberă aicĭ între noĭ; însă astăḑĭ publicul, setos de a sci cele ce lucrăm, ne a înconjurat în numĕr atât de mare, în cât simţim nevoea de a ne întrerupe puţin şirul desbaterilor şi de a ne însemnà datoriile reciproce între noĭ şi publicul de faţă. Spre acest scop am onoare a vĕ propune următoarele regule:

1. În cursul seanţeĭ nu este liber nimenĭ din public de a întrerupe vorba unuĭ deputat.

2. Nimenĭ nu poate şopti, când vre-un deputat vorbesce.

3. Vorba publiculuĭ este liberă în timpul conferinţelor şi când seanţa este suspendată.

Adunarea adoptă în unanimitate aceste puncturĭ, după care Vice-presidentul poruncì de a se prescrie şi a se lipì pe uşă, şi apoĭ dete parola preotuluĭ Neagu.

Preotul Neagu: Fraţilor! Eŭ creḑ că din câţĭ se vĕd astăḑĭ adunaţĭ în această sală, atât aceĭ ce sîntem la masă, cât şi fraţiĭ privitorĭ ce nu aŭ vot, nicĭ unul nu este venit care să nu fie venit în dragostea Constituţieĭ şi care să nu fie jurat pe Constituţie, că adecă se vor ţiné de acele 21 de articole. Constituţia în duhul eĭ sfinţesce proprietatea, sfinţesce şi persoana. Aşà dar sfîntă e proprietatea, dar tot odată o cunoasce şi datoare prin art. 13 a împărtăşì şi pe locuitorul fără pămînt cu o părticică de pămînt spre hrana familieĭ şi a vitelor sale; aşà dar sfîntă este şi proprietatea, şi nu vĕ maĭ temeţĭ, fraţilor sătenĭ, a ḑice: că proprietatea este sfîntă, că adecă îndată ce veţĭ ḑice că proprietatea este sfîntă, o vor ḑice domniĭ proprietarĭ, că adecă munca d-voastră e sfîntă, şi proprietatea noastră asemenea e sfîntă, luaţi-vĕ munca şi vĕ duceţĭ unde voiţĭ, ce aveţĭ cu proprietatea noastră? Nu, fraţilor, nu vĕ ḑice nimenia aşà, fiind-că aŭ jurat pe Constituţie, şi îndată ce vor ḑice aşà, apoĭ nu numaĭ că nu vor maĭ avé loc acì, şi nicĭ în toată ţeara nu vor avé loc, fiind-că acela ese din duhul Constituţieĭ şi îndată ce va eşì din duhul Constituţieĭ, va eşì şi din adunare, după cum ḑiseĭ.

Deputaţiĭ sătenĭ: Sfîntă e proprietatea, după ce se va împărţì.

Vice-presidentul: Maĭ înainte de a se împărţì, trebue să declarăm de sfîntă proprietatea. Munca noastră este sfîntă şi liberă; dacă proprietatea nu va fi sfîntă şi liberă, cum o să intrăm în toc-

No. 1.422. 1848 Aug. 12.

mealâ? Constituţia ne asigureazâ câ clâcaşiĭ se vor împroprietârì prin rescumpĕrare, vrea sâ ḑicâ: câ proprietatea este sfîntâ; şi dacâ binele publiculuĭ cere de la dînsa ce-và, cere, ḑic, nu iea. căcĭ atuncĭ ar fi o tâlhârie, cere împroprietârirea clâcaşilor şi aceasta o cere cu rĕscumpĕrare, ca aşà fie-care, avênd un petic de pâmînt, sâ-şĭ aibâ asiguratâ libertatea, ca sâ fie un mâdular interesat în Statul Românieĭ şi patria noastrâ sâ capete soliditatea şi fericirea aceea de care meritâ a se bucurà.

D. Ceauşescu, deputat proprietar: Fraţilor! Dacâ vĕ vom da pârticica voastrâ de pâmînt, sfinţiţĭ proprietatea ce ne va maĭ rĕmâné?

Toţĭ deputaţiĭ sâtenĭ ḑiserâ: Toţĭ o sfinţim, sculându-se şi în picioare.

Vice-presidentul, recapitulând discuţia, desvoltând materia proprietâţiĭ pâmîntuluĭ, întreabâ dacâ d-niĭ sâtenĭ voesc sâ sfinţeascâ proprietatea pâmîntuluĭ cuĭ-và? Şi ḑicênd câ ceĭ ce voesc ca proprietatea sâ fie sfîntâ sâ se ridice în picioare, toţĭ deputaţiĭ sâtenĭ şi proprietarĭ s'aŭ şi ridicat în picioare.

Vice-presidentul: Acum, domnilor, am pus lucrurile în starea în care eraŭ maĭ înainte de Regulament; am sfinţit articolul 13 din Constituţie, adecâ emancipaţia clâcaşilor; am declarat câ este sfîntâ munca, prin urmare câ nu maĭ este robie pe pâmîntul românesc. Şi am declarat câ şi proprietatea este sfîntâ, prin urmare câ nu sîntem socialiştĭ. Ne rĕmâne ca sâ pâşim întru a ne învoi, a curmà din râdâcinâ causa revoluţiilor şi de a ne asigurà o viitorime fericitâ; de aceea propun pe mâne ordinea de ḑi: Dacâ poate cine-và sâ se facâ proprietar prin rĕscumpĕrare?

Seanţa s'a ridicat la 2 ore.

Vice-presidentul, I. Ionescu.

No. 1.423. 1848 Aug. 12.

Scrisoarea luĭ Iordache Bâlâcescu câtre Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

Domnule General!

Reacţiile între duhurile neastîmpĕrate nu înceteazâ aicĭ în cetatea noastrâ, Caracâlul.

Reacţiĭ însâ nu în lucrare, ci în tainâ, a câţĭ-và pâcâtoşĭ de cacocraţĭ ce avem şi noĭ, ca în toate locurile, precum se deluşesce, adecâ:

No. 1.423.
1848
Aug. 12.

La 24 Iulie trecut, treĭ dintr'aceştĭ neomenoşĭ, şi anume: d. Dimitrie Jianu, Presidentul tribunaluluĭ, d. Cănuţă Jianu şi d. Ioan Viişoreanu s'aŭ făcut nevĕduţĭ, fără a se sci încotro şi unde aŭ plecat, părăsind cel dintâiŭ postul sĕŭ, fără împlinire de vre-o formă.

La 28, mergênd sub-tînsemnatul la satul Fălcoiŭ, proprietate a celuĭ de al doilea, pentru dumerirea locuitorilor şi supunerea lor la datoriile proprietăţiĭ, aflaĭ că aceştĭ treĭ ar fi trecut peste Olt, şi împreunându-se la Bălănescĭ cu Ioniţă Jianu, fraţiĭ Izvoranĭ, cu toţiĭ ar fi plecat d'a dreptul la Giurgiŭ.

Alaltăerĭ, la 9 ale următoareĭ, sosind în capitala acestuĭ district, pe la casele lor, aflu că pe dată s'ar fi adunat împrejuru-le ceĭ-lalţĭ păcătoşĭ, atinşĭ de partida lor, şi anume: d. Şerban Jianu, cu doĭ fiĭ aĭ sĕĭ; d. Michalache Jianu, cu fiul sĕŭ; d. Ioan Perieţeanu; d. Nicolin Jianu; d. Toma Vasiliu; d. Nicolae Gazan; d. Andreĭ Prejbeanu, judecătorul; d. Nicolae Chintescu, idem; d. Costache Bârsescu, grefierul; d. Grigorie Balabun, d. Vasile Urianu — aceştia sînt ţinuţĭ în case de două văduve, Zinca Greceanca şi Elenca Brătăşanca, şi întrebându-ĭ de cele ce aŭ făcut la Giurgiŭ, după încredinţările ce am luat de la chiar aceia ce aŭ fost faţă, şi anume: d. Toma Vasiliu şi Costache Bârsescu, înşelându-se pe cuvîntul că cel dintâiŭ îmĭ este unchiŭ şi cel d'al doilea cumnat, şi după ce m'aŭ rugat că le voiŭ ţiné secretul, aflu că ar fi ḑis chiar aşà:

„După ce ne-am înfăţişat la Suliman Paşa şi după ce îĭ arătarăm asupririle noastre, ne-a ḑis: Duceţi-vĕ acasă şi fiţĭ singurĭ că eŭ sînt venit aicĭ să puiŭ în lucrare, după voinţa Sultanuluĭ, instituţiile regulamentare, şi că nu veţĭ cercà pagube nicĭ la proprietăţĭ, nicĭ la rangurĭ, nicĭ robiĭ vi se vor luà, şi ca să vĕ încredinţaţĭ de adevĕrata misie a mea, eată vĕ daŭ în copie şi adresul meŭ ce l-am făcut către boeriĭ şi notabiliĭ Valachieĭ întâiŭ, şi l-am trimis în Capitală."

Adăugând eĭ a desluşì, ca să cunoască ceĭ-lalţĭ, că cugetul misionaruluĭ Suliman Paşa este adevĕrat în potriva Constituţieĭ, şi în asemĕnare cu al Sultanuluĭ, că:

Deşì Suliman a primit Locotenenţa Domnească, dar s'a vĕḑut înşelat, când această Locotenenţă este aleasă de popol fără regula cerută de Regulament, precum aŭ cerut-o şi că, cu mergerea în Capitală a Exelenţeĭ Sale, sînt pregătiţĭ câţĭ-và a-ĭ da în cunoscinţă pentru aceasta şi, prin urmare, tot odată este să trimiţă şi după Domnia-voastră 2.000 Turcĭ, să vĕ aducă de unde vĕ aflaţĭ.

No. 1.423.
1848
Aug. 12.

Aceste povestirĭ luându-le aceĭ de sus, nu puţină îngâmfare pricinuiră, în cât treĭ din eĭ se dovediră bârfind şi afară, precum urmează:

D. Ioan Viişoreanu, ducêndu-se la casa sa, s'a întors către nisce Ţiganĭ aĭ dumi-sale, ce măglisiţĭ aŭ stătut, până ḑicêndu-le să umble pe calea lor, că până acum tot maĭ aveà puţină îndoeală, dar de acum înainte, după voia ce are de unde aŭ fost eĭ, îĭ pune jos şi-ĭ dă 100 de parĭ, ca să-şĭ pearḑă gândul desrobiriĭ.

D. Cănuţă Jianu a ḑis către uniĭ, că vor vedé peste puţin toţĭ ce este Guvernul şi ce este Constituţia saŭ libertatea, că pe el îl doare mâna slobodind la pistoale de la Giurgiŭ până aicĭ de bucuria ce are.

D. Nicolae Chintescu a pus pe o slugă a sa şi un Filip Prejbeanu, gazda sa, să vorbească în piaţă unele şi altele ca cele de sus, pe carĭ şi prinḑêndu-ĭ ĭ-am arestuit fără minut zăbavă şi după o dojană în vileag s'aŭ slobodit asiguraţĭ în sarcina gvardieĭ naţionale pentru bune purtărĭ.

Aceste mişcărĭ puseră, Domnule General, pe mulţĭ slabĭ la îndoelĭ. Şi cu toate că sub-însemnatul putuĭ trage toată astîmpĕrarea popoluluĭ la cugetul cel constituţional, defăimând şi cu totul doborînd pasurile vrăjmaşilor fericiriĭ obştescĭ.

S'ar cuveni însă, Domnule General, să luăm oare-carĭ stăruinţe, şi chiar asupra unora ca ceĭ de sus, carĭ nu se pot mustrà numaĭ de indulgenţa povĕţuirilor şi a deslușirilor ce necurmat li se dă în asemĕnarea duhuluĭ Evangheliеĭ, de vreme ce tot Evanghelia ḑice: Celuĭ rĕŭ cu rĕŭ i se va plătì, ca să-l facem a părăsì relele cugetărĭ, iar maĭ vîrtos neapĕrat socotesc a fi ca să se depărteze şi din foncţiile lor aceĭ ce fac parte în judecătorie, ca să nu maĭ fie priviţĭ de nimenĭ ca slujbaşĭ către carĭ tot-deauna urmează orĭ-cum a le da ce-và respect din locuitorĭ.

Aceste dar grăbesc cu ştafetă a le face cunoscut Domnieĭ-voastre şi vĕ rog să mĕ cinstesc cu ordonare de urmarea ce am a face.

Salutare şi frăţie.

Iord. Bălăcescu.

Cetatea Caracălul.

Scrisoarea Hatmanuluĭ Dimitrie Sturdza, General-Inspector al miliţieĭ Moldovenescĭ, către Generalul-Locotenent al armateĭ Rusescĭ Gustav de Hassfort.

No. 1.424.
1848
Aug. 12.

(Conc. Arch. St. Iaşĭ. No. 437. Administrative nouĕ.)

La d. Gheneral Leitenant Hassfort.

Euer Excellenz!

Soeben ist mir die Nachricht zugekommen, das in Groseschti, dem Gute des Fürsten Dimitry Cantacuzin, welches an der oesterreichischen Grenze gelegen ist, eine Anzahl bewaffneter Menschen, theils Polen, theils Ungarn, sich in den walddichten Bergen dort angesiedelt haben und allem Anscheine nach Böses beabsichtigen, wie Ew. Excellenz aus dem hiemit beigelegten Rapport meines Grenz-Officiers ersehen wollen.

Ich habe es für meine Pflicht gehalten Ew. Excellenz von diesem Vorfalle in Kenntniss zu setzen, damit Sie die Massregeln treffen möge die Ew. Excellenz am geeignetsten scheinen werden, um jedem möglichen Unfuge zu steuern.

Ich benutze diese Gelegenheit um mich Ew. Excellenz ins Gedächtniss zurückzurufen, und Sie zu bitten die Versicherung meiner inningen Achtung zu genehmigen, mit der ich stets verbleibe, Ew. Excellenz ergebener Diener.

Iassy.

Raportul No. 5.624 al Isprăvniciei ţinutuluĭ Iaşĭ către Departamentul trebilor din Lăuntru al Moldoveĭ.

No. 1.425.
1848
Aug. 12.

(Orig. Arch. St. Iaşĭ. Dos. No. 13.208.)

Cinstituluĭ Departament al trebilor din Lăuntru.

Isprăvnicia ţinutuluĭ Eşiĭ.

Raport.

Privighetoriĭ de ocoale şi Comisariĭ de târguşoare raportuesc în urmarea poronciĭ Isprăvn. cu No. 2.633, că după activele măsurĭ

No. 1.425. 1848 Aug. 12. ce aŭ întins, nu aŭ putut aflà pe Toadir Sion, acel ce a luat parte la tulburările urmate. Despre care Isprăvn., spre rĕspuns la poronca cu No. 6.447, supus îĭ aduce la sciință.

(Nedescifrabil.)

No. 5.624.

(Resoluție :) Secția 4. Avgust. 12. — Să se înaintească lucrarea pentru mărginirea poroncită asupra d. Sion.

Balş.

No. 1.426. 1848 Aug. 12. **Raportul No. 5.715 al Isprăvniciei ținutului Botoşanĭ către Departamentul trebilor din Lăuntru al Moldoveĭ.**

(Orig. Arch. St. Iaşĭ. Dos. No. 13.208.)

Cinstituluĭ Departament din Lăuntru.

Isprăvnicia ținutuluĭ Botoşanĭ.

Raport.

Comandirul întregeĭ granițe despre Bucovina, prin adresul cu No. 205, încunosciințând că locuitoriĭ ce eraŭ regularisițĭ spre întărirea pazeĭ granițeĭ s'ar fi făcut nevĕdųțĭ, s'a scris privighetoruluĭ de acolo, ca îndată să-ĭ orîndueascâ la îndatorire, şi acesta prin raportul cu No. 161 rĕspunde că împrejurările împedecătoare în asemenea, de a se da opt-ḑecĭ şi şease oamenĭ, nu sînt decât că epidemia boaleĭ cholera întinḑêndu-se existează maĭ prin toate satele aceluĭ ocol, şi carĭ din eĭ încă până astăḑĭ aŭ rĕmas neatacațĭ de rĕul acesta sînt pornițĭ în Capitală cu furajul oştenesc şi alțiĭ la treeratul orzuluĭ şi măcinatul secăriĭ, după a căruia pregătire iarăşĭ urmează a porni în Capitală. Drept aceea Isprăvnicia, supuind în cunoscința respectivuluĭ Departament, roagă a i se da cuvenita deslegare. Însă privighetoruluĭ totuşĭ i s'a înoit a da oameniĭ trebuitorĭ, potrivit poroncilor cinst. Departament.

În lipsă, Teodoru Serdar.

Se cere deslegare ce urmare să se păzească pentru regularisirea oamenilor în paza granițeĭ, că nu sînt de unde a se da.

No. 5.715.

(Resoluție :) Secția 4. Avgust 14. — Să se rĕspundă că paza granițeĭ neputênd rĕmâné fără oamenĭ, ea să închipuească fără sminteală păzitoriĭ trebuincioşĭ din locuitoriĭ ce vor fi sănătoşĭ.

Balş.

Depeşa Generaluluĭ Aupick, Ambasadorul Franciеĭ la Constantinopole, către Ministrul Bastide. No. 1.47. 1848

(Copie. Acad.)

Thérapia.

Monsieur le Ministre,

J'ai l'honneur de vous accuser réception de votre dépêche No. 7 (6 août); les miennes, No. 8, 10 et 11, vous ont fait connaître ce que j'avais pu apprendre de la marche des affaires dans les Provinces Danubiennes. Dans la dernière j'exprimais l'opinion qu'en Valachie les choses semblaient être en voie d'arrangement sans lutte et sans intervention armée nécessaires. J'ai la conviction maintenant que cela était possible, que cela eût eu lieu. Les Valaques avaient enfin compris l'imprudence de leur levée de boucliers, et ne demandaient pas mieux que de faire les actes de soumission exigés par la Porte qu'ils savaient disposée à leur faire, en grande partie, les concessions qu'ils désiraient en obtenir. On évitait ainsi l'occupation de la Valachie, et celle de la Moldavie par les Russes n'aurait plus eu de motifs. Mais il fallait pour qu'il en fût ainsi que la Russie fût animée d'un véritable esprit de modération et partageât les vues conciliatrices de la Porte. Pour elle, le point capital est d'avoir les mains dans tout ce qui se passe dans les provinces, afin, je ne dirai pas d'y maintenir, mais bien d'y accroître son influence, de continuer enfin à peser sur elles au point, pour ainsi dire, de se les approprier moralement, en attendant le temps de la réalisation de ses projets. Le rétablissement de l'ordre dans les provinces, sans son intervention, ne pouvait donc lui convenir. De là des difficultés qu'on pouvait prévoir, et qui ajoutent aux embarras déjà si grands de la Porte. Cela n'exclut en rien la modération dans le langage officiel, mais il m'était revenu que M. Titow avait fait à la Porte une communication dont l'objet devait être l'appréciation de St. Pétersbourg de ce qui se passait dans les provinces, et une demande de désaveu de ce qu'y avait fait Suleyman Pacha, Commissaire extraordinaire. Il m'importait d'en connaître la teneur. Je chargeai M. Cor de voir à cet effet le Ministre des Affaires étrangères.

Voici le résultat de sa conférence :

Il y a quelque temps, la Légation de Russie a communiqué à la Porte une dépêche de M. de Nesselrode dans laquelle le Gouvernement ottoman est invité „à se bien garder de pac-

No. 1.427. 1848 Aug. 12.

tiser avec les idées révolutionnaires et avec les hommes qui les représentent."

Si cela arrivait, dit la dépêche: „La Porte est dûment avertie et l'Empereur de Russie n'aurait qu'à protester et à user de tous les moyens en son pouvoir pour préserver son Empire."

Le Cabinet précédent avait, par l'organe du Ministre des Affaires étrangères, Rifat Pacha, donné à Suleyman Pacha l'ordre de ne reconnaître ni la révolution du 23 juin, ni aucun des actes du Gouvernement provisoire. Suleyman a commencé à agir dans ce sens, mais bientôt, entraîné par sa bienveillance et par la partie de ses instructions favorables aux Valaques et relatives aux légitimes améliorations qu'ils demandent, il a trop vite oublié qu'il ne devait pas reconnaître l'origine révolutionnaire et la forme sous laquelle la demande de redressement des griefs s'était produite d'abord; il a accepté la discussion des articles d'une constitution que la Porte lui avait enjoint de regarder comme non avenue. Le principal sujet de plainte et de réclamation de la Russie c'est qu'il a reconnu une Lieutenance Princière composée de trois principaux membres du Gouvernement provisoire sorti de la révolution. Il l'a non seulement fait reconnaître par les Consuls étrangers, mais il aurait même, par une dernière circulaire, déclaré que ne pas le reconnaître serait un acte contraire aux égards dus à la Sublime Porte. Tels sont les actes dont on veut le désaveu. Le Gouvernement ottoman veut éviter de désavouer Suleyman Pacha et il cherche un moyen de conserver la Lieutenance Princière, en donnant à la Russie une espèce de satisfaction sur le point de la non-reconnaissance du mouvement révolutionnaire et de ses premiers actes, point accordé précédemment par le Cabinet qui a précédé celui de Réchid Pacha depuis dix jours.

Il envoie dans ce but en Valachie Fuad Effendi, Chef de la division politique des Affaires étrangères. Il demande un acte qui annulle l'espèce de charte promulguée par le Gouvernement provisoire. Pour prévenir les tentatives de résistance, il fait porter à Bucharest les troupes turques réunies à Giurgevo. Avant son départ, il sera chargé, au nom du Gouvernement ottoman, de recevoir les membres d'une députation valaque arrivée depuis le 23 et de leur notifier les intentions de la Porte.

Ainsi voilà des complications nouvelles et qui ne sont évidemment dues qu'à l'immixtion de la Russie. On prolongera l'état

d'anxiété dans lequel se trouvent les populations, leur mécontentement s'en accroîtra, on les amènera à compromettre par quelque nouvelle imprudence la question vitale des améliorations que la Porte leur réserve; chaque jour aura sa difficulté, il faudra s'occuper enfin du remplacement des deux Hospodars. La Russie veut maintenir celui de Moldavie et mettra d'ailleurs tout en œuvre pour diriger les choix selon ses vues.

No. 1.427.
1848
Aug. 12.

Il est difficile de préjuger une heureuse issue à tant de difficultés. Sir Stratford Canning, se renfermant dans la ligne de surveillance et d'observation qu'il s'est tracée et qui est conforme aux vues de son Gouvernement, se réserve de présenter des observations sur l'attitude de la Russie, très modérée jusque maintenant, lorsque le prolongement de cet état de choses et du danger qui en résulte lui paraîtra le réclamer. Il me trouvera prêt à appuyer toute démonstration qui tendrait à paralyser l'action de la Russie. Jusque là, à moins d'instructions nouvelles, je me tiendrai dans la réserve que m'impose votre dépêche du 6.

Adresa No. 2.575 a Comitetuluĭ Carantinelor către Ministerul din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.428.
1848
Aug. 12.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 833.)

Dreptate, Frăție.

D-luĭ Ministru din Lăuntru.

Potrivit cereriĭ făcute Comitetuluĭ prin adresa d-v. cu No. 5.303, se însoțesce pe lângă aceasta listă de atribuțiile a douĕ mese ce are Comitetul pentru lucrările carantinescĭ și ale sănătățiĭ publice din lăuntrul Prințipatuluĭ.

Salutare și frăție.

Membriĭ Comitetuluĭ Carantinelor: N. Gusi, Gr. Zosima.
Șeful meseĭ, Carp.

No. 2.575.

Anexă.

Însemnare.

Canțelaria Comitetuluĭ se alcătuesce de douĕ mese lucrătoare subt un cap de canțelarie cu doĭ șefĭ de mese.

No. 1.428.
1848
Aug. 12.

Masa 1-ĭ.

1. Îngrijirea pentru clădirea din noŭ a carantinelor și ținerea lor în bună stare.

2. Înălțarea saŭ scăderea după vreme a termenuluĭ carantinesc.

3. Luarea de măsurĭ carantinescĭ în vreme de molimă în părțile de dincoace de Balcanurĭ.

4. Privegherea și strășnicia asupra pescuituluĭ în bălțĭ și în șanalul Dunăreĭ.

5. Corespondența cu părțile vecine cu acest Prințipat pentru starea sănătățiĭ din acele locurĭ.

6. Adunarea sciințelor de obșteasca importație și exportație a feluritelor obiecte și vite.

7. Orînduirea a tuturor amploiaților carantinescĭ în slujbă.

8. Adunarea venituluĭ taxeĭ pasagerilor.

9. Slobodirea lefilor a tuturor amploiaților, dohtorilor de județe și ținerea contabilitățiĭ.

10. Polițienescile măsurĭ de plutirea corăbiilor, a vapoarelor și a celor-lalte de obște vase pe rîul Dunăreĭ.

11. Îngrijirea și corespondența ce se ține pentru strejuirea picheturilor și curățitul linieĭ Dunăreĭ de stufurĭ.

12. Se caută și se chibzuesce orĭ-ce întîmplătoare pricină ivită pe la carantine.

13. O întinsă corespondenție cu Consulaturile străinelor Puterĭ pentru felurĭ de pricinĭ ale carantinelor.

14. Îngrijirea pentru înlesnirea comerțuluĭ prin carantine.

Masa II-lea.

1. Îngrijirea pentru starea sănătățiĭ locuitorilor din lăuntrul Prințipatuluĭ.

2. Ținerea uneĭ statistice sanitare asupra boliriĭ și a mortalitățiĭ locuitorilor.

3. Corespondență pentru măsurile ce se ieaŭ la tot felul de boale ale locuitorilor.

4. Privegherea asupra celor ce întrebuințează doctoria, hirurghia, moșitul, spițeria și alte asemenea atingĕtoare de sciințele medicale.

5. Poliția medicală atât prin orașe cât și în tot Prințipatul.

6. Priveghere asupra spițeriilor din tot Prințipatul.

7. Măsurĭ de boalele vitelor de obște.

8. Măsurĭ la vreme de epizootiĭ și ținerea tableĭ de mortalitatea lor.
9. Lucrarea vacsinuituluĭ în tot Prințipatul.
10. Consumația lipitorilor în Prințipat și poprirea lor de a se trece peste graniță.
11. Pentru tăerea vitelor la zalhanale.
12. Îngrijirea spitaluluĭ Dudescĭ.

No. 1.428. 1848 Aug. 12.

Membriĭ Comitetuluĭ Carantinelor:
Gr. Zosima.

Adresa No. 5.319 a Ministeruluĭ din Lăuntru al Țěriĭ-Româneseĭ către Comisiunea pentru liberarea robilor.

No. 1.429. 1848 Aug. 12.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 260.)

Dreptate, Frăție.

Onorabileĭ Comisiĭ a liberăriĭ robilor.

Primiĭ adresa onorabileĭ Comisiĭ cu No. 20, la care îĭ rěspund că, când am avut onoarea a-ĭ scrie, am fost basat pe scirile ce aveam după afară, și carĭ de atuncĭ am maĭ luat și din alte județe.

Eŭ nu înțeleg cum onorabila Comisie a uitat că în fie-care județ se află sumă de femeĭ văduve ce aŭ câte un rob saŭ doĭ, carĭ văduve nu pot venì în Bucurescĭ, saŭ venind vor cheltuì maĭ mult decât vor avé dreptul să ieà pentru despăgubire.

Nu věd iarășĭ ce pedică poate aduce dacă spre pildă Ion a luat biletul sěŭ în Bucurescĭ și Maria în Pitescĭ.

Încă odată dar maĭ rog pe onorabila Comisie a face punere la cale ca Magistratul cu Administratorul să deà bileturĭ pe la ceia ce nu pot venì în Bucurescĭ, saŭ de nu va voì, pentru orĭ-ce reclamațiĭ va nasce și va legitimà această pedecă, acest Minister nu poate fi subt nicĭ o rěspundere.

Orĭ-ce dar va hotărì acea Comisie, în urma acesteĭ adrese, va comunicà ea d'a dreptul Administratorilor de județe, împărtășind și subt-iscălituluĭ spre sciință.

No. 5.319.

Secs. 1. M. 1.

N. G.

No 1.430.
1848
Aug. 12.

Adresa Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ către Consiliul Muncipal al Capitaleĭ.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Consiliuluĭ Municipal de aicĭ.

Spre întîmpinarea cheltuelilor pentru Exelenţia Sa Suleiman Paşa, onorabila Locotenenţă Domnească, prin decretul către d. Ministru Finanţiĭ, a dat acestuĭ Minister un credit de două miĭ galbenĭ împĕrătescĭ.

Acel Consiliŭ dar, pe temeiul alăturatuluĭ adres No. 5.326 către d. Ministru Finanţiĭ, va primì aceştĭ banĭ, ţiindu-ĭ în seamă câţĭ a primit până acum de la Visterie, după hârtiile acestuĭ Minister pontru asemenea cheltuelĭ pe seama Exelenţiĭ Sale, iar din suma ce va fi primit acum, va slobodì îndată d. Anghel Melic galbenĭ împĕrătescĭ treĭ sute pentru întîmpinarea cheltuelilor ce se urmează la Giurgiŭ, dându-ĭ instrucţiĭ cum trebue să ţie socoteală lămurită (cu dovedĭ), spre a o înfăţişà la vreme la acel Consiliŭ.

N. G.

No. 1.431.
1848
Aug. 12.

Adresa No. 5.326 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ către cel de Finanţe.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

D. Ministrul Finanţiĭ.

Suma de două miĭ galbenĭ împĕrătescĭ, decretată de onorabila Locotenenţă Domnească pentru întîmpinarea cheltuelilor în osebitele trebuinţe şi onoarea Exelenţiĭ Sale Suleiman Paşa, veĭ binevoi, Domnule Ministru, a-ĭ numĕrà în primirea Consiliuluĭ Municipal de aicĭ, care este însărcinat a ţiné socoteală despre toate acestea.

Se înţelege că din acest total are să se scadă sumele numĕrate de d-ta până acum atât aceluĭ Consiliŭ, cât şi d. Momolo pentru asemenea cheltuelĭ urmate pe seama Exelenţiĭ Sale Suleiman Paşa şi suiteĭ sale.

N. G.

No. 5.326.

Adresa No. 1.835 a Vornicieĭ temnițelor către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.432.
1848
Aug. 12.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 333.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru al celor din Lăuntru,

Potrivit cereriĭ urmate prin adresa D-v. cu No. 5.301, subt-iscălitul cu onoare alătură listă de mesele ce alcătuesce canțelaria acesteĭ Vorniciĭ, precum și de atribuțiile în parte ale fie-căreĭ mese.

Salutare și frăție.

Șef Vor temnițelor, Florescu.
Șeful meseĭ, N Catacaț.

No. 1.835.

(Resoluție:) Să se trimiță Comisieĭ administrative.

Rosetti.

Anexă.

Canțelaria Vornicieĭ temnițelor se alcătuesce de mesele următoare:

În masa 1-ĭ criminală.

Șeful meseĭ este dator:

1-iŭ. Să ție corespondența pricinilor criminale în urmarea tuturor hotărîrilor judecătorescĭ și înalte ofisurĭ ce i se comunică de Ministrul Dreptățiĭ.

Cu toțĭ îngrijitoriĭ temnițelor, ocnelor, mânăstirea Snagovuluĭ, polițiile de prin județe și îngrijitoriĭ celor-lalte hotărîte locurĭ de închisorĭ.

Cu toate judecătoriile din Prințipat, pentru despăgubirĭ și aducerĭ la îndeplinire hotărîrile de osândă.

Cu toate ocârmuirile pentru asigurărĭ pe chezășiĭ, când se slobod arestanțĭ, iar în capitala Bucurescĭ cu Poliția.

Cu toate Consulaturile pentru sudițiĭ arestanțĭ în amândouĕ felurile.

Cu sfînta Mitropolie pentru partea bisericească, ce cade în vinĭ criminale.

2-lea. Să deà liste de recomandațiĭ la ḑile aniversale pentru buna purtare a arestanților.

3-lea. Să deà listă pe toată săptămâna de numĕrul arestanților aflațĭ pe la toate închisorile.

No. 1.432.
1848
Aug. 12.

4-lea. Să deà listă la tot sfîrşitul anuluĭ controluluĭ de numĕrul arestanților intrațĭ și eșițĭ pe tot anul, cu adaosul și scăḑĕmîntul urmat pe toată ḑiua.

5-lea. Să deà listă domnuluĭ Ministru al credințeĭ pe fie-care treĭ lunĭ pentru arestantele surghiunite la schiturile Rătescii și Ostrovuluĭ, cu adaosul și scăḑĕmîntul ce figurează la acel trimestru.

Se va înlesnì la predarea acestor liste, primind asemenea liste de pe la toțĭ îngrijitoriĭ și năstavniciĭ saŭ năstavnice, cărora li se va pune îndatorire a păzì această bună orînduealǎ, și cu carĭ se va înțelege tot-deauna pentru aceasta.

6-lea. Să primească liste de pe la toate polițiile pentru arestanțiĭ închișĭ, făcênd observațiĭ judecătoriilor, când se va găsì întârḑiere la înfățișare și hotărîrea osândelor.

Masa al 2-lea administrativă.

Șeful meseĭ corespondențelor este dator:

1-iŭ. Să ție corespondența îndestulăriĭ arestanților.

Cu Ministrul Visterieĭ pentru baniĭ ce se slobod din § în primirea cassieruluĭ.

Cu toțĭ îngrijitoriĭ temnițelor, ocnelor, mân. Snagovuluĭ, cu Poliția, Călărașĭ și Turnu, unde se hrănesc arestanțiĭ, pentru că nu sînt maghistraturĭ, cercetând socotelile pe fieș-care lună, să primească de la însemnațiĭ îngrijitorĭ.

Cu Ministrul credințeĭ pentru îndestularea prisosuluĭ numĕr de arestanțĭ de la mân. Snagovul, carĭ se hrănesc în socoteala mân. Mărgineni.

Cu ocârmuirile de județe și maghistratul orașuluĭ Bucurescĭ pentu întîmplătoarele mezaturĭ în felurĭ de clădirĭ trebuincioase arestanților.

Cu Ministrul al celor din Lăuntru pentru trebuincioasele deslegărĭ în felurĭ de cheltuelĭ, ce se ating de îndestularea arestanților saŭ din § ținerilor, trimițêndu-ĭ regulat înscurtărĭ de socotelĭ pentru toate cheltuelile la fieș-care șease lunĭ și sfîrșit de an, cum și pentru îndreptărĭ în felurĭ de orînduelĭ, saŭ pe la ocârmuirile județelor, orĭ politiĭ și judecătoriĭ.

2-lea. Să ție corespondența venituluĭ din munca arestanților, cercetând socotelile ce pe toată luna se primesc de la îngrijitorĭ și dând pe tot anul biletur̆ fieș-căruia arestant de suma capitaluluĭ ce i se alege.

3-lea. Să ție corespondența cu controlul pentru trimiterea socotelilor îndestulăriĭ arestanților și a venituluĭ din munca lor, cum și pentru orĭ-ce deslușirĭ se vor cere în aceste împrejurărĭ.

No. 1.432. 1848 Aug. 12.

4-lea. Să ție corespondența cu Ministerul Visterieĭ și toțĭ îngrijitoriĭ pentru baniĭ lefilor ce se slobod cassieruluĭ și se daŭ amploiaților.

Cassierul este dator:

1-iŭ. Să primească după poruncile Vornicieĭ baniĭ ce i se vor da: din § țineriĭ arestanților; din venitul muncilor; din felurĭ de ștrafurĭ; din §-rile lefilor.

2-lea. Să ție condica îndoită pentru primirea și cheltueala banilor ce se ating de îndestularea arestanților și osebit pentru primirea și rĕspunderea lefilor, carĭ condicĭ i se vor da subt iscălitura domnuluĭ șef, șnuruite și pecetluite cu pecetea Vornicieĭ.

3-lea. Să deà socoteală la fieș-care șease lunĭ de baniĭ ce aŭ primit și aŭ cheltuit în ținerea arestanților și osebit pe fie-care an.

Șeful m., N. Catacaț.

Corespondență din Bucurescĭ către „Le National.“ 1848. 14. IV.

No. 1.433. 1848 Aug. 12.

Bucharest.

L'Assemblée constituante va être convoquée à Bucharest le 18 septembre. Elle sera le résultat du vote universel et se composera de 250 membres; ce qui, sur une population de 2.500.000 âmes, donne un député pour 10.000 habitants.

La Turquie est assez disposée à accorder la réunion de la Moldavie à la Valachie, pour constituer un royaume roumain, qu'elle veut opposer aux envahissements du panslavisme russe; mais elle ne se sent pas assez appuyée par la France et par l'Angleterre.— Le Général Aupick a d'excellentes intentions pour les Principautés; mais il serait désirable qu'il eût reçu des instructions précises de votre Gouvernement.

Suleyman Pacha a nettement reconnu le Gouvernement provisoire, élu une troisième fois par le peuple de Bucharest. Il a exigé seulement pour ne pas offusquer la Russie, que le nombre des membres en fût réduit à trois au lieu de cinq, et qu'il prît le nom de Lieutenance Princière. Ces changements faits, pour l'apparence et non pour le fond, il a adressé une circulaire aux Consuls des Puissances étrangères, pour les engager à entrer en re-

No. 1.433. 1848 Aug. 12. lations officielles avec le Gouvernement provisoire, qu'il a déclaré vouloir défendre contre toute tentative des réactionnaires, en mettant même, au besoin, l'armée turque à sa disposition.

Cette attitude énergique de la Porte, appuyée par un langage ferme de la France et de l'Angleterre, finira, sans doute, par triompher des résistances opiniâtres de la Russie.

No. 1.434. 1848 Aug. 12.

Notă din „Pruncul Român". No. 26. 1848. 12. VIII.

Erĭ, la 11 ale acesteia, s'a făcut în grădina publică serbarea pentru salutarea E. S. Suleiman Paşa. Începênd de la capul poduluĭ Mogoşoaeĭ, toată grădina erà frumos iluminată şi basenurile aruncaŭ necontenit radele lor de apă. Excelenţia Sa a sosit acolo la 9 ore şi serbarea începù cu un strălucit foc de artifiţie. Balul erà foarte animat şi E. S. a rĕmas până aproape de miedul nopţiĭ.

No. 1.435. 1848 Aug. 12.

Notă din „Pruncul Român". No. 26. 1848. 12. VIII.

Turcia. Prin jurnalul de la Constantinopole aflăm că Î. S. Reşid Paşa s'a numit Mare Vizir. Postul de President al Consiliuluĭ suprem s'a încredinţat iarăşĭ E. S. luĭ Rifaat Paşa, şi Ministerul din Afară E. S. luĭ Ali Paşa.

Această nouă alcătuire a Ministeruluĭ Înalteĭ Porţĭ este foarte favorabilă pentru noĭ Româniĭ; maĭ vîrtos numirea Î. S. luĭ Reşid Paşa de Mare Vizir va avé o mare influenţă asupra chestieĭ Prinţipaturilor, şi credem că nimenĭ nu se va maĭ îndoì acum de recunoascerea Constituţieĭ noastre din partea Înalteĭ Porţĭ.

No. 1.436. 1848 Aug. 12.

„Doctrina îndatoririlor", articol din „Pruncul Român". No. 26. 1848. 12. VIII.

Doctrina îndatoririlor.

Alegerea comitetuluĭ întrunit pentru cercetarea şi găsirea acelora carĭ, alegêndu-se deputaţĭ la Camera constituantă, ar puté da naţieĭ legĭ ce ĭ-ar asigurà un viitor fericit, a adus multe desbaterĭ şi nemulţumirĭ. Am audit cu bucurie aceste împotrivirĭ din partea unora, vĕdênd că Românul cunoasce cât un asemenea comitet influenţează asupra viitoruluĭ sĕŭ şi, preţuind libertatea sa, se sfiesce de orĭ-ce la care el n'a luat parte. Nu osândesc această sfieală; este prea firească în urma atâtor suferinţe; dar m'am mâh-

No. 1.436.
1848
Aug. 12.

nit foarte, fraților, vědênd pe uniĭ din noĭ, ḑicênd că noĭ am dat cea dintâĭ pricină a revoluțieĭ, și pe alțiĭ, că noĭ numaĭ ne-am împotrivit tiranilor ce s'aŭ cercat a răpì Constituția. M'am spăimîntat gândindu-mě la desghinarea ce poate isvorî din drepturile ce fie-care socotesce că-ĭ dă partea ce a luat la marea faptă a regenerațieĭ Românieĭ. Această ideie a drepturilor mě ocupă îndată, nu-mĭ maĭ dete nicĭ un minut de odihnă.

Fraților, firea lucrurilor cere ca o apěsare să aducă împotrivirĭ. Nația Română apěsată de tronul tiranieĭ aveà în sine acea firească împrotivire; aveà dar în sine revoluția. Însă chiar prafuluĭ de pușcă, ce are focul într'însul, îĭ trebue o pricină de aprindere; așà și foculuĭ revoluțieĭ ĭ-a trebuit o pricină de isbucnire, și numaĭ o mână de oamenĭ aŭ dat-o. Nu trebue dar să le tăgăduim acest merit, nu trebue să le tăgăduim recunoscința ce fie-care adevěrat Român le este dator, precum și eĭ asemenea nu pot tăgădui meritul ce dă puterea foculuĭ revoluțieĭ aflat în ceĭ-lalțĭ, și fără care poate că astăḑĭ am fi fost subt o povară maĭ grea decât cea dintâĭ. Numaĭ pricina, fără putere, nu ar fi avut efect, și puterea fără pricină ar fi stat în amorțire. Dar ce drepturĭ pot să deà asemenea fapte? fie-care n'a făcut decât a sa datorie.

Când un popol este subt jugul unuĭ mic numěr, atuncĭ strigarea dreptuluĭ omuluĭ este strigare sfîntă; la acest glas toate inimile pătiminde, toate inimile generoase se înfiorează. Câte speranțe numaĭ ideia dreptuluĭ îmbată imaginațiile înflăcărate și tinerele resoane! Dar întinsele calamitățĭ și crimele ce pot isvorî din desghinare trebue să facă pe orĭ-cine a se socotì, că îndată ce o societate a scăpat de subt jugul robieĭ, nu trebue să se maĭ guverneze de doctrina drepturilor, ci de aceea a datorieĭ. Căcĭ tiranul singur are numaĭ drepturĭ fără îndatorirĭ, iar omul constituțional, îndată ce șĭ-a dobândit drepturile, trebue să se gândească la îndatoririle la carĭ îl supun acele drepturĭ.

Doctrina drepturilor este maĭ iute, prin urmare este maĭ în armonie cu patimele decât cu resonul; așà maĭ adesea nu face decât a schimbà arbitrariul și a îndemnà pe mulțime să exerseze despotismul asupra celor puținĭ carĭ, un minut maĭ nainte îl exersaŭ asupra mulțimiĭ. Pe lângă această primejdie, maĭ este și alta, că această doctrină a drepturilor nu îndatorează a păstrà bunătățile ce laudă; este slobod fie-care a lăsà un drept, de aceea apěrătoriĭ eĭ adesea lasă prea lesne drepturile ce întâiŭ reclamaŭ cu atâta furie.

No. 1 436. 1848 Aug. 12.

Arta socială nu poate avé altă țintă decât a face pe oamenĭ maĭ bunĭ și maĭ fericițĭ. Dacă cercetează cine-và firea omenească, căutând ce principurĭ trebue să o dirigeze, adevĕrurile următoare vor fi cele maĭ întâiŭ de carĭ va fi isbit. Sînt legĭ imposate neamuluĭ nostru de către creatorul ființeler. Aceste legĭ morale, sfinte, prescriŭ datoriĭ, a cărora îndeplinire nu maĭ poate produce o stare de înțelepciune și fericire, ce am ḑis că este ținta arteĭ sociale. Dintre aceste simple ideĭ nasce această consecuență, că adevĕrata doctrină este aceea a datoriilor. Voim ca să formăm oamenĭ: pe cine le vom arătà de model? negreșit un înțelept. Care este gândul domnitor al înțeleptuluĭ? îndeplinirea datoriilor sale; el n'ar abusà de nicĭ o superioritate asupra noastră, nu ne ostenesce vorbindu-ne de drepturile sale; fericirea sa, precum și virtutea sa, resultează din neadormita statornicie a se plătì de datoriile ce providența îĭ pune asupră-ĭ. Ca să cercăm dar a-ĭ urmà, să îmbrățișăm doctrina sa. Condiție de neapĕrat a fericiriĭ este liniștea sufletuluĭ, și această liniște resultează din statornicia întru a-șĭ îndeplinì cine-và datoriile sale; cea maĭ mare dar ocupație a fie-căruia trebue să fie de a servì pe asemenea luĭ, de a depărtà de dînșiĭ, pe cât va fi cu putință, viciurile și durerile sale.

Omul are drepturĭ, dar dacă drepturile tale vor face obiectul domnitor al gândurilor tale, veĭ avé un suflet vulgar, și poate că te va vedé cine-và când turburător și când laș; societatea în care ar stăpânì ordinul cel maĭ de mirat, ar fi aceea aĭ căreia cetățenĭ neîndeletnicindu-se de cât numaĭ de datoriile lor, drepturile fie-căruia ar avé cea maĭ statornică și completă garanție.

Orĭ mĕ înșel foarte mult, saŭ că sistema drepturilor denaturează instituțiĭ înțelepte și corumpe principurĭ adevĕrate; în vreme ce teoria datoriilor formează o fericită armonie cu aceste principurĭ; spre pildă: este de folos ca funcțiile publice să fie pentru toțĭ carĭ vor fi vrednicĭ a le ocupà, dar într'o societate unde acest princip este recunoscut, dacă teoria drepturilor aprinde capetele, câte individe se vor turburà, câțĭ oamenĭ vor pune înainte drepturile ce aŭ la slujbe și maĭ vîrtos la cele lucrative. Principul de care am vorbit nu șĭ-ar avé toate avantagiurile sale decât într'o societate unde oameniĭ ar fi formațĭ de doctrina datoriilor. Aceștĭ oamenĭ crescuțĭ în modestie și în defiență de eĭ înșile, cunoscênd îndatoririle la carĭ supun dignitățile, ar simțì cât de minunat instinct a făcut ca funcțiilor publice să li se deà numire de însărcinărĭ.

Încă o pildă. Dreptul de a vorbì, precum și libertatea tiparului sînt păzitorĭ a multor alte libertățĭ, dar câte primejdiĭ și abusurĭ însoțesc pe omul care vorbesce și scrie tot ce socotesce că are drept a ḍice și a scrie! Dacă, formațĭ de o altă doctrină, n'ar da la lumină decât chibzuirile și faptele ce le-ar dictà datoria de a învĕțà pe ceĭ-lalțĭ, ar vorbì și ar scrie maĭ puțin, cu maĭ multă înțelepciune și fără a ḍice nicĭ o dată insulte.

No. 1.436. 1848 Aug. 12.

Cerênd doctrina datoriilor, o voiŭ întreagă, completă. Fie-care cere îndeplinirea datoriilor celor-lalțĭ către dînsul, și adesea el se apĕră a îndeplinì pe ale sale către ceĭ-lalțĭ. Toțĭ oameniĭ voesc a fi liberĭ; singura deosebire între dînșiĭ, subt acest raport, este că uniĭ vor libertatea numaĭ pentru eĭ înșile, iar alțiĭ o vor pentru toțĭ. O doctrină incompletă a datoriilor ar fi o doctrină a apĕsăriĭ îmbrăcată în altă haină. Ca să poată o societate adunà roadele adevĕrateĭ doctrinĭ a datoriilor, trebue ca principurile eĭ să fie rĕspândite în toate clasele societățiĭ. Fără să cercăm dar a cunoasce dacă vom fi ajutațĭ, să grăbim întru statornicirea uneĭ asemenea regule, dând prin toate faptele noastre exemplu de a se conformà cu dînsele. Trebue să îmmulțim oameniĭ adoptațĭ de asemenea principurĭ, prin urmare trebue să cercăm a rĕspândì doctrina datoriilor; ea este fiica înțelepciuniĭ.

D. C.

Ofisul No. 77 al Domnitoruluĭ Moldoveĭ Michail Sturdza.

No. 1.437. 1848 Aug. 13.

(Buletin, foae oficială. No. 66. 1848. 19. VIII.)

Pe Maiorul Michail Kogălniceanu, carele pentru necuviincioasă a sa purtare s'a oprit de la însărcinare de vechil în pricinile de judecățĭ, Noĭ, după mijlocirea părinteluĭ sĕŭ, cu milostivire, l-am fost ertat, poroncind, prin resoluția din 1845 Maiŭ 14, de a se îngăduì ca să fie vechil, în cât va păzì buna cuviință; acum însă luând încredințare că numitul Maior, necunoscĕtor la a Noastră părintească milostivire, s'a abătut din buna cuviință, amestecându-se până și în lucrărĭ răsvrătitoare asupra Ocârmuiriĭ, carĭ îl supun la o învinovățire criminală, Domnia Noastră, prin acest ofis, facem cunoscut Departamentuluĭ Dreptățiĭ că Maiorul Kogălniceanu de isnoavă este oprit de a fi vechil, pentru care îndatorim pe Departament de a împărtășì sciință despre aceasta tribunalurilor, spre a nu maĭ întărì vre-o vechilime pe numele sĕŭ și spre a-l cunoasce de acum înainte ca desființat de orĭ-ce vechilîc va fi avênd de maĭ înainte întărit.

No. 1.437. 1848 Aug. 13.

Acest ofis se va publicà prin foile competente spre însciințare și a fețelor acelora carĭ îĭ vor fi încredințat ale lor pricinĭ, ca prin urmare să-șĭ regularisească alțĭ vechilĭ, pentru de a nu li se face vre-o sminteală în pricină, căcĭ la din în protivă aceasta va privì numaĭ pe d-lor.

(L. P). (Iscălit:) Vel Post. procitoc.

No. 1.438. 1848 Aug. 13.

Adresa No. 5.342 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Administratorul de Muscel.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 260.)

D. Administrator districtuluĭ Muscel.

Am aflat că în orașul Câmpulung sînt încă oamenĭ ce nu voesc a lăsà pe Țiganĭ a merge unde vor voì, între carĭ am aflat că sînt cetățeniĭ Iorgulescĭ, Pădenĭ, G. Rucăreanu, Grigorie Apostolescu, Dimitrie Urianul, G. Baldovin și N. Ștefănescu.

Te rog dar, domnule, să publicĭ prin tot orașul, că toțĭ Ţiganiĭ sînt slobodĭ și pot plecà în orĭ-ce minut vor voì de la foștiĭ stăpânĭ aĭ lor și a se băgà la orĭ-cine vor voì, iar ceia ce vor voì să plece și din oraș sînt slobodĭ a merge orĭ-unde, luând bilet de drum de la Poliție.

Rosetti.

No. 5.342.

Același ordin s'a dat la toate județele sub No. 5.347—5.362.

No. 1.439. 1848 Aug. 13.

Nota No. 1.334 a Secretariatuluĭ de Stat al Țĕriĭ-Românescĭ către Agentul Austrieĭ.

(Conc. Arch. M. Afacerilor străine. Dos. No. 76/2.204. Secr. St.)

A Mr. Timoni, etc. No. 1.334.

Bucharest.

Monsieur l'Agent,

En annexant ci-près copie de la dépêche que j'ai dû adresser aux autorités supérieures de Hermannstadt et de Klausembourg pour l'élargissement de Sr. Lauriano, j'ai l'honneur de vous prier de vouloir bien les faire parvenir à leur destination et les appuyer de votre recommandation pour que notre demande puisse sortir son plein et entier effet, ce dont nous ne saurions douter, vu les

liens d'amitié et de bon voisinage, qui existent entre ces pays limitrophes.

No. 1.439. 1848 Aug. 13.

Veuillez, Monsieur l'Agent, agréer l'assurance réitérée de ma haute considération.

Anexă.

A S. Ex. Mr. le Commandant général militaire I[l]. et R[l]. de la Transylvanie à Hermannstadt.

A S. Ex. Mr. le Gouverneur Royal Civil de la Transylvanie à Klausembourg.

No. 1.332—1.333.

Bucharest.

Excellence,

Après avoir achevé le cours de ses études dans l'Institut Polytechnique à Vienne, le Sr. Trebunio Lauriano fut appelé en l'année 1842 par notre Gouvernement pour occuper la chaire de philosophie au Collège national de Bucharest. Le zèle et le talent avec lesquels il professa son cours pendant plusieurs années lui valurent l'amour des élèves et la considération de tous les citoyens.

Notre système d'enseignement ayant été modifié l'année dernière, le Sr. Lauriani fut investi des fonctions de Réviseur général des écoles de la Principauté de Valachie et il s'acquitta de cette nouvelle tâche avec toute l'activité et la pénétration qu'on était fondé à attendre de ses lumières. Au mois d'avril dernier, ayant obtenu un congé limité, il passa en Transylvanie, son pays natal. Cependant le terme des vacances venant d'expirer, la présence du Sr. Lauriani ici devient d'autant plus nécessaire, qu'à côté de ses fonctions de Réviseur, il a à remplir une mission des plus importantes en qualité de membre de la Commission chargée d'asseoir l'instruction publique sur des bases plus larges et plus en rapport avec les nouveaux besoins du pays.

Etant allé à la recherche des causes qui ont pu retarder le retour de Sr. Lauriani, le Gouvernement valaque vient d'apprendre qu'au moment de se mettre en route il fut arrêté par ordre de l'autorité supérieure de Hermannstadt. Nous ne pouvons pas comprendre les motifs qui ont donné lieu à cette mesure, car le Sr. Lauriani, pendant le long séjour qu'il a fait ici, a tenu une conduite digne de tout éloge, et les ordres donnés par l'ex-Prince G. Bibesco, pour lui interdire la frontière, ont déjà été révoqués.

No. 1.439.
1848
Aug. 13.

En conséquence, considérant que le Sr. Lauriani se trouve avoir déjà contracté avec le Ministère de l'Instruction publique des engagements, dont on ne saurait le dispenser et que sans commettre une injustice des plus criantes, vu la difficulté qu'il y aurait à le remplacer par un autre, qui à de très nobles sentiments réunirait une aussi vaste érudition, j'ai l'honneur de prier Votre Excellence de vouloir bien prendre les dispositions nécessaires pour son élargissement, afin qu'il puisse se rendre à son poste.

No. 1.440.
1848
Aug. 13.

Procesul-verbal al ședinței a IV-a a Comisiunii proprietății.

(Monitorul Român. No. 13. 17. 1848. 23. VIII. 8. IX.)

Seanța 4.

Vice-presidentul Ionescu ține locul Presidentului.

Vice-presidentul: D-l Cernătescu are parola.

Cernătescu, d. p.: Rĕspunsul meŭ, Domnilor, la întrebarea ce mi s'a făcut de d-l Vice-president, dacă clăcașul se poate face proprietar prin rĕscumpĕrare, este: Clăcașul în toată vremea a fost slobod să cumpere moșie; nimenĭ nu l'a poprit vre-odată, și nimenĭ nu se găsesce a-ĭ sta în potrivă și în viitor. Chiar dintre noĭ, proprietariĭ, vom fi fost ca și eĭ clăcașĭ; și dacă am făcut banĭ și am găsit moșie, am cumpĕrat prin bună tocmeală, și astădĭ ne numim proprietarĭ.

Proprietatea dar este a noastră, respectată prin Constituție; și astădĭ tot proprietarul este liber pe moșia luĭ, și nu ar puté fi silit s'o vîndă, fără de voință, măcar cu orĭ-ce preț mare; precum asemenea nu poate fi silit nicĭ clăcașul să cumpere cu cel maĭ mic preț; rĕmâne și unul și altul la voința luĭ. Dar fiind-că clăcașul este slobod să meargă unde va găsì moșie, și moșia proprietaruluĭ rĕmâind fără muncitorĭ, nu are nicĭ un folos; precum și muncitorul fără de pămînt nu este muncitor; urmează a pune unul moșia și altul munca, și cu bună înțelegere se lucrează pămîntul.

Iar cu dreapta Constituție dicem: Să facem și pe clăcaș cetățean proprietar pe o cătățime de loc; să aibă unde să sădească un mĕr, un pĕr, saŭ orĭ-ce va voì. Să poată dice cu bucurie orfanul: „Eată acest pom este sădit de tatăl-meŭ", aceasta este altce-và, și putem face pe clăcaș proprietar; și dacă patria, ca o mumă

bună, va despăgubì pe fieș-care fără pagubă, cređ că nu se va împotrivì niciĭ un proprietar. Când însă va venì timpul acela, vom vorbì maĭ lămurit.

B a d e a, d. s.: Să ne deà părticica de pămînt spre a ne împroprietà.

C e a u ș e s c u, d. p.: Părticica de pămînt de la 11 Iunie v'am dat-o, am jurat; afară din ceĭ puținĭ maĭ marĭ, carĭ și aceia vor jurà. Am jurat pe cele 21 articole din Constituție; am jurat să vĕ dăm pămînt pentru hrana voastră și a vitelor voastre; însă în Constituție nu se arată cât trebue să fie acea părticică de pămînt; părticica voastră de pămînt o cunoasceți, o avețĭ tocmaĭ de la Radu Vodă, și o ațĭ stăpânit-o până la 1812. Atuncĭ, noĭ boeriĭ ceĭ marĭ și micĭ, împreună cu Caragea Vodă ne-am unit, v'am luat-o, v'am dat-o iar, v'am luat-o apoĭ până la 1831; când iarășĭ ne-am sfătuit, v'am pus o sarcină asupra voastră; voĭ erațĭ robĭ, și maĭ robĭ încă decât Țiganiĭ.

— Așa este! điseră toțĭ deputațiĭ sătenĭ.

C e a u ș e s c u, d. p.: Și eŭ v'am robit, fraților, v'am bătut, v'am desbrăcat; de 36 de anĭ, de când mĕ blestemațĭ! Ertați-mĕ! mĕ rog, fraților sătenĭ! Luați-vĕ înapoĭ ceea ce v'am răpit. Eată-mĕ vĕ daŭ părticica de pămînt!

Numerosul public ce umpluse toată sala, în cât acum nu maĭ încăpeà, începù o detunare de aplausurĭ, de strigărĭ de ura! iar deputațiĭ sătenĭ, în exaltația lor, care de care strigà: „Dumnedeŭ să te erte, frate! Să fim frațĭ! să trăim în pace! Ura! Vivat! Să trăească Constituția!

V i c e - p r e s i d e n t u l: Domnilor, simțesc de o potrivă ca și d-v. libertatea aceasta de care ne bucurăm în sînul Românieĭ, d'a fi față la desbaterile acestea publice; îmĭ place să vĕ vĕd aicia adunațĭ în atât de mare numĕr; și de aceea vĕ rog în numele bineluĭ public, ca să binevoițĭ a respectà și libertatea discuțiilor noastre. Numaĭ deputațiĭ aŭ dreptul de a-șĭ manifestà sentimentele lor în această adunare. D-v. avețĭ libertatea teasculuĭ; și de aceea vĕ rog ca aicia să jertfițĭ dorința d'a aplaudà, pentru că, precum aplaudațĭ acum, asemenea ațĭ puté și șuerà. Respectațĭ adunarea, și nicĭ nu aplaudațĭ.

E n e C o j o c a r u l, d. s.: Domnilor proprietarĭ, eram încredințațĭ că de la 12 ale acesteia n'o să maĭ avem întoarcere cu vorbirea de Regulament, nicĭ o parte nicĭ alta; că ar fi trebuit să vorbim numaĭ altele, carĭ ar fi fost de folos să ne putem unì cu toțĭ spre

No. 1.440. 1848 Aug. 13.

dreptate; apoĭ noĭ toțĭ vědurăm unul din d-v., domnul Lenj, propuind un scris alcătuit cu articolele atingětoare din Regulament. Așà dar și eŭ, mě ertațĭ, m'am întors cu vorbirea iar la înfricoșata și sperietura a Regulamentuluĭ, ce ne-a speriat și ne-a înfricoșat ca un biciŭ de foc. Eŭ am spus maĭ nainte de asta prin graiŭ de patima ce aŭ pătimit clăcașiĭ țěranĭ, și n'ar fi trebuit să maĭ vorbim prin hârtiĭ, ci luând în băgare de seamă că d-luĭ d. Lenj șî cu aĭ sěĭ toată vorbirea șĭ-o dă prin hârtiĭ, așà și eŭ dar de isnoavă îmĭ daŭ părerea printr'această hârtie; patima locuitorilor ce-ĭ înjugase la un jug greŭ de fer, cu care ne înjugase robia Regulamentuluĭ, rěspuns daŭ înaintea prevedințeĭ voastre, patima robiriĭ Regulamentuluĭ, că ne îngrădise pe fie-care locuitor în proprietatea fieşte-căruia proprietar, ca într'o cetate de zid cu porțile de fer, de nu maĭ aveam noĭ pe unde să maĭ eșim; că deșì fugiam în altă parte, nu aveam loc a fi scăpațĭ pe acolo, măcar că ne lăsam munca, casele, pometurile și viile, munca părinților noștri șî a noastră, ca să fim scăpațĭ cu acelea, și să ne lase să ne hrănim unde eram fugițĭ; și în ceasul ce ne aflà trimiteà Ispràvniciеĭ, și veniaŭ și arendașiĭ cu gonacĭ, și ne luaŭ legațĭ, și ne aduceaŭ iarășĭ la urmă, întocmaĭ ca pe nisce robĭ, închiḑêndu-ne prin beciurĭ și prin coșarele dumnea-lor, pe vreme de earnă, fără nicĭ un foc acolo, aruncând și apă pe noĭ ca să degerăm, ca cu patima acelora să sperie și pe ceĭ-lalțĭ; că mulțĭ dintr'înșiĭ aŭ rěmas și betegĭ, de nu se pot hrănì nicĭ astăḑĭ, iar pe alțiĭ îĭ băgaŭ prin cotețe, și se pișaŭ pe dînșiĭ, întocmaĭ ca pe nisce rîmătorĭ, nesocotindu-ĭ că sînt și aceia omenire și zidirea luĭ Dumneḑeŭ. De ce ḑic dumnealor că n'a fost robire; că noĭ robire o cunoascem această patimă ce am pătimit-o.

Domnilor proprietarĭ, vě rugăm să precurmeze hârtiile dintre noĭ; și să venim la o unire cu toțiĭ. Spre scurtare, vě rugăm dați-ne și nouě o părticică de pămînt din trupul fie-căreia proprietate spre hrana familieĭ și a dobitoacelor noastre, ca să ne putem îndeletnicì a fi și noĭ proprietarĭ pe acea părticică de pămînt, însă spre despăgubire; pe care părticică n'o putem noĭ însemnà ca câtă cătățime de pămînt ar puté fi; nicĭ cătățimea loculuĭ, nicĭ prețul despăgubiriĭ pe care dumnea-voastră îl cerețĭ, și vě rugăm, domnilor proprietarĭ, de bună voința dumnea-voastră, să ne dațĭ ce ațĭ puté cunoasce că ni s'ar cădé, însă prin despăgubire, pentru că și noĭ am fost ajutorul dumnea-voastră, la ḑisa domnuluĭ Lenj, din răsboiul Buzescilor și al Calomfirescilor; precum și acum sîntem strejuitorĭ tot

cu această strejuire, spre paza patrieĭ noastre, precum și atuncĭ am fost patrioțĭ acestuĭ pămînt, căcĭ nu sîntem venițĭ din alte părțĭ, ci l-am căpătat cu toțĭ.

No. 1.440. 1848 Aug. 13.

Și mĕ rog domnuluĭ President ca să se așeze și această părere a mea, unde sînt așezate și ale domnilor proprietarĭ.

L e n j, d. p.: Audirăm toțĭ cu destulă mâhnire spovedania unuĭ deputat proprietar. Nenorocițĭ aŭ fost clăcașiĭ și Țiganiĭ d-luĭ! D-luĭ a spus că locuitoriĭ aŭ fost proprietarĭ până la Caragea, și de atuncĭ aŭ urmat modificațiĭ. Să-mĭ spue d-luĭ dacă locuitoriĭ stăpâniaŭ cu desăvârșire saŭ nu?

C e a u ș e s c u, d. p.: Cu desăvîrșire, afară de veniturile cârciumilor, ale vinuluĭ, rachiuluĭ, ș. c. l.

L e n j: Aveaŭ o bucățică de pămînt? Eŭ tăgăduesc aceasta. Și înaintea Regulamentuluĭ și înaintea luĭ Caragea, locuitorul erà chiriaș. Din vechime clăcașiĭ se bucuraŭ de acele drepturĭ ce proprietarul voià să i le lase de bună voe. Eĭ se folosiaŭ singurĭ de toată moșia; și proprietarul nu șĭ-a întremat dreptul sĕŭ de proprietate, dacă se mulțumià cu o chirie puțină; însă, după ce s'aŭ slobodit schelele țěriĭ, după ce s'aŭ suit prețurile, a trebuit să se urce și chiria.

Cu tot meritul creștinesc ce poate avé spovedania ce ne făcù d. Ceaușescu, de câte vine a urmat d-luĭ până acum ca un proprietar de moșie, și fără de a cercetà maĭ mult, dacă este aicĭ locul de a-șĭ ușurà sufletul și consciința pentru nisce urmărĭ cu totul neatârnate de drepturile și sarcinele proprietățiĭ, mĕ mărginesc a protestà în protiva rĕuluĭ înțeles ce prin faptă a dat d-luĭ principuluĭ pravileĭ asupra clăciĭ, și a maĭ deplorà încă odată îngădueala cu care ĭ-a fost ertat să o violeze. Criminal a fost, domnilor, abusul ce s'a făcut principuluĭ aceĭ pravile, iar nu însușĭ principul care, de se va supune la un drept analis, înființează îndoitul adevĕr, că a fost singura formă subt care până acum se puteà rĕspunde de către plugar chiria pămîntuluĭ de care se folosià, și tot de odată că acea chirie erà drept corespundĕtoare, despre prețul eĭ, cu prețul capitaluluĭ saŭ al pămîntuluĭ ce i se închirià; claca și dijma erà singura formă putincioasă a chirieĭ, dic, pentru că capitalul bănesc lipsià de la țĕran; plătià în muncă, căcĭ nu aveà cu ce alt a se plătì; plătià cu dijmă din bucate, dacă îĭ dăruià Dumnedeŭ bucate; dar pentru că această chirie erà drept corespundĕtoare cu prețul pămîntuluĭ de care se folosià, supuiŭ cercetăriĭ d-v. această comparativă prețuire, așezată pe un ter-

No. 1.440. 1848 Aug. 13.

men de mijloc și cât s'a putut aproximativ atât în cătățimĭ după variația timpuluĭ și a rodiriĭ pămîntuluĭ, cât și în valoare după distanța de schelă și deosebitele împrejurărĭ ale negoțuluĭ; s'a maĭ luat de temeiŭ la această prețuire productele de căpetenie ale hraneĭ și ale negoțuluĭ plugaruluĭ, nefiind cu putință a se cuprinde toate cele-lalte producte ce le maĭ sădià împreună cu cele dintâĭ pe treĭ pogoane de arătură, ce se dedeaŭ fruntașuluĭ sătean; în sfîrșit s'a luat de temeiŭ fruntașul, după care apoĭ fie-care poate aplicà prețuirea și la cele-lalte clasurĭ.

Leĭ.	Par.	
63		Claca.
15		Pentru 1 ½ baniță grâŭ, ḑeciueala la 1 ½ kilă grâŭ, socotindu-se rodul de mijloc una kilă de pogon, pentru un pogon și jumătate arătură cu grâŭ, iar kila pe leĭ 100.
11	10	Pentru 90 oca porumb, ḑeciueala la 900 oca porumb, socotindu-se rodul de mijloc 1 ½ kilă de pogon pentru 1 ½ pogon arătură cu porumb, iar kila pe leĭ 50.
18		Ḑeciueala, din cincĭ una, a treĭ pogoane cositură, socotindu-se câte un car purtăreț de fie-care pogon, iar prețul caruluĭ pe leĭ 30.
107	10,	care, împărțindu-se cu opt pogoane nouĕ-spre-ḑece prăjinĭ ce erà dator proprietarul fruntașuluĭ clăcaș, alcătuesce drept chirie de fie-care pogon câte leĭ doĭ-spre-ḑece parale 6.

De vom face apoĭ un apel la consciința tutulor prețuitorilor competențĭ, vom aflà (de se va primì această prețuire, cel puțin ca o aproximativă de adevĕr), că chiria pogonuluĭ cu leĭ doĭ-spre-ḑece par. 6, după vechea legiuire, departe de a fi fost asupritoare chiriașuluĭ, erà maĭ mult în sarcina închirietoruluĭ; și că o slobodă tocmeală întemeiată pe adevĕratul preț de astăḑĭ al pămîntuluĭ ar avé îndoitul avantaj de a desființà prilejurile de asuprirĭ, ce aŭ fost până acum în disposiția celor maĭ tarĭ, și a cumpĕnì maĭ bine interesele ambelor părțĭ.

Vice-presidentul: Domnilor, vĕ rog să-mĭ dațĭ parola pentru ordinea de ḑi. Noĭ erĭ am hotărît cu toțiĭ ca astăḑĭ să desbatem, dacă trebue să se împroprietărească cine-và prin rĕscumpĕrare. Am ḑis cine-và, căcĭ, erĭ sfințind principul munciĭ, nu avem nicĭ un clăcaș, nicĭ un rob în pămîntul Românieĭ; însă împroprietărirea o desbatem tot pentru aceĭ vechĭ clăcașĭ. D. Ceaușescu, luând parola, deșì nu a vorbit în ordine de ḑi, dar ĭ-am ținut, căcĭ d-luĭ făcênd apel la inima proprietarilor a dat o pildă de cele maĭ

măreţe simtimente, depărtând din ideia sa rĕscumpĕrarea, şi în numele suferinţelor sătenilor cerênd ca să le deà aceea ce M. le-aŭ luat, aceea ce aŭ avut maĭ nainte de Domnul Caragea şi 1831. Cuvintele de robie, clacă, întrebuinţate de d-luĭ aŭ îndemnat pe d. Lenj a cere parola. D. Lenj a arătat iarăşĭ că claca a fost o chirie şi încă o chirie dreaptă; a desbătut toată legea de tocmeală făcută în Regulament şi, representând prin ţifre datoriile săteanuluĭ şi ale proprietaruluĭ, a arătat că pentru 9 pogoane 19 prăjinĭ de pămînt ce da proprietarul clăcaşuluĭ, căpĕtà în muncă leĭ 170, 10 parale, adecă că resultatul erà acesta: 12 leĭ parale 6 a fost socotită în Regulament chiria unuĭ pogon de pămînt pe un an. Domnilor, tot Regulamentul a fost o tocmeală între ţĕranĭ şi boerĭ, tocmeala a fost făcută numaĭ de boerĭ; şi ţĕraniĭ, vĕḑênd că nu le merge bine cu tocmeala făcută de boerĭ, s'aŭ desfăcut de dînsa ca oamenĭ liberĭ de a se tocmì cu dreptul de a ţiné, saŭ nu; aŭ dreptul de a nu o ţiné, căcĭ eĭ nu o aŭ adoptat şi nicĭ nu aŭ sciut când s'a făcut; de aceea cu învoeala Regulamentuluĭ eĭ aŭ fost asupriţĭ, robiţĭ, specularitĭ; şi tocmaĭ pentru aceea aŭ rupt tocmeala şi aŭ sdrobit Regulamentul boerilor.

No. 1.440. 1848 Aug. 13.

D. Lenj: Nu maì ḑice boerĭ, căcĭ nu maĭ sînt.

Vice-presidentul: Ḑic boerĭ, căcĭ ĭ-am avut, şi ne-am deprins aşà; de acum înainte va fi om şi om, şi nu maĭ avem nevoe de a întrebuinţà în vorbele noastre boerĭ. Regulamentul a făcut o lege îndatoritoare din tocmeală. Toate tocmelele trebue să fie libere şi făcute cu bună învoire, aceasta n'aŭ făcut-o boeriĭ în Regulament; şi din resultate s'a vĕḑut că săteniĭ aŭ fost apĕsaţĭ, pentru aceea chiar de erĭ am şi îngropat Regulamentul.

Săteniĭ toţĭ: Noĭ l-am ars, şi nicĭ ne ţinem de dînsul.

Vice-presidentul: Nu vĕ ţineţĭ, pentru că în tocmeala aceea ḑilele voastre de muncă eraŭ sigure, iar rĕsplata lor mică şi nesigură; legea de tocmeală din Regulament a fost absurdă, vrăjmaşă omeniriĭ şi robitoare; şi în adevĕr, în România alte sînt împrejurările de la munte şi altele de la câmp; ele sînt foarte deosebite şi speciale, legea tocmeleĭ din Regulament a fost unică şi obştească asemenea; şi preţurile productelor şi ale pămîntuluĭ se schimbă nu numaĭ din an în an, dar şi din judeţ în judeţ, ba încă şi de la un sat la altul; tocmeala în Regulament s'a legiuit a fi statornică, conformă şi obştească. Timpul v'a dovedit îndestul că aceasta nu se poate legiuì. Tocmeala trebue să fie liberă, tocmeala trebue să se supue la împrejurările localităţiĭ şi la preţurile curente; de

No. 1.440. 1848. Aug. 13.

aceea tocmeala trebue să se facă în felurite locurĭ, tocmeala trebue să fie făcută după felurimea preţurilor. Libertate în tocmeală, eată principul care va puté pune în armonie munca cu pămîntul; Regulamentul a robit tocmeala, el a făcut o lege stabilă şi generală, rezemată pe ţifre, ce se schimbă din an în an şi sînt deosebite din loc în loc, prin urmare a legat libertatea munciĭ, care eşind din personalitatea omuluĭ, pe acesta l-a şi robit, silindu-l a păzì un lucru ce-l păgubesce; cu un cuvînt libertatea în tocmeală pe viitorime. Aceasta nu a fost în Regulament şi de aceea boeriĭ sprijinesc Regulamentul, căcĭ din tocmeala făcută în loc, să folosim maĭ mult decât la lucru nedrept, şi de aceea numaĭ apĕsătoriĭ omeniriĭ sprijinesc această lege absurdă.

După ce în şedinţele trecute am desbătut principele produceriĭ bogăţieĭ: munca şi pămîntul, şi după ce le-am deslegat de legătura ce o făcuse Regulamentul, am sfinţit munca şi pămîntul, am emancipat pe clăcaş; ar fi trebuit ca să punem la ordinea de ḑi în ce relaţiĭ va fi munca cu pămîntul pe viitorime, însă în rĕspunsul ce ar fi eşit din aceasta, vĕḑênd un princip primit de toată lumea, un rĕspuns la care caută şi făgădueala şi Regulamentul, adică la tocmeala de bună voe. N'am pus pe aceasta la ordinea de ḑi, căcĭ toţĭ sînt pentru tocmeala de bună voe, ci am păşit la unul cu care din clăcaş să facem proprietar prin rĕscumpĕrare; aceasta avem să desbatem, în acest cerc, rog pe toţĭ deputaţiĭ ca să se mărginească.

Preotul Neagu: D-l Lenj vĕḑ că arată din partea Regulamentuluĭ socoteală, că adică a fost o închiriere a pămîntuluĭ, prin care arată că 63 leĭ clăcaşilor săteni şi în colo le ieaŭ ḑeciueală din rodul eşit; la care eŭ ḑic că tot odată ar fi trebuit să arate şi acele 12 ḑile cu vitele şi 12 cu mânile, un car de lemne şi o ḑi de plug, şi să ieà în băgare de seamă câtă pagubă se pricinuià unuĭ locuitor într'acea vreme în care făceà această muncă.

Ceauşescu: Eŭ vĕ daŭ, fraţilor, părticica voastră de pămînt ce a avut-o locuitorul până la Caragea.

Lahovari: Aĭ greşeală, domnule, pentru că ţĕraniĭ pe vremea luĭ Mircea Vodă şi a celor-l-alţĭ Domnĭ vechĭ aŭ fost chiar robĭ, până la reforma memorabilă a luĭ Nicolae Mavrocordat; şi că în toate chrisoavele carĭ dovedesc proprietatea deosebitelor persoane se ḑice: moşie ohavnică, de vecĭ să o stăpânească acel proprietar saŭ cumpĕrător, el, fiiĭ şi nepoţiĭ şi tot neamul luĭ.

Seanţa s'a ridicat, şi la $^1/_2$ oră s'a început iarăşĭ.

No. 1.440. 1848 Aug. 13.

D. Budişteanu, d. p., şi d-l Ioan Velea sosesc acum întâia oară în adunare, şi sînt primiţĭ.

D. Lahovari s'a numit Secretar în locul d. Robescu, ce a dat demisia.

Vice-presidentul: Domnilor, pentru a desluşì materia pusă în desbatere vĕ cer parola. Este o deosebire mare în îndatoririle omuluĭ, după cum se va aflà în starea naturiĭ, cu dreptul natural, şi după cum se va aflà în starea socială, cu dreptul şi obligaţia de garanţie a persoanelor şi a bogăţiilor. Maĭ înainte de a intrà omul în societate, erà absolut, cu desăvîrşire liber pe vieaţă, pe munca şi pe capitalul sĕŭ. Omul se încăldià de radele soareluĭ, fără să plătească cuĭ-và ce-và; beà apa măriĭ şi a Dunăreĭ, fără să plătească cuĭ-và ce-và; umblà pretutindenea la vînat şi tot pămîntul erà al luĭ, precum şi toată lumina şi toată căldura şi toată apa. Omul, după ce a intrat în societate, a trebuit să jertfească ce-và din aceea ce are pentru binele acesteĭ societăţĭ, pentru folosul public. Omul în sînul naturiĭ, de-ĭ venià o capriţie să-şĭ ardă casa, pe loc îĭ şi da foc, erà liber absolut pe sine şi pe ale sale. În societate însă a trebuit să jertfească chiar din libertatea sa în folosul bineluĭ public, în societate nu poate să şĭ ardă casa; căcĭ vîntul poate mânà scânteĭ pe casele vecinilor şi să le aprindă. Omul în starea naturiĭ, de erà atacat de duşmanĭ, adesea el nu puteà a se apĕrà şi cădeà iară în starea socială; societatea îl asigurează, trimiţĕnd înaintea lor pe o parte din oamenĭ, şi aşà eată că eŭ pentru binele societăţiĭ mĕ înrolez şi îmĭ jertfesc şi vieaţa pentru societate, apĕrând-o de duşmanĭ şi păzind-o de ciumă pe liniile carantinelor. Jertfesc libertatea, îmĭ jertfesc şi vieaţa decât care maĭ scump nu am nimic pe lume; jertfesc un lucru pe care nu mi-l poate înapoià nimenĭ, lucrul cel maĭ preţios ce-l am, şi pentru ce? pentru binele public al societăţiĭ. Îmĭ jertfesc pentru societate şi munca şi capitalul, contribuit pentru binele public la plata judecătoruluĭ, doctorilor, preoţilor. Jertfesc libertatea, jertfesc vieaţa, jertfesc munca şi capitalul meŭ pentru societate, şi cu toate acestea societatea aceasta nu mĭ-a asigurat un pămînt în sînul eĭ, pe care să mĕ razem, pe care să calc cu consciinţă că este al meŭ. Domnilor, acolo, la împroprietărirea clăcaşilor, la darea unuĭ petec de pămînt aceluia ce tot jertfesce pentru societate, este causa tutluor revoluţiilor; de veţĭ sci face aceasta, veţĭ curmà chiar de pe acum toate nenorocirile de carĭ sîntem ameninţaţĭ. Domnilor,

No. 1.440. 1848 Aug. 13.

gândiți-vě adânc la toate câte vedem în lume, lupta între bogat și sărac, lupta între muncitor și capitalist, lupta între țěran și proprietar este încinsă în toate părțile. Věrsările de sânge, cursele revoluțieĭ s'aŭ lățit ca o epidemie în toate țěrile. Ațĭ audit omorurile făcute la Iunie în Paris; a-țĭ audit uciderile proprietarilor făcute de sătenĭ în Galiția; cunoasceţĭ că în Ungaria nobiliĭ aŭ împroprietărit pe țěranĭ cu pămîntul ce-l stăpâniaŭ; vedețĭ toată România representată aicĭ prin deputațiĭ sătenĭ; încă este timp ca aceea ce vețĭ face să fie măreț, să punem țeara noastră pe calea bogățieĭ, a puteriĭ și a fericiriĭ eĭ; facețĭ cu toțiĭ să fim cetățenĭ, să fim toțĭ interesațĭ a ne apěrà și a ne înaintà! Vedețĭ cele 300.000 de familiĭ astădĭ emancipate de clacă, căutând să se așeze, căutând să se împace, căutând să se statornicească atât pentru folosul lor, cât și al vostru; tindețĭ mâna frățească acelor ce vě dic frațĭ, și vě dațĭ mâna vouě dându-vě dreptate; voĭ sînteţĭ puținĭ, 7 saŭ 8 miĭ de familiĭ, însă 5 saŭ 10 de ațĭ fi, poporul Român cere să-ĭ dațĭ pămînt prin rěscumpěrare cu banĭ, nu de geaba, nicĭ cu sila, nicĭ cu věrsare de sânge. [1])

— Să ne deà dar un petec de pămînt, strigară toțĭ deputațiĭ sătenĭ.

Vice-presidentul: În societatea dar a noastră, putem așterne temeliile uneĭ fericirĭ necunoscute la nicĭ o nație pe lume; să fim patrioțĭ adevěrațĭ; să curmăm causa certelor, a revoluțiunilor și a věrsărilor de sânge; să întîmpinăm până încă avem liniște, și sîntem în stare d'a face aceasta. Credem dar că în materia de desbătut astădĭ stă toată revoluția; de aceea o maĭ repet, ca să vorbească fie-care în struna eĭ. Aceasta este, de trebue să se facă săteanul proprietar prin rěscumpěrare saŭ nu.

Ceaușescu, dep. pr.: Am bătut Țiganiĭ, și ĭ-am ertat; m'am judecat, am luat moșia țěranilor prin nedreptate, pentru că eram tîněr și lacom; și acum mě pocăesc și o daŭ înapoĭ; și mě rog ertați-mě, fraților! Ertați-mĭ numaĭ cheltuelele și venitul.

Deputațiĭ sătenĭ: Da, da! Dumnedeŭ să te erte!

Ceaușescu: 30.000 de proprietarĭ, micĭ și marĭ, aŭ jurat pe Constituție; iar ceĭ-lalțĭ nu.

Scurtulescu, dep. săt: Să trăească Dumnedeŭ pe ceĭ ce aŭ jurat pe sfînta Constituție! Iar pe ceĭ-lalțĭ ....

---

[1]) Cu numěrul 17 se întrerupe publicațiunea Monitoruluĭ Român. Restul ședințeĭ este luat după „Chestiunea proprietățiĭ, desbătută de proprietarĭ și plugarĭ la 1848", editată de C. D. Aricescu. Bucurescĭ 1862.

No. 1.440.
1848
Ang. 13.

D. Lenş: Ca să se poată preţul generositatea d. Ceauşescu cu adevĕratul eĭ valor, să se spue până unde se întinde şi generositatea d-luĭ în parte, că de o vom cunoasce potrivită cu sfinţenia principuluĭ proprietăţiĭ ce a consacrat-o împreună cu noĭ toţĭ în acest încins (enceinte), să ne poată slujì şi nouĕ de cârmă şi de temeiŭ în hotărârile noastre.

Vice-presidentul: Această preţuire va aduce-o mâne.

Preotul Neagu: Fraţilor! Erĭ destul de bine s'a sacrificat (sanţionat) primirea Constituţieĭ; şi singurĭ prin graiŭ d-v. ḑicênd cu toţiĭ, aţĭ venit cu dragoste după duhul Constituţieĭ; şi fiind că patria ne dă şi nouĕ o părticică de pămînt îndestulă pentru hrana noastră şi a familieĭ noastre; şi tot de odată creḑ că nicĭ unul din d-v. nu e care să n'aibă acea dragoste după duhul Constituţieĭ, care să nu-l lase inima a împărtăşì pe săteanul fără pămînt cu o părticică de pămînt; că ḑiceţĭ d-v., că fiind doĭ fraţĭ, unul maĭ mare şi altul maĭ mic, fiind în călĕtorie cel maĭ mare, să aibă o pâne întreagă, iar cel maĭ mic, neavênd nimic, se roagă să-ĭ deà şi luĭ o bucăţică de pâne, şi-ţĭ voiŭ plătì ca să nu pieĭ. Însă cel maĭ mare, nu numaĭ că nu-ĭ dete cu banĭ, ci maĭ întâiŭ îĭ dăruì hrana. Aşa dar, eŭ creḑ că vor fi ceĭ maĭ mulţĭ din d-v. veniţĭ acì cu dragoste, găsind prilej a-şĭ împlinì datoriile frăţescĭ, carĭ vor a da acea părticică de pămînt fără a maĭ cere banĭ; aşà şi noĭ ne predăm voinţeĭ d-v. printr'această cerere.

D. Budişteanu: Să se repeteze ordinea de ḑi pe mâne, aşà ca să scim de trebue să se împroprietărească cine-và.

Vice-presidentul: Domnilor, să lăsăm toată logomahia numituluĭ la cuvintele d-v.; fie de poate saŭ nu, fie de trebue saŭ nu, fie de este îndatoritoare saŭ nu, scopul nostru este de a face pe clăcaş proprietar prin rĕscumpĕrare; întrebuinţaţĭ orĭ-ce cuvinte, numaĭ să ajungem la a da pămînt sătenilor. Săteanul nu scie jocul cuvintelor, el este simplu; pentru dînsul fapta este tot. De aceea redijaţĭ, cum veţĭ voì, ordinea de ḑi pe mâne; săteanul aşteaptă numaĭ să vaḑă de daţĭ saŭ nu daţĭ pămînt atâta peste ce aŭ astăḑĭ.

Budişteanu. Propune dacă înstrăinarea uneĭ părţĭ din proprietatea pămîntuluĭ în folosul sătenilor, prin despăgubire, este saŭ nu îndatoritoare.

Vice-presidentul: Aceasta se adoptează de adunare a fi pe mâne ordinea de ḑi.

Seanţa s'a ridicat la $1^1/_2$ ore.

(Iscălit) Vice-presidentul, I. Ionescu.
Secretarĭ: N. T. Lahovari, Preotul Neagu Benescu.

No. 1.441.
1848
Aug. 13.

Adresa luĭ J. Marsillon către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 333.)

Justice et fraternité.

A Monsieur le Ministre de l'Intérieur.

Monsieur le Ministre,

J'ai reçu votre ordre No. 5.042, auquel j'ai l'honneur de répondre ce qui suit:

Tous les efforts que j'ai faits pour me réunir aux membres de la Commission des travaux publics ont été inutiles; plusieurs membres sont absents, d'autres paraissent peu disposés à accepter la mission qui leur a été confiée.

Dans cette assurance, je viens vous proposer, Monsieur le Ministre, de vouloir bien donner à chacun des membres de la Commission l'ordre formel de se trouver trois fois par semaine, les Lundi, Mercredi et Samedi, dans une des pièces du Ministère de l'Intérieur, afin que là, de midi à 3 heures, la Commission tienne les séances où seront discutés les meilleurs moyens propres à l'organisation des travaux publics.

Les travaux publics comprenant l'architecture, je crois juste et nécessaire, Monsieur le Ministre, qu'un architecte soit joint à la Commission déjà nommée; dans ce cas, il deviendrait nécessaire aussi de nommer un autre membre, afin que la Commission, qui actuellement est de cinq membres, fût composée d'un nombre impair, c'est-à-dire de sept personnes.

Salut et fraternité.

J. Marsillon.

Bucarest.

(Resoluţie:) Să se facă hârtiĭ la toţĭ membriĭ acesteĭ Comisiĭ, poftindu-ĭ a venì Lunĭ, la 12 ore, la Ministerul din Întru, adăugând încă o chemare către d. Fildier, arşitect, spuindu-ĭ că s'a numit membru la această Comisie, şi învitându-l a venì.

Rosetti.

Raportul No. 8.063 al Poliţieĭ din Capitală către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.442. 1848 Aug. 13.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru al trebilor din Lăuntru,

D. Barbu Iscovescu, artist, arătându-se la Poliţie cu reclamaţia alăturată aicĭ în copie, sub-iscălitul vĕ roagă, Domnule Ministru, să binevoiţĭ a luà în băgare de seamă, şi a împărtăşì pe Poliţie cu sciinţă, dacă reclamantul a fost orînduit ca tovarăş al d-luĭ Montrezor, saŭ numaĭ decorator al teatruluĭ, ca după aceea să se facă cele de cuviinţă

Salutare şi frăţie.

Şeful Poliţieĭ Capitaleĭ, I. C. Brătianu.

No. 8.063.

(Resoluţie :) Spre rĕspuns, să se trimiţă d. Capuluĭ Poliţieĭ copie de pe ordinul acestuĭ Minister către Municipalitate, No. 4.170, ca să vaḑă că Ministerul, numaĭ pentru ceea ce se atinge de decoraţia săliĭ teatruluĭ, a însărcinat pe amândoĭ aceştĭ prigonitorĭ, iar nu şi pentru representaţie. şi că, prin urmare, pentru această din urmă împrejurare, nicĭ are Ministerul vre-o sciinţă, nicĭ este în a luĭ cădere ca să hotărască. Tot de odată, d. Capul Poliţieĭ va invità pe sus numiţiĭ, ca îndată să deà acestuĭ Minister socoteală desluşită la ce anume a întrebuinţat suma de 50 galbenĭ, ce li s'a dat pentru decoraţia săliĭ.

Rosetti.

Adresa No. 5.346 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ către Anghel Melic.

No. 1.443. 1848 Aug. 13.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Anghel Melic,

Fiind-că Exelenţia Sa Suliman Paşa a făcut acestuĭ Minister stăruitoare cerere ca cu îngrijirea şi întîmpinarea celor de trebuinţă Exelenţiĭ Sale, acolo la Giurgiŭ, să se însărcineze tot cel de maĭ nainte, d. Michalache Abdulaidi, de aceea subt-iscălitul scrie d-tale ca suma de treĭ sute galbenĭ împĕrătescĭ, ce aĭ primit d-ta erĭ de la Sfatul orăşenesc pentru întîmpinarea trebuinţeĭ de care s'a vorbit, să-ĭ daĭ îndată în primirea d-luĭ Abdulaidi, subt chitanţie, ca să urmeze cu dînşiĭ după instrucţiile ce-ĭ sînt date.

N. G.

No. 5.346.

No. 1.444. 1848 Aug. 13.

Raportul No. 77 al Comisaruluĭ I. Livaditu către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru al celor din Întru,

Mĕ silesc din ḑi în ḑi maĭ mult a corespunde cu nobila misie ce am, întrebuințând fie-ce minut a însuflà în inima sătenilor ideia și sentimentele de libertate, de patriotism, de revoluție, etc. Am explicat în toate satele modul de elecțiĭ primare, carĭ se vor săvîrși la 19 a. c., după nouĕle ordonanțe ale onorabiluluĭ Minister; acum mĕ ocup cu dinadinsul a întemeià prin sate gvardia națională, a-șĭ face fie-care sătean sulițele carĭ sînt atât de neapĕrate și în sfîrșit a săvîrșì jurămîntul, conform cu cea maĭ din urmă ordonanță ce mi s'a comunicat prin Administrația locală. Voiŭ ținé în fie-care sat un cuvînt pe care îl voiŭ comunicà cu cea dintâĭ ocasie onorabiluluĭ Minister.

Salutare și frăție.

I. Livaditu.

No. 77.

No. 1.445. 1848 Aug. 13.

Raportul No. 3.688 al Administratoruluĭ de Olt către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru al trebilor din Întru,

Citind cu cea maĭ mare luare aminte cele expuse în ordinul Domnieĭ-voastre, No. 5.126, mĕ grăbesc cu onoare a vĕ rĕspunde, Domnule Ministru, că maĭ nainte de a primì sus numerarisitul ordin, și încă din chiar ḑiua în care mĭ-ațĭ încredințat administrația acestuĭ district, mĭ-am pus toată silința și am făcut tot ce slabele mele puterĭ m'aŭ ertat: ca revoluția să se înrădăcineze în tot districtul și ca tot cetățeanul să moară cu arma în mână sprijinindu-șĭ Constituția, făcêndu-l să înțeleagă maĭ întâiŭ că este întemeiată numaĭ pe principurile sfinteĭ Evangheliĭ.

Dar acum ca să reiuserisesc și maĭ bine și să ajung maĭ lesne la scopul dorit, am chemat pe toțĭ Subt-administratoriĭ și ĭ-am fă-

cut să înțeleagă mult maĭ bine prin graiŭ decât prin înscris de ceea ce li se cere a face, ajutațĭ și de domniĭ Comisarĭ orînduițĭ, rĕmâind ca și eŭ să es, când vremea și lucrarea mĕ va ertà, pe la unele din sate, precum am și urmat până acum.

No. 1.445.
1848
Aug. 13.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Olt, Văleanu.

Secția 1.
No. 3.688.

Raportul No. 5 al Comisaruluĭ C. Brezoianu către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Româneşcĭ.

No. 1.446.
1848
Aug. 13.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru,

Astădĭ porniră pentru Bucurescĭ deputațiile cuviincioase de pe la toate satele plaiuluĭ Nucșoareĭ, unde mĕ aflu Comisar.

Săteniĭ aŭ priceput, în fine, interesul lor și șĭ-aŭ cunoscut și amiciĭ și nemiciĭ.

Spiritele în plaiul meŭ sînt după toată dorința. Locuitoriĭ sînt gata, dacă li se va împotrivì cine-và la dobândirea drepturilor lor, să și le câștige cu puterea. Dați-ne arme, dați-ne arme, mi s'a dis în maĭ multe sate dintr'acest plaiŭ, să vĕ ajutăm, să mergem, dacă vĕ stă cine-và în protivă, să mergem, vedĭ bine, pentru fericirea copiilor noștri.

Listele de toțĭ ce aŭ dreptul a fi alegĕtorĭ la adunările primare s'aŭ întocmit.

Aceste deputațiĭ, Domnul meŭ, despre carĭ vorbiĭ maĭ sus, eraŭ să sosească acolo la timpul cuviincios, dar causele pe carĭ le-am spus cu deamănuntul domnuluĭ Grădișteanu, Directorul Ministeruluĭ, aŭ făcut să se amâne până acum. Fă, Domnul meŭ, ca să nu întârdie mult acolo la Bucurescĭ.

Salutare și frăție.

C. Brezoianu.

No. 5.

Câmpulung.

No. 1.447.
1848
Aug. 13.

Scrisoarea Îngrijitoruluĭ palatuluĭ fostuluĭ Domnitor G. Bibescu către Sfatul Municipal al Capitaleĭ.

(Copie. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Către onorabilul Consiliŭ Municipal de aicĭ.

La 29 Iulie am arătat onorabiluluĭ Consiliŭ că eŭ n'am nicĭ dreptul, nicĭ voe de a primì cuartir în palatul fostuluĭ Domn Bibescu, și eŭ pociŭ face aceasta numaĭ atuncĭ când onorabila Locotenență va stăruì la decretul Guvernuluĭ provisoriŭ și mĕ va silì a face aceasta. Onorabilul Consiliŭ Municipal, prin porunca sa de la 8 August 1848, subt No. 2.752, reînoesce acea poruncă, poruncindu-mĭ să deschid palatul pentru primirea Ex. S. Suleiman Pașa, și eŭ neavênd ce face, am fost următor la această poruncă. În palat s'aŭ găzduit dar nu numaĭ Ex. Sa Suleiman Pașa cu suita, dar încă și toțĭ ofițeriĭ și toată oștirea ce a venit cu Ex. Sa. Membriĭ onorabiluluĭ Consiliŭ singurĭ aŭ putut avé prilej a se încredință despre stricăciunea ce s'a făcut la parcheturĭ, mobile, perdele și cele-lalte, și maĭ cu seamă în grădină. Pricinuirea unora și a altora de sineșĭ se înțelege că este zadarnică, cum că Statul ar fi plătit chirie; a plătit chirie pentru ziдurĭ, iar nu a plătit chirie pentru mobile, și dacă fostul Domn Bibescu ar fi luat ce-và chirie maĭ mult decât i se cuvenià, stăpânirea ar fi putut să se îndrepteze la o judecătorie și s'ar fi despăgubit de dînsul pentru aceasta.

Repetez dar ceea ce am repetat prin hârtia mea de la 29 Iulie, că eŭ nu sînt aicĭ decât un îngrijitor despre avere străină, și orĭ-ce am făcut în pricina aceasta, am făcut silit. Firesce urmează că eŭ nu pociŭ fi rĕspundĕtor pentru paguba ce s'a întîmplat proprietaruluĭ acestuĭ palat, ci onorabilul Consiliŭ Municipal, prin a căruia poruncă s'a deschis.

(Iscălit:) G. Hill.

Pentru întocmaĭ copie, Aj. A. Costiescu.

Bucurescĭ.

Raportul No. 12 al Comisarilor de Brăila către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.448.
1848
Aug. 13.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 404.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Întru,

Art. 12 din decretul No. 258 pentru dreptul de alegĕtor, desbătêndu-se aseară în clubul de acì, a causat mare confusie între locuitoriĭ acestuĭ oraș, din carĭ uniĭ protestează că, afară din ceĭ cunoscuțĭ de orășenĭ stabilițĭ, nu poate avé altul dreptul de alegĕtor ci numaĭ de ales.

Fiind-că dar pe impiegațiĭ Statuluĭ și pe militariĭ, sub pretext că nu sînt locuitorĭ aĭ acestuĭ oraș, ar dorì să-ĭ alunge de la dreptul ce tot cetățeanul are de a-șĭ da votul, eștĭ rugat, Domnule Ministru, să bine voescĭ a ne da cuviincioasa deslușire în acest cas foarte important prin stafetă—fiind timpul elecțiilor prea scurt,—căcĭ prevedem că poate să se întîmple niscaĭ-và desordinĭ, neprimindu-se o mulțime de cetățenĭ la solemnitatea națională de la 19 August.

Salutație, frăție.

Comisariĭ distr. Brăila, N. Nennovicĭ, I. Rătescu.

No. 12.

(Resoluție:) Când se va da publicație să se facă alegerile, să se maĭ deslușească acest articol.

Rosetti.

Adresa No. 3.735 a Administrațiuniĭ de Brăila către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.449.
1848
Aug. 13.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 404.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Lăuntru,

Fiind-că art. 12 din decretul cu No. 258 pentru dreptul de alegĕtorĭ a pricinuit nedomirire la mulțĭ din orășenĭ de aicĭ, eștĭ rugat, D. Ministru, să bine voescĭ a da subt-însemnatuluĭ, fără întârḑiere cuviincioasa deslușire, dacă impiegațiĭ Statuluĭ și militariĭ, precum și ceĭ ce se află venițĭ aicĭ ca trecĕtorĭ, în trebĭ particulare,

No. 1.449. 1848 Aug. 13.

se pot socotì între locuitoriĭ uneĭ comune, și de urmează a fi prenumĕrațĭ cu dreptul de a votà la alegerea de la 19 August.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Brăila, Dim. Golescu.
Secret., C. Berlescu.

No. 3.735.
Secs. I-ĭ.

(Resoluție:) Să se deà deslușirea cerută.

Rosetti.

(Cu altă mână:) că se recunosc în drept de alegĕtorĭ și de aleșĭ pe toțĭ Româniĭ, fără excepție, câțĭ sînt statornicițĭ în această țeară, asemĕnat ordinuluĭ No. . .

No. 1.450. 1848 Aug. 13.

Raportul No. 6.785 al Administrațiuniĭ de Mehedințĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 404.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Lăuntru,

Presimțind subt-iscălitul că la alegerile definitive poate să easă majoritatea și asupra unora din foncsioneriĭ districtuluĭ, carĭ s'ar cunoasce cu prințipe corăspundĕtoare sacreĭ de astădĭ cause, roagă pe Domnia-voastră a-ĭ da deslegare, de urmează a se lăsà posturile lor deschise până la săvîrșirea lucrărilor obșteseiĭ Adunărĭ constituante, și a se îndeplinì de subalterniĭ ce are fie-care în ajutorul sĕŭ.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Meh., N. Opran.
S. C. Roșianu.

Secsia I-ĭ.
No. 6.785.

(Resoluție): Să i se scrie că se pot alege ca representanțĭ aĭ națieĭ toțĭ funcționariĭ publicĭ și chiar și Ministri, iar pentru ceea ce întreabă, să i se scrie că ceĭ aleșĭ vor venì și, în urmă, Adunarea, în dilele dintâĭ, va luà măsurile cuvenite întru aceasta.

Rosetti.

Corespondenţă din Constantinopole către „Le National“. 1848. 10. IX.

No. 1.451.
1848
Aug. 13.

Correspondance particulière.

Constantinople.

Les diplomates russes sont habiles et lorsque leur habileté ne réussit pas à leur gré, ils ont de l'or, ils en ont beaucoup, et ils s'en servent sans le moindre scrupule. Leur mission est de réussir, n'importe par quel moyen, et si vous regardez le chemin qu'ils ont fait en Orient depuis cent ans, par l'habileté, l'or et les armes, vous verrez qu'ils ne se sont pas trop mal acquités de leur mission. Si l'Europe n'était en mesure de parer à tout événement, elle aurait sujet d'en trembler.

La Russie sera-t-elle aussi heureuse que par le passé dans la partie qu'elle joue en Moldavie et surtout en Valachie depuis quatre mois ? Là est la question. Elle ne voit que trop bien son influence, acquise par tant d'efforts, lui échapper dans les Principautés, et elle fait tout ce qu'elle peut pour qu'il n'en soit pas ainsi. La Russie est tenace dans ces projets, et ceux qu'elle caresse avec tant d'amour depuis Catherine, elle ne se résoudra pas à les abandonner avant d'avoir fait jouer tous les ressorts de sa diplomatie, peut-être même de la puissance.

Comme la Russie, depuis quelque temps, est au plus mal avec les Valaques, toutes ses manœuvres consistent aujourd'hui non pas à se raccommoder avec eux, elle en sent trop l'impossibilité, mais à les brouiller avec les Turcs, et elle serait joyeuse si elle pouvait amener une complication telle que ceux-ci fussent obligés de faire feu sur ceux-là; elle offrirait alors de nouveau sa protection aux Valaques. C'est la seule chance qu'elle ait de rattraper l'influence qu'elle a perdue, et je vous laisse à penser si elle néglige quelque chose pour en arriver là.

Je vous ai dit dans ma dernière lettre que les agents russes avaient si bien commenté la lettre de Suleyman Pacha aux Valaques, pour leur faire connaître le but de sa mission, avant de se rendre dans leur capitale, que Bucharest fut pendant 24 heures dans la plus grande effervescence. Fort heureusement, M. Antoine Tinghir, Secrétaire de Suleyman Pacha et porteur de la lettre, parvint à en faire comprendre le vrai sens aux Valaques. Cepen-

No. 1.451. 1848 Aug. 13. dant tout n'était pas fini; les Russes intriguaient toujours pour brouiller les cartes. Conformément au Statut organique, Suleyman Pacha demandait que le Gouvernement provisoire, composé de six membres, fût réduit à trois, à l'exclusion du Métropolitain vendu à la Russie, et prît le nom de Caïmacamie. Les Valaques, en vertu de leur droit révolutionnaire, voulaient maintenir le Gouvernement provisoire tel qu'il était, et repoussaient surtout la dénomination de Caïmacamie au souvenir des atrocités commises le 12 juillet, pendant les 12 heures que dura la réaction sous l'autorité du Caïmacam que les rétrogrades et les hommes de la vengeance avaient placé à la tête des affaires. On discuta longtemps. Mais, comme d'un côté, la députation, qui avait été envoyée à Giurgevo pour recevoir Suleyman Pacha, avait pu se convaincre des bonnes dispositions de la Porte; comme d'autre part, il ne s'agissait que d'une question de forme, laquelle n'impliquait l'abandon d'aucun principe de la part des Valaques, et que, d'ailleurs, Suleyman Pacha ne voulait entrer en relations directes avec le Gouvernement provisoire qu'après le règlement de ce point, on finit par s'entendre et les Valaques, libres dans leur choix, furent convoqués dans la plaine de Philarète, à l'effet d'élire les trois membres qui devaient composer le nouveau Gouvernement provisoire. L'élection eut lieu le 10 août, et les candidats qui furent nommés par acclamation faisaient partie du Gouvernement provisoire qui existait; ainsi constitué, le Gouvernement prit le nom de Lieutenance Princière au lieu de celui de Caïmacamie.

Le résultat de ces diverses mesures fut envoyé à Suleyman, qui se trouvait toujours à Giurgevo, d'où il devait partir pour se rendre à Bucharest.

Jusqu'ici, on peut le dire, tous les efforts de la Russie, ayant pour but de mettre aux prises les Turcs avec les Valaques, ont été déjoués par le bon sens des uns et des autres. Mais les Russes, vous le savez, n'abandonnent pas facilement une partie engagée, et soyez persuadés qu'ils profiteront de tout pour troubler les bons rapports, qui existent entre les Turcs et les Valaques, rapports qui auront, s'ils durent, pour résultat certain le triomphe de la révolution valaque.

Quoiqu'il puisse advenir, toujours est il que les choses sont en voie de bonne solution, et pour les consolider sur ce terrain le nouveau Gouvernement provisoire a nommé une députation composée de cinq membres et chargée de remettre au Sultan une

No. 1.451.
1848
Aug. 13.

adresse pour lui faire connaître les vœux de la nation valaque et lui demander son assistance, tout en protestant des sentiments de fidélité et de dévouement dont les Valaques sont tout animés pour l'Empire et son Souverain. Cette députation est arrivée mardi dernier à Constantinople par le bateau à vapeur, et aussitôt les Ministres se sont réunis en conseil à la Porte, sous la présidence du Grand Vizir, pour délibérer sur les dépêches qu'ils venaient de recevoir de Suleyman Pacha, et sur la conduite qu'il y avait à tenir à l'égard de la députation valaque.

Je crois qu'il ne fut rien résolu dans ce conseil; mais le lendemain, mercredi, le Sultan se rendit au Ministère de la Guerre, où se trouvaient déjà tous les membres du Cabinet et un nouveau conseil de Ministres eut lieu en présence du Sultan. On y lut l'adresse de la nation valaque, et il fut décidé que le rapporteur du Divan, Fuad Effendi, qui a été longtemps Chargé d'affaires à Londres, et qui remplit une mission, il y a trois ans, auprès des reines d'Espagne et du Portugal, homme instruit, ferme et conciliant, un des meilleurs fonctionnaires de l'Empire et grand partisan des réformes, esprit européen et comprenant bien le mouvement progressif des idées, il a été décidé, dis-je, que Fuad Effendi partirait demain, samedi, pour se rendre en Valachie.

Le choix de Fuad Effendi, qui est l'ami intime de Reschid Pacha et d'Ali Pacha, Ministre des Affaires étrangères, prouve que la Porte ne veut pas laisser à l'intrigue russe le temps de gâter une situation si bonne. Il est incontestable que les pouvoirs les plus étendus ont été donnés à Fuad Effendi et, dans ce cas, si les Valaques continuent à faire preuve de bon sens et à se mettre à l'abri des manœuvres des agents russes, la situation sera conforme, tout à la fois aux droits de la Turquie et de la Valachie, qui n'aura pas de grandes concessions à faire pour arriver à l'aplanissement définitif de toutes les difficultés.

La députation valaque n'a pas été encore reçue par la Porte, et comme, dans ce moment plus que jamais, la Russie ne laisse passer aucune occasion de demander des explications sur les moindres faits et gestes qui concernent les affaires de la Valachie, je crois que la Porte aurait mieux aimé que la députation ne vint pas; sa présence ici ne peut être qu'un embarras pour la Porte. Le Gouvernement turc veut bien donner raison aux Valaques, mais il ne veut pas avoir l'air de narguer la Russie, et en cela je crois qu'il a raison. Y compris Fuad Effendi, la Porte aura trois Com-

No. 1.451.
1848
Aug. 13.

missaires dans les Principautés. Ce nombre est suffisant, d'autant plus que la députation n'est venue que pour exprimer des vœux que la Porte connaissait déjà et ce n'est qu'avec le Gouvernement provisoire qu'il y a lieu à traiter. Si la Porte reçoit la députation, ce sera sans doute officieusement.

La Russie craint l'opinion de l'Europe. Après avoir manifesté son amour de la paix et son désintéressement dans toutes les grandes questions qui s'agitent en Europe par la circulaire adressée à toutes ses légations de l'Allemagne, elle vient de publier un second document de cette nature, relativement aux affaires des Principautés: Le ciel n'est pas plus pur que le fond de son coeur. Si ses troupes sont entrées en Moldavie, c'est parce que la Porte l'a bien voulu. Puis, son intervention n'a d'autre but que de préserver l'Empire ottoman de toute catastrophe. Elle veut l'intégrité de la Turquie contre tout le monde, mais surtout contre les Moldaves et les Valaques, qui se laissent faire la loi par quelques brouillons. Si ces gens-là réussissaient dans leurs projets révolutionnaires, ils formeraient un grand empire, qui ne dépendrait pas de la Turquie, pas même de la Russie, ce qui serait d'un fort mauvais exemple pour les différentes populations non-musulmanes de l'Empire ottoman. Et alors la tranquillité de l'Europe serait anéantie, et la Turquie disparaîtrait.

C'est pour empêcher tous ces malheurs que la Russie fait entrer ses troupes dans les Principautés et aussitôt que ses craintes cesseront de ce côté, son intervention cessera aussi. A toutes les époques, il en a été ainsi, et on la calomnie quand on dit qu'elle cherche à profiter des embarras de l'Europe, pour donner suite à sa politique d'envahissement. Elle est d'ailleurs pleine d'affection pour la Porte, qui s'est empressée de consentir à tout ce qu'elle a fait dans les Principautés.

Vous voyez, Monsieur le Rédacteur, que dans ce document, la Russie se montre ce qu'elle est en réalité: habile, mais peu sincère. Sa seconde circulaire est d'un bout à l'autre une contre-vérité, car la Porte n'a pas consenti à l'entrée des Russes, et les gens qu'elle nomme brouillons sont ceux qui composent la presque unanimité de la nation valaque, qui n'a jamais eu l'idée de se détacher de la Turquie, parce qu'elle sait très bien que là est son salut et la condition de son développement matériel et moral. Vous verrez, sans doute, ce document, et il vous sera facile de

vous convaincre que la Russie, adoptant la maxime d'un de vos diplomates, pense que la parole n'a été donnée à l'homme que pour déguiser sa pensée. Machiavel n'aurait pas mieux fait...

No. 1.451. 1848 Aug. 13.

Adresa No. 5.366 a Ministerului trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ către Gheorghe Magheru, Comandantul general al trupelor neregulate.

No. 1.452. 1848 Aug. 13.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 269.)

D. Comandir general al trupelor neregulate.

Nicĭ subt-iscălitul, nicĭ domnul Ministru Finanţiĭ, neputênd da deslegările ce ni se cer de domniĭ Administratorĭ aĭ districtelor pentru trecerea în socotelĭ a banilor daţĭ de dînşiĭ, după ale d-tale punerĭ la cale, în plată de lefĭ a volintirilor, a dorobanţilor şi a tiştilor lor, chemaţĭ de dumnea-ta în slujba lor destinată, din pricină că nu sînt încă cunoscute Guvernuluĭ operaţiile d-tale într'aceasta, subt-iscălitul în urmarea înţelegerilor, ce a avut cu onorabila Locotenenţă Domnească, poftesce pe d-ta să binevoescĭ a da cât maĭ neîntârḑiat sciinţele următoare:

1-iŭ. Ce numĕr de volentirĭ aĭ format din fie-care district, cu numele, pronumele şi satele lor, în care anume lună şi ḑi s'a chemat fie care dintr'înşiĭ în slujbă şi cu ce leafă este tocmit fie-care.

2-lea. Ce numĕr de dorobanţĭ aĭ adunat pe lângă d-ta din acele două părţĭ ale totaluluĭ fie-căruia district, hotărîţĭ spre acest sfîrşit, cu aceeaşĭ desluşire ca şi pentru volintirĭ şi cu însemnarea ḑileĭ de la care urmează a se socotì începerea plăţiĭ lefilor lor; de sînt aceştia însoţiţĭ de tiştiĭ lor, şi numele acestor din urmă.

3-lea. De se poate privì îndeplinitor trebuinţeĭ, când trupa volintirilor s'ar formà din numĕrul dorobanţilor adăogaţĭ pe lângă ceĭ de maĭ înainte în fiinţă la fie-care district din România-mică şi la districtele Teleorman şi Oltul din România-mare, fără a se chemà într'această slujbă a volintirilor şi din alţĭ oamenĭ slobodĭ, după disposiţiile articoluluĭ al doilea din decretul No. 123.

Aceste sciinţe eştĭ poftit, Domnule Comandir general, a le împărtăşì subt-iscălituluĭ cât maĭ în grab.

Rosetti.

No. 5.366.

No. 1.453. 1848 Aug. 13.

Circulara No. 5.388 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Administratoriĭ districtelor.

(Monitorul Român. No. 12. 1848. 20. VIII.)

Dreptate, Frăție.

Circular către dd. Administratorĭ.

Domnule Administrator al districtuluĭ,

Trimiterea Comisarilor prin sate în general a adus folosul ce se așteptà. Aflu însă că uniĭ din d-niĭ Comisarĭ, neținênd nicĭ o socoteală de gradul civilisațieĭ în care se află săteanul, împing lucrul prea departe, spuindu-le ca să deà cu ciomagul în foștiĭ boerĭ și alte asemenea cuvinte, carĭ sînt în contra ideilor de dreptate și frăție ale Constituțieĭ noastre, și carĭ pot aduce și triste resultate.

Dumnea-ta, domnule Administrator, eștĭ dator să luminezĭ pe toțĭ Comisariĭ și chiar să-ĭ și privighezĭ, și îndată ce vedĭ că vre-unul, prin cuvintele sale, se duce prea departe, semĕnând discordia iar nu frăția, să-l sfătuescĭ și să-l întorcĭ pe calea cea dreaptă, și când nicĭ așà nu veĭ isbutì, atuncĭ să-mĭ facĭ cunoscut.

De aceea dar, te rog, să scriĭ la toțĭ d-niĭ Comisarĭ a urmà potrivit instrucțiilor date în hârtia mea cu No. . . . și să stăruescĭ ca în cel maĭ scurt timp frăția să intre în inimile tutulor locuitorilor districtuluĭ dumi-tale.

Salutare și frăție.

Ministru celor din Întru, N. Golescu.

No. 5.388.

No. 1.454. 1848 Aug. 13.

Adresa No. 1.322 a Ministeruluĭ trebilor din Afară al Țĕriĭ-Românescĭ către cel din Lăuntru.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru,

Luând onorabila Locotenență în considerație cererea ce facețĭ prin raportul Domnieĭ-voastre No. 5.237, în privința banilor cheltuițĭ prin Executorul Curțiĭ administrative, pentru chiria și drege-

rea trăsurilor trimise la Giurgiŭ, a slobodit decret cu No. 422 către onorabilul Minister al Finanțelor pentru liberarea acelor cheltuelĭ de la Visterie.

No. 1.454. 1848 Aug. 13.

Această lucrare subt-iscălitul are onoare a o comunicà d-v. spre sciință.

Salutare și frăție.

Ministru trebilor din Afară, I. Voinescu II.
Capul Secțiĭ, Gr. Alexandrescu.

No. 1.322.
Bucurescĭ.

Domnuluĭ Ministru al trebilor din Lăuntru.

(Resoluție:) Să se ceară baniĭ de la d. Ministru Finanțelor și să se deà unde se cuvine.

Rosetti.

Fiind-că prin decret s'aŭ dat două miĭ de galbenĭ la Sfat. să se ceară de acolo plata aceasta.

Rosetti.

(De altă mână:) Să se arăte Executoruluĭ ca să-ĭ ceară de la d. Ministru Finanțiĭ.

Adresa No. 2.849 a Sfatuluĭ Municipal din Capitală către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.455. 1848 Aug. 13.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 333.)

Dreptate, Frăție.

D-le Ministru din Lăuntru,

În temeiul noteĭ D-v. cu No. 5.304, Consiliul are onoare a vĕ alăturà pe lângă aceasta prescurtare de atribuțiile fie-căreia secsiĭ, care are un șef și un ajutor de secsie, și pentru canțelarie o Registratură, acestea sînt mesele lucrărilor Consiliuluĭ.

Salutare și frăție.

Sfatul Municipal: President, D. Polizo.
Gheorghe Solacoglu, Ștefanachi P. Theodosiu.
Aj., A. Costiescu.

No. 2.849.

No. 1.455. 1848 Aug. 13.

Anexă.

Înscriere de îndatoririle ce privesc la fie-care Secsie, ce alcătuesce Municipalitatea.

Secsia administrativă.

Art. 1. Îndestularea locuitorilor Capitaleĭ de art. de 1-ia trebuință ale hraneĭ, cum: pâne, carne, lumînărĭ, săpun, și altele.

2. Strîngerea venituluĭ acsisurilor și al taxeĭ vitelor.

3. Idem al cărților de joc.

4. Idem din închirierea piețelor obștescĭ și a prăvăliilor de la Michaiŭ-Vodă.

5. Idem de la măcelarĭ, chiria loculuĭ tăeriĭ vitelor.

6. Idem ḑeciueala capitațieĭ.

7. Idem din exportația vitelor marĭ, boĭ și vacĭ, partea cuvenită Sfatuluĭ.

8. Idem din producte.

9. Idem prin Poliție în socoteala lefiĭ arșitectuluĭ orașuluĭ.

10. Idem din punerea peceților la măsurĭ.

11. Idem din ștreafurĭ.

12. Idem din extraordinare veniturĭ.

13. Idem din folosul cursuluĭ moneḑiĭ.

14. Îngrijirea luminăriĭ orașuluĭ prin felinare și lampe.

15. Capitația engherilor orînduițĭ cu omorîtul cânilor în Capitală.

16. Plata chirieĭ loculuĭ tăeriĭ vitelor.

17. Ștatul lefilor amploiaților.

18. Plata condicilor acturilor țivile.

19. Pentru Teatrul Național și unuĭ repertorion.

20. Subvenția trupelor italiene și române.

21. Chiria locurilor bisericiĭ luĭ Mavroghene pentru poposirea carelor pe dînsele.

22. Pentru udatul poduluĭ Mogoșoaeĭ și a șoseleĭ Kiselef și curățitul ulițelor de noroiŭ.

23. Pentru luminațiĭ la ḑile solenele.

24. Ajutor pentru fețele scăpětate la facerĭ de caldarîmurĭ.

25. În socoteala lefilor peisagistuluĭ, însărcinatul cu înfrumusețarea grădiniĭ publice.

26. Hrana arestanților de la închisoarea Poliţieĭ.

27. În socoteala totaleĭ ținerĭ a comenḑiĭ de foc.

No. 1.455.
1848
Aug. 13.

28. Embaticul locului mânăstirii Sf. Ioan vechiŭ, pe care sînt așezate mașinele fântânelor.

29. Cumpĕrătoare de târnurĭ, lopețĭ, și altele, în trebuința comendiĭ udatuluĭ.

30. Embaticul loculuĭ pe care s'aŭ clădit magasiile de reservă.

31. Pentru taxa și orîndueala întocmită pentru plimbătorĭ.

32. Trăsurile ce sînt subt îngrijirea Sfatuluĭ pentru mosafiriĭ străinĭ, cu toate cele-lalte pregătirĭ ce se fac.

33. Pentru ulicioarele și locurile slobode ce se găsesc netrebuincioase și se închid.

34. Pentru necurățeniile ce se aruncă în Dâmbovița, pe ulițĭ și locurĭ slobode, carĭ vatĕmă sănătatea cetățenilor.

35. Revisuirea casseĭ cu banĭ a Sfatuluĭ pe fie-care lună.

36. Pentru cercetarea stăriĭ copiilor sărmanĭ, dațĭ în crescere pe la doicĭ de către d. Ministru Credințeĭ.

37. Pentru măsurile luate și întocmite asupra precupeților și vărarilor.

38. Prețurile materialurilor de clădirĭ și de meșterĭ, cum și măsurile luate pentru cherestegiĭ.

39. Pentru îngrijirea lucrurilor de hrană ce sînt vătĕmătoare sănătățiĭ cetățenilor.

Secsia tecnică.

1. Îmbunătățirea vadurilor sacagiilor.
2. Așternerea din noŭ cu pieatră a ulițelor din Capitală.
3. Ținerea lor în bună stare.
4. Ținerea în bună stare a haznalelor și alte șanțurĭ și canalurĭ făcute pentru scurgerea apelor.
5. Slobodirea biletelor de clădirĭ.
6. Idem de nivelație.
7. Corespondența în pricinĭ de clădirĭ, împrejmuirĭ și alte atingĕtoare de art. 7 din regulament, precum și învelitorĭ i alte meremeturĭ, potrivit cu măsurile prescrise prin împărțirea orașuluĭ în treĭ ocoale.
8. Idem în pricinĭ de clădirĭ pe marginea Dâmboviței, atingĕtoare de art. 8 și 9 din regulament, cum și îngrijirea acestuĭ rîŭ prin batere de taracĭ, și altele.
9. Reparația saŭ facerea din noŭ a podurilor de peste apa Dâmboviței în coprinsul Capitaleĭ.

No. 1.455.
1848
Aug. 13.

10. Executarea art. 36 din regulament pentru clădirile, ce se găsesc în stare proastă și amerințătoare de primejdie.

11. Pentru încăperile de la barierĭ și alte reparațiĭ ce se fac pe la încăperĭ publice.

12. Pentru măsurile ce se păzesc asupra construcțieĭ povernelor de rachiŭ și alte asemenea fabricĭ.

13. Pentru obștescul plan al Capitaleĭ, obșteasca nivelație și întinderea raionuluĭ de 200 stânj., ce s'a hotărît a rĕmâné slobodă împrejurul orașuluĭ.

14. Pentru măsurile ce se păzesc asupra lucrăriĭ și dimensieĭ cărămidiĭ.

15. Pentru rectificația ulițelor bântuite de focul de la 23 Martie, după planurile întărite de fostul Domn, și darea acturilor de stăpânire pe la proprietarĭ, ale cărora locurĭ aŭ luat preschimbare.

16. Pentru împărțirea orașuluĭ în 3 ocoale, și măsurile ce se păzesc asupra construcțiilor pentru fie-care ocol în parte.

17. Pentru deschiderea de gropĭ de nisip în Capitală.

18. Pentru măsurile ce se ieaŭ pentru locurile obștescĭ și maidanurile din oraș.

Secsia finanțială (Cassieria).

1. Primirea veniturilor anuale, ce cuprind 13 § în budgetul curgĕtoruluĭ an.

2. Cheltuelile anuale după acelașĭ budget în 23 de §§.

3. Primirea sumelor de rĕmășițe ale anuluĭ din urmă, după socotelile anuale.

4. Rĕspunderea sumelor datoare ale Municipalitățiĭ, după socotelile anilor trecuțĭ.

5. Contabilitatea pentru rĕspunderea sumelor în cumpĕrătorĭ de grâŭ la vreme de trebuință și primirea lor înapoĭ de pe la brutarĭ, după ce li se împarte grâul.

6. Contabilitatea pentru rĕspunderea sumelor în cumpĕrătoare de seŭ și primirea lor înapoĭ de la lumînărarĭ, după ce li se împarte seul.

7. Primirea și rĕspunderea a orĭ-cărora alte sume s'ar ivì subt felurĭ de numirĭ după trebuință și carĭ trebue a-șĭ luà lucrarea prin cassieria Consiliuluĭ.

8. Corespondența pentru toate acele de maĭ sus lucrărĭ, după trebuințele ce se ivesc, asupra împliniriĭ banilor, precum și la cele de la cheltuelĭ.

9. Ținerea contabilităţiĭ a fie-căreia ramure de venit și de cheltuelĭ în parte și obșteasca socoteală, ce se dă pe fie-care an, pentru toate primirile și respunderile urmate.

No. 1.455. 1848 Aug. 13.

10. Primirea banilor în socoteala caldarîmurilor a felurĭ de ulițĭ din Capitală, ce se aștern din noŭ cu pieatră.

11. Primirea sumelor aflate rĕmășiță din caldarîmul săvîrșit pe maĭ multe ulițĭ în Capitală și carĭ unele se trag de maĭ mulțĭ anĭ din urmă.

12. Rĕspunderea sumelor către contracciiĭ caldarîmurilor pentru înaintarea lucrărilor.

13 Deslegarea contracciilor caldarîmurilor săvîrșite, după baniĭ ce se pot împlinì.

14. Ținerea corespondenţeĭ pentru împlinirea sumelor de banĭ de pe la proprietarĭ și pentru cele ce se rĕspund, precum și ținerea contabilităţiĭ pentru caldarîmul fie-căreia ulițĭ în parte.

Aj., Costiescu.

Petițiunea deputaților țĕranĭ către Locotenența Domnească a Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.456. 1848 August.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

Onorabileĭ Locotenențe.

Plecată jalbă.

Vĕdênd și noĭ că s'a revĕrsat cu mare bucurie dreptatea asupra pămîntuluĭ, care a fost arestuit de 18 veacurĭ de vrăjmașĭ, numaĭ am audit și toate le-am lăsat și am alergat, întru care pentru dragostea dreptățiĭ ne-am lăsat toate trebuințele, și fiind-că ni s'aŭ pricinuit pentru patrie cheltuelĭ, de aceea ne rugăm cu blândețe de a se aruncà analoghie în sat la dreptul a se plătì această cheltueală, căcĭ eĭ și-aŭ vĕdut de lucrul sĕŭ, iar noĭ am urmat poruncilor d-v., și cum mila Duhuluĭ sfînt se va revĕrsà asupra dreptuluĭ nostru.

Plecațĭ și supușĭ:

Nițu Mareș, satul Cârceniĭ, județul Mehedințĭ, Gheorghe Bojul, Dumitrașcu Godeanu.

(Resoluție:) Dreptate, Frăție.

Locotenența Domnească.

D. Ministru trebilor din Lăuntru va face cuvenita punere la cale.
(Sigiliul Locotenențeĭ Domnescĭ.)

Șeful Secsiĭ, Gr. Alexandrescu.

No, 1.457. 1848 Aug. 13. Raportul No. 6.787 al Administrațiunii de Mehedinți către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țěrii-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 269.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Lăuntru,

După dispozițiile luate de Administrație, în urmarea ordinuluĭ d. General Gheorghe Magheru, No. 39, și după toată stăruința întrebuințată de Sub-administratoriĭ districtuluĭ, făcêndu-se îndemnare proprietarilor și altor locuitorĭ ce țin arme în casele d-lor ca să le sloboadă, de o cam dată subt luare de cfitanță, pentru înarmarea pandurilor volintirĭ, pe câtă vreme vor fi ceruțĭ de trebuință spre apĕrarea patrieĭ; de aceia ce ĭ-ar călcà sfintele eĭ drepturĭ, nu a găsit până astădĭ nicĭ unul cu inimă simțitoare de Român, puind excusă că puținul No. de arme ce aŭ în casă le țin a-șĭ păzì averile și vieața despre aceia ce ar cugetà, ca bârfașiĭ, să întrebuințeze vre-o faptă în vremea nopțiĭ. Din această pricină d'abià s'aŭ putut înarmà numaĭ 124 pandurĭ volintirĭ din armele ce aŭ fost strînse din anul trecut la Administrație și Sub-administratorul de ocol, și ale cărora proprietarĭ, după dispozițiile luate anul trecut, nu dedese chezășiĭ a li se slobodì în primire-le, iar cea maĭ mare parte din acestea, fiind stricate foarte rĕŭ, nu sînt de nicĭ o trebuință, nicĭ în stare d'a se maĭ drege. Subscrisul dar, vĕdênd că este dreaptă împotrivirea proprietarilor de arme a le slobodì, acum când se tem de întreprinderea făcĕtorilor de rĕŭ, pe de o parte a încunosciințat despre toate aceste Domnuluĭ General Gheorghe Magheru, cerêndu-ĭ deslușirĭ, dacă urmează a se pornì la districtul Vâlceĭ neînarmațĭ ceĭ-lalțĭ pandurĭ volintirĭ, ce se arată pe toate dilele la residență, din ceĭ înscrișĭ de Sub-administratoriĭ și Căpitaniĭ orînduițĭ de domnul General Magheru; iar pe de alta grăbesce a încunosciințà această lucrare și Domnieĭ-voastre.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Mehedințĭ, N. Opran
S. C. Roșianu.

Sec. 1-ĭ.
No. 6.787.

Ordinul No. 5.396 al Ministerului trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Administratorul de Vlașca.

No. 1.458. 1848 Aug. 13.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

D. Administrator de Vlașca.

Pentru trebuința Excelențiĭ Sale Suleiman Pașa și a suiteĭ sale, s'aŭ dat de acest Minister trăsurile următoare:

1 droșcă,
2 carete,
5 calescĭ,
1 brișcă,
4 căruțe,
13 peste tot.

Aceste trăsurĭ închiriate fiind și cerute acum de proprietariĭ lor, eștĭ învitat, d. Administrator ca, îndată aducêndu-le, să le trimițĭ la acest Minister cu caiĭ ce veĭ închirià și subt pază de un într'adins om, spre a nu suferì pe drum vre-o vătĕmare, și acel om va primì aicĭ baniĭ transportuluĭ acelor trăsurĭ.

Rosetti.

No. 5.396.

Raportul No. 4.314 al Administrațiuniĭ de Dolj către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.459. 1848 Aug. 13.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 269.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Lăuntru,

D-l Căpitan-General al trupelor neregulate și Inspector al gardiilor naționale a însărcinat în acest district pe d. Petrache Romanescu ca să înscrie în corpul de volintirĭ pe aceĭ ce vor avé plăcere d'a îmbrățișà acest servițiŭ, recomandându-l tot de odată și Administrațieĭ, ca să-ĭ înlesnească ajutorul trebuincios pentru misia ce i s'a încredințat. D. Petrache Romanescu, fără a încunosciință Administrația, a însărcinat cu această misie pe un Dumitrache sin Căpitan Vasile, trimițêndu-l în plasa Dumbrăviĭ ca să facă înscrierea volintirilor. Acesta, în preumblarea sa prin satele aceleĭ plășĭ, a întrebuințat mijloace cu totul barbare și împotrivitoare Constituțieĭ, precum bătăĭ și altele, pentru a puté

No. 1.459.
1848
Aug. 13.

smulge banĭ de la țĕranĭ. Atât din reclamațiile acestora, cât și din raportul Subt-administratoruluĭ plășiĭ, încredințându-se subt-însemnatul de abusurile și neorînduelile ce a săvîrșit acel Dumitrache sin Căpitan Vasile, l-a adus înaintea sa, și după ce singur șĭ-a mărturisit vinele sale, l-a aruncat în fieare, spre a da o pildă învederată că Guvernul de astădĭ cerceteză grabnic și pedepsesce strașnic orĭ-ce abatere din calea legilor; subt însemnatul a orînduit, fără întârdiere, un Comisar extraordinar în persoana d-luĭ Petrache Cernătescu, al căruia zel și sentimente sînt foarte cunoscute, ca împreună cu vinovatul băgat în fieare, să meargă din sat în sat, și să facă amăruntă cercetare de câțĭ banĭ și de la cine anume, și pentru ce a luat acel Dumitrache sin Căpitan Vasile, precum și de toate neorînduelile ce a săvîrșit prin sate spre scandalisarea țĕranilor, dând și fie-căruĭ țĕran jefuit bilet spre a se puté despăgubi maĭ pe urmă din averea vinovatuluĭ. Până când va puté a-țĭ da, Domnule Ministru, o relație deplină despre resultatul cercetăriĭ ce va face d-l Comisar Cernătescu, sub-însemnatul a socotit de datorie a sa neapĕrată de a supune la cunoscința Domnieĭ-tale atât împrejurarea ivită, cât și măsurile ce spiritul timpuluĭ la povĕțuit ca să ieà și pentru care așteaptă cu nerăbdare aprobația Domnieĭ-tale.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Dolj, Fl. Aaron.
Ajutor, N. Greceanu.

No. 4.314.
Craiova.

(Resoluție:) Să i se rĕspundă aprobând urmarea sa și mulțumindu-ĭ, însă să fie rugat a-l slobodi din fieare, fiind-că ele sună încă a barbarie, și deși fapta luĭ o merită, dar însă pedepsele Guvernuluĭ să fie tot-deauna nobile.

Rosetti.

No. 1.460.
1848
Aug. 13.

Raportul No. 4.472 al Administratoruluĭ de Vâlcea către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru al trebilor din Lăuntru,

D-lor Subt-administratoriĭ plășilor dintr'acest district, în respectarea dispozițiilor articoluluĭ 18 din Constituție, aŭ întîmpinat

necontenite petiţiĭ din partea locuitorilor pentru bătăĭ săvîrşite sub felurite chipurĭ uniĭ asupra altora.

No. 1.460. 1848 Aug. 13.

Şi pentru că în împrejurarea aceasta încă nu s'aŭ proiectat măsurile carĭ ar trebuì ca să se ieà în contra celor culpabilĭ spre înfrânare, sub-însemnatul, în temeiul întrebărilor ce mi se fac, am onoare, Domnule Ministru, a vĕ cere deslegarea cuviincioasă.

Salutare şi frăţie.

Administratorul districtuluĭ Vâlcea, C. Cerchez.

S. Z. Dimitrescu.

No. 4.472.
Secs. 1-ĭ.

(Resoluţie:) Orĭ-cine face vre-o vină, până la facerea uneĭ pravilĭ, în locul celor 25 de nuele de maĭ înainte, se pedepsesce acum cu arest de 3 şi 5 ḑile.

Rosetti.

Raportul No. 5.379 al Administraţiuniĭ de Argeş către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

No 1.461. 1848 Aug. 13.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 342.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru al celor dìn Lăuntru,

D-luĭ Ştefan Turnavitu, unul din Comisariĭ extraordinarĭ aĭ acestuĭ district, prin adres cu No. 12, face cunoscut că a auḑit plângerĭ de la locuitoriĭ unor sate ale comuneĭ Cotmeana, că se preumblă printre dînşiĭ neguţătorĭ Turcĭ untarĭ înarmaţĭ şi împrăştie felurĭ de vorbe spăimîntătoare, carĭ ar puté să aducă nelinişte popoluluĭ, lucru cu totul în potriva buneĭ orînduelĭ şi a veaculuĭ nostru; iar maĭ cu seamă adaogă d-l Comisar, ḑicênd că unul dintr'aceĭ neguţătorĭ, anume Ibişĭ, cunoscut locuitorilor, nu numaĭ că a vorbit ast-fel precum se arată maĭ sus, dar a îndrăsnit d'a şi bătut cu iataganul pe unul din locuitoriĭ din satul Colţul Unghenilor, şi cu aceasta a făcut să creadă locuitoriĭ că ne aflăm iarăşĭ în catastrofa de la anul 1820. Această împrejurare, făcênd-o cunoscut Dumnea-voastră, cu onoare vĕ rog să binevoiţĭ a chibzuì şi a-mĭ da ordin ce măsurĭ să ieaŭ pentru înfrânarea unor asemenea răsvrătitorĭ carĭ, cu prilejul negoţuluĭ lor, şed cea maĭ multă parte a

No. 1.461. 1848 Aug. 13.

anuluĭ prin orașe și sate și întreprind cele de maĭ sus necuviințe cu totul vătĕmătoare, tocmaĭ într'aceste vremĭ.

Salutare și frăție.

Pentru d. Administrator distr. Argeș, Secr., T. Furduescu.

No. 5.379.

La Secsia al III-lea.

(Resoluție:) Să urmeze cu dînșiĭ întocmaĭ cum va urmà cu un Român, fiind-că tot străinul este îndatorat a păzì legile țĕriĭ.

Rosetti.

No. 1.462. 1848 Aug. 13.

Scrisoarea Administratoruluĭ de Gorj Chr. Marghiloman către Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

Onorabilul meŭ Domn,

Printr'o epistolă subscrisă de dd. Colonelul Pleșoianu și Administratorul de Dolj Aron, am fost învitat și eŭ împreună cu toțĭ Administratoriĭ din România-mică a merge la orașul Craiova, spre a ne consultà asupra grelelor împrejurărĭ de astădĭ, ce le cunoascețĭ, și s'a hotărît tot acelea ce-mĭ descriețĭ în epistola d-v. de la 8 ale curenteĭ lunĭ. Și îndată întorcêndu-mĕ în residența districtuluĭ, am pus fără preschimbare toate în urmare și nădăjduesc ca până Duminecă să ieà săvîrșire cu subscrierea a maĭ multor miĭ în acea protestație, și îndată prin ștafetă o voiŭ și înaintà Ministruluĭ din Întru. Avețĭ tot odată toată sigura din parte-mĭ încredințare, că voiŭ sprijinì rĕul ce ne amenință cu chiar primejdia vieții mele, nădăjduind și în a-tot-puternicul Dumnedeŭ că vom triumfà și acum. Vĕ rog însă ca la orĭ-ce osebită împrejurare să mĕ vestițĭ, ca să ieaŭ din vreme măsurĭ de apĕrare. Iar acum primiți-mĭ frățeasca-mĭ salutare.

Târgu-Jiuluĭ.

Chr. Marghiloman.

No. 1.463. 1848 Aug. 13.

Depeșa luĭ Hory, Consulul Franciei la Bucurescĭ, către Ministrul Bastide.

(Copie. Acad.)

Bucharest.

Monsieur le Ministre,

Après le retour de M. Nicolas Golesco de Giurgevo. les deux autres Lieutenants Princiers, MM. Eliade et Tell, se sont rendus

successivement au camp de Suleyman Pacha. Ils ont eu avec lui un long entretien sur l'état de la Principauté et sur les réformes à y introduire, et sont revenus très satisfaits de l'accueil qui leur a été fait par le Commissaire turc.

No. 1.463. 1848 Aug. 13.

Suleyman Pacha après avoir confirmé la Lieutenance actuelle a adressé une proclamation aux Valaques, en leur recommandant l'ordre et l'obéissance au nouveau Gouvernement et en invitant les boyards, que la crainte de l'anarchie ou des menées subversives avaient fait fuir, à rentrer au plutôt dans la Capitale, où la tranquillité offrait toute sécurité pour leurs personnes et leurs biens. Plusieurs d'entr'eux arrivent journellement à Bucharest.

Le Samedi 19, l'Agent d'Autriche et les Consuls de Prusse et de Grèce ont fait leur visite officielle à la Lieutenance.

Le 20, à 3 heures de l'après midi, Suleyman Pacha a fait son entrée à Bucharest. Il était accompagné d'une garde d'honneur de 200 cavaliers turcs. Un escadron de cavalerie valaque, la garde nationale, toutes les corporations de la ville, et toute la population ont été à sa rencontre, bannières turques et valaques en tête.

Il est descendu au palais du Prince Bibesco avec les personnes attachées à sa mission, où il a été reçu par la Lieutenance, le Métropolitain et les Ministres, aux acclamations d'une foule considérable.

Le lendemain 21, le Commissaire turc a reçu les Agents étrangers, des députations de boyards et de négociants.

Ayant fait demander par le Secrétaire d'Etat une audience, Suleyman Pacha a bien voulu me recevoir le même jour, ainsi que MM. Desaint et Sabatier, officiers attachés à l'état-major de M. le Général Aupick. Le Commissaire ottoman m'a exprimé le regret de n'avoir pu, en raison des circonstances exceptionnelles où se trouve momentanément la République française, vis-à-vis de la Porte, adresser à l'Agent de la France la lettre qu'il a écrite aux autres Agents, et dont parle ma précédente dépêche, mais qu'il espérait bien que ces circonstances disparaîtraient prochainement. Il a cherché ensuite à connaître l'impression que son arrivée en Valachie avait produite sur l'esprit des habitants et des représentants étrangers, et à provoquer, pour ainsi dire, de ma part, l'approbation de la conduite modérée qu'il a suivie jusqu'à présent, approbation qui, à en juger par les nombreux témoignages de satisfaction, qui lui ont été exprimés par les deux partis, est complètement justifiée.

No. 1.463.
1848
Aug. 13.

Le 22, tous les boyards présents à Bucharest ont été convoqués par Suleyman Pacha. Il a prononcé un discours par lequel il réitère la confirmation de la Lieutenance actuelle et engage les notables à se conformer aux ordres émanés d'elle, et à ne point troubler la tranquillité qui règne dans le pays, sous peine de s'exposer à un châtiment sévère. Un procès-verbal de cette séance a été dressé et soumis à la signature des assistants. Quelques vieux boyards ont refusé de signer ce document, prétextant que cette Lieutenance n'était point conforme aux dispositions du Règlement Organique. Le Commissaire ottoman a répondu que l'absence des personnes désignées par le dit Règlement ne lui permettait pas d'en remplir textuellement les dispositions, mais qu'il avait cherché à se rapprocher autant que possible de leur esprit, en restreignant le choix de la Lieutenance à trois membres, pris parmi les Ministres actuels. L'application faite à la Valachie du Hati-Chérif de Gulhané dans le discours prononcé par Suleyman Pacha a aussi singulièrement blessé l'amour propre des boyards. Ce rescrit impérial a, cependant, été promulgué dès son origine, et en vertu d'un firman spécial, dans toute la Principauté, en tant toutefois que ses dispositions ne contreviendraient en rien au Règlement Organique octroyé aux Valaques.

La séance a été quelque peu orageuse. J'ai l'honneur de joindre ici, Monsieur le Ministre, les traductions du discours du Commissaire turc et du procès-verbal.

Hier Suleyman Pacha a donné un grand dîner aux boyards des deux partis, dans le but de tenter une réconciliation. Il y a peu d'espoir qu'il réussisse; l'esprit d'abus et de vénalité est tellement invétéré chez les anciens boyards, qu'il formera pendant longtemps encore une barrière à la civilisation de la Principauté.

Suleyman Pacha est retourné cette nuit à son camp de Giurgevo.

Je suis, etc.

(Signé:) Hory.

No. 1.464.
1848
Aug. 13.

Depeşa luĭ Thions, Consulul Franciei la Iaşĭ, către Ministrul Bastide.

(Copie. Acad.)

Iassy.

Monsieur le Ministre,

J'ai reçu la dépêche que vous m'avez fait l'honneur de m'adresser en date du 28 juillet, relativement à l'attitude prise par

une partie du Corps consulaire. J'aurai soin de me conformer aux instructions qu'elle renferme.

No. 1.464.
1848
Aug. 13.

Rien de changé ici dans la situation. Les Russes sont toujours campés à Berlad et aux environs d'Iassy; mais leur camp diminue de jour en jour par la désertion des Polonais. C'est en vain que la Porte voudrait forcer l'Hospodar Stourdza à donner sa démission, pour en finir avec les plaintes et les réclamations continuelles de la Moldavie. Les Russes le maintiennent à son poste et trouvent plus facile, sous un tel Prince, de jeter pour l'avenir les jalons d'une occupation définitive. Cependant les Turcs commencent à se repentir de leur confiance dans les paroles du manifeste de St. Pétersbourg.

Ils viennent de transiger avec le nouveau Gouvernement de la Valachie, et paraissent sentir mieux la nécessité de s'unir aux Moldo-Valaques contre les développements de la Puissance moscovite. Dans la nuit du 16 au 17 août, un courrier extraordinaire, expédié de Constantinople à M. Kotzebue, a apporté à Galatz la nouvelle que la Porte reconnaissait le Gouvernement provisoire et la Constitution de la Valachie. Un autre courrier arrivé le 18 a remis au même Consul des dépêches de St. Pétersbourg.

On en ignore le contenu.

Agréez, etc.

(Signé:) Thions.

Nota luĭ Ion Ghica, Agentul Țěriĭ-Româneseĭ la Constantinopole, către Poartă.

No. 1.465.
1848
August.

(Conc. Col. Ion Ghica.)

J'ai appris avec peine par le Journal de Constantinople l'envoi d'un nouveau Commissaire, Fuad Effendi, dans les Principautés. A Dieu ne plaise que nous mettions en doute le bon vouloir de la Porte à notre égard: la politique du Divan est trop juste et trop éclairée, pour n'avoir pas compris que là, où sont le droit et les intérêts de la Valachie, sont aussi le droit et les intérêts de la Porte, et quelque mystère qui planât sur l'objet de la nouvelle mission, la conduite que la Porte a tenue jusqu'ici, le choix même du Commissaire suffiraient à dissiper nos inquiétudes, si nous pouvions en concevoir. Mais il m'est impossible de ne pas être vivement préoccupé de l'effet qu'une démarche si peu attendue produira à Bucarest. N'y a-t-il pas à craindre que le parti réac-

No. 1.465. 1848 August

tionnaire ne l'exploite à son profit, en l'expliquant comme une désapprobation tacite de la conduite de LL. EE. Suleyman Pacha et Emin Effendi. Vous le savez, tout changement dans la forme d'une administration quelconque, quelque sage, quelque légitime qu'il soit, laisse derrière lui des mécontents. La Russie n'a pas pesé vingt ans sur ce malheureux pays, sans se faire quelques partisans habitués à triompher du deuil et des larmes de leurs concitoyens. Ce sont eux qui, bien que formant une minorité presqu'imperceptible dans la nation, mais suppléant le nombre par l'activité, travaillent aujourd'hui avec tant de persévérance au rétablissement de l'ancien ordre de choses. Vous sentez que tous les moyens leur sont bons, et que si, pour arriver à leur but ils ne font que calomnier la Porte, en trompant le pays sur ses intérêts, ils n'hésiteront pas à chercher, parmi les explications possibles d'une mesure que rien ne motive en apparence, la moins conforme peut-être aux intentions véritables du Divan, mais la plus favorable à leurs vues personnelles. La question se trouverait ainsi compliquée comme à plaisir. La Russie regagnerait d'un seul coup tout le terrain qu'elle a perdu, et malheur au pays, malheur à la Porte elle-même, si elle laissait son ennemie et la nôtre reprendre l'avantage.

No. 1.466. 1848 Aug. 13.

Scrisoarea luĭ I. C. Massimu către „Pruncul Român." No. 30. 1848. 21. VIII.

Domnilor Redactorĭ,

Tot Românul, bine cugetător, simte marile trebuințe ce patria reclamă în ḑiua de astăḑĭ. Glorioasa revoluție din 11 Iunie oprì patria noastră pe marginea uneĭ prăpăstiĭ, în care voià să o împingă uniĭ din fiiĭ eĭ, saŭ din nesciință, saŭ din rea cugetare. Creḑ însă că atâta nu ajunge spre a scăpà patria de orĭ-ce pericol în viitor, spre a ne asigurà libertatea, ce câștigarăm în acea ḑi de renascere, ci e de trebuință neapĕrată, ca tot Românul s'o ajute cu cât va puté.

Uniĭ din fiiĭ patrieĭ s'aŭ pătruns în adevĕr de această reclamare a munciĭ lor, și cu plăcere vĕ împărtășesc o trăsură, ce caracterează pe adevĕratul patriot, o faptă, care dovedesce entusiasmul, de care sînt aprinse inimile adevĕraților fiĭ aĭ patrieĭ.

În Brăila a început a se formà de câte-và ḑile un club, al căruĭ scop e propagarea ideilor nouĕ și folositoare în popol. Joĭ,

la 12, fu a treia ședință care ne dete resultatul cel maĭ frumos și cea maĭ bună speranță pentru viitor; căcĭ între alte propunerĭ, d. Dumitru Gheorghe Cenușă se sculă și se îndreptă către adunare cu vorbele următoare:

No. 1.466.
1848
Aug. 13.

„Frațiĭ meĭ! Patria e adevĕrata muma noastră; ea cuprinde în sînul eĭ sfînta țĕrînă a strămoșilor și a moșilor noștri, cuprinde pe născĕtoarele, pe soțiile noastre, pe fiiĭ noștri, proprietatea noastră; și în sfîrșit orĭ-ce alt avem maĭ prețios și maĭ sfînt. De această mumă obștească ne leagă și acel farmec neînvins ce a cuprins inimile noastre din cea maĭ mică copilărie; pentru că într'însa am vĕḑut pentru întâia oară soarele și cele-lalte minunĭ ale naturiĭ; într'însa am făcut întâiŭ preteșugurĭ și alte legăturĭ sfinte. Decĭ patria ne este muma adevĕrată, și cu tot dreptul cere ca fiiĭ eĭ să jertfească chiar și vieața lor pentru dînsa. La marile trebuințe ce are această mumă a noastră, eŭ depuiŭ pe sfîntul sĕŭ altar cincĭ galbenĭ împĕrătescĭ, și la timp voiŭ fi gata a jertfì și orĭ-ce alt am maĭ prețios."

Aceste vorbe ale d-luĭ Cenușă fură îndată urmate de faptă; căcĭ numaĭ decât numĕră aceĭ banĭ și-ĭ încredință comitetuluĭ ales de club. Generoasa și patriotica luĭ faptă, electrisând adunarea cu cel maĭ viŭ entusiasm, fu imitată îndată de dd. Ignat Sgardelli și Costache C. Berlescu, carĭ depuseră fie-care câte leĭ 127 $^1/_2$, și credem că va fi imitată și de maĭ mulțĭ.

Fapta d-luĭ Cenușă îĭ aduce cu atât maĭ multă laudă și stimă din partea compatrioților sĕĭ, cu cât curge de la neinteresarea cea maĭ mare și din singur patriotism.

Eŭ vĕ comunic această trăsură patriotică și vĕ rog, d-lor Redactorĭ, ca s'o publicațĭ în coloanele foiĭ dumnea-voastră, căcĭ sînt încredințat că va aflà un eco în inimile fiilor patrieĭ din toate părțile.

Salutare și frăție.

I. C. Massimu.

Articol din „Popolul Suveran". No. 18. 1848. 13. VIII.

No. 1.467.
1848
Aug. 13.

O scrisoare de la Brașov coprinde cele următoare:

„Erĭ sosì o notă prietenoasă către Prințul (Bibescu), în care i se spune că din pricina holereĭ și a concentrăriĭ de oștirĭ ar fi foarte bine dacă s'ar retrage din Brașov, la orĭ-care alt oraș al țĕriĭ".

No. 1.467. 1848 Aug. 13.

Cât de amar trebue să fi părênd fostuluĭ Domn, vĕḑêndu-se depărtat din oraş străin în oraş străin, fără a puté gândì să se întoarcă în patria sa, de unde l-aŭ gonit slăbiciunile sale, putreda boerime pe care se întemeià, care îl urà din tot sufletul, şi în favorul căreia a lăsat să se calce toate legile, să se facă toate abusurile. Nu este îndoeală că Domnul Bibescu nu ar fi fost unul din Româniĭ ceĭ maĭ activĭ şi ceĭ maĭ capabilĭ, dacă interesele sale rĕŭ înţelese nu l-ar fi orbit, dacă ar fi avut un caracter maĭ hotărît, dacă s'ar fi pătruns de spiritul veaculuĭ şi s'ar fi rezemat pe partea cea sănătoasă a naţieĭ, după cum o făgăduià la începutul domnieĭ sale, în frumoase cuvinte, şi după cum aveam drept a aşteptà de la un om care a respirat atâţia anĭ în Franţa aerul libertăţiĭ.

Dar se vede că fatalitatea oamenilor ajunşĭ într'o posiţie excepţională, şi carĭ subt regimul despotic se socotesc maĭ presus de legĭ, este de a nu ascultà decât poveştile ce flatează vanitatea lor şi a uità tot-deauna legile trecutuluĭ, carĭ le spune prin atâtea exemplurĭ că reazĕmul cel maĭ temeinic al lor este iubirea naţieĭ. De ce folos sînt acum numituluĭ Domn aceia pentru carĭ s'a comprometat; de ce folos îĭ pot fi, decât ca să se plângă împreună şi să-şĭ impute unul altuia umilinţa lor?

Dacă Domnul ar fi primit revoluţia, ast-fel după cum îĭ venise d'a gata, este de creḑut nu numaĭ că greşealele trecute s'ar fi uitat, şi că naţia l-ar fi creḑut părtaş indirect al acesteĭ revoluţiĭ, dar că i s'ar fi realisat poate şi visul sĕŭ favorit, ereditatea tronuluĭ. Frica însă de a displăcé Rusieĭ şi ideia de a nu se maĭ vedé ocolit de scumpa sa boerime l-aŭ făcut a nu sci ce face; şi aceasta o ḑicem prea serios, căcĭ nu ne putem explicà alt-fel hotărîrea sa; iar cuvîntul că prevedeà rele cumplite pentru această ţeară nu-l putem primì. În adevĕr, care eraŭ aceste rele? Intrarea Ruşilor! şi pentru ce în ast-fel de întîmplare ar fi fost maĭ expusă naţia revoluţionată, avênd în frunte-ĭ pe şeful eĭ legal? Dacă acel şef se temeà pentru sine, nu vedem ce ar fi avut a perde maĭ mult decât ceea ce a perdut de bună voe. Ruşiĭ l-ar fi depărtat, însă naţia recunoscĕtoare ar fi fost cu dînsul, şi curînd saŭ târḑiŭ, ar fi fost iarăşĭ alesul eĭ. Acum comprometat în ochiĭ Rusieĭ, ca unul ce n'a sciut a-ĭ sprijinì interesurile; comprometat în ochiĭ Românilor pentru păcatul de rusolatrie; într'aĭ boerilor, pentru că nu le da ciubuce, şi într'aĭ tinerimiĭ, pentru că erà numaĭ boer, pentru că erà progresiv numaĭ în vorbe, iar nu şi în fapte, Domnul Bibescu

nu poate fi decât nenorocit în consciința sa, și negreșit că, în ceasurile sale de singurătate, trebue să-și fi aducênd adesea aminte de acea rugăciune din Athalia:

No. 1.467. 1848 Aug. 13.

Répands sur eux l'esprit de vertige et d'erreur,
De la chute des rois funeste avant-coureur.

„Către proprietariĭ de moșiĭ ceĭ reacționarĭ", articol de A. G. Golescu din „Popolul Suveran". No. 18. 1848. 13. VIII.

No. 1.468. 1848 Aug. 13.

Către proprietariĭ de moșiĭ ceĭ reacționarĭ.

Fraților!

Patria acum se simte fericită, și bucuria cea maĭ vie se vestesce pe toate fețele; trist lucru însă, voĭ privițĭ cu rĕceală, de nu și cu ură, la acea frățească veselie a Românilor! Și de ce aceasta, fraților? Aŭ nu sînteți și voĭ Românĭ? Aŭ n'avețĭ și voĭ o scântee de acel foc patriotic ce ne înalță sufletul maĭ presus decât mârșavul interes? Nu! voĭ nu sînteți vrăjmașĭ aĭ patrieĭ, ci numaĭ sînteți rătăcițĭ și înșelațĭ de ceĭ adevĕrațĭ vrăjmașĭ aĭ Românieĭ. Ascultațĭ dar, fraților, glasul adevĕruluĭ și părăsițĭ câmpul reacționarilor, căcĭ eĭ sînt fiĭ aĭ întunereculuĭ, fiĭ aĭ luĭ Satan!

Fraților, aceĭ ce aveaŭ privilegiurĭ de tot felul, civile și politice, și le-aŭ depus toate pe altarul patrieĭ ca o jertfă neapĕrată pentru a ajunge la adevĕrata înfrățire a tutulor Românilor, aceia, într'adevĕr aŭ jertfit ce-và pentru patrie și libertate; iar voĭ ațĭ tras folos ci nu pagubă din revoluția noastră; voĭ ațĭ câștigat de odată toate libertățile și toate drepturile de cetățean, pentru carĭ s'a vĕrsat atâta sânge prin țĕrĭ străine! Și vouĕ nu s'a cerut, nicĭ se cere vre-o jertfă pentru aceasta; numaĭ dragoste curată către patrie vi se cere, și o înțelegere maĭ bună de adevĕratul vostru interes. Nu părăsițĭ dar causa patrieĭ și înțelegețĭ, că noĭ n'am cugetat a răpi din averile voastre, ci numaĭ legămintea ce sta între proprietar și al sĕŭ clăcaș am vrut să o rupem, ca una ce ține pe țĕran în ticăloșia robieĭ și îl face nesimțitor către patrie, și privitor cu ură către toțĭ proprietariĭ, ca către ceĭ maĭ neîmpăcațĭ aĭ sĕĭ vrăjmașĭ.

Și prin alte țĕrĭ multe a stat, fraților, robie de clacă și de iobăgie, și acele țĕrĭ, ajungênd la o maĭ bună înțelegere a interesuluĭ public, s'aŭ silit de aŭ rĕscumpĕrat acele poverĭ degrădă-

No. 1.468. 1848 Aug. 13. toare pentru țĕranĭ și fatale pentru patrie, rĕspundênd proprietarilor, pe tot anul, o sumă oare-care ca despăgubire pentru venitul ce-l perdeaŭ eĭ; și așà s'a făcut și țĕranul proprietar cu drept de embatichiŭ pe părticica sa de pămînt, și s'a împăcat cu proprietarul cel vechiŭ și a început atuncĭ a simțì ce este patria, și patria s'a întărit foarte prin frăție și dragoste.

Ast-fel s'a urmat, fraților, cu rĕscumpĕrarea clăciĭ, de vre-o cincĭ-ḍecĭ de anĭ încoace, prin toate staturile germane, carĭ sînt, precum sciți, mult maĭ populate decât ale noastre, și tot aŭ rĕmas proprietariĭ ceĭ vechĭ cu moșiĭ foarte întinse; și nu s'a împedicat întru nimic lucrul câmpuluĭ pe acele moșiĭ, precum vĕ este frică vouĕ a vi se întîmplà; căcĭ țĕranul tot a trebuit să urmeze a lucrà cu bună tocmeală pe părțile rĕmase curat pe seama proprietaruluĭ, căcĭ altminterĭ n'ar fi putut să scoață din părticica sa de pămînt tributul țĕriĭ, nicĭ adausul la trebuințele cele casnice, carile, îndată cu desrobirea luĭ, s'aŭ mărit și s'aŭ desvoltat.

Ast-fel se hotărî a se face în anul acesta și în Ţeara-Ungurească, și proprietariĭ ungurĭ nu s'aŭ plâns pentru această reformă, căcĭ eĭ aŭ înțeles că și interesul patrieĭ și al lor însușĭ maĭ bine se împacă cu o muncă liberă, care este mult maĭ producĕtoare decât cea silnică, precum este claca și iobăgia la noĭ.

Nu perdețĭ din vedere, fraților, și învĕțătura ce putem trage din starea națiilor vecine; privițĭ la Sîrbĭ carĭ, cu maĭ puțin de un milion de locuitorĭ, staŭ, ca nație, maĭ puternicĭ decât noĭ, căcĭ la dînșiĭ tot țĕranul are o părticică de pămînt, care o scie a luĭ, și pentru care stă gata a-șĭ vĕrsà până la cea din urmă picătură de sânge! Înțelegețĭ că acolo a vrut să ajungă și Guvernul provisoriŭ al Românieĭ, însă nu prin mijloace silnice, precum numaĭ împrejurările cele maĭ grele și maĭ critice le-ar puté desvinovățì, nu precum în Francia s'a făcut la revoluția din 1789, prin expropriația silnică a tutulor proprietarilor emigrațĭ saŭ revoltațĭ, și prin vîndarea moșiilor lor cu prețul cel maĭ scăḍut, ci prin mijloace frățescĭ, drepte, înțelepte, de maĭ de mult cercate și foarte bine ajunse la scopul lor!

Nu facețĭ, fraților, acea crimă către nație, a o crede nevrednică de a întemeià și ea reformele de atâta vreme săvîrșite prin țĕrile străine, căcĭ cum Statul nostru, care de loc nu este împovĕrat cu datoriĭ, și care ține în disposiția sa toate averile mânăstirescĭ, adică maĭ bine de o a ḍecea parte a pămîntuluĭ Ţĕriĭ-Românescĭ, cum un Stat cu atâtea mijloace, și de care toțĭ străiniĭ

ḑic cu mirare, că ar puté fi Statul cel maĭ avut, când ar fi maĭ bine organisat și administrat, cum, vĕ întreb, Statul nostru să nu poată face ceea ce aŭ săvîrșit cu înlesnire atâtea Staturĭ, împovĕrate cu datoriĭ, și cu totul lipsite de însemnătorul ajutor ce-l găsim noĭ în moșiile mânăstirescĭ? . . .

No 1.468. 1848 Aug. 13.

Nu vorbesc de dreptul ţĕranilor pe o părticică de pămînt, căcĭ creḑ că de acest drept sînteţĭ și voĭ, fraţilor, pătrunșĭ în destul; căcĭ voĭ, scițĭ bine, că chiar fostul Regulament legiuià ca o parte din moșiile ţĕriĭ să fie pentru hrana ţĕranilor, și din acea parte de pămînt nicĭ că-ĭ puteaţĭ gonì voĭ ca să o întrebuinţaţĭ spre negoţul vostru, și așà a fost cu acele locurĭ prin toate ţĕrile unde a stat clacă și iobăgie: pretutindenĭ clăcașul a fost asigurat de o părticică de pămînt, care cu numele numaĭ erà a stăpânuluĭ, iar în faptă a clăcașuluĭ, căcĭ stăpânul nu-l puteà gonì de după dînsa. Numaĭ atât că clăcașul erà dator să rĕspunḑă pe tot anul, drept arendă, maĭ multe ḑile de lucru subt deosebite numirĭ, precum sînt la noĭ iobăgia, claca, ḑiua de plug, ș. c. l. Această plată, neîmpăcată cu slobodenia omuluĭ și cu totul înjositoare pentru ţĕranĭ, precum pretutindenĭ s'a desfiinţat, așà și noĭ voim să o prefacem în plată cu banĭ, care va avé să o rĕspunḑă însușĭ Guvernul către proprietarĭ, ca să lipsească de acum înainte orĭ-ce pricină de neînţelegere și de ură între proprietarĭ și ţĕranĭ, rĕmâind aceștia, precum și până acum aŭ fost, asiguraţĭ de locurile lor.

Vedeţĭ, fratilor, că nu trebue să vĕ speriaţĭ de o numire ce n'adaugă nimic la adevĕrata stare a lucrurilor; căcĭ în adevĕr voĭ nu sînteţĭ stăpânĭ pe partea de pămînt legiuită pentru hrana ţĕranilor, ci acela care voĭ nu-l puteţĭ gonì după dînsa, acela este adevĕratul stăpân. Chiar Regulamentul asigurase dar ţĕranilor o parte din moșiile voastre, numaĭ n'a vrut să le deà nume de proprietarĭ, căcĭ dreptul lor de proprietate erà mărginit, neputênd eĭ să vînḑă acea parte de pămînt; însă pentru interesul vostru tot una face, și eĭ eraŭ ca și proprietarĭ. Noĭ acum ce facem maĭ mult decât a le da dreptul de vînḑare pe partea de pămînt ce aŭ stăpânit-o eĭ, și care aŭ sădit-o cu sudorile lor? Și cu aceasta ce vătĕmare facem noĭ interesurilor voastre? Nu sînteţĭ voĭ asiguraţĭ de despăgubirea anuală pentru toate părţile de pămînt legiuite pentru hrana ţĕranilor? și vĕ luăm noĭ un cot de pămînt maĭ mult decât ceea ce eraţĭ voĭ datorĭ și până acum a lăsà în stăpânirea lor? Ba încă aceĭ dintre voĭ ce aveaŭ maĭ toată moșia

No. 1.468. 1848 Aug. 13.

cuprinsă cu clăcașĭ vor puté acum să ieà înapoĭ două părțĭ din treĭ ale moșieĭ (poate încă și maĭ mult), mutându-le prisosul clăcașilor pe alte moșiĭ goale, căcĭ loc este destul în țeara noastră, și înțelegețĭ că numaĭ moșiile mânăstirescĭ, de ar avé Guvernul să le împartă țĕranilor, ale voastre moșiĭ ar rĕmâné cam goale, și maĭ rĕŭ ar fi atuncĭ pentru voĭ.

Aŭ cercat uniĭ din voĭ, fraților, a spune țĕranilor: „Eată eŭ vĕ desfac de datorințele voastre de clacă, iobăgie și altele, dați-mĭ și voĭ înapoĭ locurile ce le-ațĭ ocupat până acum, și mergețĭ p'acì încolo de vĕ căpĕtuițĭ cum vețĭ puté pe alte locurĭ,“ aceasta nicĭ vĕ povĕțuesc eŭ să cercațĭ a o maĭ propune lor, căcĭ eĭ sciŭ bine că tot nu sînt lipsițĭ de drepturĭ asupra unuĭ pămînt, de pe care nu ĭ-ațĭ putut gonì atâta vreme, și pe care l-aŭ apĕrat eĭ cu sângele lor, l-aŭ ținut cu birul lor, l-aŭ lucrat cu sudorile lor și peste măsură l-aŭ plătit cu clacă, iobăgie și alte podvedĭ multe!...

Așà dar, fraților, ceea ce nu sîntețĭ în drept a cere, nicĭ în putere a dobândì, de prisos este a o visà și maĭ cu seamă a o publicà; maĭ mult rĕŭ vĕ facețĭ! voĭ avețĭ trebuință de dragostea țĕranilor și de stima națieĭ; nu întărîtațĭ pe uniĭ, nicĭ scârbițĭ pe cea-laltă; primițĭ singurul mijloc drept și cu putință de a pune sfârșit la primejdioasa desghinare ce tot-deauna va sta între stăpânĭ fără generositate și robĭ ajunșĭ la consciința lor de oamenĭ liberĭ. Primițĭ singurul mijloc de a întărì și a mântuì patria prin dragoste și unire. Fie-vĕ spre învĕțătură, fraților, Polonia, care a căḍut, deșì a avut toate simpatiile Europeĭ, pentru că nobiliĭ Polonĭ n'aŭ înțeles interesul națieĭ care coprindeà și pe al lor; pentru că eĭ aŭ vorbit țĕranilor de patrie, fără a-ĭ fi scăpat maĭ întâiŭ de robia clăciĭ. Fie-vĕ de pildă Ungaria care, din o nație mică și necunoscută, a ajuns în anul acesta, prin prea înțeleapta înfrățire a tutulor claselor soțietățiĭ, la o stare de tărie, care trage atenția și simpatia tutulor Puterilor europone. Silință, fraților, facețĭ și voĭ, ca o nație întreagă să vĕ binecuvinteze în recunoscința sa, pentru că ațĭ înțeles interesul cel de căpetenie și ațĭ scăpat revoluția de pata răsboiuluĭ civil; facețĭ ca în istoria noastră să fie numele vostru înscris cu litere de aur iar nu de sânge!.. De voĭ atârnă ca revoluția noastră să rĕmâe nepilduită în istoria națiilor, n'o lăsațĭ să se pătеze prin sânge de Român.

A. G. Golescu.

Adresa No. 5.437 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Sfatul Municipal al Capitaleĭ.

No. 1.469.
1848
Aug. 14.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

La Municipalitatea Capitaleĭ.

Pentru galbenĭ # șeapte ce s'aŭ cheltuit de d. P. Nenișor, orînduitul cu îngrijirea faceriĭ pavilionuluĭ din grădina publică, în plata chiriilor birjilor întrebuințate de tapițerĭ și alțiĭ, subt-iscălitul învită pe onorabila Municipalitate a-ĭ slobodi arătațiĭ banĭ d-luĭ Nenișor spre despăgubire.

No. 5.437.

Jurnalul Comisiuniĭ administrative, instituite de Locotenența Domnească a Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.470.
1848
Aug. 14.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 333.)

Astădĭ, Sâmbătă, în 14 dile ale luneĭ luĭ Avgust 1848, adunându-se membriĭ Comisieĭ administrative, întocmită după decretul onorabileĭ Locotenențe cu No. . ., după desbaterea ce a avut, s'aŭ hotărît cele următoare:

1. Adunările să se țină de douĕ orĭ pe săptămână, Miercuria și Sâmbăta, cu începere de la 6 ore după amiadĭ.
2. D. Ministru din Lăuntru va cere sciință de la toate Ministerele și autoritățile subalterne lor, atât de chipul împărțiriĭ lor celeĭ de acum, cât și de atribuțiile ce are fie-care masă.

I. Câmpineanu, N. A. Niculescu, N. Golescu, C. B. Bălcescu.

Adresa No. 2.868 a Vornicieĭ Capitaleĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.471.
1848
Aug. 14.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 333.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Lăuntru,

Asupra deslușiriĭ cerute prin hârtia aceluĭ onorabil Minister cu No. 5.300, subt-iscălitul cu onoare face cunoscut, că cancelaria acesteĭ Vornicíĭ se alcătuesce numaĭ de o secsie de cincĭ mese: cea dintâĭ, masa presudsviĭ, la care se resolvează toate hârtiile

No. 1.471.
1848
Aug. 14.

de subt-iscălitul și unde se înfățișează toate pricinile atingĕtoare de corporațiile patentarilor, ale birnicilor și altele, privitoare la atribuțiile acesteĭ Vornicii; cea de a doua masă, a Secretaruluĭ, la care se lucrează toate hârtiile ce intră în canțelaria Vornicieĭ, primirea și rĕspunderea banilor ce se împlinesc de la familiile dajnice ale orașuluĭ și ținerea contabilitățiĭ acestora; cea de a treia a Ajutoruluĭ de secretar la care se urmează ținerea jurnaluluĭ de hârtiile intrate și lucrate, precum și a delelor canțelarieĭ în felurĭ de pricinĭ; cea de a patra a reghistrurilor de hârtiile ce intră și es din canțelarie; și cea de al 5-lea a scriitorilor, unde se prescriŭ toate hârtiile ce se lucrează în această canțelarie.

Salutare și frăție.

Șeful Vornicieĭ orașuluĭ, C. Bolliac.
S. I. Nițescu.

No. 2.868.
Secsia 1-ĭ.

(Resoluție:) La Comisia administrativă.

Rosetti.

(De altă mână:) Rĕspuns: Vornicia orașuluĭ are maĭ multe atribuțiĭ, iar nu numaĭ pe cât aicĭ se însemnează, care afară de datoriile foncsionerilor canțelarieĭ, pentru carĭ nu i s'a făcut cerere, se mărginesce numaĭ la împlinirea dăjdieĭ. De aceea este poftit d. Capul Vornicieĭ a da îndată acestuĭ Minister o însemnare completă și deslușire pentru toate atributurile sale și la care masă privesc. — Avg. 17.

No. 1.472.
1848
Aug. 14.

Adresa No. 45 a Comisiuniĭ pentru liberarea robilor către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 260.)

Dreptate, Frăție.

Comisia liberăriĭ robilor.

Domnule Ministru,

La observațiile onorabiluluĭ Minister asupra biletelor de despăgubire ce se cer de uniĭ din foștiĭ posesorĭ de robĭ de prin județe, Comisia are onoare a rĕspunde că ea nu îndatorează pe nicĭ unul din aceĭ posesorĭ de a venì negreșit în Capitală ca să primească asemenea bilete, ci cere numaĭ ca acele persoane să-șĭ înfățișeze numaĭ lista de robĭ și dovedile de posesie la Administrația județuluĭ, și apoĭ acea Administrație adeverind lista înfățișată să

o adreseze la Comisie, şi pe temeiul uneĭ asemenea adeverirĭ, Comisia să trimiță îndată posesorilor biletele cerute. Pentru aceste forme s'a făcut însciințare atât prin Monitor, sub data de la 19 ale trecuteĭ lunĭ, cât şi prin deosebite publicațiĭ, tipărite de la 8 Iulie şi împărțite de atuncĭ în două miĭ exemplare, iar acum din noŭ repetate prin alte asemenea publicațiĭ, ce cu expediția de astădĭ se maĭ trimit pe la toate județele; precum către onorabila Poliție de aicĭ se adresează cincĭ-decĭ exemplare, cu insistație de a se împărțì şi a se comunicà prin barabanciŭ în toate răspântiile.

No. 1.472.
1848
Aug. 14.

De aceea Comisia nu vede că s'ar aduce vre-o neînlesnire pentru înfățişarea dovedilor de posesie de la persoanele carĭ ar cere despăgubire, de vreme ce acele persoane îşĭ pot împlinì asemenea forme chiar la fața loculuĭ prin administrațiĭ, saŭ şi prin subt-administrațiĭ.

Salutare şi frăție.

Membriĭ Comisieĭ: Ioasaf Znagoveanu, C. Bolliac, P. Poenaru.

No. 45.

Domnuluĭ Ministru al celor din Lăuntru.

Raportul No. 14 al Comisaruluĭ Şt. Turnavitu către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Româneseĭ.

No. 1.473.
1848
Aug. 14.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

Onorabile Domnule!

Pătruns de misia ce mi s'a încredințat, consultat de instrucțiĭ, gradul țivilisațieĭ locuitorilor şi adânca meditație ce am făcut asupra moduluĭ de a insinuà țĕranilor ideile de libertate, dragoste şi frăție, am lucrat, socotesc, nu ca foncționar, ci ca Român doritor de libertatea şi mântuirea patrieĭ, şi dacă m'ar fi ajutat mijloacele, n'aşĭ fi primit nicĭ apuntamentul pentru transportul prin sate, ca unul ce mĕ cunosc dator a face sacrificiŭ cu orĭ-ce preț pentru maica noastră patrie, când are trebuință; m'am luptat cu toată forța a stârpì ideile funeste ce se opun principelor liberale şi m'am silit ca prin pătrundere să pregătesc spiritele locuitorilor, în cât să vie tot de la dînşiĭ, sciind că orĭ-ce este silnic nu e plăcut Constituțieĭ şi prin urmare nu e durabil; la toate greutățile întîmpinate m'am

No. 1.473. 1848 Aug. 14. consultat cu domnul Administrator și domniĭ Subt-administratorĭ. După o întinsă și repetată propagandă, m'am încredințat că țĕraniĭ s'aŭ pătruns de foloasele ce li se asigură, dar reaua lor întrebuințare de maĭ nainte și febila lor crescere aŭ stins într'înșiĭ spiritul de libertate și le-aŭ amorțit sângele; se deșteaptă la glasul meŭ, se conving de viitorul de ferice ce li se prepară prin sfînta Constituție, dar când este la hotărîre pentru sacrificiul ce li s'ar cere, se descuragiă, rĕspund cu îndoeală, și uniĭ se trag înapoĭ. Jurămîntul, deși l-am aplicat maĭ prin toate satele cu ocasia propagandeĭ, dar cu prea puținĭ din țĕranĭ, fiind-că ceĭ maĭ mulțĭ n'aŭ primit. Acum din noŭ mĕ îndeletnicesc a-l face în scris, după instrucțiile ce ațĭ trimis domnuluĭ Administrator. Nenorocire mare este pentru noĭ, că nu avem nicĭ preoțĭ de cuviință, nicĭ candidațĭ, și de multe orĭ, în loc de ajutor din parte-le, întîmpinăm pedecĭ. Chiar protopopiĭ nu sînt oamenĭ aĭ seculuĭ; din doĭ ce avem în oraș unul, anume Ghiță, este reacționar. Reacționarĭ subt mască sînt mulțĭ, în cât de multe orĭ nu-ĭ putem cunoasce. Exemplu vĕ putem aduce chiar pe d. Nanu, în care avênd confiență chiar onorabilul Guvern, ĭ-a încredințat sfînta misie de Comisar, și în urmă cu maĭ multe dovedĭ ne-am încredințat de falsifitatea dumnea-luĭ, pe care a întărit-o și maĭ bine prin demisia ce-șĭ dă din foncția în care n'a făcut nimic. Vedețĭ dar, onorabile Domnule, cât de nenorocițĭ sîntem aicĭ, și cred că nicĭ un alt district nu va fi împănat cu așà mulțĭ reacționarĭ. Tresare sufletul în mine de bucurie că locuitoriĭ districtelor dimprejurul Capitaleĭ s'aŭ pătruns atât de bine de amorul patrieĭ și ardoarea de libertate; așĭ fi dorit și eŭ să vĕ împărtășesc asemenea nuvele, dar încă nu sînt încredințat, sper însă că vom călcà sub picioare, prin ajutorul Domnuluĭ, în numele căruia am plecat, toate greutățile și va venì vremea în care ceĭ ce nu voesc fericirea patrieĭ să se căească. Noĭ, din parte-ne, sîntem datorĭ a ne sillì din toate puterile a corespunde la dorințele Guvernuluĭ, ca să putem, cu altă ocasie, a recomandà pe locuitoriĭ țĕranĭ, așà cum trebuința cere.

Ieaŭ îndrăsneala, onorabile Domnule, a vĕ rugà ca, după săvîrșirea lucrăriĭ ce am cu a face jurămîntul în scris, să-mĭ dațĭ voe să viŭ și eŭ acolo în Capitală, unde-mĭ este locașul, ca să-mĭ maĭ vĕd și eŭ de câte ce-và și să-mĭ daŭ demisia din foncția de

Ajutor de procuror ce o țin încă prin orînduirea unuĭ loc-țiitor, până ce voiŭ venì eŭ ca să-mĭ depuiŭ după datorie toate hârtiile.

No. 1.473. 1848 Aug. 14.

Salutare și frăție.

Comisar extraordinar, Șt. Turnavitu.

No. 14.
Orașul Pitescĭ.

(Resoluție): Să i se scrie că trebuință fiind de Comisarĭ, în luna aceasta nu i se dă voe a veni decât numaĭ pentru treĭ ḑile.

Rosetti.

Scrisoarea Polcovnicului Koneski către Administratorul de Ialomița.

No. 1.474. 1848 Aug. 14.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 337.)

Domnule Administrator al județuluĭ Ialomița,

Subt-iscălitul, cu prilejul venirii mele din Rosia în acest Prințipat, am adus treĭ-spre-ḑece oamenĭ Rușĭ de pe proprietatea mea de acolo și cu pașaportul trebuincios după orînduealā, rĕmâind eŭ rĕspunḑĕtor atât pentru ființa lor, cât și pentru regulata rĕspundere a datoriilor lor către Statul rus. Acum aceștĭ oamenĭ voesc a fi liberĭ de o potrivă cu Româniĭ, și fiind-că, precum ḑic, îĭ am adușĭ aicĭ pe a mea rĕspundere, fac cunoscut d-v. că eŭ nu pociŭ să-ĭ las liberĭ, până ce nu voiŭ luà cuvenita înțelegere cu c. Consulat rosesc. Și vĕ rog, domnule Administrator, ca să mijlocițĭ către d. Ministrul trebilor din Lăuntru a mi se face siguranță pentru aceștĭ oamenĭ, ca să nu se împrăștie, și în urmă să nu pociŭ a-ĭ mai găsì.

Polcovnic Koneski.

Procesul-verbal al ședințeĭ a V-a a Comisiuniĭ proprietățiĭ.

No. 1.475. 1848 Aug. 14.

(C. D. Aricescu, „Chestiunea proprietățiĭ", etc., pag. 59.)

Seanța 5-a.

Vice-presidentul I. Ionescu ține loc de President.
Seanța s'a început la 10 ceasurĭ.

Vice-presidentul: D. Ceaușescu are parola pentru a expune aceea ce d-luĭ, în numele proprietarilor județuluĭ Ialomița, doresce a da sătenilor.

No. 1.475. 1848 Aug. 14.

D. Ceaușescu: Frațĭ sătenĭ, vĕ dic sătenĭ, iar nu țĕranĭ sătenĭ, căcĭ trăițĭ în sat, dar nu în tîrgurĭ; vĕ daŭ peticul de loc pentru casă și namestiĭ, și hrana vitelor voastre. Cât pămînt vĕ trebue, nu este hotărît în Constituție; voĭ avețĭ 5 felurĭ de vite: vacĭ, uniĭ douĕ, alțiĭ nouĕ, alțiĭ 99; oĭ, uniĭ 20, alțiĭ 200, alțiĭ 2.000; avețĭ bivolĭ, unul 2, altul 4, altul 10; boĭ avețĭ și porcĭ, uniĭ doĭ, alțiĭ 4, alțiĭ 44; avețĭ dar poate 30.000 de vite; pentru toate astea oare să vĕ daŭ pămînt? Eŭ vĕ daŭ aceea ce ațĭ avut până la 1812, semnele islazuluĭ ce l-ațĭ avut până la Regulament se cunosc încă; urmele vitelor ce aŭ călcat acel pămînt nu s'aŭ șters încă; mergeà moșia 4 ceasurĭ de lung, și cât mergeà un ceas erà pămîntul vostru, satul erà 100 saŭ 300 case, în care uniĭ din voĭ aŭ avut un pogon de loc, alțiĭ maĭ mult, alțiĭ maĭ puțin, acesta vi-l daŭ.

Vice-presidentul: Daĭ vatra satuluĭ gratis, orĭ cu banĭ? Vor fi săteniĭ liberĭ să-șĭ vîndă casele, livedile, viile, dacă or voì să se ducă?

D. Ceaușescu: Daŭ și cu despăgubire și fără despăgubire, ieaŭ, de-mĭ vor da, ca de pomană; dar o daŭ îndărăt, pentru că am făcut fapte rele în vieața mea; și când se vor ridicà eĭ de pe moșie, ducă-se! să-șĭ vîndă namestiile; or venì alțiĭ în locu-le. Asta daŭ, iar cât loc le va maĭ trebuì, le voiŭ da, însă cu bună tocmeală. Toate pămînturile se vor lucrà pe viitorime și vor aduce maĭ mult folos, că acum nu daŭ țĕraniĭ doĭ galbenĭ ca să curețe un pogon, dar atuncĭ o să-șĭ deschidă locurĭ multe. Cât vor sta locuitoriĭ pe moșie, pămîntul ce le daŭ este veșnic al lor; iar când se vor duce de pe moșie, pămîntul să rĕmâe iarășĭ al proprietaruluĭ; și așà vom înaintà, fraților, cum înaintează soarele împrejurul pămîntuluĭ; și ne vom mări, precum se măresce Dunărea în cursul eĭ, surpând malurile.

D. Lahovari: Domnilor! La ordinul nostru de di, avênd discuția dacă trebue săteanul, care nu are proprietate (care nu este moștean), să se facă el proprietar, viŭ, domnilor, să vĕ spuiŭ că această întrebare o socotesc eŭ resolvată (hotărîtă) prin proclamația basurilor Constituțieĭ. Întrebarea ar trebuì să fie numaĭ, după a mea părere, pe cât trebue să se facă proprietar? și cât se poate face proprietar? spre a puté fi în armonie cu basele Constituțieĭ, adecă de a rĕscumpĕrà pămînt de la proprietar prin despăgubire; și despăgubirea trebue să fie conformă cu devisa Constituțieĭ: respect la proprietate, respect la persoane, nefiind Constituția făcută, după cum se dice, în paguba

No. 1.475. 1848 Aug. 14.

nimĕnuĭ. Rĕscumpĕrarea dar cu despăgubirea sînt foarte strîns legate una de alta, și nu se poate îndeplinì o parte din Constituție și a se călcà cea-laltă. Într'alt chip, orĭ-ce faptă, orì-ce lucrare, ar fi călcătoare Constituțieĭ, ar fi arbitrară, ar fi silnică, și orĭ-ce lucrare făcută prin silă, prin silă cade, pentru că trage asupră-șĭ blestemul omeniriĭ și urgia luĭ Dumneḍeŭ!!

Nu gândițĭ, domnilor, și astăḍĭ v'o repet, că nu simț trebuința îmbunătățiriĭ soarteĭ țĕranuluĭ; aceasta este și în interesul iubiriĭ de omenire și în folosul Statuluĭ; avênd însă, în mânile mele, încredințate averile a o mulțime de proprietarĭ, din carĭ aceștia jumătate poate sînt înșușĭ eĭ țĕranĭ, iar ceĭ-lalțĭ după greutatea familieĭ lor, după trebuința posițieĭ lor soțiale, după micșorarea și localitatea proprietăților, sînt și maĭ săracĭ decât mulțĭ din clăcașĭ, nu pot disposà cu nepĕsare de dînsele, și ca un om de cuget și de cinste, și ca unul, al căruia mandat este mărginit în cuprinderea Constituțieĭ; și socotesc, domnilor, că d-v. nu vețĭ tăgăduì că orĭ-ce așĭ lucrà eŭ peste hotarele acelea ar fi neținut în seamă de proprietarĭ, și ar trage asupră-mĭ o rĕspundere foarte grea. Sînt dar de părere, domnilor, că se poate da pămînt săteanuluĭ, cu îndeplinirea însă a condițiunilor de maĭ sus, în toată întregimea lor.

D. Cernătescu, d. p.: Nu vrem să facem pe clăcaș proprietar prin despăgubire.

D. Ene Cojocaru, d. s.: D. Ceaușescu a ḍis că moșia se împărțià cu ceasul, însă aceasta nu se înțelege, și cere să-l deslușească. Moșia să se împartă în 4 părțĭ, și a patra parte să se deà săteanuluĭ, iar treĭ părțĭ să rĕmâie proprietaruluĭ; așà să se facă, iar nu cu ceasul.

D. Robescu, d. p.: Cere să se citească ordinea de ḍi.

Vice-presidentul: Ordinea de ḍi este, dacă înstrăinarea uneĭ părțĭ din proprietatea pămîntuluĭ, în folosul sătenilor, prin despăgubire, este îndatoritoare saŭ nu.

D. Robescu: Nu este datoria noastră aceasta, ci Guvernul trebue să o deslușească.

Vice-presidentul: D-v. ațĭ hotărît erĭ să vĕ ocupațĭ astăḍĭ cu această întrebare, și uniĭ din d-v. aŭ și redijat-o în ordinea de ḍi; se vede dar că avem nevoe d'a ne tălmăcì și în lucrul acesta.

D. Lenș, d. p.: Să ni se spuie întâiŭ din partea sătenilor cât pămînt cer, și apoĭ vom hotărî expropriația; recunosc dreptul

No. 1.475. 1848 Aug. 14.

rĕscumpĕrăriĭ, principiile sînt așezate; acum putem lucrà; să nî se arăte acum ce cer, căcĭ d. Lahovari n'a deslușit aceasta.

D. Lahovari, d. p.: Eŭ am ḑis, d-le, că trebue să cercetăm cât trebue să le dăm, și cât putem să le dăm, ca să fim conformĭ întru toate Constituţieĭ.

Preotul Neagu: Să venim, d-lor, la ordinea de ḑi: dacă se cade saŭ nu ca să se împroprietărească săteanul; să rĕspundeţĭ întâiŭ cu toţiĭ, domnilor proprietarĭ, la aceasta, și apoĭ mâne vom da rĕspuns cât ne trebue. Am auḑit de la d-niĭ deputaţĭ proprietarĭ a 4 judeţe, că se cade să se împroprietărească săteanul, însă că nu sciŭ cu cât și cu ce preţ; mâne vom rĕspunde din partea noastră cât pămînt ne trebue pentru noĭ și pentru vitele noastre.

D. Lenș, d. p.: Să se puie ţifre pe hârtie, și apoí vom hotărî, de vreme ce părintele ne-a ḑis că mâne să arăte ce le trebue, apoĭ să rĕmâie mâne.

Vice-presidentul: Maĭ întâiŭ d'a ne arătà dorinţele cât pămînt cer săteniĭ, și cât pămînt daŭ proprietariĭ, este să se hotărască, spre sciinţa tutulor, dacă este împroprietărirea clăcașuluĭ, în cas de expropriaţie cu despăgubire, în folosul public.

D. Lenș, d. p.: Proprietatea este sfîntă și nu sciŭ cum pociŭ să primesc expropriaţia fără d'a sci pentru câtă întindere de pămînt; trebue să cunoascem maĭ întâiŭ aceasta, și apoĭ să hotărîm, căcĭ poate uniĭ ar voi, și de aceasta se stânjinesc.

Vice-presidentul: Principul expropriaţieĭ este un princip pe care societatea, în numele interesuluĭ public, îl cere cu despăgubire de la proprietarĭ, în protiva garanţieĭ sociale de care se bucură. Când un asemenea princip este hotărît pentru o lucrare publică folositoare, atuncĭ nicĭ o consideraţie nu-ĭ poate împedicà aplicaţia. Este de pildă hotărît a se face un canal de dus apă într'o politie, se face linia luĭ, se însemnează binalele ce aŭ să se dărîme, se preţuesc, se plătesce valoarea lor, și apoĭ se face expropriaţia sfărîmând tot ce este în calea linieĭ trase.

D. Budișteanu, d. p.: Principul expropriaţieĭ este dar de sineșĭ puternic.

D. Lenș, d. p.: Principul expropriaţieĭ, dacă nu va călcà sfinţenia proprietăţiĭ, îl primesc; altmintrelea nu-l primesc.

Preotul Neagu: După deslușirile făcute de d. Vice-presidentul asupra principuluĭ expropriaţieĭ în favorul clăcașilor, urmează a se face cu despăgubire din partea sătenilor. Dacă o casă

No. 1.475. 1848 Aug. 14.

ar fi în mijlocul uneĭ uliţe, din pricina căreia n'ar puté trece călětoriĭ pe uliţe, apoĭ negreşit că aceea ar trebuì dărîmată, despăgubind pe proprietarul eĭ spre slobodirea trecětorilor ; pentru aceea dar expropriaţia urmează a se face.

D. Lahovari, d. p.: Expropriaţia este un drept adoptat în toate Staturile Europeĭ pentru folos public, şi când l-am adoptat şi noĭ, urmează să-l întroducem cu toate legile de carĭ este însoţit.

Cernătescu, d. p.: Ca să se facă muncitorul proprietar pe mica părticică de pămînt prin despăgubire, cunosc că este de trebuinţă, căcĭ o cere interesul individual, interesul comun şi interesul patriotic; căcĭ pe cât un Stat va fi înavuţit, cu atât este şi maĭ fericit; însă această împroprietărire să nu fie nicĭ de cum o sarcină silnică asupra muncitoruluĭ saŭ asupra proprietaruluĭ, ci să se păzească întru toată întinderea eĭ sfinţenia proprietăţiĭ şi sfinţenia munciĭ.

Prin urmare proprietarul va fi volnic să poprească pe moşia sa atâţia din locuitorĭ, ce se află astădĭ, câţĭ va voì, după calcula ce-mĭ va face, că este în stare să-ĭ împroprieteze.

Precum asemenea locuitoriĭ slobodĭ vor fi a se strămutà orĭunde vor găsì alt proprietar cu maĭ multă întindere de moşie; şi iarăşĭ acea parte ce se va da săteanuluĭ spre împroprietărire se va însemnà de proprietar de o parte, şi pe cât se va puté să nu aducă vătěmare părţiĭ de moşie ce rěmâne în absoluta stăpânire a proprietarilor, fără să fie în orĭ-ce vreme supusă la o altă voinţă.

Preotul Neagu: La întrebarea ce desbatem acum rěspund: dacă un om este gol, se cade să se îmbrace.

Vice-presidentul: Se cade, însă cumpěrând strae.

Preotul Neagu: Mergênd la prăvălie o să întrebe: sînt haine de vîndare? ca să afle dacă sînt de vîndare, o să intre în tocmeală; iar dacă nu, apucă pe icĭ în colo.

D. Robescu, d. p.: Dacă te ducĭ să cumperĭ, trebue să sciĭ dacă este marfă de vîndare.

Preotul Neagu: Este marfă de vîndare?

D. Robescu, d. p.: Prin bună plată, prin despăgubire, este marfă de vîndut.

Preotul Neagu, d. s.: Îmĭ trebue o bucată de pămînt pentru hrana mea şi a vitelor mele, trebue să scim dacă este pămînt.

D. Robescu, d. p.: Ce vreĭ, părinte? Pămînt? aĭ banĭ?

No. 1.475.
1848
Aug. 14.

Preotul Neagu, d. s.: Când merge cine-và să cumpere, merge cu banĭ; iar de nu are banĭ, nu merge.

Stan Stănică, d. s.: V'am sfinţit dreptul proprietăţiĭ, d-v. ne-aţĭ sfinţit dreptul munciĭ. Acum, d-lor proprietarĭ, să ne spuneţĭ dacă avem drept să cumpĕrăm pămînt.

D. Lahovari: Trebue să dăm săteanuluĭ pămînt, însă să ne spue cât pămînt le trebue, ca să nu ne legăm la ce-và ce nu ar puté îndeplinì Statul.

Stan Stănică, d. s.: Vĕ rog să încheem jurnalul de a avé dreptul a fi proprietarĭ în pămîntul acesta.

D. Robescu: Vreţĭ să cumpĕraţĭ? bucuros; vĕ dăm cu bună tocmeală.

Stan Stănică: Până nu veţĭ sfinţì d-v., d lor proprietarĭ, că avem dreptul de a ne împroprietărì, noĭ ...... (sgomotul împedică de a audì sfîrşitul fraseĭ).

D. Robescu: Trebuinţa d'a împroprietărì vĕ recunoascem, însă dreptul nu.

Badea, d. s.: D-lor, aveţĭ moşie? Noĭ voim să cumpĕrăm, noĭ până acum v'am dat dobânda pentru pămîntul pe care ne-am hrănit, acum venim să vĕ dăm şi dobânda şi capete, să se facă socoteala, ca să scim ce să dăm.

Turcea, d. s.: Fraţilor! Venirea noastră aicĭ este venită în duhul Constituţieĭ pe care am jurat noĭ toţĭ, că nu ne vom abate dintr'însa.

Erĭ aţĭ pus o întrebare d-luĭ Vice-president, că de silă să daţĭ acea pĕrticică de pămînt contra Constituţieĭ, pe care am jurat două milioane Românĭ, şi nicĭ nu creḍ că va lăsà să rĕmâie jos.

Fraţilor, să lăsăm toate cele trecute, şi să ne asemĕnăm cu cele venite, adică noĭ nu cerem ca să ne daţĭ acea pĕrticică de pămînt, nu de silă, nicĭ de frică, decât ḍicem aşà: d-v., d-lor proprietarĭ, aţĭ fost generoşĭ cu străiniĭ; ĭ-aţĭ primit, ĭ-aţĭ hrănit, ĭ-aţĭ înavuţit, ĭ-aţĭ chemat a se împărtăşì de drepturile d-v.; şi eŭ creḍ că nu veţĭ fi voitorĭ de rĕŭ pămîntenilor, fraţilor d-v.; nu veţĭ face ruşine patrieĭ în străinătate. Daţĭ, vĕ rugăm, din frumosul d-v. suflet, fericirea fraţilor d-v., adică mica pĕrticică de pămînt, îndestulă pentru hrana sa şi a vitelor sale, fără paguba d v. Dumneḍeŭ de la care avem toate, pentru toate cum nu cere nimic? Cu toţiĭ întindeţĭ mâna a încheià toate clasele societăţiĭ într'un singur corp pe care să-l putem numì fără ruşine Naţia Română; ceĭ maĭ mulţĭ din d-v., invitaţĭ fiind de Dumneḍeŭ, creḍ

că poate să dică ca să ne dați acea părticică și fără despăgubire; dar noi nu vrem paguba fraților noștri; căci așà am jurat toți, să nu păgubim pe frații noștri, căci dice și sfînta Evangelie: „Ce rěŭ nu vrem ca să ne facă nouě alții, nici noi să nu facem altora“; și tot aci dice, că „cine are douě haine, să deà și săracului una“, adică celui ce nu are.

No. 1.475. 1848 Aug. 14.

D. Robescu, d. p.: Fiind-că d. Turcea a citit, de aceea cer ca nimenia să nu mai citească pe viitorime.

D. Lahovari, d. p.: Eŭ nu sînt de părerea d-lui Robescu; pentru că nu voim să gândească nimenia, că noi căutăm să ne folosim de simplitatea deputaților săteni. Ba încă aș dori ca d-lor să-și pue și advocat, pentru că noi, proprietarii, ne cunoascem înarmați . . . de dreptul nostru

Vice-presidentul: D-lor, să lăsăm cu bună voe ca sătenii să vie ori-cum vor puté să-și apere drepturile lor.

Ilie Ghenoiŭ, d. s.: Aceasta e Țeara-Românească de la Neamț până la Muscal, de la munți până la Dunăre; ea nu este îngrădită cu gard de nuele, ci cu fiii noștri. Prin urmare, oare nu se cuvine ca să ne deà și nouě o bucățică de pămînt prin rěscumpěrare, și să fim slobodi?

Scurtulescu, d. s.: Liberi să dici.

Turcea: D-lor! Vreți să ne faceți proprietari saŭ nu vreți? Însă cu rěscumpěrătoare.

Scurtulescu: Ori dați, ori nu dați; Constituția e colo, ne dați pămînt, veți luà bani, și toți noi vom fi cu voi.

D. Lenș: Avem de dat.

Ilie Ghenoiŭ: Avem drept saŭ nu de împroprietărire?

D. Lenș: Da, și pe toată moșia, de o veți plăti-o.

Scurtulescu, d. s.: Nu toată; să ne ferească Dumnedeŭ d'a cere aceasta!

Seanța s'a ridicat la $^1/_2$ oră(!)

(Iscălit:) Vice-president, I. Ionescu.

Secretar, Preotul Neagu Benescu.

No. 1.476. 1848 Aug. 14. Adresa No. 95 a Generaluluĭ Gheorghe Magheru către C. Roșianu.

(Conc. Acad.)

Domnule Roșiene,

Din cele ce-mĭ însemnațĭ prin epistola de la 30 Iulie, că adică sub pretext de boală nu sînteţĭ în stare a ocupà foncția de Secretar, ce am mijlocit a vi se încredințà la acel district, nu înțeleg alt decât că causa nemulțumiriĭ ce aĭ de acest post poate fi purtarea d. Administrator cu d-ta, orĭ abaterea d-sale prin moliciune saŭ lucrărĭ oposante sacreĭ cause.

Am onoarea, Domnule, a-ţĭ rĕspunde că, precum v'am maĭ spus, confiența ce am avut în d-ta m'a făcut a mijlocì, cum dic, d'a vi se încredințà această foncție, sperând că d-ta, ca cel pe carele te-am cunoscut cu totul al causeĭ, veĭ împotrivì orĭ-ce operație împotrivitoare veĭ cunoasce că ar voì să încerce d. Administrator, aceea ce nu cred că se va aștептà din partea d-luĭ Opran, pe carele, de nu mĕ înșel, am avut ocasia a-l cunoasce, atât maĭ dinainte cât și acum, cu un zel foarte mare în îmbrățișarea causeĭ sacre, și tot de odată te invit ca, de cunoscĭ cea maĭ mică oposiție saŭ abatere din partea orĭ-căruĭ foncționar, scrie-mĭ d'a dreptul și neîntârdiat ca să ieaŭ măsurĭ a se depărtà. Iar dumnea-ta, îmbrățișând foncția ce-țĭ este încredințată cu acelașĭ zel ce aĭ întreprins până acum, fiĭ energic spre a da dovedĭ de confident fiŭ al patrieĭ și a face maĭ multă ispravă decât se cere de la un asemenea fiŭ al eĭ, ca prin urmare să fiĭ recunoscut de nație.

No. 95.

No. 1.477. 1848 Aug. 14. Scrisoarea Generaluluĭ Rus Gustav de Hassfort către Hatmanul Dimitrie Sturdza, General-Inspector al milițieĭ Moldovenescĭ.

(Orig. Arch. St. Iașĭ. No. 437. Administrative nouĕ.)

Ew. Excellenz, Erlauchter Herr Hetman und General!

Ich habe die Ehre gehabt Ew. Excellenz hochgeehrtes Schreiben von 12. August zu erhalten und bringe Ihnen meinen ergebensten Dank für die mitgetheilte Nachricht über das Erscheinen bei Gretscheschty im Gebirge eines Haufens bewaffneten bösgesinnten Gesindels. Ich habe die nothwendigen Massregeln ge-

troffen um die Beobachtungsposten am Sereth zu verstärken, und zugleich dem Oberbefehlshaber Hr. General v. Lüders die Nothwendigkeit auseinandergesetzt, mit einen Theil unserer Truppen über genannten Fluss zu schreiten um das bedrohende Unfug im Keime zu ersticken, und dadurch übleren Folgen vorzubeugen. Leider scheinen diese Aufrührer Sympathie selbst im Lande diesseits des Sereths zu finden. Ich bin jetzt auf die Spur mehrerer Polen, die man hier in verdächtigen Umtrieben bemerkt. Auch scheint der hier in Slobodzia wohnende Boyar Roznovan auch nicht fremd diesen Anschlägen zu sein. Es wäre gut ihn von hier zu entfernen oder unter Aufsicht zu setzen; zugleich dem Isprawnik den fürstlichen Befehl zu ertheilen, strenger und aufmerksamer gegen die sich überall herumtreibenden verdächtigen Leute und Vagabonden zu wirken. Er ist treu und Sr. Fürstlichen Durchlaucht ergeben, aber es fehlt ihm an Geist und Muth. Der hiesige Arzt Kostin und der Apothekergehülfe Albert, beide Polen, sind ebenfalls schlecht gesinnte Leute. Einigen andern mehr Verdächtigen bin ich auf der Spur.

No. 1.477.
1848
Aug. 14.

Empfangen Sie, Erlauchter Herr Hetman, meinen innigsten Dank für die Versicherung Ihrer Gewogenheit, so wie auch den Ausdruck meiner aufrichtigen Hochachtung und Ergebenheit, mit der ich mich dero freundschaftlichen Andenken empfehlend, die Ehre habe zu sein

Ew. Excellenz ganz ergebener Diener

Gustav v. Hassfort.

Byrlad.

Depeşa luĭ Hory, Consulul Franciei la Bucurescĭ, către Ministrul Bastide.

No. 1.478.
1848
Aug. 14.

(Copie. Acad.)

Monsieur le Ministre,

MM. les Capitaines Desaint et Sabatier, officiers attachés à l'Etat major de Monsieur le Général Aupick, sont arrivés à Bucharest le 18 de ce mois. Ils étaient chargés d'étudier les ressources militaires de la Turquie et ses moyens de défense sur le Danube.

J'ai fait, conformément aux ordres de M. le Général Aupick, tout ce qui a dépendu de moi pour faciliter, autant que possible, le succès de la mission, qui avait été confiée à ces Messieurs en Valachie.

No. 1.478. 1848 Aug. 14.

J'ai mis MM. Desaint et Sabatier en rapport avec Suleyman Pacha, avec les membres du Gouvernement actuel, avec les principaux boyards, en ce moment à Bucharest, et avec les Agents d'Angleterre et d'Autriche.

J'ai tout lieu de croire, Monsieur le Ministre, que ces Messieurs ont été satisfaits de l'accueil qu'ils ont reçu ici et des dispositions bienveillantes qu'ils ont rencontrées de toutes parts pour assurer le succès de leur mission non oficielle.

Après un séjour d'une semaine dans la Capitale, MM. Desaint et Sabatier sont partis ce matin pour continuer leur voyage d'exploration dans la partie montagneuse de la Valachie. Ils se rendront ensuite en Moldavie.

Je suis, etc.

(Signé:) Hory.

No. 1.479. 1848 August.

Publicațiunea Șefuluĭ Poliţieĭ Capitaleĭ, I. C. Brătianu, către cetățenĭ.

(Foae vol. Acad.)

Fraților cetățenĭ!

Poliția, care trebue să îngrijească de a se face tot ce ar fi în folosul dumnea-voastră, n'a lipsit de a se gândì și la curățenia orașuluĭ, de la care atârnă nu numaĭ păstrarea hainelor, mobilelor și echipagiurilor, ba încă chiar și a sănătățiĭ dumnea-voastră.

Eată pentru ce Poliția a rugat, și își maĭ repetează acuma rugăciunea, ca să punețĭ în toate ḑilele, înainte de 8 ceasurĭ dimineața, de a măturà înaintea locuințeĭ dumnea-voastră, și de a vĕ prevestì, că unde nu va găsì măturat, Poliția va pune oameniĭ sĕĭ de a măturà, pentru care stăpânul caseĭ va fi silit de a plătì o jumătate de sfanțih.

Șeful Poliţieĭ, I. C. Brătianu.

No. 1.480. 1848 Aug. 14.

Interpelarea deputatuluĭ Strasser, în Camera austriacă, asupra cestiuniĭ Principatelor Dunărene, și rĕspunsul Ministruluĭ-Președinte Wessenberg.

(Raportul oficial al ședințeĭ a 31-a a Adunăriĭ constituante din Viena.)

Vorsitzender: Praes. Strobach.

Auf der Ministerbank: Wessenberg, Doblhoff, Latour, Bach, Krauss, Schwarzer, Hornbostl.

Der Herr Abg. Strasser hat eine Interpellation an den Herrn Minister des Aeussern angemeldet.

No. 1.480.
1848
Aug. 14.

Abg. Strasser: Ich würde recht gerne auf das, jedem Mitgliede dieser hohen Kammer zugestandene Recht, Interpellationen zu stellen, wovon so oft und wie die Erfahrung zeigt vielleicht zu häufig Gebrauch gemacht wurde, verzichten, wenn es sich nicht um eine Sache handelte, welche im Interesse der oest. Völker und von ganz Deutschland zur Sprache gebracht werden müsste.

Wir wissen dass in der Walachei vor Kurzem eine Volksbewegung ausgebrochen ist, welche zur Folge hatte, dass der dortige Fürst entfernt, und dass eine neue provisoriche Regierung zusammengestellt und eine neue Constitution zu entwerfen beschlossen wurde, etwas ähnliches stand auch in Aussicht in der Moldau.

Die Pforte gestützt auf ihre Suzeranitäts-Rechte scheint Einsprache erheben zu wollen gegen die neue Gestaltung der Dinge. Es ist bereits eine türkische Armee in die Walachei und eine russische in die Moldau eingerückt. Ob diese beiden Armeen zum Schutze des Volkes oder vielmehr um die Bewegung niederzukämpfen eingerückt sind, dürfte noch nicht ganz aufgeklärt sein, aber wenigstens glaube ich, dass das Letztere wahrscheinlicher ist. Es handelt sich hier um die neue Gestaltung der Dinge in einem Staate und eigentlich in zwei Provinzen, für welche wir als Oesterreicher und als Deutsche ein sehr wichtiges Interesse haben müssen und sollen. Diese beiden Fürstenthümer liegen an der untern Donau, und die Donau ist nach meinen Dafürhalten und wie est allgemein anerkannt ist eine grosse Pulsader des commerciellen und industriellen Lebens, sowohl von Oesterreich als von Deutschland.

Ich glaube nun dass sich, nachdem wir in Oesterreich in eine neue Phase eingetreten sind, und nachdem wir hier versammelt sind um ein neues Gebäude der constitutionell-demokratischen Monarchie aufzubauen, in dieser Beziehung auch unsere auswärtige Politik etwas ändern müsse, denn es ist nicht wohl vereinbarlich mit dem freien Oesterreich, dass wir gleichgiltig zuschauen, wie die Knechtung des rumänischen Volkstammes, welche so lange Jahre gedauert hat, und zwar unter dem Protectorate zweier sogenannter Schutzmächte (Heiterkeit), noch weiter fortbestehe.

Es dürfte uns auch aus einem weitern Grunde eine andere Bahn vorgezeichnet sein, bezüglich des unglücklichen Rumäni-

No. 1.480. 1848 Aug. 14. schen Volkes, welches gewiss, ich bin es überzeugt, die Sympathien der österreichischen Staatsbürger für sich hat (Beifall), weil eben von diesem Volkstamme in unserer Armee nicht geringfügige Bestandtheile für die Sache Osterreichs kämpfen. Wir haben, soviel mir bekannt ist, drei walachische Regimenter. Ich erlaube mir daher an den Herrn Minister des Aeussern, an eine bereits früher gestellte Interpellation des verehrten Mitgliedes für Schottenfeld anknüpfend, die Fragen zu stellen:

1) Ob das Ministerium von dem Charakter der in Bukarest und in der ganzen Walachei stattgefundenen Volksbewegung, wodurch eine Aenderung der dortigen Verfassung herbeigefürht wurde, vollkommen unterrichtet sei ?

2) Welche Politik das Ministerium seit dem Ausbruche der Volksbewegung in Bukarest der provisorischen Regierung und den beiden Schutzmächten gegenüber befolgt habe, und dermalen einzuschlagen gedenke?

3) Ob es sich erwahre, dass die provisorische Regierung eine Deputation hierher gesandt habe um von Oesterreich Hilfe — die sich wahrscheinlich vor der Hand auf diplomatische Unterstützung der Volkssache bei der Verhandlung mit der hohen Pforte und dem russischen Cabinete beziehen dürfte—zu erbitten, und ob diese Deputation bereits empfangen wurde, oder wenigstens Aussicht habe mit ihrem Anbringen gehört zu werden?

4) Ob für den Fall eines wirklichen Ausbruches von Feindseligkeiten zwischen dem wallachischen und moldauischen Volke wider die türkischen und russischen Occupationstruppen die nöthigen Vorkehrungen getroffen, um die Person und das Eigenthum der oesterreichischen Staatsbürger, die sich in den Donaufürstenthümern befinden, wirksam zu schützen?

5) Endlich, ob das Ministerium auf Grund des in der Zeitschrift „Presse“ No. 51 in einem Correspondenz-Artikel aus Jassy, vom 14. August, erzählten Vorfalles über das nach diesem Artikel auffallende, wenig Vertrauen einflössende Betragen des oesterreichischen Agenten eine nähere Erhebung eingeleitet habe, oder einzuleiten gedenke ?

Minister-Präsident Wessenberg: Was den historischen Theil der Interpellation betrifft, so kann ich folgende Auskunft geben:

Als nämlich in der Wallachei die tumultuarische Bewegung der bestehenden Regierung ein Ende machte und in Folge derselben der Hospodar Fürst Bibesco auf seine Stelle resignirte,

erachteten die beiden Schutzmächte, die Pforte und Russland, den bestehenden Verträgen gemäss, thätig zur Vermeidung grösserer Unruhen einzuschreiten. In der Walachei constituirte sich eine provisorische Regierung, welche eben von der Pforte als illegal erklärt wurde; dieselbe ernannte in der Person des Soleiman Pascha einen Bevollmächtigten, welcher die Einsetzung einer interimistischen Regierung oder Statthalterschaft veranlasste, die auch bereits am 21. August ihr Amt antrat. Soleiman Pascha machte hiervon mittelst Circular von 24. allen Consuln die Anzeige mit dem Bemerken, dass besagte Statthalterschaft von der Pforte einstweilen als die legale Regierungsbehörde anzusehen sei. Ich habe Ursache zu glauben, dass die gegenwärtige Regierung in der Türkei sehr geneigt ist dem walachischen Volke wesentliche Erleichterungen zu verschaffen, wofür mir auch der Charakter der dermalen an der Spitze stehenden Staatsmänner, Reschid Pascha, Ali Pascha (Minister des Auswärtigen) und Rifaat Pascha, die freisinnigsten Männer in der ganzen Türkei, bürgt.

Hinsichtlich des Benehmens der österreichischen Regierung bei diesen Ereignissen, so hat dieselbe nichts versäumt die Rechte der österreichischen Unterthanen in den Fürstenthümern zu wahren, und sind ihr diessfals bereits die bestimmtesten Zusicherungen von der Pforte zugegangen.

Von der von dem Interpellanten erwähnten förmlichen Deputation von Seite der provisorischen Regierung ist mir nichts bekannt, und würde auch solche, da jene bereits wieder aufgehört hat, nunmehr ganz zwecklos sein.

Abg. Strasser: Und über den fünften Punkt meiner Anfrage? Es wird dem Herrn Minister bekannt sein welches sonderbare Benehmen der österreichische Agent in Jassy in einer Angelegenheit, welche einen österreichischen Unterthan betrifft, nämlich einen Galizianer aus der Bukowina, der von einer russischen Militärabtheilung ins Lager geführt, dort zu Rede gestellt wurde und zur Strafe gezogen werden sollte, weil in seiner Schenke der Mantel eines russischen Deserteurs gefunden worden ist. Tractatenmässig ist aber die Untersuchung und Bestrafung der österreichischen Unterthanen, im Falle sie sich eines Vergehens schuldig machen, der Competenz des österreichischen Consuls oder Agenten zugesichert. Nun hat aber der russiche General, nach diesem Correspondenz-Artikel, den ich gelesen habe, erst auf nachträgliche Reclamation diesen österreichischen Unterthan freigegeben,

No. 1.480. 1848 Aug. 14. und hat dabei ausdrücklich erklärt, dass er es nur aus besonderer Rücksicht für die Person des Herrn Agenten oder Consuls thut; das glaube ich, ist nicht in der Ordnung, denn wenn Tractate bestehen, so muss sich auch die hohe Schutzmacht daran halten, und zwar aus dem Grunde der Gerechtigkeit, und es bedarf, wenn etwas zu Recht besteht, keiner persönlichen Rücksichten, damit man seiner Verplichtung nachkomme. Ich habe mir daher den Herrn Minister zu fragen erlaubt, ob er über diesen Vorgang, wodurch wechselseitige Rechte und Pflichten festgesetzt(?) werden, und das wenig Vertrauen auf die Energie und Würde des österreichischen Agenten in Handhabung unserer tractatmässig zugesicherten Rechte einflössende Betragen eine nähere Erhebung des eigentlichen Sachverhaltes eingeleitet habe oder einleiten wolle. (Beifall).

No. 1.481. 1848 Aug. 15.

Decretul No. 440 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ şi decisiunea Ministeruluĭ Instrucţiuniĭ publice.

(Popolul Suveran. No. 26. 1848. 11. IX.)

Dreptate, Frăţie.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domnească.

Spre a recomandà posterităţiĭ memoria ferîcituluĭ Gheorghe Lazăr, Locotenenţa Domnească, cu o religioasă simţire, decretă a se deschide o subscripţie pentru ardicarea statueĭ acestuĭ bărbat.

Vistieria Statuluĭ va subscrie cincĭ sute ducaţĭ.

Casa şcoalelor va subscrie cincĭ sute ducaţĭ.

Statua se va ridicà în Sf. Sava.

Domnul Ministru al Credinţeĭ va recomandà lista subscripţieĭ la patriotismul Românilor şi va pune în lucrare decretul acesta.

Membriĭ Locotenenţeĭ: Chr. Tell, N. Golescu, I. Eliade.

No. 440.

În urma acestuĭ decret, Ministerul aduce şi din partea sa aminte publiculuĭ despre dreptul ce merită în recunoscinţa Românilor fericitul Gheorghe Lazăr, care cu sfîntul foc ce ardeà în peptul sĕŭ de dorul culturiĭ limbiĭ naţionale, şi cu al sĕŭ nepreget, însoţit cu o adâncă erudiţie, întemeie şcoala română de litere şi sciinţe, şi de atuncĭ îşĭ întinseră musele pasul şi în patria noastră.

O subscripţie se află deschisă la Ministerul Instrucţieĭ publice

pentru înfiinţarea monumentuluĭ ce s'a chibzuit a se ridicà în memoria aceluĭ bărbat, şi se învită tot Românul simţitor, de asemenea virtuţĭ patriotice, să contribue cu obolul sĕŭ la înălţarea semnuluĭ de recunoscinţă a naţieĭ Române.

No. 1.481.
1848
Aug. 15.

Ministrul Instrucţieĭ publice şi al Credinţeĭ, I. Eliade.

Adresa No. 5.448 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ către Administratorul de Romanaţĭ.

No. 1.482.
1848
Aug. 15.

(Monitorul Român. No. 12. 1848. 20. VIII.)

Dreptate, Frăţie.

D-le Administrator al districtuluĭ Romanaţĭ,

Fiind-că după raportul d-le aflu că d. Dimitrie Jianu, d. Cănuţă Jianu, d. Ioan Viişoreanu, după întoarcerea d-lor de la Giurgiŭ, rĕspândesc felurĭ de neadevĕrurĭ, prin carĭ strică pacea locuitorilor şi se silesc a împedicà lucrările Guvernuluĭ, d-ta le veĭ face cunoscut, că este liber orĭ-cine a spune opiniile sale, însă nimenĭ nu este liber a spu ne neadevĕrurĭ, ca cele ce numiţiĭ cetăţenĭ spun ca venite din parte a Excelenţeĭ Sale Suleiman Paşa. Eştĭ însărcinat dar a le face cunoscut aceasta; şi dacă nicĭ în viitor nu-şĭ vor schimbà conduita, îmĭ veĭ face cunoscut, căcĭ Guvernul, dator fiind a mănţiné liniştea şi buna orînduealǎ, este silit a-ĭ supune la toată severitatea pravileĭ.

Salutare şi frăţie.

Ministru celor din Năuntru, N. Golescu.

No. 5.448.

Raportul No. 4.550 al Administratoruluĭ de Ialomiţa către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.483.
1848
Aug. 15.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 337.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru al trebilor din Lăuntru,

În urma raportuluĭ ce v'am îndreptat la 4 ale curenteĭ lunĭ, subt No. 4.276, s'aŭ arătat d-luĭ Colonelul Cuneski cu acì alăturata în orighinal hârtie, atingĕtoare despre aceĭ oamenĭ ce-ĭ are

No. 1.483. 1848 Aug. 15. aduşĭ din Rusia, aflaţĭ acum la moşia dumi-sale Manucul, care recomandându-vi-se, vě rog, Domnule Ministru, să binevoiţĭ a grăbì darea deslegăriĭ de urmare, căcĭ pomeniţiĭ Slovacĭ necontenit vin şi cer la Administraţie liberarea.

Salutare şi frăţie.

Pentru Administratorul districtuluĭ Ialomiţa,
Gheorghe Paraschivescu.

No. 4.550.
Secs. 1-ĭ.
Or. Călăraşĭ.

(Resoluţie:) Să i se rěspundă potrivit decretuluĭ, că noĭ nu ne putem amestecà cu oamenĭ ce nu sînt Românĭ.

Rosetti.

No. 1.484. 1848 Aug. 15.

Raportul No. 1.161 al Subt-administratoruluĭ Cobieĭ către Administraţiunea de Dâmboviţa.

(Copie. Arch. M. de Interne. Dos. No. 334.)

Copie de pe raportul d. Subt-administrator al plăşiĭ Cobiĭ către Administraţie. No. 1.161.

Uniĭ din proprietariĭ de moşiĭ, precum d. Emanoil Florescu, d. Costandin Cornescu, d. Michalache Bujoreanu, d. Costache Că- tuneanu, d. Nicolae Băleanu, şi alţiĭ, ce se dovedesce că îşĭ aŭ locuinţele în capitala Bucurescĭ, aŭ eşit afară pe la proprietăţile d-lor de o îndelungată vreme, şeḍênd şi expeduindu-se adesea de la uniĭ până la alţiĭ ca nicĭ odată până acum, a cărora mişcare bănuind de a nu complotà ce-vaşĭ în potriva libertăţilor constituante, căcĭ aŭ ajuns a se amestecà chiar în atribuţiile rěspunḍětoare de ţěranĭ către Stat, ţiind în frîŭ şi pe pârcălabĭ a nu se atinge de oameniĭ ce-ĭ aveaŭ ocrotiţĭ de d-lor, carĭ s'aŭ poftit din parte-mĭ a se duce pe la vetrele lor din politie, şi nu înţeleg; alţiĭ iarăşĭ din ceĭ împămînteniţĭ de pe vremĭ şi şeḍětorĭ în proprietăţilor lor, spre pildă aceştia:

Gheorghe Serif, proprietar în Băltenĭ, Dimitrie Steriadis, Teodor Ciuflea Ghimpeţeanu, Chiriac Micioara, Conţesciĭ-de-sus, şi poate şi alţiĭ, stând îndărătnicesce pe aĭ lor clăcaşĭ a se conformà în causa de aḍĭ, căcĭ cu osebire sînt bine dovediţĭ ceĭ de sus doĭ, Serif şi Steriadis, de naţie grecĭ, prin chiar cuvîntarea clăcaşilor lor, când de către d. Comisar li s'a proclamat programa Constituţieĭ, cum că aceĭ proprietarĭ le-aŭ ḍis că nu le este de nicĭ un folos a ascultà ase-

menea secăturĭ. Acestea supuindu-se în cunoscința d-v., sînteţĭ rugaţĭ a chibzuì cele de cuviinţă pentru aceştĭ oamenĭ, ce staŭ în duhul rătăciriĭ, şi din a cărora pricină se zăticnesc lucrările subt-administraţieĭ.

No. 1.484. 1848 Aug. 15.

Salutare şi frăţie.

(Iscălit:) Subt-administrator, Eftimie Beşteleĭ.
(După orighinal:) P. Slătineanu.

Raportul No. 6.814 al Administraţiuniĭ de Mehedinţĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.485. 1848 Aug. 15.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 404.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru din Lăuntru,

În urmarea ordinuluĭ Domnieĭ-voastre cu No. 5.131, cunoscênd subt-însemnatul că din feţele ce locuesc în acest district numaĭ ceĭ coprinşĭ prin alăturata listă rĕspund cu a lor dorinţă la sacra de astădĭ causă şi aŭ capacitatea cerută a dobândì majoritatea de glasurĭ la alegerile definitive pentru deputaţiĭ obştesciĭ Adunărĭ constituante, se încunosciinţează plecat Domnieĭ-voastre, şi sînteţĭ rugat ca să binevoiţĭ a face cunoscut subt-scrisuluĭ şi din feţele ce cunoasceţĭ aicĭ că aŭ capacitatea cerută, spre a se recomandà la predisa alegere, prin cluburile carĭ s'aŭ deschis pentru acest sfîrşit.

Salutare şi frăţie.

Administratorul districtuluĭ Mehedinţĭ, N. Opran.
S. C. Roşianu.

Secsia I-ĭ.
No. 6.814.

(Resoluţie:) Copie de pe lista şi cererea d. Administrator să se deà în cunoscinţa Comitetuluĭ central al alegerilor, ca să binevoească a îndestulà cererea. — Avg. 21.

Anexă.

Listă de feţele ce se cunosc cu capacitate a se alege în No. celor douĕ-decì deputaţĭ pentru obşteasca Adunare constituantă.

1. D. Dimitrie Frumuşanu.

No. 1.485.
1848
Aug. 15.

2. D. Ioan Vâlceleanu.
3. „ Michail Caracasidi.
4. „ Carol Ţinc.
5. „ Preotul Slătineanu.
6. „ Grigorie Bengescu, ginerele Golesculuĭ.
7. „ Nicolae Mateescu.
8. „ Costache Roşianu.
9. „ Polichronie Furtună.
10. „ Grigorie Miculescu.
11. „ Ioan Bădescu.
12. „ Costache Serghiad.
13. „ Grigorie Ioranu.
14. „ Costache Pădeanu.

Admin., N. Opran.
S. C. Roşianu.

No. 1.486.
1848
Aug. 15.

Raportul No. 6.816 al Administraţiuniĭ de Mehedinţĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 334.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru din Lăuntru,

În urma celor încunosciinţate Domnieĭ-voastre prin raportul subt-iscălituluĭ No. 6.589, pentru bănueala ce s'a dat asupra d. Ioan Gărdărescu şi Ioan Stretco din Cerneţĭ, că ar fi făcut oarecarĭ pregătirĭ de întreprinderĭ reacţionale, cercetându-se împrejurarea cu toată băgarea de seamă, atât prin Subt-administratoriĭ respectivĭ, cât şi prin osebite feţe de locuitorĭ, nu s'a găsit nicĭ o destoinică dovadă, care ar da încredinţătoare bănueală asupră-le de întreprinderile pentru carĭ d. Şeful gvardieĭ naţionale s'a fost adresat la Administraţie, căcĭ aceĭ oamenĭ ce s'aŭ bănuit a se fi tocmit de numiţiĭ cu simbriĭ simţitoare nu aŭ fost după acest înţeles, ci Ioan Stretco, arendaşul moşieĭ Ploştina, avênd acolo epistat pe un Gheorghe Elinescu, şi cu prilejul înfiinţăriĭ gvardieĭ naţionale, s'a fost îndatorat numitul de Subt-administratorul local, că din câţĭ locuitorĭ din acel sat vor avé bună voinţă a se prenumĕrà între panduriĭ volintirĭ, după cele de maĭ înainte ordine ale Domnieĭ-voastre, potrivit decretuluĭ No. 123, să i se facă cunoscut;

fiind atuncĭ tot satul adunat, a şi scris într'o listă pe aceia ce aŭ fost doritorĭ a întrà în slujbă de pandurĭ volintirĭ.

No. 1.486.
1848
Aug. 15.

După care netrecênd multă vreme la mijloc, a mers în acel sat Istrate Barbovicĭ, Căpitanul orînduit de d. General Magheru pentru acest sfîrşit, i s'a dat de epistat chiar acea listă de numele lor şi ĭ-a chemat în slujba de volintirĭ. Încredinţând acestea atât Subt-administratoruluĭ local, cât şi din aceĭ locuitorĭ ce aŭ adus în cercetare la Administraţie, iar nu că s'aŭ tocmit de acele două fete, precum s'a fost încunosciinţat prin numerarisitul raport, în temeiul însciinţăreĭ d-luĭ Şef de gvardie cu No. 3. Prin urmare, nedovedindu-se numiţiĭ în nicĭ o bănuealǎ de învinovăţire, pe de o parte s'aŭ ridicat de-asupră-le măsurile ce se luase, iar pe de alta subt-iscălitul plecat încunosciinţează şi Domnieĭ-voastre resultatul acesteĭ împrejurărĭ, rĕmâind cu îngrijire a întrebuinţà toate mijloacele spre păstrarea linişteĭ în acest district.

Salutare şi frăţie.

Administratorul districtuluĭ Mehedinţĭ, N. Opran.
S. C. Roşĭanu.

Secsia 1-ĭ.
No. 6.816.

Corespondenţe din Bucurescĭ şi Iaşĭ după „Le National". 1848. 27. VIII.

No. 1.487.
1848
Aug. 15.

Allemagne.

On écrit de Bucharest, le 6 août:

„Le Pacha turc est entré dans notre ville en grande cérémonie, non comme ennemi, mais comme ami. On espère que le Sultan confirmera notre Constitution, à quelques modifications près, et nous délivrera du joug odieux des Russe. L'aristocratie seule travaille en secret pour la Russie."

Et d'un autre côté, nous lisons dans la „Gazette allemande de Heidelberg", sous la rubrique: Iassy, 8 août, les réflexions suivantes:

„Après s'être retirés, les Russes sont revenus occuper leur position de Berlad. D'après des nouvelles arrivées aujourd'hui de Constantinople, l'Ambassadeur de Russie a déclaré au Divan que le Prince Stourdza avait gagné le Général Duhamel, qui avait fait

No. 1.487. 1848 Aug. 15. revenir les troupes. L'Ambassadeur a ajouté que les troupes russes se retireraient aussitôt qu'elles auraient été remplacées par des troupes turques. Comment concilier ce langage avec la conduite du Général Duhamel? Si le Général Duhamel s'est laissé gagner par le Prince Stourdza, pourquoi conserve-t-il le commandement en chef des troupes?"

No. 1.488. 1848 Aug. 15.

Raportul No. 142 al Comisarilor de Romanațĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Româneascĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru,

În preumblările noastre prin satele districtuluĭ, am observat că preoțiĭ se află în cea maĭ mare parte cu totul demoralisațĭ și încă nepătrunșĭ de misia lor; și pentru că conduita lor influează nu puțin asupra țěranilor, subt-însemnațiĭ socotim de cuviință ca să se trimiță o ordonanță Protopopuluĭ acestuĭ district, cu însărcinare de a se preumblà și însușĭ câte odată prin sate, dimpreună cu câte un Comisar, ca inițiând și maĭ subordonând pe preoțĭ, carĭ aŭ toată influența asupra sătenilor, după cum ḑicem, să putem ajunge și noĭ maĭ lesne la capětul misieĭ noastre, contribuind fiecare, după putință, pentru fericirea națieĭ.

Salutare, frăție.

Comisarĭ în districtul Romanațĭ: C. C. Băjescu, D. Oprinie.

No. 142.

Caracala.

(Resoluție:) Să se deà în cunoscința d. Ministru al Cultuluĭ, adăugând că maĭ prin toate județele sînt preoțĭ de aceștia.

Rosetti.

No. 1.489. 1848 Aug. 15.

Adresa Epitropieĭ orașuluĭ Alexandria către Administratorul județuluĭ Teleorman.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Domnule Administrator al acestuĭ district Teleorman,

Cu prilejul veniriĭ Domnieĭ-voastre și în persoană, în orașul nostru, Alexandria, pătrunșĭ de o nespusă bucurie, venirăm însoțițĭ

No. 1.489.
1848
Aug. 15.

de maĭ mulțĭ din conorășeniĭ noștri să vĕ aducem urărĭ de bună venire, pe lângă care să dăm dovedĭ prin înși-ne de adâncĭ mulțumirĭ pentru buna liniște și petrecere în fericire ce am avut și avem după părinteasca îngrijire a onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ a țĕriĭ; plinĭ de îmbucurătoare nădejdĭ sîntem iară, că resăltarea fericiriĭ patrieĭ noastre, cu constituanta reformătoare, merge spre tărie și sfîrșit bun. Deà Dumnedeŭ milostivul înțelepte întreprinderĭ și în viitor bunilor noștri cârmuitorĭ aĭ țĕriĭ, ca să stăruească până în sfîrșit pentru restabilirea și întărirea celor spre fericirea obștească.

Domnule Administrator, noĭ sîntem o mână de oamenĭ statorniciţĭ în acest noŭ oraș cu învoelĭ întărite și cu chrisov Domnesc, și nu scim dacă cel puțin sîntem abătuțĭ din articolele proclamate și obștite în țeară, ba sîntem și plinĭ de credință, statornicie și respect. Apoĭ de la nisce oamenĭ ce îmbrățișează expusele, socotim că nicĭ într'o vreme nu pot isvorî uneltirĭ neplăcute; voitoriĭ de rĕŭ însă nu se pot stîmpĕrà, ci ne-aŭ declarat, nu scim cum (măcar de la vre-un om de ispravă n'am întîmpinat vre-o nemulțumire), dar treacă de la noĭ, prilej n'a putut luà rĕul, pe noĭ iarășĭ ne-aŭ înluminat nădejdiile, prevĕdênd că voitorul de bine al fericiriĭ patrieĭ noastre, Exelenția Sa Suleiman Pașa, prin manifesta ce a binevoit a da, ne-a umplut de nouĕ nădejdĭ, și acum din adâncul inimilor noastre neîncetat facem rugăciunĭ de bună ducere și întoarcere a domnilor dipotațĭ trimișĭ din partea popoluluĭ, plinĭ de bucuriĭ, asemĕnate cu dorința popoluluĭ, și dacă trebuința va cere, apoĭ și în persoană sîntem gata la orĭ-ce întrebare să mărturisim că dorințele noastre sînt asemĕnate Constituțieĭ obștite, și așà precum se vor întărì, și vĕ rugăm, Domnule Administrator, ca să depunețĭ toată încrederea în popolul acestuĭ oraș, pentru ale căruia sentimente vi le vor mărturisì domnul Comisar al plășiĭ locale și vrednicul de laudă d. Polițaiŭ Petrache Basarabescu, carele a sciut să tragă întreaga dragoste a orășenilor cu ale sale bune purtărĭ, și dacă în viitor va fi tot acelașĭ, apoĭ vom aduce mulțumirĭ și Domnieĭ-voastre, drept semn de recunoscință.

Salutare și frăție.

Epitropiĭ: Stoian Simovicĭ, M. Mateĭ, Gheorghe Vâlcovicĭ, Ivanciŭ Iovanciovicĭ.

(Sigiliul Epitropieĭ orașuluĭ Alexandria.)

Orașul Alexandria.

No. 1.490. 1848 Aug. 15.

Adresa No. 183 a Consiliuluĭ Municipal din Turnu-Măgurele către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

D. Ministru din Lăuntru.

La 18 Iunie, când reînființat Administrator la acest district Teleorman, d-luĭ Emanoil Costandinescu, făcêndu-se serbarea Constituțieĭ pentru care a simțit tot popolul orășenesc, atât de aicĭ cât și din Rușiĭ-de-Vede, ce de odată cu d. Administrator s'a însoțit până aicĭ, și după punerea la cale făcută de d-luĭ i după trebuința ce s'a cunoscut că este, după săvîrșirea sfinteĭ slujbe, s'a dat o masă frumoasă tutulor orășenilor ce formaŭ o întindere în toate părțile, de la mic până la mare, subt privigherea Consiliuluĭ, unde s'aŭ închinat miĭ de urărĭ în numele popoluluĭ Român, al dreptățiĭ, al frățieĭ și al binevoitorilor patrieĭ române, pentru care maĭ în urmă s'a primit adresa onorabileĭ Administrațiĭ subt No. 3.056, cum și de socoteala cheltueliĭ făcute în suma de leĭ 394, și cu poftire a se face despăgubire celor însemnațĭ într'însa de costul lucrurilor ce a dat fie-care, fără cea maĭ mică zăbavă din cassa Consiliuluĭ.

De aceea fiind-că neguțătoriĭ ce s'aŭ vĕḑut însemnațĭ în expusa listă, primită pe lângă numerarisitul adres, cer prin stăruință a li se face despăgubire, Consiliul aduce Domnieĭ-voastre rugăciune, ca binevoind să-ĭ dațĭ deslegare spre a le face cuvenita despăgubire fie-căruia în parte și a se trece în socotelile sale.

Salutare, frăție.

Pres. Consiliuluĭ Municipal al orașuluĭ, Sterios Et..., Nicolae Popescu, Simon Naum.

Secretar, I. Teodorescu.

No. 183.

(Resoluție:) Să se deà de Consiliŭ și să se treacă în socoteală. — Avg. 21.

Raportul No. 6 al Comisaruluĭ C. Meltiade către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.491. 1848 Aug. 15.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

Onorabile Ministre,

Din pricina boaleĭ cholereĭ, care până acum a adus plasa Podgoria într'o stare jalnică, și m'a picnit și pe mine, de m'a făcut să-mĭ întrerup câte-và ḑile urgentele lucrărĭ, n'am putut să vĕ daŭ alte notițiĭ noue despre starea lucrărilor în această plasă, decât că acum întremăndu-mĕ stăruesc a corespunde misieĭ cu care sînt însărcinat.

Duhurile sînt unite aicia. Gvardia națională, peste puțin, va fi, pociŭ ḑice, destul de bine întocmită. Iar alegerea deputaților pentru Constituantă se face conform instrucțieĭ, stăruind a fi aleșĭ oameniĭ ceĭ maĭ de ispravă și cu sentimente patriotice, făcênd tot odată cunoscute vre-o câte-và persoane din acest district onorabiluluĭ Comitet de elecțiĭ. Opiniile contrariĭ pier pe nesimțite din ḑi în ḑi. În fine toate merg și socotesc că vor merge bine subt administrația d. Bălăceanu, Administratorul Musceluluĭ.

Aducĕtorul acesteia este unul care a arătat maĭ multe doveḑĭ de zelos bun al Constituțieĭ.

Sfinția Sa Părintele Meletie, eclesiarchul mânăstiriĭ Câmpulunguluĭ, pe de o parte a adus pe maĭ mulțĭ cu cuvîntul să fie unițĭ, și să nu le maĭ fie frică de minciunile vrăjmașilor lor, preumblându-se necontenit printre eĭ și denunțând vr'o cățĭ-và reacționarĭ, între carĭ d. Pascale Tămășescu și d. Grigorie Iorgulescu, fostul Subt-administrator, aŭ împrăștiat cele maĭ infame minciunĭ.

Acum însă gura păgânilor a amuțit, și aștept cu nerăbdare să-ĭ și vĕḑ închinându-se sf. Constituțiĭ ceĭ mântuitoare.

Salutare, frăție.

Comisar plășiĭ Podgoria, C. Meltiade.

No. 6.

Ordinul No. 3.240 al Hatmanuluĭ Dimitrie Sturdza, General-Inspector al milițieĭ Moldovenescĭ.

No. 1.492. 1848 Aug. 15.

(Conc Arch. St. Iașĭ. Dos. No. 437.)

La polc. No. 3.240.

Cu adresul Departamentuluĭ din Lăuntru subt No. 12.929, pri-

No. 1.492. 1848 Aug. 15. mindu-se pe diaconul Ioan, ca din poronca Înălțimiĭ Sale Domnuluĭ Stăpânitor să se ție subt arest la casarmă, hrănindu-se din porțiile soldaților, Dejurstva îl trimite polculuĭ spre întocmaĭ cu el urmare.

No. 1.493. 1848 Aug. 15.

Scrisoarea luĭ Florian Aaron, Administratorul de Dolj, către Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

Dreptate, Frăție.

Domnul meŭ,

Încă de pe la 20 Iunie trecut erà vorba la Guvern ca să mĕ trimiță la Craiova. Nu sciŭ ce împrejurărĭ aŭ mijlocit, căcĭ abià la 3 August s'aŭ făcut hârtiile, la 6 mi s'aŭ dat și la 7 am sosit în Craiova. Nu vream de la început să primesc administrația acestuĭ district; adaogă că când mi s'aŭ dat hârtiile eram și bolnav. Am dat și rĕspuns formal că atât starea sănătățiĭ, cât și alte împrejurărĭ nu-mĭ permit a mĕ strămutà din Bucurescĭ; stăruința însă a Guvernuluĭ a biruit, și acum eacătă-mĕ aicĭ.

Am găsit Craiova cum nu mĭ-ar fi plăcut a o găsì nicĭ odată. Toate eraŭ amorțite; și cum n'ar fi fost așà, când toțĭ foncționariĭ eraŭ din regimul vechiŭ? Numaĭ Clubul rĕsuflà puțintel aer de libertate. Erà de trebuință a începe cu a da Craioveĭ și tot districtuluĭ față revoluționară. Pentru a puté face aceste, trebuià a schimbà fără întârḑiere pe toțĭ foncționariĭ. Dar pe cine puteam pune ochiul, când eŭ nu cunosceam pe nimenĭ? În sfârșit după vre-o câte-và rĕsturnărĭ și schimbărĭ grabnice, ajutat de sfătuirile oamenilor celor bunĭ, am provisionat atât Poliția cât și districtul cu oamenĭ închinațĭ cu totul causeĭ. Nădăjduesc că peste puțin Craiova nu va fi înapoia Bucurescilor, și districtul Dolj va fi cel d'întâiŭ din România.

Peste un lucru am dat aicĭ, după ce am venit, și care m'a întristat foarte. D. P. Romanescu, orînduitul din partea domnieĭ-tale cu înscrierea în corpul volontirilor, a orînduit din partea sa într'o plasă pe un Dumitrache sin Căpitan Vasilie. Acest om în preumblarea sa prin sate a întrebuințat nisce mijloace cu totul barbare spre a înscrie volontirĭ. Atât din reclamațiile sătenilor, cât și chiar din raportul Subt-administratoruluĭ, am luat sciință curată că acest om a bătut pe locuitorĭ, ĭ-a legat, ș. c. l., scriindu-ĭ cu d'a sila, pen-

tru ca să smulgă banĭ. Înțelegênd despre aceste abusurĭ și neorînduelĭ, d. Petrache Romanescu ĭ-a scris ca să vie în oraș, și eŭ l-am cerut de la d-luĭ și l-am aruncat în fieare. Pe de o parte fiind-că aceste nelegiuirĭ săvîrșite eraŭ foarte bătătoare la ochĭ, am raportat Ministeruluĭ din Lăuntru, iar pe de alta am orînduit comisar cercetător pe d. Petrache Cernătescu, care cu vinovatul băgat în fieare să umble pe urma luĭ din sat în sat, ca să descopere toate neorînduelile făcute, și să deà și bilete de despăgubire din averea luĭ tuturor acelora carĭ vor fi fost jefuițĭ. Mi se pare că erà de neapĕrată trebuință a urmà așà, spre a da o pildă învederată că Guvernul de astădĭ cercetează grabnic și pedepsesce strașnic pe călcătoriĭ legilor.

No. 1.493. 1848 Aug. 15.

M'am speriat de încurcăturile și secăturile ce întîmpin în orașul și districtul acesta. Crede-mĕ că în toate dilele mĕ scol la 5 dimineața și până la 10—11 seara sînt în lucrare necontenită. Și în districtul Ilfov aveam a face cu proprietarĭ și arendașĭ, dar ceĭ de aicĭ sînt de o mie de orĭ maĭ împrilostițĭ.

Eartă-mĕ că nu-mĭ permite vremea ca să-țĭ daŭ maĭ multe amărunte.

Salutare și frăție.

Fl. Aaron.

Scrisoarea d-tale de la 13 am primit-o.

Scrisoarea luĭ Ion Ghica către Nicolae Bălcescu.

No. 1.494. 1848 Aug. 15.

(Orig. Col. N. Mandrea.)

Constantinopole.

Frate Bălcescule,

Să-ĭ sară ochiĭ cuĭ a vĕdut parà. Îmĭ scriĭ că mi s'aŭ trimis banĭ, dar nu-mĭ scriĭ nicĭ numele bancheruluĭ din Bucurescĭ, nicĭ al celuĭ d'aicĭ. Eŭ și nevastă-mea sîntem sănătoșĭ, și atâta maĭ rĕŭ, pentru că cere stomachul maĭ multă de mâncare. De când sînt aicĭ, am cheltuit o mie de galbenĭ, din carĭ: treĭ sute la hotel pe bere și pe mâncare, iar ceĭ-lalțĭ pentru patrie. Aicĭ Ministerul s'a schimbat, Reșid Pașa s'a numit iarășĭ Vizir și Aali, Ministru trebilor din Afară. Eată adevĕrata causă a acesteĭ schimbărĭ: Îndată ce am primit pachetul ce mi s'a trimis de la Bucurescĭ, am comunicat scrisoarea luĭ Soleiman Pașa uneĭ persoane care vorbesce d'a dreptul cu Sultanul, și i-am explicat originea aceleĭ scrisorĭ,

No. 1.494. 1848 Aug. 15.

care este ast-fel: Titoff a impus-o luĭ Rifaat Paşa, căruia ĭ-a dat banĭ pentru aceasta, şi Rifaat a dictat-o a doua ḍi Secretaruluĭ, dinaintea luĭ Sarim, care obicĭnuesce opium după masă. Vizirul a iscălit-o.

În comunicaţia ce am făcut persoaneĭ care vorbesce cu Sultanul, am făcut observaţia mea despre neodihna ce am, ca nu cum-và amorul propriŭ al Românilor supěraţĭ să nu-ĭ facă să peardă o parte din devuementul şi dragostea lor către Sultanul, etc., etc. Sultanul a trimis îndată pe Secretarul sěŭ să ceară explicaţiĭ de la Sarim Paşa, şi nemulţumindu-se de rěspunsul ce ĭ-a trimis, l-a chemat şi l-a întrebat cum s'a purtat către Românĭ, şi ĭ-a arătat şi proclamaţia luĭ Soleiman Paşa, ḍicêndu-ĭ că nu erà cuviincioasă. Îndată după ce a plecat Sarim de la Palat, a trimis de a chemat pe Reşid şi l-a numit Vizir, aceasta noaptea pe la 2 ceasurĭ, şi dimineaţa a numit şi pe Aali, Ministru din Afară.

Deşì Rifaat Paşa tot este în Sfat, ca President al Dreptăţiĭ, dar în politică nu va avé nicĭ o influenţă. Nu pociŭ ḍice că fostul Ministru erà duşman al Românilor, dar erà slab şi indiscret. Titoff, Hangerliu, Aristarchi, Vogoridi, orĭ-şi-cine aveà o posiţie tare, ĭĭ inspirà frică. Din tot Sfatul, Ministrul Răsboiuluĭ este cel maĭ de caracter şi maĭ cu cap din toţĭ, adevěrat Turc de o francisă vrednică, şi pe vorba căruia poţĭ pune temeiŭ. Principurile luĭ Reşid şi ale luĭ Aali sînt foarte bune, dar moĭ şi fricoşĭ. Dacă Reşid s'o înţelege cu Riza, şi or merge într'o unire amândoĭ, va fi foarte bine. Ministerul engles ne este foarte împotrivitor, dar Canning dă bune poveţe Turcilor, în ceea ce privesce politica lor către Rusia, şi vede cu mare plăcere căderea influenţeĭ rusescĭ în Principaturĭ, şi ḍice Porţiĭ: deşì Ministerul meŭ nu vě este favorabil, dar eŭ vě voiŭ sprijinì şi voiŭ silì şi pe Minister să vě sprijine, dacă vě veţĭ purtà cu vrednicie. Dar Canning nu poate suferì ideile democratice, şi ḍice că sîntem bunĭ de pisat. De Colquhoun ḍice că este maĭ mult Român de cât Engles; ĭ-am rěspuns că aceasta este datoria unuĭ diplomat, să fie nu numaĭ de naţia luĭ, dar să ţie şi de naţia la care este acreditat, şi într'aceasta d. Colquhoun n'a făcut decât să-l imite, pentru că şi Lordsia sa este tot odată Engles şi Turc; acesta este singurul mijloc de a face cele douě naţiĭ prietene şi solidare una alteia. Ĭ-am ḍis că domnul Colquhoun a gătit ast-fel de bine locul, în cât Englitera ar puté avé o mare influenţă, dacă ar voì să fie prietenă şi bine voitoare Românilor. M'a întrebat cu emfas care Consul are maĭ multă influenţă morală

și dacă adevĕrat opinia este în potriva înrîuririĭ Rușilor? Rĕspunsul meŭ că domnul Colquhoun este Consulul cel maĭ influent și că Muscaliĭ nu sînt iubițĭ în țeară, ĭ-a făcut mare plăcere. Salutările mele luĭ Tell, luĭ Eliad, Brătienilor, luĭ Roset.

No. 1.494. 1848 Aug. 15.

Salutare și frăție.

Ion Ghica.

P. S. Trimiteți-mĭ banĭ și abonează-mĕ la toate gazetele românescĭ. Trimite-le prin Golescu de la Brăila. Eŭ nu voiŭ să rĕmâiŭ aicĭ, după ce s'or așeḑà treburile. Scrie-mĭ și părerea ta întru aceasta. Vorbesce și cu Câmpineanu.

În dos: Domnuluĭ Domn Nicolae Bălcescu, la Bucurescĭ.

Adresa No. 1.346 a Ministeruluĭ trebilor din Afară al Țĕriĭ-Românescĭ către cel din Lăuntru.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 337.)

No. 1.495. 1848 August.

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru,

Asupra raportuluĭ d-le cu No. 5.250, în pricina deslegăriĭ ce cere Administrația de Ialomița pentru robiĭ rușĭ aĭ Coloneluluĭ Cuneski, onorabila Locotenență a pus următoarea resoluție:

„Când stăpânul lor se va cercà să exerse dreptul proprietaruluĭ de robĭ, atuncĭ va intervenì și Administrația.“

Aceasta subt-însemnatul are onoare a o comunicà d-v. spre cuvenita urmare.

Salutare și frăție.

Ministru trebilor din Afară, I. Voinescu II.
Capul Secsiĭ, Gr. Alexandrescu.

No. 1.346.
Bucurescĭ.

D-luĭ Ministru din Lăuntru.

(Resoluție:) Această resoluție să se facă cunoscută d-luĭ Administrator.

Rosetti.

No. 1.496.
1848
Aug. 16.

Adresa No. 2.795 a Ministerului Instrucţiunii publice şi al Credinţei către Locotenenţa Domnească a Ţěrii-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. Afacerilor Străine. Act. Rev. 357. Dos. No. 103/2.130.)

Dreptate, Frăţie.

Onorabileĭ Locotenenţe Domnescĭ.

Acest Minister luând sciinţă din delele canţelarieĭ sale că fostul Domn Gheorghe Bibescu, cu prilejul desfacerii creditorilor domnuluĭ Ştefan Mosh, figurând ca să rěspundă la Cassa centrală leĭ patru sute noue miĭ, treĭ sute şeapte-decĭ, No. 409.370, din preţul cumpěrătoriĭ moşieĭ Macoveĭ, cuveniţĭ acesteĭ casse de la cassa predisuluĭ Mosh din arendĭ de moşiĭ mânăstirescĭ, şi carĭ urmaŭ să se rěspundă încă dintr'acel an 1846, Dechemvrie, în monedă de galbenĭ, socotit galbenul pe leĭ 32, şi s'a amânat nerěspunderea lor până acum; Ministerul drept a sa datorie cunoscênd, cu onoare o dă aceasta la cunoscinţa onorabileĭ Locotenenţe, ca să binevoească a chibzui în ce chip să se urmeze plata unor asemenea banĭ spre răfuire, şi dacă la numěrătoarea lor urmează să fie dobânda moartă, saŭ că trebue să se rěspundă cu a lor dreaptă dobândă, căcĭ numita Cassă centrală, din pricină că este astădĭ cu totul în lipsă de banĭ, cearcă mare strîmtorare.

Salutare şi frăţie.

Ministrul Instrucţiĭ publice şi al Credinţeĭ, I. Eliade.

No. 2.795.

(Resoluţie:) Să se pue secfestru pe starea fostuluĭ Domn Bibescu, şi la numěrătoarea banilor se va socotì şi dobânda.—Aug. 18.

N. G.

No. 1.497.
1848
Aug. 16.

Procesul-verbal al şedinţeĭ a VI-a a Comisiuniĭ proprietăţiĭ.

(Aricescu, Chestiunea proprietăţiĭ, pag. 68.)

Seanţa 6.

Seanţa s'a presidat de d. President Racoviţă.

La 10 ore s'a sunat clopoţelul, şi toţĭ deputaţiĭ s'aŭ aşezat. Prescriptul-verbal, ordinea de di, nu sînt. Să aşteptăm dar până va venì d. Ionescu, Vice-presidentul.

Seanţa s'a suspendat. După $^1/_2$ oră seanţa s'a început iarăşĭ.

D. Vice-president: Domnilor, să ascultăm, maĭ înainte de a începe a lucrà, hârtia trimisă de doĭ deputaţĭ proprietarĭ.

No. 1.497. 1848 Aug. 16.

D. Lahovari, Secretar din partea proprietarilor, citesce următoarea hârtie trimisă de d. Lenş şi de d. Budişteanu:

„Domnule President!

„Până a nu păşì maĭ departe în desbaterea principiilor asupra reorganisaţieĭ relaţiilor între proprietarĭ şi clăcaşĭ, socotim de a noastră datorie să aşteptăm concursul luminărilor şi de la ceĭ-lalţĭ tovarăşĭ aĭ noştri, deputaţĭ proprietarĭ carĭ încă n'aŭ venit.

„Scim, Domnule President, că după termenile unuĭ prescript-verbal al Adunăriĭ, deliberările noastre nu pot fi hotărîtoare, ci numaĭ chibzuitoare, până la încheerea numĕruluĭ tuturor domnilor deputaţĭ, atât din partea proprietarilor cât şi a ţĕranilor.

„Fiind însă că şi chibzuirea asupra principiilor cere neapĕrat a lor primire saŭ neprimire, ca să putem trece de la o chestie la alta după ordinul ḑileĭ, iar lepĕdarea saŭ primirea a unuĭ princip, înaintea opinieĭ publice, închide în sine şi manifestarea votuluĭ viitor, şi prin urmare îndatorirea de a fi consecuenţĭ atât înaintea consciinţeĭ noastre, cât şi a interesuluĭ obştesc, am socotit de a fi de o grea rĕspundere şi chiar păşire peste mandatul nostru;

„De a emite maĭ multă vreme opinia asupra principiilor carĭ în sine închid şi voturĭ, până nu maĭ întâiŭ le-am elaborà prin luminările controverse între toţĭ mădulariĭ, ce sînt în drept a luà parte şi la chibzuirea şi la intărirea Adunăriĭ.

„Binevoesce dar, Domnule President, să împărtăşescĭ onorabileĭ Adunărĭ hotărîrea subsemnaţilor d'a aşteptà întreaga completuire a membrilor Adunăriĭ, spre a reîncepe apoĭ seanţele noastre.

„Bine nădăjduind, Domnule President, că veţĭ preţuì atât dv. cât şi dumnea-lor săteniĭ, pravilnicia cereriĭ noastre, vĕ rugăm să primiţĭ asigurarea întregeĭ nôastre consideraţiĭ.“

Domniĭ Fundăţeanu, Robescu şi Sibiceanu, deputaţĭ proprietarĭ, ḑic ca să se închiḑă seanţele, fiind-că nu sînt toţĭ deputaţiĭ faţă.

Presidentul: Nu se poate primì cererea.

D. Ionescu: Vĕ rog să-mĭ daţĭ parola.

Deputaţiĭ sătenĭ: Da cum să nu lucrăm? Ne perdem vremea.

Ceauşescu, dep. propr.: Să urmăm cu lucrarea.

No. 1.497.
1848
Aug. 16.

Cernătescu, dep. pr.: Asemenea ḑise să lucrăm.

Ionescu: Domnilor! Seanțele acestea sînt deschise de Locotenența Domnească, care v'a învitat ca să chibzuițĭ un proiect de lege asupra unuĭ obiect atât de delicat, cum este întrebarea proprietățiĭ; noĭ trebue să lucrăm, să nu perdem timpul în vorbe și în închipuirĭ felurite de a nu lucrà. Vom încetà când vom sfârșì de desbătut problemul proprietățiĭ; maĭ înainte însă noĭ nu putem închide lucrarea Comisieĭ; aceasta o poate face numaĭ autoritatea care ne-a instalat aicia. Domnilor! Aduceți-vĕ aminte că la începutul desbaterilor noastre eraŭ numaĭ 7 deputațĭ proprietarĭ; aceștia aŭ reclamat că, de vreme ce sînt în minoritate, să nu lucrăm; și atuncĭ s'a hotărît ca pe de o parte să cerem la Guvern ca să grăbească venirea deputaților, și pe de altă parte, în așteptarea lor, să lucrăm chibzuind, dar nimic hotărînd.

Aceasta am și făcut-o până acum; în cursul desbaterilor noastre aŭ început a luà parte unul câte unul din deputațiĭ noĭ ce sosesc, în cât astăḑĭ sînteți aicĭ adunațĭ 16 deputațĭ sătenĭ și 11 deputațĭ proprietarĭ; peste tot 27. Atâția proprietarĭ se găsesc în majoritate cât și sătenĭ; unul lipsesce dintre sătenĭ și 6 dintre proprietarĭ.

D. Ceaușescu, dep. propr. (întrerupse ḑicênd): Ce să maĭ căutăm ca să fie față tot numĕrul deputaților țĕriĭ de 34? Aceasta, chiar de ar și fi toțĭ deputațiĭ aicĭ, tot nu se poate completà numĕrul lor în Adunare, căcĭ lesne se poate întîmplà ca orĭ din proprietarĭ orĭ din sătenĭ să nu poată venì, oprițĭ fiind de boală; și apoĭ oare noĭ să stăm nelucrând?

Un deputat proprietar: Să lucrăm, dar să nu hotărîm, căcĭ trebue maĭ înainte de a hotărî să ne înțelegem.

Ionescu: Fie-care deputat își scie misiunea luĭ; el este trimis aicĭ, nu ca să se nuliseze, ci ca să lucreze în binele public, în numele județuluĭ ce l-a ales, și să facă chibzuire în paguba nimĕnuĭ.

Robescu, dep. propr.: Nu sînt toțĭ deputațiĭ proprietarĭ față; de aceea nicĭ nu voim a lucrà, nicĭ a hotărî, și ne ducem.

Se scoală și se trage de la masă, însoțit de d. Fundățeanu și Sibiceanu. Ceĭ-lalțĭ deputațĭ proprietarĭ staŭ la locul lor.

Ionescu: Domnilor! Eŭ vĕḑ ce-và ascuns în toate întîmpinările din partea deputaților proprietarĭ. Ceĭ 7 deputațĭ proprietarĭ, carĭ aŭ fost la începutul lucrărilor noastre, fără de a luà în băgare de seamă că atuncĭ eraŭ peste tot 22 deputațĭ, că erà Adunanța în majoritate, că puteà să lucreze și să hotărască, aŭ recla-

mat ḑicênd că deputaţiĭ proprietarĭ sînt în minoritate, şi prin urmare să lucreze chibzuind, până vor venì şi ceĭ-lalţĭ.

No. 1.497.
1848
Aug. 16.

Aceştia aŭ început a venì, aḑĭ unul, mâne altul, până ce numĕrul deputaţilor proprietarĭ se suì la 11; adică şi în castă de-ĭ veĭ căutà, găsescĭ majoritatea; dar şi Adunarea are o imposantă majoritate. Acum, din ceĭ 7 deputaţĭ, vĕḑênd că numĕrul lor se îngroaşă din ḑi în ḑi, şi că pot cu tot cuvîntul să hotărască, fiind un numĕr de $^2/_3$ din totalul deputaţilor proprietarĭ, încep a se trage chiar din aceĭ vechĭ, precum aţĭ auḑit hârtia ce aŭ trimis-o. Nu vedeţĭ d-v. în această faptă o voinţă de a ne împedecà să lucrăm?

D. President: De vreme ce această întrebare s'a deslegat hotărîtor de Adunare, apoĭ eŭ sînt de părere ca să lucrăm.

Ionescu: Să lucrăm dar, şi să lăsăm fie-căruia libertatea să se ducă saŭ să steà aicĭ; de se duce, deputatul cu această faptă nu-şĭ împlinesce mandatul sĕŭ, şi rĕmâne rĕspunḑĕtor către patrie şi către ceĭ ce l-aŭ ales; de stă, el stă în lucrare publică folositoare. Iar apoĭ tot ce s'a lucrat până acum poate fi neprimit de cine-và? şi în adevĕr, cine poate ḑice că munca şi proprietatea nu este sfîntă? Cine va ḑice că munca nu este sfîntă, acela vrea robia, şi Statul nu protege robia, şi nimenĭ din voĭ nu maĭ vrea să fie clăcaş.

— Nu! nu! Să ne ferească Dumneḑeŭ! strigară deputaţiĭ sătenĭ, şi câţĭ-và deputaţĭ proprietarĭ ce se aflaŭ faţă.

Ionescu: Cine nu vrea ca proprietatea să fie sfîntă? Deputaţiĭ sătenĭ o aŭ sfinţit; şi apoĭ dacă deputaţiĭ proprietarĭ se trag de la a sfinţì proprietatea, rĕŭ fac; şi rĕspunderea lor este mare. Noĭ voim să facem pace şi linişte, ca să trăim bine cu toţiĭ în pămîntul Românieĭ ca nisce fraţĭ.

D. Lahovari, dep. pr.: Eŭ, îndată ce am intrat în această Adunare, am propus că nu sîntem competenţĭ a lucrà şi a votà pentru toate judeţele.

Ionescu: Fie-care deputat are să lucreze şi să voteze pentru aceia carĭ ĭ-aŭ dat mandatul lor. Nimenĭ nu este obligat de a lucrà decât în sfera sa; şi apoĭ din sferele particulare ese sfera totală a întregeĭ ţĕrĭ.

Iordache Buga, dep. săt.: Eŭ mĕ mir de d. Sibiceanu, fiind-că erà de faţă când s'aŭ cetit 21 de articole din Constituţie, fiind îmbrăcat în odăjdiĭ părintele Economu şi părintele Protopop şi un preot, şi pomenitul Sibiceanu a jurat pe toată Constituţia, şi tot de odată legându-se de bună voe, că nu va eşi din duhul Con-

No. 1.497. 1848 Aug. 16.

stituţieĭ, şi acum îl vĕd sculându-se de la masa Adunăriĭ, şi lepĕdându-se de jurămînt.

Ceauşescu, dep. pr.: Fraţĭ sătenĭ, sciţĭ că peticul de pămînt pentru casele voastre erà ohavnic al vostru, dar cu douĕ articole de condiţie, adică în mijlocul satuluĭ vostru să fie cârciuma mea; şi al doilea, dacă vĕ veţĭ ridicà de bună voe saŭ de răsmiriţă, să rĕmâe petecul al meŭ. Cu condiţiĭ vechĭ vi l-am dat gratis, apoĭ şi zlotul de loc de casă, precum se numià, găina de Crăciun, puiul de Sân-Petru, iar dacă voiţĭ să vĕ vînḍ pămînt fără condiţie, vĕ vînḍ de bună voe; v'am spus cât este petecul de pămînt, unde stă omul cu casa pe el. La uniĭ din voĭ pe un sfert de pogon şi la la alţiĭ pe $^3/_4$; şi iar la uniĭ din voĭ pe un pogon.

D. Ionescu: Domnilor! Proprietatea munciĭ şi a pămîntuluĭ este sfîntă; eată ceea ce am desbătut până acum, cu toată amănunţimea ce merită aceste douĕ elemente de producţiune a bogăţiilor. Ca oamenĭ chemaţĭ a formà un proiect de lege asupra acestor douĕ principiĭ, a trebuit să le şi statornicim. Aşà, deputaţiĭ sătenĭ aŭ sfinţit principiul proprietăţiĭ; iar deputaţiĭ proprietarĭ, principiul munciĭ. Libertate absolută pentru ceĭ ce caută a le exploatà; prin urmare, legătura făcută în Regulament s'a deslegat; şi această împilătoare şartă s'a călcat în picioare în minutul când Constituţia s'a proclamat, şi acum, în minutul când deputaţiĭ ţĕriĭ aŭ declarat sfinţenia şi libertatea acestor principiĭ, aŭ emancipat pe clăcaş, şi din ambele părţĭ s'a făcut o adesie la Constituţie, adesie, care ne va sluji de basă proiectuluĭ de lege ce avem să urzim.

Fraţilor! Ca oamenĭ liberĭ, nu gândim a ne desbinà uniĭ de alţiĭ. Proprietariĭ de pămînt fără de braţe n'aŭ nicĭ un venit, şi săteniĭ fără pămînt n'aŭ unde muncì.

Într'aceste douĕ elemente împoncişate şi atât de interesante ale vieţiĭ în armonie, Statul se pune în mijloc şi ḍice: „Mĭ-aţĭ pus îndatorire ca să priveghez conservaţia cetăţenilor, crescerea şi fericirea populaţieĭ; eŭ sînt dator ca să asigurez hrana şi toate cele trebuincioase pentru îndestularea nevoilor tuturor. Pentru toate acestea, eŭ nu am decât munca şi pămîntul Am 300.000 de familiĭ libere, emancipate de clacă şi iobăgie, cărora trebue să le daŭ laboratoriul lucrăriĭ lor. Laboratoriul este pămîntul, pămîntul este coprins de boerĭ, de o minoritate a poporuluĭ; se cuvine ca să îndulcim şi pe mulţimea poporuluĭ cu câte un petec de pămînt pentru hrana sa şi a vitelor sale; cu un cuvînt, să împroprietărim pe clăcaş prin rĕscumpĕrare."

No. 1.497. 1848 Aug. 16.

La acest punct de cerere, toată minoritatea poporuluĭ, stăpânitoare a pămîntuluĭ, se ridică şi strigă: „Cum dar s'a declarat că proprietatea pămîntuluĭ este sfîntă, când ne arățĭ dorința d'a ne luà o parte din ea şi a o da clăcaşilor?" Aşà este, însă spunețĭ, cine vĕ sfințesce şi vĕ apĕră proprietatea? Statul, societatea, vor rĕspunde toțĭ. Societatea aceasta, pentru protecția ce dă proprietarilor întru a stăpânì pămîntul lor, oare nu-ĭ îndatoresce la un sacrificiŭ în interesul public? Natura pactuluĭ social este ca sfîntul drept al proprietățiĭ particulare, protegiat de legĭ, să fie subordinat interesuluĭ general al societățiĭ.

„Lăsați-ne pămîntul; el este proprietatea noastră cea sfîntă", dic iarăşĭ proprietariĭ.

„Dar vi-l lăsăm", ar rĕspunde Statul. „Şi fiind-că pămîntul țĕriĭ stă sub mâna uneĭ stăpânirĭ, care trebue să fie în armonie cu scopurile ce şĭ-a propus natura, înfățişând unirea societățiĭ în care voiŭ trăi, apoĭ orĭ trebue să vĕ tragețĭ din sînul eĭ, orĭ trebue să vĕ subordinațĭ interesul vostru bineluĭ public. De vĕ vețĭ trage din societate, scăpațĭ de îndatoririle sociale şi vĕ punețĭ în stare naturală. Ajungênd în această stare va trebuì să vĕ şi apĕrațĭ voĭ singur pămîntul vostru; aceasta nu o putețĭ face; prin urmare dar vețĭ fi nevoițĭ ca iarăşĭ să intrațĭ în societate. La dînsa vĕ vețĭ adresà, cerênd ca să vĕ garanteze proprietatea. Societatea vĕ rĕspunde că vĕ garantează proprietatea, că vĕ primesce în sînul eĭ; însă vĕ cere ca să rĕscumpĕrațĭ această garanție, să vĕ jertfițĭ pentru societate şi patrie; să subordinațĭ interesul vostru interesuluĭ public. Societatea cere să dațĭ pămînt sătenilor, pămînt pe care să vi-l plătească. De ar cere societatea pămînt de geaba, aceasta ar fi a vi-l luà în interesul public; şi atuncĭ societatea ar fi cu un picior pus pe pămîntul socialiştilor saŭ comuniştilor; dar de vreme ce cere cu banĭ, ea este economistă, şi în paguba nimĕnuĭ; adecă ea aplică acì principiul expropriațiuniĭ în interesul public.

„În toate țĕrile proprietatea este sfîntă; şi în toate țĕrile, interesul public a întrodus oare-carĭ excepțiĭ în principiul dreptuluĭ proprietățiĭ.

„Între aceste excepțiĭ făcute în favorul interesuluĭ public, unele ieaŭ pămîntul de la proprietarĭ, după hotărîrea uneĭ ramure a puteriĭ legislative. Această expropriație se face în Englitera. Altele iaeŭ pămîntul după hotărîrea puteriĭ executive, ca în Franța. Aşà de pildă, când e vorba de a (nedescifrabil) spre a sporì pămîntul cultivabil şi a scăpà țeara de boale omorîtoare, când e vorba să

No. 1.497. 1848 Aug. 16.

stârpească bandele; când e vorba să apere pămîntul de înecările rîurilor și ale mării, ba încă și când e vorba de mine, pentru acest sfârșit în Germania se ḑice că proprietatea este din fundul pămîntului și până în înaltul cerului, de unde pretind Nemții proprietari că tot ce se află în pămînt este al proprietarilor; însă fiind de interesul public al societății de a se îmmulțì cât se va puté mai mult metalurile folositoare, Guvernul are dreptul de expropriație, precum se și face cu ocnele și alte mine.

„Interesul public nu numai se atinge de proprietate cu rescumpĕrare, ci se duce și la libertate. Așà în Franța nu este slobod să cultiveze tutun fie-care, dar numai aceia din șease ținuturi pot să-l cultiveze; iar în Englitera nimeni nu are această libertate. Nu poți tăià codrii când vrei și cum îți place; nu poți vînà și pescuì când vrei. Toate aceste expropriații se fac în interesul public; și apoi oare espropriația a unei părți de pămînt în folosul clăcașilor nu ar fi un cas de bine public în România? Expropriația cu bună tocmeală și de bună voe de la proprietari, cari se bucură de toate bunurile sociale, fără să fi contribuit până acum întru nimic la ele, de la acei cari în sînul societății și-aŭ dat numai osteneala de a se nasce și de a-și împărțì funcțiile publice, chiar încă în fașă, aflându-se ereditarul, expropriația în folosul săteanului, care pentru țeară și-a jertfit libertatea, munca, capitalul, până și vieața, în folosul acelora ce în societate tremură de frig, se aprind de arșița soarelui, asigurând garanța persoanelor și a bogățiilor țĕrii; împroprietărirea dar a clăcașilor este o dreptate, este un cas de interes public, și se cere nesilită și cu bani în mână.

„Guvernul, care este sluga poporului, trebue să caute și să realiseze toate câte privesc la fericirea poporului. Bogăția poporului atârnă de la autoritatea publică ca să asigureze și să încurageze industria. Industria agricolă este bogăția noastră; aceasta se asigurează atunci când i se dă brațe libere; brațe libere i s'aŭ dat prin emancipația clăcașilor; trebue să i se dea și laboratoriŭ spre a asigurà libertatea și dreptul muncii poporului; pentru aceea Statul caută să împroprietărească neclăcași, cumpĕrând cu bani laboratoriŭ neapĕrat trebuitor pentru hrana unei familii cu vitele sale.“

Preotul Neagu (din partea deputaților săteni): Domnilor proprietari! Eŭ creḑ și socotesc că nici s'ar puté tăgăduì că o țeară ca a noastră, după cursul vremilor nu și-ar fi putut păstrà ființa

No. 1.497.
1848
Aug. 16.

sa, până în cât astădĭ d. proprietarĭ să se poată bucurà de proprietățile dumnea-lor, cu toate drepturile de nație, fără să fi făcut jertfe însemnate atât în apĕrarea eĭ din afară, cât și în întîmpinarea trebuințelor eĭ din lăuntru.

Aceste jertfe iarășĭ socotesc că de o sumă însemnată de vreme nu s'aŭ făcut de nicĭ o altă clasă de oamenĭ decât numaĭ din noĭ, sătenii!

Căcĭ de s'aŭ cerut ostașĭ, dorobanțĭ, cordonașĭ, potecașĭ, și orĭ-ce alt-fel de slujbașĭ în urnirea poverilor, cine altul a dat decât noĭ, pe noĭ și pe fiĭ noștri? fără să fim nădăjduițĭ la vre-o mângâere decât la aceea a biruluĭ și a biciuluĭ stăpânirii. De s'aŭ cerut banĭ, producte, nutrețurĭ, vite, podvezĭ, cine le-a împlinit? decât iărășĭ noĭ din sărăcia noastră, lăsându-ne adesea-orĭ lipsițĭ și de chiar îmbucătura de la gura noastră și a copiilor noștri. Apoĭ, după acest fel de jertfe, făcute cu sângele și sudorile noastre, oare n'ar fi cu păcat înaintea lumiĭ și a luĭ Dumnedeŭ, ca tocmaĭ noĭ să fim străinĭ și nemernicĭ, în pămîntul nostru? și să nu ne putem bucurà de un petic de pămînt, care să ne fie de o mângâere a hraneĭ? Iar d-niĭ proprietarĭ aibă siguranța temeinică, atât a prețuluĭ cât și chiar a foloaselor d-lor.

Viŭ dar în numele omeniriĭ, al iubiriĭ de dreptate la d. proprietarĭ, și ne rugăm ca, povĕțuițĭ de luminile veaculuĭ, și îndemnațĭ de mărirea de suflet, să se îndure a ne face și pe noĭ părtașĭ din pămîntul patrieĭ noastre, din proprietățile d-lor, cu o bucățică de pămînt ce se va socotì destoinică a ne hrănì cu dobitoacele, pe care o și nădăjduim de la marea d-lor îndurare, fără despăgubire; iar carĭ din d-lor nu s'ar ertà de putință (n'ar bine voì), noĭ iarășĭ ne rugăm ca să ne împărtășească cu acea bucățică de pămînt din proprietățile dumnea-lor, și chiar prin despăgubire de plată, ca să putem simțì îndurarea d-lor proprietarĭ și să ne încredințăm de dragostea părintească; și o așteptăm din partea dumnealor.

C e r n ă t e s c u, dep. pr.: Domnilor deputațĭ aĭ proprietarilor! Întrebarea ce ni se făcù de d. Vice-president, de a se puté face clăcașul proprietar, prin rĕscumpĕrare, cu cât vi se pare a fi cu greŭ de a o deslușì maĭ nainte de a face sumele din deputațĭ aĭ clăcașilor, și câtă câtățime le trebuesce, cu atâta socotesc, domnilor, de nu voiŭ fi greșit, că va fi foarte cu înlesnire să dicețĭ, precum și eŭ am dis de două orĭ, că se poate face prin bună plată.

Să nu ne temem că ne vor luà toată moșia, fiind-că s'a dis:

No. 1.497. 1848 Aug. 16

respect către proprietate; ci când va venì timpul, de ne vor spune domniĭ deputaţĭ aĭ clăcaşilor şi câtă câtăţime le trebue, atuncĭ ne va fi în drept a se arătà şi dorinţa noastră cât trebue să le dăm; şi dacă, precum ḑiseĭ, este respect la proprietate, nimenĭ nu ne va luà maĭ mult, saŭ cu preţul ce poate nu s'ar fi respectat.

Domnule deputat al clăcaşilor judeţuluĭ Mehedinţĭ! Îmĭ făcuşĭ o întrebare alaltă-erĭ, pentru ce am venit aicĭ, într'o depărtare de 18 poşte? Eŭ nu am venit a mě îndoì de sfinţenia Constituţieĭ. Pentru ce să nu arăt aceea ce sînt întrebat? Nu ţĭ-am rěspuns atuncĭ, pentru căcĭ am socotit de prisos a maĭ repetà aceea ce ḑisesem de douě orĭ maĭ nainte, că se poate face clăcaşul proprietar prin bună rěscumpěrare; dar de vreme ce n'aĭ înţeles acì, îţĭ rěspund acum tot aceea ce am ḑis; cu adăugire că ar fi mare norocire pentru tot clăcaşul, dacă ar avé toţĭ proprietariĭ inimă şi un cuget ca al nostru să îmbunătăţească soartea dumnea-voastră.

Dar ce o să facem? Trebue să ne aseměnăm condiţiilor ce ne-aŭ dat când ne-aŭ ales, precum şi clăcaşiĭ d-v. v'aŭ pus la responsabilitate când nu veţĭ urmà voinţeĭ lor, după cum chiar dumnea-ta ne-aĭ spus alaltă-erĭ.

Cunosc că pentru inima mea a fost şi este o pată acea numire de deputat; şi aĭ avé drept să-mĭ ḑicĭ că-ţĭ sînt protivnic, când maĭ mult decât un protivnic sînt. N'am putere, n'am mijloc să vě arăt inima mea, că este jalnică pentru posiţia în care v'aţĭ aflat.

Sînt rěspunḑětor pentru urmarea mea ce va păşì maĭ mult, deşì se iea ce am avut. Vaĭ! ce voiŭ face! de voiŭ ḑice nu, mĭ-e frică, de voiŭ ḑice ba, mě îngrozesc.

Fraţilor sătenĭ! Nu ne priviţĭ pe noĭ, o mână de oamenĭ, în anevoinţele celor-lalţĭ proprietarĭ, ce sînt legaţĭ de grumajiĭ noştri; credeţi-ne că vom fi apucaţĭ să le dăm lămurită socoteală de cea maĭ mică lucrare a noastră.

Mare urgie vom trage asupră-ne din parte-le, când nu va fi lucrarea noastră potrivită cu misiunea lor; precum şi d-voastră tot asemenea veţĭ fi rěspunḑětorĭ către aceia ce v'aŭ trimis, şi carĭ sciŭ că vě aşteaptă cu nerăbdare a le raportà, spre viitorul fericiriĭ lor.

Cu toate acestea, uitaţĭ cele trecute, şi aveţĭ răbdare să găsim mijlocul prin care să rěmâie mulţumiţĭ şi o parte şi alta.

Port eşarf tricolor, ca funcţionarul public, simbolul luĭ însă

No. 1.497. 1848 Aug. 16.

l-am purtat tot-deauna în peptul meŭ; și tot-deauna în peptul meŭ a bătut o inimă de Român.

Ar fi avut drept d Vice-președinte a-mĭ face observație, dacă, din nenorocirea mea, nu ar fi scăpat din audul d-luĭ, că eŭ nu am propus a se ridicà seanța, ci a încetà din desbaterea Regulamentuluĭ, lucrare, după părerea mea, foarte conformă cu trebuința pentru care sîntem chemațĭ.

Domnilor, mĕ credețĭ că nu aveam în gândul meŭ a rĕspunde la aceste expresiĭ, dar a venit timpul când trebue să mĕ scutur de o pată neadevĕrată, și să mĕ declar către poporul ce mĕ privesce, cu dovedile acestea, că sînt un Român adevĕrat.

Domniĭ Lahovari, Ceaușescu, Cernătescu, Murgășeanu dic că sînt de părere de a da pămînt prin rĕscumpĕrare săteanuluĭ.

Vice-presidentul: Îmĭ pare bine că d. Cernătescu are ast-fel de frumoase simțimente, și cu cuvintele sale caută a se înfrățì cu săteniĭ; să ne înfrățim dar cu toțiĭ, și cu toțiĭ să purtăm și eșarfurĭ; însă, în cele din întru ale noastre și prin fapte patriotice, să uneltim binele public.

Domnilor, am desvoltat adineaurĭ chestiunea proprietățiĭ din privirea economieĭ publice; să-mĭ dațĭ voe să aruncăm o ochire repede, tot asupra eĭ, și din privirea agricolă. Datoria cea dintâĭ a Statuluĭ este de a se îngrijì de prosperitatea publică, ceea ce o poate face desvĕluind agricultura și asigurând statul cultivatoruluĭ. Claca erà sufletul cultureĭ celeĭ marĭ în țeară până astădĭ; însă din diua ce se oboară claca, Statul șĭ-a curățit mănuntaele sale de aluatul ce dospesce și cresce dușmănia și nedreptatea. Libertate pentru muncă și pămînt, frăție între muncă și pămînt, acolo este embrionul ce se va desvelì și ne va aduce tăria și bogăția țĕriĭ. Claca nu poate existà, căcĭ ce drept este maĭ sfînt decât acela de a se respectà proprietatea și libertatea munciĭ omuluĭ?

Asemenea este și cu dreptul proprietățiĭ pămîntuluĭ; amândouĕ aceste drepturĭ sînt sfinte, și pe amândouĕ voind a le respectà, nu avem chipul de a întemeià claca, iobăgia, ș. c. l.

Regulamentul a îndatorat pe proprietar să deà pămînt săteanuluĭ și pe sătean să deà muncă proprietaruluĭ. Din aceste îndatorirĭ rĕsare nedreptate și sărăcie; de aceea maĭ bine să declarăm libertatea munciĭ, libertatea pămîntuluĭ: nicĭ proprietarul nu poate silì pe muncitor, nicĭ acesta pe cel dintâĭ. De vor avé nevoe uniĭ de alțiĭ, se vor învoì, vor face dar tocmelĭ de bună voe, tocmelĭ priveghiate de autoritate spre a fi drepte; însă pentru sătean,

No. 1.497. 1848 Aug. 16.

neavênd materie de lucru, este maĭ în pericol decât proprietarul lipsit de braţe, de aceea expropriaţia în folosul bineluĭ public este o necesitate socială, care se şi îndestulează împroprietărind pe clăcaşĭ, cumpĕrând pămîntul ce vor puté vinde aceia ce aŭ de prisos, şi carĭ aŭ nevoe d'a statornicì braţe pe moşiile lor. Această faptă scoate în sînul Românieĭ, din elementele robite şi curăţite, douĕ sisteme de cultură libere, una mică a săteanuluĭ, una mare a boeruluĭ.

După trebuinţa înfiinţăriĭ acestor douĕ sisteme de cultură, pe orĭ-care moşie să se cumpĕnească şi câtăţimea de pămînt de care are neapĕrată trebuinţă cultura mare, care trebue să apuce pe calea culturiĭ din Englitera, unde braţele, fiind întrebuinţate la fabricĭ, lipsesc cultivatoruluĭ, care duce acolo atâtea lipse de braţe cât şi noĭ aicĭ; precum acolo s'a luat în ajutor geniul mecanic şi s'a îmmulţit lucrarea prin unelte bune, simple şi prin maşine, asemenea tot această direcţie trebue să ieà şi cultura mare boerească de la fie-care moşie din ţeară.

La fie-care moşie se vor locuì atâţia locuitorĭ cât se vor îndestulà cu pămîntul; cu cât din aceştia vor fi maĭ mulţĭ, cu atâta şi cultura mare va puté avé în disposiţia sa maĭ multe braţe, pe carĭ să le soliciteze la muncă cu bună tocmeală şi cu preţ bun. Iar dacă pe o moşie nu pot încăpé mulţĭ locuitorĭ, eĭ se strămută, duc cu sine braţe şi bogăţia la moşia ce le oferează ospitalitate şi colonisaţie.

Hotărîndu-se odată că la împroprietărirea clăcaşuluĭ să se păzească principiul de cultură mare englesă pentru boer, va avé tot de odată şi săteanul pe peticul luĭ de pămînt cultura mică, care va urmà direcţia ce a luat aceea din Franţa şi Prusia Renană.

Simbolul culturiĭ micĭ este hârleţul, iar al celeĭ marĭ este plugul; basa culturiĭ micĭ sînt braţele omuluĭ, iar a celeĭ marĭ maşinele şi vitele.

În ḑiua când omul a învĕţat a întrebuinţà puterea vitelor în lucrul câmpuluĭ, domeniul sĕŭ s'a întins, spiritul s'a ridicat d'asupra materieĭ, omul a ridicat capul în sus, şi a vĕḑut cerul; societatea a făcut un pas de uriaş în civilisaţie. Maĭ înaintea pluguluĭ, omul lucrà pămîntul cu hârleţul; el sta cu capul plecat în jos săpând la pămînt; cu plugul a pus în locul sĕŭ puterea dobitoacelor şi el a mers treptat de la plugul făcut cu secure şi tras de 12 boĭ până la rariţa trasă de doĭ boĭ, pe care o cornăresce cu o mână, ţiind în cea-laltă mână jurnalul, astă hrană a spirituluĭ. Plugul este

No. 1.497. 1848 Aug. 16.

creatorul maestrilor, tatăl cetăților, fundatorul civilisațieĭ. În cultura mare problemul a fost ca vitele, unele, să facă munca cea maĭ mare a brațelor. Plugul s'a substituit hârlețuluĭ; grapa grebleĭ; sapa mașineĭ de prășit, care cu un cal și cu un om face lucrul a 20 de oamenĭ Ciurul mașineĭ de vânturat, mlăciul mașineĭ de treerat cu care, asigurat, treeră de ploaia ce udă și strică pânea; pâne stricată și scumpă mâncăm încă noĭ; asemenea și carne, rea și scumpă. Cultura mare cere capacitate, cere capital intelectual si pecuniar.

Cu declararea libertățiĭ munciĭ s'a oborît peticul de agricultură în țeară, sistemul acesta fecundat de robie și ignoranță; s'aŭ rĕsturnat toate lucrurile. Să căutăm dar a formà alt sistem, a-ĭ da impulsul ce năzuesce a luà. Să organisăm agricultura, să numim Ministrul însărcinat cu interesul acesteĭ industriĭ naționale. Să fundăm ferme-modele, carĭ să ne deà oamenĭ luminațĭ, soldațĭ vitejĭ, feciorĭ boerescĭ. Aceste creaturĭ se formează în treĭ anĭ; sînt acele ce vor ḑice: astăḑĭ câștigĭ 100 galbenĭ, de acum înainte vĕ ieaŭ 1.000 galbenĭ. Tot progresul, tot sporul veniturilor noastre. toată consolidarea revoluțieĭ zace în buna așezare a elementelor ce ne daŭ pânea cea de toate ḑilele și toată bogăția noastră. Simț că vĕ minunațĭ de cele ce auḑițĭ; însă cum ațĭ puté face alminterea, când până acum nu ațĭ făcut nimic pentru agricultură, nicĭ nu v'ațĭ gândit la dînsa, pentru-că robia v'a oprit de a vedé cum merg lucrurile în lume. Odată cu libertatea nu numaĭ să simțițĭ demnitatea omenească, dar trebue să vĕ și preocupațĭ de a îndestulà toate trebuințele și nevoile eĭ. Și aceasta nu o putețĭ face decât organisând agricultura și luminând pe muncitoriĭ eĭ.

L a h o v a r i: Domnilor! Adineaurĭ ne expuse d. Ionescu, tot într'o vreme blamându-le și însușĭ dumnea-luĭ toate teoriile comuniștilor și ale socialiștilor, carĭ în unicul scop de a rĕsturnà societatea omenească, ca din acele învălmășelĭ să se poată folosì, născocesc felurĭ de sofisme, ḑicênd, între altele, că și pămîntul, fiind un element de la Dumneḑeŭ, urmează să se hrănească toțĭ pe dînsul gratis, precum rĕsuflă aerul, beaŭ apa, ș. c. l. Nevoind a lăsà publicul subt impresia unor asemenea ideĭ antisociale, mĕ grăbesc dar a arătà, deșì lucrul este foarte simplu, cât de absurde sînt sofismele lor.

Proprietatea de pămînt, domnilor, este una din cele maĭ sfinte din lume: pentru că ea este proprietatea munciĭ omuluĭ; plătind cine-và prețul proprietățiĭ pămîntuluĭ, nu plătesce valoarea ele-

No. 1.497. 1848 Aug. 16. mentuluĭ, ci valoarea munciĭ, a capitaluluĭ ce a întrebuințat omul de a făcut acest pămînt domesnic, de hrană și roditor, precum se întîmplă întocmaĭ când plătesce cine-và apa sacagiuluĭ, căcĭ nu este apa Dâmboviţeĭ, nu este elementul însușĭ ce-l plătesce cine-và, ci munca și capitalul sacagiuluĭ.

Vice-presidentul: Domnilor! Find-că cu toțĭ ne-am învoit întru a se face împroprietărirea sătenilor clăcașĭ, carĭ sînt emancipațĭ de clacă, de aceea să pășim maĭ departe; să căutăm câtă cătățime de pămînt se cere pentru cultura mare, și câtă pentru cea mică; adică, cu alte cuvinte, să cercetăm cât pot să deà proprietariĭ de bună voe, fără a se jigni interesul culturiĭ lor; și cât pămînt trebue să se deà săteanuluĭ pentru hrana luĭ și a vitelor sale. De aceea propuiŭ a fi ordinea de ḑi pe mâne următoarea întrebare: Cât pămînt trebue săteanuluĭ și cât pămînt poate să-ĭ deà proprietarul?

Seanța s'a ridicat la o oră după 12.

(Iscălit:) Vice-presidentul, I. Ionescu.

No. 1.498. 1848 Aug. 16. Proclamațiunea No. 5.450 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Romanescĭ către sătenĭ.

(Copie. Col. N. Mandrea.)

Dreptate, Frăție.

Frațĭ sătenĭ!

Scițĭ că mulțĭ oamenĭ s'aŭ sculat și aŭ vĕrsat sângele lor chiar, pentru-ca să vĕ scape pe voĭ de robie, să vĕ scape de biciŭ, de ḑilele drumuluĭ, de angarale și podveḑĭ, de năpăstuirĭ, de iobăgie și de clacă și, peste acestea, să vĕ facă și stăpânĭ pe un petic de pămînt; voĭ dar, carĭ n'ațĭ jertfit nimic ca să dobândițĭ toate acestea, de ce acum sînteţĭ îndărătnicĭ și facețĭ pe placul vrăjmașilor voștri? căcĭ vrăjmașiĭ voștri ḑic că voĭ nu voițĭ să urmațĭ pe calea cea dreaptă, fără să fițĭ silițĭ și bătuțĭ, și cum să le amuțim gurile când nesupunerea la dreptate a început să fie printre voĭ? Cum să le astupăm gurile când lăsațĭ bucatele să se usuce pe pămînt?

Frațĭ sătenĭ, ascultațĭ bine și înțelegețĭ bine. Stăpânirea de acum este ca un tată pentru voĭ, și ca un tată bun va mângâià pe ceĭ bunĭ, dar va și pedepsì aspru pe ceĭ rĕĭ, va mângâià pe toțĭ aceia dintre voĭ, carĭ vor fi muncitorĭ, vor adunà bucatele și

vor plătì tot ce sînt datorĭ, va pedepsì pe toţĭ aceĭ leneşĭ, ceĭ în-dărătnicĭ şi nesupuşĭ.

No. 1.498. 1848 Aug. 16.

Fraţĭ săteni, aţĭ audit în sfînta Evanghelie, că cela ce nu muncesce este vrăjmaş luĭ Christos; sciţĭ iarăşĭ că plugul este vieaţa ţĕriĭ, şi dacă nu araţĭ, va să dică, că voĭ voiţĭ să omorîţĭ ţeara, maĭ sciţĭ că arăturile de toamnă sînt bilşugul ţĕriĭ; sculaţĭ dar cu toţiĭ, luaţĭ coarnele plugulu͏ĭ şi puneţĭ semĕnăturile de toamnă, puneţĭ mereŭ şi puneţĭ multe, maĭ multe decât în alţĭ anĭ, araţĭ pentru voĭ, araţĭ maĭ cu seamă pentru proprietarĭ, ceea ce li se cuvine, după legiuirile ce cunoasceţĭ, ca să arătaţĭ vrăjmaşilor că sînteţĭ harnicĭ şi că sînteţĭ blândĭ şi supuşĭ la datoriile voastre, şi atuncĭ stăpânirea, în numele dreptăţiĭ, vĕ făgăduesce că o să vi se deà toate câte vi s'aŭ făgăduit; iar dacă nu veţĭ face aşà, veţĭ fi pedepsiţĭ şi nu veţĭ avé dreptul să cereţĭ ca să scăpaţĭ de robie, şi să fiţĭ stăpânĭ pe peticul vostru de pămînt. Să maĭ sciţĭ că nu aveţĭ să vĕ temeţĭ, că pentru aceste semĕnăturĭ, atât ale voastre cât şi ale proprietarilor, în anul viitor veţĭ plătì ca maĭ înainte pentru toate semĕnăturile cele nouĕ, şi pentru prisoasele ce le veţĭ arà, veţĭ plătì după pravila cea nouă, care se va face în toamna aceasta în obşteasca Adunare, unde vor fi chemaţĭ şi din fraţiĭ voştri sătenĭ plugarĭ, şi cum vor găsì cu cale fraţiĭ noştri, aşà va fi; şi voĭ, proprietarĭ şi arendaşĭ, daţĭ locurĭ cât de multe ca să are, şi fräţesce îndemnaţĭ pe toţĭ la muncă, căcĭ voĭ, carĭ sînteţĭ maĭ luminaţĭ, sciţĭ bine că cât maĭ mult se va arà, cu atât maĭ mult veţĭ câştigà, iar pentru ceea ce este cu dreptul să luaţĭ, lăsaţĭ în dreapta şi înţeleapta hotărîre a obştesciĭ Adunărĭ.

Fraţĭ proprietarĭ şi sătenĭ, încă odată vĕ dic în numele luĭ Dumnedeŭ şi al Românieĭ, înfrăţiţi-vĕ şi aruncaţĭ în pămînt sămînţa, care acum va rodì îmmiit, căcĭ Dumnedeŭ va binecuvîntà pămîntul pe care domnesce dreptatea şi frăţia.

Domniĭ Administratorĭ sînt însărcinaţĭ a îngrijì să se citéscă prin toate satele acéstă publicaţie şi să se tâlmăcească bine ca să înţeleagă toţĭ; sînt asemenea însărcinaţĭ a întrebuinţà toate mijloacele ce aŭ ca să se facă bilşug arăturile de toamnă, căcĭ toată rĕspunderea este asupră-le şi vor fi rĕspundĕtorĭ înaintea Guvernuluĭ şi înaintea patrieĭ.

Ministru celor din Năuntru, N. Golescu.

No. 5.450.

No. 1.499.
1848
Aug. 16.

Adresa No. 2.910 a Sfatuluĭ Municipal din Capitală către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru din Lăuntru,

Consiliul primind de la d. Hill, Îngrijitorul palatuluĭ fostuluĭ Domn G. Bibescu, alăturatul în copie adres, atingĕtor de stricăciunea ce dice că s'a pricinuit atât încăperilor, cât şi grădiniĭ, cu primirea Exelenţeĭ Sale Suleiman Paşa în numitele încăperĭ, vĕ roagă să binevoiţĭ a-l luà în băgare de seamă, şi de veţĭ găsì de cuviinţă, Domnule Ministre, să puneţĭ însărcinare onorabileĭ Vornicĭĭ de politie ca să cerceteze stricăciunea pricinuită, şi să se pue la cale cuvenita reparaţie, spre îndestularea Îngrijitoruluĭ.

Salutare şi frăţie.

Sfatul Municipal: President, D. Polizu.
Hilel Manoah, Stefanache P. Teodosiu.
Aj., A. Costiescu.

No. 2.910.

☞(Resoluţie): Să se trimiţă în copie adresul d. Hill şi să se scrie d. Cap al Vornicieĭ de politie ca să binevoească a cercetà singur, şi de ceea ce va dovedì să mĕ onoreze cu rĕspunsul sĕŭ.

Rosetti.

No. 1.500.
1848
Aug. 16

Raportul No. 141 al Comisarilor de Romanaţĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 404.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru,

După invitaţia ce ni se face de către Comitetul elecţiilor, ca să-ĭ dăm o recomandaţie de persoanele din districtul Romanaţĭ, ce merită sufragiul pentru Constituantă; subt-însemnaţiĭ, adunându-ne în cetatea Caracala şi comunicându-ne cunoscinţele ce am avut fie-care despre oameniĭ ce ar puté corespunde maĭ apriat la dorinţele şi cererile naţieĭ, am primit, în unanimitate, a se reco-

mandà ceĭ ce se vĕd în alăturata listă, pe carĭ luăm onoarea a-ĭ împărtăşì şi cunoscinţeĭ onorabiluluĭ Minister din Năuntru. No. 1.500. 1848 Aug. 16.

Salutare, frăţie.

Comisariĭ districtuluĭ Romanaţĭ: C. C. Băjescu, I. Zot, D. Oprinie, C. Manega.

No. 141.
Caracala.

Anexă.

Listă.

Domnul Ioan Arcescu, Administratorul districtuluĭ.
„ Gheorghe Bălăcescu, Secretar.
„ Nica Rusu, Subt-administrator.
„ Dimitrie Lăzăreanu, idem.
„ Ioan Bunescu, idem.
„ Dimitrie Stancovicĭ, idem.
„ Vasile Arcescu, proprietar.
„ Paraschiva Nicolaŭ, neguţător.
„ Dimitrie Rusu, neguţător şi proprietar.
„ Michaiŭ Ioan, învĕţător de sat.
„ Ioan Becu, neguţător.
„ Dimitrie Ioan, staroste de neguţătorĭ.
„ Pavel Andreescu, Ajutor la tribunal.
„ Ioan Rădulescu, Ajutor la administraţie.
„ Gheorghe Giuvărăşteanu, proprietar.
„ Radu PP. Radu Şapcă, scriitor de sat.
„ Ioan Gurcea Subt-revisor de învĕţătorĭ.
„ Ioan Puricel, proprietar.
„ Costache Dimitrescu, idem.
„ Costache Dobriceanu, idem.
„ Gheorghe Leotescu, idem.
Preotul Radu Şapcă.
Protopopul Marin.

C. C. Băjescu, I. Zot, D. Oprinie, C. Manega.

No. 1.501.
1848
Aug. 16.

Decretul No. 444 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 404.)

Dreptate, Frăţie.

În numele popoluluĭ Român.

Locotenenţa Domnească.

Cu toate că prin decretul cu No. . . s'a hotărît ca alegerile primare de deputaţĭ alegĕtorĭ să se facă la 19 ale acesteia, şi cele definitive ale deputaţilor pentru obşteasca Adunare la 29; dar fiind-că acum trebuinţa cere a se maĭ amânà acele alegerĭ, Locotenenţa dă aceasta în cunoscinţa d-tale spre a poprì punerea în lucrare la ḑilele hotărîte, până veĭ primì a doua deslegare.

Domnul Ministru trebilor din Năuntru va aduce la îndeplinire acest decret.

No. 444.

Membriĭ Locotenenţeĭ: N. Golescu, Chr. Tell.
Pentru Ministrul trebilor din Afară, Gr. Alexandrescu.

Domnuluĭ Ministru din Năuntru.

No. 1.502.
1848
Aug. 16.

Raportul No. 8 al Comisaruluĭ Chesarie Ierodiaconul către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăţie.

D. Ministru din Lăuntru.

Asemĕnat cu dispoziţiile decretate prin instrucţia onoratuluĭ Guvern, cu care sînt şi eŭ misionat de Comisar într'acest district Râmnicul-Sărat, nu lipsesc prin aceasta cu toată onoarea a depune cunoscinţeĭ d-tale, că atât în cuprinsul plaiuluĭ unde am fost ocupat până acum cu propaganda, precum şi aicĭ în soţietatea Focşanilor, în mijlocul cărora mĕ găsesc astăḑĭ, am adus în linişţire duhurile de reacţionerĭ, în cât pot ḑice că mĕ fălesc a arătà că Constituţia a ajuns să triumfeze, şi starea tutulor lucrurilor eĭ să ieà un aşà de repede marş, în cât să se poată salutà orĭ-ce clasă

de această auroră a libertăţii. Şi prin urmare cu aceasta împlinindu-mi şi acum datoria ce am de a raportà regulat despre toate întîmplătoarele operaţii, mĕ şi însemnez

No. 1.502.
1848
Aug. 16.

Cu salutare şi frăţie.

Comisarul Chesarie Ierodiacon.

No. 8.

Adresa No. 5.480 a Ministerului trebilor din Lăuntru al Ţĕrii-Românesci către Administratorul de Ialomiţa.

No. 1.503.
1848
Aug. 16.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 260.)

Administrator. de Ialomiţa.

În urma ordinului subt-iscălitului către acea Administraţie cu No. . , ca să trimiţă aicia pe d. Vanghele Zapa, spre a da cuvînt la reclamaţiile fostului sĕŭ rob Lazăr Badea Bucătarul, înfăţişându-se acum numitul la acest Minister, a dat alăturatul aici în original înscris adeverit de Subt-administraţia locului cu No. 1.681, precum şi biletul numitului desrobit No. 1.849, prin care se face dovadă că nici vre-o maltrataţie a suferit numitul Lazăr, nici biletul i s'a rupt, precum a fost reclamat. Eşti învitat dar, d. Administrator, ca cât pentru înscrisul alăturat, să-l păstrezi în dosarul competent, spre a săvîrşi pricea încheiată şi a rĕmâné d. Zapa despre aceasta nesupĕrat; iar biletul să se deà lui Lazăr, făcênd d-ta punere la cale, ca toţi foştii robi ai d. Zapa să steà pe a d-sale proprietate unde sînt statorniciţi, asemĕnat ordinurilor ce-ţi sînt date, fără a se îngăduì strămutarea cui-và, ci şi câţi aŭ apucat să fugă. să se întoarcă îndărăt la urma lor, dându-i pe chezăşie, că nu vor mai urmà o asemenea netrebnicie.

No. 5.480.

Adresa No. 4.382 a Administraţiunii de Dolj către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕrii-Românesci.

No. 1.504.
1848
Aug. 16.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 260.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru al trebilor din Întru.

La sosirea mea în Craiova, din pricina rĕstâlmăcirii unei ordine a onorab. Minister cu No. 1.352, în pricina emancipaţilor, am

No. 1.504. 1848 Aug. 16. găsit tot orașul și districtul în mare neorînduealǎ. Emancipații își pretindeaŭ libertatea ce de atâtea orĭ li s'a făgăduit fără a li se da. Iar posesoriĭ lor, stăpâniți de mârșavul egoism, se împotriviaŭ cu toată tăria. Curțile posesorilor rĕsunaŭ de țipetele emancipaților, carĭ eraŭ băgațĭ din noŭ în fieare și suferiaŭ bătăĭ; chiar și în Poliție am găsit emancipațĭ osândițĭ, pentru că nu voiaŭ a reprimì jugul de care scăpaseră odată.

Desnădejdea acestor ființe de atâtea orĭ îmbunate și de atâtea orĭ înșelate ajunsese la culme, în cât puteà cine-và să se teamă că se va periculà siguranța și liniștea publică. Cea dintâĭ lucrare a mea în foncția ce mi s'a încredințat a fost ca să asigurez emancipaților libertatea, a căreia perdere erà periculoasă publiculuĭ întreg.

În cea dintâĭ ḑi de poștă m'am și grăbit a raportà Ministeruluĭ toată împrejurarea, și fiind-că atât în oraș cât și în district se află un numĕr foarte mare de emancipațĭ, l-am rugat ca să binevoească a face punere la cale spre a se întocmì o comisie într'adins care, asemenea celeĭ din Bucurescĭ, pe de o parte să deà bilete de eliberarea emancipaților, iar pe de alta să sloboaḑă acte de indemnisație pentru aceĭ din posesorĭ carĭ vor pretinde preț. Unde așteptam ca onorabilul Minister, luând în băgare de seamă raportul meŭ, să mĕ scape din învălmășeala în care m'a adus causa emancipaților, vĕḑ că mi se trimit numaĭ ordine pentru eliberarea lor, și publicațiĭ tipărite din partea Comisieĭ din Bucurescĭ, cu care aŭ să se înțeleagă posesoriĭ emancipaților tot prin canalul Administrațieĭ. Când numĕrul emancipaților dintr'acest oraș și district nu ar fi așà de însemnător, și când posesoriĭ lor nu ar fi atât de egoiștĭ și mârșavĭ, Administrația ar primì și această sarcină cu bucurie și ar lucrà cu plăcerea cu care execută toate ordinele Guvernuluĭ. Dar causa aceasta este atât de încurcată și atât de grea, în cât ocupându-mĭ ea singură mare parte din timp, se va împedecà și se va întârḑià punerea în lucrare a altor ordine maĭ importante De aceea îndrăznind încă odată, Domnule Ministru, a cere întocmirea uneĭ comisiĭ pentru aceasta, te rog ca să binevoescĭ a-mĭ da deslegare cât se va putè maĭ în grabă.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Dolj, Fl. Aaron.
Ajutor, N. Greceanu.

No. 4.382.
La secsia I.
Cetatea Craiova.

(Resoluție:) Să i se primească părerea, făcênd cunoscut și Guvernuluĭ că, deși de multe orĭ, cerênd de la Comisie o asemenea măsură, n'a voit să o ieà. Eŭ cel puțin pentru acest oraș, care este a doua Capitală, am socotit de cuviință să o aprob, și încă dându-ĭ autorisația a lucrà comisia de acolo pentru câte cincĭ județe, precum aceasta lucrează aci pentru acestea, și apoĭ Comisia de acolo va trimite prin hârtie toate catastișele eĭ acesteĭ de aicĭ prin Minister.

No. 1.504. 1848 Aug. 16.

Rosetti.

Adresa No. 5.495 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Românescĭ către Consiliul Municipal din Bucurescĭ.

No. 1.505. 1848 Aug. 16.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 333.)

Către Consiliul Municipal de aicĭ.

Consiliul va trimite îndată la acest Minister socoteală de baniĭ ce a cheltuit cu îndestularea ostașilor turcĭ veniți aicĭ cu Exelența Sa Suleiman Pașa, deslușit cât și pentru ce anume.

Rosetti.

No. 5.495.

„Fraților preoțĭ!" Apel publicat în „Popolul Suveran". No. 19. 1848. 16. VIII.

No. 1.506. 1848 Aug. 16.

Fraților preoțĭ,

Dacă este cu adevěrat, că pre noĭ ne-a numit Mântuitorul Christos lumina lumiĭ, și dacă misia noastră nu este alta decât cea apostolică de a învěțà și de a pověțuì pe oamenĭ la calea adevěruluĭ, oare am puté noĭ rĕmâné indiferențĭ saŭ străinĭ la împlinirea uneĭ asemenea sfinte datoriĭ, maĭ cu seamă pe când în toate părțile lumiĭ se propověduesce dragostea, frăția și dreptatea? Oare s'ar puté, pe când toate națiile lumiĭ într'o unire se silesc s'aducă pre pămînt împěrăția luĭ Dumnedeŭ cea de 18 veacurĭ așteptată, noĭ, tocmaĭ aceia carĭ sîntem chemațĭ și destinațĭ pentru această misie, s'ar puté, dic, să stăm neutri și nesimțitorĭ ca nisce idolĭ pe carĭ îĭ pomenesce psalmistul, ce aŭ ochĭ și nu věd, aŭ urechĭ și n'aud, și altele asemenea? Nu, fraților, să nu fim atâta de greĭ și zăbavnicĭ la înțelegere, ci deșteptându-ne și cunoscêndu-ne misia noastră cea apostolică, să începem a propoveduì cu rîvnă și a învěțà noroadele, după cum ne-a poruncit Mântuitorul Christos, dicênd: Mergețĭ și învěțațĭ toate neamurile, botezându-le în numele Tatăluĭ și al Fiuluĭ și al sfîntuluĭ Duh. Și oare ca ce fel de în-

No. 1.506. 1848 Aug. 16. vĕţăturĭ a poruncit Dumneḑeŭ ucenicilor sĕĭ ca să învețe pe neamurile cele ce se vor boteză? Tocmaĭ acelea ce s'aŭ decretat prin cele 21 de articole ale Constituţieĭ noastre. Pentru că dacă acestea aŭ decretat egalitatea, aŭ nu și Evanghelia a propoveduit egalitatea, ḑicênd: Cel maĭ mare dintre voĭ să fie tutulor slugă. Dacă acestea aŭ decretat libertatea, aŭ nu și Dumneḑeŭ a ḑis că a venit ca să sfărame lanţurile, și să isbăvească neamul omenesc din robie? Și în sfîrșit, dacă acestea aŭ decretat frăţia, aŭ nu și Evanghelia propoveduesce aceasta, ḑicênd: Iar voĭ toţĭ sînteţĭ fraţĭ. Iată dar că temeiurile Constituţieĭ noastre sînt tocmaĭ acele temeiurĭ ale Evangheliei. Tocmaĭ acelea pre carĭ le-aŭ propoveduit proorociĭ și apostoliĭ; și, în sfîrșit, tocmaĭ acestea pentru carĭ a luat moarte Mântuitorul nostru Isus Christos și toţĭ sfinţiĭ sĕĭ ceĭ din veac! ast-fel de mare, sfînt și adevĕrat este temeiul Constituţieĭ noastre! Apoĭ, fraţilor, după o ast-fel de siguranţă despre adevĕrul sĕŭ, oare pentru ce maĭ întârḑiem noĭ și nu alergăm fie-care în mahalaua sa, saŭ in satul sĕŭ, și să contribuim cu propoveduirea spre întărirea Constituţieĭ noastre, după cum aŭ alergat apostoliĭ și aŭ contribuit cu propoveduirea ca să întărească pre aceea a Evanghelieĭ? Fiind-că n'are nicĭ o deosebire, ci este tot aceeașĭ. Fraţilor, dacă nu ne temem de Dumneḑeŭ, încailea să ne temem de oamenĭ, ca să nu ne numească trântorĭ, carĭ se hrănesc cu mierea albinelor, saŭ năemiţĭ carĭ mănâncă laptele turmeĭ și pe urmă n'aŭ nicĭ o grijă de oĭ. Sciŭ că toţĭ înţelegeţĭ că acestea nu le ḑic de la mine, ci ni le ḑise sfînta Scriptură; și eŭ cu acestea nu fac alt ce-và, decât vi le aduc aminte spre îndemnare către sfînta noastră datorie și spre împlinirea misieĭ mele celeĭ preoţescĭ. Nu vĕ sfiiţĭ dar, fraţilor, și nu vĕ temeţĭ a propoveduì adevĕrul, ci aveţĭ nădejde că cu ajutorul celuĭ de sus tot-deauna vom fi biruitorĭ, pentru că Mântuitorul va fi cu noĭ, precum însușĭ v'a făgăduit, ḑicênd: Și eată eŭ cu voĭ sînt în toate ḑilele până la sfîrșitul veaculuĭ, amin.

†.

No. 1.507. 1848 Aug. 16. „Ungaria și România". Articol din „Popolul Suveran". No. 19. 1848. 16. VIII.

Ungaria și România.

15 Martie fu ḑiua renasceriĭ popoluluĭ Ungaro-Magiar, 15 Martie fu ḑiua, în care patria Ungarieĭ salută pentru întâia dată aurora libertăţiĭ. Această ḑi revărsă raḑele prosperităţiĭ peste pa-

No. 1.507. 1848 Aug. 16.

tria Ungarieĭ și adnectatelor provinții, tot această ḍi solenelă împlantă fiilor Ungarieĭ speranța unuĭ viitor ferice, asecură națiil r eterogene inviolabilitatea naționalitățiĭ; spiritul popoluluĭ într'acea ḍi se deșteptă din letargie prin detunetul libertățiĭ, o ḍi sfărîmă catenele sclavismuluĭ, împletite de atâția anĭ; acum Ungaria se credeà ferice, ferice pentru etern, bucuria surîdeà tuturor și un eco de fraternitate, egalitate și dulcea libertate rĕsunà în toate unghiurile, dar vaĭ!... acest eco a fost amăgitor, acest surîs a fost satiric, această speranță nutrià popolul cu balsam venenic, fericirea fu momentală, raḍele seninuluĭ, prin o constrîngere, se rĕsfrânseră de o cam dată numaĭ în prosperitatea Magiarilor. Aceștĭ patrioțĭ atraseră un drept prerogativ, compuseră un Minister de bărbațĭ din sînul sĕŭ, începură cu energie entusiastică a consolidà fericirea patrieĭ, pe basele propriĭ, lăsară politica în leagănul unde gemeà până acì, se abătură de la principiul libertățiĭ, depuind respectul carĭ eraŭ datorí celor-lalte națiĭ, de care e împopulată Ungaria în numĕr preponderant, sugrumară toate naționalitățile, se încercară a desolvà dreptul compatrioților sĕĭ Românĭ și Panslavonĭ, și necontenitele insulte dădură ocasie intrigilor, se desvoltă ura antică între câte trele națiile, dete un impuls de violare, vulcanul erumpse, și astăḍĭ patria Ungarieĭ, ce se credeà un paradis regenerat, este teatrul resbeluluĭ civil; și ce e maĭ de temut, ne preḍice o ruinare totală, o apunere eternă; acum, când încă scăparea e posibilă și cu maĭ puțină dificultate, când balsamul vindecător se poate da Ungarieĭ, patrioțiĭ magiarĭ, rezemațĭ pe un curagiŭ deșert, pe ambiție extravagantă, și pe puterĭ negative, și stoarse din vinele lor, rătăcesc prin labirintul ilusiilor, și cu încetul se retrag între stâncile Sileĭ și Caribdeĭ; acì vor cădé victimă ambițieĭ, victimă prerogativelor injuste, atrăgênd asupra lor blestemul posterităţiĭ.

Magiarilor! Cincĭ lunĭ de când s'a proclamat Constituția voastră, și numaĭ două lunĭ de la revoluția română; nobilimea voastră, magnațiĭ voștri, aŭ depus numaĭ decât demnitățile, aŭ împărțit dreptul și averea lor cu vulgul vostru, ce erà atât de însetat după dînsele; voĭ toțĭ ațĭ alergat să consacrațĭ averea pe altarul patrieĭ; pe atuncĭ, uniĭ din nobiliĭ noștri îșĭ părăsiră patria, exportară tesaurele pe pămînt străin, într'un timp atât de critic, și pe când fiiĭ patrieĭ române înălțaŭ la cerurĭ imnurĭ de mulțumire pentru câștigata libertate, nobiliĭ noștri expatriațĭ căutaŭ în toate părțile pe inemiciĭ Românieĭ, ĭĭ invitaŭ să sugrume

No. 1.507. 1848 Aug. 16.

libertatea, să prade patria noastră, patria lor! Însă Dumnedeŭ a primit ruga noastră, căcĭ în numele luĭ, și în ajutorul crucii sale, am proclamat libertatea, — m'am abătut de la chestiune, dar am vrut să comemorez faptele glorioase ale nobilimiĭ voastre, și să mustrez insolența unor magnațĭ românĭ!

Magiarilor! Constituția voastră se basează pe princpiele noastre, causa voastră e causa Românieĭ, însă progresele sînt diferite; astădĭ câmpurile voastre ne presintă imaginea cea maĭ funestă, ele s'aŭ prefăcut în teatrul resbeluluĭ, ale noastre într'un templu sacru; pe câmpurile voastre curge rîŭ de sângele concetățenilor, voĭ călcațĭ pe cadavrele lor, pe când câmpurile române sînt înflorite, sînt mărețe, pure, inocente, ca aurora dimineții și ca virgina libertate, pe câmpurile noastre s'a coborît divinitatea, rĕsfrântă prin radele tricoloruluĭ național, care înfășoară cu falā văile; popolul nostru celebrează serbărĭ pe câmpiĭ libertățiĭ, popolul vostru se conduce de voĭ înși-vĕ la peire; semnalul nostru e dreptatea și frăția, al vostru e discordia și orgoliul. Care e causa acestor progresurĭ diferite? Voĭ o cunoascețĭ prea bine. Cu cât magnațiĭ voștri aŭ fost de generoșĭ la început, cu atât aĭ noștri aŭ fost de amânătorĭ; și cu cât nația magiară e de injustă cu compatrioțiĭ sĕĭ, cu atât sînt Româniĭ maĭ consecuențĭ la programa Constituțieĭ; împărțirea drepturilor cu toțĭ în genere, respectarea naționalitățiĭ în specie, este o nouă probă de virtutea Românilor, eată diferința între Românĭ și Magiarĭ.

Magiarilor! România liberă vĕ salută patria ce este un Stat liber și vecin, vĕ dechiară de noŭ sentimentele fraterne și crede că voĭ vețĭ corespunde la dînsele, aprobează eroismul vostru, fiind secură că nu vețĭ puté să denegațĭ fiilor eĭ un asemenea merit, România compătimează de soartea voastră, vĕdênd pericolul ce vĕ amerință, posiția nu o eartă să facă ce-và maĭ mult, frațiĭ noștri Transilvănenĭ și Bănățenĭ cunosc că interesele Românimeĭ sînt și ale voastre; eĭ sînt treĭ milioane, sînt bravĭ, eĭ ne iubesc și urĕsc pe inemiciĭ fraților lor; eĭ v'aŭ oferit amicia, voĭ ațĭ refusat-o, eĭ v'aŭ întins mână de ajutor, singurul mijloc ce poate să vĕ smulgă din pericol, voĭ ĭ-ațĭ desprețuit, ațĭ desprețuit pe frațiĭ noștri, și acum, când sînteți în agonia morțiĭ, voĭ îĭ persecutațĭ, persecutațĭ și junimea inteligentă a Românilor, ce e sufletul popoluluĭ, și noĭ sîntem amiciĭ voștri! Voĭ, în loc de a cere simpatia compatrioților voștri Românĭ, îĭ alungațĭ, îmbrâncițĭ pe aceia ce aŭ susținut totdeauna causa voastră, cu aceia cu carĭ ațĭ fost până acum tarĭ;

faceţĭ şi maĭ mult, împlântaţĭ ura între popolul Român şi Magiar, cercaţĭ toate mijloacele prin carĭ aţĭ puté să-ĭ rĕsculaţĭ asupra voastră, le explicaţĭ libertatea prin terorism, însă Româniĭ sînt bunĭ şi modeştĭ, eĭ vĕd disperanţa voastră, şi voĭ nu vedeţĭ că sînteţĭ isolaţĭ, că nu aveţĭ altă simpatie decât a Românilor, şi cu toate acestea abusaţĭ de bunătatea lor, voĭ desarmaţĭ pe fraţiĭ noştri, şi ḑiceţĭ că sînteţĭ amiciĭ Românieĭ; aŭ poate credeţĭ că eĭ vor întoarce baionetele în contra voastră ca să-şĭ rĕsbune insultele ce i le faceţĭ; saŭ cugetaţĭ a le sugrumà naţionalitatea? căcĭ vĕ temeţĭ de armele lor; sînteţĭ amăgiţĭ!

No. 1.507. 1848 Aug. 16.

Depuneţĭ egoismul, cum l-a depus România, ce astăḑĭ îmbrăţişează pe fiiĭ sĕĭ adevĕraţĭ şi adoptivĭ, nutresce pe toţĭ fără distincţie. Europa, pătrunsă de virtutea Românilor, astăḑĭ îĭ favorează, îĭ protege, şi România se glorifică cu asemenea favor, România, protectată de toată Europa, va să fie amică vecinilor sĕĭ, amică justă şi fidelă; luaţĭ în acest punct România de model, împărţiţĭ şi voĭ drepturile cu compatrioţiĭ noştri Românĭ şi Panslavonĭ, şi pericolul va încetà, causa voastră se va compune; iubiţĭ pe fraţiĭ noştri, şi ast-fel va domnì simpatia între noĭ, uniĭ pentru alţiĭ, vom fi o fortăreaţă în contra inemicilor libertăţiĭ, patriile noastre vor fi asecurate şi posteritatea ne va bine cuvîntà.

Adresa No. 97 a Căpitanuluĭ-General G. Magheru către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.508. 1848 Aug. 16.

(Copie. Arch. M. Afacerilor străine. Organis. oştiriĭ. Dos. No. 117/2.143.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru al celor din Năuntru,

Luându-se în consideraţie raportul d. Administrator al districtuluĭ Mehedinţĭ sub No. 6.098, alăturat în copie pe lângă adresul Domnieĭ-voastre No. 5.060, atingĕtor de rĕspunderea simbrieĭ dorobanţilor şi cheltueala drumuluĭ, subt-însemnatul are onoare a vĕ încunosciinţà că misiunea sa, precum vĕ este cunoscut, asemĕnat decretuluĭ cu No. 123 al ordinuluĭ Guvernuluĭ provisoriŭ, numit acum Locotenenţă, care s'a comunicat pe la toate Administraţiile, este a strînge toţĭ dorobanţiĭ de pe la Administraţiĭ, şi să aleagă dintr'înşiĭ douĕ părţĭ din treĭ, ceĭ maĭ bravĭ şi maĭ exersaţĭ la arme, cu care îndatorire conformându-se, a şi strîns doro-

No. 1.508. 1848 Aug. 16.

banții din districtele Românieĭ-micĭ și aĭ districtuluĭ Olt, întocmaĭ după glăsuirea sus-disuluĭ decret, cărora urmează a li se rĕspunde simbria tot d'acolo de unde șĭ-aŭ primit-o și până acum, cu adăogire că acum, pe cât timp se vor aflà în slujbă, trebue să li se plătească și leafa, precum și tiștilor li se va slobodi câte leĭ 200 pe lună, după cum se coprinde în decret, iar cheltuelile drumuluĭ dorobanților districtuluĭ Mehedințĭ de la plecarea-le de acolo până la șatrele de la bâlciul Rîurenĭ, din districtul Vâlcea, unde le-am așezat tabĕra, după cum se arată chiar prin raportul domnuluĭ Administrator, s'aŭ rĕspuns de mine acolo, încă de când am fost în acel district cu misiunea cu care sînt însărcinat în sacra causă, și de la primirea lor aicĭ, li se sloboade hrana și toate cele trebuincioase, atât lor cât și celor din cele-lalte districte tot de către subt-însemnatul. De aceea sînteţĭ poftițĭ cu onoare, D. Ministru, a vĕ înțelege cu d. Ministrul finanțial întru ceea ce se atinge de simbria dorobanților și a tiștilor, ca să pue la cale regularisirea rĕspunderiĭ și să deà cuvenitele ordine pe la Administrațiĭ spre a nu încercà vre-o împedicare dintr'aceasta în îndeplinirea misiuniĭ puse asupră-mĭ. Iar pentru deslușirea ce cerețĭ prin expusul adres, pentru câtă vreme adică urmează a-ĭ ţiné pe aceștĭ dorobanțĭ la tabĕră, ca să se poată cunoasce din aceasta pe cât timp urmează a li se rĕspunde leafa, aceasta o vețĭ puté luà de la onorabila Locotenență Domnească, și acest resultat vețĭ binevoì a mi-l comunicà și mie.

Salutare și frăție.

(Iscălit:) General-Căpitan trupelor neregulate și Inspectorul gardieĭ naționale din România, Gheorghe Magheru.

Întocmaĭ după original, Capul Secsiĭ, Steriadi.

No. 97.

No. 1.509. 1848 Aug. 17.

Raportul No. 856 al Ministeruluĭ Instrucțiuniĭ publice către Locotenența Domnească a Țĕriĭ-Romànescĭ.

(Orig. Arch. St. No. 2.129/102.)

Dreptate, Frăție.

Onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ.

Studențiĭ Alexandru Marin și Gheorghe Costaforu, ce se aflà trimișĭ cu cheltueala Statuluĭ la Paris, cel dintâiŭ pentru studiul sciințelor fisico-matematice, cel de al doilea pentru studiul sciințelor

juridice, fac arătare Ministerului că, cu una sută galbeni pe an, ce se sloboade fie-căruia din Cassa şcoalelor, nu-şi pot întîmpina trebuinţa cheltuelilor din toate ḑilele, şi se roagă a li se hotărî şi lor câte două sute galbeni pe an, precum se sloboade şi celorl'alţi şcolari asemenea trimişi cu cheltueala Statului. Ministerul, însciinţându-se că aceşti studenţi aŭ multă stăruinţă şi fac progres în studiile lor, găsesce că este cu dreptate ca şi acestora să se facă asemenea ajutor din Cassa şcoalelor ca şi celor-lalţi studenţi, şi prin urmare să li se sloboadă şi lor dintr'această cassă câte două sute galbeni pe an. Această chibzuire Ministerul o supune onorabilei Locotenenţe ca, de o va aprobà, să binevoească a da deslegare de aducere la îndeplinire.

No. 1.509.
1848
Aug. 17.

Salutare şi frăţie.

Ministrul Instrucţiei publice, I. Eliade.
Cassierul, Const. Cernovodeanu.

No. 856.
Bucuresci.

(Resoluţie:) Aprobată.

Tell.

Raportul No. 857 al Ministerului Instrucţiunii publice către Locotenenţa Domnească a Ţěrii-Românesci.

No. 1.510.
1848
Aug. 17.

(Orig. Arch. St. No. 2.129/102.)

Dreptate, Frăţie.

Onorabilei Locotenenţe Domnesci.

Şcolarul Ioan Zalomit, ce se află trimis cu cheltueala Statului pentru studiul legilor, însciinţează de la Paris că, pentru cursul de filosofie, ce îl urmase în anii trecuţi la Universitatea de la Berlin, mai repetând acest curs şi la Paris, s'a întors acum la Berlin, şi dând acolo examenul, a şi luat diplomă de doctor în filosofie. Pentru taxa acestui examen şi pentru cheltueala studentului de la Paris până la Berlin şi înapoi, arată numitul student cheltuiţi 90 # şi face rugăciune de a i se slobodì această sumă din Cassa şcoalelor, ca să nu i se ştirbească din ajutorul anual ce are de la această Cassă, până la săvîrşirea învěţăturilor sale. Ministerul, vědênd progresul ce face acest tîněr în învěţături, găsesce cuviincioasă cererea ce i se face de către numitul student de a i se întoarce această cheltueală de nouě-ḑeci galbeni şi supune la cunos-

No. 1.510. 1848 Aug. 17. cința onorabileĭ Locotenențe această propunere ca, de o va aprobà, să binevoească a da deslegare de aducere la îndeplinire.

Salutare și frăție.

Ministrul Instrucției publice, I. Eliade.
Cassierul, Const. Cernovodeanu.

No. 857.

Bucurescĭ.

(Resoluție:) Aprobată.

Tell.

No. 1.511. 1848 Aug. 17.

Raportul No. 865 al Ministeruluĭ Instrucțiuniĭ publice către Locotenența Domnească a Țěriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. St. No. 2.129/102.)

Dreptate, Frăție.

Onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ.

Pentru trebuința ce este a se pregătì junĭ cu învěțăturĭ spețiale, atât în trebuința școalelor publice, cât și în alte ramurĭ de serviciŭ public, Ministerul, făcênd alegere pentru aceasta dintre școlariĭ carĭ aŭ săvîrșit cursul învěțăturilor în Colegiul național cu maĭ mult progres, găsesce că tineriĭ Iorgu Crețeanul și Grigorie Pereț rĕspund la această chemare despre toate cerutele calitățĭ, și propune onorabileĭ Locotenențe ca să deà deslegare a se ajutà aceștĭ tinerĭ la desăvîrșirea învěțăturilor speciale în universitățile Europeĭ luminate, slobodindu-li-se din Cassa școalelor un ajutor de câte douĕ sute galbenĭ pe an, în termen de patru anĭ, și cu îndatorire ca cel dintâiŭ să se aplice la studiul sciințelor literale, cel de al doilea la învěțătura limbilor orientale, și maĭ cu seamă a limbiĭ turcescĭ.

Salutare și frăție.

Ministrul Instrucției publice, I. Eliade.
Cassierul, Const. Cernovodeanu.

No. 865.

Bucurescĭ.

(Resoluție:) Aprobat și Direcția școalelor va îngriji a luà înscrisurile cuvenite pentru îndatorirĭ.

Tell.

No. 1.512. 1848 Aug. 17.

Procesul-verbal al ședinței a VII-a a Comisiunii proprietății.

(Aricescu, Chestiunea proprietății, pag. 86.)

Seanța 7.

Seanța s'a presidat de d. President Racoviță.

La $10\frac{1}{2}$ ore s'a deschis ședința cu cerere din partea d. Ionescu de a se face apelul nominal.

Preotul Neagu face apelul, care dă resultatul de 22 deputați față; și Comisia fiind în majoritate s'a hotărît de a continuà lucrările.

D. Ionescu supune adunăriĭ prescriptele-verbale ale ședințelor din 14 și 16 August carĭ, după óre-carĭ observațiĭ făcute de d. Lahovari și Ceaușescu, se aprobă.

Ordinea de ḍi erà, cât pămînt cer săteniĭ, și cât pămînt pot da proprietariĭ?

D. Urianu, dep. propr. din județul Muscel, face intrarea pentru întâiașĭ dată în Comisie.

Ceaușescu, d. p.: Fraților sătenĭ! rĕspundețĭ acum cât pămînt vĕ trebue?

Noĭ, proprietariĭ, avem pămînt de dat, spuneți-ne cât pămînt vĕ trebue?

Preotul Neagu, d. s.: D-lor, asupra ordinuluĭ de astăḍĭ, ca să arătăm cât pămînt ne trebue pentru hrana noastră și a vitelor noastre, spunem că nouĕ pămînt ne-ar trebuì mult; dar nu putem a cere cât ne trebue, ci numaĭ atâta putem să cerem cât avem nevoe numaĭ pentru hrană, dar nu și pentru speculație. Fraților, pentru speculație vom venì iarășĭ la d-v., și credem că vom fi primițĭ a lucrà și din pămîntul d-v., prin închiriere.

D-lor proprietarĭ! D-voastră scițĭ cât pămînt trebue spre a se hrănì o familie de mijloc, fiind-că și d-v. sîntețĭ agricultorĭ ca și noĭ; de aceea cererea noastră o puteți aprobà chiar d-v., însă ca să se sfințească ceea ce ḍice: „Cerețĭ și vi se va da vouĕ“, eată-ne cerem pămînt pentru patru boĭ, douĕ vacĭ, ḍece oĭ, un cal și doĭ rîmătorĭ. D-lor, eŭ nu așĭ crede că va fi cine-và, care să ḍică că aceste vite sînt prea multe pentru un lucrător de pămînt, a căruia hrană nu maĭ stă în nicĭ un alt meșteșug decât în vitele maĭ sus arătate și din rodul ce va eșì din pogoanele ce maĭ jos le vom arătà.

Domnilor! Să ne ferească Dumneḍeŭ a rĕmâné locuitoriĭ țĕriĭ

No. 1.512. 1848 Aug. 17.

noastre spre a se sprijinì numaĭ în vitele sus arătate; noĭ nădăjduim că nu numaĭ vom fi, după cum se află astădĭ înzestraţĭ de Dumnedeŭ cu vite, dar se vor şi adăogì, carĭ prisoase de vite vor aduce mult folos proprietarilor d-v., şi nouĕ ne vor slujì spre a ne îmbrăcà, a lucrà proprietăţile d-v., spre a câştigà banĭ de a plătì contribuirea şi a ne asigurà cele trebuincioase.

Ne veţĭ da aceste pogoane, adică:

No. pogoanelor.

1½	Loc de casă şi grădină.
3½	— de islaz.
3	— de arătură de toamnă.
3	— de arătură de primă-vară.
3	— de fîneaţă.
14	Peste tot la câmp, la pămînt bun şi roditor.

1½	Loc de casă.
3½	— de islaz.
4	— de arătură de toamnă.
4	— de arătură de primă-vară.
3	— de fîneaţă.
16	la baltă, unde este locul cleios.

1½	Loc de casă şi grădină.
3½	— de islaz.
3	— de arătură.
3	— fîneaţă.
11	la podgorie.

½	Loc de casă.
2½	— islaz.
1½	— de arătură.
2	— de lemne de pădure.
1½	— de fîneaţă.
8	la munte, şi pentru ceĭ cu meşteşug.

Adunarea la audirea acestor cererĭ, ce putură da felurite întipărirĭ, o tăcere meditativă se ampără de toate inimile; deputaţiĭ proprietarĭ aţintă ochiĭ asupra sătenilor, îndoeala erà maĭ pe toate feţele zugrăvite.

D. Ionescu: Părinte, când aţĭ pus pe hârtie aceste 14 po-

goane la câmp, 16 pogoane la baltă, unde este loc cleios și nisipos, 11 pogoane la podgorie și 8 pogoane la munte pentru fie-care clăcaș, gânditu-te-aĭ și la plata pămîntuluĭ ce cerețĭ?

No. 1.512. 1848 Aug. 17.

Preotul Neagu, d. s.: D-lor, m'am gândit, nu numaĭ la a cere pămînt, după cum vi l-am spus în numele tutulor deputaților sătenĭ, cu carĭ m'am sfătuit, dar și la plată care, orĭ-cât de mare ar fi, tot este neînsemnată pe lângă robia care ne-a fost subjugat.

D. Ionescu: Cercetând câtățimea pămîntuluĭ cerut de sătenĭ, se sperie cine-và la cea întâĭ vedere; și în adevĕr de vom luà mijlocia pămîntuluĭ pogoanelor—ne putem oprì la cele de 12 pogoane pentru fie-care familie—sînt 300.000 de familiĭ și de fie-care câte 12 pogoane ne dă un total de 3.600.000 de pogoane. La această uriașă cerere staŭ uimițĭ proprietariĭ; aŭ a da un lucru nepomenit, un lucru care este cu atât maĭ de speriat, cu cât suma de banĭ trebuitoare pentru plata lor este o sumă care nu a maĭ sunat încă în orizonul patrieĭ. De am pune numaĭ câte 2 galbenĭ de pogon, ḑic doĭ în termen de mijloc, fiind-că vor fi locurĭ unde va fi maĭ scump, și alte locurĭ unde va fi maĭ eftin pogonul, câte 2 galbenĭ, pentru 3.600.000 pogoane se cer 7.200.000 de galbenĭ!

— O rĕspundem, murmură deputațiĭ sătenĭ.

— Domnilor! suma aceasta este grozavă, mi se sue sângele în vîrful capuluĭ, gândind la dînsa; și cu toate acestea eŭ sînt atât de naiv cât să viŭ aicĭ, autorisat de toțĭ deputațiĭ sătenĭ și să vĕ spuiŭ că suma aceasta săteniĭ cer ca o onoare de a o plătì pentru împroprietărirea lor. A plătì acum îndată jumătate, și rĕmășița treptat.

Socotițĭ d-v. că este putincios acest lucru? Domnilor, care este în soțietatea noastră isvorul a toateĭ bogățiĭ? Vĕ spuiŭ, d-lor, că este munca, brațele aceste ale muncitorilor sătenĭ! Ele aŭ creat și creează toate bogățiile din lume. Ele, domnilor, plătesc nu numaĭ 7 milioane de galbenĭ, dar de 77 de orĭ 7 milioane; și cum: Eată cum. Un sătean supus la jugul clăciĭ nu plătesce cu munca luĭ, chiria pentru pămîntul ce lucrează? Da, aceasta o face! 300.000 de familiĭ câtă chirie plătesc proprietarilor pe tot anul? De vom luà calculele d-luĭ Lenș de 3 galbenĭ de familie, la care de vom adăogì încă un galben pentru munca și timpul scăpat din vedere de d-luĭ, avem de familie 4 galbenĭ, iar de la toate familiile 1.200.000 galbenĭ ce daŭ clăcașiĭ pe tot anul proprietarilor țĕriĭ; folosul rodiriĭ pămîntuluĭ de brațele săteanuluĭ este cel puțin de 3 orĭ 1.200.000 galbenĭ; lucru ce ne face să ḑicem că săteanul

No. 1.512. 1848 Aug. 17. robit a dat cel puţin pe an proprietarilor ţĕriĭ 4 saŭ 5 milioane de galbenĭ. Oamenii aceştia carĭ pe tot anul rĕspund această sumă uriaşă, oare nu vor puté eĭ să deà odată pentru tot-deauna 7 milioane, 10 milioane de galbenĭ, ca să se scape de clacă, ca să se facă proprietarĭ şi să se folosească eĭ singurĭ de munca lor?

— Da! da! Dăm tot baniĭ munciĭ maĭ mult, şi vom plătì ca să scăpăm odată de robie, strigară deputaţiĭ sătenĭ.

D. Lahovari: D-lor, mare mirare este să iească din Ţeara Românească atâţia banĭ! nicĭ de cum nu pot crede că ar puté săteniĭ să plătească atâta sumă de banĭ!..

Toţĭ deputaţiĭ săteni: Domnilor, plătim şi încă fără să ne simţim: plătim odată 7 milioane galbenĭ, ca să nu maĭ plătim în tot anul câte 4 milioane de galbenĭ chirie.

Vuetul deputaţilor sătenĭ ne împedică de a însemnà aceea ce ḑice fie-care dintre dînşiĭ.

D. Ionescu: Bogăţia este în muncă; sudoarea muncitoruluĭ face avuţia publică. Astăḑĭ dă săteanul chirie de patru galbenĭ pe 9 pogoane de pămînt.

Dacă eĭ caută să se rĕscumpere, apoĭ de vor da Statuluĭ jumătate numaĭ din această chirie pe an, adică câte 2 galbenĭ, nu în conta chirieĭ, dar în conta rĕscumpĕrăriĭ, a plăţiĭ pămîntuluĭ de vecĭ, nu e maĭ folosit oare? El socotesce puţin şi bine; de aceea el scie că se folosesce maĭ mult fiind proprietar; el pe an voià să deà 7.200.000 galbenĭ; şi în 10 anĭ, pe lângă aceea că în tot anul maĭ rĕmân câte galbenĭ doĭ, dară apoĭ ajunge în această curgere de timp de a fi stăpân vecĭnic pe moşia luĭ, de a scăpà din robie de aceĭ 4 galbenĭ ce-ĭ dă pe tot anul, apĕsat fiind de greutatea Regulamentuluĭ.

Toţĭ deputaţiĭ săteni: Da, da,! Aşà este! vrem să ne rĕscumpĕrăm de robie! să fim proprietarĭ!

Preotul Neagu: Domnilor proprietarĭ, ce vĕ e frică aşà de tare, că nu vom avé banĭ să plătim aceste pogoane? Duhovnicesce vĕ întreb: adus'a-ţĭ banĭ cu corăbiile, cu trăsurile, saŭ cu orĭ-ce alt mijloc de peste graniţă? Aŭ nu prin braţele noastre, lucrând pămîntul şi prin rodul eşit dintr'însul aŭ venit banĭ în ţeară? Aşà, din braţele noastre ese un isvor de aur şi de argint. Cum îndrăsniţĭ a ḑice că n'are Statul banĭ la Visterie, ca să plătească atâta pămînt? De ce nu gândiţĭ că noĭ sîntem Statul, şi noĭ sîntem şi Vistieria? D-lor, noĭ ne putem asemĕnà cu Statul, ca cum ar fi un căpitan, ce-şĭ iea steagul sĕŭ spre a merge la răsboiŭ; şi când va venì

vremea de a se lovì, toţĭ soldaţiĭ să facă înapoĭ, şi vrăjmaşiĭ să vie şi să ieà steagul, după cum vĕ închipuiţĭ d-voastră.

D-lor, pe noĭ să ne ferească Dumnedeŭ de a face aşà. Noĭ, dacă Statul nostru e sărac, noĭ vom face un pas maĭ înainte; vom adăogà sudorile noastre peste cele trecute în zadar; vom înnoì puterile noastre şi vom face să isvorască aur şi argint din braţele noastre. Să nu socotiţĭ d-voastră că 300.000 de locuitorĭ nu vor fi în stare a vĕ plătì acel pămînt. Dacă Statul nu va avé putere, eată noĭ îĭ dăm putere; şi nu vom lăsà a se ruşinà Statul nostru de naţiile vecine.

D. Ionescu: D-lor, aducênd aicĭ deslegarea problemuluĭ proprietăţiĭ în duhul Constituţieĭ, întind mâna şi ieaŭ orĭ-ce părere străină mi se dă.

Una din aceste părerĭ este şi aceasta ce o am în mână; vĕ rog să-mĭ daţĭ voe ca să vĕ împărtăşesc.

Adunarea: Da, da! să o vedem.

Ionescu: Art. 1. Să se deà gratis un pogon în vatra satuluĭ fie-căruĭ locuitor.

Fapta aceasta este măreaţă din partea proprietarilor; ea înfiinţează comuna, adică satele vor fi şi politiile cele libere.

Presidentul Racoviţă: D-le Vice-preşedinte, eŭ cunosc această părere; o mulţime de proprietarĭ se unesc cu dînsa!

D. Ionescu: Poporul Român nu caută a dobândì ce-và de pomană; el nu pretinde nicĭ un sacrificiŭ; el este tare şi bogat, şi plătesce pămîntul de care are nevoe.

Art. 2. Locuitorul este slobod să locuească saŭ nu în sat, şi de va voì să se ducă, este slobod să-şĭ vîndă casa şi toate ale sale.

Acest articol sfăramă monopolul groşilor proprietarĭ, ce-l exersaŭ asupra clăcaşilor în puterea braţuluĭ de fer al Regulamentuluĭ care, prin felurite închipuirĭ, oprià pe sătean de a se duce de pe o moşie pe alta. Din aplicarea acestuĭ articol o să vedeţĭ moşiile cele înghesuite de locuitorĭ, unde aceştia staŭ înăduşiţĭ, rărindu-se; şi prin această lucrare împopulându-se şi moşiile cele întinse în pămînturĭ, însă fără clăcaşĭ. O colonisare nouă! O să vedĭ, dic, o altă Ţeară Românească, cu sate nouĕ şi regulate; iar pămîntul ţĕriĭ locuit pretutindenĭ, în proporţia întinderiĭ luĭ.

Art. 3. Să se deà locuitoruluĭ 10 pogoane de arătură, pe carĭ să fie silit a le arà, a le semĕnà cu bucate, şi a le strînge cu toată cheltueala luĭ.

No. 1.512.
1848
Aug. 17.

Art. 4. Din tot rodul ce va dobândì, să deà proprietaruluĭ în natură din 5 una.

Deputaţiĭ săteni: Iar dijmă? Iar robie? Iar Regulament? V'am spus că nu vrem de acestea. Noĭ ne ţinem cu toţiĭ de sfînta Constituţie!

D. Ionescu: Nu caut să vĕ robesc; vĕ spuiŭ cererea unora din proprietarĭ; părerea mea o sciţĭ; de aceea daţi-mĭ voe să continuŭ.

Art. 5. Dacă săteanul va voì să lucreze maĭ mult pămînt, este slobod să lucreze cât va voì, numaĭ din cincĭ să deà una.

Deputaţiĭ săteni: Vom lucrà însă cu bună tocmeală, iar nu supuşĭ ca de acel fel de tocmelĭ silite.

D. Ionescu: Art. 6. Din fîneţe trebue să deà iarăşĭ din 5 una.

D. Lahovari, d. p.: Fiind-că în fîneţe săteanul nu lucrează, se cuvine ca din ele să deà din 3 una.

D. Ionescu: Eŭ vĕ citesc o părere; orĭ o fi din 5 una, orĭ din 3 una, săteniĭ nu primesc tocmelĭ de acestea ce miroasă a Regulament.

D. Lahovari: Am ḑis vorba aceasta, căcĭ aseară am vorbit de proiectul acesta cu d. Vice-president, şi am spus că din fîneţe să deà din 3 una.

D. Ionescu: Eŭ aicĭ nu daŭ părerĭ, domnule, deşì d-ta aĭ gândì ce-và în felul acesteĭ părerĭ; însă părerea aceasta este dată de alţiĭ.

Art. 7. Vitele să pască pe moşie; însă de toată vita mare să plătească pe an ½ sfanţ şi de oae un firfiric.

Badea Albulescu, d. s.: Noĭ de a muncì siliţĭ, de a da erbărit şi dijmă îndoită, de acestea sîntem speriaţĭ noĭ; iar de a cumpĕrà pogoanele de pămînt cerute de noĭ nu ne speriem! D-v. cu această părere vreţĭ să ne luaţĭ traista din spinare, şi ne puneţĭ dĕsagiĭ.

D. Pleşoianu, deputat proprietar: După ce s'a recunoscut de sfîntă proprietatea şi de sfîntă munca în asemĕnarea Constituţieĭ, proclamate la 11 Iunie, şi iarăşĭ după ce s'a recunoscut neapĕrata trebuinţă de a se face muncitorul proprietar pentru folosul în general, acum venim a ne chibzuì de chipul saŭ câtăţimea uneĭ părţĭ de pămînt ce trebue să se deà o dată pentru tot-deauna muncitoruluĭ, ca să se facă proprietar; şi creḑ că după împrejurările şi trebuinţele ce există, chipul cel maĭ nemerit ar fi ca să

se deà fie-căruĭ clăcaş ce s'a aflat la 11 Iunie, şi câţĭ n'aŭ proprietate de pămînt în altă parte câte douĕ pogoane pe carĭ să-şĭ aibă casa, silişţea şi islaz vitelor, şi care va fi pentru tot-deauna proprietate a sa, subt toate drepturile ce le are fie-care cetăţean. Şi tot numĕrul de pogoane dat pentru atâţia săteni, câte va voì proprietarul să popreascā în compararea mărimiĭ saŭ micşorimiĭ moşieĭ şi a trebuinţelor sale, se vor deosebì la un loc, şi de o margine a moşieĭ unde se va binechibzuì că nu aduce vătĕmare celeĭlalte proprietăţĭ, în calitate de muncă, nicĭ interesuluĭ vieţuiriĭ muncitoruluĭ. Pentru fie-care localitate se va face dreaptă preţuire spre despăgubirea proprietarilor, de partea ce se dă săteanuluĭ, şi care acum se face pe dînsa proprietar necondiţionat, afară numaĭ când uniĭ dintr'înşiĭ vor voì să vîndă din pămîntul sĕŭ parte saŭ total, sub pretext de a se strămutà în altă parte; atuncĭ se va păstrà întâietatea proprietaruluĭ ce a avut-o maĭ înainte cu preţul ce s'a dat. Iar câţĭ dintr'înşiĭ vor încetà din vieaţă fără moştenitorĭ, partea lor de pămînt se va păstrà de magistratul Statuluĭ şi o va vinde altuĭ locuitor. Cu chipul acesta dar, socotesc că săteanul se face cetăţean cu toate drepturile cetăţenescĭ.

No. 1.512.
1848
Aug. 17.

Pentru cel-lalt pămînt ce-ĭ maĭ trebuesce de păşunea vitelor, de arătură şi cositură, parte de neapĕrată trebuinţă, parte de comerţ, se vor înţelege prin învoeală cu proprietarul pentru cât are trebuinţă muncitorul, cât poate să deà proprietarul şi cu ce preţ, în producte saŭ banĭ, rĕmâind aceasta cu totul în dreptul fie-căruia de slobodenie a singureĭ voinţeĭ sale şi fără nicĭ un fel de silnică îndatorire. Şi tot asemenea slobodă voe de tocmeală vor avé pentru lemne, nuiele, parĭ, şi cu un cuvînt pentru orĭ-ce alt se va maĭ cere de sătenĭ proprietaruluĭ, peste aceea ce i s'a dat o-dată pentru tot-deauna, lăsându-se întreagă şi deplină sfinţenia drepturilor fie-căruia. Căcĭ săteanul ce până acum erà clăcaş sub deosebite condiţiĭ, făcêndu-se proprietar, cad toate raporturile ce se tratà între dînsul şi proprietar, şi prin urmare pe viitor nu se poate cunoasce săteanul în drept decât pe acea parte ce i se dă acum, asupra căreia nicĭ proprietarul nu are drept de a pretinde ce-vaşĭ, precum nicĭ săteanul nu are drept a pretinde peste aceea ce i s'a dat nimic maĭ mult. Este adevĕrat că din metodul acesta nu se poate prevedé înaintarea agriculturiĭ; rĕmâne dar la voinţa săteanuluĭ de a da probe de slobodenia sa în dobândirea plăceriĭ ca să lucreze pămîntul maĭ cu strădanie decât în vremile trecute,

No. 1.512. 1848 Aug. 17.

pe când se dicea că legile s'aŭ pus tot-deauna pedică, mărginindu-l într'un numĕr hotărît de pogoane.

Presidentul combate părerea d-luĭ Pleşoianu asupra precăderiĭ proprietaruluĭ, dicênd câte-và cuvinte.

D. Lahovari: Avem trebuinţă să ne chibzuim maĭ mult; simţim tare mult greutatea mandatuluĭ nostru; de aceea să rĕmâe tot această materie pe mâne.

Preotul Neagu: D-lor! D-l Pleşoianu, dicênd că ajunge de a se împroprietărì un sătean cu două pogoane, unde să-şĭ poată pune fie-care vin, rachiŭ, băcăniĭ, lipscăniĭ, braşoveniĭ şi orĭ ce va voì, întreb şi eŭ: oare dacă vor pune toţĭ vin şi rachiŭ, cămăşĭ şi postav, ca negustorĭ, oare grâŭ de unde vom cumpĕrà, saŭ cine ne va da hrana? Apoĭ, fraţilor, d-v. ce sînteţĭ lucrătorĭ de pămînt, spuneţi-mĭ ce vite maĭ putem ţiné noĭ în douĕ pogoane? Oare numaĭ cu prăvăliile nu ne vom căpĕtà un nume de leneşĭ, între naţiile vecine? Oare pămîntul d-v. nu se va umplé de spinĭ şi de pălămidă? Oare nu se va face o pustietate grozavă în toată ţeara? Negreşit. Dar dacă ne veţĭ da, după cum şi am cerut noĭ, vom ţiné 4 boĭ, 2 vacĭ, 10 oĭ, 2 rîmătorĭ şi un cal, şi aşà noĭ vom venì tot la d-v. cu boiĭ şi vom lucrà pămîntul d-v. prin închiriere; de la douĕ vacĭ ne vom hrănì, cu calul vom alergà la locul de lucru, ne vom îndeletnicì cu el spre întîmpinarea celor trebuincioase; şi aşà nu vor rĕmâné petecele de pămînt nelucrate, şi veţĭ aflà un mare folos de la închirierea luĭ; fiind-că pe noĭ să ne ferească Dumnedeŭ a rĕmâné numaĭ cu vitele sus arătate, fiind-că atuncĭ ar rĕmâné Ţeara-Românească stearpă de dobitoace; însă noĭ tragem nădejde a fi împopulate câmpiile ţĕriĭ noastre ca şi până acum, şi va fi tot folosul d-v.

D. Urianu, d. p.: Trebue să ne luăm timp de a ne înţelege şi pe mâne vom aduce şi părerea din partea proprietarilor.

D. Ionescu: Pe mâne dar calculaţia desbateriĭ asupra cât pămînt cer săteniĭ şi cât pot da proprietariĭ.

D. Presidentul la un ceas ridică şedinţa.

(Iscălit:) Vice-presidentul, I. Ionescu.

Raportul No. 5.105 al Administrațiunii de Dâmbovița către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕrii-Românescĭ. No. 1.513. 1848 Aug. 17.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 334.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Lăuntru,

Astădĭ, întîmpinând Subt-însemnatul raportul Subt-administratoruluĭ plășiĭ Ialomițeĭ cu No. 1.161, mĕ grăbesc a-l supune la cunoscința d-v. prin însoțita aicĭ copie.

Şi fiind-că numiților li s'a trimis de scire în maĭ multe rînduri, ca orĭ să se tragă în Bucurescĭ pe la casele d-lor, saŭ să înceteze din turburătoarele urmărĭ ce întreprind, și mijloc nu stă de a se liniștì, mĕ rog Domnieĭ-voastre a-mĭ decretà în ce chip să urmez, ca nu din relele întreprinderĭ la carĭ se vĕd aplecațĭ să se producă maĭ marĭ neorînduelĭ.

Salutare și frăție.

Administratorul județuluĭ Dâmbovița, C. Isvoranu.

No. 5.105. Secretar, N. Lupescu.

Secs. 1-ĭ.

(Resoluție): Să steà la o parte, până vor maĭ venì scirile cerute.

Rosetti.

Adresa No. 82 a luĭ Mich. Abdulaidi către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ. No. 1.514. 1848 Aug. 17.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăție.

Onorabiluluĭ Minister din Lăuntru.

Cu onoare se îndreptează Domnieĭ-voastre listă arătătoare de cheltuelile urmate pe cincĭ ḑile la Bucurescĭ, ale Exelențiĭ Sale Suleiman Pașa, afară de cheltuelile contractuluĭ ce am avut încheiat cu onorabilul Sfat din Bucurescĭ, și care prin grainica poruncă a Domnieĭ voastre, ce am avut, care sumă se urcă la leĭ 6.004 par. 18, pentru care plecat mĕ rog să binevoițĭ a poruncì de a mi se slobodì această de maĭ (sus) sumă.

Salutare și frăție.

No. 82. Mich. Abdulaidi.

(Resoluție:) Să se trimiță la on. Municipalitate spre cercetare și soldare.

Rosetti.

(De altă mână:) S'a desfăcut prin jurnalul Sfat. Adm. extr. cu No. 61 și trimis Visterieĭ în copie pe lângă No. 7.508, Iulie 1, anul 1849.

No. 1.515.
1848
Aug. 17.

Raportul No. 5.432 al Administratoruluĭ de Argeș către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 334.)

Dreptate, Frăție.

Onorabiluluĭ Minister din Lăuntru.

Un Eftimie Nicolaŭ dintr'acest oraș, găsindu-se la 17 ale acesteia într'una din cafenelele acestuĭ oraș, după obiceiul ce are în toată vremea, și acum se arată împotrivitor buneĭ orînduelĭ, puind discord între pamîntenĭ, ḑicênd că Constituția și toate cele ce se fac astăḑĭ nu sînt de a face fericirea obștească.

Aceste vorbe ḑise cu puțină socotință de sus arătatul indignă pe toțĭ ceĭ ce staŭ de față, cu puținul simț ce a arătat pentru binele obștesc și pentru care aḑĭ tot Românul are dreptul de a le sprijinì cu sângele sěŭ.

Aceste toate făcură pe unul din ascultătorĭ a-ĭ face băgare de seamă că d-luĭ este în drept de a avé opinia sa, iar nu de a o pune la lumină cu stindardul răsvrătitor, a căruĭ devisă nu poate fi alta decât perderea neamuluĭ sěŭ.

D. Eftimie rěspunse la cuvîntul acestuĭ bun Român cu loviturĭ de ciubuce și îmbrâncelĭ, a căruĭ vieață puteà fi în primejdie, de nu se aflaŭ de față maĭ mulțĭ, carĭ l-aŭ poprit de a-șĭ arătà toată furia sa. Atuncĭ plângerile sosiră la Administrație și subt-iscălitul, potrivit regulelor ce are a îndeplinì, a îndatorat pe Polițaiul orașuluĭ de a arestà pe arătatul răsvrătitor, dând într'al sěŭ ajutor și pe tist cu maĭ mulțĭ dorobanțĭ carĭ, ducêndu-se la casa sa, l-aŭ găsit închis în casă, armat atât dînsul, cât și cu alțiĭ ce amăgițĭ veniseră în ajutorul sěŭ, toțĭ hotărîțĭ de a trage cu armele în ceĭ ce s'arătară din partea Administrațieĭ. La a sa nesupunere fuĭ silit însu-mĭ subt-iscălitul a mě arătà la casa sa, și după-ce ĭ-am repetat de maĭ multe orĭ a eșì din odaia unde se găsià închis, fuĭ silit de a-ĭ sparge ușa, și ast-fel ardicându-l l-am pus la arest pentru câte-và ceasurĭ, nădăjduind că ca om își va venì în pocăință, dar d-luĭ departe de a rěspunde nădejdilor ce avuĭ, abià scăpat din arest a început a preînnoì neorînduelile sale.

Atuncĭ maĭ mult de 200 orășanĭ mi s'arătară cu strigărĭ de a se pilduì un asemenea om, ce nu merită numele de cetățean. Porniĭ

pe dată de a-l arestà din noŭ. Dar dînsul, călare pe cal, aflu că a scăpat și umblă a se asigurà acilea în capitala Bucurescĭ.

No. 1 515. 1848 Aug. 17.

Aceste neorînduelĭ și altele multe, ce n'a încetat a face, pe câtă vreme s'a găsit aicĭ, mĕ pun în drept de a vĕ rugà ca să-l pilduițĭ înși-vĕ, saŭ maĭ bine și spre îndestularea popoluluĭ și pentru dignitatea dregĕtorieĭ mele, să se trimiță aicĭ a-șĭ luà osânda după cuviință.

Salutare și frăție.

Administratorul distr. Argeș, I. Christopul.
Secr., T. Furduescu.

No. 5.432.
S. 1-ĭ.

Depeșa luĭ Ion Ghica, Agentul Țĕriĭ-Româneseĭ la Constantinopole, către Ministerul trebilor din Afară.

No. 1.516. 1848 August.

(Copie. Col. Ion Ghica.)

J'ai reçu hier le courrier que vous m'avez fait l'honneur de m'adresser le 20 août. Présentez, je vous prie, à la Lieutenance les hommages de ma reconnaissance pour la confiance qu'elle m'accorde, en me nommant Chargé d'affaires à Constantinople. Je n'ai pas jugé dans les circonstances actuelles présenter encore ma lettre de créance; je sais que la Porte n'est pas en mesure de me reconnaître. Vous en jugerez par les circonstances que je vais vous expliquer plus bas. J'ai remis à Mr. Etienne Golesco le paquet qui lui était adressé. Ces messieurs n'ont encore été reçus chez aucun des Ministres. Quant à la lettre que vous m'avez envoyée pour le Ministre des Affaires étrangères au sujet du semestre de janvier, voici ce qu'il en est: Il m'a répondu verbalement que le Gouvernement devrait m'envoyer le montant de cette somme et le Gouvernement ottoman prendra les mesures nécessaires pour faire payer Mr. Aristarchi. Je passe actuellement, Monsieur le Ministre, à l'important: je dois vous expliquer quel est l'état de la question ici. La mission russe, aussitôt l'arrivée de notre députation ici, a présenté à la Porte une note, par laquelle elle se plaint des Commissaires ottomans Suleyman Pacha et Emin Effendi. Elle reproche à ces Messieurs d'avoir laissé la Caïmacamie entre les mains des hommes qui ont été les fauteurs du mouvement révolutionnaire, d'avoir négocié avec les hommes révolutionnaires et accepté en quelque sorte le principe révolutionnaire, en acceptant

No. 1.516. 1848 August.

de leur part une pétition au Sultan et l'envoi d'une députation valaque de la part d'un pays en révolution et gouverné par des hommes révolutionnaires. La Russie demande: le désaveu et la punition des Commissaires, l'entrée des troupes turques à Bucarest, une action de la part de la Porte qui force les Valaques à un acte de contrition, qui déclare non avenu tout ce qui est arrivé, le rétablissement de l'ancien ordre de choses, après quoi on verra ce qu'on aura à faire. La conclusion de la note est que, si la Porte n'obtempère pas aux demandes de la Russie et si, par ses actes, par ses paroles ou par son soutien sous main, elle favorise le principe révolutionnaire, quelque part que ce soit, la Russie protestera, emploiera tous les moyens qu'elle trouvera à sa disposition et qu'elle jugera à propos pour agir contre le principe révolutionnaire et ceux qui l'admettent ou le favorisent. En présentant cette note amère et menaçante, MM. Titoff et Handgéri ont demandé que la Porte n'entre en aucune relation avec les députés valaques; qu'on ne doit pas regarder ces messieurs comme des représentants valaques, mais comme des étudiants de Paris, qui ont fait une échauffourée en Valachie, et que par cet échantillon les Turcs peuvent juger quel est le reste de ces Valaques révolutionnaires, qui ont entraîné le peuple ignorant, mais qui se répent aujourd'hui.

A côté de ces paroles peu courtoises pour la nation roumaine, Mr. Handgéri aurait dit que la Valachie n'a ni volonté, ni moyens, ni force pour résister; que tout ce que l'on a dit à Bucarest et à Constantinople ce sont des fanfaronnades, bonnes à être crues par les dupes; que les hommes de poids de la Valachie sont dans les camps russes en Moldavie et ceux-ci seuls savent comment juger leur pays; ils assurent que la moindre force turque et russe à Bucarest dissipera les velléités des Valaques et les rendra dociles à ceux qui ont le droit de les gouverner légalement.

Les instructions sont écrites, ainsi que la lettre de rappel de S. E. Emin Effendi, et S. E. Fuad Effendi devait partir le 26 août.

Le nouveau Commissaire a ordre d'amener les troupes turques à Bucarest, si S. E. Suleyman Pacha le juge nécessaire. La Porte persistera, dit-on, dans la ligne tracée par Suleyman Pacha et dans l'intention de faire ce que les Valaques demandent; mais cette dernière catégorie est dans le vague, puisqu'elle dépend des circonstances ultérieures. C'est dans ce même moment que la France a demandé la reconnaissance de son gouvernement et la fixation

du jour d'audience pour le Général Aupick. Le 25, ce jour avait été fixé pour après le Baïram, c'est-à-dire après huit jours, mais la Porte, croyant se créer un moyen pour détourner le coup qui menaçait la Porte et la Valachie, ou au moins gagner du temps, a décidé l'ajournement du départ de Fuad Effendi pour après le Baïram, le 2 septembre, de là où il avait reçu l'ordre de partir le 26 août, et l'Ambassadeur de France a été prévenu avant-hier à 6 heures du matin que le même jour à 1 heure il aurait l'audience. On a fait toutes ces chosses dans l'espoir que l'Ambassadeur de France, reconnu officiellement, pourrait donner non seulement ses conseils, mais soutenir la Porte. Alors celle-ci reprendrait courage et la Russie, sans nul doute, aurait plié.

La Porte s'est adressée à S. Ex. Mr. Canning. Celui-ci, quoique très irrité du ton arrogant et des menaces de la Russie, a déclaré que ses instructions ne lui permettent pas de soutenir la Porte et les Valaques autant qu'il le voudrait, autant qu'il le devrait même. Après cette réponse décourageante la Porte a décidé à ne pas désavouer Suleyman Pacha, mais seulement remplacer Emin Effendi par Fuad Effendi, qui portera de nouvelles instructions à Suleyman Pacha et les pleins pouvoirs de faire entrer les troupes turques à Bucarest, en faisant venir d'autres à Giurgevo et Ibraïla, de ne pas recevoir nos députés et d'exiger un acte de non avenu de tout ce qui était arrivé.

C'est un faux fuyant pour satisfaire par les formes la Russie, mais la Porte assure que, dans le fond, elle a les meilleures intentions pour nous, qu'elle avoue que Suleyman Pacha et Emin Effendi ont dépassé leurs pouvoirs, mais que la Porte voudrait arriver au même résultat. Ce faux fuyant est un expédient bien dangereux et nous ne pouvons en sortir qu'en déclarant fortement et franchement que nous envoyons un corps de troupes à Bouzéo, pour garder le pays contre une invasion.

Malheureusement, les affaires d'Italie paraissent être de nature au représentant de France comme liant étroitement la politique de son pays à celle de l'Angleterre, non seulement en Italie, mais sur tous les autres points, de manière qu'il n'ose pas agir positivement sans instructions de son Gouvernement, et il se bornera à donner des conseils que la Porte n'envoie pas de troupes à Bucarest et qu'elle parle avec nos députés, pour obvier au moyen de satisfaire la Russie sur l'article de l'acte de contrition. C'est

No. 1.516. 1848 August.

toujours quelque chose que les conseils, mais ce n'est pas suffisant.

Telle est la situation de l'affaire roumaine jusqu'aujourd'hui. A mon avis, tout dépend de notre fermeté à soutenir notre droit. Il faudrait pour cela une adresse franche et digne, sans craindre l'impression que cela pourrait produire sur Fuad Effendi.

Le choix de ce Commissaire est bon; il est l'ami intime, l'alter ego d'Aali Pacha, très bien vu par le Grand Vizir. C'est un homme de bien; mais je doute qu'il soit aussi courageux qu'Emin Effendi; d'ailleurs il est moins indépendant.

La réception du Général Aupick s'est passée comme toutes les cérémonies de ce genre. On n'a parlé que des généralités.

No. 1.517. 1848 Aug. 17.

„Constituţia Moldavieĭ". Articol din „Pruncul Român". No. 28. 31. 1848. 17. 24 VIII.

Trăească Prinţul Sturdza, unicul regenerator al Regulamentuluĭ! Trăească Prinţul acesta, carele de 14 anĭ lucrează ḑi şi noapte ca să aducă egalitatea între buniĭ şi blânḑiĭ sĕĭ supuşĭ, ne maĭ fiind mare şi mic, ci toţĭ una — toţĭ fraţĭ, toţĭ boerĭ, toţĭ săracĭ! Trăească Prinţul Sturdza, carele se jertfì până într'atât în cât în pizma tutulor se numì singur pe sine făcĕtor de bine şi părinte al ţĕriĭ, şi fără voia obşteściĭ Adunărĭ, fără voia Regulamentuluĭ sĕŭ chiar, dete un ofis dătător de legĭ, de o constituţie liberală şi vrednică de anul 1848.

Şi aceasta de la sineşĭ, fără să fie silit de nimenĭ, fără să ĭ-o ceară mieluşeiĭ sĕĭ, carĭ petrec în linişte pe la posesiile lor. Trăească păstorul cel vrednic, care cu toiag de fer va sci să conducă turma sa întru împĕrăţia ceruluĭ, unde merg numaĭ săraciĭ.

Scim că Măria Sa, Prea Înălţatul, prea luciosul şi prea bogatul părinte al ţĕriĭ are mulţĭ inemicĭ, ca toţĭ oameniĭ ceĭ bunĭ, ce trec pe pămînt necunoscuţĭ, calomniaţĭ, goniţĭ cu pietre, pentru că Dumneḑeŭ a voit ca rĕsplătirea s'o găsească pe alte tĕrîmurĭ; scim maĭ vîrtos că nebuniĭ de Muntenĭ, pismuind Moldavia, care este liniştită ca o baltă, unde nicĭ o insectă, nicĭ o reptilă, neputênd trăì, nu i se turbură surfaţa; pismuind înţelepciunea Prinţuluĭ şi răbdarea Moldovenilor, or să caute toate mijloacele ca să denigreze Constituţia ce a dat-o Prinţul Sturdza. Însă ca să amuţească gurile lor, noĭ publicăm acì cele 28 articole, în carĭ Prinţul a binevoit să înfaşe ca în giulgiŭ prunca sa naţie, şi ca să

No. 1.517. 1848 Aug. 17.

rușinăm cu totul pe Româniĭ Munteniĭ, ne este destul ca icĭ și colea să punem în paralel articolele din Constituția lor.

„Art. 1. Aplicația Regulamentuluĭ și a legilor în urmă statornicite, în toată cuprinderea lor fără excepție de persoane.“

Eată gurĭ pârîtoare, eată egalitatea fără excepție: toțĭ de o potrivă robĭ aĭ Regulamentuluĭ—când în Constituția munteană, articolul întâiŭ nicĭ că vorbesce de egalitate și de Regulament, ci cere independența administrativă și legislativă de la Mircea și Vlad, carĭ aŭ rĕposat de mult.

„Bine înțelegêndu-se că în starea de față a lucrărilor.“

Căcĭ în Regulament sînt lucrărĭ ce nu sînt de față și pe față.

„Trebuințele neprevĕḑute de Regulament urmează a fi întîmpinate prin mijloace și măsurĭ extraordinare.“

Unde este în Constituția voastră ce-và neprevĕḑut? și unde avețĭ voĭ omul cel mare carele, ca Prințul Sturza, să se jertfească și prin geniul sĕŭ să născocească „mijloace și măsurĭ extraordinare“, când va cere trebuința, și printr'un ofis să pue o lege, să otrăvească pe unul, să despoae pe cel-lalt, să înalțe pe cesta, să închiḑă pe cel-lalt, etc? Vaĭ voue, nenorocițĭ adoratorĭ aĭ Constituțieĭ muntene!!!

„Art. 2. Aplicația legilor țĕriĭ în drepturile fiesce-căruia, fără osebire de persoane.“

Și la Munteni: „Egalitatea drepturilor politice.“ — Vĕ întreb acum, care este orbul acela ce nu poate vedé că este maĭ bine și maĭ folositor ca fie-care să ieà d'a gata câte o bucățică de lege, de iustiție, decât avênd fie-care aceleașĭ drepturĭ politice, să fie în primejdie de a fi chemat mâne să muncească el pentru alțiĭ? — Și apoĭ vedețĭ câtă cucernicie și câtă curățenie de inimă are părintele țĕriĭ de a spune singur că de 14 anĭ, de când domnesce, iustiția și dreptatea legilor erà numaĭ pentru uniĭ. Trăească articolul al II-lea al Regulamentuluĭ moldav!

„Art. 3. Șefiĭ Departamentelor sînt rĕspunḑĕtorĭ pentru orĭ-ce abatere dovedită de regulele statornicite în respectivele lor atributurĭ.“

„Art. 4. Toțĭ amploiațiĭ în de obște sînt rĕspunḑĕtorĭ pentru orĭ-ce abatere din atributurile lor.“

Din distracție Măria Sa a făcut 2 în loc de unul, și le trecem fără comentariĭ, fiind-că avem nerăbdare să ajungem la fericitul articol 5.

„Art. 5. Orĭ-ce persoană asuprită de un funcționar poate da jalobă stăpânitoruluĭ Domn, înfățoșând și doveḑile cuvenite; ase-

No. 1.517. 1848 Aug. 17. menea tânguire, în partea judecătorească, se va recomăndui la instanția competentă, potrivit articoluluĭ 268 al Reglementuluĭ; iar în ramul administrativ se va da în hotărîrea Sfatuluĭ și, găsindu-se dreaptă, se va face pilduire unuĭ asemenea funcționar, iar la dimpotrivă reclamantul va fi supus pedepseĭ ca un clevetitor.“

Adică: cine va avé înscris de la funcționar, că 'ĭ-a luat atâția banĭ, acela va dobândi dreptatea; iar cine nu va avé înscris, va fi trămis la ocnă; voind apoĭ Măria Sa a ușură judecătoriile, poruncì ca, în viitor, Sfatul administrativ să fie judecător și executor, și negreșit, pentru maĭ multă înlesnire, tot el va fi și călâul când Înălțimea Sa va fi silit să ieà ce-và măsurĭ extraordinare, adecă nepomenite încă. Trăească Prințul Sturdza!

Am dorì numaĭ să scim, de ce în aceștĭ 14 anĭ, părintele țěriĭ nu ertà pe nimenĭ, când erà asuprit, să se tânguească la Măria Sa, căcĭ negreșit că nimenĭ nu aveà voe să se plângă de nicĭ o nedreptate, dacă Măria Sa ḑice că în viitor Moldoveniĭ se pot tânguì?

„Art. 6. La întîmplare când s'ar depărtà pe un amploiat din postul sĕŭ, se vor publicà prin foile oficiale pricinile depărtăriĭ luĭ.“

Acest articol, deși se pare a fi un ce de nimic, însă și acì este negreșit părinteasca îngrijire a Măriеĭ Sale, carele a voit să mărească venitul d. Redactor al Buletinuluĭ Oficial, pentru câte a ḑis în bătrâna Albină saŭ Vespe Românească.

„Art. 7. Atacurile în persoane sînt supuse uneĭ aspre înfrânărĭ, decĭ întîmplându-se a se face vre-un atac personal de către orĭ-ce faţă particulară, are obijduitul dreptate a trage pe vinovatul în judecată criminalicească“.

După acest articol se înțelege curat că duelurile, fiind-că totdeauna aŭ fost oprite, Moldoveniĭ suferiaŭ a fi necinstițĭ și pălmuițĭ de orĭ-cine, fără ca să poată să reclame măcar la tribunalul criminalicesc; cu câte rele s'aŭ maĭ luptat și biețiĭ Moldovenĭ și câte ar fi maĭ suferit, dacă Prințul Sturdza nu da acest ofis, care le va sfârșì toate!...

„Art. 8. Dorința Domnieĭ Noastre a fost pururea de a avé împrejurul persoaneĭ Noastre, și în slujbele Statuluĭ, bărbațĭ cu frica luĭ Dumneḑeŭ, cinste, sciințĭ și vrednicie; bine cunoscênd că fețele înzestrate cu asemenea însușirĭ vor puté rĕspunde încrederiĭ Noastre și datoriilor chemăriĭ lor. Drept aceea orĭ-care pămîntean ar da do veḑĭ de credință către ocârmuire, și de însușirile sus ḑise, se va întrebuință din noŭ pe temeiul articoluluĭ 432 al Reglementuluĭ,

No. 1.517.
1848
Aug. 17.

pre cât numĕrul posturilor ar îngădui după meritul sĕŭ, și nu prin mijlocirĭ de patronaturĭ; asemenea bărbațĭ, potrivit vremiĭ și felului slujbeĭ lor, se vor înaintà treptat în toate rangurile țĕriĭ, civile și militare."

Eată și egalitatea drepturilor politiçe, la toțĭ rangurĭ și toțĭ vor fi de o potrivă.

„Art. 9. Sporirea lefilor tutulor amploiaților prin canțelariĭ, adecă: șefilor de secție, șefilor de mese, scriitorilor și ceĭ-lalțĭ, de îndată ce mijloacele Visterieĭ ar ertà un asemenea adaos în cheltuelile Statuluĭ."

Am audit pe ceĭ rĕĭ dicênd că omul judecă după sine și că, fiind-că Vodă Sturdza face tot pentru banĭ, de aceea adaogă lefile ca să îndulcească aceste 28 de articole, saŭ ca să aibă ce să le ieà el, ca să-ĭ facă boerĭ marĭ pe temeiul articoluluĭ 8. Calomniĭ! nu credeți, frațiĭ meĭ, — — și apoĭ vĕ întreb, nu este maĭ bine să fie toțĭ boerĭ, decât toțĭ mojicĭ?

Fiind-că mintea orĭ-căruĭ om nu poate analisà de odată sublimitatea acestor articole,

Fiind-că Moldoveniĭ sînt oamenĭ pacĭnicĭ, ce nu se grăbesc nicĭ decum,

Fiind-că cu asemenea Constituție pot să aștepte în pace,

De aceea în numĕrul acesta le publicăm pe câte 28, rĕmâind ca în urmă să vorbim și despre cele-lalte.

(Urmează reproducerea art. 10—28 din Ofis, fără nicĭ o observație.)

Ce maĭ vrețĭ? contribuție generală? eată că și aceasta o făcù părintele Moldavieĭ, poruncind obșteсciĭ Adunărĭ, în art. 10, să se facă o dreaptă împărțire: fiind-că sînt, dice, oare-carĭ trebuințe obștescĭ, saŭ părintescĭ, care face tot una, ce încă de 14 anĭ nu și le-a putut întîmpinà „le pauvre homme!"

Art. 11. Îngenunchiațĭ și închinați-vĕ înaintea mareluĭ făcĕtor de bine al omeniriĭ, carele binevoesce a ușurà soartea locuitorilor prea blândeĭ Moldaviĭ.—„Ceia ce vor fi luațĭ la cărăturĭ, vor fi scutițĭ în acel timp de lucrul drumurilor." O nedumerire numaĭ avem: articolul dice: locuitoriĭ — boeriĭ dar vor lucrà și eĭ la pavele, saŭ că boeriĭ nu se maĭ socotesc ca locuitorĭ aĭ Moldavieĭ?

Art. 12. Locuitoriĭ sînt datorĭ să muncească pentru proprietarĭ, fiind-că și proprietariĭ nu sînt eĭ lăsațĭ după placul lor, ci sînt da-

No. 1.517. 1848 Aug. 17.

torĭ să le deà pămîntul pe care să-l muncească, și să se muncească, și tot de odată să aibă voe să facă și învoelĭ, legăturĭ legiuite, strînse cu nodurĭ tarĭ, ca să fie sigurĭ că nimenĭ nu-ĭ va maĭ deslegà, afară numaĭ de nu vor fi nenorocițĭ ca să easă un nebun să taie nodul. Dreptatea și logica acestuĭ articol credem că nu va cutezà nimenĭ să o tăgăduească, maĭ vîrtos când vede că pe la Muntenĭ chestia proprietățiĭ a făcut atâtea nerînduelĭ, în cât a ajuns până acolo că nisce sătenĭ îndrăsniră să vorbească cu o poesie, cu o orație și iustiție, ce nicĭ odată n'a eșit și nu va eșì din gura unuĭ boer.

A! Dumnedeule! dice Pruncul Român, de ce nu m'aĭ născut pe pămîntul Moldavieĭ! — înfășat de Regulament așĭ fi dormit în pace, așĭ fi dormit di și noapte, și tot mereŭ fără nicĭ o frică, maĭ vîrstos de când după articolul al 13-lea priveghetoriĭ vor priveghià să nu se maĭ facă cele „catahristicoase“ [1]).

Art. 14. Luciosul părinte dice că de acum înainte să nu se maĭ plătească capitația de două și treĭ orĭ, ci ca un bun păstor hotăresce ca în viitor, după povața dobitoacelor d. Alexandrescu, să se ieà numaĭ câte o pele de fie-care oae.

Art. 15. Dice că nicĭ alegerile priveghetorilor nu se făceaŭ după Regulament.

Art. 16. Dice ca să se rînduească comisiĭ, și negreșit că cu plată, ca să gonească din țeară pe toțĭ aceia ce nu maĭ aŭ banĭ; măsura este bună, dar ar fi maĭ bine să se facă un minister pentru aceasta.

Art. 17. Vaĭ! câtă rumpere e în acest articol! însă și acì milostiv e Domnul, căcĭ poruncesce ca „ruptașiĭ“ să nu se maĭ jupoaie de Visterie decât numaĭ de câte orĭ a prevĕdut Regulamentul că se pot rupe.

Art. 18. În acest articol dice că de acum înainte moșiile răzășescĭ să nu se maĭ ieà în „particular“, ci cu toate formele.

Art. 19. Marele legislator dice că până acum s'a făcut maĭ nimic în comisia Condiciĭ civile, pe care o presidà, dar în viitor va face una, care, de-ĭ vor da pas să o isprăvească, o să moară și cu surnumele vechiuluĭ legislator Dracon al II.

Art. 20. Ofisurile Măriei Sale să se adune și să se numească

---

[1]) Aceasta este vorbă technică, pe care o cunosc ceĭ docțĭ ca Măria Sa — cine însă va dorì să o afle, maĭ poate găsì și pe la noĭ încă oamenĭ ce aŭ diplome de Licențiat ès catahristicoase.

în viitor Condică de procedură, care va fi lumina întunecosuluĭ Regulament. Bun lucru, dacă de multă lumină nu s'ar aprinde Regulamentul; și de aceea ne silesce datoria să spunem Măriei Sale că Munteanul ḍice: „nu te jucà cu focul".

No. 1.517. 1848 Aug. 17.

Art. 21. Fiind-că părintele nu poate fi în toate ḍilele de faṭă în toate instanṭiile judecătorescĭ, unde se fac cele „catahristicoase", să se orînduească câte un procuror, om al Măriei Sale, carele va face cele de cuviinṭă.

Art. 22. Fiind-că sînt judecătoriĭ și ministere, fiind-că este o Adunare obștească și un Regulament, fiind-că peste toate acestea este un părinte, care are toate sciinṭele și darurile; fiind-că după toate trecutele articole, s'a dovedit că fericirea s'a stabilit în ṭeară și articolul 23 a hotărît ca toṭĭ aceia ce vor da zapise și poliṭe de negoṭ, să le plătească la soroc; și articolul 24 a dat voe să se facă o bancă publică, când capitaliștiĭ cu chezășiĭ sigure vor cere acest favor; fiind-că articolul 25 poruncesce ca nimenĭ să nu maĭ joace la noroc, ci la sigur; fiind-că articolul 26 a hotărît, ca învĕṭătura în Academie să fie potrivită nu cu sciinṭa, ci cu numĕrul elevilor — adecă dacă va fi unul, să se înveṭe a; de vor fi doĭ; b, ș. c. l. iar articolul 27 că în viitor preoṭiĭ „nu se pot hirotonisì decât prin sciinṭa Visterieĭ"; și, în sfîrșit, fiind-că cu articolul 28 se îndatorează și mânăstirile a da socoteală Măriei Sale, prea bunul părinte poruncesce tutulor să se culce în pace, căcĭ el și el numaĭ le va face toate, și va priveghià totul — și, fiind-că sînt oamenĭ ce nu înṭeleg interesul lor, precum o dovediră faptele Muntenilor, bunul părinte, dator fiind să întrebuinṭeze și sila ca să facă fericit popolul sĕŭ, maĭ poruncesce: că de acum înainte oameniĭ vor fi „desperechiaṭĭ"—fiind-că numaĭ dobitoacele sînt pereche — „persoanele de orĭ-ce clasă nu se vor puté adunà" — ca să nu ostenească, și, deși în articolul 5 hotărîse că ceĭ asupriṭĭ pot da jalbă Domnuluĭ, când vor avé înscrisurĭ, printr'o chibzuire maĭ părintească, articolul 22 poruncesce: „să nu se facă nicĭ un înscris saŭ manifestaṭie", fiind cu totul de prisos. Iar cela ce nu va cunoasce jertfa, ce va face părintele sĕŭ de a-l îngrijì ca pe un prunc, să scie că-ĭ va pune frâŭ în gură („arestuiṭĭ și înfrânaṭĭ") și-l va duce la închisoare. Iar dacă dobitocul va fi neînvĕṭat și liber, atuncĭ ca un alt Mazepa, aruncându-se pe dînsul, va fugì și iar va fugì, până ce va plesni fierea dintr'însul — și noul Mazepa va sta lângă dînsul, până ce va venì, tot ca la cel-lalt, o familie de Cazacĭ, să mi-l ieà și să mi-l ducă în colibă la dînsa.

No. 1517. 1848 Aug. 17

Fraţĭ Muntenĭ! voĭ toţĭ, câţĭ vĕḑurăţĭ această mare constituţie, nobilă fiică a Regulamentuluĭ, voĭ, câţĭ maĭ sînteţĭ îndestul de luminaţĭ, ca să vedeţĭ cât folos este acolo şi câtă pagubă acì, — acolo, unde sînt boerĭ, unde atacurile sînt supuse uneĭ aspre înfrânărĭ, unde lefile se vor mărì, unde birul este numaĭ pe Român,— unde nu sînteţĭ siliţĭ să daţĭ Românuluĭ un petec de pămînt, unde moşiile voastre nu se pot luà decât în total şi numaĭ formal de judecătorĭ, prin cele „catihristicoase";—acolo unde nu vor maĭ fi vagabonḑĭ, acolo unde nu veţĭ maĭ jucà la noroc, acolo, în sfîrşit, unde domnesce dulcele Regulament şi ofisurile bunuluĭ părinte Sturdza, aideţĭ, lepĕdaţĭ acvila cu crucea eĭ, lepĕdaţĭ steagul tricolor cu dreptatea şi frăţia, luaţĭ capul de boŭ şi aideţĭ, aideţĭ, să ne moldovenim, să ne facem toţĭ Sturdzenĭ!

No. 1.518. 1848 Aug. 18.

Nota No. 1.359 a Secretariatuluĭ de Stat al Ţĕriĭ-Românescĭ către Agentul Austrieĭ.

(Conc. Arch. M. Afacerilor străine. Dos. No. 102 S. fr.)

No. 1.359. A Monsieur Timoni, Agent d'Autriche, etc.

Monsieur l'Agent,

Par la ci-jointe pétition en copie, insérée dans la communication du Ministère des Finances, sous No. 1.376, vous serez dans le cas de relever les motifs qu'émettent quelques propriétaires de gros bétail établis à Kalarach, pour justifier la demande qu'ils viennent d'adresser à l'administration locale, à l'effet d'obtenir de l'autorité compétente autrichienne l'autorisation d'exporter leur bétail en Transylvanie et dans le Banat.

J'ai tout lieu d'espérer, Monsieur l'Agent, que vous serez d'autant plus porté à recommander cette demande à qui de droit, que non seulement les pétitionnaires s'engagent à produire un certificat du médecin-vétérinaire du lieu pour dissiper les doutes que les autorités des frontières autrichiennes pourraient concevoir sur l'état sanitaire de ce bétail, mais que d'après le rapport même de la susdite administration l'épizootie a complètement cessé de sévir dans ce district.

Dans l'attente du résultat de vos bienveillantes démarches à ce sujet, je profite de cette occasion pour vous faire agréer, Monsieur l'Agent, l'assurance de ma haute considération.

Procesul-verbal al ședinței a VIII-a a Comisiei proprietății.

No. 1.519.
1848
Aug. 18.

(Aricescu, „Comisiunea proprietățiĭ", pag. 98.)

Ședința VIII.

Ședința s'a presidat de d. Presidentul Racoviță.

La 10 ore s'a început ședința prin actul nominal din care, vědêndu-se Adunarea în majoritate, se declară ședința deschisă. D. Vice-president citî procesul-varbal de erĭ, care se și adoptă de Adunare După aceea supuse Adunăriĭ cererea următoare a d-luĭ Lahovari:

„Boala în care mĭ-am lăsat doĭ copiĭ la Râmnicu-Vâlcea, și de care încă de la sosire-mĭ încunosciințasem pe d. Vice-presidentul nostru, agravându-se acum, după scirile primite, mě věḑ silit a plecà în grabă și a mě duce lângă dînșiĭ. Cine e părinte acela lesne poate prețuì durerea altuĭ părinte. Nu lipsesc dar a încunosciințà de aceasta pe c. Presidenția-voastră, și tot de odată a o poftì, ca de voesce să se încredinţeze despre adevěrul arătărilor mele, să se informeze de la autoritățile de acolo."

Adunarea, învoind cererea d-luĭ Lahovari, a pășit la ordinea de ḑi.

D. Vice-presidentul: Domnilor, ordinea de ḑi ne cheamă la a vedé cât pămînt cer săteniĭ și cât pămînt daŭ proprietariĭ. Săteniĭ aŭ cerut. Din partea proprietarilor, d. Lahovari și d. Urianu s'aŭ făgăduit a ne aduce astăḑĭ părerile d-lor. Niciĭ unul, nicĭ altul n'aŭ venit astăḑĭ, precum vedeţĭ. D-lor, să nu perdem timpul; orĭ-care ar fi cererea sătenilor, orĭ-care ar fi părerea proprietarilor, să ne urcăm peste toate acestea, și să ne desbatem principiul de care avem să ne ținem, spre a pune în armonie aceste doué elemente de producțiune a bogățiilor. D-lor, să cătuăm un principiŭ în armonie cu Constituția, un principiŭ din a căruia punere în lucrare să nu easă pagubă pentru nimenĭ, ci maĭ ales folos, și pentru sătenĭ și pentru proprietarĭ. Domnilor, principiul acesta vi l-am spus în seanțele trecute: ca pe toată moșia să fie agricultură mare boerească, după sistemul engles, și agricultura mică țěrănească, după sistemul frances. Din acest principiŭ poate eșì de la anul viitor îndoit venit pentru proprietarĭ și pentru sătenĭ. D-lor proprietarĭ, cunoasce-vě-țĭ interesul d-voastră; veniţĭ să ne înţelegem; vě declar încă odată că împroprietărirea clăcașilor nu vě este silnică, ceĭ ce

No. 1.519. 1848 Aug. 18.

vor voì a da pămînt, aceia se vor folosì; iar ceĭ ce nu vor voì a da, aceia se păgubesc. D-lor, pămîntul fără braţe nu aduce venit; aveţĭ dar interes de săteni, aşezaţi-ĭ şi pentru interesul d-v. şi pentru al lor. D-lor, nu vĕ iea nimenĭ moşiile. Interesul vĕ cheamă ca să le fecondaţĭ prin munca clăcaşilor, îndulciţi-ĭ, înfrăţiţi-vĕ. Cel ce are o moşie de 10.000 pogoane şi 100 clăcaşĭ pe dînsa, acela poate împroprietărì pe clăcaş ; de le va da câte 10 pogoane de om, cu banĭ, de carĭ are nevoe pentru a-şĭ plătì datoriile saŭ pentru a-ĭ avansà pămîntul ce-ĭ rĕmâne, atuncĭ din 10.000 de pogoane îĭ rĕmân 9.000 pogoane, pentru cultura mare, care cu 100 clăcaşĭ emancipaţĭ găsesce braţele trebuincioase: 10.000 pogoane şi 200 clăcaşĭ încă îĭ poate împroprietărì dându-le pe banĭ 2.000 pogoane; cel ce are 10.000 pogoane şi 500 clăcaşĭ încă îĭ poate împroprietărì, dându-le 5.000 pogoane şi pe cele-lalte 5.000 să facă cultura mare. De veţĭ împărţì moşia în 5 părţĭ şi veţĭ da $^1/_5$ clăcaşilor, vĕ rĕmân $^4/_5$; orĭ veţĭ împărţi-o în patru părţĭ şi veţĭ da $^1/_4$, vĕ rĕmân $^3/_4$; orĭ veţĭ împărţì în 3 părţĭ şi veţĭ da $^1/_3$, vĕ rĕmân $^2/_3$; orĭ veţĭ împărţì în două părţĭ şi veţĭ da jumătate, vĕ rĕmâne altă jumătate. Când de pildă vor fi pe o moşie maĭ mulţĭ clăcaşĭ decât pămîntul cu care îĭ puteţĭ îndestulà, atuncĭ opriţi-vĕ cât vĕ trebue şi lăsaţi-ĭ prisosul, să se ducă să coloniseze şi alte moşiĭ sterpe, carĭ n'aduc venit, fiind lipsite de braţe; şi cu aceasta faceţĭ o faptă de frăţie şi către înşişĭ proprietariĭ aceia ce n'aŭ clăcaşĭ pe moşie. Clăcaşul este liber: de-ĭ veţĭ da pămînt cu banĭ stă pe moşie şi v'o lucrează; de nu-ĭ veţĭ da pămînt se duce acolo unde găsesce; şi dând pămînt vi se asigurează braţe pe dînsul; vĕ faceţĭ cultura mare pentru care Guvernul din şcoalele sale agricole vĕ dă epistaţĭ, argaţĭ, ca să vĕ pue în lucrare sistemul agricol. Lucrarea aceasta vĕdesce că este în favorul d-v. Lucrarea aceasta nu e străină în pămîntul nostru; din vechime nu eraŭ împărţite moşiile în 3 părţĭ? Două părţĭ nu eraŭ date ţĕranilor şi una rĕmâneà ca s'o lucreze proprietarul pentru chiria celor $^2/_3$ date? În Regulamentul Moldavieĭ şi al Valachieĭ stă adoptat acest princip. În Regulamentul Valachieĭ, tipărit la 1832, faţa 84, art. 144, se dice pentru moşiile ce vor avé întindere mărginită şi la carĭ proprietarul nu va puté să deà sătenilor sĕĭ pogoanele de loc ce se îndatorează, se va împărţì toată întinderea moşieĭ în treĭ părţĭ de o potrivă, din carĭ două se vor da pe seama locuitorilor şi o parte se va păstrà pe seama proprietarilor.

Eată principiul vechiŭ sfinţit de Regulament. Eŭ nu cer ca să

fie împărțită moșia în treĭ părțĭ, căcĭ simț nedreptatea ce ar putĕ eșì pentru mulțĭ proprietarĭ; dar împărțirea în 3, în 4, în 5, în 2 părțĭ, după întinderea eĭ, și după numĕrul sătenilor, ca așà să nu aducă pagubă nimuluĭ, și să trăească pe moșie și clăcașiĭ și proprietariĭ în bună armonie și în folosul amânduror părților.

No. 1.519. 1848 Aug. 18.

D-lor, studiind astă noapte întrebarea aceasta, am dat peste o faptă pe care cer voe a o denunțà aicĭ în public; în Regulamentul Valachieĭ, ediția nouă tipărită la Carcalechi la 1847, s'a escamotat principiul împărțiriĭ pămîntuluĭ de care vorbim; așà la fața 85, tot art. 144, se dice; „fiind-că precum este proprietarul stăpân cu desăvîrșire pe al sĕŭ pămînt, asemenea este și săteanul sălășluitor pe moșie de alt proprietar iarășĭ cu desăvîrșire slobod pe (?), este acum aproape de un veac, și numaĭ pe temeiul acestuĭ principiŭ s'aŭ legiuit îndatorirĭ reciproce; de aceea volnic este a-șĭ mutà locuința“, ș. c. l. D-lor, vedețĭ dumnea-voastră, că în ediția veche a Regulamentuluĭ, maĭ înainte de a fi volnic săteanul să se mute de pe moșie, se împărțià moșia în treĭ părțĭ, și se da douĕ părțĭ clăcașilor după obiceiul vechiŭ, după oare-carĭ cuvinte de drept ce aveaŭ săteniĭ pe moșia pe care eraŭ așezațĭ; și în această ediție nouă i se nimicesce acest drept și i se dice să se ducă! D-lor, nicĭ cu disa din ediția Regulamentuluĭ de la 1832, nicĭ cu aceea din aceasta de la 1848 nu mĕ unesc, căcĭ viețuind, noĭ am înaintat; împrejurărĭ nouĕ s'aŭ ivit, pe carĭ nu putem să le supunem la legĭ vechĭ; să facem dar lege nouă pentru nevoile nouĕ; să facem lege din care să nu easă paguba nimuluĭ, să sfințim dreptul vechiŭ, întru cât nu ne vatĕmă, să-l realisăm prin rĕscumpĕrare, și să întroducem pe toată moșia cultura mare și mică; cu acest principiŭ putem face pacea și fericirea în patria noastră.

Am socotit de trebuință a vĕ da deslușirile de maĭ sus, carĭ ne pot ajutà în hotărîrea materieĭ ce desbatem astădĭ, și carĭ ne apropie, dacă nu și resolvează problemul, cât pămînt pot să deà proprietariĭ și cât pămînt cer săteniĭ.

Cernătescu: D-lor, trebue să ne înțelegem cu proprietariĭ, ale căror persoane înfățișăm. Astădĭ unul numaĭ pentru un județ întreg nu poate hotărî.

Robescu: Cu mâhnire sufletească ne vedem criticațĭ, că noĭ, proprietariĭ, am fi îndărătnicĭ, am fi împrotivitorĭ bineluĭ d-voastră. Sîntem osândițĭ fără dreptate. Fraților, nu este adevĕrat; este zavistie învederată. Noĭ tot-deauna v'am dorit și vĕ dorim fericirea. Dovadă avem la aceasta, căcĭ maĭ înstărițĭ locuitorĭ sînt aceia ce

No. 1.519. 1848 Aug. 18.

sînt așezațĭ pe moșiile proprietarilor, și ceĭ maĭ în proastă stare sînt aceĭ ce sînt așezațĭ pe domeniurile Statuluĭ și pe moșiile mânăstiresci. Îndărătnicĭ sînt, fraților, aceĭ ce pun pedicĭ meșteșugite bineluĭ public; și avem mare numĕr între noĭ, și străinĭ și pămîntenĭ; aceia ḑic carĭ vor a pune sarcinĭ grele pe umerĭ slabĭ, numaĭ și numaĭ ca să ne desghine și ca să nu putem venì la resultatul dorit, și carĭ vorbesc cu atâta înfocare de libertate, în cât vor să o sugrume. Pricina retrageriĭ noastre, d-lor, o cunoascețĭ, este căcĭ, precum vedețĭ, ne găsim în minoritate, și prin urmare nu socotim cuviincios a luà rĕspunderea întregiĭ țĕrĭ numaĭ asupră-ne. D-v. scițĭ, fraților, că după ce proprietatea ni s'a asigurat nu numaĭ prin Constituție, pe care a jurat toată nația, și prin chezășuirea Exclențieĭ Sale Suleiman Pașa, în numele Mărieĭ Sale Sultanuluĭ, binevoitorul nostru suzeran, dar și însușĭ d-v. ațĭ mărturisit într'un glas, că proprietatea este sfîntă ca un resultat al ostenelilor. Dacă dar sfințenia dreptuluĭ proprietățiĭ nu se maĭ poate violà sub nicĭ un fel de cuvînt, așà precum și al munciĭ, d-v. ce maĭ dorițĭ de la noĭ? Vrețĭ să vĕ împroprietărim, și cerețĭ aceasta negreșit, prin rugăciune, iar nu prin silă, precum nicĭ noĭ nu putem cere vita d-v. saŭ alt ce-và din proprietățile d-v.

Deșì poate noĭ n'am avé pămînt de vînḑare, deșì mulțĭ dintre noĭ aŭ poate abià pentru neapĕratele lor trebuințe; căcĭ trebuințele noastre scițĭ că sînt maĭ întinse decât ale d-v.; cu toate acestea, ca să vĕ dăm dovadă de frățescile noastre sentimente, sîntem pornițĭ din buna noastră voință a vĕ împlinì această dorință; însă și d-v. să vĕ mulțumițĭ pe aceea ce putem face spre binele d-v. Decĭ, după ce maĭ întâiŭ se vor restrînge satele la un loc, unde figura moșiilor noastre și interesul nostru ar cere, vĕ vindem vetrele satelor cu un raion împrejur de 20 stânjenĭ, care întindere de loc, măsurându-se în stânjenĭ pătrațĭ, să ni se plătească câte un leŭ stânj. în banĭ peșin, iar nu în făgăduelĭ și închipuite nădejdĭ pe carĭ nu putem avé nicĭ o soliditate, rĕmâindu-ne tot într'o vreme dreptul cârciumiĭ și al altor veniturĭ neatinsă, precum l-am avut tot-deauna.

Aceasta este, fraților, putința noastră; atât numaĭ putem vinde. Dacă pe aceasta vĕ mulțumițĭ, consultați-vĕ; tocmeala noastră este sfîrșită, și putem să ne dăm mânile; iar dacă cu atâta socotițĭ că nu vi se îndeplinesc trebuințele d-v., cunoascețĭ că Statul are pămînturĭ întinse în domenurĭ; are moșiile mânăstiresci cele neînchinate; a declarat de averĭ ale Statuluĭ și moșiile mânăstiresci

No. 1.519. 1848 Aug. 18.

cele închinate; prin urmare Statul are destule mijloace a vě întîmpinà toate trebuințele și fără a se supune la grele datorii; treceți dar pe acele pămînturi și lăsați p'ale noastre, ca să ne bucurăm de dînsele în toată întinderea libertăţii.

Fundăţeanu și Sibiceanu, deputáți proprietari, spun d-lui Vice-president că și d-lor se unesc cu socotința d-luĭ Robescu.

Ceaușescu: Fraților, orĭ câțĭ ne aflăm aicĭ trebue să lucrăm, să dăm nisce păreri și să nu hotărîm, ci să facem un schelet, să-ĭ adune oasele de pe unde sînt risipite. Acest schelet nu e schelet de hieară, nu va învià a ne mâncà pe noĭ, saŭ a ne înghiți moșiile noastre. Acest schelet e oae. Oaea cea mâncată de vulturĭ și de leĭ și de urșĭ, de sînt acum 17 anĭ; să-ĭ așezăm oasele, domnilor, și să-ĭ punem și carnea și să-ĭ dăm și suflarea și să-ĭ dăm și un petec de loc pentru livede și islaz și să pască; iar când va venì la livede, să ne deà lapte și nouĕ să mâncăm prin cârciumă, în mijlocul satuluĭ, să cumpere vin și eŭ să câștig banĭ.

Ioan Radu, d. s.: Noĭ vedem că lucrarea noastră nu este alt decât a desbate pentru părticica de pămînt, care să ne-o câștigăm de la d-v., după duhul Constituțieĭ, pentru hrana noastră și a vitelor noastre. Noĭ ne-am dat părerea, că cerem de fie-care familie tot asemenea precum am cerut aicĭ în hârtia ce o avem dată; și vedem că d-v. vě dațĭ nisce părerĭ prin carĭ voițĭ a ne afundà maĭ rěŭ, după cum am fost până acum. De aceea, cădem cu rugăciune la d-v., d-lor proprietarĭ, a ne deslegà; cu alte cuvinte, ca să ne mângâem și noĭ, însă nu cu pagubă, ci cu despăgubire, că socotim că avem și drept să ne câștigăm cererea, cum am ḑice, să ne cunoascem și noĭ de proprietarĭ pe o mică părticică de pămînt și să putem scăpà de lanțurile robieĭ în care am gemut până acum.

Ionescu: D-lor, am primit de la Guvern hârtia aceasta, pe care vě rog să-mĭ dațĭ voe a v'o împărtășì.

„La adresul aceĭ Comisiĭ de astăḑĭ, August 16, prin care face întrebare de poate lucrà numaĭ cu un numěr de 27 deputațĭ, ce se află venițĭ, se rĕspunde că, fiind-că numĕrul celor în ființă a trecut peste majoritate, este în competința d-lor a lucrà și a da părere; și onor. Comisie îĭ va rugà cu dinadinsul a nu perde timp, fiind foarte prețios. Salutare și frăție!"

D-nule Ceaușescule, erĭ aĭ ḑis că sîntem oile d-v., și eŭ nu ți-am dat rěspuns; dar astăḑĭ ți-l daŭ: adevěrat oile d-v. sîntem;

No. 1.519. 1848 Aug. 18.

și n'aĭ dat o bucățică de pămînt cât am avé loc de islaz, de muncă, de fîneață, și dacă nu ne-aĭ dat aceasta, de unde o să-țĭ dăm laptele? Până acum am fost oĭ, și d-v. ca păstorĭ bunĭ ne-ațĭ luat și laptele, și lâna, și pieile, și vieața; dar de acum înainte Constituția ne-a dat vieața și d-v. voițĭ să luațĭ laptele; dar lapte de unde să dăm? Laptele nostru erà gălbinașiĭ și rublele, și sfănțișoriĭ; acum nu maĭ vrem să dăm; o să daŭ mielușeluluĭ meŭ să crească; o să daŭ bănișoriĭ meĭ ca să fiŭ păzit de gardie.

Preotul Neagu: Audiĭ pe d. Robescu că poate să deà cât ține satul, și împrejurul satuluĭ câte 20 stânjenĭ pătrațĭ, și fie-care stânjen câte un leŭ; însă avem să cerem după duhul Constituțieĭ, care dice că patria ne dă o părticică de pămînt îndestulă pentru hrana noastră și a vitelor noastre. Patria sînt toțĭ ce se află în lăuntrul țěriĭ noastre; apoĭ, după cum audirăm de la d. Robescu, că ne dă cât ține satul, 20 stânjenĭ pătrațĭ, oare într'acest țarc s'ar puté hrănì cine-và? tot d'odată arătând pomenitul maĭ sus, că e maĭ îndestul să se împroprietărească săteanul; dar oare numaĭ ședênd acì în loc, cum ne vom hrănì? și dacă nu ne putem hrănì, apoĭ eată că d-lor nu vor să ne împroprietărească.

Robescu, d. p.: În Constituție dice: respect către proprietate, și cu aceasta eŭ înțeleg că cât putem atât dăm; Visteria n'are de unde plătì.

Ionescu: Aud de Constituție; aud de proclamația Guvernuluĭ, nu sciŭ dacă se contradic una alteia; dar eată ce-và noŭ; și acì citesce circulara Ministruluĭ din Lăuntru, Nicolae Golescu, către Adm., tipărită în No. 11 al Monitoruluĭ.

Seanța începênd a fi turburată, discuțiile, dialogurile nu s'aŭ putut însemnà, fiind vorbele foarte repedĭ și înfocate; de aceea deputațiĭ sătenĭ aŭ venit la biuroŭ, și vorbele lor s'aŭ scris în procesul-verbal.

D. Scurtulescu, d. s. din jud. Mehedințĭ: Să am parola, d-nule Vice-president.

D. Robescu, deputat proprietar, dice că Visteria n'are putere ca să plătească acea părticică de pămînt ce o cerem noĭ, după proclamația sfinteĭ Constituțiĭ. Vě rog să sciŭ cine e Visteria? Visteria sîntem noĭ, săraciĭ Românĭ, pentru că noĭ punem banĭ în Visterie; căcĭ dacă n'am pune noĭ banĭ în Visterie, de unde ar avé Visteria banĭ? Cum până acum am fost în stare de am umplut Visteria împěrătească și alte Visteriĭ după d'alăturĭ, pe carĭ prea bine le sciŭ domniĭ proprietarĭ?

No. 1.519. 1848 Aug. 18.

Domnilor, cine este Statul? Popolul Român este Statul, pentru că el împlinesce toate câte se cer în țeara aceasta. Noĭ vedem că uniĭ dintre noĭ din această obștească Adunare nu urmează după duhul sf. Constituțiĭ, și astupă urechea ca să nu audă glasul Constituțieĭ; iar noĭ, ceĭ ce am jurat pe dînsa, ne scobim prin urechĭ, fără să fie astupate, ca să audim maĭ bine și ca să ne pătrundem de duhul sfinteĭ Constituțiĭ.

Ilie, d. s.: Vedem că de când am intrat în desbaterea Constituțieĭ, am rupt lanțurile juguluĭ, și acum vedem că d-v. umblațĭ să ne punețĭ jugul la cap și să ne punețĭ fieare și la picioare, ca să fim maĭ rĕŭ după cum am fost până acum.

Vedem că ne arătațĭ un peticel de pămînt, vatra satuluĭ, și încolo nimic; s'ar puté, d-lor proprietarĭ, a ne hrăni noĭ și vitele noastre în ast-fel de pămînt? Vedem că d-v. ațĭ călcat jurămîntul; căcĭ Constituția glăsuesce ca să ne dațĭ un petic îndestul pentru hrana noastră și a vitelor noastre; căcĭ și noĭ avem pe fiiĭ și frațiĭ noștri militarĭ, dorobanțĭ, carĭ umblă desculțĭ, neprimenițĭ, câte 6 anĭ, păzind grădina noastră, care nu e închisă cu parĭ și cu nuele, ci cu pepturile fiilor și ale fraților noștri. Decĭ dar, fraților proprietarĭ, pătrundeți-vĕ bine cu inimile, căcĭ numaĭ sîntem proștĭ, precum am fost până acum. Cele ce aŭ fost până acum să se uite, și să ne îndreptăm, audind sf. Constituție, căcĭ noĭ nu călcăm jurămîntul; că acea bucățică de pămînt pe care o cerem noĭ, nu o cerem de geaba, ci cu despăgubire. D-luĭ d. Pleșoianu, proprietar, rĕspunse că cine să-ĭ plătească pămîntul? dicênd că noĭ n'avem banĭ, și noĭ dacă am avé banĭ, n'am cere. Noĭ cerem să ni se deà, și noĭ îl plătim.

D. Iordache Buga: Domnilor proprietarĭ, la rĕspunsul ce-l dațĭ d-v. prin hârtie ca să se împroprietărească săteanul, că dațĭ numaĭ 20 de stânjenĭ pătrațĭ, și cerețĭ câte un leŭ de stânjen pătrat în vatra satuluĭ, la aceasta eŭ mĕ mir că nu s'a maĭ pomenit, de când lumea, ast-fel de preț; și iar vĕ dic, d-lor proprietarĭ, că cred că d-v. nu sîntețĭ nisce oamenĭ, carĭ nu cunoascețĭ maĭ bine decât noĭ. D-v., când v'ațĭ adunat în capitala județuluĭ, cu frațiĭ d-v. proprietarĭ, n'ațĭ vĕdut că dice în Constituție ca să ne dațĭ un petec de pămînt, pentru hrana noastră și a vitelor noastre; și acum vĕd că ne tot prelungițĭ din di în di, cu felurĭ de mijloace zadarnice. Vĕ rog, d-lor proprietarĭ, să dațĭ din toată inima și sufletul și cugetul d-v., potrivit Constituțieĭ, pentru care toată suflarea a jurat, căcĭ cred că milostivul Dumnedeŭ n'a făcut pămîntul numaĭ

No. 1.519. 1848 Aug. 18.

pentru uniĭ, ci pentru toţĭ fiiĭ sěĭ, ca să se hrănească pe dînsul; şi acest petec de pămînt, ce ne daţĭ, noĭ să-l plătim cu un preţ potrivit; iar nu cum d-v. cereţĭ; pentru că dice sf. Scriptură: „Ce ţie nu-ţĭ place, altuia nu face"; şi apoĭ maĭ gândiţi-vě d-v. şi la aceasta, că şi noĭ avem fiiĭ şi fraţiĭ noştri soldaţĭ, şi dorobanţĭ şi bechetaşĭ, şi la orĭ-ce cerere a mumeĭ noastre patriĭ, sîntem în picioare; că aceasta este dreptate şi frăţie.

Dimitrie Lipan, d. sătean: D-lor proprietarĭ! Vedem că după duhul Constituţieĭ, nicĭ una nu se urmează de d-v., de aceea ne mirăm şi noĭ ce să maĭ facem, că de atâta vreme de când v'am cerut părticica de pămînt, şi d-v. vedem că nicĭ într'un chip nu ne arătaţĭ; şi ceea ce ne arătaţĭ d-v. nu se potrivesce cu duhul Constituţieĭ, care am jurat cu toţiĭ: că noĭ toată datoria ne-am împlinit şi ne-o şi maĭ împlinim cu militarĭ, cu dorobanţĭ, cu bechetaşĭ, cu gardienĭ; şi putem până la unul a ne jertfì pentru maica noastră patrie, după glasul dreptăţiĭ şi al frăţieĭ.

Vasile Radu, d. s.: Domnule President, să se ieà în băgare de seamă vorba d-luĭ Radu Ceauşescu, că nu-şĭ urmează cuvîntul ce şĭ-a dat prin înscrisul verbal.

Preotul Neagu: D-lor, d. Lenş prin hârtie arată că avem drept asupra a nouě pogoane, de a ne hrănì, pentru care plătiam chirie 63 leĭ; şi adunând deciueala productelor după poganele hotărîte, peste tot făceà leĭ 100. Eată că noĭ vě plătim această chirie şi capital; fiind-că, când pune cine-và un capital cu dobândă, aŭ nu iea la 10 leĭ unul? Apoĭ d. Robescu, cum poate cere un leŭ pe stânjenul pătrat? Aŭ doară se poate aseměnà pămîntul de câmp cu bătătura?

Ionescu: D-lor, din 6 deputaţĭ proprietarĭ, aŭ eşit patru păreri, una dă gratis vatra satuluĭ şi islazul; alta dă cu banĭ vatra satuluĭ şi cât pămînt trebue sătenilor, numaĭ din 5 să deà una dijmă, alta dă vatra satuluĭ şi o radă de 20 stânjenĭ, cerênd câte un leŭ de stânjenul pătrat, adecă 40 galbenĭ pe pogon. SăteniĭI toţĭ în unire cerură pămîntul trebuincios uneĭ familiĭ, pe care să-l plătească de vecĭ; şi pentru cât vor maĭ avé nevoe se vor tocmì, vor da muncă şi vor luà pămînt; fiind-că d. Cernătescu a făgăduit a ne aduce pe mâne o părere, aşà dar, pe mâne, ordinea de di va fi continuarea discuţieĭ.

Adunarea adoptă ordinea de di, şi şedinţa se ridică la o oră.

(Iscălit:) Vice-presidentul, Ionescu.

Raportul No. 867 al Ministeruluĭ Instrucţiuniĭ publice către Locotenenţa Domnească a Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.520. 1848 Aug. 18.

(Monitorul Român. No. 13. 1848. 23. VIII.)

Dreptate, Frăţie.

Onorabileĭ Locotenenţe Domnescĭ.

Conform instituţiilor celor nouĕ ce cheamă pe toţĭ cetăţeniĭ la aceleaşĭ drepturĭ către adevĕr şi lumină;

Încredinţat Ministerul Instrucţieĭ publice că, până nu vom avé cetăţene bune, soaţe şi mume bune, nu vom avé nicĭ generaţiile fiitoare maĭ bune;

Acest Minister face cunoscut onorabileĭ Locotenenţe Domnescĭ şi cere a se decretà ca, de la 1-iŭ Septemvrie viitor, cu începerea anuluĭ şcolar, să se înceapă învĕţătura egal şi paralel pentru amândouĕ sexele, şi cel puţin de o cam dată să se facă începutul pentru clasele primare.

Prin urmare cere împuternicire:

1. Că pe lânga şcoala de fete a Doamneĭ cetăţeneĭ Ştirbeĭ, să se maĭ înfiinţeze în Capitală alte patru şcoale, de fie-care despărţire câte una.

2. Prin judeţe aflându-se şcoală de fete numaĭ în Craiova, Slatina şi Ploescĭ, să se înfiinţeze şi în cele-lalte judeţe câte una.

3. În Bucurescĭ, de o cam dată ne-aflându-se până la Sf. Dimitrie case de închiriat pentru aceste şcoale, să fie învitate mânăstirile Sf. Spiridon noŭ, Şerban Vodă, Episcopia Râmniculuĭ a binevoì spre a cede încăperile cuvenite.

Ministerul va da programa învĕţăturilor cu budgetul cheltuelilor.

Salutare şi frăţie.

Ministrul Instrucţieĭ publice, I. Eliade.

No. 867.

Raportul No. 868 al Ministeruluĭ Instrucţiuniĭ publice către Locotenenţa Domnească a Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.521. 1848 Aug. 18.

(Monitorul Român. No. 13. 1848. 23. VIII.)

Dreptate, Frăţie.

Onorabileĭ Locotenenţe Domnescĭ.

În urma lucrărilor Comisieĭ numite pentru organisarea şcoa-

No. 1.521. 1848 Aug. 18. lelor, luându-se disposiţiĭ ce aŭ a se pune în lucrare cu începerea cursurilor de la 1-iŭ Septemvrie viitor, acest Minister face cunoscut onorabileĭ Locotenenţe cele următoare:

I. Preţul anual al şcolarilor internĭ din pensionatul din Sf. Sava, de unde erà 80 galbenĭ şi îmbrăcămintea şi alte necesariĭ de la părinţĭ, să se reducă la 60 de galbenĭ pe an, fără a maĭ da părinţiĭ nimic alt decât aşternutul şi rufele de început, cum şi cărţile de învĕţătură.

II. Numĕrul stipendiştilor, ce se ţin cu cheltuelile Statuluĭ, să se sue la douĕ-ḑecĭ şi patru.

III. Stipendiştiĭ să se ieà dintre şcolariĭ ce aŭ terminat cu eminenţă prima clasă de umaniore, după un concurs şi o hotărîre a uneĭ comisiĭ numite într'adins dintre profesorĭ, după alegerea Ministruluĭ Instrucţieĭ publice.

Spre a se puté deschide pensionatul din Sf. Sava cu moduĭ arătat, şi spre a puté a se da în sciinţa publiculuĭ, Ministerul solesce la onorabila Locotenenţă un decret împuternicitor.

Salutare şi frăţie.

Ministrul Instrucţieĭ publice, I. Eliade.

No. 868.

No. 1.522. 1848 Aug. 18. **Ordinul No. 3.280 al Hatmanuluĭ Dimitrie Sturdza, General-Inspector al miliţieĭ Moldovenescĭ, către Locotenentul Păcurariŭ.**

(Conc. Arch. St. Iaşĭ Dos. No. 437. Administrative nouĕ.)

Secret, foarte grabnic.

La Leitenantul Păcurariŭ. No. 3.280.

Din înaltă poroncă d-v. sînteţĭ comandarisit, dimpreună cu sub-ofiţerul Lupu Soca şi 4 soldaţĭ din grenadirĭ, spre a întinde măsurile ce trebuinţa va cere pentru cucerirea Prea Sfinţieĭ Sale Episcopuluĭ de Roman, după povĕţuirea ce, potrivit cu împrejurările, veţĭ luà de la d-luĭ Aga Spiridachi Baldovin, pe temeiul instrucţiilor date d-luĭ Agăĭ prin Domnesc ofis.

Aşà dar, îndată după primirea acesteia, fără zăbavă de minut să porniţĭ cu pomenita comandă ce vi se încredinţează în trăsurile de poştă ce înadins vi s'aŭ pregătit.

Raportul No. 4.455. al Administrațiuniĭ de Dolj către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Româneṣcĭ.

No. 1.523.
1848
Aug. 18.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 334.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru al celor din Lăuntru,

După investigațiile făcute am descoperit că în aceste cincĭ districte din România-mică este un complot format de reacționarĭ cu scop de a strînge iscăliturĭ pentru o suplică, prin care să ceară de la E. S. Suleiman Pașa restabilirea Regulamentuluĭ. Această suplică subt-însemnată, nu sciŭ de toțĭ reacționariĭ din acaste cincĭ districte, saŭ numaĭ de ceĭ din districtul Dolj, am înțeles că s'ar fi pornit astădĭ dimineață cu fostul Maior Vlădăianu, care vine acolo la Bucurescĭ împreună cu doĭ Francesĭ: Dufour, profesor în Craiova, și Duvry, profesor la școala militară din Bucurescĭ. Subt-însemnatul împlinesc o datorie neapěrată aducênd la cunoscința Domnieĭ-tale această împrejurare, spre a puté luà măsurile ce vețĭ chibzuì de cuviință pentru prinderea aceleĭ suplicĭ și zădărnicirea planurilor desperate ale reacționarilor.

Salutare, frăție.

Fl. Aaron.
Îndeplinitor de Secretar, N. Greceanu.

No. 4.455.

Adresa No. 84 a luĭ Mich. Abdulaidi către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Româneṣcĭ

No. 1.524.
1848
Aug. 18.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăție.

Domnuluĭ Ministru din Lăuntru.

După raportul înfățișat Domnieĭ-voastre, subt No. 82, de cheltuelile urmate, carĭ în listă se însemnaŭ, acum iar se trimite aducětorul anume Mihale, ca să primească arătațiĭ banĭ ce, în lista dată către Domnia-voastră, se coprind în sumă de leĭ 6.004 și parale 18, rugându-mě tot de odată ca să poruncițĭ să se sloboadă

No. 1.524. 1848 Aug. 18. fără zăbavă, fiind neapĕrată trebuinţă ca să se târguească cele trebuincioase pentru Exselenţia Sa Suleiman Paşa.

Salutare şi frăţie.

Mich. Abdulaidi.

No. 84.

(Resoluţie:) Să se scrie Consiliuluĭ ca din 2 miĭ # ce a primit de la Visterie pentru cheltuelile Excelenţieĭ Sale Suleiman Paşa, să maĭ sloboadă în primirea d. Michalache, împuternicitul de d. Abdulaidi, galbenĭ una sută îndată.— Avg. 19.

No. 1.525. 1848 Aug. 18.

Corespondenţă din Constantinopole, către „Journal des Débats." 1848. 19. IX.

On nous écrit de Constantinople, le 30 août:

„Le départ du nouveau Commissaire Fuad Effendi, ayant été différé de quelques jours, le Divan a envoyé de nouvelles instructions à Suleyman Pacha, pour l'inviter à garder une réserve extrême avec la Lieutenance Princière (c'est le nom, comme on se le rappelle, que le Gouvernement provisoire a pris depuis l'intervention de la Porte), éviter avec soin toute relation officielle, et lui faire sentir que déjà il avait outrepassé ses instructions et les intentions de son Gouvernement en patronant trop ouvertement le parti libéral. Le Divan lui donne ordre en même temps de ne pas se rendre à Bucharest jusqu'à nouvel ordre. La députation valaque, dont je vous annonçais l'arrivée ici, n'a pas été reçue officiellement par les Ministres de S. H.; toutefois, les membres de cette députation ont eu une entrevue avec le Ministre des Affaires étrangères, auquel ils ont soumis tous leurs griefs contre le Prince Bibesco et les autres points, qui faisaient l'objet de leur mission. Le Ministre (Ali Pacha) leur a répondu que cette question devait être examinée et débattue à Bucharest, et que la Porte, pour le moment, ne pouvait prendre aucun parti définitif. La députation s'en retourna peu satisfaite, selon toute apparence. Ce changement subit opéré dans l'attitude et les allures de la Porte, en ce qui concerne la question de Valachie, a été provoqué par le langage presque menaçant de la Russie; la prudence lui faisait un devoir, dans l'état actuel de l'Europe, de ne pas rompre en visière avec la Russie. Si nous sommes bien informés, le Cabinet anglais aurait déclaré que les Principautés moldo-valaques, n'étant pas des Etats reconnus et se trouvant placées en

dehors du droit européen, il serait difficile à l'Angleterre d'intervenir dans cette question, le cas échéant. L'appui de la France n'étant pas moins problématique, le Gouvernement turc se trouvait donc dans la nécessité d'user plus que jamais de ménagement vis-à-vis de la Russie et, selon toute apparence, il va agir dorénavant de concert avec elle pour régler la question moldo-valaque. En attendant, les dernières nouvelles des Principautés annoncent que les troupes russes actuellement en Moldavie ont reçu des renforts considérables".

No. 1.525. 1848 Aug. 18.

Circulara No. 5.616—5.632 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către toate Administrațiunile de județe.

No. 1.526. 1848 Aug. 18.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 260.)

La dd. Administratorĭ de districte.

Ţirculare.

După sciinţa primită de pe la unele districte pentru oare-carĭ nedumerirĭ în carĭ se află uniĭ din foștiĭ posesorĭ aĭ Ţiganilor, pentru chipul și mijloacele cu carĭ urmează a-șĭ înfățișà documentele de posesia unor asemenea oamenĭ la Comisia liberăriĭ lor, de la care urmează apoĭ să-șĭ primească bileturile doveditoare de a lor posesie, și după înțelegerea luată de acest Minister cu numita Comisie, primindu-se acum cuvenita deslușire prin a eĭ adresă cu No. 45, sub-iscălitul învită pe d-ta, domnule Administrator, a face punere la cale de a se da cea maĭ întinsă publicitate în tot coprinsul județuluĭ acelor tipărite publicațiĭ ale Comisieĭ, sub No. 2 din 8 Iulie, ce sînt trimise la acel județ de maĭ nainte, ca să se poată deslușì cu întregime foștiĭ posesorĭ de Ţiganĭ, ce mijloace înlesnitoare li se daŭ pentru înfățișarea documentelor de posesia unor asemenea oamenĭ, îngrijind apoĭ dumnea-ta pentru ceea ce privesce în datoria Administraţieĭ, adică ca toate acele liste încredințătoare de numele acelor Ţiganĭ, ce se vor înfățișà la Administraţie de foștiĭ posesorĭ, să se trimiță fără zăbavă în primirea arătateĭ Comisiĭ, spre a-șĭ puté regularisì lucrarea eĭ.

No. 5.616—5.632 (la toate județele).

No. 1.527.
1848
Aug. 18.

Raportul No. 6.914 al Administrațiunii de Mehedinți către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕrii-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 269.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru al trebilor din Lăuntru,

La raporturile cu No. 6.383 și 6.096, neavênd Administrația până astăḑĭ deslegarea Domnieĭ-voastre în ceea ce se atinge de leafa și capitația pandurilor volintirĭ, și după ordinele d. General Magheru, rĕspunḑêndu-se până acum leĭ 5.409 parale 20 din leafa hotărîtă la pornirea lor în slujbă, sînteţĭ rugat, d. Ministru, a da deslegarea cerută cât s'ar puté maĭ în grab, atât pentru arătațiĭ banĭ de unde urmează a se luà și a se pune în locul celor ce s'aŭ rĕspuns, și de urmează a se maĭ slobodì și alțiĭ tot în această trebuință; și pentru dregerea armăturiĭ după ordinul d-luĭ General Magheru ce a adresat acum subscrisuluĭ; precum și pentru apĕrarea numiților de capitațiĭ în temeiul ordinuluĭ onorabiluluĭ Guvern provisoriŭ.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Mehedinți, N. Opran.
S. C. Roșianu.

Secsia 1-ĭ.
No. 6.914.

(Resoluție:) Dacă nu a venit rĕspuns de la Guvern, să se maĭ raporteze încă odată.

Rosetti.

No. 1.528.
1848
Aug. 18.

Adresa No. 3.309 a Ministeruluĭ de Finanțe al Țĕriĭ-Româneseĭ către cel din Lăuntru.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 333.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru,

Vĕḑênd coprinderea adreseĭ d-v. cu No. 5.510, de a se trimite sciință de atribuțiile secsiilor acestuĭ Minister și de împărțirea cançelariĭ, subt-scrisul, cu onoare rĕspunḑênd la însemnata adresă, alătur pe lângă aceasta listă de atribuțiile fie-căria secsiĭ în parte,

iar pentru împărțirea canțelarieĭ vĕ fac cunoscut, Domnule Ministru, că nu s'a urmat nicĭ o modificație, ci este tot acea împărțire întocmită după vechea organisație.

No. 1.528. 1848 Aug. 18.

Salutare și frăție.

Pentru Ministrul Finanțelor.

Directorul, C. B. Bălcescu.
Capul meseĭ Secsieĭ 1-ĭ, C. Iliescu.

No. 3.309.

Anexa. I.

Atribuțiile Secsiĭ 1-ĭ din Ministerul Finanțelor.

1-iŭ. Înplinirea dăjdiilor de la toate clasele supuse la plată.

2-lea. Corespondență în de obște atingĕtoare de aceste clase.

3-lea. Ținerea condicelor catagraficescĭ și ale Vistieriei de toate clasele dajnice și nedajnice.

4-lea. Încheerile de socotelĭ cu administrațiile județelor pentru aceste clase, și darea lor de obștescul cassier cu table de veniturĭ.

5-lea. Contabilitatea socotelilor cutiilor satelor și mahalalelor din tot prințipatul.

6-lea. Orînduirea în foncțiĭ a Secretarilor, ajutorilor și a registratorilor canțelariilor administrațiilor, precum și a funcționarilor acestuĭ Minister.

Capul meseĭ, C. Iliescu.

Anexa II.

Atribuțiile Secsiĭ a 2-a a Ministeruluĭ Finanțial.

1. Venitul ocnelor.
2. Idem al domenurilor Brăila, Giurgiŭ și Turnu.
3. Idem al șanalurilor Dunăreĭ, distanța 1-a, a 2-a și a 3-a.
4. Paza hotarelor domenurilor.
5. Pădurile Statuluĭ din ostroavele Dunăreĭ.
6. Corespondența cu administrațiile pentru trimiterea a felurĭ de sume de banĭ din felurĭ de ramurĭ, carĭ se daŭ la obștescul cassier și paza contabilitățiĭ.
7. Idem cu obștescul control în felurĭ de pricinĭ pentru împlinirĭ de banĭ de la osebite locurĭ, ce-ĭ trece la venitul extraordinar, după felurĭ de împrejurărĭ.
8. Orînduirea cinovnicilor pe la unele schelĭ cu priveghereа exportațieĭ săriĭ.

No. 1.528.
1848
Aug. 18.

Obşteasca Cassierie.

1. Primirea banilor din toate ramurile de veniturĭ.
2. Rĕspunderea lor după §§ legiuite de cheltuelĭ.
3. Ţinerea condicilor pe §§, însă:
   1 de lefĭ obştescĭ, § 3.
   1 idem dorobănţescĭ, § 4.
   Cele-lalte peste 22 §§.
4. Ţinerea socotelilor obştescĭ pe trimestrurĭ, de pe la judeţe.
5. Condicele de orînduelĭ pentru lefĭ şi alte întîmplătoare.
6. Idem, de toate ramurile de veniturĭ.
7. Aşternerea obştescilor socotelĭ ale anuluĭ i budgetul, bilanţ şi tabla comparativă.
8. Ţinerea contabilităţiĭ în de obşte.

Capul meseĭ, C. Ipătescu.

Anexa III.

Atribuţiile privitoare la Secsia a III-a din Ministerul Finanţelor.

Venitul vămilor ambelor Prinţipate pe curs de 6 anĭ, început de la 1 Ghenarie 1848, vîndut prin licitaţie către d. Costandin Ciocan în preţ de # 110.020, din carĭ două părţĭ # 73.346 leĭ 21 se cuvin acestuĭ Minister, şi o parte # 36.673 leĭ 10 parale 20 Visterieĭ Moldavieĭ, potrivit art. 8 din actul convenţieĭ încheiate între Prinţipatele Valachia şi Moldavia.

Venitul exportaţieĭ felurimiĭ vitelor scoase din tarifa vămilor pe temeiul litereĭ C de subt art. al 3-lea din condiţiile vămilor, care venit se caută acum pe seama Statuluĭ prin cinovniciĭ puncturilor subt revisia şi a comandirilor de puncturĭ.

Venitul exportaţieĭ seuluĭ şi cerivişuluĭ, căutându-se iarăşĭ pe seama Statuluĭ.

Venitul exportaţieĭ productelor peste graniţa Prinţipatuluĭ, vîndut prin contract.

Venitul oerituluĭ şi cornărituluĭ păstorilor austrienĭ, vîndut asemenea prin contract.

Venitul exportaţieĭ vitelor marĭ, boĭ şi vacĭ, ce se caută pe seama Statuluĭ.

Suirea şi coborîrea vitelor păstorilor austrienĭ şi pămîntenĭ,

primă-vara și toamna, ce se înscrie în condică a lor câtățime și felurime prin într'adins orînduiți cinovnici vremelnici. No. 1.528. 1848 Aug. 18.

Sciință de suma ciredilor aflate în judeţ pe la sohaturi de orĭ-ce felurime de vite.

Lucrarea fabricelor ce vor cere a deschide uniĭ din antreprinorĭ.

Sciință de prețul seuluĭ și ciriviștuluĭ i de suma ocalelor ce se produc pe la zalhanale.

Idem de prețul vitelor marĭ, boĭ și vacĭ.

Idem de prețul productelor.

Sciință de consumația vitelor marĭ, boĭ și vacĭ.

Lucrarea bilanțuluĭ comerțial de emportația și exportația felurimiĭ obiectelor, după sciințele ce se primesc de la cinovniciĭ puncturilor, și după care se și alcătuesce tarifa vămilor.

Capul meseĭ, Gr. Ipătescu.

Raportul No. 6.317 al Administrațiuniĭ de Mehedinţĭ către Ministerul trebilor din Läuntru al Țĕriĭ Românescĭ. No. 1.529. 1848 Aug. 18.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 269.)

Domnule Ministru din Lăuntru,

Domnul General-Căpitan Magheru, prin ordinul cu No. 92, dă în cunoscința Administrațieĭ că, până la vremea de a fi chemați în slujbă înființațiĭ pandurĭ volintirĭ din acest district, să se lase pe la casele lor; și pentru că ceĭ maĭ mulțĭ dintr'înșiĭ sînt dintre slugile particularilor și alțĭ oamenĭ fără căpătâiŭ, carĭ simțindu-se acum lipsițĭ de muncă și de hrana trebuincioasă, poate să se abată la felurimĭ de fapte neliniștite saŭ de a întreprinde jafurĭ, furtișagurĭ, și altele, sînteți rugat Domnia-voastră a da deslegare subtînsemnatuluĭ, ce urmare să se facă cu aceștĭ oamenĭ, maĭ înainte de a se abate la asemenea fapte.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Mehedinţĭ, N. Opran.

S. C Roșianu.

Secsia 1-ĭ.
No. 6.317.

No. 1.530.
1848
Aug. 18.

Adresa No. 1.345 a Minîsterului trebilor din Afară al Ţěriĭ-Românescĭ către cel din Lăuntru.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 260.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru,

Vĕḑênd raportul d-voastră cu No. 5.312, în pricina propuneriĭ ce aŭ făcut uniĭ din posesoriĭ de Ţiganĭ aĭ districtuluĭ Mehedinţĭ, asupra neputinţeĭ de a dovedì dreptul ce aŭ asupra acestor Ţiganĭ, şi luând în consideraţie părerea ce daţĭ că asemenea doveḑĭ ar trebuì să se facă prin alegerĭ ale tribunalelor de districte şi prin conlucrarea unuĭ avocat numit pentru aceasta de stăpânire la fiecare judeţ.

Onorabila Locotenenţă, prin resoluţia pusă asupra pomenituluĭ raport, aprobează acea părere.

Subt-însemnatul are onoare a da această resoluţie în cunoscinţa d-voastră, ca prin înţelegere cu d. Ministru al Dreptăţiĭ să o aduceţĭ la îndeplinire.

Salutare şi frăţie.

Ministru trebilor din Afară, I. Voinescu II.

No. 1.345. Capul Secsiĭ, Gr. Alexandrescu.

Domnuluĭ Ministru din Lăuntru.

(Resoluţie:) Să se scrie d-luĭ Ministru al Dreptăţiĭ şi să se pue în lucrare aceasta, făcênd cunoscut şi d. Administratorĭ.

Rosetti.

No. 1.531.
1848
Aug. 18.

Adresa No. 1.357 a Ministeruluĭ trebilor din Afară al Ţĕriĭ-Românescĭ către cel din Lăuntru.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 333.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru al celor din Lăuntru,

Potrivit cu cererea ce Domnia-voastră aţĭ făcut prin adresa de la 16 August subt No. 5.509, mĕ grăbesc a alăturà pe lângă aceasta listă de atribuţiile secsiilor Ministeriĭ din Afară, cu deslușire de lucrările afectate fie-căreia mese.

Salutare şi frăţie.

Ministru trebilor din Afară, I. Voinescu II.

No. 1.357. Capul Secsiĭ, Gr. Alexandrescu.

Bucurescĭ.

Anexă.

No. 1.531.
1848
Aug. 18

Atribuțiile Secsiĭ I.
Masa I-ĭ.

1. Înfățișarea a tutulor de obște raporturĭ la Domn și a lor lucrare.
2. Toată corespondența din lăuntru.
3. Tot ce se atinge de înălțarea în ranguri și păstrarea condicilor Arhondologieĭ.
4. Întărirea tutulor proiectelor obștesciĭ Adunărĭ.
5. Primirea și pornirea în Constantinopole a banilor și a polițelor tributuluĭ către Înalta Poartă.

Masa a II-a.

1. Înfățișarea tutulor jălbilor la Domn și a lor lucrare.
2. Întărirea tutulor mezaturilor publice.

Masa a III-a.

1. Expediția Statuluĭ.
2. Redacția Buletinuluĭ.

Atribuțiile Secsiĭ a II-a.
Masa I-a și a II-a.

1. Corespondența cu toate de obște Consulaturile în pricinĭ sudițescĭ.

Masa a III-a.

1. Toată corespodența turcească cu serhaturile și cu Aghenția din Constantinopole.
2. Tot ce se atinge de intrarea Turcilor în carantinele Dunăreĭ.

Șeful Secsiĭ, Gr. Alexandrescu.

Scrisoarea luĭ A. C. Golescu către Al. G. Golescu.

No. 1.532.
1848
Aug. 18.

(Copie. Col. I. I. Brătianu.)

Lettre d'Alexandre le blanc à Alexandre le noir.

Reste donc à Paris, et tâche d'obtenir ces deux choses qui nous sont de toute nécessité et sans lesquelles notre révolution

No. 1.532. 1848 Aug. 18.

est manquée. Il nous faut d'abord au moins 50 mille fusils et d'une autre part nous n'avons pas d'argent. Ce service nous ne pouvons l'espérer que de la France; elle seule pourra nous faire ce bien et nous fournir à crédit des armes, des officiers, etc., etc. En second lieu il nous faudra absolument, pour le rachat des terres, l'établissement d'une banque nationale au capital de 300 millions de piastres. Pour garantie de ces 300 mil., l'Etat hypothéquera ses domaines à lui, les biens des monastères intérieurs et le 1 million $^1/_2$ de pogones des paysans, et même les terres des monastères, étrangères, si jusqu'alors le différend entre nous et les Saints-Lieux ou plutôt la Russie est terminé. Tu t'adresseras à la Banque de France et au divers banquiers pour voir s'ils acceptent et à quelles conditions; si tu ne réussis pas à Paris, sur ton retour tu feras les mêmes tentatives à Francfort, auprès de Rotschild, puis à Vienne, etc. Mon cher ami, les affaires ici ne vont pas aussi bien que nous le voudrions. Dans une lettre que Ghika vient de nous écrire, il nous dit: Le Cabinet turc, malgré son désir sincère de vouloir nous concéder toutes nos demandes, travaille néanmoins mollement; ce n'est pas tout à fait sa faute: la France et l'Angleterre préoccupées de leurs propres affaires soutiennent faiblement les Turcs, et les Russes, cela se comprend, travaillent plus que jamais. Il conclut qu'il faudra faire des concessions tout en nous accrochant le plus possible à notre constitution, que pourvu que nous sauvions une bonne partie de son contenu, et que nous parvenions à vivre 5 ou 6 années sous les nouvelles lois, et ensuite nous pourrons facilement réaliser le reste. D'après la tournure qu'ont pris les affaires en Italie et en Autriche, cette manière de voir me paraît très sensée. En effet si l'Autriche doit se conserver encore, elle ne le pourra qu'à la condition de respecter les diverses nationalités et les nouveaux droits que forcément elle leur a concédés. 5 ou 6 années d'éducation politique et nationale suffiront pour amener une nouvelle révolution, mais qui cette fois-ci sera la dernière, et l'Autriche disparaîtra de la carte Européenne, et la Russie sera moins en état de s'y opposer et ainsi les nouvelles nationalités y compris celle des Polonais se constitueront. Insiste auprès du Gouvernement français pour qu'il envoie des instructions plus cathégoriques auprès du Général Aupick, en ce qui concerne notre question. Au dire de Ghika, l'Angleterre ne veut pas que la Turquie nous sanctionne plus de liberté, plus de droit que les Anglais me jouissent chez eux-mêmes. La mission turque, qui est à Giurgio avec 7 à 8.000

No. 1.532. 1848 Aug. 18.

troupes, nous paraît jusqu'à présent favorable, même très favorable; malheureusement leur proclamation et toutes leurs démarches ne répondent pas tout à fait aux paroles et au langage qu'ils nous tiennent en particulier. A cela ils prétendent que c'est la politique, c. à. d. la Russie qui les force à agir ainsi, mais qu'en réalité ils sont nos amis, ils nous veulent du bien, et bientôt nous le verrons nous-mêmes. Dieu fasse qu'il ne soit ainsi. Jamais je n'ai mieux senti cette vérité qu'en politique; à côté du bon droit, il faut avoir aussi la force; or la force nous manque, nous n'avons—je ne dis des hommes, ceux-là, dans la dernière extrémité, nous en formerions—mais des armes, des armes et encore des armes. Je me suis senti humilié le jour où les 7.000 Turcs ont franchi nos frontières. Si nous avions eu des armes, sans les considérer en ennemis, nous aurions pu faire respecter notre territoire et traités amicalement de l'autre côté du Danube. Un des plus grands torts du Comité révolutionnaire c'est de ne s'être pas assuré avant le mouvement des armes nécessaires à tout mouvement. De l'avis de Suleyman Pacha, d'Emin Effendi et de Tingir (le Drogman) nous avons envoyé à Constantinople une députation de cinq membres pour traiter du mieux, pour arracher le plus d'article de notre chère Constitution. Ces membres sont: Balcescu le jeune, Bratiano aîné, Etienne, Grégoire Gradișteanu et Vasiliadis — de la part des négociants. Il y a une semaine depuis qu'ils sont déjà. Suleyman Pacha a insisté beaucoup là-dessus, en disant qu'il vaudrait mieux pour nous que nous traitions à Constantinople avec Rechid Pacha et Ali Pacha, les réformateurs de l'Empire ottoman, qu'avec lui-même, et puis il a ajouté: Là vous aurez pour soutiens les ambassades de France et d'Angleterre. Les Russes, qui étaient au nombre approximatif de 15.000 en Moldavie (car encore aujourd'hui nous ignorons leur véritable chiffre), avaient quitté en partie son territoire. Il ne restait plus que 5.000, dont 3.000 à Jassy même et 2.000 aux frontières. Aujourd'hui nous venons d'apprendre que les 3.000 de Jassy sont allés rejoindre les autres; nous espérons donc que dans peu nous apprendrons aussi leur retraite entière.

Ecris, ou fais écrire des articles dans les journaux. Les Hongrois se conduisent on ne peut plus lâchement en Transylvanie ; la loi martiale a été proclamée et Lauriani aussitôt arrêté, au moment même où il allait entrer en diligence pour retourner à Bucharest. Jusqu'à ce moment nous savons qu'il est encore en vie. Notre Gouvernement l'a réclamé. Nous allons encore mal au sujet de la propriété; la

No 1.532. 1848 Aug. 18.

Commission, composée de paysans et de propriétaires sous la présidence de Nenea Aleco et vice-présidence de Ion Ionesco, à peine a-t-elle commencé ses séances que les passions des propriétaires s'y sont mêlées; ils ne veulent pas entendre parler d'expropriation forcée, quoiqu'on leur ait prouvé que l'Etat peut indemniser jusqu'à 10 et 12 pogones. De leur côté, les paysans ne veulent entendre parler ni de Règlement ni de liberté sans propriété. C'est une lutte inégale, où les propriétaires succomberont nécessairement; toute la question est que ce soit sans excès et sans versement de sang, et je commence à croire que ce résultat si désirable difficilement nous l'obtiendrons. Ionesco combat en brave. Nous avons eu à Bucharest la visite de plus de 15.000 paysans, qui sont venus féliciter le Gouvernement et jurer fidélité à la Constitution. De plus, nous avons tous les jours de fête et les Dimanches réunion au Champ de la Liberté, où nous initions notre public à la vie sociale et politique. Des armes, des armes, et tout ira mille fois mieux, et puis encore les 300 millions de piastres d'emprunt qui, dans la crise passagère par où nous aurons à passer, nous seront d'une grande utilité. Cher ami, oublie, tâche d'oublier, autant que possible, les chagrins cuisants de ton cœur et mets-toi à l'œuvre pour obtenir ces deux choses. La France seule peut nous les donner; elle seule est généreuse et sociale. Il faut obtenir d'elle aussi à ce qu'elle intervienne de front avec l'Angleterre dans nos affaires, d'abord moins évidemment, puis davantage, jusqu'à ce qu'elles interviennent tout à fait comme à Athènes, dans le passé, comme aujourd'hui dans les affaires d'Italie. Adieu, mon ami, écris-moi le plus tôt que tu pourras; ton frère Roudolphe est avec son régiment ici. Talle est enthousiasmé de notre révolution.

A. Golesco = le blanc Alexandre.

L'Assemblée législative remise au 29 août a été remise jusqu'à ce que nous ayons une réponse de Constantinople.

No. 1.533. 1848 Aug. 18.

Scrisoarea Administratoruluĭ de Olt către Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

Dreptate, Frăţie.

Onorabilul meŭ Domn! Am onoare a vě rěspunde la douě scrisorĭ ale Domnieĭ-voastre, din 14 şi 15 ale curenteĭ.

No. 1.533. 1848 Aug. 18.

Cât pentru dorința ce-mĭ arătațĭ că avețĭ de a fi ales din partea districtuluĭ ce administrez, ca deputat în generala Adunanță constituantă, vĕ făgăduesc că îmĭ voiŭ pune toată silința ca să vĕ împlinesc această dorință, ce de o potrivă cu d-v. îmĭ place și mie, și ca Administrator, și ca proprietar și locuitor al acestuĭ district. Ba încă mĕ simț foarte mâhnit, că nu găsesc ca câte 11 deputațĭ ce are a trimite acest județ să fie tot bărbațĭ ca dumnea-ta. Nu înțeleg însă de loc aceea ce vrețĭ să-mĭ spunețĭ, că trebue să fac la alegerea definitivă, la întîmplare de a fi vreunul din ceĭ aleșĭ aristocrat. Am socotit că capul meŭ nu mĕ ajută, ca să pociŭ înțelege, dar cetind-o și luĭ Stanciovicĭ, precum și Secretaruluĭ Iorgulescu, prieteniĭ noștri, nicĭ eĭ n'aŭ înțeles; de nu vĕ este dar cu supĕrare, deslușiți-mĕ maĭ bine.

Domnule General, pentru trimiterea a douĕ părțĭ din totalul dorobanților acestuĭ district, ce mi-ațĭ ordonat, mĕ mir foarte mult și nu sciŭ ce să cred, pentru că d-v. mĭ-ațĭ întors pe ceĭ treĭ-ḑecĭ și treĭ, scriindu-mĭ cu cea maĭ mare grabă, ca să vĕ trimit întregĭ douĕ părțĭ din total, și tot d-v. mĭ-ațĭ făcut cea maĭ mare pedică de a nu vi-ĭ puté trimite la ḑiua de 13 ce mĭ-ațĭ însemnat. Pedică numesc, Domnule General, numaĭ aceea că nu mĭ-ațĭ trimis la 11 cartea de orînduează a Visterieĭ pentru sloboḑirea lefilor pe câte o lună înainte la plecare-le, ba încă nicĭ măcar rĕspuns nu mĭ-ațĭ întors la scrisoarea ce, pentru maĭ multă grabă, v'am trimis-o cu într'adins ștafetă, și nicĭ chiar în aceste douĕ din urmă scrisorĭ nu-mĭ pomenițĭ nimic. Aflațĭ dar, Domnule General, resultatul acesteĭ chestiĭ. Eŭ, îndată ce am primit ordinul d-v. pentru a lor trimitere, pe de o parte am dat ordinele necesare ca la 11 să se afle toți dorobanțiĭ, atât aĭ Administrațieĭ cât și aĭ Subt-administrațiilor, aicĭ la residență, iar pe de alta v'am rugat atât pe d-v. cât și pe domnul Ministru din Întru, ca tot până la arătata ḑi să se trimită cartea de orînduează, ca să pociŭ la 12 să-ĭ pornesc și la 13 să ajungă la Rîurenĭ, după care s'aŭ și adunat toțĭ dorobanțiĭ; cartea însă de orînduează neprimind-o, ĭ-am maĭ ținut încă douĕ ḑile cu nădejdea că doar va sosì. Vĕḑênd însă că nicĭ cartea nu mĭ-ațĭ trimis-o, nicĭ măcar rĕspuns nu am primit, le-am dat drumul înapoĭ, pentru că fără a le rĕspunde leafa înainte, după cum mĭ-ațĭ ḑis, pe o lună, nu erà nădejde ca să-ĭ pornesc.

Acum aștept iară ordinul d-v. de ceea ce trebue să fac.

Salutare și frăție.

Slatina. Văleanu.

No. 1.534.
1848
Aug. 18.

Scrisoarea Maioruluĭ Chr. Marghiloman, Administratorul de Gorj, către Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

Bunul meŭ Domn,

Epistola d-v. din 17 ale următoareĭ, însoțită și de adresa d-luĭ Administrator de Vâlcea, am primit-o la 18, la 9 ceasurĭ evropienescĭ seara. Mĕ grăbesc a vĕ rĕspunde că acel Ghiță Anastasiadis se află vameș la schela Vâlcanu. Eram a-l trimite, după cum cerețĭ, dar rĕmâne vama deschisă, și m'am temut de osebite pretențiĭ ale contracciilor acestuĭ otcup, că le-am ridicat vameșul și aŭ urmat pagube. Binevoițĭ a vĕ înțelege cu Carvasaraua din Craiova ca să trimită un altul în locu-ĭ și atuncĭ vi-l voiŭ trimite pe sus. De așĭ fi socotit că arestarea luĭ s'ar fi mărginit în douĕ ḑile, vi-l trimiteam și acum, dar sciŭ că trebue să fie încurcat cu toțĭ Ungureniĭ, câțĭ aŭ vitele în munțĭ, și până a se înfățișà cu toțĭ eĭ, urmà negreșit a zăbovi maĭ mult de douĕ săptămânĭ. În sfîrșit, privind arătatele împrejurărĭ, hotărîțĭ, și gata sînt a urmà.

În pricina d-v., pentru care mĭ-ațĭ scris cu căprarul Nanu, deși cu expediția de astăḑĭ v'am rĕspuns, dar și acum, spre sciința d-v., vĕ încunosciințez ca să rĕmânețĭ subt toată odihna și fără grijă că voiŭ împlini plăcerea d-v. pentru câte treĭ.

Al d-voastre senser amic,
Târgu-Jiuluĭ.

Chr. Marghiloman.

No. 1.535.
1848
Aug. 18.

Scrisoarea luĭ I. Nisipeanu către Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

Domnule General,

Oare-carĭ pregătirĭ se fac, dar pentru ce, nu sciŭ. Iar cu venirea-mĭ acolo, vom vorbì cele de cuviință pentru a lor prindere.

Salutare și frăție.

I. Nisipeanu.

Între aceĭ este și Rusu.
La Poșata.
În dos:

Dreptate, Frăție.
Domnuluĭ D. General G. Magheru.
Salutare și frăție.

Apel din „Amicul Comerçiançilor". No. 2. 1848. 18. VIII.

No. 1.536.
1848
Aug. 18.

Fraţiĭ meĭ,

În trecutul numĕr al acesteĭ foĭ, v'am vorbit despre isprăvile ce aţĭ săvîrşit, partea activă şi mare ce aţĭ luat la sacra noastră causă, drepturile ce prin eroism v'aţĭ însuşit şi energica activitate ce cer interesele voastre politice şi comerţiale.

Intervalul scurt nu m'a lăsat încă să cunosc cum aŭ fost primite sincerile mele simtiminte în privinţa voastră; dacă îmĭ daŭ drept a mĕ socotì norocit că ḑisele-mĭ aŭ făcut efectul dorit; dacă sĕminţa ce am vrut să presar a căḑut nu pe pieatră ci pe pămînt bun şi a produs rodul mântuitor. Tot ce am putut dovedì este că părerile corpuluĭ mercantil maĭ în deobşte se acordă a rĕmâné în aceeaşĭ stare de neactivitate până la întoarcerea deputaţieĭ noastre de la Constantinopole cu definitiva hotărîre a Înalteĭ Porţĭ.

Nu doară v'aţĭ molipsit şi voĭ, eroiĭ meĭ, de îndoelile de carĭ se află cuprins un numĕr oare-care de suflete micĭ şi pipernicite ce cutează a crede că cu toate netăgăduitele drepturĭ, ce are naţia română, consfinţite prin atâtea tractate încheiate după vremĭ, ca guvernarea şi îmbunătăţirea oblăduiriĭ eĭ din năuntru să depânde numaĭ de la naţie, fără a se puté amestecà întru aceasta nicĭ o putere, Înalta Poartă, cu toată pravilnicia-ĭ de care ne-a dat învederate şi strălucite doveḑĭ în miĭ de ocasiĭ, poate acum să refuse de a recunoasce şi întărì acest pravilnic monument de glorie al Românilor, ce n'are de bas decât Unirea şi maĭ strîns a legăturilor de amiciţie şi devotament către Turcia? Nu cum-và bănuiţĭ că Imperiul otoman, cu prejudiţia drepturilor noastre şi dispreţ către Curţile europene, ce şĭ-aŭ aţintate privinţele asupra legitimeĭ şi sacreĭ noastre cause, va face a se întoarce deputaţia noastră fără dorita ispravă? Vĕ înşelaţĭ, fraţiĭ meĭ, despre loialele simtimente ale Augustuluĭ şi generosuluĭ nostru Suzeran, şi tot într'o vreme faceţĭ şi o mare nedreptate Înalteĭ Porţĭ, bănuind o capabilă de o asemenea nedreptăţire, maĭ cu seamă când avem înaintene de curînd nisce doveḑĭ de cea maĭ sinceră bunăvoinţă către noĭ. Rola aceasta lăsaţĭ-o pe seama inemicilor causeĭ noastre; lor se cuvine a se îndoì, a bănuì şi a tremurà, noĭ trebue să fim fermĭ convinşĭ şi activĭ. Întărirea din partea Înalteĭ Porţĭ e o formă, o cuviinţă. Provedinţa a recunoscut Constituţia noastră şi naţia şĭ-a pus sigiliul sĕŭ asupra-ĭ. Nu vĕ temeţĭ, dragiĭ meĭ, naţia

No. 1.536. 1848 Aug. 18.

română nu maĭ devine sclavă; ea a sfărîmat pentru tot-deauna fiearele sale! Un popol ca al Românieĭ care, cu înțelepciunea sa, cu justeța sa, a pus în mirare noroadele cele maĭ civilisate ale Europeĭ, nu e capabil a maĭ plecà capul ca să primească jugul pe care, ca să-l asvârle, s'a gândit maĭ nainte la toate, a combinat toate, și nu s'a încercat a-l asvârlì decât atuncĭ când s'a vĕḑut în stare de a-l sdrobì cu desăvîrșire, în cât să nu maĭ poată fi amerințată a maĭ intrà sub dînsul. Nu, scumpiĭ meĭ frațĭ, nu vĕ descuragiațĭ, aceasta ar fi o crimă în împrejurările de acum; fițĭ tot aceea ce v'am cunoscut în momentele primejdieĭ, gata a înfruntà toate, a nesocotì toate, familiĭ, stărĭ și chiar vieața pentru mănținerea scumpelor libertățĭ, de carĭ v'ațĭ arătat atât de vrednicĭ, le-ațĭ meritat atât de bine, și vĕ asigur că nicĭ odată n'o să se înfățișeze momentul, care să maĭ ceară de la voĭ asemenea jertfe. Constituția română s'a trecut în registrele națiilor lumiĭ civilisate și a-tot-puternicia a luat-o întru apĕrarea sa. Cotropitoriĭ de din afară, ce vor voì să subjuge nația română, vor aflà cătune goale, și ca s'o subjuge, trebue maĭ întâiŭ s'o despopuleze.

Așà, frațiĭ meĭ, să isgonim din inimile noastre nisce ideĭ atât de funeste, ideĭ de temerĭ și îndoelĭ fără temeiŭ, și plinĭ de convicție și speranță în Provedință, al căreia deget neîncetat a îndreptat pașiĭ noștri, să ne apucăm cu toțiĭ de marea și sublima lucrare de a pune cea dintâĭ pieatră de temelie a fericiriĭ strănepoților noștri, să ne pregătim cu bărbăție a așezà cele întâĭ base ale sacreĭ și frumoaseĭ noastre Constituțiĭ, la care așĭ dorì din suflet ca să luațĭ parte și voĭ, și o parte mare, precum ațĭ luat și la a eĭ proclamare. E dreptul vostru, și nimenĭ nu vi-l poate tăgăduì. E drept dobândit prin riscare de vieață, de stare, de tot ce are omul maĭ sacru, maĭ scump, și dinaintea căruia intriga piere și se desființează ca fumul de fața vijelieĭ.

Să vĕ spuiŭ ce-và ce vĕ interesează, ce vĕ privesce: Pentru cele cuprinse în No. 1 al foaeĭ „Amicul Comerțianților“ am fost chemat înaintea onorabileĭ Locotenențe, ca să-mĭ daŭ cuvîntul. După o așteptare bunicică, fuĭ, în sfîrșit, înfățișat. Cu un sul subțire, voiră a-mĭ aruncà pata de turburător al liniștiĭ obștescĭ, pe care ca nepotrivită mie și neconsecuentă cu cele coprinse în pomenita foae, am asvârlit-o departe de mine ca să meargă a se lipì de fruntea aceluia ce ar meritào și ĭ-ar sta bine a o purtà. D. Ministru din Năuntru, fiind ora înaintată, se trase, și după oarecarĭ scurte observațiĭ din partea d. Generaluluĭ Tell și d. Eliade, seanța se desfăcù, rĕmâind a fi judecat altă dată.

No. 1.536. 1848 Aug. 18.

Din toate cele ce se petrecură de faţă mĭ vĕḑuĭ şi în această împrejurare, ca în maĭ multe altele, că o persoană fu jertfa circonstanţeĭ, a căreia însă şi eŭ, nu de puţine orĭ, am fost jertfă; cu toate acestea ne place a fi jertfe unul pentru altul, că sîntem jertfe fără prihană, jertfe cum Mântuitorul ne-a poruncit să fim, fără a cârtì în potriva celor ce ne jertfesc. Aŭ dreptate să-mĭ atribue o asemenea necapacitate, pentru că nu mĭ-aŭ plăcut fanfaronadele, nu m'am gândit nicĭ odată să-mĭ facă paradă cu facultăţile mele intelectuale, cu faptele mele de la 9, 10, 11 şi 19 Iunie, dar voĭ le sciţĭ, am lucrat împreună, şi aceasta e o îndestulătoare rĕsplată pentru mine şi singura ce ambiţionez. Posturĭ, bucure-se în pace de dînsele aceia ce, prin declamaţiĭ pompoase şi fanfaronade, sciură să pue mâna pe dînsele; noĭ nu ĭ-am pismuit nicĭ odată, nicĭ îĭ vom pismui. Tot ce dorim şi ne rugăm a avé de la ceĭ ce împart posturile, este a avé o maĭ bună opinie despre noĭ. Ertaţi-mĭ această slăbiciune de a vĕ îndeletnicì atâta vreme despre mine, vĕ făgăduesc că pentru întâia şi cea din urmă oară vĕ causez această nemulţumire; inima-mĭ simţià o mare trebuinţă de a se deşertà într'a voastră, dar mĕ jur că pe câtă vreme vom vorbì împreună, o să fiţĭ scutiţĭ de această neplăcere.

Acum venim iară la scandaloasa chestiune a d-luĭ M. Moşoiŭ; scandaloasă, ḑic, pentru că ne-am vĕḑut subsonaţĭ de tulburătorĭ aĭ liniştiĭ obştescĭ, şi ca ast-fel traşĭ a ne da cuvîntul. Scandaloasă, că am tras asupră-ne nemulţumirea onorabileĭ Locotenenţe care, o mărturisim, ne costă foarte mult. Nu putem ḑice alt decât că a fost o fatalitate pentru noĭ, fatalitate de a nu fi bine înţeleşĭ întru ceea ce vream să exprimăm.

Prin pomenitul articol, noĭ nu ne-am fost propus de loc ca să pledăm causa luĭ Moşoiŭ, şi cu orĭ-ce preţ să susţinem că este singurul om ce se cuvine a fi Agă, ca unul ce e dat din sînul comerţianţilor, ci tot ce am vrut să expunem a fost că depărtarea luĭ din acel post nu trebuià să fie o surprisă pentru corpul comerţial, care nu cunosceà decât meritele luĭ Moşoiŭ, şi că greşealele saŭ vinele luĭ trebuiaŭ date de faţă prin publicitate; la care de ni se va ḑice că pentru menajment către persoana d-luĭ Moşoiŭ, ca să poată trece în alt post, nu i s'aŭ publicat vinele, atuncĭ avem onoarea a rĕspunde în numele corpuluĭ comerţial, că aceasta nu numaĭ nu-l poate flatà, ci din potrivă îl face a se vedé degradat în opinia onorabileĭ Locotenenţe, ca unul ce este însufleţit de nisce sentimente maĭ nobile, ca unul ce cunoasce din istorie că vechiĭ

No. 1.536. 1848 Aug. 18.

democrațĭ osândeaŭ chiar pe fiiĭ lor la moarte, când aceștia se dovediaŭ vinovațĭ și trădătorĭ republiceĭ. La asemenea ocasie, acest corp nu numaĭ ar fi privit depărtarea d-luĭ Moșoiŭ din postul de Agă cu mulțumire, dar însușĭ el, în cugetul sĕŭ și de față, l-ar fi osândit cu atât maĭ aspru, cu cât că a fost dat din sînul sĕŭ, îndestul numaĭ că acusația să fi fost basată pe adevĕr. Timpiĭ de menajare și hatârurĭ aŭ trecut, și ca să-ĭ facem să treacă, scie fie-care ce a riscat. Iar dacă e vorba că Moșoiŭ n'are vinĭ, ci greșelĭ din neexperiență, atuncĭ susținem că siguranța Capitaleĭ și liniștea publică țin cel dintâiŭ loc, iar experiența vine cu timpul și nu trebue să jertfim pe cele dintâĭ pentru cea de a doua.

În cât pentru temerile de reacțiĭ și nenorocirĭ, ce figurează în acel articol, în privința necunoscuteĭ încă pe atuncĭ persoane ce ar luà locul d-luĭ Moșoiŭ, ranele sînt încă prea proaspete, și pot ḑice sângerânde, ca să nu ne fie ertat a ne îndoì, a bănuì și a avé groază, cu atât maĭ mult, cu cât că acele rane ne sînt pricinuite de către un numĕr de oamenĭ, ce depuseseră cel maĭ solemnel jurămînt pe Constituție, a căreia devisă e: Dreptate, Frăție! O! Doamne, ce frăție! și un post ca cel de Agă, depus în mânĭ trădătoare și sacrilege, poate pricinuì cele maĭ marĭ și neauḑite grozăviĭ. Acum însă, când cunoascem persoana ce trecù în locul d-luĭ Moșoiŭ, ne simțim datorĭ a mărturisì că energia, activitatea și patriotismul sînt caracteristicile netăgăduite ale d-luĭ Aghiĭ actual, și rĕmâne la d-luĭ și la timp a ne însuflà încrederea de care sînt convins că peste puțin o să fie pline inimile tutulor cetățenilor.

Erĭ, Marțĭ 17 August, s'a ținut cea întâĭ seanță a Asoțiațieĭ comerțiale în sala încăperilor celor nouĕ de la hanul Zamfir ale d. Sulacoglu. Numĕrul membrilor Asoțiațieĭ aflațĭ de față se urcà la 40 persoane. După citirea statutelor cu glas mare, rar și înțelegĕtor, urmată de către d. T. Moșoiŭ, și după oare-carĭ desbaterĭ și observațiĭ făcute de către membriĭ Asoțiațieĭ la uniĭ din articoliĭ pomenitelor statute, seanța aflându-se în necomplet, a hotărît, în unanimitate, ca a doua ḑi, Mercurĭ, să se vestească din vreme toțĭ membriĭ Asoțiațieĭ a se aflà la 5 ore după amiaḑĭ în sala seanțelor unde, în seanță extraordinară, să se aleagă îndată presidentul, secretariĭ și cassierul. Seanțele ordinare ale Asoțiațieĭ comerțiale sînt hotărîte a se țіné Marția, Joia și Sâmbăta. Pentru strîmtoarea localuluĭ nu sînt primite de o cam dată decât persoane învitate cu bilete.

Felicităm din inimă corpul comerţial pentru acest frumos început şi îĭ urăm cu căldură prosperitate şi norocită isbutire de a ajunge la scopul mântuitor al acestuĭ folositor aşezămînt.

No. 1.536.
1848
Aug. 18.

Decretul No. 452 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Româneseĭ.

(Monitorul Român. No. 13. 1848. 23. VIII.)

No. 1.537.
1848
Aug. 19.

Dreptate, Frăţie.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domnească.

Vĕḑênd raportul Ministeruluĭ Instrucţieĭ publice subt No. 868, dat în urma disposiţiilor Comisieĭ pentru organisarea şcoalelor, Locotenenţa Domnească decretă:

I. Suma de opt-ḑecĭ galbenĭ pentru îmbrăcămintea şi cele-lalte necesariĭ, ce se plătiaŭ pentru fie-care şcolar intern în pensionatul din sf. Sava, să se reducă de o cam dată, până la nisce măsurĭ maĭ largĭ în binele public, la şease-ḑecĭ galbenĭ, fără a maĭ da părinţiĭ nimic maĭ mult pe an decât aşternutul şi rufele la intrare, cum şi cărţile învĕţătorilor.

II. Numĕrul stipendiştilor, ce se ţin cu cheltueala Statuluĭ, să se sue de o cam dată la douĕ-ḑecĭ şi patru, luaţĭ dintre şcolariĭ ce aŭ terminat cu eminenţă prima clasă de umanioare.

Domnul Ministrul Instrucţieĭ publice va aduce la îndeplinire acest decret.

Membriĭ Locotenenţeĭ: Chr. Tell, I. Eliade, N. Golescu.
Ministrul trebilor din Afară, I. Voinescu II.

No. 452.

Decretul No. 453 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Româneseĭ.

(Monitorul Român. No. 13. 1848. 23. VIII.)

No. 1.538.
1848
Aug. 19.

Dreptate, Frăţie.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domnească.

Vĕḑênd că se încep învĕţăturile cu 1 Septemvrie;

Vĕḑênd că cetăţenele Române aŭ fost uitate, fără a fi chemate la cunoscinţele religieĭ, a datoriilor de soaţă, de mumă şi de cetăţeană;

No. 1.538.
1848
Aug. 19.

Locotenenţa Domnească decretă:

1. Pe lângă şcoala de fete a Doamneĭ cetăţeniĭ Ştirbeĭ, să se înfiinţeze alte patru şcoale în Bucurescĭ, de fie-care despărţire câte una.

2. Asemenea să se înfiinţeze câte o şcoală în capitala fie-căruia judeţ, pe unde nu se află înfiinţate.

Domnul Ministru al Instrucţieĭ publice va aduce la îndeplinire decretul acesta din fondurile şcoalelor şi va face a se da programa învĕţăturilor.

Membriĭ Locotenenţeĭ: N. Golescu, I. Eliade, Chr. Tell.
Ministrul trebilor din Afară: I. Voinescu II.

No. 453.

No. 1.539.
1848
Aug. 19.

Decretul No. 454 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Monitorul Român. No. 12. 1848. 20. VIII.)

Dreptate, Frăţie.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domnească.

Fiind-că dreptatea este a luĭ Dumnedeŭ;

Find-că în ţeara Românilor dreptatea purcede de la aleşiĭ popoluluĭ, a căruia este suveranitatea;

Vĕdênd învĕţăturile de maĭ înainte ale scriitorilor de petiţiĭ şi însuşĭ petitorilor;

Locotenenţa Domnească decretă:

1. Fie-care cetăţean e în drept a-şĭ cere dreptatea cu bună cuviinţă, iar nu a o solicità ca un act de misericordie de la Guvern.

2. Fie-care petiţie să coprindă numaĭ exposiţia saŭ arătarea causeĭ şi cererea petitoruluĭ.

3. Nicĭ o petiţie nu va maĭ puté coprinde expresiĭ de: jeluesc, de lacrămĭ ferbinţĭ, de genuchĭ plecate, ş. c. l.

4. Nu este ertat în petiţie a se face laude şi adulaţiĭ nefolositoare dregĕtorilor, nicĭ membrilor Locotenenţeĭ, cum asemenea nicĭ injuriĭ.

5. Nu este ertat nicĭ unuĭ cetăţean a-şĭ degradà demnitatea, dându-şĭ petiţia în curte, saŭ la scară, saŭ la uşă, şi cădênd în genuche.

6. Să fie în orĭ-ce di de serviţiŭ câte un împiegat din ministerurĭ spre a adunà petiţiile şi a le da la masa competentă.

7. Nu este ertat dregĕtorilor a primì audienţă pe acasă; ce-

tățeniĭ se vor duce la ministerele și dregĕtoriile respective, iar dregĕtoriĭ se cer la orele determinate la posturile dumnea-lor, și cetățeniĭ să-ĭ afle acolo unde patria îșĭ are sanctuarele de respect și așteptare, iar nu la casele d-lor.

No. 1.539. 1848 Aug. 19

Acest decret se va face cunoscut prin toate foile publice.

Membriĭ Locotenențeĭ: Chr. Tell, I. Eliade.

No. 454.

Decretul No. 460 al Locotenențeĭ Domnescĭ a Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.540. 1848 Aug. 19.

(Monitorul Român. No. 13. 1848. 23. VIII.)

Dreptate, Frăție.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenența Domnească.

Vĕḑênd că comisia pentru învoirea articoluluĭ proprietățiĭ, în loc de a se pătrunde de spiritul de dreptate, de frăție și de pace, seamĕnă că ese din misiunea sa și seanțele-ĭ din ḑi în ḑi devin maĭ tempestuoase;

Vĕḑênd că, în loc de a se stabilì o sinceritate și încredere ce apropie învoirile, fie-care parte propune imposibilul spre a se depărtà și maĭ mult;

Vĕḑênd maĭ vîrtos că ceĭ numițĭ din partea Guvernuluĭ, în loc de a însuflà o încredere de nepărtinire întreagă și spiritul păciĭ—care e singurul cuget al Guvernuluĭ—aŭ făcut să creaḑă ceĭ maĭ mulțĭ că aceștia se trag maĭ mult la o parte decât la alta printr'un zel dictat de simpatiĭ;

Vĕḑênd că cu aceasta s'ar compromite maĭ mult Guvernul, taxându-se de părtinitor și că prepusul membrilor Comisieĭ și neîncrederea ĭ-ar aduce să nu înțeleagă spiritul cel adevĕrat al nouĕlor instituțiĭ;

Locotenența Domnească decretă:

a). A se suspinde până la al doilea decret seanțele Comisieĭ.

b). A-șĭ da fie-care deputat cererile în scris către Guvern.

c). Din părerile tutulor și din procesul-verbal al Comisieĭ, întemeiat pe:

„Respect către proprietate;

„Respect către persoane;

„Dreptate, frăție;

No. 1.540.
1848
Aug. 19.

„Foloase generale în paguba nimuluĭ;
„A sacrificà ceĭ mulțĭ pentru ceĭ puținĭ este nedrept;
„A sacrificà ceĭ puținĭ pentru ceĭ mulțĭ este silnic;
„Săteanul va fi proprietar ca să fie cetățean, ca să fie apĕrător patrieĭ;"

Guvernul să deà un proiect în care, din tot cugetul și din tot sufletul, îșĭ va pune toate puterile întru a împăcà interesele, a rasigurà minţile și a duce învoirea și pacea între fiiĭ aceleiașĭ patriĭ, între nisce frațĭ atât de lesne de a se împăcà, într'o nație atât de mlădioasă și blândă.

Pace vouĕ, fraților, pentru că vi s'a anunțat libertate vouĕ. Unde e libertate e Dumnedeŭ; și unde e Dumnedeŭ e dragoste și unire. Unde e tiranie este iadul, pacea lipsesce; numaĭ tirania întărîtă inimile, numaĭ ea amăresce sufletele, numaĭ ea aprinde urile. Omul desperat îșĭ ese din mințĭ, omul cu inimă bună, omul liber e voitor de bine. Prețuițĭ, fraților, libertățile date prin 20 de articole și întindeți-vĕ mâna ca oamenĭ liberĭ și dreptĭ întru a vĕ unì la unul singur, care e singura tărie și apĕrare a țĕriĭ, care singur asigurează proprietatea. Legiuirile cele până acum daŭ un ce ilusoriŭ pentru cele de față, și răpiaŭ totul pentru viitor.

Membriĭ Locotenențeĭ: Chr. Tell, I. Eliade, N. Golescu.
Secretarul Statuluĭ: I. Voinescu II.

No. 460.

No. 1.541.
1848
Aug. 19.

Adresa No. 113 a Generaluluĭ G. Magheru către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 269.)

Dreptate, Frăție.

Domnuluĭ Ministru al celor din Lăuntru.

Am onoare, Domnule Ministru, spre rĕspuns la nota Domnieĭ-voastre cu No. 5.366 a vĕ da deslușirile următoare:

1. Numĕrul volintirilor angagiațĭ până astădĭ trece de 6.000, dintre carĭ acestora li s'a rĕspuns lefile legiuite pe o lună, însă:

De Administr. distr. Mehedințĭ: Leĭ 1.350 capilor misionațĭ cu angagiarea volontirilor la acel județ.

Leĭ 3.775 leafa și cheltueala a 240 volintirĭ, înființațĭ de întâiașĭ dată; iar ceĭ-lalțĭ pentru împrejurările următoare:

1. Pentru nepregătirea îndestulăriĭ și
2. Pentru lipsa armelor

s'a ordonat Administrației a rĕmâné la casele lor, până la a doua poruncă, când se vor îndeplinì trebuințele expuse. Asemenea ordine s'aŭ dat și la cele-lalte Administrațiĭ.

No. 1.541.
1848
Aug. 19.

Leĭ 600 de către Administrația Gorj, asemenea la doĭ capĭ ce aŭ fost orînduițĭ în acel județ, iar celor din acest district Vâlcea li s'a rĕspuns de sub-iscălitul, și carĭ banĭ îĭ voiŭ arătà prin socotelĭ.

2. Pentru deslușirea cerută despre dorobanțiĭ aflațĭ acum sub steagurile sub-iscălituluĭ și lefile rĕspunse de Administrațiĭ, mi se va trimite de d. Ministru finanțial listele ce va fi primit de la Administrațiĭ, ca observându-le să vĕḑ dacă rĕspunderea lefiĭ lor s'a urmat pe numĕrul aflat pe lângă sub-iscălitul și din chiar ḑiua în care s'aŭ trimis la tabĕră, și

3. Pentru cinstita cerere, dacă adecă se poate privì îndeplinitor trebuințiĭ când trupa volontirilor s'ar formà din numĕrul dorobanților adăogațĭ pe lângă ceĭ dinainte înființațĭ la fie-care district din România-mică și districtele Teleorman și Olt din România-mare:

Pentru aceasta onorabilul Departament se va înțelege maĭ întâiŭ cu onor. Locotenență, pentru trebuința în care este a se urmà, și comunicând aceasta sub-iscălituluĭ, îmĭ voiŭ da pĕrerea cerută.

Salutare, frăție.

General-Căpitan armiilor neregulate și Inspector gardeĭ naționale din toată România, Gheorghe Magheru.

No. 113.

(Resoluție): Să se trimiță în copie Guvernuluĭ.

Rosetti.

S'a făcut raport la Locotenență cu No. 6.064, care s'a pus la dela No. 206.

Ordinul No. 5.666 al Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ Româneseĭ către Poliția Capitaleĭ.

No. 1.542.
1848
Aug. 19.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 334.)

Domnule Cap al Polițieĭ Capitaleĭ,

Pe Eftimie Nicolaŭ din orașul Pitescĭ, ce este venit acuma aicĭ la hanul de la capul Poduluĭ Mogoșoaeĭ, eștĭ invitat d. Cap al Polițieĭ a-l rădicà îndată la arest până la al 2-lea ordin.

Rosetti.

No. 5.666.

No. 1.543. 1848 Aug. 19.

Raportul No. 29 al Executoruluĭ Curţiĭ Administrative către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăţie.

Onorabiluluĭ Minister al trebilor din Năuntru.

Executorul Curţiĭ Administrative.

Din suma de nouĕ-spre-ḑece trăsurĭ, ce aŭ fost date la Giurgiŭ şi în alte părţĭ, carete, caleştĭ şi căruţe, primind până astăḑĭ întoarse numaĭ ḑece, şi ceĭ ce aŭ primit pe aceste, precum şi ceĭ ce aşteaptă pe cele-lalte mĕ zoresc a le plătì chiria, şi eŭ nu pociŭ a da socotelĭ curate pentru fieş-care trăsură, până când nu le voiŭ primì pe toate, şi măcar că face maĭ mult, chiar după socoteala ce o am până acum, plecat rog onorabilul Minister să mi se sloboaḑă leĭ şeapte miĭ, şi după întoarcerea trăsurilor toate, când voiŭ înfăţişà socoteală curată de fieş-care trăsură de câte ḑile s'a zăbovit, atuncĭ mi se va rĕspunde şi cusurul ce va rĕmâné.

Salutare şi frăţie.

Christea Orĕscu.

No. 29.

(Resoluţie:) Să se scrie Consiliuluĭ de aicĭ a sloboḑì îndată d. Executor aceştĭ leĭ şeapte miĭ din suma de douĕ miĭ galbenĭ ce i s'a dat de la Visterie pentru cheltuelile pe seama Exelenţieĭ Sale Suleiman Paşa. — Avgust 23.

No. 1.544. 1848 Aug. 19.

Adresa No. 5.717 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ către cel din Afară.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 317.)

D. Ministru celor din Afară.

La adresa d-tale No. 1.264, prin care se pun înaintea subtiscălituluĭ protestaţiile şi chibzuirile Vice-consulaturilor şi a populaţieĭ comersante din Brăila pentru Comisariĭ extraordinarĭ aĭ Guvernuluĭ, orînduiţĭ la acel district, subt-iscălitul cu cinste rĕspunde că cât pentru cele dintâĭ douĕ împrejurărĭ, el negăsind că aceĭ domnĭ Vice-consulĭ şi comersanţĭ ar fi avênd vre-un drept să se amestece la dispoziţiile Guvernuluĭ local, când maĭ cu seamă nu impun d-lor vre-o îndatorire, care ar amerinţà smintirea relaţiilor

saŭ a drepturilor ce aŭ d-lor după osebitele tractate între Curţile respective, este de părere că nu numaĭ nu se cuvine a li se îndeplinì cererea, ci prin d-ta să li se şi facă cuviincioasele observaţiĭ, ca să se mărginească din asemenea pretenţiĭ, încredinţându-se că drepturile şi liniştea d-lor subt nicĭ un punct de vedere nu se vor smintì de către aceĭ Comisarĭ. Iar cât pentru Comisarĭ, subtiscălitul a luat măsurile cuvenite ca eĭ să nu se abată câtuşĭ de puţin din instrucţiile ce le sînt date.

No. 1.544. 1848 Aug. 19.

N. G.

No. 5.717.

Depeşa luĭ Hory, Consulul Franceĭ la Bucurescĭ, către Ministrul Bastide.

No. 1.545 1848 Aug. 19.

(Copie. Acad.)

Bucharest.

Monsieur le Ministre,

Le langage que Suleyman Pacha a tenu aux boyards, pendant son court séjour à Bucharest, est loin d'avoir calmé les esprits. En encourageant les progressistes par la promesse que Sa Hautesse le Sultan sanctionnerait le projet de Constitution tel qu'il a été modifié, le Commissaire turc n'a pas assez insisté, auprès du parti opposé, sur la nécessité de sacrifier quelques uns de leurs privilèges au profit de la classe laborieuse.

Le Gouvernement n'a fait aucune résistance sérieuse aux changements importants, introduits par Suleyman Pacha, au projet de Constitution. Quelques-uns des anciens boyards, au contraire, se sont retranchés dans un refus obstiné de reconnaître la Lieutenance comme Gouvernement légitime de la Principauté. La question de céder une partie de leurs propriétés aux cultivateurs, moyennant indemnité, est habilement exploitée par eux pour entretenir la dissension dans les esprits et exciter les petits propriétaires à la haine du Gouvernement. Cette question a soulevé de graves débats dans les clubs démocratiques. De violentes motions y ont été faites contre les propriétaires, qui passent pour appeler dans le pays l'occupation russe à l'effet de rétablir l'ancien système de privilèges, d'abus et d'oppression. Des menaces même ont été proférées contre la vie de certains boyards. Plusieurs d'entr'eux ont de nouveau quitté la Capitale.

Le Gouvernement a nommé une Commission, sous la présidence

No. 1.545. 1848 Aug. 19.

de M. Alex. Racovitza, composée de 34 membres, à raison d'un propriétaire et d'un cultivateur par district. Les efforts de cette Commission tendront à élaborer un projet de loi relatif aux rapports futurs entre le propriétaire et le paysan. Ces derniers demandent une concession de terrain de 400 ares par famille, dans les montagnes, de 600 ares, au pieds des montagnes, de 700 ares dans la plaine et de 800 ares dans les contrées marécageuses. Ils offrent aux propriétaires une indemnité de 2 ducats (23f.,50c.) par 50 ares, dont moitié payable d'avance et moitié dans une année. Cette offre représente moins que le revenu annuel de la portion de terre à laquelle elle s'applique. Aussi cette Commission, qui vient à peine de commencer ses travaux, peut-elle être considérée comme dissoute par le refus des propriétaires de prendre part dorénavant à des délibérations basées sur de pareils principes, entachés de l'esprit de communisme. Ils mettront tout en œuvre pour combattre ces principes, dont le résultat inévitable, s'ils étaient mis à exécution comme en Galicie, causerait la ruine de tous les propriétaires.

Je me hâte, Monsieur le Ministre, de vous transmettre ci-joint l'acte d'accusation contre le Prince Bibesco, dont parle ma dépêche politique du 12 de ce mois No. 19. Ce document ne m'a été communiqué que ce soir fort tard. Je dois reconnaître, à la simple lecture que j'en ai faite, que toutes les plaintes qui y sont exposées, tant contre le Règlement Organique que contre l'administration de ce Prince, ne sont, malheureusement, que trop fondées. Je me propose au surplus, Monsieur le Ministre, de vous soumettre prochainement un examen détaillé et circonstancié de tous les griefs que contient cette accusation.

Je suis, etc.

(Signé :) Hory.

No. 1.546. 1848 Aug. 19.

Raportul No. 5.812 al Isprăvniciei ținutului Botoșanĭ către Departamentul trebilor din Lăuntru al Moldoveĭ.

(Orig. Arch. St. Iașĭ. Dos. No. 13.208.)

Cinstituluĭ Departament din Lăuntru.
Isprăvn. ținutuluĭ Botoșanĭ.
Raport.

Spre rĕspuns poronciĭ cinst. Departament cu No. 12.829, Sec-

sia 4-a, plecat se rĕspunde că ridicarea oamenilor de strajă în paza graniţeĭ despre Bucovina nu a urmat, decât că în toate satele, urmând cu mare cumplire boala cholereĭ, însuşĭ locuitoriĭ s'aŭ tras pe acasă, ca nu din întîmplare să moară în câmpie şi unde le lipsesce tot ajutorul, ca să-şĭ poată scăpà vieaţa, când s'ar lovì de asemenea rĕŭ. Cu toate acestea, Ispră̆vnicia a pus în lucrare această măsură grabnic a se regularisì, pe cât mijloacele îĭ vor îngăduì putinţă, în privirea celor raportuite la 12 ale curgĕtoareĭ subt No. 3.715.

No. 1.546. 1848 Aug. 19.

În lipsă, Teodoru, Serdar.

Masa 1.
No. 5.812.

(Resoluţie:) Secţia 4-a. Avgust 21. — Sà se rĕspundă că ea numaĭ decât să complectarisească No. păzitorilor la graniţă.

Balş.

Nota Ministeruluĭ Afacerilor străine al Turcieĭ către Ambasada Rusieĭ.

No. 1.517. 1848 Aug. 19.

(Copie. Acad.)

Les communications verbales et écrites de V. E., concernant l'affaire de Valachie, ont été toutes exposées à S. M. et au Conseil des Ministres.

Ces communications, qui sont une nouvelle marque de la bienveillance et de la sincérité que le Gouvernement Impérial témoigne en tout temps pour ce qui regarde les intérêts de la S. P. ont été parfaitement appreciées.

V. E. connaît la ligne de conduite suivie par la S. P. depuis le commencement de cette affaire et les instructions qu'elle a données à Suleyman Pacha. Toutefois pour que la chose soit encore plus éclaircie et qu'il ne reste du doute sur aucun point, je vais rappeler ici en peu de mots ce qui a été fait et exposer aussi les mesures que le Gouvernement de S. M. vient de juger convenable de prendre dans l'état actuel de la question.

Les instructions données à Suleyman Pacha lui ordonnaient d'écrire une lettre aux boyards de Valachie, en arrivant à Giurgevo, avec les troupes qui l'accompagnent; de blâmer sévèrement les faits qui s'étaient passés, de déclarer dissoute la nouvelle autorité formée illégalement sous le nom de Gouvernement provisoire, et non avenu tout ce qu'elle avait publié; de demander la formation d'une Lieutenance (Caïmacamlik), conformément au

No. 1.547. 1848 Aug. 19

Règlement, à la place de ce Gouvernement, et de faire savoir à tous que le refus d'obtempérer à ce qu'il leur notifiait constituerait un acte de rébellion et qu'il marcherait dans ce cas avec ses troupes sur Bucharest.

Suleyman Pacha suivit effectivement et en tout point ces instructions, en arrivant à Giurgevo. Sur sa demande le Gouvernement provisoire fut immédiatement dissous et à sa place l'on nomma tout d'abord six Caïmacams. Ce nombre, contraire au Règlement, fut rejeté par le Commissaire de la Porte, et une Lieutenance composée de trois membres fut formée en dernier lieu. L'exposé des nouvelles institutions que l'on avait voulu établir, exposé répandu dans le pays, subit quelques modifications et corrections, et l'on pria Suleyman Pacha de l'adopter. Le Commissaire de la Porte, jugeant conformes à ses instructions la dissolution du Gouvernement provisoire et la formation de la Lieutenance, annonça qu'il agréait ces changements; mais il répondit, quant aux nouvelles modifications demandées, qu il était obligé d'en référer à Constantinople.

On fit alors des suppliques au Sultan pour prier S. M. d'agréer les demandes exposées, et ces suppliques remises à une députation de cinq membres, étant arrivées dernièrement à Constantinople, les Ministres de S. M. ont de nouveau délibéré sur cette affaire, et les résolutions suivantes ont été prises et sanctionnées par le Sultan:

1. Le but essentiel de la S. P., comme celui de la haute Cour de Russie, son amie et alliée, étant d'effacer tout d'abord les traces de ces événements, le Gouvernement de S. M. a demandé l'annulation des nouvelles institutions faites et promulguées illégalement et, bien que l'on puisse prétendre que ce que l'on présente aujourd'hui à l'acceptation de la Porte a été modifié et réduit, la plupart de ces innovations ne méritent pas plus pour cela d'être agréées, et quand même cela serait, le Gouvernement ne pourrait d'aucune façon les admettre par cela même qu'elles ont été, dans le principe, le résultat d'une opposition à l'autorité. En conséquence, Suleyman Pacha se rendra promptement sous Bucharest avec les troupes qui se rendent à Giurgevo et il déclarera que les lois établies et reconnues du pays, étant celles contenues dans l'ancien Règlement, la S. P. veut absolument que les innovations mises aujourd'hui en avant soient tout à fait oubliées, que tous agissent selon le dit Règlement, annulent tout ce qui a été fait après les

événements et rentrent dans leur situation légale. Si, après cette notification, Suleyman Pacha rencontrait une résistance opiniâtre, il aviserait aux moyens de la réprimer. Toutefois, comme S. M. le Sultan, dans sa bonté et sa clémence si connues, tient extrêmement à ce qu'une effusion de sang n'ait pas lieu, et que le Gouvernement Impérial ne peut qu'avoir le même désir, Suleyman Pacha s'attachera à faire tout ce qui est possible pour l'éviter.

2. Il invitera de nouveau à rentrer chez eux les boyards notables qui se sont dispersés par suite des derniers événements, et empêchera de molester ceux qui reviendront.

3. Il empêchera les délapidations dans les caisses publiques; il veillera à ce que les gens honnêtes jouissent de toute la sécurité possible pour leurs personnes, leurs biens et leur honneur. Il ordonnera la rentrée dans leurs foyers de tous les villageois qui se sont réunis sans motif à Bucharest et donnera les ordres nécessaires pour qu'aucun prêtre et nulle autre personne ne puisse faire un acte quelconque contraire aux lois.

4. Il s'entendra avec les boyards notables et tous autres qu'il appartiendra pour faire cesser l'état de trouble qui existe et rétablir dans le pays la tranquillité et le calme, et emploiera tous les moyens nécessaires pour arriver à ce but.

5 Suleyman Pacha a cru convenable d'agréer Comme Caïmacams les trois fonctionnaires qui forment aujourd'hui la Lieutenance de la Principauté, quoiqu'ils se fussent trouvés dans le Gouvernement provisoire, parce qu'ils ont obéi sur-le-champ aux ordres qui leur étaient donnés, fait cesser la situation illégale dans laquelle ils se trouvaient, et voulu montrer leur soumission à leur Gouvernement, parce que ayant reconnu le Prince Bibesco et accepté du service avant qu'il ne quittât la Principauté, leur nomination à la Lieutenance a paru conforme au Règlement, et qui, d'un autre côté, eux seuls se sont empressés de se rendre au Camp impérial, lorsque les autres notables de la nation se sont échappés d'un côté et de l'autre, et qu'enfin leur exclusion n'était pas prescrite dans les instructions de la S. Porte.

Mais en présence de l'effervescence des esprits et du trouble, qui règnent en Valachie, l'autorité ne peut qu'être affaiblie, comme il est inutile de l'expliquer, si les rênes de l'administration sont livrées à plusieurs mains, et la prudence commande de remettre le pouvoir à un seul homme et comme dans les situations extraordinaires il faut des mesures extraordinaires, les trois Lieu-

No. 1.547. 1848 Aug. 19.

tenants aujourd'hui en place seront démis de leurs fonctions et un boyard notable, qui n'aura pas figuré dans les derniers événements et se sera distingué dans sa caste par sa droiture et sa moralité, sera élu provisoirement Caïmacam. Responsable pour toutes les affaires, il lui appartiendra de nommer et de destituer tous les fonctionnaires dans l'intérieur et dans l'armée, et il aura soin de ne pas donner des emplois à ceux qui ont trempé dans les dits événements.

6. On renverra les députés venus à Constantinople pour présenter les suppliques, en leur disant que la S. P. n'agrée point ce qu'ils ont été chargés d'exposer.

7. Tout en avisant ainsi au moyen d'effacer complètement les traces de ce qui s'est passé à Bucharest, le 11 juin dernier, la S. P. a pensé, pour ce qui regarde ceux qui y ont pris part que, comme ils sont allés à la rencontre de ses agents, dès leur arrivée en Valachie, qu'ils ont témoigné de leur obéissance et imploré leur pardon, et que depuis lors ils n'ont rien fait de contraire à l'autorité légale, ses lois ne lui permettraient pas de les regarder comme des rebelles et des malfaiteurs, et tant qu'ils ne feront pas non plus opposition aux nouveaux ordres qui viennent d'être expédiés, il faudra passer sous silence leurs derniers actes. Mais il sera annoncé partout, qu'après l'arrivée des troupes du Sultan à Bucharest, tout habitant qui marchera armé soit dans cette ville, soit dans les autres, soit dans les villages, ou qui osera tenir des discours de nature à produire de l'agitation, ou imprimer et répandre d'autres feuilles et journaux que la Gazette officielle du pays, sera regardé comme coupable et comme fauteur de troubles, saisi immédiatement, jugé et puni.

8 Le premier devoir d'un Gouvernement est, comme tout le monde le sait, d'établir au fur et à mesure que le moment en viendra et que la nécessité s'en fait sentir, les institutions propres à améliorer l'état et à augmenter le bien-être de ses sujets sans nuire à ses droits de souveraineté et aux relations créées par les traités. L'insouciance sur ce point offrirait toute espèce de dangers et serait en outre contraire aux droits de l'humanité. En conséquence, si la disparition complète des traces des troubles qui ont agité la Valachie, le parfait rétablissement de la tranquillité dans ce pays une fois obtenus, on sent la nécessité de faire des améliorations qui ne se trouvent pas dans le Règlement, ou de corriger, suivant les temps, quelques-unes de ses dispositions, la S. P. pense

qu'il est fort important de s'entendre à cet égard avec le Gouvernement impérial, conformément aux stipulations des traités, aux rapports de sincère amitié qui unissent heureusement les deux Cours, et de mettre à la suite du Règlement les modifications jugées nécessaires.

No. 1.547.
1848
Aug. 19.

9. S. E. Fuad Effendi, Amedji du Divan impérial, a reçu l'ordre de se rendre en Valachie pour exposer verbalement et en détail à Suleyman Pacha tout ce qui doit être exécuté immédiatement, c'est-à-dire les mesures arrêtées dans le but de faire cesser l'état de trouble et énoncés ci-dessus une à une. Ils se concerteront entre eux pour le règlement de toute chose.

10. La conformité de langage et d'action des Commissaires des deux hautes Cours devant faciliter l'arrangement de l'affaire, il a été aussi recommandé particulièrement à Suleyman Pacha et à Fuad Effendi d'agir de concert avec le Général Duhamel.

Je viens d'exposer sincèrement et complètement à V. E. les mesures prises dans cette affaire importante, conformément aux droit résultant des traités et aux intérêts des deux Cours. Elles sont une nouvelle preuve de la sincère affection de S. M. le Sultan, mon August maître, pour S. M. I. et de son désir constamment témoigné de voir augmenter tous les jours l'amitié des deux Gouvernements. Ces mesures seront, sans nul doute, appréciées par le Gouvernement impérial.

Je saisis cette occasion, etc.

Corespondenţă din Iaşĭ către „Gazeta de Transilvania". No. 72. 1848. 2. IX.

No. 1.548.
1848
Aug. 19.

Din trupele adunate la Bârlad s'aŭ întors până la suma de 40.000, carĭ aŭ rĕmas pe loc sub comanda Polcovniculuĭ Lipski, ceĭ-lalţĭ peste Prut dimpreună cu Generalul veteran Gerstenzweig şi s'aŭ concentrat împrejurul Leoveĭ. După sciinţele primite, acest General primind la 14/26 Aug. la Leova un reprimand şi poruncă de la Împĕratul: ca numaĭ decât să deà altuia comanda în seamă şi să poftească la Petersburg, s'a împuşcat şi fu îmmormîntat fără de nicĭ o ţeremonie funebră; pricina, aşà se ḑice, ar fi că el a scris de-a dreptul Ţaruluĭ că Moldova-ĭ în linişte, şi trupele, neavênd voe de la M. Sa a păşi maĭ departe, sînt supuse publiculuĭ rîs, înşirând tot odată toate împrejurările ţĕriĭ, şi cine-ĭ adevĕrata causa nemulţumiriĭ, de aceea cere de la Ţarul poruncă saŭ

No. 1.548. 1848 Aug. 19.

pentru înaintarea oştiriĭ saŭ pentru a eĭ retragere, în urmarea căreĭ punerĭ înainte primì bătrânul rĕspunsul de sus.

Ruşiĭ ce aŭ venit în Iaşĭ, maĭ deunădĭ, mutându-se de la Copoŭ la Ciric cu lagărul, aŭ pornit erĭ des-dimineaţă cu Manövermarsch pe drumul Bârladuluĭ, lăsând îndărăt 900 bolnavĭ, din carĭ ceĭ maĭ mulţĭ pătimesc de boala lumească şi de o boală aici încă necunoscută; nicĭ nu-ĭ de mirare că nu se vor bolnăvì atâţia, căcĭ mulţĭ din soldaţĭ mâncaŭ cucuruzul crud, cum este, şi harbujiĭ cu coajă cu tot.

În Iaşĭ sînt până astădĭ 10 spitalurĭ rusescĭ. Mare batjocură fac însărcinaţiĭ Măriеĭ Sale Domnitoruluĭ cu casele boerescĭ şi altor locuitorĭ; acum s'aŭ apucat de capul călugărilor a-ĭ scoate de prin mânăstirĭ spre a aşezà spitalurĭ, păşind spre institutorile de învĕţătură. Ce va maĭ fi, vom vedé.

Pe mâne se aşteaptă în Iaşĭ venirea a 2 batalioane de infanterie (2.000 Ruşĭ), 200 Cazacĭ şi 1 baterie de 8 tunurĭ, în locul celor duşĭ, douĕ batalioane însă rĕmân ca un corp de ajutor la Sculenĭ.

Aicĭ se încredinţează tare că la Bârlad se va concentrà o armată grea subt comanda Generaluluĭ Lüders, spre care sfîrşit Guvernul Moldoveĭ a şi poroncit grabnica gătire de suhareŭ şi pentru 3 dile hrana cailor să fie gata, 72 stogurĭ de măsură; închipuesce-ţĭ câţĭ Ruşĭ trebue ca să se concentreze de la Leova până la Bârlad, spre a avé trebuinţă de 72 stogurĭ de fîn şi o mulţime de paie.

Ce caută atâta sumedenie de Ruşĭ în ţeară, numaĭ spre a o mâncà cu pămînt cu tot; vaĭ de Moldova sĕrmana, la ce a ajuns, spre a fi jucăria unuĭ rĕsbunător părinte.

Soliman Paşa a scris luĭ Duhamel de a retrage trupele înapoĭ, căcĭ fiinţa lor de faţă în Moldova este de prisos; luĭ Vodă însă n'a scris că Ruşiĭ nu pot fi maĭ mult în ţeară, pe conta eĭ; şi dar cine va purtà de grijă? tot ţeara din poruncă domnească. Răsboiul ruso-turcesc este la uşă.

P. S. Colonelul turcesc Mustafa Effendi, fiind aicĭ, a declarat în public că a venit timpul a se rupe legăturile prieteşuguluĭ cu Rusul; Prinţipatele vor scăpà şi se vor conduce spre un viitor fericit.

Deà Dumnedeŭ!!! Fie-ĭ vorba sfîntă! — Nicolae Rosnovanu, marele Visternic, s'a împăcat cu Domnul ţĕriĭ şi astădĭ sînt prietenĭ de cruce.

Episcopul de Roman, Veniamin Roset, s'a exilat la o mânăstire, pentru ce?

Apelul cetățeanuluĭ Constantin Dimitriu.

No. 1.549. 1848 Aug. 19.

(Pruncul Român. No. 29. 1848. 19. VIII.)

Fraților! Cu prilejul serbăriĭ Adormiriĭ Maiciĭ Domnuluĭ, ne-a ertat timpul de a ne adunà, ca și de maĭ multe orĭ, pe câmpul Libertățiĭ, acolo, ḑic, unde am jurat a păzì cu brațele noastre Constituția ce am proclamat-o în glorioasa ḑi de 11 Iunie. Acolo dar, unde am fost maĭ mulțĭ adunațĭ ca frațĭ, ni s'aŭ propus de onorabilul bărbat d. Chesar Boliac de a contribui fie-care din mica comoară câte ce-và, spre a ridicà treĭ coloane (statue) în gloria și onoarea vestiților bărbațĭ: Michaiŭ Bravul, Domnul Tudor și învĕțătoruluĭ Lazăr. Ceĭ dintâĭ sînt carĭ șĭ-aŭ vĕrsat sângele lor spre a ne da acest pămînt ce-l locuim, și nisce drepturĭ sfinte, drepturĭ ḑic, ca acelea, ce nicĭ odată nu le putem șterge fără a palpità inimile noastre; precum și mareluĭ de suflet bărbat Lazăr, ce numaĭ el singur este care a contribuit maĭ mult prefacerea literaturiĭ române, și care ne-a așezat întâiŭ școală de limbă română, și, în sfîrșit, acela ce ne-a dat astăḑĭ bărbațiĭ ce-ĭ avem în brațele noastre.

Așà dar, fraților de orĭ-ce nație, să ne însuflăm de acel zel strălucit de patriotism, să contribuim toțĭ, pe cât ne va ertà starea, ca să ridicăm aceste coloane; căcĭ ele ne vor aduce aminte totdeauna de strămoșiĭ și părințiĭ noștri și vor servì pe viitor memoria urmașilor noștri.

Aruncațĭ dar talantul vostru pe altarul patrieĭ, ca să dăm doveḑĭ înaintea noroadelor civilisate: că Românul îșĭ iubesce Patria și scie a prețuì faptele cele marĭ ale bărbaților seculuĭ și a ḑice și dînșiĭ că sîntem capabilĭ de libertatea și frăția ce am proclamat-o.

Cetățeanul Costandin Dimitriu.

Articolul luĭ I. Ionescu din „Pruncul Român". No. 29. 1848. 19. VIII.

No. 1.550. 1848 Aug. 19.

Newton a descoperit adâncimea ignoranțeĭ omenescĭ, însă descoperirea luĭ în sciința universuluĭ este cu neasemĕnare de mică pe lângă sciința economieĭ. Adâncimea cerurilor este neasemĕnat de mică pe lângă adâncimea înțelegeriĭ noastre, în sînul căreia se mișcă o mulțime de minunate sistemurĭ. Câte capete, atâtea și sistemurĭ. Nevĕḑutele se fac vĕḑute, neatinsele se fac pipăite. Ideia devine realitate și realitatea subt miĭ de forme devine utopie. Ni-

No. 1.550. 1848 Aug. 19. mic din ceea ce aflăm în economia socială nu are asemĕnare în natură. Acolo o lume transcendentă, o lume nouă, necunoscută, ale căreia principiĭ sînt maĭ pe sus de geometrie, ale căreia puterĭ nu atârnă de atracţie, o lume din afară de categoriile timpuluĭ şi ale spaţiuluĭ, de generaţiĭ, de vieaţă şi de moarte, unde toate sînt vecĭnice, vĕḑute şi nevĕḑute, mărginite şi nemărginite, grele şi uşoare. Această lume ne învĕlesce, ne străbate, ne mişcă, fără să o putem vedé altmintrelea decât cu ochiĭ spirituluĭ. Astă lume străină, nepomenită în sfera subsolară este societatea. Această lume sîntem noĭ.

Cine a vĕḑut monopolul şi concurenţa decât după semne?

Cine a pipăit creditul şi proprietatea? Ce este puterea colectivă? Ce este despărţirea munciĭ şi valora? Şi cu toate acestea nimic maĭ tare, maĭ sigur, maĭ neînţeles şi maĭ real decât aceste lucrurĭ! Ideia de muncă, valoră, schimb, circulaţie, consomaţie, responsabilitate, proprietate, solidaritate, de unde s'a luat? cine le-a modelat? Ce este această putere numită muncă, care ne surîde cu atâta maĭ multă garanţie, cu cât sîntem maĭ liberĭ? Autorul resonuluĭ economic este omul, creatorul materieĭ economice este omul, architectul sistemiĭ economice este omul. După ce a creat resonul şi experienţa socială, umanitatea a alcătuit sciinţa socială. Economiştiĭ sînt aceĭ ce sînt în utopiĭ şi cu toate acestea nu voesc utopiile. Socialiştiĭ sînt aceĭ ce, nefiind în utopiĭ, cer utopiile. De aceea socialismul are cuvînt să protesteze în potriva economieĭ politice şi să-ĭ ḑică: Tu eştĭ o rutină, ce nu te înţelegĭ pe tine însuţĭ, şi economia politică are cuvînt să ḑică socialismuluĭ: tu eştĭ o utopie (u-topon, adecă fără loc) fără realitate şi aplicaţie. Cu această sinceră arătare m'am cunoscut dator cititorilor articoluluĭ proprietăţiĭ, cărora am expus, pre cât mĭ-a fost prin putinţă, ideile economiştilor şi ale socialiştilor despre proprietate; liber acum Popolul Suveran să urzice orĭ pe uniĭ orĭ pe alţiĭ. Popolul va avé articolul 13 din Constituţie, fără să maĭ deà mâna cu socialiştiĭ. Autoriĭ Constituţieĭ sînt economiştĭ şi obiectul sciinţeĭ economice este dreptatea.

Dreptatea este şi numele dat de naşiĭ Constituţieĭ, carĭ sfinţiră şi botezară Constituţia în seanţa de erĭ a Comisieĭ pentru deslegarea problemuluĭ proprietăţiĭ. Deputaţiĭ sătenĭ aŭ sfinţit proprietatea, deputaţiĭ proprietarĭ aŭ sfinţit munca. Clăcaşul s'a emancipat, a scăpat de robie, şi Regulamentul s'a sfărîmat. Respectul la familie, respectul la proprietate, sînt temeliile Constituţieĭ şi causele tutulor revoluţiilor. Ale Românieĭ cause de revoluţie se vor îngropà, dacă naşiĭ se vor învoì ca dreptatea să lege muncitoriĭ şi

No. 1.550.
1848
Aug. 19.

proprietariĭ. Muncitoriĭ, ḑic, carĭ erĭ prin deputaţiĭ lor sfinţiră proprietatea, dacă li se va da şi lor un petic de pămînt (Veḑĭ Monitorul). La această din urmă parte aŭ rĕmas discuţiile, carĭ ţintesc la a realisà şi partea după urmă a art. 13 din Constituţie, adică împroprietărirea clăcaşilor prin rĕscumpĕrare.

Am lăsat scrierea mea din Pruncul Român la munca liberă şi la proprietatea liberă; Regulamentul le legase şi un deputat din partea proprietarilor declară, că nu se face apologistul Regulamentuluĭ; de aceea îl şi lăsăm să se odihnească în pace în groapa ce singur şĭ-a săpat-o.

Privită în raporturile obiective cu carĭ se ocupă economia socială, dreptatea se exprimă prin valoră, şi apoĭ ce este valora? Este munca realisată.

Faimosul economist Adam Smith ḑice: „Preţul real al fie-căruia lucru, aceea ce ţine pe acel ce îl face este munca şi osteneala ce şi-a dat spre a-l dobândì. Aceea ce cumpĕră cine-và cu banĭ saŭ cu marfă este cumpĕrătură făcută cu munca. Banul acesta, marfa aceasta, aŭ în sine valora uneĭ cătimĭ de muncă pe care o schimbă, dându-o pe aceea ce este socotită că are în sine o câtime de o potrivă de muncă. Munca a fost cel dintâiŭ preţ saŭ moneta plătită la cumpĕratul primitiv al tutulor lucrurilor. Nu cu aur, nicĭ cu argint, dar cu muncă, aŭ fost cumpĕrate la început toate lucrurile; însă dacă valora este realisaţia munciĭ, ea este tot de odată şi principul comparaţieĭ productelor între sine, de unde a eşit teoria proporţionalităţiĭ, care domnesce peste toată sciinţa economică.“

În societate dreptatea saŭ proporţionalitatea valoarelor se aşează, după cum a ḑis alt faimos economist, I. B. Say, prin o mişcare oscilatorie între valora de folosinţă şi valora de schimb.

De aicĭ începe a se ivì munca cu stăpânul şi gâdea eĭ, adică cu principul arbitrariuluĭ.

De la începutul dar al sciinţeĭ economice, munca cheamă pe liberul arbitru spre a pune preţ lucrurilor.

Din acest minut douĕ puterĭ de o potrivă de marĭ se încaeră la luptă, căcĭ munca şi liberul arbitru este aceea ce vom numì muncă şi capital, salariŭ şi privilegiŭ, concurenţă şi monopol, comunism şi proprietate, mojic şi nobil, stat şi cetăţean, asociaţia şi individualismul.

Munca şi proprietatea nu pot merge în societate pe douĕ căĭ deosebite spre a ajunge tot la un scop. Săteanul, fără pămînt, nu

No. 1.550
1848
Aug. 19.

e bun de nimic; pămîntul, fără sătean, nu produce nimic, și unul și altul sînt liberĭ și neatârnațĭ; de aceea liberă și de bună voe trebue să fie și tocmeala între aceste două elemente producĕtoare de bogăție. Tocmeala fiind înrîurită de prețurile lucrurilor, și aceste nefiind statornice, nu pot formà temelia uneĭ legiuirĭ statornice, de aceea tocmeala trebue să fie liberă de a se face în orĭ-ce timp, și în acest chip termeniĭ tocmeliĭ variind, după cum vor fi și prețurile, nicĭ odinioară nu pot să aducă vre-o apĕsare nicĭ din partea munciĭ, proprietățiĭ, nicĭ din partea acesteia, munciĭ.

I. Ionescu.

No. 1.551.
1848
August.

Memoriul remis de deputațiunea română luĭ Aali Pașa, Ministrul Afacerilor străine al Turcieĭ.

(Copie. Acad.)

Altesse,

Le refus inattendu de la Sublime Porte de reconnaître la députation chargée par Son Excellence Suleyman Pacha de porter aux pieds du Trône impérial les doléances et les vœux du peuple Valaque, la situation fausse que nous crée ce refus, les interprétations malveillantes et mensongères auxquelles il donne lieu et surtout les communications qui nous ont été faites, il y a quelques jours, par Son Excellence Fuad Effendi de la part du Gouvernement impérial, nous mettent dans l'obligation de rompre le silence que nous étions résolus de garder, jusqu'à ce que la S. Porte ait fait connaître formellement ses intentions à notre égard. Nous espérons que Votre Altesse, appréciant la réserve dans laquelle nous nous sommes renfermés jusqu'ici, ne verra dans l'initiative que nous prenons aujourd'hui, qu'une nouvelle marque de déférence envers la S. Porte, jointe au désir légitime de sauvegarder les intérêts confiés à nos soins.

Nous prions Votre Altesse de vouloir bien remonter avec nous jusqu'aux derniers jours, qui précédèrent l'arrivée de Son Excellence Suleyman Pacha dans les Principautés.

D'un côté une révolution née de la veille, mais qui avait déjà pénétré profondément dans les masses, entreprise au nom des droits éternels de l'ordre moral et de l'humanité, opérée par une faveur spéciale de la providence, sans effusion de sang, en vertu de la seule force qui était en elle, acceptée à l'origine par le Prince régnant, puis désertée par lui sans que cette désertion impliquât

un désaveu, et qui ouvrait au pays, après la sanction préalable de la Cour Suzeraine, un avenir indéfini de paix et de prospérité. Cette révolution qu'il était peut-être aussi impossible d'arrêter dans son cours, qu'il aurait été possible d'en retarder l'explosion, elle n'avait touché à aucun des droits existants ; au dedans comme au dehors elle avait tout laissé debout, hommes et choses, hors ce qui s'était affaissé de soi-même sous la pression légale des événements et du progrès.

D'un autre côté, un parti formé d'une minorité presque imperceptible dans la nation, mais soutenu par une grande Puissance étrangère, ennemie de tout progrès et de toute amélioration dans l'ordre matériel comme dans l'ordre moral, sacrifiant les intérêts du pays à ses vues personnelles, comme il opposait aux droits de la Cour Suzeraine les prétentions de la Cour protectrice, furieux de sa chute, et prêt à tout pour recouvrer ses privilèges.

Un Gouvernement qui, quelle que fut son origine, eut été légal par cela seul qu'il avait été nécessaire ; un peuple ému encore à la surface, mais calme au fond, patient et fort ; une opposition prenant son point d'appui à l'étranger et cherchant par tous les moyens à compromettre la cause qu'elle avait refusé de servir : tel était l'état politique de la Valachie, lors de l'arrivée de S. E. Suleyman Pacha comme Commissaire du Gouvernement impérial. Bien qu'il se rencontre parfois dans la vie des peuples, comme dans celle des individus, de ces nécessités, qui suspendent, pour ainsi dire, le cours des formes légales, en ne laissant à une nation d'autre alternative que celle de périr ou de se sauver elle-même, bien que, par conséquent, il put sembler que le peuple Valaque, dans sa conduite, ne se fut point écarté de la soumission qu'il doit à la Sublime Porte, néanmoins S. E. Suleyman Pacha, croyant voir dans l'initiative prise par la nation le 11 juin une atteinte portée au droit de suzeraineté de la Porte, exigea la dissolution immédiate du Gouvernement provisoire et, par le fait, avec l'annulation de tous les actes postérieurs, la négation du principe au nom duquel avaient été proclamées les réformes ; c'était beaucoup exiger, et cependant, quelque pénible que fut ce désaveu imposé au pays dans la personne de ses représentants, la volonté de la S. Porte fut obéie, comme elle continua à l'être dans toutes les mesures subséquentes, qu'elle jugea à propos de prendre pour maintenir en même temps son droit et la tranquillité du pays.

S. E. Suleyman Pacha put, dès lors, apprécier le véritable ca-

No. 1.551. 1848 August.

ractère de cette révolution qu'on s'était efforcé de lui représenter comme un renversement de tout ordre social et politique, et ne trouvant que de fidèles vassaux de l'Empire dans ceux qu'il s'apprêtait à châtier comme des rebelles, il promit d'aider lui-même à la libre manifestation des vœux du pays. Parmi les 22 articles que le peuple valaque désirait voir devenir la base de sa nouvelle organisation, il marqua lui-même les points sur lesquels il pensait devoir rencontrer des objections de la part du Divan impérial; les suppressions ou les modifications demandées furent aussitôt apportées à ces points et c'est alors que S. E. Suleyman Pacha, connaissant les intentions justes et bienveillantes dont est animé S. M. I. le Sultan pour tous les peuples appelés à fleurir à l'ombre de son trône, exprima le désir qu'une députation de cinq membres fut choisie par la Lieutenance Princière pour se rendre à Constantinople et soumettre à la sanction de Sa Hautesse le nouveau projet de réformes, tel qu'il venait d'être modifié par un commun accord.

C'est sous de tels auspices, Altesse, c'est sous la demande et avec la garantie formelle de l'Envoyé extraordinaire de la S. Porte que la députation est partie pour Constantinople, confiante dans les assurances qui leur étaient données, non moins que dans la justice de sa cause. Nous demandons pardon à Votre Altesse de l'avoir entretenue de ces détails en apparence étrangers à l'objet de cette requête, mais ces détails étaient nécessaires pour établir le caractère de la députation aussi bien que pour mesurer exactement la distance qui, dans le fait, si non dans le droit, sépare le départ de Bucharest de l'arrivée à Constantinople.

Certes, un pareil changement a lieu de surprendre, nous n'entendons pas parler ici des calomnies que l'on dirige contre nous dans l'ombre, et à la source desquelles il ne nous serait pas difficile non plus, nous le supposons, qu'à Votre Altesse, de remonter; quand nous serons mis en demeure de réfuter ces calomnies, nous le ferons sans peine. Nous arrivons de suite à la nouvelle donnée par les journaux de Constantinople de l'envoi d'un nouveau Commissaire à Bucharest, et à l'entretien que nous avons eu avec ce Commissaire, ainsi qu'aux communications verbales qu'il nous a faites au nom du Gouvernement impérial.

Ces communications peuvent se résumer en peu de mots.

1. La Porte refuse de reconnaître à la députation aucun caractère légal et officiel.

2. Les garanties données par S. E. Suleyman Pacha n'engagent nullement la S. Porte, laquelle déclare nul et non avenu ce qui a été fait jusqu'ici dans la Principauté.

No. 1.551. 1848 August.

3. En conséquence il n'y a de salut à attendre pour la Valachie qu'à la condition que toute trace de la révolution précédente sera effacée; que la nation désavouant elle même par un acte solennel les principes qu'elle a proclamés et les changements intérieurs qu'elle a introduits au nom de ces principes, s'abandonnera à la discrétion absolue de la Porte; enfin, que la Lieutenance Princière reconnue par l'Envoyé de Sa Hautesse comme le Gouvernement légal de la Valachie se déclarera, à la face du pays et de l'Europe, rebelle, usurpatrice, criminelle de lèse-suzeraineté.

4. A ces conditions et moyennant ces satisfactions accordées aux Puissances arbitres des destinées de la Valachie, la Porte verra à introduire elle-même dans le pays les améliorations matérielles qu'elle aura jugées elle-même nécessaires.

Certes, nous devons le répéter, entre le langage que nous fut tenu alors par S. E. Fuad Effendi et les assurances qui nous avaient été données précédemment par S. E. Suleyman Pacha, il y a un abîme. Votre Altesse nous permettra-t-elle de lui dire que nous n'en fûmes nullement étonnés. Il était évident pour nous que ce n'était point la Porte qui avait changé, que c'était les circonstances politiques qui n'étaient plus les mêmes. C'est pourquoi, faisant la part des temps et sans sortir de la réserve, dont elle nous donne l'exemple, nous continuerons de lui tenir le même langage, que nous lui avons tenu à une époque où nous étions loin de supposer qu'aucune considération étrangère put entraver ses bonnes dispositions à notre égard.

Que la Sublime Porte persiste dans son refus de reconnaître la députation valaque, que par l'envoi d'un nouveau Commissaire dans la Principauté, envoi qui implique le désaveu formel de tous les actes de son prédécesseur, elle imprime à sa politique des oscillations qui seront un sujet d'étonnement pour l'Europe, en même temps qu'une cause d'affliction pour les fidèles vassaux de l'Empire, qu'elle relâche ainsi les liens qu'ils s'efforcent de reserrer; c'est une mesure qu'il ne nous appartient pas de discuter et dont le Divan de Sa Hautesse n'a pas manqué sans doute de peser mûrement les conséquences générales; que Votre Altesse nous permette seulement de lui en montrer, en ce qui nous concerne particulièrement, les suites probables, infaillibles même. Certes, il ne

No. 1.551. 1848 August.

dépendra pas du Gouvernement qui dirige encore les affaires en Valachie que les nouvelles conditions imposées par la Porte ne soient consenties par la nation; mais Votre Altesse comprendra qu'il lui est impossible dans des circonstances aussi difficiles d'engager sa responsabilité; obligé d'allier en lui la soumission du vassal et la fidélité à la cause du peuple qui l'a élu, il réussirait peut-être à concilier deux intérêts qu'on cherche à désunir, s'il était en son pouvoir de faire partager à tous ses convictions, en montrant la situation telle qu'elle est en effet. Mais Votre Altesse le sait, les considérations politiques d'un ordre supérieur arrivent difficilement aux masses; la logique du peuple est basée sur les procédés vulgaires. Comment lui faire comprendre, par exemple, qu'une fois le principe de la suzeraineté de la Porte garanti, comme il l'a été par la déchéance du Gouvernement provisoire et l'acceptation pure et simple de toutes les conditions imposées par S. E. Suleyman Pacha, la S. Porte ne soit pas libre de tenir les engagements pris en son nom par son plénipotentiaire? Comment lui expliquer cette contradiction d'un Sultan équitable et magnanime entre tous qui impose le Tanzimat aux populations de l'Empire les moins avancées dans la civilisation, et qui laisse subsister, dans le pays qui a justement fait le plus de progrès dans cette même civilisation, un état de choses digne de la barbarie des premiers siècles, et dont on chercherait vainement un autre exemple dans tout le reste de l'Europe? Ce peuple étranger aux complications parfois bizares de la politique, incapable de comprendre que là où est le droit ne soit pas aussi la force, surpris de trouver la Russie pour juge dans une cause qu'il défère au tribunal de la Porte, réuni, pour ainsi dire, à son insu par ces bruits qui commencent à s'accréditer dans le pays et dont il est facile de reconnaître les auteurs, à savoir que S. Ex. Suleyman Pacha a trompé les Valaques, et que tandis qu'il les amusait par des promesses qu'il savait d'avance ne devoir pas être tenues, il donnait le temps aux troupes qu'il faisait venir des divers points de la Roumélie de se concentrer sur les bords du Danube; ce peuple, disons-nous, rendu défiant à force de déceptions, verra un nouveau piège dans les dernières espérances qu'on lui laisse entrevoir; et qui sait à quels excès il peut se porter, quand il se trouvera à la veille de voir reparaître l'ancien ordre de choses, non pas avec les adoucissements qu'on lui fait espérer, mais tel que les souvenirs récents de la dernière Caïmacamie le lui font entrevoir, c'est-à-dire, plus terrible, plus inexorable, plus écrasant que par le passé?

Admettons même, par une hypothèse que nous voudrons être une vérité, que ce flot soulevé par tant d'orages intérieurs s'apaisât tout à coup, et que le peuple Valaque étouffant ses murmures fut prêt à céder aux nécessités des temps et des circonstances, Votre Altesse croit-elle que la Russie se tiendrait pour satisfaite d'un dénouement qui, tout en détruisant l'influence légale de la Sublime Porte dans la Principauté, ajournerait les prétentions dont elle ne fait déjà plus un mystère, et mettrait encore hors de son atteinte, du moins pour un temps, la province qu'elle convoite et qu'elle croyait bien avoir saisie? Il faudrait avoir oublié ses intrigues récentes à Galatz, ses tentatives pour soulever les Grecs contre les Turcs, les efforts incroyables où elle se consume pour exciter dans les Principautés des troubles qui légitiment en apparence son intervention, en discréditant la cause qu'elle est résolue à perdre; habile à prendre tous les masques, elle prêtera la main, s'il le faut, à ce qu'elle affectera alors de nommer le parti national, comme s'il y avait d'autre parti national en Valachie que celui qui confond sa cause avec celle de l'Empire ottoman, et se rapproche de lui davantage à mesure qu'il s'éloigne plus de la Russie, et tentera par tous les moyens d'opérer un soulèvement, dont la marche des troupes impériales sur Bucharest facilitera l'explosion et qui, en définitive, tournera à la ruine du pays et au détriment de la Cour suzeraine, au profit de la Cour protectrice.

No. 1.551. 1848 August.

Il est une autre éventualité que nous ne ferons qu'indiquer à Votre Altesse, en laissant à sa haute sagesse le soin d'en calculer les chances; nous voulons parler de ce parti autrichien qui, depuis quelque temps déjà, travaille sourdement le pays, et à qui les circonstances, comme celles dont nous parlons, offriraient des chances de réussite dont il pourrait être tenté de profiter. Toute Puissance suzeraine est par là même Puissance protectrice; l'une de ces deux choses est la condition nécessaire de l'autre, si bien que là où il n'y a plus de garantie le droit cesse. L'application ressort naturellement de ces principes; qui nous dit que le peuple Valaque dans cet instant suprême ne la fera pas de lui-même, et que, placé entre la Russie, qui veut le perdre et la Porte, qui ne peut le sauver, il ne se jettera pas dans les bras de l'Autriche, qui certes ne lui refuserait pas les conditions et les garanties d'indépendance qu'elle accorde aux peuples soumis à son empire.

En faisant pressentir à Votre Altesse des éventualités qui, nous l'espérons encore, ne se réaliseront pas, mais qui, toutefois, sont

No. 1.551. 1848 August.

dans l'ordre des choses possibles, nous sommes assurés qu'elle ne se méprendra pas ni sur le sens, ni sur l'intention de nos paroles. Votre Altesse sait, et nous n'hésitons pas à lui en donner de nouveau l'assurance, que le Gouvernement tout entier, et nous mêmes en particulier, nous ferons tout ce qui dépendra de nous, pour prévenir de la part du peuple Valaque toute résolution désespérée et défendre par toutes les voies pacifiques et légales la suzeraineté ottomane et la nationalité valaque contre le protectorat russe. Mais Votre Altesse sait aussi qu'il est des circonstances où la volonté de l'homme est impuissante, et où il doit laisser la main de Dieu diriger seule les événements. C'est en lui, puisque l'appui, sur lequel nous étions en droit de compter, nous fait défaut, c'est en lui et en la justice impérissable de notre cause que nous nous reposons.

Par toutes ces considérations nous supplions Votre Altesse de revenir, s'il est possible, sur une détermination qui, mal interprétée par ceux qu'elle atteint, dénaturée à dessein par ceux dont elle sert, sans le vouloir, les projets, serait de nature à amener dans le pays des complications qu'il n'est ni dans la volonté, ni dans l'intérêt de la Sublime Porte de susciter; on ne retarderait peut-être l'explosion que pour la rendre plus terrible par la suite. Pour nous, en appelant la pensée de Votre Altesse sur les dangers de cette intervention armée, après avoir protesté de notre soumission personnelle aux ordres de la S. Porte, nous croyons devoir décliner d'avance, comme nous le faisons, toute responsabilité dans les actes qui pourraient suivre. Nous prions en même temps Votre Altesse que la députation soit admise à s'acquitter de la mission pour laquelle elle est venue à Constantinople ou, dans le cas contraire, son séjour ici étant désormais sans objet, qu'il lui soit permis de retourner à Bucharest pour rendre compte à ses commettants du résultat d'une mission, qu'il n'a pas dépendu d'elle de rendre plus heureuse.

No. 1.552. 1848 Aug. 20.

Decretul No. 455 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Româneścĭ.

(Monitorul Român. No. 13. 1848. 23. VIII.)

Dreptate, Frăţie.

Fiind-că se adastă peste puţin aprobarea principelor Constituţieĭ de către Măria Sa Sultanul; fiind-că curînd este a se deschide

Camera Constituanteĭ, unde este a se desbate interesele naţieĭ; fiind-că trebue a luà parte toţĭ la asemenea interese, şi prin urmare a se aflà aicĭ în ţeară:

No. 1.552.
1848
Aug. 20.

Locotenenţa Domnească decretă: Nu se va maĭ da de acum înainte paşporturĭ până după deschiderea Constituanteĭ la nimenĭ, afară de aceia ce merg peste graniţă pentru 'trebĭ comerciale.

D. Ministru celor din Lăuntru va aduce la îndeplinire disposiţiile acestuĭ decret.

No. 455.

Adresa No. 5.693 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Româneseĭ către cel din Afară.

No. 1.553.
1848
Aug. 20.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 322.)

Către D. Ministru celor din Afară.

Comitetul carantinelor, întemeiat pe raportul primit de la Direcţia carantineĭ Severinul, prin adresa No. 2.696 încunosciinţează acestuĭ Minister, că la 16 a curgĕtoruluĭ August, d. Colonel Odobescu, arătându-se în limanul vapoarelor, a cerut ca cu vaporul Arpad să meargă în josul Dunăreĭ, acordându-ĭ cererea sa în secret aghentul vapoarelor, iar de faţă către slujbaşiĭ carantineĭ arătà toate încredinţările că nu se va primì nicĭ cum în vapor. Însă amploiaţiĭ scheleĭ Severinuluĭ, presimţind uneltirea tainică atât a numituluĭ aghent, cât şi a căpitanuluĭ vaporuluĭ, după stăruitoarele silinţe ce aŭ întrebuinţat, aŭ stavilit mergerea cu vaporul a d. Odobescu, rĕmâind acolo în schelă cu hotărîre să treacă în Serbia; adăogând comitetul spre a se chibzuì cele de cuviinţă pentru neorînduelile urmate din partea d. aghent. Apoĭ fiind că şi d. Administrator arată că aghenţia nu a voit să-ĭ asculte cererea sa, subt-însemnatul aducênd la cunoscinţa d-tale împrejurarea aceasta, eştĭ invitat, Domnule Ministru, ca să binevoescĭ a cere de la aghenţia vapoarelor a poruncì ca în viitor vapoarele să asculte în asemenea împrejurărĭ cererea Guvernuluĭ.

Rosetti.

No. 5.693.

No. 1.554. 1848 Aug. 20.

Raportul No. 898 al Ministeruluĭ Instrucţiuniĭ publice al Ţĕriĭ-Românescĭ către Locotenenţa Domnească.

(Orig. Arch. St. No. 2.129/102.)

Dreptate, Frăţie.

Ministrul Instrucţieĭ publice şi al Credinţeĭ.

Pentru trimiterea tinerilor Pereţ Grigorie şi Creţeanu Gheorghe, spre completarea învĕţăturilor la academiĭ străine, căror tinerĭ onorabila Locotenenţă a binevoit a slobodì câte 200 galbenĭ pe an din cassa şcoalelor, fiind trebuinţă a se înlesnì acestora şi cheltueala drumuluĭ de aicĭ până la Paris, Ministerul este de părere că, pentru această cheltueală a drumuluĭ şi pentru cumpĕrătoarea de cărţile de întâia trebuinţă, să li se sloboadă iarăşĭ din cassa şcoalelor câte una sută galbenĭ. Această chibzuire Ministerul o supune on. Locotenenţe, ca să binevoească a da deslușirĭ de aducerea la îndeplinire.

Salutare şi frăţie.

Ministrul Instrucţieĭ publice şi al Credinţeĭ, I Eliade.
Cassierul, Const. Cernovodeanu.

No. 898.
Bucurescĭ.

Onorabileĭ Locotenenţe Domnescĭ.

(Resoluţie:) Se primesce aceasta, însă una sută galbenĭ pentru amândoĭ.
N. G.

No. 1.555. 1848 Aug. 20.

Adresa No. 118 a Generaluluĭ Gheorghe Magheru către Maiorul Chr. Marghiloman, Administratorul de Gorj.

(Conc. Acad.)

D-luĭ Marghiloman.

Iubite amice,

M'am mirat, vĕḍênd cele ce-mĭ însemnĭ prin epistola d-tale de la 18, pentru cerutul Ghiţă Atanasiad, că adică vameş fiind, te-aĭ sfiit a nu-l ardică de la post, în vreme ce să las că, din pricina ardicăriĭ sale, vama nu puteà să cerce nicĭ o împedicare, fiind-că maĭ sînt şi alţĭ slujbaşĭ aĭ vămiĭ, carĭ puteaŭ să-ĭ ţie locul, dar şi

chiar să nu fi fost așà, dar de vreme ce ți se cereà cu hârtie oficială, trebuià să-l trimiți negreșit, fiind-că într'alt chip nu se pot stârpì hoțiile ce exercitează ceĭ rĕŭ învĕțațĭ. Îțĭ mărturisesc însă, că asta este greșeala d-tale, că adică sub acel pretext nu l-aĭ trimis. Reclamanțiĭ staŭ aicĭ pe cheltueală, așà ,dar fără întârḑiere grăbesce a-l trimite.

No. 1.555. 1848 Aug. 20.

No. 118.

Nota No. I a luĭ I. Voinescu II către Ion Ghica, Agentul Țĕriĭ-Românescĭ la Constantinopole.

No. 1.556. 1848 Aug. 20.

(Orig. Col Ion Ghica.)

Monsieur l'Agent,

Je m'empresse de vous accuser réception de votre dépêche du 10/22 août. Nous n'avons rien de nouveau à vous apprendre; j'attends avec impatience le mémoire que vous m'avez promis et que vous avez fait présenter à Réchid Pacha. Je vous communiquerai par la première occasion ce que j'ai l'intention d'écrire à Lord Palmerston et à Mr. L'Herbette, qui a parlé de nous. Je suis aujourd'hui pressé et par la hâte du courrier et par un terrible mal d'yeux, qui m'empêche d'écrire.

Je vous envoie ci-incluses une lettre de M-me votre mère et une de M-me Cantacuzène, votre belle-soeur.

Mr. l'Agent, je vous prierai de numéroter, désormais, vos dépêches, car je voudrais être sûr qu'aucune ne s'égare. Vous commencerez par le numéro 1 à la première occasion que vous nous écrirez. Je suivrai la même règle.

Pour avoir le moyen de communiquer plus souvent, je vous proposerai la mesure suivante: je vous enverrai un estaffier (lipkan) et, sans attendre le départ du paquebot, vous nous renverrez celui qui se trouve déjà chez vous. De cette manière, vous pourrez nous écrire et par le paquebot et par le renvoi de l'estaffier.

Agréez l'assurance de ma parfaite considération.

J. Voynesco II.

No. 1.

P. S. Faites parvenir, s'il est possible, la lettre ci-incluse à l'adresse de Mr. de Canneaux.

No. 1.557.
1848
Aug. 20.

Decretul No. 458 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţěriĭ-Româneseĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăţie.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domnească.

Vrênd a mulţumì domnuluĭ Montrésor pentru că a cântat la representaţia ce s'a dat în onoarea Exelenţeĭ Sale Suleiman Paşa, Locotenenţa decretă a i se da galbenĭ # 40 din fondurile Sfatuluĭ.
D-luĭ Ministrul din Lăuntru va aduce la îndeplinire acest decret.

Membriĭ Locotenenţeĭ : Chr. Tell, I. Eliade, N. Golescu.
Ministru trebilor din Afară, I. Voinescu II.

No. 458.
Bucurescĭ.

D-luĭ Ministru trebilor din Lăuntru.

(Resoluţie :) Să se scrie Municipalităţiĭ a-ĭ slobodì aceştĭ banĭ şi încă douĕ-ḑecĭ de galbenĭ pentru lojile ce s'aŭ luat pentru ofiţeriĭ otomanĭ.

Rosetti.

No. 1.558.
1848
Aug. 20.

Adresa No. 85 a luĭ Mich. Abdulaidi către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Româneseĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăţie.

Domnuluĭ Ministru al trebilor din Lăuntru.

După porunca Domnieĭ-voastre subt No. 4.167, la a mea orînduire la Giurgiu cu îngrijirea îndestulăriĭ pentru hrana Exelenţeĭ Sale Suleiman Paşa şi a suiteĭ numaĭ, acum dar vĕḑ după a doua a mea venire la Giurgiŭ, fostul îngrijitor d. Melic, însărcinatul cu îngrijirea la Exelenţa Sa Suleiman Paşa, a făcut tain regulat de toate cele trebuincioase şi Exelenţeĭ Sale Omer Paşa, care îmĭ este cu totul afară din instrucţiile date. Pentru care nu lipsesc a face cunoscut Domnieĭ-voastre, cerênd poruncă ca cum să urmez într'aceasta.

Salutare şi frăţie.

Mich. Abdulaid.

No. 85.

(Resoluție:) Rĕspuns că d-luĭ însărcinat fiind să îndestuleze și pe suita Exelențeĭ Sale Suleiman Pașa, când întîmplarea va cere ca să prânzească acolo în Giurgiŭ, saŭ să-ĭ ceară niscaĭ-vă articole de carĭ va fi avênd lipsă, apoĭ și Exelența Sa Omer Pașa privindu-se din acea suită, urmează a-ĭ fi îndeplinite cererile. D-luĭ este dator a da subt-iscălituluĭ socoteală deslușită pentru cheltueala ce va face pe fie-care ḑi, pe a cuĭ seamă și trebuință, de la cine anume a cumpĕrat acele articole și cu ce preț.—Avg. 21.

No. 1.558.
1848
Aug. 20.

Adresa Comisaruluĭ extraordinar P. Cernătescu către Administrațiunea de Dolj.

(Copie. Arch. M. de Interne. Dos. No. 269.)

No. 1.559.
1848
Aug. 20.

Dreptate, Frăție.

Onorabileĭ Administrațiunĭ a districtuluĭ Dolj.

Onorat cu încrederea onorabileĭ Administrațiunĭ, prin adresa cu No. 4.313, de a cercetà cu deamăruntul abusurile făcute de fostul înscriitor de volintirĭ Dumitrache Aprodul, de a face listă de suma banilor luată și a da adeverință de despăgubire celor asuprițĭ, subt-însemnatul preumblându-se cu acel criminal prin toate satele, pe unde a putut aflà că ar fi umblat acel neomenos, căcĭ el ḑiceà că nu ține minte toate satele ce le-a percurs, și după o serioasă cercetare, a descoperit suma ce figurează în alăturata listă, dând fie-căruia adeverință de suma ce a fost silit să deà ca să nu fie înscris fără voe, deși mulțĭ fiind speriațĭ, ca nu cum-và sub masca dreptățiĭ să fie ascunsă nedreptatea, precum erà în regimul căḑut la asemenea ocasiunĭ, se sfiaŭ de a arătà că ar fi fost pradă acestuĭ abusător de dreptate.

Salutare și frăție.

Comisar, P. Cernătescu.

Craiova.

Copie întocmaĭ după original, Reg. Ioan Atanasiade.

(Alăturată o listă despre leĭ 654 par. 35, luațĭ de la diferițĭ țĕranĭ din 22 de sate.)

Raportul No. 4.509 al Administrațiuniĭ de Dolj către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 269.)

No. 1.560.
1848
Aug. 20.

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Năuntru,

Prin raportul meŭ cu No. 4.314, am supus la cunoscința d-tale

No. 1.560. 1848 Aug. 20. că în urma abusurilor și neorînduelilor ce am descoperit că face într'acest district un Dumitrache sin Căpitan Vasile, orînduit de d. Petrache Romanescu, pe care d. Căpitan General al trupelor neregulate, Gheorghe Magheru, l-a fost însărcinat cu formarea pandurilor, am trimis numaĭ decât comisar cercetător, care cu vinovatul în fieare să se preumble din sat în sat, și să descopere toate abusurile și neorînduelile săvârșite de dînsul.

Întorcêndu-se acum acel cercetător îmĭ adresează alăturatul raport, pe care și eŭ în copie îl daŭ în cunoscința d-tale, Domnule Ministru, rugându-te ca să binevoescĭ a chibzui cele de cuviință, atât pentru despăgubirea sătenilor jefuițĭ și cărora li s'a dat de către comisar bilete de baniĭ ce li s'aŭ luat, cât și pentru pedeapsa aceluĭ criminal, spre învĕțul tuturor carĭ ar îndrăznì a pătà, prin nelegiurile lor, sacra causă a Constituțieĭ.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Dolj, Fl. Aaron.
Îndeplinitor de Secretar, N. Greceanu.

No. 4.509.

Cetatea Craiova.

(Resoluție:) Să se deà în judecata tribunaluluĭ criminal și să se secfestreze toată averea, până ce va eși hotărîrea judecătorească.

Rosetti.

No. 1.561. 1848 Aug. 20.

Ordinul No. 5.716 al Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Administratorul de Brăila.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 317.)

D. Administrator al districtuluĭ Brăila.

D. Ministru celor din Afară, prin adresa sa No. 1 264, a înaintat subt-iscălituluĭ nota cu No. 38, ce a primit de la onorabilul Consulat al Sardinieĭ din Galațĭ și cu o protestație a Vice-consulaturilor și a populațieĭ comersante din Brăila în contra neorînduelilor ivite acolo în trecutul Iulie, în urma unor lucrărĭ ale Comisarilor extraordinarĭ aĭ Guvernuluĭ, cerênd de la subt-iscălitul cuvenita îndreptare.

Deșì subt-iscălitul nu are în vedere vre-o împrejurare, care ar da dovedĭ de vre-o abatere din partea Comisarilor de acolo, din carĭ aŭ putut isvorî evenimentele pomenite, cu toate acestea învită pe d-ta a arătà d-lor din partea subt-iscălituluĭ ca să se mărginească în acele numaĭ ce le sînt prescrise prin instrucțiile fonc-

sieĭ lor, fără câtușĭ de mică adăogire saŭ abatere, care ar sminti liniștea, drepturile representanților Curților străine saŭ comercialele operațiĭ ale locuitorilor aceluĭ oraș.

No. 1.561. 1848 Aug. 20.

N. G.

No. 5.716.

Adresa No. 5.717 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Româneșcĭ către cel din Afară.

No. 1.562. 1848 Aug. 20.

Orig. Arch. M. Afacerilor străine. Dos. No. 103. S. Fr.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru celor din Afară,

La adresa dumi-tale No. 1.264, prin care se pune înaintea sub-iscălituluĭ protestațiile și chibzuirile Viț-Consulaturilor și ale populațieĭ comersante din Brăila pentru Comisariĭ extraordinarĭ aĭ Guvernuluĭ, rînduițĭ la acel district, sub-iscălitul cu cinste rĕspunde că, cât pentru cele dintâĭ două împrejurărĭ, el negăsind că aceĭ domnĭ Viț-Consulĭ și comersanțĭ ar fi avênd vre-un drept să se amestece la dispozițiile Guvernuluĭ local, când maĭ cu seamă nu impun d-lor vre-o îndatorire, care ar amerință smintirea relațiilor saŭ a drepturilor ce aŭ d-lor după osebitele tractate între Curțile respective, este de părere că nu numaĭ nu se cuvine a li se îndeplinì cererea, ci prin d-ta să li se facă și cuviincioasele observațiĭ ca să se mărginească din asemenea pretențiĭ, încredințându-ĭ că drepturile și liniștea d-lor sub nicĭ un punct de vedere nu se vor sminti de către aceĭ Comisarĭ.

Iar cât pentru Comisarĭ, sub-iscălitul a luat măsurile cuvenite, ca eĭ să nu se abată câtușĭ de puțin din instrucțiile ce le sînt date.

Salutare și frăție.

Ministru din Întru, N. Golescu.
Capul Secsiĭ, Steriade.

No. 5.717.
Secs. 1-ĭ. M. 1.

Petițiunea luĭ Alexandru Ghica către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Româneșcĭ.

No. 1.563. 1848 Aug. 20.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 260.)

Onorabiluluĭ Departament al trebilor din Lăuntru.

Maĭ înainte de a înfățișà la respectiva Comisie documentele

No. 1.563. 1848 Aug. 20.

cerute, privitoare la dreptul meŭ de stăpânire asupra Ţiganilor precum s'a cuprins în publicaţiile sale de la 8 şi 12 ale trecuteĭ lunĭ Iulie, cuviinţa cerênd a se întocmì listă coprindĕtoare de familiile statornicite cu locuinţa pe proprietăţile mele din districtele Ilfovul şi Buzĕul, cu arătare de numĕrul feţelor ce vor fi compuind fie-care din acele familiĭ, rog pe onorabilul Departament să binevoească a poruncì Administraţiilor arătatelor districte, ca să pue îndatorire Subt-administratorilor respectivĭ a asistà la întocmirea în parte a listelor, carĭ liste, după ce se vor aşterne cu orîndueala cerută şi se vor sub-iscălì de către însărcinatul din parte-mĭ cu alcătuirea lor, apoĭ spre depărtarea verĭ-căreia bănuelĭ, şi spre dovadă că s'aŭ îndeplinit cu toată exactitatea, se vor verificà de aceĭ Sub-administratorĭ carĭ, prin a înşi-le iscăliturĭ, vor mărturisì întregul numĕr al feţelor găsite în fiinţă la făcuta catagrafie, ca pe un asemenea temeiŭ, în vreme înfăţişându-le şi eŭ la cuvenitul loc, să-mĭ reclam legiuita despăgubire.

Alexandru Ghica.

(Resoluţie:) Fiind-că cererea dumnea-luĭ nu este după formele noastre, să i se scrie că dumnea-luĭ va înfăţişà documentele doveditoare ce are de robiĭ sĕĭ la vremea cuviincioasă.

Rosetti.

No. 1.564. 1848 Aug. 20.

Raportul No. 29 al Comisaruluĭ din Romanaţĭ, D. Oprinie, către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescì.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 268.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru din Întru,

Conformându-mĕ întru toate cu ordonanţa Domnieĭ-voastre de subt No. 5.827, adresată către Administratorul districtuluĭ Romanaţĭ, s'a săvârşit jurămîntul de către locuitoriĭ plăşiĭ încredinţate mie, cu cea maĭ mare pompă şi solemnitate, jurând cu toţiĭ într'o glăsuire că se vor bate şi vor sta în contra orĭ-căruĭ împrotivnic, atâta din întru cât din afară, care ar vré să se opue şi să-ĭ lipsească de sfintele legĭ la carĭ îĭ cheamă timpul, circumstanţele, Dumneḑeŭ şi drepturile lor. Şi dacă, Domnule Ministru, nu se vĕd aşà multe subt-însemnăturĭ în actul ce se face din partea fie-căruia sat,

este că pe de o parte unele sate numĕră prea puţinĭ locuitorĭ, iar pe de alta că, fiind acum timpul munciĭ şi cerêndu-se şi actele de jurămînt cât se va puté maĭ în grabă, nu s'aŭ putut adunà toţĭ săteniĭ. Însă şi aceia ce nu s'aŭ aflat la jurămînt, la timp de trebuinţă şi la un apel general, după cum îĭ sciŭ din alte convorbirĭ ce am avut cu dînşiĭ maĭ dinainte, nu vor fi maĭ jos decât ceĭ dintâĭ. În toate satele în numĕr de 44 nu s'a aflat decât un singur om, care a ḑis că el nu jură până nu va scăpà de clacă. După ce însă l-am făcut să înţeleagă că atare lucru nu se dobândesce fără marĭ năcazurĭ şi lupte şi că trebue să ne unim cu toţiĭ într'un gând şi să lucrăm împreună, dacă aspirăm şi suspinăm după o soarte maĭ bună, şi vrem o mântuire şi o desrobire în comun, şi după ce a devenit obiectul derîderiĭ celor-lalţĭ, se rugà de dînşiĭ ca să-l subtînsemne şi pe el.

No. 1.564.
1848
Aug. 20.

Salutare, frăţie.

D. Oprinie.

Caracalla.
No. 29.

Scrisoarea Coloneluluĭ N. Pleşoianu către Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

No. 1.565.
1848
Aug 20.

Craiova.

Prea scumpul meŭ amic!

Aicĭ am ajuns tocmaĭ Mercurĭ dimineaţa, pe la 7 ore, unde am auḑit multe neorînduelĭ făcute de d. Romanescu şi încă şi criticĭ nouĕ. Astea tot n'ar fi nimic, când n'aşĭ fi maĭ auḑit că şi volontiriĭ îĭ face cu alt scop, şi pentru astea Dumneḑeŭ să scie adevĕrul, fiind-că eŭ aşà am auḑit, cu el ochĭ n'am dat. Despre Calafat tot cele vechĭ. P'aicĭ bine pace, deşì se aude câte o vorbă douĕ, că uniĭ alţiĭ umblă să maĭ facă reacţie, ce nu creḑ. Cu toate acestea noĭ nu dormim.

De aĭ d-ta vr'un noŭ deosebit p'acì, te rog să mi-l împărtăşescĭ şi mie.

Eat'o cfitanţa de care am vorbit; când vĕ veţĭ înlesnì, vĕ rog orĭ trimiteţi-mi-ĭ d-v., saŭ daţi-ĭ să mi-ĭ trimiţă Cuţarida.

Pe d. Stanciŭ Căpăţineanu o să se aleagă aicĭ, de vreme ce d-luĭ ne roagă, şi a căruia rugăciune nu poate rĕmâné, ca unul ce a dat lumina în Craiova întâiaşĭ dată.

No 1.565. 1848 Aug. 20

Pe d-ta asemenea voesc să vĕ aleagă, prin urmare după găsirea cu cale a comitetuluĭ din Bucurescĭ, format maĭ nainte pentru aceasta, nu poţĭ fi ales în altă parte, căcĭ sufere amestecăturĭ. Aceasta e o orînduealâ generală. Astea n'ar fi nimic, dar îmĭ pare rĕŭ că s'a maĭ amânat. Sciinţele d'aicĭ îmĭ fură puţine, dar simţimintele ce vĕ port sînt marĭ, cu care mĕ părăsesc în amiciţia d-tale.

N. Pleşoianu.

În dos: Domnuluĭ Domn Gheneral-Căpitan G. Magheru, ş. c. l.

No. 1.566. 1848 Aug. 20.

Scrisoarea luĭ I. Arcescu, Administratorul de Romanaţĭ, către Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

Dreptate, Frăţie.

Scumpul meŭ amic!

Alaltă-erĭ de dimineaţă sosiĭ aicĭ în cetate, unde găsiĭ lucrările cancelariste în bună rînduealâ, asemenea şi pe aristocraţĭ îĭ găsiĭ împrăştiaţĭ, adică pe Dumitrache Jianu l-am întâlnit când veniam pe drum, ducêndu-se la Slatina ca să-şĭ vadă copiiĭ, după cum mĭ-a spus. Iar pe Ioniţă Viişoreanu, dus la Târgu-Jiuluĭ ca să-şĭ vadă familia, unde nu mĕ îndoesc că nu va fi început a bârfì, cum se încearcă şi aicĭ, ca să-şĭ găsească şi acolo maĭ mulţĭ partisanĭ de relele lor cugetărĭ, căcĭ erĭ de dimineaţă primiĭ o particulară încunosciinţare de la d. Administrator de Dolj, prin care îmĭ arătă că reacţionariĭ din aceste 5 districte ar fi complotat ca să facă o petiţie subt-scrisă de maĭ multe nume în defavoarea Constituţieĭ, pe care să o supue Exelenţeĭ Sale Suliman Paşa, ca să se trimiţă d'a dreptul către Înalta Poartă. După iscodirile ce făcuĭ, aflu că în adevĕr este alcătuită o asemenea petiţie, şi că Dumitrache Jianu este cel însărcinat pentru acest district, şi că Viişoreanu, pentru acest sfîrşit, ar fi trecut la Târgu-Jiuluĭ. Bănuesc către aceasta, că eĭ vor fi luat iscăliturĭ, poate, în lipsa mea de la colegiĭ lor reacţionarĭ şi de la ceĭ ce vor fi putut să-ĭ înduplece; cu toate acestea, eŭ am pus să-ĭ urmărească şi cred că petiţia trebue să fie la unul din doĭ, adică saŭ la Dumitrache Jianu orĭ la Viişoreanu. Cu ce mijloc însă să pociŭ luà, saŭ cum să-ĭ popresc de a plecà din district, nu mĕ pociŭ domirì, dacă odată n'am or-

donanță pentru poprirea unor asemenea, adică de pociŭ să le calc casele, să caut o asemenea hârtie la dînșiĭ, saŭ de pociŭ să-ĭ străjuesc orĭ-unde se vor aflà, ca să nu poată plecà la Giurgiŭ, cu toate că aflu că Dumitrache Jianu șĭ-ar fi cerut și voe de la Ministrul Justiției ca să meargă la Bucurescĭ, și negreșit aceasta ca să poată avé sigură mergere la Giurgiŭ saŭ în altă parte.

No. 1.566.
1848
Aug. 20.

D-ta dar, socotesc de trebuință că, de se va puté, pe de o parte să grăbițĭ a da în cunoscință complotul și a cere deslegare către Administrație, ca asemenea individe să nu fi slobode a eșì din districte, și ca ce măsurĭ să luăm cu dînșiĭ, că eĭ de față vĕḑ că nu bârfesc nimic, ce vorbă însă vor fi luat eĭ cu Pașa nu pociŭ sci, fiind necreḑute laudele lor ce ḑic că ar fi bârfit, că însușĭ Pașa le-ar fi ḑis ca să facă o asemenea petiție către Sultanul, lucru ce eŭ nu pociŭ crede nicĭ odată, ci aceasta trebue să fie plan al reacționarilor celor marĭ ca, prin aceste târîtoare unelte, să cerce întreprinderile reacțiilor lor. Este de trebuință dar să se chibzuească zăbala ce trebue să punem unor asemenea desfrânate dobitoace, și vĕ rog ca cu ștafetă să-mĭ împărtășițĭ părerea d-v.

Tot într'o vreme mĕ găsesc dator a repetà opinia mea că asemenea oamenĭ urmează a fi depărtațĭ din posturĭ, și întârḑierea nu pociŭ pricepe de unde vine. Mĕ maĭ cunosc dator a-țĭ da în cunoscință și aceasta, că și contracciiĭ poștelor fac parte reacționarilor, căcĭ jefuesc Statul cu plățĭ de progoane reacționarilor precum și pe particularĭ și caiĭ îĭ aŭ în proastă stare, în cât aŭ ajuns ceĭ maĭ mulțĭ de nu se maĭ pot mișcà. Și aceasta, ca să nu putem a ne îndeplinì grabnic trebuințele, de aceea părerea mea este să invitațĭ pe d. Ministru din Lăuntru ca toțĭ caiĭ ceĭ căḑuțĭ să se preschimbe prin cumpĕrătoare de alțiĭ prin chiar administrațiĭ în socoteala contracciilor, și a se maĭ adăogà pe la poștile de la Craiova la Râmnic cel puțin încă câte o pereche, căcĭ am ajuns de umblăm ca cu boiĭ. Eŭ încă mĕ aflu pătimind de mână și aceasta mĕ întristează, căcĭ nu pociŭ să alerg și singur ca un dorobanț, apoĭ judecă la nerăbdarea mea, că aceasta îmĭ adaogă boala. Hoțiĭ de reacționarĭ mĭ-aŭ ḑis că se vede că mâna aceasta este păcătoasă, de aceea suferă, și eŭ le-am rĕspuns că suferind se întăresce maĭ mult a-șĭ îndeplinì datoria de braț românesc în favorul bineluĭ fraților meĭ.

Aducĕtorul este om vrednic, după cum mi se recomandă de maĭ mulțĭ ce-l cunoasce; ți-l recomandez dar și la cercarea d-v., ca de-l vețĭ găsì capabil de tist, să-l și numițĭ, căcĭ cel până acum nu este alt-fel decât cum l-am cunoscut și fricos de moarte. Neîn-

No. 1.566. 1848 Aug. 20. țelegerile dorobanților ce i-am întâlnit viind acì călări, și pe carĭ i-am dojenit cu cele maĭ aspre cuvinte, n'aŭ venit din alta decât numaĭ din ticăloșia capuluĭ (șefuluĭ) lor.

D-ta însă cearcă pe aducĕtor, și de te veĭ mulțumì, încunosciințează-mĭ înrolarea luĭ. Scrie-mĭ și mie, scumpe Domnule, ce nuvele maĭ aĭ favorabile pentru sacra Constituție. Priveghează însă și d-ta acì a descoperì pe cel însărcinat într'acel district cu parte la complotul pentru iscălitura petițieĭ de care vorbesc maĭ sus.

Salutare și frăție.

Cet. Caracalu.

I. Arcescu.

Scrie-mĭ, te rog, care este opinia d-tale pentru amânarea alegerilor primare și a deputaților Constituanteĭ; căcĭ eŭ nu pociŭ ghicì adevĕrata causă, ci o aplec la deslegarea ce se așteaptă de la Țarigrad.

În dos:

Dreptate, Frăție.

D-luĭ D. Gheorghe Magheru, General-Căpitan al trupelor neregulate și Inspector al tutulor gardelor naționale din tot Prințipatul.

No. 1.567. 1848 August.

Publicațiunea Șefuluĭ Polițieĭ Capitaleĭ, I. C. Brătianu, către cetățenĭ.

(Foae vol. Acad.)

Fiind-că uscăciunea este foarte mare și o scânteie este destul ca să deà foc Bucurescilor, de aceea toțĭ cetățeniĭ sînt rugațĭ de a nu maĭ fumà pe uliță.

Șeful Polițieĭ, I. C. Brătianu.

No. 1.568. 1848 Aug. 20.

Rĕspunsul Lorduluĭ Palmerston la interpelarea Lorduluĭ Dudley Stuart în Camera Comunelor, în cestiunea Principatelor-Dunărene.

(Martens, Nouveau Recueil général des traités, XIII, pag. 507.)

Les troupes russes qui sont entrées en Moldavie y sont venues à la demande même de l'Hospodar et sans avoir reçu aucun ordre du Cabinet de St. Pétersbourg. Je crois que lorsque cette nouvelle est arrivée à Constantinople, le Ministre russe près cette Cour écrivit au Commandant des troupes pour lui dire que la Porte

allait envoyer elle-même un Commissaire dans les Principautés et que, dès lors, la présence de ces troupes n'était pas nécessaire. Sur ce message les troupes allaient se retirer. Depuis, des ordres sont arrivés de St. Pétersbourg, leur enjoignant de rester où elles se trouvaient, jusqu'à ce que de nouvelles instructions leurs eussent été envoyées.

No. 1.568.
1848
Aug. 20.

Ce corps d'armée n'est pas considérable, mais il conserve ses cantonnements dans les Principautés. J'ai reçu de St. Pétersbourg des communications récentes, par lesquelles on m'informe que le mouvement militaire n'a d'autre but que le rétablissement de l'ordre; que l'occupation ne sera que temporaire et qu'elle cessera aussitôt qu'aura disparu la cause qui l'a motivée. Aucun délai n'est fixé, j'en conviens, mais il est bien entendu que l'occupation ne sera que temporaire.

La Russie a avec les Principautés, comme Puissance protectrice, des rapports définis et authorisés par les traités. Ce qu'elle a fait ne doit donc pas être considéré comme l'intervention illégitime d'un pays dans les affaires d'un autre. L'intervention s'est faite à la demande même de l'Hospodar et il ne s'agit nullement d'une acquisition de territoire.

Articol din „Popolul Suveran". No. 20. 1848. 20. VIII.

No. 1.569.
1848
Aug. 20.

Sînt câte-và ḑile de când înțeleptul trimis al Înalteĭ Porțĭ, venind în Capitală, încercă să liniştească partidele printr'o manieră demnă de laudă. Atuncĭ Guvernul, după invitația ce-ĭ făcuse Paşa, decretă că toțĭ emigrațiĭ partideĭ retrograde pot a se înturnà pe la casele lor, fiind-că toată Românimea îĭ aşteaptă cu brațele deschise şi le promite garanția averiĭ, a cinsteĭ şi a viețiĭ. Emigrațiĭ revenìră, Româniĭ îĭ revěḑură cu bucurie, le deschiseră brațele să-ĭ primească ca pe nisce frațĭ; dar aceştia rĕspunseră cordialitățiĭ popoluluĭ prin nesocotință şi reîncepură cele vechĭ de la 28 Iunie, adică a rĕspândi vorbe ce turbură liniştea şi înspăimîntă spiritele pacĭnicilor locuitorĭ. Uniĭ, se ḑice, că avură imprudența a scrie să vie armie rusească în țeară, ca să întîmpine o anarchie ce nicĭ odată nu a existat.

Armie rusească poate să vie în țeară numaĭ atuncĭ, când patria ar fi în anarchie şi Turcia ar declarà că nu este de ajuns intervenția eĭ, spre a restatornicì liniştea; însă de o cam dată țeara e liniştită şi Turcia veghează în Principate.

No. 1.569.
1848
Aug. 20.

Așà dar, domnilor, dacă va fi adevěrat că ațĭ făcut asemenea petiție, mě cunosc dator a vě scoate din amăgirea în care vě aflațĭ. Cum credețĭ că Rusia o să sprijine cererile voastre lipsite de orĭ-ce demnitate, și demne de orĭ-ce despreț? Nu care cum-và vě trece prin cap că armiile rusescĭ or să se coboare până acolo ca să facă satisfacție rușinoaselor voastre reclamațiĭ? Nu cum-và ațĭ credut că Rușiĭ sînt intendențiĭ voștri, și că n'avețĭ decât a subscrie o petiție ca să punețĭ în mișcare armiile rusescĭ și să turburațĭ toate împěrățiile Europeĭ? Până când, domnilor, până când să fițĭ un exemplu de desghinare și de turburare? Nu erà maĭ bine, decât să alergațĭ peste hotare și să căutațĭ în țeară străină un asil ce vi se dete cu despre-țuire, nu erà maĭ bine să rěmânețĭ în patria voastră, în mijlocul fraților voștri, încununând cu florĭ frunțile voastre în diua liberăriĭ acesteĭ Româniĭ, ce vě surîde încă și vě întinde mâna? Ce, în fundul inimiĭ voastre nu a rěmas nicĭ o scântee de amor? nicĭ o lacrămă pentru nenorocita patrie? Și acum pentru ce întârdiațĭ de a recunoasce fapta popoluluĭ Român? Voițĭ voĭ ca istoria să dică că în cea maĭ glorioasă epocă a națieĭ române, boeriĭ, părințiĭ patrieĭ, nu voiaŭ să maĭ aibă patrie, pentru cuvîntul că într'acea patrie eĭ nu maĭ puteaŭ suge sudoarea celuĭ sărac? că sufletul vostru avilit și prostituat până la trădare erà rece și închis la orĭ-ce nobilă simțire, la orĭ-ce generoasă cugetare? Voițĭ ca numele vostru să fie pentru fiiĭ voștri maĭ apěsător și maĭ rușinos decât lanțul sclavieĭ, și să aibă a vě blestemà cu lacrămĭ de foc? Eĭ bine, de ațĭ făcut aceasta, amar Românieĭ; dar maĭ nainte amar vouě! căcĭ declarațĭ deschis că nu voițĭ a fi frațiĭ noștri, nu voițĭ a fi Românĭ, nu voițĭ a avé o patrie liberă și fericită! amar vouě că cele maĭ grele lanțurĭ, ce ar fi să încingă brațele cuĭ-và, vor încinge brațele voastre! amar vouě, că o să fițĭ silițĭ a rătăcì din țeară în țeară, pretutindenĭ gonițĭ, desprețuițĭ ca nisce trădătorĭ! amar vouě, că în durerea voastră nicĭ o mână nu vě va strînge mâna, nicĭ o lacrămă nu va curge pe mormîntul celuĭ ce a trădat o patrie! amar vouě și nouě tutulor, că ne vom rěspândi pe fața pămîntuluĭ ca fiiĭ luĭ Israil și vom plânge până la mormînt o patrie robită!

Listă de împărțirea sumeĭ de 800 leĭ, dăruițĭ de d-l Balzano familiilor celor omorîțĭ şi rănițĭ în ḑiua de 19 Iunie.

No. 1.570.
1848
Aug. 20.

(Monitorul Român. No. 14. 1848. 20. VIII.)

Listă de împărțirea sumeĭ de leĭ opt sute ce s'aŭ dăruit de d. Balzano familiilor morților şi răniților în ḑiua de 19 Iunie.

Numele și pronumele răniților	Locuința	Câte cât li se sloboade pe lună
Grigorie sin Ivan.	din Mah. Răzvan	45
Gavrilă Asprulea	„ „ Michaiŭ-Vodă. .	60
Toma Marin	„ „ Postăvarĭ	50
Dumitru Christea Richițeanu . . .	„ „ Sf. Visarion . .	80
Ghiță Popescu	„ „ Colțea	80
Dumitrache sin Iordache	„ „ Manea Brutaru .	65
Dumitrache Vătăşelu	„ „ Mântuleasa . . .	65
Panait sin Ivan, abagiŭ.	„ „ Sf. Ştefan . . .	50
Familiilor celor morțĭ.		
Elenchiĭ, soția luĭ Toma Gheorghescu.	din Mah. Popa Ivaşcu . .	80
Marieĭ, mumeĭ luĭ Dumitrache . . .	„ „ Oțetarĭ	60
Anichiĭ, soția luĭ Gheorghe Arnăutu.	„ „ Popescu	60
Petra, soția luĭ Stoica Vizitiu . . .	„ „ Sf. Voevoḑĭ. . .	60
Nița, soția luĭ Dumitrache Croitoru .	„ „ idem.	45
		800

„Cuvînt al unuĭ țĕran către boerĭ." Articol din „Popolul Suveran." No. 20. 1848. 20. VIII.

No. 1.571.
1848
Aug. 20.

Cuvînt al unuĭ țĕran către boerĭ [1]).

Întâiŭ mĕ rog luĭ Dumneḑeŭ ca mie săraculuĭ să-mĭ ție întru ajutor, şi d-vostră să vĕ înduplece inima ca să mĕ ascultațĭ în tăcere; pentru ca din spusul nevoilor noastre, cunoascênd ticăloasa stare în care ne aflăm, să vĕ milostivițĭ şi să ne sprijinițĭ, că până când noĭ vom fi în vîrtute, şi vom puté ridicà nevoile, d-voastră

[1]) Acest cuvînt s'a găsit în Moldova, de sînt vr'o câțĭ-và anĭ. Se presupune că ar fi fost scris de rĕposatul Tăutul.

No. 1.571. 1848 Aug. 20.

nu vețĭ pătimì, ci vețĭ petrece în desfătare, din care a cădé, după ce s'a deprins cine-và, cu greŭ este și cu amar. Drept aceea cuvîntul meŭ este nu numaĭ pentru ușurarea noastră, ci și pentru folosul d-voastră; că credețĭ, boerĭ, că dacă nevoia aceea, care după ce vine te silesce orĭ să o suferĭ, orĭ să găsescĭ chipul a te mântuì de dînsa, de nu m'ar fi strîmtorit, nicĭ odată eŭ din bordeiașul meŭ n'așĭ fi eșit; că acolo am petrecut până la această vîrstă îngreuiat de anĭ, de multe orĭ nemâncat, nebĕut, neavênd cu ce-mĭ învĕlì ticălosul meŭ trup, pre frigurile cele marĭ ale erniĭ. Dar acele toate le-am suferit, una că cu săracia am fost deprins, al doilea că nu secotiam maĭ mare fericire decât a petrece în depărtare și cu odihnă! însă aŭ venit acum altele asupra noastră, carĭ aŭ făcut să uităm pe acele, și încă să le scotim ca nisce marĭ fericirĭ, și să ne rugăm luĭ Dumnedeŭ ca să ni le lase pe acele carĭ le blestemăm. Atâta starea noastră aceasta este de chinuită, și încă decât toate aceste nevoĭ una este maĭ mare, că nu avem cuĭ spune ticăloșiile noastre, și să se milostivească să ne primească, și să ne ajute! și am rĕmas cu toțiĭ să ne prăpădim, orĭ să venim la o desnădăjduire amară; că de câte orĭ uniĭ de aĭ noștri, împinșĭ de greutățile ce ĭ-aŭ cuprins, aŭ alergat către d-voastră, nimic n'aŭ folosit, ci s'aŭ întors cu lacrămile pe obraz și cu jale neastîmpĕrată în inimă și mulțĭ, carĭ aŭ fost maĭ slabĭ, de ciudă aŭ și murit. Pentru că nu numaĭ că nimenia nu s'a mângâiat de către d-voastră, ci încă și cu cuvinte de ocară aŭ fost scoșĭ afară! Atâta obiceiurile pămîntuluĭ acestuia s'aŭ schimbat și s'aŭ stricat! pe semne că aceasta nu este altă, fără numaĭ un blestem dumnedeesc, care a tulburat sfaturile cele bune și ne-a cuprins întunerecul pămîntuluĭ, ca să se prăpădească țeara aceasta. Dar nu vĕ amăgițĭ că vețĭ rĕmâné d-voastră, dacă ne vom prăpădì noĭ, că dacă se strică temelia, de grabă se risipesce casa! Bătrâniĭ noștri ne spun (și pe semne aceĭ aŭ fost în vremile cele de aur), că de câte orĭ le venià vre-o nevoe asupra, greutatea lor erà până veniaŭ de arătaŭ jalbele lor la boerĭ; și îndată ușurare și mângăere aflaŭ, în cât țĕraniĭ nu poftiaŭ alta, fără numaĭ în a boerilor putere să fie, și boeriĭ nu socotiaŭ maĭ mare și înțelepciune și putere și cinste decât a căutà folosul țĕriĭ. Mulțĭ pe atuncia din boerĭ, numaĭ pentru starea țĕriĭ, singurĭ înprotiva celor ce vreaŭ să o strice, șĭ aŭ vĕrsat sângele, a cărora pomenire până astădĭ la noĭ este cinstită și sfîntă, și a cărora moarte și fapte încă vĕ țin pe d-voastră, de sînteţĭ ce-và. Ia aduceți-vĕ aminte de vremile

No. 1.571. 1848 Aug. 20.

acele, ce cinste aveaŭ boeriĭ şi ce străşnicie! Aŭ numaĭ pentru că se numiaŭ cu acest nume? Nu, credeţi-mĕ, ci pentru că fieşte-carele scià câtă îndrăsneală erà într'înşiĭ, câtă semeţie povĕţuită de bun cumpĕt şi de mare înţelepciune; carĭ ca nisce bunĭ păstorĭ apĕraŭ turma şi de lupĭ, şi mâncaŭ şi laptele., Şi socotiţĭ ce a rĕmas la dumnea-voastră fără numaĭ un nume deşert, o umbră şi un fum? Şi pentru că d-voastră nu sînteţĭ după cum s'ar cădé, ne nĕcăjim noĭ! Aduceţi-vĕ aminte de moşiĭ dumnea-voastră şi vedeţĭ fericiţiĭ aceia bătrânĭ cum se purtaŭ! Oare şedeaŭ să petreacă vieaţa într'o ocărîtă lene? Oare se zăbăviaŭ după porturĭ muerescĭ şi după intrecerĭ de a-şĭ face case marĭ? Ba, una pregetaŭ, una făceaŭ, către aceea întorceaŭ şi gândurile şi sfaturile lor, către folosul, ḑic, al pămîntuluĭ şi al ţĕriĭ. De multe orĭ pribegĭ, de multe orĭ închişĭ, dar tot-deauna biruitorĭ, cinstiţĭ şi lăudaţĭ, se întorceaŭ voioşĭ în mijlocul noroduluĭ, care le da miĭ de blagosloveniĭ şi se rugà luĭ Dumneḑeŭ pentru dînşiĭ, părinţĭ şi apĕrătorĭ pămîntuluĭ numindu-ĭ. Aceia, ḑic, eraŭ vrednicĭ să se numească boerĭ; într'înşiĭ noĭ, săraciĭ, găsiam apĕrarea şi odihna noastră, şeḑênd nesfărîmaţĭ în protiva tuturor nevoilor; că nicĭ punga, nicĭ cinstea, nicĭ vieaţa lor nu cruţaŭ pentru folosul pămîntuluĭ. Destulă cinste şi slavă socotiaŭ că le rămâneà, când puteaŭ să-şĭ apere ţeara lor. Dar nu sciŭ cum s'aŭ prefăcut lucrurile, nu sciŭ obiceiurile cum s'aŭ stricat, că nicĭ unele, carĭ la bătrâniĭ dumnea-voastră eraŭ, nu sunt. În locurile lor şedeţĭ, dar acele carĭ făceaŭ eĭ, nu faceţĭ; ale lor nume purtaţĭ, dar alte căĭ aţĭ luat. Când îmĭ aduc aminte de aceĭ boerĭ, cu ce prostie trăiaŭ, cu ce cumpĕt, cu câtă luare aminte, fără mândrie, fără multe slugĭ, pe uliţă printre norod umblaŭ, şi eraŭ arătaţĭ şi cunoscuţĭ, nu din podoabele hainelor, ce din strălucirea faptelor lor celor vrednice, şi cu ce unire eĭ între eĭ pentru folosul ţĕriĭ trăiaŭ! Şi vĕ vĕd pe dumnea-voastră, mi se rănesce inima şi am o jale atâta de mare, cât nu-mĭ pot ţiné lacrămile. O! vremĭ scumpe, o obiceiurĭ nepreţuite! unde sînteţĭ? De ar veni acum unul din bătrâniĭ aceia boerĭ, şi să vaḑă podoabele voastre, casele şi mesele, creḑ că de odată ar socoti că sînteţĭ ceĭ maĭ fericiţĭ; iar când ar căutà maĭ de aproape, şi să vaḑă aceea a voastră slăbiciune, şi cum nisce veneticĭ vĕ supun, şi cu câtă ocară vĕ linguşiţĭ, şi vĕ căciulaţĭ pe lângă dînşiĭ, ca să agonisiţĭ un nume deşert, şi cum vĕ stăpânesc, şi noĭ săraciĭ cum ne pedepsim, sciŭ bine că suspinênd ar ḑice: Bine erà murind noĭ şi seminţia noastră să nu fi rĕmas, decât într'atâta nevrednicie să petreacă! Eĭ să se veselească

No. 1.571
1848
Aug. 20.

într'o ocărîtă robie, și săracii să se plângă și să se nĕcăjească! Nimenĭ să nu-ĭ apere, nimenĭ pentru dînșiĭ să nu gândească! Ca să ḑicem adevĕrul, dumnea-voastră nu puteţĭ a face lucrurile ce făceaŭ bătrâniĭ voștri, că aţĭ zidit case marĭ, aveţĭ numĕr mare de slugĭ; noĭ iară nu harnicĭ; umblaţĭ îmbrăcaţĭ împodobiţĭ ca nisce muerĭ, sînteţĭ fără de bune obiceiurĭ, în leftice plimbaţĭ, până în cât și a merge călare nu sciţĭ. Voroava voastră nu este alta fără numaĭ ce-ţĭ mâncà maĭ bun și ce-ţĭ bé. A cinsteĭ poftă nicĭ se află în inimile voastre, nicĭ o sciţĭ ce este. Poftiţĭ să suferiţĭ orĭ-ce, numaĭ din casele voastre să nu eșiţĭ. Aţĭ perdut și voroava! Unde sînt acele ale bătrânilor voștri cuvinte, de carĭ veneticiĭ aceștia se sfiaŭ? Unde acea îndrăzneală, unde acele sfaturĭ chibzuite? La voĭ nu sînt, că nicĭ a le avé aţĭ vrut, saŭ v'aţĭ silit. Priviţĭ nevoile cum ne sfărîmă, cum ne înghit de viĭ, auḑiţĭ glasurile noastre, plânsurile văduvelor, ale nemernicilor suspinurĭ, nimic nu vĕ deșteaptă; dormiţĭ neîntorșĭ în sînul leneĭ și al trândăvieĭ. Atâta numaĭ sînteţĭ deşteptaţĭ ca să vĕ ascuţiţĭ dinţiĭ, uniĭ în protiva altora. Pisma și zavistia dintre voĭ nu lipsesce, și pentru că voĭ vĕ sfădiţĭ, noĭ ne prăpădim; că ce nu pătimim noĭ ticăloșiĭ! ce am avut am dat tot. Aceĭ zlotașĭ cumpliţĭ vin de ne leagă muerile, şi copiiĭ și pre noĭ; în tot chipul ne ocărĕsc, ne sudue și ne ustură cu bătăĭ, cât ne-am supĕrat și cu vieaţa. O săraciĭ de noĭ! Ce să facem? Până am avut am dat, acum am sfîrșit, dar nu ne cred, ne bat ca să dăm ce nu avem, și de unde? La voĭ venim, nu ne ascultaţĭ; acasă de aceste casne nu putem trăì, sîntem învĕluiţĭ într'atâtea nĕcazurĭ, cât am perdut toată nădejdea. Aceste sînt nevoile carĭ le suferim din pricina voastră; că de ar fi alţiĭ maĭ vrednicĭ, n'am suferì atâta, ar fi care ar căutà și de rîndul nostru. Iară voĭ nu numaĭ că nu ne căutaţĭ, ce încă în tot felul ne ocărîţĭ și socotindu-ne în rîndul dobitoacelor, ḑiceţĭ: Mojiciĭ n'aŭ minte, nu le trebuesce nimic, ce aŭ se cade să li se ieà. Nu sciţĭ că cu aceasta faceţĭ douĕ greșelĭ; întâiŭ că voĭ nu sînteţĭ dintr'alt lut ziditĭ, al doilea că, fiind oamenĭ, și noĭ trebue să avem cele trebuincioase. La voĭ toate prisosesc și nu vĕ mulţumiţĭ, ci și la lipsa noastră lăcomiţĭ. În loc ce boeriĭ odată eraŭ apĕrătoriĭ noștri, acum sînt jefuitorĭ. În toate dreptatea aţĭ perdut-o, încă de este Dumneḑeul dreptăţiĭ sprijinitor, nu vĕ aduceţĭ aminte. Unde să se auḑă vre-odată de măzdă (rușfet) în pămîntul acesta? Ce erà maĭ ocărîtă decât măzda? Că adevĕrat cine primesce este lepĕdătura oamenilor. Iară pentru ca să-șĭ afle cine-và dreptatea, trebue să plătească. De ar

No. 1.571. 1848 Aug. 20.

străluci ca soarele adevĕrul, fără de dare se întunecă! O! săracii de noĭ! Şi judecata care este a luĭ Dumneḑeŭ nu o vedeţĭ? Oare maĭ putem noĭ ce-và nădăjduì de la voĭ, când pre înşişĭ şi pre rudeniile voastre lăcomia şi zavistia voastră nu le cruţă? Cum îţĭ puté nouĕ să ne faceţĭ vre-un bine, când fraţilór voştri faceţĭ rĕŭ? Cum poate gândul bineluĭ să se lipească de voĭ, când sînteţĭ cuprinşĭ de minciună, şi vĕ vedem cu atâta pismă porniţĭ înşi-vĕ unul asupra altuia? Despre această parte cine v'ar căutà, v'ar vedé ceĭ maĭ harnicĭ şi neadormiţĭ; dar despre cea-laltă parte, ceĭ maĭ trândavĭ şi fără vrednicie, gonind lucrurĭ micĭ şi muerescĭ, şi întinḑêndu-vĕ să prindeţĭ vîntul, care nicĭ odată nu se prinde, nicĭ stă în legăturĭ. Şi preste toate păcatele noastre, v'a îmbătat mândria; nu vedeţĭ pre nimenĭ, nicĭ nu cunoasceţĭ; vĕ asemĕnaţĭ şi cu Dumneḑeŭ; puţin a rĕmas să cereţĭ să vĕ tămâem. Şi de ar fi vr'o statornicie în starea voastră, nu ne-ar fi nicĭ ciudă, dar sînteţĭ şi voĭ supuşĭ unor întîmplărĭ, cât pre mulţĭ din neamul boeresc, astăḑĭ ţĕranĭ, ce trag cu mine în jugul dăjdiilor îĭ sciŭ. Nu socotiţĭ că poate şi feciorii voştri vor da preste această întîmplare? De osândă nu vĕ este frică, că pe semne nu credeţĭ că este Dumneḑeŭ rĕsplătitor faptelor tuturor, şi maĭ cu dinadinsul înprotivitor mândrieĭ. Câte eŭ singur de aceste prefacerĭ am vĕḑut, câte prin ochiĭ meĭ s'aŭ petrecut n'aŭ numĕr! Acestea să nu fie nimic, boerĭ! Dumneḑeŭ să nu rĕsplătească faptele? Mândria să nu o urască? Dar oare cumpĕtul vostru cel rĕŭ, nu vĕ este frică că vĕ va da de mal, că vĕ va prăpădì? Aŭ nicĭ aceasta nu credeţĭ? Fie aşà! măcar că eŭ sciŭ că e prea adevĕrat că tot-deauna neunirea din casă aduce vrăjmaşul de afară, care o potolesce, cu adevĕrat, dar cu stricăciunea şi prăpădenia amânduror părţilor. Că eată aproape sînt să se plinească ce ḑic eŭ! ţeara s'a stricat, după a căreia risipă, în grabă a voastră trebue să urmeze! Vouĕ nu vĕ pasă; cheltuiţĭ vremea în bancheturĭ, atuncĭ când noĭ murim de foame, vĕ veseliţĭ cu cântărĭ, şi noĭ plângem, suspinăm şi nu ne ascultă nimenĭ! Obiceiurile toate s'aŭ stricat; şi nimenĭ nu iea aminte, pe semne aicia e unde trăesce fie-cine cum poate; de este aşà după cum prepunem, să scim, şi măcar că sîntem mojicĭ, cum ḑiceţĭ voĭ fără minte, noĭ singurĭ ne vom apĕrà: că tot-deauna noĭ putem maĭ mult, dar n'am socotit că trebue să facem ce putem, ci ce se cade; adică să vĕ ascultăm, să ne supunem vouĕ, care am făcut-o. Dar voĭ orînduelilor celor bune nu vĕ supuneţĭ, pre noĭ nu ne apĕraţĭ. De ce? din spatele noastre să purtaţĭ? Şi cu

No. 1.571. 1848 Aug. 20 sudoarea noastră să vě hrănim? Să ne trudim ca să strîngeţĭ voĭ mişeiĭ?

Destul până aicĭ, răbdarea maĭ mult nu poate; orĭ ne faceţĭ dreptate, orĭ noĭ ne vom face! Că bătrâniĭ noştri ne povestiaŭ, că nu sciŭ, de mult oare-când, asemenea s'aŭ fost buecit boeriĭ, aŭ fost perdut orînduelele cele bune; toate mergeaŭ după părerile lor în dreptate, şi ne diceaŭ: „Până n'am cruntat topoarele noastre în sângele lor, nu ne-am pus la cale.“

No. 1.572. 1848 Aug. 20. „Constituţia Moldoveĭ“. Articol din „Popolul Suveran“. No. 20. 1848. 20. VIII.

În sfîrşit, Moldova dobândì Constituţie!

Înţeleptul Voevod Michalache Sturdza, care de mulţĭ anĭ meditâ în tăcere şarta libertăţiĭ, o proclamă la 26 Iulie, prin ofisul cu No. 70, în care se numesce pe sine, cu atâta dreptate, făcĕtor-de-bine şi părinte al patrieĭ. Maĭ strigaţĭ acum, de puteţĭ, nemulţumitorilor Moldovenĭ, carĭ socotiaţĭ că binele ce zăbăvesce nu are de gând să vie nicĭ odată. Minunat Prinţ! Minunată Constituţie! Dacă Moldova nu o va primì cu recunoscinţă, atuncĭ vom dice cu încredinţare că ea nu erà vrednică de libertatea ce i se dă.

Să cercetăm şi să explicăm articolele cu toată seriositatea ce meritează.

Art. 1. „Aplicaţia Regulamentuluĭ şi legilor în urmă statornicite, în toată coprinderea lor fără excepţie de persoane (aşà înţelegêndu-se că în starea de faţă a lucrurilor, trebuinţele neprevĕdute de Regulament urmează a fi întîmpinate prin mijloace şi măsurĭ extraordinare)“. Va să dică:

Regulamentul şi legile nu s'aŭ aplicat până acum, dar pe viitor se vor aplicà, şi nu se vor aplicà, după cum vor cere trebuinţele neprevĕdute ale M. Sale.

Art. 2. „Aplicarea legilor ţĕriĭ în dreptăţile fie-căruia, fără osebire de persoane.“

Acest articol intră în cel de sus, bine înţelegêndu-se excepţiile cerute de împrejurărĭ.

Art. 3. „Şefiĭ Departamenturilor sînt rĕspundĕtorĭ pentru orĭ-ce abatere dovedită din regulele statornicite.“

Art. 4. „Toţĭ amploiaţiĭ în de obşte sînt rĕspundĕtorĭ pentru orĭ-ce abatere din atribuţiile lor.“

Înţelesul acestor două articole este acesta: jafurile şi hoţiile

fiind nisce regule statornicite, orĭ-ce Ministru saŭ alt amploiat se va dovedi abătut dintr'însele va fi rĕspundĕtor.

No. 1.572. 1848 Aug. 20.

Art. 5. „Orĭ-ce persoană asuprită de un foncţionar poate da jalbă Domnuluĭ, înfăţişând şi dovedile cuvenite. Asemenea tânguirĭ în partea judecătorească se vor recomănduì la instanţia competentă, potrivit art. 286 al Regulamentuluĭ; iar în ramul administrativ se va da în hotărîrea Sfatuluĭ şi, găsindu-se dreaptă, se va face pilduire unuĭ asemenea foncţionar, iar la din potrivă reclamantul va fi supus pedepseĭ ca un clefetitor.“ Cum am dice: până acum nu erà slobod cine-và să deà jalbă Domnuluĭ, când se asuprià de un funcţionar. Iar pe viitor, de va îndrăsnì să deà, şi nu va avé adeverinţă de la foncţionar că l-a jefuit, se va pedepsì straşnic.

Art. 6. „La întîmplare când s'ar depărtà un amploiat din postul sĕŭ, se vor publicà prin foile oficiale pricinile depărtăriĭ luĭ.“

Adecă: s'a depărtat pentru că n'a dat parale destule, şi se va orînduì altul care va da maĭ multe. Cu acest prilej nu mĕ pociŭ oprì de a spune până unde merge rĕutatea unor vrăjmaşĭ aĭ Prinţuluĭ Sturdza. Eĭ povestesc dar, că bunul Prinţ, când orînduesce vr'un Ministru saŭ alt slujbaş, îl îndatorează întâiŭ de îşĭ dă demisia, pe care M. S. o pune în busunar, fără dată; apoĭ când socotesce că orînduitul s'a despăgubit de ruşfetul ce a dat, pune numaĭ decât luna şi diua la demisie, şi dă ofis cu coprindere că d. cutare îşĭ cere liberarea din slujbă. Aceasta o spunem şi noĭ, după cum am audit-o, fără să putem chezăşuì despre adevĕr.

Art. 7. „Atacurile în persoane sînt supuse uneĭ aspre înfrânărĭ, ş. c. l.“

Acest art. este legat cu al 5-lea şi se explică asemenea.

Art. 8. „Dorinţa noastră a fost pururea a avé împrejurul persoaneĭ noastre, şi în slujbele Statuluĭ, bărbaţĭ cu frica luĭ Dumnedeŭ, cinste, sciinţă şi vrednicie; bine cunoscĕnd că feţele înzestrate cu asemenea însuşirĭ vor puté rĕspunde încrederiĭ noastre şi datoriilor chemăriĭ lor. Drept aceea orĭ-care pămîntean ar da dovedĭ de credinţă către ocârmuire, se va întrebuinţà din noŭ pe temeiul art. 432 al Regulamentuluĭ, pe cât numĕrul posturilor ar îngăduì, după meritul sĕŭ, şi nu prin mijlocirĭ de protecţiĭ“.

Adecă: până acum n'am avut în slujbele Statuluĭ nicĭ un bărbat cu frica luĭ Dumnedeŭ, cu cinste, cu sciinţă şi cu vrednicie; pentru că n'aŭ dat dovadă de credinţă către persoana noastră. Dar pe viitor orĭ-care pămîntean ar da o asemenea dovadă (lucru peste

No. 1.572. 1848 Aug. 20.

putință din partea acelora carĭ ar avé calitățile expuse maĭ sus) va puté ajunge până la posturile și rangurile cele maĭ înalte. Iar în lipsa lor, vom întrebuință pe aceĭ ce nu aŭ nicĭ una din calitățile cerute, dar aŭ credință către persoana noastră.

Art. 9. „Sporirea lefilor tutulor amploiaților de prin canțelariĭ, adecă: șefilor de secsie, șefilor de mese, scriitorilor și ceĭ-lalțĭ."

Eată un nobil articol. Bine ḑiceam eŭ maĭ de unăḑi, când erà vorba să mi se îndoească leafa, și Guvernul provisoriŭ n'a primit; bine ḑiceam eŭ că Moldoveniĭ o să ne ieà în picioare cu Constituția. La noĭ lefile nu s'aŭ adăogat, cu toate că trebue să mărturisim că mulțĭ din dd. amploiațĭ n'aŭ avut trebuință de aceste adăogirĭ, ca să-șĭ facă stăricica.

Art. 10. „Trebuința cere neapěrat a se chibzuì prin obșteasca Adunare o dreaptă împărțire a dărilor spre a se puté întîmpinà, după cuviință, toate trebuințele obștescĭ, și tot odată a se ușurà și unele din clasurile locuințeĭ acesteĭ țěrĭ."

Adecă: trebuința cere neapěrat a se maĭ mărì dăjdiile, ca să scoatem parale maĭ multe, spre a puté întîmpinà, după cuviință, toate trebuințele noastre, carĭ înfățișăm obștea, și a maĭ da și pe la uniĭ alțiĭ, carì ne înfățișează pe noĭ lângă obște.

Art. 11 „Locuitoriĭ vor fi ferițĭ de orĭ-ce havaleà, afară de lucrarea pavelelor și a șoselor care este cerșută de Regulament. Iar când vre-o nevoe extraordinară în țeară ar prilegì ce-và cărăturĭ, vor fi aceĭ locuitorĭ scutițĭ de lucrul drumurilor."

Cum am ḑice: vor fi scutițĭ de orĭ-ce havaleà, dar le vor face pe toate, și când vre-o întîmplare neprevěḑută va cere a se întrebuință țěranul și la alte havalele extraordinare, atuncĭ, fiind dovedit că nu poate să le îndeplinească toate de odată, va fi scutit de lucrarea șoselelor, cu încredințarea că până va sâvârșì havaleaua cea nouă, îĭ va venì iar rîndul să se înjuge la cea veche.

Acì obosirăm și, neavênd vreme a copià toate articolele, ne mărginim a spune înțelesul lor, trimițênd pe cititoriĭ curioșĭ la No. 59 al „Albineĭ."

Art. 12. Mărturisesce că până acum se asupriaŭ țěraniĭ de proprietarĭ, dar de acum hotărěsce a nu se maĭ asuprì.

Art. 13 asemenea.

Art. 14. Să se îndrepteze greșalele ce s'aŭ făcut în tablele de catagrafie cu trecere a aceleiașĭ persoane de două și treĭ orĭ, căcĭ experiența a dovedit că un om nu poate să plătească cât treĭ, deșì aceasta ar fi de dorit.

No. 1.572.
1848
Aug. 20.

Art. 15. Sub-cârmuitoriĭ să se aleagă de către sate. (Se înțelege că după poruncile ce vor primì).

Art. 16. Să se orîndueașcă în toată țeara comisiĭ, potrivit cu instrucțiile Mărieĭ Sale, ca să gonească pe vagabonḍĭ, adecă pe toțĭ aceia de la carĭ n'aĭ ce luà.

Art. 17. Maziliĭ și alte bresle să se întrebuințeze cum nu s'aŭ întrebuințat, adecă să plătească maĭ mult.

Art. 18. Este oprit orĭ-cine de a maĭ cumpĕrà fără forme moșie, acest drept fiind reservat numaĭ M. Sale.

Art. 19. Fiind-că s'a orînduit o comisie ca să reformeze Condica civilă, și n'a făcut nimic, se va orînduì alta care va face iar nimic.

Art. 20. Să se facă o Condică de procedură în sensul ofisurilor M. S., ca să explice Regulamentul, saŭ să lămurească pungile acelora cărora Regulamentul le-a maĭ lăsat câte ce-và.

Art. 21. Să se orînduească procurorĭ pe la instanțiile judecătorescĭ, ca să nu lase pe judecătorĭ să păstreze numaĭ pentru eĭ chilipirurile.

Art. 22. Fiind-că Moldova are administrațiĭ și judecătorìĭ și obștească Adunare, întocmite de M. S, orĭ-cine ar îndrăsnì să vorbească saŭ să se plângă de acele sacre instituțiĭ, să se arestuească și să se pedepsească.

Art. 23. Datoriile de negoț să se împlinească, fără excepție de persoane, de la aceia carĭ nu vor puté dobândì excepție în favorul lor.

Art. 24. Să se înființeze un banc public, îndată ce se vor înfățișà capitaliștĭ, ca să se descopere cine a maĭ rĕmas cu capitalurĭ prin Moldova.

Art. 25. Jocurile la noroc sînt oprite, și nu se încuviințează decât acele sigure.

Art. 26. Să se adaoge maĭ multe clase în Academie, ca să se formeze slujbașĭ după principiile obștesciĭ Adunărĭ.

Art. 27. Nicĭ un preot saŭ diacon să nu se poată hirotonisì fără scirea Visterieĭ, căcĭ se vede că uniĭ aŭ scăpat nehirotonisițĭ despre articolul pungiĭ.

Art. 28. Toate chinoviile din Prințipat să deà socoteală de întrebuințarea veniturilor ce aŭ, ca să scape vre-o mică parte din ḍeciueala legiuită.

Aceste înțelepte măsurĭ, Sfatul este însărcinat a le pune în lucrare. Nu, nicĭ o Costituție modernă saŭ veche n'a făcut atâta

No. 1.572. 1848 Aug. 20. onoare autoruluĭ eĭ. Reformele ce vedem astădĭ la cele maĭ multe popoare sînt numaĭ imitaţiĭ, şi a noastră e numaĭ o copie după a Francesilor; singurul Domnul Sturdza s'a arătat original. El a înzestrat Moldova cu Constituţia cea maĭ liberală, fără să se abată cât de puţin din principurile Regulamentuluĭ. De aceea în biografia bărbaţilor străluciţĭ aĭ Moldoveĭ, el va rivalisà cu Ştefan cel-Mare

No. 1.573. 1848 August.

Scrisoarea Generaluluĭ Gheorghe Magheru către Generalul Chr. Tell.

(Conc. Acad.)

D. General Tell.

Iubite amice,

D. C. Bălăceanu, cel carele împreună cu alţiĭ m'a însoţit la plecarea-mĭ din Bucurescĭ în Valachia mică spre nimicirea comploturilor urzite de către inimiciĭ Naţieĭ, în toate împrejurările ce am întîmpinat în acest pasaj şi pe carĭ le-am comunicat, m'a însoţit şi a dat destule dovedĭ de bravitate, ca un adevĕrat Român. Ca să fie dar cunoscut că şĭ-a îndeplinit misia ce a avut-o lângă mine, întocmaĭ ca un bun patriot, îl recomand d-v.

Cu destulă mâhnire citiĭ astădĭ la Administraţie ordinul Ministruluĭ din Lăuntru 5.477, urmat după decretul Locotenenţeĭ Domnescĭ cu No. 444, prin care se amânează alegerea deputaţilor primarĭ şi definitivĭ până la al doilea ordin. Dic cu mâhnire, că trebuià a se mărginì numaĭ deschiderea Constituanteĭ, iar alegegerile de amândouĕ categoriile trebuiaŭ să se facă la dilele hotărîte, ca să fie gata când se vor chemà în Adunare, căcĭ după toată stăruinţa ce am întrebuinţat aicĭ în Valachia mică, eram sigur acum la alegerea primară că vor rĕmâné aleşĭ oamenĭ de încredere, carĭ la cea definitivă să aleagă oamenĭ aĭ causeĭ. Dar după această amânare nu sciŭ cum vor deveni lucrurile.

Te rog, scumpe amice, grăbesce aducerea în împlinire a recomandaţiilor ce v'am făcut pentru feţele însemnate, precum asemenea şi trimiterea ordinuluĭ de orînduire celuĭ recomandat de Secretar la punctul Câinenĭ, în locul luĭ C. Dobriceanu, carele îl cunosc de un nemernic şi pe lângă aceasta frate al Dobriceanuluĭ, fost secretar la Dolj, unul dintre ticăloşiĭ reacţionarĭ.

De odată cu trimiterea acestora, veţĭ trimite şi ordinul pen-

tru . . . . . Sub-Secretaruluĭ, cel carele maĭ dinainte s'a rînduit de Comandir, în locul celuĭ vechiŭ, ...

No. 1.573. 1848 August.

D-niĭ ofițerĭ franțesĭ ce mĭ-aĭ vestit prin cea de la 12 August, alaltă-erĭ seară s'aŭ plimbat drept aicĭ la mine la Troian. I-am primit pre cât se poate într'o taběră. Cu toate acestea eĭ aŭ rěmas prea mulțumițĭ și încântațĭ, vědênd înfățișarea într'un numěr de voinicĭ ce treceaŭ peste mie, și maĭ vîrtos când vědură dintr'înșiĭ 50, 60 Meh. și Gorj., rănițĭ din vremea răsboaelor trecute. Le-am spus și eŭ câte s'aŭ cuvenit, aseměnat deslușirilor ce-mĭ facĭ, poate și maĭ multe, carĭ ți le voiŭ spune prin graiŭ. D'aicĭ apoĭ erĭ, dându-le un prânz la Râmnicul-Vâlceĭ, ĭ-am petrecut până la trecerea peste Olt, și ne-am despărțit așà precum sciŭ că-țĭ place. Pentru numěrul volintirilor pandurilor ce facĭ întrebare, veĭ sci că s'aŭ subscris peste 6.000; iar aicĭ în ființă am numaĭ douĕ plutoane. Am poprit venirea celor-lalțĭ, până când mě voiŭ încredințà de suma armelor ce se poate găsì pe la locuitorĭ și adunate de administrațiĭ și sub-administrațiĭ în vremea fostul Guvern, și din pricina neînlesniriĭ îndestulărilor, precum v'am încunosciințat.

Adresa No. 5.782 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Româneseĭ către Sfatul Municipal al Capitaleĭ.

No. 1.574. 1848 Aug. 21.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăție.

Onor. Municipalitățĭ.

Este rugat onor. Municipalitate a da cincĭ galbenĭ luĭ Ioniță Faleitaru, ce a fost tocmit ca faleitar pentru Ex. Sa Suleiman Pașa.

No. 5.782.

Raportul No. 2 al Revisoruluĭ de județe, N. Kretzulescu, către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Româneseĭ.

No. 1.575. 1848 Aug. 21.

(Monitorul Român. No. 16. 1848 3. IX.)

Dreptate, Frăție.

Domnuluĭ Ministru din Întru.

Nu lipsesc a supune la cunoscința d-voastră că, la preumbla-

No. 1.575. 1848 Aug. 21.

rea mea în judeţul Prahova, am rĕmas mulţumit despre administraţie, că sătenii pretutindenea s'aŭ pătruns de adevĕr, şi arată cea maĭ mare supunere a-şĭ îndeplinì datoriile lor către proprietarĭ şi în anul acesta, avênd înaintea ochilor de la anul încolo o viitorime maĭ fericită. Întru adevĕr, pe la unele sate s'aŭ arătat cu nerăbdare a-şĭ maĭ îndeplinì şi în acest an datoriile lor, precum maĭ cu seamă la Comarnic, dar la asemenea sate pricina nerăbdăriĭ lor provine şi din asprimea şi neomenirea saŭ a proprietarilor saŭ a arendaşilor, aflându-se foarte lacomĭ, că gardia naţională se organisează pretutindenea, pătrundêndu-se sătenii şi orăşeniĭ, că această instituţie este cu totul în folosul lor.

Pe la oraşele secundare, pe unde se află persoane ce se numiaŭ până acum boerănaşĭ, şi ţineaŭ până acum de fostul boer cutare saŭ cutare, pe la acele oraşe chiar acele persoane, ḑic, aŭ început a se domirì şi a se pătrunde de adevĕr, că adică instituţiile cele nouĕ ce li se pregătesc sînt spre folosul tutulor, şi că stăpânirea pe ḑiua de astăḑĭ nu are drept sfârşit decât fericirea tutulor Românilor.

Salutare şi frăţie.

Revisorul a şease judeţe, N. Creţulescu.

No. 2.

No. 1.576. 1848 Aug. 21.

Raportul No. 1.391 al Ministeruluĭ trebilor din Afară către Locotenenţa Domnească a Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. St. Dos. No. 2.132/105.)

Dreptate, Frăţie.

Către onorabila Locotenenţă Domnească.

Cu prilejul trimiteriĭ mele la Costandinopole, mi s'a încredinţat una mie # pe temeiul decretuluĭ Guvernuluĭ provisoriŭ cu No. 104, rĕmâind însă neîmplinită misia mea pentru împrejurările cunoscute, şi suma arătată întrebuinţându-se după chipul însemnat, adică :

opt sute douĕ-ḑecĭ şi şeapte, daţĭ de mine, din porunca Guvernuluĭ, d-luĭ Alexandru Golescu, la Rucăr.

Una sută cincĭ-ḑecĭ # rĕmaşĭ asupră-mĭ cu împrumutare pe soroc de treĭ lunĭ, după resoluţia pusă la raportul meŭ cu No. 1.317.

Douĕ-ḑecĭ şi treĭ # în ducere până la Galaţĭ şi întoarcere.

Rog pe onorabila Locotenență să binevoească a poruncì Ministerului Finanțelor, ca suma arătată să o treacă pe numele d-luĭ A. Golescu, spre a nu figurà asupră-mĭ.

No. 1.576.
1848
Aug. 21.

Ministrul trebilor din Afară, I. Voinescu II.

No. 1.391.
Bucurescĭ.

(Resoluție:) Opt sute cincĭ-ḑecĭ galbenĭ să se treacă pe numele d. Golescu; două-ḑecĭ și treĭ în cheltueala drumuluĭ, iar ceĭ-lalțĭ o sută cincĭ-ḑecĭ să-ĭ întoarcă la Visterie, potrivit cu resoluția de maĭ înainte.

Tell.

Raportul No. 1.393 al Ministeruluĭ trebilor din Afară al Țĕriĭ-Românescĭ către Locotenența Domnească.

No. 1.577.
1848
Aug. 21.

(Orig. Arch. St. Dos. No. 2.131/104.)

Dreptate, Frăție.

Onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ.

Este cunoscut onorabileĭ Locotenențe de ce importență sînt pentru un minister, iar maĭ ales pentru al trebilor din Afară, gazetele și jurnalele străine. Subt Guvernul căḑut, Secretariatul, deșì nu primià pe seama sa gazete, dar aveà pe cele maĭ multe ale fostuluĭ Domn, și afară de aceasta erà în posiție a sci toate întîmplările politice din deosebitele jurnalurĭ ce se aduceaŭ la censură.

Subt-însemnatul dar supuind aceasta la cunoscința onorabileĭ Locotenențe, este de părere că ar trebuì să se aboneze pe seama Ministeruluĭ la douĕ saŭ treĭ jurnalurĭ franțusescĭ, la jurnalul de Costandinopol, la douĕ jurnale grecescĭ și la toate cele românescĭ. Dacă onorabila Locotenență va încuviință această părere, va binevoì a-ĭ decretà să se deà în disposiția Ministeruluĭ o sumă cel puțin de 400 # pe an, pentru care voiŭ fi dator a da socoteală la Control, și carĭ se vor întrebuință atât pentru jurnalurĭ, cât și pentru complectuirea biblioteciĭ Secretariatuluĭ de cărțile politice cele maĭ nouĕ și maĭ interesante.

Ministrul trebilor din Afară, I. Voinescu II.

No. 1.393.

(Resoluție:) Aprobat. Să se decrete către Visterie din paragraf. extraordinar.

No. 1.578.
1848
Aug. 21.

Raportul No. 5 al Revisoruluĭ de județe N. Kretzulescu către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 334.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Lăuntru,

După preumblarea mea în districtul Prahova, am intrat într'acel al Dâmboviței, și îndată ce am ajuns la Târgoviște, d. Administrator mĭ-a arătat un raport al Subt-administratoruluĭ plășiĭ Ialomițeĭ, ce s'a trimis de către d. Administrator la onorabilul Minister în copie, și prin care acel Subt-administrator arată că s'ar fi necinstit de către d. Emanoil Băleanu în biserica de la Cornescĭ, unde se află tactul aceĭ Subt-administrațiĭ. Mercurĭ, la 18 ale următoareĭ lunĭ, m'am dus la fața loculuĭ, unde față cu d. Administrator am adunat toțĭ săteniĭ, ce s'aŭ aflat față la această lipsă de respect către relighie și către un funcționar public din partea d. Emanoil Băleanu, și toțĭ într'o glăsuire aŭ depus mărturia ce se alătură pe lângă aceasta. D. subt-administrator șĭ-a luat cuvenita dojană, pentru că n'a arestuit un asemenea om, ce îndrăsnesce a turburà buna orînduează în biserică, când se citesce sfînta liturghie, și ce atacă de-a dreptul, fără nicĭ un cuvînt, un funcționar public.

Am cinste a supune la cunoscința onorabiluluĭ Ministru cele de maĭ sus, care fără îndoeală nu va lăsà o asemenea nelegiuită faptă fără cuviincioasa pedeapsă, spre pildă tutulor.

Salutare și frăție.

Revisorul a șease județe, N. Crețulescu.

Bucurescĭ.
No. 5.

(Resoluție:) Să se publice în Monitor aceste două hârtiĭ și o hotărîre a Ministeruluĭ, prin care aresteazā pe 24 de ore pe domnul Băleanu, dator fiind d. Șef al Poliției a pune în lucrare îndată ce va venì în Capitală.

Rosetti.

Petițiunea luĭ N. Ciurcu către Locotenența Domnească a Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.579.
1848
Aug. 21.

(Orig. Arch. M. Afacerilor străine. Act. Rev. 141. Dos. No. 3.)

Dreptate, Frăție.

Onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ.

Avênd subt-iscălitul, din întîmplare, ca la șease sute țevĭ de pușcă, și voind a le hărăzì țĕriĭ, rog onorabila Locotenență să binevoească a primì acest dar, și spre a se puté întrebuință aceste arme, se va ordină, unde se cuvine, a mi se da de fie-care câte leĭ cincĭ-decĭ, prețul ce am tocmit cu meșteriĭ de arme pentru paturĭ și toată montura lor, afară de oțele, carĭ oțele costă și acestea patru sfanțihĭ și jumătate bucata.

Salutare și frăție.

N. Ciurcu.

(Resoluție:) Baniĭ trebuincioșĭ se vor slobodì din § extraordinar, însărcinându-se cu facerea lor d. Cesar Boliac, într'a căruia primire se vor și slobodì baniĭ.

Scrisoarea Generaluluĭ Gheorghe Magheru către I. Arcescu.

No. 1.580.
1848
Aug. 21.

(Conc. Acad.)

Scumpe amice,

Încă de când am avut norocirea d'a legà între noĭ o amiciție intimă, confiența ce am avut în d-ta, cunoscêndu-te de un Român sentimental, îmĭ dă toată garanția că nu veĭ fi până în sfîrșit tot de aceleașĭ sentimente, de carĭ astădĭ se bucură Româniĭ de toată familia. Cu mâhnire însă privesc că departe de asemenea sentimente, prietenul meŭ, pe carele te am de martor cât l-am iubit, aceea ce n'am gândit nicĭ odată și nu sciŭ pentru ce voesce a se compromite și pe d-luĭ și chiar pe d-voastră prin declararea de reacționar în potriva sacreĭ cause. Plângênd cu foc perderea infernaluluĭ Regulament, acela care, dacă maĭ existà puținĭ anĭ, erà să îndeplinească sistemul celuĭ ce l-a impus, de a fi toțĭ victima țĕranuluĭ. Dar pentru ce? Mĕ mir, căcĭ deșì să las că nu s'a folosit nicĭ de cum după urmă-ĭ, dar din în potrivă scie prea bine că numaĭ aceia carĭ puteaŭ și eraŭ d'un alt sistem puteaŭ să se folosească, sistem care de la d-luĭ, dic, dacă nu greșesc, lipsià.

Sciĭ că în diua infameĭ Căimăcămiĭ se declară cel maĭ crunt în

No. 1.580. 1848 Aug. 21.

privința celor ce fusese amăgițĭ și, chiar prin scrisorile d-luĭ către doĭ din vrăjmașiĭ ferocĭ națieĭ, defaĭmă pe întreprinḍĕtoriĭ liberăriĭ Românilor, și carĭ din întîmplare aŭ căḍut în mânile mele, prietenul d-v, fără a le maĭ cunoasce alt cine-vă. Scițĭ că, însoțit de alțĭ fiĭ aĭ perḍăriĭ, s'a dus la Soliman Pașa, protestând în potriva sfinteĭ Constituțiĭ. Nu scițĭ însă și rigurosul rĕspuns ce le-a dat acel mare bărbat și pe care nicĭ odată nu-ĭ vine să-l spună, și în loc să tacă, din potrivă vine și în județ și chiar în oraș, voind a revoltà pe locuitorĭ prin spunerea a felurĭ de minciunĭ. Și, în sfîrșit, acum vĕḍênd că nu poate reușì, după toate nesocotitele sale planurĭ, aflaĭ că a făcut o petiție, nu sciŭ către Poartă saŭ Suleiman Pașa, cu care a trecut acolea în districtul Dolj, ca să o iscălească de maĭ mulțĭ.

Sciĭ dar că acì, în județ, sînt duhurĭ din cele ruginite, duhurĭ carĭ plâng Regulamentul, acea mașină, prin care ca să nu facă vr'un fel de alianță, grăbesc, scumpe amice, prin ștafetă a-țĭ vestì. De aceea lăsându-mĭ d'adreptul speranța în d-ta că, ca Român advĕrat, negândind la rudenie și socotind că-ĭ facĭ un bine, spionează-l, și dovedindu-l, pe de o parte împotrivesce-ĭ urmarea, făcêndu-l a înțelege că se amerință, și în sfîrșit, luându-ĭ acea reclamație, să mĭ-o trimițĭ mie, fără însă să-țĭ facĭ ideia că încredințând-o în mânile mele, o s'o maĭ vaḍă alt cine-vașĭ.

Te sciŭ cu rație sănătoasă, imaginează-țĭ că omul acesta este de tot stricat în privire la s. c. El despretuindu-se pe sine pentru puținul viitor ce o să maĭ aibă pe malul mormîntuluĭ, nu se gândesce că în urmă-ĭ lasă pe alțiĭ aĭ sĕĭ, carĭ o să-ĭ moștenească ura ce o să-șĭ tragă din asemenea urmărĭ.

Eștĭ tînĕr, scumpul meŭ frate, gândesce-te la viitor și nu lăsà să-țĭ pue pe el un nor, ce să te silescĭ în urmă singur a-l spĕlà. Întreprinde orĭ-ce mijloace a face atât aceasta, ca să daĭ doveḍĭ maĭ bune că onorezĭ opiniunea de care aḍĭ te bucurĭ între Românĭ, cât și de a-l depărtà de lângă d-ta, ca să nu intre lumea în idee că ieaĭ și d-ta parte prin cunoscință despre arătatele sale urmărĭ.

În sfîrșit cer cu dinadinsul de la d-ta a-mĭ apucà acea petiție și a mĭ-o trimite, nu fac însă aceasta că doară ar puté să efecteze cev-à, când astăḍĭ causa noastră se desbate în Constandinopol de toțĭ Ambasadoriĭ Europeĭ, și când sîntem sigurĭ că și Înalta Poartă, prețuind credința Românilor, dînsa nu se va împotrivì anticelor lor drepturĭ d'a nu le recunoasce Constituția ce șĭ-aŭ dat; dar pentru că mĭ am dat garanție cuvîntul, acolo de unde mi s'a încre-

dințat misia aceasta, că din mica Românie nu va eșì nicĭ un Român, care să nu fie al causeĭ, în excepție numaĭ de acele ființe rătăcite, ce se socotiaŭ căḑuțĭ din paradis și carĭ doriaŭ a avé subjugațĭ nu numaĭ pe țĕranĭ, dar și pe alțiĭ.

No. 1.580. 1848 Aug. 21

Păstrează-țĭ, iubite, jurămîntul ce aĭ făcut pe sacra Constituție și maĭ mult nepătatul cuget ce aĭ, ca prin urmare să fiĭ în toată vremea binecuvîntat și împăcat cu consciința d-tale.

Aștept cu nerăbdare rĕspunsul ce ar puté să mulțumească a mea dorință și acelor asemenea mie, și cu toată amicia primesce

Salutarea-mĭ frățească.

Scrisoarea luĭ M. Niculescu către „Pruncul Român". No. 30. 1848. 21. VIII.

No. 1.581. 1848 Aug. 21.

Domnilor Redactorĭ,

Ca Administrator al plășiĭ Oltenițeĭ din județul Ilfov, trecênd și pe la satul Aproḑĭ, spre alcătuirea comitetuluĭ alegeriĭ deputaților primarĭ, am găsit pe d. arendaș al acestuĭ sat, îndemnând pe clăcașiĭ sĕĭ a eșì la lucrul de arie (unde eraŭ strînșĭ maĭ mulțĭ de una sută clăcașĭ). Arendașul îĭ rugà și le vorbià cu blândețe, eĭ însă fie-care erà de deosebite părerĭ, semĕnaŭ întocmaĭ ca nisce arestanțĭ nevinovațĭ ce aŭ zăcutără multă vreme în temniță, și după descoperirea nevinovățieĭ lor, vĕḑêndu-se slobodĭ, îșĭ povestesc fie-care cruḑimea ce a suferit. Așà și eĭ rĕspundeaŭ alt-fel, aplicând lucrul la nesupunere. Domnul Davicion (așà este numele arendașuluĭ, de religie evreŭ) perdù răbdarea; și unde socotiam că s'a nĕcăjit, în potrivă le vorbià și maĭ cu blândețe în chipul următor:

„Cunosc, fraților! cunosc! Vĕḑ prea bine că voĭ sîntețĭ îmbătațĭ de fericirea ce providența a vĕrsat repede asupra voastră, ochiĭ voștri plinĭ de bucurie nu vor să cunoască alta decât libertatea; socotițĭ dar, fraților, că libertatea va să ḑică, când îțĭ va cere cine-và dreptul sĕŭ, tu să-ĭ rĕspunḑĭ nu ți-l daŭ, pentru-că sînt liber? Nu, fraților, nu este așà. Guvernul care v'a făcut liberĭ, vĕ ḑice să dațĭ fie-căruia ce este al luĭ, nu încărcațĭ pe acest sfînt Guvern cu atâtea grijĭ, căcĭ cu cât voĭ vĕ împotrivițĭ, cu atât maĭ mult îĭ neodihnițĭ, pentru că cu nesupunerea voastră se înmulțesc reclamațiile; și d-lor, în loc să se ocupeze a lucrà pentru fericirea voastră, se ocupează a orîndui comisarĭ prin plășĭ, ca să vĕ supue la datoriile voastre; ascultațĭ, fraților, și vĕ supunețĭ și la acest după urmă an al durerilor, și apoĭ! apoĭ vĕ bucurațĭ cu desăvârșire,

No. 1.581. 1848 Aug. 21.

și fără să vě mustre cugetul că ațĭ păgubit pe cine-và. Mě credețĭ că și mie îmĭ place vědênd pe moș Văsiĭ că vorbesce fără sfieală, îmĭ plăcù cum ḑise: Am făcutără destul, acum să rěsuflăm și noĭ."—
„Da, tată Văsiĭ, pe dumnea-ta nu te maĭ ieaŭ, voiŭ și eŭ să te bucurĭ, că cine scie dacă veĭ puté ajunge la bucuria anuluĭ viitor, însă lasă pe tinerĭ să maĭ facă și estimp, și să apuce anul viitor cu bine; vedețĭ că vremea trece, toamna se apropie, și eŭ am 22 șire de bucate în arie, tot cu ajutorul vostru l-am strîns, și încă nu am început a-l treerà, gândiți-vě, fraților, câtă muncă, câtă sudoare, și câtă osteneală s'a pus pe dînsele, prețuițĭ și a Dumneḑeuluĭ părintească îngrijire, cum păstrează grăunțele pe câmp, căcĭ fie-care grăunț este înfășat în treĭ patru plevĭ, și asupra fiecăruia câte o suliță ghimpoasă, ca să nu lase a se apropià botul paserilor a-l mâncà, numaĭ pentru că pânea este hrana omuluĭ. Cum vi s'ar păré dar, când le vom lăsà să se prăpădească? Cu adevěrat facețĭ mare păcat, dacă lăsațĭ darul Domnuluĭ a se prăpădì! Nu, fraților, nu facețĭ aceasta, săvîrșițĭ și acest lucru, și apoĭ cu Dumneḑeŭ. Eată din parte-mĭ am regulat ca să vě vie lesne, avețĭ numaĭ câte o ḑi pe săptămână să facețĭ fie-care, și de va fi de la Dumneḑeŭ vremea bună, într'o lună nu avem ce maĭ treerà. Ascultați-mě, fraților, și nu mě silițĭ să reclam în potriva voastră la Guvern. D-lor aŭ destul ce lucrà, și pentru cine lucrează? Pentru voĭ, pentru noĭ, pentru toată România; să-ĭ lăsăm dar, să-ĭ lăsăm să lucreze în odihnă, să nu-ĭ supěrăm, încă să chemăm dumneḑeasca bună cuvîntare asupra lor, ca prin al sěŭ ajutor să poată isprăvì ceea ce aŭ început pentru binele obștesc. O! cât le sîntem datorĭ!!!"

La aceste din urmă cuvinte, băgaĭ de seamă, că domnul Davicion rěmase înecat; ochiĭ i se umplură de lacrămĭ și curmă de a maĭ vorbì. Însă săteniĭ se pătrunseră și toțĭ de odată, schimbând aerul cel speriat strigară: „Da, domnule, să eșim, să eșim cu toțiĭ, să nu supěrăm Guvernul, ci să chemăm dumneḑeeasca bună cuvîntare asupra lor; ne vom rugà luĭ încă de sănătate, de vieață, și de fericirea lor."

Domnule Redactor, este mare veselie a vedé cine-và pe tot Românul în ast-fel de bucurie.

Eată dar mijloc de a se înțelege și a se înfrățì cu oameniĭ; nu trebue să uităm și bunele sentimente ale acestuĭ arendaș. De aceea și eŭ ca fiŭ al patrieĭ, te rog, domnule, să publicĭ aceasta prin foaea d-le, ca un lucru ce creḑ că se atinge de folosul obștesc.

Salutare și frăție.

M. Niculescu.

Corespondență din Focșanĭ către „Allgemeine Zeitung“ din Augsburg. No. 274. 1848. 30. IX.

No. 1.582.
1848
Aug. 21.

Donaufürstenthümer.

Fokschani.

Nachdem Suleiman Pascha, der türkische Commissär in den Donaufürstenthümern, mittelst förmlicher Circularnote den fremden Consuln angezeigt, dass er die aus der provisorischen Regierung hevorgegangene dreigliedrige Zwischenregierung (Lieutenance Princière) im Namen des Sultans als die rechtmässige Regierung der Walachei anerkannt habe, forderte er dieselben gleichzeitig auf sich mit dieser Behörde in amtliche Verbindung zu setzen. Dieser Aufforderung haben sämtliche Consuln, mit alleiniger Ausnahme des russischen Generalconsuls, auf eine ebenso schnelle als feierliche und verbindliche Weise entsprochen. Hr. v. Kotzebue allein hat gegen diesen Schritt Suleiman Paschas förmliche Verwahrung eingelegt. Und warum? Aus demselben Grund aus welchem Russland gegen das Benehmen fast aller türkischen Commissäre bis jetzt protestirt hat, das ist weil sie nicht russisch gesinnt sind. Hr. v. Kotzebue verlangt ja nichts mehr und nichts weniger als dass die von ihm dem Exfürsten Bibesko aufgedrungenen, Russland blind ergebenen, wegen ihres Knechtsinns und ihrer Käuflichkreit allgemein gehassten, und bei Ausbruch der walachischen Revolution aus dem Lande gejagten Exminister Villara und Consorten zur Bildung der Zwischenregierung berufen werden sollen. Er verwirft unbedingt die von einer Volksversammlung von mehr als 50.000 Stimmberechtigten auf dem Freiheitsfelde durch Zuruf gewählten und mit Jubel begrüssten Männer N. Golesco, I. Eliad und Chr. Tell, deren Wahl im ganzen Lande mit begeisterter Freude aufgenommen worden. Das Verfahren des russischen Generalconsuls, der nur zu lange den Proconsul gespielt und noch länger spielen möchte, ist sehr geeignet uns über die wahren Absichten der bewaffneten russischen Intervention zu belehren. Die neue Ordnung der Dinge in der Walachei befriedigt so sehr die Mehrheit des Volks, die öffentliche Ruhe wird so trefflich gehandhabt, dass Suleiman Pascha, darüber hocherfreut, es für gerathen hielt Herrn v. Duhamel mittelst förmlichen Schreibens nicht nur zur Zurückziehung der gegen die walachische Gränze vorrücken-

No. 1.582. 1848 Aug. 21. den russischen Truppen, welche durch die bei Giurgewo campirenden 25.000 Türken und 50 Kanonen überflüssig gemacht worden, sondern auch zur sofortigen Räumung der Moldau aufzufordern. Dass aber Hr. v. Duhamel, der einen Anlass zum Einmarsch der Truppen seines Gebieters in die Moldau mit der Laterne gesucht, dieser Aufforderung nicht nur nicht entsprochen, sondern sogar Suleiman Paschas Schreiben umbeantwortet gelassen, ist unter solchen Umständen sehr begreiflich. Dem Hrn. v. Duhamel schreibt man auch eine am 22 Aug. (3 Sept.) versuchte, jedoch eben so schnell als glücklich unterdrückte Schilderhebung der in russischen Solde stehenden Reactionspartei zu, welche in Ermanglung aller Unterstützung im Lande auf dem bewaffneten Beistand gedungener Arnauten und sonstiger Landstreicher sich stützte. Von den nach Konstantinopel geschickten fünf Deputirten des Landes sind zwei mit dem letzten Dampfschiff bereits zurückgekehrt, die übrigen werden mit dem nächsten Dampfboot erwartet. Der Oberanführer der in der Moldau eingerückten Truppen, General der Artillerie Gerstenzweig, der die Bestimmung hatte die walachische Revolution niederzutreten, hat durch einen Pistolenschuss seiner kriegerischen Laufbahn freiwillig ein Ende gemacht. Als Grund dieses tragischen Ereignisses wird sein Zerwürfniss mit Hrn. v. Duhamel angegeben, in Folge dessen Gerstenzweig durch den General Hasfort ersetzt worden. Der in der Leowaer Quarantäne erfolgte Tod des allgemein geachteten Greises ist Gegenstand allgemeinen Bedauerns.

No. 1 583. 1848 Aug. 22.

Decretul No. 462 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Conc. Arch. St. No. 2.131/104.)

Dreptate, Frăţie.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domnească.

No. 462.

Vĕḑênd raportul d. Ministru al trebilor din Afară cu No. 1.393, prin care arată trebuinţa ce este să aibă acel Minister pe seama sa câte-và jurnale străine şi românescĭ, pentru cunoscinţa întîmplărilor politice, carĭ sînt adesea de un mare interes pentru noĭ;

Luând în consideraţie părerea d-luĭ, atât despre aceasta cât

și despre complectarea bibliotecii Secretariatului de cărțile politice cele mai nouĕ și interesante;

No. 1.583.
1848
Aug. 22.

Locotenența decretă a se da în primirea Ministerului din Afară câte patru sute galbeni pe an pentru întîmpinarea acestor trebuințe, cu îndatorire ca la sfîrșitul fiecărui an, să trimiță socoteală de întrebuințarea lor la obștescul Control.

Domnul Ministru al Finanțelor va slobodì arătații bani din § extraordinar.

No. 1.584.
1848
Aug. 22.

Decretul No. 463 al Locotenenței Domnesci a Țĕrii-Românesci.

(Conc. Arch. M. Afacerilor străine. Act. Rev. 307. Dos. No. 77/2.112.)

Dreptate, Frăție.
În numele poporului Român.
Locotenența Domnească.

No. 463.

Din raportul d-tale cu No. 5.605, vĕḑênd trebuința a se orîndui și un architect între membrii comisiei întocmite pentru lucrările publice, Locotenența încuviințează părerea dumi-tale și orînduesce la această comisie pe d. Iulie Vilacros.

D. Ministru trebilor din Lăuntru va da aceasta în cunoscința numitului architect.

No. 1.585.
1848
Aug. 22.

Decretul No. 464 al Locotenenței Domnesci a Țĕrii-Românesci.

(Conc. Arch. St. No. 2.132/105.)

Dreptate, Frăție.
În numele poporului Român.
Locotenența Domnească.

No. 464.

Vĕḑêndu-se raportul d. Ministru al trebilor din Afară cu No. 1.391, prin care arată chipul întrebuințării de către d-lui a sumei de 1.000 #, ce i s'a încredințat când a plecat la Constantinopole,

Locotenența decretă:

Suma de opt sute douĕ-ḑeci și șeapte galbeni dați de d-lui din porunca Guvernului d. Alexandru Golescu la Rucăr, Ministerul Finanțelor să o treacă pe numele d-lui Golescu. Aceea de douĕ-ḑeci

No. 1.585. 1848 Aug. 22. și treĭ galbenĭ, întrebuințațĭ în ducere până la Galațĭ și înapoĭ, să se treacă în cheltuelile drumuluĭ, iar ceĭ-lalțĭ o sută cincĭ-ḑecĭ rĕmașĭ asupra d-luĭ Ministru din Afară cu împrumutare pe soroc de treĭ lunĭ, potrivit resoluțieĭ puse de Locotenență la raportul ce ĭ-a îndreptat cu No. 1.317, să îngrijească acel Minister a-ĭ luà înapoĭ la vremea cuvenită.

D. Ministru al Finanțelor va aduce la îndeplinire acest decret.

D-luĭ Ministru al Finanțelor.

No. 1.586. 1848 Aug. 22.

Raportul No. 5.255 al Administratoruluĭ de Dâmbovița către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru al celor din Lăuntru,

La sosirea subt-iscălituluĭ în postul de Administrator la acest județ, am găsit nepus în lucrare decretul d-v. No. 4.499.

Trebuința a cerut ca și însumĭ să mĕ pătrund maĭ întâiŭ de purtările, cugetul și capacitatea fie-căruĭ din subalternĭ. Între alțiĭ cunosc că maĭ în grab s'a arătat de față d-l Sache Poroineanu, Presidentul maghistratuluĭ, maĭ nicĭ de cum sprijinitor nouĕlor instituțiĭ, pentru neîngrijirea ce are de a înformà garda națională în oraș, saŭ cel puțin a luà parte la regularea ceĭ de sine înformate; cea din toată vremea retirare din sînul popoluluĭ, care privià în persoana sa un părinte. Iar ceea ce a făcut ca maĭ mult să fie pornit la nemulțumirea obștească este că astăḑĭ. Duminecă, când erà hotărîtă alegerea deputatuluĭ dintre dd. proprietarĭ, după ordinul d-v. No. . . . , în presusdvia Administrațieĭ combinată până la câte-và ceasurĭ, și în sala maghistratuluĭ, apoĭ strigarea mezatuluĭ veniturilor orășenescĭ, după ordinul d-v. subt No. . . ., precum și alte orășenescĭ lucrărĭ ce cereaŭ o desbatere obștească, pentru articolele pâniĭ, al cărniĭ, și altele, acest d. Poroineanu, luând cu sine pe ceĭ ce eraŭ adunațĭ pentru aceste de maĭ sus lucrărĭ, s'a dus la o nuntă. Ceasurile trecute fiind adăstând, ca pe President de maghistrat, ca pe proprietar de județ, oameniĭ împrăștiindu-se după pilda d-luĭ, silit am fost a ordonà strigarea mezaturilor și cele-lalte lucrărĭ, Joĭ, la 26 ale următoareĭ, și tot atuncĭ a se face

alegerea de alt President în locul numituluĭ. Acеasta supuindu-se la cunoscinţa d-v., sînteţĭ rugat a-mĭ decretà ceea ce veţĭ bine chibzuì într'aceasta.

No. 1.586.
1848
Aug. 22.

Salutare şi frăţie.

Administratorul judeţuluĭ Dâmboviţa, C. Isvoranu.
Secretar, N. Lupescu.

No. 5.255.
Or. Târgoviştea.

(Resoluţie:) Să-l depărteze din acel post, rînduind în locu-ĭ vremelnicesce pe un alt cetăţean, ce se va găsì cu cale de obştea cetăţenilor. — Avg. 25.

Raportul No. 3.893 al Administraţiuniĭ de Brăila către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.587.
1848
Aug. 22.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 322.)

Dreptate, Frăţie.

D. Ministru trebilor din Întru,

Am onoare a supune la cunoscinţa d-v., că în vaporul molipsit Pest, ce erĭ la 21 ale curenteĭ lunĭ a venit din sus pe Dunăre aicĭ şi care, fără a sta nicĭ cum în port, a trecut în portul Galaţĭ, a fost şi d. Colonel Odobescu.

Subt-însemnatul însă a luat toate măsurile prin d. Comandir punctuluĭ şi Director carantineĭ a nu călcà pămîntul ţĕriĭ, şi astădĭ s'a înturnat iarăşĭ înapoĭ în sus, tot cu disul vapor.

Salutaţie, frăţie.

Administr. districtuluĭ Brăila, Dim. Golescu.
Secretar, C. Berlescu.

No. 3.893.
S. I-ĭ.

Scrisoarea Administratoruluĭ de Romanaţĭ I. Arcescu către Generalul Gheorghe Magheru.

No. 1.588.
1848
Aug. 22.

(Orig. Acad.)

Dreptate, Frăţie.

Scumpe amice,

Primind mult dorita scrisoarea d-tale ce mĭ-aĭ trimis cu ştafeta, m'am bucurat din suflet, atât că te afli sănătos, cât şi pentru nuvelele ce-mĭ însemnezĭ. Eŭ însă tot mĕ aflu pătimind de mână, şi

No. 1.588. 1848 Aug. 22.

această neîntregime a sănătății îmi adaogă mâhnire, căci nu pociŭ cu înlesnire a supune greutățile ce cerc din planurile ce rostesc reacționarii. Cu toate acestea mě lupt cu bărbăție și pe cât pociŭ urmăresc pasurile lor, precum chiar astădĭ am trimis gonacĭ după un Grigore Grigoriu, Reghistratorul judecătorieĭ, ca să l calce pe drum și să caute ce scrisorĭ are la dînsul, fiind trimis la Craiova saŭ și în alte părțĭ de către reacționariĭ de aicĭ, al cărora cap sînt ceĭ cunoscuțĭ, bătrânul Jianu și Viișoreanul cu banda lor. Asemenea urmăresc toate pasurile lor și, prin țirculare, am pus de isnoavă străşnicie satelor, ca pe orĭ-ce pasager de orĭ-ce condiție fără bilet de drum prindêndu-l străjile să-l ducă la subt-administrațiile loculuĭ și să mi-l trimiță aicĭ. Cu un cuvînt, precum eĭ se silesc să reclame în potriva legiĭ luĭ Dumnedeŭ, defăimând-o, asemenea mě nevoesc și eŭ ca pedicile și șicanele ce le fac să întreacă relele lor cugetărĭ. Atât numaĭ că rěspunsul ce am primit de la d. Ministru din Lăuntru este cam slab, fiind că se închee chiar așà: „Deși este slobod fie-care a-șĭ da opiniile sale, nu este volnic însă a prisosì minciunĭ, și că să se arăte pomeniților ca să înceteze de a vorbì neadevěrurĭ, și dacă în viitor nu vor arătà părăsire, să se supue cunoscințeĭ Ministruluĭ, spre a se executà severitatea legilor“.

Eĭ de când am venit eŭ nu se aud bârfind, decât numaĭ lucrează între dînșiĭ pe taină. Eŭ așĭ puté maĭ lesne descoperì reacțiile lor, dacă așĭ avé puterea de a le călcà casele; cu toate acestea, după cum dic maĭ sus, prin spionĭ tot aflu câte ce-vașĭ; petiția însă n'o să pociŭ pune mâna pe ea. decât numaĭ când vor plecà la Bucurescĭ, și de eștĭ de părere ca să-ĭ calc atuncĭ, când vor fi să treacă Oltul, grăbesce a mě însciințà. N'am acum ce sciință lămurită să vě daŭ asupra descopeririĭ complotuluĭ, căcĭ, după cum vě arăt, sînt în executarea descopeririĭ luĭ, și orĭ-ce voiŭ aflà, vě împărtășesc sciință prin ștafetă.

Iubite amice! Iea bine în considerație publicațiile ce sînt trimise a se împărțì satelor, ca să facă arăturile de toamnă ale proprietarilor, căcĭ cuvîntul unde se dice: „maĭ cu seamă să facă arăturile proprietarilor“, neurmând după dînsul explicația cuvenită, adecă că acea arătură să se facă de către locuitorĭ cu datoria numaĭ de clacă și iobăgie a anuluĭ curgětor (care după părerea mea urmà neapěrat să fie chiar așà deslușită, dacă li s'a pus și această sarcină), aceasta poate aduce foarte lesne la desperare de neîncredere pe sěrmaniĭ țěranĭ de cele făgăduite pentru viitorime,

de aceea eŭ şi chemaĭ pe domniĭ Comisarĭ, şi întrebându-ĭ de aŭ înţeles acel fras saŭ nu, îmĭ arătară că eĭ eraŭ în extas că acele arăturĭ ale proprietarilor eraŭ să se facă şi cu chiar din ḑilele anuluĭ viitor, şi prin urmare că nicĭ nu erà să sloboaḑă împărţirea acelor examplare, ce din a lor nedesluşire puteà să nimicnicească toată pregătirea locuitorilor în înţelegerea articolelor Constituţieĭ; iar după ce le desluşiĭ şi le arătaĭ că explicaţia a scăpat din vedere, că adică un locuitor, ce-şĭ va fi răfuit datoria anuluĭ curgĕtor, n'are să maĭ lucreze proprietarilor nimic, decât prin bună învoire, atuncĭ se convinseră şi se desluşiră, dar pentru căcĭ unele din administraţiĭ nu vor fi dând băgare de seamă şi celor scrise de Minister, subt cuvînt că e poruncă, de aceea eŭ sînt de părere că administraţiile să facă o asemenea tălmăcire, spre a nu se aduce prilej de bănueală locuitorilor.

Trăsura ce mĭ-aĭ scris vi se trimite şi care o socotesc ca cu preţul de 50 # să fie bine cumpĕrată în favorul cumpĕrătoruluĭ, eŭ însă trimeseĭ de o luaĭ de acasă, fără a fi faţă epistatul ce-l are Fărcăşanu, pe care l-am aşteptat până astăḑĭ de peste Olt, şi neîntorcêndu-se o luaĭ de la omul ce păzesce casa. Dumnea-ta dar te veĭ înţelege cu Fărcăşanu.

Cu brişca vine şi d. Dobrotescu, carele de când a venit îmĭ tot spune că are trebuinţă de căutare şi că o să-şĭ ceară la d-ta voe, eŭ sînt de părere să ĭ-o acordezĭ pentru orĭ-cât va cere; vĕ maĭ aduc aminte că este finul d. Viişoreanu.

Domniĭ judecătorĭ şi d. Procuror, ce de douĕ lunĭ lipsiră, erĭ veniră la post. Auḑiĭ c'or să raporteze pentru mine că le-am hotarît că nu le maĭ daŭ leafa; eŭ tot nu creḑ că voiŭ avé această norocire ca, la întrebarea ce mĭ-ar face în urmă d. Ministrul Justiţieĭ, să pociŭ să-ĭ desenez cu colorile ce le am păstrate pentru d-lor. Nu mĕ uità a-mĭ însemnà câte ce-vaşĭ din cele ce sciĭ că-mĭ plac. Reacţionariĭ nu daŭ ochiĭ cu mine şi mĕ privesc ca copiiĭ pe goga. Nu sînt înşelaţĭ, săraciĭ. Dar iar mĕ plâng că nu sînt sănătos la mână.

Salutare şi frăţie.

I. Arcescu.

C. Caracala.

Frate-meŭ Vasilache, nicĭ d. Berindeĭ nu se vĕḑură; se vede că întârḑie venirea, cel întâiŭ că n'aveà întregimea sănătăţiĭ, şi amândoĭ că s'a amânat alegerea Constituanteĭ.

No. 1.589.
1848
Aug. 22.

Adresa No. 5.795 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Administrațiunea de Argeș.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 334.)

La Ad. județuluĭ Argeș.

Pe Eftimie Nicolaŭ din Pitescĭ, de care se atinge raportul dumi-tale No. 5.432, subt-iscălitul a scris d. Cap al Poliţieĭ de aicĭ ca să-l înainteze și să-l trimiță pe el în bună pază în a d-tale primire; iar d-ta primindu-l îl veĭ îndreptà îndată în cercetarea Trib. local, ca să-ĭ hotărască osânda potrivită cu netrebniciile săvîrșite.

N. G.

No. 5.795.

No. 1.590.
1848
Aug. 22.

Notă din „Le National". 1848. 3. IX.

Allemagne.

Le sort des provinces Moldo-Valaques commence à préoccuper l'Assemblée constituante autrichienne. Un député, M. Strahler (sic), a fait ressortir l'importance de tout ce qui se passe aux bords du Danube pour l'Autriche et pour l'Allemagne entière. Il ne serait pas honorable, dit-il, d'assister les bras croisés à une oppression déguisée sous le nom de protectorat. Je demande quelle politique le Ministère a adoptée en face du Gouvernement provisoire de Bucharest et des deux Puissances protectrices; si réellement une députation du Gouvernement provisoire s'est adressée ici pour demander des secours, si, en cas d'une guerre, le Ministre a fait des préparatifs pour la sûreté des sujets autrichiens dans les Principautés; enfin, a-t-on pris des renseignements sur la conduite de nos Agents dans ces contrées?

M. le Baron de Wessenberg a répondu: A la place du précédent Gouvernement provisoire, la Sublime Porte en a établi un autre, et le caractère des hommes qui le composent (ce sont tous des pachas) peut nous garantir qu'on a fait tout ce qu'il était possible de faire pour le développement des Principautés.

Nous ne pouvons contrôler les assertions du Ministre des Affaires étrangères d'Autriche qu'au moyen d'un journal imprimé à Bucharest (Roumanie), et ce journal nous apprend que la Constitution nouvelle a été solennellement approuvée par les délégués de la Porte. Il y avait eu, à cette occasion, des réjouissances publiques.

Proclamaţiunea Şefuluĭ Poliţieĭ Capitaleĭ, I. C. Brătianu, către cetăţenĭ.

(Foae vol. Acad.)

No. 1.591.
1848
August.

Fraţilor cetăţenĭ!

Uniĭ, carĭ dintr'o frică firească vĕd primejdia pretutindenea, uniĭ cărora le place să născocească, uniĭ cărora le este meseria să spioneze şi să denonseze orĭ cu ce condiţie, uniĭ carĭ sînt adevĕraţĭ vrăjmaşĭ aĭ stăriĭ lucrurilor de astădĭ, şi carĭ voesc să arunce groaza în inimile cetăţenilor, — aceştia toţĭ, împinşĭ de deosebite patimĭ, de deosebite slăbiciunĭ, isbutiră să facă ca frate pe frate să bănuească, isbutiră să facă pe aceia carĭ sînt de sistema cea veche să creadă că între Românĭ se pot găsì, ceea ce nicĭ odată nu s'a pomenit, sceleraţĭ ca să-ĭ înjunghie prin casele lor; isbutiră, în sfîrşit, să facă pe oameniĭ din partea liberală să creadă cum că retrogradiĭ sînt gata a face o reacţie ca să restatorniceze Regulamentul.

Ce! Fiind-că s'a găsit vre-un om, de a dis că dacă „reglementiştiĭ îĭ va ispitì diavolul ca prin intrigile lor să aducă străiniĭ pe capul nostru, atuncĭ naţia le va cere grea socoteală dumnea-lor; ce? aceasta fu destul ca să-ĭ facă să se armeze şi să se ascundă pe la case străine? Şi pentru ce ast-fel de ameninţare să-ĭ îngrozească atâta pe d-lor? Fiind-că eŭ sînt sigur, că cel puţin cea maĭ mare parte din d-lor, nu numaĭ că nu o să fie în stare ca pentru un interes particular să uneltească o ast-fel de crimă în protiva patrieĭ, dar că toţĭ aŭ destulă judecată ca să vadă că o armie străină, şi de o să fie vătĕmătoare nouĕ, dar nu maĭ puţin d-lor. Aşà dar iubim a crede că d-lor n'o să uneltească aducerea armelor străine, şi prin urmare nu aŭ a se teme câtuşĭ de puţin de o asemenea amerinţare.

Iar voĭ, fraţilor, carĭ vedeţĭ d'asupra capetelor voastre numaĭ stilete, cum aţĭ putut crede că fraţiĭ voştri, aceia carĭ chiar în diua biruinţeĭ, în loc să-şĭ rĕsbune, vĕ întinseră o mână frăţească şi vĕ invitară la ospĕţul de bucurie, cum credurăţĭ că aceia o să vie astădĭ ca nisce sceleraţĭ să vĕ ucigă prin casele voastre? Căcĭ şi dacă am fi fost sceleraţĭ, cum am fi vrut să lucrăm în protiva noastră, fiind-că o ast-fel de faptă ar compromità causa noastră, posiţia noastră (dacă nu vedeţĭ în noĭ decât nisce ambiţioşĭ) în ochiĭ Europeĭ întregĭ pentru tot-deauna. Aşà dar vedeţĭ, fraţilor, că nu este nicĭ de interesul unora ca să facă o reacţie, nicĭ de

No. 1.591. 1848 August.

interesul celor-lalțĭ, ca să înjunghie pe frațiĭ lor, cum le place unora să dică; ci că este de interesul tutulor să păzim liniștea și buna orînduealǎ; fiind-că într-altfel nu numaĭ că s'ar vătĕmà interesurile fieşte-căruia, dar ar cădé negreșit și blestem dumnedeesc asupra aceluia ce ar turburà-o.

Fraților de orĭ-ce opinie, vĕ conjur pe ce avețĭ maĭ scump să nu maĭ datĭ acultare acelor minciunĭ criminale, fiind-că, dacă le vețĭ ascultà, contribuițĭ fără voia d-v. la vătĕmarea interesuluĭ fieşte-căruia și la peirea patrieĭ comune. Să nu ascultațĭ decât ceea ce vĕ spun oameniĭ cărora le-ațĭ încredințat cârma țĕriĭ, să nu ascultațĭ decât scirile oficiale, căcĭ când o fi ce-và, fițĭ siguri că Guvernul, dacă nu împins de alt simtiment, cel puțin pentru interesul luĭ, o să vĕ însciințeze, ca să poată găsì în d-v. razemul trebuincios, și ca să nu tragă asupra luĭ o rĕspundere foarte grea, neînsciințându-vĕ de ceea ce ar puté să vi se întîmple. Iar voĭ, carĭ prin svonurĭ mincinoase turburațĭ liniștea obștească, Poliția va lua măsurile cele maĭ strașnice în protiva unor fiĭ rătăcițĭ ca voĭ, ca să poată ast-fel a asigurà pacea în inimile bunilor cetățenĭ și buna orînduealǎ în cetate. Bună orînduealǎ, pentru care chezășuesc cu vieața mea, și cum nu așĭ puté-o chezășui, când am în ajutorul meŭ un popol ca popolul din Bucurescĭ, care prin eroismul sĕŭ și prin purtarea luĭ cea creștinească a meritat lauda Europeĭ întregĭ.

Să trăească popolul din Bucurescĭ! să trăească libertatea! și prin ea să împărățească frăția, liniștea și pacea!

Șeful Poliției, I. C. Brătianu.

No. 1.592. 1848 Aug. 23.

Decretul No. 476 al Locotenențeĭ Domnescĭ a Țĕriĭ-Româneșcĭ.

(Conc. Arch. M. Afacerilor străine. Org. munincip. 153. Dos. No. 116/2.133.)

Dreptate, Frăție.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenența Domnească.

No. 476.

Aprobând proiectul pentru organisația gvardieĭ municipale, alăturat pe lângă raportul Ministeruluĭ din Lăuntru cu No. 5.818, Locotenența decretă a se slobodì în primirea d-luĭ Șef al Poliţieĭ patru sute galbenĭ împĕrătescĭ de la Visterie din § extraordinar, pentru cele de acum neapĕrate cheltuelĭ ale acesteĭ comendĭ.

D. Ministru Finanțelor va aduce la îndeplinire acest decret.

Raportul No. 905 al Ministeruluĭ Instrucțiuniĭ publice către Locotenența Domnească a Țěriĭ-Românescĭ.

No. 1.593.
1848
Aug. 23.

(Orig. Arch. St. Dos. No. 2.129/102.)

Dreptate, Frăție.

Onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ.

Ministrul Instrucțieĭ publice.

Prin resoluția onorabileĭ Locotenențe, pusă asupra raportuluĭ cu No. 898, este a se slobodì domnilor G. Pereț și George Crețeanul câte una sută galbenĭ pentru cheltuelile călĕtorieĭ de aicĭ până la Paris, și pentru cumpĕrătoare de cărțĭ de întâia trebuință. Dar fiind-că numițiĭ arată că, după informațiile ce aŭ luat, nu pot trece prin Ungaria din pricina turburărilor de acolo, și că fiind silițĭ a trece prin Constantinopole, li se adaogă prin acest drum cheltuelile cu patru-ḑecĭ galbenĭ maĭ mult;

Ministerul găsesce că este dreaptă această propunere și o supune onorabileĭ Locotenențe ca, de o va aprobà, să deà deslegare spre aducere la îndeplinire.

Salutare și frăție.

Pentru Ministrul Instrucțieĭ publice, P. Poenaru.
Cassier, Const. Cernovodeanu.

No. 905.
Bucurescĭ.

(Resoluție:) Fiind-că suma hotărîtă s'a socotit că este de ajuns, rĕmâne pe resoluția de maĭ înainte.

Tell.

Adresa No. 5.797 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Locotenența Domnească.

No. 1.594.
1848
Aug. 23.

(Orig. Arch. M. Afacerilor străine. Act. Rev. 263. Dos. No. 66/2.103.)

Dreptate, Frăție.

Onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ.

D. Administrator al districtuluĭ Dolj, prin raport cu No. 4.382, încunosciințează acestuĭ Minister că, la așezarea dumi-sale în post,

No. 1.594.
1848
Aug. 23.

a găsit atât orașul cât și districtul în mare neorînduească, din pricina următoare: Emancipații îmĭ pretindeaŭ libertatea făgăduită și nepusă încă în lucrare; iar posesoriĭ lor se împotriviaŭ cu toată tăria la aceasta, curțile posesorilor rĕsunaŭ de țipetele emancipaților, carĭ eraŭ băgațĭ din noŭ în fieare și suferiaŭ bătăĭ; și că chiar în Poliție a găsit emancipațĭ osândițĭ, pentru că nu voiaŭ a reprimì jugul de carĭ scăpaseră odată; că desnădejdea acestor ființe, de atâtea orĭ înșelate, a fost ajuns la culmea eĭ, în cât se puteà cine-và teme de turburarea liniștei publice.

D. Administrator, îndată după sosirea sa la district, a pus în lucrare și a asigurat libertatea numiților, tot de odată însă supune la cunoscința Ministeruluĭ, că este cu neputință de a împlinì însărcinarea ce i s'a pus, după cererea Comisieĭ întocmite aicĭ pentru liberarea numiților, de a primì toate documentele foștilor posesorĭ și a le trimite către dînsa, din pricină că numĕrul emancipaților din district și orașul Craiova, fiind foarte mare, și posesoriĭ lor îndărătnicĭ, ĭ-ar trebuì să peardă vreme multă ca să se ocupe cu această causă, iar alte pricinĭ importante să se împedice și să se întârḑieze, prin urmare d. Administratorul propune a se întocmì o comisie spețială la acel oraș, pentru slobodirea biletur̦ilor, atât liberaților Țiganĭ, cât și foștilor posesorĭ documente de despăgubirea ce li se va cuvenì.

Subt-iscălitul, aducênd aceasta la cunoscința aceĭ onorabile Locotenențe, adaogă a sa părere ca să se întocmească comisie, căreia să i se deà autorisație a lucrà pentru cele cincĭ districte ale Românieĭ micĭ, cu îndatoririle celeĭ întocmite aicĭ, care apoĭ să trimiță cu hârtie toate catastișele eĭ la comisia de aicĭ, prin acest Minister.

Salutare și frăție.

Ministrul celor din Lăuntru, N. Golescu.
Capul Secsiĭ, Steriadi.

Secs. 1. M. 1-ĭ.
No. 5.797.

(Resoluție:) D. Ministru din Lăuntru va recomandà persoanele ce trebue a compune această comisie, spre a intrà în lucrarea emancipațieĭ cât maĭ fără zăbavă.

Tell.

Adresa No. 5.815 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Româneşcĭ către Sfatul Municipal al Capitaleĭ.

No. 1.595.
1848
Aug. 23.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

D., F.

Onorabileĭ Municipalitățĭ.

Fiind-că Wist cu banda a cântat la E. S. Suleiman Pașa în dina de . . Avg., este rugată on. Municipalitate a slobodi d. Wist galbenĭ doĭ-spre-dece în socoteala banilor ce sînt slobodițĭ pentru aceasta.

No. 5.815.

Proiectul Șefuluĭ Polițieĭ, I. C. Brătianu, pentru întocmirea uneĭ garde municipale.

No. 1.596.
1848
Aug. 23.

(Orig. Arch. M. Afacerilor străine. Org. municip. Dos. No. 110/2.136.)

Proiect pentru întocmirea uneĭ garde munițipale pentru capitala orașuluĭ Bucurescĭ, atât de pedestrime, cât și de călărețĭ.

1. Numěrul complet aceştiĭ garde va fi de 200 gradurĭ de jos, din carĭ 150 de pedestrime și 50 de călărețĭ.

2. Roata de pedestrime va avé 3 ofițerĭ, un căpitan, un locotenent și un sub-locotenent, iar călărețiĭ numaĭ un sub-locotenent.

3. Roata de pedestrime va avé gradurĭ de jos 150, numěrul cărora 10 unter-ofițerĭ; iar călărețiĭ 50, numěrul cărora 5 unter-ofițerĭ.

4. Rangurile de jos se socotesc în slujbă de anĭ doĭ.

5. Pentru ținerea catastișelor acesteĭ gardiĭ, păzirea reguleĭ contabilitățiĭ la plata lefurilor, îmbrăcăminte, îndestularea și ținerea corespondențeĭ, se va urmà ceea ce se urmează și de roatele militărescĭ.

6. Leafa gradurilor acesteĭ garde, precum și îndestularea gradurile de jos, se arată în tabla No. 1.

7. Din totalul sumeĭ lefurilor să se oprească câte una și $^3/_4$ para la fie-care leŭ, și să se trimiță la dejurstvă, ca să se facă venit la sumele spitalicescĭ, după cum se urmează și în oștire.

8. Bolnaviĭ, rangurĭ de jos acesteĭ gardiĭ se vor trimite la spi-

No. 1.596.
1848
Aug. 23.

talul ostăşesc, şi pentru aceia se va rĕspunde în primirea spitaluluĭ plata îndestulăriĭ, pe câtă vreme se vor aflà bolnaviĭ în spital.

9 Toată garda este supusă, fără mijlocire, sub comanda d-luĭ Cap al Poliţieĭ.

10. Cu acea orînduează întocmindu-se această gardă, se va face îngrijire a avé o casarmă pentru şederea gradurilor şi a cailor, precum şi magasia de amuniţie.

11. Fiind-că această gardă va fi nestrămutată din Capitală, de aceaa gradurile de jos se vor hrănì cu câte parale treĭ-ḑecĭ de fiecare om pe ḑi.

Şeful Poliţieĭ, I. C. Brătianu.

Anexă.

Tabla No. 1 pentru leafa şi îndestularea gradurilor gardeĭ municipale.

	No. gradur.	Leafa pe un an		Îndestularea pe un an			
				Unuia		La toţĭ	
		Unuia	Tutulor	Leĭ	par.	Leĭ	par.
Căpitan	1	4.800	4.800				
Locotenenţĭ	1	3.600	3.600				
Sub-locotenenţĭ	2	2.400	4.800				
Feldfebel.	1	480	480	270	—	270	—
Unter-ofiţerĭ	14	300	4.200	270	—	3.780	—
Soldaţĭ	185	144	26.640	270	—	49.950	—
Peste tot . .	—	—	44.520	—	—	54.000	—

Şeful Poliţiĭ, I. C. Brătianu.

No. 1.597.
1848
Aug. 23.

Raportul luĭ I. Iorgulescu, Secretarul Administraţiuniĭ de Olt, către Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule General,

Două scrisorĭ ale dumnea-vóstră, adresate domnuluĭ Iorgu Văleanu, Administratorul acestuĭ district, deslușindu-ĭ printr'una neînţelegerile ce aŭ arătat asupra deputaţilor Constituanteĭ, şi adăogându-ĭ, la sfîrşit, pentru trimiterea dorobanţilor la 1 Septemvrie;

iar printr'alta, de a da înlesnire îngrijitoruluĭ d. Solomon de la moșia ce are în acest district să supue pe oamenĭ la împlinirea datoriilor proprietățiĭ.

No. 1.597. 1848 Aug. 23.

Și alte două scrisorĭ cu într'adins ștafetă, ce mi se aduseră astă noapte pe la 12 ore, printr'una cerêndu-ĭ listă de derobanțiĭ ce aŭ fost trimișĭ d-v., și printr'alta dându-ĭ în cunoscință complotul de reacție ce se urzesce de nisce oamenĭ păcătoșĭ, le-am primit eŭ, Domnule General, toate aceste și le-am deschis în lipsa d. Iorgu Văleanu la Bucurescĭ, a căruĭ întoarcere o aștept astădĭ, ca să fac cele ce-ĭ dictațĭ, și urmarea mea eată v'o arăt:

Dorobanțiĭ am pus la cale de a se pornì de aicĭ ca să ajungă acolo negreșit la 1 Septemvrie, cu toate că nu sciŭ cum o să-ĭ pornim fără leafă înainte, fiind-că Ministerul Finanțelor vĕd că nu maĭ trimite nicĭ până acum aprobare la raportul Administrațieĭ ca să sloboadă asemenea banĭ.

La moșia d. Solomon vĕ încredințez după raportul Subtadministratoruluĭ și scrisoarea Comisaruluĭ extraordinar ce primiĭ astădĭ, că toțĭ locuitoriĭ, pătrundêndu-se de sacra causă a nouĕlor instituțiĭ, s'aŭ supus la toată munca ce li se cereà de epistat, făgăduind că cu toțiĭ vor sărì la recoltele câmpuluĭ ca să nu lase nimic a se păgubì proprietarul.

Lista dorobanților, ce aŭ fost în ascultarea d-v., o alătur pe lângă aceasta, deslușind dintr'însa la câțĭ s'aŭ plătit simbria și la câțĭ nu, neavênd aprobare, precum am dis, pentru aceștĭ din urmă, ca la asemenea trebuință în slujba lor de rînd să sloboadă baniĭ.

Pentru acea petiție a reacționarilor, noĭ fiind anunțațĭ și de d. Administrator al districtuluĭ Dolj, am luat îndată măsurile cuvenite, atât în district cât și în oraș, ca să nu se lase vrăjmașiĭ a reușì în infernalul complot ce urzesc.

Dimitrie Jianu a venit în adevĕr aicĭ, de sînt patru, cincĭ dile. Dar noĭ simțindu-ĭ îndată scopul, l-am făcut a plecà înapoĭ de alaltăerĭ cu coada între picioare, amerințându-se de popolul nostru numaĭ prin vorbe împrăștiate, că se va isgonì ca rebel în contra causeĭ noastre ceĭ sacre. Mĕ găsesc dator în consecvența acestuĭ din urmă articol, să vĕ spuiŭ, Domnule General, că de mare necesitate ar fi ca Procurorul Jianu și judecătorul Costache Mărgăritescu, în a cărora casă aicĭ tot-deauna se urzesc comploturĭ de reacțiĭ, maĭ vîrtos în casa celuĭ din urmă, care ține lângă dînsul și pe socru-sĕŭ Costache Teoharie, de nație Grec-Fanariot, cu maĭ mult spirit între ceĭ-lalțĭ de a combate causa liberăriĭ Românilor,

No. 1.597. 1848 Aug. 23. a se depărtà cât maĭ în grab din foncţiĭ, scăpându-ne prin aceasta de nisce oamenĭ cu cugete păcătoase, căcĭ amândoĭ fiind străinĭ cu locuinţa, cel dintâiŭ, precum sciţĭ, cu locuinţa în Caracal, şi cel de al doilea în Bucurescĭ, ar fi nevoiţĭ să plece îndată ce se vor depărtà din foncţiĭ.

Maĭ sînt aicĭ doĭ păcătoşĭ de reacţionarĭ, Ioan Fântâneanu şi N. Isvoranu, cel dintâiŭ se aflǎ aicĭ în oraş, care vorbind ce-và în contra causeĭ noastre, l-am făcut a tăcé, amerinţându-l că-l voiŭ da în furia poporuluĭ. Isvoranu, precum sciţĭ, a venit pe la Craiova ca să se consulteze cu ceĭ de acolo păcătoşĭ reacţionarĭ. Pentru dînsul avem şi maĭ multă luare aminte, ca să-ĭ zădărnicim infernalele scopurĭ, şi de am puté ca să-l şi dovedim, spre a-l face să fie pildă.

Isprăvesc, Domnule General, a vĕ încredinţà că toţĭ foncţionariĭ administrativĭ aĭ acestuĭ district sînt convinşĭ de anticele drepturĭ ce vor salutà noua Constituţie, şi pe lângă foncţiile ce ocupă, împlinesc şi misia de comisarĭ propaganţĭ, voiŭ să vĕ spuiŭ adecă că sînt cu totul pentru Constituţie.

Mĕ representez de amic sincer al dumnea-voastră cu frumoasa expresie

Salutare şi frăţie.

Oraşul Slatina.

Iorgu Iorgulescu.

(Resoluţie:) Să se pue la delă, precum asemenea şi catastihul dorobanţilor la socoteala lor.

No. 1.598. 1848 Aug. 23.

Adresa No. 3.061 a Sfatuluĭ Municipal al Capitaleĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru din Lăuntru,

Potrivit notelor Domnieĭ-voastre cu No. 5.614 şi 5.564, Consiliul, ca să nu împedece darea celor trebuite Exelenţeĭ Sale Suleiman Paşa, pe de o parte a slobodit atât suma de leĭ nouĕ sute cincĭ-spre-ḑece, No. 915, domnuluĭ Christache Orĕscu, executorul Curţiĭ administrative, cât şi una sută galbenĭ d-luĭ Abdulaid, tot cu chipul celor daţĭ până acum în această socoteală, adecă din orĭ-ce sume

se află în cassa orașuluĭ, și cu chip de împrumutare, căcĭ din suma celor 2.000 # galbenĭ cuprinșĭ în numerarisitele adrese, Consiliul cu cinste vĕ face cunoscut că el a primit până acum numaĭ leĭ 35.750, precum s'a arătat onorabiluluĭ Minister și prin hârtia No. 3.034, și suma cheltuită în onoarea Exelențieĭ Sale Suleiman Pașa trece peste opt-ḑecĭ miĭ de leĭ. Municipalitatea roagă pe Domnia-voastră să binevoițĭ a nu o maĭ invità ca să sloboadă sume din aceĭ douĕ miĭ galbenĭ, căcĭ nu numaĭ că nu are în cassă dintr'înșiĭ, dar se împedică și la așternerea socotelilor acestor cheltuelĭ și carĭ sînt puse în lucrare. Tot-d'odată, Domnule Ministru, sînteţĭ rugat să binevoițĭ a pune la cale slobodirea și a alteĭ sume de banĭ de la onorabila Visterie, cât se va puté maĭ neîntârḑiat, casseĭ orașuluĭ, spre a-șĭ întîmpinà neapĕratele cheltuelĭ ce se urmează neîncetat.

No. 1.598.
1848
Aug. 23.

Salutare și frăție.

Sfatul Municipal: Presidentul, D. Polizo.
Ștefanachi P. Theodosiu, Gheorghe Solacoglu.
S. V. Nicolianu.

No. 3.061.

(Resoluție:) Să se deà în cunoscința onor. Locotenențe, rugându-o ca să decreteze acestuĭ Minister pentru aceste cheltuelĭ un noŭ credit de alțĭ 2.000 galbenĭ.—Avgust 26.

Raportul No. 7.113 al Administrațiuniĭ de Mehedințĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.599.
1848
Aug. 23.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

D-le Ministru din Lăuntru,

La cele cuprinse în ordinul Domnieĭ-voastre cu No. 5.587, subscrisul cere deslegare dacă o asemenea cheltueală urmează să se rĕspundă și acelor deputațĭ ce aŭ mers la Bucurescĭ pentru primirea și felicitarea nouĕlor instituțiĭ, și care la pornirea lor de la sate aŭ primit de la frațiĭ lor sătenĭ, cu mulțumirea acestora, suma cheltuelilor ce de bună voință le-aŭ rĕspuns.

Salutare și frăție.

P. d. Administr. district. Mehedințĭ, Secr. C. Roșianu.

No. 7.113.

(Resoluție:) Nu.

Rosetti.

No. 1.600. 1848 Aug. 23.

Raportul No. 81 al Comisaruluĭ districtuluĭ Romanaţĭ, I. Livaditu, către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru al celor din Întru,

Cu cea maĭ vie bucurie ieaŭ astădĭ libertatea a vĕ însciinţà că revoluţia s'a lăţit, s'a întemeiat şi s'a înrădăcinat aşà de mult, Constituţia s'a propagat şi spiritul eĭ s'a înţeles aşà de bine de locuitoriĭ de aicĭ, în cât la cea dintâĭ trebuinţă plasa Oltuluĭ-de-sus a districtuluĭ Romanaţĭ va fi în picioare; şi am încă onoarea a vĕ spune că aceasta vine prin mine la audul Domnieĭ-voastre fără nicĭ o exageraţie; căcĭ datoria, unită cu plăcerea şi cu bucuria de a-şĭ apĕrà ţeara şi drepturile promise, atât de mult aŭ aprins flacăra năbuşită de atâţia secolĭ în aste pepturĭ sătule de suferinţe, în cât, după săvârşirea jurămîntuluĭ ce am făcut în fie-care sat, ţĕraniĭ din maĭ multe sate aŭ cerut a li se înlesnì arme, făcêndu-mĭ propunerea cu aceste vorbe, pe carĭ nu mĕ sfiesc a le repetà acì: „D-le, numaĭ să ni se facă chiverniseală de arme, că ne sculăm cu mare cu mic, şi cu copiiĭ noştri.“

După săvârşirea sfeştanieĭ mulţumitoare către Dumnedeŭ, ţinuĭ în fie-care sat un cuvînt, explicându-le pentru a treia oară articolele din proclamaţia Guvernuluĭ, şi pregătindu-ĭ prin aceasta la punerea jurămîntuluĭ de credinţă pe Constituţie; vedeà cine-và lucind în ochiĭ sătenilor de odată bucuria pentru present, speranţa şi ertarea pentru cele trecute; am fost pătruns la suflet, vĕdênd încrederea şi curăţenia de inimă cu care puneaŭ acest jurămînt în mijlocul bisericiĭ, luând de martor pe Dumnedeul lor, pe Dumnedeul părinţilor şi copiilor lor, adăogând cu stindardul tricolor în mână: „Să trăească libertatea, să trăească Constituţia! ura, să trăească Constituţia!“ Jurămintele în scris le voiŭ trimite cu cea dintâĭ ocasie, căcĭ o împrejurare iute mĕ înstânjinì pentru puţin din această lucrare, fiind învitat de d. Administrator în oraş, spre a luà înţelegere într'o causă importantă.

Alegerile primare s'aŭ săvârşit la 19, însă după cea maĭ nouă ordonanţă m'am grăbit a însciinţà ca deputaţiĭ aleşĭ să aştepte până la al doilea ordin.

Salutare şi frăţie.

I. Livaditu.

No. 81.

Corespondență din Constantinopole către „Le Constitutionnel“. 1848. 20. IX.

No. 1.601. 1848 Aug. 23.

Turquie.

Constantinople.

La mission de Valachie auprès de la Porte Ottomane n'a pas été aussi heureuse qu'on s'y était attendu d'après les assurances que lui avait données Soliman Pacha, l'Envoyé du Gouvernement turc en Valachie, lors du départ de la mission pour Constantinople.

Pendant le temps mis par les représentants de la Valachie pour venir de Bucharest à Constantinople, la question avait totalement changé de face; la Russie était sortie de cette immobilité apparente qui ne préparait rien de bon; elle avait, pour la troisième fois, fait passer le Pruth à ses troupes, et en même temps elle remettait au Divan une note à la suite de laquelle la Porte avait décidé le rappel de Soliman Pacha et l'envoi d'un nouveau Commissaire, Fuad Effendi. Si bien que la Valachie se trouve avoir la Russie pour juge dans une cause qu'elle avait déféré au tribunal de la Porte. Celle-ci sait bien qu'il est de son intérêt de favoriser l'émancipation des Principautés.

Il y a eu un parti dans le Conseil qui a évidemment poussé fortement à la guerre. Il est evident que la Turquie, abandonnée à elle-même, ne peut rien. C'est pourquoi on s'adresse à la France et à l'Angleterre; mais les trois puissances ne veulent pas prendre d'engagements.

La députation valaque a quitté Constantinople sans avoir été reçue offciellement par le Divan. A son retour à Bucharest elle y trouvera Fuad Effendi, et c'est là que la question, si nul incident nouveau ne vient la compliquer, pourra recevoir une solution.

Corespondență din Bucurescĭ către „Le National“. 1848. 19. IX.

No. 1.602. 1848 Aug. 23.

Correspondance particulière.

Bucharest.

On sait que Soliman Pacha, après avoir reconnu formellement le nouveau Gouvernement provisoire élu par le peuple Valaque, sous le nom de Lieutenance Princière, avait invité les Consuls des

No. 1.602. 1848 Aug 23.

Puissances étrangères à entrer en relation officielle avec ce Gouvernement. Voici la note adressée à cet effet par Soliman Pacha au consul russe, M. Kotzébue, qui s'était retiré à la frontière valaque, à la suite de sa protestation contre les derniers événements de Bucharest.

(Urmează nota luĭ Suleiman Pașa de la 2 August către Consulĭ. A se vedé No. 1.246.)

Le Consul russe, ne faisant aucun cas de cette note, n'est point rentré à Bucharest. D'un autre côté la Russie, par une note remise par son Ambassadeur à Constantinople, M. Titoff, déclara à la Porte que si l'ancien ordre de choses n'était pas rétabli en Valachie, et un Prince n'était pas nommé sur-le-champ, non plus par élection mais d'autorité, si la loi martiale n'était pas proclamée et les chefs de la révolution exécutés, si les Principautés ne payaient pas les frais de leurs occupations par les troupes de l'Empereur, celui-ci déclarerait la guerre à la Turquie, et donnerait l'ordre à Lüders de marcher avec le corps d'armée campé en Bessarabie. Mais tandis que la Russie adresse ses menaces à la Turquie, celle-ci prépare une armée de 300.000 Turcs et Egyptiens, les met sous les ordres d'Ibrahim Pacha et se dispose à la lutte.

Un Major, aide-de-camp de Soliman Pacha, est venu en conséquence apporter au Général Duhamel, à Jassy, l'invitation de rétirer ses troupes de la Moldavie, afin de lui laisser le champ libre pour y porter l'ordre et les réformes indispensables, comme en Valachie.

Le Général russe repliqua qu'il ne saurait agir que sur les ordres de M. Titoff, et Soliman Pacha partit pour Constantinople.

Les nouvelles de Transylvanie sont très satisfaisantes; l'agitation de la population roumaine a eu son effet. Les Hongrois, dans leur situation critique, ont senti la nécessité de proposer enfin une alliance franche et fraternelle aux Roumains de Transylvanie et de Hongrie. Le Comte Veshelini et le ministre de l'Intérieur ont tenu à la diète deux discours dans ce sens.

Les Roumains, se sont-ils écriés, ont les mêmes droits que nous à la liberté; comme nous, ils se trouvent dans un isolement dangereux. Unis, nous serons forts; divisés, nous serons engloutis, les uns et les autres, par l'élément slave ou allemand.

No. 1.603.
1848
Aug. 23.

Raportul No. 4.940 al Administrațiuniĭ de Vlașca către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăție.

D. Ministru din Lăuntru.

Subt-iscălitul vrênd a pregăti o casă pentru Fuad Efendi, și fiind-că aicĭ nu sînt mobile, este cu onoare rugat d. Ministru ca să binevoească a trimite nezăbovit mobila trebuitoare pentru pregătirea a treĭ odăĭ, asemĕnat cu trebuința uneĭ asemenea persoane, ca să nu cerce vre-o nemulțumire.

Salutare și frăție.

Administratorul județuluĭ Vlașca, I. I. Filipescu.
Secretar, C. Mănciulescu.

No. 4.940.

(Resoluție:) Să se scrie Sfatuluĭ.

No. 1.604.
1848
Aug. 23.

Adresa No. 5.818 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Locotenența Domnească.

(Orig. Arch. M. Afacerilor străine. Org. municip. Dos. No. 110/2 136.)

Dreptate, Frăție.

Onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ.

D. Capul Poliției d'aicĭ, asemĕnat decretuluĭ fostuluĭ Guvern provisoriŭ No. 53, alcătuind proiectul de organisația gvardiĭ municipale, l-a înaintat subt-iscălituluĭ prin raporturile sale No. 8.390 și 8.417, cerênd deslegare, precum și un acont de patru sute galbenĭ împĕrătescĭ în socoteala celor de acum neapĕrate cheltuelĭ ale acesteĭ comendĭ, tot odată și chibzuirea stăpâniriĭ, de unde ar puté avé cât maĭ curând una sută cincĭ-ḑecĭ puscĭ.

Acel dar proiect subt-iscălitul cu onoare îl supune aceĭ onorabile Locotenențe, recomandând tot de odată și cererea d. Capuluĭ

No. 1.604. 1848 Aug. 23.

Poliţieĭ pentru banĭ şi puscĭ, ca să binevoească a da cuvenita deslegare.

Salutare şi frăţie.

p. d. Ministru din Întru, Rosetti.
Capul Secsiĭ, Steriadi.

No. 5.818.
Secs. I. M. 2.
Bucurescĭ.

(Resoluţie:) Să i se sloboadă baniĭ din § extraordinar. Proiectul se aprobează, iar puscile se vor cere de la d. Ministru Resbeluluĭ.

Tell.

No. 1.605. 1848 Aug. 23.

Adresa No. 281 a Ministeruluĭ Controluluĭ Ţĕriĭ-Românescĭ către cel din Lăuntru.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 333.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru din Lăuntru,

Cu onoare se îndreptează pe lângă aceasta d-v. listă, în care se arată chipul împărţiriĭ canţelariĭ Controluluĭ şi atribuţiilor fie-căreia mese, în care ea se află astădĭ subt-împărţită, asemĕnat profesiĭ cereriĭ făcute prin adresa cu No. 5.511.

Salutare şi frăţie.

Ministrul Controluluĭ, G. Nitzescu.
Ajutor, I. Bozianu.

No. 281.

(Resoluţie:) La Comisia Administrativă.

Rosetti.

Anexă.

Listă de chipul împărţiriĭ canţelarieĭ Controluluĭ şi de atribuţiile fie-căreia mese în care se află sub-împărţită.

Secsia 1-ĭ. Masa 1-ĭ.

1. Socotelile şcoalelor din Bucurescĭ şi ale celor-lante şcoale de prin judeţe.
2. Idem şcoaleĭ Ionaşculuĭ din Slatina.
3. „ „ Obedeanuluĭ din Craiova.
4. „ „ din Ploescĭ.

No. 1.605.
1848
Aug. 23.

5. Idem școaleĭ din Brăila.
6. „ „ din Cernețĭ.
7. „ Pensionatuluĭ Colegiuluĭ.
8. „ Tipografieĭ, idem.
9 „ Pensionatuluĭ de fete din Craiova.
10. „ Spitalurilor publice, anume:
Spitalul Colțea.
Idem Panteleimon.
„ Iubiriĭ de oamenĭ (Filantropieĭ).
„ cel de nascere.
„ central din orașul Ploescĭ și Craiova.
11. „ Caseĭ sfinteĭ Mitropoliĭ.
12. „ „ „ Episcopiĭ Râmnic.
13. „ „ „ „ Argeș.
14. „ „ „ „ Buzĕŭ.
15. „ „ Obșteseiĭ Epitropiĭ.

Masa 2-a.

1. Socotelile de veniturile și cheltuelile Visterieĭ.
2. Idem ale venituluĭ și cheltuelilor pentru facerea și dregerea de drumurĭ și podurĭ.
3. Idem ale ḑeciueliĭ dajnicilor Țiganĭ aĭ Statuluĭ și rĕscumpĕrătoarea altora de la particulerĭ.
4. Idem zidiriĭ Teatruluĭ Național.
5 „ grădiniĭ publice.
6. „ fântânele.
7. „ pompierilor.
8. „ zăgazuluĭ de la portul Brăila
9. „ stârpiriĭ bălțiĭ Cismegiuluĭ.

Secsia 2-a. Masa 1-ĭ.

1. Socoteala țineriĭ oștiriĭ.
2. Idem a ținerii Ștabuluĭ domnesc.
3. „ a benefisuluĭ recruților.
4. „ casseĭ centrale.
5. „ șăicilor canoniere.
6. „ a artilerieĭ.
7. „ cheltuelile picheturilor.

No. 1.605.
1848
Aug. 23.

Masa 2-a.

1. Idem a caselor făcĕtoare de bine.
„ ținerea copiilor sărmanĭ.
„ a cerșetorilor.
„ împărțirea milelor periodice.
„ ținerea smintiților.
2. „ andamnisăției scutelnicilor, a compensațiilor pensiilor și a lefilor.
3. Idem taxeĭ pricinilor de judecățĭ.
4. „ comitetuluĭ carantinelor.

Masa 3-a.

1. Idem pentru dregerea temnițelor și ținerea arestanților și pentru venitul ce se adună din munca lor.
2. Idem a capitaluluĭ arestanților celor din ocne din a treia parte a venituluĭ munciĭ lor.
3. Idem Sfatuluĭ orășenesc.
4. „ epitropiĭ bisericiĭ sfîntuluĭ Spiridon.
5. „ țineriĭ comendiĭ udatuluĭ și curățituluĭ ulițelor Capitaleĭ

Masa Reghistratoruluĭ.

Ajutor, I. Bozianu.

No. 1.606.
1848
Aug. 23.

Scrisoarea luĭ C. Stanciovicĭ către Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

Onorabile amice,

De la Bucurescĭ v'am scris că din poruncă urmează a mĕ întoarce la post pentru sfîrşitul alegeriĭ Constituanteĭ, şi am şi urmat întocmaĭ, dar cu părere de rĕŭ vĕḑuĭ că s'a amânat până la a doua poruncă, ce o fi pricina d-v. poate scițĭ. Pe aicĭ se vorbesce că maĭ mulțĭ inemicĭ aĭ libertățiĭ s'ar fi adunat la Tatomirescĭ ca într'un comitet și de acolo se împărțiră prin județe, la Gorj Viişoreanu şi la Olt Nae Isvoranu, ca să adune iscăliturĭ şi să se ducă iarășĭ la Paşa. Alțiĭ ḑic că prin taină vor să adune omenĭ înarmațĭ străinĭ, ca printr'înşiĭ să facă turburare şi, printr'această mişcare, să aibă gură a strigà că țeara se află în rebelie, în anarchie, şi că atât arătările celor surghiunițĭ de consciință peste graniță, cât şi plângerile lor către amândouĕ părțile

poate sînt adevěrate. Cu toate că întâmplându-se unele ca acestea, poate singur Soliman să mărturisească că acestea sînt numaĭ nisce viclene uneltirĭ, ca unul ce de o lună de dile privesce din malul Dunăreĭ pacĭnica și blânda viețuire a poporuluĭ Român, și ca unul ce cu prilejul veniriĭ în Capitală a cunoscut în faptă dragostea și supunerea ce păstrează Româniĭ Padișahuluĭ Imperieĭ otomane.

No. 1.606. 1848 Aug. 23.

Patria însă așteaptă mult de la iscusința d-le cea militară și crede că, prin măsurile și planurile ce veĭ face, veĭ sdrobì capetele idrelor țěriĭ, și veĭ asigurà popolul de o întreagă nepěsare și liniște.

Întorcêndu-mě de la Bucurescĭ, am avut nenorocirea de a-mĭ vedé familia bolnavă și o fetiță dintr'însa perdută prin choleră. În alegerea constituantă voiŭ îngrijì a se urmà toate cele ce prin graiŭ mĭ-aĭ dis la Târgul-Jiuluĭ, cum și de a se alege o reservă de 2, 3 persoane maĭ mult. Acestea le-am spus Iorguluĭ încă de la trecerea mea prin Slatina și le-a primit cu mare plăcere. Deà Dumnedeŭ să ne bucurăm de această adunanță cât maĭ curând, și garanția nădejdiilor noastre va fi în culme. Și pe aicia, ca prin multe părțĭ, se găsesc păcătoșĭ carĭ bârfesc, frica însă de furia poporuluĭ ĭ-a băgat în corn de capră. Alaltă-erĭ însumĭ am cerut să se ieà măsurĭ asupra unuĭ Fântâneanu, și Iorgu de față cu mine și alțiĭ în Administrație l-a dojenit și l-a amenințat. Isprăvesc scrisoarea din prilejul acesta, mișcându-țĭ aducerea aminte că la prilej d'a se face vr'o schimbare în Slatina între judecătorĭ, cunoscênd însuțĭ că mĭ-ar fi maĭ bine, să nu mě uițĭ, iar la din împotrivă să mě lașĭ în ceea mě aflu; căcĭ eŭ și soartea mea voiŭ să fie cârmuită de singura d-tale găsire cu cale. Procuror nu mĭ-ar fi bine, căcĭ sînt domolit. Toată pricina este că mi s'a urît de 17 anĭ învěțător.

Salutare și frăție.

C. Stanciovicĭ.

Slatina.

(Resoluție:) Fiind-că la districtele ce s'a luat scire că umblà cu bârfelĭ nisce asemenea fiĭ aĭ păcatuluĭ, s'aŭ luat măsurĭ prin administrațiĭ pentru a lor gonire, iar acum se va învità și d. Administrator de Olt a luà asemenea măsurĭ.

În dos: Domnuluĭ General-Căpitan Gheorghe Magheru la Râmnicul-Vâlceĭ.

No. 1.607. 1848 Aug. 23.

Scrisoarea luĭ A. Christofi către Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Magheru!

Vĕḑênd cererea ce se face pentru trimiterea volintirilor, pe dată am îndemnat pe aleşiĭ ca să-ĭ pornească, şi eată şeapte-spreḑece voinicĭ românĭ, povĕţuiţĭ întru toate maĭ de'nainte de mine, vin să slujească naţieĭ sub poveţele unuĭ om, care a bine meritat a fi şef al Românilor.

Eŭ, de la 1 August, mĕ aflu venit aicĭ în Calafat, unde toate aŭ mers rĕŭ până acum, din pricina iubitorilor de rĕŭ, de carĭ se compuneà societatea de căpetenie a Calafatuluĭ. În viitor va merge bine, căcĭ subt-administraţia, deşi vremelnicesce şi fără cuvînt s'a mutat la Moţăţeĭ, însă eŭ, prin desele convorbirĭ ce am cu soldaţiĭ cât şi cu toţĭ locuitoriĭ despre drepturile şi datoriile lor, în toate Duminecile şi sĕrbătorile, mĕ silesc a desvoltà într'înşiĭ spiritul de unire şi dragoste; şi după entusiasmul ce vĕḑ că aŭ, gândesc a se face nisce eroĭ.

Lagărul turcesc ce erà vis-à-vis de noĭ a intrat cholera în el, şi pe soldaţiĭ ce aŭ rĕmas i-aŭ băgat în cetate. Cholera a fost cu mare furie la Diiŭ. Nu aŭ altă poruncă decât să steà pe loc.

Eŭ însă am tot-deauna grijă de mĕ informez de toate mişcările lor, şi pe dată scriŭ Coloneluluĭ, care creḑ că trebue să te însciinţeze şi pe d-ta.

Primesce-mĕ, d-le, cu deosebita consideraţie ce am pentru d-ta.

Salutare şi frăţie.

A. Christofi.

Calafat.

No. 1.608. 1848 Aug. 23.

Scrisoarea Hatmanuluĭ Dimitrie Sturdza, General-Inspector al miliţieĭ Moldovenescĭ, către Generalul-Locotenent rus Gustav de Hasfort.

(Conc. Arch. St. Iaşĭ. Dos. No. 437.)

Dem General-Lieutenant v. Hasfort, Ritter mehrerer-hohen Orden.

Ew. Excellenz,

Ew. Excellenz hochgeehrte Zuschrift vom 14. dieses habe ich

das Vergnügen gehabt seiner Zeit richtig zu erhalten, und nur ein heftiges Fieber, an welchem ich bei Empfang Ew. Ex. Schreibens litt, war Schuld dass die Antwort auf dasselbe sich bis heute verzögert hat.

No. 1.608.
1848
Aug. 23.

Ich beeile mich Ew. Excellenz zu melden, dass ich den Inhalt Ihres Schreibens Seiner Durchlaucht, meinem Herrn Vater mitgetheilt habe, und sind schon die Massregeln durch die Regierung getroffen worden, die für nöthig erachtet worden sind.

Ich hoffe dass Sie mit dem jetzigen Ispravnik zufriedener sein werden als mit seinem Vorgänger.

Was den Herrn Rosnovan anbelangt, so steht er bereits unter Aufsicht und, vermuthe ich, wird in Kurzem Slobodzia zu verlassen haben.

Übrigens, was die Leute betrifft, die sich mit den heutigen schlechten Gesinnungen umhertragen, so wird Ew. Ex. wohl wissen was zu thun ist: sei es durch unsere Behörde, oder durch die Massregeln welche Ew. Ex. am angenehmsten finden werden, da es ja in ihrer Macht steht.

Genehmigen Ew. Ex. die wiederholte Versicherung der ausgezeichnetsten Achtung

Ew. Ex. ganz verb. Dieners.

Jassy.

Corespondență din Bucurescĭ către „Gazeta de Transilvania". No. 70. 1848. 26. VIII.

No. 1.609.
1848
Aug. 23.

Atât dintr'un circulariŭ al noŭ denumituluĭ Cap de Poliție I. C. Brătianu, cât și din un articol al Popoluluĭ Suveran, conoascem că după ce partea cea maĭ mare a reacționarilor s'aŭ reîntors de prin țĕrĭ străine la moșiĭ, apoĭ acum se înțeleseră între sine nu numaĭ a-șĭ armà oamenĭ, ci și a rĕspândì pe tot ceasul faime sperietoare despre călcarea Rușilor saŭ și a Turcilor. Mulțĭ îșĭ arvunesc sărcinarĭ de prin târgurĭ și, în loc să-ĭ pună la muncă, îĭ îmbracă arnăuțesce, îĭ înarmă și așà pândesc minutul. Poliția dete peste asemenea comploturĭ carĭ, nu ne îndoim nicĭ un minut, că orĭ și ce curs vor maĭ luà lucrurile, va fi numaĭ de capul întreprindĕtorilor. Mulțĭ din reacționarĭ nu maĭ vreaŭ să asculte nicĭ de o învoire frățească, ci le cășună pe moarte a chemà armate muscălescĭ, pentru ca generaliĭ să le maĭ trântească ișlicurile de pe cap și să le bată pe la nas cu ciubucul. Suflete incorigibile! În 20 Aug. noaptea, câțĭ-và bandițĭ plătițĭ bine eraŭ să omoare pe ceĭ treĭ bărbațĭ aĭ Locotenențeĭ.

No. 1.610. 1848 Aug. 23.

Notă din „Popolul Suveran". No. 21. 1848. 23. VIII.

Locotenenţa Domnească îşĭ arătă la 19 cugetările sale în chestiunea proprietăţiĭ şi astupă gurile calomniatorilor. O comisie alcătuită de proprietarĭ şi clăcaşĭ, aleşĭ din fie-ce judeţ câte unul dintre ceĭ dintâĭ şi câte unul dintre ceĭ d'al doilea, presidată de d. Alexandru Racoviţă şi d. Ionescu, erà însărcinată a deslegà această chestie atât de importantă, a combinà şi a da un proiect de lege pe aceste treĭ baze din proclamaţia revoluţieĭ: respect proprietăţiĭ, respect către persoane, clăcaşul proprietar. Nu a le hotărî, căcĭ principele aceste proclamaţiĭ sînt hotărîte, şi nicĭ chiar Constituanta va puté să le atingă. Treaba acesteĭ comisiĭ a fost numaĭ să deà un proiect în ce chip s'ar puté face clăcaşul proprietar pe un petic de loc ce-ĭ va asigurà neapĕrata hrană din toate ḑilele, ce-l va puté interesà materialicesce la apĕrarea patrieĭ luĭ, fără paguba proprietaruluĭ ce posedă astăḑĭ acel petic de pămînt. Dar printr'o fatalitate, în loc să se apropie şi să se împace interesurile vînḑĕtorilor cu ale cumpĕrătorilor, ajunsese această negoţiaţie o luptă vrăjmăşească, din care inimiciĭ Constituţieĭ începuseră să-şĭ facă arme spre a combate causa sacră.

Sălile palatuluĭ, unde lucrà această comisie, eraŭ pline de auditorĭ interesaţĭ şi la o parte şi la alta, când Locotenenţa Domnească venì între dînşiĭ. D. Eliade maĭ dede şi acì o probă de elocuinţă creştină, prin care lasă să se vaḑă acel suflet atât de mare, atât de generos şi uman. Mişcarea celor de faţă fu până la lacrămĭ şi vĕḑurăm un minut o înfrăţire între ambele părţĭ înaintea luĭ Christ, ce convocà oratorul. Deà Domnul ca această înfrăţire să fie eternă. După aceasta, Secretarul de Stat citì, în numele Locotenenţeĭ Domnescĭ, suspendarea lucrărilor Comisieĭ în aceştĭ termenĭ:

(Urmează decretul Locotenenţeĭ Domnescĭ No. 460, din 19 August 1848. A se vedé No. 1.540.)

Felicităm Locotenenţa Domnească pentru bărbaţiĭ ce o compun, şi pentru că scie acum să întîmpine din vreme rĕul.

Scim bine că această luptă, ce se întărîtase, erà învitată de vrăjmaşiĭ patrieĭ ceĭ de pe de lăturĭ. Scim bine că Românul sătean, atât de nobil şi generos în mişcările sale de la 9 Iunie şi până astăḑĭ, ar fi fost cu neputinţă să fie neomenos la această chemare de înfrăţire. Scim bine că proprietarul cel sincer ce venià să-şĭ

No. 1.610. 1848 Aug. 23.

apere aci numaĭ interesul material, ce îl strîmtorà în al 21 articol din șarta decretată de nația Română, din Constituția ce îmbrățișase cu atâta căldură, nu aŭ fost nicĭ de cum vinovațĭ. Sînt numaĭ aceĭ proprietarĭ causa învrăjbirilor civile carĭ, robĭ aĭ desfrânărilor prin sistemul lor de robie, vĕd a se sparge cercul privilegelor, prin carĭ îșĭ asigurase proprietatea lor proprietățile Statuluĭ. Acel cerc, dic, atât de tare baricadat, din care eșiaŭ prințiĭ tarĭ, ministriĭ și Divanurile, ce speculaŭ tot, onoarea și veniturile țĕriĭ, onoarea și averile cetățenilor numaĭ în folosul lor și al puilor lor. Nu, pe aceștia nu-ĭ costă nicĭ de cum acea părticică de pămînt cu care se vor ferici frațiĭ noștri locuitorĭ de sate, îĭ costă fericirea chiar acestora, îĭ costă proprietatea de privilegiurĭ, proprietatea de posturĭ și de rangurĭ, pe carĭ le legaŭ tot-deauna ca moștenire puilor lor. (âțĭ dintre dînșiĭ nu șĭ-aŭ ruinat în maĭ multe rîndurĭ stările moștenite și le-aŭ făcut iarășĭ în scurtă vreme și fără muncă, din sângele nostru și al fraților noștri? Fi-va oare o mare parte dintr'înșiĭ, care să fi cumpĕrat cu tocmeală dreaptă tocmaĭ atât pămînt cât posedă astădĭ? La aceasta vor puté rĕspunde ceĭ ce le-aŭ vîndut moșiĭ și ceĭ ce s'aŭ învecinat cu moșiile lor. Frătesciĭ, Lainicii, Baia-de-aramă și Cornul pot fi o slabă dovadă și ne poate apĕrà de a face aci lista tutulor moșiilor hrăpite. Și voĭ, proprietarĭ micĭ, oamenĭ așezațĭ de dînșiĭ în clase, oamenĭ ce ațĭ fost atâta vreme nesocotițĭ și robĭ aĭ acelor robĭ aĭ desfrâuluĭ, voĭ, ce vĕ asigurațĭ prin sfînta Constituție independența, onoarea, averea și acele peticele de pămînt ce v'aŭ maĭ rĕmas, voĭ facețĭ causă comună cu dînșiĭ? Voĭ primițĭ a fi instrumentele cu carĭ să combată această mână de trântorĭ causa voastră și a fiilor voștri? Pentru ce dar vĕ silițĭ să dațĭ o crescere fiilor voștri și să le lăsațĭ o avere strînsă cu sudorĭ de sânge subt tiraniĭ voștri, când nu voițĭ să le asigurațĭ un viitor și averea ce le lăsațĭ? Ține-va oare mult această rătăcire? va maĭ ține și acum, după deslegarea problemeĭ proprietăților de pămînt? Nu, fraților, moșiile noastre vor câștigà, căcĭ vor rĕmâné tot-deauna ale noastre, părticica dintr'însele cu care înzestrăm pe frațiĭ noștriĭ, ce ni le vor apĕrà, ni se va plătì în banĭ cu prețul ce fac și nu vom păgubì nimic decât numaĭ lanțurile ce ni le-am spart.

No. 1.611.
1848
Aug 23.

Câte-và reflexiunĭ la rĕspunsul d-luĭ Dimitrie Ghica. Articol din „Foaie pentru minte“, etc. No. 34. 1848. 23. VIII.

Câte-và reflexiunĭ la rĕspunsul d-luĭ Ghica, în Foaia pentru minte, ș. c. l. No. 31.

Aceste reflexiunĭ nu le scriŭ cu scop de a fi judecător între redactorul Prunculuĭ Român și între d. Ghica; ele sînt îndreptate în contra ataculuĭ ce-l face autorul numituluĭ rĕspuns asupra revoluțiuniĭ din 11 Iunie. D. Ghica ḑice că urzitoriĭ revoluțiuniĭ aŭ prăvălit țeara către o prăpastie, unde nu găsesce decât desordinea și miseria; că cu o singură săritură aŭ trecut peste un interval de maĭ mulțĭ secolĭ; că pentru țeară s'ar fi cuvenit așezăminte potrivite cu istoria eĭ, cu obiceiurile eĭ, după gradul de civilisație în care a ajuns, reforme politice și administrative, carĭ ar fi putut să conducă pe popor cu pas tare, dar măsurat pe calea progresuluĭ.

Așà dară d. Ghica nu este conservativ, dar liberal, însă moderat liberal, bună-oară ca Dalmann în Germania, ca Meternich în Austria. Acesta, la 13 Martie n., întâlnindu-se în antișambrul împĕrătesc cu deputăciunea poporuluĭ, care mergeà la Împĕratul ca să ceară reforme și demisiunea luĭ Meternich, a ḑis că și dînsul tot-deauna a fost amicul reformeĭ potrivite, al înaintăriĭ moderate, iar nu al repedeĭ, care poate duce țeara în prăpastie. La aceste cuvinte, deputațiĭ nu puteaŭ să nu rîḑă, cugetând la Kufstein și la Spielberg, carĭ eraŭ pline cu arestațĭ politicĭ, și aducêndu-șĭ aminte de un Schusselka, Kuranda, și alțiĭ, carĭ pentru părerile lor cele liberale eraŭ exilațĭ din țeară. Adevĕrat că reformele făcute încet sînt maĭ bune, și maĭ curînd prind rădăcină, și de treĭ orĭ fericesc pe acea țeară, care înaintează pe calea reformelor, fără de a avé lipsă de revoluțiune. Dar oare în țeara românească se puteà așteptà vre-o reformă, dacă nu s'ar fi ridicat poporul? La aceasta trebue să daŭ rĕspuns negativ. Până la 11 Iunie toată puterea (legislativă și administrativă) erà lângă Domn și boerĭ, iar poporul erà lipsit de toate drepturile politice. Aceia însă nicĭ odată n'aŭ dat vre-o dovadă de bună voință către popor, din care acesta s'ar fi putut convinge, că ar puté dobândì reforme pe calea cereriĭ. De la începutul anuluĭ acestuia, de când Europa a început a fi cutreierată de mișcările cele marĭ

ale popoarelor, până la 11 Iunie, aŭ avut boeriĭ timp destul spre a vedé, că a sosit epoca eliberăriĭ popoarelor, că aceste nu maĭ pot să fie ţinute sub despotismul oligarchilor; deci dacă dînşiĭ aveaŭ numaĭ un dram de inimă bună şi curată, numaĭ un grăunte mic de iubire către popor, trebuiaŭ să se sloboadă la desrobirea poporuluĭ. Dînşiĭ însă saŭ din neghiobie n'aŭ cunoscut, saŭ din voinţa lor cea rea n'aŭ voit să asculte glasul timpuluĭ de astădĭ, strigător libertate, egalitate, ba încă spre a puté şi de acì înainte ţiné pe popor în lanţurile cele vechĭ ale servilismuluĭ, aŭ cercat toate mijloacele, nesfiindu-se spre ajungerea acestuĭ scop a se rezemà şi pe ajutor străin. În Moldova, unde nu se cerură alte reforme decât o păzire strînsă a Regulamentuluĭ Organic, reforme cu totul moderate în înţelesul d-luĭ Ghica, capetele mişcăriĭ fură prinse şi tractate ca nisce lotri. Decĭ în Ţeara-Românească nu erà alt mijloc de a puté dobândì reforme, decât ca poporul să se ridice şi să-şĭ ieà îndărăt suveranitatea din mânile foştilor tiranĭ, carĭ puterea răpită de la popor o întrebuinţară spre apĕsarea luĭ. Ast-fel trebue să fie privită revoluţiunea din 11 Iunie. Causa revoluţiuniĭ în Ţeara Românească aşà dară, despre o parte a fost deşteptarea poporuluĭ şi venirea luĭ la cunoscinţa drepturilor sale, iar de altă parte ţinerea cerbicoasă a boerilor de şlendrianul cel vechiŭ. Desordinea, miseria şi anarchia, de care se teme d. Ghica, n'aŭ venit peste ţeară, şi cum că nicĭ în viitor nu va urmà, ne garantisează atât înţelepciunea şi energia bărbaţilor, carĭ staŭ în capul trebilor, cât şi simţul şi purtarea cea sănătoasă a poporuluĭ. Iar ce se atinge de intrarea armelor străine în Principate—al doilea prognostic al d-luĭ Ghica—rĕspund, că o naţiune pătrunsă de demnitatea sa nu se va sperià de unele ameninţărĭ ca acestea, cugetând că maĭ bună este moartea cu onoare, decât viaţa cu ruşine. Dacă popoarele s'ar fi temut de ascuţitul baionetelor, şi astădĭ am zăcé în noroiul despotismuluĭ.

G. P.

No. 1.611. 1848 Aug. 23.

Articol din „Popolul Suveran." No. 21. 1848. 23. VIII.

No. 1.612. 1848 Aug. 23.

Bucurescĭ.

Noĭ am făcut o revoluţie, şi credem că am făcut destul. A face o revoluţie, adică a surpà nisce legĭ ruşinătoare, fără să putem reformà altele drepte şi liberale, potrivit cu ţinta rĕsculăriĭ noastre, va să dică că nu am făcut nimic, ba încă maĭ mult rĕŭ

No. 1.612. 1848 Aug. 23. decât bine. Căcĭ nu e reformator acela ce surpă și nu scie reclădì; nu, acela este surpător. De la acest punt de vedere dar trebue să plecăm. Căcĭ, în sfîrșit, ce am fost noĭ până astădĭ alt decât nisce surpătorĭ aĭ infamuluĭ regim? De acum rola noastră trebue să se schimbe, de acuma trebue să începem a reclădì. Dar maĭ nainte de a începe, ne-am gândit oare la dificultățile ce avem a întîmpinà întru clădirea acestuĭ glorios monument? Vaĭ, nu. Căcĭ în loc de a luà toate precoțioanele trebuincioase ca să ajungem sigur la ținta noastră, noĭ ne lăsăm a ne legănà de nisce vise amăgitoare, credênd că alțiĭ vor lucrà pentru noĭ, saŭ credênd că toate se vor face de sine ca în timpurile vrăjitorescĭ. Lepĕdațĭ, Românĭ, lepĕdațĭ de la voĭ asemenea cugetărĭ; în politică nu e poesie, nu e religie, nu e sinceritate încă; în politică nu e decât interesul positiv. Trebue ca voĭ singurĭ să lucrațĭ la monumentul glorieĭ voastre, trebue ca voĭ singurĭ să apĕrațĭ drepturile voastre, trebue să vĕ pătrundețĭ că fără muncă nimic nu vom dobândi. Poate să nu avem trebuință a ne maĭ luptà pentru sfintele noastre libertățĭ, poate că chestia drepturilor noastre de naționalitate să se hotărască, fără să avem trebuință a vĕrsà o picătură de sânge; însă poate asemenea să nu putem dobândì acele drepturĭ decât cu armele în mână. Și atuncĭ, amar nouĕ! Căcĭ nu avem încă decât lacrămile popoluluĭ și lașitatea boerilor noștri!

Preparați-vĕ dar de lucrare, și nu vĕ amăgițĭ de promisele străinuluĭ, și dedați-vĕ cu maxima: tot ce nu e prin noĭ, nu va fi pentru noĭ.

No. 1.613. 1848 Aug. 23. „Despre împroprietărirea țĕranilor". Articol din „Popolul Suveran". No. 21—24. 1848. 23. VIII—3. IX.

Despre împroprietărirea țĕranilor.

Din toate chestiile câte s'aŭ discutat de la glorioasele evenimente din 11 Iunie încoa, cea maĭ grea, cea maĭ delicată și tot de odată aceea, care a iscat maĭ multe patimĭ în țeară, este, fără îndoeală, chestia de a face pe țĕran proprietar. De aceea ne propunem a o tractà și noĭ, a o discutà subt toate fasele sale și a o lămurì pe cât ne vor permite puterile noastre intelectuale.

Orĭ-ce măsură socială, ca să fie adevĕrat bună, cată să satisfacă din treĭ punturĭ de vedere diferite: cată să fie națională, cată să fie morală și dreaptă și, în sfîrșit, cată să fie folositoare tutulor. Să examinăm dar, dacă proiectul de a face pe țĕran proprietar este

tot de odată național, moral și folositor; și dacă la această întreită întrebare rĕspunsul va fi tot-deauna positiv, să avem curajul, lăsând la o parte orĭ-ce patimă, orĭ-ce prejudiție, de a ne unì cu toată buna voință, de a alergà din toate ,puterile noastre la singurul mijloc de scăpare pentru o țeară slabă și născêndă ca a noastră, la singurul remediŭ de a avé o patrie tare și strînsă; dacă din contră, această măsură va fi defavorabilă naționalitățiĭ noastre, contrarie orĭ-căruĭ simtiment de dreptate, de moralitate, primejdioasă, vătĕmătoare adevĕratelor interese atât ale țĕranilor, cât maĭ seamă ale proprietarilor, atuncĭ să avem asemenea curaj, cel maĭ mare din toate în timp de revoluție, acela de a nesocotì o opinie greșită, a tăgăduì popularitatea maĭ bine decât a sacrificà interesele uneĭ clase cât de mică ar fi. Să nu ne ferim de a tractà de față o chestie de o așà mare importanță, din a căreĭ deslegare atârnă nu numaĭ viitorul Țĕriĭ-Românescĭ, ci a toateĭ Românimeĭ, să fim curațĭ la inimă, să fim dreptĭ, să fim neinteresațĭ și să nu uităm nemărginita îndatorire ce ne este impusă, că sîntem Românĭ și că avem a organisà o patrie, a scăpà o patrie.

No. 1.613. 1848 Aug. 23.

Oameniĭ de stat, istoriciĭ atât vechĭ cât și noĭ, toțĭ se unesc a dice că dintre națiĭ, acelea aĭ căror locuitorĭ posedă pămînturĭ, aŭ nemărginite avantagiurĭ asupra celor aĭ căror locuitorĭ nu sînt decât nisce simpli arendașĭ; acelea apĕră maĭ bine pămîntul nasceriĭ lor, sînt maĭ bine pătrunse de simtimentul național, se împotrivesc cu maĭ multă energie năvălirilor străine, într'un cuvînt acelea se unesc maĭ mult la interesele sacre ale patrieĭ. Această faptă este atât de învederată, în cât n'are trebuință de multă explicație; destul ca să dic așà de a o enunțà, ca fie-care să o înțeleagă numaĭ decât. Alt-fel apĕră un lucrător patria sa, alt-fel o apĕră un proprietar; afară de ideile și simtimentele de carĭ fie-care va puté fi de o potrivă adăpat, un proprietar va îmbrățișà tot-deauna causa țĕriĭ sale cu maĭ multă căldură, cu maĭ mult devotament decât un om bogat ar fi, a căruĭ stare însă va sta în banĭ saŭ în obiecte mișcătoare. Să comparăm un minut populația lucrătoare saŭ simplă arendatoare cu populația țĕranilor proprietarĭ și vețĭ cunoasce numaĭ decât diferența cea mare ce este între ele și toată superioritatea uneia asupra alteia, maĭ cu seamă când e vorba despre apĕrarea pămîntuluĭ nasceriĭ. Cea dintâĭ poate, în orĭ-ce minut, să părăsească teritoriul saŭ să se mute dintr'un loc într'altul fără a primejduì nimic, fără a lăsà nimic în mânile inemicilor; cea-laltă la cea maĭ mică despărțire de vetrele sale, nu-

No. 1.613. 1848 Aug. 23.

maĭ ideia de a se vedé scoasă afară din bunurile sale, din vălcelele sale, ajunge ca să o despereze, să-ĭ armeze braţul şi să hotărască a biruì saŭ a murì pentru patria sa. Pentru uniĭ stare, familie, fericire, toate acestea se află concentrate în vălcelele lor, în vetrele lor; a-ĭ gonì de acolo, va să ḑică a le compromite interesele, a-ĭ ruinà; pentru ceĭ-lalţĭ, din contră, patria este acolo unde îşĭ pot scoate pânea lor din toate ḑilele şi sînt mulţumiţĭ numaĭ ḑiua de mâne să le fie asigurată; şi dacă năvălirile armiilor inemice poate să le aducă ce-và maĭ mult de lucru, pot să se mângâe chiar şi de această calamitate publică.

De altă parte economiştiĭ, filosofiĭ, asemenea aŭ băgat de seamă că într'aceeaşĭ naţie dintre clasele agricole proprietare şi clasele agricole lucrătoare saŭ numaĭ simplu arendatoare, cele dintâĭ întrec cu mult pe cele de al doilea în moralitate, ordine şi traiŭ bun. Câte-và cuvinte vor fi de ajuns spre a se pricepe şi maĭ mult această nepotrivire; ţĕraniĭ arendaşĭ aŭ toată starea lor în buzunare saŭ în posesie de obiecte mişcătoare şi de puţin preţ; la orĭ-ce alunecare, cârciumele, plăcerile, traiul rĕŭ, la orĭ-ce trebuinţă trecĕtoare, sleesc numaĭ decât slabele lor economiĭ saŭ se desfac de obiectele lor lesne vînḑătoare, într'ast-fel de chip că prea rar ajung a strînge în destul ca să poată câştigà o avere stabilă de oare-care preţ. Din contră se întîmplă cu ţĕraniĭ proprietarĭ: averea acestora fiind compusă din vite, din case făcute cu sudoare, anevoe se hotărĕsc a se lipsì de dînsele; preferă maĭ bine a face economiĭ saŭ a-şĭ încărcà ḑilele de lucru ca să se plătească de datoriĭ decât a-şĭ perde proprietăţile; numaĭ într'o mare nevoe, şi când trebuinţa se face neapĕrată, se hotărĕsc a luà această măsură de desperare. Urmează dintr'acest contrast şi dintr'acest îndoit cuvînt, că unde ţĕraniĭ proprietarĭ sînt pretutindenĭ un element de regulă şi de putere pentru societate, lucrătoriĭ şi ţĕraniĭ arendaşĭ sînt un element de slăbiciune şi de desordine, că unde uniĭ sînt economĭ, bogaţĭ şi îmbogăţesc o ţeară, ceĭ-lalţĭ sînt cheltuitorĭ, săracĭ şi sărăcesc ţeara, în sfîrşit, la uniĭ este un temeiŭ de onestitate, de moralitate şi tot de odată de demnitate ce nu se află desvoltat într'acelaşĭ grad la ceĭ-lalţĭ.

Această îndoită faptă soţială este ast-fel de legată de natura omenească şi atât de esenţială pentru progresul şi prosperitatea uneĭ soţietăţĭ, în cât de şaĭ-ḑecĭ de anĭ aproape, de la marea revoluţie franţosească, de când lumea a început să scuture lanţurile a orĭ-ce fel de robie, toate popoarele continentuluĭ European, fie-

No. 1.613.
1848
Aug. 23.

care în felul sĕŭ, s'aŭ silit să îndeplinească această trebuință legitimă, s'o hotărască într'un fel! Franța, cea dintâĭ, a hotărît-o într'un chip revoluționar în mijlocul a nenorocirĭ neaudite și a turburăriĭ pricinuite de o aristocrație pribeagă și vitregă. Toate pămînturile emigranților, carĭ luaseră armele în protiva numeĭ lor patriĭ, fură confiscate, împărțite în micĭ părțĭ și vîndute cu preț jos.

Ast-fel Franța de astădĭ numĕră opt-spre-dece milioane de proprietarĭ din treĭ-decĭ și cincĭ milioane de locuitorĭ ce are. De aceea din toate țĕrile, Franța represintă pe aceea care e cea maĭ puțin vulnerabilă, cea maĭ strînsă, cea maĭ tare. Prusia maĭ norocită a hotărît-o într'un chip pacĭnic decretând, sînt douĕ-decĭ și cincĭ de anĭ de atuncĭ, pe când Europa se bucurà de o pace adâncă, că fie-care nobil proprietar trebue să deà jumătate din pămîntul sĕŭ țĕranilor și să disposeze pentru dînșiĭ numaĭ de cea-laltă jumătate. Fie-care țĕran trebuià să rĕscumpere părticica sa de pămînt, numaĭ Guvernul se pusese chezaș și luase asupră-ĭ indemnisația, avênd a se despăgubi și el în fie-care an de la țĕranĭ. După aceștĭ douĕ-decĭ de anĭ măsura fu împlinită, și astădĭ Prusia, după Franța, este patria care are mult viitor.

Sînt câte-và lunĭ, Ministerul unguresc, preocupat de aceeașĭ gândire, adică de o patrie viitoare, de o patrie mare și tare, și subt inspirația simtimintelor celor maĭ exaltate, s'a oprit la aceeașĭ măsură, și printr'un decret, într'adevĕr mărinim, a declarat pe țĕranĭ proprietarĭ pe tot pămîntul ce ocupaseră până acum, tot de odată declarând pe Stat dator pentru toată indemnisația la care nobilul expropriat ar avé drept. Și fiind-că Unguriĭ, în amorul lor fanatic pentru țeara lor, trec orĭ-ce măsură resonabilă, visează o patrie monstruoasă peste toate marginile hotărîte de Providență, fiind-că voesc să domnească peste populațiĭ străine naționalitățiĭ lor (faptă ce, în parentes, nu va puté duce mult, fiind în contra naturiĭ, în contra intereselor omeniriĭ și voințeĭ divine), fiind-că acest simtiment, dicem, este exagerat într'înșiĭ, aŭ decretat această măsură nu numaĭ în favorul țĕranilor Ungurĭ, dar chiar în favorul țĕranilor Croațĭ, Slavonĭ, Sîrbĭ și Românĭ. Așà dar vĕ intrebăm, dacă Unguriĭ, împinșĭ de simtimentul exagerat, s'aŭ hotărît a face pe țĕranul Român proprietar, a-l declarà posesor al uneĭ părțĭ din pămînturile ce eraŭ ale nobilețiĭ ungurescĭ, cu cât maĭ mult noĭ, carĭ voim un lucru drept, o patrie legitimă, o patrie plăcută luĭ Dumnedeŭ, trebue să ne învoim la aceeașĭ mĕsură? Ce, străinul lucrà-va oare maĭ mult la fericirea Românuluĭ, face-l-va

No. 1.613. 1848 Aug. 23.

oare proprietar? și noĭ înși-ne Românĭ, în numele a ce avem maĭ scump, în numele mântuiriĭ noastre, vom refusà aceasta?

În sfîrșit, și în Rosia, Guvernul a simțit trebuința d'a merge înaintea acesteĭ trebuințe sociale și de a o hotărî din punctul de vedere rus. Impĕratul printr'un ucaz a poruncit ca pe viitor, la orĭ-ce vîndare de pămînt, Statul să fie preferat ca cumpĕrător; aceste pămînturĭ vor fi împărțite și vîndute în părțĭ micĭ. Căutând bine, această măsură este aproape de nimic și de puțin efect; nu se poate hotărî câte veacurĭ vor trebuì ca să se întroducă proprietatatea cea mică într'acest mare imperiŭ.

Dar trebue să cunoascem asemenea că în Rosia Împĕratul, în orĭ-ce proiect de reformă, are tot-deauna a se luptà și cu spiritul castelor nobile și cu prejudecățile seculare ale țĕriĭ și cu propria sa putere absolută, care este una din cele maĭ marĭ, dacă nu și cea maĭ mare stavilă la orĭ-ce reformă serioasă, căcĭ anevoe un despot este soțialist, anevoe se învoesce a fi reformator Afară de țĕrile ce arătarăm în particular, nu e loc în Europa unde să nu se fi luat măsurĭ maĭ mult saŭ puțin energice, maĭ mult saŭ maĭ puțin în favorul cresceriĭ proprietăților celor micĭ prin împărțirea în bucățĭ a proprietăților celor marĭ, și aceasta se înțelege bine, fără a aduce vătĕmare intereselor legitime ale vechilor posesorĭ și indemnisându-ĭ de părțile de pămînt ce aŭ dat. Singura țeară, care până acum s'a împrotivit la această pornire generală de transformare a proprietățiĭ marĭ în cea mică, este Englitera. Dar și din toate popoarele este acela care este amenințat de cele maĭ marĭ catastrofe, de cele maĭ marĭ nenorocirĭ; la cea dintâĭ sguduire, la cea maĭ mică mișcare serioasă, nu se poate prevedé care ar puté fi grozavele sfârșiturĭ. Se numĕră în Englitera șease milioane de săracĭ și nu maĭ mult de șease sute familiĭ proprietare; cum poate să fie această țeară fericită și cum pot locuitoriĭ să se lipească de o patrie atât de parțială pentru uniĭ și atât de vitregă pentru alțiĭ? De acum nu e an în care să nu se expatrieze câte o sută de miĭ de Englesĭ, saŭ pentru Canada saŭ pentru America, saŭ pentru Antile; și chiar acum citim în jurnale numĕrul extraordinar de 240.000 de ființe ce s'aŭ despărțit pentru tot-deauna de muma lor patrie. Dar dacă toate popoarele, afară de Englesĭ (și într'o ḍi nobleța englesească, numaĭ dacă, lăsând la o parte egoismul, va voì și ea să deslege această mare chestie, se va căì mult), dacă toate popoarele țintesc, fără osebire, a transformà proprietatea cea mare în cea mică, dacă toate urmează orbesce

acelașĭ drum, negreșit că trebue să fie pentru aceasta vre-un motiv secret, vre-un mare cuvînt, o gândire divină; alt-fel cum să explicăm această unanimitate a popoarelor pentru acelașĭ obiect, această pornire a tutulor către acelașĭ scop? Acest motiv, acest cuvînt înalt, l-am arătat maĭ sus; maĭ întâiŭ că orĭ-ce nație, în ceea ce privesce interesele sale din năuntru, e tot-deauna maĭ bine, maĭ în voia eĭ, traiul eĭ cel bun e maĭ întins, posedă la un grad maĭ înalt ideile de ordine și de moralitate, când cea maĭ mare parte din naționaliĭ sĕĭ sînt proprietarĭ, decât când sînt lucrătorĭ saŭ numaĭ simpli arendașĭ: al doilea că o naționalitate nu e sigură de dînsa, nu poate să scape de ambițiile străine și să se apere în contra a orĭ-ce năvălire, decât iar numaĭ atuncĭ când cea maĭ mare parte din locuitoriĭ sĕĭ sînt proprietarĭ saŭ, cu alte cuvinte, când aŭ interes vĕḑut, pipăit, strîns legat cu acela al țĕriĭ. Maĭ voesce cine-và încă o a treia, netăgăduită dovadă de influența ce are proprietatea asupra mulțimiĭ? Deschidețĭ istoria și vedețĭ ceea ce s'a petrecut în Europa într'aceĭ timpĭ grozavĭ și de întunerec, când gloatele de barbarĭ copleșiră tot continentul și aduseră toate populațiile la robie: câte-và municipiurĭ romane așezate în Galiĭ și comunele risipite icĭ și colea din veacul de mijloc, carĭ singure scăpase de vandalismul barbarilor și carĭ maĭ posedaŭ încă averĭ nemișcătoare, ele fură carĭ păstrară sacrul deposit al libertăților omenescĭ, se luptară mult în contra sclavagiuluĭ ce voià să le impue și scăpară lumea redobândind propria lor independență. Fără ele, și maĭ cu seamă fără drepturile comunale și municipale întemeiate pe proprietatea cea mică, astăḑĭ Europa poate că ar geme în adâncul întunerec al barbarieĭ. În adevĕr, orășenimea, corporațiile, clasele comerțiale s'aŭ deosebit tot-deauna printr'un spirit liberal și prin țintirea lor la egalitate, la fraternitate. De aceea maĭ de multe orĭ sînt îndestule, sînt destul de puternice, ca să se lupte cu folos în contra tutulor privilegiilor, tutulor despotismurilor din năuntru; aceasta este glorioasa lor rolă, sînt adevĕrațiĭ păstorĭ aĭ libertăților publice. Dar când e vorba de apĕrarea teritoriuluĭ național, de a apĕrà patria de o năvălire străină saŭ de a scăpà, dacă este ocupată, atuncĭ orășenimea, orĭ-cât de bravă să fie, este fără putere; atuncĭ corpurile armate, soldațiĭ nu ajung, atuncĭ trebue ce-và maĭ mult decât toate acestea: trebue o populație întreagă armată, țĕranĭ fanaticĭ, pătrunșĭ de sacrul foc al amoruluĭ de patrie, trebue, într'un cuvînt, proprietarĭ micĭ cu arme în mână.

No. 1.613. 1848 Aug. 23.

Să conchidem dar toțĭ câțĭ sîntem bogațĭ saŭ săracĭ, micĭ saŭ marĭ proprietarĭ saŭ nu proprietarĭ, că pentru a avé o patrie spre a o puté apĕrà, și a apĕrà naționalitatea noastră, este de neapĕrată trebuință a face pe țĕran proprietar; fără aceasta nu e viitor, nu e naționalitate, și care e omul, care este Românul, care este nobilul, care să nu voească o patrie, care să nu aspire la o Românie!

Dar va ḑice cine-và, ce măsură va trebui să adoptăm ca să facem pe țĕran proprietar, aste pogoane i se vor da; carĭ sînt mijloacele de indemnisare de carĭ dispune Statul; toate acestea sînt chestiĭ ce vom tractà la timp și la locul lor; de o cam dată ceea ce este important a sci, ceea ce este constant pentru toată lumea, ceea ce este adevĕrat pentru tot Românul bun, sînt cuvintele de ordin (les mots d'ordre), sacramentele ce cată a circulà din gură în gură, din cătun în cătun, din palat în palat: a face pe țĕran proprietar.

Să trecem acum la a doua întrebare, adecă dacă este drept, dacă este moral a face pe țĕran proprietar, cu alte cuvinte dacă este drept, dacă este moral a expropria pe vechiĭ posesorĭ de o parte din pămîntul lor, de a-ĭ indemnisà de dînsa, și pămînturile rĕscumpĕrate a le împărțì la cele 375.000 familiĭ de țĕranĭ. Cititorule, ți s'a întîmplat vre-o dată să încercĭ acel fel de bucurie infernală, nelegiuită, de a te felicità de nenorocirea, de neputința în care se află compatrioțiĭ tĕĭ de a descifrà o foae tipărită? Eĭ bine! eată casul. Cel puțin noĭ, pe seama noastră, ne socotim norocițĭ în momentul acesta de a sci țeara noastră cufundată în cea maĭ adâncă nesciință și de a fi prea sigurĭ că numaĭ boeriĭ, numaĭ proprietariĭ vor fi în stare a ne citì, alt-fel ne-am fi păzit de a scrie rîndurile următoare; și aceasta de frică, ca nu ḑicênd adevĕrul, să deșteptăm indignația țĕranilor în contra acelora carĭ de timpurĭ nepomenite nu încetează a-ĭ exploatà și carĭ îndrăsnesc încă și astăḑĭ, în ḑiua dreptățiĭ, să-șĭ propue întrebarea: trebue oare să ușurăm pe aceia carĭ, drept soarte, aŭ avut numaĭ plângerĭ, ticăloșie și tânguirĭ, și ne-aŭ păstrat nouĕ și copiilor noștri fericirea și îmbelșugarea? Ce, statĭ încă să vĕ întrebațĭ dacă este drept ca Statul să ieà o părticică din pămîntul vostru, să vi-l plătească și să-l deà acelora carĭ suferă din pricina voastră? Ce, interesul ast-fel v'a orbit, în cât să nu maĭ avețĭ, nu pretindem inimă, dar nicĭ chiar o rĕmășiță de simț bun? Dar spuneți-ne, vĕ rugăm, voĭ proprietarĭ și nobilĭ tot de odată prin drept de moștenire, vi s'a întîmplat vre-o dată să

No. 1.613. 1848 Aug. 23.

vě întrebațĭ cum sînteţĭ posesorĭ aĭ averilor voastre, pentru ce luațĭ pe fie-care an așà de marĭ veniturĭ, și care este întinderea drepturilor voastre asupra pămînturilor ce ocupațĭ? Sîntem sigurĭ că n'ațĭ avut nicĭ odată această curiositate, că nicĭ odată o asemenea întrebare nu v'a trecut prin minte; de aceea și noĭ voim a vě împlinì această capriție, și a vě ajutà în întrebările și rěspunsurile ce vě vețĭ face. Vețĭ audì adevěrul, adevěrul ast-fel precum este înaintea luĭ Dumnedeŭ, înaintea oamenilor și înaintea consciințeĭ voastre chiar, dacă avețĭ vre-una. Ne vorbițĭ de drepturile voastre, ne dicețĭ: aceste pămînturĭ, aceste drepturĭ sînt ale noastre ; le-am moștenit de la părinţiĭ noștri, de la moșiĭ noștri și părinţiĭ noștri, moșiĭ noștri de la părinţiĭ lor, de la moșiĭ lor, și așà maĭ în colo, și conchidețĭ toțĭ: așà dar aceste pămînturĭ sînt absolut ale noastre, numaĭ ale noastre, și nimenĭ n'are să se amestece. Rătăcire, fatală rătăcire, căcĭ țěraniĭ de ar avé nițel spirit, și mulțĭ încep a și avé, ar puté prea bine să se slujească în protiva voastră chiar cu argumentele cu carĭ v'ațĭ slujit, și să vě rěspundă ast-fel: „Pe aceste pămînturĭ unde ne aflăm astădĭ, se aflaŭ și părinţiĭ noștri și moșiĭ noștri, afară de aceasta în timpurile maĭ depărtate, cea maĭ mare parte a țěriĭ erà acoperită de pădurĭ și câmpiĭ întinse pline de mărăcinĭ (toțĭ bătrâniĭ de opt-decĭ de anĭ pot să mărturisească că pădurile se întindeaŭ până la marginile Bucurescilor). De atuncĭ pădurile aŭ perit, mărăciniĭ s'aŭ curățat și pămînturile ocupate de dînșiĭ s'aŭ făcut bune de arăturĭ, de fâneață, și veniturile voastre s'aŭ îndecit și îmbelșugarea asemenea ; dar părințiĭ noștri și noĭ, carĭ am grămădit sudorĭ peste sudorĭ, muncă peste muncă, ca să schimbăm pămînturile voastre nelucrate în câmpiĭ roditoare, de ce schimbare, de ce folos avem să ne bucurăm și noĭ în trista și neschimbata noastră soarte? De nimic și iar de nimic; aceeașĭ ticăloșie, aceleașĭ suferințe, aceleașĭ tânguirĭ ca și maĭ înainte. Dar aceasta este o nedreptate, voĭ v'ațĭ însușit lucrul întreg și ceasul dreptățiĭ a bătut și trebue să vě recunoascețĭ creditoriĭ noștri; avem un drept asupra pămînturilor voastre, dreptul ce ni-l dă munca noastră și a strămoșilor noștri, adăogată din generație în generație, din veac în veac, muncă care a folosit numaĭ vouě, când trebuià să ne folosească și nouě, fiind-că în orĭ-ce exploatare în comun, dacă uniĭ se folosesc, ceĭ-lalțĭ trebue asemenea să se folosească; căcĭ dacă voĭ ațĭ contribuit cu pămînturile voastre, și noĭ am contribuit cu brațele noastre, contribuire care este o proprietate tot așà de legitimă, tot așà de sacră ca și proprie-

No. 1.613
1848
Aug. 23.

tățile voastre; căcĭ dacă voĭ ca posesorĭ pretindețĭ și avețĭ drept să pretindețĭ a întrebuință pămînturile voastre și a trage beneficiurĭ, și noĭ ca lucrătorĭ ar fi trebuit să fim stăpânĭ pe brațele noastre, să ne folosim de munca noastră, singura noastră stare, singurul mijloc de scăpare nouĕ, desmoșteniții acesteĭ lumĭ; muncă, în sfârșit, care dacă, de timpĭ nepomenițĭ, ar fi fost adunată, întrebuințată în folosul nostru, astădĭ am fi fost destul de bogațĭ, în destulă îmbelșugare ca să refusăm bucățelele de pămînt ce uniĭ vor să ne deà și pe carĭ sgârcenia voastră ni le dispută încă. Așà dar, dacă voĭ, ca proprietarĭ, avețĭ un drept asupra pămînturilor voastre. noĭ ca vechĭ lucrătorĭ, carĭ de veacurĭ am întrebuințat puterile noastre la îmbunătățirea pămînturilor voastre și carĭ am fost rĕŭ rĕsplătițĭ de ostenelele noastre, pentru că astădĭ încă sîntem în ticăloșia în care eraŭ părinții noștri, avem să prețuim munca noastră și a părinților noștri, care nu ne-a fost plătită, avem dar, ca și voĭ, un drept asupra pămînturilor voastre, așà dar o parte din veniturile pămînturilor voastre, acel prisos de valoare, care este numaĭ rodul munciĭ noastre, care nu poate fi atribuit decât numaĭ brațelor noastre și brațelor părinților noștri și fără carĭ astădĭ pâmînturile voastre ar fi încă necultivate și în starea lor primitivă și v'ar aduce prea slabe veniturĭ, acel prisos de valoare în veniturile voastre este averea noastră, este proprietatea noastră.“ Și să nu ne înșelăm, resonamentul țĕranilor este tot așà de drept și pentru proprietariĭ prin drept de moștenire, ca și pentru ceĭ ce s'aŭ făcut maĭ în urmă prin cumpĕrătoare; căcĭ pentru ceea ce un posesor de erĭ, de alaltăerĭ a câștigat cu bună credință, pretențiile țĕranilor sînt oare maĭ puțin adevĕrate, maĭ puțin drepte, și lucrat-aŭ eĭ maĭ puțin în folosul celor-lalțĭ fără plată, fără să tragă și eĭ cel maĭ mic folos, și acest adevĕr făcutu-s'a oare pentru aceasta o minciună? nu, tot ce ar dovedì aceasta este că vechiul proprietar a vîndut un lucru din care numaĭ de o parte puteà disposà legitim.

În sfârșit, ca argumentația țĕranilor să fie adevĕrată, să nu se poată refutà, n'are trebuință a se rezemà și a alergà la un trecut atât de depărtat de noĭ, îĭ ajunge să argumenteze numaĭ de la ceĭ opt-spre-dece anĭ din urmă încoa, de la întroducerea faimosuluĭ și omenosuluĭ Regulament. Eată limbagiul ce țĕraniĭ și revoluția ar fi putut să ție proprietarilor acelora carĭ se posomorĕsc cu totul în contra a orĭ-ce idee de expropriație cu îndemnisație, și vorbind ast-fel, revoluția ar fi fost dreaptă, s'ar fi ridicat la înălțimea ce-

ruluĭ, ar fi ţinut un limbagiŭ pe care chiar Dumneḑeŭ, acel nesfârşit bun, cel nesfârşit drept, ar fi ţinut. Dar nicĭ ţĕraniĭ, nicĭ ceĭ ce aŭ făcut revoluţia în numele lor, nu vor să atingă această parte ilegitimă a veniturilor voastre, nicĭ să cerceteze mijloacele cu carĭ cea maĭ mare parte s'a slujit ca să ajungă la proprietate; istoria stă de faţă, atât trecută cât şi contimporană, ca să acuse cea maĭ mare parte din posesiile de astăḑĭ ca rĕŭ câştigate şi ca să ne spue toate vicleniile, toate mijloacele ruşinoase ce aŭ întrebuinţat uniĭ ca să se facă proprietarĭ. Nu ne pasă, revoluţia e generoasă şi, în sborul sĕŭ către viitor, către perfecţie, către Dumneḑeŭ, uită toate relele trecutuluĭ; pătrunsă de amor şi de vieaţa evangelică, nerăbdătoare de a vedé întemeindu-se domnirea fraternităţiĭ, se grăbesce a aruncà un vĕl des peste tot ce fu, şi tot de odată îşĭ ḑice: „Să ne închipuim că ceĭ patru miĭ de proprietarĭ ce posedă astăḑĭ, posedă cu tot dreptul, că orĭ-când, în împărţirea veniturilor, n'aŭ vătĕmat interesele ţĕranilor, şi să ne silim a face pe aceştĭ din urmă, în numĕr de 375.000 familiĭ, să-ĭ facem maĭ mulţumiţĭ, maĭ fericiţĭ şi aceasta fără a luà nimic din fericirea celor-lalţĭ, să ne silim să-ĭ facem proprietarĭ pe atâtea pogoane câte va puté Statul să rĕscumpere. Şi la un asemenea limbagiŭ evanghelic, când e vorba a întoarce douĕ milioane de oamenĭ la vieaţă, la fericire, fără a vătĕmà pe nimenĭ, se aud proprietariĭ strigând: Cabale şi comploturĭ, spre a turburà linişte patrieĭ noastre! O copiĭ ingraţĭ aĭ uneĭ mumĭ prea parţiale! ast-fel sdrobiţĭ sînul care v'a hrănit cu toate: cu laptele sĕŭ, cu sângele sĕŭ, care v'a păstrat tot ce aveà maĭ bun şi care îşĭ propune a urmà favorurile sale, dar care tot de odată, mişcată de compătimire şi pentru ceĭ-lalţĭ fiĭ aĭ sĕĭ, fraţiĭ voştri, ce aţĭ lăsat în ticăloşie, nemângâiată de părăsirea lor, e hotărîtă, în sfârşit, a-şĭ îndreptà greşeala, a le întinde un sîn matern, şi ast-fel, după o nedreptate de maĭ multe veacurĭ, a-ĭ face fericiţĭ ca şi pe voĭ şi a face ast-fel ca pe viitor fericirile voastre să fie solidare. Şi îndrăsniţĭ să strigaţĭ pretutindenĭ că e apĕsare, tiranie, voĭ, carĭ nu maĭ departe decât erĭ încă apĕsaţĭ, voĭ, carĭ de veacurĭ abusaţĭ de carnea, de vieaţa fraţilor voştri... Dar să ne grăbim a lăsà acest subiect, căcĭ face a se cufundà prea mult inima, mintea, toată fiinţa ni se revoltă şi nouĕ ne trebue linişte, o indulgenţa evanghelică în timpurile carĭ trăim. Să venim la adevĕrata chestie şi să examinăm dacă un Stat poate pentru interesul general, pentru fericirea tutulor, să exproprieze prin forţă pe particularĭ, indemnisându-ĭ. Nu este popol în Europa, mare saŭ mic,

No. 1.613. 1848 Aug. 23.

care să nu fi recunoscut acest princip și trebue ca o nație să fie prea înapoiată, prea barbară, ca să primească principul contrariŭ, adecă că interesul tutulor trebue să se supue interesuluĭ caprițios al unora; ḑicem caprițios, căcĭ ce este un interes care se împotrivesce fericiriĭ tutulor, dreptuluĭ imperial, care are orĭ-ce soțietate de a lucrà la fericirea acelora, carĭ până acum aŭ fost sacrificațĭ. A face să spânzure interesul tutulor de interesul unora va să ḑică a stăruì în barbarie, va să ḑică a condamnà o soțietate întreagă la nemișcare, la suferință, a se folosì de dînsa o minoritate egoistă. Dacă a sacrificà pe uniĭ în folosul tutulor este o nedreptate, cu atât maĭ mult nedreptatea strigă, când e vorba a sacrificà pe toțĭ unora; dar aicĭ nu e vorba de sacrifițiurĭ, nicĭ chiar de interese vătĕmate, căcĭ dacă pe de o parte Statul iea Țiganiĭ ca să-ĭ libereze, un rînd de case ca să înfrumusețeze orașul saŭ să facă un drum mare, părțĭ de pămînt ca să imparță la ceĭ întrebuințațĭ, de altă parte indemnisează pe posesorĭ de toate perderile ce aŭ avut, dă cu o mână ceea ce a luat cu cea-laltă, indemnisează cu banĭ Țiganiĭ, casele, pămînturile de carĭ soțietatea a avut trebuință. Singurul rĕŭ ce face minorităţiĭ este că-ĭ contrariează gusturile sale, voințele sale, prejudecăţile, o silesce a nu maĭ avé robĭ saŭ o casă în cutare loc, saŭ pămînturĭ neatinse, precum le-a avut până în ḑiua de astăḑĭ. Dar în toate acestea, unde se vede sacrificiul din partea minorităţiĭ, în ce s'aŭ vătĕmat interesele sale, și trebuì-va oare pentru pizma unora, pentru nisce prejudecățĭ ruginite, să condamnăm o soțietate întreagă la suferință, la moarte morală, cea maĭ degradatoare, cea maĭ tristă din toate? Pentru ce să respecteze cine-và maĭ mult ideia greșită a unora pentru ideia dreaptă adevĕrată, soțială a tutulor; ar fi o nebunie, un lucru absurd, și lumea protestează în contra a orĭ-ce nebunie, în contra a orĭ-ce absurditate. Ast-fel Franța și Englitera în coloniile sale, Țeara-Românească și Moldavia, în sînul lor, n'ar puté nicĭ odată să se scape de infamul sclavagiŭ; persoanele interesate ar venì să ne ḑică: ast-fel o cere interesul nostru; ast-fel mijloacele de comunicare publică, canalurile, drumurile-de-fer n'ar fi cu putință; la orĭ-ce aliniere de drum, domniĭ interesațĭ ar venì să ḑică că pe acolo e proprietatea lor și că n'ar voì să-șĭ vaḑă moșiile lor împărțite în două părțĭ, nicĭ chiar pămînt grămădit în maĭ multe locurĭ; ast-el institutiile barbare din veacul de mijloc, robia, cu toate grozavele eĭ urmărĭ, ar fi încă în sînul Europeĭ civilisate. Signoriĭ din Franța și Germania, ca și ex-signoriĭ noștri, ar avé încă oamen

clăcaşĭ şi iobagĭ (corvéables et taillables); în sfârşit lumea ar trăì încă în întunerec şi în chaosul primitiv, saŭ s'ar aflà astădĭ într'acelaşĭ punct în care se aflaŭ sălbaticiĭ, sînt câte-và miĭ de anĭ. Aşà dar ceea ce deosebesce pe o soţietate civilisată de o soţietate barbară, ceea ce desparte pentru tot-deauna aceste douĕ polurĭ opuse ale omeniriĭ, este că într'una se proclamă dreptul soţietăţiĭ maĭ pre sus de dreptul individuluĭ, fără a lăsà interesul acestuĭ din urmă, adică indemnisând pe aceĭ ce-ĭ esproprieazǎ prin forţă, în cea-laltă se pune interesul individuluĭ maĭ pre sus de dreptul soţietăţiĭ şi dice: maĭ bine să piearǎ dreptul soţietăţiĭ decât un drept personal. Tot acela este şi limbagiul ce ţin la noĭ uniĭ proprietarĭ, aceia ce se însemnează cu numele de reacţionarĭ; eĭ dic: noĭ nu voim să vindem; dar interesul soţietăţiĭ o cere..... se poate, dar nu voim să vindem. Ast-fel douĕ milioane de oamenĭ să sufere, pentru că 3.000 nu vor să înţeleagă. Aceasta nu se poate, o ast-fel de nedreptate nu se poate sprijinì decât într'un popol barbar şi România a declarat că nu maĭ vrea să se numere între popoarele barbare.

Dacă dar pretutindenĭ este drept şi moral a expropria în folosul public, şi în casul special ce ne ocupă, este drept şi moral a exproprià pe posesoriĭ de moşiĭ de o parte din pămînturile lor, cum s'a făcut aceasta în Prusia, şi cum se face acum în Ungaria, cu atât maĭ mult ar fi drept şi moral la noĭ, unde ţĕraniĭ, precum am vĕdut maĭ sus, aŭ fost lipsiţĭ de beneficiul munciĭ lor în folosul proprietarilor şi, ca să fim consecuenţĭ, să le dăm o părticică chiar fără indemnisaţie. Ast-fel să conchidem pentru a doua oară, că este nu numaĭ necesar din punctul de vedere naţional de a face pe ţĕran proprietar, dar că aceasta este încă şi din punctul de vedere al dreptăţiĭ şi al moraleĭ.

Ne rĕmâne acum a cercetà cel din urmă cas, adică de este şi folositor a împroprietărì pe ţĕranĭ: de este în interesul atât al ţĕranilor cât maĭ cu seamă al proprietarilor de a exproprià pe aceştĭ din urmă de o parte din posesiile lor indemnisându-ĭ, şi de a împărţì bucăţile rĕscumpĕrate celor din urmă? Dacă această măsură urmează să aibă de efect sărăcia proprietarilor, dacă, în loc de a mărì, va trebuì să micşoreze venitul, noĭ sîntem dintre ceĭ dintâĭ a ne împotrivì, a lepĕdà o asemenea propunere. Dar ne înşelăm mult, dacă socotim această măsură contrarie intereselor proprietarilor, ba încă nemijlocitele sale efecte vor fi de a îndoì în puţin timp venitul moşiilor; în maĭ puţin de cincĭ anĭ vom avé ocasie să ne convingem, şi eată cuvintele principale: Ce poate îmbogăţì

No. 1.613. 1848 Aug. 23.

un popol? Este oare de a se vedé înconjurat de popoare sărace și în ticăloșie, saŭ maĭ bine de a se vedé înconjurat de popoare bogate și în îmbelșugare. De o jumătate de veac, diplomația națiilor stă în a sărăcì cât se poate maĭ mult națiile vecine și a se bucurà de sărăcia lor; ast-fel se credeà pe atuncĭ, că cu cât o nație va fi maĭ mult împresurată de națiĭ sărace și jumătate barbare, cu atât ea este maĭ bogată, maĭ puternică, maĭ îngrozitoare. De atuncĭ politica și popoarele aŭ început a vedé alt-fel. Astădĭ se întrec a lucrà pe cât pot spre îmbogățirea vecinelor lor. Aceeașĭ greșeală se făceà și în ceea ce se atinge de interesele deosebitelor clase ale aceleiașĭ națiĭ. Îșĭ închipuià că o clasă ar fi cu atât maĭ fericită, cu cât cele-lalte ar fi relativ maĭ slabe, maĭ sărace, maĭ nenorocite. De aceea toate clasele, înțelegênd și pe cele maĭ în bună stare, cele maĭ bogate, eraŭ atuncĭ sărace în comparație cu ceea ce sînt astădĭ și în comparație cu ceea ce ar fi putut să fie chiar atuncĭ, dacă clasele maĭ de jos ar fi fost favorisate, dacă traiul lor ar fi fost maĭ bun. Acest adevĕr cunoscut, întemeiat pe tot ce este maĭ rațional în ceea ce se atinge de ordine, de bogăție și de fericire soțială, este pricina că astădĭ pretutindenĭ, la toate națiile pe drum de civilisație, clasele maĭ fericite, maĭ bogate, aŭ o singură preocupație: a lucrà la fericirea claselor sărace, a îmbunătățì soartea lor cât se va puté maĭ mult. Și cum lucrurile ar puté fi alt-fel, cum ar pretinde cine-và ca o nație să fie bogată, dacă vecinele sale vegetă în ticăloșie; ast-fel să citām un exemplu, de ce folos poate fi nația arabă pentru comerțul german, ea care cu puțin orez, câte-và miĭ de corturĭ și un mare numĕr de caĭ, scoșĭ chiar din țeară-le, șĭ-a împlinit toate neapĕratele trebuințe anuale; ast-fel și Egiptul și amândouĕ Principatele noastre, unde locuitoriĭ sînt așà de săracĭ, în cât luxul lor în hrană nu merge maĭ departe de usturoiŭ și de pastramă; ce ar venì să cumpere Germanul în aceste treĭ țĕrĭ? ce ar venì să vîndă? Nimic, maĭ nimic; trebuințele locuitorilor acestor treĭ țĕrĭ ridicându-se la prea puțin lucru, vor cumpĕrà asemenea puțin din străinătate, dar de altă parte cumpĕrând puțin, vor vinde asemenea puțin, căcĭ spre a puté vinde trebue să poată cumpĕrà, și cine nu produce ca să vîndă n'are nicĭ cu ce să cumpere; dar să ne închipuim că aceste treĭ țĕrĭ se fac de odată întreprindĕtoare, bogate, și că produc ele câte trele de douĕ orĭ cât produce Franța (nu este peste putință), adică mărfurĭ și producte agricole pentru patru-decĭ de miliarde, și vom vedé de ce utilitate, de ce avan-

No. 1.613. 1848 Aug. 23.

tagiŭ nemărginit se fac îndată aceste treĭ țĕrĭ pentru Germania. Îndată aceasta se va pune a produce mult maĭ mult decât până acì, căcĭ cererile noastre, consumațiile noastre, se vor mărì și cată să se mărească, căcĭ precum am dis că, un popor, care produce puțin, consumă puțin, asemenea când produce mult, consumă mult. Și în ast-fel de chip Germania se interesează a vedé bogăția, îmbelșugarea, civilisația prosperând la noĭ; și ast-fel propria sa fericire este imediat legată de fericirea celor-lalte popoare ; și eată cum este solidaritate de bogăție și sărăcie între toate națiile globuluĭ, lege divină, lege cerească, care silesce pe popoare a-șĭ voì bine unul altuia. Tot asemenea este și pentru deosebitele clase ale aceleiașĭ națiĭ; cum ar puté una fi în adevĕr bogată și într'aceeașĭ vreme fericită (facem această restricție, căcĭ se întîmplă adesea ca o clasă să se facă prea bogată, când cele-lalte vegetă în ticăloșie; dar atuncĭ această bogăție este aparentă, periculoasă, fără fericire, uneĭ ast-fel de bogățiĭ îĭ trebue tot-deauna reazem și putere, nu e nicĭ odată sigură pe a doua di, și clasa care se bucură de dînsa e în tot timpul d'asupra unuĭ vulcan), cum ar puté una, dicem, să fie bogată și fericită, când cele-lalte gem în sărăcie și nenorocire, căcĭ în ce ar sta bogăția sa, daca marea majoritate a locuitorilor se află în sărăcie, n'are cu ce face schimbul, nu poate nicĭ să cumpere nicĭ să vîndă. Fără îndoeală, în relație cu ticăloșia acesteia, cea dîntâĭ se află într'o îmbelșugare aparentă, se socotesce bogată și norocită; dar cât e de mare greșeala sa și cât de mult seamĕnă pilda sa cu aceea a chioruluĭ între orbĭ; cât ar fi de bogată, de norocită, cât de marĭ avuturĭ ar fi veniturile sale, dacă cele-lalte clase, în loc de a trăì în lipsă, ar puté să se bucure și ele de oare-care traiŭ bun, să se împărtășească de oare-care bogăție. Dar se scie bine că numaĭ atuncĭ va fi bogată, bogată cu milioanele, când și surorile sale cele micĭ vor posedà ce-và; și este prea natural, bogăția nu poate nasce decât din bogăție, fericirea decât în mijlocul fericiriĭ tutulor; acolo unde suferințele și desordinile, unde ticăloșia și degradația este singura parte a gloatelor, acolo fericirea, bogăția nu sînt posibile nicĭ chiar pentru clasa privilegiată! Voesce ea să posede în realitate, și să posede mult, cată să facă ca și surorile sale cele nenorocite să poată posedà ce-và; voesce să fie fericită, să lucreze la fericirea claselor uitate, suferinde, atuncĭ și numaĭ atuncĭ va puté să se numească bogată, fericită, să se socotească norocită, atuncĭ se va bucurà de propria sa fericire, de acea fericire pămîntească, care

No. 1.613. 1848 Aug. 23.

este unicul sĕŭ vis, care se va realisà pentru sine numaĭ când îl va face realisabil pentru cele-lalte. Ast-fel cere voința divină, lege sfîntă, lege de amor, care se slujesce chiar de patimile oamenilor, de egoismul cel nedeslipit de clasele privilegiate, ca să le silească a lucrà la fericirea a toateĭ soțietățiĭ, lege care adresându-se la dînsa iĭ vorbesce ast-fel: Tu eștĭ bogată, tu eștĭ puternică, prea fericita pămîntuluĭ, și cu toate acestea eștĭ săracă, slabă, prea puțin fericită; vreaĭ să-țĭ mărescĭ proprietatea, singura-țĭ norocire? Întinde o mână amică surorilor tale nenorocite, ajută-le, sprijină-le și tot binele ce le veĭ face, să sciĭ că ție țĭ l-aĭ făcut; dar dacă stăruescĭ în egoism, dacă aĭ câștigat pe nedrept, pe nedrept ți-se va luà, dacă hrănescĭ în inima ta dispreț și ură, dispreț și ură țĭ se va da.

Dar toate acestea, va ḍice cine-và, sînt numaĭ o teorie frumoasă, să venim la faptă și dovedesce dacă poțĭ, că făcênd pe țĕran proprietar, adică, că indemnisându-ne de o parte din pămînturile noastre expropriate, starea noastră, veniturile noastre, în loc de a scădé, se vor îndoì îndată, se vor întreì ș. c. l. Eĭ bine, fiind-că avețĭ așà de puțină încredere în prințipurile eterne, carĭ sînt nisce doveḍĭ divine, să venim la fapte, doveḍĭ și demonstrațiĭ pămîntescĭ; eată două incontestabile, și a căror autenticitate nimenĭ nu va îndrăsnì să o tăgăduească. Înaintea revoluțieĭ Franțeĭ de la 1789, când într'această țeară domnià proprietatea cea mare tot odată cu robia, și când populația se ridicà la 26.000.000 locuitorĭ, veniturile publice nu se urcaŭ maĭ sus de 500.000.000 de francĭ, și se scie cu ce silă și cu ce blesteme din partea populațiilor se adunaŭ; astăḍĭ când există proprietatea cea mică și populația este de 35.000.000 de locuitorĭ, veniturile publice se ridică aproape la două miliarde, și ar puté fi îndoite, fără ca aceasta să pricinuească tot acele rele de atuncĭ, cu alte vorbe aceasta vrea să ḍică, că prin întroducerea proprietățiĭ ceĭ micĭ, locuitoriĭ atât săracĭ, cât și bogațĭ, sînt de patru, de cincĭ orĭ maĭ mult posesorĭ decât maĭ nainte, cu această deosebire că atuncĭ posedaŭ numaĭ uniĭ și astăḍĭ Franța numĕră treĭ milioane și jumătate de familiĭ proprietare. Și cu toate că grozavele turburărĭ, prin carĭ Franța a trebuit să treacă, răsboaele neîncetate și ruinoase ce a ținut în timp de două-ḍecĭ și cincĭ de anĭ cu toată Europa, aŭ fost destule pedicĭ la proprietatea sa, destulă întârḍiere la o fericire pacĭnică și neîntreruptă; de n'ar fi fost aceste evenimente grozave, astăḍĭ Franța ar fi putut fi de două, de treĭ orĭ maĭ bogată decât este; o dovadă despre aceasta, și care va slujì de odată și de a doua faptă spre sprijinirea princi-

No. 1.613. 1848 Aug. 23.

pelor ce am pus, este că Prusia, care n'a avut a trece prin anarchie, prin catastrofe și schimbări iuți și neprevĕḑute de revoluțiĭ sângeroase, și care șĭ-a realisat reforma, a înșesit veniturile sale în maĭ puțin de douĕ-ḑecĭ și șease de anĭ. Am ḑis maĭ sus că acolo fu regele, care printr'o ordonanță regească decretă reforma, îndatorând pe fie-care proprietar a da jumătate din pămînturile sale țĕranilor. Maĭ întâiŭ fură strigărĭ, blesteme, nemulțumirĭ generale; după vorbele interesaților, țeara mergeà spre ruină și nobiliĭ vor fi cele dintâĭ jertfe; cu toate acestea astăḑĭ Prusia este bogată, fericită, și naționalitatea sa e din cele maĭ strînse, și nobiliĭ, cu toată micșorarea pămînturilor lor pe jumătate, ieaŭ veniturĭ carĭ întrec pe cele vechĭ cu de treĭ orĭ valoarea lor, adică că veniturile s'aŭ înșesit, pentru că în timp de douĕ-ḑecĭ și șease de anĭ, cât a ținut rĕscumpĕrarea, aŭ luat dobânḑile indemnisațieĭ și, în sfîrșit, chiar indemnisația. Eată trista perspectivă la care vor fi la noĭ expușĭ țeara și proprietariĭ, dacă vom face pe țĕran proprietar! Și cum puteà fi alt-fel? Când o mare majoritate de locuitorĭ, carĭ eraŭ până atuncĭ în ticăloșie, adusă în urmă prin nisce măsurĭ soțiale la traiŭ bun, la bogăție, se face maĭ activă, maĭ întreprinḑĕtoare, maĭ fericită, nu e natural ca aceia ce posedaŭ mult, să poseadă acuma maĭ mult?

Dacă, spre exemplu, la noĭ cele treĭ sute de miĭ de familiĭ de țĕranĭ, carĭ sînt maĭ toate în necesitate și în goliciune, s'ar găsì de odată într'o stare de douĕ, de treĭ orĭ maĭ bună, noĭ proprietariĭ nu ne-am face chiar printr'aceasta de douĕ, de treĭ orĭ maĭ bogațĭ? Cine poate să tăgăduească această faptă, că îmbogățirea tutulor îmbogățesce pe acela care maĭ posedă, precum sărăcia tutulor sărăcesce chiar pe aceia carĭ se numĕră între bogațĭ. Până acum la noĭ, am resonat noĭ, proprietariĭ, cum resonaŭ acum douĕḑecĭ și cincĭ de anĭ proprietariĭ din alte țĕrĭ, și am fost pedepsițĭ în partea unde eram maĭ simțitorĭ, în iubirea noastră de argint; tot voind a ne îmbogățì din spinarea gloatelor, a stoarce de la țĕran cât putem maĭ mult, ne-am redus pe noĭ și țeara la o bogăție aproape de sărăcie; și în adevĕr ce sînt veniturile noastre pe lângă nemărginita întindere a pămînturilor? ce este un venit de o mie saŭ douĕ miĭ de galbenĭ pentru un pămînt, care ar fi trebuit să deà de treĭ, de patru orĭ maĭ mult? Nu este așà că Dumneḑeŭ scie să pedepsească bine, să isbească bine, că cunoasce partea simțitoare a orĭ-ce egoism, a orĭ-ce urîtă patimă; am fost iubitorĭ de argint, egoiștĭ, am voit tot pentru noĭ, nimic pentru

No. 1.613. 1848 Aug. 23.

alţiĭ, şi eată că ne pedepsesce cu iubirea noastră de argint, cu egoismul nostru, făcêndu-ne să vedem că veniturile noastre sînt o a treia parte, o a patra parte din ceea ce puteà fi, dacă am fi lucrat cât de puţin la îmbogăţirea ţĕranilor. O Dumneḍeule! Fă să pricepem că o clasă numaĭ atuncĭ poate fi bogată şi fericită, când vor fi şi cele-lalte; căcĭ aşà e voinţa ta, tu nu suferĭ fericire excepţională, căcĭ tu voescĭ să fie solidaritate între toate clasele, că dacă una e bogată, fericită, să fie şi cele-lalte. Ast-fel, orĭ în ce chip vom tratà chestiunea, subt orĭ-ce punct de vedere vom privì-o, ajungem tot-deauna la aceeaşĭ conclusie, adică că este de trebuinţă a face pe ţĕran proprietar şi aceasta nu numaĭ din punctul de vedere al naţionalităţiĭ, nu numaĭ din acela al dreptăţiĭ, dar chiar din punctul de vedere al utilităţiĭ. Să conchidem dar, pentru cea din urmă oară, că orĭ-ce posesor de pămînturĭ, care-şĭ înţelege bine interesul, care maĭ are o rĕmăşiţă de sentiment, de moralitate şi de dreptate, care maĭ păstrează în inima sa oarecare amor de patrie, trebue să se hotărască la o expropriaţie de o parte din pămîntul sĕŭ, după o dreaptă indemnisaţie din partea Statuluĭ.

No. 1.614. 1848 Aug. 24.

Adresa No. 5.879 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ către Sfatul Municipal al Capitaleĭ.

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

La Consiliul Municipal de aicĭ.

De trebuinţă fiind a se pregătì îndată la Giurgiŭ o casă pentru locuinţa luĭ Fuat Efendi, şi acel oraş în lipsă fiind de trebuincioasele mobile, este învitat acel Consiliŭ ca îndată să închirieze de la vre-un tapiser de aicĭ mobilele ce se pot socotì de neapĕrat pentru treĭ odăĭ, între carĭ să fie şi un pat cu trebuinciosul aşternut, şi încărcându-le în care ce într'adins va închirià, să le pornească până mâne negreşit la Giurgiŭ în primirea d. Administratoruluĭ local, cu foae de numĕrul şi felul lor, şi sub îngrijirea unuĭ într'adins dorobanţ al aceluĭ Consiliŭ, ca să nu sufere pe drum vre-o vătĕmare, însciinţând şi sub-iscălituluĭ ce anume s'a trimis, şi cât este plata lor pe lună.

N. G.

No. 5.879.

No. 1.615.
1848
Aug. 24.

Raportul No. 5.881 al Ministerului trebilor din Läuntru al Ţěriĭ-Românescĭ către Locotenenţa Domnească.

(Orig. Arch. St. Dos. No. 2.108/73.)

Dreptate, Frăție.

Onorabileĭ Locotenenţe Domnescĭ.

Ministrul celor din Lăuntru.

D-l Gheorghe Cuţarida, trimis fiind de fostul Guvern provisoriŭ la 14 Iunie în România-mică cu grabnice hârtiĭ din slujbă către d. ceĭ-lalţĭ membri aĭ Guvernuluĭ, ce se aflaŭ pe atuncĭ în partea loculuĭ, a trebuit să închirieze pentru a sa preumblare o trăsură pe care a întrebuinţat-o ḑece ḑile, plătind de la sine atât chiria aceasta, cât şi cheltuelile drumuluĭ, fără a i se face de cine-và până astăḑĭ vre-o despăgubire.

Osebit de aceasta, numitul, însărcinat fiind de acest Minister cu scrierea prescriptelor-verbale ale Comisieĭ pentru desbaterea proiectuluĭ proprietăţiĭ, şĭ-a îndeplinit şi această însărcinare întocmaĭ precum trebuinţa a cerut, după înscrisa încredinţare ce a dat despre aceasta însuşĭ d. Vice-president aceleĭ Comisiĭ, fără a i se face nicĭ pentru aceasta vre-o despăgubire.

Sub-iscălitul, considerând dreptul ce are d. Cuţarida ca să reclame de la Guvern îndestulare pentru preḑisele cheltuelĭ şi osteneala sa, are onoare să-l recomandeze la acea onorabilă Locotenenţă, adăogându-şĭ părerea că suma de cincĭ-spre-ḑece galbenĭ împěrătescĭ, No. 15, este îndestulă pentru a numituluĭ îndestulare.

Salutare şi frăţie.

Ministrul celor din Lăuntru, N. Golescu.
Capul Secsiĭ, Steriadi.

No. 5.881.
Secs. 1. M. 2.

(Resoluţie :) Fiind trimis formal, se aprobă să se deà din §. extraordinar.

No. 1.616.
1848
Aug. 24.

Adresa No. 3.093 a Sfatuluĭ Municipal al Capitaleĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţěriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru al trebilor din Lăuntru,

Spre îndeplinirea cereriĭ urmate de Domnia-voastră prin nota

No. 1.616. 1848 Aug. 24.

cu No. 5.495, Consiliul are onoare a vĕ alăturà pe lângă aceasta listă de baniĭ cheltuiţĭ cu îndestularea soldaţilor otomanĭ, veniţĭ aicĭ în Capitală cu Ex. Sa Suleiman Paşa.

Salutare şi frăţie.

President, Ḋ. Polizo.

Consiliul Municipal: Ştefanachi P. Theodosiu, Gheorghe Solacoglu.

Aj. A. Costiescu.

No. 3.093.

(Alăturată listă de cheltuelĭ, în sumă de leĭ 1.999, par. 28.)

No. 1.617. 1848 Aug. 24.

Raportul No. 7.188 al Administraţiuniĭ de Mehedinţĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 334.)

Dreptate, Frăţie.

Domnuluĭ Ministru din Lăuntru.

Prin ordinul d-luĭ General-Căpitan Gheorghe Magheru cu No. 22, s'a îndatorat subt-scrisul, în urmarea decretuluĭ onorabiluluĭ Guvern provisoriŭ cu No., ca orĭ-când se va arătà în acest ditrict d. Radu Roset, să-l arestez şi să raportuesc domnieĭ-sale. În urmarea acestuĭ ordin, lucrându-se cuviincioasa înţelegere cu d. Comandir al batalionuluĭ 1-iŭ din regimentul No. 1, ca arătându-se d. Roset la vre-unul din punctele acestuĭ district, să-l trimiţă la Administraţie, s'a primit din parte-ĭ adresa No. 10, că avênd şi domnia sa un alt ordin cu No. 1.351 de la d. General Tell, a-l înaintà d'a dreptul la d-voastră, Administraţia pe de o parte a slobodit d-luĭ Roset cuviinciosul bilet a venì acolo în capitala Bucurescĭ cu vaporul Arpad până la Giurgiŭ şi de aci pe uscat, încunoscinţând tot de odată şi d-luĭ General Magheru această urmare; iar pe de alta raportează şi Domnieĭ-voastre prin într'adins ştafetă.

Salutare şi frăţie.

p. d. Administratorul districtuluĭ Mehedinţĭ, S. C. Roşianu.

No. 7.188.

Raportul No. 73 al Comisarilor din Vlașca, D. Duțulescu și C. Burlan, către Locotenența Domnească a Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.618.
1848
Aug. 24.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 349.)

Onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ a Românieĭ.

Sub-însemnațiĭ Comisarĭ, pe temeiul instrucțiilor ce li s'aŭ dat, cu onoare face cunoscut că toate lucrările lor sînt nimicite, pentru că administrația, în loc ca să facă a se întărì ḑisele lor prin subt-administratoriĭ și împiegațiĭ sĕĭ, întrebuințează manierele cele maĭ aspre către frațiĭ noștri sătenĭ.

După ce, din nenorocire, săteniĭ acì sînt maĭ apĕsațĭ decât în orĭ-ce alt district, după ce că învĕțătoriĭ de prin sate și preoțiĭ sînt în cea maĭ desăvârșită ignoranță, în cât abià pot citì circularele fără a le înțelege, după ce că logofețiĭ satelor sînt pe câte două, treĭ sate unul, apoĭ și subt-administratoriĭ, când se duc prin sate, le vorbesc numaĭ de îndatoririle lor către proprietarĭ și nimic alt maĭ mult.

Ar trebuì un Cicerone ca să nareze, ca să descrie deplorabila posiție a țĕranuluĭ, iar nu noĭ, nisce micĭ profesorĭ, carĭ sîntem deprinșĭ a vorbì de patrie și de naționalitate numaĭ pruncilor pe carĭ îĭ maĭ întristam, descriindu-le calamitățile ce le suferiaŭ părințiĭ lor. Și ce curagiŭ maĭ avem noĭ când, prin raportul cu No. 62 Iulie 17, am maĭ făcut cunoscut onorabileĭ Locotenențe că acì trebue un bărbat din ceĭ maĭ demnĭ, căruia să i se deà puterea unuĭ dictator? Numaĭ patria singură ne-a făcut a maĭ repetà și a ḑice că sîntem perduțĭ, de nu se vor luà măsurĭ coercitive, și eată pentru ce:

Se scie că cetatea Giurgiuluĭ este populată maĭ mult de Bulgarĭ, Sîrbĭ și Grecĭ insularĭ; se scie iarășĭ că aceștia nu voesc binele nostru, pentru că eĭ aŭ fost carĭ aŭ dat o petiție Pașeĭ în protiva Comisarilor carĭ, ḑiceaŭ, că s'aŭ dus prin țeară ca să rĕscoale pe țĕranĭ în protiva Turcilor; eĭ aŭ fost causa desființăriĭ gardieĭ naționale și a stindardelor din Capitală; eĭ aŭ fost carĭ aŭ înspăimîntat pe țĕranĭ, de nu aŭ primit stindardele prin sate și nu aŭ lăsat ca să se arḑă exemplarele; cu un cuvînt eĭ aŭ fost nenorocirea țĕranuluĭ, care astăḑĭ nu vrea să înțeleagă nimic, pentru că le-aŭ spus că sîntem nisce înșelătorĭ, nisce ciocoĭ carĭ

No. 1.618. 1848 Aug. 24.

vrem să-ĭ amăgim numaĭ prin vorbe; şi ţĕraniĭ aŭ cuvînt să-ĭ creadă, pentru că în toate domniile numaĭ eĭ aŭ fost ceĭ maĭ nedreptăţiţĭ, ceĭ maĭ înşelaţĭ şi jefuiţĭ. Astădĭ ţĕranul nu se maĭ încrede vorbelor dulcĭ, şi nu numaĭ că nu vrea să le asculte, ba încă privesce pe ceĭ ce i le spun ca pe nisce hoţĭ şi tâlharĭ, ce vin să-ĭ răpească copilaşiĭ, căcĭ atâta ĭ-a maĭ rĕmas! Şi cum poate să se încreadă, când el tot este în lanţurĭ, când vede că zapciul, care ĭ-a supt sângele şi care a fost complicele arendaşilor ce îĭ jefuiaŭ, astădĭ pentru meritele sale este sameş? Cum poate să se încreadă, când vede roate de oştire pe urechile lor, ca să-ĭ silească a robì tot ciocoiuluĭ şi arendaşilor? Cum poate să se încreadă, când vede execuţie turcească în satul luĭ, care îĭ iea cu rînd cu nerînd să facă podvoade? Cum poate să se încreadă, când vede pe acela ce-l îndărătnicià de la nouĕle reforme, că astădĭ este cinstit şi pus în slujbă?

Până când nu se vor stârpì abusurile şi nedreptăţile carĭ astădĭ sînt în floare, până când nu va vedé şi ţĕranul ce-và în mână, nu maĭ poate să creadă nimic. Ţiganuluĭ i s'a dat libertatea, nouĕ ni s'a dat a vorbiriĭ şi a scrieriĭ, ţĕranuluĭ nu i s'a dat nimic: deputaţiile şi alte istoriĭ sînt pentru dînsul tot beilic şi străgănire.

Ţĕranul dar din toate aceste reforme s'a ales până acum numaĭ cu speranţa de o vieaţă maĭ ferice în viitor, şi ca să se înrădăcineze în inima luĭ amorul patrieĭ şi al Constituţieĭ, nu este destul numaĭ Comisariĭ să le propoveduească, ci, cum am dis, toţĭ impiegaţiĭ şi chiar d. Administrator să easă în public şi prin sate, să le arăte că sînt adevĕrate cele ce le-am spus, şi ast-fel să-ĭ facă a dispreţuì calomniile ce arendaşiĭ aduc Constituţieĭ. Dar administraţia a lucrat contra ordinelor şi aşteptăriĭ Ministeruluĭ, căcĭ subt-administratoriĭ, carĭ s'aŭ orînduit în locul celor vechĭ, aŭ fost şi maĭ neomenoşĭ: unul, neputĕnd a se face a fi înţeles de ţĕranĭ, a alergat la maniera cea neomenoasă a bătăiĭ, pentru care s'a şi scos; altul iarăşĭ, nu numaĭ că nu e revoluţionar, dar încă nu are nicĭ chiar ideia despre Constituţie. Cum dar acesta poate vorbì ţĕranuluĭ despre un ce, pe care nicĭ chiar el nu-l înţelege? Într'altă plasă iarăşĭ subt-administratorul lipsesce maĭ de când s'a format Constituţia. Însă toate acestea nu sînt nimic pe lângă capitala faptă a Administraţieĭ, adică că a tolerat contracciuluĭ însărcinat cu proviantul cailor turcescĭ, ca să ieà patru Turcĭ, în loc de dorobanţĭ, carĭ să silească pe ţĕranĭ a transportà fînul şi orzul la lagăr.

Cum dar maĭ putem noĭ a face pe ţĕran să creadă că Constituţia

este pentru binele luĭ? Cum putem a-l face să moară pentru patrie? De nu se vor luà măsurĭ grabnice, este de temut să nu vedem pe ţĕran făcênd causă comună cu reacţionariĭ în contra noastră. No. 1.618. 1848 Aug. 24.

D. Duţulescu, C. Burlan.

Giurgiŭ.
No. 73.

(Resoluţie:) Ministrul celor din Întru va luà în băgare de seamă şi va face cele de cuviinţă, chemând pe d. Burlan a audi cele ce are de spus.

Corespondenţă din Constantinopole către „Le Constitutionnel“. 1848. 21. IX. No. 1.619. 1848 Aug. 24.

Turquie.

Constantinople.

. . . .

Malgré les fêtes du Baïram, pendant lesquelles les affaires sont suspendues et toutes les administrations en vacances, le Ministère n'a pas cessé de tenir presque journellement conseil. On attribue cette activité aux préoccupations causées par la question moldo-valaque, qui devient plus grave chaque jour. Soleyman Pacha ne paraît pas avoir justifié la confiance que lui avait témoignée la Porte, en le chargeant d'une mission aussi délicate. Il a manqué de tact en embrassant trop ouvertement les intérêts du parti révolutionnaire, ce qu'il ne pouvait faire sans compromettre le Gouvernement turc aux yeux de la Russie.

Il est évident que la Porte ne devait pas voir avec peine un mouvement, qui relevait son pouvoir dans les Principautés Danubiennes, en affaiblissant l'influence russe; mais elle n'est pas en position de manifester des sentiments en opposition aussi flagrante avec les projets d'une puissance, dont elle a tout à redouter, tant que l'Europe persistera à lui refuser même une assistance morale. Cette position, Soleyman Pacha ne l'a pas comprise, et sa conduite imprudente a fourni à la mission de Russie un prétexte tout naturel pour demander son rappel immédiat. La Porte a dû céder, et Fuad-Effendi est parti pour aller réparer les maladresses de Soleyman Pacha.

. . . .

No. 1.620. 1848 Aug. 24.

Corespondenţă din Constantinopole către „Le Siècle." 1848. 21. IX.

Provinces Danubiennes.

On écrit de Constantinople, 5 septembre:

„Ibrahim Pacha est reparti pour l'Egypte, après avoir reçu la confirmation de l'investiture de la vice-royauté dans le cas ou son illustre père ne reviendrait pas à la raison. Ibrahim est souffrant, et l'on craint pour lui la fatigue de la traversée.

„Il n'y a, du reste, plus à s'y méprendre, le Divan bat en retraite sur la question de la Valachie. Fuad Effendi, le troisième Commissaire expédié dans les Principautés depuis l'origine de cet incident, est chargé de refaire toute la besogne de Suleyman et de prendre le contre-pied de la conduite tenue par ce dernier Commissaire. On devra procéder en premier lieu à l'installation d'un gouvernement régulier en Valachie; puis le Gouvernement turc se concertera avec la Russie sur les modifications qu'il sera convenable d'apporter dans l'administration intérieure de la Principauté. Suleyman Pacha est rappelé, sa conduite est désapprouvée par son Gouvernement; il ne lui reste pour toute fiche de consolation que l'ovation dont il vient d'être l'objet de la part des Valaques à son entrée à Bucharest, où il est allé passer quelques jours. On lui a fait une réception presque royale. Toutes les correspondances ne parlent que des honneurs qui lui ont été rendus, de l'enthousiasme avec lequel il été accueilli et des fêtes données à l'occasion de sa présence à Bucharest; et pourtant il est rappelé par son Gouvernement et sa conduite est désapprouvé; c'est qu'il avait suivi une politique un peu trop libérale, trop indépendante."

No. 1.621. 1848 Aug. 24.

Corespondenţă din Constantinopole către „Le National". 1848. 20. IX.

Correspondance particulière.

Constantinople.

Monsieur,

Ce que je n'ai cessé de pressentir dans mes précédentes lettres arrive. En ce qui concerne la question des Principautés, l'Europe manque de courage; elle craint la Russie. Toutes les fois que cette

question se présente, la Turquie, qui en connaît toute l'importance et pour elle, et pour l'Europe, fait bonne contenance; mais on la laisse toujours seule contre sa puissante ennemie, et il faut bien qu'à la fin elle succombe dans tant de ,démêlés avec l'habile diplomatie moscovite. C'est ce qui arrive ou va arriver à propos de la révolution de Valachie. La Russie ne veut pas, dans ce moment, de révolution dans les Principautés. C'est elle qui a fait celle de Valachie; mais comme elle ne tourne pas bien pour elle, elle n'en veut plus; La Turquie s'en serait à peu près accommodée, mais elle est obligée de baisser pavillion devant la volonté de Nicolas, qui se trouve fort non seulement de sa propre f rce, mais encore et surtout de l'inertie de l'Europe.

No. 1.621. 1848 Aug. 24.

L'Europe feint d'ajouter foi à la circulaire de Mr. Nesselrode que le National a si bien appréciée. N'est-ce pas une honte que de répondre à la Turquie, lorsqu'elle demande assistance pour résister aux injustes exigences de la Russie: „Le droit des Principautés repose sur des traités, qui ne regardent pas l'Europe; c'est une affaire entre vous et la Russie, arrangez-vous avec elle comme vous pourrez"? Cela n'est pas, et je le prouverai tout à l'heure. Je veux vous dire auparavant ce qui s'est passé en Valachie depuis ma dernière lettre, afin de vous faire mieux comprendre la reculade de la Porte et la victoire des Russes, reculade et victoire qui sont le fait de l'Europe, j'ose le dire, car elle pouvait faire, sans guerre, qu'il en fût autrement. Un mot un peu ferme de l'Europe, et la Russie, soyez-en certain, se serait montrée beaucoup plus accommodante pour la révolution de Valachie.

Ainsi que je vous l'ai dit dans ma dernière lettre, Mr. Tinghir, Secrétaire de la mission de la Porte, après avoir formellement reconnu la Lieutenance Princière au nom de Suleyman Pacha, repartit pour Giurgevo, accompagné de Mr. Nicolas Golesco qui, en sa qualité de Ministre de l'Intérieur et à ce titre réunissant presque tous les pouvoirs, doit être considéré comme le président de fait du nouveau Gouvernement provisoire.

Mr. Golesco fut très bien reçu par Suleyman Pacha; il était suivi de ses deux collègues, MM. Eliade et le Général Tell, qui vinrent aussi complimenter le Pacha et l'assurer du dévouement de la Valachie à la Sublime Porte.

Les choses étant aissi, Suleyman Pacha fit savoir aux Consuls et Agents des Puissances étrangères que le nouveau Gouvernement étant reconnu par la Sublime Porte, il les invitait à entrer avec

No. 1.621. 1848 Aug. 24.

lui en relations officielles. Ces représentants, à l'exception de ceux de Russie et de France, qui étaient absents, s'empressèrent de faire leur visite officielle au nouveau Gouvernement provisoire, qui les reçut au vieux palais.

Le 13 août, le Gouvernement reçut également, dans la plaine de Philarète, les députations des villes et villages de presque tous les districts, arrivées en masse la veille avec des drapeaux aux couleurs nationales et conduites chacune par son curé et ses anciens. Il y avait, dans cette plaine, plus de 20 mille paysans, indépendamment de la population de Bucharest. Plusieurs orateurs se firent entendre, entre autres Mr. Eliade, dont le discours électrisa les esprits.

En présence de cet ordre admirable, résultat de la presque unanimité qui a accueilli la révolution, Suleyman Pacha adressa deux proclamations, l'une à la Lieutenance Princière et l'autre aux Valaques, pour engager les boyards et les familles, qui avaient quitté la capitale de la Principauté à rentrer dans leurs foyers, où ils trouveraient sécurité pour leurs personnes et leurs propriétés.

Vous voyez qu'entre Suleyman Pacha et le Gouvernement provisoire les choses étaient au mieux; il y avait cependant dissidence sur quelques points: le Pacha avait déclaré qu'il ne se croyait pas autorisé par la Porte à admettre le suffrage universel, une espèce de partage des terres en faveur des paysans avec indemnité pour les propriétaires, la liberté illimitée de la presse, la garde nationale sans fixation du chiffre et l'élection quinquennale du Prince. C'est alors qu'il fut convenu qu'une députation, composée de MM. Etienne Golesco, Nicolas Baltchesco, Nicolas Vassiliadi, Grégoire Gradisteano et Démètre Bratiano, se rendrait à Constantinople pour s'entendre avec la Porte sur ces divers points. Cette députation quitta Bucharest le 18 août et arriva à Constantinople le 22. Je vous ai dit dans ma précédente lettre que sa présence à Constantinople, ne pouvant être qu'un embarras, à cause de l'influence plus exigeante que jamais de la Russie, elle ne serait reçue qu'officieusement. C'est ce qui a eu lieu en effet et c'est Fuad Effendi, le nouveau Commissaire de la Porte, parti le 1-er de ce mois pour se rendre en Valachie, qui l'a reçue avec toute la courtoisie possible. Mais elle n'a rien obtenu et ne pouvait rien obtenir, par la raison que la Porte, abandonnée à elle-même, est obligée de compter plus que jamais avec la Russie. Je dois ajouter que les Valaques demandaient peut-être un peu

trop; mais si le débat eût été seulement entre eux et la Porte, il aurait été facilement vidé. Malheureusement, c'est la Russie qui veut tout régler; et puisque l'Europe ne tient pas à s'en mêler, qui donc pourrait l'en empêcher? Le droit de la Porte et de la Principauté? Belle raison, en vérité, pour l'autocrate, que l'Europe semble craindre!

Je reprends mon récit des faits de Valachie. La députation partie, Suleyman Pacha, accompagné d'Emin Effendi, premier interprète du Divan, et des personnes de sa suite, quitta Giurgevo avec une escorte de 200 cavaliers, pour se rendre à Bucharest; il y arriva le 20 août. Impossible de vous décrire l'enthousiasme que son arrivée dans cette ville excita dans toutes les classes de la population, qui s'étaient portées à sa rencontre. Suleyman Pacha fut reçu par le Gouvernement provisoire et par les députations des corps et métiers. La voiture princière était escortée d'un escadron de houlans, et le Conseil muncipal, entouré de douze jeunes garçons et de douze jeunes filles, costumés en paysans du pays, lui présenta, suivant l'antique usage, sur un plateau d'argent, le pain, le sel et les clefs de la ville. Suleyman Pacha entra dans la ville, salué par les acclamations de la multitude, au bruit de l'artillerie et du son des cloches, en passant sous un arc de triomphe simulant un château gothique, pavoisé de drapeaux nationaux et ottomans et orné d'une inscription turque d'un côté et de l'autre du portrait du Sultan. Suleyman Pacha descendit au palais de l'ex-Hospodar Bibesco, où de nombreux discours furent prononcés. Le Pacha répondit et remercia les Valaques de l'accueil qui lui était fait. Les acclamations du peuple se firent entendre de nouveau, et le soir toute la ville fut illuminée.

Le lendemain de son arrivée, Suleyman Pacha reçut la visite du corps consulaire et donna audience à 130 boyards des premiers en rang et, parmi les plus anciens, cinq furent choisis pour s'entretenir avec le Pacha sur les affaires de la Principauté. Le soir il y eut représentation au théâtre en l'honneur du Pacha, qui y assista avec toute sa suite, et le lever du rideau ayant découvert un transparent colossal représentant le portrait du Sultan au milieu des 22 articles de la nouvelle Constitution, la salle entière, qui était comble, retentit pendant longtemps des acclamations du public.

Le 22, le Commissaire de la Porte réunit chez lui les hommes influents de tous les partis et leur tint un langage de conciliation qui

No. 1.621. 1848 Aug. 24.

obtint tous les suffrages: „Soyez unis, leur dit-il, et votre pays prospérera.“

Suleyman Pacha assista le 23 à un bal très brillant, qui lui fut offert par la ville, avec illumination et feu d'artifice, dans un jardin public, et le 24 au soir il repartit pour Giurgevo, où il attend le retour de la députation envoyée à Constantinople.

Tel est mon récit, Monsieur le rédacteur, récit vrai dans toutes ses parties. Jugez maintenant si la reculade de la Porte est grande, et si plus grande encore n'est la victoire de la Russie! Cette joie, cet enthousiasme dont je viens de vous parler; cet admirable accord entre la Porte et les Valaques, qui n'auraient eu qu'à renoncer à quelques exagérations pour que tout fût terminé selon leurs voeux; ce Gouvernement provisoire qui avait maintenu l'ordre partout, ces nobles et légitimes élans vers de nouvelles destinées, cette révolution, enfin, pure de tout excès, de toute violence, et qui ne demandait qu'un peu de temps pour porter des fruits, tout cela doit disparaître, car la Russie, je vous le répète, n'en veut pas; elle n'en veut pas, parce que c'était la mort de sa funeste influence dans ces melheureux pays; elle n'en veut pas, parce que les liens qui unissent les Principautés à la Turquie allaient se resserrer de plus en plus par le libéralisme de la Porte. Fuad Effendi, dont j'ai parlé plus haut, s'est rendu en Valachie pour leur porter cette triste nouvelle. La Russie veut que l'œuvre révolutionnaire soit anéantie et que les choses soient rétablies à peu près sur l'ancien pied. La Turquie, qui comptait sur l'Europe, a eu beau résister et se montrer favorable aux Valaques dans une mesure assez vaste; il faut qu'elle cède, car l'Europe se rend en quelque sorte complice de la Russie. Chose étrange, dans cette question il y a deux principes en présence: le principe du progrès et le principe du recul. La Porte, qu'on dit rétrograde, soutient le premier, la Russie le second, et l'Europe abandonne la Turquie pour donner raison à l'Autocrate! C'est à n'y rien comprendre de la part de l'Europe; c'est plus qu'un manque de courage, c'est un acte d'hypocrisie, car je suis convaincu qu'elle ne croit pas un mot de la circulaire de Mr. de Nesselrode, dans laquelle il est dit que la question des Principautés n'appartient pas au droit public européen et que, conséquemment, elle ne peut être agitée qu'entre la Turquie et la Russie. Je répète que cela n'est pas vrai.

Je dis plus, l'intervention de la Russie n'est autorisée ni par

les traités particuliers, ni par le droit des gens. J'établis d'abord que l'intégrité de l'Empire ottoman est un fait reconnu et garanti par les Conventions de 1840. Or, les Principautés, bien que régies par des constitutions particulières, font partie de l'Empire ottoman. Donc, les questions qui s'agitent en Valachie et dans les autres Principautés, ne sont pas en dehors du droit public européen. L'Europe est bien souvent intervenue sans droit dans les questions de la Syrie et, parce qu'il s'agit de lutter contre l'influence de la Russie, elle prétend qu'elle ne peut s'opposer aux empiètements des Russes dans les Principautés. C'est de la mauvaise logique ou, mieux, c'est de la couardise. On intervient en Italie; mais on a peur d'intervenir pour les affaires de la Valachie. Le Czar est donc bien redoutable!

No. 1.621.
1848
Aug. 24.

Que disent les traités particuliers passés entre la Turquie et la Russie relativement aux Principautés? Le traité d'Andrinople de 1829, qui résume ceux d'Ackerman et de Bucharest, dit, art. 5: „Les princes gouverneront librement pour tout ce qui a trait aux affaires intérieures du pays et ils ne seront troublés dans leur administration par aucun ordre contraire à leurs droits." Cet article implique l'indépendance des Principautés.

Le droit des gens porte: „Un état faible, qui, pour sa sûreté, se met sous la protection d'un plus puissant et s'engage, en reconnaissance, à plusieurs devoirs équivalant à cette protection, sans toutefois se dépouiller de son gouvernement et de sa souveraineté, ne cesse point pour cela de figurer parmi les souverains, qui ne reconnaissent d'autre loi que le droit des gens."

Ainsi, l'intervention de la Russie n'est autorisée ni par les traités particuliers, ni par le droit des gens, et sa protection, que les conventions stipulent, n'avait rien à faire dans cette question. Elle a le droit de veiller à ce que la Turquie respecte les concessions faites aux Principautés; mais, lorsque la Porte et les Principautés sont d'accord ou veulent s'entendre sur tel ou tel point d'administration intérieure, il n'y a pas lieu, pour la Russie, à l'application de son droit de protection, que personne, d'ailleurs, n'a réclamé dans les circonstances dont il est question. L'Europe sait tout cela; mais elle feint de l'ignorer, pour n'avoir pas à soutenir la Porte dans une question de progrès. Elle aime mieux s'en rapporter au manifeste du Czar, qui se pose devant elle en innocent agneau, tandis qu'il continue à jouer ici son rôle de loup.

En me résumant, je dis: La révolution de Valachie était une

No. 1.621. 1848 Aug. 24

occasion pour l'Europe de donner raison à ceux qui n'ont d'autre tort que de l'imiter dans ses aspirations vers de meilleures destinées; c'était aussi une occasion de détruire l'influence russe en Orient, tout en fortifiant la Porte, dont les intentions progressives ne peuvent être révoquées en doute par personne. Le Sultan avait mis à la tête des affaires ses hommes d'état les plus forts, les plus dévoués à la cause de la réforme, ceux qui peuvent le plus emprunter à la civilisation de l'Occident: nommer surtout Reschid Pacha et Ali Pacha, c'est en rendre la pensée évidente. Le Sultan voulait un ministère qui pût énergiquement résister à la Russie et attirer à lui l'assistance de l'Europe, et l'Europe a fermé les yeux pour ne rien voir. Je me trompe: elle les a ouverts pour lire la circulaire de Mr. de Nesselrode et se laisser hypocritement convaincre par ses misérables mensonges. Bref, la révolution de Valachie sera détruite, le Czar sera plus fort et la Porte plus faible; triste résultat! Je conseille à l'Europe de s'en réjouir; mais peut-être plus tard se repentira-t-elle de n'avoir pas eu plus de coeur et surtout plus de prévoyance.

. . . .

Les lettres reçues aujourd'hui par le bateau de Galatz nous annoncent que le Prince de Stourdza vient d'accorder aux Moldaves une nouvelle Constitution en 28 articles, qui ne vaut pas mieux que l'ancienne. Il croit conjurer ainsi la révolution. Aidé de ses amis, les Russes, vous voyez que ce Prince ne joue pas trop mal la comédie. Malheureusement, la représentation a lieu devant un public qui le connaît depuis longtemps et qui ne l'applaudit guère. Il a des habitudes d'avarice tellement enracinées, qu'il lui semble qu'en donnant un peu de liberté aux Moldaves, il se ruinerait, le pauvre homme!

. . . .

No. 1.622. 1848 Aug. 24.

Adresa No. 1.823 a Mitropolituluĭ Ungro-Vlachieĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăţie.

D-luĭ Ministru al trebilor din Lăuntru.

În urmarea adresuluĭ d-v. cu No. 5.233, atingĕtor pentru îm-

potrivirea ce aŭ aratat preoţiĭ din judeţul Argeş de a se unì cu Comisariĭ orînduiţĭ într'acel judeţ cu propaganda, am scris de isnoavă cele de cuvinţă frateluĭ Sinadon, Cârmuitorul sfinteĭ Episcopiĭ Argeş, de la carele primindu-se acum rĕspuns prin raportul de subt No. 423 şi pe lângă dînsul copie de pe ţircularele ce a dat către protopopiĭ aceluĭ judeţ Argeş, alăturăm pe lângă aceasta copie de pe amândouĕ aceste hârtiĭ, spre îndestulare de urmarea ce s'a făcut, şi pentru că arătarea frăţieĭ sale este în contra acelora ce a fost făcut cunoscut d. Administratorul aceluĭ judeţ Argeş, vĕ poftim ca să i se scrie a nu maĭ raportuĭ Stăpâniriĭ lucrurĭ neînfiinţate.

No. 1.622.
1848
Aug. 24.

Salutare şi frăţie.

† Neofit, Mitrop. Ungro-Vlachieĭ.
Ajutor, Chr. Dimitrescu.

No. 1.823.

Publicaţiunea No. 5.899 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.623.
1848
Aug. 24

(Foae vol. Acad.)

Dreptate, Frăţie.

Cetăţenĭ!

Fiţĭ liniştiţĭ, nu vĕ temeţĭ de nimic, şi nu credeţĭ nimic din câte rĕspândesc ceĭ ce doresc să ne vadă trăind în neodihnă.

Fraţilor! nimicniciţĭ rĕutatea prin nepĕsare şi fiţĭ sigurĭ că Guvernul veghează ḑi şi noapte şi pe tot minutul, şi orĭ-când se va ivì cea maĭ mică împrejurare, veţĭ fi vestiţĭ tot-deauna şi la vreme, precum acum chiar vi se face cunoscut: că toate aceste intrigĭ ce circulă de vr'o douĕ ḑile, şi le-aţĭ nimicnicit cu înţelepciunea voastră, rĕŭ fiind tălmăcite de uniĭ, neînţelese de alţiĭ şi ajunse şi maĭ rĕŭ tălmăcite până la Exelenţia Sa Suleiman Paşa, îl siliră, pentru ca să liniştească pe ceĭ ce se tem, şi chiar pe ceĭ ce se arată că le-ar fi frică, să trimiţă o mică gvardie de soldaţĭ ca să amuţească toate gurile. Cu toate acestea unul din membriĭ onorabileĭ Locotenenţe, Nicolae Golescu, s'a dus să se înţeleagă cu E. Sa Suleiman Paşa, şi subt-iscălitul încă odată vĕ ḑice: fiţĭ liniştiţĭ şi sigurĭ că, pe câtă vreme veţĭ ţiné nobila şi curagioasa purtare ce avurăţĭ de la 11 Iunie şi până acum, nicĭ un rĕŭ nu se va atinge de noĭ, căcĭ cu voĭ este Dumneḑeŭ.

Pentru d. Ministru din Întru, C. A. Rosetti.

No. 5.899.

No. 1.624.
1848
Aug. 24.

Nota No. 1.433 a Secretariatuluĭ de Stat al Țĕriĭ-Românescĭ către Agenția Austrieĭ.

(Conc. Arch. M. Afacerilor străine. Act. rev. 23. Dos. No 3.)

No. 1.433. A l'Agence d'Autriche.

Monsieur l'Agent,

Il résulte d'un rapport du Directeur du lazaret du point de Séverin, adressé au Comité des quarantaines et communiqué par ce dernier au Ministère de l'Intérieur, que le 11 du courant M. le Colonel Odobesco, s'étant présenté au débarcadère des bateaux à vapeur, demanda à l'agent y établi un billet de passage sur le pyroscaphe Arpad pour descendre le Danube, et tandis que cet agent donnait des assurances formelles aux employés de la quarantaine que le passage serait refusé au Colonel Odobesco, néanmoins d'accord avec le Capitaine du bateau, il chercha ostensiblement à faciliter en secret son départ. Toutefois la vigilance de nos autorités fit avorter ce dessein dans son exécution, car, en conformité des ordres dont elles étaient munies du Gouvernement, celles-ci s'opposèrent au départ du Colonel Odobesco, au moment même où ce dernier se disposait à s'embarquer. Pour prévenir donc tout désagrément réciproque, qui pourrait résulter d'une récidive, je viens aujourd'hui, Monsieur l'Agent, sur la demande du Ministère de l'Intérieur, contenue dans son office sub No. 1.848, vous prier de vouloir bien transmettre des ordres où de compétence à l'effet d'engager le susdit agent des bateaux à user à l'avenir à l'égard de nos autorités de plus de bonne foi, et à suivre, sans détour, les instructions que les autorités du lieu lui donneraient, si une pareille circonstance se reproduisait.

No. 1.625.
1848
Aug. 24.

Depeșa Generaluluĭ Aupick, Ambasadorul Francieĭ la Constantinopole, către Ministrul Bastide.

(Copie. Acad.)

Thérapia.

Monsieur le Ministre,

En peu de jours la question des Provinces, j'ai le regret de vous le dire, a bien changé d'aspect; le mouvement rétrograde des Russes avait donné confiance à tous; les sympathies des populations

pour le Sultan s'étaient fortifiés; l'intervention toute bienveillante de la Porte disposée, on le savait, à concéder la plupart des améiorations demandées, aurait complété la révolution, et la suzeraineté y aurait gagné une influence morale d'autant plus forte que l'aversion du protectorat et la crainte qu'il inspire étaient devenues plus vives. La Porte se relevait aux yeux de l'Europe; on allait croire de nouveau à son avenir. Qu'est-il advenu de ces espérances?

La Porte désavoue Suleyman Pacha, Commissaire extraordinaire, qu'elle avait envoyé sur les lieux à la tête des troupes avec des pouvoirs illimités. Elle lui adjoint Fuad Effendi, muni d'instructions nouvelles, qui sont évidemment rédigés sous l'influence de la Russie, mais aussi quelque peu, il faut en convenir, sous l'impression de la défiance qu'inspirent au Divan, gouvernement absolu, les mouvements insurrectionnels qui ont amené toutes ces complications. Ainsi tout ce qui a été fait en Valachie est imputé à crime et doit être, sinon puni, du moins considéré comme non avenu. Les mesures les plus sévères seront prises, si la soumission générale n'est pas immédiate et complète. A ce prix on laisse entrevoir l'espérance de quelques modifications au Règlement.

La Porte agit-elle selon ses vues, d'après ses convictions? Nullement. L'explication de sa conduite, la voici.

Abandonnée à elle-même, effrayée de son isolement dans une question pour laquelle elle éprouve le besoin de l'appui de la France et de l'Angleterre, elle se décide, devant le silence des deux Puissances, à obtempérer aux injonctions de la Russie qu'elle s'évertue à lier à force de concessions, à laquelle elle espère ôter ainsi tout prétexte d'une ingérence plus formelle, plus étendue.

Je ne puis mieux faire que de vous renvoyer aux deux documents que vous trouverez ci-joints sous le No. 1 et 2. Le premier est la note remise par le Ministère des Affaires étrangères à la Légation de Russie. Cette pièce m'a été donnée hier sous le sceau du secret: je n'ai eu la traduction que ce matin. Le second, une copie des représentations pressantes, mais respectueuses, que la députation valaque venue à Constantinople a cru devoir soumettre à Aali Pacha, après la communication qui lui a été faite des instructions nouvelles, dont est porteur Fuad Effendi. La seconde pièce s'explique par la première et, de leur lecture, résulte

No. 1.625. 1848 Aug. 24.

une connaissance parfaite de la suite des faits et de l'état actuel de la question.

La Porte, je le vois, espère que les Valaques, convaincus de ses bonnes intentions, se soumettront, s'en rapportant à sa justice pour les améliorations désirées: mais comment espérer faire passer cet esprit de sagesse dans les masses? n'est-il pas à craindre que le désaveu de tout ce qu'avait fait Suleyman n'amène une collision à laquelle pousseront ardemment ceux qui y ont intérêt? Ces agents de désordre ne manquent pas, on les trouve partout. Je ne saurais mieux exposer les difficultés de la mission de Fuad Effendi que par le résumé suivant d'une conversation qu'a eue M. Cor avec lui, avant sont départ; on y voit toute la pensée du Divan.

„La Russie veut faire de nous le bourreau qui frappera les Valaques, et ceux-ci veulent faire de nous le bouclier qui recevrait les coups de la Russie. Nous sommes trop humains et trop bien intentionnés pour accepter le premier rôle, et nous ne sommes pas assez sots pour prendre le second..... Mon langage en Valachie sera celui de la sévérité, il condamnera tous les actes révolutionnaires; mais c'est afin de pouvoir prochainement dire aux Russes: Tout est pacifié, retirez vous. Nous donnerons ensuite aux Valaques la plus grande partie des améliorations qu'ils se sont proposés d'obtenir par le mouvement du 23 juin".

Sir Stratford Canning, que j'ai pu enfin amener à s'expliquer sur cette question des Provinces, m'a avoué que c'était sur son rapport que Lord Palmerston avait adopté sa politique d'expectative et d'observation que vous m'avez fait précédemment connaître, et je me suis attaché à lui démontrer combien il était peu probable que l'occupation des Russes pût être, comme il le pensait, uniquement temporaire, attendu que la Russie avait intérêt à la prolonger; qu'elle aurait toujours les moyens d'en rendre la durée indéfinie, indispensable. Il en est convenu, et comme il disait à ce sujet que, le cas échéant, il y aurait à intervenir par voie de représentation, je lui répondis que, „bien que je n'eusse pas d'instructions formelles de mon Gouvernement, il me trouverait tout disposé à entrer avec lui dans cette voie." C'est chose convenue, sauf vos instructions et l'imprévu. Si les Valaques se soumettent, s'il n'éclate aucun désordre, la Porte pourra exposer aux Russes, comme veut le faire Fuad Effendi, que leur intervention est désormais sans

objet, et que, conformément à l'engagement qu'ils en ont pris, ils doivent se retirer. En cas de refus, la Porte aura de nouveau une occasion toute naturelle d'en appeler aux Puissances amis. Il appartient aux Cabinets de Paris et de Londres de juger en raison de la situation des affaires politiques dans l'Europe occidentale, jusqu'à quel point il leur conviendra d'avoir égard à son appel.

No. 1.625.
1848
Aug. 24.

. . . .

Extract din scrisoarea luĭ Scarlat Ghica către Dimitrie Ghica.

(Orig. grec. Col. I. I. Brătianu.)

No. 1.626.
1848
Aug. 24.

Braşov.

Mon cher frère,

. . . . Sper în Dumneḑeŭ că foarte curând va cădé această a-tot-puternicie a puteriĭ acestor patrioţĭ. Tot odată îţĭ arăt că la conduite politique de Constantin est indigne, il fait cause commune avec ce méchant d'Alexandre Ghica; îşĭ sacrifică ţeara lor pentru patima ce aŭ asupra unuĭ om, adecă asupra luĭ Bibescu. N'a semnat în nicĭ o hârtie către Rusia, după cum aŭ făcut toţĭ ceĭlalţĭ, după cum am făcut şi noĭ ceĭ de aicĭ; dar să n'o spuĭ la nimenĭ. A fost tot-deauna un nebun şi va rĕmâné în tot-deauna. A fost tot-deauna neînsemnat, căcĭ, dacă nu erà ast-fel, ar fi putut în această împrejurare să joace alt rol. Mĭ-aĭ scris că după opt ḑile pot să vin, dar când îmĭ veĭ scrie aicĭ. Îţĭ mărturisesc că eŭ, până nu voiŭ vedé lucrurile săvârşite, nu mĕ mişc de aicĭ, pentru că ce charmant gouvernement a dat poruncă, ca îndată ce mĕ voiŭ duce la Breaza, să mĕ aresteze. Aceasta spune-ĭ-o luĭ Neculache Golescu, să se bucure. În aceasta stă patriotismul acestor oamenĭ, dar Dumneḑeŭ ḑice că după inima lor îşĭ vor luà rĕsplata . . . . Scrie-mĭ cu fie-care diligenţă ce-và din politică, ci numaĭ douĕ rînd urĭ sur ce qui regarde l'état de votre pied, pentru că de altele sînt indiferent, căcĭ numaĭ când voiŭ vedé că a înebunit Nicolae, atuncĭ numaĭ voiŭ puté presupune că situaţia patrieĭ mele va rĕmâné în această stare.

Te sărut dulce de miĭ de orĭ şi rĕmân al tĕŭ frate iubit.

Scarlat Ghica.

No. 1.627.
1848
Aug. 24.

Raportul No. 7.190 al Administrațiuniĭ de Mehedințĭ către Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

Dreptate, Frăţie.

D-luĭ General-Căpitan Gheorghe Magheru, Şeful trupelor neregulate şi Inspectorul gvardiilor naţionale din toată România.

În urmarea ordinuluĭ Domnieĭ-voastre cu No. 22, lucrând subt-scrisul cuviincioaşa înţelegere şi cu d. Comandirul batalionuluĭ 1-iŭ din regimentul No. 1, ca orĭ-când se va arătà la vre-unul din puncturile acestuĭ district d. Radu Ruset, să-l înainteze la Administraţie a se pune în lucrare preḑisul ordin, s'a luat rĕspuns cu No. 10, că pentru d. Ruset, avênd şi domnia-sa ordinul d. General Tell cu No. 1.351, ca să-l înainteze sub convoiŭ d'a dreptul în primirea d. Ministru din Lăuntru, urmează a se asemĕnà unuĭ asemenea ordin.

Şi pentru că astăḑĭ, la 24 ale curenteĭ, s'a şi adus aicĭ d. Radu Ruset în primirea d-luĭ Căpitan Caracassidi, Comandirul roţiĭ, de d-luĭ Locotenentul punctuluĭ Vârciorova, şi mâne, Mercurĭ la 25, se pornesce de d. Căpitan subt pază cu vaporul Arpad, subt-scrisul grăbesce a încunosciinţà Domnieĭ-voastre urmarea făcută cu d. Ruset.

Salutare şi frăţie.

p. d. Administrator de Mehedinţĭ, S. C. Roşianu.

No. 7.190.

No. 1.628.
1848
Aug. 24.

Scrisoarea luĭ Vasile Maiorescu către Ioan Maiorescu.

(Orig. Ecat. A. G. Golescu.)

Bucurescĭ.

Nene!

Îţĭ scriŭ şi acum între cele maĭ marĭ îndoelĭ, dacă veĭ primi scrisoarea saŭ nu. Căcĭ plecarea dumi-tale şi barbarele împrejurărĭ ale Transilvanieĭ de atuncĭ, ameninţările maghiare, pe urmă şi nerescrierea dumi-tale până în minutul acesta, ne-aŭ pus pe toţĭ în mirare! Nu ne putem explicà din labirintul acesta.

De la plecarea dumi-tale de aicĭ, se făcură multe bune, dar maĭ multe rele în România. Am credinţă că dumnea-ta veĭ fi primit 2 scrisorĭ ale mele şi una a Munteanuluĭ, din care veĭ fi aflat

No. 1.628.
1848
Aug. 24.

cele ce se făcură de Suleiman în Bucuresci. De atuncĭ încoace, fiind-că aĭ noștri avură generositatea a rechemà pe reacționarĭ din Brașov în patrie, chiar prin Suleiman Pașa, aceștia întemeiațĭ pe o depeșă rusească către Europa întreagă, pe care cred că veĭ fi vĕdut-o, îșĭ ridicară nasul și fac încercărĭ de întărire și de erumpere, și Guvernul îșĭ perde cumpĕtul din ce în ce maĭ mult. Joĭ seara, în curțile maĭ multor aristocrațĭ, dete poliția peste maĭ mulțĭ arnăuțĭ străinĭ, înarmațĭ bine carĭ, prinșĭ și arestațĭ, rĕspunseră împreună cu conducĕtorul lor, că pe temeiul nouĕĭ Constituțiunĭ, toțĭ aŭ drept să se înarme ca să-șĭ apere vieața, adăogând că revoluționariĭ ĭ-ar fi conjurat să omoare pe aristocrațĭ în noaptea aceea. Se maĭ vorbesce că în noaptea precedentă pândiră uniĭ vieața luĭ Eliade și că l'ar fi atacat, dându-se jos dintr'o birjă, fără însă a fi putut pune mâna pe el. Cu Eliade, ba cu nicĭ-un ministru n'am vorbit, și vorbelor vage nu-mĭ vine să cred, saŭ cel puțin nu de tot; vĕd însă că Guvernul merge cespitând (?). Revoacă pe comisarĭ de prin județe, cu cuvînt că aŭ prea exagerat pe țĕranĭ, căcĭ eĭ vor să trăească în pace și frăție cu proprietariĭ. Comisia pentru articolul proprietățiĭ, unde Vice-președinte erà Ionescu Moldoveanul, profesorul de agronomie, s'a închis numaĭ pentru că Ionescu s'a purtat cum se cade în spiritul revoluțiuniĭ. Și luĭ îĭ găsiră causă că a prea întărâtat partidele. Îțĭ spun că lucrurile merg de tot amețit; unde cred, schimbă pe altul, și reacționariĭ rîd, așteptând minutul.

Bariț îmĭ scrie de Vinerĭ, că reacționariĭ câțĭ maĭ sînt în Brașov se gătesc să plece în lagărele rusescĭ (în Moldova?) În „Sieb. Woch. Blatt“, unde publică nota venită Bibesculuĭ, ca să se tragă din Brașov maĭ în întrul Transilvanieĭ, vĕduĭ o subt-notă, saŭ notă stelată, în care după ce repede vre o câte-và înfruntăciunĭ asupra luĭ Petri, redactorul Românieĭ germane de aicĭ, apoĭ se întoarce către „ceĭ ce explică libertatea, egalitatea și fraternitatea, restringênd-o numaĭ la sine“ (cine sînt aceștia. Maghiariĭ? Româniĭ de aicĭ?) și le impută dicênd: „aŭ nu erà maĭ bine ca Prințul Bibescu să petreacă în Brașov, decât să meargă în lagărul rusesc?“

Tot ce nu-mĭ place mie, și de ce-mĭ pasă maĭ mult, este că de deputațiĭ trimișĭ la Constantinopole nu scim nimic. S'a întîmplat și catastrofa foculuĭ în Constantinopole tocmaĭ atuncĭ, și asta le va face lor marĭ pedicĭ. Hujates, eo non obstante, jubent nos bene sperare. Dar astădĭ cuĭ să maĭ credĭ? Eŭ și Munteanu cerurăm împămîntenirea, dar nu vedem resultatul. Nenea Aaron se plânge

No. 1.628. 1848 Aug. 24.

rěŭ asupra Craiovenilor. Ḑice că nu e în stare să spargă și să stârpească de tot cluburile reacționare și secrete ale aristocraților. Puianu și Axente plecară de la Craiova la Sibiiŭ, acasă acum n'avem pe nimenea decât pe Iorgu.

În fine Laurianu scăpă cu triumf mare. Românii de prin satele vecine se adunară în numěr de 8 — 10 miĭ, partea maĭ mare armațĭ, în jurul Sibiiuluĭ. Capiĭ lor, depunênd armele, intrară în cetate și cerură pe Laurianu și pe bărbațiĭ carĭ le-aŭ adus lor lumina, prin suplică, de la General-Commando. Acesta le rĕspunse că el nu ĭ-a pus la arest și că nicĭ s'a făcut cu scirea luĭ. Româniĭ îĭ spuseră din gură, că de nu eliberă pe Laurianu, nu rĕmâne peatră pe peatră, nicĭ copil în fașă. Se strînseră și Sașĭ, Săsoaice, plângênd și rugând pe G.-C. să mulțumească pe Românĭ, ca să nu le facă vr'un rěŭ. Béldi o luă la fugă din Sibiiŭ, ḑicênd că nu el, dar Vay ĭ-a închis, el nicĭ că scie ce-và despre închiderea lor. G.-C. apromite Românilor că să se astîmpere, că el singur le va umblà în treabă. Numaĭ decât Generalul Schurter se puse în trăsură și plecă la Alba-Iulia, ḑicênd că: „de nu mĕ voiŭ reîntoarce, orĭ de nu voiŭ scrie până în 3 ḑile, să slobodițĭ pe Laurianu și Bălășescu". Româniĭ ascultară, parte din eĭ se rĕspândiră prin satele vecine, ca să aștepte treĭ ḑile, parte se duseră la Orlat, unde erà să se țină adunare militărească. După împlinirea acelor treĭ ḑile, Novac și cu fiul luĭ Rauber se puseră în trăsura acestuia și, însoțițĭ de alțĭ ofițerĭ și de o mulțime de mirenĭ, se duseră în Sibiiŭ, erà 8 ore seara, și traseră la berărie, când de odată vĕd că ese Laurianu din casarmă. Alergară bietiĭ Românĭ, întrecêndu-se cu ofițeriĭ, care să-l ridice maĭ întâiŭ pe spinare, și strigaŭ: să trăească bărbațiĭ carĭ ne-aŭ adus lumina, moarte Ungurilor, vrăjmașilor noștri, la strigările acestea, le secondaŭ și Sașiĭ. Într'aceea venì și Bălășescu. Laurianu atuncĭ între lacremĭ se ridică pe un lemn, de unde vorbì, mulțumì și inimă pe popol, ḑicênd că de aicĭ înainte cu îndoite puterĭ vor luptà Româniĭ pentru causa lor. În urmă îĭ luară pe amândoĭ și cu facle îĭ petrecură până la Orlat, unde îĭ așteptà banda militărească și tot popolul. Curagiul Românilor cresce cu cât vede că cresce ura Vienesilor asupra Maghiarilor. Sciam eŭ că Dieta Vieneĭ poate să se mestece în Uniunea Transilvanieĭ cu Ungaria. Acum ar fi bun un agent la Viena. Cumnată-mea îmĭ scrie de Sâmbătă, însă după cum îmĭ scrie, vĕd că e bolnavă rěŭ. Ḑice că o doare peptul și spatele și tușesce. O caută doctorul și ḑice că a umplut-o toată de visicătoare. Pe Titu îl prind frigurile,

Emilia încă tuşesce. M'am supĕrat rĕŭ, şi nu scie nimenĭ să-mĭ spună dacă se încep lecţiile la Septemvrie, căcĭ eŭ voiŭ să mĕ duc să vĕd ce fac. Nicĭ nu sciŭ ce dracul se va maĭ alege din causa noastră de aicĭ, că aşĭ aduce familia iar la mine. Casele lencăĭ Linţa nu maĭ sînt pentru a locuì oamenĭ în ele; scândurile şi pereţiĭ sînt putredĭ de apă. Apoĭ cumnată-mea este de tot îngrijată pentru dumnea-ta şi ăia aĭ noştri din Braşov nicĭ uniĭ nu sînt oamenĭ carĭ să scie mângâià pe om şi să-l scoată din părerile deşerte în carĭ aŭ căḑut şi alţiĭ nu numaĭ cumnată-mea, din pricina barbarieĭ Maghiarilor. De vom primi scirĭ favorabile de la Constantinopole şi de nu se va începe şcoala la Septemvrie, mĕ duc şi aduc familia iar la mine, căcĭ în Braşov tot maĭ mor încă de choleră. Sînt tot cu gheaţa în spinare.

No. 1.628.
1848
Aug. 24.

De dumnea-ta încă sîntem foarte îngrijaţĭ. Eŭ îmĭ închipuesc că d-ta n'aĭ dat prin Pesta, de aceea nu ne scriĭ de acolo. Eŭ cred că de la Szolnok aĭ luat carul cu caĭ şi aĭ tăiat-o drept spre Pressburg, ca să nu te împedice Maghiariĭ. Şi în Viena nu cred să fiĭ morat mult. Scrie-ne, maĭ şeḑĭ mult la Frankfurt?

Al d-tale frate.

Vasilie.

Corespondenţă de la graniţa Moldoveĭ către „Allgemeine Zeitung" din Augsburg. No. 267. 1848. 23. IX. Supl.

No. 1.629.
1848
Aug. 24.

Moldauische Gränze.—Wie ich Ihnen schrieb, so scheint sich die russische Armee mit jedem Tage zu vermehren, und der Fürst ergreift alle Gewaltmittel um das Land noch mehr zu verarmen. So z. B. nimmt man uns den grössten und besten Theil der Fechsung ohne die mindeste Versicherung der Vergütung, und nun befahl der Fürst von fünf Stück Rindvieh ein Stück, mithin 20 Procent, jedem Gutsbesitzer oder Pächter zu nehmen — eine Brandschatzung die mit den grössten Gewaltthätigkeiten gehandhabt wird. Wir können uns nicht genug wundern wie die russischen Behörden die, wie wir ganz genau wissen, von all diesen empörenden Missbräuchen in Kenntniss gesetzt sind, dazu stillschweigen können, zumal diese Brandschatzungen, die vom Fürsten anbefohlen wurden, auf Rechnung der Russen ausgeführt werden. Wir wissen genau dass man zwei Theile stiehlt und einen Theil in die Etappen abführt, steht doch an der Spitze der Lieferungscommission Costin Catargi, der

No. 1.629. 1848 Aug. 24.

moldauische Postpächter der, wie allgemein bekannt, sich Gerste, Hafer, Heu für die Post von dem für die Russen genommenen Quantum abführte. Er ist der vertrauteste Anhänger und Rathgeber des Fürsten, und kann diess also thun ohne fürchten zu müssen zur Verantwortung gezogen zu werden. Kurz man lässt den Fürsten seine Gewaltstreiche und rachsüchtigen Verfolgungen nach Belieben ausüben. Was war von einem Mann zu erwarten, der in der drangvollen Zeit der Cholera, wo über 8.000 Menschen starben, von den 9.000 Ducaten, welche die griechischen Klöster aus ihren Fonds zur Hülfe der Armen und Nothleidenden ihm verabfolgten, kaum den neunten Theil für das Land verausgabte und die übrigen acht Theile für sich behielt! Da Russland einmal die Moldau militärisch besetzt hat, wenn auch unter dem Vorwand die Ruhe herzustellen, während nicht die mindeste Unruhe herrschte, so wäre es gewiss die erste Pflicht der Schutzmacht diesen Raubfürsten zu entfernen oder ihn wenigstens zur Rechenschaft zu ziehen. Verlangen wir doch nichts als dass Gerechtigkeit geübt werde. Am 26. August kam nach Berichten aus Jassy ein Adjutant Suleiman Pascha's dort an, der eine Mission an den General Duhamel hatte. Der Fürst bot alles auf dass der Adjutant zu ihm käme; dieser entgegnete dass er keinen Auftrag für den Fürsten habe, aber doch der Höflichkeit wegen erscheinen werde. Er soll dem General Duhamel eine Note überbracht haben die ihm anzeigt, dass nach der Übereinkunft sowohl die Moldau als die Walachei der grössten politischen Ruhe sich erfreuen, daher nach den Tractaten keine Mitwirkung der Schutzmacht mehr nöthig sei. General Duhamel wollte nicht darauf antworten, und so reiste der Adjutant ohne Antwort ab. Diese Note kam dem General Duhamel gewiss unerwartet, da das russische Cabinet glaubt die Pforte werde die Anordnungen Suleiman Pascha's nicht genehmigen und denselben absetzen. Die Walachen haben eine Deputation von fünf Mitgliedern nach Konstantinopel gesendet. Andrerseits sollen 80.000 Mann Russen bereit sein in die Moldau einzurücken, alle Etappen sind bestimmt und mit dem nöthigen Proviant und Fourage versehen. Das Regiment das in Jassy lag ging am 19. d. M. ebenfalls nach Berlat ab, dafür kamen am 21. August zwei Bataillone eines andern Regiments nach Jassy und zwei Bataillone bleiben in Skulen über den Pruth liegen. Am 16. Aug. kam die Nachricht aus Liowa, General Gerstenzweig habe sich erschossen. Der alte Soldat mag wohl durch Hintansetzung dazu bewogen

worden sein. Wie man sagt soll sein letzter Tagsbefehl rührend sein und den Abschied aus diesem Leben ausdrücken.

No. 1.629. 1848 Aug. 24.

Nachschrift. Wie wir hören, mehren sich die Truppen bei Berlat und das Kosakenregiment ist bis Fokschan vorgeschoben. Hier spricht man dass der russische Gesandte in Konstantinopel Hr. Titow es mit Einstimmung des englischen und österreichischen Gesandten (Grafen Stürmer) dahin gebracht haben soll, dass Suleiman Pascha in der Walachei den status quo wieder herzustellen habe. Ist diess der Fall, wozu kommen so viele Truppen in die Moldau? Die walachische Deputation soll in Folge russischen Einflusses in Konstantinopel nicht angenommen worden sein. Das Land verarmt mit jedem Tage mehr, der Handel ist vernichtet.

Raportul No. 4.114 al Administrațiuniĭ de Teleorman către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.630. 1848 Aug. 25.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 322.)

Dreptate, Frăție.

D-le Ministru din Năuntru,

În urma măsurilor ce am luat, subt-însemnatul, în asemĕnarea ordinuluĭ d-v. No. 1.927, primiĭ acum sciință, atât de la d. Director carantineĭ Zimnicea prin adresa No. 475, cât și de la Subt-administratorul plășiĭ Marginiĭ, ce-șĭ are tactul la acel punct, prin raportul No. 3.530, că d-l Odobescu, pornind cu vaporul de la Rușava, ar fi trecut pe Dunăre drept la vale, unde nu se scie. Pentru care grăbesc a supune în cunoscința d-v. spre sciință, cu adăogire că după încercările ce a întreprins numitul deportat de a trece în Prințipat prin punturile acestuĭ district, vĕḑênd că nu a putut isbuti, căcĭ se făcuse cele de cuviință după expusul de maĭ sus ordin, s'a lăsat la vale, spre a încercà negreșit a trece prin alte locurĭ.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Teleorman, Cantacuzino.
Ajutor, G. Macoveĭ.

Secs. 1-ĭ.
No. 4.114.

(Resoluție:) Să i se scrie că raportul d-luĭ a venit cu 12 ḑile maĭ târḑiŭ.

No. 1.631.
1848
Aug. 25.

Adresa No. 3.098 a Consiliuluĭ Municipal al Capitaleĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăție.

D-le Ministru din Lăuntru,

Consiliul s'a vĕḑut în neputință de a aduce la îndeplinire nota Domnieĭ-voastre cu No. 5.854 pentru slobodirea a leĭ șeapte miĭ No. 7.000 în primirea d. Executor al Curțiĭ administrative, plata desfaceriĭ chirieĭ trăsurilor ce s'aŭ trimis la Giurgiŭ în trebuința Ex. Sale Suleiman Pașa, din pricină că nu numaĭ din aceĭ două miĭ # galbenĭ cuprinșĭ în numerarisita notă nu are, ba încă maĭ are și de la dînsul cheltuițĭ, după cum s'a făcut cunoscut prin adresa cu No. 3.061.

Salutare și frăție.

Consiliul Municipal: President, D. Polizo.
Gheorghe I. Pashali, Stefanachi P. Theodosiu.
No. 3.098. S. V. Nicolianu.

(Resoluție:) Să-ĭ deà aceștĭ banĭ din orĭ-ce alte fondurĭ va fi avênd, cu chip de împrumutare, până i se vor slobodi baniĭ ce a cerut prin raportul No. 3.061.— Avg. 25.

Rosetti.

No. 1.632.
1848
Aug. 25.

Raportul No. 5.027 al Administrațiuniĭ de Vlașca către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 349.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Lăuntru,

Subt-iscălitul se cunoasce dator a face cunoscut d. Ministru din Lăuntru, că Comisariĭ orînduițĭ în acest district, în loc de a îndeplinì misia lor, se preumblă în rătăcire câte treĭ, patru ḑile prin plășĭ și câte 20 în oraș după petrecerĭ, și în loc de a însuflà locuitorilor satelor cele de cuviință, ĭ-am prins cu vorbe netrebnice asupra proprietarilor și arendașilor ca să le amerințe și vieața. Și unul din eĭ, anume Damian Duțulescu, a ars și toată corespondența de la 1831 și până astăḑĭ, cu care s'a adus confusie Administrațieĭ, precum dovedesce raportul Subt-administrațieĭ de

plasa Marginiĭ cu No. . Și, în sfîrșit, fac nisce băgărĭ de seamă Administ. cu totul departe de ale lor căderĭ, și carĭ nicĭ odată nu se vor puté suferì; în părerea subt-iscălituluĭ este ca să se depărteze aceștĭ Comisarĭ, aflându-ĭ nisce oamenĭ fără socotință, fără experiență și fără a prețuì delicata misiune ce li s'a încredințat de Domnia-voastră, aducênd județul într'o stare foarte critică; binevoind a face cele de cuviință, ca să nu tragă și Administrația vre-o rĕspundere.

No. 1.632.
1848
Aug. 25.

Salutare și frăție.

Administratorul j. Vlașca, I. I. Filippescu.
Secretar, C. Mănciulescu.

Secs. 1-ĭ.
No. 5.027.

(Resoluție:) Fiind-că d. Revisor ne-a făcut cunoscut împrejurările urmate, să se pue la dosier.

Raportul No. 3.945 al Administratoruluĭ de Olt către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.633.
1848
Aug. 25.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 404.)

Dreptate, Frăție.

Domnuluĭ Ministru al trebilor din Întru.

Am întârḑiat până acum a vĕ da în cunoscință, după ordinul No. , bărbațiĭ ce pot să fie în districtul meŭ capabilĭ pentru deputațĭ în Adunarea constituantă, fiind-că m'am creḑut dator ca recomandația mea să o fac după ce mĕ voiŭ încredință de sentimentele și caracterul unor asemenea oamenĭ. Acum, când mĭ-am împlinit această datorință, când m'am încredințat pentru fie-care, vĕ însemnez, Domnule Ministru, în alăturata listă, bărbațiĭ din acest district, ce m'am încredințat că sînt cu sentimente libere și prin urmare demnĭ de deputațĭ pentru Adunarea constituantă.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Olt, Văleanu.
S. Iorgulescu.

No. 3.945.

(Pe dos:) Iorgu Iorgulescu, Costache Stanciovicĭ, Costache Văleanu, Iorgu Văleanu, Nicolae Deleanu, Ioan Popescu, Tache Polihrone, Tache Plopeanu, Ilie Popescu, Alexe Zamfir, H. Nicolae Periețeanu, Nicolae Cocea, Dimitrie Iarcu, Ioan Petrescu, Ioan Ionașcu.

Administratorul districtuluĭ Olt, Văleanu.

No. 1.634. 1848 Aug. 25. **Ordinul No. 5.904 al Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ către Poliţia Capitaleĭ.**

(Conc. Arch. M. de Interne. Dos. No. 334.)

Dreptate, Frăţie.

Dómnule Cap al Poliţieĭ,

Fiind-că întîmplarea de aseară a dovedit că sînt în oraş aghenţĭ aĭ păcatuluĭ, eştĭ rugat, d-le, să facĭ îndată o publicaţie, cerênd ca toţĭ, fără exepţie, să triméţă Poliţieĭ, în soroc de 24 ore, o listă de ce arme are, câte şi anume, iscălită de dînsul. Cela ce nu se va supune la această măsură, dovedindu-se o armă la dînsul, se va socotì culpabil de cugetărĭ rele. Stăpâniĭ vor fi rĕspundĕtorĭ pentru armele slugilor lor, ce se vor tăinui. În urmă apoĭ d-ta veĭ cercetà acea listă şi veĭ lăsà arme numaĭ la ceia ce vor fi înscrişĭ în gvardia naţională, iar cele-lalte, subt dare de cfitanţă, numĕrate, le veĭ luà la Poliţie. Veĭ îngrijì apoĭ cu toate mijloacele să afli pe cele tăinuite.

Salutare şi frăţie.

Ministrul celor din Năuntru.
Capul Secsiĭ, Steriade.

Secs. 1-ĭ. Masa 1-ĭ.
No. 5.904.

No. 1.635. 1848 Aug. 25. **Adresa No. 318 a Căpitanuluĭ Caracassidi către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.**

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 334.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru al trebilor din Lăuntru,

Potrivit ordinuluĭ de subt No. 1.351 al Domnuluĭ Şef al Oştiriĭ, am onoare a îndreptà Domnieĭ-Voastre pe Domnul Radu Roset.

Salutare şi frăţie.

Comandantul companieĭ 3, din regimentul No. 1, Căpitan Caracassidi.
No. 318.
T.-Severinuluĭ.

Adresa No. 3.096 a Consiliuluĭ Municipal al Capitaleĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.636
1848
Aug. 25.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 333.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministre al trebilor din Năuntru,

Cu prilejul trimiseĭ liste pe lângă adresa acestuĭ Consiliŭ cu No. 2.849, urmată noteĭ Domnieĭ-voastre No. 5.304, după care s'a cerut o deslușită sciință de atributele fie-căreia Secțiĭ, saŭ Masă ce alcătuesce canțelaria acestuĭ Sfat, trebuința cereà ca cu preḑisa ocasie să deà Consiliul o maĭ întinsă sciință de trebuințele ce simte Municipalitatea despre o stare maĭ bine organisată. „Cercarea este cel maĭ bun povĕțuitor!“ Pe acest temeiŭ și Consiliul, aflându-se înconjurat de toate amănuntele lucrăriĭ orășănescĭ, chibzuind pe de o parte, lucrând pe de alta, dar la cele maĭ multe împedecându-se în continuația zeluluĭ ce are din pricina neînlesnirilor ce presentează chiar unele basurĭ ale reglementuluĭ Sfatuluĭ orășănesc, își perde vremea scumpă a se deslușì prin deslegărĭ saŭ a amânà orele și ḑilele cu chibzuirĭ și fără nicĭ un resultat maĭ de multe orĭ.

În privirea dar datoriilor ce are Sfatul, ca la câte socotesce de folos să le facă cunoscute stăpâniriĭ, spre chibzuire și aprobare, a luat slobeḑenie acum a desfășurà înaintea Domnieĭ-voastre defecta stare a unor principe pe carĭ până acum lucrează Consiliul.

1-iŭ. Legiuirea cuprinde că membriĭ Sfatuluĭ să fie aleșĭ pe un an. Cercarea însă și chiar o ințelegere sană cunoasce că cu orînduirea anuală unuĭ foncționar, lucrarea este și slabă și sfioasă, precum nicĭ progresiva îmbunătățire a stăriĭ municipale nu poate avé resultatul cerut; căcĭ un foncționar trebuesce maĭ întâiŭ să se orienteze în cercul postuluĭ încredințat, ca după o matură deprindere să pășească repede în desvoltarea atributelor sale.

2-lea. Nu este de tăgăduit că îndatoririle Sfatuluĭ sînt și povăroase și supuse la o grea rĕspundere către obștea cetățenilor. Alcătuirea lucrărilor Sfatuluĭ este zămislită cu opinia publică. O compunere așà de însemnată în firea eĭ trebue să fie dirijată și de foncționarĭ carĭ, osebit de alte calitățĭ cerute, să fie convinșĭ maĭ întâiŭ înșușĭ eĭ de meritele lor, ca să poată representà obștea uneĭ Capitale; să lucreze nepregetat numaĭ în privința sacrelor da-

No. 1.636. 1848 Aug. 25.

torii către public, și să-și aținteze vederea, nădejdile și rodul ostenelelor în mulțumirea obștii și în buna lor consciință. Asemenea foncționari de calitățile și simtemintele preînsemnate se pot găsì într'o adunare de cetățenĭ reînviați acum, și a cărora devisă este și va fi: „Dumnedeŭ nu ne-a lăsat." Dar ast-fel de foncționarĭ, chemați fiind a îndeplinì sacrele datoriĭ ale Municipalitățiĭ pe o vreme maĭ îndelungată, nu maĭ pot să gândească nicĭ să maĭ lucreze pentru subsistența caseĭ lor. Prin urmare, Domnule Ministru, dreptatea și firea pricinii cere ca să se deà ajutorințele viețuiriĭ la asemenea amploiațĭ, ce se vor chemà a-șĭ consacrà toate mijloacele în slujba publică.

3-lea. Alegerile membrilor se fac în luna luĭ Octomvrie, la o vreme a anuluĭ când intrarea în earnă impune noilor membri cele maĭ grele datoriĭ, cerênd grabnice măsurĭ pentru îndestularea obștiĭ, aprovisionarea cu grâŭ pentru întîmpinarea anevoințelor pe o vreme improtivitoare, îndestularea cu articolul cărniĭ și a lumînărilor, precum și contracturĭ în felurĭ de pricinĭ, ș. c. l., carĭ intră în executare tot odată cu orînduirea noilor membri, la al cărora zel se împotrivesce timpul, fără a se putè bucurà de sporirea lucrăriĭ.

Ca să se ridice dar aceste greutățĭ, ar fi de mare folos ca alegerea Sfatuluĭ să se statornicească la o vreme maĭ lesnicioasă, primăvara saŭ vara, când rĕmâne destulă vreme aleșilor cetățenĭ ca să se pregătească pentru câte privesc a întroduce o lesnicioasă îndestulare a orașuluĭ pe vremea erniĭ.

Acestea sînt observațiile membrilor, carĭ acum alcătuesc pe Sfatul orășenesc, observațiĭ, Domnule Ministru, sprijinite pe cercare și lucrare din toate dilele; și după încrederea ce are în bunele și nobilele disposițiĭ ale Domnieĭ-voastre, vi le supune chibzuiriĭ, spre cele de cuviință.

Salutare și frăție.

Consiliul Municipal: President, D. Polizo.

Ștefanachi P. Theodosiu, Gr. Ipătescu, Hilel Manoah, Gheorghe I. Paschali.

S. B. Nicolianu.

No. 3.096.

(Resoluție:) Să se trimiță la Comisia administrativă.

Rosetti.

Decretul No. 479 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţěriĭ-Românescĭ.

No. 1.637
1848
Aug. 25.

(Monitorul Român. No. 16. 1848. 3. IX.)

Dreptate, Frăţie.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domnească.

Domnuluĭ Ministru de Resbel.

Vĕḍênd raportul dumi-tale cu No. 2.595, prin care arăţĭ că aflarea în serviciul militar a căpitanilor Nicolae Ţuică, Ştefan Bonteş, Grigorie Fănescu, Prinţul Grigorie Bibescu-Brâncoveanu şi Petrache Hagi Ioniţă, a Locotenenţilor Ioan Iurescu, Alexandru Machedonschi, Emanoil Clinceanu şi Andreĭ Evdochimos, şi a Sub-locotenenţilor Constantin Fratoştiţeanu, Grigorie Porumbaru, Alexandru Diiculescu, Ioan Chiriachidi, Prinţul Gheorghe Bibescu, Gheorghe Ştirbeĭ, Alexandru Racov, Nicolae Golumbeanu, Ioan Pitaru Ene şi Gheorghe Ciocan este nefolositoare, maĭ cu seamă în activitatea ce se cere astăḍĭ de la oştire;

Locotenenţa Domnească decretă liberarea d-lor ofiţerĭ de maĭ sus din serviciul militar, cu osebire că câţĭ din d-lor vor fi apropiat al 3-lea termen să se socotească că l-aŭ împlinit ca să-şĭ poată dobândì dreptul.

Domnul Şef al oştiriĭ va aduce la îndeplinire acest decret.

Membriĭ Locotenenţeĭ: N. Golescu, Chr. Tell.

No. 479.

Publicaţiunea No. 5.900 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Ţěriĭ-Românescĭ.

No. 1.638.
1848
Aug. 25.

(Foae vol. Acad.)

Dreptate, Frăţie.

Cetăţenĭ!

De ce v'aţĭ tras în casele voastre? De ce mâna voastră cea tare şi tînĕră a lăsat puşca biruinţeĭ? Românĭ! până ce câmpul bătălieĭ nu se curăţă de toţĭ vrăjmaşiĭ, chiar şi de trupurile lor, şi până ce earba şi florile nu cresc pe dînsul, soldatul nu trebue să lase arma.

No. 1.638.
1848
Aug. 25.

Tinerĭ Românĭ, neguțătorĭ virtuoșĭ, frațĭ Israilitenĭ, soldațĭ tarĭ și puternicĭ aĭ gvardieĭ naționale, sculațĭ, deșteptațĭ în voĭ patriotismul, așĭ puté ḑice chiar și eroismul, ce avurățĭ în ḑilele dintâĭ, și păzițĭ iarășĭ orașul, precum l-ațĭ păzit atuncĭ, căcĭ încercarea de omor cu arme de foc, ce s'a făcut aseară asupra d. Romanescu, dovedesce că pe cât noĭ stăm, îndoit vrăjmașiĭ lucrează.

Românĭ! sculațĭ la pază, sculațĭ, căcĭ numaĭ cu veghiarea voastră, cu amorul vostru, România va eșĭ din luptă, tînĕră și frumoasă, cum trebue să fie maica Românilor. La gvardie, Românĭ!—la gvardia națională, la paza orașuluĭ, căcĭ Dumneḑeŭ ne va cere socoteală de orĭ-ce rĕŭ ar cădé pe România.

Pentru Ministrul din Întru, Rosetti.

No. 5.900.

No. 1.639.
1848
August.

Publicațiunea Șefuluĭ Poliţieĭ Capitaleĭ I. C. Brătianu către cetățenĭ.

(Foae vol. Acad.)

Publicație.

Vrăjmașiĭ fericiriĭ Românieĭ, vrênd a turburà liniștea obștească, rĕspândiră vestea între uniĭ din cetățenĭ, ce nu împărtășesc cu totul opiniile Guvernuluĭ, cum că vieața lor este amerințată. Aceștia se înarmară. Publicul, cu drept cuvînt, bănuì o reacție și fu în picioare, gata de a se sacrificà, ca în tot-deauna, pentru libertatea luĭ. Eată toată istoria de astă noapte.

Șeful Polițieĭ, I. Brătianu.

No. 1.640.
1848
Aug. 25.

Adresa No. 5.926 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către „Monitorul Român".

(Monitorul Român. No. 16. 1848. 3. IX.)

Dreptate, Frăție.

Domnuluĭ Redactor al Monitoruluĭ Român.

D. Manoil Băleanul, aflându-se în biserica de la satul Cornescĭ din districtul Dâmbovița, în ḑiua serbăriĭ Adormiriĭ Maiciĭ Domnuluĭ din 15 a curgĕtoareĭ, pe când se săvârșià dumneḑeeasca slujbă a liturghieĭ, viind în biserică și Sub-administratorul local d. Eftimie Beșteleĭ, și luând un jeț alăturea cu acela ce erà ocupat de d. Băleanu, acesta din urmă a început a înghioldì cu cotul pe d.

Beşteleĭ, împovărându-l cu cuvinte de necinste, fără să se sfiească saŭ să respecteze măcar locul sacru în care se află, stăruind d-luĭ în această neorînduealâ maĭ multă vreme, deşi se chemà la tăcere de atâţia oamenĭ, ce se aflaŭ în biserică, precum se arată desluşit prin alăturatele aicĭ în copiĭ două acte în scris, ce s'aŭ primit la Minister pe lângă raportul d-luĭ Revisoruluĭ părţiĭ administrative sub No. 5.

No. 1.640. 1848 Aug. 25.

Pentru aceasta dar neorînduealâ săvârşită de d. Băleanu, carele a cutezat a ofansà un funcţionar chiar în locaşul dumneḍeesc, şi în vederea a tot publicul ce erà adunat acolo, sub-iscălitul a dat ordin către d. Capul Poliţieĭ a arestà pe d. Băleanul, pe soroc de 24 ore, îndată ce va venì aicĭ în Capitală. D-ta dar, d-le Redactor, eştĭ învitat a publicà această împrejurare şi hotărîrea Ministeruluĭ prin glasul aceleĭ foĭ, împreună şi cu alăturatele acte de mărturiĭ.

Salutare şi frăţie.

Pentru d. Ministru al celor din Lăuntru, C. A. Rosetti.

No. 5.926.

Anexă.

Dreptate, Frăţie.

La cincĭ-spre-ḍece ale acesteia, ce erà Duminecă, în ḍiua de Sfînta Maria mare, adunaţĭ fiind la sfînta biserică din satul Cornescĭ, unde se aflaŭ veniţĭ şi d. Cornescu cu d. Manolache Băleanu, a venit maĭ în urmă şi d. Eftimie Beşteleĭ, Subt-administratorul plăşiĭ Ialomiţeĭ, carele, făcêndu-şĭ închinăciunea la iconostas, s'a retras într'un jeţ ce erà gol lângă strana cântăreţuluĭ din dreapta, alăturea cu d. Băleanu, şi pe dată am vĕḍut pe d. Băleanu că cu cotul începe a înghioldì de maĭ multe orĭ pe d. Subt-administrator, făcêndu-se între d-lor maĭ multă vorbire, unde ne aţintasem uitarea, dar sfada dintre d-lor n'am auḍit-o, decât am vĕḍut pe d. Cornescu şi pe d. Comisarul plăşiĭ că s'aŭ coborît din stranele d-lor, şi aŭ mers între d. Băleanu şi între d. Subt-administrator, şi ceea ce le va fi ḍis, nu scim, căcĭ am vĕḍut pe d. Băleanu tot aprins în vorbire, până ce maĭ s'a isprăvit slujba, făcêndu-se în bătae de joc, ca când şĭ-ar fi cerut ertăciune de la d. Beşteleĭ; aceste le-am vĕḍut şi o mărturisim în frica luĭ Dumneḍeŭ.

Eŭ Vasile Enache ot Cornescĭ, adeverez.
„ Ştefan Mirică „ „

No. 1.640.
1848
Aug. 25.

Eŭ Gheorghe Oprea ot Cornescĭ, adeverez.
„ Niță Ioan „ „
„ Ioan Micul „ „
„ Nicolae Chivul „ „
„ Neguță Muscalu „ „
Cântărețul bisericiĭ Costandin Marcovicĭ.
Moise Stan
Nedelcu Petcu } aleșiĭ
Nicu Ioan

Și subt-iscălitul, aflându-mĕ în strană lângă cântărețul din dreapta, iar jețul ce despărțià între mine cu d. Băleanu fiind vacant, s'a retras dintr'însul după închinăciunile d. Beșteleĭ, și de odată am vĕḑut pe d. Băleanu înghioldindu-l cu cotul în maĭ multe rîndurĭ, până ce d. Beșteleĭ ĭ-a ḑis: ce e, d-le, n'aĭ loc? și că trebue să se astîmpere în biserică, și neînțelegênd, urmà, prevĕḑêndu-se și o aprindere în fața d-luĭ, până ce și d. Cornescu ĭ-a ḑis ca să tacă și încă n'a încetat, între care furie se disputà, trăgênd adesea pe d. Beșteleĭ de surtuc, cerêndu-șĭ ertăciune, subt o precuvîntare de maĭ multe orĭ repetată: ce, d-le, nu se poate să mĕ erțĭ, că am greșit, și aceasta erà totul bine învederat că-ĭ erà spre batjocură.—August 19.

N. Popescu, Pomojnicul Subt-administrațieĭ.

No. 1.641.
1848
Aug. 25.

Nota No. 1.440 a Secretariatuluĭ de Stat al Țĕriĭ-Românescĭ către Consulul Greciеĭ.

(Conc. Arch. M. Afacerilor străine. Dos. No. 109. S. fr.)

No. 1.440. Au Consulat de Grèce.

Monsieur le Consul général,

Des troubles survenus à Braïla vers la fin du mois dernier et suscités en grande partie par des sujets hellènes, qui avaient à leur tête Mr. A. Michalopoulo, secrétaire du vice-consulat grec y établi, ayant gravement compromis la tranquillité publique et amené des querelles tellement sérieuses, que sans l'intervention de la troupe en garnison on aurait eu à déplorer des malheurs, il devient urgent que cette affaire soit examinée sur les lieux par une commission mixte. A cet effet, et sur la demande instante du Ministère de l'Intérieur, contenue dans son office sous No. 4.740, j'ai l'honneur de vous prier de vouloir bien déléguer un des Mrs.

les employés de l'honorable Consulat général, qui conjointement avec Mr. l'Administrateur du district aura à procéder à l'enquête, afin de découvrir les véritables coupables et pouvoir rendre justice à la partie offensée.

No. 1 641.
1848
Aug. 25.

Veuillez, Monsieur le Consul général, me faire connaître le nom de votre commissaire et agréer l'assurance de ma haute considération.

Raportul No. 96 al Comandantuluĭ trecĕtoareĭ Oituz către Hatmanul Dimitrie Sturdza, General-Inspector al miliţieĭ Moldovenescĭ.

No. 1.642.
1848
Aug. 25.

(Copie. Arch. St. Iaşĭ. No. 437. Administrative nouĕ.)

Copie de pe raportul Comandiruluĭ trecĕtoareĭ Oituzul, din 25 August 1848, No. 96. . . . . . .

Cu supunere înfăţişez L. V. doĭ Leşĭ, anume Ferdinand Siborovschi şi Iosef Lucasievicĭ, ce s'aŭ prins prin munţiĭ Runcul, drept apa Caşinuluĭ, lângă heresteul de pe acea apă, la 21 a curgĕtoareĭ, după a mea povĕţuire, de către slujitorul Gheorghe Armanul, carĭ la cercetarea ce le-am făcut, aŭ arătat că sînt din revoltanţiĭ pripăşiţĭ pe moşia Grozescĭ a Cneazuluĭ Dimitrie Cantacuzin, găsind la eĭ una pereche pistoale rusescĭ şi un altul mic cu petiţă, pe carĭ le-am luat; către care cu supunere adaog a aduce la sciinţa L. Voastre, că în urma prinderiĭ şi a aduceriĭ lor la ştabul trecĕtoareĭ, a trimes d-luĭ Cneazul Dimitrie Cantacuzin pe un om ce a fost poşlinar la exportaţia zaharelelor, anume Vasile Popescu, să-mĭ spue ca să daŭ drumul Leşilor, căcĭ la din potrivă nu va fi bine de mine, maĭ propuind Cneazul numituluĭ Popescu să-mĭ spue că Vinerĭ, după petrecerea ce am făcut Cazacilor Ruşĭ de la satul Grozescĭ până la T.-Ocnelor, la 19 şi 20 a curgĕtoareĭ, s'a căit că nu m'a împuşcat. Prin urmare, şi eŭ silit am fost, după spunerea aceluia, a mĕ face nevĕdut de acolo şi a venì de-a dreptul împreună cu Leşiĭ la L. Voastră ca să-ĭ înfăţişez.

Raportul No. 3.366 al Hatmanuluĭ Dimitrie Sturdza, General-Inspector al miliţieĭ Moldovenescĭ, către Michail Sturdza, Domnitorul Moldoveĭ.

No. 1.643.
1848
Aug. 25.

(Conc. Arch. St. Iaşĭ. Dos. No. 437. Administrative nouĕ.)

No. 3.336. Raport la Înălţimea Sa.

Comandirul trecĕtoareĭ Oituzuluĭ, Praporcicul Savva, prindênd

No. 1.643. 1848 Aug. 25. la 21 a curgĕtoareĭ în munţiĭ Runcu de pe moşia Grozescĭ, drept heresteul de pe apa Caşinuluĭ, doĭ Leşĭ, anume Ferdinand Siborovschi şi Ioan Lucasievicĭ, din revoltanţiĭ pripăşiţĭ de Cneazul Dimitrie Cantacuzin, ĭ-a adus aicĭ, supunêndu-mĭ prin raportul cu No. 96 despre îngrozirile ce ĭ-a adresat Cneazul prin un trimis Vasile Popescu, ca să sloboadă pe Leşĭ, şi pentru că a petrecut pe Cazaciĭ ruşĭ, precum veţĭ binevoì Înălţimea Voastră a privì din numerarisitul raport al Praporciculuĭ Savva, ce cu supunere înfăţişez pe lângă acésta în orighinal. Tot odată şi Departamentul din Năuntru mĭ-a adresat pe un Petre sin Alexandru Ciobotaru, vizitiul posesoruluĭ moşieĭ Buda-mică din ţinutul Dorohoiuluĭ, Ioan Loga, ce se ḑice a fi şeful oploşiţilor de Cneazul Cantacuzin, care vizitiŭ singur de la sine s'a predat cu dorinţă a descoperì urmările stăpânuluĭ sĕŭ.

De odată am pus la cale de s'a arestuit la casarmă pe Leşĭ, în deosebite încăperĭ, cu aspră oprire de toată comunicaţia subt rĕspunderea Comandantuluĭ Capitaleĭ Maiorul Iacovachi, iar pe vizitiul subt privighere, de care cu supunere aduc la sciinţa Î. V.

În o aşà vajnică împrejurare, plecat supun la buna luare amintea Î. V. că, dacă veţĭ binevoì a încuviinţà rînduirea uneĭ comisiĭ mixte de amploiaţĭ ţivilĭ şi militarĭ, la care propuiŭ să fie numită o aşà comisie prin Domnească poroncă.

No. 1.644. 1848 Aug. 25. Ordinul No. 3.367 al Hatmanuluĭ Dimitrie Sturdza, General-Inspector al miliţieĭ Moldovenescĭ, către Maiorul Iacovachi, Comandantul Capitaleĭ.

(Conc. Arch. St. Iaşĭ. Dos. No. 437.)

No. 3.367. Comandiruluĭ Capitaleĭ d. Maioruluĭ Iacovachi.

Comandirul trecĕtoareĭ Oituzul, prinḑênd în a sa distanţie doĭ Leşĭ, anume Ferdinand Siborovschi şi Iosef Lucaşievicĭ din revoltanţiĭ pripăşiţĭ de Cneazul Dimitrie Cantacuzin pe moşia sa Grozescĭ din ţinutul Bacăuluĭ, ĭ-a adus aicĭ cu raportul de subt No. 96. Tot odată şi Departamentul din Lăuntru mĭ-a adresat pe un Petre sin Alexandru Ciobotarul, vizitiŭ al posesoruluĭ moşieĭ Buda-mică, din ţinutul Dorohoiuluĭ, Ioan Loga, ce se ḑice a fi şeful revoltanţilor pripăşiţĭ de Cneazul D. Cantacuzin.

Pe toţĭ acestia treĭ se trimit d-v., poruncindu-vĕ ca să-ĭ arestaţĭ în deosebite încăperĭ, pe fie-care subt cea maĭ aspră priveghere pe a d-v. rĕspundere, de a nu puté avé cea maĭ mică comunicaţie nicĭ între eĭ însuşĭ, nicĭ cu alţiĭ, orĭ-cine, străinĭ saŭ militarĭ, nicĭ chiar cu dejurniĭ, maĭ vîrtos Leşiĭ carĭ sînt vajnicĭ arestanţĭ, căcĭ vizitiul trebue considerat ca unul ce singur de a sa bună voe a milduit că voesce a arătà despre urmările stăpânuluĭ sĕŭ. Hrana tuturor acestora va fi aceea a rangurilor de jos fără osebire. A fi ertat numaĭ să fie visitaţĭ de mădulariĭ comisieĭ înfiinţate din poronca Înălţimiĭ Sale.

No. 1.644. 1848 Aug. 25.

Depeşa luĭ Hory, Consulul Franciei la Bucurescĭ, către Ministrul Bastide.

No. 1.645. 1848 Aug. 25.

(Copie. Acad.)

Bucharest.

Monsieur le Ministre,

Par sa dépêche, en date du 26 août, M. le Général Aupick a bien voulu m'informer qu'il avait remis, le même jour, en audience solennelle ses lettres de créance à S. H. le Sultan.

Je me suis empressé de communiquer officiellement cet heureux événement à M. le Secrétaire d'Etat de Valachie. Dès le lendemain deux membres de la Lieutenance sont venus me féliciter à l'occasion de la reconnaissance de la République Française par la Porte Ottomane, et m'assurer que les Valaques comprennent trop bien l'importance de cet acte, pour ne pas en pressentir les avantages réels, qui en résulteront en faveur de leur régénération.

Je n'ai pas manqué, à cette occasion, conformément aux instructions de M. le Général Aupick, de rappeler à la Lieutenance actuelle et aux principaux boyards, combien en raison même de leur position difficile, ils avaient besoin de modération et de sagesse et qu'ils devaient avoir foi dans les intentions bienveillantes de la Porte et dans les sympathies de la France, qui leur seront acquises à ce titre.

Je viens d'apprendre, Monsieur le Ministre, par une lettre de M. Mimaut, qu'une grave maladie, qui le retient en ce moment à Vienne, l'a obligé de demander sa mise en disponibilité et son remplacement à Bucharest.

No. 1.645. 1848 Aug. 25. Ce retard inattendu apporté à l'arrivée de l'Agent titulaire de la République en Valachie, dans des conjonctures pareilles, est regrettable à tous égards, et inspire surtout de vives inquiétudes au parti libéral.

Je suis, etc.

(Signé:) Hory.

No. 1.646. 1848 Aug. 25. Scrisoarea ofiţerilor Desaint şi Sabatier către Generalul Aupick, Ambasadorul Franciei la Constantinopole.

(Copie. Acad.)

Fockschani.

Mon Général,

. . . .

Aujourd'hui nous essaierons seulement de vous parler de l'état politique de la Valachie. Nous avons vu un très grand nombre de personnes, appartenant aux divers partis; leurs témoignages s'accordent sur presque tous les points, et dès maintenant, notre opinion personnelle est parfaitement arrêtée.

L'unanimité des plaintes contre les nombreux abus de l'administration déchue ne nous laisse aucun doute sur leur réalité; leur gravité, leur énormité même, faisait désirer à toute la population un changement. Le mouvement trop radical de Bucharest a effrayé tous les propriétaires, sans exception; ils craignent le communisme, mais sont disposés à des concessions raisonnables pour l'émancipation des paysans. Ces craintes ne vont pas jusqu'à étouffer en eux les sentiments de nationalité; nous trouvons partout la fierté de l'origine romaine, l'ardent désir d'être débarrassé de toute protection étrangère. Quelques vieux boyards seuls font exception et leurs vœux appellent l'occupation russe, comme la seule garantie des droits féodaux, dont ils ne veulent pas faire l'abandon.

Les jeunes valaques, dont l'éducation s'est faite en France, ceux qui appartiennent à la classe des boyards, comme ceux qui sortent du peuple, ont un patriotisme trop ardent, pour garder dans leur conduite et leurs paroles assez de mesure, sourtout à l'égard des puissances étrangères. Nous les avons trouvés partout, préfets, sous.-préfets, commissaires, etc., etc., ne comprenant pas bien la conduite prudente de leurs chefs vis-à-vis de Soliman Pacha; ils proclament hautement leurs droits d'autonomie (c'est leur mot favori); ne veulent aucune intervention étrangère, bornant les droit

du suzerain à percevoir un léger tribut, dont ils prétendent même rembourser en une seule fois le capital. On peut dire avec vérité que les sentiments unanimes du parti national, pour les étrangers, se résument en ceci: Mépris pour les Turcs, dont la faiblesse actuelle leur est bien connue, haine violente contre la Russie, et antipathie inexpliquée pour les Allemands. Ils ne connaissent pas les Anglais qui ne dépassent jamais Galatz ou Braïla. La France, la France seule, est leur espoir, c'est l'étoile sur laquelle leurs yeux sont constamment fixés, ils l'implorent de toutes les forces de leur cœur. Ils cherchent à nous imiter jusqu'à la puérilité, mais avouent noblement que l'instruction et les connaissances pratiques manquent également pour la régénération qu'ils entreprennent. Ils se sentent très faibles, et font les plus grands efforts pour rattacher à leur cause la masse de la population, les paysans. Jusqu'à présent toutes les tentatives de leurs commissaires, dans ce sens, ont eu peu de succès. L'excès de la misère est tel, la crainte du maître, quel qu'il soit, si grande, que les paysans doutent encore de la possibilité du bien qu'on leur promet. Il y aurait folie à compter, de leur part, sur la moindre résistance à un joug nouveau; ils sont dominés par un seul sentiment, la crainte excessive des Turcs, qui n'ont jamais paru au milieu d'eux sans commettre d'abominables cruautés. La communauté de religion leur fait redouter beaucoup moins les Russes, dont les réquisitions militaires, en définitive, pèsent beaucoup plus sur le propriétaire que sur le paysan.

No. 1.646. 1848 Aug. 25.

. . . .

Rĕspunsul luĭ Dimitrie Ghica către diarul german „Romania“.

No. 1.647. 1848 Aug. 25.

(Pruncul Român. No. 32. 1848. 26. VIII.)

Redacţia învitată fiind a publică următoarea scrisoare, ca rĕspuns la un articol al gazeteĭ germane Romania, împlinesce cererea scriitoruluĭ:

„D-luĭ Redactor al gazeteĭ „Romania“.

„În foaia d-tale, de la 21 ale curgĕtoareĭ, se anunţă că Guvernul ar fi dat acum în urma unuĭ noŭ complot urzit din partea foştilor boerĭ şi aristocraţĭ, cu scop nu maĭ puţin decât de a asasinà membriĭ Locotenenţeĭ Domnescĭ, ş. c. l.

„Dacă această nuvelă, Domnule, este adevĕrată, eŭ sînt în mare

No. 1.647. 1848 Aug. 25.

mirare de atâta nepĕsare a Guvernuluĭ. Cum poate sta în tăcere despre o așà faptă? și nu caută a da, fără maĭ multă întârḑiere, sub judecată pe autoriĭ eĭ? iar la din înpotrivă, găsesc, Domnule, că libertatea preseĭ este foarte rĕŭ înțeleasă, dacă se poate defăimà cu atâta ușurință, fără doveḑĭ, numaĭ dintr'o singură plăcere, o clasă întreagă a societățiĭ, ce se numesc foștiĭ boerĭ și aristocrațĭ, numindu-se conspiratorĭ și ucigașĭ, adăogându-se prin această faptă turburarea duhurilor și neîncrederea reciprocă.

„Fițĭ bine încredințat că această rĕŭ bănuită clasă de oamenĭ fiitoarea sa soarte o așteaptă (de vreme ce, după toate aparențele, vi se dă dreptul de a o regulà fără nicĭ o altă intervenție străină) numaĭ de la viitoarea obștească Adunare, la ale căreia hotărîrĭ se va supune fără cea maĭ mică împotrivire, și că nicĭ odată nu va cere a o preschimbà aceasta prin mijloace silnice, precum este o contra-revoluție. Căcĭ ea nu are nimic a câștigà, ci din contra a perde tot prin această brutală rĕscoală. Este însă strașnic hotărîtă să-șĭ apere cu cea maĭ mare energie familia și copiiĭ sĕĭ fără a luà, cu toate acestea, de sineșĭ ofansiva. Dar Dumneḑeŭ, carele n'a părăsit încă România, se va milostivì a nu armà brațul român spre a combate pe frațiĭ sĕĭ.

„Nădăjduesc, d-le, de la imparțialitatea preseĭ, că vețĭ publicà acest al meŭ articol în cel maĭ de aproape numĕr al gazeteĭ d-tale.

„P. S. Într'aceste ḑile întîmplându-mi-se a mĕ aflà bolnav în pat, rupêndu-mĭ un picior, și prin urmare n'am putut să mĕ înțeleg despre aceasta cu amiciĭ meĭ, sigur fiind, că nicĭ unul din dumnea-lor nu va desaprobà neodihna în care mĕ aflu de a nu lăsà o asemenea calomnie asupra acesteĭ clase, luaĭ de sine-mĭ îndrăsneala a rĕspunde dumi-tale singur.

„Dimitrie G. Ghica."

„Bucurescĭ."

No. 1.648. 1848 Aug. 25.

Scrisoarea Locotenentuluĭ Cuțarida către Generalul Chr. Tell.

(Orig. Col. Ecat. A. G. Golescu.)

Dreptate, Frăție.

Domnule General,

Ieaŭ onor. a grăbì darea în cunoscința Domnieĭ-voastre purtarea a Locotenentuluĭ Viespescu și a Sub-locotenentuluĭ Bonciŭ'

ce sînt veniţĭ cu voe aicĭ în Râmnic. Îndată după venire-le, aŭ împrăştiat vorbe spăimîntătoare către norod, ḍicênd că vine un paşă cu oştire turcească în numĕr de miĭ douĕ-ḍecĭ, să dărapene tot ce s'a făcut de Suliman Paşa în favorul sfinteĭ noastre Constituţiĭ, precum şi un General muscal cu o sumă de oştire a statornicì Regulamentul. Pe dată ce am aflat această urmare, m'am dus însumĭ, supuind acestea şi altele maĭ multe bârfirĭ în cunoscinţa Generaluluĭ Magheru, când tot odată şi uniĭ din comisariĭ acestuĭ judeţ ĭ-aŭ spus acestea, dând şi doveḍĭ faţă cu dumnealor, care acum cel dintâiŭ se află dus prin sate cu un cacocrat Luca Pleşoianu, iar cel de al 2-lea se ḍice că s'a dus la o moşie a luĭ. Aşĭ fi vrut să-ĭ puiŭ în poştie să-ĭ pornesc cu într'adins unterofiţer d'a dreptul la Domnia-voastră, dar fiind Domnul General aicĭ, n'am îndrăsnit a luà acest drept eŭ. Însă fiind că aceştia sînt mult vătĕmătorĭ aicĭ, maĭ vîrtos în acest judeţ, supuiŭ în cunoscinţa (restul rupt).

No. 1.648. 1848 Aug. 25.

Locotenent Cuţarida.

Ocna-mare.

În dos: Dreptate, Frăţie.

Domnuluĭ Domn Generalul Tell, Şeful oştiriĭ.
Salutare şi frăţie.
Să se deà aceasta cu grabă la Bucurescĭ.

Scrisoarea Generaluluĭ Magheru către Colonelul N. Pleşoianu.

No. 1.649. 1848 Aug. 25.

(Conc. Acad.)

Scumpe amice,

Am primit epistola d-v. de la 20 ale curenteĭ şi am vĕḍut cele ce-mĭ însemnezĭ; pentru Romanescu am luat măsurĭ a se depărtà din misia ce-ĭ pusesem, de vreme ce s'a dovedit abătut.

Alt noŭ n'am să-ţĭ însemn decât că fratele nostru Eliad, viind la Pitescĭ pentru mângâerea nenorociţilor arşĭ de foc, de acolo a trecut aicĭ ca să mĕ vaḍă şi a şeḍut până erĭ. Mĭ-a spus că deputaţiĭ trimişĭ la Constantinopole aŭ ajuns şi că Sâmbătă se aşteaptă scirĭ maĭ pe larg despre ce aŭ făcut, pe carĭ creḍ că o să le aflăm curînd. Destul că m'a încredinţat despre causă, că merge pe un drum favorabil; că fiiĭ păcatuluĭ de aristocraţĭ din Bucurescĭ nu şĭ-aŭ maĭ venit încă în simţire. Mĭ-a spus că ar fi

No. 1.649. 1848 Aug. 25.

făcut pregătirĭ și fac încă a turburà liniștea popoluluĭ spre a introduce anarchie, dar în zadar, că ăst scop blestemat al lor s'a nimicnicit, și că de va cere trebuința, poate mĕ va vestì ca să merg cu 1.000 oamenĭ acolo spre a-ĭ împotrivì la ticăloasele lor întreprinderĭ.

Acolo, în oraș, nu mĕ îndoesc că, după stăruința d-tale și a frateluĭ Aron, trebile merg bine.

Nu mĕ înlesniĭ, scumpe amice, a-țĭ trimite restul de banĭ ce cerĭ, fiind-că lada cu lucrurile și baniĭ ce am la granița Brașovuluĭ, precum sciĭ, trimițênd a o aduce, n'aŭ slobodit-o, sub pretext că urmează a cere pentru aceasta deslocația d. General-Comand. de la Sibiiŭ. Nădăjduesc însă peste 7 dile a o aduce. Atuncĭ voiŭ trimite d-tale negreșit acel rest, după deslușirea cuprinsă în însoțita cfitanță, pe care iscălind-o să mĭ-o trimițĭ.

La întîmplare însă d'a nu puté scoate aceștĭ banĭ, atuncĭ ca uniĭ ce amândoĭ sîntem vinovațĭ, îĭ vom plătì frățesce, adecă jumătate eŭ și jumătate d-ta.

Primesce, scumpe amice, sincerele îmbrățișerĭ ale

Fideluluĭ d-tale amic

No. 1.650. 1848 Aug. 25.

Scrisoarea Generaluluĭ Gheorghe Magheru către Florian Aaron, Administratorul districtuluĭ Dolj.

(Conc. Acad.)

D. Aron.

Prețuitul meŭ amic,

Am onoare a rĕspunde la epistola d-voastră de la 15 ale correnteĭ, că îndreptările ce-mĭ însemnĭ că aĭ făcut multelor neorînduelĭ găsite la acel district mĭ-aŭ produs o bucurie neexprimată. Și ce alt trebuià să aștept de la un asemenea adevĕrat Român ca d-ta, care aĭ dat tot-deauna dovedĭ de simtimentele patriotice ce te caracterisă.

Asupra împrejurărilor descrise pentru abaterea celuĭ orînduit de Romanescu, și de la care nădăjduiam că nu va încredințà o asemenea misie unuĭ om departe de scopul sacreĭ cause.

Nota d-v. No. . . . prin care ridic de-asupră-ĭ sarcina ce-ĭ confiasem (?).

Luând în trecutele dile scire că uniĭ din fiiĭ păcatuluĭ, Jianu și Viișoreanu, ar fi trecut de la Caracal în districtul Gorj, cu scop

de a se înfrăţì cu blestematele duhurĭ ce plâng regimul cădut, spre a face neodihnă, am scris pe dată Administratorilor respectivĭ şi m'am încredinţat că aŭ plecat d'acolo mâhniţĭ, fără nicĭ o ispravă, trecênd de acolo la Tatomirescĭ, precúm asemenea şi cel de al doilea la Caracal. Silesce-te, scumpe amice, a sparge complotul ce urzesc aceştĭ oamenĭ perduţĭ, ca să nu maĭ poată aspirà vre-o reacţie spre a ne face de lucru . . . . şi într'o vreme când avem trebuinţă d'a ne ocupà de alte trebĭ maĭ importante ale causeĭ naţieĭ.

No. 1.650. 1848 Aug. 25.

Amicul nostru Eliad, venind până la Pitescĭ pentru mângâerea nenorociţilor arşĭ de foc, a trecut şi aicĭ ca să mĕ vadă, şi erĭ s'a returnat. De la Costandinopole, mĭ-a spus că are numaĭ scirea despre ajungerea deputaţieĭ, iar Sâmbăta trecută se aşteptà scire de urmarea ce a făcut. Nădejdile sînt bune şi corespundĕtoare. De voiŭ dobândì această veste, voiŭ comunicà-o şi d-tale, iar de care cum-và veĭ primì d-ta maĭ înainte, însciinţează-mĕ.

Te rog iubesce şi nu uità pe cel ce, salutându-te frăţesce, se înseamnă

Amic fidel.

Creḍ că te veĭ fi încredinţat şi despre comploturile urzite maĭ nainte de rătăciţiĭ reacţionarĭ, în unire fiind cu ceĭ din judeţele Gorj şi Mehedinţĭ, precum şi de cele ce erà să se întîmple, dacă nu grăbiam venirea acolea.

Scrisoarea Generaluluĭ Gheorghe Magheru către Administratorul judeţuluĭ Romanaţĭ.

No. 1.651. 1848 Aug. 25.

(Conc. Acad.)

Scumpe amice,

Maĭ nainte de a primì epistola d-tale din 22, cu scire despre aceĭ doĭ reacţionarĭ, am scris pe dată Administratoruluĭ respectiv a luà măsurĭ, şi am luat acum scirĭ că planul lor s'a zădărnicit şi s'aŭ întors ca nisce măgarĭ, fără a sci însă ce aŭ apucat să facă ceĭ-lalţĭ doĭ reacţionarĭ trimişĭ, tot spre acest sfîrşit, la Bucurescĭ.

Eŭ temêndu-mĕ a nu face şi ceĭ de la Mehedinţĭ asemenea, am scris şi acolo.

Nădăjduesc cu ajutorul luĭ Dumneḍeŭ să scăpăm de aceştĭ oamenĭ vrăjmaşĭ aĭ naţieĭ. Singurĭ eĭ se vòr desgustà, vĕḍêndu-se anulaţĭ în toate întreprinderile.

No. 1.651. 1848 Aug. 25.

Pentru publicația ce-mĭ însemnĭ că s'a împărțit de a se face, adecă arăturile de toamnă ale proprietarilor, după decretele de maĭ nainte, se înțelege curat că acele arăturĭ urmează a se face cu din dilele datorieĭ anuluĭ acesta, și prin urmare nu poate să insufle această neîncredere, de vreme ce anul acesta s'a hotărît pentru proprietarĭ a fi ca până acum.

Cu destulă părere de rĕŭ mĕ vĕd anevoit de a nu orîndui tist pe cel recomandat. Causa este că cel vechiŭ, înfățișându-se la mine, îl vĕd cu cel maĭ mare foc sacrificat causeĭ, gata fiind cu vieața a o sprijinì, de va cere trebuința, și prin urmare, umilindu-mĕ am socotit că fac o crimă a scoate pe acel care a fost din început cu noĭ și a orînduì pe cel-lalt.

Fratele Eliad viind la Pitescĭ a mângâià pe nenorociții arșĭ de foc, a venit și aicĭ de m'a vĕdut. Mĭ-a spus că de la Costandinopole este scirea numaĭ de ajungerea deputaților, dar Sâmbătă se așteaptă scirea de ce a urmat.

M'a încredințat însă că causa merge pe un drum favorabil.

No. 1.652. 1848 Aug. 25.

Corespondență de la granița Moldoveĭ către „Allgemeine Zeitung“ din Augsburg. No. 275. 1848. 1. X.

Donaufürstenthümer.

Von der Walachischen Gränze. . . . . Die bewaffnete Intervention Russlands in den Donaufürstenthümern ist ein zu folgenschweres Ereigniss, als dass es in Ihrem vielgelesenen Blatte nicht näher besprochen werden sollte. Sowohl das überaus merkwürdige Rundschreiben des Grafen Nesselrode, als auch die Erklärungen des wiederholt interpellirten österreichischen Ministeriums versichern, dass die russischen Truppen mit Zustimmung, ja auf Verlangen der Pforte in die Moldau eingerückt seien. Und dennoch will hier Niemand daran glauben! Ja man behauptet sogar das Gegentheil davon. Sind diese amtlichen Versicherungen auf Wahrheit gegründet, so begreift man wahrlich nicht, warum Hr. v. Duhamel zur Motivirung jener Massregel zu ebenso unwürdigen als plumpen Auskunftsmitteln, zur bekannten Gewissenslosigkeit und Lügenfertigkeit des moldauischen Hospodars seine Zuflucht genommen; man begreift nicht, sage ich, warum er, im grellsten Widerspruch mit der Wirklichkeit, die öffentliche Ruhe des Landes als durch bevorstehende bewaffnete Einfälle bald aus der Buko-

No. 1.652. 1848 Aug. 25.

wina, bald aus Siebenbürgen bedroht schildern liess, warum gerade nur immer russische Agenten und russische Unterthanen solche Schreckensnachrichten erhielten und fleissig verbreiteten, und warum wieder russische Agenten an die Spitze der moldauischen Reformbewegungen ungestraft sich stellen durften. Man erinnert sich hier noch recht gut der von Hrn v. Duhamel bei seinem ersten Auftreten in Jassy im Monat Mai d. J. gegebenen öffentlichen und feierlichen Erklärung „dass die geringste Ruhestörung den sofortigen Einmarsch türkischer Truppen ins Land zur Folge haben, und dass Russland, trotz des besten Willens, ausser Stande sein würde die Moldau gegen die Türken zu beschützen, da es die Gränzen seines Reiches nicht überschreiten dürfe". Gründet sich die russische Intervention auf die Zustimmung der Pforte, so sieht man wahrlich nicht ein, warum denn Hr. v. Duhamel, sowohl in der Walachei als auch in der Moldau, Petitionen veranstalten liess, welche die militärische Besestzung dieser Fürstenthümer als eine für die Ruhe derselben unerlässliche Massregel darstellten und den sofortigen Einmarsch der seit mehreren Monaten am Pruth aufgestellten russischen Truppen dringend verlangten. Wenn die Pforte ihre Zustimmung gegeben, so waren die fraglichen Petitionen höchst überflüssig So unglaublich diess auch scheinen mag, so ist es gleichwohl eine unbestreitbare Thatsache, dass der moldauische Hospodar die Stirne hatte hinter dem Rükken des türkischen Commissärs, Talaat Effendi, des unverwerflichsten Zeugen der Ruhe deren das Land seit April d. J. sich erfreute, die erwähnten, auf Lug und Trug, auf Verläumdung gestützen Petitionen zu veranstalten, und von seinen elendesten Creaturen, ja sogar von seinen Lakaien und Kammerdienern, Aleco, Sava, Michaitza, Michalaki, P. Assaki, Balschuca, etc. unterschreiben zu lassen um zur Rechtfertigung des Einmarsches der Russen in die Moldau dem Herrn v. Duhamel wenigstens einen Scheingrund an die Hand zu geben. Sind die ministeriellen Erklärungen und Versicherungen wahr, so fragen wir ferner, warum Talaat Effendi, der noch am Vorabend des Einmarsches der Russen die Unmöglichkeit dieser Massregel sämmtlichen Consuln feierlichst erklärt hatte, und warum auch die Pforte davon sehr überrascht worden? Warum wurde die gegen diesen unerhörten Protectionsact von dem französischen und dem preussischen Consul eingelegte Verwahrung von der Pforte so beifällig aufgenommen, warum sah sich Hr. v. Titoff genöthigt den General v. Duhamel zu desavouiren

No. 1.652. 1848 Aug. 25.

und — incredibile dictu und gleichwohl durch ein Schreiben des General Aupick an Herrn Thions, französichen Consul in Jassy, verbürgt — das Einrücken der Russen in die Moldau der Bestechlichkeit — vénalité heisst es in dem erwähnten Schreiben — des Hrn v. Dühamel zuzuschreiben? Warum sah er sich genöthigt den Rückmarsch der russischen Truppen, die sofortige Räumung der Moldau sogleich zu verfügen? In Folge dessen hat auch der grössere Theil der bei Berlad unter dem General Gerstenzweig lagernden Truppen den anbefohlenen Rückzug wirklich bewerkstelligt, während die übrigen Truppen, mit Einschluss der unter dem General Wrangel bei Jassy campirenden, in kürzester Frist uns verlassen sollten. Diese Behauptung kann um so weniger in Zweifel gezogen werden, als bekanntlich auch die erforderlichen Transportswagen schon bestellt, die ausgeschriebenen Naturallieferungen aber eingestellt waren. Dass die russischen Truppen dennoch die Moldau nicht ganz geräumt haben, darf sie wahrlich nicht Wunder nehmen. Die Auskunftsmittel der nordischen Diplomatie sind bekanntlich unerschöpflich. Hr. v. Duhamel nahm wieder seine Zuflucht zu der schändlichen Bereitwilligkeit des nur dem Selbsterhaltungstriebe und dem schmutzigsten Eigennutz gehorchenden Hospodars der Moldau, der abermals sich nicht entblödete mittelst einer neuen, auf die oben angegebene Weise veranstalteten und durch seine ebenso niederträchtigen als kopflosen Minister unterstützten Petition die fernere Besetzung des Landes durch russiche Truppen als eine für die öffentliche Ruhe um so unerlässlichere Massregel darzustellen, als er in Erfahrung gebracht, dass 70.000 Walachen einen Einfall ins Land beabsichtigten! Wenn, wie die russische Circulardepesche versichert, die russische Intervention auf die vollkommenste Zustimmung der Pforte sich gründet, so sieht man wahrlich nicht ein warum Hr. v. Duhamel, trotz der wiederholten Aufforderung Suleiman Pascha's, die Moldau nicht räumen lässt, und warum er im Gegentheil die Besatzungstruppen durch neue Einmärsche fortwährend verstärkt, ja sogar, wie allgemein versichert wird, durch Herrn v. Titoff Suleiman Pascha's Abberufung verlangen lässt. Das Einverständniss zwischen Russland und der Pforte muss wahrlich nicht sehr gross sein, wenn das durch die Landung türkischer Truppen in Galatz höchlich überraschte Russland, unter dem nichtigen Vorwand dass diese Truppen die bestehenden Quarantänevorschriften nicht beobachtet hätten, eine vierzehntägige Contumazperiode gegen die Moldau anordnen, und

der Oberaufseher der moldauisch-walachischen Donauquarantänen, der russische Staatsrath Mavros, den Director der Galatzer Quarantäneanstalt, Spatar I. Kozonis, seines Amtes entsetzen konnte, weil die unter Rifaat Pascha's Oberbefehl gelandeten 5.000 Türken, statt in der engen Quarantäneanstalt, die kaum ein paar Dutzend Menschen fasst, die viertägige Contumazperiode auf freien Felde zuzubringen für gut befunden haben. Einen fernern Beweis des Missfallens mit welchem Russland die türkische Intervention in den Fürstenthümern aufgenommen, liefert das Verfahren des durch und durch russisch gesinnten moldauischen Hospodars, der zum Unglück des beispiellos heimgesuchten Landes die russischen Truppen so trefflich verpflegt, die türkischen aber zum Hungertod verurtheilt hat, zu geschweigen dass er sogar die Kühnheit hatte den türkischerseits mit Beischaffung der nöthigen Lebensmittel, auf Rechnung des jährlichen Tributs, nicht aber unentgeltlich, wie's russischerseits der Fall ist, beauftragten Isprawnik von Galatz von seinem Posten abzuberufen. Alle diese Umstände erklären auch warum ein so allgemein verhasster, von der öffentlichen Meinung gebrandmarkter Mensch, ein Vampyr in der schlimmsten Bedeutung dieses Wortes, warum der moldauische Hospodar, sage ich, trotz seiner notorischen Schlechtigkeit und Untreue gegen die Pforte, von Russland so angelegentlich beschützt wird, und warum die gerechtesten Beschwerden gegen eine auf Raub und Betrug, auf systematische Aussaugung und Entsittlichung des Landes gegründete Regierung, bei einem Kabinette das so sehr auf sein Schutzrecht pocht, kein Gehör, kein Mitleid finden. Dass unter den jetzigen so überaus kritischen Umständen der unfreiwillige Urlaub des preussischen Generalconsuls, der, von der Wichtigkeit seiner Sendung durchdrungen, in den Donaufürstenthümern dem deutschen Namen Achtung, einen bisher nie gekannten Einfluss und die herzlichste Zuneigung zu erringen gewusst, Gegenstand allgemeinen Bedauerns und Befremdens ist, und als ein vom preussischen Cabinet Russland gemachtes Zugeständniss, als die erste Niederlage des grossen einigen deutschen Reiches an der Donau, ja als ein untrügliches Zeichen deutscher Uneingkeit angesehen wird, bedarf fürwahr keiner langen, Beweisführung. Die hier lebenden zahlreichen Deutschen sowohl als auch alle gutgesinnten Inländer, beklagen die Abreise des Hrn v. Richthofen um so herzlicher, als es leider nur zu bekannt ist, dass sowohl Hr. v. Titoff, als auch Hr. v. Kotzebue und der moldauische Hospodar, deren Plane er nicht bloss durch

No. 1.652. 1848 Aug. 25. seine im April d. J. nach Konstantinopel unternommene Reise, sowie durch seinen letzten Protest, sondern auch früher bei jeder Gelegenheit zu enthüllen, ja oft zu durchkreuzen den Muth und die Geschiklichkeit gehabt, ihm Rache geschworen und gegen ihn officielle Schritte gethan haben. Und kann man noch an ein aufrichtiges Einverständniss zwischen Oesterreich und Preussen, an die so ersehnte deutsche Einheit, welche Macht und Würde verleihen soll, auch nur einen Augenblick glauben, wenn man sieht dass der österreichische Agent in der Moldau nicht nur dem Proteste seines deutschen Collegen nicht beigetreten, sondern ausserdem noch im herzlichsten Einverständniss, in freundschaftlichsten Verkehr mit Hrn v. Duhamel steht, ja dessen gehorsamsten Diener spielt? Hr. v. Eisenbach bleibt dafür auf seinen Posten, dem er in jetziger schwieriger Zeit durchaus nicht gewachsen ist, während der treffliche, gesinnungsvolle Richthofen, wenn nicht abberufen, so doch zu einem unfreiwilligen Urlaub verurtheilt worden! Es scheint dass die dynastische Politik noch immer mächtiger ist als die Völkerpolitik, als der Ruf der Neuzeit. Wahrlich die deutsche Centralgewalt könnte Deutschland, Oesterreich und selbst der Türkei und den Donaufürstenthümern keinen grösseren Dienst erweisen, als wenn sie diesen in jeder Hinsicht ausgezeichneten Mann und den nicht minder trefflichen und vielverdienten Consul in Galatz, Huber, mit sofortiger Vertretung Deutschlands in den Donaufürstenthümern beauftragen würde. Dann würde Hr. v. Kotzebue sich gewiss nicht mehr rühmen können, dass Hr. v. Timoni in Bukarest so gefällig sei ihm alle Depeschen die er von Wien erhalte, und alle Berichte die er dahin sende, mitzutheilen. Aus guter Quelle habe ich bereits in Erfahrung gebracht, dass die in den Donaufürstenthümern lebenden Deutschen in Frankfurt Schritte gethan haben um die baldige Rückkehr des Hrn v. Richthofen zu erlangen. Mögen sie nicht erfolglos sein, wenn die hiesigen Deutschen nicht recht und schutzlos bleiben sollen!

No. 1.653. 1848 Aug. 25.

Corespondență din Iașĭ către „Allgemeine Zeitung" din Augsburg. No. 278. 1848. 4. X. Supl.

Donaufürstenthümer.

Jassy. . . . . Es unterliegt leider keinem Zweifel mehr, dass

die Pforte, welche die walachischen Freiheitsbestrebungen bisher so auffallend begünstigte, ja sogar durch ihre Commissäre ermuthigte, nun mehr die gewaltsame Unterdrückung derselben und somit die Zurücknahme der verheissenen und theilweise auch bereits gewährten Zugeständnisse beschlossen hat. Ueberbringer dieser Hiobspost ist der kürzlich von Konstantinopel in Galatz angekommene Fuad Effendi, der nach einer Zusammenkunft mit dem russischen Commissär Duhamel seine Reise nach Giurgewo fortgesetzt hat, um dem daselbst weilenden Suleiman Pascha dieses selbstmörderische Ultimatum der Pforte mitzutheilen, zugleich die guten Walachen zu belehren, dass man gegen Gewalt und Knechtschaft, gegen die mit Waffengewalt aufgedrungene Protection Russlands nicht ungestraft sich auflehnen darf, und dass auf Sand gebaut hat wer die Weisheit und Grossherzigkeit abendländischer Politik, auf die schönen Verheissungen der Pariser Februarrevolution oder gar auf türkisches Wort vertraut. Denn auch in diesem Jahr des Heils ist die europäische Staatskunst ebenso kurzsichtig und eigennützig, ebenso treulos und kleinmüthig als früher. Die Türken aber bleiben immer die alten, wenn sie auch hundertmal nach Paris und London reisen und die rothen faltenreichen Beinkleider mit französisch zugeschnittenen vertauschen sollten. Wahrlich das alte mit der Muttermilch eingesogene Türkenthum ist noch zu mächtig, als dass eine äusserliche, nur oberflächliche Civilisation es so leicht neutralisiren könnte! In Folge dieses unseligen Beschlusses der Pforte hat Rifaat Pascha sämmtliche unter seinem Oberbefehl stehende Truppen am 31. v. M. auf Dampfschiffen von Galatz nach Ibraila geführt, um gemeinschaftlich mit der bei Giurgewo und Kalafat zusammengezogenen türkischen Streitmacht, die bereits mehr als 30.000 Mann betragen dürfte, die so viel versprechende neue Ordnung der Dinge in der Walachei umzustürzen, und den von Russland mit unwiderstehlicher Beredsamkeit verlangten statu quo vor der Revolution wiederherzustellen. Diese blutige Afgabe soll jedoch bloss den türkischen Truppen vorbehalten sein, da der in Konstantinopel zu Stande gekommenen Verabredung zufolge russische Truppen vorderhand den walachischen Boden nicht betreten dürfen. Das so hochgepriesene Ministerium Reschid Pascha's, dieses russenfeindliche Ministerium des Fortschrittes, hat sich also zur schmachvollen Mission herabgewürdigt Russlands Absichten in den Danaufürstenthümern auf Kosten der Türkei zu begünstigen, und die durch eine einmüthige, unblutige und

No. 1.653. 1848 Aug. 25.

grossartige Volkserhebung zertrümmerten Schandsäulen finsterer Barbarei wieder aufzurichten. Zum Dank für das grossmüthige Anerbieten, im Fall eines Angriffs auf Konstantinopel der Türkei als Brustwehr zu dienen, bekommt die Walachei wieder Sklaverei und Leibeigenschaft im buchstäblichsten Sinne des Wortes, Ungleichheit der Staatslasten, namentlich der Besteuerung und Militärpflicht, die nur dem Landmann und dem Bürgerstande zur Last fällt, ferner unermessliche Frohndienste, Adelsprivilegien, Proscription des öffentlichen Unterrichts, insbesondere aber der Nationalsprache, Peitschenstrafe—und noch dazu an öffentlichen Orten—und wie die übrigen fluchwürdigen Vermächtnisse mittelalterlicher Finsterniss, diese mächtigen Grundpfeiler russischer Staatsordnung noch heissen mögen. Was aber fast noch schlimmer als alles diess ist, ist die unausbleibliche Wiederherstellung des ausschliesslichen, jede freie Regung des Volkslebens, jede staatliche und nationale Entwickelung vernichtenden Einflusses des unerbittlich strengen Protectors. Das ist die traurige Zukunft zu welcher die Donaufürstenthümer, Dank der Erbärmlichkeit türkischer sowohl als abendländischer Politik und der übergrossen Russenscheu, auf lange, lange Zeit verurtheilt werden. Das Verfahren der Pforte erscheint um so schmachvoller, als die Commissäre derselben, Suleiman Pascha und Emin Effendi, bei einem ihnen zu Ehren in Bucharest veranstalteten Feste die walachische Constitution hoch leben liessen, und die Genehmigung derselben von Seite der Pforte in sehr nahe Aussicht stellten, ja sogar verbürgten, während Tengir Effendi, Suleiman's Secretär, von der allgemeinen Begeisterung hingerissen sogar die walachische Nationalfahne an seine Brust drückte und herzlich küsste. Zu geschweigen dass Suleiman Pascha einige Mitglieder der provisorischen Regierung bei ihrer Ankunft in Giurgewo mit 21 Kanonenschüssen begrüssen liess. Ob die aus Varna in Galatz angekommenen 1.600 Mann Truppen in der Moldau bleiben, oder ob sie ebenfalls nach der Walachei gehen dürften, hängt noch von Umständen ab. Nach Beendigung ihrer Aufgabe in der Walachei sollen die türkischen Commissäre auch hieher kommen, um, wie allgemein versichert wird, an die Stelle des Moldauischen Hospodars, dessen Absetzung nicht mehr zu bezweifeln, einen neuen wählen zu lassen. Wenn nicht vorher das Reglement und namentlich das Wahlgesetz einer durchgreifenden Reform unterworfen wird, so bekommen wir zum Fürsten ganz gewiss wieder ein blindes Werkzeug russischer Politik,

welchem, gleich dem jetzigen, unter der Bedingung unverbrüchlicher Treue, das heisst immerwährenden Verraths an der Nationalsache, die russischen Consuln das Stehlen und Plündern nach Belieben und jede Willkür und Bedrückung nach wie vor erlauben dürften. Die ohne Untersuchung und Richterspruch zuerst nach Matschin, dann nach Brussa verbannten Bojaren, deren Unschuld die Pforte nur zu gut kennt, da sie Gelegenheit hatte sich zu überzeugen, dass sie die Opfer gemeiner Rachsucht sind, die sie durch Unabhängigkeit ihrer Gesinnung, durch warme Vaterlandsliebe und Treue gegen den rechtmässigen Suzerän sich zugezogen, erhielten die Erlaubniss nach Konstantinopel zu kommen. Die russische Gesandschaft, die es einigen unter ihnen nicht verzeihen kann, dass sie vor ein paar Jahren den Schutz der Pforte gegen eine schreiende Ungerechtigkeit der moldauischen Verwaltung in Anspruch genommen, dringt auf die Verlängerung der unverdienten Verbannung. Der Schwiegervater unsers Hospodars, der alte Fürst Vogoridis, und der erste Dolmetsch der russischen Gesandschaft, Beizadé Telemach Handgerlie, ein leiblicher Vetter, Freund und Agent unseres Hospodars, entwickeln grosse Thätigkeit in Verfolgung der unglücklichen Verbannten. So einflussreichen Vertretern und Fürsprechern des Hospodars, in deren Sold bekanntlich diese beiden Phanarioten stehen, ist so manches gelungen und wird auch diess gelingen, da sie unter der mächtigen Aegide der russischen Gesandtschaft wirken, der sie sich unentbehrlich zu machen und die Vortrefflichkeit und Unentbehrlichkeit Sturdza's zu beweisen gewusst. Aus untrüglicher Quelle erfahre ich, dass russische Agenten in Gesellschaft einiger Creaturen des Hospodars Unterschriften für eine Petition sammeln, welche die Verlängerung der Besetzung der Moldau durch russische Truppen zum Zweck hat. Sie sehen dass die nordische Politik auch kleinliche Mittel nicht verschmäht.

No. 1.653. 1848 Aug. 25.

Adresa No. 2.628 a Șefuluĭ oștiriĭ Țĕriĭ-Româneșcĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru.

No. 1.654. 1848 Aug. 26.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministre,

Cu aflarea în Capitală a cavaleriei din oștirile Înalteĭ Porțĭ suzerane, ce a însoțit pe Exelenția Sa Suleiman Pașa, cheltuin-

No. 1.654. 1848 Aug. 26. du-se pentru trebuința eĭ de către statul maior al oștiriĭ leĭ o mie patru sute șeapte-ḑecĭ și doĭ parale treĭ-ḑecĭ și cincĭ, pentru arătatele în dosul acesteia lucrurĭ, cu onoare vĕ rog, Domnule Ministre, să binevoițĭ a ordonà sloboḑirea acestor banĭ statuluĭ maior al oștiriĭ.

Salutare și frăție.

Șeful oștiriĭ, General Tell.
Șeful mesiĭ, Sub-locotenent Artemineanu.

No. 2.628.
Orașul Bucurescĭ.

Domnuluĭ Ministru al celor din Lăuntru.

No. 1.655. 1848 Aug. 26.

Nota No. 1.446 a Ministeruluĭ trebilor din Afară către Ion Ghica, Agentul Țĕriĭ-Românescĭ la Constantinopole.

(Orig. Col. Ion Ghica.)

Bucharest.

Monsieur,

La somme de 500.000 piastres due à la Sublime Porte à titre de tribut pour le trimestre d'avril, mai et juin de l'année courante, ayant été payée à S. Ex. Ismaïl Pacha, chargé de l'encaisser, j'ai l'honneur de vous transmettre ci-joint le reçu de S. Ex., pour le remettre au Ministère des Finances à Constantinople et en prendre une quittance dans les formes prescrites. Veuillez me faire parvenir ce document, dont la Vestiarie a un besoin indispensable pour la régularité de ses comptes.

Par la lettre que vous m'avez écrite dernièrement, vous m'avez envoyé une déclaration de Mr. Camondo, banquier à Constantinople, par laquelle il atteste vous avoir payé la somme de 51.846 piastres. Cette pièce est nulle pour toute comptabilité régulière. C'est votre reçu qui doit figurer au dossier du Trésor et non point celui du payant. Ayez donc la bonté de me l'envoyer par la première occasion et d'avoir plus d'ordre dans vos opérations financières.

Salut et fraternité.

I. Voynesco II.

No. 1.446.

A Monsieur Jean Ghica, Agent de Valachie près la Sublime Porte.

Raportul No. 8.964 al Șefuluĭ Poliției din Capitală către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Româneścĭ.

No. 1.656.
1848
Aug. 26.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 333.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru al trebilor din Lăuntru,

Spre îndeplinirea celor expuse în adresa cu No. 5.320, subiscălitul cu onoare arată că cancelaria Poliției Capitaleĭ, după regulele recunoscute și de acel onorabil Minister, nu este împărțită nicĭ în secsiĭ nicĭ în mese, ci numaĭ împărțite atribuțiile după părerea foștilor șefĭ, în chipul ce se arată maĭ jos:

I. Secretarul Poliției cu treĭ scriitorĭ este însărcinat cu lucrarea hârtiilor atribuțiilor de maĭ jos:

1. Aducerea la îndeplinire a judecătorescilor punerĭ la cale în pricinĭ politicescĭ și comerțiale.
2. Înființarea secfestrurilor.
3. Tot felul de bătăĭ și gâlcevurĭ.
4. Felurĭ de împrejurărĭ ce se întîmplă asupra închirierilor de case și împlinirea chiriilor.
5. Împlinirĭ de arendĭ de moșiĭ.
6. Pentru felurimĭ de pricinĭ, ce se întîmplă între ceĭ căsătorițĭ pentru neunirea căsnicieĭ și zestre.
7. Împlinirĭ de banĭ cu zapise și fără zapise până la leĭ una mie.
8. Îndestularea acesteĭ Capitale despre articolul pâniĭ, al cărniĭ și al lumînărilor de seŭ.
9. Strejuirea de noapte.
10. Privegherea cumpenelor și a măsurilor.
11. Taxa vitelor, a acsizurilor și a cărților de joc.
12. Pregătirea lemnelor de foc.
13. Alegerea deputaților de mahalale.
14. Alegerea mădularilor Sfatuluĭ orășenesc.
15. Alegerea obicĭnuiteĭ obștescĭ și extraordinareĭ Adunărĭ.
16. Felurĭ de pricinĭ ce se întîmplă între Ovreĭ asupra gabeleĭ și asupra havrelor.
17. Iluminarea de noapte cu felinare.
18. Revisuirea tutulor productelor ce se duc în oraș spre vîndare.
19. Trimiterea a felurĭ de împricinațĭ ce se cer de toate dregĕtoriile judecătorescĭ și administrative din tot Prințipatul.

No. 1.656. 1848 Aug. 26.

20. Felurĭ de prigonirĭ ce se ivesc între meseriaşĭ cu calfele şi uceniciĭ lor, şi între aceştia cu stăpâniĭ lor.

21. Pentru poprirea trecerii peste graniţă a lipitorilor.

22. Felurĭ de pricinĭ ce se ivesc între ceĭ ce tocmesc felurimĭ de obiecte cu meseriaşiĭ.

23. Felurimĭ de împrejurărĭ ce se ivesc între zidarĭ şi dulgherĭ cu ceĭ ce tocmesc a le face case, prăvăliĭ şi altele.

24. Arestuirea faliţilor.

25. Darea ajutoruluĭ cerut de către consulaturĭ, spre a-şĭ aduce la îndeplinire hotărîrile lor.

26. Catagrafiile ce se fac de rĕmasurile celor morţĭ după felurĭ de cererĭ judecătorescĭ, administrative şi particulare

27. Felurimĭ de pretenţiĭ ce se ivesc între desrobiţiĭ Ţiganĭ cu posesoriĭ lor.

28. Felurimĭ de prigonirĭ ce se întîmplă între felurĭ de feţe, pentru nepaza moraluluĭ.

29. Pentru recrutaţie.

30. Întîmplătoarele focurĭ.

31. Stîrpirea epidemicelor boale.

32. Sciinţele ce se daŭ asupra statisticeĭ.

33. Tot felul de morţĭ grabnice după felurimĭ de întîmplărĭ.

34. Orînduirea tutulor slujbaşilor Poliţieĭ.

35. Felurimĭ de poruncĭ ce se daŭ în pricinĭ poliţienescĭ pe la hanurĭ, birturĭ, cârciumĭ şi cafenele.

36. Poprirea jucăriĭ cărţilor la noroc.

37. Felurimĭ de împrejurărĭ ce se ivesc asupra femeilor şi a bărbaţilor ce voesc a se căsătorì, fără scirea părinţilor saŭ a rudelor lor.

38. Prigonirile ce se ivesc asupra birjarilor. cu păzirea de către dînşiĭ a legiuiteĭ taxe pentru preumblare.

39. Prigonirile ce se ivesc între croitoriĭ bărbătescĭ şi femeescĭ cu felurĭ de feţe, ce se tocmesc a le lucrà haine.

40. Prigonirile ce se ivesc între stăpânĭ cu slugile lor asupra plăţiĭ simbrieĭ lor.

41. Pentru omorîrea cânilor.

42. Pentru boala vitelor.

43. Pentru cluburĭ şi teatrurĭ şi alte representaţiĭ, ce se fac în public.

44. Pentru ceĭ popriţĭ după felurĭ de împrejurărĭ a nu eşì din Capitală.

No. 1.656.
1848
Aug. 26.

45. Pentru prigonirile ce ce ivesc între avocațĭ cu epotisiariĭ lor.

46. Pentru aducerea împricinaților la tribunalul polițienesc.

47. Pentru pricinile ce se trimit la'acest tribunal.

48. Pentru ceĭ ce se sinucid.

49. Pentru felurĭ de parade, ce se fac de către stăpânire în felurĭ de împrejurărĭ.

50. Pentru găsirea copiilor, ce se rătăcesc de pe la părinții lor.

51. Pentru găsirea lucrurilor ce se perd de către uniĭ alțiĭ.

52. Pentru cercetarea femeilor publice, ce pătimesc de boala venerică, și trimiterea lor pe la spitalurĭ.

53. Pentru prigonirile ce se ivesc între rĕzașiĭ proprietarĭ, pentru călcărĭ de pămînt.

54. Pentru arestuirea a felurĭ de fețe, după cererile părțiĭ administrative și judecătorescĭ.

55. Pentru felurimĭ de publicațiĭ, după cererea părțiĭ judecătorescĭ și administrative.

56. Pentru măsurile ce sînt luate asupra prafuluĭ de pușcă.

57. Pentru măsurile ce sînt luate asupra fînuluĭ ce intră în politie.

58. Pentru vitele de pripas.

59. Pentru rîmătoriĭ ce se preumblă prin politie.

60. Pentru măsurile luate asupra slobodiriĭ armelor.

61. Pentru vătășeĭ de mahalale și coșarĭ.

62. Pentru felurimĭ de cercetărĭ tainice, ce se fac în felurĭ de împrejurărĭ, după punerile la cale ale Ministeruluĭ din Lăuntru, și d'a dreptul și de Poliție.

63. Pentru copiiĭ ce se aruncă pe ulițe.

64. Pentru bolnaviĭ sĕrmanĭ, ce se trimit la spitalurĭ.

65. Pentru felurĭ de persoane, ce se trimit surghiun.

66. Pentru morțiĭ sĕrmanĭ, ce se îngroapă cu ajutorul stăpâniriĭ.

67. Lucrarea statornicirii Constituțieĭ ceĭ nouĕ.

Pe lângă aceste toate îndatorirĭ ale Secretaruluĭ, fără cuvînt vede subt-iscălitul că el ține și cassieria Poliţieĭ și a comendiĭ pompierilor, rĕmâind cassierul Poliţieĭ fără nicĭ un atribut.

II. Un scriitor din cincĭ, ce este legiuit a avé Poliția, se îndeletnicesce întru lucrarea hârtiilor atingĕtoare de arestanțiĭ căduțĭ în vinĭ criminale, corecționale, polițienescĭ, de datoriĭ de banĭ, după punerile la cale judecătorescĭ și polițienescĭ, și alte felurimĭ de împrejurărĭ.

No. 1.656. 1848 Aug. 26.

III. Cel de al cincilea scriitor, ce maĭ rĕmâne, este îndatorat iarăşĭ cu atribuţiile următoare:

1. Pentru facerea clădirilor pe seama Statuluĭ.
2. Dregerea şi înfiinţarea podurilor de peste apa Dâmboviţeĭ.
3. Pentru dărîmarea binalelor, ce se găsesc în proastă stare.
4. Înfiinţarea caldarîmurilor i prefacerea şi reparaţia lor.
5. Pentru tragerea de patru palmie.
6. Pentru binalele ce se clădesc în Capitală de particularĭ.
7. Pentru reparaţia şi ţinerea în bună stare a încăperilor de pe la barierĭ.
8. Pentru curăţenia uliţelor de murdalîcurĭ şi în alte părţĭ.
9. Pentru închiderea uliţelor, ce se găsesc netrebuincioase.
10. Pentru gropile de nisip, ce se deschid în politie.
11. Pentru închirierea caselor pe seama comisiilor de văpselĭ.
12. Pentru şoselele şi balacurile, ce se fac în politie.
13. Pentru năboirea apeĭ Dâmboviţeĭ şi tăierea gheţeĭ de pe dînsa.
14. Pentru povernele de rachiŭ, ce se fac în Capitală, după instrucţiĭ.
15. Pentru vadurile sacagiilor.
16. Pentru locurile virane.
17. Pentru curăţitoriĭ de privăţĭ.
18. Pentru împlinirea banilor, ce se sfeterisesc de către foncţionariĭ publicĭ de pe la felurĭ de autorităţĭ.
19. Pentru împlinirea banilor casseĭ Sfatuluĭ Municipal.
20. Pentru veniturile şi cheltuelile Poliţieĭ.
21. Pentru înfiinţarea cişmelelor.
22. Pentru morile de pe apa Dâmboviţeĭ.
23. Pentru stârpirea bălţiĭ Cismegiuluĭ.
24. Pentru baterea taraşilor pe marginea Dâmboviţeĭ.
25. Pentru ajutorul ce se dă Vornicieĭ oraşuluĭ la împlinirea capitaţieĭ.
26. Pentru raionul oraşuluĭ.
27. Pentru facerea căsoaelor în carĭ stăruesc pazniciĭ de noapte.
28. Pentru împlinirea banilor taxeĭ de înfăţişare şi aĭ mezatuluĭ.
29. Pentru socotelile ce se cer de control.
30. Pentru împlinirea banilor arendiĭ moşiilor mânăstirescĭ.
31. Pentru ştrafurile ce se împlinescĭ după cererea Sfatuluĭ Municipal.

No. 1.656.
1848
Aug. 26.

32. Pentru înființarea canalurilor de piatră.
33. Pentru împlinirea banilor de progoane de poștie.
34. Pentru clădirea Teatruluĭ Național.
35. Pentru grădina publică.
36. Pentru locurile bănuite de comorĭ.
37. Pentru așezarea tăblițelor.
38. Pentru cele atingĕtoare de îmbunătățirea drumurilor din Prințipat, precum și a podurilor.
39. Pentru caldarîmurile ce se fac prin capitalele județelor.

Șeful meseĭ răvașelor de drum, cu doĭ scriitorĭ, are însărcinările acestea:

1. Slobodirea răvașelor, a pașporturilor și a podorojniilor.
2. Vizele ce se fac pe biletele stăpâniriĭ, ce se daŭ neguțătorilor turcĭ, când intră în Prințipat.
3. Pentru strîngerea taxeĭ pașporturilor, a biletelor de drum, a vizelor și trimiterea banilor la Vistierie.
4. Sciințele ce se daŭ de intrațĭ și eșițĭ.
5. Ovreiĭ ce vin din alte părțĭ și se trec peste graniță.
6. Pentru sciințele ce se daŭ pe toată săptămâna Consulatuluĭ rusesc de persoanele străine, ce intră în Capitală de prin alte staturĭ și es.

Ajutorul Secretaruluĭ este însărcinat cu ținerea delelor atribuțiilor date în sarcina Secretaruluĭ și părtaș la lucrare cu Secretarul.

Osebit de aceștĭ amploiațĭ cuprinșĭ în ștatul Poliţieĭ, adică:

Secretarul, Ajutorul Secretaruluĭ, cincĭ scriitorĭ, un reghistrator, Șeful mesiĭ răvașelor, doĭ scriitorĭ aĭ acesteĭ mese și un tâlmaciŭ;

Se maĭ află alțĭ șeapte scriitorĭ în Poliție, plătindu-li-se leafă din economiile ce se fac cu scăderea din lefile unora din slujbașiĭ de pe la barierĭ, și alțiĭ, și carĭ sînt împărțițĭ în chipul următor:

2 Scriitorĭ sînt dațĭ adaos pe lângă cel maĭ sus pomenit la lucrarea hârtiilor atingĕtoare de arestanțĭ, nefiind prin putință a se curmà lucrarea atribuțiilor luĭ numaĭ cu un scriitor.

1 asemenea la Secretarul Poliţieĭ.

1 însărcinat cu primirea și trecerea jălbilor în osebit reghistru și lucrarea lor.

1 la reghistrator.

2 la lucrările înfrumusețăriĭ orașuluĭ.

Acestea sînt în ființă întocmirile de astădĭ ale canțelarieĭ Po-

No. 1.656. 1848 Aug. 26.

lițieĭ, neputênd lăsà în tăcere însă arătarea celor în ființă amploiațĭ, despre greutatea ce cearcă la cârmuirea trebilor Poliţieĭ.

Rog pe d. Ministru ca resultatul sciințeĭ cerute prin sus numerarisitul adres să nu-l deà până ce și subt-iscălitul nu va face o de aproape cercetare de starea lucrărilor Poliţieĭ, ca să pociŭ dovedì trebuințele ce sînt, spre a se puté ḍice pe viitor că și Poliția are canțelarie regulată, și care nu va întârḍià maĭ mult de ḍece ḍile, de mi se va da această voe prin osebit ordin al d-luĭ Ministru, cât maĭ neîntârḍiat.

Salutare și frăție.

Șeful Poliţieĭ Capitaleĭ, I. C. Brătianu.
Ajutor, N. Bașcov.

No. 8.964.

(Resoluție:) La Comisia administrativă.

Rosetti.

No. 1.657. 1848 Aug. 26.

Adresa No. 1.449 a Ministeruluĭ trebilor din Afară al Țĕriĭ-Românescĭ către cel din Lăuntru.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 260.)

Dreptate, Frăție.

Domnuluĭ Ministru al trebilor din Lăuntru.

Asupra raportuluĭ d-tale cu No. 5.797 prin care arățĭ cererea ce face cârmuirea districtuluĭ Dolj de a se întocmì și acolo o comisie pentru liberarea Țiganilor, care să fie autorisată a lucrà pentru cele cincĭ districte ale Românieĭ-micĭ, cu îndatoririle Comisieĭ întocmite aicĭ, la care să trimiță apoĭ toate hârtiile, onorabila Locotenență a pus următoarea resoluție:

„D. Ministru din Lăuntru va recomandà persoanele ce trebue a compune această comisie, spre a intrà în lucrarea emancipațieĭ cât maĭ fără zăbavă."

Aceasta Secretariatul are onoare a o da în cunoscința d-tale spre întocmaĭ urmare.

Salutare și frăție.

Ministrul trebilor din Afară, I. Voinescu II.
Capul Secsiĭ, Gr. Alexandrescu.

No. 1.449.

Bucurescĭ.

(Resoluție:) Să se numească:

D. President al Municipalitățiĭ.

D. Filișanu.

D. Grigorie Bengescu cel tînĕr.

D. Cnezu.

Rosetti.

Publicațiunea No. 5.999 a Ministeruluĭ din Lăuntru al Țĕriĭ-Româneseĭ.

No 1.658.
1848
Aug. 26.

(Foae vol. Acad.)

Dreptate, Frăție.

Cetățenĭ!

Micul numĕr de ostașĭ turcĭ s'a traserĕ în tabĕra lor, și chiar eșirea lor n'a fost decât o plimbare.

Aceasta este încă o dovadă, că nu trebue să vĕ temețĭ de nimic, de nimic în toată întinderea cuvîntuluĭ, ci avênd încredere în Guvernul, carele prin voĭ și pentru voĭ lucrează, să-l sprijinițĭ la orĭ-ce lucrare, și să nesocotițĭ toate minciunile, toate uneltirile cu nepĕsarea, cu liniștea și cu credința în Dumneḑeŭ și în puterea voastră cea mare și nebiruită.

Pentru domnul Ministru din Întru, C. A. Rosetti.

No. 5.999.

Adresa No. 6.003 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Româneseĭ către Locotenența Domnească.

No. 1.659.
1848
Aug. 26

(Orig. Arch. M. Afacerilor străine. Org. munic. I. 157. Dos. No. 110/2.136.)

Dreptate, Frăție.

Onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ.

Ministrul celor din Întru.

Spre îndeplinirea proiectuluĭ pentru întocmirea gardeĭ municipale, care s'a supus onor. Locotenențe prin raport. cu No. 5.818, sub-iscălitul cu cinste îĭ înainteazâ alăturatele acì douĕ table cu No. 2 și 3, ce s'aŭ primit pe lângă raportul d. Cap al Poliţieĭ Capitaleĭ No. 8.719, din carĭ una pentru lucrurile de un an și de doĭ, și alta de lucrurile călăreților, cumpĕrătoare de caĭ, hrană și potcovitul lor, precum și o prescurtare de socoteală totală.

Salutare și frăție.

p. d. Ministru celor din Întru, Rosetti.
Capul Secsiĭ, Steriadi.

No. 6.003.
Secs. 1. M. 2.

(Resoluție:) Să se deà în chibzuirea Comisieĭ ostășescĭ.

No. 1.660.
1848
Aug. 26.

Adresa No. 6.004 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Locotenența Domnească.

(Orig. Arch. M. Afacerilor străine. Org. ost. 10. Dos. No. 117/2 143.)

Dreptate, Frăție.

Onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ.

D. Administrator al districtuluĭ Mehedințĭ, prin raportul No. 6.917, împărtășind acestuĭ Minister încunosciințarea ce a primit de la d. General-Căpitan al trupelor neregulate Magheru, că până la vremea de a fi chemațĭ înființațiĭ acum pandurĭ volonterĭ din acel district, să se lase aceștia pe la casele lor; adaogă tot de odată că ceĭ maĭ mulțĭ din aceștĭ oamenĭ, fiind dintre slugile particularilor și alțĭ oamenĭ fără căpătâiŭ, și acum vĕḑêndu-se lipsițĭ de muncă și de hrana trebuincioasă, poate să se abată la niscaĭ-và netrebniciĭ, precum jafurĭ, furtișagurĭ, și altele.

Sub-iscălitul cu mâhnire vede că d. Magheru adună oamenĭ de aceia, carĭ pot fi maĭ mult primejdioșĭ patrieĭ decât folositorĭ, și de aceea roagă pe onorabila Locotenență a scrie d-luĭ Magheru să sloboaḑă pe aceștĭ oamenĭ, ca să poată luà Administrația cu dînșiĭ măsurile cuviincioase.

Salutare și frăție.

p. d. Ministru din Întru, Rosetti.
Capul Secsiĭ, Steriadi.

No. 6.004.
Secs. I. M. 2.

(Resoluție:) Să se scrie d-luĭ Magheru ca pe asemenea oamenĭ saŭ să-ĭ adune la tabĕră, saŭ să-ĭ scoață din catastișele sale, spre a li se tăià cu acest chip mijloacele a face rĕŭ soțietățiĭ.

No. 1.661.
1848
Aug. 26.

Publicațiunea luĭ I. C. Brătianu, Șeful Poliției Capitaleĭ.

(Foae vol. Acad.)

Publicație.

Fraților cetățenĭ!

Când patria este în primejdie, când chestia este pentru binele obștesc, ar trebuì să uităm orĭ-ce interes particular, orĭ-ce susceptibilitate, să ne sacrifiem cel puțin amorul propriŭ, dacă nu starea și vieața.

Când patria este în primejdie, ar trebuì să uităm că avem vrăjmașĭ personalĭ, ca să nu ne aducem aminte decât de vrăjmașiĭ patrieĭ, de vrăjmașiĭ comunĭ.

No. 1.661.
1848
Aug. 26.

Întemeiat pe acestea, Guvernul vĕ roagă astădĭ, în numele patrieĭ, în numele liniștеĭ obștescĭ, ca în 24 de ceasurĭ să venițĭ a depune la Poliție lista de armele ce avețĭ; și nădăjduesc că nimenĭ nu va tăinuì vre-o armă, căcĭ negreșit nimenĭ nu o să voească a trage vre-o bănuealǎ asuprǎ-ĭ.

Șeful Polițieĭ, I. C. Brătianu.

Petițiunea luĭ S. I. Petri, Redactorul diaruluĭ german „Romania" către Secretariatul de Stat al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.662.
1848
Aug. 26.

(Orig. Arch. St. No. 2.146/121.)

Au très honorable Secrétariat d'Etat.

Animé du désir de contribuer tant que cela est en mon pouvoir au bien-être de cette belle Romanie, qui est devenue ma seconde patrie, je publie depuis la glorieuse journée de 23/11 juin un journal allemand pour nous tenir en rapport avec l'étranger et principalement pour refuter les nombreuses défigurations et calomnies de la révolution roumaine, répandues dans les journaux étrangers par la malveillance de nos ennemis. Sans la moindre présomption, je puis me flatter d'y avoir réussi si non partout, au moins près des rédactions les plus accréditées de l'Allemagne. Or, un journal allemand, ne pouvant se soutenir à Bucharest par ses propres ressources, vu l'indifférence et le matérialisme de la plupart de nos habitants Teutons, je viens prier l'honorable Secrétariat d'Etat de vouloir bien accorder son appui à une entreprise, dont il est superflu d'exposer l'importance. Mes forces matérielles sont plus qu'épuisées par les frais du premier trimestre et loin de pouvoir donner à mon journal l'étendue exigée par la richesse des matières et de m'associer quelques collaborateurs, je serai peut-être obligé de renoncer en peu de jours à un ouvrage que j'ai commencé avec tant d'amour et de prédilection, si ma prière ne trouvait pas d'accueil.

Bucharest.

Le citoyen S. I. Pétri, Rédacteur de la „Romania."

No. 1.663. 1848 Aug. 26.

Scrisoarea luĭ M. Bonciu către Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

Dreptate și Frăție.

Domnule General,

Eŭ fiind tot bolnav, nu putuĭ venì la d-voastră ca să-mĭ daŭ misia, dar vĕ fac cunoscut, d-le General, că numĕrul pandurilor volintirĭ în batalionul încredințat mie s'a însumat peste șease sute, puteà să se și fi complectuit, dar plaiul Cozieĭ am umblat numaĭ vr'o douĕ-treĭ sate, ca să putem fi, după ordinul d-voastre, Marțĭ înapoĭ. Așà dar fiind în cursul preumblăriĭ noastre, dimpreună cu d. Ioan Radovicĭ și fiul d-sale, pentru strîngerea pandurilor volintirĭ, am cheltuit și noĭ de la înși-ne, ca să nu aducem nimĕnuĭ cea maĭ mică supĕrare. Și acum trebuință fiind iar a maĭ merge pe unde n'am fost, ca să putem cât de curînd a isprăvì însumarea batalionuluĭ, și orînduițiĭ capĭ mĭ-aŭ dis ca să fac d-voastră cunoscut a li se slobodì leafa pe această lună, fiind-că șĭ-aŭ lăsat toate interesele și aŭ îmbrățișat această slujbă, și ca să se poată ajutà maĭ vîrtos la cheltuelĭ.

Fac dar cunoscut d-voastră că, dacă vețĭ găsì de cuviință, să poruncițĭ a ni se slobodì leafa pe această lună, ca să putem și noĭ merge ca să isprăvim misia expusă, căcĭ într'alt chip oameniĭ se sfiesc de cheltuelĭ, și eŭ singur nu pociŭ face nimic, maĭ vîrtos că chiar în slujba canțelarieĭ la batalion îmĭ trebue un adiotant, și fără leafă nu se poate găsì nimenĭ. D-voastră cum vețĭ socotì maĭ bine, cerênd și a mĕ povĕțuì, de oare-ce eŭ din nenorocire mĕ aflu tot bolnav, și nu putuĭ venì singur la d-voastră, ca să-mĭ poruncițĭ.

Salutare și frăție.

M. Bonciu.

Râmnic.

No. 1.664. 1848 Aug. 26.

Scrisoarea luĭ Costache Gănescu către Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

Sărut mânile Domnule General,

Am primit ordinul d-v. No. 99, am vĕdut cu mulțumire în-

sărcinarea ce-mĭ puneţĭ pentru angajarea de volintirĭ în acest district, pe care îndată punêndu-l în lucrare şi făcênd cercetărĭ cu stăruire a însumà câţĭ volintirĭ aşĭ fi putut găsì, am cercat împedecările ce veţĭ vedé d-v. din alăturatul jurnal, ţinut din parte-mĭ No. 1. Binevoiţĭ, Domnule General, a-mĭ ordonà chipul cu care aşĭ puté adunà aceştĭ volintirĭ.

No. 1.664.
1848
Aug. 26.

Aicĭ în district sînt mulţĭ carĭ ar dorì să intre în această foncţie, iar fără asigurare nu se face nimic. Las la considerarea d-v., cum aşĭ puté fi sigur a sărì îndată ce se va chemà după trebuinţă, fără a fi — vorba Românuluĭ — arvuniţĭ.

Aştept cu nerăbdare onorabilul d-v. rĕspuns, ca cel ce sînt fără îndoeală plecata d-v. slugă.

Costache Gănescu.

Turnu.

Notiţă din „Pruncul Român". No. 32. 1848. 26. VIII.

No. 1.665.
1848
Aug. 26.

În noaptea de la 24 la 25 August, pe la 12 ore, d. Romanescu, trecênd într'o birjă pe lângă zidul caselor d-luĭ Cost. Cornescu, fu împrejurat de 4 inşĭ şi o puşcă se slobodì într'însul. Din norocire, fu numaĭ uşor rănit.

Cine a pus pe aceĭ oamenĭ? Cine voesce să turbure liniştea? Cine sînt aceia ce întrebuinţează toate crimele ca să păteze glorioasa revoluţie?

Noĭ nu vom rĕspunde la aceste întrebărĭ; anunţăm numaĭ fapta, maĭ adăugând că d. Romanescu este un tînĕr carele a luat parte la revoluţia noastră.

Corespondenţă din Bucurescĭ către „Gazeta de Transilvania". No. 71. 1848. 30. VII.

No. 1.666.
1848
Aug. 26.

Cu cât e Guvernul maĭ blând şi maĭ părintesc, cu atât maĭ mult se încurajează aristocraţiĭ reacţionarĭ, căcĭ eĭ purtarea umană şi modestă o ascriŭ lipseĭ de energie. Până erĭ alaltăerĭ, ameninţaŭ numaĭ din gură, acum însă începură a se slobodì şi la crime ruşinătoare. Marţĭ seara în 24 August, patru bărbaţĭ de felul acesta, îmbrăcaţĭ în bluze, pândiră pe Cesar Boliac, pe când se va reîntoarce de la club. Din nenorocire, un tînĕr Romanescu treceà în droşcă pe dinaintea caseĭ luĭ Boliac, vrênd a se abate la el. În minutul

No. 1.666. 1848 Aug. 26.

când erà să o facă aceasta, unul dintre ceĭ patru bluzațĭ, cugetând că ar fi C. Boliac, trase cu pistolul și-l atinse puțintel pe la ceafă. Spun uniĭ că plaga ce ĭ-o făcù plumbul ar fi curabilă. Eŭ, din parte-mĭ, până acum încă nu-l vĕḑuĭ. Vĕd însă că reacționariĭ prin desperarea lor vor să vîndă patria și să o facă pradă puterilor străine. Guvernul înțelegĕnd despre aceasta, precum se vede și din circulariul care îl slobodi Ministrul celor din Năuntru în 25 ale curenteĭ, se rugă de Soleiman Pașa ca să trimită în Capitală ca la vre-o 300 soldațĭ de aĭ sĕĭ, cu scop de a împăcà și înfrânà pe aceĭ oamenĭ turbațĭ și ajunșĭ la desperație, trimițĕnd tot odată pe d. Nicolae Golescu la Giurgiŭ, ca să se înțeleagă maĭ de aproape cu lăudatul Pașă.

Se vorbesce cu multă probabilitate că reacționariĭ ar fi făcut o rugăminte lungă și ar fi trimis-o la Constantinopole, acusând pe Soleiman că ar fi om interesat și că ar fi luat banĭ de la Locotenență. Soleiman se spune că ar fi apucat a mână acea hârtie înfierătoare și că cere singur, cu toată mânia de Turc, să vină un alt Pașă ca să cerceteze și să-ĭ reîntregească onoarea. Ostașiĭ luĭ Soleiman se așteaptă să intre în Bucurescĭ, dar și despre acel Pașă se vorbesce tare, că va venì astăḑĭ saŭ mâne. De Muscalĭ aŭ încetat a vorbì, nu sciŭ până când. Credință însă tot aŭ.

Poliția noastră scie că umblă maĭ mulțĭ Muscalĭ prin țeară după subscripțiunĭ; ea va pune toată silința ca să deà în urma lor. Magheru se așteaptă în Capitală cu panduriĭ și volontiriĭ.

Locotenența Domnească, vĕḑĕnd că Comisia însărcinată cu prelucrarea unuĭ proiect pentru regularea raporturilor între proprietar și țĕran, și pentru aflarea moduluĭ prin care ar puté deveni și țĕranul proprietar pe un petic de pămînt, care ĭ-ar puté asigurà neapĕratul nutremînt din toate ḑilele, în loc de a se pătrunde de cuvintele: Dreptate și frăție, în loc de a așezà încrederea între aceste două clase, ea tot maĭ tare se departă, hotărî suspendarea lucrărilor aceleĭ Comisiĭ, decretând a se închide seanțele Comisieĭ până la al doilea decret al Locotenențeĭ, și a-șĭ da fie-care deputat cererile în scris către Guvern, apoĭ din părerile tuturor, Guvernul va da un proiect în care îșĭ va pune toate puterile întru a împăcà interesele și a readuce pacea și învoirea între frațĭ și între fiiĭ aceleiașĭ patriĭ. Noĭ din parte-ne nu putem din destul lăudà această măsură întîmpinătoare de rĕul ce puteà urmà, cu atât maĭ vîrtos că, după cum se exprimă „Popolul Suveran“, pe boeriĭ

reacționarĭ nu-ĭ supĕră nicĭ decât acea părticică de pămînt cu care s'ar puté ferici frațiĭ noștri locuitorĭ de sate; ci pe eĭ îĭ supĕră perderea privilegiurilor, proprietatea de posturĭ și de rangurĭ, pe carĭ le legaŭ tot-deauna ca moștenîre puilor lor. Câțĭ dintre dînșiĭ nu șĭ-aŭ prădat toate averile și, ajungênd la deregĕtoriĭ publice, și le făcură iarășĭ în scurtă vreme, fără muncă, din sudoarea și sângele bietuluĭ țĕran!

No. 1.666.
1848
Aug. 26.

Raportul No. 1.497 al Ministeruluĭ trebilor din Afară al Țĕriĭ-Româneseĭ către Locotenența Domnească.

No. 1.667.
1848
August.

(Orig. Arch. St. No. 2.146/121.)

Dreptate, Frăție.

Onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ.

Cetățeanul Petri Redactorul gazeteĭ nemțescĭ intitulate Romania, prin petiția către acest Minister arată neputința în care se află de a urmà întreprinderea sa, din pricina puținuluĭ numĕr de cititorĭ nemțĭ ce se află în Capitală, și cere sprijinirea Guvernuluĭ.

Sub-însemnatul, luând în considerație că acea gazetă a îmbrățișat cu căldură principele Constituțieĭ; că ținta eĭ de căpetenie este a refutà calomniile rĕspândite asupra revoluțieĭ noastre în jurnalele străine de reaua voință a vrăjmașilor noștri și a da o idee dreaptă străinilor de starea noastră, socotesce că ar fi de cuviință a se face numituluĭ o subvenție cel puțin de 70 # pe lunile anuluĭ acestuia, spre a nu încetà dintr'o întreprindere de un mare interes pentru causa noastră în împrejurările de acum.

Sub-însemnatul, recomandând cererea la buna voință a onorabileĭ Locotenențe, are onoare a-ĭ alăturà și petiția numituluĭ.

Salutare și frăție.

Ministru trebilor din Afară, I. Voinescu II.

Capul Secsiĭ, Gr. Alexandrescu.

No. 1.497.

Bucurescĭ.

(Resoluție:) Aprobată; să se deà această sumă din § extraordinar.

No. 1.668.
1848
Aug. 27.

Adresa No. 3.373 a Ministeruluĭ de Finanțe al Țĕriĭ-Românescĭ către Locotenența Domnească.

(Orig. Arch. M. Afacerilor străine. Act. rev. 269. Dos. No. 66/2.103.)

Onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ a Prințipatuluĭ Țĕriĭ-Românescĭ.

Luând în băgare de seamă reclamația dată onorabileĭ Locotenențe de către un Ioan Oprișan de aicĭ din Bucurescĭ, prin care cere a i se slobodì din Visterie galbenĭ 10, prețul unuĭ Petre Țiganul, robul sĕŭ;

Vĕḑênd resoluția ce ațĭ binevoit a pune pe această reclamație;

Subscrisul grăbesce a da onorabileĭ Locotenențe următoarea deslușire:

În luna luĭ Maiŭ, anul curgĕtor, după tratația ce a avut Visteria cu Ioan Oprișanu, proprietarul unuĭ Petre Țiganul, s'a hotărît ca să i se plătească din Visterie galbenĭ 10, preț adoptat după prințipul ce se păzià pentru asemenea desrobirĭ.

La 24 Maiŭ, prin nota cu No. 2.153, s'a scris Tribunaluluĭ comerțial din Bucurescĭ ca să grăbească adeverirea și trimiterea actuluĭ vîndăriĭ cât de curând.

La Iunie pomenitul Oprișan a recalmat din noŭ, cerênd slobodirea acelor 10 galbenĭ, și Ministerul, prin adresa cu No. 2.561 din 25 Iunie, a repetat însemnata notă către Tribunal, cerêndu-se actul.

La Iulie 16 s'a primit actul pe lângă adresa Tribunaluluĭ cu No. 2.888, și îndată după primirea acestuĭ act s'a arătat la Minister pomenitul Oprișan, cu cerere de a i se slobodì baniĭ cuvenițĭ, căruia nu i s'a putut face nicĭ o îndestulare; 1-iŭ că această operație erà începută de precedentul meŭ Costache Herĕscu, 2-lea că, pe temeiul articoluluĭ 14 din Constituție, Țiganiĭ sînt liberĭ și nu se pot cumpĕrà de Stat, și al 3-lea că orĭ în ce punct ar fi stat săvîrșirea formelor ce se păziaŭ în asemenea cause, trebuià să am deslegarea Domnieĭ-voastre pentru slobodirea sumeĭ de 10 galbenĭ.

Aceasta fiind împrejurarea aceluĭ Oprișan, mĕ grăbesc a o supune la cunoscința Domnieĭ-voastre, și mĕ rog a mi se da deslegarea ce se va bine chibzuì.

Salutare și frăție.

Ministru Finanțelor, C. Filipescu.
Capul meseĭ, C. Iliescu.

No. 3.373.

Adresa No. 4.053 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ către Locotenenţa Domnească.

No. 1.669. 1848 Aug. 27.

(Orig. Arch. M. Afacerilor străine Act. rev. 238. Dos. No. 2.102/65.)

Dreptate, Frăţie.

Onorabileĭ Locotenenţe Domnescĭ.

Consiliul Municipal al Capitaleĭ, prin raportul cu No. 3.061, încunosciinţează acestuĭ Minister că suma de douĕ miĭ galbenĭ #, hotărîţĭ pentru întîmpinarea celor trebuincioase în onoarea Exelenţeĭ sale Suleiman Paşa, nu este de ajuns, căcĭ până acum s'aŭ cheltuit în trebuinţele urmate peste opt-ḑecĭ miĭ leĭ, sloboḑind prisosul cu împrumutare din alte fondurĭ ale Municipalităţiĭ.

Subt-iscălitul, comunicând aceasta onorabileĭ Locotenenţe, are onoare a o rugà să binevoească a decretà acestuĭ Minister pentru aceste cheltuelĭ un noŭ credit de alţĭ douĕ miĭ galbenĭ #.

Salutare şi frăţie.

p. d. Ministru din Lăuntru, Rosetti.
Capul Secsieĭ, Steriadi.

No. 4.053.
Secţia 1-ĭ.

(Resoluţie:) Să se deschiḑă un credit încă de douĕ miĭ galbenĭ Municipalităţiĭ, la Ministerul Finanţelor.

Adresa No. 6.064 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ, către Locotenenţa Domnească.

No. 1.670. 1848 Aug. 27.

(Orig. Arch. M. Afacerilor străine. Org. ost. 12. Dos. No. 117/2.143.)

Dreptate, Frăţie.

Onorabileĭ Locotenenţe Domnescĭ.

În urmarea găsiriĭ cu cale aceleĭ onor. Locotenenţe, ca în privinţa deslegărilor ce mi s'aŭ cerut, precum şi de la d. Ministru al Finanţiĭ, de d-luĭ Administratorul districtuluĭ Mehedinţĭ, pentru baniĭ ce a dat după oficialele cererĭ ale d-luĭ Comandir al oştirilor neregulate Gheorghe Magheru, în plata de lefĭ ale volintirilor formaţĭ de dumnea-luĭ, ale dorobanţilor şi a tistuluĭ lor, să se ceară deslușirĭ de la d-l Magheru, sub-iscălitul, cerĕnd de la numitul Comandir sciinţele următoare:

1. Ce numĕr de volintirĭ a format din fie-care district, în care

No. 1.670. 1848 Aug. 27

anume lună și ḍi s'a chemat fie-care dintr'înșiĭ în slujbă și cu ce leafă sînt tocmițĭ.

2. Ce număr de dorobanțĭ a adunat pe lângă d-luĭ din hotărîtele două părțĭ ale totaluluĭ fie-căruĭ district, și de la care anume ḍi urmează a li se socotì începerea plățiĭ lefilor lor.

3. De se îndeplinesce trebuința și când trupa volintirilor s'ar formà din numĕrul dorobanților adăogațĭ pe lângă ceĭ de maĭ nainte în ființă la fie-care district din România-mică și la districtele Teleorman și Oltul din România-mare, fără a se chemà într'această slujbă a volintirilor și din alțĭ oamenĭ slobodĭ, după dispositiile artic. al 2-lea din decretul No. 123.

A primit acum de la d-luĭ spre rĕspuns adresele No. 97 și 113, după carĭ sub-iscălitul cu cinste înaintând onor. Locotenențe copie, o roagă să binevoească a da hotărîrea ce va bine chibzuì: 1-iŭ, de unde anume să se întoarcă baniĭ slobodițĭ până acum și aceia ce se vor maĭ slobodì de dd. Administratorĭ aĭ districtelor Mehedințĭ și Gorj, în plata lefilor de care s'aŭ vorbit maĭ sus; al 2-lea, de unde să se sloboadă capitația acelora ce s'aŭ înscris până acum și se vor maĭ înscrie ca volintirĭ, și al 3-lea, asupra întrebărilor ce face d. Magheru pentru vremea țineriĭ dorobanților la tabĕră și care este trebuința pentru care sînt chemațĭ, ca în urmarea aceleĭ hotărîrĭ să poată da și d-luĭ părerea ce i s'a cerut pentru cele descrise în art. al 3-lea de maĭ sus, bine-voind Onor. Locotenență a împărtășì și pe sub-iscălitul de cele ce va hotărî.

Salutare și frăție.

p. d. Ministru celor din Întru, Rosetti.
Capul Secsiĭ, Steriadi.

No. 6.064.
Secs. 1. M. 1.
Bucurescĭ.

No. 1.671. 1848 Aug. 27.

Jurnalul Consiliuluĭ administrativ al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Monitorul Român. No. 16. 1848. 3. IX.)

Jurnal.

Subt-iscălițiĭ, membriĭ Consiliuluĭ administrativ, în extraordinara adunare de astăḍĭ, Vinerĭ, August 27, anul 1848, în ființa și a d-lor membrilor Consiliuluĭ municipal al acesteĭ Capitale, luând în băgare de seamă raporturile aceluĭ Consiliŭ No. 2.913 și 2.914,

No. 1.671. 1848 Aug. 27.

prin carĭ îșĭ dă părerea, într'o unire și cu deputațiĭ mahalalelor, că scoaterea și vîndarea pâniĭ în acest oraș de la 1-iŭ Septemvrie înainte să rĕmâie slobodă de către verĭ-cine și cu orĭ-ce preț, iar spre depărtarea lipseĭ ce s'ar puté ivì, precum și spre stăvilirea a urcăriĭ prețurilor acestor articole peste măsură, să se aprovisioneze acel Consiliŭ cu o cătățime de la patru până la șease miĭ de chile grâŭ, pe care dându-l antreprenorilor cu prețul ce va costà, să poată ținé prețul acelor articole într'un grad neasupritor; subtiscălițiĭ chibzuindu-ne asupra acestor împrejurărĭ, am găsit cu cale cele următoare:

Art. 1. Sloboda vîndare a acestor două articole de către verĭ-care și cu orĭ-ce preț, fără condițiĭ, să-șĭ ieà începerea de la 1-iŭ Octomvrie, ca în cursul luĭ Septemvrie să se poată îndeplinì măsurile neapĕrate pentru stăvilirea neajungeriĭ și a urcăriĭ prețurilor ce ar puté să aducă acest noŭ și neobicĭnuit princip de îndestularea orașuluĭ cu aceste articole de întâia trebuință, iar până atuncĭ să se îndestuleze orașul tot de corporația brutarilor, după prețurile cu carĭ s'a învoit acum Municipalitatea cu dînșiĭ, și anume, pânea cu parale două-spre-dece ocaua, și jimbla cu parale opt-spre-dece, privind în sarcina orășenilor adaosul de parale două ce se face la ocaua de jimblă peste prețul de astădĭ, iar nu în sarcina Municipalitățiĭ.

Art. 2. Toțĭ brutariĭ, în numĕr de 23, ce alcătuesc astădĭ această corporație, să fie îndatorațĭ a da înscris la Consiliul municipal, că până la întâiŭ Aprilie viitor vor ținé îndestularea Capitaleĭ cu toată îmbelșugarea, păstrând fie-care brutar pentru tot-deauna o reservă de la dece până la două-decĭ chile grâŭ, după a sa putere.

Art. 3. Slobod va fi de a scoate și a vinde pâne de orĭ-ce calitate și cu orĭ-ce preț, și orĭ-care altul ar maĭ dorì să facă această întreprindere, fără a fi supus la nicĭ un fel de condițiĭ îndatoritoare; cățĭ însă vor voì să întreprindă acest negoț într'un chip sistematic și să se prenumere în corporația brutarilor, aceia vor fi datorĭ să păzească și dispositiile articoluluĭ al 2-lea de maĭ sus.

Art. 4. Consiliul municipal va cumpĕrà, începênd de acum, o cătățime de la patru până la șease miĭ chile de grâŭ de întâia și al doilea mână, prin însușĭ membriĭ sĕĭ, și cu cele maĭ scădute prețurĭ ce va puté găsì, pe care îl va depune în magasia sa, predat acolo de însușĭ vîndătoriĭ cu carele lor, fără a se cere de la sătenĭ saŭ de la autoritățile competente vre-o înlesnire, ca să-l deà antreprenorilor de pâne pe prețul ce va costà, când prețurile acestuĭ product vor luà vre-o sporire însemnătoare, și să-l întrebuințeze în facere de

No. 1.671. 1848 Aug. 27.

pâne la brutăriile Municipalităţiĭ, spre a puté ţiné o concurenţă şi preţul acestuĭ articol într'un grad cuviincios, şi spre a puté stăvilì, prin urmare, rĕul cuget al antreprenorilor de a urcà preţul peste măsură în paguba orăşenilor, puindu-se asupra aceluĭ Consiliŭ îndatorire ca toate cumpĕrăturile ce vor face membriĭ sĕĭ să le obştească prin „Monitor“ regulat şi desluşit, suma chilelor cumpĕrate, de la cine anume, de ce calitate şi cu ce preţ.

Art. 5. Fiind-că Consiliul municipal, avênd acum lipsă de banĭ, nu poate să întîmpine, cu din ale sale fondurĭ, cumpĕrătoarea acesteĭ aprovisionărĭ, de aceea se va lăsà în a luĭ disposiţie, pentru acest sfîrşit, încă pe un an, şi tot fără dobândă, suma de treĭspre-ḑece miĭ galbenĭ împĕrătescĭ, No. 13.000 galbenĭ, ce i s'a dat cu împrumutare în anul trecut din cassa centrală prin Ministrul Credinţeĭ, şi din baniĭ drumurilor, prin Ministrul din Întru, pentru cumpĕrătoarea seuluĭ, îngrijind Municipalitatea, ca atuncĭ să întoarcă la pomenitele casse această sumă pe deplin.

Art. 6. Spre a se puté dovedì adevĕratul preţ cu care ar urmà să se vînḑă pânea şi jimbla, după preţurile grâuluĭ şi după adevĕratele cheltuelĭ ce cere ţinerea brutărieĭ, ca prin urmare să se poată restabilì concurenţa, de la care atârnă poprirea urcăriĭ acestor preţurĭ după voinţa antreprenorilor; Consiliul municipal va ţiné pe seamă-ĭ treĭ saŭ patru brutăriĭ, la carĭ să se lucreze şi să se vînḑă din amândouĕ pomenitele articole. Aceste brutăriĭ se vor pregătì îndată cu toate trebuincioasele unelte şi materiĭ, spre a se puté începe lucrarea la 1 Octomvrie; se vor pune subt îngrijirea unuia saŭ a doĭ brutarĭ, cu întreagă sciinţă de această profesie, ca să povăţuească pe lucrătoriĭ subalternĭ spre a se scoate tot-deauna aceste articole de cea maĭ bună calitate, şi să aibă îngrijire a nu se face risipă la întrebuinţarea materieĭ, iar pentru ţinerea contabilităţiĭ de grâul ce se va întrebuinţà, de toate cheltuelile ce se vor urmà şi de lefĭ după budgetul ce maĭ nainte se va încheià de Municipalitate şi de venitul din vînḑarea pâniĭ, a jimbleĭ şi a tărîţelor, se va orîndui un inspector capabil de această însărcinare şi om de credinţă, avênd pe lângă dînsul şi un scriitor.

Acest inspector va lucrà după instrucţiile Consiliuluĭ municipal, şi va da luĭ, pe toată sĕptămîna, socoteală de toate operaţiile brutăriilor.

Art. 7. Ca să se întinḑă maĭ mult profesia de brutar, şi să se poată înlesnì lucrarea la brutăriile Municipalităţiĭ, domnul Ministru de Răsboiŭ va da un numĕr de cincĭ-ḑecĭ soldaţĭ carĭ, de o cam dată,

No. 1.671.
1848
Aug. 27.

să se împarţă pe la toate brutăriile din Capitală, ca să lucreze şi să înveţe acest meşteşug, iar după deschiderea brutăriilor Municipalităţiĭ, toţĭ aceĭ soldaţĭ se vor chemà la lucrarea de acolo. Pe câtă vreme se vor aflà aceştĭ soldaţĭ pe la brutarĭ particularĭ, pe lângă legiuita lor leafă şi cele-lalte cuvenite ostaşuluĭ, vor avé şi de la brutarĭ, pentru osteneala lor, câte parale douĕ-ḑecĭ pe ḑi şi mâncarea, iar după ce se vor desăvîrşì în sciinţa aceasta şi se vor chemà în lucrarea brutăriilor Municipalităţiĭ, vor fi plătiţĭ precum vor merità. Se va pune însă toată silinţa ca, în cursul luniĭ luĭ Septemvrie, să înveţe aceştĭ oamenĭ meşteşugul, spre a se puté întrebuinţà de la 1 Octomvrie la brutăriile Municipalităţiĭ.

Art. 8. Consiliul municipal va da articolelor al 2-lea şi al 3-lea ale acestuĭ jurnal cea maĭ întinsă publicitate, atât prin foile periodice, cât şi prin într'adinse exemplare, ca să se poată însciinţà orăşeniĭ, că pe lângă brutarĭ, slobod este şi verĭ-care altul, fără excepţie, bărbaţĭ saŭ femeĭ, să lucreze şi să vîndă pâne în acest oraş, de orĭ-ce calitate, cu orĭ-ce preţ, în orĭ-care parte a oraşuluĭ şi pe orĭ-ce vreme va puté, priveghind a nu se aduce unor asemenea doritorĭ vre-o împedicare la întreprinderea lor.

Art. 9. Ministrul din Năuntru, prin circularele sale, repetate adesea, va îndemnà pe sătenĭ, pe proprietarĭ şi arendaşiĭ de moşiĭ şi de morĭ, ca la hotărîtele ḑile de obor să aducă, spre vînḑare, şi făină de grâŭ cât s'o puté maĭ multă, silindu-se acel Minister ca să se introducă această urmare în cel maĭ mare grad, fiind de mare înlesnire şi folos, atât pentru aceia ce ar voì să facă micĭ întreprinderĭ de brutăriĭ, cât şi pentru aceia ce ar găsì maĭ economic de a-şĭ face pânea trebuincioasă în casele lor.

D-luĭ Ministrul din Întru, prin înţelegere cu cine se cuvine, va aduce acest jurnal la îndeplinire.

N. Golescu, Chr. Tell, I. Eliade, C. Filipescu, I. Voinescu, G. Niţescu.

Publicaţiunea luĭ Ioan C. Brătianu, Şeful Poliţieĭ Capitaleĭ.

No. 1.672.
1848
Aug. 27.

(Foae vol. Acad.)

Publicaţie.

Fiind-că garda naţională s'a înfiinţat şi a şi început a-şĭ face slujba sa;

Fiind-că Poliţia şĭ-a înmulţit oamenii sĕĭ, şi a luat măsurĭ

No. 1.672. 1848 Aug. 27.

foarte strașnice ca să nu se poată întîmplà cea maĭ mică neorînduealǎ;

Fiind-că ar fi o insultă, o ocară, pentru cetățeniĭ din Bucurescĭ ca să socotească cine-và că șĭ-ar primejduì vieața, dacă ar umblà noaptea neînarmat;

De aceea eŭ rog pe toțĭ cetățeniĭ ca să binevoească a nu maĭ eșì înarmațĭ decât numaĭ când sînt în slujba gardiĭ naționale, căcĭ dacă odată s'aŭ luat toate mijloacele pentru apĕrarea vieţiĭ fieștecăruia, apoĭ atuncĭ cu drept cuvînt s'ar privì ca cugetător de vre-o crimă acela care s'ar maĭ găsì înarmat pe ulițe.

Șeful Polițieĭ, I. C. Brătianu.

No. 1.673. 1848 Aug. 27.

Adresa No. 3.145 a Consiliuluĭ Municipal al Capitaleĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministre din Năuntru,

Din suma de două miĭ galbenĭ # hotărîțĭ prin nota DomnieĭVoastre cu No. 5.327 a se primì de Consiliŭ de la onorabila Vistierie, în socoteala onoareĭ Exelențeĭ Sale Soleiman Pașa, d. Ministrul Finanțiĭ voesce a poprì leĭ opt-spre-ḑece miĭ patru sute șeapte-ḑecĭ și unul parale treĭ-ḑecĭ și opt, ce s'aŭ cheltuit în vremea aflăriĭ aicĭ în Capitala a d. Talaat Efendi și carĭ banĭ sînt hotărîțĭ chiar prin nota Domnieĭ-Voastre cu No. 5.256 a se primì deosebit, după cum s'aŭ și sloboḑit de cassa orașuluĭ, pentru care sînteţĭ rugat, Domnule Ministre, să binevoițĭ a face grabnică punere la cale pentru sloboḑirea atât a acestor banĭ, cât și a altor două miĭ galbenĭ # în socoteala cheltuelilor Exelențeĭ Sale Soleiman Pașa, și după săvîrșire, Consiliul va supune onorabiluluĭ Minister socoteală de toate anume făcute cheltuelĭ.

Salutare și frăție.

Sfatul Municipal: Presidentul, D. Polizo.
Stefanachi P. Theodosiu, Gheorghe I. Pashali.
S. V. Nicolianu.

No. 3.145.

(Resoluție:) Să se poftească D. Ministrul Finanțiĭ ca să nu poprească din aceĭ 2.000 galbenĭ hotărîțĭ pentru cheltuelile luĭ Suleiman Pașa și aceștĭ leĭ 18.471, cheltuițĭ de această Municipalitate pentru Talaat Efendi, pentru că pentru aceștĭ din urmă banĭ ĭĭ este dat osebit decret al fostuluĭ Guvern provisoriŭ și nu aŭ

nicĭ un fel de înclinare cu ceĭ dintâĭ, din carĭ urmează să poprească d-luĭ acele numaĭ sume ce prin adresurile subt-iscălituluĭ a slobodit anume pentru cheltuelile urmate pe seama luĭ Suleiman Paşa, binevoind d-luĭ a desface îndată pe Municipalitate, numĕrându-ĭ pe deplin ceea ce are să maĭ primească din cele dintâĭ două miĭ galbenĭ. Să se deà aceasta şi în cunoscinţa Municipalităţiĭ, ca să îngrijească a primì baniĭ aceştia pe deplin. — Avgust 31.

No. 1.673.
1848
Aug. 27.

Corespondenţă din Iaşĭ către „Journal des Débats." 1848.

No. 1.674.
1848
Aug. 27.

On écrit de Iassy :

„5.000 Russes viennent de passer le Pruth pour renforcer l'armée qui occupe depuis quatre mois cette malheureuse province, et qui se dispose à marcher sur Bucharest. Les principales maisons de Iassy, et particulièrement celles des personnes compromises dans le mouvement révolutionnaire du mois de mars, sont transformées en hôpitaux militaires et en casernes. Le Général Duhamel a donné l'ordre au gouvernement local de préparer des quartiers d'hiver et des approvisionnements pour 70.000 hommes de troupes qui doivent entrer bientôt en Moldavie. En conséquence, les malheureux habitans de ce pays sont soumis aux vexations les plus cruelles et les plus ruineuses ; ils sont forcés d'abandonner leurs habitations aux soldats russes, et de céder les produits de leurs terres, leur unique fortune, sur des bons équivalant au quart de la valeur de ces produits. Un dernier ordre du Général Duhamel porte que, dans le cas où la Moldavie ne pourrait fournir qu'une partie seulement des provisions nécessaires à la subsistance de l'armée russes, elle serait tenue de tirer le reste de la Bessarabie à ses propres frais. En un mot, cette Principauté, dont la fertilité et les richesses agricoles en faisaient un des greniers les plus abondants de l'Europe orientale, est aujourd'hui réduite à la plus profonde misère."

Raportul No. 5.073 al Administratoruluĭ de Vlaşca către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.675.
1848
Aug. 27.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru al celor din Lăuntru,

De către însemnaţiĭ doĭ lăcuitorĭ sătenĭ dându-se sub-iscă-

No. 1.675. 1848 Aug. 27.

lituluĭ în ajutorul patrieĭ leĭ 23 par. 30, îĭ înaintez D-voastre cu onoare pe lângă aceasta, ca să-ĭ depunețĭ unde se cuvine.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Vlașca, I. I. Filippescu.
S. C. Mănciulescu.

No. 5.073.

Leĭ	Par.	
11	—	într'o rublă de la Niță Olteanul din satul Stănescĭ.
12	30	de la Stanciŭ Rotariŭ, idem.

(Resoluție:) Baniĭ să se trimiță la Visterie, iar numele lor la domniĭ Redactorĭ aĭ Prunculuĭ Român.

Rosetti.

No. 1.676. 1848 Aug. 27.

Raportul No. 3 al Comisaruluĭ de Olt C. Paleologu către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

Domnuluĭ Ministru al celor din Năuntru.

Potrivit decretuluĭ Guvernuluĭ provisoriŭ cu data de la 27 Iunie 1848, prin care mĕ orînduesce Comisar extraordinar în districtul Oltu, și potrivit instrucțiilor ce mi s'aŭ dat pentru acéstă însărcinare, am și pus în lucrare la 16 Iulie însărcinarea mea de propagator și, după o stăruință continuă, am și săvîrșit până la 30 Iulie aceste lucrărĭ.

Subt-însemnatul încă de maĭ nainte bolnăvindu-mĕ, îndată după săvîrșirea acestor lucrărĭ, am și făcut raport cu deslușire de tot cursul lucrărilor mele, cu data de la 30 Iulie, No. 2, pe care l-am și dat pe lângă adresul meŭ cu No. 1 d. Administrator, spre a-l trimite cât maĭ curând la onorabilul Minister; iar eŭ după aceasta am și pornit la Bucurescĭ spre a mĕ căută.

De atuncĭ și până acum aflându-mĕ ocupat cu căutarea sănătățiĭ mele, n'am putut veni la Minister spre a cercetà de resultatul aceluĭ raport; aflaĭ însă acum că acel raport nu s'a trimis de d. Administrator nicĭ până acum, pentru care cuvînt nu sciŭ. De aceea subt-însemnatul spre a nu da pricină de ce-và confusiĭ, eată alătur copie de pe acel raport, din care Domnia-voastră vețĭ luà deslușire de ceea ce am lucrat acolo, fiind date și douĕ raporturĭ

cu No. 5.566 și 6.085 din partea d-luĭ Sub-administrator ce m'a însoțit prin sate către d. Administrator, deslușitoare de cursul lucrărilor, ce s'aŭ urmat de subt-însemnatul în această misie.

No. 1.676.
1848
Aug. 27.

Salutare și frăție.

C. Paleologu.

No. 3.

Adresa No. 4.323 a Ministeruluĭ de Justiție al Țěriĭ-Românescĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru.

No. 1.677
1848
Aug. 27.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 333.)

Dreptate, Frăție.

D. Ministru celor din Lăuntru.

Potrivit cereriĭ ce faceți prin adres. No. 5.507, se trimite cu aceasta sciință de chipul împărțiriĭ de acum a canțeleriei acestuĭ Minister și de atribuțiile ce are fie-care masă.

Salutare și frăție.

Ministru Dreptățiĭ, I. Câmpineanu.
Șeful S. C. Geani.

No. 4.323
Desp. I. Cap. III.

(Resoluție:) La Comisia Administrativă.

Rosetti.

Anexă.

Despărțirea I.

Șeful Despărțiriĭ . . . . 1.000 leĭ

Masa 1-ĭ a corespondențiilor.

1 Șef de masă . . . . 500 leĭ
2 Ajutoare, din carĭ unul cu leĭ 500 . . 800 leĭ
4 Scriitorĭ, câte leĭ 150 . . . . 600 leĭ

Ținerea corespondențeĭ cu toate Consulaturile în pricinĭ de judecățĭ civile. Darea a felurĭ de deslegărĭ la nedomiririle ce cearcă partea judecătorească. Aducerea în judecată a împricinaților ce se găsesc peste graniță. Corespondența pentru punerea în lucrare a desăvîrșitelor hotărîrĭ de la 1-ia instanță. Corespondența pentru grăbnicia pricinilor de judecățĭ, după petițiile ce se primesc, și darea

No. 1.677. 1848 Aug. 27.

sciinţelor către stăpânire, după poruncile ce se primesc asupra petiţiilor atingĕtoare de întârdierea judecătoriilor de 1-ia istanţă la darea hotărîrilor.

Masa 2, a secfestrurilor.

1 Şef de masă . . . . 500 leĭ
1 Ajutor . . . . 300 leĭ
5 Scriitorĭ, câte leĭ 150 750

Deslegările ce se daŭ judecătorilor pentru lucrurile ce se vînd cu licitaţie de bună voie, orĭ după hotărîrĭ desăvîrşite şi corespondenţa ce se urmează asupra unor asemenea vîndărĭ până la a lor săvîrşire, cu întărirea Domnuluĭ, şi trecerea acturilor de vîndărĭ în osebită condică. Ţinerea condicilor de taxa licitaţiilor, şi trimiterea socotelilor la control. Desluşirĭ pentru înfiinţarea şi desfiinţarea secuestrurilor. Adeverirea împrumutărilor cu zălog ce se fac atât aicĭ, cât şi pe la toate judecătoriile. Adeverirea foilor de zestre. Lucrarea pentru andipricon, istesie, ertare de vîrstă, darurĭ şi alcătuirea chrisoavelor.

Masa 3, a orînduelilor.

1 Şef de masă . . . . 500 leĭ
1 Ajutor . . . . 300 „
4 Scriitorĭ, câte 150 . . . . 600 „

Orînduirile în posturĭ judecătorescĭ, aducerea sumelor cuvenite din taxa pricinilor de judecăţĭ, din iconomiile lefilor, din aşternerea socotelilor acestor veniturĭ, rĕspunderea lor la Ministrul Finanţelor şi darea lor în cercetarea controluluĭ. Darea a felurĭ de instrucţiĭ în duhul legiuirilor la nedomiririle ce cearcă judecătoriile. Voile ce se daŭ funcţionarilor. Adunarea pe fie-care lună a sciinţelor de venirea judecătorilor şi lucrările ce săvîrşesc, precum şi a sumelor de banĭ ce sînt depositarisiţĭ în cassele tribunalurilor şi curţilor apelative. Închirierea de încăperĭ pe seama tribunalurilor de prin judeţe. Corespondenţa pentru pregătirea lemnelor trebuincioase în vreme de érnă la toată partea judecătorească. Cheltuelile ce se urméză în felurĭ de trebuinţe la tribunalurĭ şi celelalte curţĭ judecătorescĭ. Corespondenţa în pricina epitropiilor particulare aflate prin districtele ţĕriĭ şi cercetarea socotelilor epitropilor. Alcătuirea a felurĭ de proiecte de legiuirĭ ce se dă în

cercetarea obștescii Adunări — pentru pensiile ce se cer de funcționerii părții judecătorescĭ saŭ văduvele lor. Corespondențe cu toate treptele judecătorescĭ pentru depunerea în archiva Statuluĭ a delelor și a condicilor săvîrșite. Corespondența pentru cererea și înapoerea la archiva Statuluĭ a delelor și condicilor trebuincioase pe la judecătorìĭ. Intrarea hârtiilor și a condicilor desființatelor dregĕtoriĭ. Recitirea și legalisarea a felurĭ de copiĭ saŭ condicĭ, atingĕtoare de deosebite proprietățĭ.

No. 1.677. 1848 Aug. 27.

Reghistratura acesteĭ Despărțirĭ.

1 Reghistrator	500	leĭ
1 Ajutor	300	„
2 Scriitorĭ, câte leĭ 150	300	„

Despărțirea a doua.

Șeful Despărțiriĭ	1.000	leĭ
1 Șef de masă	500	„
1 Ajutor	300	„
1 Reghistrator	500	„
5 Scriitorĭ, din carĭ unul cu leĭ 200	800	„

Lucrarea hârtiilor date de curțile apelative civile, ce se trimit de procuroriĭ lor la Departament și se supun la Domn, de-șĭ ieaŭ întărirea orĭ îndreptarea în cercetarea înalteĭ Curțĭ. Corespondența ce se ivesce la aducerea la îndeplinire a hotărîrilor întărite de Domn.

Despărțirea 3-a.

Șeful Despărțiriĭ	1.000	leĭ.

Masa 1, comerțială.

1 Șef de masă	500	leĭ.
1 Ajutor.	300	„
3 Scriitorĭ, câte leĭ 150	450	„

Lucrarea hotărîrilor date de curtea apelativă de comerț, ce se trimit de procuror și se supun la Domn, de-șĭ ieaŭ întărirea saŭ îndreptarea în cercetarea înalteĭ Curțĭ, lucrarea falimenturi-

No. 1.677. 1848 Aug. 27.

lor, corespondenţa protesturilor de pe plata poliţelor şi orĭ-ce alte pricinĭ comerţiale.

Masa 2, creminalicească.

1 Şef de masă . . . . 500 leĭ.
2 Ajutoare, câte leĭ 300 . . . . 600 „
4 Scriitorĭ, din carĭ 1 cu leĭ 200 . . . . 650 „

Corespondenţa ce se urmează în pricinĭ criminalicescĭ cu toate judecătoriile, consulaturile şi logofeţia din Moldova. Darea deslegărilor ce se cer de judecătorĭ şi procurorĭ. Punerea în lucrare a hotărîrilor corecsionale ce se întăresc de Departament, afară din cele cu recomandaţiĭ, carĭ se supun la cunoscinţa Domnuluĭ, şi corespondenţa ce se urmează când se aduc la îndeplinire. Lucrarea hotărîrilor date de curţile apelative în pricinĭ criminalicescĭ ce se supun la Domn, de-şĭ ieaŭ întărirea. Recomandaţia arestanţilor şi slobodirea lor, trimiterea listelor pe la judecătoriĭ pentru toţĭ furiĭ, gazdele şi martorĭ mincinoşĭ, ca să se treacă în condicĭ, spre sciinţă.

Reghistratura Despărţiriĭ 3-a.

1 Reghistrator . . . . 300 leĭ.
1 Scriitor . . . . 150 „

Cassieria.

1 Cassier . . . . 750 leĭ.
1 Ajutor . . . . 350 „
1 Scriitor . . . . 200 „

Primirea tutulor sumelor ce vin la acest Minister, prin lucrările ce se săvîrşesc de toate mesele, după căderile lor ce s'aŭ arătat şi rĕspunderea acestor sume pe temeiŭ de poruncĭ, când trebuinţa cere. Primirea sumelor de taxă pentru apelaţiile ce se daŭ la Domn şi împărţirea lefilor.

1 Revisor . . . . 750 leĭ

Revisuesce din vreme în vreme grefele tribunalurilor şi ale curţilor apelative, când se trimite de Ministru, şi îndreptează neorînduelile ce se găsesc urmându-se în potriva legiuirilor şi instrucţiilor ce sînt date.

No. 1.677.
1848
Aug. 27.

1 Executor . . . . 250 leĭ
1 Ajutor . . . . 100 „
7 Rîndașĭ și un sacagiŭ . . . . 540 „

Prin aceștia se ține ceruta curățenie a încăperilor curțiĭ judecătorescĭ și se urmează cheltuelile ce din vreme în vreme se cunosc de neapĕrată trebuință în reparațiĭ și altele.

1 Vătaf de aprodĭ. . . . . 200 leĭ
1 Scriitor . . . . 100 „
11 Aprodĭ, câte leĭ 60 . . . . 660 „
1 Cusător de dele . . . . 100 „

Șeful Secsiĭ, C. Geani.

No. 1.678.
1848
Aug. 27.

Raportul No. 4.777 al Administrațiuniĭ de Dolj către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Romănescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 337.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Întru,

Într'acest district se află maĭ mulțĭ sclavĭ rusescĭ. La glasul libertățiĭ care s'a proclamat prin Constituție, între ceĭ-lalțĭ carĭ săltară de bucurie pentru liberarea lor, fură și aceștia.

Subt-însemnatul neputênd cunoasce măsurile ce trebue să ieà pentru uniĭ ca dînșiĭ, are onoarea a face întrebarea Domnieĭ-voastre dacă și aceștia se pot bucurà de libertate.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Dolj, Fl. Aaron.
Îndeplinitor de Secretar, N. Greceanu.

No. 4.777.
La Secsia I.
Cetatea Craiova.

(Resoluție.) Noĭ nu putem da biceturĭ la străinĭ. Însă când cine-và din stăpâniĭ acelor robĭ va reclamà că ĭ-a fugit robul, cerênd să deà ajutor, iĭ va rĕspunde că pe pămîntul românesc nu cunoasce rob pe cela ce calcă pe dînsul.

Rosetti.

No. 1.679. 1848 Aug. 27.

Depeşa luĭ Hory, Consulul Franciei la Bucurescĭ, către Ministrul Bastide.

(Copie. Acad.)

Bucharest.

Monsieur le Ministre,

Les nouvelles apportées par le dernier bateau à vapeur de Constantinople, en date du 29 août, ont répandu la consternation et le découragement parmi les membres du Gouvernement et parmi toutes les personnes sincèrement dévouées à la cause de la régénération valaque.

Elles ont confirmé les craintes auxquelles a donné lieu le rappel d'Emin Effendi. Ce rappel est une nouvelle concession de la Turquie aux exigences de M. Titoff. Emin Effendi passe, en effet, pour être l'ennemi déclaré de la Russie.

La députation valaque, arrivée à Constantinople le 22 août, n'a pas encore été admise en audience auprès du Divan; elle attribue ce refus à l'envoyé russe, qui s'y est formellement opposé. Mais dans un entretien qu'elle a eu, le 28, avec Fuad Effendi, celui-ci a fait connaître à la députation que la Porte était obligée de céder aux instances réitérées et péremptoires de la Russie, en désavouant complètement la conduite de Suleyman Pacha, et que lui, Fuad Effendi, avait mission de rétablir avant tout l'ancien ordre de choses en Valachie, après quoi l'on verra ce qu'on aura à faire. Je joins ici, Monsieur le Ministre, l'extrait d'une lettre qui m'a été communiquée à ce sujet.

Si la Porte n'oppose pas plus de fermeté à l'extension abusive du protectorat russe dans ces Principautés, et si elle est disposée à souscrire aux concessions exigées par M. Titoff, à quoi auront donc servi tous les efforts des agents de France et d'Angleterre, qui ont constamment tendu, et avec succès, à convaincre les Moldo-Valaques de l'avantage qu'il y a pour eux à resserrer les liens qui les attachent à la Turquie? Ce n'est pas, sans difficulté, que les Moldo-Valaques ont fait le sacrifice de leur amour-propre, en se rapprochant de la Turquie, de préférence à la Russie, au mépris de leurs idées de religion et de nationalité. Loin de retrancher au protectorat russe quelque peu de sa réalité au profit de la Porte, la prochaine solution des événements politiques de

ces contrées fait pressentir une prépondérance plus grande de cette puissance, qui pourrait bien avoir pour résultat une longue occupation, sinon l'incorporation des Principautés Danubiennes.

No 1.679.
1848
Aug. 27.

Ces jours derniers le bruit s'est répandu dans la ville que quelques boyards réactionnaires armaient des Albanais dans le but de s'emparer des membres du Gouvernement, quelques arrestations de gens sans aveu ont été faites. Avant-hier soir il y eût une tentative d'assassinat à laquelle on cherche à donner un caractère politique. Tous ces bruits, joints au séjour prolongé de M. Eliade en Petite Valachie, où sa présence a paru nécessaire pour calmer les esprits, ont engagé Suleyman Pacha à appeler près de lui M. Nicolas Golesco pour lui demander des renseignements exacts à ce sujet. Ce dernier attendra à Giurgevo l'arrivée de Fuad Effendi.

Le petit corps de troupes turques campé près de Galatz a été renforcé la semaine dernière, par 500 hommes d'infanterie et par 400 hommes de cavalerie.

Le corps d'armée russe campé à Copeau, près de Jassy, s'est dirigé sur Berlad près de Tekutch. Il sera remplacé par un nouveau corps attendu prochainement à Jassy. On fait dans la basse Moldavie de forts approvisionnements pour l'armée russe. Toutefois rien ne porte à croire que les Russes entreront en Valachie, à moins que la Turquie ne refuse d'y rétablir l'ancien ordre de choses.

Je suis, etc.

(Signé :) Horry.

Extract din scrisoarea luĭ Effingham Grant către Ion Ghica.

No. 1.680.
1848
Aug. 27.

(Copie. Acad.)

..... Les dernières nouvelles de Constantinople n'ont nullement consolé nos amis d'ici. Tous ont été consternés et ont cherché à prendre une décision quelconque. Le résultat en a été que tous les membres du nouveau Gouvernement ont décidé de ne pas se démettre de l'autorité qui leur a été confiée par la voix du peuple et sanctionnée par l'envoyé du Sultan. Le parti russe concentré à Galatz a fait répandre le bruit qu'un corps d'armée de soixante mille hommes devait passer le Pruth à Léova, mercredi dernier, et qu'une grande partie de ces troupes était destinée pour la Va-

No. 1.680. 1848 Aug. 27. lachie. Pour le moment ils n'ont pas paru de Léova et je crains qu'il n'en sera rien que des menaces lancées sans doute pour jeter l'alarme parmi le peuple et forcer le Gouvernement de nouveau à prendre la fuite. On disait aussi à Galatz que Fuad Effendi y était attendu pour coopérer avec le Général Duhamel à remettre l'ancien régime sur les mêmes bases qu'avant la révolution. Mais des nouvelles de Giurgevo nous annoncent que Fuad y était attendu hier soir venant de Varna directement, ce que j'espère sera le cas. Quant à Suleyman Pacha, il se plaint avec étonnement de la dernière décision de la Porte, qui a l'air de céder aux volontés de la Russie. Il déclare qu'il ne désavouera jamais ses propres actes, qui n'ont été que des conséquences de ses instructions d'abord et ensuite dictés par son expérience du véritable état de choses. Du reste, tout est fort tranquille ici et même les réactionnaires, malgré qu'ils intriguent toujours, montrent de la confiance en quelque sorte dans les bons procédés du Gouvernement.

Ah! si la Porte se sentait la force de demander à la France et à l'Angleterre de s'unir à la Russie pour accorder une protection commune aux Principautés! Alors tout irait bien; mais pour ceci il faudrait que ces deux premiers cabinets donnassent plus d'appui moral à la Turquie, qu'ils n'ont jugé convenable jusqu'ici à lui témoigner.....

No. 1.681. 1848 Aug. 27. Articol din „Popolul Suveran". No. 22. 1848. 27. VIII.

Scim că uniĭ din boerĭ, după ce aŭ subscris un act prin care cheamă, fără rușine, Moscoviții în țeară, ar fi vestit Excelențeĭ Sale Suleiman Pașa că popolul din Bucurescĭ ar fi făcut o listă în care a trecut pe uniĭ din eĭ ca demnĭ de a fi ucișĭ. Calomnie și rușine!

Ceea ce nu poate fi minciună este o scrisoare de la Brașov, de la un om de credință, prin care scrie unuia din camarad̦iĭ noștri să se ferească, căcĭ li se întinde o cursă. Atentatul de ucidere în contra persoaneĭ d-luĭ Romanescu, unul din oameniĭ nouĕlor reforme, face a se realisà veștile primite prin scrisoarea de maĭ sus; noĭ nu putem spune cu încredințare încă, dacă această lovire a fost resultatul infamelor intrigĭ ale acelor oamenĭ carĭ, pe lângă titulul de vînd̦ătorĭ de patrie, li se dă și acela de asasinĭ; dar, din câte cunoascem, nu putem a nu bănuì că această lașă lovire nu ar fi fost uneltită de dînșiĭ.

Ce face Guvernul? Ce face Poliția? Și voĭ, fiĭ aĭ rĕsbunăriĭ și

No. 1.681. 1848 Aug. 27.

aĭ păcatuluĭ, apĕrătorĭ aĭ tiranieĭ, până când vețĭ fi o pricină de desghinare? Până când Țéra-Română o să roșească pentru voĭ? Până când vețĭ face să prostituăm coloanele gazetelor cu numele vostru? Voĭ ațĭ fugit din mijlocul Românilor carĭ nicĭ odată nu v'aŭ gonit; noĭ v'am chemat la sînul nostru, v'am întins o mână de frate, și am credut că vom fraternisà, fiind-că acela a căruĭ inimă e sinceră, nu se îndoesce nicĭ odată; dar voĭ ne-ațĭ amăgit, ne-ațĭ desprețuit, ne-ațĭ călcat în picioare și ațĭ subscris actul de moarte a două milioane și jumătate de Românĭ.

Eĭ bine! Popolul Român încă vĕ deschide brațele și nu pentru că ĭ-ar fi teamă de voĭ. Căcĭ ațĭ vĕdut că nu a avut decât să sufle asupra voastră și să vĕ prăvălițĭ în întunerec. Nu, el nu vĕ cheamă pentru că s'ar teme de voĭ, ci pentru că voesce a rĕmâné nestrămutat în principele de blândețe și de generositate. El nu se teme de voĭ, nicĭ de apelurile voastre la Cabinetul Rusieĭ; căcĭ ce o să facă armia muscălească în țeară? Dacă voĭ credețĭ că intervenția rusească va apĕrà rușinoasele voastre privilegiurĭ, apoĭ eŭ cunosc ca o datorie creștinească a vĕ spune că vĕ amăgițĭ. Rușiĭ maĭ întâiŭ, dacă ar fi să vie, vor venì pentru interesele lor politice, iar nu pentru apĕrarea intereselor voastre boerescĭ; apoĭ venind în țeară, vor aflà o voință puternică pentru înființarea Constituțieĭ, voința nestrămutată a două milioane și jumătate de Românĭ. Atuncĭ ea, ce voesce cu orĭ-ce mijloc a trage simpatia Românilor și a da încă odată dovedĭ că voesce binele națieĭ române (Dumnedeŭ să ne ferească), se va vedé silită a se da cu partea cea maĭ tare, îmbrățișând causa celuĭ maĭ tare, adică causa poporuluĭ, și va da țĕranilor pămîntul ce uniĭ îĭ refusă astădĭ, iar vouĕ, ce nu vețĭ representà alt decât rușinea nimicăriĭ voastre, vĕ va rĕsplătì cu dispreț, precum s'aŭ rĕsplătit tot-deauna trădătoriĭ.

Asemenea nicĭ Turciĭ, ce sînt astădĭ în țeară, nu vin să închine armele lor la picioarele voastre de boerĭ. Luațĭ seama dar, și nu întărîtațĭ maĭ mult un popol nobil și generos, căruia nu ĭ-a trecut prin cap nicĭ odată inobila idee de rĕsbunare.

Cred că e locul a vorbì tot de odată despre un fel de propagandă ce ar fi făcênd în popol nisce infame creaturĭ, încercând a-l face să creadă că Turciĭ aŭ vîndut țeara Rușilor și că ceĭ dintâĭ ar fi venit în Principate ca să o teslimeze celor din urmă ce s'ar fi așteptând aicĭ; acestea și alte invențiĭ ridicole în ochiĭ celor cunoscĕtorĭ, dar carĭ pentru unele spirite sînt periculoase, căcĭ ele pot introduce în popol ura pentru Turcĭ. Aceștĭ propa-

No. 1.681. 1848 Aug. 27.

gandiştĭ sînt nisce aghenţĭ secreţĭ aĭ unor oamenĭ, ce urĕsc nouĕle reforme; aceştia sînt maĭ vinovaţĭ decât stăpâniĭ lor, căcĭ ceĭ dintâĭ lucrează şi se luptă pentru un principe, şi mulţĭ din convincţie, în vreme ce aceĭ din urmă lucrează numaĭ pentru ceĭ ce îĭ plătesc pentru această faptă ruşinoasă.

Maĭ sînt şi alţiĭ carî, în loc să îmbrăţişeze cu căldură causa patrieĭ, staŭ şi deschid porţile patimilor; asemenea maĭ cunoascem uniĭ carĭ nu aŭ avut pentru nenorocita lor patrie nicĭ odată nicĭ un surîs, nicĭ o lacrimă şi, în loc de a lucrà la regeneraţia ţĕriĭ, se retrag, dându-şĭ singurĭ numele de progresiştĭ înţelepţĭ, se trag, ḑic, la o parte, unde aşteaptă cu sânge rece ca străiniĭ să decidă dacă trebue să fim liberĭ saŭ robĭ.

Scriem aceste rănĭ ale societăţiĭ, nu ca să atacăm o parte, ci ca să le udăm cu lacrămile noastre, ca doar vom puté a le vindecà. Asemenea nu e ţinta noastră a descuragià pe nimenĭ, şi nimenĭ nu poate ḑice, auḑind despre ele, că causa libertăţiĭ ar fi perdută; căcĭ pe lângă această minoritate păcătoasă, este popolul şi toţĭ aceia ce încă în leagăn aŭ simţit picând pe faţa lor lacrăma unor mume ce suspinaŭ amar, cugetând că fiiĭ lor vor fi odată robĭ; căcĭ este un popol ale căruĭ simtimente de libertate, egalitate, fraternitate, sînt sădite în inima luĭ. Aceste simtimente sînt causa cântecelor române profunde şi melancolice ce deşiră şi face să lăcrămeze inima ascultătorilor; aceste simtimente fac să surîḑă inima Românuluĭ în mijlocul lăcrămilor sale cele amarĭ, aceste simţiminte sînt causa aceluĭ suspin profund şi înăbuşit în peptul Românuluĭ, şi care, rĕsuflând la 11 Iunie, rĕsturnă un tron putreḑit în tiranie.

Eată o repede aruncătură de ochĭ asupra stăriĭ actuale din întru; intrigĭ din partea boerilor, sinceritate şi blândeţe din partea popoluluĭ. Însă simţ că glasul meŭ devine profetic; norul descurageriĭ se ridică dinaintea ochilor; viitorul Românieĭ va fi mare şi strălucit, va fi cu atât maĭ mare, cu cât în ḑilele de acum avem a întîmpinà dificultăţĭ. Douĕ milioane de Românĭ sînt hotărîţĭ să moară pentru libertate, şi nu va fi nicĭ o putere în lume, nicĭ o putere materială, maĭ tare decât puterea morală a douĕ milioane de oamenĭ, ca să ne impue un regulament infam şi să ne întoarcă către timpurile de robie în carĭ am gemut până acum. Nu vedeţĭ, nu simţiţĭ că este o voinţă dumneḑeească, care a hotărît ca Româniĭ să fie liberĭ! Curagiŭ dar, fraţilor, Dumneḑeŭ este cu noĭ; voĭ veţĭ triumfà, numaĭ să sciţĭ a sprijinì causa cu căldura şi cu bărbăţia vitejilor voştri strămoşĭ.

Corespondenţă din Galaţĭ către „Allgemeine Zeitung" din Augsburg. No. 276. 1848. 2. X. Supl.

No. 1.682.
1848
Aug. 27.

Donaufürstenthümer.

Galatz... Die walachische Frage ist noch immer Gegenstand ebenso eifriger als nachdrücklicher Verhandlungen zwischen dem russischen Gesandten Hr. v. Titow und der Pforte. Während die letztere die umbestreitbare Rechtmässigkeit der — von Russland, freilich in ganz anderer Absicht anfangs aufgemunterten—Reformbestrebungen und die unberechenbaren Vortheile einsieht, welche die Verwirklichung derselben der Türkei verspricht, dringt Russland mit beharrlichem Ungestüm auf sofortige unbedingte Wiederherstellung des Statu quo vor der walachischen Revolution. Mit andern Worten: Russland verlangt die Fortsetzung seines ausschliesslichen, den deutschen, östereichischen und türkischen Interessen gleich sehr nachtheiligen Eniflusses, den es durch die Ungeschicklichkeit und den Despotismus seiner Agenten, durch systematische Unterdrückung aller nationalen Bestrebungen, und durch beharrliche, jahrelange Beschützung volksfeindlicher, verhasster Hospodare und ihres fluchwürdigen Satrapenregiments in den Donaufürstenthümern mit Recht verloren hat. Es verlangt die Wiederherstellung seiner, unter der schwachen, von ihm in Schach gehaltenen türkischen Souveränität ausgeübten factischen Alleinherrschat in den Donaufürstenthümern—die Verewigung des im 28-sten Briefe, S. 346 ff., von Quitzmann in seinen „Deutschen Briefen über den Orient" und von einem nicht minder scharfsichtigen und achtbaren Beobachter in der Beilage zur Allgem. Zeitung vom 7 Mai l. J. Nro. 128, ebenso wahr und trefflich geschilderten Zustandes. Ja es droht sogar dieser Bedeutung des Wortes: „Protection" mit bewaffneter Hand Geltung zu verschaffen. Mittlerweile nimmt die Zahl der türkischen Commissäre in den Donaufürstenthümern fortwährend zu. General Duhamel aber lässt von Zeit zu Zeit frische Truppenabtheilungen in die Moldau einrücken und gegen die walachische Gränze zu marschieren. Die unter dem Gener. Wrangel bei Jassy lagernden Truppen müssen bereits in Berlad angekommen sein, und wurden durch frische Truppen ersetzt, die unlängst den Pruth bei Skulani, zwei Stunden weit von Jassy, überschritten, und unter dem Befehl des General Vogt stehen. Da Russland gegen die Wirksamkeit Talaat Effendi's Beschwerde

No. 1.682. 1848 Aug. 27.

geführt, so wurden neben dem letztern noch der Handelsminister Suleiman Pascha und der erste Pforten Dolmetsch Emin Effendi zu Commissären ernannt und an Ort und Stelle geschickt. Aber auch diese eines ausgezeichneten Rufes geniessenden Abgesandten hatten nicht das Glück dem Hrn v. Duhamel zu gefallen. Desshalb langte mit dem gestrigen Dampfschiff ein neuer Commissär—Fuad Effendi—hier an. Derselbe ist Referendar des kaiserlichen Divans, und soll nächstens nach Giurgewo sich verfügen, um Emin Effendi—nach andern sogar Suleiman Pascha—zu ersetzen. Da General Duhamel eigens von Jassy hieher geeilt ist, um mit dem allerneuesten türkischen Commissär Rücksprache zu nehmen—eine Auszeichnung die dem höher gestellten Suleiman Pascha nicht zu Theil geworden—, so vermuthet man dass der neue Ankömmling Russland gewogener sei als seine Collegen. Diese Vermuthung wird durch das seit Ankunft Fuad Effendi's in Umlauf gesetzte Gerücht unterstützt, dass die Pforte einige den Walachen durch Suleiman Pascha angekündigte Zugeständnisse bereits wieder zurückgenommen habe. Ein solcher Ausgang der walachischen Sache, ja ein noch schlimmerer dürfte aber Niemanden Wunder nehmen, da es leider nur zu bekannt ist, dass die Pforte durch die täglich drohender werdende Haltung und Sprache des Hrn v. Titow und durch fortwährende Einmärsche russischer Truppen in die Moldau, wo man für sie auch schon Winterquartiere einrichtet, in die Enge getrieben und von der fremden Diplomatie völlig im Stich gelassen, nur die traurige Alternative hatte entweder einen Kampf auf Leben und Tod mit ihrem übermächtigen Nachbarn zu wagen, oder die walachische Sache preiszugeben. Um diesen Preis soll auch Russland geneigt sein den ihm blind ergebenen, habsüchtigen und tyrannischen Hospodar der Moldau, dessen Untreue gegen die Pforte sonnenklar geworden, seinem verdienten Schicksal zu überlassen. Fuad Effendi soll auch Ueberbringer des betreffenden Absetzungsfirmans sein. Bereits nennt man unter den wahlberechtigten Fürstencandidaten diejenigen, gegen deren Wahl die Pforte im voraus Einsprache zu thun für gut befunden. Einer derselben ist der Visternik Nikolaki Roznowano, ein Russland mit Leib und Seele ergebener, schwachsinniger, durch Gesinnungslosigkeit, scandalöse Weiberentführungen und Brutalität gleich sehr bekannter Bojar, dessen Aussöhnung mit dem Hospodar Hr. v. Duhamel in der Absicht die von Russland gewünschte Wahl desselben zu erleichtern, angelegentlichst betrieben und auch zu

No. 1.682. 1848 Aug. 27.

Stande gebracht hat — eine Episode der nicht sehr rühmlichen Wirksamkeit Duhamels, die auch durch eine ebenso geistreiche als ergötzliche Caricatur verherrlicht worden. Man findet es sehr seltsam dass ein so hochgestellter Beamter, ein Abgesandter des mächtigen Selbstherrschers aller Reussen, sich herabwürdigt die schmutzige Wäsche Stourdza's und Roznowano's zu waschen, und dass er an die Aufrichtigkeit einer Aussöhnung zwischen Menschen glauben kann, deren Todfeindschaft über dreissig Jahre zählt, und von Seite Roznovano's durch schnöde Verletzung der eherechtlichen Herrlichkeit Stourdza's veranlasst, von Seite des letzteren aber durch jahrelange Verfolgung und Beraubung seines Nebenbuhlers genährt worden. Ueberhaupt ist Hr. v. Duhamel in seiner hierländigen Wirksamkeit Gegenstand allgemeinen Tadels und Spottes. Wir erinnern nur an ein ebenso beissendes als treffendes Spottlied, welches ihm ein langes Sündenregister vorhält und in zahllosen Exemplaren in allen Ländern walachischer Zunge die willkommendste Aufnahme gefunden. Dieses Spottlied enthält unter anderm auch eine Paralelle zwischen Dühamels und Talaat Effendi's Wirksamkeit—eine Paralelle die mit Recht zu Gunsten des letzteren ausfällt. In der That, Hr. v. Duhamel hat durch sein herrisches, aufbrausendes, ja leidenschaftliches Wesen, durch beispiellose Barschheit und Grobheit die letzten Sympathien auf die Russland noch rechnen konnte, vernichtet, während alle türkischen Commissäre, von Talaat Effendi angefangen, durch Humanität und Leutseligkeit, durch ungeheuchelte Milde und Volksfreundlichkeit alle Herzen der Pforte zuzuwenden gewusst. Die Zahl der hier unter Rifaat Pascha's Oberbefehl stehenden türkischen Truppen, deren Mannszucht nichts zu wünschen übrig lässt, hat sich allmählig nicht unbedeutend vermehrt. Gestern kamen wieder 1.400 Mann. Nächstens sollen neue Verstärkungen ankommen. Die türkischen Officiere, von denen fast alle französisch, einige die in Wien studirt haben auch deutsch sprechen, sind der Gegenstand allgemeiner Aufmerksamkeit und herzlichster Aufnahme. Die nächtlichen Zusammenkünfte bei dem russischen Generalconsul Hr. v. Kotzebue haben mit Unrecht die öffentliche Aufmerksamkeit auf sich gezogen. Wer diesen Mann kennt, wer sein mehrjähriges Treiben beobachtet, wird dieses Räthsel sogleich lösen können. Hr. v. Kotzebue der, durch seine Insolenz und Leidenschaftlichkeit, durch seine unaufhörlichen zudringlichen Einmischungen in die geringfügigsten Details der Verwaltung der beiden Fürstenthümer und

No. 1.682. 1848 Aug. 27. durch ungewöhnliche Verfolgungssucht alle Gemüther erbittert und den Ausbruch der öffentlichen Entrüstung herbeigeführt, ist bekanntlich nicht bloss ein unglücklicher Diplomat, sondern auch ein ebenso leidenschaftlicher als unglücklicher Kartenspieler, der jede Nacht bis zum grauen Morgen am Spieltisch zubringt und in einer Nacht das Doppelte seines jährlichen Gehaltes verspielt. Da er zu verhasst ist, als das er in Bukarest oder Jassy sich sicher fühlen könnte, so hat er Galatz zum Schauplatz seiner jedenfalls unrühmlichen Wirksamkeit gewählt. Wahrlich Russlands ärgste Feinde hätten dem russischen Interesse in den Donaufürstenthümern nicht erfolgreicher entgegenarbeiten können, als das leichtsinnige und herausfordernde Benehmen seiner Diplomaten Kotzebue und Duhamel, denen das obenerwähnte Spottlied mit Recht nachruft „dass man durch Beschützung eines blutsaugenden Satrapen, durch Grobheit und Beschimpfung, die Herzen eines Landes nimmer erobert!"

No. 1.683. 1848 Aug. 28. Raportul No. 3.371 al Ministeruluĭ din Lăuntru al Țěriĭ Românescĭ către Locoțenența Domnească.

(Monitorul Român. No. 17. 1848. 8. IX.)

Dreptate, Frăție.

Onorabilă Locotenență Domnească,

Am avut onoare, prin raportul meŭ cu No. 2.792, să întreb pe onorabilul Guvern provisoriŭ, dacă săteniĭ trebue să plătească datoria lor de dilele drumurilor pe anul 1847.

Guvernul provisoriŭ, prin decretul No. 262, mĭ-a dis: Dilele ce aŭ remas datorĭ țěraniĭ din vremea trecută urmează a se plăti în banĭ după dispozițiile fostuluĭ Guvern, fiind că într'alt chip ar fi o nedreptate, de vreme ce uniĭ din țěranĭ aŭ plătit."

Rog pe onorabila Locotenență să-mĭ deà voe a maĭ vorbi încă odată în această pricină foarte delicată. Revoluția noastră a dat sătenilor numaĭ făgăduelĭ; noĭ cerem de la proprietarĭ să deà sătenilor claca, ș. c. l. Săteanul a suferit atâția secolĭ, nu ar fi dar cu drept să jertfească Statul o sumă de vre-o 800.000 de leĭ, ce are să ieà de la aceștĭ nenorocițĭ, după o hotărîre nedreaptă? nu ar fi oare în interesul Guvernuluĭ de astădĭ să le dică: vě ertăm ce maĭ sînteți datorĭ! În sfîrșit, dacă onorabila Locotenență, ce este un Guvern eșit din revoluție, nu crede că are puterea de a ertà

această datorie, nu s'ar puté oare să lăsăm de o cam dată neîmpliniţĭ aceştĭ banĭ? No. 1.683. 1848 Aug. 28.

O maĭ rog încă să binevoească a-mĭ vorbì şi pentru anul 1848 până la 11 Iunie.

Pentru d. Miniŝtru din Întru, C. A. Rosetti.

No. 3.371.

Publicaţiunea No. 6.025 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.684. 1848 Aug. 28.

(Monitorul Român. No. 16. 1848. 3. IX.)

D. Nicolae Manu, Comisar în districtul Argeş, a dat patrieĭ apoantamentele sale pe timpul ce a slujit. Se publică spre pilda celora ce cer două lefĭ, şi pentru ca să am ocasie a mulţumì d-luĭ Manu în numele patrieĭ.

Pentru d. Ministru din Întru, C. A. Rosetti.

No. 6.025.

Extract din scrisoarea luĭ Scarlat Ghica către Dimitrie Ghica.

No. 1.685. 1848 Aug. 28.

(Orig Grec. Col. I. I. Brătianu.)

Braşov.

Mon cher frère,

. . . . Aicĭ, despre noua politică, cunoascem această numaĭ de la Galaţĭ, că Duhamel are poruncă ca, dacă Turciĭ nicĭ de astă dată nu vor pune ordinea cerută, atuncĭ, fără ca să maĭ raporteze la Petersburg, să intre cu armată. Avem scrisoare şi de la Aristarchi că pe deputaţĭ nu ĭ-a supĕrat nicĭ decum Turcul, şi că se întorc împreună cu Iancu Ghica. Atât numaĭ aŭ reuşit, să prăpădească ţeara şi eĭ să se folosească cu baniĭ ce aŭ furat. . .
. . . .

S. G.

Scrisoarea luĭ I. Maiorescu către A. G. Golescu.

No. 1.686. 1848 Aug. 28.

(Convorbirĭ Literare. 1898, pag. 6.)

Frankfort.

Frate Golescule!

Eŭ de lunĭ, de la 23 August (4 Sept.), mĕ aflu în Frankfort. Ţĭ-am luat urma ca să te găsesc, dar pe de o parte eŭ am fost plecat de la Braşov cu 24 lipitorĭ pe subt piept în urma uneĭ rĕcelĭ între

No. 1.686. 1848 Aug. 28. Carpaţĭ, şi asta mĭ-a causat alte rele maĭ marĭ, în cât am venit tot căutându-mĕ, iar pe de altă parte ţĭ-am perdut urma. Ursianu în Viena mĭ-a ḑis că aĭ plecat pe la Berlin, ca să împarţĭ şi pe acolo broşurĭ, şi eŭ m-am luat după vorba luĭ. Însă numaĭ o ḑi am şeḑut în Berlin. Gândiam că te voiŭ găsì în Frankfort, şi aflaĭ numaĭ pe fratele Corradini.

Eŭ sînt la Frankfort cu hârtie formală din partea Guvernuluĭ către Parlamentul german.

Am plecat din Bucurescĭ către capĕtul luniĭ Iulie, dar fiind bolnav în Sibiiŭ, am avut încă acolo scirĭ din Bucurescĭ până la 4 August. Fiind eŭ încă în Bucurescĭ, Guvernul provisoriŭ s'a redus la triumvirat. Soleiman Paşa a stat mult întru aceasta, a dat să înţelegem că, pentru ochiĭ Rusieĭ, Poarta caută să facă aşà, dar ca să nu fie Căimăcămie, Soleiman a ḑis să se aleagă de popor tot dintre ceĭ ce formaŭ Guvernul provisoriŭ. S'a ales în Câmpul Libertăţiĭ N. Golescu, Eliade şi Tell. Înainte de triumvirat ceruse Turcul ca Guvernul provisoriŭ să se numească Locotenenţie, care s'a şi primit. Turcul a cerut să vaḑă la Giurgiŭ pe câte treĭ membriĭ; dar eĭ s'aŭ temut de vre-o cursă. Aşà dar s'aŭ dus tot pe rînd câte unul: 1) N. Golescu; 2) Eliade; 3) Tell. Turcul ĭ-a primit cu câte 21 salve de tunurĭ, alusiune la cele 21 punte ale Constituţiuniĭ. La început Turcul făceà pe seriosul; acum s'a schimbat. A imputat Românilor că de ce aŭ lăsat pe Poartă atâţia anĭ să creadă că noĭ ţinem cu Ruşiĭ? Soleiman încă de la Giurgiŭ a lansat o circulară către Consuliĭ Puterilor străine, ca să recunoască Guvernul cel noŭ şi să intre în relaţiunĭ cu dînsul. Maĭ întâiŭ Consulul britanic a salutat pe noul Guvern, iar Duminecă, 8 August, s'aŭ dus toţĭ Consuliĭ in corpore de aŭ felicitat pe Guvern.

Soleiman a lansat o circulară către reacţionarĭ, fulgerătoare, ca să se întoarcă în patrie, să se astîmpere, căcĭ de vor cutezà de a face turburărĭ, Poarta va întrebuinţà puterea armată în contra lor; spre acest scop armata turcească va fi tot-deauna la disposiţiunea nouluĭ Guvern, dacă va cere trebuinţa. După propunerea luĭ Soleiman, 5 deputaţĭ s'aŭ dus la Constantinopol, Ştefan Golescu, Bălcescu, Brătianu, etc., pentru Constituţiune, Soleiman le-a dat un Paşă ca să-ĭ conducă şi recomendăciunĭ. A ḑis că Constituţiunea se va primì; numaĭ la 2—3 punte se vor face modificăciunĭ. La mănăstirĭ a ḑis că Ruşiĭ o să-şĭ bage nasul, dar a adăogat că dacă Româniĭ vor fi Românĭ, vor dobândì Constituţiunea întreagă. Soleiman la 8 orĭ 9 August seara

a intrat în Bucurescĭ, cu un cortegiŭ de 200 oamenĭ; miliția a rĕmas la Giurgiŭ; așteaptă mandat să se întoarcă peste Dunăre. Scirile mele sînt până la 10 August al nostru. Bucură-te, frate! Toate sînt bune; numaĭ biata Moldovă maĭ geme; dar Turcul dice că Rușiĭ se vor trage și de acolo. Opicq după ce s'a recunoscut de Poartă, ne-a ajutat mult.

No. 1.686. 1848 Aug. 28.

Laurian a fost prins în Sibiiŭ în 6 August, eram acolo, am protestat pentru aceasta. La Pesta erà să mĕ închidă și pe mine O scrisoare a ta a cădut în mânile Ungurilor; ne-aĭ compromis urît! dar și tu nu eștĭ sigur prin Ungaria. De aceea îțĭ scriŭ, ca să-țĭ scoțĭ un pașaport ca de frances, schimbându-țĭ numele; de nu veĭ puté, apoĭ îțĭ vom scoate noĭ aicĭ, căcĭ altfel sînt îngrijat pentru tine. Eŭ staŭ aicĭ ca să se facă o interpelare pentru noĭ. Te aștept aicĭ. Nu maĭ ședé acolo. Rosetti mĭ-a promis că scrie să elibereze pe Laurian; nu sciŭ.

I. Maiorescu.

Adresa No. 282 a Consiliuluĭ comunal din Târgu-Jiŭ către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1687 1848 Aug. 28.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru al trebilor din Lăuntru,

Deșĭ Consiliul este poprit prin artic. 25 al Regulamentuluĭ orășenesc a slobodì maĭ mult decât leĭ treĭ sute în orĭ-ce împrejurare, peste cheltuelile prevĕdute în budgetul anuluĭ curent, fără deslegarea Domnieĭ-voastre, dar prețuind vremea și grabnica trebuință, atât după invitarea ce i-a făcut domnul General Căpitan Magheru, când s'a aflat venit și la acest oraș, și domnul Administrator al acestuĭ district, a slobodit din cassa sa leĭ șease sute treĭ-decĭ deputaților ce aŭ mers la capitala Bucurescĭ, din partea concetățenilor acestuĭ oraș, ca să arăte bucuria ce li s'a insuflat pentru redobândirea Constituțieĭ, precum și adânca supunere tot pentru acest sfîrșit atât onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ, precum și Excelențeĭ Sale Suleiman Pașa, cu prilejul veniriĭ Domnieĭ-sale în Bucurescĭ. De aceea cu supunere sînteți Domnia-voastră rugațĭ a

No. 1.687. 1848 Aug. 28.

da Consiliuluĭ deslegarea cuvenită pentru trecerea acestor banĭ în socotelĭ.

Salutare și frăție.

Presidentul Consiliuluĭ, Igiroșeanu.
Secretar, R. Popovicĭ.

No. 282.

(Resoluție:) Să se întrebe d. Ministru. Părerea mea este a nu fi primită această socoteală, și a-ĭ plăti dumnealor, dacă aŭ avut bucurie și plăcere să saluteze Guvernul.

Rosetti

No. 1.688. 1848 Aug. 28.

Raportul No. 4.335 al Administrațiuniĭ de Gorj către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țěriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru al celor din Lăuntru,

Cunoscênd neapěrată trebuință a face o preumblare în ocolul acestuĭ district, ca să mě încredințez maĭ bine despre toate câte privesc și trebuesc păzite de către fie-care în timpul de acum, și dacă se află pătrunșĭ în de obște de fericirea ce ne făgăduesce viitorul prin nouěle instituțiĭ, după multele încunosciințărĭ ce s'aŭ făcut de obște atât prin publicațiĭ tipărite, prin Monitorul Românesc și Foile sătescĭ, cât și după propaganda urmată de către Comisariĭ orânduițĭ prin unire cu Subt-administratoriĭ, să le maĭ repetez și prin ființa mea toate acelea, asemĕnat însărcinăriĭ ce mi se pune prin ordinul cu No. . . . , pe lângă care să-ĭ deslușesc și asupra înființăriĭ gvardieĭ naționale de prin sate, astădĭ și pornesc din capitala județuluĭ, lăsând îndeplinitor pe d. Grigorie Mungescu, Secretarul Administrațieĭ, pentru lucrările ce după trebuință sînt și spre sciința D-voastre am onoare a vě face cunoscut.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Gorj, Chr. Marghiloman.

No. 4.335.

Secția 1-ĭ. Masa 1-ĭ.

(Resoluție:) La întoarcere să-mĭ facă cunoscut cum a găsit lucrările în județ, ce dic săteniĭ, în ce dispozițiĭ se află și ce doresc și, în sfîrșit, despre toate și ce schimbărĭ a făcut, și părerile domnieĭ-sale despre ce ar maĭ trebuì să facem.

Rosetti.

Adresa No. 1.579 a Ministerului de Finanțe al Țĕriĭ-Românescĭ către Ministerul trebilor din Lăuntru.

No. 1.689.
1848
Aug. 28.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302)

Dreptate, Frăție.

D-luĭ Ministru al trebilor din Lăuntru.

D. Administrator al districtuluĭ Vlașca, prin raportul cu No. 4.955, cere a se scădé cu leĭ 10.565 din următorul trimestru pentru ceĭ cheltuițĭ în trebuința meseĭ Exelențeĭ Sale Suleiman Pașa. După care raport, alăturându-se d-v., Domnule Ministru, copie, sîntețĭ învitat a-mĭ face cunoscut, de este dat vre-un decret pentru cheltuirea acestor banĭ, afară din suma de două miĭ # destinată pentru asemenea cheltuelĭ prin decretul cu No. 429.

Salutare și frăție.

Pentru Ministrul Finanțelor, C. B. Bălcescu.

No. 1.579.
Secsia II.

Adresa No. 16 a Comisarilor extraordinarĭ din județul Argeș către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.690.
1848
Aug. 28.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 334.)

Dreptate, Frăție.

Onorabile Domnule,

Pe lângă cele-lalte îndatorirĭ, instrucțiile noastre cuprind ca să facem cunoscuțĭ pe toțĭ reacționariĭ, și a priveghià ca toțĭ funcționariĭ să fie oamenĭ aĭ Constituțieĭ, ca printr'aceasta să poată maĭ cu înlesnire prinde rădăcinĭ temeinice arborul libertățiĭ. Astădĭ vedem o contradicție între instrucțiile noastre cele pe basul Constituțieĭ și lucrările în ființă. Publicul constituant al orașuluĭ nostru Pitescĭ murmură în potriva noilor orînduițĭ foncționarĭ la tribunalul de aicĭ: Paleologu și Vărzaru, precum și pentru a depărtà pe fostul de maĭ nainte judecător Berindeĭ, carĭ sînt dovedițĭ, din toate mișcările lor, de reacționarĭ; prin urmare, în numele dreptățiĭ, în numele obștieĭ constituante, și în numele îndatoririlor noastre, protestăm înpotriva acesteĭ nedrepte măsurĭ, și ce-

No. 1.690
1848
Aug. 28.

rem a se ramplasà numițiĭ treĭ membri aĭ tribunaluluĭ cu alțĭ oamenĭ aĭ Constituțieĭ, demnĭ de acele foncțiĭ; căcĭ într'alt chip, noĭ cunoascem toate instrucțiile noastre anulate, foncția noastră o umbră și, prin urmare, orĭ-ce lucrare a noastră fără nicĭ un interes.

Așteptăm cu nerăbdare rĕspunsul Domnieĭ-voastre hotărîtor, de această îndreptare, căcĭ la din potrivă vĕ rugăm să primițĭ demisia noastră.

Salutare și frăție.

Comisar extraordinar, St. Turnavitu.
" " St. Mihaianu.
" " Ioanne Pușcașu.

No. 16.
Pitescĭ.

(Resoluție :) Nefiind în competința dumnea-lor, nicĭ a Ministeruluĭ din Întru, aceasta să se pue la dosier.

Rosetti.

No. 1.691
1848
Aug. 28.

Scrisoarea luĭ I. Hristopol către Generalul Gheorghe Magheru.

(Orig. Acad.)

Dreptate, Frăție.

Domnul meŭ!

Între volintiriĭ ce am putut procurà în plășile acestuĭ district, vĕ recomand pe înfățișătorul, domnul Demosten Turnavitu, frate cu Administratorul districtuluĭ Râmnicul-Sărat și Comisarul extraordinar orînduit aicĭ, care a ocupat funcție de praporcic în miliție.

Acest tînĕr cu dorință de a servì patrieĭ, ca și ceĭ-lalțĭ frațĭ aĭ sĕĭ, vi-l recomand Domnieĭ-voastre atât pentru persoana sa, cât și ca om cu popularitate într'acest district, care poate a vĕ procurà o sumă de volintirĭ, de-l vețĭ îndatorà.

Socotesc dar, Domnul meŭ, de neapĕrată datorie a vĕ face această recomandație, care va puté maĭ cu progres a corespunde la adunarea volintirilor pentru care sîntețĭ îndatorat, și printr'-aceesta să mĕ recomand și eŭ înaintea domnieĭ-voastre, în cât pentru ceea ce privesce asupră-mĭ asupra acestuĭ sfîrșit.

Al d-tale serv.

I. Hristopol.

Pitescĭ.

În dos: Onorabiluluĭ Domn D. Gheorghe Magheru, Șeful volintirilor, ș. c. l. La Râmnicul-Vâlceĭ.

Articol din „Pruncul Român“. No. 33. 1848. 28. VIII. No. 1.692. 1848 Aug. 28.

Cântă și saltă de fericire cocoanele noastre. Veselă, veselă, ne ḍiceà erĭ una, că acuma s'aŭ așezat lucrurile cum e maĭ bine. Vin Turciĭ cu iataganul în mână să ne taie; maĭ vin și Muscaliĭ cu Regulamentul în mână să ne jupoaie, maĭ vin și boeriĭ cu Căimăcămia, cu boeria, cu hoția, cu robia, să ne îngroape, și apoĭ pace bună; cu toate acestea maĭ adăogà, țeara o să vĕ fie recunoscătoare, fiind-că ațĭ făcut mare bine, căcĭ boeriĭ chiar sînt silițĭ să facă marĭ prefacerĭ, o să libereze pe Țiganĭ, și o să ușureze pe sătean de ḍilele drumuluĭ și toată lumea va fi mulțumită și boeriĭ vor fi adorațĭ. Acestea sînt vorbele ce circulă din uliță în uliță, din casă în casă, din om în om, un lucru numaĭ am dorì să scim: boeriĭ, o cred eĭ, saŭ că rĕspândesc aceste vorbe ca să slăbească credința și prin urmare puterea popoluluĭ român?

Oare să fie eĭ atât de păcătoșĭ, în cât Dumneḍeŭ să se fi depărtat cu totul de dînșiĭ? să fie eĭ atât de orbĭ, în cât să dorească să vază țeara lor de ḍece orĭ maĭ rĕŭ decât Moldavia? să fie vre-unul atât de orb în cât, chiar de va fi așà, precum ḍic eĭ, să primească Căimăcămia saŭ domnia Regulamentuluĭ? să creaḍă că Românul, carele a mușcat din pomul cunoscințeĭ, n'o să-ĭ fie rușine să maĭ fie gol? că Românul carele a respirat douĕ lunĭ aerul libertățiĭ, o să poată să maĭ trăească în năbușeala Regulamentuluĭ și a boerieĭ? Nu vĕd eĭ, că Româniĭ nu se maĭ mulțumesc nicĭ chiar pe libertatea de acum? nu vĕd eĭ că nu sînt mulțumițĭ cu desăvîrșire nicĭ chiar de acest Guvern carele, deșì poate a făcut ce-và micĭ greșelĭ, însă sînt foarte micĭ și este democrat și Român adevĕrat?

Dacă nu sciŭ carte, nu aŭ eĭ cel puțin câte un Chirchireŭ măcar, să le spue că de la Adam și până la Chirchireŭ—adică de la începutul lumiĭ și până acum, nu este nicĭ o nație, fie cât de mică, cât de depravată care n'a mers tot înainte, și nicĭ odată înapoĭ,— saŭ când n'a maĭ putut merge înainte, s'a cufundat cu totul. Nu o sciŭ eĭ aceasta? saŭ vor să perim cu toțiĭ? căcĭ afară numaĭ de nu vor fi, cum am ḍis, depărtațĭ cu totul de Dumneḍeŭ, este prin neputință să nu vaḍă pipăit că Românul, când eĭ îl vor orbì, ca un alt Samson, va ḍice; „Dumneḍeul meŭ! adu-țĭ aminte de mine și dă-mĭ putere numaĭ pentru acum, ca să-mĭ răsbun; Dumneḍeul meŭ, să-mĭ răsbun asupra Filisteilor pentru amândoĭ ochiĭ meĭ!“ Și dacă Chirchireul nu le spune nimic, duhovnicul cel puțin nu le spune el, că Dumneḍeŭ a ascultat rugăciunea luĭ Samson, și

No. 1.692. 1848 Aug. 28.

că Samson, luând amândoĭ stâlpiĭ, unul cu drépta și cel-lalt cu stânga, ḑise: „să moară sufletul meŭ, dar cu al Filisteilor!“ și că murind, omorî maĭ mulțĭ oamenĭ decât n'a omorât în toată vremea vitejieĭ luĭ. Și de ce cred eĭ că Românul este maĭ slab decât Samson, de ce cred eĭ că Dumneḑeŭ nu o să asculte rugăciunea Românuluĭ?

Nu, nu!—Regulamentul nu maĭ poate fi pravila Românilor. Turciĭ sînt prieteniĭ noștri, și Muscaliĭ nu maĭ pot venì pe pămîntul românesc!

Și apoĭ să maĭ ḑicem încă una: să ḑicem că aŭ venit, — să ḑicem că armia străină scoate sabia și ḑice: Regulament, că te taiŭ; și că Românul nu va să-ĭ ḑică: „te taiŭ și eŭ, de nu-ĭ fugì numaĭ decât“, — ci se trage în casa luĭ; atuncĭ cine o să desgroape Regulamentul? boeriĭ? nu credem. Cine o să primească Căimăcămia saŭ Domnia? Boeriĭ? nu credem. Dar să ḑicem că se va găsì unul, câtă vreme o să steà 10, 15 miĭ de ostașĭ străinĭ în Bucurescĭ? căcĭ dacă ostașiĭ nu vor fi în Capitală, este par'că n'ar fi. Întrebăm dar, care este omul acela, ce va lăsà în vieață pe acela ce a primit sabia străinuluĭ? pe acela ce a primit lanțurile din mâna vrăjmașuluĭ și le-a pus de gâtul frateluĭ sĕŭ? O, vaĭ de acela ce va maĭ cutezà, nu să o maĭ ḑică, nu să o maĭ facă, ci numaĭ să o maĭ gândească, că Românul este n e m e r n i c.

Ascultați-ne pe noĭ, cocoanelor; în frica luĭ Dumneḑeŭ vĕ ḑicem, că nu vețĭ maĭ avé fericirea să dănțuițĭ cu Muscaliĭ; ascultați-ne pe noĭ, voĭ, câțĭ vrețĭ să fițĭ Domnĭ; în frica luĭ Dumneḑeŭ vĕ ḑicem că aceia ce astăḑĭ guvernă țeara, vĕ daŭ cu toată mulțumirea cârma în mână, de vețĭ voì să vĕ lepĕdațĭ de Satan și să porniți corabia spre Occident, iar nu ca până acum spre Nord. Credețĭ că cu toate cusururile lor (de vor fi avênd), nicĭ unul dintr'înșiĭ nu va să fie cârmaciŭ. Eĭ vor fericirea țĕriĭ, și pentru că omul este din natură cam egoist, vor să fie și eĭ fericițĭ adică să se tragă ca maĭ nainte în unghiul colibeĭ lor, unde sînt domnĭ pe inima soțieĭ lor, și unde aŭ comorĭ nesfîrșite în amorul soțieĭ, în viitorul copiilor lor și în liniștea cugetuluĭ.

Așà să ne înfrățim cu toțĭ, popol și boerĭ, boerĭ și popol, să fim una, să fim frațĭ și Românĭ, și atuncĭ luațĭ tot voĭ cârma, pornițĭ corabia pe marea cea lucie și frumoasă, și noĭ, legănațĭ de blândețea undelor, vom adormì pe sînul soțiilor noastre, bine cuvîntând pe ceia ce duc în pace pe fiiĭ noștri spre sînul luĭ Dumneḑeŭ!—Dar de nu voițĭ a ș à, dacă și acum vĕ certațĭ tot pentru

plapomă, vaĭ de voĭ! şi vaĭ de noĭ!—După potopul Regulamentuluĭ nu va maĭ fi nicĭ o porumbiță să vĕ aducă ramura cea verde de măslin, după potopul Regulamentuluĭ ochiĭ voştri nu vor maĭ vedé curcubeul pe cer, şi va fi rătăcirea de apoĭ maĭ rea decât cea dintâĭ.

No. 1.692 1848 Aug. 28.

„Moldavia". Articol din „Pruncul Român". No. 33. 1848. 28. VIII.

No. 1.693. 1848 Aug. 28.

Moldavia.

Primirăm erĭ o epistolă de la corespondentul nostru din Moldavia, şi ne grăbim a comunicà cititorilor noştri o parte dintr'însa:

„Mĕ întrebĭ, dacă este adevĕr că se adună provisiĭ pentru Ruşĭ, aproape de Focşanĭ? Da, Domnule, este foarte adevĕr, că se fac provisiĭ însemnătoare la Tecucĭ, douĕ poşte departe de voĭ, însă se fac într'un scop pacĭnic, iar nu belicos; nu este nimic alt decât un mic comerciŭ al Măriеĭ Sale luĭ Vodă Sturdza, în tovărăşie cu domniĭ Muscalĭ; şi aceasta iar într'un scop filantropic, ca să eftinească productele; căcĭ le adună acolo ca să vîndă câte o rublă şi jumătate carul de fîn şi chila de orz. Locuitoriĭ şi arendaşiĭ, carĭ nu cunosc binele lor, ţipă şi adunându-se maĭ mulţĭ pămînteni şi sudiţĭ, făcură un protest, la care Măria Sa binevoind, a pus următoarea resoluţie: De acum înainte să nu se ieà averea nimuluĭ; iar productele, fiind roade ale patrieĭ, să se ieà în trebuinţele oştirilor; adică în trebuinţele caseĭ Măriеĭ Sale.

„Să nu deà Dumneḑeŭ maĭ rĕŭ, căcĭ gem înşişĭ aceia carĭ aşteptaŭ cu sete venirea Ruşilor, se înţelege că afară din Gheorghe Filipescu şi D. Ioanid aĭ dumnea-voastră, carĭ, nicĭ aicĭ ca şi acolo, n'aŭ nimic a perde. Pe Episcopul Roman, pentru că a cutezat să ḑică astăḑĭ ceea ce o să fie mâine, adică că nu o să poată ţeara să sufere atâtea nenorocirĭ, l-aŭ exilat. Pe Hatmanul Alecu Aslan l-aŭ luat în lanţurĭ 200 de cazacĭ, carĭ s'aŭ dus fără veste, căcĭ altmintrelea ĭ-ar fi căzăcit el, fiind bine armat. Otrăvile şi toate relele inventate de geniul infernal al luĭ Sturdza lucrează necontenit. Moldavia este astăḑĭ maĭ nenorocită decât Veneţia sub sfatul de ḑece, mulţumită Prinţuluĭ Sturdza şi boerilor!"

No. 1.694.
1848
Aug. 29.

Decretul No. 492 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Monitorul Român. No. 15. 1848. 31. VIII.)

Dreptate, Frăţie.
În numele poporuluĭ Român.
Locotenenţa Domnească.

Incendiul întîmplat la 18 August, prefăcênd în cenuşă partea cea maĭ populată a Pitescilor;

Ajungênd cea maĭ mare parte a locuitorilor în cea maĭ din urmă scăpătare;

Corpul neguţătorilor aceleĭ cetăţĭ, perdênd şi stare şi speranţă;

O asemenea perdere, în parte, aducênd după sine perderĭ şi însuşĭ neguţătorilor din capitala Bucurescĭ şi de aiurea, ce eraŭ în daraverĭ cu ceĭ incendiaţĭ;

Informându-se de marea şi simţitoarea perdere a acesteĭ cetăţĭ, ce sporià atât de bine, Locotenenţa Domnească decretă:

1-iŭ. Să se numească îndată şi într'adins un architect al acesteĭ cetăţĭ, spre a puté locuitoriĭ, ce staŭ în aşteptare, a reconstruì ale lor case pe un plan regulat.

2-lea. Materialul, precum: varul, cărămida, să rĕmâe în preţurile ce aŭ fost înaintea incendiuluĭ, fiind datorĭ fie-care a se ajutà unul cu altul; iar nu a profità din nenorocirea aproapeluĭ.

3-lea. Din acelaşĭ princip, meşteriĭ dulgherĭ, zidarĭ şi alţiĭ, precum şi salahoriĭ, să fie invitaţĭ a lucrà pe preţurile ce eraŭ şi până înaintea acesteĭ nenorocirĭ, fiindu-le îndestul că li s'a deschis de lucru.

4-lea. După ce se va face listă a lemnăriilor de cea maĭ neapĕrată trebuinţă pentru incendiaţiĭ lipsiţĭ de toate mijloacele, se va da voe acestora a-şĭ procurà acea lemnărie din pădurile cu apropiere ale mânăstirilor Cotmeana, din districtul Argeş, şi Valea din Muscel, împlinind ast-fel sfintele locaşurĭ evanghelica lor destinaţie de a acoperì pe cel fără acoperămînt şi a slujì de adăpost acelora carĭ n'aŭ unde să-şĭ plece capul.

5-lea. Să se deschidă o subscripţie, în care Statul va liberà rĕmaşiĭ banĭ din subscripţia pentru incendiaţiĭ din Bucurescĭ în

No. 1.694. 1848 Aug. 29.

anul trecut și-ĭ va destinà pentru ajutorul Pitescilor în suma de . . . . 500 galbenĭ.

Sf. Mitropolie va subscrie. . . . . 500 „

Sf. Episcopie a Râmniculuĭ . . . . 300 „

„ „ „ Buzĕuluĭ . . . . 200 „

„ „ „ Argeșuluĭ . . . . 150 „

Mânăstirile de întâiul clas câte treĭ-ḑecĭ galbenĭ.

Cele de al doilea clas câte două-ḑecĭ galbenĭ.

Cele de al treilea clas câte ḑece galbenĭ.

Impiegațiĭ Statuluĭ bisericescĭ, civilĭ, militarĭ, judecătorescĭ, cât și aĭ otcupurilor, ale căror apuntamente se sue maĭ mult de 150 leĭ pe lună, să ajute cu a ḑecea parte din apuntamentele dumnealor pe două lunĭ, reținindu-se analogul din lună în lună.

Să se deschiḑă, prin liste, subscripțiĭ în toată țeara prin d. Administratorĭ în sate, și prin Municipalitățĭ prin orașe, arătându-se anume fie-care câte cât a subscris.

În Bucurescĭ, prin d. Vornicul de politie, să se recomande liste către stărostiĭ.

Se face apel în numele frățieĭ evanghelice și constituționale către toțĭ cetățeniĭ: proprietarĭ, neguțătorĭ, meseriașĭ, sătenĭ, și Locotenența se adresă către inimile simțitoare ale Românilor.

6-lea. Se va numì un comitet de bărbațĭ integri și neinteresațĭ, la împărțirea ajutoarelor, carĭ vor face lista incendiaților, a pagubelor, vor clasificà pe ceĭ ce n'aŭ rĕmas cu nicĭ o avere alta, pe ceĭ ce aŭ maĭ rĕmas cu oare-care stare, și pe ceĭ ce maĭ aŭ încă stare îndestulă pe lângă cele ce aŭ perdut.

7-lea. Se vor împărțì ajutoare, potrivit cu perderea, numaĭ la ceĭ ce aŭ perdut starea maĭ mult de jumătate.

8-lea. Se vor publicà numele celor ce aŭ subscris ajutoare și sumele adunate, și se va da socoteală în public, cum s'aŭ împărțit sumele și câte cât a luat fie-care incendiat, și se va încheià bilanțul în sciința publiculuĭ.

Acest decret se va publicà și se va împărțì și pe la autoritățile locale, competente a deschide subscripțiĭ. Acestea vor deșteptà caritatea concetățenilor și vor meritá de la patrie, pentru stăruința ce vor arătà.

Membriĭ Locotenențeĭ: N. Golescu, I. Eliade, Chr. Tell.

Ministrul trebilor din Afară, I. Voinescu II.

No. 492.

No. 1.695. 1848 Aug. 29

Adresa No. 6.087 a Ministeruluĭ trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ către Locotenența Domnească.

(Orig. Arch. M. Afacerilor străine. Org. munic. l. 55. Dos. No. 110/2.136.)

Dreptate, Frăție.

Onorabileĭ Locotenențe Domnescĭ.

Subt-iscălitul cu cinste înaintează aceleĭ onorabile Locotenențe Domnescĭ alăturatele aci douĕ table cu No. 4 și 5, ce s'aŭ primit cu raportul d-luĭ Cap al Poliţieĭ Capitaleĭ No. 8.899, din carĭ una de lemnele trebuincioase gardeĭ municipale pe un an, și alta de praful de pușcă pentru puscile și pistoalele acesteĭ garde, rugând-o să binevoească a decretà urmarea ce va chibzuì.

Salutare și frăţie.

p. d. Ministru din Lăuntru, Rosetti.
Capul Secțiĭ, Steriadi.

No. 6.087.
S. I. M. II.

(Resoluţie:) Pentru lemne să se deà la mezat; pentru patroane să se deà în chibzuirea Comisieĭ ostășescĭ.

No. 1.696. 1848 Aug. 29.

Raportul No. 4.215 al Administraţiuniĭ de Teleorman către Ministerul trebilor din Lăuntru al Ţĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăţie.

Domnule Ministru din Lăuntru,

În prilejul mergeriĭ mele la orașul Rușiĭ-de-Vede din acest district, aflând din audire că unul din fiiĭ d-luĭ Petre Costadinescu, fostul Secretar la această Administraţie, și anume Iorgu, în vîrstă de 15 anĭ, frate cu d. Alecu Petrescu Comisarul, ar fi eșit în târgul aceluĭ oraș, și puind de a bătut toba, ca să se strîngă popolul, a citit în audul tutulor o proclamaţie înscrisă de mână ce a dis că este din partea Guvernuluĭ, a căreia cuprindere ar fi adus oare-care spaimă și turburare între uniĭ din locuitoriĭ aceluĭ oraș, și că căutându-l în urmă uniĭ din neguţătorĭ a-l întrebà despre acea proclamaţie maĭ deslușit, nu l-aŭ găsit, fiind-că îndată după citire

No. 1.696. 1848 Aug. 29.

s'a făcut nevĕḑut. Am mers îndată la casa numituluĭ Costandinescu şi prin mijloace cuvenite înduplecând pe acel Iorgu, mĭ-a şi dat chiar originalul aceleĭ proclamaţiĭ, pe care puindu-l maĭ întâiŭ a o citì, şi vĕḑênd că sare un articol, l-am întrebat pentru ce face aceasta, şi mĭ-a rĕspuns că nu l-a citit nicĭ în public. După aceasta, întrebându-l dacă este făcută de alt cinevaşĭ şi cine anume l-a îndemnat să o citească în auḑul obştiĭ cu chipul arătat maĭ sus, mĭ-a rĕspuns că este făcută de însu-şĭ, şi că de sineşĭ s'a îndemnat de a săvîrşit şi citirea eĭ, însă după cercetarea ce am făcut, am luat sciinţă că s'a citit toată în public, şi că tot ce a fost maĭ atingĕtor liniştei sînt cele cuprinse la acelaşĭ articol despre oştirile otomane, şi cu toate că citirea acesteĭ proclamaţiĭ n'a putut pune în faptă vre-un resultat vătĕmător liniştei ce trebue păzită, dar spre oare-care înfrânare a cititoruluĭ eĭ, am vrut să-l ieaŭ împreună cu mine de la casa părintească, spre a-l cercetà maĭ de aproape despre aceasta, m'a împedecat însă slăbiciunea de boală în care se află căḑut, mărginindu-mĕ numaĭ de am ḑis cele de cuviinţă părinteluĭ sĕŭ, spre a priveghià urmările fiuluĭ d-luĭ, ca să nu deà pricină de necuviinţă în obşte.

Sub-iscălitul însoţind pe lângă aceasta pomenita proclamaţie, aşà precum a dobândit-o în orighinal, spre a i se vedé cuprinderea, adaogă din parte-ĭ că după băgarea de seamă ce am făcut, ḑisa proclamaţie, deşi este scrisă cu slova numituluĭ Iorgu, dar însă compunerea nu se crede a fi de la sine-şĭ, maĭ cu osebire după bănueala ce daŭ îndreptările şi adăogirile dintre rîndurĭ, ce se vĕd cu altă slovă, ci urmează a fi făcută de vre-un altul din familia sa şi dată prin chipul ce se vede numituluĭ Iorgu a o proclamà, cugetând, poate, compositorul eĭ şi îndemnătorul Iorguluĭ, a pornì pe locuitoriĭ orăşenĭ, ce le vor da ascultare, la vre-un pas în potriva cuviinţeĭ şi a interesurilor patrieĭ, ca să aducă turburare şi peire în mijlocul obşteĭ pentru neisbutirile familieĭ d-luĭ la dorinţele ce a avut cu prilejul causeĭ pămîntenescĭ.

Salutare şi frăţie.

Administratorul districtuluĭ Teleorman, Cantacuzino.
Secretar, C. Apostolescu.

No. 4.215.
Sec. 1-ĭ.
Or. Turnu.

No. 1.696.
1848
Aug. 29.

Anexă.

Frațiĭ meĭ concetățenĭ aĭ orașuluĭ Rușiĭ-de-Vede!

Fraților! Astădĭ inspirat maĭ mult decât în toate cele-lalte dile de entusiasmul cel patriotic ce inima mea încă jună consimte, viŭ în mijlocul vostru cu aceeașĭ curățenie de cuget, ca și în momentul nasceriĭ mele, nu ca să pornesc o parte de clas în contra celor-lalte, nu ca să vĕ luptațĭ frațĭ între frațĭ, nu, nicĭ odată, pentru că acestea nu sînt plăcute nicĭ luĭ Dumnedeŭ, nicĭ oamenilor.

Apoĭ, fraților, dacă și voĭ sîntețĭ adevĕrațĭ Românĭ, venițĭ de luațĭ parte cu mine și dați-mĭ ascultare la ceea ce voiŭ să vĕ dic.

Scițĭ, fraților, că sînt aproape douĕ lunĭ de dile de când nisce oștirĭ otomane se află pe pămîntul patrieĭ noastre, pe pămîntul scumpeĭ noastre mume. Această oștire are un General, al căruĭ General poartă nume de liberator. Poate, fraților, dacă ar vré eĭ să consacre sfintele noastre drepturĭ, la ce aŭ venit cu atâta oștire pe sacrul nostru pămînt? ..... Și vĕ întreb:

I. Cu ce drept călcară eĭ tot de odată tractatele luĭ Vlad IV, și

II. Cu ce drept aŭ călcat eĭ pămîntul scumpeĭ noastre patriĭ, pentru că ne este protectriță? Apoĭ, fraților Românĭ, noĭ scim prea bine că deșì în adevĕr ne protejează, cu toate acestea însă, poate venì în țeara noastră, fără cererea popoluluĭ? Ce am făcut noĭ, fraților? Ce omorurĭ, ce jafurĭ? Eĭ ne stricară liniștea, ce o țineam, păzindu-ne vetrele noastre, onorând tot de odată și proprietatea și persoana. Apoĭ, fraților, de sîntețĭ adevĕrațĭ Românĭ, de sîntem străbuniĭ luĭ Michaiŭ Bravul și aĭ luĭ Vlad V, de ce să ne arătăm atâta lașĭ. Până când, fraților, să suferim jugul robieĭ, până când noĭ, săraciĭ, să purtăm sarcinele bogaților și ale aristocraților? De ce, fraților, atâta de moĭ, atât de rĕĭ privițĭ înaintea Europeĭ, ca să ne sfiim de nouĕ miĭ de oștire otomană, ce maĭ alaltăerĭ făcuse pe Românĭ a se descurajà. Maĭ vîrtos, voĭ, frațĭ Românĭ, aduceți-vĕ aminte, că nefiind nicĭ oștire în țeară, în dilele când se înființă infama Căimăcămie, umblațĭ să spânzurațĭ pe doĭ fiĭ aĭ patrieĭ, concetățeniĭ voștri; în vreme când voĭ, scițĭ bine, fraților, că eĭ nu s'aŭ sculat ca să se îmbogățească, nu ca să spânzure, ci numaĭ pentru ca să rumpă jugul infameĭ sclaviĭ.

Ah! fraților, câtă pată puserățĭ voĭ atuncĭ asupra Rușiuluĭ! Cu toate astea vĕ ert, pentru că chiar Mântuitorul a dis: Eartă-le lor, Doamne, că nu sciŭ ce fac.

Dar ce vĕ rog e, fraților, ca să vĕ silițĭ prin toate mijloacele cele maĭ putincioase a avé un document tare pentru sacra noastră Constituție, ca nicĭ într'o vreme să nu suferițĭ alt Guvern decât pe acesta, pentru iubita noastră causă, pe care, fraților, nu fițĭ la îndoeală, Dumnedeŭ o iubesce.

No. 1.696.
1848
Aug. 29.

Afară de aceasta, fraților, legațĭ inimile voastre cu lanțurĭ de unire și frăție și într'armați-vĕ împreună cu soțiile voastre, cu copiiĭ voștri, cu nepoțiĭ voștri, fiind gata tot-deauna la orĭ-ce balanț se va pricinuì scumpeĭ noastre patriĭ, mergênd acolo unde am puté saŭ să o ajutăm, saŭ să murim pentru ea, pentru că iarășĭ vĕ maĭ întreb, nu voițĭ voĭ moartea decât robia?

Eată dar, scumpiĭ meĭ frațĭ și concetățenĭ, ce inima mea consimte de curățenie pentra sacra noastră causă. Să murim, să murim! Să murim, fraților, pentru patrie, alt nimic maĭ frumos decât a murì pentru ea. Eată, fraților, ce va să dică patriotism.

Fraților, patriotismul nu stă de a ne împodobì cu cocardă, de a strigà: să trăească Constituția, nu, fraților, nu. Patriotismul e a ne jertfì averile, moșiile, în sfîrșit, a ne jertfì chiar vieața și tot. Apoĭ dacă și voĭ ațĭ consimțì cât consimț eŭ, dacă ar fi devotamentul meŭ pentru Constituție și în inimile voastre, atuncĭ precum așĭ fi sigur c'o să mor, ast-fel așĭ avé siguranță pentru întărirea Constituțieĭ.

Scrisoarea Coloneluluĭ N. Pleșoianu către Generalul Gheorghe Magheru.

No. 1.697.
1848
Aug. 29.

(Orig. Acad.)

Craiova.

Prea scumpul meŭ amice!

Am primit cu multă bucurie scrisoarea d-tale cu data din 28 ale acesteia și, vĕdênd toate câte îmĭ scriețĭ, mĕ grăbesc cu onoare a vĕ rĕspunde.

Aicĭ cu adevĕrat că e bine. D. Aron a făcut mult, deșì câte puțină spaimă vor să bage în popol, dar n'aŭ trecere. Pentru cfitanță, eată-o subt-scrisă, cum dicețĭ d-voastră, eŭ nu mĕ împotrivesc la întîmplare a nu se ține în seamă. Eată și scrisoarea către D. Fărcășanu. De pe la Bucurescĭ n'am ce vĕ scrie. Miercurĭ cred că vom avé sciință de la Constantinopole venită de Duminecă, și care cred că o s'o aĭ și d-ta. Primesce mărturisirea mea de sentimentele și stima ce vĕ poartă

N. Pleșoianu.

No. 1.697.
1848
Aug. 29.

Am audit că fiul luĭ Coté Franțesul ar fi purtând corespondență cu Sibiiul. Aibĭ grije, te rog, nene Magherule, că dacă te veĭ fi înlesnind acum, orĭ să daĭ prin d. Marghiloman acel cusur, orĭ să mi-l trimițĭ cu poșta, și mĕ îndatorațĭ foarte mult.

Pentru Franțes se va da băgare de seamă. Să-ĭ trimițĭ suma cuprinsă prin cfitanța de două sute șeapte-decĭ și șease sfanțihĭ, 8 parale, și trecêndu-ĭ în contabilitate, iar această scrisoare să-mĭ puĭ la delă, ca la întîmplare de a nu fi primițĭ la darea socotelilor, să-ĭ primescĭ de unde se cuvine.

G. Magheru.

Anexă.

Pe lângă cheltuelile urmate de d. General Gheorghe Magheru de la plecarea noastră din Bucurescĭ, la 28 Iunie, împreună cu Guvernul și până la întoarcere, cheltuindu-se de subt-iscălitul sfanțĭ 497 (patru sute nouĕ-decĭ și șeapte), care rĕmâind a se trece de d-luĭ în socoteala ce va da Guvernuluĭ, și a cere întoarcerea lor, luând această sumă de sfanțĭ drept leĭ, ĭ-a figurat cu acest chip în lista ce a dat, și prin urmare, în loc d'a mi se rĕspunde sfanțĭ 497, am primit leĭ patru sute nouĕ-decĭ și șeapte, No. 497, maĭ rĕmâind rest sfanțĭ 276 par. 10, carĭ banĭ în lipsa d. General Magheru, pretindêndu-ĭ de la Guvern, mĭ-a dis prin d. General Tell ca să mi se rĕspundă de d. Magheru, și d-luĭ să-ĭ treacă în socotelile ce are a da pentru volintirĭ. Pe acest temeiŭ dar, rĕspundêndu-mi-se de d-luĭ, ĭ-am dat această adeverință.

Colonel Pleșoianu.

No. 1.698.
1848
Aug. 29.

Raportul No. 4.213 al Administrațiuniĭ de Teleorman către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Româneseĭ.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 323.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru din Năuntru,

D. Subt-administrator al plășiĭ Marginiĭ dintr'acest district, prin raportul No. 3 570, a făcut cunoscut subt-însemnatuluĭ că Sâmbătă, la 21 ale curgĕtoareĭ lunĭ, aflându-se însușĭ d-luĭ în satul Piclea din cuprinsul aceĭ plășĭ, împreună cu d. Costache Rizescu, Comisarul pentru înființarea gvardiĭ naționale și luarea jurămîntuluĭ din partea satelor, s'aŭ pomenit cu un particular din Giurgiŭ, anume

Sotirache Chițu, însoțit și de alt tovarăș al sĕŭ, că-ĭ spune cum că ar fi orînduițĭ din partea autorităţiĭ districtuluĭ Vlașca a face care de prin sate pentru transport de fîn în trebuința oștirilor de la Giurgiŭ, ce-l cumpĕrase de pe la uniĭ din arendașiĭ satelor vecine din acel district, adăogându-ĭ că pentru aceasta aŭ și o trupă de vre-o câţĭ-vă ostașĭ turcĭ, după care povĕţuit de ale sale datoriĭ, le-a cerut să-ĭ arăte ordinul ce aŭ pentru facerea acestor care, adăogându-le că satele de la carĭ cereà înfiinţarea lor sînt în districtul acesta, iar nu al Vlașceĭ, și ĭ-a rĕspuns numitul Sotirache că are ordinul d-luĭ Administrator al districtuluĭ Vlașca, dar l-a uitat în altă haină la satul Grosu, de unde veniseră, iar cel din urmă ĭ-a ḑis că eĭ aŭ făcut asemenea care și din alte sate dintr'acest district, fără a fi împedecaţĭ, și ca să nu-ĭ împedece nicĭ numitul Subt-administrator, avênd lagărul neapĕrată trebuință de fân, cărora le-a ḑis că, de vreme ce aŭ asemenea voe ca să facă care orĭ din ce sat, apoĭ pot a face și din acel sat, fără să maĭ ceară ajutorul sĕŭ.

No. 1.698.
1848
Aug. 29.

După aceasta, plecând amândoĭ cu cuvînt să trimiță ordinul ce are, s'a pomenit cu eĭ că aŭ venit însoţiţĭ de patru Turcĭ, însă treĭ dintr'înșiĭ regulaţĭ, înarmaţĭ, iar unul din eĭ neregulat, numaĭ cu o sabie, carĭ îndată ce aŭ intrat în casă, adresându-se către Sub-administratorul cu vorbe turcescĭ (căcĭ românesce nu sciaŭ), le-a spus că turcesce nu scie și ca să-ĭ deslușească ce este pricina? Când până a venì îngrijitorul moșieĭ, ce scià turcesce, ca să tâlmăcească cererea, tot-de-odată s'a pomenit cu unul dintr'aceĭ treĭ regulaţĭ, care se ḑiceà că este ceauș, saŭ căprar, că ridică pușca ce purtà, amerinţând să deà cu patul pusciĭ în Sub-administrator, ḑicênd că de ce le-a cerut ordinul autorităţiĭ ca să le facă împedecare, și cu felurĭ de vorbe îngrozitoare și necinstitoare stăruià ca să le facă carele ce cereaŭ, căcĭ la din în potrivă nu este slobod să se misce de acolo ; către care deși s'a exprimat cu destule vorbe (prin ḑisul tâlmaciŭ), că n'a vrut să facă cea maĭ mică împedecare, decât că așà îl povĕţuesce foncţia, dar aŭ fost toate în zadar, căcĭ după cum a înţeles, invitaţĭ de ceĭ de maĭ sus orînduiţĭ, maĭ mult s'aŭ aprins asupră-ĭ, și prin urmare neașteptând vre-o punere la cale din parte-ĭ, aŭ eșit înși-le afară de aŭ început a bate pe juraţiĭ satuluĭ cu patul pusciĭ, cerênd care, și s'aŭ dus, lăsând acì în sat unul din soldaţiĭ turcĭ și pe cel neregulat ca să stăruească pentru facerea carelor. Aceștĭ rĕmașĭ Turcĭ însă, se vede că li se poruncise de orînduiţiĭ ce se pomeniră maĭ sus, și

No. 1.698. 1848 Aug. 29.

de acel Turc, ce se ḑiceà ceauş, ca să ceară de la d. Sub-administrator înfiinţarea carelor, căcĭ pe când se gătià să plece de acolo, s'a pomenit cu aceĭ doĭ Turcĭ că vin şi se pun în poartă, nelăsându-l să plece până ce nu-ĭ vor înfiinţà şi până ce nu-ĭ vor da prin numĕrătoare una sută care, după care, deşì ar fi vrut a se împotrivì la o asemenea silnică cerere însoţită de execuţie din parte-le, dar ca să nu se întîmple vre-o neorînduealǎ pricinuitoare de maĭ marĭ turburărĭ, pe de o parte a orînduit dorobanţĭ în satele Pielea, Puranĭ, Mărzănescĭ, pentru facerea acelor care, iar pe de alta a rĕmas adăstând până la a lor înfiinţare.

Şi fiind-că cele-lalte însărcinărĭ ale foncţieĭ nu l-a ertat a zăbovì maĭ multă vreme la un loc, a fost silit de s'a strecurat din paza aceluĭ Turc ce-l executà, şi a plecat la alte sate maĭ depărtate, unde a doua ḑi, viind dorobanţiĭ ce-ĭ orînduise, ĭ-aŭ spus că aŭ făcut carele cerute şi le-aŭ dat în primirea acelor Turcĭ, adăogând, în sfîrşit, d. Subt-administrator, că o asemenea împrejurare ivită în coprinsul plăşiĭ sale poate desnădăjduì pe locuitoriĭ satelor despre nouĕle punerĭ la cale ale Constituţieĭ şi a-l împedicà cu totul la aducerea întru îndeplinire a ordinelor ce are.

Se supune dar aceasta şi de subt-însemnatul la cunoscinţa d-v., Domnule Ministru, spre cuviincioasa urmare, şi vĕ rog să-mĭ daţĭ deslegare de chipul întîmpinăriĭ unor asemenea urmărĭ siluitoare.

Salutare şi frăţie.

Administratorul districtuluĭ Teleorman, Gheorghe Cantacuzino.

Secretar, C. Apostolescu.

Sec. 1-ĭ.
No. 4.213.
Or. Turnul.

(Resoluţie:) Să i se rĕspunḑă că s'aŭ luat măsurile cuviincioase în aceasta şi că nu se va maĭ întîmplà. Iar d. Subt-administrator a urmat prea bine când s'a împotrivit.

Rosetti.

Să se trimiţă şi copie de pe aceasta d. Administrator de Vlaşca, ḑicêndu-ĭ a face toate mijloacele să nu maĭ easă Turciĭ prin judeţe.

Rosetti.

Decretul No. 496 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.699. 1848 Aug. 30.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 269.)

Dreptate, Frăţie.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domneascā.

Deşì prin decretul Guvernuluĭ provisoriŭ cu No. 123 se hotărĕsce ca simbria ostaşilor volontirĭ să fie de şease leĭ pe lună, vĕḑêndu-se însă din raportul d-luĭ General-Căpitan al trupelor neregulate că aceştia nu se mulţumesc pe acea sumă, şi cer a li se îndoì;

Locotenenţa decretă ca simbria ostaşilor volontirĭ să se socotească de doĭ-spre-ḑece leĭ pe lună, din ḑiua în care se vor fi înrolat.

D. Ministru al trebilor din Lăuntru este învitat a da aceasta în cunoscinţa cuĭ se cuvine.

Membriĭ Locotenenţeĭ: N. Golescu, I. Eliade, Chr. Tell.
Ministru trebilor din Afară, I. Voinescu II.

No. 496.
Bucurescĭ.

D-luĭ Ministru din Lăuntru.

(Resoluţie :) Să se facă cunoscut d. Magheru.

Rosetti.

Decretul No. 497 al Locotenenţeĭ Domnescĭ a Ţĕriĭ-Românescĭ către Ministerul de Finanţe.

No. 1.700. 1848 Aug. 30.

(Conc. Arch. M. Afacerilor străine. Org. ost. 5. Dos. No. 117/2.143.)

Dreptate, Frăţie.
În numele popoluluĭ Român.
Locotenenţa Domneascā.

No. 497.

Avênd în vedere Locotenenţa decretul cu No. 123 din 28 Iunie, dat de Guvernul provisoriŭ pentru formarea unuĭ corp de oştirĭ neregulate subt comanda d-luĭ Căpitan-General Gheorghe Magherul;

Avênd asemenea în vedere, că în puterea aceluĭ decret, d-l

No. 1.700. 1848 Aug. 30.

Magheru a și format un corp de pandurĭ și volontirĭ, carĭ aŭ adus slujbe țĕriĭ, țiind în frâŭ pe uniĭ din ceĭ rĕŭ cugetătorĭ;

Luând în băgare de seamă că sus pomenitul decret, nefiind îndeplinit cu toate deslușirile cuviincioase în ceea ce se atinge de chipul regularisiriĭ rĕspunderiĭ lefurilor, atât celor două din treĭ părțĭ a numĕruluĭ dorobanților districtelor, ce s'ar luà în slujbă de către d. Magheru, cât și a pandurilor și volintirilor i a tiștilor de dorobanțĭ;

Luând asemenea în băgare de seamă însciințarea făcută de d. Căpitan-General Magherul, că leafa de 6 leĭ pe lună, hotărîtă pandurilor și volintirilor pe vremea ce ar fi subt steagurĭ, este foarte mică și că a fost silit a le promite câte 12 leĭ de fie-care;

Locotenența decretă:

Art. 1. Lefile dorobanților ce s'aŭ luat de către d. Căpitan-General Magheru, precum și a căprarilor lor, se vor plătì din cutiile satelor pe toate ḑilele ce se vor aflà eĭ în slujbă.

Art. 2. Lefile pandurilor și volintirilor, pe vreme ce se vor aflà eĭ subt steagurĭ, se vor plătì de către d. Căpitan-General Magheru din sumele ce-ĭ sînt rĕspunse saŭ i se va maĭ rĕspunde de acum înainte, rĕspunḑêndu-se câte 12 leĭ de fie-care pe lună.

Art. 3. Adaosul lefilor căprarilor se va plătì asemenea de către d. General Magheru, din aceleașĭ sume.

Art. 4. Adaosul de câte una sută leĭ pe lună la tiștiĭ dorobanților, pe câtă vreme vor fi în slujbă, li se va plătì asemenea de d. General Magheru.

Art. 5. Îndestularea hraneĭ pandurilor, volontirilor și dorobanților, precum și a cailor lor, se va rĕspunde asemenea de către d. Magheru.

Art. 6. Fiind-că, potrivit dispozițiilor articoluluĭ 6 din sus pomenitul decret, urmează ca toțĭ panduriĭ și volintiriĭ să fie apĕrațĭ de rĕspunderea capitațieĭ, din minutul înrolăriĭ lor, d. Magheru, pentru toțĭ panduriĭ și volontiriĭ ce va fi înrolat din fie-care district, va da listă d-lor Administratorĭ, arătătoare de numele și pronumele lor, numirea orașuluĭ saŭ satuluĭ în care locuià, ca în urma unor asemenea liste, putênd lămurì dd. Administratorĭ pe aceia din eĭ, carĭ ar fi înscrișĭ în dăjdiĭ, să poată cere de la Ministerul Finanțelor deslegare pentru apĕrarea lor de dăjdiĭ. Aceia însă din volintirĭ, carĭ n'ar venì subt steagurĭ, când vor fi chemațĭ, se vor îndatorà a rĕspunde dajdia pe vremea ce ar fi fost apĕrațĭ.

Art. 7. D. Ministru Finanțelor, primind asemenea liste de la dd. Administratorĭ, pentru câțĭ din aceĭ volintirĭ vor fi înscrișĭ în capitație, între patentarĭ saŭ între mazîlĭ, va da deslegărĭ acelor dd. Administratorĭ, ca să treacă suma banilor ce va alcătuì dăjdiile lor în înscurtările socotelilor fie-căruĭ trimestru, între condeele de cheltuelĭ, ca o sarcină pe greutatea § reserveĭ. Iar pentru aceia ce ar fi înscrișĭ numaĭ în foile cutiilor, va da poruncă a fi scoșĭ din foĭ, pe câtă vreme se vor aflà subt steagurĭ.

No. 1.700. 1848 Aug. 30.

Art. 8. D. Magheru va înfățișà d. Ministru Finanțelor socoteală de cheltueala banilor ce i s'aŭ liberat saŭ i se vor maĭ liberà pe viitor, ca să se trimiță în cercetarea controluluĭ.

Art. 9. D. Magheru va primì de la 28 Iunie apoantamentul de leĭ 2.500 pe lună, pe câtă vreme se va aflà însărcinat cu comanda oștirilor neregulate.

Art. 10. Pentru orĭ-ce se atinge de formarea și mănținerea corpuluĭ de volintirĭ și dorobanțĭ, și de dispozițiile ostășescĭ, ce s'ar luà, d. Magheru se va înțelege cu d. Ministru din Lăuntru; iar pentru ceea ce se atinge de partea contabilitățiĭ cu d. Ministru Finanțelor.

D. Ministru Finanțelor este însărcinat ca, prin înțelegere cu d. Magheru, regulând toate operațiile atingĕtoare de dispozițiile maĭ sus pomenite, să le deà cursul cuviincios spre a nu se împedicà înrolarea volintirilor saŭ a se aduce încurcăturĭ spre nemulțumirea celor înrolațĭ, saŭ spre vătĕmarea formelor contabilitățiĭ.

Domnuluĭ Ministru al Finanțelor.

Nota Consuluhuĭ Grecieĭ către Secretarul de Stat al Țĕriĭ-Românescĭ.

No. 1.701. 1848 Aug. 30.

(Orig. Arch. M. Afacerilor străine. Dos. No. 119. S. fr. Secr. St.)

Monsieur le Secrétaire d'Etat,

Conformément à la teneur de votre note sub No. 1.440, touchant les troubles survenus à Braïla à la fin du mois dernier, j'ai l'honneur de vous informer que, de mon côté, je viens de nommer Mr. le V.-Consul Ghioni pour faire partie de la commission mixte, chargeé de faire une enquête sur les lieux relativement à cette affaire. En conséquence, les instructions requises lui ont été données, afin que, conjointement avec M. l'Administrateur du di-

No. 1.701. 1848 Aug. 30. strict de Braïla, il ait à procéder immédiatement à l'enquête en question. Veuillez bien donc, M. le Secrétaire d'Etat, en donner connaissance au plutôt à qui de droit et agréer l'assurance de ma considération très distinguée.

C. I. Rizo.

Bucharest.

No. 1.702. 1848 Aug. 30. Adresa No. 1.477 a Ministeruluĭ trebilor din Afară al Țĕriĭ-Românescĭ către Ministerul din Lăuntru.

(Conc. Arch. M. Afacerilor străine. Act. rev. 338. Dos. No. 1/2.122.)

No. 1.477. Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru,

Cererea d. Șef al gardeĭ naționale cuprinsă în raportul d-v. No. 6.056, de a se recunoasce între membriĭ Consiliuluĭ pentru organisația gardeĭ și d. Grigorie Vlădoianul și Nicolae Savopulo, fiind aprobată de onorabila Locotenență, subt-însemnatul are onoare a vĕ însciință spre cuvenita urmare.

Ministru trebilor din Afară.

D-luĭ Ministru al trebilor din Lăuntru.

No. 1.703. 1848 Aug. 30. Adresa No. 1.481 a Secretariatuluĭ de Stat al Țĕriĭ-Românescĭ către Căpitanul-General Gheorghe Magheru

(Conc. Arch. M. Afacerilor străine. Org. ost. Dos. No. 117/2.143.)

No. 1.481. Dreptate, Frăție.

Domnule Căpitan-General,

Ministerul trebilor din Lăuntru, prin raportul cu No. 6.004, întemeiat pe al administrațieĭ districtuluĭ Mehedințĭ, ḑice că d-ta aĭ scris aceleĭ administrațiĭ că înființațiĭ acum pandurĭ volontirĭ din acel district să se lase pe la casele lor, până la vreme de a fi chemațĭ la slujbă, adaogând tot de odată numita administrație, că ceĭ maĭ mulțĭ din aceĭ oamenĭ sînt dintre slugile particularilor și alțĭ oamenĭ fără căpătâiŭ, carĭ vĕḑêndu-se acum lipsițĭ de muncă și de hrana trebuincioasă, pot să se abată la niscaĭ-và netrebniclĭ, precum jafurĭ, furtișagurĭ, și altele.

Asupra aceluĭ raport onorabila Locotenență a pus următoarea resoluție: „Să se scrie d-luĭ Mageru ca pe asemenea oamenĭ saŭ

să-ĭ adune la tabĕră, saŭ să-ĭ scoață din catastișele d-sale, spre a li să tăià cu acest chip mijloacele a face rĕŭ societățiĭ".

No. 1.703. 1848 Aug. 30.

Aceasta Secretariatul are onoare a o da în cunoscința d-le, rugându-te ca, pentru punerea la cale ce veĭ face, să binevoescĭ a-l împărtășì cu rĕspuns spre a-l supune onorabileĭ Locotenențe.

Raportul No. 143 al Căpitanuluĭ Nicolescu către Generalul Christian Tell.

No. 1.704. 1848 Aug. 30.

(Orig. Col. Ecat. A. G. Golescu.)

Dreptate, Frăție.

Domnuluĭ General Tell, Șeful oștiriĭ româneseĭ.

Am onoare a alăturà, în original, pe lângă aceasta, biletul d-luĭ Sub-locotenent Iliescu ce se află orînduit la punctul Vădenĭ, din a căruia coprindere încredințându-vĕ de venirea armieĭ turcescĭ aicĭ în oraș, vĕ rog plecat a-mĭ ordonà cât maĭ în grab măsurile ce trebue să ieaŭ în această împrejurare.

Salutare și frăție.

Îngrijitorul batalionuluĭ No. 2, Căpitan Nicolescu.

No. 143.
Or. Brăila.

Anexă.

Domnul meŭ,

Astădĭ viind la acest punct doĭ Turcĭ, din ceĭ aflațĭ în Galațĭ, și dintre carĭ unul Maior, aŭ arătat că sînt trimișĭ a luà în băgare de seamă podul d'aicĭ de peste Siret, avênd a trece mâne pe aicĭ oștire turcească călărĭ ca la 1.000 spre a venì în orașul Brăila, pe urma căreia vĕdênd că alt mijloc maĭ înlesnitor nu este, aŭ și hotărît ca trecerea să se urmeze p'aicĭ, și spre sciința d-voastră mĕ grăbesc printr'aceasta a aduce la cunoscința d-voastre.

Al d-v. plecat,

Iliescu.

În dos: Grabnică. Domnuluĭ Domn Căpitan Nicolescu, Îngritorul batalionuluĭ 2 din reg. No. 2, la Brăila.

No. 1.705.
1848
Aug. 30.

Depeșa luĭ Ion Ghica, Agentul țĕriĭ la Constantinopole, către Ministerul Afacerilor străine al Țĕriĭ-Românescĭ.

(Orig. Col. Ion Ghica.)

Monsieur le Ministre,

Par la nature même de ma position, je ne suis pas en état de vous donner des nouvelles bien précises et sûres sur tout ce qui se passe à la Porte à notre égard; cependant, je me flatte de croire que je suis parvenu à avoir des amis assez bienveillants dans quelques-unes des missions étrangères, ainsi que parmi quelques fonctionnaires de la Porte, et j'ai tout lieu de croire que tout ce que je vais avoir l'honneur de vous communiquer est l'exacte vérité. Le Ministère ottoman vient de donner son ultimatum à Mr. Titoff; il déclare reconnaître la justesse des observations du Ministre de Russie et il annonce avoir donné des ordres a S. Ex. Fuad Effendi pour faire procéder à l'élection d'un Prince, conformément aux prescriptions du Règlement, et que ce Prince sera pris parmi les boyards ayant droit, non compromis toutefois dans la dernière révolution. Voilà, j'espère, de quoi satisfaire le Cabinet de St. Pétersbourg. Toutefois, il paraît que le Ministre de ce Cabinet, non content de cette victoire, veut plus. Il a demandé dernièrement mon expulsion de Constantinople; mais il paraîtrait que, pour le coup, on n'a pas voulu céder sur ce point. D'ailleurs, c'est une chose de trop peu d'importance, pour que Mr. Titoff revienne à la charge. Il paraîtrait même que, dans son ultimatum, le Ministère annonce au Cabinet russe qu'il est décidé à faire reviser le Règlement aussitôt après l'élection du Prince et qu'il adoptera tous les changements de nature à améliorer l'état matériel de la Principauté. La Turquie, en cédant aux exigeances de la Russie, a porté elle-même le dernier coup à son influence en Valachie. Toutefois, je dois vous prévenir que Mr. Canning, ainsi que les Ministres de la Porte, disent vouloir profiter de cette circonstance pour accorder plus tard tous les changements que les Valaques exigeront, et qu'on est fermement décidé à ne plus faire aucune concession à la Russie. C'est, peut-être, des consolations qu'ils croient nécessaires à notre état d'abattement. D'autre part, je dois vous prévenir qu'il y a deux partis bien dessinés dans le

Conseil, et qu'on désigne déjà hautement ici, sous le nom de parti de la paix, et à la tête duquel se trouvent Réchid Pacha et Aali Pacha. S. Ex. Suleyman Pacha, désapprouvé et rappelé par le premier parti, vient d'être nommé Commandant en chef des troupes du Danube par le Ministre de la Guerre, avec injonction d'agir de concert et après une entente avec S. Ex. Fuad Effendi. Nos trois députés, qui retournent aujourd'hui, sauront vous expliquer et vous développer l'état de la question. Cependant, je pense que nous pouvons tirer bon parti de la division qui existe entre les membres du Conseil actuel de la Porte, et je ne saurais assez recommander la temporisation, comme la meilleure politique que nous ayons à suivre. S. Ex. Aali Pacha a communiqué l'ultimatum de la Porte aux représentants des quatre grandes Puissances. Mr. Canning l'a approuvé en tous points. Le Général Aupick a répondu, par écrit, qu'il trouvait l'ultimatum tout à fait incompatible avec les intérêts de la Porte. Je ne connais pas encore l'effet que peut avoir produit cette réponse sur le Ministère et si, dans les termes bien peu sévères dans lesquels elle est conçue, elle peut avoir de l'action sur la décision du Ministère. Il est généralement accrédité ici que nous faisons du socialisme et du communisme. On traite pour tel le travail de la commission sur la propriété territoriale. Quoique je sache bien peu de chose encore sur ce qu'il en est de cette commission, et seulement par un moyen tout à fait indirect, néanmoins j'ai cru de mon devoir d'adresser une explication détaillée sur cette question, telle qu'elle est envisagée par le Règlement, et sur les bases adoptées par la commission en question. Je l'ai adressée au Ministre des Affaires étrangères et aux représentants de France et d'Angleterre. Mr. Etienne Golesco pourra vous expliquer le point de vue du quel j'ai envisagé la question; d'ailleurs, je compte vous en transmettre copie par le prochain courrier.

Je vis ici dans la plus complète inaction; il serait très utile que je revienne me retremper un peu à Bucarest. Je le désire ardemment et, à cet effet, j'ose vous prier de me faire remplacer, au moins provisoirement pour quelques semaines. Vous, dont la vie a été si pleine depuis trois mois, vous approuverez mon désir.

No. 1.706. 1848 Aug. 30. **Raportul No. 4.047 al Administrațiuniĭ de Brăila către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Românescĭ.**

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 323.)

Dreptate, Frăție.

D. Ministru trebilor din Întru.

Astădĭ, pe la 7 ore după amiadă, a venit de la Galațĭ la subt-scrisul adjutantul E. S. Rifat Pașa și Moisachi, trimișĭ din partea E. S ca să pregătească cele de trebuință pentru o trupă de oștire a Porțiĭ Otomane, ce după arătarea numiților se dice că este în numĕr de la 3.000 până la 4.000, ce sînt destinațĭ a venì mâne într'acest oraș împreună subt comanda Escelențeĭ Sale, carele vine înainte cu vaporul la 6 ore de dimineață.

Adiotantul este rînduit ca să însemne loc de marginea orașuluĭ pentru așezarea lagăruluĭ.

D Moisachi este însărcinat cu regularea și plata îndestulăriĭ; a și chemat îndată pe brutarĭ și le-a dat ordin ca să-ĭ facă până mâne la 4 ore după amiadĭ 7.000 pânĭ, fie-care bucată de o litră cincĭ-decĭ dramurĭ; măcelarilor asemenea pentru carne și fân; pe lângă aceea a cerut și a pus în lucrare găsirea a 30 care pentru transportarea amonițieĭ de la malul Dunăreĭ până la locul unde se va așezà lagărul.

Fuad Efendi astă seară, la 9 ore, a trecut cu vaporul în sus la Giurgiŭ, fără însă a se poprì aicĭ nicĭ cum decât prea puțin la mijlocul Dunăreĭ, numaĭ până când a luat nisce bagagiurĭ ale luĭ Iali Aga, negutător de aicĭ din oraș, ce l-aŭ luat împreună.

Acestea, d. Ministru, mĕ găsesc dator a vi le supune în cunoscință d-v. și vĕ rog ca să binevoițĭ a-mĭ împărtășì cât s'ar puté maĭ neîntârdiat cuvenitele instrucțiĭ de cele ce trebue să urmez.

Salutație, frăție.

Administratorul districtuluĭ Brăila, Dim. Golescu.
Secretar, C. Berlescu.

No. 4.047.
S. I-ĭ.

Raportul No. 4.124 al Administrațiuniĭ de Teleorman către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Româncscĭ.

No. 1.707.
1848
Aug. 30.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 261.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru al celor din Lăuntru,

Comisia târgului Rușiĭ-de-Vede, prin raportul cu No. 82, face cunoscut subt-iscălitului că la celebrarea ce s'a făcut într'acel târg pentru proclamarea și primirea Constituțieĭ, s'aŭ cheltuit leĭ 298 din cassa aceluĭ Consiliŭ, după ordinul ce i s'a dat de d. Emanoil Costandinescu, fostul Administrator la acel district, cerênd deslegare pentru trecerea lor în socotelĭ.

Care aceasta supuind-o în cunoscința d-v., Domnule Ministru, vĕ rog să dațĭ cuvenita deslegare pentru scăderea arătaților banĭ din cassa comisieĭ, ca uniĭ ce s'aŭ întrebuințat în obșteasca veselie la un asemenea priiej vrednic de memorie.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Teleorman, Cantacuzino.
Secretar, C. Apostolescu.

Secț. 1-ĭ.
No. 4.124.

(Resoluție:) Să se treacă în socotelĭ. — Avg. 30.

Adresa No. 5.127 a Administrațiuniĭ de Vlașca către Ministerul trebilor din Lăuntru al Țĕriĭ-Româncscĭ.

No. 1.708.
1848
Aug. 30.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăție.

Domnuluĭ Ministru al celor din Lăuntru.

Sub-iscălitul la plecarea suiteĭ Exelențeĭ Sale Suleiman Pașa în capitala Bucurescĭ, neajungêndu-se echipagiurile, s'aŭ luat cu plată cincĭ, al cărora cost s'a rĕspuns din canțelaria Administrațieĭ, rugându-se onorabiluluĭ Ministru ca, prin înțelegere cu d. Ministru de Finanțe, să sloboadă ordin d. Secretar a se scădé cu dînșiĭ

No. 1.708. 1848 Aug. 30. din următorul trimestru de Iulie, și care se însemnează în leĭ 359 par. 18.

Salutare și frăție.

Administratorul districtuluĭ Vlașca, I I. Filipescu.
S. C. Mănciulescu.

Leĭ	Par.	
65	—	o birjă.
75	—	idem.
104	18	douĕ birjĭ, idem.
115	—	chiria uneĭ căruțe și dresul eĭ.
359,	18	

No. 5.127.

(Resoluție:) Să se ceară aceștĭ banĭ de la Consiliul Municipal de aicĭ și să se trimiță acesteĭ Administrațiĭ.

No. 1.709. 1848 Aug. 30.

Adresa No. 1.484 a Ministeruluĭ trebilor din Afară al Țĕriĭ-Românescĭ către cel din Lăuntru.

(Orig. Arch. M. de Interne. Dos. No. 302.)

Dreptate, Frăție.

Domnule Ministru,

Asupra raportuluĭ cu No. 6.053, onorabila Locotenență a pus resoluție: „Să se deschidă un credit încă de douĕ miĭ galbenĭ Municipalitățiĭ la Ministerul Finanțelor“.

Aceasta dându-se în cunoscința d-tale, Secretariatul are onoare a te încunoscință că s'a slobodit decret cu No. 493 către Ministerul Finanțelor pentru deschiderea arătatuluĭ credit.

Salutare și frăție.

Ministrul trebilor din Afară, I. Voinescu II.
Capul Secțiĭ, Gr. Alexandrescu.

No. 1.484.
Bucurescĭ.

Domnuluĭ Ministru al trebilor din Întru.

(Resoluție:) Să se deà din aceștĭ banĭ suma cerută de Municipalitate prin adresul No. . . .

Rosettĭ.

Nota luĭ Ion Ghica, Agentul Țěriĭ-Românescĭ la Constantinopole, către Poartă și Misiunile Franciei și Angliei.

No. 1.710. 1848 August.

(Orig. Col. Ion Ghica.)

Les redevances annuelles des paysans valaques envers les propriétaires étaient devenues depuis dix-huit ans une source inépuisable de vexations, de réclamations et de procès, qui menaçaient la société d'une dissolution complète. Les scènes de la Galicie étaient constamment présentes à l'esprit des paysans. Ils en parlaient hautement depuis deux ans. Il était du devoir du gouvernement actuel de prévenir une catastrophe et de chercher, par tous les moyens possibles, de faire cesser pour l'avenir tout prétexte de mésintelligence entre les deux classes. A cet effet, le gouvernement a convoqué une commission, composée de représentants des deux partis, pour élaborer un projet de loi sur la question de la propriété territoriale. Cette commission, jusqu'ici, s'est tenue dans les limites prescrites par la justice et le respect dû à la propriété.

Aucune idée socialiste ou communiste n'a été émise jusqu'ici dans le sein de cette commission. Pour vous en convaincre, je n'aurai qu'à vous exposer succinctement les relations établies par le Règlement Organique en 1830 entre les laboureurs et les propriétaires et la conclusion de la commission actuelle. Le Règlement Organique reconnaît en principe le paysan libre de sa personne; mais ce principe n'a été qu'illusoire, vu que, par ses dispositions subséquentes, ce Règlement rend le propriétaire et le paysan solidaires l'un de l'autre. D'une part il reconnaît au paysan des droits d'emphythéose sur une partie de la terre, tandis que d'autre part il le proclame attaché à la glèbe. Ce Règlement classe les paysans en trois catégories, selon le nombre du bétail, et il accorde $4^1/_2$ hectares par famille aux laboureurs à deux paires de boeufs, $4^1/_2$ hectares à ceux à une paire et $2^1/_2$ hectares aux paysans sans boeufs. Cette terre appartient en propre aux paysans, de père en fils; ni le propriétaire, ni le gouvernement ne peut la lui reprendre ou la lui changer; de son côté, le paysan ne peut ni la vendre, ni la quitter. Pour cette portion déterminée de terrain, le laboureur est obligé par le Règlement à des redevances fixes et invariables; il doit au propriétaire annuellement douze journées de travail, deux corvées et la dîme de plus. Le prix de la journée de travail se trouve fixé une fois pour toutes à $4^1/_2$ piastres pour le

No. 1.710 1848 August.

paysan de première classe, à 3 piastres pour celui de la seconde et à $1^1/_2$ piastre pour celui de la troisième classe. Le Règlement prescrit également 9 piastres pour les deux corvées. La dîme, quoique non réglée, est généralement évaluée à 15 piastres. Ainsi, les laboureurs de première classe payent environ 78 piastres pour les $4^1/_2$ hectares; les laboureurs de deuxième classe payent jusqu'à 60 piastres le loyer de $3^1/_2$ hectares; et ceux de la troisième 42 piastres les $2^1/_2$ hectares. C'est environ 17 piastres par hectare; pour le surplus, si le paysan a besoin de plus de terrain, il s'arrange de gré à gré avec le propriétaire.

17 piastres par an pour un hectare de terre, en Valachie, est un prix exorbitant; c'est un loyer forcé, dix fois trop fort, si on le compare à la valeur réelle et au prix de vente, tel qu'on le trouve consigné dans les différents tribunaux du pays.

Plusieurs des représentants des propriétaires, après avoir accepté leur mandat, ont refusé de prendre part aux travaux de la commission. Il serait, peut-être, facile de deviner les raisons, qui leur ont dicté une pareille conduite.

La commission, composée pour la plupart des représentants des laboureurs, a presque terminé sa tâche. Elle propose d'abandonner aux paysans le nombre d'hectares, que le Règlement leur a accordé et d'indemniser le propriétaire, en lui payant par hectare un capital qui représente 17 piastres d'intérêt: la commission propose 5 ducats par hectare. On voit que la commission, dans cette évaluation, n'a pas pris pour base la valeur réelle de la terre, mais elle a voulu ôter aux propriétaires tout motif de plainte, en tenant compte de tous les droits, bons ou mauvais, que leur accorde le Règlement.

La Valachie compte environ 400.000 familles de laboureurs, sur une surface de près de 10 millions d'hectares de terre de labour, prairies et forêts. En accordant aux paysans 1.400.000 hectares, l'expropriation ne porterait que sur le septième de la propriété, à un prix dix fois au-dessus de la valeur réelle.

Si le gouvernement avait eu dans l'idée de léser le moins du monde les intérêts des propriétaires, il n'aurait eu qu'à acheter des terres peu habitées, y établir des paysans et, avant trois ans, les propriétés actuelles seraient désertées et leurs terres perdraient toute la valeur artificielle que le Règlement leur a faite.

Rĕspuns la circulara rusească din 19 Iulie 1848.

No. 1.711.
1848
Aug. 30.

(Popolul Suveran. No. 23—25. 1848. 30. VIII. -- 7. IX.)

Am vĕḑut acum, în tot întinsul lor, cuvintele prin carĭ Ministerul din St. Petersburg explică înaintea Europeĭ întruvenirea oștilor Împĕrăției rusescĭ în hotarele Imperiuluĭ otoman. Lumea diplomatică și Cabinetele constituționale aŭ vĕḑut bine că Româniĭ cu mișcarea lor n'aŭ vătĕmat câtușĭ de puțin relațiile dintre ambele marĭ puterĭ. Proclamând în România o nouă Constituție, după principele evanghelice și întru respectul condițieĭ eĭ de principat tributar către Î. Poartă, cum poate dovedì cine-và că Româniĭ aŭ făcut aceasta spre a pune în pericol întregimea politică a Imperiuluĭ otoman? Nu! departe fu de noĭ ideia de a ne ridicà pentru a da cu un picior nesocotit în protecția ce Europa întreagă a fost interesată a întinde asupra tronuluĭ de la Constantinopole. Nu! noĭ n'am sfâșiat Regulamentul pentru a stricà legăturile de pace încheiate de Î. Poartă cu puternicul nostru vecin. Noĭ am sfâșiat acea carte de legĭ impusă asupra popoluluĭ cu puterea baionetelor, am sfâșiat, ḑicem, Regulamentul, pentru că o adevĕrată minoritate îșĭ întemeiase pe el tiranicele-ĭ apĕsărĭ, spre cea de vecĭ împilare a mulțimiĭ popoluluĭ român. Am sfâșiat Regulamentul, pentru că o ceată din fiiĭ acesteĭ țĕrĭ găsiaŭ în el un fel de legitimare a nepĕsăriĭ lor de tot ce erà național, de tot ce privià spre fericirea viitoare a țĕriĭ. Manifestul revoluțieĭ noastre este acum de față sub ochiĭ Europeĭ întregĭ, sub ochiĭ Î. Porțĭ; acum vede lumea dacă Româniĭ sînt rebelĭ către puterea din Constantinopole, saŭ dacă eĭ s'aŭ lipit maĭ strîns de tronul aceleia. Mișcarea Românilor, maĭ ales după împrejurările de față ale Europeĭ centrale, este încă un act politic de mare însemnătate pentru însășĭ întemeierea libertăților constituționale asupra întreguluĭ continent, și în această privire Româniĭ s'aŭ ridicat tocmaĭ în bun timp pentru a spĕlà de pe eĭ ocara ce li se făceà, cum că adecă ar vré să sdruncine întregimea Imperiuluĭ otoman. Româniĭ aŭ simțit bine că țeara lor este cheia de tărie a acestuĭ Imperiŭ și de aceea n'aŭ pregetat a cere atât de la Poartă, cât și de la Europa cea-laltă, ca să-ĭ întărească și maĭ mult în postura lor politică. Aceasta făcênd Româniĭ, în scularea lor din 9 și 11 Iunie, cum maĭ poate ḑice cine-và că eĭ șĭ-aŭ modificat posiția lor cu cugetul de a pune în primejdie existența Porțiĭ. Cel maĭ de frunte, prin virtutea sa, cel maĭ favorit, întru posiția sa de atârnare, dintre toate popoarele

No. 1.711.
1848
Aug. 30.

legate de Î. Poartă, Românii înșiĭ deteră în ḑilele noastre un exemplu însemnător pentru ţinerea întregimeĭ Imperiuluĭ otoman; pentru că Româniĭ ceĭ dintâĭ dintre toţĭ vĕḑură că acì este în cumpĕnă liniştea lumiĭ, că acì este amenințată pacea internațională a Europeĭ.

Noĭ acum ne aflăm în bună pace înuntru, căcĭ revoluţia în cele din afară n'a schimbat alt decât posiţia noastră îndoioasă către Rosia. Pentru aceasta noĭ am avut bune temeiurĭ, între carĭ cel dintâĭ este acesta: noĭ, Româniĭ de la Dunăre, deşì ca stat tributar sîntem legaţĭ de Î. Poartă, însă ca o naţionalitate de origine cu totul Europeană socotim că ţeara ce locuim este geograficesce ast-fel situată, în cât şi de n'am voì înşi-ne, o mie de motive ne-ar face ca, în ce se atinge de civiltatea noastră, să intrăm în sistema generală a popoarelor constituţionale din centrul Europeĭ. Întru asemenea stare şi după capitulaţiile prin carĭ Î. Poartă ne-a asigurat tot-deauna fără contestare şi naţionalitatea, şi religia, şi administraţia, şi legislaţia civilă şi politică din întru, noĭ, Româniĭ, nu cunoascem nicĭ o îndatorire de-a dreptul către vre-o altă putere decât către puterea la care strămoşiĭ noştri aŭ închinat ţeara noastră. Aceasta este tot odată şi pricina pentru care, fără a cugetà măcar să slăbim în ce-và relaţiile noastre către Poarta Otomană, noĭ din potrivă, spre maĭ mare solemnitate a juruinţelor noastre de acum, am reclamat nu protecţia numaĭ uneĭ singure puterĭ, nu protecţia de religie cum a fost întâiul amestec al Rosieĭ în favorul nostru, ci astă dată am cerut o protecţie cu totul politică de la toată Europa, am apelat în parte la arbitria celor treĭ marĭ puterĭ constituţionale, aşà ca, precum ne vin luminile civilisaţieĭ de la dînsele, să avem astă dată şi sprijinul lor moral întru întemeerea dreptăţilor ce am proclamat în numele popoluluĭ întreg în ḑiua de 11 Iunie. Cu acest caracter a fost învăscută mişcarea noastră, în ce se atinge de relaţiile noastre din afară. Pe puterea suzerană n'am socotit a o atinge în nicĭ unul din drepturile ce şĭ-a păstrat asupră-ne, după rostul capitulaţiilor. În scularea noastră, departe de la cugetul de a lovì în vre-o putere oare-care, noĭ am căutat numaĭ a surpà sistema tiranieĭ din întru, pentru a pune capĕt aceleĭ dărăpănărĭ pe nesimţite ce cătà să se desbrane tot maĭ tare de Constantinopole, pentru ca să ne tragă în sistema Curţiĭ protectoare, lucru ce este în protiva tradiţiilor noastre istorice, în protiva dorinţelor noastre naţionale, în protiva credinţeĭ noastre politice, ca Principate inde-

pendente în cele din întru, în sfîrşit, în protiva însuşĭ terminilor tractaturilor ce aşezară condiţia noastră politică de Principate guvernate de sineşĭ în sînul Imperiuluĭ otoman.

No. 1.711
1848
Aug. 30.

După aceste sincere desluşirĭ asupra caracteruluĭ general al sculăriĭ Românilor, ne aduce rîndul a rĕspunde la una câte una tuturor consideraţiilor pe carĭ se reazĕmă conclusiile rostite în circulara împĕrătesculuĭ Minister din Petersburg. Acì, spre ţinerea de minte a tuturor, însemnăm că, în nouĕ ḑile după data numiteĭ circulare, oştile rusescĭ singure, şi fără altă formă publică de manifest, tăbĕrîră în preajma capitaleĭ Moldoveĭ.

Maĭ nainte de toate, adevĕrul cere să mărturisim că despre întîmplările române, începênd de la 11 Iunie şi până acum, însuşĭ descrierile ce părură maĭ bine informate şi maĭ nepărtinitoare n'aŭ dat în străinătate o adevĕrată ideie; şi ast-fel poate nicĭ s'a desluşit încă adevĕrata ţintire a mişcăriĭ popoluluĭ român. Aşà, nu este de mirare dacă, în repedea spunere a celor dintâĭ pasurĭ ale sculăriĭ, însuşĭ Ministerul împĕrătesc seamĕnă a învelì faptele de căpetenie ale mişcăriĭ noastre în negura unuĭ incident nelăudat de nimenia întru această ţeară. Nu! încercarea asupra vieţiĭ Ospodaruluĭ n'a fost precugetată în sînul popoluluĭ, şi în memoria tuturor este cum acea faptă s'a osândit îndată prin însăşĭ autoritatea revoluţionară în unire cu glasul popoluluĭ.

Auspiciile sub carĭ s'a arătat isbânda cea dintâĭ a sculăriĭ noastre în Capitala ţĕriĭ n'aŭ fost nicĭ de cum trase din încruntatele măruntae ale unuĭ Principe, ale unuĭ frate Român amăgit. Cea maĭ tare isbândă a venit asupra sistemeĭ drept din partea populaţieĭ de la ţeară, din partea adevĕratuluĭ popol.

Când în Capitală Principele sta în cumpĕnă de a subscrie voinţa sa lângă voinţa popoluluĭ în picioare, atuncia în cele maĭ depărtate judeţe popolul de ţeară erà adunat în gloate strigând: d r e p t a t e şi f r ă ţ i e. Destul fu ca să rĕsbată până aicĭ acea strigare şi îndată, ca prin farmec, se risipì din temelie zidirea Regulamentuluĭ aristocratic împreună cu toţĭ stâlpiĭ eĭ. Şi eată cum a fost Prinţul adus la hotărîre de a sfinţì cererile popoluluĭ. Este dar fapta uneĭ minorităţĭ revoluţia împlinită în Capitală în ḑiua de 11 Iunie?

Nu ne maĭ ostenim a pune acì în vedere realitatea faptelor noastre, alăturea cu spusele relăţite în circulara de care ne e vorba. Lumea întreagă se miră de purtarea popoluluĭ român, de cum a început a-şĭ căutà el însuşĭ de trebile sale. Româniĭ aŭ înţeles acum până la unul că eĭ sînt aicĭ pe ţĕrmurile Dunăreĭ ca

No. 1.711. 1848 Aug. 30.

o sentinelă pentru paza Constantinopoluluĭ, ca o cetate tare pentru apĕrarea viţeĭ romàne.

Însufleţită de aceste cugetărĭ, cum puteà norocoasa mişcare a Românilor din Bucurescĭ să nu rĕsbată în inima Românilor Moldovenĭ, carĭ gemeaŭ asemenea subt jugul Regulamentuluĭ, carĭ asemenea oftaŭ după reforma patrieĭ. Nu! n'am avut noĭ nevoe să ne ducem d'acì ca să dăm îmboldire fraţilor Moldovenĭ, pentru ca să se scoale, să se facă una cu noĭ. Moldoveniĭ, în nerăbdarea lor, încă cu douĕ lunĭ maĭ nainte se ridicaseră şi cercaseră în deşert a găsì un loc în Regulament pentru însuşĭ dorinţele lor cele maĭ modeste şi carĭ încă nu eraŭ ale popoluluĭ de la ţeară. Patrioţiĭ Moldovenĭ atuncĭ, la Martie, păţind o risipă mare, plinĭ de descuragiŭ, căutară un adăpost sigur în provinciile de margine ale Împĕrăţieĭ austriene. Acolea Constituţia ce se proclamase în Viena, spre împlinirea dorinţelor de naţionalitate ce se manifestaŭ pretutindenĭ în sînul diferitelor provinciĭ împĕrătescĭ, acea Constituţie care dete de odată celeĭ maĭ vechĭ părţĭ desbrănată din trupul Moldoveĭ, care dete Bucovineĭ garanţia naţionalităţiĭ sale, acea Constituţie, dicem, care în toate popoarele insuflă o vieaţă nouă, insuflă şi exilaţilor Moldovenĭ încrederea că causa Românilor din Principate nu va fi perdută. În asemenea disposiţiĭ se puteaŭ aflà fraţiĭ noştri adăpostiţĭ în Bucovina, când le sosì acolo faima sculăriĭ noastre. Firesce că s'aŭ bucurat ca Românĭ, ca patrioţĭ însuşĭ după Regulament. Şi poate pentru aceasta în circulara Ministeruluĭ din Petersburg îĭ vedem trataţĭ de facţioşĭ; căcĭ nimenĭ n'are nicĭ o pâră asupra purtăriĭ lor acolo, şi dacă aceĭ refugiţĭ în Bucovina se gătiaŭ, după cum dice circulara, ca să facă precum am făcut noĭ, apoĭ cum vreaŭ eĭ să facă din amândouĕ Principatele unul singur? în vreme ce noĭ nicĭ n'am cerut aceasta? Apoĭ cum vreaŭ eĭ să facă un stat fără nicĭ o legătură, în vreme ce noĭ în noua Constituţie nu deslegăm legătura noastră către Poartă? Cât pentru Rosia noĭ nu cunoascem a fi făcut când-và vre-o legătură. Căcĭ protectoratul nu este o legătură; din potrivă a protectà este a deslegà pe cel ce este legat! Iar apoĭ noĭ ne vedem siliţĭ poate însuşĭ în potriva simpatiilor noastre religioase a ne sfii până şi de cele maĭ sincere protestaţiĭ ce ne-ar maĭ puté face Rosia despre bună voinţa eĭ către noĭ! Însă acum credem că a trecut timpul de a vorbi despre bună voinţa cuĭ-và către noĭ! De aceea nicĭ noĭ nu maĭ punem înainte decât dreptăţile noastre, nu ne maĭ rezemăm decât în puterea sfinţenieĭ dreptuluĭ nostru, ca popol nesubjugat, popol care subt

scutul tronuluĭ din Constantinopole representează o individualitate națională proprie la opt milioane și maĭ bine de suflete, grămădite acì împrejurul Principatelor Țěriĭ-Românescĭ și al Moldoveĭ. Și eată că acum o putere creștină, ce se arătă odată ca protectoarea noastră neinteresată, vine în puterea unor tractate, ce noĭ n'am încuviințat nicĭ odată, vine să ne răpească dreptul suveranitățiĭ din întru. Ḑice că în tăria tractatelor în ființă numaĭ cele două puterĭ singure aŭ dreptul a regulà condiția provinciilor române. Ḑice că Principatele Române nu sînt staturĭ recunoscute, dar nisce provinciĭ formând părțĭ integrante ale uneĭ împěrățiĭ, provinciĭ tributare către suveranul lor. Ḑice cu un cuvînt că nu pot existà politicesce decât în puterea tractatelor încheiate între Poarta otomană și Rosia. Ḑice toate acestea și caută a arătà că nu este o contradicție întruvenirea armată și declarațiile de maĭ nainte către Europa. Bine, dacă odată sînt țěrile noastre o parte integrantă a Imperiuluĭ otoman, apoĭ poate oare numaĭ Rosia singură să se amestece în măsurile de siguranță ce ar avé a luà Poarta, într'o parte saŭ alta, pentru întregimea Împěrățieĭ otomane? Poarta este asigurată în întregimea sa nu numaĭ de Rosia, ci de toate puterile cele marĭ din Europa. Decĭ, dacă întregimea Porțiĭ erà amenințată prin mișcarea Românilor, pentru ce Rosia n'a avut în grijă să se înțeleagă maĭ întâiŭ și cu cele-lalte puterĭ garantuitoare întregimiĭ Imperiuluĭ și apoĭ să facă întruvenirea armată într'un acord comun cu ele, precum bună-oară s'a făcut în întîmplările Vice-Regeluĭ din Egipet la 1840. Nu este, în adevěr, vorba aci despre existența Porțiĭ. Se vede bine că autorul circulăriĭ a simțit că o amestecare în trebile Principatelor este o urmare de instinct maĭ mult decât după rigurositatea dreptuluĭ, și de aceea a căutat maĭ nainte de toate să rěspundă uneĭ contradicțiĭ ce erà între declarațiile formale ale Rosieĭ de ne întrevenire în transformațiile interioare ale altor staturĭ și între întrevenirea eĭ în Imperiul otoman. Noĭ ḑicem că și în Imperiul otoman o întrevenire armată din partea Rosieĭ este un act ce o face responsabilă către Europa, căreia a declarat că nu se va amestecà în trebile altora, responsabilă, în sfîrșit, către puterile cu carĭ ea a pășit de acord întru încheerea de tractate solemnele ce garantează întregimea Imperiuluĭ otoman. Însă acest punct de drept este în căderea Porțiĭ să-l explice către cele-lalte puterĭ subscrise cu Rosia, și de aceea noĭ mărginim aci observațiile noastre întru aceasta. În deșert va cercà Rosia să înduplece pe Europa a crede că ea are asupra

No. 1.711. 1848 Aug. 30. Principatelor, ca partea integrantă a Imperiuluĭ otoman, vre-un drept de o fire cu totul alta decât asupra celor-lalte puterĭ. Aŭ doară cu Împĕrăţia otomană nu este Rosia datoare a se purtà ca putere către putere? Eĭ bine, cum dar este o declaraţie de neintervenire bună pentru întreaga Împĕrăţie, şi cum întruvenirea poate fi legiuită către Principate? Noĭ nu cunoascem asemenea tractate să se fi încheiat vre-odată între Rosia cu În. Poartă. Noĭ nu cunoascem vre-o convenţie între ambele puterĭ prin care să se deà Rosieĭ dreptul de a face poliţia interioară în hotarele Imperiuluĭ otoman, şi către acestea Înalta Poartă, fără învoirea celor-lalte puterĭ, carĭ împreună cu Rosia ĭ-aŭ garantuit întregitatea eĭ, În. Poartă însăşĭ n'a putut a încheià cu Rosia o convenţie de asemenea fire! Dacă Rosia se crede datoare a explicà scoaterea oştilor sale din hotarele eĭ, pentru ce pune numaĭ Principatele într'o poziţie excepţională şi de ce nu dice curat că aşà îĭ vine bine să trateze şi cu însuşĭ întregitatea Imperieĭ otomane. Atuncĭ Europa poate ar pricepe maĭ lesne aceea ce noĭ, Româniĭ, simţim prea bine de când avem prilejul de a vedé o neînsemnată minoritate, proclamând însuşĭ în sînul nostru omnipotenţa drepturilor Rosieĭ asupra Turcieĭ. Nu crede aşà întreg popolul român. Nu este adevĕrul; aşà şi în zadar ar vré Rosia să ne facă să credem că noĭ am avut drept de a ne face legĭ şi de a ne alege Principele, numaĭ de când ea a început a pomenì aceste drepturĭ în tractate subscrise între ea şi Înalta Poartă. Nu! aceste drepturĭ le-aŭ avut ţĕrile române fără precurmare până şi în timpurile lor cele maĭ nenorocite. Româniĭ şĭ-aŭ făcut legĭ şi şĭ-aŭ ales Domn, ca să le executeze, tot-deauna maĭ nainte de Regulament ca şi după aceea; şi dacă Rosia îşĭ face o falà că ea a fost pricina de avem modul de administraţia de astădĭ, noĭ îĭ rĕspundem că monarchul acela, carele chiar provinciilor sale celor supuse de-a dreptul şi fără condiţiĭ le-a dat reforme civilisătoare, acela în generositatea luĭ puteà şi fără stăruinţa Rosieĭ să ne deà şi nouĕ, Românilor, de nu maĭ mult, dar cel puţin cât am avut până acum. Aşà dar, dacă nu poate să existe nicĭ o convenţie formală, prin care Poarta să fi dat în disposiţia Rosieĭ o parte din supremaţia sa asupra suveranităţiĭ noastre naţionale, aşà dar dacă protectoratul ce-şĭ însuşesce Rosia este numaĭ un simplu act de bună voinţă din partea eĭ către noĭ; aşà dar dacă noĭ, de altă parte, am făcut proclamarea principelor de nouă organisaţie naţională în numele şi cu voia întreguluĭ popol, aşà dar dacă revoluţia noastră, desfiinţând sistema de orga-

No. 1.711. 1848 Aug. 30

nisație ce am avut până acum, nu strică nicĭ într'un punct condiția noastră de Principat tributar, de parte integrantă a Imperiuluĭ otoman; așà dar, dicem, dacă noĭ n'am făcut nimic în protiva drepturilor ce are Poarta asupra noastră, nimic în contra convențiilor ce ea a putut avé dreptul a încheià cu Rosia ca și cu orĭ-care altă putere vecină, cum poate dar Rosia de odată să se ridice singură cu arma în mână pentru nisce drepturĭ, a cărora este garantuitoare numaĭ în unire cu alte puterĭ? Din data ce Rosia a subscris împreună cu alte puterĭ europene actul ce garantează existența Imperiuluĭ otoman în Europa, din data aceea ea s'a legat pe sine de a nu maĭ face un pas chiar în ajutorul Porțiĭ fără a se concertà și cu acele puterĭ. Aceasta voim și noĭ acum; aceasta cată să fie și voia Înalteĭ Porțĭ, aceasta se cădeà să facă însășĭ Rosia, dacă ținta clătiriĭ oștilor sale erà în adevĕr pentru asecurarea Porțiĭ. Este destul apelul ce am făcut la protecția puterilor garantuitoare întregimeĭ Imperiuluĭ otoman, este destul postura liniștită în care se află popolul român; este destul atâta ca să se încredințeze Poarta deplin despre sinceritatea jurămintelor noastre către dînsa.

Nu! în deșert s'a dis că existența Imperiuluĭ s'a adus în pericol prin proclamațiile noastre. Și când ar fi putut fi așà, Î. Poartă n'aveà decât a da lucrul nostru în judecata, nu a Rosieĭ singure, ci tot odată în judecata și a celor-lalte puterĭ interesate la întregimea Imperiuluĭ otoman. Și acì să nu puie cine-và înainte că condiția noastră politică, după tractate, este să se reguleze numaĭ de Rosia și de Poartă; nu! căcĭ atuncia cele-lalte puterĭ ar avé tot dreptul a trage într'o di protecția lor d'asupra Turcieĭ, atuncia cine scie dacă și noĭ Româniĭ nu ne-am desvĕțà poate a căutà spre Rĕsărit steaua de mântuire pe care ne-am înfipt acum ochiĭ noștri, și apoĭ nicĭ un tractat, nicĭ o convenție n'ar fi în putere a stavilì acea înrîurire cotropitoare, ce ar găsì în Principate un loc larg pentru a străbate chiar în inima Imperiuluĭ otoman. Acum decĭ a sosit minutul ca să depărtăm orĭ-ce nălucire dinaintea noastră, și să vedem limpede icoana soarteĭ noastre viitoare.

Cu toate acestea, lăsând la o parte orĭ-ce altă considerație, fiind-că o amestecare din partea Rosieĭ în lucrul nostru de reorganisație națională, fiind-că o amestecare cu mâna armată din partea Rosieĭ și a Turcieĭ de o potrivă și fără nicĭ o diferință între linia de mișcare a uneĭ saŭ a celeĭ-lalte puterĭ este o urmare ce ar da a înțelege că aceste două puterĭ aŭ asupra noastră de o potrivă

No. 1711. 1848 Aug. 30.

drepturĭ de suprematie; de aceea am fi fost curioşĭ să vedem citat în circulara ministerială anume acel tractat prin care Turcia a împărţit în două prerogativele supreme ce are ea asupra Principatelor. Româniĭ n'aŭ credut nicĭ odată că Poarta ar puté subscrie măcar în secret nisce asemenea convenţiĭ; Europa întreagă s'ar fi împrotivit într'aceasta şi poate însuşĭ Româniĭ ar fi adaos atuncĭ protestaţiile lor energice în protiva unuĭ act, ce n'ar fi fost nimic maĭ puţin decât o abdicaţie în folosul Rosieĭ acelor drepturĭ de suprematie, ce strămoşiĭ noştri le-aŭ depus numaĭ în cea din urmă nevoe în mânile Porţiĭ.

Cu atât maĭ puţin aŭ gândit Româniĭ înşişĭ să trădeà vre-odată în mânile Rosieĭ dreptul lor de suveranitate. Româniĭ din ţeara aceasta s'aŭ unit şi aŭ protestat, cum aŭ putut maĭ energic, chiar când trupele Î. Porţĭ aŭ călcat pe pămîntul lor.

Nu scim ce ar ajunge ţeara aceasta, când Românul s'ar vedé în primejdie de a perde dreptul sĕŭ de autonomie, căcĭ noĭ scim bine că acì este toată revoluţia noastră; şi Rosia ar trebuì să cumpĕnească bine, până să vie a ne scoate cu punta baionetelor această tradiţie din inima noastră. Despre Turcia n'avem a ne teme că ne va face silă pentru un drept al nostru sfinţit în capitulaţiile noastre cu dînsa. Când însă ar puté fi din protivă, atuncĭ îndată cum Principatele Române ar perde dreptul de a se guvernà liber pe sineşĭ, îndată şi Turcia cea-laltă n'ar maĭ existà decât în puterea restălmăcirilor ce ar plăcé Cabinetuluĭ din Petersburg a face asupra drepturilor Î. Porţĭ; căcĭ Rosieĭ nu-ĭ este întâiaşĭ dată că face încheere de la parte la tot. Adĭ am călcat, va dice, pe Românĭ; mâne trec la Bulgarĭ, carĭ sînt aĭ meĭ, şi apoĭ când voiŭ fi sus pe înălţimile Balcanuluĭ, acì este în vale şi Constantinopole. Să priveghem decĭ, Românilor, la orĭ-ce pasurĭ vom face. Din partea Rosieĭ avem a ne îngrijà cu atât maĭ mult, cu cât ea a muşcat odată din pămînt românesc. În adevĕr Poarta a însemnat cu sânge acea dată aci chiar pe ţĕrmul Dunăreĭ. Cu toate acestea Rosia n'a dat înapoĭ, căcĭ după aceea favorì întemeerea Regulamentuluĭ, în care popolul român, popolul de ţeară şĭ-a vĕdut tot-deauna călcate drepturile sale. Însă astă-dată întregimea Imperiuluĭ este pusă sub protecţia Europeĭ; Româniĭ aŭ dat semnul deşteptăriĭ la Poartă; şi Rosia nu va isbuti a întunecà dinaintea Europeĭ întregĭ drepturile Românilor. După ce vedem că Rosia n'are şi nicĭ poate avé în mânĭ tractate formale, positive, ca să ne răpească în folosul eĭ drepturile noastre de autonomie; să vedem acum din în-

No. 1.711. 1848 Aug. 30.

suşĭ Regulamentul subscris de dînsa, nu poate să scoaţă ea nicĭ un cuvînt pentru clătirea oştilor sale asupra noastră? Dice că „Valachia şi Moldavia aŭ a împlinì atât către Puterea suzerană, cât şi către Puterea protectoare, nisce îndatorirĭ positive, de carĭ nu se vor puté scutì fără găsirea cu cale de maĭ nainte a uneĭ şi a alteĭ puterĭ;“ dice că regimul, modul de administraţie, a putut să aibă trebuinţă a fi modificat în maĭ multe puncturĭ. Dice (cam cu probozire) că ne-am lepĕdat de protecţia Rosieĭ, pentru ca să ne punem sub protecţia celor-lalte puterĭ. Dice că este numaĭ prefacere jurămintele noastre de credinţă către Î. Poartă. Dice, în sfîrşit, că este destul principul suveranităţiĭ popoluluĭ, invocat întru sprijinirea pretenţiilor noastre, pentru ca să se dovedească că tăgăduim drepturile de suzeranitate ale Sultanuluĭ asupra noastră. Dice, cu un cuvînt, toate aceste, însă numaĭ cu scop de a insinuà către Sultanul, în care am pus nădejdile noastre, că Româniĭ în protestaţiile de atragere către Î. Poartă sînt cu rea credinţă. Româniĭ, cu rea credinţă? Dumnedeule! ce să dicem când asemenea ocară ne vine de la cea întâĭ putere bine-credincioasă întru Christos! Nu! Popolul român, maĭ lărgindu-şĭ temeliile pe carĭ erà pusă îngusta organisaţie a patrieĭ, n'a voit să lase nicĭ un minut ţeara aceasta în prada desordineĭ şi a fără-de-legilor. Nu! nu s'a săvîrşit între noĭ o singură faptă criminală, de cum s'a făcut strigarea libertăţiĭ în numele luĭ Dumnedeŭ; nu! acest popol păstrat de Dumnedeŭ n'a călcat în dile de domnire nicĭ una din legile omeniriĭ, nicĭ una din legile societăţiĭ.

Dacă prin proclamarea de noŭ a drepturilor neprescrise de timpurĭ şi neîngustate de tractatele Rosieĭ cu Poarta; dacă prin evanghelica noastră Constituţie, dicem, noĭ am fi clintit din nesciinţă vre-o legătură cu Rosia; trebuià oare ca Rosia, o putere creştină, să se ridice cu atâta urgie asupra unuĭ popol creştin? Oare nu puteà ea prin autoritatea diplomaţieĭ sale să-şĭ ceară împlinirea acelor îndatorirĭ de carĭ dice că am căutat a ne scutì prin revoltă? Popolul român s'a întristat foarte în sufletul sĕŭ, cum a audit că Rosia a dat credare acelor rele faime carĭ publicaŭ, că autoriĭ revoluţieĭ române aŭ fost un mic numĕr de oamenĭ fără minte.... străinĭ de patria aceasta .... şi carĭ n'ar puté înfăţişà pe adevĕratul popol român. Dacă Rosia şĭ-a vĕdut stricate convenţiile eĭ cu Poarta prin mişcarea Românilor, ea puteà prea lesne să-şĭ caute satisfacţiĭ pe calea păciĭ, prin mijlocire diplomatică, fără a clătì oştirile sale către noĭ, fără a maĭ fi

No. 1.711. 1848 Aug. 30

silită să-şĭ explice acest pas înaintea Europeĭ îngrijate. Acì simţim că ar trebuì să resumăm într'unul toate păsurile noastre, toate motivele pentru carĭ ne-am vĕdut siliţĭ a apelà dinainte la puterile Europeĭ. Deşì simţiam bine că în politică cine e slab n'are nicĭ odată temeiurĭ bine cuvîntate, cu toate acestea simţindu-ne întru dreptatea noastră, am pus nădejde în Dumnedeŭ şi am invocat dreptatea lumiĭ.

Înalta Poartă, credem, că va luà în băgare de seamă cumpĕtul nostru; de la ea aşteptăm ca să ne apere în protiva a orĭ-ce siluire străină. Aceasta este cu cale să aşteptăm de la dînsa; aceasta e tot ce am putut cere vre-odată de la o putere maĭ de asupra de suveranitatea noastră naţională După câte am învederat până acì, socotim de prisos a maĭ rĕspunde alt-fel la acel cuvînt greŭ, prin care autorul circulăriĭ se sillì cu atâta îngrijire a ne face rebelĭ către Înalta Poartă, numaĭ pentru că am invocat în scularea noastră principul suveranităţiĭ popoluluĭ. Oare de când creştinul Cabinet a uitat că „tot darul de sus vine. de la Părintele Luminilor", de când a uitat că M. S. Sultanul nu poate fi suveranul nostru, căcĭ noĭ, ca creştinĭ, nu cunoascem pe nimenĭ maĭ sus decât pe Dumnedeŭ şi Crucea, semnul mântuiriĭ. Nu! Principul suveranităţiĭ popoluluĭ nu este un drept, care îl poate cine-và desfiinţà în puterea vre-uneĭ convenţiĭ; orĭ-ce popol are în sine acel drept, pentru că orĭ-ce popol are dreptul de a fi bine guvernat în societate; pentru că orĭ-care popol îşĭ face singur legile civile, şi care îşĭ alege un Domn pentru a le executà; pentru că orĭ-care popol n'are în spatele sale apĕsare străină; pentru că orĭ-care popol, în sfîrşit, care crede întru legea luĭ Christos, nu poate în vecĭ socotì pe guvernatoriĭ sĕĭ decât ca pe nisce slugĭ ale sale! Dar, lăsând însuşĭ aceste temeiurĭ, carĭ sînt cele maĭ puternice astădĭ în inima popoluluĭ român, să vedem de acuma numaĭ aŭ invocat Româniĭ principul suveranităţiĭ popoluluĭ? În adevĕr să luăm bine seamă, fraţĭ Românĭ, să ne înţelegem bine; avem noĭ dreptul de a fi un popol suveran? Avem dreptul de a ne face tocmelĭ bune în lăuntrul ţĕriĭ noastre? Odată, şi chiar fiind tributarĭ către Î. Poartă, aveam însuşĭ dreptul de a face răsboiŭ şi a încheià pace, însuşĭ dreptul de a ne apĕrà cu armele ţeara. Aceste drepturĭ Î. Poartă şi le-a tras numaĭ pentru sine, pentru că astfel eram şi noĭ maĭ asiguraţĭ de duşmanĭ, avĕnd şi armele Împĕrăţieĭ pentru siluirile din afară şi pentru că Înalta Poartă se temeà că ne vom unì cu alte împĕrăţiĭ vecine spre stricăciunea eĭ. Acum

No. 1.711.
1848
Aug. 30.

din toate drepturile noastre, cel preţios, şi pe care nu l-am puté nicĭ odată lăsà fără peirea noastră ca naţie, este dreptul de a ne face legile şi orînduelile ţěriĭ, după cum este voia celor maĭ mulţĭ în ţeara asta. Acest drept trage după sine neapěrat principul suveranităţiĭ popoluluĭ. Aşà noĭ, când ne alegem Domn, ca după ce-l va întărì Sultanul să ne fie în capul ţěriĭ, pentru ca să privegheze împlinirea legilor, acea alegere a Domnuluĭ ce va să ḑică? Unde capul puteriĭ executive se alege de către naţia întreagă saŭ şi numaĭ de către o parte, acolo este în fiinţă suveranitatea popoluluĭ. Şi fiind-că autorul circulăriĭ par'că ar rezimà mult asupra acestuĭ punct de drept, ca să nu-ĭ dăm opinia noastră, carĭ sîntem din popol şi cu popolul suveran, ne mărginim numaĭ a cità aicia opinia Regulamentuluĭ pentru principul suveranităţiĭ popoluluĭ. Să înţelegem însă că suveran nu vrea să ḑică alta decât cel de sus, ce stă deasupra tutulor, Capul ţěriĭ, Domnul; popolul suveran va să ḑică un popol ce are dreptul a-şĭ alege Domnul. Noĭ ḑiserăm că însuşĭ Regulamentul a cunoscut acest princip. Ce va să ḑică cuvintele „boeriĭ şi cu obşteasca voinţă a locuitorilor ţěriĭ"; va să ḑică că popolul nostru este, precum a fost tot-deauna, un popol suveran, Domnul deci are a fi ales în ţeara aceea cu voia tutulor Românilor, fără osebire. De ce dar Cabinetul de St. Petersburg seamĕnă acum a osândì aceea ce a încuviinţat la facerea Regulamentuluĭ? Noĭ, carĭ desluşim aceste acum înaintea popoluluĭ, eram prea tinerĭ atuncia, şi popolul nostru prea sdruncinat de jertfele de tot soiul ce făcuse întru triumful armelor creştine, pentru ca să nu fi lăsat pe autoriĭ Regulamentuluĭ să contraḑică în cele-lalte articole aceea ce scrià în articolul întâiŭ al Constituţieĭ lor. Popolul suveran, când a voit Dumneḑeŭ să fie de-asupra, n'a cugetat să fie nicĭ decum asupritor. Popolul suveran, în articolul luĭ chiar cel dintâĭ, a recunoscut că este închinat Porţeĭ. Şi credem că nimenia nu va isbutì a arătà că în cele 21 articole a contraḑis pe cel dintâiŭ. Dacă într'un punct aşà de lămurit ne-am vĕḑut întunecate drepturile noastre, cum putem să ne maĭ mirăm de cele-lalte pâre ce autorul întinde în protiva noastră. Îndată după ce ne-a tăgăduit dreptul de a ne alege înşi-ne şi cu toţiĭ Capul ţěriĭ, Cabinetul rusesc cearcă a face spaimă Turcieĭ cu o fericire de care neamul românesc n'a cutezat a se măgulì, nicĭ măcar în nădejdile sale cele maĭ frumoase. Chiar Româniĭ ceĭ maĭ pasionaţĭ pentru nobilele originĭ ale popoluluĭ nostru, însuşĭ ceĭ maĭ îndrăsneţĭ vaţĭ aĭ altaruluĭ nostru, însuşĭ aceia nu cutează a proorocì Românimeĭ înfiinţarea unuĭ regat

No. 1.710. 1848 Aug. 30.

daco-român, în care ar venì să sprijine o singură și aceeașĭ coroană tustrele țĕrile, unde Românii fac fondul de căpetenie saŭ unicul cu seminția lor. Turcia bine scie că Româniĭ din Principat nicĭ în ḑilele lor cele maĭ frumoase n'aŭ putut să se facă una cu frațiĭ lor din Ardeal. Cât pentru Bucovina și Basarabia, Rosia scie maĭ bine, poate, decât noĭ înși-ne, cum că nu sînt decât nisce părțĭ desbrănate din trupul Moldoveĭ. Și tot Rosia maĭ de multe orĭ ne-a lăsat a ne măgulì cu ideia că, la întîmplare când s'ar unì Principatele subt un singur cap, atuncia ea ar fi gata a da Basarabia — tăcem acum cu ce condiție, — și socotim că rĕspundem destul, ḑicênd că regatul daco-român nu este încă o considerație de politică reală și serioasă, precum nicĭ panslavismul nu este decât o fantasmă goală, de care n'are nimic a se teme Imperiul otoman. Bulgaria poate, de exemplu, să fie lăsată în vieața sa națională, fără ca să pue în pericol tronul de la Constantinopole. Aŭ nu vedem noĭ o asemenea transformare în însușĭ sînul puterniceĭ Imperiĭ a Austrieĭ. Să nu se teamă Cabinetul din St. Petersburg așà de mult de desmădularea Orientuluĭ. Româniĭ nu sînt dușmaniĭ ceĭ maĭ aprigĭ aĭ puteriĭ din Constantinopole; Europa întreagă se va pune chezaș pentru bună credința Românilor către În. Poartă. Și de acum Poarta să fie reasigurată că noĭ, cât vom face pentru noĭ, vom face și pentru dînsa.

Acum am desfirat, socotim, pentru deslușirea tutulor, punctul, chestia de drepturĭ puse înainte de Ministerul împĕrătesc al Rosieĭ. Rĕmâne să rĕspundem la chestia de onoare și, în sfîrșit, la chestia de interes. Aceste două chestiĭ sînt cele maĭ delicate — onoare și interes, — aceste douĕ sînt unite la olaltă în ochiĭ noștri, sînt maĭ mult ḑecât chestia litereĭ tractatelor, decât chestia de drepturĭ; căcĭ chestia dreptuluĭ însușĭ îșĭ are rădăcina sa în chestia de onoare și în chestia de interes politic.

Deslușirăm în chestia de drepturĭ că Rosia n'are și nicĭ poate avé vre-un tractat, vre-o convenție, în puterea căreia să-șĭ poată îndreptățì amestecul eĭ, fără voia noastră, în lucrul organismuluĭ nostru din întru. Însă pe Rosia, după cum se vede din înțelesul și din chiar tonul circulăriĭ Ministeruluĭ din Petersburg, nu este destul să cauțĭ a n'o atinge în cel maĭ mic punct din drepturile eĭ relative către alțiĭ; Rosia, în relațiile eĭ cu Împĕrăția otomană, și maĭ vîrtos acum în ceste de noua organiseală a naționalitățiĭ Românilor din Principate, Rosia se arată a face încă și alte pretențiĭ carĭ, când sînt sprijinite de logica baionetelor, me-

No. 1.711. 1848 Aug. 30.

rită cea maĭ mare luare aminte. Ast-fel de pretenţiĭ sînt acele pe carĭ le numesce Ministerul împĕrătesc chestiĭ de cinste şi de interes politic. Cu toate tractatele şi convenţiile încheiate de Î. Poartă şi Rosia, este acum adeverit că Principatele Române către Imperiul Rosieĭ nu pot fi privite maĭ alt-fel decât orĭ-ce alt stat european vecinit cu acel Imperiŭ. Dreptul politic al Europeĭ celeĭ-lalte, în adevĕr, nu s'a întins nicĭ odată formal şi d'a dreptul asupra Principatelor noastre, însă este învederat acum că binefacerea aceluĭ drept, cum s'a întins asupra Imperiuluĭ otoman, asigurând întregitatea şi ființa luĭ în Europa orientală, din data aceea şi Principatele, cu condiţia lor relativă către Î. Poartă, aŭ intrat şi ele sub protecţia dreptuluĭ public, dreptuluĭ internaţional al Europeĭ, şi aceasta către Rosia întocmaĭ ca şi către orĭ-care altă putere. Aşà dar, precum Rosia nu este competentă a judecà chestia drepturilor noastre de organisaţie interioară, asemenea, ḑicem, că nu poate ea însăşĭ să se facă arbitra obligaţiilor, curat morale, ce am avé către dînsa, pentru cât ḑice că a solicitat în favorul nostru de la Î. Poartă. Aşà dar, din minutul ce nu maĭ este îndoeală că Româniĭ, ca naţie şi ca Principat tributar către Î. Poartă, sînt în existenţa lor politică şi naţională, sînt garantuiţĭ prin formale convenţiĭ prin chiar onoarea puterilor celor marĭ, din acel minut, ḑicem, Rosia, de vrea să fie dreaptă curată înaintea lumiĭ, nu maĭ poate nicĭ să ne scoaţă afară de sub garanţia europeană a puterilor constituţionale, nicĭ să-şĭ ieà asupră-ĭ de a ne poprì singură, când ar fi să abusăm pentru sdruncinarea întregimeĭ Imperiuluĭ otoman de acele avantage, ce ḑice însuşĭ că le a solicitat şi le-a căpĕtat pentru noĭ de la Î. Poartă.

Nu! Rosia nu are cuvînt să ḑică că, îndemnată de juruinţele eĭ de onoare, vine să ne poprească de a nu pune în primejdie întregimea Imperiuluĭ otoman! Nu! căcĭ Româniĭ cu mişcarea lor n'aŭ pus în primejdie acea întregime; nu! căcĭ În. Poartă n'a declarat înaintea Europeĭ a se aflà într'o asemenea primejdie; nu! căcĭ nicĭ o putere, din acele ce sînt ca şi Rosia îngrijate de pacea generală, n'a vĕḑut în scularea Românilor acele urmărĭ funeste, carĭ aŭ tras până acum şi poate încă să maĭ tragă după sine numaĭ clătirea oştilor rusescĭ afară din hotarele Împĕrăţieĭ. De este decĭ un punct de onoare, care făcù pe Rosia să nu caute de aproape la drepturile recunoscute ale Principatelor Române, şi să năvălească a le astupà cu baionetele dreptele lor reclamaţiĭ, atuncia Româniĭ, protestând la Poartă despre credinţa lor, cer de la ea e-

No. 1.711. 1848 Aug. 30.

nergică apĕrare în protiva uneĭ siluirĭ din afară, şi în numele poporuluĭ întreg pretind de la ea să declare în faţa Europeĭ că întregimea nu-ĭ este ameninţată despre Românĭ.

Să vedem, în sfîrşit, dacă aceea ce Cabinetul din Petersburg numesce o chestie de interes politic este în adevĕr un temeiŭ binecuvîntat pentru ca Împĕratul să pornească oştile sale asupra noastră. Ḑice că linişteа Rosieĭ este ameninţată de către deşteptarea poporuluĭ român din Principate; ḑice că în Basarabia se urzesc intrigĭ de către noĭ; ḑice că nu-ĭ vine bine să lase a se aşezà la porţile Împĕrăţieĭ o vatră de insurecţie în vecĭ arḑĕtoare; ḑice în sfîrşit, că înfiinţarea unuĭ singur stat din ambele Principate ar turburà relaţiile internaţionale ale Rosieĭ cu toate celelalte puterĭ. Ḑice toate acestea un Cabinet iscusit în numele uneĭ Împĕrăţiĭ, care face spaima lumiĭ. Le ḑice, după ce a străduit a dovedì că revoluţia poporuluĭ este fapta unor oamenĭ smintiţĭ... carĭ propoveduesc reînvierea uneĭ naţionalităţĭ fără trecut ... carĭ n'aŭ nicĭ o idee despre guvernămîntul popoarelor. Dumneḑeule! în ce contraḑicere, în ce uimire aruncĭ până şi pe cele maĭ tarĭ puterĭ ale lumiĭ. Marea Împĕrăţie a Rosieĭ să nu poată ţiné în ascultare, din pricina unuĭ mic numĕr de oamenĭ fără minte, pe neînsemnatul cătun al Basarabieĭ? Nu! nu este în serios ḑisa aceasta! Căcĭ cuĭ ĭ-ar fi venit în minte că într'aceasta ar puté să se închee cel maĭ tare cuvînt al întruveniriĭ armate asupra noastră?

În adevĕr, Româniĭ de aicia nu ascund, nu tăgăduesc omogenitatea viţeĭ lor cu fraţiĭ lor din Moldova, şi prin urmare cu Moldoveniĭ din Basarabia; însă eĭ sciŭ tot odată că înainte de a cugetà să ducă hotarele lor peste hotarele Împĕrăţiilor vecine, sciŭ că aŭ mare trebuinţă să-şĭ asigureze între dînşiĭ o organisaţie naţională. Decĭ tot interesul politic pentru Rosia s'ar mărginì acì întru a închide şi maĭ tare, de se poate, hotarele sale de către Româniĭ din Principate.

În sfîrşit, nicĭ în chestia de onoare, nicĭ în chestia de interes politic, Rosia nu poate găsì destule cuvinte pentru a-şĭ îndreptăţì întruvenirea sa armată, pentru a pune în fiinţă Regulamentul nimicit subt suverana voinţă a poporuluĭ român. Nu pentru noĭ a căutat a dobândì Rosia aceea ce ḑice că a solit în favorul nostru de la În. Poartă. Din protivă, noĭ avem temeiŭ a crede că ea a câştigat numaĭ pentru dînsa. Dovadă la aceasta este că altă dată, până nu erà Rosia decorată cu titlul onorific de protectoarea Orientuluĭ, titlu pentru care este datoare numaĭ Românilor din Prin-

No. 1.711. 1848 Aug. 30.

cipate, altă dată Rosia n'ar fi putut repeḑì armatele sale în hotarele acestuĭ Imperiŭ, fără ca îndată să fie respinsă cu putere armată. Dacă Rosia, cu toate acestea, vrea a face o chestie de onoare din aceea că popolul român a lepĕdat acum un Regulament făcut subt influenţa unuĭ General al eĭ, atuncia cearta n'ar fi cu dreptul să fie între oştile împĕrătescĭ şi între popolul român armat de drepturile sale, ci curat numaĭ între oştile împĕrătescĭ şi aceĭ ce n'aŭ întrebat voinţa popoluluĭ, când aŭ făcut Regulamentul. Nu! foloasele ce ḑice Rosia că a dobândit pentru noĭ n'aŭ fost decât pentru criminala nepĕsare a uneĭ adevĕrate minorităţĭ din ţeara aceasta. Şi maĭ la urmă, orĭ-carĭ să fie pretenţiile Rosieĭ, în cât este de a onoare-ĭ, ea nicĭ odată nu va isbutì, prin puterea baionetelor, să şteargă din istorie că într'un minut acest popol întreg al Românieĭ s'a sculat şi a deschis ochiĭ la lumină. Arate Rosia lumiĭ că acolo unde un popol întreg strigă că ea n'are dreptul să împingă cu baioneta voia eĭ, arate că acolo este un punct de onoare pentru dînsa! Cu atât maĭ puţin interesul politic, cu atât maĭ puţin securitatea Împĕrăţieĭ rusescĭ ar fi nisce cuvinte, prin carĭ să poată Rosia curmà în două firul ce soartea a urzit pentru fericirea Românilor. Nu! înfiinţarea unuĭ singur Principat din ale Moldoveĭ şi Valachieĭ nu poate da nicĭ o umbră de pericol pentru securitatea nimĕruĭ. Însuşĭ Regulamentul (veḑĭ paragraful pentru principul uniriĭ Principatelor), însuşĭ Regulamentul a prevĕḑut că odată aceste două ţĕrĭ române vor cătà să se facă una. Deşì aicia noĭ am socotit de prisos a maĭ proclamà această unire, căcĭ am cugetat că Rosia nu va găsì tocmaĭ într'o disposiţie a Regulamentuluĭ, atât de însemnătoare, o aşà de grea pricină de vătĕmare pentru interesurile sale politice. Interesurile politice sînt astăḑĭ înfăţoşate între popoare numaĭ prin aceste două cuvinte: vieaţă domestică pentru fiecare popol cât de mic, vieaţă naţională pentru fie-care naţionalitate, fie în orĭ-ce grad al desvoltăriĭ eĭ; al doilea, centrurĭ de marĭ puterĭ asigurate în comun pentru buna fericire a naţionalităţilor, pentru stătătoarea pace internaţională între deosebitele ramurĭ ale familieĭ omenescĭ. Cel slab atuncia nu va fi asuprit, şi cel tare atuncia numaĭ va fi întărit spre pacea tutulor. Pace! Pace şi Dreptate este în fundul tutulor strigărilor sgomotoase ale popoarelor deşteptate acuma. Noĭ avem credinţă tare că în ḑilele de acum numaĭ pentru asemenea cucerirĭ este cu putinţă orĭ-ce triumf! De aceea şi noĭ Româniĭ alta nu căutăm decât să ne aşezăm cu pace într'o pace domestică, într'o vieaţă naţională, pentru ca ast-fel întru gravitatea noastră spre centrul din

No. 1711. 1848 Aug. 30

Constantinopole să putem fi o propteà tare pentru pacea generală, o columnă puternică la frumoasa zidire a naționalităților regenerate. Rostind aceste cuvinte cu un ton profetic în fața Rosieĭ armate în protiva noastră, noĭ împlinim acea lege a Dumnedeuluĭ celuĭ viŭ, care trimise întâĭașĭ dată Cuvîntul sĕŭ lumiĭ prin rostul aceluĭ copil Dumnedeesc ce, în templul legiĭ vechĭ, deschise cartea și confundă întru sciința și ispita lor și pe bătrânĭ și pe cărturarĭ! Junele popol român, deschidênd cartea păciĭ și a dreptățiĭ, dice acuma Împĕratuluĭ Rosieĭ: Prea puternice Împĕrate! în Țeara-Românească domnesce cea maĭ deplină ordine; un generos Pașă rĕspunde pe capul sĕŭ despre repaosul interior al popoluluĭ român; trage-țĭ decĭ armele tale îndărăt, și teme-te ca acest mic popol, ce s'a sculat întru numele Domnuluĭ, să nu risipească în toate părțile oștile tale, strigând numaĭ în desperarea luĭ către cerurĭ că: întru ele nu maĭ este voia luĭ Dumnedeŭ.

No. 1.712. 1848 Aug. 30.

Articolul luĭ Cesar Boliac din „Popolul Suveran". No. 23. 1848. 30. VIII.

Rusia stăruesce pe lângă Poarta Otomană ca să ni se impue Regulamentul; iar motivul pe care se reazemă este că reformele noastre din întru nu sînt aprobate decât de o minoritate de oamenĭ nebunĭ, și că nu e popolul care cere Constituție. Ast-fel, mâne, poĭmâne poate armia turcească va fi silită a venì să restatornicească lucrurile pe piciorul cel vechiŭ. Trebue dar să ne ocupăm serios de această chestie, căcĭ ea poate devenì serioasă. Trebue să întîmpinăm rĕul ce ne amerințează, și aceasta dând Europeĭ să înțeleagă că popolul român nu se află jucăria unor spirite exaltate, ci el însușĭ voesce drepturĭ, voesce Constituție.

Dar ce mod vom întrebuințà ca să facem această manifestație? Uniĭ dic prin ridicarea gloatelor armate: împotrivindu-ne tutulor celor ce vor să ne impue Regulamentul. Această părere este cea maĭ nobilă ce a eșit vre-odată din sînul Românieĭ, dar imprudentă, căcĭ este glasul desperațieĭ, și încă nu am ajuns acolo. Noĭ credem că o manifestație pacifică, dar numeroasă, ar face de o cam dată causeĭ un bine cu mult maĭ mare decât o împotrivire cu mâna armată. Căcĭ nu trebue să perdem din vedere că vorba este să dovedim Rusieĭ că Constituția o cere nația, iar nu o mână de oamenĭ străinĭ patrieĭ lor. Dacă însă, după o asemenea manifestație, Împeriul rusesc va stăruì încă în reclamațiile sale; dacă Î. Poartă va plecà capul eĭ încă înaintea vînturilor de la

Nord; atuncĭ, dară atuncĭ, trebue să alergăm la acest din urmă mod, căcĭ atuncĭ va fi o chestie de vieață saŭ de moarte.

No. 1.712. 1848 Aug. 30.

Să arătăm dar cu linişte şi cu solenitate că este un popol în România; şi atuncĭ se vor luà alte măsurĭ în privinţa noastră, fiind-că puterile străine vor prevedé funestele resultate ale Regulamentuluĭ ce ni s'ar impune, resultate pentru Românĭ dureroase, şi pentru interesul echilibruluĭ european amenințătoare. Căcĭ sĕmînța frățieĭ şi a dreptățiĭ s'a sĕmĕnat în sînul Principatelor, şi peste un an, peste doĭ, va da rod; însă atuncĭ va fi rodul amar, căcĭ într'acest interval, el va fi udat cu lacrămĭ de sânge; pentru că într'acest interval fratele va vinde pe fratele sĕŭ, fiul pe părintele sĕŭ; acela ce-ţĭ va strînge mâna, va căutà să te amăgească, iar mormîntul va fi maĭ dorit decât palatul Înpĕraţilor; rodul va fi amar, căcĭ se va ucide Român pe Român, frate pe frate, sărac pe bogat; şi într'acea confusie nicĭ un glas de amor, nicĭ o lacrămă de compătimire, ci de ură şi de rĕsbunare; iar steaua Românieĭ va pălì, şi o putere oare-care va rîde atuncĭ un rîs satanic

Revoluția noastră este amenințată, şi braţele ce ar trebuì să o sprijine o părăsesc. Sîntem amenințațĭ de invasiĭ străine chiar în Capitală; şi ceĭ ce jură în toate ḑilele pe Câmpul Libertățiĭ, că vor apĕrà Constituția cu sângele lor, s'aŭ obosit cu libertatea în mijlocul musicilor. Nu! fraților! O libertate aşà de eftină luată nu poate avé rădăcină, nu poate trăì multă vreme. Libertatea este ca o femee frumoasă şi mândră ce nu se dă curtesanilor eĭ decât numaĭ atuncĭ, când îĭ vede făcênd sacrificiurĭ marĭ pentru dînsa. Libertățiĭ nu-ĭ este destul numaĭ musicile, tobele, invocaţiile şi proclamaţiile pompoase; îĭ trebue hotărîre, statornicie şi sânge. Când ne-am sculat, n'a creḑut nimenĭ din noĭ că vom ajunge până acì. În sfîrşit, din fatalitate în fatalitate, isbutirăm să implântăm în toată România stindardul libertățiĭ, fără să întîmpinăm împrotivire. Ajunserăm să gustăm din rodul libertățiĭ, fără multă osteneală, şi creḑurăm ca fatalistul, că dacă o vrea Dumneḑeŭ, vom fi liberĭ; iar daca nu, vom rĕmâné iar în sclavie, saŭ făcurăm ca trândavul ce, lungit subt pĕr, ḑiceà scurgêndu-şĭ ochiĭ la o pară frumoasă: pică pară, pică, că dacă îĭ picà, aşà te-oiŭ mâncà, dacă nu îĭ picà, acolo îĭ şedé.

Amară va fi soartea în sclavia Regulamentuluĭ, după ce am gustat din deliciile libertățiĭ, şi eternă va fi mustrarea de cuget a acelora ce ne-aŭ condus până acì, dacă ne vor părăsì maĭ îna-

No. 1.712. 1848 Aug. 30.

inte dę a cercà și cele din urmă mijloace pentru susținerea suveranitățiĭ ce ne-aŭ dat; dacă mulțumițĭ de gloria că numele lor a fost câte-và ḑile în gurile unuĭ popol întreg vor preferà a trăì spre a dormì pe nisce laurĭ, atât de eftin dobândițĭ, decât a închide ochiĭ ca adevĕrațĭ eroĭ, spre a-ĭ deschide ca să contemple eternitatea cu o frunte demnă de causa cea mare a libertățiĭ, căreia s'aŭ proclamat de campionĭ!

E vorba astăḑĭ de vieață și de moarte, de vieața a douĕ milioane și jumătate de oamenĭ, care vieață va învià o nație întreagă, 8 milioane, și de moartea acestor douĕ milioane și jumătate, care moarte va omorî această nație întreagă, și va face România mormîntul poate numeluĭ de Român. Fost-a oare scris ca Românul, ce zăcù atâția secolĭ, într'un somn atât de greŭ, să-șĭ deà cea din urmă suflare, chiar în ḑiua când dete simptome de vieață? Să moară chiar în mânile acelora ce-l deșteptară? Dacă deșteptarea aceasta fu moartea, dacă numele luĭ nu se auḑì în Europa decât numaĭ ca să rĕmâe o hulă în gurile celor ce aŭ simpatisat cu dînsul, ca o batjocură în gurile tiranilor, atuncĭ maĭ bine, de treĭ orĭ maĭ bine, să fi murit România în letargia eĭ, pe nesimțite, și fără a maĭ face să se vorbească de dînsa.

Dar nu, tot maĭ e de sperat, că dacă trădarea nu va fi la mijloc, România nu va perì. Ea este belă, și frumusețea eĭ a interesat Europa întreagă. Suzeranul eĭ a recunoscut-o liberă, și a pus-o cu dînsul la masă. Marea Britanie, Austria, Prusia, Grecia ĭ-aŭ dat visite formale, și Locotenența Domnească îĭ sprijină tronul sub Elițiĭ a douĕ milioane și jumatate de alegĕtorĭ. Sublimul Suzeran, ce a luat-o sub marea sa egidă, nu va suferì nicĭ o pată pe diadema ce ĭ-a pus solul și cumnatul sĕŭ, însușĭ coreligionera sa, Rusia creștină, și marea Rusie nu se va coborî a martirisà o jună atât de belă, și care îșĭ crede arma sa cea maĭ tare generositatea puterniculuĭ Țar. Franța, libera Franță, va salutà și va întinde mâna eleveĭ sale, care nu sciù să profite atât de bine, și s'o imite până și în defecte. Nu belă Românie, vrăjmașiĭ tĕĭ chiar te privesc cu drag în avîntul ce-țĭ luașĭ. Prieteniĭ și fiiĭ tĕĭ toțĭ, douĕ milioane și jumătate, jurară pe sângele luĭ Christ și pe sfînta Evangelie să te apere și să te ție liberă, luptându-se pentru libertatea ta p â n ă l a c e a d i n u r m ă a lor p i c ă t u r ă d e s â n g e. Acest jurămînt s'a auḑit în cer, și a făcut ocolul lumiĭ. Conductoriĭ tĕĭ aŭ conjurat aceasta, când te-aŭ deșteptat din letargie, și numele de trădător și de sperjur nu sînt numele ce îșĭ vor alege liberatoriĭ tĕĭ.

C. B.

Sigiliul Guvernuluĭ provisoriŭ din 1848.

Sigiliul Locotenențeĭ Domnescĭ din 1848.

TABELA CHRONOLOGICĂ A ACTELOR.

ILUSTRAȚIUNI ÎN TOMUL III.